
UNIVERSITY OF TORONTO
3 1761 00001268 2

ADNOTATIONES

WESSELINGII, VALCKENAERII,
LARCHERI, SCHWEIGHAEUSERI

ALIORUMQUE

IN

HERODOTI HISTORIARUM

LIBROS IX.

EDIDIT

THOMAS GAISFORD, A. M.

GR. LING. PROF. REG.

TOM. I.

LIPSIAE,
APUD E. B. SCHWICKERTUM.
MDCCCXXVI.

ἩΡΟΔΟΤΟΥ

ἉΛΙΚΑΡΝΗΣΣΗΟΣ

ἹΣΤΟΡΙΩΝ ΛΟΓΟΙ Θ.

HERODOTI

HALICARNASSEI

HISTORIARUM LIBRI IX.

CODICEM SANCROFTI MANUSCRIPTUM

DENUO CONTULIT

NECNON

RELIQUAM LECTIONIS VARIETATEM

COMMODIUS DIGESSIT

THOMAS GAISFORD, A. M.

GR. LING. PROF. REG.

TOM. III.

LIPSIAE,

APUD E. B. SCHWICKERTUM.

MDCCCXXVI.

AEQUO LECTORI

S. D.

PET. WESSELINGIUS.

FACTURUS mihi operae pretium videor, si prius nonnulla de Herodoto ejusque libris, quam instituti mei rationes, exposuero. Magni viri, Jos. Scaliger, Ger. Jo. Vossius, Jo. Alb. Fabricius, et novissime Jo. Bouherius, erudite ea in re fuerunt occupati; saepe tamen discordes, et nonnunquam etiam lapsi. Seligam inde veritati maxime adsimilia, et electa adfirmabo.

Patriam praeclarissimi scriptoris Halicarnassum primis verbis Clio; illustre genus, et parentes Lyxen et Dryonem, Suidas[a] vetusque Epigramma[b] ostendunt. Aetas ac natalis annus testimonio Pamphilae cognoscitur[c], perhibentis principio belli Peloponnesiaci annos illum habuisse tres et quinquaginta: quod bellum Olympiadis LXXXVI. anno secundo cum coeperit, primam utique lucem adspexit ineunte Olympiade LXXIV., quatuor annis ante Xerxis in Graeciam expeditionem. Educatum edoctumque liberaliter fuisse, quamquam de praeceptoribus altum silentium, dubitare nefas. Adultior Halicarnassum, tyrannidem Lygdamidis non ferens, reliquit, seque in insulam Samum contulit; ubi Ionici sermonis Veneres amplexus animum ad scribendum adpulit, in foro et „caussis agendis nihil „omnino versatus,“ teste Cicerone[d].

Herodoti vita

Ante id tempus in publicum edita fuisse Hecataei Milesii *Περιήγησις τῆς Ἀσίας* fertur: hinc, quae Aegyptum, descriptionem phoenicis, hippopotami, et crocodilorum venationes spectant, *βραχέα παραποιήσας*, *mutatis paucis*, nisi a Porphyrio[e] fallimur, mutuatus est. Et fallimur fortasse: nam-

a) In Ἡρόδοτος et *Πανύασις*.

b) In scholiis ad Aristoph. Nub. vs. 331.

c) Ap. Gellium Noct. Att. XV. 23.

d) In libro II. de Orat. c. 13.

e) In Eusebii Praep. Evang. X. 3. p. 466.

que valde dubium est, fuerit-ne ejus *Περιηγήσεως* Hecataeus auctor. Callimachus, cui tali in negotio justa caussae dictio est, eam Hecataeo abjudicatam obscuriori homini tribuit apud Athenaeum [f]. Non addo, quod cl. Valckenarius verissime monuit [g], nihil hujuscemodi ab aliis, ne quidem a Plutarcho, exprobratum Herodoto fuisse. Vulgata quoque Xanthi *Λυδιακὰ* fuerant, dederantque illi *τὰς ἀφορμὰς*, sive *ansam* et *occasionem* ad res Lydorum exponendas: neque enim opinor Ephori apud [h] Athenaeum verba ulterius posse porrigi. Multa sane Herodotus [i] de Lydis eorumque in Italiam coloniis, de quibus nihil Xanthus, aut omnia alia; Dionysio, Herodoti populari, docente [k]. Erant praeterea in doctiorum manibus et celebritate Hellanici Milesii et Charontis Lampsaceni *Περσικὰ*, aut [l] similis certe argumenti commentaria. Quorum quidem libris a scribendo deterritus non est, sed „commotus, ut auderet uberius, „quam superiores, et ornatius dicere;“ quae Ciceronis verba [m]: Dionysii autem, *οὐκ ἀπετράπετο, ἀλλ᾽ ἐπίστευσεν αὐτῶν κρεῖσσόν τι ἐξοίσειν.*

Hunc in finem, ut singula expiscaretur et regionum situs atque habitus coram intueretur et exploraret, taedium ac aerumnas longae peregrinationis non recusavit. Lustrata omni Graecia et Epiro, visaque Macedonia et Thracia, in Scytharum ultra Istrum et Borysthenem [n] oras transiit. Neque ab Asia abstinuit, cujus peragrata multo maxima parte, adiit Syriam, ubi Tyrum [o], Phoenicum nobilissimam urbem, et Pa-

f) Deipnos. lib. II. p. 70. B. Wess. Conf. Creuzeri Fragmenta Historicor. Graecor. Antiquiss. p. 21. seq. Schw.

g) Ad Musae II. 77.

h) Lib. XI 3. p. 515.

i) Vid. lib. I. 94.

k) Antiq. Rom. lib. I. p. 22. Wess. C. 28. At, quod in narratione de Lydorum colonia in Italiam deducta discedit a Xantho Herodotus, non inde efficitur, nihil e Xantho profecisse Nostrum: neque dubitandum mihi videtur, *τὰς ἀφορμὰς*, quas Herodoto dedisse Xanthum Ephorus ait, non modo *ansam* et *occasionem*, (haec foret, ἡ ἀφορμή) sed *materiam scribendi argumentumque* intelligi debere: in quo quum alios doctos viros tum Larcherum t. I. p. 381. et Creuzerum lib. cit. p. 142. seq. consentientes habeo. Schweig.

l) Vid. Dionysii Halic. Epist. ad Pompejum p. 129. Wess. Dionys. Halic. vol. VI. ed. Reisk. p. 769. De Hellanico vero, post Sturzium, qui illius Fragmenta collecta edidit, monuit Creuzerus in libro de Historica arte Graecorum p. 96. seq. fuisse illum quidem natu paulo majorem Herodoto, caeterum post hunc scripta sua edidisse. Charonis Lampsaceni, Hecataei, et Xanthi Fragmenta collecta, commentariisque illustrata, edidit idem Creuzerus in libro paulo superius laudato, qui Heidelb. 1806. prodiit. Schweig.

m) Orator. c. 12.

n) Vid. lib. IV. 81. etc.

o) Libro II. 44.

laestinam maritimam[p] inspexit diligenter. Hinc commodum in Aegyptum iter; quam visendi cupiditate oberrasse, Euterpe loquitur. Ex Aegypto in Libyam excucurrit, Cyrenenque vidit[q], forsan et alia amplissimae regionis oppida. Africae ab Aegypto ad promontorium Soloëntem sollicita descriptio et crebri cum Carthaginiensibus habiti sermones[r] hoc possent persuadere, neque valide tamen. An Babylonem et uberrimos ejus agros inviserit, venit in disputationem. Vir doctissimus, Des Vignoles, sed Herodoto saepius, quam par erat, iniquior, eo profectum vehementer infitiatur[s]. Non nego, quod illi opinioni obtentui fuit, itineris Babylonici districtam a Musis mentionem abesse. At sunt de verissima ampl. Bouherii[t] observatione conplura, quae illud sibi desiderant: in his repetita cum Chaldaeis[u] colloquia, vix ea tempestate extra Babyloniae fines conserta: tum amplissimae urbis operosa et accurata delineatio, templorum praeterea et statuarum, quibus illa merito superbiebat. Ait in suam usque aetatem Babylone durasse Jovis Beli fanum aereis portis, *Διὸς Βήλου ἱρὸν χαλκόπυλον*[x], *καὶ ἐς ἐμὲ τοῦτο ἔτι ἐόν.* Contra ea non vidisse sese isthic statuam duodecim cubitorum ex solido auro, quod eam Xerxes aliorsum asportasset, *ἐγὼ μέν μιν οὐκ εἶδον*[y]. Porro, declarata cultissimis verbis soli Babylonici ubertate, *ἐκ*[z] *δὲ κέγχρου καὶ σησάμου ὅσον τι δένδρον μέγαθος γίνεται, ἐξεπιστάμενος, μνήμην οὐ ποιήσομαι· εὖ εἰδὼς ὅτι τοῖσι μὴ ἀπιγμένοισι ἐς τὴν Βαβυλωνίην χώρην καὶ τὰ εἰρημένα καρπῶν ἐχόμενα ἐς ἀπιστίην πολλὴν ἀπῖκται. Ex milio autem et sesamo quantae proceritatis arbor surgat, esti probe mihi comperta, memorare supersedeo; bene gnarus, iis, qui nunquam Babylonicam regionem adierunt, quae de frugibus dicta sunt, perquam incredibilia visum iri.* Talia commentantem negabimus earum rerum testem fuisse oculatum? Verum ista erudito viro, nimio Ctesiae amore in transversum abrepto, condonemus.

Herodotus, visis tot regionibus, urbibus et hominum moribus, in Samum reversus, quae ad sedulae apis instar undique collegerat, scriptis consignare, Suida auctore, ingressus

p) Lib. III. 5. et II. 106.
q) Lib. II. 181.
r) Lib. IV. 168. etc. et ibid. c. 43. et 195, 196.
s) Chronolog. lib. IV. 4, 5. et VI. 3, 10.
t) Dissert. Herod. cap. 1.
u) Lib. I. 183.
x) Ibid. c. 181.
y) Ibid. c. 183.
z) Ibid. c. 193.

fuit. Intento autem isti negotio spes Halicarnassum tyrannico dominatu liberandi adfulsit; quorsum delato res bene cessit. Expulsus enim Lygdamis est, et civibus aequa rediit libertas; sed, uti fit, factiones civitatem miscuerunt, invidiaque liberatorem, factiosis fortasse gravem, incessit. Tum patriam reliquit, inque Graeciam tetendit. Huc pertinent Luciani ista[a], difficilia quibusdam intellectu visa, *πλεύσας γὰρ οἴκοθεν* Herodotus *ἐκ τῆς Καρίας εὐθὺ τῆς Ἑλλάδος, ἐσκοπεῖτο*, videlicet, qua tandem ratione et minimo labore insignis ac celebris evaderet. Instabat per illi conmodum Olympiorum tempus sollemne: properavit ad illud certamen, atque in magno Graecorum consessu recitavit historias suas. Namque ea non docent, absolvisse Herodotum historiarum libros Halicarnassi, sed conpositos in Samo insula, quod ex Suida adsciscendum, ex Caria ad Olympicum conventum secum portasse, et Graecis, ut illis innotesceret, praelegisse. Eligunt ad eam recitationem Olympiadem LXXXI. viri docti, quippe aetati Herodoti egregie congruam: neque mihi refragari animus est, eoque minus, quod pueriles Thucydidis anni Elidensem hanc Olympiadem sibi postulent. Aderat Thucydides una cum patre Oloro admodum adolescens[b], *ἔτι παῖς ὢν*, in summo Graecorum plausu recitanti, illacrymavitque, aemulatione quadam jam tum ad consimile laudis studium accensus; quo Herodotus animadverso, ad Olorum[c], *ὀργᾷ ἡ φύσις τοῦ υἱοῦ σοῦ πρὸς τὰ μαθήματα,* optime de puero XV. annorum, et gloriae desiderio lacrymante. Atque hic non obliviscor secundae recitationis, Athenis Olymp. LXXXIII. anno tertio institutae; quam Thucydidem auscultare potuisse, certum quidem est, sed jam virili aetate, non puerum. Erudite hoc H. Dodwellus exsecutus[d], adprobavit ed. Corsino[e], sibi tamen non constanti, et eandem praelectionem in Olymp. LXXXIV. conjicienti. Lucianus et Plinius, quorum auctoritate in illas partes abiit, nihil juvant. De priore dictum supra est; de Plinio deinceps. Ubi vero post Olympiadem LXXXI. et qua Graeciae in urbe conmoratus fuerit, an peregre denuo abierit, dicere non habeo. Auctor Dio Chrysostomus est[f], Corinthum venisse, scriptas a se

a) In Herodoto cap. 1. p. 832.
b) Suidas in *Θουκυδίδης*.
c) Marcellinus Vit. Thucydid. p. 9.
d) Apparat. ad Annales Thucydid. p. 23.
e) Fast. Attic. t. III. p. 203. et p. 213.
f) Orat. Corinth. p. 456.

historias attulisse, grande exspectasse praemium ob adspersas bello Persico Adimanti et Corinthiorum laudes: frustratum ea spe, delevisse plura, et civitatis ducisque gloriam imminutum ivisse. Quae, etsi in Corinthiorum et Adimanti rebus laudandis miro parcus fuerit[g], criminationes videntur hominum aevi serioris. Certius habetur, Athenis suos eum libros legisse „in consilio," uti Hieronymus scribit, „et honoratum fuisse," idque festo Panathenaeorum die anni tertii Olympiadis LXXXIII. quae elegans ill. Scaligeri[h] doctrina.

Sub idem tempus Athenis colonia in Magnam Graeciam deducta Thurios fuit[i], cui sponte sua comitem se Herodotus addidit, *Θούριος* ea propter saepe dictus, *διὰ τὸ κοινωνῆσαι τῆς εἰς Θουρίους ἀποικίας*, ut apud Strabonem[k]. Ibi per otium historias recensuit, multaque illis adstruxit. Nam, quod in Plinio est[l], „Thuriis in Italia condidisse historiam anno urbis „trecentesimo decimo," aliter si accipiatur, erroneum erit. Condidit historiarum libros alibi, eosdemque ante Italicum iter semel atque iterum in frequenti Graecorum mercatu praelegit; isthic vero illos elimavit, nonnulla adjecit, alia fortasse retexuit. Addidisse autem, ea argumento sunt, quae profectione in Magnam Graeciam longe sunt posteriora. Talis est, neque latuit ampl. Bouherium, Thebanorum in Plataeenses invasio[m], et caedes Eurymachi, Leontiadae filii, principio belli Peloponnesiaci; *τὴν Θηβαίων ἐσβολὴν εἰς τὴν Πλάταιαν*, Marcellinus[n] vocat, frustra ibi doctis viris adhaerescentibus. Talis etiam Spartanorum in Asiam legatio, et infelix ejus (fraude Sitaleae, Thracum reguli) eventus. Verissime Herodotus[o], *ταῦτα μέν νυν πολλοῖσι ἔτεσι ὕστερον ἐγένετο τοῦ βασιλέος στόλου*. Contigerunt quippe anno Olympiadis LXXXVII. tertio, sive annis post Xerxis in Graeciam transitum duobus et quinquaginta. Pertinerent ad hunc quoque censum, quae de Amyrtaeo et filio ejus Pausiri perscripta meminimus, si, quod viro amplissimo in opinionem venit, rege Persarum Dario Notho evenissent: at eam falli, videor mihi clare ostendisse[p]. Justior locus erit fugae Zopyri, filii Megabyzi, ad Athenienses[q],

g) Vid. ad lib. VIII. 94.
h) Ad Eusebii Chronic. p. 104.
i) Diodor. Sicul. lib. XII. 7. et 10.
k) Lib. XIV. p. 970. A=656.
l) Nat. Hist. lib. XII. c. 4, 8.
m) Lib. VII. 233.
n) Vit. Thucydid. p. 9.
o) Lib. VII. 137.
p) Vid. ad lib. III. 15.
q) Lib. III. c. ult.

quem Ctesias sub Olymp. LXXXVIII. non multo ante Artaxerxis obitum ab rege defecisse atque Athenas abiisse [r], conmemoravit. Verum de his abunde.

Quo usque vitam extenderit, et ubi ejus finem fecerit, partim scriptorum taciturnitas, partim discordia, in dubio relinquit. Suidas [s] Thuriis supremum obiisse diem et in foro urbis contumulatum perhibet; esse tamen, qui Pellae in Macedonia decessisse de vita aiant. Si Marcellino [t] fides constat, sepulcrum Herodoti ad portas Athenarum Melitidas in Coela, ubi *Κιμώνια μνήματα*, ostendebatur olim. Quae de mea quidem sententia expediri nequeunt, nisi cenotaphia tumulique honorarii in auxilium vocentur. *Τάφος* tamen Marcellino, quo de H. Dodwelli [u] luculenta est animadversio.

2 Scripta Herodoti. Ex scriptis summi viri solae ad nos jucundissimae [x] IX. MUSAE devenerunt. Nam, *Ἐξήγησιν* de vita Homeri titulum ementiri et Herodotum auctorem perperam edere, liquidis rerum argumentis evicisse me puto. Ipse-ne Historiarum libris *Musas* inscripserit, non liquet. Lucianus [y], cujus Vossius et Fabricius obliti non sunt, hominum admirationi, ex narrationum et dictionis jucunditate progenitae, eos adscripsit titulos. In more ipsi fuit [z], *τὸν πρῶτον λόγον, τοὺς πρώτους λόγους* primores libros, et sequentes *τοὺς ὄπισθε λόγους, τοὺς ὀπίσω*

r) Persic. cap. 42.

s) In *Ἡρόδοτος*.

t) Vita Thucydid. p. 3.

u) Apparat. ad Annal. Thucydid. sect. XX.

x) De Theopompi Epitome Herodotea conf. Ruhnkenii Hist. Crit. Oratorum Gr. p. LXXXIX. ED.

y) In Herodoto c. 1.

z) Vid. lib. V. 36. VII. 93. et 213. I. 75. WESS. Nec vero in hisce locis, aut horum similibus, vocabulum *λόγος* ita intelligi debet, quasi singulos e novem Historiarum suarum libris singulos *λόγους* diceret: sed *λόγος* in hujusmodi locis nihil aliud nisi *narrationem*, vel *historiam*, ut nos vulgo vocamus, significat: qua ratione etiam Hecataeus, ut hoc utar, *λογοποιὸς* Nostro dicitur, II. 143. V. 36. et 125. id est, *Historiarum scriptor;* de eodemque Hecataeo loquens idem Noster VI. 137. ait, *Ἑκαταῖος ἐν τοῖσι λόγοισι*, *Hecataeus in suis Historiis;* denique VII. 152. ubi *πάντα τὸν λόγον* ait, *universam suam Historiam* intelligit. Itaque, ubi se ait de re quadam *ἐν ἄλλῳ λόγῳ* esse dicturum, non semper alium ex novem Historiarum suarum libris intelligit, verum subinde etiam aliam ejusdem libri partem; veluti, quae lib. VI. c. 39. profitetur se *ἐν ἄλλῳ λόγῳ* expositurum, ea c. 103. ejusdem sexti libri exposita leguntur. Eodem modo Pausanias lib. III. cap. 2. quum ait *Ἡρόδοτος ἐν τῷ λόγῳ τῷ ἐς Κροῖσον*, non hoc dicit, *Herodotus in Libro de Croeso*, sed Herodotus *in ea narratione* (sive, *in ea Historiarum suarum parte*) *quae ad Croesum spectat.* Similiterque idem Pausanias lib. V. cap. 26. p. 447. ait, *Ἡρόδοτος ἐν τοῖς λόγοις*, *Herodotus in suis Historiis.* Sed de hoc usu vocabuli *λόγος* vide mox ipsum Wesselingium verissime monentem. SCHWEIG.

λόγους, posthabito Musarum, tametsi justissimo, nomine adpellare. Quid enim illis ex cuncta Graecia jucundius, quid suavius, elegantiusve? Veracitatis tamen amor, sine quo historiae nihil nisi nugae et Siculae gerrae, pluribus olim et nostri aevi hominibus abesse visus est. Scripserat Ael. Harpacratio[a] *περὶ τοῦ κατεψεῦσθαι τὴν Ἡροδότου Ἱστορίαν.* Quid carpserit, et quibus in rebus fabulosam judicaverit, ignoratur. Id novimus, in rhetorum olim usu fuisse, cum clari nominis famam aucupabantur, aliorum meritis detrahere: quod eo non dicitur, ut de Harpocratione adseveretur. Fieri potuit, ut ad nonnulla, quae veri fidem videbantur excedere, offenderit. Multos in consimilem fraudem fabellae induerunt, Musis saepenumero innexae, quibus scriptor ipse adsensum negavit, crebro obtestatus, se[b] *ἀκοῇ λέγειν, fando accepta referre*, neque omnia sibi *πιστὰ* videri: immo hanc sibi legem dixisse, ut audita enarret, neque cunctis adstipuletur tamen, atque hoc inculcatum omnibus cupere lectoribus. *Ἐγὼ*[c] *δὲ ὀφείλω λέγειν τὰ λεγόμενα, πείθεσθαι μὲν οὐ πᾶσι ὀφείλω· καί μοι τοῦτο τὸ ἔπος ἐχέτω ἐς πάντα τὸν λόγον.* Quod ejus monitum si criminatores habuissent in promtu, uti aequitas postulabat, taxandi utique modum fecissent, debuissent profecto. Acrior tamen, ejus non ignarus, insurrexit Plutarchus, vir excellente eruditione, non falsi, sed et malignitatis[d] Herodotum traducendo. Actio docta est, verum mirifice colorata, saepissime fallax, et arcessita adeo, ut culpam, qua illum nimio patriae studio onerare gestit, ipse sustineat. Ioach. Camerarius et H. Stephanus id non dissimularunt, neque nos eorum exemplo, illis praesertim in rebus, quae suggillabantur.

Atque hic laudibus ferre debeo doctissimi Abbatis Geinozii in vindiciis et defensione Herodoti ab accusationibus Plutarchi et aliorum studium, cujus partem nobis Academiae Inscriptionum Acta sistunt[e]. Fuit Herodotus, vitio humani ingenii, obnoxius erroribus; lapsus veri ignorantia haud raro est, saepius etiam ab aliis deceptus. Manetho, referente Josepho[f], jactitabat, Herodotum *πολλὰ τῶν Αἰγυπτιακῶν ὑπ᾽ ἀγνοίας ἐψευσμένον, in rebus Aegyptiis propter ignorantiam crebrius*

a) Suidas in *Ἁρποκρατίων.*
b) Vide lib. II. 29. et cap. 121, 5. III. 116. IV. 5. 25. etc.
c) In lib. VII. 152.
d) De Malignitate Herodoti, Operum T. II. p. 855. etc.
e) Tom. XIX. edit. Paris. p. 115.
f) Lib. I. contr. Apion. c. 14.

aberrasse: vere fortasse: mallem tamen locupletiorem, quam Manetho vulgo habetur, hujus accusationis auctorem. At enim plurima olim in fabulis et figmentis deputabantur, quorum justissime numero nunc eximuntur. Fabulosa censebantur de Afrorum institutis et moribus prodita, de circumnavigata ea nostri orbis parte, de Aegyptii soli genio et Pyramidibus, de Scythis, succini origine, Caspio mari, innumerisque aliis, quae serior aetas et peregrinatorum frequentia veritati animadvertit congrua. Enimvero, horum omnium memoriam replicare, nihil attinet.

Istud haeret in dubio, truncatae-ne Musae sint, et an alios similis argumenti commentarios Herodotus digesserit? Mutilationis et defectus suspicionem de Athenada, viro Trachinio, indicata movent[g]: *οὗτος ἀπέκτεινε μὲν Ἐπιάλτεα δι᾽ ἄλλην αἰτίην, τὴν ἐγὼ ἐν τοῖσι ὄπισθεν λόγοισι σημανέω: hic Epialtem aliam ob caussam, quam ego sequentibus in libris reddam, interemit.* Reddidit autem nusquam, non octavo, nedum libro nono. Ergo-ne ea excidit commemoratio? an promissi oblivio ejus animum incessit? an decimum adjungere meditatus fuit librum? Utrumque fieri quitum est. Nam hiatus illis in Musis nullum se mihi indicium prodidit. Similis fluctuatio, sed expeditu pronior, de libris Libycis, *Λιβυκοῖσι λόγοισι,* quorum meminit ipse[h]. Jo. Alb. Fabricius[i] elaboratos non censuit, sed intra promissum stetisse. Justior veriorque Raphelii et Bouherii conjectura, innuisse scriptorem extimam Musae quartae partem, sedulo rebus Libycis occupatam, et sectionem in primis centesimam quinquagesimam nonam, ubi de Apriae, Aegyptii regis, suscepta in Cyrenen expeditione et infausto ejus eventu, multo tamen parcius quam promiserat: quod qui contigerit, et an aliquid de priore sententia demutaverit, non temere dixero. Possum adfirmare, veterum neminem *Λόγους* Herodoti *Λιβυκοὺς* ad testimonium excitasse, contra ex libro quarto res Afras depromsisse plures: immo solere illum partem libri *λόγον* et *λόγους* adpellare: de nece Cimonis, patris Miltiadae, *τὸν μὲν ἐγὼ ἐν ἄλλῳ λόγῳ σημανέω*[k]: dixit autem ejusdem Musae cap. 103. Geminum illi libri primi cap. 75[l].

g) Lib. VII. 213.
h) Lib. II. 161.
i) Biblioth. Gr. lib. II. 20.
k) Lib. VI. 39.

l) Scilicet, quam rem lib. I. c. 75. ait se *ἐν τοῖσι ὀπίσω λόγοισι* declaraturum, eam non in sequentiam librorum aliquo, sed in eodem lib. I. cap. 134. declaratam videmus. Schw.

Hoc itaque bene habet. Quam autem vellem de *Rerum Assyriarum* libris idem adseri dicique posset. Sic de illis [m]: *Τῆς δὲ Βαβυλῶνος ταύτης πολλοὶ μέν κου καὶ ἄλλοι ἐγένοντο βασιλῆες, τῶν ἐν τοῖσι Ἀσσυρίοισι λόγοισι μνήμην ποιήσομαι, quorum ego regum in libris rerum Assyriarum mentionem faciam.* Tum de Nino a Medis occupata [n]: *καὶ τὴν Νίνον εἷλον· ὡς δὲ, ἐν ἑτέροισι λόγοισι δηλώσω· καὶ τοὺς Ἀσσυρίους ὑποχειρίους ἐποιήσαντο: et Ninum expugnarunt, (ut autem ceperint, in aliis libris indicabo,) Assyriosque suam in ditionem redegerunt.* Conposuit ergo rerum Assyriarum libros, aut animo scriptionem agitavit eorum, neque absolvit: posterius Jo. Alb. Fabricius, quoniam nusquam illorum recurrit memoria, elegit; neque displicuerat Ger. Jo. Vossio [o], opportune tamen atque ex vero adfirmanti, apud Aristotelem quidpiam reperiri [p], quod ex Herodoti Assyriacis fluxisse videatur. Deposuit Philosophus pro certissimo, *τὰ γαμψώνυχα ἄποτα εἶναι*: culpavit Herodotum, in Nini obsidionis descriptione, *τῇ διηγήσει περὶ τὴν πολιορκίαν τῆς Νίνου, aquilam bibisse* memorantem, cum illa avis, sicuti reliquae aduncis unguibus, potu abstineat. Quod quidem in Musarum opere nusquam nunc obvium, capessere locum in Historia Assyria conmodissimum potuit, siquidem Ninus, ut Vossius optime, Assyriae metropolis. Non equidem nescio, cel. Fabricium de integrioribus, quam nostrae sunt, Musis, ab Aristotele versatis et lectis, suspicatum: quae suspicio, si verum amamus, litem lite resolvit. Ostendi enim oportuerat, ubi et quibus rebus fuerint decurtatae. Liber utique primus, Babylonicis et Assyriis rebus abundans, adeo aptus et nexus cohaeret, ut locum *τῇ διηγήσει περὶ τὴν πολιορκίαν τῆς Νίνου* adpositum concedat nullum. *Λόγοι* proinde *Ἀσσύριοι*, nisi memoria Philosophum deceperit, absoluti editique fuerunt. Quorum quidem editio tanto certior et omnibus dubiis in posterum foret libera, si fragmentum inde, quod Jo. Bouherii sollertiam advertit, perduraret. Apud auctorem Chronici, cui Paschale nomen [q], Sesostris, rex Aegypti, continuo victoriarum cursu Assyrios,

m) Lib. I. 184.
n) Libro eodem c. 106.
o) De Historicis Graec. lib. I. c. 3.
p) Hist. Anim. lib. VIII. 1. Wess. Immo lib. VIII. c. 18. quod aliis est cap. 20. At ibi alii libri, quos Camus et Schneiderus secuti sunt, non Herodotum, sed Hesiodum edunt auctorem. Schweig.
q) Chr. Pasch. p. 38. edit. Venet.

Chaldaeos, Persas Babylonem usque, Asiam praeterea, omnem Europam, Scythiam et Mysiam domat: in Aegyptum reversurus XV. millia Scythicae juventutis in Perside, assignata illis fertili et commoda sede, collocat: postea illi Parthi de Persico sermone, alioqui Scythae, virtute bellica longe praestantissimi, *καθὼς* additur *Ἡρόδοτος ὁ σοφώτατος ταῦτα συνεγράψατο, sicuti sapientissimus Herodotus haec tradidit.* Ubi tandem? Musae tacent. Ergo ex libris, uti conjicitur [r], rerum Assyriarum. Quod equidem valde demiror. Herodotus de Sesostride multo scripsit diversiora [s]: Assyriaca ejus post Aristotelis fata Historicos, Geographos et Grammaticos latuerunt omnes, nec quisquam hilum inde decerpsit; et obscurum hominem seculi post Christi natales septimi ea lectitasse putabimus? Immo cuncta cum pulvisculo Chronici sartor corrasit ex Jo. Malala [t], quem Suidas [u] sibi ducem optavit, haud sane fidelem, et in Herodoti tempore finiendo [x] plane stultum. Sed poenarum ille satis Rich. Bentleio, V. Cl. in eruditissima ad Jo. Millium epistola dedit, et sperni potest. At plurima Is. Vossius fragmenta Herodoti detexit, quae nihil nostras ad Musas; ea promi ex commentariis Rerum Assyriacarum potuisse [y], suspicantur. Fateor ultro, talia in Grammaticorum scholiis et Lexicis inveniri, quae Is. Vossius, modo ea curate excussisset, Herodoto citra dubium abjudicasset. Compendiario scriptionis modo, in scriptis codicibus non parce obvio, *HP*, *HPO*, *HPOΔ.* notare Herodotum, Herodorum, Herodianum, queunt. Inde error et confusio: hinc jactata toties Herodoti fragmenta, verae Herodori aut Herodiani laciniae; quemadmodum in Dissertatione Herodotea liquidissime, ut opinor, patefeci: questus ibidem sum de doctissimi Des Vignoles [z] inprudente decreto super interitu Assyriacorum, de quibus hactenus [a].

r) Vid. Bouherii Dissert. Herodot. cap. 1.

s) Lib. II. 103.

t) Chronograph. p. 28.

u) In *Πάρθοι* et *Σῶστρις*.

x) Chronograph. p. 200.

y) Bouherius Dissert. Herod. c. 1. Colomesius Oper. p. 325. Berkelius in Steph. Byz. voc. *Ἀνδανία*.

z) Chronolog. lib. IV. 4, 6. etc.

a) Haec de Herodoti vita scriptisque Wesselingius. Idem argumentum erudite copioseque Larcherus etiam in introitu Gallicae versionis pertractavit. De universo vero harum Historiarum instituto, et de mirabili arte qua illud exsecutus est suavissimus scriptor, in primis legi meretur supra laudatus Creuzeri nostri liber qui de *Historia Arte Graecorum* inscribitur. Consuluisse etiam juvabit duas Commentationes, auctore Meierotto, *Sur Hérodote et le but de son Histoire*, Actis Acad. Reg. Berolin. ann. 1792. et 1793. p. 574. seqq. et p. 599. seqq. insertas. Schw.

3 Nunc progredi praestat ad Musarum publicatas editiones: quarum princeps Latina, Venetiis anno MCCCCLXXIV. provulgata, Laurentium Vallam, doctissimum virum, multorum olim odio et invidia mersum, auctorem profitetur. Versio, non sane absurda, quamquam mendosissime descripta, et interpretis oscitantia saepe aberrans, H. Stephani et aliorum castigationibus purgata, servatur in hunc diem. Quid in ea Pet. Dan. Huetius [aa], quid alii desideraverint, notum est in vulgus. Non omnium tamen culpam Laurentius praestare debet [b]. Multa operis, quod primus occupavit, difficultate excusari queunt; plura recidunt in membranas, quas vertendo expressit, bonas quidem, sed in Clione miserabiliter luxas et mancas. Aldus codicem Graecum eo in libro decem prope chartis abundare et Vallae Latina excedere adnotavit verissime. Desunt, quod accepto benivolentia amplissimi G. Meermanni Veneto interpretationis exemplari conperi, sectiones sive capita tota, aut magna ex parte XCII. XCIII. XCIV. XCVI. C. CIII. CIV. CV. CVI. CXXXI. CXXXII. CXXXIII. CXXXIV. CXXXV. CXXXVI. CXXXVIII. CXXXIX., tum universa a cap. 140. usque in cap. 178., denique cap. 199.; itidem ex schedis Archiepiscopi Sancroft et Vindobonensibus, admirabiliter Vallae codici conspirantibus, exulantia. Haesitare memini, uter hiantia Vallae Latina expleverit, Petrus-ne Phoenix, additiones suas editione Parisina apud Jo. Parvum MDX. ambitiose jactans, an Conrad. Heresbachius. Nunc de Petro Phoenice dicta [c] retracto. Nullae ejus, quantumvis Laurentii Latina, Aldi indicio, bene nosset mutila et defecta, accessiones, additiones nullae. Omnes Heresbachio debentur, commentato ad hunc modum [d]: „Ad haec in primo libro a nobis adjecta „plus minus novem folia, a Laurentio haud scio qua occasione „praetermissa; quae certe nemo infitiari poterit, quin illuc „pertinerent, ut quod Graecum exemplar atque adeo contextus „ipse narrationis testentur.“ Quidquid ergo in sectionibus illis peccatum, Heresbachii est, non Vallae.

De edd. et codd. mss. Herodoti.

Graecas Herodoti Musas primus [e] Venetiis MDII. nitidis-

aa) De Claris Interpret. p. 226.

b) Conf. Wesselingii Dissert. Herodoteam c. VIII. 5. Schweig.

c) Dissert. Herodot. c. 8. [item in Not. ad Herodot. I. 54.]

d) Epistola ad Jo. Gogravium, praefixa edit. Latinae Herodoti anno MDXXXVII.

e) De ed. Ald. haec Schweighaeuserus ad I. 26. „Profiteor saepe mihi „obortam esse suspicionem, a viro „docto qui Aldinae praefuit editioni

sime prodire jussit Aldus Manutius, „eo gratiores fore existi-„mans, quoniam multis exemplaribus castigatae," quae illius verba, „emittebantur." Neque ea falsus opinione vir sollertissimus fuit. Laeto gratoque eas animo Joach. Camerarius, eximium doctae Germaniae decus, accepit et sinu fovit; „cumque exempla Historiarum[f] Herodoti et requiri a studiosis „Graecae linguae et non facile reperiri conperisset, auctor fuit „Jo. Hervagio, ut sua in officina expressa edere vellet." Hortanti praeclaro viro, et egregiam prorsus cum Herodoti vindiciis et Ionicae dialecti figuris praefationem suppeditanti, paruit strenuus et attentus chalcographus, Aldi exemplari Basileae MDXLI. et MDLVII. presse repraesentato. Utriusque, Aldini in primis, dos praecipua est, quod Ionici sermonis formam raro neglexerit, atque elegantissime conpluscula, insequentium temeritate aut mutata aut socordius praeterita, descripserit.

Amplior H. Stephano gloria ex studio et cupiditate Musas ornandi obtigit. Offensus infida Vallae versione, errores et peccata ejus callidissime patefecit, omnemque, praescripta elegante pro Herodoto ad criminatores Apologia, anno MDLXVI. recognovit. Qua functus opera, Graecum Aldi exemplum recentavit MDLXX., atque iterum MDXCII. adpositis, quae in priore omiserat, Vallae Latinis. Rationes instituti laboris sic prodidit[g]: „Non eas tantum, quas ante, diversas scripturas „(ut Graeci διαφόρους γραφὰς appellant) exhibui, sed et numerum earum auxi, et censura adhibita quasdam exauctora-„vi; non tamen ita ut amandarem, sed tantum ut loco suo „motis alium minus honorificum darem. Ex ipso enim textu, „ut hodie moris est vocare, in marginem transtuli. Sed quas-„dam vicissim majore dignas honore judicavi, ideoque illas „hinc illuc transtuli." Inde post Aldum scriptas membranas in consilium misisse, atque ex illis ea sibi et Herodoto elegisse, quae potiora censuerat, adparet[h]; quamquam et de conjectura

„multis locis invectas esse Ionicas „verborum formas, quas nullus cod. „ms. exhibebat: quibus in locis ex „silentio eorum hominum qui in „gratiam editorum alios codd. confe-„runt, et multa saepe quae ipsis mi-„nutiae esse videntur, negligere so-„lent, non continuo colligi potest, „codd. illos cum Aldina scriptura „consentire."

f) Ex Praefatione edit. Hervagianae primae.

g) In praefatione editionis Graeco-Latinae.

h) Quamquam titulus prioris editionis Stephanicae, quae Graeca sola exhibet, Herodoti libros profitetur ex vetustis exemplaribus recognitos; tamen nec in ejusdem editionis, nec in alterius Praefatione mentionem

pauca refinxit. Quae quidem libertas laudem potius, quam insultationem ac odiosam criminationem, meruit. Peccaverit vir egregie sedulus in quibusdam: quid illis usu venit, qui schedas omnium emendatissimas ostentarunt? Opus in cuncto hoc genere cura est, quam humana conditio admittit, diligente: ea prudenter insumta, si qui cadant, maligna criminationis traductio abesse debet; et hoc magis, quoniam vetustiores et probiores codices nancisci, fortunae quoddam donum est, non judicii: propterea vero se venditare et alios longe post

ullam fecit editor codicum manuscriptorum a se ad recognoscendos Herodoti libros adhibitorum. Quin et in secundae editionis Praefatione satis etiam diserte professus est, frustra se ad illum diem vetus exemplar, e quo hi libri corrigi possent, exspectasse. Atque, ut dicam quod sentio, videtur mihi H. Stephanus nullum prorsus codicem manuscriptum, ad cujus fidem Herodoti Historias recognosceret, ob oculos habuisse. Quod si quis vero ex me quaerat, unde igitur *διττογραφίας* illas hauserit Stephanus, quas et in prioris editionis marginibus, et copiosiores etiam in editionis Graeco-Latinae oris exhibuit? primum hoc tenendum est, esse illarum lectionum marginalium tria genera. Scilicet, tametsi unicuique earum hanc notam *γϱ'αι* (id est, *γϱάφεται*) praefixit editor, tamen pars earumdem non nisi conjecturae sunt, ex quibus mendosas quas ille judicavit Aldinas lectiones corrigendas censuit. Alterum est lectionum marginalium genus earum, quas ex Aldino contextu, tamquam manifestius vitiosas, ejecit editor, sed tamen in ora adnotandas judicavit. Denique tertium genus tale est, ut dubitari quidem vix possit esse eas e msto libro ductas; quemadmodum etiam multae ex his, quae loco ejectarum Aldinarum in contextu Stephani exhibentur, haud dubie e vetustis libris ductae sunt. Sed de hoc genere ita statuendum videtur: usum esse Stephanum exemplo quodam sive Aldinae sive Hervagianae editionis, cujus in marginibus partim lectiones e manuscripto quodam codice, (sive illi plures fuere,) partim vero docti cujusdam viri conjecturae ita promiscue adnotatae fuissent, ut incertus subinde ipse Stephanus fuerit, utrum e vetusto codice ducta fuisset aliqua scriptura, an nonnisi conjecturae deberetur. Cujus rei quum multa alia mihi visus sum indicia observare, tum illud satis manifestum, quod, postquam lib. II. cap. 47. pro vitiosa Aldi scriptura *ἀσθενεῖης βιοίς τε τινὰς πλάσαντες ἶς*, verissimam hanc, *ἀσθενείῃ βίου, σταιτίνας πλάσαντὲς ὗς*, posuisset, deinde in posterioris editionis Praefatione, loco probatissimae hujus scripturae, aliam, et eam quidem parum probabilem, sua de conjectura proposuit: qui si scivisset esse istam ex manuscriptis libris ductam, (sic enim legunt veteres codices propemodum omnes) non erat medio in sole obscuram lucernam circumspecturus. Caeterum, sicut in Graecis multa rectissime constituit idem Stephanus, sic et de Latina versione hactenus optime meritus est, quod in posteriore editione, in qua Herodoti Graecis Vallae Latina adjuncta sunt, pluribus in locis ubi vitiosa Vallae versio est, (praetermissis quidem longe pluribus, quae ejusdem sunt generis,) aptiorem interpretationem in ora adjecit: quo spectat id quod in titulo ejusdem editionis his verbis praedicatur, *cum Vallae interpretatione Latina ab Henr. Stephano recognita.* Eaedem castigationes versionis Laurentianae deinde in editione Jungermani, et in Londinensi, quae Galeo vulgo tribui solet, in ima ora cujusque paginae exhibentur. SCHWEIG.

se ponere, profecto illiberale[i]. At istud ulcus tactum respuit.

Secundam H. Stephani editionem, priore non prorsus posthabita, Francofurti anno MDCVIII. Gothofr. Jungermanus iteravit sollerte diligentia; textumque, quem vocant, in capita sive tmemata secuit et distinxit, ac indicem ad ea, magna quaerentium utilitate, accommodavit: insuper *διττογραφίας* ex schedis Palatinis Narrationi de vita Homeri adscripsit, et *Λεξικὸν τῶν Ἡροδοτείων λέξεων* ex MS. Melch. Heimsfeldii Goldasti, ut de Ctesiae fragmentis, ejusdem industria adauctis, nihil addam, nobis dedit. Illam autem viri optimi operam Genevae MDCXVIII. ita repetiverunt, ut utravis recte cognita ambas te nosse putes. At res secus habet. Editor, aut (si mavis) corrector, non utique indoctus, varias Aem. Porti suspiciones orationi inculcavit; alia, neque inprudenter, ex Vallae Latinis correxit; hoc vituperabilis, quod illud consilium occultum habuerit.

Prius deinde Jungermanni Francofurtense exemplum non sine corollario recudendum curavit vir praedicatione dignissimus Th. Gale Londini MDCLXXIX. Exornavit illud Chronologia Herodotea, Indice dictionum Ionicarum, et variantibus lectionibus, laudabili sane studio. Erat illi in oculis et manibus scriptus liber archiepiscopi Cantuariensis Guil. Sancroft, et Collegii Etonensis alius: ex utroque varia, quamquam in priore subinde peccans, nobiscum communicavit: neque non Athenaeum, Eustathium, Suidam et plures, qui testem Herodotum in rem suam advocarant, aut ab eo aliqua sumserant mutua, sedulo adhibuit[k]. Vere scripsit, infinita esse, quae ope co-

i) Rusticam Jac. Gronovii importunitatem, qua et in alios doctos viros, et in H. Stephanum ille invectus est, tacito hominis nomine notatam vir cordatissimus voluit. Schweig.

k) Londinensis illa editio, quae Galeo adscribi vulgo solet, cujus viri tamen ne nomen quidem in fronte comparet, nonnisi privato bibliopolarum consilio fuit suscepta; quibus nihil aliud fuerat propositum, nisi ut verbum de verbo, quidquid Jungermaniana continebat editio, repeteretur: idque consilium illi fideliter quidem, sed tam invido iniquoque in Jungermani memoriam animo, tamque inepte callida ratione exsecuti sunt, ut nec in operis titulo, nec usquam alibi, ne in fronte Praefationis quidem, quae tota Jungermani est, nomen optimi viri ediderint. Jamque omnia, una cum ipso Indice Jungermani, typis erant excusa, quum commode se facturos judicarunt iidem homines, si corollariis saltem quibusdam suam augerent editionem. Itaque et Chronologiam quamdam Herodoti nescio a quo viro docto conficiendam curarunt, et Thomae Gale viro multa doctrina conspicuo persuaserunt, ut et ipse de suo aliquid adjiceret. Ille igitur et Glossarium vetus, quod Jungermanus e Goldasti

dicis archiepiscopi instaurari queant: est enim isto in genere praestantissimus. Sed maluit, indicio contentus et voto, ut aliquis oriatur, cui otium sit uberius et ingenium ad Herodotea perpurganda, hanc aliis curam tradere.

Ortus est, uti ille optaverat, Jac. Gronovius, cujus in Graecos Latinosque scriptores amor singularis et excellens eruditio in celebritate et omnium ore versatur: Herodotum ad membranas Mediceas, quibus nihil par aut simile arbitrabatur, diligentissime examinavit: plurimis inde vitiosis pristinum nitorem et colorem reddidit, aliis liquidissimam lucem, et Vallae quoque Latinis, adscriptis Adnotationibus, exactis profecto et eruditis, adspersit Lugduni Batavorum MDCCXV. Magna hinc Gronovio laus et gloria, neque inmerita; quam nimia tamen et paene superstitiosa libri Florentini veneratio nonnihil dedecorasse visa est. Non exprobro virulentam dicendi acerbitatem [l], viros praeclaros ex levi culpa, saepe etiam nulla, lacerantem; neque ea ingero, quae docti homines, Kusterus, Berglerus, Bouherius atque alii ejus in adnotationibus desiderarunt: cognitissima ista sunt, haud effectura, ut summi viri, quem docentem juvenis admiratus fui, labor contemtus negligatur [m]. Immo haec dum scribo, culta ad me Herodoti

schedis ediderat, multis ex Hesychio, Suida, et Gregorio Corinthio ductis Glossis auxit, et Variantes illas Lectiones, Wesselingio memoratas, et „Notas breves ad Herodotum, vere „κατ᾽ ἐπιδρομὴν," ut ipse profitetur, „ex Herodoto suo" (id est, ex Herodoti exemplo, cujus oris notulas illas olim adscripserat) „in calcem hujus „editionis transfudit:" atque haec corollaria reliquo operi jam absoluto ita adjecta sunt, ut proxime ante Indicem, qui jam et ipse impressus erat, collocarentur. Denique quum idem Galeus persuaderi sibi passus esset, ut dedicatione ad Sancroftum scripta, archiepiscopum Cantuariensem, cujus e vetere codice msto praecipuae Variantes Lectiones ductae erant, editionem hanc commendaret emtoribus; eadem Galei dedicatio, abjecta Jungermani Epistola dedicatoria, in illius locum suffecta est: quo factum, ut hanc proxime excipiens Praefatio ad Lectorem, quae nomen praefantis nec inscriptum nec subscriptum habet, eam speciem praeferat, quasi idem Thomas Gale eam conscripsisset; quum, verum si quaeris, tota Jungermani sit. Breves illas, quas diximus, Galei Notas, quatenus e cod Arch. ductae sunt, post certiora ex eodem codice excerpta, quibus Wesselingius usus est, nil opus fuit in hac nostra Herodoti editione verbum de verbo repetere; reliqua partim varietati lectionis, partim, sicubi commodum visum erat, Adnotationibus nostris inserta sunt. SCHWEIG.

l) De Gronovii in L. Bos contumelia v. Wesseling. ad IV. 172.

m) De motibus, quos excitavit Gronoviana Herodoti editio, consuli possunt scripta ab Harlesio ad Fabricii Bibl. Graec. t. II. p. 342. commemorata. Ut vero laudem meretur verecundia, quo suum de tam inepto quam importuno sene, quo olim praeceptore usus erat, judicium interposuit Wesselingius: sic incredibile est quam pueriles in nugas stupida illa codicis Medicei veneratio abripuerit hominem, qui vel manifestissimas li-

editio adfertur, Glascuae tot minoribus voluminibus, quot Musae censentur, formis descripta anno MDCCLXI., Gronovianam, desectis tamen adnotationibus, aemulans.

De mea non multis agam. Conjecto ante hos undecim annos in ejus consilium cura princeps conquirendi suppetias codi-

brarii hallucinationes saepenumero pro genuina Herodoti scriptura et ipse arripere non erubuit, et aliis, vellent, nollent, conatus est obtrudere. In quo illud tamen, bona lectorum fortuna, prudenter ab eodem factum non debet dissimulari, quod quolibet in loco, ubi ex idoli sui praescripto aliquid in Graeco exemplo mutavit, continuo simul in ima cujusque paginae ora eam scripturam adposuit, quam Jungermani atque Stephani editiones exhibuerant: quod ille quidem non tam hoc consilio fecisse videtur, ut aequam legentibus faceret optandi et per se judicandi potestatem, quam quo facilius certiusque intelligerent lectores quantum sit quod ipse ad restituendam germanam sinceramque auctoris scripturam contulisset. Nec vero est inficiandum, revera et maximi pretii esse Mediceum illum codicem, et permagna in Herodotum merita ejusdem Jac. Gronovii; quam plurimos quippe scriptoris nostri esse locos, qui, quum in superioribus editionibus corrupti aut mutili fuissent, per hujus viri industriam ex codicis illius praescripto rectissime fuerint curati et in integrum restituti. Codicem ipsum Bandinius in catalogo codicum Graec. bibliothecae Laurentianae t. II. col. 657. seq. his verbis describit: „Herodotus, codex vetus-„tissimus, omni laude major. — „Membranaceus, in folio minori, se-„culi X. optime servatus. Tituli li-„brorum uncialibus literis aureisque „sunt descripti. Constat foliis scri-„ptis 371." Profitetur ibidem idem Bandinius, de fide Gronovii in exhibendis variantibus lectionibus, quam integerrimam arbitratus fuisset, dubitare tandem se coepisse, quum vidisset prope finem operis (lib. IX. cap. 120.) codici huic adstrui scripturam *Πρωτεσιλάῳ*, pro *Πρωτεσίλεῳ* quod ibi in codice legitur. Quo loco equidem caussae defensionem Gronovii hactenus suscipere debeo, ut moneam, non diserte illum codici huic scripturam *Πρωτεσιλάῳ* adstruxisse; solummodo intactam, qualem superiores dederant editiones, reliquisse, quum codicis hoc loco scriptura diligentiam ipsius observationemque effugisset. Nam, quod cuilibet vel doctissimo diligentissimoque homini in conferendis vetustis codicibus accidere solet, ut non leviores solum, verum etiam majoris momenti differentiae aciem ejus observationemque subinde praetereant, id nec mirum est, nec culpari admodum debet, si idem Jac. Gronovio accidit; qui praesertim ardentior etiam tunc juvenis codicem illum Florentiae non per otium in museo suo potuerat tractare, sed in ipsa Laurentiana bibliotheca, sub oculis puto bibliothecarii, coactus erat excutere, suasque e spisso volumine notulas ita raptim ac veluti cursim excerpere. Quo magis illi accipere debuit, (quod non semel, ut Bandinius, sed pluribus in locis observare mihi visus sum) ut probas passim codicis lectiones fugiente oculo praeteriret, aut subinde aliud temere pro alio in excerptis suis poneret. Sed tanto etiam magis subit mirari, quo pacto, quum post amplius quadraginta annos demum editionem Herodoti esset adgressus, a se impetrare potuerit, ut, quemadmodum Mediceum illum codicem genuinam ubique repraesentare Herodoti scripturam sibi persuaserat, sic et confideret, nihil in suis notulis esse quin exactissima fide ipsum Mediceum exemplum usquequaque repraesentaret. Caeterum in varietate lectionis, quae non minus ex diversis editionibus, quam e manuscriptis codicibus, partim a Wesselingio partim a nobis collecta est, Gronovianae editionis, eamdem ob caussam quam supra memoravi, perraro fit mentio. Scilicet, ubicumque pro scriptura quadam codex Med. testis advocatur, ibi fere constanter, nisi diserte secus monuero, intelligi debet, eamdem scripturam a Gronovio fuisse adoptatam. Schw.

cum scriptorum fuit, quam prosper non destituit successus. Parisiis Io. Capperonerius, V. Cl., benivole excerpsit a viris doctissimis Menoto et Geinozio ex tribus regiae bibliothecae membranis in margines exempli Gronoviani collata, sed parciore, quam speraveram, manu; multa quippe, levissimi momenti, sordes et quisquillias opinatus, sciens volensque praeterierat. Hinc mea longe discrepabat sententia. Clariss. D. Ruhnkenium, Lutetiae Parisiorum studiorum caussa tum morantem, litteris adduco et expugno, ut ea usibus meis ne negentur. Factum est egregio amicissimi viri candore et auxilio, quod tantopere desiderabam, hoc etiam monentis, codicem primum, cujus A. index, ingentis esse pretii, et tantae, sive litterarum ductus sive membrana spectentur, pulcritudinis, ut vix alius, quicum conparari possit, inveniatur. Debentur ejusdem Capperonerii bonae voluntati excerpta ex schedis, seculo xv. exaratis, monasterii S. Remigii congregationis S. Mauri in Francia, priores duo libros et tertii magnam partem conplexis[n]: tum alia ex codice, in bibliothecam regiam novissime illato, in quo ex IX. Herodoti Musis fragmenta haud pauca; denique *Λέξεις Ἡροδότου* ex forulis bibliothecae Sangermanensis, vulgatis olim ex schedis Goldasti longe utiliores.

Quae quidem cum laudabili sollertis viri studio, propter quod illi gratia manebit, colligerentur, conmodum ad me vir eruditus et plurimum reverendus Henricus Gally, S. T. P., magnae Britanniae regi a sacris, invisit. Varios inter jucundosque sermones venitur ad Herodotum: vehemens prae me ferebam desiderium codicis archiepiscopi Guil. Sancroft, Cantabrigiae[o] asservati, et Galei laudibus adeo celebrati. Tum vir multo humanissimus prolixe auxilium polliceri, nec polliceri tantum, sed et praestare. Abs reduce in Britanniam non multis post mensibus exemplum Galeanae editionis accipio, instructum discrepantibus libri archiepiscopi scripturis, sollertissima celeb. Ant. Askew manu enotatis, una cum corollario

n) Desinit ille cod. Rem. in Herodoti lib. III. cap. 70. ut ibi Wesselingius monuit. De codice Parisiensi quibus complura ex Herodoti Musis fragmenta continentur, itemque de reliquis Herodoti codicibus, qui in bibliotheca regia servantur, infra nobis erit dicendi locus. Schweig.

o) Schweighaeuserus in var. lectt. ad II. 171. „Certum est codicem Sancroftianum haud paucis in locis „egregias lectiones et verissimam „auctoris scripturam, quae in aliis „codd. obliterata fuit, nobis ser„vasse.“ Hunc tamen codicem ab eruditulo librario interpolatum censet idem ad IX. 111. et 114.

ex ipsius Askew chartaceo codice annorum ferme quingentorum, primore quidem Musae primae parte manco, sed perutili. Utraque opera mihi jucundissima accidit ob excellentium virorum amicitiam et accurationem, qua nihil supra. Neque non mihi celebranda adfuit ill. Baronis de Swieten in Herodoto adjuvando benignitas; de meo enim instituto per litteras admonitus, promtissime Vindobonensis bibliothecae schedas Graece perito homini cum edito Genevensi contendendas tradidit, et, quae nobilissimi viri humanitas, transumta inde ad me officiosissime curavit.

Par fuisset amplissimi cardinalis Quirini benivolentia in promisso ex libris Vaticanis auxilio, nisi mors illud intercepisset, plenissimo tamen favoris in epistola Cl. Assemanni super locis quibusdam Herodoteis. Quod illum autem praestare non siverunt fata, cumulatissime ejusdem loci et dignitatis vir eminentissimus, cardinalis Passioneus explevit: namque cognita mea schedarum Vaticanarum cupidine, perhumaniter rescripsit, eas nec admodum bonas, nec priscas videri: esse sua in bibliotheca, ex Sfortiana profectas, integriores, nitide pictas et veteres; harum se *διαφόρους γραφὰς* mihi non negaturum. Absolvit vir summus, quod receperat, liberaliter; cujus ego excellentem in illo fastigio, dum supererat, humanitatem et erga me studium laudibus ferre et grata mente recolere, desinam nunquam. De libro vera omnia: circa seculum duodecimum in charta pergamena ab docto scriba exaratus est, praestantia Mediceo nihil cedens, saepe superior. Illorum vero codicum excerptis occupato, atque operi, formis exscribendo, dudum intento, ex Britannia consultissimus I. A. Helvetius editum Jungermanni exemplum transmittit, cujus in margine ex schedis archiep. et duobus Oxoniensibus adnotamenta, sed dilutiore atramento, saepius plumbo scriptorio, picta, eaque propter in haud paucis ambigua. Tribui illis, quamquam suspensior, neque poenituit, locum, et gratias veteri amico[p].

Et hos quidem manu descriptos codices, tot diversis locis erutos, non eodem capite manasse, manifestissime comperi. Ubi lacer est et hiascit Vallae liber, ibi in msstis Archiep., Vindobonensi, et plerisque Vaticanis et Oxoniensibus lacunae.

p) Denique ex Veneto etiam codice lectiones nonnullas citavit Wesseling. quae ex Zanetti catalogo bibliothecae S. Marci t. II. p. 169. ductae sunt, nec ultra lib I. cap. 32. progrediuntur. Schweig.

Si quid in his aut praecipuum aut exorbitans, idem apud Laurentium. Conpar in quam plurimis inter Mediceum, Passioneum et Askew codd., Passioneo in alterutrius lapsu rectum, ut plurimum, tenente, concordia. Ceterorum, quorum continua excerpta haud adspexi, constantem consensionem testari nequeo. Tres priores eodem ex fonte, sive antiquiore membrana, hausti videntur, cujus scriba, fortasse offensus crebris Musae primae excursibus, cunctos inprudenter abscidit, et, ne hiatus taedio forent, nexum seriemque orationis callide aptavit. Ultimi tres aliis ex schedis descenderunt, prudentiorem amanuensem et nihil temere auferentem indeptis, atque ea de caussa commendatiores. Reliquas scripturae differitates, quae sane quam multae, acceptas librariis, Ionicae dialecti veneres communiore sermone mutantibus, vocesque optimae notae et earum veteres inflexiones, quod ab usu abierant, pervertentibus, refero. Damnosum illud Herodoto institutum videor mihi saepissime deprehendisse et certissimis documentis in omnium posuisse conspectum. Namque ipsi scriptori, Musas de novo recensenti, quae quorundam suspicio fuit, discrepantiae notabilis originem non ausim tribuere: atque hoc minus, quoniam in vocabulis, citra dubium pravis, admiranda sed et foeda omnium adparuit conspiratio [q].

Quo modo cunque autem se ista habuerint; neglectos et quodammodo contemtos ab editoribus fuisse scriptores qui Herodotea advocarunt et exscripserunt, miratus saepe fui. Ex Dionysio mihi Halicarnasseo, Strabone, Plutarcho, Pausania, Stobaeo, Eustathio, et aliis hac de familia, selegeram plurima, publicatis meliora. Vide deinceps simile Steph. Bergleri, viri doctissimi, eundem mecum exercentis agrum, propositum. Apud animum is constituerat Th. Galei exemplum nova editione recudere, et, quia ex msstis deerat auxilium, ex priscorum advocationibus praesidium quaerere. id mihi ejus ex libro, hujusmodi citationibus referto et paucis ad primam Musam notis, Galei animadversionibus subjiciendis, patuit. Studium viri valde fuit industrium, sed in Hermogene et ejus Scholiasta, Stobaeo, et Eustathio in Dionysium, quos tum legisse non videtur, claudicans. An vero ad Herodotum recte cu-

q) Notum est, jam olim Philemonem grammaticum conquestum esse, *πολλὰ φέρεσθαι μέχρι νῦν ἁμαρτήματα κατὰ τὴν Ἡροδότου συγγραφήν*: referente Porphyrio, Quaestion. Homericar. cap. 8. (in Barnesii editione Homeri vol. I. p. 92.) Schweig.

randum id suffecerit[r], dixerint alii. Ipsemet, viso Gronoviano, cujus ne meminit quidem, opere, suum abjecit; adnotationesque, toties ad Alciphronem promissas, animo magis agitavit quam absolvit. Nullas certe, praeter paucas illas, et male cohaerentes, adspexi: boni quidquid inerat, auctori atque observatori tributum est; immo gratus agnosco, pauca Eustathiana, a me praetervisa, ex illius indicio venisse; debeoque adeo memoriae viri doctissimi, pariterque infelicissimi, ut ejus ad posteritatem industria cum laude propagetur.

Aliud consilium Io. Corn. de Pauw, vir Graece doctissimus, sed sui semper arbitrii, amplexus fuit. Unicum illi Th. Galei adfuit exemplum et animi incitatioris inpetus, cujus ope salebrosis Herodoti locis medicinam pro virili fecit, salubrem saepe et probabilem. Cui labori, quod observasse reminiscor, juvenis admodum, et ante vertentis seculi annum XV. invigilavit. Nulla hinc apud eum in Lugdunensem editorem [Gronovium] animadversio, nulla ejusdem laus, nulla mentio; a qua, bene si illum novi, sibi non temperasset; neque a me dissentient, qui familiarius ipsum variaque ejus scripta cognoverunt. Schedas illius, minutissimis pictas litteris, mecum vir perhumanus, et salutaris artis peritia apud Amstelodamenses celebris, Io. Iac. Ostens communicavit. Conpar fuit de Herodoto bene merendi voluntas Io. Iac. Reiskii, viri clarissimi. Ductu sagacis et faecundi ingenii emendationes, sollicite investigatas, miscellaneis Lipsiensibus inseruerat. Dedit mihi perofficiose, ut sub incudem revocatis et varie a se mutatis uti liceret; nuper vero iterum iterumque recensitas et correctas publice exstare jussit[s]. Ingratus forem, nisi utiles mihi, etsi saepius dissentienti, profiterer fuisse. Singuli in hoc studiorum genere gustum quendam habemus, neque eadem omnibus sapiunt. Qua ex libertate nihil inconmodi, immo ad veritatem, modo verborum absit contumelia et rixandi pruritus, conmodi multum. Illam me amplexum, pro vetere amicitia, non aegre feret vir doctissimus. Laudabit, sat scio, istum animi mei habitum Fr. Lud. Abreschius, vir clar., cui varias ad intricatiora Herodoti verba animadversiones et explanationes acceptas fero. *Μεγάλη*

r) Vide Miscellan. Lipsiens. vol. VIII. p. 295.

s) *Animadversiones ad Herodotum.* In Io. Jacobi Reiske *Animadversionum ad Graecos Auctores* vol. III. *Lipsiae* 1761. p. 81—182. SCHWEIG.

illi et Reiskio χάρις. Ejusdem Cl. Io. Ern. Imm. Walchio ob ceras miniatulas eruditissimi Carol. Sam. Schurzfleischii, in quibus doctorum virorum, Bocharti, Fabri, Valesii, Vossii et aliorum, de Herodoto non male meritorum, indicia, exscriptas ex Gothana bibliotheca, debitor sum. Adleverat non multum dissimiles marginibus Hervagiani exempli anni MDXLI. M. Sladus, quas celeb. Pet. Burmannus Secundus, talium haud parcus promus condus, meas esse, ut alia multa, voluit, nec non Is. Vossii conjecturas, manu magni Graevii scriptas, et Iac. Ph. D'Orvillii plures. D'Orvillianas serius, opere Herodoteo fini proximo, usurpavi, et magnam partem ad commentarium viri eruditissimi in Charitonem additas intellexi; Vossianas coram mihi olim clar. Io. Alberti, cujus mortem nondum eluximus, tradiderat.

Solidum tamen Pet. Burmanni Secundi, viri amicissimi, beneficium, cui et reliquis omnibus laudatissimis hominibus uti debendi reus sum, ita nemo sibi addictum magis et obstrictum me et Herodotum habet, quam L. C. Valckenarius. Namque ut conperto accepit vir diuturna familiaritate mihi junctissimus, quid molirer, observationes transmisit, et flagitanti, ut continuaret inchoatas et in partem laboris veniret, peramanter adsensus fuit. Haec origo et occasio adnotationum, praeclarissimae eruditionis ex interioribus litteris adparatu refertarum, quibus haec editio nitidior et ad posteritatem commendatior procedet. Scripsimus ambo locorum intervallis sejuncti, ille Franequerae, ego Trajecti ad Rhen., acciditque adeo, ut eadem arbitraremur nonnunquam: mea, ubi commodum erat, inducta subinde fuerunt; saepius, ut describendi fastidium vitaretur, relicta; sed Valckenarii, meo praeconio non indigi, perenni tamen grati animi testificatione celebrandi, omnia integra.

Reliquum est, ne absoluti operis ratio in obscuro maneat. Ex scriptis codicibus Ionici sermonis, quoties licuit, formam et habitudinem reformavi: in integrum nullo suo merito possessione dejecta restitui: innumera mendis liberavi, sed parcissime de conjectura, atque illis duntaxat in vocabulis, quae dictionis indoles aversabatur. Qua re nonnullis, quod aperte mendosa et levi brachio concinnanda, reliquerim, justo visus fui cautior. Verum illud malui, satis habens, si ad medicinam via monstraretur. Mutationum in adnotationibus reddita caussa

est. Ex contextu, uti vocant, quae exterminavi, relegata in varias sunt lectiones, copiosissime, quo censendi facultas foret, adpositas. Qua quidem in re nihil novi praeterque consuetudinem machinatus fui. Conquirimus sollicita cura et impensis amplis diversas membranarum scripturas, cui bono tandem, si uti illis nefas putetur? Vallae Latina praceuntium more Graecis adjunxi, non illa profecto optima, sed a clar. Gronovio multifariam purgata, et, sicubi ἐν τῷ κειμένῳ aliquid innovatum, a me quoque. Maluissem equidem, ut suavissimus scriptor ea dialecto ab omnibus tereretur, qua agnosci voluit. Sed uti seculum est, Latina postulantur: maneat proinde hoc Catone per me contentum. Additamenta undique ab H. Stephano et Jungermano de Nili ortu, de Aegyptiorum et Persarum moribus et legibus, si mei res fuisset arbitrii, detruncassem omnia, excepto Anonymi fragmento, cui in Addendis ex codice regio, mecum ab egregio Ruhnkenio communicato, salubre auxilium venit, de Nili Incremento, et Ctesia. Fini operis Th. Galei et Jac. Gronovii adhaerent adnotationes, quarum facilior ut usus esset, Lugdunensis editionis paginae marginibus nostrae assignatae sunt. Lexicon vocum Herodotearum, ex Goldasti schedis publicatum, procul amandavi, suffecto ex Sangermanensibus longe meliore. Indicibus recensendis et conficiendis operam mei caussa A. Kluitius, doctus et sollers Hagani Gymnasii praeceptor, industrie insumsit. Unum, neque dissimulare ausim, male me habet, quod operae in tonis et spiritibus toties deliquerint. Nixus fui aberrationibus istis occurrere, sed studium caligantes oculi frustrati saepius sunt. Nolim eas, quarum exstantiores enotavi, mihi vitio apponi. Potius de Herodoto inter morborum tot vices in provecta aetate ad finem deducto laetemur. Ego certe Deo Optimo Maximo gratias ago habeoque. Vale.

PRAEFATIO

JOHANNIS SCHWEIGHAEUSERI.

In Wesselingiana editione, praeter leviora quaedam et facile corrigenda errata, aut si qua sunt alia, de quorum nonnullis in utramque etiam partem disputare licuerit[a], nihil magnopere desiderarunt viri docti, nisi quod in adoptandis passim melioribus lectionibus, quas codices manuscripti offerebant, tum in corrigendis ex probabili conjectura eis locis qui in cunctis codicibus corrupti sunt, nimis timidus fuerit editor; ita quidem ut probas multas lectiones, quas in contextum recipere debuisset, non ausus fuerit adoptare, subindeque manifesta etiam vitia atque monstra intacta relinquere maluerit, quam suas aut aliorum emendationes, etiam quas valde ipse probasset, in illorum locum reponere[b]. Jam negari quidem non potest, virum doctissimum perspicacissimumque, quum (quae erat ejus moderatio et verecundia) nollet cupidior videri novator, multas passim superiorum editionum lectiones, quae rectius fuissent cum aliis permutatae, sua in sede reliquisse; ac praesertim nonnullas subinde ex his, quas inauspicato Gronovius ex Mediceo codice invexerat, Gronoviani nominis reverentia, ne in nimis multis pertinacius ab illo dissidere velle videretur, possessione noluisse depellere. At idem tamen lectiones eas, quae vulgatis forsan praeferri debuerant, non modo qualibet in pagina sub contextu positas oculis legentium

a) Pluscula quaedam, minutiora pleraque, aut quae typographi maxime incuriae debentur, et caligantes editoris aetate provecti oculos (de quibus ipse in fine praefationis conquestus est) effugerant, collecta videas in Reizii praefatione ad suam Herodoti editionem p. VI. et seqq. Multa etiam Wesselingius ipse in Addendis et Emendandis, quae ad calcem operis adjecta sunt, correxit.

b) Vide ejusdem Reizii Praefat. p. XIV. et ad quem ille provocat, Valckenarium in notis ad Euripidis Hippolyt. vs. 370. et 952.

subjecit; verum etiam saepe numero, partim in ipsa statim Varietate Lectionis, partim in Notis, haud obscure significavit praeferendas illas sibi videri. Quod vero ad conjecturas spectat, in eis (etiam ubi manifeste corrupti esse codices omnes videbantur) ipsum Wesselingium in Praefatione vidimus peringenue profitentem, „cautiorem se maluisse quam audaciorem videri:“ et quis non amet, immo admiretur magis quam culpet, praestantissimum virum suam in hoc genere timiditatem ipsum his verbis accusantem [c]: „Novandi de conjectura,“ inquit, „Herodoti orationem metus saepe conantem compescuit, justo fortasse gravior: at eo sum ingenio [d].“

Quae adhuc commemoratae sunt Musarum editiones, earum quaeque (excepta Glasguensi) majoris formae volumine continetur. Anno superioris seculi septuagesimo octavo Lipsiae coepta est, octuplicata chartarum forma, in lucem emitti nova Herodoti editio, cujus in fronte editor Frid. Volgang. Reizius, vir omni humanitatis cultu egregie politus, haec professus est: „Textus Wesselingianus passim refictus; Argumentorum ac temporum notatio, tabulaeque chronologicae et geographicae additae. Accedunt, volumine altero, Nova interpretatio Latina et Index rerum: volumine tertio Animadversiones et Lexicon Herodoteum.“ Editio quum ad usum quotidianum multis nominibus percommoda, tum tanta cura tantoque studio instituta, ut merito omnes Musarum amici gravissime tulerint quod per editoris primum cunctationem, dein praematurum obitum, accidisset ut in priore primi voluminis parte, quae Graecum exemplum quatuor priorum Herodoti librorum complectitur, tota illa opera substiterit. Multo deinde interjecto tempore studiosorum hominum desideriis Godofr. Henr. Schaefer hactenus satisfecit, ut priori parti primi voluminis alteram partem adjiceret, quae itidem Lipsiae anno MDCCC. prodiit, Graecum exemplum quinque posteriorum Herodoti librorum comprehendentem. Idem vir clarissimus, cujus eruditae incredibilique industriae dici vix potest quantum sit quod debeat Graecarum omne genus literarum, per idem tempus seorsim integram Musarum ἔκδοσιν, nitidissimis typis

c) In notis ad Herodot. VI. 28.

d) Editioni suae Herodoti Wesselingius, veluti prodromum quemdam, praemiserat librum passim et a Valckenario et a nobis in Adnotationibus laudatum; qui hoc titulo, *Petri Wesselingii Dissertatio Herodotea ad Ti. Hemsterhusium V. Cl.*, Trajecti ad Rhenum anno 1758. in lucem editus est.

chartisque conspicuam, suo nomine adornare instituit; cujus primus tomus, priores duas Musas complectens, eodem anno MDCCC. hoc titulo prodiit: *Herodoti Halicarnassei Historiarum libri IX. Ex optimis exemplaribus emendavit ac Notas criticas adjecit God. Henr. Schaefer.* Nonnisi suo sermone loquentes Musas producere voluit editor, Latinam versionem nullam huic ἐκδόσει adjecturus. Secundus tomus, tertiam, quartam quintamque Musam continens, prodiit anno MDCCCI. Tertius tomus, sextum, septimum octavumque librum comprehendens, annum praefert MDCCCIII[e]. Nec vero ad hunc usque diem prodiit quartus tomus, nonum Herodoti librum cum criticis editoris Notis exhibiturus; nec Lexicon Herodoteum lucem vidit, quod se parare copiis instructissimum, et Reizianae Musarum editioni sua cura absolvendae adjecturum professus est in brevi Praefatione primo tomo hujus editionis praemissa.

Jam quamvis Schaeferus, perinde atque Reizius, ad emendandum Graecum exemplum nullis aliis veterum codicum praesidiis instructus accesserit praeterquam quae Wesselingianae offerebant copiae; tamen uterque, adhibito suo judicio suisque doctrinae et ingenii copiis, ita illis praesidiis usus est, ut, post immortalia Wesselingii merita, haud parum rursus ab his ipsis duumviris ad restituendam compluribus Herodoti locis integritatem sanitatemque fuerit collatum. Itaque, ut multum passim per Reizium profeci, sic saepenumero vel praeeuntem Schaeferum ultro secutus sum, vel, ubi meam jam sententiam, priusquam illum consulerem, constitutam habueram, gavisus sum quum vidi, id ipsum doctissimo viro placuisse, quod equidem prae caeteris probassem. Ex ejusdem editoris Praefatione juvat huc transscribere quae ille de Herodoti Ionismo, mecum prorsus consentiens, scripsit. Scilicet, postquam professus est, se initio, „quum primum Herodoto recensendo manum „admovisset, hanc sibi legem scripsisse, ut expulsis formis verborum communibus, etiam tum cum codices tacerent, Ionicas „sufficeret, eumque morem in prioribus plagulis tenuisse:“ haec, inquam, postquam professus est, sic scribere pergit:

e) In hac editione liber quintus cum tribus sequentibus absque ulla mutatione (quoad mihi quidem, ambas pluribus in locis inter se comparanti, observare contigit) ad exemplum alterius expressi sunt. Quare in nostra Varietate Lectionis utraque Schaeferi editio pro una eademque habetur.

„Sed mox instituti me poenitere coepit; planeque cognovi, „Herodotum, perinde ac ceteros scriptores Graecos, dia- „lectum ad grammaticam ἀκρίβειαν non ea exegisse quae vulgo „creditur constantia atque perpetuitate."

Priusquam Schaeferus utilem istam operam Herodoto navare coepisset, Aug. Christ. Borheck, in Duisburgensi tunc academia Historiar. et Eloq. professor, Graecam Musarum editionem Lemgoviae anno MDCCLXXXI. scholarum in usum typis exscribendam curavit; quae, quemadmodum ipse in Praefatione alteri editioni praemissa profitetur, „quod ad quatuor „priores libros attinet, Reizianam, in reliquis Wesselingianam „recensionem exhibebat;" adeoque proprii et novi nihil aut parum offerebat[f]. Deinde vero, interjecto septem et viginti annorum spatio, quum interim Schaeferus praeclare de Herodoto meruisset, prodiit anno MDCCCIX. altera ejusdem Borheckii editio, auctior (ut titulus praefert) et emendatior, tribus modicis voluminibus constans; de qua in Praefatione haec praedicat auctor: „Est haec editio, nullius prioris repetitio; „sed nova eaque accurata recensio, in qua Musas Herodoteas „tam ad veterum librorum fidem," (scilicet, quorum lectiones Wesselingius collegerat,) „quam e conjecturis doctorum viro- „rum, integritati restituere tentavimus." Hac igitur in editione vir optimus promiscue, modo Wesselingiani exempli, modo Reiziani aut Schaeferiani, tenuit lectiones: haud raro vero etiam ab his cunctis et a veterum librorum omnium praescripto in diversum discedens, duo haec maxime est secutus; primum, ut in verborum formis, „in scribendis vocabulis" (ut ait ipse) „semper sibi constans auctor" prodiret; alterum, ut quascunque emendationes et conjecturas vel a Wesselingio, vel a Valckenario, in adnotationibus commendatas vidisset,

f) Titulum editio illa, referente Harlesio ad Fabric. p. 344. (nam ipse non vidi) hunc praeferebat: *Herodoti Halic. et Ctesiae Cnidii quae extant opera et fragmenta, Graece, ex recensione Petri Wesselingii. Curavit A. C. Borheck.* Qui quum Reizii nomen, cujus exemplum presso pede secutus est, in titulo libri tacuerit, utrum in praefatione saltem honorificam hujus viri, uti par erat, mentionem fecerit, non habeo compertum; illud vidi, et saepenumero sum miratus, quo pacto factum sit ut Larcherus, qui hac usus est editione, lectiones omnes a Wesselingiano exemplo discedentes, uni Borheckio acceptas tulerit, nulla Reizii mentione facta, cui illae debebantur: quo de genere multos locos citatos etiam videas in ejusdem Larcheri Indice Rerum et Personarum, t. IX. posterioris editionis Gallicae Herodoti versionis, p. 149. voce *Borheck.*

eas continuo fere cunctas suum in exemplum adoptaret: quo etiam illud pertinet, quod, si qui loci vel ab eodem Wesselingio, vel a Valckenario praesertim, (viro exquisitissime docto, sed qui in hoc genere saepe nimius fuisse videtur,) pro spuriis sunt habiti, eos e contextu prorsus eliminavit, ne adposito quidem ullo facti indicio. In quo tamen illud laudandum, quod, ne nescirent lectores quorum id interesset, quid quoque loco vel Wesselingii vel Schaeferi praeferat exemplum, in calce operis, tertio volumine, varietates lectionis recensionis Wesselingianae et Schaeferianae exhibuit [g].

Praeter editiones adhuc enumeratas, partes etiam nonnullae Historiarum Herodoti, minores aliae, aliae majores, a doctis quibusdam viris, scholarum maxime in usum, editae exstant, notis etiam vel criticis vel ad interpretationem spectantibus illustratae. Quorum virorum opera scriptori nostro navata quum et alioqui laudanda sit, et a nobis subinde vel in Varietate Lectionis vel in Adnotationibus nostris fuerit memorata; haud erit ab hoc loco alienum, si librorum eorum, quibus Herodotea illa continentur, recensum hic adjecero.

Igitur in Jo. Matthiae Gesneri *Chrestomathia Graeca*, tam utili quam satis noto saepiusque typis recuso libello, exhibetur Herodoti amplus satis locus ex lib. I. cap. 23 — 45. tum duo alii ex lib. II. cap. 35 — 48. et cap. 68 — 73.

A Reizio etiam in *Chrestomathia Graeca*, *Lipsiae* 1779. edita, quem quidem libellum numquam oculis usurpavi, Eclogas nescio quas ex Herodoto insertas fuisse memoratum legi.

Frid. Andr. Stroth, Gymnasii Gothani olim rectoris, *Aegyptiaca, Gothae* anno MDCCLXXXII. edita, Herodoti librum

g) Idem vir industrius, de Herodoti studiosis quoquo modo posset bene meriturus, post primam Musarum editionem a se procuratam, jam ab anno MDCCXCV. ad annum XCVIII. quinque minutioribus voluminibus ediderat *Apparatum ad Herodotum intelligendum et interpretandum*: quorum primum volumen, *Chronologia et Crisis Herodotea* inscriptum, continet Larcheri copiosam de Chronologia Herodoti disputationem, ex Gallico in Latinum sermonem translatam. Reliquis quatuor voluminibus exhibitur *Apparatus criticus ad constituendam Lectionis Herodoteae integritatem*: qui quidem apparatus totus partim e varietate lectionis a Wesselingio collecta, partim ex ejusdem Wesselingii et Valckenarii (rarius ex Gronovii) adnotationibus, excerptus est. Vix quidquam his adjectum videas, nisi subinde notulam quamdam ex Larcheri commentariis aut ex Germanica Herodoti versione, cujus auctor Joh. Eust. Goldhagen, ductam, denique scrupulosiorem Aldinae et duarum Camerarii editionum (quae quidem ab illa non differunt) collationem, singulos apices et minutissimas quasque orationis distinctiones sectantem.

secundum, cum parte tertii, et ex reliquis libris fragmenta quaedam exhibent, ex Wesselingii quidem maxime recensione, sed ita ut religioni sibi non duxerit editor nonnullis in locis ab ea discedere.

Danielis Wyttenbachii, viri clarissimi, *Selecta principum Historicorum*, *Amstelodami* anno MDCCXCIV. in lucem emissa, post ipsum introitum quo Historias suas Herodotus exorsus est, exhibuit ex libro primo, commodos ad titulos relata, segmenta haecce: cap. 8—12. 23. et 24. 29—33. 74. et 75. 107—130. 178—182. 196—199. tum ex libro II. cap. 35. et 36. 77. et 78. 92. 84—91. 123. 148. 149. 124. et 125. 121. denique ex lib. III. cap. 20—23. 80—82.

In Friderici Jacobs *Atticis*, quorum altera editio *Jenae* anno hujus seculi nono prodiit, ex Herodoto continentur haec: ex lib. I. cap. 29—33. 59—64. tum ex lib. V. cap. 55. et 56. 62—66. 70—78. 82—87. 96. et 97. 99—105. Ex lib. VI. cap. 102—120. paucis medio praetermissis: tum cap. 132—140. Ex lib. VIII. cap. 49—64. 84—96.

Denique *Herodoti Historiarum libros, qui enarrationem pugnarum inter Graecos et Persas complectuntur*, Graece cum Animadversionibus *Halis* anno MDCCCIX. edidit Davides Schulz, duobus voluminibus; quorum priore Geaecum exemplum, (in quo quidem Schaeferi maxime recensionem secutum se esse profitetur) posteriore Animadversiones continentur.

Post Wesselingium igitur nullus ex Herodoti editoribus alio codicum manuscriptorum praesidio usus est, praeter eas copias quas offerebat Varietas Lectionis ab illo collecta. Ac sunt sane instructissimae copiae, quae Wesselingio praesto fuerant: quarum e penu, etiam post operam Herodoto ab illo praestitam, haud pauca adhuc ad emaculandum admirabile hoc antiquitatis monumentum decerpi posse haud immerito judicarunt docti illi viri, qui post eumdem ad curandam novam hujus operis editionem accesserunt. Qui quum ex eodem adparatu Wesselingiano jam fere, quidquid ille suppeditare praesidii poterat, sublegerint suaque et industria et ingenio in Herodoti commoda converterint; equidem, postquam ante hos aliquammultos annos Exterus vir eruditus, qui tunc temporis institutum societatis Bipontinae edendis classicis auctoribus regebat, a me postulasset, ub absoluta Athenaei editione, omisso Graecitatis Indice, quem editioni illi adjicere atque ita co-

ronidem operi imponere constitueram, instaurandae editioni Wesselingianae Herodoti hac lege praesiderem, ut, si quid in illa refingendum aut ei adjiciendum mihi videretur, eam operam scriptori huic praestarem; quum hunc a me amoliri laborem frustra essem conatus, illud certe et mecum constitui et Extero significavi, nisi manuscriptorum quorumdam codicum subsidio, qui ad eum diem nondum fuissent diligenter excussi, adjutus fuissem, numquam me negotium illud esse susceptu-rum. Itaque, qui pulcre nossem, ex tribus quidem Parisiensibus codicibus excerptas lectiones Wesselingium habuisse, simul vero satis intellexissem non ita comparata fuisse illa excerpta, ut certa fides eis posset haberi[h], non prius manum admovere constitui recognoscendo Herodoti exemplo, quam codices illos eosdem, et si qui alii in bibliotheca regia Parisiensi servarentur, ipse meis oculis inspexissem, et quanta possem maxima diligentia per otium pertractassem. Praesertim vero cupidus esse debui illum videndi tractandique codicem, qui in catalogo bibliothecae regiae Parisinae ut longe praestantissimae laudatur[i].

Itaque, qui complurium annorum multiplici experientia satis cognitum exploratumque habuissem, nullo pacto fieri posse, ut tam adcuratae, quam est optabile, veterum auctorum editiones procurentur, nisi editor non modo codicum

h) Lectiones erant ex tribus regiae bibliothecae membranis (ut ait Wesseling. in praef. cujus verba supra exhibuimus: nec vero tres membranas ille nominare debuerat, quum non nisi unus sit membranaceus codex:) in margines exempli Gronoviani a viris doctis Menoto et Geinozio collatae. Ex inspectione vero varietatis lectionis a Wesselingio editae, qui in citandis aliorum codicum diligentissime religiosissimeque est versatus, satis adparebat, quum quamplurimis in locis nulla prorsus codicum Parisiensium mentio fiat, multum abesse, ut ea ἀκριβείᾳ et subtilitate, quae desiderio adcurati editoris satisfaciat, confecta fuerint illa excerpta. Quod ipsum etiam Wesselingius quum in eadem praefatione, tum et alibi subinde haud obscure significavit, et postremo in notis ad lib. IX. cap. 26. disertis etiam verbis conquestus est, se „codicum Parisiensium adcurata non usurpasse excerpta." Denique, fuisse illos codices negligentius collatos, Larcherus etiam passim in notis ad Gallicum Herodotum (in his VI. 40. et ad VII. 16.) monuit.

i) In catal. bibl. regiae Parisiens. tom. II. sub no. MDCXXXIII. memoratur „codex membranaceus (in „fol.) emptus anno Christi 1688. „quo continentur Herodoti Histo„riarum libri IX. Is codex" (sic ibi pergit qui illum catalogum confecit) „longe praestantissimus, et quem „inspicere operae pretium foret, duo„decimo seculo exaratus videtur." Eumdem codicem „Ruhnkenius" (ut supra vidimus) „ingentis esse pre„tii" Wesselingio confirmaverat. Denique, „permagnum numerum lo„nismorum in eodem servatum esse," monuit Larcherus in praef. t. I. Herodoti Gallicum in sermonem conversi, p. xxxvi. edit. sec.

bonae notae quam plurimorum adcuratissime excerptis lectionibus posset uti, verum etiam codices ipsos, eos certe qui melioris prae caeteris notae essent, non dico oculis suis usurpasset, verum per omne tempus, quo in emaculando constituendoque auctoris exemplo occupetur, veteres codices ipsos ad manum sub oculisque haberet; nihil prius et antiquius habui equidem, quam ut a conservatore Graecorum codicum bibliothecae Parisiensis quibuscumque possem precibus rationibusque iterum iterumque contenderem, ut Herodoti codices manuscripti, qui in literario illo thesauro depositi essent, meae fidei industriaeque, quemadmodum olim Appiani, Polybii, aliorumque auctorum codices, parandae novae editionis Herodoti caussa committerentur: quippe mihi persuaseram, hoc consilio codices illos tanta, quanta par erat, cura ac religione servari, ut, si quando homo exstitisset idoneus, qui illis codicibus ad novam procurandam editionem et sciret uti et paratus esset, cujus etiam fides satis fuisset perspecta, ei homini illorum codicum usura non negaretur.

Qua spe postquam per illorum temporum iniquitatem frustratum me vidi, reliquum fuit, ut circumspicerem si quis esset qui Parisiis meo sumtu vellet ingratum molestissimumque laborem codicum illorum cum exemplo editionis Wesselingianae conferendorum suscipere [k]. Ad quod conficiendum negotium peramice mihi operam suam conferente Boissonado, clarissimo viro, repertus est Georgiades, eruditus juvenis Graeco genere natus, qui id munus in se suscipere voluit; de cujus et intelligentia et fide et diligentia idem Boissonadus meus mihi spopondit. Contulit is igitur mei caussa cum Wesselingiano exemplo quinque Herodoti codices, quemque seorsum, ita ut

k) Quum ex Larcheri praefatione Gallicae Herodoti versioni praemissa intellexissem, habuisse illum penes se ex regia bibliotheca tres codices manuscriptos Herodoti, quorum ex uno alteroque subinde etiam lectiones nonnullas suis in adnotationibus protulit; putaveram equidem, virum et alioqui diligentissimum, et Herodoti studiosissimum, codices illos praecipua quadam cura olim cum editione Wesselingiana contulisse, et ex eisdem diligenter excerptas lectiones in manibus habere. Quare, cognitam habens viri doctissimi humanitatem et prolixam bene merendi de hominibus studiosis voluntatem, per literas eum rogavi, ut illorum excerptorum in usum nostrae Herodoti editionis mihi copiam facere non gravaretur. Quas ad preces benigne ille respondit, nihil vehementius se cupere, quam desiderio meo satisfacere posse; sed de justa codicum horum instituenda collatione numquam se cogitasse, nonnisi selectis quibusdam in locis subinde eos inspexisse.

haesitans in lacero sum fragmento. Certius est, ἐπιτιθεῖ ἐς Μιτυλήνην, *in Mitylenen reposuit*, perperam a Valla verti. Strabo melius, κελεύσας ἀγγεῖλαι τοῖς ἐν οἴκῳ. *Misit Alcaeus* carmen Mitylenen amico Melanippo. Damascius apud Suid. καὶ δὴ γραψάμενος ἐπιστολὴν πρὸς τοὺς ἐν Καρίᾳ δύο φιλοσόφους ἐπιτίθησιν. Redi ad III. 43. et Reiskium Misc. Lips. t. VIII. p. 307., cujus indicio addi Athen. XI. p. 465. D. et Anna Comnena Alex. p. 39. B. poterunt. WESS.

2. ταῦτα δὲ Ἀλκαῖος ἐν μέλεϊ ποιήσας etc.] *Ista lamentatus ad lyram Alcaeus, carmen Mitylenen mittit* (ἐπιτιθεῖ ἐς Μιτ. vid. dicta in III. 43.) *ad sodalem Melanippum, quo suam ille fugam evulgabat.* Sic interpretor Herodotea. Quo respicit Noster, ex Alcaei carmine verba quaedam depravata prostant apud Strabon. XIII. p. 895. c. cui dicitur κελεύσας ἀγγεῖλαι τοῖς ἐν οἴκῳ, Ἀλκαῖος σῶος ἄροι ἔνθα δ' οὐκ αὐτὸν τὸν ἀληκτορὶν ἐς Γλαυκωπὸν ἱερὸν etc. Sensus his inesset commodus, si sic scripta legerentur: Ἀλκαῖος σῶος ἄρ' εἴη 'νθάδ'. οὐκ αὐτὸν, τὸ δ' ἀλεξητήριον (*corporis munimentum*, τὴν ἀσπίδα:) ἐς Γλαυκωποῦ ἱερὸν ἐκρέμασαν Ἀττικοί. Atque ad haec accurate respondent Herodotea de Alcaeo: αὐτὸς μὲν φεύγων ἐκφεύγει, τὰ δέ οἱ ὅπλα ἴσχουσι Ἀθηναῖοι, καί σφε ἀνεκρέμασαν πρὸς τὸ Ἀθήναιον τὸ ἐν Σιγείῳ. Quod cuivis accidat, sibi *clypeum reliquisse* dedecori non futurum credidit poëta, vir alias strenuus et bellicosus, μᾶλλον τοῦ δέοντος πολεμικὸς γενόμενος, teste Athen. XIV. p. 627. A. Idem bellicae laudis cupidissimo evenit Archilocho: οὐδὲ ᾔδειμεν ἂν εἰ μὴ παρ' αὐτοῦ μαθόντες, — ὅτι τὴν ἀσπίδα ἀπέβαλεν, Aelian. Var. Hist. X. 13. Archilochi tetrastichon concinnavit Olear. in Philostr. Vit. Apoll. II. 7. VALCK.

3. κατήλλαξε Περίανδρος] Neque hoc Strabo silentio pressit. Mirum autem maxime accidit, nullam hic pugnae retiariae, qua Pittacus Phrynonem, Atheniensium eo bello ducem, irretivit et vicit, mentionem fieri, cum optima adesset narrandi caussa. Taciturnitatis rationem non exputo. Plutarchus ex malignitate arcessit, Malign. p. 858. ut scriptorem macula adspergeret. WESS.

4. τρεῖς δὲ μυριάδας Ἀθηναίων] Civium Atticorum numerus, qui hic ad XXX. millia, magna ab aliis concordia aut circiter XX. millium aut paullo amplior proditur. Saepe a grammaticis ex Demosthenis Or. I. in Aristogit. advocatur, εἰσὶν ὁμοῦ δισμύριοι πάντες Ἀθηναῖοι: ad quae Oratoris testimonia Aristophanis, Platonis et aliorum adscripsit Taylor p. 520. non neglecta differentiae illius caussa, quae mihi quidem praecipua in florente civitatis ante Persicum et Peloponnesiacum bellum statu videtur. WESS.

Ib. τρεῖς δὲ μυριάδας Ἀθ.] In historicis antiquis saepe numerum vellemus imminutum, in quo augendo modum nobis humane loquentibus videntur excedere: sed, librariorum si tantum errores corrigendi sunt, non scriptorum velanda peccata, in talibus ego quidem scalpellum criticum non adhibuerim; in nullius scriptis segnius quam Herodoti, in numeris saepius immoderati. In historia Romana peccantem hac parte Valerium Antiatem frequenter corrigit hominisque refutat intemperantiam Livius. Hic Herodotus ad viginti millia decem forte millia supra adjecit; nam solos cives Atticos sibi persua-

dendos habebat Aristagoras quibus jus esset ἐκκλησιάζειν. Cives Attici diversis temporum articulis, aetate Cecropis, Platonis, Demosthenis, Phalerei Demetrii, semper fuisse traduntur circiter XX. millia hominum, ὁμοῦ (id est ἐγγὺς, *prope, circiter*) δισμύριοι. Eam in rem quae dici possent protulerunt Meurs. Att. Lect. I. 1. et de Fort. Att. c. 4. Petit. in Legg. Att. pag. 188. et Wesseling. in Diodori t. II. p. 271. Qui Meursio dicitur incertus auctor apud Hesychium, est Demosthenes: cujus adhibent locum grammatici ad istam vim vocis ὁμοῦ firmandam. De numero civium Atticorum agentes haec Herodoti suo loco reliquerunt intacta, quibus ancilla forsan e comoedia advocabitur patrona: in Aristoph. Ἐκκλ. 1124. ista leguntur: Τίς γὰρ γένοιτ᾽ ἂν μᾶλλον ὀλβιώτερος, Ὅστις, πολιτῶν πλεῖον ἢ τρισμυρίων Ὄντων τὸ πλῆθος, οὐ δεδείπνηκας μόνος. Valck. Vide Museum Criticum Cantabrigiense t. I. p. 541. t. II. p. 215.

653 6. ἀρχὴ κακῶν] Robur numero isti singulari ex Eustathio accedit et acuto Isocratis verbo, τὴν ἀρχὴν τῇ πόλει ἀρχὴν εἶναι τῶν κακῶν in Aristotel. Rhetor. III. p. 137. Si qui tamen liber ἀρχέκακοι ἐγένοντο praeferret, quod Plutarchus Malign. p. 861. A. invenit, praecipuum profecto in censum veniret ob Homeri, Ὃς καὶ Ἀλεξάνδρῳ τεκτήνατο νῆας ἐΐσας Ἀρχεκάκους, Iliad. ε'. 63. Luculenta profecto est imitatio. Wess. Singularis numerus ἀρχὴ quo pacto suspectus cuipiam h. l. esse potuerit, non video. Nec ex eo quod in hac re Homerico vocabulo ἀρχέκακοι usus est Plutarchus, continuo consequitur reperisse illum h. l. id vocab. apud Herodotum, cujus ἀρχὴ κακῶν ἐγένοντο minime quidem cum ἀρχέκακοι permutatum veliem. Schweig.

Ib. Αὗται αἱ νῆες ἀρχὴ κακῶν etc.] Ut Med. legerunt Eustathius et Valla. Eustathius in Il. ε'. p. 395, 19. φησὶν Ἡρόδοτος Ἀττικάς τινας νῆας, αἳ, τοῖς Ἴωσι πεμφθεῖσαι εἰς βοήθειαν, ἀρχὴ κακῶν ἐγένοντο Ἕλλησί τε καὶ βαρβάροισι. Nemo facile malevolentiam in his deprehendisset praeter Plutarchum, quem hic etiam coecavit obtrectandi cupiditas: malevolus audit Plutarcho Noster p. 861. A. ὡς Ἀθηναῖοι ναῦς ἐξέπεμψαν Ἴωσι τιμωροὺς ἀποστᾶσι βασιλέως ἀρχεκάκους τολμήσας προσειπεῖν, ὅτι τοσαύτας πόλεις καὶ τηλικαύτας Ἑλληνίδας ἐλευθεροῦν ἐπεχείρησαν ἀπὸ τῶν βαρβάρων. Est ista prorsus indigna philosopho criminatio: non dixit simpliciter ἀρχεκάκους, sed ἀρχεκάκους (vel ἀρχὴν κακῶν) Ἕλλησί τε καὶ βαρβάροισι: id est, *Graecis Persisque* ἀρχὴν τῶν πολέμων παρασχούσας. Alexandri quidem naves dixit Homerus Ἀρχεκάκους, αἳ πᾶσι κακὸν Τρώεσσι γένοντο: sed et illae ἀρχὴ κακῶν ἐγένοντο Ἕλλησί τε καὶ Τρώεσσι, his πᾶσι, illorum πολλοῖς. Dies, quo primum alicui obveniunt commoda, dicitur illi ἀρχὴ πολλῶν κἀγαθῶν: sic qui primus malorum caussa fuit, ἀρχὴ κακῶν. Thucydidea ex II. 12. adhibet Aristid. t. II. p. 322. Hae naves viginti, nam Athenienses εἴκοσι τριήρεσιν ἔπλευσαν ἐπικουρήσοντες τοῖς Ἴωσιν, ut scribit et Charon Lampsacenus apud Plut., hae naves Ionibus auxilio missae Darium exacerbarunt, et speciosum inferendo Graecis bello praebuerunt praetextum caussamque proximam: veram tradit Aristides t. I. p. 209. Velut remotae caussae considerari quoque possunt superbum Atossae desiderium et medicus Democedes. 654 Quod uxori Darii etiam Herod. III. 134., id ipsum Xerxis con-

jugi tribuit Maxim. Tyr. XXIX. c. 6. ἐπιθυμεῖ ἡ Ξέρξου γυνὴ Θεραπαινίδων Λακωνίδων καὶ Ἀτθίδων καὶ Ἀργειάδων· καὶ δι᾽ ἐπιθυμίαν γυναικὸς — ἡ Ἀσία ἐξοικίζεται: mihi scripsisse videtur Λακωνικῶν et Ἀργολίδων. Ἀργολίδας rectius dixisset Aelianus, quam Ἰάδας, de Nat. An. XI. c. 27. VALCK.

9 1. Ἐρετριέων πέντε τριήρεας] Hoc etiam indignatur Plutarchus t. II. pag. 861. B. Herodotum in transcursu tantum Eretriensium fecisse mentionem, illorum παρασιωπήσαντα μέγα κατόρθωμα καὶ ἀοίδιμον. His proxima Plutarchi hunc in modum partim ex codd. sananda sunt, ut legatur: ἤδη γὰρ, ὥσπερεὶ τῆς Ἰωνίας συγκεχυμένης, καὶ στόλου βασιλικοῦ προσπλέοντος, ἀπαντήσαντες ἔξω Κυπρίους ἐν τῷ Παμφυλίῳ πελάγει κατεναυμάχησαν. Hinc illi dicuntur, Sardium acropoli incluso Artapherne, τὴν Μιλήτου λῦσαι πολιορκίαν: atque ista praeter ceteros narrasse traditur Lysanias Mallotes. Miletum hoc articulo temporis a Persis obsidione cinctam, ab Eretriensibus liberatam quod scribit, fides sit penes auctorem. Secundum Herodotum etiam Eretrienses in Asiam militatum veniebant in gratiam Milesiorum, qui opem ipsis tulerant in bello contra Chalcidenses: hoc Eretrienses inter et Chalcidenses bellum intelligit Thucyd. I. 15. quo, quod ante vix evenerat, καὶ τὸ ἄλλο Ἑλληνικὸν ἐς ξυμμαχίαν ἑκατέρων διέστη: horum sensum Latinus interpres perspexit, non Graecus. Super Lelanto, fertilissimo campo, aquis etiam saluberrimis nobili, saepius illi bella gesserant atque ab antiquissimis temporibus: vid. Spanhem. ad Callim. Hymn. in Del. 289. Chalcidensis Amphidamas, teste Plut. in Conviv. VII. Sap. pag. 153. F. πολλὰ πράγματα παρασχὼν Ἐρετριεῦσιν ἐν ταῖς περὶ Ληλάντου μάχαις ἔπεσεν: errat interpres: πεδίον Ληλάντιον dicebatur, et ὁ Λήλαντος. Nobilius forsan illud bellum respicit Theognis 888. Οἴμοι ἀνακλείης· ἀπὸ μὲν Κήρινθος ὄλωλε, Ληλάντου δ᾽ ἀγαθὸν κείρεται οἰνόπεδον: minus ista vulgantur emendate. VALCK.

Ib. συνδιένεικαν] Herodotus I. 18. Χίοισι τὸν πρὸς Ἐρυθραίους πόλεμον συνδιήνεικαν. Josephus Bell. Jud. I. XIV. 4. στρατείας, — ἃς κατ᾽ Αἴγυπτον αὐτοῦ τῷ πατρὶ συνδιήνεγκε. Philo Jud. de Agricult. p. 209. C.
5 συνδιαφέρεσθαι τὰ τοῦ πολέμου. Adde supra c. 79. et Procopium Bell. Goth. I. 5. et Suidam in Συνδιαφέρειν. WESS.

0 1. ἐν Κορήσσῳ] Mons Κόρησσος aut Κορησσὸς altissime erigebatur stadiis ab urbe Epheso XL. Illi oppidum naviumque statio accubabat ejusdem nominis. WESS.

2. αἱρέουσι δὲ χωρὶς τῆς ἀκροπόλιος] Hoc solis tribuit Atheniensibus Charon Lampsacenus in Plutarch. t. II. p. 861. D. Ἀθηναῖοι — εἷλον τὰ περὶ Σάρδεις ἅπαντα, χωρὶς τοῦ τείχους τοῦ βασιληΐου: sic arcem vocasse monuit Hemsterh. in luculenta de Sardium acropoli nota ad Luciani Contempl. p. 502. Tzetzes Chil. I. 853. Ὁ δὲ Ἡρόδοτός φησιν, ὡς ὑπ᾽ Ἀρισταγόρου Τὰς Σάρδεις ἐξεπόρθησαν πεισθέντες Ἀθηναῖοι. Eretriensibus urbis captae honorem contribuisse videtur Lysanias. Ad mentem ferme Herodoti Aristides de Atheniensibus t. I. p. 209. ἀναβάντες εἰς Σάρδεις στρατιᾷ κοινῇ (una cum Ionibus atque Eretriensibus:) πορθήσαντες ᾤχοντο: verius tamen ἑλόντες scripsisset quam πορθήσαντες. VALCK.

Ib. ἐῤῥύετο αὐτὸς Ἀρταφέρνης] Tot codicum ἐῤῥύατο progressum

moratur. Productio verbi Ionica est in multitudinis numero, qualem *ἱδρύατο* habet II. 182. At hic de uno Artapherne. Mox quidem se dabit *παρηγορέατο* Onesilus c. 104. contra tabulas, in quis *παρηγορέετο*. Gronovius expressit ex M. VIII. 113. Themistocles *ἐκτέατο*, ubi *ἐκτέετο* aut *ἤτέετο* alii libri. In ejusdem Uraniae c. 35. S. et V. *πάντα δ᾽ ἐπιστέατο* Xerxes, reluctantibus pluribus atque *ἠπίστατο* offerentibus. Sunt cuncta proinde illa fidei fallacis et auctoritatis. Tamen *ὡρμέατο* singularem numerum adsereret VII. 215. nisi nexa isthic omnia ad hunc forent modum: *ἔπεμπε Ὑδάρνεα καὶ τῶν ἐστρατήγεε Ὑδάρνης· ὡρμέατο δὲ* etc. Hydarnes nempe et illi quibus praeerat, profecti sunt. Et haec propter *ἐῤῥύατο*, quod Ionica magis specie quam veritate splendet. WESS.

101 1. *Τὸ δὲ μὴ λεηλατῆσαι ἑλόντάς σφεας τὴν πόλιν ἔσχε τόδε*] In his probarem si qui codices darent, *τοῦ δὲ μὴ λεηλατῆσαι ἑλ, σφέας τ. π. ἔσχε τόδε*: qua structura utitur Aristoph. *Λυσ.* 380. Xenoph. *Ἑλλ.* IV. p. 313, 40., Dercyllidas *τούτους τοιαῦτα λέγων ἔσχε τοῦ μὴ ἐκπεπλῆχθαι*. Scribi tamen etiam potuit: *τόδε δὲ μὴ λεηλατῆσαι ἑλόντάς σφεας τὴν πό-*
656 *λιν ἔσχε· τότε ἔσαν ἐν τῇσι Σαρδ.* Sic loquitur in re simillima Thucyd. I. 73. *ὅπερ ἔσχε μὴ κατὰ πόλεις αὐτὸν ἐπιπλέοντα τὴν Πελοπόννησον πορθεῖν*: quin ipse Herod. I. 158., Aristodicus, inquit, *ἔσχε μὴ ποιῆσαι ταῦτα Κυμαίους*. Dissimilia, ni fallor, erunt, quae multa poterunt obmoveri: nam non nescio Sophocleum Philoct. 1235. *ἔστιν ὅς σε κωλύσει τὸ δρᾶν*: quaeque hujus sunt classis plura. VALCK. In vulgatam hujus loci scripturam consentiunt libri, quam nec opus erat sollicitare. SCHW.

3. *τὰ περιέσχατα νεμομένου τοῦ πυρὸς*] Scriptura *τὰ ἔσχατα περινεμομένου* habet quo commendetur. Sed *περιέσχατα* lib. I. 87. sicuti *τὰ περὶ τὰ ἔσχατα* ejusdem Musae c. 191. Quod subsequitur autem, *οὐκ ἔχοντος ἐξήλυσιν*, Valla accepit, ac si *παρέχοντος* esset; neque inprovide, si quidem *ἔχειν* ea apud Thucydidem potestate veteres Enarratores semel iterumque explicarunt. Si tamen ex codicibus *ἔχοντες* erueretur, spernendum cum Pavio et aliis haud censerem. WESS.

3. *διὰ μέσης τῆς ἀγορῆς*] Pactolum *διὰ μέσων ἀφικνούμενον Σάρδεων ἕτοιμα χρήματα κομίζειν* hinc Dio Chrysost. Orat. LXXXIII. p. 659. A. et scriptorum conplures. De amne Hermo juxta Phocaeam in mare se mergente I. 80. WESS.

102 1. *Κυβήβης*] Favet Galeo, *Κυβέλης* emendanti, verum injuria, Valla. Vulgato patroni veniunt Hesychius, Eustathius, Suidas, et quos plures advocavit Gudius ad Phaedri III. 20. Haec est inclamantis Chori, *Ὀρεστέρα παμβῶτι γᾶ, Μᾶτερ αὐτοῦ Διὸς, Ἁ τὸν μέγαν Πακτωλὸν εὔχρυσον νέμεις*, Sophoclis Philoct. 390. Eadem in Maecenatis Epigr. *Ades huc, ades Cybebe, fera montium dea*, h. e. *ὀρεστέρα* Sophoclis; cujus ego suffragio eam Latini versus apud Diomedem et Fortunatianum scriptionem praeoptarem. Multa nuper et docta de Cybebe et Maecenatis Epigr. Pet. Burmannus Secund. Anthol. Latin. I. pag. 30. Porro incendii templorum in Graecia obtentus, quem Persis scriptor tribuit, arcessitus erat: verior caussa, quod deos parietibus includi negarent, templa inprobantes. Conf. Brisson. Reg. Pers. II. 31. etc. WESS.

excerptas e singulis codicibus lectiones (initio ab eo codice facto, qui omnium praestantissimus visus erat) separatis descripserit libellis; quo factum, ut de confusione notarum, quibus quisque codex distinctus est, nihil sit timendum: in eoque labore eam et fidem et eruditam industriam, quam in tali negotio summam et maximam postulare aequus aestimator possit, mihi visus est praestitisse. Caeterum, quod initio veritus eram, nec fere aliter fieri potuerat, id usu mihi venit, ut in pertractandis his nostris excerptis, et in usum susceptae novae editionis convertendis, haud paucis in locis incertus haeserim. Nam, quum passim lectiones nonnullae ab exemplo Wesselingiano in Parisiensibus codicibus discedentes, quae vel a Wesselingio vel a Larchero adnotatae sunt, in nostris his excerptis sint praetermissae; eo fit, ut aliis etiam in locis, ubi nullam a contextu Wesselingiano dissensionem Georgiades adnotavit, haud satis certus sim, consentiant-ne Parisienses codices (sive omnes, sive nonnulli) cum Wesselingiano exemplo, an dissensum adnotare explorator noster neglexerit.

Sunt autem codices Parisienses, quos nostri caussa exploravit Georgiades, hi qui in catalogo regiae bibliothecae hisce sub numeris recensentur.

N°. MDCXXXIII. is de quo paulo ante dixi. Hunc Parisiensium omnium codicum Herodoteorum principem, ut Larcherus, sic et nos nota *Paris. A.* et plerumque breviori nota *Pa.* insignivimus. Quod si, quae de hoc codice et in catal. biblioth. reg. et a Larchero praedicantur, cum his conferas quae Wesselingius de suo cod. *Paris. A.* praedicavit; jurares eumdem esse codicem. At enim, sicut et alioqui mire confusas subinde apud Wesselingium deprehendi codicum Parisiensium notas, sic liquido cognovisse mihi visus sum, quas lectiones ille codici *Paris. A.* adscribit, eas e nostro *Paris. C.* ductas esse; et vicissim, quas ille codici *Paris. C.* tribuit, ex nostro *Paris. A.* esse petitas: quae quidem confusio nulla utique doctissimi editoris culpa commissa est.

Alter codex Parisiensis, in usum nostrum collatus, quem nos, sicuti Larcherus, nota *Paris. B.* et breviori nota *Pb.* distinximus, in catal. biblioth. reg. sub numero MDCXXXIV. his verbis describitur: „Codex chartaceus, olim Colbertinus, „quo continentur Herodoti Historiarum libri IX. Conjecta ad „margines scholia quaedam, eaque non contemnenda. Exara-

„tus anno 1372." Idem codex a Wesselingio eadem nota *Paris. B.* insignitus est.

Tertius codex, *Paris. C.* vel *Pc.*, inter codices Graecos in catal. biblioth. reg. recensetur num. MDCXXXV. „Chartaceus, „exaratus anno 1447. quo continentur Herodoti Halicarnassei „Historiarum libri IX. in quibus exscribendis" (ut ait catalogi auctor) „librarii diligentiam non immerito desideres. Inter- „dum enim omissae phrases integrae. Occurrunt tamen ali- „quando non contemnendae lectiones." Hac, puto, haud optimae notae fama permotus Larcherus hunc codicem ita penitus neglexit, ut illius nusquam ne mentionem quidem fecerit ullam. Est autem hic codex ejusdem familiae cum eo, quem primo loco nominavi; et licet aetate sit illo recentior, tamen bonitate haud multum eidem cedit; atque usu etiam nobis interdum venit ut probatissimas lectiones ex illo potuerimus proferre, quas ex altero non reperimus enotatas. Tenet autem haec familia quasi quoddam medium inter codd. Arch. et Vind. ab una parte, et Pass. Ask. Med. et F. ab altera; modo ad hos, modo ad illos magis inclinans. Ex eodem autem hoc nostro codice *Pc.* ductas esse eas lectiones, quas Wesselingius nota *Paris. A.* distinguere consuevit, paullo ante monuimus.

Quartus noster codex, *Paris. D.* sive *Pd.* quem Larcherus item nota D. distinxit, in catal. biblioth. reg. num. MMCMXXXIII. chartaceus est, anno 1474. exaratus. Praeter Isocratis et Plutarchi nonnulla, continet Herodoti Historiarum libros IX. quibus accedit Lexicon vocabulorum Herodoto peculiarium: quod quidem Lexicon doleo non fuisse a Georgiade nostro cum illo collatum, quod vel a Wesselingio vel ab Jungermano editum est.

Praeter quatuor istos codices, integras Herodoti Musas exhibentes, nostri caussa idem noster sedulus Parisiensium codicum speculator lectiones etiam quasque notabiles ex codice reg. MCDV. excerpsit, quo multis ex aliis Graecorum scriptis continetur pars primae Musae Herodoteae, a cap. 1. usque in medium cap. 87. Admodum quidem recens is codex est, quem nos nota *Paris. E.* sive *Pe.* distinximus: at, quae quidem ille Herodotea exhibet, ea e probatissimo vetere codice descripta esse cognovi.

Denique, quem Wesselingius in praefatione commemoravit codicem in bibliothecam regiam novissime illatum, quo „ex

„Herodoti Musis Fragmenta haud pauca" ait contineri, cujus ille passim etiam scripturas in var. lect. laudavit, ejusdem codicis in usum nostrae editionis excutiendi, per Hasii viri clarissimi benevolentiam, Graecorum regiae bibliothecae codicum msstorum custodem, copia facta est Lud. Henr. Heylero nostrati, erudito juveni, studiorum caussa Parisiis tunc versanti: qui quidquid hic codex Eclogarum continet ex Herodoti Musis excerptarum, id cum exemplo Wesselingiano diligenter contulit, discrepantesque ad me transmisit lectiones. Cujus codicis lectiones sicuti a Wesselingio in var. lect. hac nota *Fragm. Paris.* distinctae sunt, sic et nos, sicubi nonnullas commemoravimus ab illo praeteritas aut paululum ab his quas ille ediderat discrepantes, eadem nota aut breviori hac *Pf.* insignivimus.

Quem codicem nota F. distinxi, membranaceus ille est, olim Florentinus, cujus usuram ad hunc usque diem mihi concessam Creuzero debeo, et illustris Schellershemii beneficio. Vetustatem ejus quum ipsa membranarum conditio declarat, tum antiquus scripturae modulus; ita quidem ut prorsus mihi videatur idem ipse codex esse, cujus Bern. de Montfaucon in Biblioth. Bibliothecar. t. I. pag. 414. D. his verbis meminit: „Codex elegans X. seculi membranaceus: Herodoti Historiae." Esse hunc codicem ex eadem cum Pass. Ask. et Med. familia, e lectionibus quas inde protulimus facile adparet. Nec vero e Mediceo descriptus est, cum quo de principatu etiam videtur contendere posse; sed e vetustiore fonte derivatus probas multas praefert lectiones, ubi aut in vitio haeret Mediceus, aut ubi nihil certe a Gronovio e Med. prolatum est, quod a minus proba scriptura, quae olim vulgata erat, discedat.

EDITORIS MONITUM.

Hactenus viri docti, qui de Herodoto optime meriti sunt, Wesselingius et Schweighaeuserus. Ipse quid novi attulerim, (hoc sentio et agnosco perexiguum esse,) uti potero brevissime exponam.

Quod igitur ad emendationem contextus spectat, per insignem benevolentiam Magistri et Sociorum collegii Emmanuelis apud Cantabrigienses codicem manuscriptum Sancroftianum,

qui a Galeo primum deinde ab Askevio Wesselingii in gratiam collatus est, (a posteriore quidem diligentius, sed a neutro tamen satis accurate) apud me habere, summaque animi oculorumque intentione versare licuit. Inde factum est, ut non modo errata quaedam corrigere, sed ut lectiones haud paucas hactenus omissas cum publico communicare potuerim. Plura de hoc codice edisserere nihil attinet. Licet enim permulta nunc protulerim, quorum indicio ejus indoles certius quam antea innotescat, satis tamen correcte de ejus praestantia judicasse mihi videntur viri eruditi.

Atque istius quidem codicis ope, una cum lectionibus aliorum codicum plus minusve diligenter excerptis, verba auctoris aliqua saltim ex parte ad veriorem scripturam revocare conatus sum. Sic, exempli gratia, dedi plerumque non *μίη μίην*, sed *μία μίαν*, non *μοίρη μοίρην*, sed *μοῖρα μοῖραν*. Conf. Schweighaeuseri Lexicon in vv. *εἷς*, *μηδεὶς*, *μοῖρα*. In talibus autem analogiam sequi non placuit, nisi librorum veterum auctoritas accederet, in quorum consensu retinui *μοίρην* I. 204. Similiter rem gessi in vv. *πολλαπλάσιος* VII. 160. cf. VIII. 10. III. 135. IV. 50. V. 45. *πενταπλήσιος* VI. 13. *διπλήσιος* VI. 57. et alibi. In genitivis pluralibus pronominum *οὗτος αὐτὸς* terminationem *εων* codices scripti, secus atque in edd. factum est, perraro exhibent nisi in foeminino genere. Recte igitur, ut opinor, et analogiae convenienter communem formam in masculinis et neutris plerumque reposui. Utrum autem in reliquis obliquis casibus eorundem pronominum ante ultimam syllabam *ε* inseruerit Herodotus, propter exemplorum penuriam dubitare liceat. In Hippocrateis quidem libris singulis fere paginis legimus *αὐτέου*, *αὐτέῳ*, *αὐτέοις*, *αὐτέους*; *τουτέου*, *τουτέῳ*, *τουτέοις*, *τουτέους*: sed in Herodoto istius formae perpauca hodie comparent vestigia. Habent edd. *αὐτέῳ* I. 133, 6. ubi Athenaeus tamen citat *αὐτῷ*. Silent collatores omnium manuscriptorum, locus in Sancroftiano non exstat. In III. 26. tres codd. optimi *αὐτέοισι*, ubi S. *αὐτοῖσι* cum vulg. Similiter *αὐτέους* VII. 8, 11. *τουτέοισι* VII. 104. quae solius est Stobaei lectio VII. 39, 2. Plura hujus generis non observavi.

Neque in verbo *χρᾶσθαι* ejusque derivatis innovare quidquam ausus sum nisi praeeuntibus mss., utcunque formarum *χρέεσθαι*, *χρεόμενος* etc. argumentorum vi defendi posset ra-

Ib. ἀντενεπίμπρασαν τὰ ἐν Ἕλλησι ἱρά.] Hic insano tantum furori
657 fuit praetextus: neque Persarum res sacras, nedum Asiatica templa
violaverant Aegyptii, quum teste Diodoro I. 46. Cambyses ἐνέπρησε
τὰ κατ᾽ Αἴγυπτον ἱερά. De Graeciae templis a Persis vel incensis vel
violatis veterum loca collegerat Brisson. de R. Pers. II. pag. 218. et
seqq. Haud protrita dedit Wesseling. ad Diodori Sic. XI. 29. ubi in
eam propendere videtur suspicionem, quam Theopompus certe veri-
simillimam movit, formulam illam juris jurandi, quam Graecos ad
Plataeas jurasse perhibent, ab Atheniensibus esse confictam. Theo-
pompi praeceptori Isocrati p. 73. B. soli dicuntur Iones iliis diras im-
precati, qui templa Deorum instaurarent igne Persarum violata, tan-
quam monumenta posteris relinquenda barbarorum impietatis: τῶν
ἐμπρησθέντων ἱερῶν ἐπηράσαντο εἴ τινες (legerim, εἴ τι τινὲς) οἰκοδομήσαιεν.
Qui Persis apud Plataeas se objecerunt Graeciae populi, plerique fue-
runt Peloponnesii, in universum secundum Herod. ferme viginti:
praeter Atheniensium, ceterorum utique templa non incenderant Per-
sae, neque videri poterant facturi. Phocensium si qui forte trans-
fugae pugnae interfuerunt nobilissimae, in Phocide unum memorat
Herod. VIII. 33. Abis Apollini sacratum templum quod συλήσαντες ἐνέ-
πρησαν. Huc adde templa quaedam Attica et τοὺς ἐν τῇ Ἁλιαρτίᾳ ναοὺς
ex Pausan. Phocicis p. 887., praeterea nullum equidem commemora-
tum legere me memini templum, quod in veteri Graecia Persae in-
cenderint. Sed Ionum templa recensens Pausanias, ad quae cetera
Graecorum magnificentia non poterant aequiparari, duo scribit de
nobilissimis ὑπὸ Περσῶν κατακαυθῆναι: τόν τε ἐν Σάμῳ τῆς Ἥρας (ναὸν,)
καὶ ἐν Φωκαίᾳ τῆς Ἀθηνᾶς· θαῦμα δὲ ὅμως ἦσαν καὶ ὑπὸ τοῦ πυρὸς λε-
λυμασμένοι, VII. p. 533. Pro ingenio suo Persarum hanc etiam im-
pietatem amplificarunt Athenienses. Valck.

103 2. ἐσκευάζοντο] Simplex verbum conpositi vicem obit, ut VI. 100.
προδοσίην ἐσκευάζοντο. Mox ἐκπλώσαντές τε ἔξω τὸν Ἑλλήσποντον in stru-
ctura geminum habebit c. 104. φυλάξας ἐξελθόντα τὸ ἄστυ. Alii ma-
luissent, ἐκπλώσαντες ἔξω τοῦ Ἑλλ., aut ἐκπλώσαντες τοῦ Ἑλλησπόντου,
qualia in Demosthene, Philostrato, atque aliis obvia. Hoc amplius,
καὶ γὰρ τὴν Καῦνον etc. expeditum dedimus ad II. 106. Wess.

104 1. Εὐέλθοντος] Notissimus ex Pheretimae historia lib. IV. 162.,
658 et, temporis ratio si subducatur, conpetet aetas. Wess.

2. στασιώτῃσι] Erunt fortasse, qui de *militibus* (στρατιώτῃσι) co-
gitabunt; quibus, tametsi prospiciam quid pro illis dici queat, non
accedo. Notissima utriusque vocabuli in codd. conmutatio diversitati
occasionem, (uti lib. I. 13. III. 144. IX. 2.) dedit, in Strabone etiam
XIV. p. 992. B = 674. D. ubi Athenodorus ἐπεχείρει λόγῳ μετάγειν κἀ-
κεῖνον, *Boëthum*, καὶ τοὺς συστρατιώτας: atqui illi poëtae nulli milites,
nulli conmilitones veri, sed συστασιῶται, unde mox τῆς στάσεως ibidem
mentio. Συστασιῶται non ignoti Herodoto. Wess.

4. ἐπολιόρκεε προσκατήμενος] *Assidebat oppugnabatque oppidum*, Gel-
lius Noct. Att. VII. c. 1. De *obsidione*, ut *adsidere* Livio, Graecis
adhibetur πόλει vel πόλιν προσκαθῆσθαι. Attigit Wess. ad Diod. I.
p. 502. Herodoteum illud bis terve dedit Pausan. I. p. 30. Συρακού-

σαις πολιορκοῦντες προσεκάθηντο: scribi debet libro VII. p. 558. Ἡράκλειαν δὲ προσεκάθηντο πολιορκοῦντες: et VIII. pag. 681, 2. ἐπολιόρκουν προσκαθεζόμενοι, ubi vulgatur προκαθεζόμενοι. πολιορκίᾳ προσκαθεζόμενοι Thucydidis est, I. 11. Valck.

105 1. οὐ καταπροΐξονται] Glossator adscripsit ea, quae Aristophanis offerunt enarratores ad Equit. 433., reddenda loco commodiore. Redi ad Valcken. observationem III. 37. Wess.

2. Ὦ Ζεῦ, ἐκγενέσθαι μοι] Digna lectio codicis erat Med. ἐκγενέσθαι, pro ἐκγενέσθω jure recepta, quam uno alterove exemplo communiret Gronovius, ut alibi fecerat vir clar. in alterius usus infinitivo commendando. Legitur incerti Tragici senarius apud Etymol. p. 346, 43. Ὦ Ζεῦ, γενέσθαι τῆσδέ μ' ἐξάντην (l. ἐξάντη ut Suid. habet) νόσου: quem alibi lectum non recordor. Aeschyl. Sept. contr. Theb. 259. Θεοὶ πολῖται, μή με δουλείας τυχεῖν. Adde Eurip. Suppl. 3. Aristoph. Ran. 914. Quid in istiusmodi sit votis subaudiendum, docere poterit Xenophontis Abradates Κυρ. Παιδ. VI. p. 100, 42. qui ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν ἐπεύξατο, ἀλλ' ὦ Ζεῦ μέγιστε, δός μοι φανῆναι ἀξίῳ μὲν Πανθείας ἀνδρί: vel ejusdem Cyrus p. 97, 42. Ἀλλ' ὦ Ζεῦ μέγιστε, λαβεῖν μοι αὐτὸν γέ-
659 νοιτο ὡς βούλομαι. Horum prius probavit H. Steph. in App. de Dial. Att. p. 49., sequutus Eustathium. Hic nostra quoque proferens Herodotea, Florentinam adfirmat lectionem in Iliad. β. p. 188., 29., ἔστι καὶ παρὰ Ἡροδότῳ σχῆμά τε ὅμοιον εὐχῆς, καὶ ἱστορία τοιαύτη· Δαρεῖος εὔξατο, ἄνω εἰς οὐρανὸν ἀφεὶς ὀϊστὸν, καὶ τὸν ἀέρα βαλὼν, Ὦ Ζεῦ γενέσθαι μοι Ἀθηναίους τίσασθαι. Ut apud Herod. IV. 18., si me non fallit suspicio, ἄνω mutatum erat in ἄνοι, vel ἄνθρωποι: sic in his, pro ἄνω εἰς οὐρανὸν, ed. Rom. dabat ἀνθρώπῳ εἰς οὐρανόν. Absurdam lectionem correxerat et H. Steph. l. c. quam ex ἄνω πρὸς ortam perperam putat Politus, in cujus ed. p. 474. vulgari non debuerat: ἄνω πρὸς εἰς οὐρανὸν ἀφεὶς ὀϊστόν. Scripsisse mihi videtur Herod. ὀϊστὸν ἄνω ἐς τὸν οὐρανὸν ἀπεῖναι. In his ἥλιον legisse videri possent de quibus Diog. Laërt. in Prooem. §. 9., καταγινώσκουσιν Ἡροδότου οἱ τὰ περὶ Μάγων γράψαντες· μὴ γὰρ ἂν (ἄνω perperam ed. Meibom.) εἰς τὸν Ἥλιον βέλη Ξέρξην ἀκοντίσαι, μηδ' εἰς τὴν θάλασσαν πέδας καθεῖναι, θεοὺς ὑπὸ τῶν Μάγων παραδεδομένους: aut certe Solem intellexerunt. Philo Bybl. apud Euseb. Praep. Ev. p. 34. c. τὰς χεῖρας ὀρέγειν εἰς τοὺς οὐρανοὺς πρὸς τὸν ἥλιον. Non ignem tantum et aquam, *Solem* et *Mare* colebant Persae; sed et *coelum* adorabant, ut Graeci Jovem. Persae Herodoto dicuntur I. 131. τὸν κύκλον πάντα τοῦ οὐρανοῦ Δία καλέοντες: *hoc sublime candens, quem vocant omnes Jovem.* Valck.

106 4. τοιοῦτόν τι] Histiaei responso, τί δ' ἂν ἐπιδιζήμενος ποιέοιμι ταῦτα; τεῦ δὲ ἐνδεὴς ἐών; τῷ πάρα μὲν πάντα ὅσαπερ σοί: congruit Magorum ad Astyagen Herodot. I. 120., sed Creontis inprimis ad Oedipum oratio in Soph. Oed. Tyr. 600. et seqq. Νῦν μὲν γὰρ ἐκ σοῦ πάντ' ἄνευ φόβου φέρω. Πῶς δῆτ' ἐμοὶ τυραννὶς ἡδίων ἔχειν Ἀρχῆς ἀλύπου; Πῶς δῆτ' ἐγὼ κεῖν' ἂν λάβοιμ', ἀφεὶς τάδε; et ad iratum Thesea Hippolyti Eurip. 1012. Μάταιος ἆρ' ἦν κοὐδαμοῦ μὲν οὖν φρενῶν. Ἀλλ', ὡς τυραννεῖν ἡδύ; τοῖσι σώφροσιν Ἥκιστά γ'. ut locum eleganter emaculavit Marklandus. Valck.

Ib. ὥσπερ σοί] Repetit et gratus agnoscit regis promissa, ἔχε τάπερ ἂν ἐγὼ ἔχω, ἐμός τε σύσσιτος ἐὼν καὶ σύμβουλος, supra c. 24. Wess.

9. Σαρδὼ νῆσον etc.] Similiter scripsit VI. 2. Hic Dario nonnihil
660 aptius fuisset movendo, si Sardiniam *insularum maximam* vocasset Histiaeus, νήσων τὴν μεγίστην: ut supra I. 170. Ionibus auctor fuisse dicitur Bias πλέειν ἐς Σαρδῶ, νήσων ἁπασέων μεγίστην: quod utilissimum suum consilium, ut ab omnibus intelligeretur, carmine Philosophus explicuisse videtur: vid. Diog. Laërt. I. 85. Ante Biantis aetatem idem illud consilium suis Messeniis, tyrannide Lacedaemoniorum oppressis, dederat Manticlus: Pausan. IV. 23., Μάντικλος ἐκέλευε — πλεύσαντες ἐς Σαρδὼ κτήσασθαι μεγίστην τε νῆσον καὶ εὐδαιμονίᾳ πρώτην. Idem X. p. 836., ἡ Σαρδὼ, inquit, μέγεθος καὶ εὐδαιμονίαν ἔστιν ὅμοια (sic T. Hemsterh.) ταῖς μάλιστα ἐπαινουμέναις: conf. Diodor. Sic. I. p. 341. et 343. Wess. et Cluver. Sard. Ant. p. 479. Valck.

108 4. ἐς τὴν Κύπρον] Ista verba, more historicorum in medio posita, aeque pertinent ad sequentia, καὶ οἱ Πέρσαι, atque ad ea quae praecedunt. Tantilla res non animadversa deceperat interpretes. *Cum e Cilicia Persae navibus in oram Cypri Ciliciae trajecissent oppositam*, ἤϊσαν ἐπὶ τὴν Σαλαμῖνα πεζῇ, *illinc, relictis navibus, itinere terrestri ibant versus Salamina*, in altera insulae parte sitam, Syriae objectam. Seleucia nave profecti Paulus et Barnabas in Cyprum primum venere Salamina Act. Ap. XIII. 5., mox dicuntur διελθόντες τὴν νῆσον ἄχρι Πάφου. Quando Paphus in ipso fuit Orientali latere Cypri, atque hinc in Pamphyliam trajecerunt Apostoli, quod spectatissimi codices offerunt, διελθόντες δὲ ὅλην τὴν νῆσον, causae nihil est cur sperneremus. Valck.

Ib. Κληΐδες] Isto de promontorio et insulis adjacentibus, Κληΐδες πόντου καὶ ἐσχατιαὶ Σαλαμῖνος in vetere Epigr. Anthol. III. p. 366., ubi Brodaeus docte, et Meursius Cypri I. 27. Wess.

110 1. Σολίων] Nulla hic S. neque aliorum codd. haberi ratio debuit. Σόλιοι in Cypro, Σολεῖς Ciliciae. Auctor Vitae Arati, a Petavio publicatus: εἰσὶ δὲ καὶ ἕτεροι Σόλοι τῆς Κύπρου· ἀλλ' οἱ μὲν Κύπριοι Σόλιοι καλοῦνται· οἱ δὲ Κιλίκιοι, Σολεῖς. Quibus concinit Diogenis Laërt. I. 32. observatio. Pravum etiam ἀποδέξαντες, hoc certe loco, et levi scriptionis vitio ortum. Dedit III. 14. καὶ ἄλλας παρθένους ἀπολέξας, *aliasque virgines seligens:* et τριήκοντα μυριάδας ἀπολεξάμενος στρατοῦ Mardonius,
661 sibi xxx. illa millia secernens, VIII. 101. Talia in Thucydide, Xenophonte, et Procopio in primis, conplura. Wess.

111 1. ὑπασπιστὴς γένος μὲν Κάρ] Apte quadrant Herodotea in famulum e Caria; in cap. seq. forsan et in aliis codd. pro Κὰρ, vera lectione, reperietur ὀπάων, ut legit Valla et S. et erat ille Car Onesili *pedissequus;* ὀπάων vel ὀπέων, id est ὀπηδὸς et ἐπάμων: hoc ipso cap. mox legitur, εἶπε πρὸς ταῦτα ὁ ὀπάων αὐτοῦ. Cares, mercede conducti, militantes καθ' ὅλην ἐπλανήθησαν τὴν Ἑλλάδα, teste Strabone XIV. p. 978. A = 662. D. Singuli quoque passim apud Graecos servitutem serviebant; illinc vulgo *Cariones* dicti. Aristoph. Av. 765., Εἰ δὲ δοῦλός ἐστι καὶ Κὰρ, ὥσπερ Ἐξηκεστίδης. Valck.

Ib. πολέμια] Πολέμια, sive πολεμήϊα ἔργα, quomodo VII. 9. iterum,

Homericum redolent *οἷς οὔτι μέλει πολεμήϊα ἔργα* Iliad. *β*. 338. et *ν*. 727. Wess.

4. *μέγα τοι γίνεται*] Malebat D'Orvillius, si codices addicerent, *μέγα τι*, ad Chariton. lib. VII. 2. p. 595. At illi reluctantur; sententia Caris bona est, qui quidem cum mox ait *ἡμίσεα συμφορὴ*, priscorum opinionem probat, vinci et sterni a viro egregio et forti laudantem. Nobile Virgilianum, *Aeneae magni dextra cadis*, Aen. X. 830. Adi ad Ciofanium in Ovidii Metamorph. V. 191. Wess.

112 2. *ἄκροι γενόμενοι ταύτην τὴν ἡμέρην*] Benedictus in Notis criticis ad Herodoti Historias, vulgatam olim lib. I. c. 73. scripturam defendens, et *ὀργὴν οὐκ ἄκρος* haud dubie *irae non temperans* significare contendens, hac nititur ratione: „quia *ἄκρος* saepe, ut Herod. V. 112. „indicat *superior, victor*." Non viderat vir doctus, verbis supra scriptis nullam aliam nisi eam subjectam esse sententiam, quam his Latinis commodissime Valla reddiderat, *eo die strenue* (potuerat perinde *acriter* dicere) *pugnantes*. Schweig. Vide infra Wessel. c. 124.

113 2. *πολεμιστήρια ἅρματα*] Explicant Critici ad Aristoph. Nub. 28. *Πολεμιστήρια καλοῦνται καὶ τὰ πολεμικὰ ἅρματα, ἐφ' ὧν ὁπλίτης ἐπιβέβηκεν ἅμα τῷ παραβάτῃ.* Melius et aptiore nomine *ἡνίοχος καὶ παραβάτης* sive *παραιβάτης* alii. Mansit itaque Salaminiis priscus ex curribus pugnandi mos, sicuti diutissime Thebanis in Boeotia, de quibus et gemina sectatis ad Diodori XII. 70. Wess.

662 3. *Φιλοκύπρου δὲ τούτου* etc.] Plutarchus consentit in Solon. p. 93. A., hoc amplius, Solonem tradens regi auctorem fuisse, ut novam urbem, ob asperum et inconmodum prioris Aepeae situm, conderet, quae a Solone deinceps *Σόλοι*. Non illis dissimilia Auctor Vit. Arati, nisi quod regem *Κυπράνορα* adpellet. Meursium haec non fugerunt Cypri lib. I. 7. Wess.

Ib. *ἀπικόμενος ἐς Κύπρον*] Et aliunde noveramus in Cypro saepius et satis diu Solonem fuisse commoratum: primo tamen adspectu nihil admodum ista hic ad rem facere videntur; et facile quis in eam veniret suspicionem, post ista voces aliquot intercidisse. Sed tradere voluit, ut opinor, Herodotus, dum moraretur apud Philocyprum, Solonem in ipsa insula Cypro carmina condidisse, quibus amicum istum suum collaudarit: atque id manifestum est ex parte Elegiae, qua regem istum alloquebatur Solon, Plutarcho conservata in Solone p. 93., *Νῦν δὲ σὺ μὲν Σολίοισι πολὺν χρόνον ἐνθάδ' ἀνάσσων Τήν τε πόλιν ναίοις καὶ γένος ὑμέτερον. Αὐτὰρ ἐμὲ ξὺν νηῒ θοῇ κλεινῆς ἀπὸ νήσου Ἀσκηθῆ* (Hesych. *ἀβλαβῆ*) *πέμποι Κύπρις ἰοστέφανος*: *deique illa mihi νόστον πατρίδ' ἐς ἡμετέρην.* In Solone suo, nec mirum, solito negligentior Meursius carminum Solonis omisit reliquias; senarios etiam, quibus suam ipse *πολιτείαν*, quam constituit Athenis, descripserat elegantissimos, ex Aristide, Plutarcho, aliisque inter se collatis partim certe concinnandos. Valck.

114 3. *ἐμαντεύθη σφι*] Ad eum modum superius cap. 45. *τὰ μεμαντευμένα*, et Heliodori *τὰ ἐκ νεκυίας μεμαντευμένα* Aethiop. VII. princ., quibus nunc non adjungo *λουτρὰ τοῖς τετρωμένοις μαντευτὰ*, et Philocteten *μαντευτὸν τοῖς Ἀχαιοῖς* ex Philostrati Heroic. II. 18. et V. 1.; hoc ta-

tio. Sed in v. *θώϊμα*, *θῶυμα*, vel *θῶμα* scribendo paulo inconstantius versatus sum. Equidem posteriorem formam libenter reponerem, sicubi eam vel unus codex probae notae exhibeat.

Quaestionem de ν finali ante vocalem inceptivam rejicienda vel inserenda, ut et de ς in vv. *οὕτως*, *μέχρις*, *ἄχρις*, hodie non attingam. Hoc tantum monebo, in S., quem unum e codd. mss. mihi tractare contigit, ν quidem fere semper, ς vero frequentissime servari.

Sed de hisce minutiis satis superque dictum est. Nunc de annotationum apparatu aliquid monendum restat. Wesselingii et Valckenaerii animadversiones integras recudere non erat opus, quippe in quibus non pauca insint, quorum utilitatem hodie non agnoscimus. Qualia sunt, censurae editionis a J. Gronovio procuratae: vitiorum interpretationis Latinae a Laurentio Valla confectae emendatio: variarum lectionum verbosior quam par erat commemoratio. His aliisque ejusdem generis sublatis, ita ut earum animadversionum pars circiter quarta deleretur, servavi illaesa omnia quae vel sententias auctoris paullo difficiliores aperirent, vel historiam veterem illustrarent, vel eruditae antiquitatis studiosis quocunque modo prodessent. Immo fidenter pronunciarim, nihil fere me abjecisse, nisi quod viri praestantissimi et praeconio meo longe majores, si hodie in vivis essent, nostrisque uterentur et opinionibus et disciplinis, ipsi cupide resecarent. Si quid aliunde addiderim, id docebit auctoris ubique adscriptum nomen.

INDEX MANUSCRIPTORUM.

A. B. C. Codd. quidam Parisini apud Wesselingium.
M. Codex Mediceus apud Gronovium.
P. Codex Cardinalis Passionei apud Wesselingium.
F. Codex Schellershemianus, olim Florentinus, apud Schweigh.
K. Codex Askevianus, nunc Cantabrigiensis Bibliothecae publicae, apud Wesselingium.
S. Codex olim Gulielmi Sancroft, Archiepiscopi Cantuarensis, nunc Bibliothecae Coll. Emman. apud Cantabrigienses. (Wesselingio et aliis *Arch.*)
V. Codex Vindobonensis apud Wesselingium.

a. Parisinus n. 1633.	apud Schweighaeuserum.
b. — — — 1634.	
c. — — — 1635.	
d. — — — 2933.	
e. — — — 1405.	
f. Fragmentum codicis Parisini.	

N. B. *Numeri in dextro margine singularum paginarum indicant paginas et versus editionis Wesselingianae.*

Haec editio Lipsiensis aliquot additamentis aucta est, quae ex Schweighaeuseri Lexico Herodoteo aliisque scriptis huc facientibus depromta sunt. Numeri in margine positi minores indicant paginam editionis Oxoniensis.

ADNOTATIONES

AD

HERODOTI LIBRUM PRIMUM.

1 ἩΡΟΔΟΤΟΥ Ἁλικαρνησσῆος] Aristotelis aetate Ἡροδότου Θουρίου ἥδ' ἱστορίης ἀπόδεξις legebatur, Rhetor. III. 9. neque deinceps defuerunt, qui, inducto Ἁλικαρνασσέως titulo, Θουρίου maluerunt apud Plutarchum de Exil. p. 604. et de Malign. Herodoti p. 868. Addiderat se Herodotus colonis, qui Thurios in magnam Graeciam abierant: qua in urbe cum hoc opus absolverit, Θούριον nominare se potuit, sicuti haud pauci adpellarunt, Strabone teste XIV. p. 970=656. In his Imp. Julianus, cujus λογοποιὸν Θούριον, *Oratorem Thurium* cum inprudenter Bourdelotius explicuisset, poenas doctis viris dedit ad Lucian. Quom. Scrib. Histor. c. 29. Scripti libri, quorum quidem notitia est, *Halicarnasseum* summa consensione vocant, ancipites tamen in vocabuli scriptione. Ἁλικαρνησσοὸς, Ἁλικαρνησὸς, Ἁλικαρνησσεὺς, Ἁλικαρνασσεὺς, Ἁλικαρνησεὺς reperiuntur lib. I. 144. II. 178. III. 4. VII. 99. Par etiam discordia alibi. Vid. Wasse in Thucyd. lib. VIII. 42.[a] Equidem Ἁλικαρνησὸν et Ἁλικαρνησῆα, uti in MSS. S. et V. saepenumero, praeferrem, nisi ipsimet Halicarnassenses obsisterent, geminatam sibilantem litteram in numis ostentantes. At quid ἱστορίης ἀπόδεξις, et quo vertendum modo? D. Heinsius ad Hesiodi Interpr. p. 108. nihil esse aliud censuit ac ἱστορίην sive *historiam*, cui ego sententiae non accedo. Kusterus in Bibl. Vet. et Recente Jo. Clerici p. 386. tom. V. Grono-
2 vianum *curae demonstratio* acerbissime taxavit, rejectisque Vallae et Stephani opinionibus, *rerum curiose observatarum specimen hoc est*, vertit. Est sane ἱστορίη *rerum inquisitio*. Ἱστορίῃσι φάμενοι εἰδέναι παρ' αὐτοῦ Μενέλεω, *adfirmantes inquirendo sese ex Menelao intellexisse* lib. II. 118. et 119. τούτων δὲ τὰ μὲν ἱστορίῃσι ἔφασαν ἐπίστασθαι. Est ἀπόδεξις ἔργων *operum*, quae absoluta fuerunt, *specimen* lib. II. 101. et 148. Ἀπόδεξις itaque ἱστορίης *inquisitionis rerum*, ab Herodoto institutae, *specimen* erit atque argumentum. *Cura*, nisi accuratam in quaerendo vir clarissimus, quod opinor, intellexerit, ἱστορίης vim non aequiparat, nec digna tamen acerbiore exprobratione erat, neque erit fortasse *historicae inquisitionis specimen*, quod malui. Plutarchi ἱστορικὸν ἀποδεικτικὸν t. II. p. 243. paullo diversius abit. WESSELING. Ἱστορία, sive Ionico idiomate ἱστορίη, non modo *inquisitio rerum* est,

a Adde Schaeferum Meletem. p. 1.

ut ait vir doctissimus; verum etiam (per metonymiam antecedentis pro conseq.) intelligitur *notitia* vel *doctrina*, *contemplando*, *percunctando*, *inquirendo comparata*; II. 29. VII. 96. qua notione id vocab. h. l. accipiendum, sicut in titulis librorum Aristotelis et Theophrasti, qui *Ζώων ἱστορία* et *Φυτῶν ἱστορία* inscribuntur: quo pertinet quod etiam geometria a Pythagora (teste Jamblicho in ejus Vita p. 74.) *ἱστορία* vocata est. Tum vero *ἀπόδειξις*, sive (ut Iones efferunt) *ἀπόδεξις*, non *specimen* significat; quod Graece *ἐπίδειξις*, *δεῖγμα* aut *ἐπίδειγμα* sonat: quo modo Archestratus apud Athen. lib. I. cap. 7. *ἱστορίης ἐπίδειγμα*, *doctrinae specimen*, dixit. Quaenam autem vis sit vocabuli *ἀπόδεξις*, ex usu verbi *ἀποδείκνυσθαι* vel *ἀποδέξασθαι* intelligitur, quo nullum in Herodoti Musis frequentius. Atqui *γνώμην ἀποδέξασθαι*, ut hoc utar, non significat *specimen edere suae sententiae*, sed *sententiam suam edere*, *promere*, *exponere*, *μεγάλα ἀποδέξασθαι ἔργα*, non est *specimen edere praeclare factorum*, sed *praeclara facta ostendere*, id est, *edere*: qua notione ipsum etiam nomen *ἀπόδεξις ἔργων μεγάλων* I. 207. occurrit. Similiterque in locis a Wesselingio citatis, II. 101. et 148. *ἀπόδεξις ἔργων* non est *specimen operum*, sed sunt *ipsa opera* et *monumenta prodita*, *in publicum edita*, nempe publice exstructa et oculis hominum exposita. Denique, quod hic ait Herodotus, *ἱστορίης ἀπόδεξις ἥδε*, haud
3 dubie hoc dicit, *se hisce libris ea, quae inquirendo cognovit, in publicum edere*. Quam fere in sententiam jam olim Valla locum hunc interpretatus erat, *Herodoti Halicarnassei historiae explicatio haec est*. Et H. Stephanus in ora suae editionis Latino-graecae: *Historia ab Herodoto Halicarnasseo edita, haec est*. SCHWEIGH. *Ἱστορίη*, antiqua notione et Herodoto frequentata, vertendum *cognitio*, *experientia*, *et indagatio rerum quae fiunt et factae sunt:* nam postea demum invaluit pervulgata illa notio, *commemorationis rerum gestarum*. *Ἀπόδεξις*, Ionica forma, vulgari *ἀπόδειξις*, universe quidem est *Demonstratio*, sed haec alias, ut genus formas, complectitur notiones, *effectionem*, *absolutionem*, *publicam propositionem ostensionemque absoluti operis:* et verbum *ἀποδείκνυμι* eadem ratione, est *demonstro*, *efficio*, *effectum opus ostendo*. Artifex opus ostendens et proponens ut hominum judicia cognoscat, illud *δεικνύει*: absolutum et probatum *ἀποδεικνύει*: praepositio *ἀπὸ* tali in usu *absolutionem* significat. Herodotus praelegens in Olympica celebritate partem historiae suae nondum vulgatae, eam *ἔδειξε*, eratque illa *δεῖξις τῆς ἱστορίας*: nunc totam ut absolutam edidit et vulgavit, *ἀπέδειξε*, fuitque haec *ἀπόδειξις τῆς ἱστορίας*. Hinc ad philosophos transiit usus, apud quos, *Demonstratio*, certae scientiae effectrix argumentatio, est *ἀπόδειξις*. Sophistarum est *ἐπιδείκνυσθαι*, *ἐπίδειξις*, ostensio, publica dictio orationis fictae, *μελέτης*, declamationis. At tamen *ἐπιδεικνύω* et *ἀποδεικνύω*, in Activo, Passivo et Medio, dicuntur de *operibus et fortibus factis:* haec autem fere differentia observatur, ut prius sit *edere ac prodere factum:* posterius *perficere*, *conficere factum*, ut mox hoc loco *ἀποδεχθέντα*. WYTTENBACH.

Ib. *ὡς μήτε τὰ γενόμενα* etc.] In his adquiescunt scripti editique omnes, et longe omnibus priores, Dionysius Halic., Aristides, Lucianus Quom. Scrib. Histor. cap. 54. Tamen Bergierus in Act. Lipsiens.

MDCCXVI. p. 379. levi ad speciem mutatione, τὰ λεγόμενα ἐξ ἀνθρώπων, *quae ab hominibus dicuntur*, ne δὶς ταυτὸν ἡμῖν ὁ σοφὸς Ἡρόδοτος, corrigit: esse enim τὰ γενόμενα nihil aliud ac ἔργα, et τὰ ἔργα ac γενόμενα. Ego vero id scriptum nollem. Sunt, fateor, ἔργα μεγάλα τε καὶ θωϋ-
4 μαστὰ *ingentia atque admiranda opera* γενόμενα; vicissim minime. Memini quoque γίνεσθαι ἐξ ἀνθρώπων homines perhiberi, cum mortalium numero eximuntur, nec propterea τὰ γενόμενα ἐξ ἀνθρώπων *res* dici, *quae ex hominibus evanuerunt*. Namque Herodoti more *hominum facta* exprimunt, ut pulcre Tan. Faber lib. I. Epist. 8. Ἐκ τῶν Σαμίων γενόμενον, *quod Samii designarant* lib. III. 48., quemadmodum τὰ πρησσόμενα ἐκ Μιτυληναίων lib. I. 160. Hoc amplius, si τὰ λεγόμενα scripsisset, vulgi fabulas et rumores operis principio spectasset, quod merito inconcinnum atque absurdum D'Orvillius arbitratus est ad Chariton. lib. I. p. 9 = 202., Bergleri audaciam strenue retundens. Ceterum Herodotea haec quodam modo aemulatus est Basilius Seleuc. Vit. S. Theclae lib. I. p. 4. Wess. Conf. III. 14. VI. 13. Schweig. Differt inter γενόμενα et ἔργα tantum, quantum inter genus et formam. Γίνεσθαι prima et propria vi, ac tam communi consuetudine quam usu doctorum hominum, est *fieri*, et opponitur τῷ εἶναι *esse*. Sed τοῦ γίνεσθαι, ut generis, multae sunt formae, quae cernuntur in verbis ποιέω *facio*, πράττω *ago*, ἔργω et ἐργάζομαι *operor*, πονέω *laboro*, τυγχάνειν *accidere*, συμβαίνειν *contingere*, et aliis pluribus. Eadem ratio apparet in locis Aristotelis Rhetor. I. 9. τὰ ἀπ' ἀρετῆς γινόμενα· τοιαῦτα δὲ τά τε σημεῖα τῆς ἀρετῆς, καὶ τὰ ἔργα: et apud Stobaeum Serm. I. p. 2.; τὰ παρεπόμενα ταῖς ἀρεταῖς, καὶ τὰ γινόμενα ὑπ' αὐτῶν, καὶ τὰ ἔργα αὐτῶν. Manifestius etiam apud Homerum, cujus quanta sit cum Herodoto conjunctio, quanta alterius ad alterum intelligendum materia et copia, in Praefatione monuimus. Plane similis argumento ac distributione locus est in illa Sirenum ad Ulyssem oratione Od. μ. 189. Ἴδμεν γάρ τοι πάνθ' ὅσ' ἐνὶ Τροίῃ εὐρείῃ Ἀργεῖοι Τρῶές τε θεῶν ἰότητι μόγησαν, Ἴδμεν δ' ὅσσα γένηται ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ. Poëta a peculiaribus ad generale progreditur, primo loco ponit quae Graeci et barbari ad Trojam μόγησαν id est, eorum ἔργα: secundo loco facta hominum per terrarum orbem, τὰ γενόμενα ἐξ ἀνθρώπων: Historicus, contra, a generali ad peculiaria progreditur. Apud Homerum γένηται vim Praeteriti habet, ut Od. π. 437. Οὐκ ἔσθ' οὗτος ἀνὴρ, οὐδ' ἔσσεται, οὐδὲ γένηται, Ὅς κεν Τηλεμάχῳ
5 σῷ υἱεῖ χεῖρας ἐποίσει. Sit forte hoc pro γεγένηται, antiquissima forma Ionica Perfecti Indicativi Passivi: nam alterum γένηται Aoristi Secundi Subjunctivi frequentissimum est et omnibus commune Dialectis, cujus vis indefinita, id est ἀόριστος, omnibus tribus Temporibus significandis apta est. Veluti Praeteriti indefiniti vis exstat in Il. ζ. 489. Μοῖραν δ' οὔτινά φημι πεφυγμένον ἔμμεναι ἀνδρῶν, Οὐ κακὸν, οὐδὲ μὲν ἐσθλὸν, ἐπὴν τὰ πρῶτα γένηται. Futuri, Od. ζ. 201. Οὐκ ἔσθ' οὗτος ἀνὴρ διερὸς βροτὸς, οὐδὲ γένηται, Ὅς κεν Φαιήκων ἀνδρῶν ἐς γαῖαν ἵκηται δηϊοτῆτα φέρων. Futuri item apud alios elegantissimos quosque. Veluti in dicto Laconis apud Platonem in Phaedro p. 350. G. τοῦ λέγειν οὐκ ἔστ' ἔτυμος τέχνη ἄνευ τοῦ ἀληθείας ἧφθαι, οὔτε μήποτε ὕστερος γένηται; ad significationem Futuri explendam non erat necesse ὕστερος

addi: certe omittitur in Apophthegmatibus Laconicis quae Plutarchi nomine feruntur p. 233. B. ubi idem dictum exstat. Omittitur in eadem formula apud eumdem Platonem Rep. VI. p. 472. E. οὔτε γὰρ γίγνεται, οὔτε γέγονεν, οὐδὲ οὖν μὴ γένηται ἀλλοῖον ἦθος πρὸς ἀρετὴν παρὰ τὴν τούτων παιδείαν πεπαιδευμένον. Sed haec plenior est forma quae disertam trium Temporum significationem habet. Veluti in disjuncto genere exstat apud Numenium Euseb. Praep. Evang. XI. p. 525. C. τὸ ὂν οὔτε ποτ᾽ ἦν, οὔτε ποτὲ μὴ γένηται, ἀλλ᾽ ἐστὶν ἀεὶ ἐν χρόνῳ ὡρισμένῳ. Etiam in duorum significatione Temporum, Praesentis et Futuri, γένηται notat Futurum; sic Plato Leg. XII. p. 686. C. τοῦτον γὰρ οὔτ᾽ ἔστιν, οὔτε ποτὲ μὴ γένηται κρεῖττον καὶ ἄμεινον. Epistola VII. p. 718. H. οὔκουν ἐμόγε περὶ αὐτῶν ἐστὶ σύγγραμμα, οὐδὲ μήποτε γένηται. Synesius de Providentia, p. 93. C. οὔτε ἔστιν, οὔτε μήποτε ἐν τῇ φύσει γένηται. In unius porro γένηται mentione maxime Futurum spectatur, veluti apud Platonem Leg. III. p. 592. H. οὐ γὰρ μήποτε γένηται παῖς, καὶ ἀνὴρ, καὶ γέρων, ἐκ ταύτης τῆς τροφῆς διαφέρων πρὸς ἀρετήν. Sed haec obiter, Homeri caussa monemus. In hoc Herodoti loco γενόμενα habet vim Praeteriti Perfecti γεγενημένα, *facta:* γένηται Imperfecti, *fierent*, non *fiant* ut vulgo redditur. Ita γενόμενος, ut Praeteritum, distinguitur a Praesente: veluti a Platone Leg. VI. p. 615. A. οἱ τοῦ πολέμου κοινωνοὶ, γενόμενοί τε ἐν ταῖς ἡλικίαις καὶ γιγνόμενοι ἑκάστοτε· X. p. 665. H. πάντα ἐστὶ τὰ
6 πράγματα, γιγνόμενα, καὶ γενόμενα, καὶ γενησόμενα. Aristide Orat. t. I. p. 201: οὐκ ἔστι τῶν γενομένων, ἢ γιγνομένων: quod refertur ad antecedentia εἰσί τε καὶ γεγένηται. WYTTENB.

Ib. τά τε ἄλλα, καὶ δι᾽ ἣν αἰτίην ἐπολέμησαν ἀλλήλοισι.] Ad verbum: *et reliqua, et qua de caussa inter se* (Graeci et Barbari) *bella gesserunt.* Quae verba non debere ad proxime praecedentia referri in aprico est: nam ea, *quae caussam mutuis Graecorum et Barbarorum bellis praebuerunt*, non erant profecto *magna et admiranda facinora, quae merita non fraudari laude* voluit Herodotus. Itaque aut ad ista paullo remotiora, *ne oblivione deleantur*, referenda erunt, aut, quod mihi visum erat, ad prima illa Ἡροδότου Ἁλικ. ἱστορίης ἀπόδεξις ἥδε, ut haec sit scriptoris sententia: *quum reliqua*, quae de rebus inter homines gestis, ac praesertim de bellis inter Graecos et Barbaros gestis, hisce in libris traduntur, *tum quae de caussa illorum bellorum disputantur, sunt expositio eorum quae Herodotus inquirendo cognorit.* Quod autem verba ista in fine periodi posuit, id eo fecit, quo his ipsis verbis transitum sibi ad ipsam argumenti sui tractationem pararet: est enim perinde ac si dixisset, *et primum quidem exponam quaenam fuerit dissidii inter Graecos barbarosque caussa.* Scilicet Homeri aemulator Herodotus, quemadmodum universum suum opus, quo et multas alias res memorabiles exponere, et victorias maxime Graecorum de potentissima lateque dominante Persarum gente celebrare voluerat, velut unum aliquod et illustre drama, multis quidem interspersis episodiis, pertexuit: sic et in hoc Poëtam est imitatus, ut, quemadmodum ille in ipso carminis principio, iram Achillis caussamque dissidii Pelidae cum Atrida se expositurum, professus est, sic et Historicus noster in ipso operis exordio profiteatur, se, quum propositum habeat bella

exponere Graecos inter et Barbaros gesta, ab eo facturum esse initium, ut dissidiorum primam caussam et originem declaret. Itaque postquam statim e vetustiorum temporum memoria (cap. 1—4.) semina quaedam dissidiorum inter Graecos Barbarosque, ex Persicorum Historicorum persona, repetiit; mox c. 5. suo nomine Croesum tamquam primum injuriarum Graecis inlatarum auctorem designat. [Fu-
7 sius de hac re egit C. A. Böttiger in progr. De Herodoti historia ad carminis epici indolem propius accedente. Vinar. 1792.]. Caeterum, quod Ptolemaeus Hephaest. ait, (lib. III. p. 311. ed. Galei) totum istud exordium non ab ipso Herodoto, sed ab ejus amasio et bonorum haerede Plesirrhoo esse adjectum, id et per se lubrico nititur fundamento, et ob arctam exordii hujus cum ipso narrationis principio connexionem neutiquam probabile est, denique ab homine profectum videri debet priscae illius simplicitatis ignaro, qua librorum auctores in ipso principio et nomen suum et scribendi argumentum simillima ratione profiteri solitos esse novimus Hecataei exemplo, (referente Demetrio *περὶ Ἑρμην.* sect. 12.) tum Thucydidis, Timaei Locri, aliorumque. Schweig.

1 1. *οἱ λόγιοι*] Quod Gale *τοὺς λόγους* Plutarchum hic olim legisse monuit, id vero foret simile, si liber de Herodoti Malignit. semper bonae fidei esset, quod longe secus habet. Legerit tamen; vulgatum valide adserunt Ptolemaeus Hephaest. in Cod. Photii CXC. p. 478. Pollux II. 122. et Thomas Magister. *Οἱ Περσέων* quoque *λογιώτατοι* et *μάλιστα λογιώτατοι* his in libris frequentes. Vid. Gronov. in II. 3. et adnotationes meas ad Diodori Siculi II. 4. Alia vir doctus in Miscell. Observ. vol. II. p. 152. Wess. Hesychius: *Λόγιος, ὁ τῆς ἱστορίας ἔμπειρος.*

2. *ἀπὸ τῆς Ἐρυθρῆς καλεομένης θαλάσσης* etc.] De *Phoenicibus a Rubro mari in Palaestinam transgressis* iterum lib. VII. 89. et Dionysius Perieg. 906., Herodoti, ut saepe, vestigia legens. Wess. — Eamdem rem ex aliis auctoribus Trogus Pompejus accepisse videtur; ex quo Justinus lib. XVIII. c. 3. haec habet: *Tyriorum gens condita a Phoenicibus fuit, qui terrae motu vexati, relicto patrio solo, Assyrium stagnum primo, mox mari proximum litus incoluerunt.* Conf. Michaëlis Spicilegium Geographiae Hebraeorum exterae (Gött. 1769.) pag. 168. et quae ad Hesych. voc. *Σιδόνιοι* a viris doctis adnotata sunt. Herodoti in hac re fidem labefactare frustra conatus erat Bochartus, Geogr. Sacr. II. i. 43. *Ἥδε ἡ θάλασσα, mediterraneum mare*, familiaris Herodoto formula; de qua consuli possunt quae olim ad Appianum adnotavimus III. p. 110. Schweig. Cf. Larcher. ad I. 185. Markland. ad Maxim. Tyr. p. 709 = II. p. 121. Wyttenb.

8 4. *Ἰοῦν τὴν Ἰνάχου*] Vide quae dixi ad secundum Apollodori. Vide et Parthenium cap. 1. Sed Iasi filiam fuisse veri est similius. Vide Strabonem lib. 14. et 16. Gale. Scripsisse videtur Herodotus, *Ἰοῦν*: sciolus adjecisse postea, *τὴν Ἰνάχου*. *Iasi* fuerit, an *Inachi* filia, nihil huc faciebat: regis Argivi filiam fuisse noverant *Περσέων οἱ λόγιοι*, (Polluci quoque memorati II. 122. *πολυΐστορες* Moeridi, et Thomae:) ad Phoenicum naves venisse narrantes, praeter ceteras, *τοῦ βασιλέως θυγατέρα· τὸ δέ οἱ οὔνομα εἶναι (κατὰ τὠυτὸ τὸ καὶ Ἕλληνες λέγουσι) Ἰοῦν*: addi non potuit ab Herodoto *τὴν Ἰνάχου*. Similiter ex eorumdem nar-

ratione memorat c. seq. τοῦ βασιλέως τὴν θυγατέρα Εὐρώπην, et τοῦ βασιλέως τὴν θυγατέρα Μηδείην. Europam rapuisse dicebant Ἑλλήνων τινάς· οὐ γὰρ ἔχουσι (sic scribit Herod.) τοὔνομα ἀπηγήσασθαι. Valck. — Ἰοῦν τὴν Ἰνάχου vidit hîc Plutarchus de Malign. Herod. p. 856. d. et Libanius t. I. p. 207. a. Wess. Pluribus argumentis Larcherus in Chronol. Herod. cap. 10. sect. 2. probatum ivit, non fuisse Io Inachi filiam, sed Iasi, unius ex Inachi posteris. Verumtamen vulgo a Graecis, atque etiam a tragicis poëtis, Inachi filiam dictam fuisse satis notum est. cf. Apollodor. II. 1, 3. Quidquid vero sit, non satis idonea caussa fuit, cur duo verba, quae Herodotei libri et hodie omnes agnoscunt, et jam olim agnoverunt, a recentioribus editoribus ejicerentur. Miram vero hujus loci scripturam nuper Creuzerus noster (in Praepar. ad Plotin. de Pulcro, p. lxxxii.) ex Hortis Adon. excitavit; ubi memoratur, Herodianum Grammaticum τὴν Ἰναχοῦν hîc scriptum legisse, tamquam a recto casu ἡ Ἰναχώ. Nempe corrupta et mutilata Grammatici verba sunt, qui monuerat legi apud Herodotum Ἰοῦν τὴν Ἰνάχου, a recto casu ἡ Ἰώ; sicut apud eumdem Βουτοῦν, a recto casu ἡ Βουτώ. Schweig.

2 1. Ἕλληνες] Φοίνικες Berglerus vulgato longe praeponit, nec, uti opinor, injuria. Duae nobis de Ius in Aegyptum accessu exponuntur sententiae: Persae a Phoenicibus raptam, Phoenices sponte se avehendam dedisse adseverabant: quibus uberius explanatis, ταῦτα μέν νυν, inquit c. 5. Πέρσαι τε καὶ Φοίνικες λέγουσι. De Graecis nihil; neque necesse erat in re tota gentis regione decantatissima. Haud
9 equidem ignoro Pausaniam a Galeo patronum receptae lectioni advocari, cujus si lib. II. 16. evolveris, in alia omnia ibis. Sed suum cuique judicium. Wess. Ex Pausaniae verbis, II. 16. quid h. l. Herodotus scripserit, in neutram partem certo definiri potest. Recte vero H. Stephanus scripturam Ἕλληνες, in quam cum Valla meliores omnes codices consentiunt, in contextum recepit, altera ad oram rejecta. Dixerat modo Scriptor, *in nomine cum* Graecis *Persas* consensisse; nunc *illos in reliqua narratione ab* eisdem dissentire ait. In aprico res est; quo magis miror in diversa abiise doctos viros. Schweig.

3. ἀπίκατο] Monuerat Reiskius, Animadv. ad Graecos Auctores t. III. p. 81. aut servandum vulgare ἀπίκοντο, aut ἀπικέατο scribendum pro ἀφιγμένοι ἦσαν. At ἀπικέατο est Ionica forma aoristi aut imperfecti, idem valens ac ἀπίκοντο. I. 15. 152. 169. ἀπίκατο autem est ipsum plusquamperf. cui hic proprius locus erat. cf. IV. 140. VII. 153. ibique Var. Lect. VII. 157. VIII. 46. Schweig.

4. τὸν Κόλχον] Sic τὸν Λυδὸν, τὸν Ἀράβιον, τὸν Πέρσην lib. I. 80. III. 7. VII. 117. *Lydorum, Arabum, Persarumque regem* adpellat Herodotus. Τὰς δίκας τῆς ἁρπαγῆς hinc sumtas explicat Eustathius in Homer. p. 415, 43 = 351, 21. Wess.

3 3. τοὺς δὲ, προϊσχομένων] Tales ἀνακολουθίας in sermonis structura, ac praesertim in participiorum usu, non modo non repudiavit Herodotus, verum etiam amasse videtur. Simillimum huic exemplum Gronovius ex III. 31. citavit, Εἰρομένου οὖν τοῦ Καμβύσεω, ὑπεκρίνοντο αὐτῷ. Cf. I. 90. IX. 51. 58. Similiter h. l. in proxime sequentibus

ἐκδόντες ἀπαιτεόντων ait, ubi ex Latini sermonis norma ἀπαιτέουσι, in tertio casu, dicendum erat. Quo et pertinet I. 91. ex codd. S. et V. scriptura. SCHWEIG.

4 3. εἰ μὴ αὐταὶ ἐβουλέατο] Plutarchus non sine quadam loligine haec traducit de Malign. Herod. p. 856. Nolentibus Leuctri filiabus et Cassandrae vim oblatam ait. Quis negat? Raptas plerumque rapi gestiisse, in dubio non est. Nostra certe aetas plures vidit, quae εἰ μὴ αὐταὶ ἐβουλέατο, οὐκ ἂν ἡρπάζοντο. Valet in hoc genere, in fraudem licet sanctissimarum legum, Euripideum, Iph. Aul. 75. Ἐρῶν ἐρῶσαν ᾤχετ' ἐξαναρπάσας. WESS.

10 5. ἔθνεα βάρβαρα οἰκειεῦνται οἱ Πέρσαι] Sic τούτων γὰρ ὦν τὴν ἐξεύρεσιν οὐκ οἰκηϊοῦνται Λυδοὶ, *horum inventionem sibi non vindicant Lydi*, hujus libri c. 94. Persae suam esse ferebant, sibique omnem Asiam, armorum jure a majoribus occupatam, vindicabant. τὴν Ἀσίην πᾶσαν νομίζουσι Πέρσαι ἑωϋτῶν εἶναι, lib. IX. 15. Confer Abresch. Diluc. Thucydid. p. 145. WESS.

6 1. Σύρων] Demiror conjurasse msstos in Σύρων titulo, neque Strabonem, [XII. p. 819 = 788.] Dionysium, atque alios hilum discrepare. Solet hos Συρίους nuncupare. Docte Gronovius in lib. II. 104. In Schol. Apollon. Rhodii II. 948. quibus Herodoti nomen, prorsus ad sententiam necessarium, abest, omnia eadem. De amnis Syrios hos sive Cappadocas et Paphlagonas distinguentis cursu lis est. Arrianus Peripl. Pont. Euxini p. 17. οὐκ ἀπὸ μεσαμβρίας, ἀλλ' ἀπ' ἀνίσχοντος ἡλίου, *non a meridie*, ut Herodotus, *sed ab ortu solis labi* perhibet. At quid si ille ortum solis hibernum in animo habuerit? WESS. Duos fuisse cognomines fluvios, alterum influentem in alterum, et alterum quidem *ab oriente* decurrentem, alterum vero *a meridie*, post Danvillium monuit Larcher. ad h. l. De *Syris* sive *Syriis*, qui hîc memorantur, conf. I. 72. ubi ipse docet Herodotus, eosdem esse qui alias *Cappadoces* nominantur. SCHWEIG.

4. τὸ γὰρ Κιμμερίων στράτευμα] Strabo I. p. 12 = 6. et III. p. 222 = 149. multo priorem, et circa Homeri aetatem, aut citius paullo, Cimmericum hunc incursum facit. Potior Herodoti sententia, quippe antiquioris et expeditionem eam suis temporibus accuratissime dividentis atque adligantis, I. 15. IV. 12. etc. Mecum sentit Bouherius Dissert. Herodot. c. 5. p. 55. WESS.

7 3. Ἄγρων μὲν γὰρ ὁ Νίνου etc.] Vere Valesius ad Nic. Damascenum p. 68. et Gronovius ex Mediceo, cui tot mssti cum suppetias ferant, quis obluctabitur? Si tamen, quod vix opinor, auxilio occurret Pollux IX. 12. opportune a Berglero in Actis Lipsiens. MDCCXVI. p. 417. excitatus, nec minus defensurus, (quibus citra caussam [b] Scaliger of-
11 fensus fuit, et librariorum nonnulli) Agronis patrem avumque, origine Heraclidas, sed ἐκ δούλης Ἰαρδάνου *ex Iardani ancilla*, non Omphale, ejus sive uxore seu filia potius, proseminatos. Abeunt ab ea Herodoti sententia, quod Palmerius principio Exercitat. in Gr. Auctor. commonefecit, recentiorum plures, quibus cur ille concedere debeat,

b Can. Isag. lib. III. p. 327. SCHWEIG.

caussa desit: Herculi, Omphalae servienti, ex ancilla natum filium fuisse, adgnoscit Diodorus IV. 32. nec negat Hellanicus, etsi in filii nomine, quemadmodum et Diodorus, discors, in Stephani Ἀκέλη. Optime omnium Dio Chrysostomus, qui Berglerum non fugit, Orat. XV. p. 236. de Hercule, regii generis inter Lydos auctore, ὃς οὐδὲ τῇ Ἰαρδάνου δούλῃ συγγενέσθαι ἀπηξίωσεν, ἐξ ἧς ἐγένοντο οἱ Σαρδέων βασιλεῖς. Nati ergo ex Iardani ancilla reges sunt, qui Sardibus deinde imperarunt, neque adeo opus erit, ut aut cum Tan. Fabro lib. I. Epist. 13. ἐκ Ὀμφάλης τῆς Ἰαρδάνου, aut ἐκ Λυδῆς τε τῆς Ἰαρδάνου cum amico corrigamus. Wess.

5. ἐπιτραφθέντες est aor. I. pass. v. ἐπιτρέπομαι, *meae curae traditur, mihi committitur.* Sic Homer. Il. β. 25. ᾧ λαοί ἐπιτετράφαται, *cui populi commissi sunt.* Similiter Herodotus II. 121. III. 155. etc. Larcher. Vide ad II. 121.

8 3. χρῆν γὰρ Κανδαύλῃ γενέσθαι κακῶς] Placuit dicendi genus Herodoto II. 161. IV. 79. V. 92, 4. IX. 109. ejusque aemulatori in Lucian. Q. Scrib. Hist. c. 18., tum Procopio Belli Goth. I. 4. et Persici I. 26. Quo magis miror, adhaesisse doctos interpretes ad haec Lucii de Asino c. 28. ἔχρῆν δὲ ἄρα κἀνταῦθα ὥσπερ τῷ Κανδαύλῃ κἀμοὶ γενέσθαι. Adde, quod ille voluit intellectum, κακῶς, et expedita omnia erunt. Agathiae Epigr. χρῆν γὰρ Κανδαύλην παθέειν κακῶς belle Opsopaeus correxit Anthol. III. 7. Τὰ σπουδαιέστατα τῶν πρηγμάτων bene habent, stabilita testimonio Eustathii in Odyss. p. 1441, 16 = 89, 45. Nam σπουδεέστερα S. erranti librario debentur, neque sunt Atticae aut Ionicae formationis, quod in opinionem venisse Galeo demiror. Tu vide Etymologum p. 31. et Gronov. I. 133. In Heliodori Aethiop. VII. 1. dederant Basileenses τῆς ἐπὶ τὴν Μέμφιν ὁδοῦ σπουδέστερον εἴ-
12 χοντο. Xylandri et Falkenburgii schedae σπουδαιότερον, non male, nec pulcrius tamen prisco, si σπουδαιέστερον scribatur. Wess.

ὦτα γὰρ τυγχάνει etc.] Et huic, ex populari usu derivato, sua gratia. Laudat Philo Jud. de Judic. p. 719. d. Auctorque Homiliae inter Chrysostomi Oper. t. VIII. p. 209. b. Sitne vero generatim et semper verum, in controversia versatur. Strabo lib. II. p. 178 = 117. d. judicium aurium ad scientiam parandam oculis longe praestare censuit: ἥτις πρὸς ἐπιστήμην, inquit, ὀφθαλμοῦ πολὺ κρείττων ἐστί. Ab Herodoto plures stant; utrimque, quod Casaubonus docuit, haud absurde. Quae oculis subjecta fidelibus sunt, adgnoscuntur clarissime; sed non admodum ea multa sunt. πρὸς ἐπιστήμην, seu ad adquirendam rerum variarum notitiam, aptior saepe commodiorque ἀκοή. Quod quidem ad animum si revocasset Theodoretus, Orat. X. ad Graec. p. 151. parcior in Herodoto taxando fuisset: in cultu sane religioso suum auribus est officium, suum quoque oculis, Jobo indice c. XLII. 5. Wess. Dicto isto Herodoti usum etiam esse Lucianum de Saltat. c. 78. monuit ad h. l. Gronovius. Schweig.

4. ἅμα δὲ κιθῶνι ἐκδυομένῳ etc.] Spectavit haec Clemens Alex. Paedag. II. 10. III. 5. neque Graecos ejus Scholiastas latuit: tetigit etiam Theodoretus Orat. ad Graec. IX. p. 130. memoriae tamen peccato lapsus. Si Plutarchum audis t. II. p. 139. c. οὐκ ὀρθῶς Ἡρόδοτος εἶπεν,

ὅτι ἡ γυνὴ ἅμα τῷ χιτῶνι ἐκδύεται καὶ τὴν αἰδῶ· τοὐναντίον γὰρ ἡ σώφρων ἀντενδύεται τὴν αἰδῶ. Cui quidem de casta et modesta femina nullam fortasse litem Herodotus movebit, de procace merito, similibusque aliis. Bene Ennius, etsi de maribus, *Flagiti principium est nudare inter civis corpora*, in Ciceronis Quaest. Tusc. IV. 33. Melius idem Plutarchus p. 37. c. Porro σκοπέειν τινὰ τὰ ἑωϋτοῦ non moveo, quantumvis Raphelius σκοπεύειν magis Ionicum habuerit in Paulli Ep. ad Philipp. II. 4. Vide cap. 32. et Musonium in Stobaei Serm. 67. pag. 425. WESS.

Ib. αἰδῶ] Alii αἰδὸ acute scribunt. Gregorius quidem (Dialect. Ion. §. 35.) tradit Ionas quartum hujus nominis casum αἰδοῦν formare. SCHWEIG. *in Lex.*

Ib. καὶ σέο δέομαι μὴ δέεσθαι ἀνόμων.] *Et obsecro te ne quaeras inho-*
18 *nesta.* Idem verbum bis positum: primo, cum Genitivo *personae*; deinde, cum Genitivo *rei*: utroque loco diversa sententia: cujus differentiae nullam rationem habuerunt versiones Herodoteae. Δέεσθαί τινος, *rogare aliquem*, notissimum est: item de *re*, *opus habere aliqua re*. At non item frequens hoc sensu, *quaerere*, *arcessere aliquid*, *studere alicui rei*. Sic diversa notione repetitur ab Herodoto III. 44. Πολυκράτης δὲ πέμψας παρὰ Καμβύσεα τὸν Κύρου συλλέγοντα στρατὸν ἐπ' Αἴγυπτον, ἐδεήθη ὅκως ἂν καὶ παρ' ἑωϋτὸν πέμψας εἰς Σάμον δέοιτο στρατοῦ· vertendum — *rogavit eum, ut etiam ad se mittens peteret arcesseretque copias.* Item a Xenophonte Cyrop. I. 4, 12. WYTTENB.

9 4. ἐγὼ γάρ σε — ὄπισθε τῆς θύρης θήσω] Legendum arbitror: ἀγαγὼν γάρ σε ἐς τὸ οἴκημα, ἐν τῷ κοιμώμεθα, ὄπισθε τῆς θύρης στήσω: *collocabo*, ex Dionys. Halic. II. p. 6, 25. Ionica quidem ille convertit in Atticam loquendi formam; verba quoque σκοπέειν in ὁρᾷν· παρέξει in παρέσται· στείχῃ in πορεύηται. Sed ista sic scripta legerat, ni fallor, Dionysius. Herodotus infra 10. ἤγαγε τὸν Γύγεα ἐς τὸ οἴκημα. I. 132. ἐς χῶρον καθαρὸν ἀγαγὼν τὸ κτῆνος καλέει τὸν θεόν. III. 85. ταύτην ἀγαγὼν ἐς τὸ προάστειον κατέδησε. VALCK. Verbo ἀγαγὼν, quod hic desideraverat Valckenarius, nil erat opus. SCHWEIG.

Ib. Ἐς κοῖτον servavi. Noti sunt οἱ ἐπὶ τοῦ κοιτῶνος sive cubiculi praefecti ex Arrian. Diss. Epict. IV. 7. et Artabanus εἰσαχθεὶς εἰς τὸν κοιτῶνα apud Diodorum XI. 69. At illud Herodotus maluit VII. 17. Tale et Parthenii Erotic. c. 8. ὡς δὲ ἐς κοῖτόν ποτε ἀπετράπετο. WESS.

6. στείχῃ] στίχῃ defendi alio debuit modo, ac factum a Gronovio est: a στιχάω non venit, nec formari potest. Solent στείχοντας et στίχοντας amanuenses commutare III. 76. IX. 11. Legitimum praeterea est, indice Dionysio, μή σε ὄψεται. Quo de genere argutam et uberem disputationem dabit Horreus Observat. Herod. c. 3. WESS.

10 1. ἦν ἑτοῖμος] Quia nihil interserit Herodoteis, praeter dialectum οὐδὲν ἄλλο περιεργασάμενος, hic quoque legisse videtur Dionysius ἑτοῖμος ἦν ποιέειν ταῦτα, vel saltem, ποιέειν ἦν ἑτοῖμος. Verbum sic collocatum a praecedenti facilius potuit absorberi. Nuspiam apud Herodotum ἦν ἑτοῖμος simpliciter invenietur; semper ποιέειν vel simile quid
14 adjectum: I. 42. ποιέειν εἰμὶ ἑτοῖμος ταῦτα. III. 75. φαμένου δὲ ταῦτα

ἑτοίμου εἶναι ποιέειν. Simillima V. 111. VII. 148. IX. 45. Valck. — At nude ἔσαν ἑτοῖμοι habes I. 70, ἑτοῖμοι ἔσονται, V. 31. et simillima alibi. Schweig.

2. ἐθηεῖτο] ἐθηῆτο in ἐθηεῖτο mutat Mediceus: ego non muto, ubi mutare non opus. Θηῆσθαι, θεωρεῖσθαι est in Suida: in Herodoto lib. IV. 85. ἑζόμενος ἐθηῆτο τὸν πόντον, quod non nego expulsum esse; sed quo jure? Θηητὴρ est in fragmento Perictionae apud Stob. Serm. LXXXIII. p. 488. Vide lib. III. 24. Wess. — At IV. 85. ἐθηεῖτο, tamquam a themate θηέομαι, optimi quique praeferunt libri; in eamdemque verbi formam I. 68. et VII. 56. ad unum omnes consentiunt: quo et pertinent ἐθηεῦντο, et θηεύμενος, et similia conjugata. Nec obstat locus III. 24. ad quem vir doctus provocavit: nam ἐθηήσαντο, quod ibi legitur, quemadmodum etiam nomen θηητὴρ, ab eodem themate θηέομαι legitime formatur. conf. mox c. 11. Inanem autem falsamque Suidae subtilitatem, docentis θηεῖσθαι valere θαυμάζεσθαι, θηῆσθαι vero θεωρεῖσθαι, ignorat Herodotus. Schweig.

3. οὔτε ἔδοξε μαθέειν.] *Dissimulavit se animadvertisse.* Vide Valcken. ad Euripid. Hippol. 462. Larcher.

4. ἐς αἰσχύνην μεγάλην φέρει] Haud refert addatur an auferatur praepositio. Adstruxit eandem Gronovius III. 133. ex membranis Florentinis, ubi aliae τῶν ὅσα αἰσχύνην ἐστὶ φέροντα [c]. Tale Sophoclis Trach. 65. τὸ μὴ πυθέσθαι ποῦ ᾿στιν, αἰσχύνην φέρει. Tale Platonis Sympos. p. 184. E. ἐπὶ τοῖς ἄλλοις πᾶσι — καὶ τῷ ἐξαπατωμένῳ αἰσχύνην φέρει. Quod vero V. et S. significarunt, *omnibus* barbaris, si mares nudarentur, turpe visum, in eo nimii fuerunt: de *plerisque* verum fuit. Recte Plato Politic. V. p. 452. c. *haud multum*, inquit, *temporis praeteriit*, ἐξ οὗ τοῖς Ἕλλησιν ἐδόκει αἰσχρὰ καὶ γελοῖα, ἅπερ νῦν τοῖς πολλοῖς τῶν βαρβάρων, γυμνοὺς ἄνδρας ὁρᾶσθαι. Adjunge Philostrati lib. I. Icon. c. 30. p. 818. Wess.

11 1. οὕτω, *sic.* Videtur digito monstrasse satellites, ad obtruncandum, si conditionem recusaret, paratos. Schweig.

15 5. ἀπεθώνμαζε] Invitus cum Gronovio dissentio: sed parendum codicum imperio est, tum certe, si nihil a sermonis ingenio alienum prae se ferunt. Nolo θωμάζειν et θῶμα, si illi conspirent, in exilium mittere; nec alteri, pari lege, bellum indicere. Saepe illud, quod pristinam sedem reciperavit, recurret. Tuetur et Luciani *Dea Syria*, et verissimum istud Eusebii philosophi οἱ μάταιοι τῶν ἀνθρώπων τοὺς μεγάλα χρήματα ἔχοντας — τιμῶσι τε καὶ τεθωϋμάκασι in Stobaei Serm. IV. p. 58. Wess.

7. αἱρέεται αὐτὸς περιεῖναι.] Nisi supra ἀλλ᾿ ὡς ὥρα legatur, h. l. saltem conjunctivam particulam exspectasses, αἱρέεται ὦν. Sed amat subinde ita ἀσυνδέτως loqui Scriptor noster. Vid. ad c. 59. Schweig.

12 1. Γύγης] Id quaerere libet, verone simile sit, quod de Gyge, reginae artibus post mariti necem ad regnum evecto, perscriptum est: non enim constat inter veteres. Plato lib. II. de Rep. p. 359. si

c Conferri iussit Gron. I. 120. et IX. 33. quae tamen nonnihil differunt. SCHWEIG.

pastoralem Gygis conditionem (quamquam Croesus in Xenophontis Cyropaed. lib. VII. p. 183. c. servilem agnoscit) et fabulosum annulum, ut oportet, secernas, in Candaulis nece conspirare poterit. Longius abeunt Plutarchi Quaest. Graecae p. 302. de civili bello, copiis auxiliaribus Arselis regis, interemtoque armorum jure Candaule memorantes: quae quidem cum sine locuplete testimonio tradantur, Herodoto priores non nego, in Lydiae vicinia nato. Consistit pro ejusdem partibus Abbas Sevinus in Comment. Acad. Inscript. t. VII. pag. 400. Wess.

3. *τοῦ καὶ Ἀρχίλοχος* etc.] Omnia haec de Archilocho in rationes librarii transscribo. Herodotus hujusmodi scriptorum testimoniis uti recusavit. Constat praeterea atque egregie inter se apta oratio est, his amotis. Augent opinionem membranae Venetae, eorum plura negligentes. Sint tamen Herodoti; minime propter ea reprehendi debuerat, uti taxatus est ad Eusebii Chron. p. 57. a Scaligero, ac si futili argumento conjecisset, Archilochum floruisse sub Gyge, quia in trimetris suis ejus regis meminisset. Nihil simile in his scriptoris verbis. Archilochi trimetra nota sunt, et leguntur ibidem. Wess. — De Archilochi aetate consuli possunt quae ad h. l. Larcherus congessit testimonia veterum. Cur vero *νοθείας* damnarem haec, quae de hoc
16 poëta obiter hic memorantur, caussam equidem nullam prorsus vidi. Qui Homeri, Hesiodi, aliorum poëtarum testimonia passim refert Scriptor noster, (vide II. 53. II. 116. III. 38. IV. 29. IV. 35. VI. 52. VII. 6. VIII. 77. etc.) cur idem dedignetur Archilochum testem advocare? Sed ne testem quidem illum advocat: nil ait aliud, nisi Gygem, de quo hic agitur, eumdem esse cujus Archilochus in suis senariis mentionem fecit. Pari certe ratione idem Noster, V. 102. postquam in Eualcidae mentionem incidit, monet esse hunc eum quem Simonides carmine illustravit: et V. 113. mentione Philocypri facta, Solensium regis, monet hunc esse quem versibus suis Solon celebravit. Schweig. Ista Herodoto vel vindicare vel satis vetustum glossema probare posset Rufini locus de Metris comicis p. 2712. ed. Putsch. ubi verba illa ex Herodoto sic profert, *αὐτοῦ καὶ Ἀρχίλοχος Πάριος κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον γεγονὼς, ὑπέμνησεν ἰάμβῳ τριμέτρῳ.* Burman. ad Propert. II. xx. 23. conf. Leopardi Em. XI. 5. Vetus Rufini editio (Paris. 1527.) pro *ὑπέμνησεν* habet *ἐπῄνεσεν*, insuper addens, leviter tamen corrupta, *meminit autem versus ejus Herodotus quem applicui, Οὔ μοι τὰ Γύγεω τοῦ πολυχρύσου μέλει.*

13 2. *ἐν ὅπλοισι*] Optime hoc instauratum est. Heliodorus lib. IX. p. 428. *καὶ γυμνῶν τοὺς ἐν ὅπλοις κωλύειν ἀδυνατούντων*: ubi itidem *τοὺς ἐνόπλους* mss. Palatinus et Xylandri. Simile est Sophocleum Oedip. Tyr. 570. *τότ' οὖν ὁ μάντις οὗτος ἦν ἐν τῇ τέχνῃ.* Mitto *ἥκειν ἐν τοῖς ὅπλοις*, apud Procopium aliosque frequens: potius erit addere, Salmasium multis ante T. Fabrum lib. I. Ep. 39. annis Jungermanno, *τοῦ Γύγου στασιῶται* scriptum olim fuisse, probasse, idemque Palatino codice stabiliri, ad Pollucem lib. VIII. 153. illo teste. Wess.

4. *ἐς τὸν πέμπτον ἀπόγονον*] Croesum, ut I. 91. Wess.

14 3. *ὅσα μὲν — πλεῖστα*] Nihil dictione tritius. Lucius in Asino c. 21. *κομίζοντες σκεύη πλεῖστα ὅσα χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ.* Quo de genere docte Rittershusius in Oppiani Halieut. IV. 191. Wess.

4. *οὐ Κορινθίων τοῦ δημοσίου*] Strabo de opibus templi Delphici, *δηλοῦσι δ' οἵ τε θησαυροὶ, οὓς καὶ δῆμοι καὶ δυνάσται κατεσκεύασαν.* lib. IX.
17 p. 641 = 419. Pravumne ergo *Κορινθίων τοῦ δήμου*? Equidem non adseveravero: praesertim Herodoto in usu posterioris sibi quodammodo placente. Nec moveo tamen receptum. Tangit eandem hanc rem Plutarchus in Sapient. Conviv. p. 168. Ceterum *Κυψέλλου*, quod scripti saepe dabunt, [cf. c. 20. et 23.] dudum proscripserunt Casaubonus et Menagius ad Diogen. Laërt. I. 94. Wess.

5. *Μίδην τὸν Γορδίεω*] Fortasse Midas est, quem Eusebius Olymp. X. 4. Phrygiae regnum obtinuisse adfirmat. Vidit ea regio plures Midas et Gordios, quos praeter Dodwellum de Cyclis p. 909. certiore serie descripsit Bouherius Diss. Herodot. c. 8. Primum autem barbarorum Gygem Delphis dona aurea et argentea dedicasse, agnoscit Athenaeus: ante eum regem pauper Pythius erat, sive *ἀνάργυρος καὶ ἄχρυσος*, lib. VI. p. 231. Wess.

7. *καλέεται Γυγάδας*] Illustravit Leopardus Emend. XIII. 9. ex Pollucis III. 87. et VII. 98. Himerius in Excerpt. pag. 63. edit. Steph. *ὁ δὲ ἡμέτερος πλοῦτος, οὐ χρυσός τις Γυγάδας ἢ Λύδιος*: quorum duo postrema, nisi Scholion sint, quod opinor, redundanti Rhetoris orationi tribuenda erunt. Wess.

9. *δυῶν δέοντα*] Non praeopto Suidae *δυοῖν*, quamtumvis S. suffragetur. Herodotus I. 94. *ἐπ' ἔτεα δυῶν δέοντα εἴκοσι.* IV. 89. *ἀναπλώσας — δυῶν ἡμερέων πλόον.* Adde Gronovium, lib. III. 131. Wess. Nempe etiam III. 131. *δυῶν* dabant meliores libri, et IV. 1. quem locum ibi Gronov. citavit. Schweig.

15 2. *Κιμμέριοι ἐξ ἠθέων — ἐξαναστάντες* etc.] De Cimmeriis gemina Arrianus, forte in Bithynicis, apud Eustath. in Homer. Od. p. 1671, 26. = p. 416, 14. haec Herodotea non oblitum. Strabo testimonio Callisthenis, Sardes primum a Cimmeriis, deinde a Treribus, gente Cimmerica, occupatas docet, lib. XIII. p. 930 = 627. sequente vero libro p. 958 = 647. illis non dissimilia ex Archilocho et Callino; qui cum paene pares fuerint et Gygi aequales, meminisse, videre etiam potuerunt provectiore aetate, Sardes a Cimmeriis interceptas: ut necesse haud videatur, inpressionem Cimmeriae nationis, contra ac
18 Herodoto placet, multo antiquiorem perhibere. De Callino vise Clementem Alex. Stromat. lib. I. p. 398. Wess.

16 2. *Οὗτος δὲ Κυαξάρη* etc.] Vide I. 74. Aetas conpetit. Phraortes, Cyaxaris pater, Ardyis, avi Alyattae, tempore in Media regno praefuit apud Pausaniam I. 24. Wess.

Ib. *τὴν ἀπὸ Κολοφῶνος κτισθεῖσαν*] Palmerius, Exercit. p. 3. *Si tamen scripsit Herodotus Κολοφῶνος, intellexit credo, Colophonem fuisse Smyrnae metropolin, et urbem ipsam pro incolis posuit synecdochice.* Justum profecto est *ἀπὸ Κολοφῶνος.* Colophonii Smyrnam colonis suis, exactis Aeolensibus, occuparunt, ut est I. 150. et in Strabone XIV. p. 940 = 634. Nec morari consensum poterit *κτισθῆναι*, in deductis

coloniis vulgatissimum, I. 149. 167. etc. WESS. — In vocabulis *ἀποικία*, *ἄποικος*, et in verbo *ἀποικίζω*, praepositioni *ἀπὸ* eadem vis inest, quae hîc in illa phrasi, *ἀπὸ Κολοφ. κτισθ.* SCHWEIG.

17 3. *ἐστρατεύετο δὲ ὑπὸ συρίγγων* etc.] Reprehendit Alyattae luxum barbaricum, quod, praeter *concinentes fistulatores et fidicines*, *atque feminas etiam tibicinas in exercitu atque in procinctu* habuerit, A. Gellius Noct. Att. I. 11. At de *feminis* Herodotus, quem testem advocavit, nihil, nisi *αὐλοῦ γυναικηΐου* vocibus inclusas censueris. Dictionis genus passim obvium in Arriani Ind. c. 5. Plutarch. Is. et Osir. p. 364. F. Tale Sophocleum Electr. 633. *Οὔκουν ἐάσεις οὐδ' ὑπ' εὐφήμου βοῆς θῦσαί με.* Alii saepe *ὑπ' αὐλῷ καὶ τυμπάνῳ*, de quibus Reitzius ad Lucian. de Saltat. c. 16. WESS. — Nempe *muliebres tibiae* non sunt quae a mulieribus inflantur, sed quae molliorem quemdam et acutiorem sonum edunt. In variis tibiarum generibus, quae ab Athenaeo lib. IV. c. 79. et lib. XIV. c. 36. itemque a Polluce IV. 80, seq. recensentur, *γυναικεῖοι* non memorantur *αὐλοὶ*, sed *παρθένιοι*, ***virginales***; nempe, *quorum ad cantum virgines saltabant*, ut Pollux ipse interpretatur. Conf. Aristoxenum, Harmon. p. 20. SCHW.

ὑπὸ συρίγγων] Ita solent Graeci praepositionem *ὑπὸ* pro *μετὰ* ponere. Schol. ad Pindar. Ol. IV. 3. *ὑπὸ ποικιλοφόρμιγγος ἀοιδᾶς: τῇ ὑπὸ ἀντὶ τοῦ αῆς μετα κέχρηται, ἵν' ᾖ, μετὰ ποικιλοφορμίγγων ᾠδῶν.* Hesych. *ὑπ' αὐλοῦ, μετ' αὐλοῦ.* Proclus Chrestom. p. 9. *ὑπόρχημα δὲ τὸ μετ' ὀρχήσεως*
19 *ᾀδόμενον μέλος ἐλέγετο· καὶ γὰρ οἱ παλαιοὶ τὴν ὑπὸ ἀντὶ τῆς μετὰ πολλάκις ἐλάμβανον.* LARCHER. Qui in explicatione vv. *αὐλοῦ γυναικηΐου* Schweighaeusero praeivit.

Ib. *οὔτε θύρας ἀπέσπα*, conf. III. 159. SCHWEIG.

19 1. *Ἀθηναίης, ἐπίκλησιν Ἀσσησίης*] Laudat, ut Gale admonuit, Stephanus in *Ἀσσησσός*. In Polyaeno VI. 47. optimo jure docti viri Minervae titulum restituerunt. Haud vero decerno, viri-ne an oppidi nomen sit in isto Alexandri Aetoli, *Ἀσσησοῦ βασιλῆος ἐλεύσεται ἔκγονος Ἀνθεύς*, inter Erotic. Parthenii c. 14. WESS.

4. *καὶ αὐτῷ ἔδοξε πέμψαντα* etc.] Confer Gronov. in lib. IV. 81. Supra lib. I. 3. *τοῖσιν Ἕλλησι δόξαι, πρῶτον πέμψαντας ἀγγέλους ἀπαιτέειν.* Apollonius Rhod. I. 440. *Ὑμῖν μὲν δὴ μοῖρα θεῶν χρειώ τε περῆσαι Ἐνθάδε κῶας ἄγοντας*: ubi Critici veteres alia, et Raphelius ex Nostro in Act. Ap. xv. 22. et Epist. ad Galat. II. 6. WESS. — Gronov. ex V. 109. adfert, *ὥρη ἂν εἴη ὑμῖν, ἐκβάντας* etc. Cujus quidem structurae ratio haud aegre intelligitur. SCHWEIG.

21 2. *ὁ μὲν δὴ ἀπόστολος ἐς τὴν Μίλητον ἦν*] In motu significando *πάρειμι* quidem adhibetur aliquoties, sed quantum commemini, non item *εἰμί*. Corrigendum itaque suspicor *ἐς τὴν Μίλητον ἤϊε*, *Miletum abiit.* Hac quoque structura frequentatur *ἤϊε* Herodoto: I. 113. *ἤϊε ἐς πόλιν*: I. 210. *ἤϊε ἐς Πέρσας*: V. 50. *ἤϊε ἐς τὰ οἰκία*: V. 32. *ἀπήϊε ἐς Μίλητον.* Potuit et ab Herod. scribi: *ἐς τὴν Μίλητον παρῆν*, *venerat Miletum:* quod verbum sic usurpavit VI. 24. *ἐκ δὲ ταύτης παρῆν ἐς τὴν Ἀσίην*, *advenerat in Asiam:* I. 9. *παρέσται — ἐς κοιτῶνα.* Thucydides VI. 62. 88. *παρῆσαν ἐς τὴν Λακεδαίμονα.* VII. 50. *παρῆσαν ἐς τὰς Συρακούσας.* In Xenophontis *Κύρου Ἀναβ.* I. p. 145, 28. Parisini Codicis est lectio,

παρῆσαν εἰς Σάρδεις: qua ratione legitur in Ejusdem Ἑλλ. III. p. 294, 38. παρεῖναι ἐς Ἁλίαρτον. et VII. p. 373, 21. Valck. — Non displicet elegans junctissimi viri conjectura. Vide tamen, etsi nonnihil diversum, hoc de Phidippide lib. VI. 106. δευτεραῖος ἐκ τοῦ Ἀθηναίων ἄστεος ἦν ἐν Σπάρτῃ: *secundo die, postquam Athenis exierat, Spartam pervenit.* Tum de Aristagora V. 38. δεύτερα αὐτὸς ἐς Λακεδαίμονα τριήρεϊ ἀπόστολος ἐγίνετο: quo quidem loco navigando eum Lacedaemonem delatum,
20 docemur: de Alyattae nuncio ejusque itinere maritimo, quod Gronovius opinatus fuit, nihil hic simile. Scio τὸν ἀπόστολον de *classe*, τὸ ἀπόστολον de *navi* poni, idque alibi opportunum videri. Confer elegantes Ruhnkenii adnotationes in Timaei Lexic. p. 31 = 43. Wess. In constanti librorum consensu lubrica res est, talia (quale istud ἦν) ire mutatum. Recte utique Valckenarius fecit, quod dubitationem suam in adnotatione significavit: an idem vir doctissimus, si Herodotum edidisset, refragantibus codicibus omnibus, conjecturam in contextum fuerit recepturus, etiam atque etiam dubito. Caeterum videndum, ne ἐς h. l. idem ac ἐν valeat; quemadmodum IX. 6. pro ἐν τῇ Βοιωτίῃ εἶναι, plures iique probati codices ἐς τὴν Βοιωτίην praeferunt: et omnes III. 80. στάντα ἐς ταύτην τὴν ἀρχὴν, pro ἐν ταύτῃ τῇ ἀρχῇ: similiaque alia. Schweig.

3. χρέεσθαι] Noster I. 187. τῇσι πύλῃσι ταύτῃσι μηδὲν χρέεσθαι. Eusebius Philosophus in Stobaei Serm. XVI. p. 154. οἷός τε ἐὼν αὐτοῖς χρέεσθαι. Esse in Plutarcho ἐχρῶντο κώμοις καὶ παννυχίσι t. II. p. 77. E. vere adscripsit Berglerus. Non addo, neque enim obscurum est, de Biante et Prieneis paria ferme a Diogene Laërtio tradi I. 83. Wess.

23 1. Περίανδρος] De Periandro plura infra, III. 48. seqq. et V. 92. Nunc paullo ante (cap. 20.) eo tantum consilio mentionem ejus injecisse Scriptor noster videtur, quo sibi aditum pararet ad hanc de Arione fabulam, antiquitus celebratam, narrandam; cui fabulae etiam monumentum aliquod, quod Herodoti adhuc aetate visebatur, (cap. 24 extr.) fidem in vulgus faciebat. Schweig.

2. Ἀρίονα τὸν Μηθυμναῖον etc.] *Cui non dictus Hylas, inter delphinas Arion?* Id monuisse satis erit, Dionem Chrysostomum Or. XXXVII. p. 455. haec Herodoti planissime expressisse; nec de dithyrambo, quod Galei editioni adpositum, dissentire Criticos veteres ad Pindari Olympion. XIII. 25. Wess. De dithyrambo et poëtis dithyrambicis, praeter viros doctos qui ex professo de Poësi veterum scripsere, consuli possunt quae ad hunc locum a Larchero disputata sunt. De Arione, Delphini dorso per mare transvecto, confer A. Gellium XVI. 19,
21 aliosque quos laudavit Harduinus ad Plin. IX. 8, 8 extr. quibus adde Plutarch. in Sept. Sap. Conviv. p. 160. et seq. Schweig.

Ib. διδάξαντα] Sicut dicunt δρᾶμα διδάσκειν, VI. 21. *fabulam docere*, id est, *agere, peragere, exsequi.* Schweig.

24 4. συνέντα] Nihil novant Codices. Alibi συνιέντα VI. 2. συνιεῖσα I. 205. ex M. συνιεὶς V. 92, 7. et συνιέναι V. 80. ex M. At συνέντες V. 92, 3. et συνεὶς ejusdem lib. c. 19. quamquam ibi mss. συνιείς. Par discordia apud alios. Equidem συνιέντα melius opinor. Vide Davisium ad Justin. Mart. Apol. I. p. 441. Wess. Ego vero, cur praesentis tempo-

ris participium aoristo nunc maxime praeferrem, nullam potui caussam exputare. Schweig.

6. ἐδωλίοισι] Animi pendeo, Herodotus-ne ἐδώλοισι, an ἐδωλίοισι dederit, ut Aeschylus VII. c. Theb. 461. Choëph. 69. tum Euripid. Helen. 1587. Sophocles Ajac. 1295. atque alii de hac officina; quorum quidem auctoritate scriptorumque numero librorum standum si fuerit, id profecto maluit: nam singulare quiddam atque exquisitius in altero spectasse, unde noverimus? Favet ἐδώλοισι, neque diffiteor, Lexicon Herodoteum. At Suidas eodem usus, transscripsit enim paene universum, ἐδωλίοισι, neque dissentit Hesychius. Wess.

7. καί, τοῖσι ἐσελθεῖν γὰρ ἡδονὴν etc.] Quum vulgo in omnibus editionibus continuo tenore, nulla post καὶ distinctione interposita, καὶ τοῖσι ἐσελθεῖν γὰρ scriberetur, vitii suspectum hunc locum habuit Hemsterhusius, in Adnot. ad Luciani Dial. Mort XXV. 1. Nempe non recordatus erat vir longe doctissimus loquendi genus, quum aliis priscis scriptoribus, tum Herodoto inprimis familiare; cujus exempla apud Nostrum habemus I. 8. 82. 85. 114. 119. 121. 124. etc. apud Homer. Iliad. β'. 803. η'. 328. etc. apud Thucyd. III. 70. III. 107. etc. Sed propriam generis hujus vim rationemque aliis etiam viris, in Graecarum notitia literarum consummatissimis, haud satis perceptam fuisse video. Nec enim Clarkius probari potest, (Not. ad Homeri loca cit.) in ejusmodi locutionibus ellipsin quamdam statuens: cum quo Hermannus facit, (Not. 301. ad Viger.) Nostri locum I. 124. respiciens; ubi idem vir doctus haud immerito quidem, sed justo durius, Wesse-
22 lingium reprehendit, particulam γὰρ pro οὖν, certe, cum Abreschio accipientem. Nec Ernestus facit satis, (ad Iliad. η'. 328.) abundare γὰρ particulam, aut pro μὲν positam, censens: cum quo hactenus Heynius sentiebat, (Observ. ad Homer.) quod γὰρ in ejusmodi locutionibus tantumdem ac μὲν, δὴ, et similia, valere censuit. Denique, quid ad explicandum Herodoteum istud et Homericum structurae genus valeat Platonica formula τί γάρ; cum qua illud Wyttenbachius contulit, (Annot. ad Herodot. I. 121. in Selectis Princip. Historicor. p. 352.) haud adparet. Quanto fuerat simplicius, cum Dion. Longino περὶ Ὕψ. sect. 22. et cum Eustathio ad Iliad. β'. 803. (p. 264, 36. ed. Bas. p. 394. ed. Rom.) particulae γὰρ in ejusmodi locutionibus propriam notionem caussalem vindicare; et hyperbaton, ut grammatici vocant, id est trajectionem agnoscere; nempe caussam enunciatam, ante rem cujus redditur ratio. Ita nempe fit, ut in hujusmodi sermonis constructione particula γὰρ eamdem vim ac ἐπεὶ vel ἐπειδὴ, *quum*, *quia*, *quoniam*, habeat: de quo praeter Eustath. l. c. uterque etiam Poëtae Scholiastes a Villoisono editus monuit. Possis vero etiam usitatissimam voculae γὰρ vim, *nam*, *namque*, tenere; et id quidem duobus modis. Primo, si cogitando permutes inter se duarum propositionum sedes; quod ex professo Longinus l. c. in exemplo ex Herodoti lib. VI. 11. petito ostendit. Altero modo, si eam propositionem, quae caussam continet particula γὰρ indicatam, tamquam in parenthesi positam cogites: qua ratione subinde Editores, adpositis parentheseos signis, difficultatem omnem, quae videri poterat orationi inesse, sus-

tulerunt. Nos promiscue, vel parentheseos signis adpositis, vel idoneo loco nonnisi commate incisa oratione, levavimus difficultatem. Valckenarium quidem non praeterierat structurae hujus ratio; cujus vide Adnotat. ad Nostri lib. VIII. 137. De eademque commode monuit Damm, in Lexico Graeco etymologico p. 316. nec neglexit eam Aug. Matthiae in uberiore Grammatica Graeca, Lipsiae 1807. edita, p. 906. Hoc loco, in quo versamur, magis usitata sermonis structura haec foret, *καὶ τούτους ἀναχωρῆσαι ἐκ τῆς πρύμνης, ἐσελθεῖν γὰρ*
23 *αὐτοῖς ἡδονὴν* etc. Sed, verum si quaerimus, naturae convenientiorem eam structuram reperiemus qua usus est Scriptor noster, quoniam per rerum naturam caussa praecedit effectum. SCHWEIG.

8. *νόμον τὸν ὄρθιον.*] Videatur Schotti annotatio ad Procli Chrestomathiam post Hephaestionem editam p. 436.

11. *ὡς δὲ ἄρα παρεῖναι*] Sic II. 139. *ὡς δ' ἄρα οἴχεσθαι τὸν Αἰθίοπα ἐξ Αἰγύπτου, ut Aethiops ex Aegypto abiit.* et VIII. 94. *ὡς δὲ ἄρα φεύγοντας γίνεσθαι κατὰ τὸ ἱρόν.* Mitto lib. I. 86. WESS.

Ib. *ἱστορέεσθαι*] *Ἱστορέειν* frequentanti Herodoto nuspiam alibi fuit adhibitum *ἱστορέεσθαι*: fortasse ne hic quidem, ubi, si quis codex antiquus faveret conjecturae, praeoptarem *εἰρωτέεσθαι*, verbum certe Herodoteum, obvium VI. 3. et II. 32. *εἰρωτεωμένους, εἴ τι ἔχουσι πλέον λέγειν περὶ τῶν ἐρήμων τῆς Λιβύης, φάναι.* Qua structura hoc in loco posuisset: *ὡς δὲ ἄρα παρεῖναι, αὐτοὺς κληθέντας εἰρωτέεσθαι, εἴ τι λέγοιεν περὶ Ἀρίονος.* Gellio, scribenti XVI. c. 19. *navitas requisitos — dissimulanter interrogasse, ecquid audissent — super Arione*, verbum *εἰρωτέεσθαι* videri posset obversatum; nisi sua quaedam reliquis etiam Herodoteis immiscuisset: nihil juvat, ubi hac etiam in historia Herodoti vestigia premit, Dion Chrys. Or. XXXVII. p. 455. c. Sed Gellii paraphrasin felicior forte conjector utiliter comparabit ad ista, quae supra leguntur *καὶ τοῖσι ἐσελθεῖν γὰρ ἡδονὴν*, vitii suspecta Ti. Hemsterhusio ad Lucian. p. 432. VALCK. Quidni, quemadmodum *εἰρωτέεσθαι* in locis a viro docto citatis, sic et h. l. *ἱστορέεσθαι* passiva notione accipi possit? Nihil certe, quod impediat, adparet: nec adjecto pronomine *αὐτοὺς* erat opus. Passivum *τὰ ἱστορημένα*, paullo quidem diversa notione, habes II. 44. SCHWEIG.

13. *οὐ μέγα* etc.] Meminerunt donarii Pausan. Lacon. c. 25. Aelianus Nat. Anim. XII. 45. sed nihil de ejus magnitudine: non item Dio Chrysostom. Or. XXXVII. p. 455. *Ἀρίων δέ· οὐ γὰρ Περίανδρος, ἀλλ' Ἀρίων ποιησάμενος μίμημα χαλκοῦ οὐ μέγα ἀνέθηκεν ἐπὶ Ταινάρου*: Nostro prorsus conspirans, atque epigramma explodens, quo Periandro doni dedicatio contribuitur Florileg. IV. 16. p. 488. Dat aliud, et verum,
24 ut opinor, melius certe, Aelianus: *Ἀθανάτων πομπαῖσιν Ἀρίονα, Κύκλωνος υἱὸν, Ἐκ Σικελοῦ πελάγους σῶσεν ὄχημα τόδε.* WESS.

25 2. *ὑποκρητηρίδιον*] Sic Hegesander apud Athen. V. 13. ex Herodoto, et Philostratus VI. Vit. Apoll. c. 11. p. 247. In Plutarcho Defect. Orac. p. 436. nunc *ἐπικρατηρίδιον*, sed olim, ut in Herodoto, teste Turnebiano libro. *Ὑποκρατήριον* in Eusebio lib. I. adv. Marcellum c. 3., cujus ex verbis Th. Reinesius, lib. III. Observ. c. 6. non citra rationem conficit, vocabulum injuria a doctis interpretibus in diminu-

tivorum numero censeri: nam haud exiguum hoc *ὑπόθημα τοῦ Ἀλυάττου κρατῆρος* fuisse ex Pausan. X. 16. et Hegesandro abunde liquere. *ΚΡΗΤΗΡΑ ΚΑΙ ΥΠΟΚΡΗΤΗΡΙΟΝ*, *craterem cum sua basi*, habet quoque Sigea inscriptio, p. 34. Wess.

Ib. *διὰ πάντων prae omnibus.* Dio Cassius XXXVII. 20. *ὃ δὲ — θαυμάσαι διὰ πάντων ἄξιόν ἐστι.* Aristides Or. Plat. I. p. 109. *εἰ δὲ δεῖ καὶ ποιητῶν παρασχέσθαι μαρτυρίας, ἔστι μὲν ἔργον ἢ τὰς ἁπάντων ἢ τὰς τῶν προκριθέντων διὰ πάντων παρασχέσθαι.* Larcher.

Ib. *σιδήρου κόλλησιν ἐξεῦρε*] *Ferri inter se glutinum excogitavit* vertit Hieronymus in Eusebii Chron. Olymp. XXV. 4. Id vero quale fuerit, an simile ferruminationi, qua adhibito aeris genere fabri ferrarii defunguntur, finire non puto necesse. Pausanias[d] tamen innuit: *μόνη δὲ κόλλα συνέχει τε καὶ ἔστιν αὕτη τῷ σιδήρῳ δεσμός. Solum glutinum basin, sive τὸ ὑπόθημα τοῦ κρατῆρος, ligat, estque hoc ferro vinculum.* De Glauco plura Fr. Junius in Catalogo Artific. p. 92. Wess. De Glauci arte haec Reiskius adnotavit: ,,*Κολλητὸν* est quod Latini ,,*coelatum* seu *stellatum* appellant; hoc est, ejusmodi opus, quo di- ,,versi generis metallum in alio infixum est, et quod maculis quasi aut
25 ,,stellulis, ad coeli instar, nitet; *ἐμβληματικόν.* Livius [IX. 40.] *arma*, ,,ait, *auro argentoque coelata*, hoc est, interstincta.“ Haec ille, cum quibus conferri possunt quae Larcherus ad h. l. disputavit. Sic nempe *λιθοκόλλητον* opus, est *gemmis distinctum; χρυσοκόλλητον, auro* (adglutinato) *distinctum, auro coelatum.* Istud autem *ὑποκρητηρίδιον sua adhuc aetate Delphis exstitisse*, ait Athenaeus l. c. *vere dignum spectatu propter coelatas in eo varias animantium figuras, et alias insectorum plantarumque.* Schweig.

26 3. *ἔστι δὲ μεταξὺ — ἑπτὰ στάδιοι*] T. Fabri conjecturam [*ἔστι δὲ τὸ μεταξὺ* legendum suspicantis] Gronovius valere jussit, *ἑπταστάδιον*, ut oratio constet, refingens: stabit eadem, si *ἑπτὰ στάδια* cum Berglero malueris; neque incondita erit, si *εἰσὶ δὲ* reperiatur. Noster VI. 36. *εἰσὶ δὲ οὗτοι στάδιοι ἓξ τε καὶ τριήκοντα τοῦ ἰσθμοῦ.* Tum, de ipso hoc templi ab Epheso intervallo, Xenoph. Ephes. I. p. 2. *ἀπὸ τῆς πόλεως ἐπὶ τὸ ἱερὸν στάδιοι δέ εἰσιν ἑπτά.* Itaque optio est. De belli hujus occasione atque eventu Aelian. V. H. III. 26. et Polyaen. Strateg. V. 50. Wess. — Nil opus erat constantem sollicitare librorum scripturam: satis sibi oratio constat, subintellecto nomine *τὸ διάστημα*, quod menti Scriptoris obversabatur. Schweig.

27 4. *ἀρώμενοι*] Blandiri egregie posset, ni a librorum scriptura nimis recederet, ingeniosa Toupii (Epist. Crit. i. c. Em. t. II. p. 496.) con-

d X. 16. cuius verba debent apponi integra: *Τῶν δὲ ἀναθημάτων ἃ οἱ βασιλεῖς ἀπέστειλαν οἱ Λυδῶν, οὐδὲν ἔτι ἦν αὐτῶν εἰ μὴ σιδηροῦν μόνον τὸ ὑπόθημα τοῦ Ἀλυάττου κρατῆρος· τοῦτο Γλαύκου μέν ἐστιν ἔργον τοῦ Χίου, σιδήρου κόλλησιν ἀνδρὸς εὑρόντος· ἔλασμα δὲ ἕκαστον τοῦ ὑποθήματος ἐλάσματι ἄλλῳ προσεχὲς οὐ περόναις ἐστὶν ἢ κέντροις, μόνη δὲ ἡ κόλλα συνέχει τε καί ἐστιν αὕτη τῷ σιδήρῳ δεσμός· σχῆμα δὲ τοῦ ὑποθήματος κατὰ πύργον μάλιστα ἐς μείουρον ἀνιόντα ἀπὸ εὐρυτέρου τοῦ κάτω· ἑκάστη δὲ πλευρὰ τοῦ ὑποθήματος οὐ διὰ πάσης πέφρακται, ἀλλά εἰσιν αἱ πλάγιαι τοῦ σιδήρου ζῶναι ὥσπερ ἐν κλίμακι οἱ ἀναβασμοί· τὰ δὲ ἐλάσματα τοῦ σιδήρου τὰ ὀρθὰ ἀνέστραπται ἐς τὸ ἐκτός· καὶ ἕδρα τοῦτο ἦν τῷ κρατῆρι.*

jectura *αἰωρεομένους*, qua lepide opposita forent ista duo, *ἱππευομένους
λαβεῖν ἐν ἠπείρῳ*, et *λαβεῖν αἰωρεομένους ἐν θαλάσσῃ*. conf. Herod. VI. 116.
Quam conjecturam secutus, sed simul a veteris scripturae vestigiis
minus discedens, Werferus in Actis Philologor. Monac. t. I. p. 74.
αἰωρεύμενοι corrigit, intelligens insulanos scientia navali *αἰωρευμένους*
(id est *elatos*, *confidentes*, coll. VIII. 100. superaturos se sperasse im-
peritos adversarios. Equidem suspicatus sum, *ἀειράμενοι* scripsisse
Herodotum, (coll. VIII. 56. 94. et I. 165. 170.) quod primum in *ἀρά-
μενοι*, ac dein in *ἀρώμενοι* fuisset mutatum. Reiskius *ἀράμενοι* ea no-
tione conjectaverat, qua *λαβεῖν ἀράμενος* dicitur ille qui medium sub-
latum, sublimem gerens, tenet, eumque ad solum adfligere minatur.
26 Ne quem vero turbet permutatio casus, *ἀειράμενοι*, quod ad praecedens
ἠπειρώτας referri debebat, opportune Werferus l. c. simillimas *ἀνακολου-
θίας* adnotavit apud Nostrum occurrentes, I. 56. IV. 15. IV. 137.
Ejusdem generis est I. 63. Schweig.

28 5. *Λυδοί*,] *Lydorum* minime opportuna hic ponitur mentio, siqui-
dem eos non domuit, sed a majoribus accepit imperio subditos: reli-
quas nationes Lydis rex addidit, *προσεπικτωμένου Κροίσου Λυδοῖσι*, uti
sequitur. Vidit et hoc Pauw. Thraces Europaeos Croesus non sub-
egit, sed Asiae incolas, Thynos et Bithynos, ex Thracia progressos.
Bene Claudianus II. in Eutrop. vs. 247. *Thyni Thraces erant, quae
nunc Bithynia fertur.* Adde infra VII. 75. Wess. His testimoniis
addit Larcherus Strabon. XII. p. 816 = 541. Xenoph. Hellen. III. 2.
Anab. VI. 2. et 4.

29 1. *οἱ πάντες*] Cur, obsecro, *οἱ πάντες σοφισταί*? aptius equidem
hac in sede judicarem *ἐπιφανέες*: ut Sardes isto tempore venisse dice-
rentur *ἄλλοι τε ἐπιφανέες ἐκ τῆς Ἑλλάδος σοφισταὶ, — καὶ δὴ καὶ Σόλων.*
Valck. Membranae conjecturae robur negant. Videtur Herodotus
illos, qui uno tempore et habiti et vocati Sapientes sunt, innuere.
Nihil sane erat, cur Plut. de Malign. Herod. p. 857. F. *σοφιστὰς* eos
nuncupari indignaretur, cum Solonem Isocrates Themistius atque
alii, quibus testimonium Meursius in Solone c. 4. denuntiavit, non
alio ornarint titulo, nec in contemtum tamen, uti neque Herodotus,
cui Pythagoras *σοφιστὴς* IV. 95. et *σοφισταὶ* quotquot tota Graecia sa-
pientiae fama illustres II. 49. Belle Aristides t. III. p. 517. *οὐχ Ἡρό-
δοτος Σόλωνα σοφιστὴν κέκληκεν; οὐ Πυθαγόραν πάλιν; οὐκ Ἀνδροτίων τοὺς
ἑπτὰ σοφιστὰς προσείρηκε; λέγω δὴ τοὺς σοφούς.* Demosthenes, (nisi An-
drotion fuerit, de quo Aristides,) in Erotic. p. 757. de Solone, *ἐπ'
οὐδενὶ μᾶλλον ἐσπούδασεν, ἢ τῶν ἑπτὰ σοφιστῶν ὅπως γένηται.* Verum ea
turbato animo Plutarchus; pacatior Chilonem *τὸν σοφιστὴν* t. II. p. 96.
et reliquos de hoc numero *σοφιστὰς* salutavit. Wess.

Ib. *ὡς ἕκαστος αὐτέων ἀπικνέοιτο*, *ut eorum quisque adveniret*, id est,
non eodem et communi, *sed suo quisque et consilio et tempore*: sive, *pro
se quisque.* Poterat etiam simpliciter dicere *ὡς ἕκαστος*. Sic infra c. 114.
27 de Cyro puero, *ὡς ἑκάστῳ ἔργον προστάσσων*, *opus cuique pro suo ipse
judicio mandans.* Thucydides I. 15. *ὡς ἕκαστοι οἱ ἀστυγείτονες ἐπολέμουν*,
civitates, ut erant quaeque invicem finitimae, ita mutuo bellabant. Ibid. 89.
ἀπέπλευσαν ἐξ Ἑλλησπόντου ὡς ἕκαστοι κατὰ πόλεις, *socii navibus in patriam*

quique suam reversi sunt: id est, *ut quisque aliam habebat patriam, ita in eam reversus est:* item 98. et frequenter omnino, ut jam H. Steph. notavit Thes. Graec. L. Voce Ἴκαριος. Wytt.

0 1. *Αὐτῶν δὴ ὧν τούτων καὶ τῆς θεωρίης* etc.] Adsentitur in decennali peregrinatione, Croesique et Solonis congressu Plut. in Solon. p. 92., non infitiatus fuisse, qui eum *τοῖς χρόνοις ὡς πεπλασμένον*, sive temporum ratione commentitium, haberent: neque nostra aetate deficiunt eadem illis opinati, Solonisque cum Croeso colloquium fabulis adnumerantes, in quis Bruckerus, Histor. Philosoph. t. I. p. 444. et Freretus Comment. Acad. Inscript. t. VII. p. 433. Solonem aiunt Olymp. xlvi. 3. leges Atheniensibus tulisse; obiisse, nec in Lydia tamen, tyrannidis Pisistrateae anno secundo sub Olymp. liv., qua regnare Croesus inter Lydos coeperit: itaque *pergula pictorum, veri nihil.* Sed fac certum ratumque esse, quod ex Heraclide Pontico Plut. in Solon. p. 96. f. perhibet, Solonem *συχνὸν χρόνον* conplures annos post occupatam a Pisistrato tyrannidem superstitem fuisse; quid inpediet, quo minus in Lydiam, gemente sub unius dominatione civitate, peregre abire potuerit, quorsum et ea ducunt, quae Diogen. Laërt. lib. I. 90. 99. habet, tum Libanius t. II. p. 297. a. Atque hoc secutus est Jo. Meursius in Solone suo c. 28. At tum Herodotus et Plutarchus cum Proclo in Timaeum Platon. p. 29. quibus illud iter et colloquium ante Pisistrati tyrannidem figere libuit, in errore, quem et illis exprobravit Jo. Meursius, manifesto erunt. Fac tamen, (et quid morabitur, quo minus ponatur,) Solonem non statim a latis legibus, sed illis annorum lapsu stabilitis, itineri se tradidisse: porro Croesum Alyattae patri regni consortem fuisse, quod Noster significare videtur I. 92., ejusdemque auspiciis bella gessisse, ut apud Suidam in *Κροῖσος*: quo quidem tempore, si juvenem principem et fortunae successibus ebrium, Sardibus Solon convenerit, nihil profecto erit, cur fabulosum hoc colloquium censeatur, ne ipsa quidem Amasis, Aegyptiorum regis, mentio. At hae conjecturae sunt: tales tamen, quae scriptoris fidem ex tanta volutatione extrahere queant. Vide et Bouherii Diss. Herodot. c. 16. Wess. Cum his contulisse juvabit quae de Solonis aetate Larcherus ad h. l. disputavit. Schweig.

4. *γῆν πολλὴν*] Vulgatum *τῆς πολλῆς* justissime Gronovius, quippe in sermonis indolem arietans, in exilium ire jussit; qui si et *γῆν* correxisset, ut in Homer. Iliad. ό. 80. *ὅς τ' ἐπὶ πολλὴν γαῖαν ἐληλυθὼς*, locum persanasset. Amplexi id merito sunt, trium msstorum auctoritate probe munitum, Kusterus in Cler. Bibl. N. et V. t. V. p. 389., D'Orvilius ad Chariton. lib. II. pag. 160 = 297. Geinoz, Comment. Acad. Inscript. t. XVI. p. 58. et Reiskius. Ipse Herodotus, quod sedulitatem Gronovii haud latuit, IV. 76. *ἐπεί τε γῆν πολλὴν θεωρήσας*, in re non dissimili. Tale quoque hoc Democriti apud Euseb. Pr. Evang. X. 4. p. 472. *ἐγὼ δὲ τῶν κατ' ἐμαυτὸν πλείστην γῆν ἐπεπλανησάμην ἱστορέων τὰ μήκιστα.* Neque dubium mihi est, quin M. scriptura et similis ferme Vat. ex frequenti *T* et *Γ* confusione progenita fuerit: ferri tamen potuerat, si Croesus *Ἀσίης τὴν πολλὴν*, quemadmodum in Arriani Indic. c. 5., memorasset, uti *Λιβύης τὴν πολλὴν* Joseph. c. Apion.

I. 19. et *Καρίης τὴν πολλὴν* Noster V. 103. At *τὴν πολλὴν*, nullo regionis adposito vocabulo, quis *plurimam mundi partem* jure explicuerit? Wess.

5. *νῦν ὦν ἵμερος ἐπείρεσθαί με ἐπῆλθέ σε.*] Quis credat Herodotum ita scripsisse, *nunc igitur cupiditas interrogare me incessit te*, quum significare vellet, *nunc igitur me cupiditas incessit ut te interrogem.* Immo vel transpositis pronominibus scripserit, *νῦν ὦν ἵμερος ἐπείρεσθαί σε ἐπῆλθέ με*; vel pro *με* reponendum *μοι*, quod habent nonnulli codices, et Valckenarius probat ad VII. 46. Simile est apud Euripidem, Medea, 56. *Ὥσθ' ἵμερος μ' ὑπῆλθε, γῇ τε κοὐρανῷ Λέξαι, μολούσῃ δεῦρο, Μηδείας τύχας.* De quo diximus Biblioth. Crit. vol. II. p. I. p. 42. Wytt.

7. *ἐπιστρεφέως*] Sic VIII. 62. *λέγων μᾶλλον ἐπιστραμμένα.* Larcher.

29 8. *Τέλλῳ,*] Quem *Τέλλον* adpellat, is *Τέλλος* Tzetzae Chil. I. 30. et VIII. 197. Vide Hemsterhusii adnotationes in Luciani Contemplant. c. 10. Wess.

31 1. *προετρέψατο*] Nihil mutare opus erit, modo ex consequenti ad sententiam cum Abreschio Diluc. Thucyd. pag. 332. adsciscatur *προετρέψατο ἐπειρωτᾶν*, *incitavit ad porro interrogandum.* In Parthenii Erotic. cap. 1. *ἐκεῖνος αὐτὸν ὑποδεχόμενος εἰς πολὺν οἶνον προετρέψατο*, *ille hospitio exceptum multo vino provocavit.* Herodoti mentem Valla bene adsecutus est, *Tum vero multa de Tello ac beata Solone referente, excitatus Croesus.* Wess. — Mihi haec visa erat sententia fuisse Herodoti, dictis illis admonitum Croesum voluisse Solonem, ut de beatitudine hominis rectius judicare disceret. Quod Reiskius *τοῖς κατὰ Τέλλ.* maluerat, idem fere valet *τὰ κατὰ Τέλλον.* Schweig.

2. *Κλέοβίν*] Opportune monuit Hemsterhusius, metri necessitate hunc scribendi modum Epigramma probare in Stobaei Serm. CXIX. p. 603. *Οἵδε Βίτων Κλέοβίς τ' ἐπὶ σώμασιν οἰκείοισι Ζεύγλαν ζευξάμενοι* etc. Sic ergo praestat. Adde Fabricium ad Sexti Hypotyp. III. 24. p. 186., ubi pars haec Musae Herodoteae *λόγος περὶ τῆς Ἀργείας ἱερείας*, et Jo. Davisium ad Cicer. Tusc. Disp. I. 47. Wess.

3. *ἔδεε — κομισθῆναι*] Junonis Argivae sacerdotio fungebatur, nec sacris per legem abesse poterat. De ea, praeter Aeschin. Socrat. Dial. III. 10. Choricium Or. in Procop. Gazaeum c. 33. Palaephat. Incredib. cap. ult., Servius ad Georgic. III. 532. Herodoti Historiam primam laudans. Wess. — Ut hic Argivae, sic et Athenienses mulieres ad celebranda magna Eleusinia curribus vehi solitas esse docet Schol. ad Aristoph. Plut. 1015. Schweig.

Ib. *ἐκκληϊόμενοι*] De iisdem Cicero, Tusc. I. 47. *Juvenes hi, — veste posita corpora oleo perunxerunt, ad jugum accesserunt: ita sacerdos advecta in fanum.* Ciceronem in Herodoto legisse suspicor: *ἐκδυόμενοι δὲ (veste posita) τῇ ὥρῃ οἱ νεηνίαι, ὑποδύντες αὐτοὶ ὑπὸ τὴν ζεύγλην, εἷλκον τὴν ἅμαξαν.* Atque illud *ἐκδυόμενοι* antepono lectionibus vulgatis, ceterisque, quas ad istum Ciceronis locum excogitavit Bouhierii sollertia. Valck. Liberior Ciceronis narratio neminem morari debet; quum
30 praesertim ipse non unius Herodoti, sed plurium etiam aliorum auctorum invocet testimonium. Bene Valla, ad verbum, *tempore exclusi;*

nempe, urgente tempore prohibiti exspectare jumentorum adventum, coactique ad templum properare. Simillima formula, in re quidem diversa, Polybius usus est, XVII. 8, 2. *βουλόμενος ἐκκλεῖσαι τῷ καιρῷ τὴν κατηγορίαν.* Conf. Epictet. Diss. III. 22, 70. et Indicem nostrum Graecitatis in Epictet. p. 306. SCHW.

6. *τῶν νεηνιέων τὴν ῥώμην*] In msstorum dissensu eligendi arbitrium est: ego *γνώμην* praeferrem. Juvenum *ῥώμην* supra adtigerat, fuitque in Bitone sane quam eximia: *ὁ Βίτων ὑπὸ ῥώμης τε καὶ ἰσχύος ταῦρον ἀράμενος ἤνεγκε* in Pausaniae lib. II. 29. At pium hoc juvenum in matrem studium supra omne corporis robur conspectius erat et laudabilius. Imaginem, de qua mox, vidit et Argis Pausanias, an huic plane similem non dixero. Refert huc vetus marmor Begerus Spicileg. Antiq. pag. 146. WESS. — Numeri testium si ratio habenda, utique praeferri debebat scriptura *γνώμην*, quam et Larcher et Wyttenbach unice probarunt, et Schaefer revocavit. Mihi vero hoc ipsum *γνώμην* bono quidem consilio olim a probo quodam viro huc invectum, *ῥώμην* autem visum erat ab Herodoto profectum; qui haud obscure innuere videtur, aliud quidpiam Argivos, aliud Argivas laudasse. Jam Argivae, matrem beatam praedicantes quod tales filios haberet, quid aliud spectarunt, nisi filiorum *τὴν γνώμην*, *pium in matrem animum?* At viri *τὴν ῥώμην* laudarunt, *robur juvenum.* Nec obstat, quod robur eorum supra jam significaverat Scriptor; quin potius id, quod hic ait, ad ipsum istud quod supra dixerat, manifeste referri mihi videbatur. SCHWEIG. De seqq. v. Matthiae Gr. gr. 480. Obs. 2.

Ib. *οἵων τέκνων ἐκύρησε.*] Homericus est usus in *οἵων* pro *ὅτι τοίων* sive *ὅτι τοιούτων*, *Argivae beatam praedicabant matrem, quod tales nacta esset filios.* Il. σ. 95. *Ὠκύμορος δή μοι τέκος ἔσσεαι οἷ᾽ ἀγορεύεις.* Od. δ'. 611. *Αἵματος εἰς ἀγαθοῖο, φίλον τέκος, οἷ᾽ ἀγορεύεις.* Quem versum laudat Aristides Orat. t. I. p. 25. Simonides Epigramm. XCIV. apud Brunck. Analect. t. I. p. 144. *Οἰκτείρω σε, τάλαν Καλλία, οἷ᾽ ἔπαθες·* Euripides
31 Med. 23. Hinc explicandus Aelianus Hist. An. V. 54. *Ἦν δὲ ἄρα ἡ πάρδαλις καὶ τοῦ πιθήκου δολερώτερον, οἵας γοῦν ἐπ᾽ αὐτοῖς παλαμᾶταί τε καὶ ῥάπτει τὰς πάγας.* WYTT.

32 2. *τὸ θεῖον πᾶν ἐὸν φθονερόν τε καὶ* etc.] Similia his Amasis ad Polycratem III. 40. et Artabanus ad Xerxem VII. 46. Verius et de summo numine honestius Plato, *ὁ φθόνος ἔξω τοῦ θείου χοροῦ ἵσταται*, quod ejus ex Phaedro dictum merito praedicant Philo Jud. Q. Omn. Prob. Lib. tom. II. p. 447. et Maximus Tyr. Dissert. XLI. 3. Haud aegre itaque fero Plutarchi castigationem Herodoteam de Malign. p. 857. F. Scio, Homeri exemplo, modo inpia in Deum male dicta excusationem admittant, excusari ab Eustath. p. 444, 38 = 338, 15. 946, 44 = 922, 52. Alios praeterea de Deo nihilo prudentius ac reverentius opinatos, quos Olearius dabit ad Philostrat. Vit. Soph. II. pag. 575.; neque ab hac labe inmunes Christianorum esse plures, quorum inprudentiam magnus Casaubonus haud dissimulavit in Gregorii Nysseni Epist. ad Eustath. p. 70. Praeclarius Plutarchus de Deo Opt. Max. t. II. p. 1102. D. *Ἀγαθὸς γάρ ἐστι, ἀγαθῷ δὲ περὶ οὐδενὸς ἐγγίνεται φθόνος, οὔτε φόβος, οὔτε ὀργὴ ἢ μῖσος.* Alia pro Herodoto in Apologia adversus Plutarchi

criminationes Abbas Geinoz, Conment. Acad. Inscript. t. XIX. p. 117. etc. sed quibus non utor. Wess. Cf. Valckenaer. ad III. 40. Adjiciamus, quod inter alia h. l. Larcherus adnotavit, sententiam hanc, quam hic Solonem dicentem inducit Noster, eamdem esse, quam idem Scriptor VII. 10., Artabani persona, postquam dixit ἐπέαν σφι ὁ θεὸς φθονήσας etc. his verbis declarat, οὐ γὰρ ἐᾷ φρονέειν μέγα ὁ θεὸς ἄλλον ἢ ἑωυτόν: et ibid. paullo ante dixerat, φιλέει γὰρ ὁ θεὸς τὰ ὑπερέχοντα πάντα κολούειν. Scilicet, *solere Deum immissis gravibus calamitatibus arrogantiam castigare eorum, qui ob felicitatem, quam Ipsius benignitati debent, altos sibi spiritus sumunt et insolenter de sese gloriantur.* Conf. c. 34. Schweig.

Ib. τὸ θεῖον πᾶν φθονερόν τε καὶ ταραχῶδες.] Si θεῖον intelligimus *Numen, Naturam Divinam*, sententia heroicae conveniat aetati et Homero, non item Soloni vel Herodoto, caeteroquin ὁμηρικοῖς. Sin θεῖον, θεὸς, ut δαίμων et δαιμόνιον, Poëtis frequenter sunt *Fortuna*, eaque interpretatione multa eorum dicta impietatis crimine liberat
32 Plutarchus De Aud. Poëtis p. 24. A. B. debebat certe eadem erga Herodotum venia et aequitate uti, nec eum huius dicti nomine acerbe reprehendere, ut reprehendit in libro De Herodoti Malignitate p. 857. Ejusdem sententiae mentionem facit Herodotus sub Amasidis et Artabani personis, III. 40. et VII. 46. Reprehensionem prudenter ac docte diluit H. Valesius ad Amm. Marcellin. p. 58. Wytt.

3. ἐς γὰρ ἑβδομήκοντα ἔτεα οὖρον τῆς ζόης προτίθημι.] *Terminum vitae longissimum ad septuaginta annos pono:* προτίθημι *propono, profero, procul pono.* Sic infra οὖρον προθέμενος. Atque ex hujus observatione significationis interpretandus est locus Ciceronis Off. I. 2. *Sed sunt nonnullae disciplinae, quae propositis bonorum et malorum finibus, officium omne pervertunt:* id est, nimis late et procul positis. Idem valet de Orator. III. 28. *haec autem altera quaestio infinita et quasi proposita, consultatio nominatur.* Wytt.

Ib. παρέχονται ἡμέρας διηκοσίας etc.] Constat ratio, si annus fuerit dierum CCCLX. et menses triceenarii sive τριακονθήμεροι. Sequetur tamen, ut, facta alternis intercalatione, XV. dies anno adscesserint, atque ita evaserit annus dierum CCCLXXV., denis auctior, quam annuo cursu sol absolvit: sequetur praeterea, ut brevi temporum lapsu aestas in autumnum, hiems in ver incurrerit, et prorsus anni modus fuerit conturbatus. Atqui intercalabatur alternis annis, ἵνα δὴ αἱ ὧραι συμβαίνωσι παραγινόμεναι ἐς τὸ δέον: *ut anni tempestates opportune recurrerent sibique responderent.* Hoc vero quid aliud erit, quam vineta sua caedere, et ipso remedio malum adaugere. Joseph. Scaliger ejusmodi id esse scribit, ut *non solum propter absurditatem explodendum sit, sed etiam tanquam temere pronunciatum praetereundum*, extremo lib. I. de Emend. Tempor. Vehementer id displicuit, cui raro Scaligerana placent, D. Petavio lib. I. Doctr. Temp. cap. 38. Nec probare se potuit L. Aliatio de Mens. temp. c. 15. Et hic quidem veteres, dum hac intercalatione cursum solis exaequare studerent, mirum quantum ab eo exorbitasse agnoscit: qua quidem confessione id, quod in Scaligero damnabat, admittit ultro. Ille vero auctiori per intercalationem anno

33 *dierum aliquot exemtione atque omissione fortasse intercalarium*, ut ad
metas suas revocetur, succurrit. At nihil de dierum exemtione He-
rodotus; qua quoque recepta, quod neglectum demiror, summa die-
rum in annis LXX. et intercalaribus XXXV. mensibus minime congruet.
Durant proinde anni hujus incommoda, quibus mederi conatur Vigno-
lius, Chronolog. lib. VI. 5. p. 838. sed manu minime leni et Herodoto
noxia. Salubrius auxilium paravit Stanisl. Grsepsius de Multipl. Siclo
etc. in Fasciculo secundo Rotterodam. p. 452.; annum, quo de agitur,
dierum fuisse ait CCCL., cui alternis intercalationibus dies XV. adjecti
fuerint, ut cursui solis adconmodaretur, sic aequasse dies CCCLXV.
Paria Julius Pontedera, Rom. et Graec. Antiq. Epist. XV. p. 176.
Sed valide refragatur utrique adgregata dierum summa: neque ,ne-
gant docti viri, utramque a sciolo et harum rerum inperito, cum so-
lam CCCLX. dierum anni formam recordaretur, inmutatam videri et
corruptam: fuisse olim *ἡμέρας πεντακοσίας καὶ τετρακισχιλίας καὶ διομυρίας*,
viginti quatuor millia et quingentos dies ex annis LXX.; tum additis in-
tercalariis, *πεντήκοντα καὶ πεντακοσίων καὶ πεντακισχιλίων καὶ διομυρίων*,
viginti quinque millium, quingentorum et quinquaginta. Quae, si Lydis
anni dierum CCCL. ratio probata fuerit, et Solon, posthabitis suae ci-
vitatis moribus, eam spectarit, haud mala erunt. Vellem tamen li-
quidius conprobatum, talem anni habitum in Lydorum fuisse usu.
Herodotus nonnisi dierum CCCLX. memorat lib. III. 90. Vellem quo-
que aliquid ex msstis praesidii; quamquam de eo facile transigerem, si
prius planissime liqueret: salva tum Herodoti, quem enormiter in re
satis obvia aberrasse ad credendum difficile est, fides. WESS. — Quod
ad firmandam sententiam sibi probatam desideraverat Wesselingius,
id non modo ipsum, sed aliquanto etiam amplius et magis ad rem per-
tinens, repertum hodie confectumque haberemus, si in plano istud
esset quod haud ita pridem a nescio quo Viro docto in Novellis Lite-
rariis Halensibus monitum legere memini; nempe, ex Plutarchi li-
bello *De Animae procreatione quae in Timaeo Platonis describitur* in-
telligi, prisco aevo ex ipsorum etiam Graecorum ratione annum non-
34 nisi CCCL. dierum fuisse: eamdemque rationem firmari quoque Ovidii
versibus illis, *Jupiter antiqui contraxit tempora veris, etc.* Metamorph.
I. 116. seqq. Mihi vero, quamquam nondum contigit vel apud Plut.
vel apud Ovidium id quod ibi Vir doctus vidit liquido reperire, tamen
etiam nunc nulla probabilior ratio solvendae Herodotei hujus loci dif-
ficultatis occurrit, quam ea ipsa quae Wesselingio se probaverat: nisi
plane statuere velimus, crassiore quadam ratione haec Solonem Lydo
Croeso dicentem induci ab Herodoto. Nec enim Wyttenbachii pro-
bare possum rationem; qui, tenens id quod in vulgata hujus loci
scriptura primum ponitur, nempe LXX. annos conficere dies XXVM.
CC. intelligensque adeo singulos annos CCCLX. dierum, deinde in se-
quentium numerorum notatione suspicatur multiplices errores esse
invectos. Igitur, ne funditus turbentur tempestatum rationes, qua-
rum conservandarum caussa inventos esse menses intercalares signi-
ficat Herodotus, vulgatam scripturam ex ipsius Herodoti mente sic
corrigendam Vir doctissimus censet, ut mox pro *τοὔτερον τῶν ἐτέων*,

τοὔκτον τῶν ἐτέων legatur, id est, *sextum quemque annum*, tum ut loco intercalarium mensium XXXV, ponantur XI. cum $\frac{2}{3}$, nempe δώδεκα δέοντος τριτημορίου: porro, loco dierum ML, dies CCCL; denique, in universa summa, loco dierum XXVIM. CCL, dies XXVM. DL. Quae quidem ratio, quantumvis et erudita et ingeniosa, Larcheri etiam suffragio comprobata, fieri tamen non potest quin nimis violenta debeat videri. Taceo, quod, quemadmodum hoc loco, sic et lib. II. 4. diserte Scriptor noster docet, *Graecos tertio quoque anno mensem intercalarem adjecisse.* SCHWEIG.

6. πᾶν ἐστι ἄνθρωπος συμφορή.] Si πᾶς malueris, quo modo Aldinum emendavit Chytraeus in Adnotat. Herodoteis, et Codicum nonnulli cum Clemente Alex. et Theone legerunt, nihil est, quod offendat: omnis utique homo aerumnosus est. Tale Alexandrinorum Interpretum Jobi XXV. 6. πᾶς ἄνθρωπος σαπρία. et Scythae cujusdam πᾶς γὰρ μέτωπόν εἰμι in Aeliani Var. VII. 6. tum Democriti in Hippocratis Epist. ad Damagetum p. 229. ed. Ald. ὅλος ἄνθρωπος ἐκ γενετῆς νοῦσος ἐστίν.
35 At plures cum Stobaeo mssti πᾶν ἐστι ἄνθρωπος συμφορή. Pro quo vir quidam doctus, citra caussam tamen, ad marginem Aldinae meae πᾶν ἐστι ἀνθρώποισι συμφορή. Idem in opinionem venit Reiskio, fatenti tamen, omnia stare posse, modo κατὰ ad structuram adsciscatur: tendit et huc desiderium Gesneri ad Luciani Asin. c. 56. neque longe deflectit in larga disputatione Horreus, Obs. Herod. c. 6., varius tamen, ut solet. Kusterus versionem Gronovii et distinctionem, *igitur, universum est, homo calamitas*, taxat, suffectis his, *ita igitur, o Croese, homo totum casus est:* neque enim verum esse, omnes homines calamitosos esse; ipsum fateri Solonem in hac adlocutione, quosdam felices videri. Quod equidem non infitior, nec συμφορὴν contra scriptoris morem *casum* puto. Gaudemus mortales prospero saepe rerum successu; at quot non incurrunt, quae felicitati isti fraena injiciunt, manifestantque, ἡμᾶς οὐδὲν ὄντας ἄλλο πλὴν Εἴδωλ', ὅσοιπερ ζῶμεν, ἢ κούφην σκιάν, ut in Sophol. Ajac. 125. Sive ergo *universum* Gronovii, sive *totum* Kusteri praetuleris, ad summam res eodem deveniet. Mihi tamen, ne dicam dolo, aequius meliusque videtur, *omnino homo calamitas est*, sive *calamitosus*, uti Valla. Ὁ βίος ἀληθῶς οὐ βίος, ἀλλὰ συμφορά· alia in re Euripid. Alcest. 802. WESS. In istam sententiam calamitatem mortalium deplorat apud Nostrum Artabanus, VII. 46. et ipse Jupiter apud Poëtam, Iliad. ρ'. 445. Sed hoc quidem loco, si connexionem spectes disputationis, videtur utique συμφορὴ in eam sententiam intelligenda, quam in Latina versione expressi. Quod si constanter in malam partem acceptum vocab. συμφορὴ posuisset Herodotus, non opus fuerat adjecto epitheto ἄχαρις συμφορὴ, quo utitur I. 41. VII. 190. Bene habet πᾶν adverbialiter accipiendum, ut supra, quemadmodum vulgo compositum πάμπαν. SCHWEIG.

8. ἔχοντα] Structurae exempla si requirantur, sumi ex lib. VI. 7. et 13. VIII. 100. et 111. etc. possunt. Tum εὖ postulabant iteratae locutiones καλῶς, εὖ, et εὐχαρίστως τὸν βίον τελευτῆσαι, tum orationis habitus. Neque enim ad perfectam felicitatem satis est jucundus bonorum cumulus, si molesta decessio accedat. De Polycrate Amasis

lib. III. 43. *ὅτι οὐκ εὖ τελευτήσειν μέλλει εὐτυχέων τὰ πάντα.* Haec, quae
36 sub manu sunt, imitatus est Dionysius tyrannus in Stobaei Serm. xciii. p. 560. Wess.

10. *ἄπηρος*] Natum *ἄπειρος* est ex soni adfinitate, quae in Aldino c. 196. *ἔμπειρος* ex *ἔμπηρος* progenuit: Reiskius admonuit, *ἄπηρον* *membris omnibus integrum* dixisse Gregor. Nyssen. Epist. ad Eustath. p. 10; vocarunt et alii. Naevus plane similis vitiavit haec Libanii t. II. p. 665. d. *ἢ γὰρ οὐδὲν ἐγίγνετο ἄν, ἢ κομιδῇ τινα εὐαρίθμητα, αὐτὰ οὐδὲ ἄπειρα.* Sententia oratoris postulat *ἄπηρα.* Wess.

11. *ὄλβιος*] Hesychius Larchero citatus, *Ὄλβιος: ὁ διὰ τοῦ ὅλου βίου μακαριστός.*

15. *δίκαιος*] Vid. Matthiae Gr. gr. 296.

16. *σκοπέειν δὲ χρὴ* etc.] In celeberrimo hoc dicto Aristoteles haesitat Ethic. Eudem. II. 1. et Nicomachic. I. 10; non item Sophocles Euripidesque, ad cujus Andromach. v. 100. Barnesium vide. Wess.

33 1. *Ταῦτα λέγων τῷ Κροίσῳ* etc.] Scabra haec et salebrosa Geinozio, cui ex scriptura Paris. et R. adlubuit *ταῦτα λέγοντι Κροῖσος οὔκως οὔτε ἐχαρίζετο*, *haec dicenti Croesus nihil neque gratificabatur* etc. At satis tum importunum *ἀποπέμπεται*, transeunte, ut aiunt, potestate, et sine suo casu, ne de nimia mutatione memorem. Reiskius, nisi mox *ἀμαθὴς* legatur, pro *οὔκως* mallet *οὗτος*, ultro agnoscens minime Herodoteae facilitati respondere omnia: contra ea Vallae Latina, *saneque est visus indoctus*, laudat Berglerus, *ἀμαθὴς* ad eorum exemplum refingens; quod et mihi, auctoritate libri Britannici munitum, se probavit. Sic certe omnia plana. Plutarchus eundem ferme in modum *ἤδη μὲν ἀλλόκοτος* (Solon) *ἐδόκει εἶναι τῷ Κροίσῳ καὶ ἄγροικος* in Solon. p. 93. e. Wess. Locum istum cum Valla sic vulgo interpretantur: *Haec Solon, neque assentando Croeso, neque ullius eum momenti faciendo, loquutus dimittitur: saneque visus est indoctus*, etc. A qua sententia, ne Larcherus quidem, quamquam meliora a populari suo Geinozio edoctus, vel latum unguem discessit. Jam pridem vero Gesnerus (in Chrestom. Graeca p. 9.) perspecte viderat, longe commodio-
37 rem huic loco inesse sententiam hujusmodi: *Haec cum diceret Croeso Solon, neque benigne illum tractavit Croesus, neque ullo eum loco habens a se dimisit, vehementer inscitum hominem ratus*, etc. Jamque olim in eamdem sententiam locum hunc Portus in Lexic. Ion. voce *λόγος*, interpretatus erat. Nempe hi ambo *δόξας ἀμαθέα εἶναι* cum edd. ante Wess. et mss. tantum non omnibus recte legebant: nam *ἀμαθής*, quod ex uno S. Wesselingius recepit, et post eum alii tenuerunt, vix dubitari potest quin ex imprudente correctione natum sit. Quod autem importunum Wesselingio visum est verbum *ἀποπέμπεσθαι* e activa notione (*dimittere, a se dimittere*) accipiendum; non recordatus erat vir doctissimus vel ex Xenophonte notum hunc verbi usum, Cyrop. I. 3. extr. et Memor. III. 1. extr. Jam iidem, quos paullo ante nominavi, Portus atque Gesnerus, quo sententia ista, quam dixi, verbis Herodoti inesse intelligatur, nihil prorsus mutandum censuerunt:

c Sic contrario sensu *μεταπέμπεται* c. 41, 1. *ἐξ ὀφθαλμῶν μιν ἀποπέμπεται εἰς Κέρκυραν.* Ipsum *ἀποπέμπεται* III. 52. *Περίανδρος* —

nempe in illa dictione, *Ταῦτα λέγων τῷ Κροίσῳ*, aliquod *ἀνακολουθίας* genus agnoscentes, non alienum ab Herodoti stylo, quum nominativus participii absolute ac veluti pendens ponitur, cui in reliqua verborum structura nihil ad amussim respondet; cujus generis exempla et alibi passim apud Nostrum et VIII. 83. et 87. exstant. Et in hac ratione adquiescere forsan poteramus, ni duo codd. mss. Wesselingio etiam citati, vestigia prodere nobis visi essent veteris scripturae *λέγοντι Κροῖσος*, quam partim ex his ipsis codicibus partim ex Geinozii conjectura, (*Hist. de l' Acad. des Inscript.* t. XVI. p. 59. seq.) adoptavimus. Schweig. Equidem lectionem Wesselingio satis firmatam restituendam putavi, quae et Matthiae non displicuit Gr. gr. 480. Obs. 1.

34 3. *ἦν γὰρ δὴ κωφός*] Vide infra c. 85. et Diodor. Sicul. II. p. 553. ubi Maximi Tyrii *μνημονικὸν ἁμάρτημα* tetigimus, et Valer. Maxim. somnium Croesi hinc describentem lib. I. 7. ext. 4. Wess. Monuit Eustathius, ad Od. *ε'*. p. 1539, extr. = 230, 8. prisco sermone Graeco *κωφὸν* *mutum* intelligi, recentiore *surdum*. conf. Nostrum I. 47. et Adnot. ad c. 38. Hippocrati *κωφοὶ* omnino dicuntur *οἱ ἀμαυροὶ καὶ ἀσθενεῖς (hebetes et debiles)* interprete Galeno in Glossar. Schweig.

38 5. *κατοῤῥωδήσας*] Semper Herodotus *καταῤῥωδήσας* et *καταῤῥωδῆσαι*: quod et hic olim fuisse existimo. In Luciani Dea Syr. c. 19. 21. etc. *ὀῤῥωδέειν* et c. 29. *ὀῤῥωδίη*, quae nisi librariis accepta referantur, Nostri Ionismus proscribet. Wess.

35 2. *ἔστι δὲ παραπλησίη ἡ κάθαρσις* etc.] Vide de lustrandi consceleratos Graecorum ritu Euripid. Orest. 511. et Iphig. Taur. 950. et Schol. ad Iliad. *Ω*. 480. Wess.

3. *ἐπίστιος ἐμοὶ ἐγένεο*] Scholiastes Apollon. Rhod. *ἐφέστιον, ἐπὶ τῇ ἑστίᾳ ὄντα*, recte: IV. 747. *Supplex* est, *ad focum* pro more *adsidens*. Vide Des. Heraldum in Tertullian. Apolog. I. Digression. 26. pag. 252. Iterum Apollon. IV. 703. *ῥέζε θυηπολίην, οἵῃ τ' ἀπολυμαίνονται Νηλῆες ἱκέται, ὅτ' ἐφέστιοι ἀντιόωσιν.* Aeschylus Eumenid. 580. *ἔστι γὰρ δόμων Ἱκέτης ὅδ' ἀνὴρ καὶ δόμων ἐφέστιος Ἐμῶν.* Scio et *domesticum* adsignificare ex Criticis ad Apollon. I. 909., non hic. Wess.

4. *Γορδίεω μὲν τοῦ Μίδεω εἰμὶ παῖς*] Gordius ejus Midae filius fuisse videtur, de quo supra c. 14. Neque opinari absurdum erit, Phrygiae, sed Croeso tributariae, regno praefuisse. Conf. Bouherii Dissert. Herodot. cap. 8. pag. 85. Wess.

5. *μένων ἐν ἡμετέρου*] Sic VII. 8, 4. *τὰ τιμιώτατα νομίζεται ἐν ἡμετέρου*, nec sine msstorum discordia, quae et his Heliodori lib. VI. p. 265. *ὢν, ὡς οἶμαι, φιλανθρώπων ἐν ἡμετέρου πεπείρασθε*: namque Xylandri scriptus *ἐν ἡμετέρῳ*. Paullo diversum, obportunum tamen, uti admonuit Berglerus, Poëtae II. in Mercur. v. 370. *ἦλθεν ἐς ἡμετέρου διζήμενος εἰλίποδας βοῦς.* Barnesii certe audacia, corrigentis *ἡμέτερον*, excusari non debet. Wess.

36 1. *συὸς χρῆμα γίνεται μέγα*] Imitatur Athenaeus in leone, quem Imp. Adrianus confecerat, *μέγα χρῆμα ὄντα καὶ πολλῷ χρόνῳ καταvεμηθέντα πᾶσαν τὴν Λιβύην* VIII. p. 677. E. et Schol. Homeri Iliad. *ι*. 525. Haud vero scio an adscribenda sint Heliodori loca, satis cognita, quae Berglerus male conversa animadvertit. Aethiop. lib. VIII. p. 364.

ubi *βασίλειον αὐλῆς* praeoptat. V. p. 233. et 246. de Chariclea, *ἔστι γάρ τι χρῆμα σοφώτατον, καὶ καιρὸν διαθέσθαι δραστήριος: est enim sapientissima, et sollers ad utendum occasione.* Copulam de suo, nec male,
39 addidit. Copiose et erudite de hoc genere Valckenarius ad Euripid. Phoeniss. p. 71. WESS.

Ib. *παιδὸς πέρι — μνησθῆτε*] Vid. Matthiae Gr. gr. 325.

5. *ταυτά*] Proxime praecessere, *νεόγαμός τε γάρ ἐστι.* Phidippidem lib. VI. c. 105. dicit *ἡμεροδρόμον τε καὶ τοῦτο μελετῶντα.* Nonnihil hinc distant in Luciani Prom. c. 5. *ῥήτωρ ἐστὶ, καὶ τὰ τοιαῦτα οὐ παρέργως μεμελέτηται αὐτῷ*: quaeque dantur similia. VALCK. *Ταῦτα*, sc. *τὰ τοῦ γάμου.* SCHWEIG.

37 2. *ἀποκλῄσας ἔχεις*] Vallae *exclusum me tenes* necessarium negat Berglerus: satis fuisse *exclusisti me*, ut in Aristophan. Eccles. 355. *ἀχράς τις ἐγκλείσασ᾽ ἔχει τὰ σιτία, pyrum quoddam silvestre inclusit in alvo cibum.* Atticos sic solere, praeterque ceteros Sophoclem. Quod verissimum. Exempla olim dedi Observ. Var. I. 24. Nec multum referet tamen, Vallamne sequaris, an Berglerum. WESS.

Ib. *οὔτε τινὰ δειλίην μοι παριδὼν* etc.] His Herodoteis respondet quodam modo Sophocleum, Oedip. Tyr. 544. *δειλίαν ἢ μωρίαν Ἰδών τίν᾽ ἐν ἐμοὶ, ταῦτ᾽ ἐβουλεύσω ποιεῖν;* Confer I. 108. et Leopardum Emend. VII. 11. WESS. *ἀθυμίην* interpretatur Thomas Mag. *τὸν πρὸς τοὺς πολέμους ὄκνον.* SCHWEIG. *in Lexic.*

3. *νῦν τε τεοῖσί με χρὴ ὄμμασι* etc.] Scribendum puto: *νῦν τοι τέοισί με χρὴ ὄμματι — φαίνεσθαι; Te* (patrem) *quibus me oculis oportet intueri?* Sophocles Ajac. 462. *Καὶ ποῖον ὄμμα πατρὶ δηλώσω φανεὶς Τελαμῶνι;* Plurima hujus generis ad Ciceron. Or. pro Rabir. sub finem congessit Abramus. VALCK.

Ib. *τέοισι*] Noster II. 82. *τέοισι ἐγκυρήσει* ex M., hoc est *τίσι, quibus?* et IV. 155. *τέῳ δυνάμει, κοίῃ χειρί; qua copia? quave manu?* Homerus Iliad. *ω.* 387. *τέων δ᾽ ἔξ ἐσσι τοκήων; qui te genuere parentes?* WESS.

38 2. *ἐπὶ τὰ παραλαμβανόμενα*] Non male Valla, *ad ea quae suscipiuntur*, sive quae Mysi urgent, ut te duce in manus sumantur et peragantur. Conjecturae doctorum virorum *παραβαλλόμενα, παρεμβαλλόμενα, παρακαλούμενα* nimiae sunt. Plato, sed alia forma, in Critia p. 109. D. *τὰ δὲ ἔργα, διὰ τὰς τῶν παραλαμβανόντων φθορὰς καὶ τῷ μήκει τῶν χρόνων, ἠφανίσθη.* Adi Abresch. Dilucid. Thucyd. p. 665. et 679. WESS. Ut *παραλαμβάνειν ἀρχὴν* est *suscipere magistratum*, et *παραλαμβ.*
40 *λόγον sermonem suscipere;* (cf. Lexic. nostrum Polybian.) sic haud incommode *παραλαμβ. ἔργον* dixeris, *opus* vel *negotium suscipere.* SCHWEIG.

3. *τὸν γὰρ δὴ ἕτερον, διεφθαρμένον τὴν ἀκοὴν*] Duo postrema verba primus non modo in suspicionem *νοθείας* adduxit, sed omnino tollenda censuit Reizius in Praefat. ad Herodot. p. XXII. seq. „Si non tantum „(inquit) *mutus*, ut I. 85. dicitur, verum etiam, ut h. l. significatur, „*surdus* erat ille Croesi filius, quo modo unquam fieri potuit, ut is „loqui disceret? Annon Herodotus I. 85. diserte ait eum duntaxat „*mutum*, ceteroquin autem *integrum* fuisse? Verba *τὴν ἀκοὴν* adscri-

„pserat lector aliquis, notare sibi volens quonam sensus vitio Croesi „filius laborasset: qui lector, cum esset recordatus illum dici ab He„rodoto I. 34. *κωφὸν*, id vocabulum ea significatione acceperat, non „qua id scriptores antiquiores adhibuerunt, sed qua recentiores.“ Eodem argumento inductus Larcherus verba ista e Gallica Herodoti versione exsulare jussit. Et speciosa utique ratio est, quae dubitationem quidem gravem poterat injicere: nec tamen ita certa, ut spreto librorum omnium communi consensu prorsus eliminari verba ista debuerint. Denique nihil impedit, quo minus credamus utroque vitio laborasse hunc juvenem; et quoniam surdum, idcirco mutum fuisse; nec tamen prorsus aurium usu caruisse, aut successu temporis ita levatum fuisse id vitium, ut vocem loquentium percipere aliquatenus ille potuerit, nec tamen prius ipsum articulatam vocem edidisse, quam ea occasione quae infra cap. 85. refertur. Nec vero usquam Herodotus ait, praeterquam quod *mutus* puer fuerit, ceterum *sensus* omnes *integros* habuisse: nam vocab. *ἐπιεικὴς*, quo c. 85. utitur, haud dubie non ad corporis facultates, sed ad ingenium et ad mores refertur. Schweig.

41 1. *ἀχάριτι, τὴν*] Geinozius t. XVI. Acad. Inscript. p. 61. de schedarum lectione nihil demutat, *συμφορῇ πεπληγ. ἄχαρι, τήν τοι οὐκ ὀνειδίζω, ἐκάθηρα*, *ego te calamitate percussum ingrata, quam tibi non exprobro, purgavi:* per utique conmode, si *ἄχαρι* eo casu Ionum ore usurparetur. Malui, uti mos fert, *συμφορῇ πεπλ. ἀχάριτι*, secutus ex
41 parte quadam Aldum. Qua quidem in re audacior si videar, non deerit venia. *Συμφορὴ ἄχαρις, τιμὴ ἄχαρις*, recurrent VII. 36. et 190. Obportune Euripides Alcest. 855. *Ὅς μ᾽ εἰς δόμους ἐδέξατ᾽, οὐδ᾽ ἀπήλασε, Καίπερ βαρείᾳ συμφορᾷ πεπληγμένον.* Per vero humaniter, atque uti oportet, addit rex *τήν τοι οὐκ ὀνειδίζω*. Namque, uti vere Plutarch. de Adul. p. 64. *πᾶσα ὀνειδιζομένη χάρις ἐπαχθὴς καὶ ἄχαρις*. Wess. Merito Wess. dubitaverat, *ἄχαρι* dativo casu usurpari Ionum more: at nec *ἀχάριτι* scriptum oportebat. Unice verum erat *ἀχάρι*, tono in penult. posito, ob ultimam syllabam productam. Sic *ἀπόλι* VIII. 61. ultima syllaba ex *ἀπόλϊ* contracta, quod Ionicum est, pro communi *ἀπόλιδι*: item *Ἶσι* II. 40. ex complurium librorum scriptura, ex *Ἴσϊ* contractum, quo Iones utebantur pro communi *Ἴσιδι*, sicut *Ἴσιος* II. 41. pro *Ἴσιδος*, et *Θέμιος* II. 50. pro *Θέμιδος* vel *Θέμιτος*, et id genus alia. Schweig.

Ib. *ἀχάριτι* ponere non ausim; *ἀχαρίτῳ* scribatur an *ἀχαρίστῳ* nihil interest; nisi quod Codices Herodotei praebent *ἀχάριτα παθήματα* I. 207. et *ἀχαριτώτατον* VII. 156. Utrumque fuit in usu, sicut *ἀθέμιστος* et *ἀθέμιτος*. *Tristis calamitas* Herodoto dicitur *ἄχαρις συμφορὴ*, VII. 190. Alterum illud, *τήν τοι οὐκ ὀνειδίζω*, harum rerum peritis facile posset adprobari: Andocides p. 20, 18. *τὰς ἐμὰς συμφορὰς ἐπὶ παντὶ ὀνειδίζειν*. Demosthenes c. Androt. p. 397. §. 108. *τὰς ἰδίας συμφορὰς ὀνειδίζειν καὶ προφέρειν ἑκάστῳ*: quod homine indignum facinus merito judicabat in Or. pro Cor. p. 182. §. 431. *ἐγὼ δ᾽ ὅλως μὲν, ὅστις ἄνθρωπος ὢν ἀνθρώπῳ τύχην προφέρει, παντελῶς ἀνόητον ἡγοῦμαι*. Aeschines c. Ctesiph. p. 64, 40. *οὐ τὸ δυστύχημα ὀνειδίζω*. Valck.

3. *ἀπολαμπρύνεται*] Videtur *ἀπολαμπρυνέαι* pingendum, ut sit Futurum, ex *λαμπρυνέεαι* decurtatum. SCHWEIG. *in Lexic.*

43 2. *καθαρθεὶς* bene. Neque enim dialecti indoles, ut *καταρθεὶς* scribatur, permittit. *καθάρσιος*, *κάθαρσις*, *ἐκάθηρα*, quae passim hic reperiuntur, scripturam firmant. Contra peccatur c. 46. *ἐν πένθεϊ μεγάλῳ καθῆστο*, quod *κατῆστο* fuisse, *κατήμενος* et hoc de genere alia ostendunt. Vide III. 83. Quae vero de infelice Adrasto produntur, in Luciani animo fuerunt Jovem Confut. exhibentis c. 12. WESS.

44 2. *Καθάρσιον* — *Ἐπίστιόν τε* etc.] Tetigit haec Eustath. in Odyss.
42 p. 1562, 33 = 262. fin. Notissimi Jovis tituli sunt, expliciti a Dione Chrys. Or. I. p. 8. D. et XII. p. 226. A. uberiusque a Tayloro ad Lysiae Or. Parental. p. 35. WESS. Conf. veteres Interpretes ad Aristoph. Eq. 498. et ad Euripid. Hec. 345. quos ad h. l. Larcherus laudavit. SCHWEIG.

45 4. *φονεὺς δὲ*]. Vide Hermogen. Method. c. 9.

Ib. *ἐπικατασφάζει*] De Adrasto Diodorus t. II. p. 553. *ὁ δὲ οὐδὲν ἧττον κατ᾽ ἰδίαν ἐπὶ τὸν Ἄτυος τάφον πορευθεὶς ἑαυτὸν κατέσφαξεν.* Plutarchus de Stratone Narrat. Amat. p. 772. *ὁ δὲ φανερῶς ἐπικατέσφαξεν ἑαυτὸν τῇ παρθένῳ.* WESS.

Ib. *ἐν πένθεϊ μεγάλῳ καθῆστο*] Tristitiae indicium, et apud alios poenitentiae, habitus iste erat. Josephus Ant. Jud. XIX. 8, 2. *ἡ πληθὺς αὐτίκα — ἐπὶ σάκκου καθεσθεῖσα τῷ πατρίῳ νόμῳ τὸν θεὸν ἱκέτευεν.* Verum hoc illi nationi Syrisque paene sollemne. Male certe mutat S. cum V. WESS. Vereor, ne cauti Wesselingii potius, quam audaciorum aliorum doctorum virorum, sequi vestigia debuerim. Nam in *κάτηρσα* quidem per *τ* scriptum III. 134. consentiunt libri omnes, itemque in *κατήμενος* VIII. 90. IX. 56. et alibi. At in *καθῆστο* scrupulum injicere debebat, quod et h. l. et III. 83. ne unus quidem ex omnibus codicibus, qui adhuc excussi sunt, *κατῆστο* praeferat, communi consensu omnes scripturam per *θ* teneant. SCHWEIG.

46 1. *καταλαβεῖν*] Male Gronovius audit ob Medicei *καταλαβεῖν* probatum, quod tamen aliae schedae ratum habent atque obportunum est. Nondum id animo rex versabat, ut gliscentem Persarum potentiam *obprimeret* ac prorsus *everteret: accisam* et *coërcitam* desiderabat. Itaque legatis, ut sciscitarentur, injunxit, *εἰ στρατεύηται ἐπὶ Πέρσας καὶ εἴ τινα στρατὸν ἀνδρῶν προσθέοιτο*, *an in Persas expeditionem susciperet, et aliquem virorum exercitum adscisceret;* c. 53. Quod utique omnibus in more est, qui ex aucto vicinorum et magis crescente imperio rebus suis formidant, ut bene Pufendorfius VIII. 6, 5. Jur. Nat. et Gent. Ut vero intellexit ex oraculo, in fatis sibi esse *μεγάλην ἀρχὴν καταλῦσαι*, tum demum cupido incessit et spes evertendi Persarum Cyrique regni, *καταλύσειν τὴν Κύρου βασιληΐην*. Haec Noster clarissime. *Καταλαβεῖν coërcendi* et *conpescendi* notionem non recusat. Suidas,
43 *κατέλαβεν· ἐπέλαβεν, ἐπέσχε τῆς ὁρμῆς*, additis Herodoti verbis V. 21. quibus respondent III. 36. et 52. VII. 9. ne alia adnumerem. Conf. Abresch. Diluc. Thucyd. p. 509. WESS.

2. *Ἀμφιάρεων*] Vid. Pausanias I. 24. infra VIII. 134. LARCHER.

4. οὐ φωνεῦντος] Docta Grammaticorum natio uno fere ore οὐ λαλέοντος, Ammonius, Suidas, Eustathius, atque alii, a Valckenario laudati ad Eranium Philon. p. 170. Consentit Apollonius in Glossis Herodoti apud Etymolog. p. 552, 7. tum Aristides, Oenomaus in Eusebii Praep. Evang. V. 39. et Porphyrius Vit. Plotini c. 22.[f] Scripti codices in vulgato adquiescunt, nec non et lapidis monumentum, Delphis a Cyriaco Anconitano visum, Inscript. p. 28. Neque ego obluctor. Grammaticorum οὐ λαλέοντος ex interpretamento venit. WESS.

Ib. κραταιρίνοιο] Testudo oraculi κραταίρινος, ex duriore testa, λιθόῤῥινος Empedocli est in Plutarchi Sympos. I. pag. 618. de quo ejus titulo docte Piersonus Verosimil. lib. II. 2. WESS. Κρατερήνοιο, quod nullis machinis tuearis, relictum fuit in Schol. ad Lucian. Jov. Trag. cap. 30. licet et in eisdem Scholiis ad Jov. confut. cap. 14. alterum genuinum legeretur. Quod alibi reperitur Ὀσμὴ δ᾽ ἐς φρένας ἤλυθέ μου, positum a tali videtur, cui fuit ignota vetus et Homerica loquendi ratio, Alcaeo restituenda apud Athen. III. pag. 85. F. ἰαίνοι σε φρένας ἁ θαλασσία λεπάς. Aeschyl. Pers. 161. καί με καρδίαν ἀμύσσει φροντίς. Suppl. 384. φόβος μ᾽ ἔχει φρένας. Eurip. Orest. 606. ὥστε μ᾽ ἀλγῆσαι φρένας. Grammaticis ista scribendi figura vocatur ὅλον κατὰ μέρος. VALCK.

48 3. τῶν μὲν δὴ οὐδὲν προσίετό μιν] Vulgus dixisset τῶν μὲν δὴ οὐδὲν αὐτὸς προσίετο, uti Portus admonuit. Sic Aristophanes Equit. 358. ἓν δ᾽ οὐ προσίεταί με τῶν πραγμάτων. WESS.

Ib. προσεύχετό τε καὶ προσεδέξατο,] Croesus, turpi superstitione dementatus, oraculi responsum, ut vidit, *adoravit*, prorsus ac Ciliciae praefectus accepto oraculo: ὁ δ᾽ ἡγεμὼν ἐκεῖνο ἐξεπλάγη καὶ προσεκύνησε, 44 in Plutarcho de Defect. Oracul. p. 434. E. WESS.

49 ἑκτῆσθαι] Eustath. in Homer. Il. p. 759, 41 = 662, 39. τὸ ἑκτῆσθαι Ἀττικὸν ἐστι καὶ αὐτὸ, καὶ Ἰωνικὸν δὲ, ἀποβληθέντος τοῦ συμφώνου τῆς αὐξήσεως. WESS.

50 1. κτήνεα — πάντα τρισχίλια] Gronovium vide. Qui veri fidem hunc victimarum numerum excedere decernunt, non recordantur liberalissimae Salomonis pietatis in templi Hierosolymitani dedicatione 1. Reg. VIII. 63. nec Graecanicae superstitionis, qua saepe, uti Theodoretus ait Orat. VII. ad Graec. p. 104. καὶ ἑκατόμβας καὶ χιλιόμβας κατέθυον, καὶ ποίμνια κατέσφαττον καὶ βουκόλια. Genio Croesi prodigum id non fuit. WESS. — Post Casaubonum ad Strabon. p. 70. docuerat Gronov. ad h. l. πάντα idem valere ac ἑκάστου γένους, *de quoque genere.* Conf. Wess. et Valck. ad Nostri IV. 88. SCHWEIG.

Ib. νήσας] Περινῆσαι bis obvium est II. 107. Apollonius Rhod. III. 1033. αὐτῷ πυρκαϊὴν εὖ νήσας, et vs. 1207. νῆσε σχίζας. Adde Eustath. Homer. Il. p. 741, 59 = 638, 10. WESS.

2. ἡμιπλίνθια etc.] Diodorus Sicul. XVI. 56. aliique auctores, qui ab Hemsterhusio ad Luciani Contempl. c. 12. nominantur, πλίνθους *lateres* vocant, quos Noster *dimidiatos lateres*, ἡμιπλίνθια: quasi Latine *semilateres* vel *semilateria* dicas. Nempe illi latiore quadam notione voc. πλίνθος acceperunt; Herodotus vero, quum πλίνθοι plerumque

f) Item Lucian. de Salt. c. 62. SCHWEIG.

intelligerentur lateres formam exacte quadratam et quatuor latera aequalia habentes, satis declarat cur ipse ἡμιπλίνθια nominet; modo rationem illius recte interpreteris. Nam, quod ait ἐπὶ μὲν τὰ μακρότερα, ποιέων ἑξαπάλαιστα, etc. id qui (ut vulgo ab interpretibus factum video) sic interpretantur, ut alios lateres fuisse longiores intelligant, alios breviores; hi profecto egregie falluntur. Lateres sive semilateres, quos dicit Scriptor, pari figura mensuraque omnes fuere, nempe forma non usquequaque quadrata, sed oblonga; et quidem *in longiorem partem*, ἐπὶ τὰ μακρότερα, (scilicet μέρη; sicut in illis dictionibus ἐπὶ τάδε, ἐπὶ θάτερα, ἐπὶ δεξιά, ἐπ᾽ ἀριστερά), *sex palmas metiebantur, in breviorem tres palmas;* ita ut duo talia ἡμιπλίνθια, alterum juxta alterum posita, unius integrae πλίνθου figuram referrent. Prae-
45 clare etiam olim (ut ex Larcheri ad h. l. adnotatione discimus) illustris Itinerum minoris Anacharsidis Auctor viderat, de triplici dimensione, in longum, latum, et profundum, quod aiunt, hic agi: sed idem, difficultate ea impeditus, de qua mox dicam, in Larcheri aliorumque interpretum sententiam concedens, longiora alia ἡμιπλίνθια, alia breviora, statuit; longiora nempe ea, quae ex albido auro confecta fuisse Herodotus ait; breviora quatuor illa, quae ex auro perpurgato. Vide *Voyage du jeune Anacharsis*, t. II. p. 431. ed. in form. oct. SCHWEIG.

Ib. ἑξαπάλαιστα] Habuisse Nostrum ex doctrina, vel more patriae, aut alia consuetudine, ἑξαπάλαστα, τριπάλαστα etc. fallax [Gronovii] suspicio est. Τῶν ποδῶν μὲν scribit ipse II. 149. τετραπαλαίστων ἐόντων, τοῦ δὲ πήχεος ἑξαπαλαίστου, nulla Codicum discordia. Minime παλαστὴν damno. Phrynichus, παλαστὴ τὸ μέτρον καὶ θηλυκῶς λέγεται καὶ ἄνευ τοῦ ι. Neque nescio criticorum veterum contentiones de Homerico τὸν δὲ παλαστήσασα Odyss. ά. 252. Sed amo, haberi si possit, scriptionis in Herodoto consensionem. WESS. Monuit Schneiderus in Lexico critico Linguae Graecae, etiam in Chandleri Inscript. Attic. p. 2. n. 1. plus semel παλαστὴν absque jota scribi. Suspicari vero licitum erit, scripturam istam nonnisi vulgari usu, brevitatis caussa, obtinuisse: nam quod apud Phrynichum legitur, homines indoctos παλαστὴν cum jota scribere, id quidem vel ipsius Grammatici culpa, vel librariorum, turbatum videtur. SCHWEIG. In Lobeckii ad Phrynichum nota p. 296. l. 3. pro *jota destituuntur* lege *jota habent.*

3. ἑπτακαίδεκα καὶ ἑκατόν] In πλίνθων sive ἡμιπλινθίων numero Diodorum Sicul. ab Herodoto discrepare nota res est: adnumerat cxx. lib. XVI. 56. ubi in Adnotationibus plura. WESS. Nempe rotundo numero usus est Diodorus; qui nec ita subtiliter, ut Noster, materiae et ponderis diversitatem memoravit. SCHWEIG.

4. ἀπέφθου χρυσοῦ] Consentiunt interpretes omnes, *purissimum aurum* hoc nomine intelligi: sed in explicanda nominis ratione in partes abeunt contrarias. Larcherus cum Salmasio (Exercit. Plin. p. m. 762. et 791. cui etiam Nicias suffragatur in Notis ad Aristot. Mirab.
46 Auscult. p. 88.) ἄπεφθον *aurum* idem intelligit quod alias ἄπυρον vocatur, scilicet quod *absque coctione* statim perfectum et purum reperitur. At hanc interpretationem nec usus sermonis nec analogia admittit. ἄπεφθον enim *aurum* Graeci dixere τὸ πολλάκις ἑφθὸν, ὥστε γενέσθαι

ἄβρυζον, *saepius excoctum, quo fiat obryzum;* ut perspicue Suidas cum vetere Thucydidis Interprete ad II. 13. docet. Quibus Etymologus adsentitur, monens ἄπεφθον *aurum* ab Herodoto dici fere ut ab Hesiodo πάνεφθον, ἀπὸ τοῦ ἑφθός. Nempe non est hîc τὸ ᾱ στερητικὸν: sed ex ἀπὸ et ἑφθὸς compositum vocabulum ἄπεφθος, *decoctus, percoctus;* quemadmodum etiam a verbis ἕψω et ἑψέω fiunt composita ἀφέψω et ἀφεψέω. Itaque recte faciunt quicum Valla ἄπεφθον χρυσὸν *aurum* intelligunt *excoctum,* id est, *igne bene purgatum:* quo de vocab. in eamdem sententiam diligenter Aem. Portus in Lex. Ion. disputavit. Conf. Pollucis Interpp. ad III. 87. Pari ratione in Alexidis versiculo apud Athen. III. 122. f. *aqua decocta,* quae *crudae* opponitur, ὕδωρ ἄπεφθον vocatur.

Jam ab excocto illo purioreque auro mox distinguitur λευκὸς χρυσὸς, id est, *candidum* sive (ut commode Valla reddidit) *albidum aurum;* nempe, quod minus fuerit perpurgatum, multumque argenti habuerit immixtum: nam *omni auro* (ut Plinius ait, veteres auctores secutus, lib. XXXI. sect. 23.) *inest argentum vario pondere.* Et apud nullum quidem alium scriptorem λευκὸν χρυσὸν (hoc ipso nomine) memoratum legimus: sed, quoniam de CXVII. hemiplinthiis nonnisi quatuor ex puriore auro confecta ait Noster, reliqua omnia ex albido auro, consentaneum est ut *albidum aurum* minus purum intelligamus, quum praesertim nonnisi baseos vice fungi debuerint ista ἡμιπλίνθια, cui basi leo ex purissimo auro conflatus insisteret.

At quod de pondere hemiplinthiorum utriusque generis vulgo apud Nostrum adjicitur, ἀπέφθου χρυσοῦ τέσσαρα, τρία ἡμιτάλαντα ἕκαστον ἕλκοντα· τὰ δὲ ἄλλα — σταθμὸν διτάλαντα, id quidem, si verum illud est quod de pari omnium hemiplinthiorum mensura paullo ante diximus, mirum utique et absurdum debet videri; pondus hemiplinthiorum ex puro auro factorum quarta parte minus fuisse quam eo-
47 rum quae argentum auro mixtum habuerunt! Nam τρία ἡμιτάλαντα non, quod Valla in versione expressit, *duo talenta cum dimidio* significat, sed *unum cum dimidio.* (conf. Polluc. IX. 55. et Lexic. nostrum Polybianum, voc. ἡμιδακτύλιον, ex Polyb. VI. 23, 11. tum voc. ἡμιπόδιον, et ἡμιστάδιον.) Neque ignorasse Herodotum putabimus gravius aurum esse argento. Quam difficultatem non aliter levari posse viri doctissimi existimarunt, nisi statuerent hemiplinthia ex puro auro facta multo breviora fuisse reliquis. At hoc quoniam non modo gratis sumitur, sed etiam superioribus Herodoti verbis manifeste repugnat, alia quaerenda medela erat. Intelligi par erat, non τρία ἡμιτάλαντα h. l. scripsisse Herodotum, sed id ipsum quod Valla sive ex felici conjectura hîc expressit, sive in suo Graeco exemplari repererat; nempe τρίτον ἡμιτάλαντον, quod *duo talenta cum dimidio* significat, prorsus sicut apud eumdem Nostrum ἕβδομον ἡμιτάλαντον sunt *sex talenta cum dimidio,* et τέταρτον ἡμιτάλαντον, *tria talenta cum dimidio.* Atque haec pluribus abhinc annis ita in commentariis meis scripseram, quum eamdem hujus loci emendationem a viro de bonis literis praeclare merito Fr. Chr. Matthiae propositam vidi in Programmate, Francofurti ad Moenum anno 1810. vernaculo sermone edito. Eamdem vero, quam auctori restituimus, scripturam

haud dubie olim in suis Herodoti codicibus veteres Grammatici reperERANT. Certe, quum Pollux IX. 54. ait, priscos auctores *τρίτον ἡμιτάλαντον* et *ἕβδομον ἡμιτάλαντον* ea quam dixi notione usurpasse, utique videri debet Herodoti hunc locum et paulo inferiorem in animo habuisse: quodque idem adjicit *πέμπτον ἡμιτάλαντον*, fortasse memoriae lapsu sic scripsit pro eo quod est *τέταρτον* apud Nostrum. Paria Etymologus habet p. 744. et Didymus apud Priscian. p. 1350. et p. 1347. diserte auctorem Herodotum citans. Adnotare obiter liceat, (quod et Priscianus et Didymus locis citatis monuerunt) ex simillima loquendi formula derivatum esse Latinum nomen *Sestertius*, quod idem valet ac *semis tertius*, scil. *assis*, id est, *duo asses cum dimidio*. Schweig.

4. *λέοντος εἰκόνα*] Forsan in leonis illius memoriam, de quo Noster
48 infra, c. 84. Conf. Creuzeri Historicor. Graec. Fragm. p. 103. seq. Aliam hujus donarii rationem Pignorius finxerat ad Tab. Isiac. p. 23. referente Gronovio ad h. l. Schweig.

5. *κατεκαίετο ὁ ἐν Δελφοῖσι νηός.*] De templo Delphico Pisistratidarum tempore deflagrante, II. 180. Wess.

Ib. *ἕλκων σταθμὸν ἕβδομον ἡμιτάλαντον*] Vide interpretes Pollucis IX. 54. seq. Usus praeter alios his est Didymus, cujus in Prisciani de Ponder. Commentario p. 1350. verba sic scribenda videntur: *Ἴωνες καὶ Ἀττικοὶ τὰ δύο ἥμισυ, ἥμισυ τρίτον φασὶ, καὶ τὰ ἓξ ἥμισυ τάλαντα, ἕβδομον ἡμιτάλαντον καθάπερ φησὶν Ἡρόδοτος.* Quae adduntur, nihil ad Nostrum, nec vera omnia sunt, sed vitio temporum turbata. Lege Commentar. ad Marm. Sandvicense Taylori pag. 32. Wess. Vide ad II. 106.

Ib. *Κορινθίων θησαυρῷ*] Plutarch. II. p. 400. Larchero citatus, *Τί δὴ τὸν οἶκον, οὐ Κυψέλου τοῦ ἀναθέντος, ἀλλὰ Κορινθίων ὀνομάζουσι; — Ὅτι τῆς τυραννίδος καταλυθείσης ἐβούλοντο Κορίνθιοι — τὸν ἐνταῦθα τουτονὶ θησαυρὸν ἐπιγράψαι τῆς πόλεως· Δελφοὶ μὲν οὖν ἔδοσαν, ὡς δίκαιον, καὶ συνεχώρησαν.*

51 1. *μεγάθεϊ*] Movit controversiam Gronovius *τῷ μεγάθεϊ*, quod in M. *μεγέθεϊ* reperiatur et hic et alibi: nusquam ergo Herodotum videri *μέγαθος* scripsisse. Aliud visum Gr. Corintho; [Dialect. Ion. §. 59.] *τὸ μέγεθος*, ait, *μέγαθος λέγουσιν* Iones. *Ἡρόδοτος ἐν τῇ δευτέρᾳ τῶν Ἱστοριῶν* II. 76. *πρόσωπον — μέγαθος ὅσον κρέξ.* Quo tamen loco S. *μέγεθος*. At is hoc in vocabulo varius est, sicuti et V. Saepe hoc, saepe illud probatur. *Μεγάθεα, μέγαθος* I. 202. 203. II. 92. III. 107. IV. 52. etc. uterque. Par discordia in R. et K. Retineamus vulgatum, donec aliunde certius adfulgeat. Dictio ipsa tuta et protecta est. *Μεγάθεϊ σμικροὶ* II. 74. IV. 52. *μικκός γα μᾶκος οὗτος* Aristoph. Acharn. 909. *κάλλει καλῆς, μεγέθει μεγάλης, τέχνῃ σοφῆς* Theophilus in Athen. XII. 2. p. 563. A. Wess.

2. *χωρέων ἀμφορέας ἑξακοσίους*] Scythici aheni par capacitas, IV. 81. Wess. — Quod ait *ἐπὶ τοῦ προνηΐου τῆς γωνίης*, sic rursus VIII. 122. Nescio vero cur *τῆς γωνίης* adjecto articulo dicat, nec tamen adjiciat ad dextram-ne, an ad sinistram. Schweig.

49 Ib. *Θεοφανίοισι*] Dum scriberentur qui supersunt codices Herodotei, notissima fuerunt *Θεοφάνια.* Festum Delphicum hoc velut proprio nomine dictum fuisse, haud opinor. Fortasse scripserat Herodotus *Θεοξενίοισι.* Delphis *Θεοξένια* celebrata, quod Castellanus et Meursius ignorarunt, aestimare licet e Plutarcho t. II. p. 557. F. et Polemone apud Athen. IX. p. 372. A. Utrobique narratis congruit grandis ille Croesi *κρητὴρ*, quo Delphos hoc die festo scribit usos Herodotus. VALCK. Quo minus Valckenaerio adstipuletur, Larchero obstat Pollucis auctoritas, I. 34. utrumque *Θεοφάνια* et *Θεοξένια* memorantis, necnon Philostr. v. Apollon. IV. 31.

3. *Θεοδώρου*] Plinius H. N. XXXV. 12. *Sunt qui in Samo primos omnium plasticen invenisse Rhoecum et Theodorum tradant, multo ante Bacchiadas Corintho pulsos.* Vide ad III. 41. LARCHER.

4. *περιῤῥαντήρια.* Vide Polluc. I. 8. LARCHER. qui loca pleraque a Sebero congesta descripsit.

5. *τῶν τις Δελφῶν*] Haec Ptolemaeus Hephaestio adripuit, ut nugaretur, in Photii Biblioth. Cod. CXC. p. 481. WESS.

6. *οὐκ ἐπίσημα*] *Nullo titulo signata*, Schweighaeuserus.

Ib. *χεύματα ἀργύρεα*] Pollux VI. 84. *τὰ δὲ ἀγγεῖα, τὰ ἐπὶ τῶν τραπεζῶν — οὓς μὲν δίσκους καλοῦσιν, ἐρεῖς κύκλους ἀργυροῦς, ἢ χεύματα ἀργυρᾶ, ἢ πίνακας.* Grammaticum ad h. l. alludere arbitratur Jungermannus.

Ib. *τὸ Δελφοὶ τῆς ἀρτοκόπου — λέγουσι*] Habet hinc Plutarchus, addita dedicationis caussa, t. II. p. 401. E. [scil. quod per mulieris illius fidem servatus fuisset, quum venenato pane interfectum voluisset noverca.] Dedit et Croesus *τὰ ἀπὸ τῆς δειρῆς*, sive *monilia, collo uxoris detracta*, ne quid Apollini negasse videretur: avarus enim ille et hominum credulitati illudens hoc genus dona captabat. Menelao anxio et sciscitanti *Πάγχρυσον φέρε κόσμον ἑλὼν ἀπὸ σῆς ἀλόχοιο Δειρῆς,* — propterea apud Athen. VI. p. 232. Eadem Eustath. Homer. Od. p. 1697, 44 = 453, 23. monente Berglero. WESS.

52 1. *τὸ ξυστὸν τῇσι λόγχῃσι*] *Λόγχη* hastae *spiculum* est. Noster VII.
50 69. *αἰχμὰς εἶχον, ἐπὶ δὲ κέρας δορκάδος ἐπῆν ὀξὺ, πεποιημένον τρόπον λόγχης:* et cap. 77. *εἶχον — αἰχμὰς σμικρὰς, λόγχαι δὲ ἐπῆσαν μεγάλαι.* Quae his ferme gemina sunt. Mitto itaque Bacchylidae *ἔγχεα λογχωτὰ* ex Stobaei Serm. LIII. p. 367. Strabonisque *ἀκόντιον λελογχωμένον σιδήρῳ μικρῷ* lib. III. p. 255. B. = 168. A. WESS.

53 2. *τῶν ἐξευρημάτων*] Croesus ut oraculi vires et divinationem periclitaretur, ea commentus erat, quae inventu ac cognitu per erant difficilia, *ἐπινοήσας τὰ ἦν ἀμήχανον ἐξευρεῖν τε καὶ ἐπιφράσασθαι*, cap. 48. Invenit personatus Apollo atque explicuit, quod fieri posse rex ambigebat. WESS.

3. *μεγάλην ἀρχήν μιν καταλῦσαι*] Potuisset *καταλύσειν* sedem tueri, sicuti c. 91. ni codicibus p acuisset aliud; neque illi tamen hos in genere sibi constant, saepissime in dubium vocantes, quid scriptor ipsemet voluerit. Haec vero celeberrima illa sors est, *Croesus Halym penetrans, magnam pervertet opum vim.* Qua de Cicero de Divin. II. 65. et Davisius ibidem. WESS.

54 1. *Πυθὼ, Δελφοὺς*] Schol. Iliad. ι'. 405. *Πυθὼ, πόλις Φωκίδος, ἧς οἱ οἰκήτορες Δελφοί.* Wess.

2. *προμαντηΐην καὶ ἀτελείην*] Ionice scripserat *προμαντηΐην καὶ ἀτελείην*, prouti recte legitur III. 67. *ἀτελείη τε καὶ προεδρίη* iterum occurrit IX. 72. Ista talia censerem equidem uno eodemque modo semper exaranda. Valck. *Ἀτελείην* sermonis indoles postulat. Delphorum in hoc genere gratum erga bene de oraculo meritos animum testantur formulae conplures. Addo descriptis a Gronovio ex lapidibus Cyriaci Anconitani p. 30. *ΔΕΛΦΟΙ ΕΔΩΚΑΝ ΦΙΛΙΠΠΩι ΚΑΛΑΤΜΝΙΩι ΑΥΤΩι ΚΑΙ ΕΚΓΟΝΟΙΣ ΠΡΟΞΕΝΙΑΝ ΠΡΟΜΑΝΤΕΙΑΝ ΠΡΟΕΔΡΙΑΝ ΠΡΟΔΙΚΙΑΝ ΑΣΥΛΙΑΝ ΑΤΕΛΕΙΑΝ ΠΑΝΤΩΝ.* Aliam Cyriacus excerpsit *ἐπιγραφὴν* corruptissimam p. 27. iteravitque Muratorius Thes. p. DLXXXIX. facili opera, modo cura haud defuerit, ex priore sanabilem. Wess. Simillimam ex Wheelero et Sponio inscriptionem adposuerat Gron. aliamque ex Marmoribus Oxoniensibus: conferrique jussit Nostri locum, IX. 73. Quod ad scripturam vocabuli spectat, *ἀτελείην* utique III. 67. editum est, ubi quidem *ἀτελίην* quatuor codices dabant; quo modo etiam h. l. in eis codicibus, qui in
51 *ἀγγελίην* deflexerunt, scriptum olim fuisse videtur; sed IX. 73. in *ἀτελείη* consentiunt omnes. Quarum formarum nulla est, qua non uti potuerit Herodotus: neque enim adhuc mihi persuaserunt viri docti, eadem constanter forma idem verbum ab illo scriptum fuisse. Caeterum facile crediderim, variandi studio Herodotum h. l. diversis duorum nominum terminationibus *προμαντηΐην* et *ἀτελείην* scripsisse. Schw.

55 2. *ποδαβρὲ,*] Hesychio *ἁβρὰ βαίνων* est *τρυφερόβιος*, neque discrepat *ποδαβρός*. Themistius recte Or. XIX. p. 226. D. *ἀλλὰ τρυφῆς ἦν καὶ οὐκ ἀρετῆς ὁ ποδαβρὸς ἐπωνυμία.* Convenit etiam Euripideum *ἄγειν ἁβρὸν πόδα*, Troad. 506. De tono vocis *πολυψηφίδα* disquirit Eustath. Hom. Il. p. 26, 35 = 20, 25.[g] et Od. 1473, 53. (?) atque utrobique *πολυψήφιδα παρ' ὄρμον φεύγειν*, quasi fuga ad navium stationes commendaretur. Nihil simile mssti. Hermi quoque obportuna mentio. Vid. c. 80. Wess. — De mulo, quem dicit oraculum, vide c. 91. Schweig.

56 3. *τὸ μὲν οὐδαμῇ κω ἐξεχώρησε*] Inquirendum est, qua de natione haec praedicentur, Hellenica-ne, an Pelasgica? Gronovius ad Hellenicam transtulit, *altera* vertens *Pelasgica*, *altera Hellenica*, *quarum haec nunquam ex illo solo excessit, illa valde multumque est vagata;* sed injuria, praeterque scriptoris opinionem. Docet, *Athenienses originis esse Pelasgicae, Lacedaemonios Hellenicae: illos sedibus suis non migrasse; Dores*, quo cum genere *Spartani* mixti fuerunt, *multum pervagatos et diu fuisse.* Omnia quae subjunguntur, hanc sententiam expostulant; inprimis *καὶ ἐκ τῆς Δρυοπίδος οὕτως ἐς Πελοπόννησον ἐλθὸν, Δωρικὸν ἐκλήθη*, innuunt Doriensem et Heraclidarum in Peloponnesum introitum. Atque hi *πολυπλάνητοι:* neque fugit H. Stephanum, sine caussa spretum. Stephanus Byz. [voc. *Δώριον*] clarissime: *Ἡρόδοτος ἐν τῇ α'. περὶ τοῦ Δωρικοῦ γένους φησὶ, πολυπλάνητον αὐτὸ καλῶν καὶ δεικνὺς οὕτω*, additis Nostri verbis. Par de Hellenibus aliorum narratio. Lesbonax Protrept. p. 173. *οἱ μὲν ἄλλοι πάντες Ἕλληνες ἐκ τῆς*

[g] Cf. p. 174, 9 = 132, 1.

σφετέρας αὐτῶν μεταστάντες οἰκοῦσιν ἕκαστος αὐτῶν, ἐξελάσαντες ἑτέρους καὶ
52 *αὐτοὶ ἐξελασθέντες ὑφ᾽ ἑτέρων.* Athenienses vero nunquam sua regione migrasse, neque alios inde expulisse: *οὔτε γὰρ ἐξηλάθητε*, addit, *ὑπὸ* (*ἀπὸ*) *τῆς σφετέρας αὐτῶν ὑπ᾽ οὐδαμῶν ἀνθρώπων κ. λ.* Ipsi de se Athenienses gloriose ad Gelonem, VII. 161. *ἀρχαιότατον μὲν ἔθνος παρεχόμενοι, μοῦνοι δὲ ἐόντες οὐ μετανάσται Ἑλλήνων.* Non equidem nescio Pelasgorum vagationes, multifariam susceptas et absolutas: Straboni ea propter *πολύπλανον* esse *ἔθνος καὶ ταχὺ πρὸς ἐπαναστάσεις* lib. XIII. pag. 922 = 625. neque dissimilia litteris mandasse Dionysium Ant. lib. I. p. 14. At Herodotus de universa natione non loquitur, sed de Atheniensibus, inde genus suum ducentibus. Id porro memorabile accidit, doctam hanc de Pelasgis, Doribus, Atheniensibus, Spartanis, et Ionibus dissertationem, XIII. ferme sectionibus inclusam, pluribus ex schedis exulare, absentiaeque ejus caussam ab Assemanno in scholio quaeri: neque enim Herodoti esse: antiquum scholiastem nimia sedulitate adscripsisse suo exemplari; hinc illis abesse libris, his adesse. Non placet commentum. Herodoto, ne longius evager, Dionysius, Strabo, Plutarchus, Athenaeus, Stephanus Byz., ut Grammaticos praeteream, disquisitionem istam constanter adjudicant, estque doctior multo quam pro scholiastae ingenio. Neglecta a librariis videtur, ut suavissima rerum Croesi narratio lenissime decurreret atque inter se aptior cohaereret. Habetur adfine lacunae exemplum c. 131. Wess. Conf. Gerbr. Bruining in Actis Soc. Traject. t. II. p. 160. et t. III. p 310. Plura ad hanc et ad proximas duas sectiones spectantia dabit Larcher: multaque praesertim huc facientia erudite disputarunt Parisienses Academici in Actis Acad. Inscr. t. XIV. XVI. XXIII. et XXV. Atheniensium originem Pelasgicam rursus tangit Noster II. 51. VII. 94. VIII. 44. Fuisse vero Athenienses origine Pelasgos, praecise negat idem Larcher in Chronol. Herod. pag. 262. seqq. At nimirum cum priscis Ionibus Atticam incolentibus coaluerat olim numerosa stirps Pelasgica, et linguam eorum moresque adoptaverat, unumque cum illis populum confecerat: quod et ipse Herodotus c. 57. et seq. haud obscure significat. Conf. Heyne ad Iliad. *β*. 625. pag. 388. Schweig.

57 1. *Ἣν τινα δὲ γλῶσσαν ἵεσαν οἱ Πελασγοὶ* etc.] Torsit haec Nostri
53 disputatio doctissimorum virorum ingenia. H. Stephani et Ph. Cluverii in arbitraria vocum transpositione audaciam, cui inprudenter adstipulatur Bouherius Diss. Herodot. cap. IX. pag. 109., recte conpescuerunt Gronovius et Geinozius. Sunt quoque spectabiles et temerariae Maffei in Origin. Etruscis Histor. Diplomat. p. 242. machinationes. Interpunctio loci turbas dedit; cujus, uti opinor, haec genuina sententia. De barbaro Pelasgorum sermone conjecturam, si fas sit, sumi posse ex eorum reliquiis, Crestonem supra Tyrrhenos incolentibus, qui quondam Doribus, Thessaliam tum temporis habitantibus, fuerant finitimi. Haec aperta cuivis. De Crestone et Tyrrhenis dubitatur. Reiskio probabile non fit, Pelasgos adeo fuisse evagatos, ut derepente ex Graeciae oris in Etruriam transmiserint; nedum Herodotum eam rem sic nude fuisse elocuturum: nusquam prae-

terea tota Italia urbem Crestonem inveniri. Itaque Τυρσηνῶν loco Γυρτώνην reponendam, supra quam Macedoniae urbem Crestonica Thraciae regio fuit; cui quidem suspicioni, msstis nihil juvantibus, tanquam nimiae, non adsurgo. Mihi Creston et regio Crestonica visa olim fuit satis hic obportuna. Tyrrheni, Pelasgicae gentis propago, Lemnum olim Imbrumque insederunt, occuparunt dein varia Chersonesi atque ad Hellespontum loca; tum ad montem Atho, testibus Thucydide lib. IV. 109. et Conone XLI. Supra hos in Thraciae finibus natio fuit Crestonica, forsan et urbs Creston, Thucydidis aetate paene barbara et δίγλωσσος, cujus et Noster VII. 124. VIII. 116. meminit. Quae cum bene habeant, possunt pro veris putari. Quoniam tamen Tyrrhenos Etruriae passim Herodotus memorat, non intercedam valde, si ex Dionysii auctoritate Cordon seu Cortona Etruriae intelligatur, modo ne Κρηστῶνα πόλιν moveant. WESS.

2. καὶ τὴν Πλακίην] Arbitror articulum deesse, adsciscendum certe ad verborum structuram, καὶ τῶν τὴν Πλακίην, *et ex illis Pelasgorum, qui Placiam et Scylacem in Hellesponto condiderunt, et quae alia Pelasgica oppida sunt, quae nomen mutarunt:* his interseritur, istos ex
54 eo Pelasgorum numero esse, qui Atheniensibus olim adfines fuerunt, de quibus VI. 137., sicuti de oppidis istis Thucydides IV. 109. Et haec plana videntur. Praetuli cum Pauwio οἰκισάντων. Caussam dabit Mela I. 19. *Post, Placia et Scylace, parvae Pelasgorum coloniae, quibus a tergo imminet mons Olympus.* Quid nunc facies Maffeio, Placiam urbem ad Hellespontum Propontidemque nusquam fuisse adfirmante? Nostri verba Scholion aut redolere, quod fuerit καὶ τὴν Πακτύην κατὰ Σκύλακα, *et Pactyen secundum Scylacem*, scriptorem videlicet Peripli, aut in Placianis latere Picenos. Praeclarius de Herodoteis meritus est Geinozius, mihi in plerisque consentaneus, t. XVI. *Comment. Acad. Inscript.* p. 62. WESS.

58 2. καὶ ἄλλων ἐθνέων βαρβάρων] Ante ed. Gronov. post πλῆθος et post αὐτῷ comma intersertum erat, non post πολλῶν. Sed et, ut nunc distinguitur, scabra et vix sana oratio videri debet. Denique prope absum ut existimem recte olim distinctam fuisse orationem, hac sententia: *Hellenica gens, quamdiu discreta fuit a Pelasgica, infirma fuerat: postquam vero major pars Pelasgicorum populorum, et multi alii populi barbari, cum illa coaluerunt, in magnitudinem crevit: contra illi ex Pelasgis, qui manserunt barbari, nulla incrementa fecerunt.* SCHWEIG.

3. ὡς δὴ ὤν] Facilitate quidem sua blanditur scriptura πρὸς, quam suo e codice (cui etiam alii suffragantur) adscivit Gronovius, aliique post eum editores tenuerunt. Sed vulgatam olim scripturam, quae difficiliorem videri poterat explicatum habere, tuetur Scriptoris nostri usus. Est autem elliptica locutio, in qua subintelligitur repetitum verbum δοκέει. Simillima exempla habes I. 65. IV. 5. VI. 137. ubi repetitum intelligitur verbum λέγουσι. IV. 76. ubi ἤκουσα repetendum. II. 8. repetendum ἐπυνθανόμην. Quod loquendi genus minus commode expedivit subtilissimus alioquin Hermannus, Not. 177. ad Viger. pag. 737. et seq. SCHWEIG.

59 3. τεκνοποιὸν] Quam γυναῖκα τεκνοποιὸν hic et V. 40. adpellat, ea aliis παιδοποιὸς et τεκνογόνος, Euripidi princ. Andromachae, Aeschylo VII. Theb. 935. Sophocli Elect. 590. Wess.

55 4. θέλειν] Intellige φασὶ, λέγουσι, vel λέγεται. Sic et alibi apud Nostrum, c. 86. saepius. Tum deinde γενέσθαι οἱ ex abrupto et per asyndeton dictum, cujus generis exemplum ad I. 11. notavimus: simile habes c. 72. conf. Var. Lect. ad III. 12. Exspectasses καὶ γενέσθαι οἱ etc. aut πείθεσθαι θέλοντι τῷ Ἱπποκράτεϊ γενέσθαι μετὰ ταῦτα etc. Schweig.

Ib. καταφρονήσας τὴν τυραννίδα] *Affectandi meditandi*que hinc in Lexicis nova verbo καταφρονεῖν attributa fuit significatio, quam certe poscit hujus loci sententia. Pisistratus Athenis *regnum appetens*, qualis alias ἐρασθεὶς τυραννίδος Herodoto dicitur, et ἔρωτα σχὼν τύραννος γενέσθαι. Hic ex vulgari verbi notione potius dici potuisse videretur οὐ καταφρονήσας τὴν τυραννίδα: loquendi ratione satis usitata, qua οὐ καταφρονέειν, *non temnere*, et Homereum οὐ φιλέειν, *detestari*, sunt opposita. Sed secundum Portum apud Ionas peculiaris viguit in verbo καταφρονεῖν *existimandi* vel *arbitrandi* significatio: in duobus, quae mihi quidem innotuerunt, Herodoti locis obtinet quidem *opinionis* potestas, vel *arrogantis* potius de se suisque viribus *persuasionis*, sed *quam* aliorum vel parit vel *comitatur contemtus*. Thucyd. II. 62. ἰέναι τοῖς ἐχθροῖς ὁμόσε, μὴ φρονήματι μόνον, ἀλλὰ καὶ καταφρονήματι. Apud Herodot. I. 66. καταφρονήσαντες Ἀρκάδων κρέσσονες εἶναι praegnans est locutio: *Arcadibus, quos contemnebant, se praestantiores arbitrati Lacedaemonii.* VIII. 10. καταφρονήσαντες ταῦτα, *ista cum contemtu considerantes.* Dum liquido constiterit, nulla habita *contemtus* ratione, καταφρονεῖν pro φρονεῖν vel ἄγαν φρονεῖν a veteribus (recentiorum abusum corrigit Ammonius in voc. Φρονεῖν) usurpatum; suspicabor equidem pro καταφρονήσας leni mutatione corrigendum hoc in loco καὶ φρονήσας. Dum in Attica civitate Megacles et Lycurgus suae quisque factioni, cujus erat caput, tantum studebat; Pisistratus, καὶ φρονήσας τὴν τυραννίδα, *etiam tyrannidis occupandae studiosus*, τρίτην ἤγειρε στάσιν. Aristophanes Vesp. 505. αἰτίαν ἔχω Ταῦτα δρᾷν ξυνωμότης ὡς, καὶ φρονῶν τυραννίδα: vulgato ὢν voculam ὡς isto versu substituendam censeo. Valck. At non satis caussae fuit, cur constans librorum omnium scriptura, quae etiam Prisciani testimonio firmatur,
56 sollicitaretur. Quidni, quemadmodum καταδοκεῖν idem ac simplex δοκεῖν valet, sic et olim καταφρονεῖν eadem notione atque simplex φρονεῖν usurpari potuerit? Sane et VIII. 10. καταφρονήσαντες ταῦτα nihil aliud, nisi *haec cogitantes* sonat. Sic igitur hic ait, *de regno cogitans, regnum meditans.* Conf. Adnot. ad cap. 66. Schweig.

5. τῶν ὑπεραχρίων] Servatum Graecum nomen *Hyperacriorum* voluerat Gronov. qui Διάκριοι a Plut. nominantur, in Solone p. 85. et 94. et Διακρεῖς vel Διακριεῖς apud Steph. Byz. et Hesych. Intelligi autem *montanos*, et ipsum nomen, et oppositi *litorales campestres*que ostendunt, et Dionys. Halic. verba a Gron. citata ex Ant. Rom. I. 13. ἀρχαϊκὸν τὸ φιλοχωρεῖν ὄρεσιν· ὡς ὑπερακρίους τινὰς Ἀθήνησι. Schweig.

Ib. *Νισαίαν τε ἑλών*] De hac Pisistrati in Megarenses expeditione Aeneas Tactic. c. 4. *Νίσαια* an *Νισαία* rectius pingatur, Grammatici quaerunt apud Dukerum in Thucyd. I. 104. Wess.

7. *ἐπί τε τοῖσι κατεστεῶσι ἔνεμε τὴν πόλιν*] Reiskius Aldi *ἔμενε* longe praefert. Favere videtur Plutarchus in Solon. p. 96. *ἐφύλαττε γὰρ τοὺς πλείστους νόμους τοῦ Σόλωνος, ἐμμένων πρῶτος αὐτὸς καὶ τοὺς φίλους ἀναγκάζων*: sed diversum longe est. Nostro illud placuit: adstruo exemplis a Gronovio in unum conductis ex V. 71. *οἵπερ ἔνεμον τότε τὰς Ἀθήνας.* Sic enim ibi S. et V. De intervallo temporis, quod abiit ab obpressis prima vice Athenis ad eversam priorem Pisistrati tyrannidem multa Bouherius, sed minime constituta, Diss. Herodot. c. XIV. Tu confer Corsini Fastor. Attic. t. III. pag. 101. Wess. Conf. Nostrum V. 29. 71. 92. Schweig.

60 3. *περιελαυνόμενος*] Proprie, *circumactus;* id est, *fatigatus*, ut commode H. Steph. nec ita male Valla, *satagens:* poteras etiam *vexatus* intelligere, ut apud Basilium interpretatus est Budaeus, Comm. Ling. Gr. p. 429. Nec enim Gronovianum *obsessus* placet, quod Wess. etiam tenuit. Schweig.

5. *τῇ οὔνομα ἦν Φύη*] Qua ostentata cives decepit Pisistratus, fuisse dicitur *εὐειδής*. Phylarchus Athenaei XIII. p. 609. c. *τὴν κατάγουσαν Πεισίστρατον ἐπὶ τὴν τυραννίδα, ὡς Ἀθηνᾶς πεῖραν εἶδος ἔχουσαν,*
57 *καλήν φησι γεγονέναι.* Insanabile Casaubono vulnus non attigit in Pisistr. c. 4. Meursius: meo quidem arbitratu commode corrigi poterit, *ὡς Ἀθηνᾶς σωτείρας εἶδος ἔχουσαν. Ἀθηνᾶς τῆς σωτείρας* meminit Lycurgus c. Leocr. p. 150, 5. Locum adhibuerunt Meursius in Cecrop. c. 27. et plus una vice Spanhemius: ejusdem Minervae et alibi fit mentio, et in Antipatri epigr. quod vulgavit Kuster. ad Suid. in *Φυγοδέμιος.* *Phya* tum *ad habitum Deae reducentis* ipsum *in arcem formata* fuisse traditur Valerio Max. I. c. 2. Valck.

6. *προδέξαντες σχῆμα οἷόν τι etc.*] Fuit, qui *προσάψαντες* refingeret: ego olim *προσδήσαντες* ex IV. 195. VI. 119. Nunc repudio. Hesychius, *προδέξαντες, προδείξαντες* haud dubie hoc ex loco. *Ostentarunt* ergo magnificam *illam speciem*, ut incautos fallerent. Polyaenus hanc fraudem non neglexit lib. I. 21, 1. ubi *καὶ τὴν τυραννίδα τῶν Ἀθηναίων κατέσχεν* cum Berglero si scripseris, suum auferet iste. Wess. — Larcher vertit, *parée de tout ce qui pouvoit relever sa beauté.* Schweighaeuserus, *quum in currum sustulissent edoctam prius cum adsumere vultus corporisque habitum, quo maxime decora esset adparitura.*

8. *πειθόμενοι*] Ut mulierem pro dea adorarent, incessere animos *persuasio* debuit *divinitatis.* *Πυθόμενοι* natum est ex eo, quod restitutum. Simile amanuensium delictum lib. III. 78. *Δαρεῖος δὲ πυθόμενος ὦσε τὸ ἐγχειρίδιον*, ubi *cui Darius obtemperans* etc. vertit Valla, qui quidem *πειθόμενος*, quo modo codd. plures, in suo habuit. Facit mecum Reiskius. De Phya Athenaeus ex Clidemo lib. XIII. p. 609. et Schol. Aristoph. Equit. 447. varie errantes. Vid. Meursii Pisistr. c. 16. Wess.

61 2. *ἐναγέων*] Tituli caussam explanat Herodotus V. 70. Wess.

6. *γνώμην*] Lectio *γνώμη* est conmoda satis. *Αὐτὸς—βουλόμενος κορυφαῖος εἶναι, γνώμῃσί τε νικᾷν* scribitur III. 82. Nec propterea tamen unice vera. Aristophan. Nub. 431. *ὥστε τολοιπόν γ᾽—ἐν τῷ δήμῳ γνώμας οὐδεὶς νικήσει πλείονας ἢ σύ.* Aeschines in Ctesiph. p. 63. *ἐνταῦθα ἕτερον ψήφισμα νικᾷ Δημοσθένης:* et p. 80. *ἢν μὲν γὰρ ὁ τὸ ψήφισμα γράψας καὶ νικήσας Αἰσχίνος.* Haec gemina sunt. Valet in prae-
58 liis, *νικᾷν μάχῃ* et *μάχην, πολέμους* etc. Conf. ad Diodori XI. 26. adscripta. Wess. Sic et *νικᾷν Ὀλύμπια*, et similia. Schweig.

Ib. *προηδέατο*] *Προαιδεῖσθαι* Herodoteo sermone non aliud est ac *reverentiam ob acceptum ante beneficium et gratum animum testari;* ut III. 40. *καὶ τίς ἐστι Ἑλλήνων εὐεργέτης, ᾧ ἐγὼ προαιδεῦμαι, νεωστὶ μὲν τὴν ἀρχὴν ἔχων; cui ego reverentiam ante debeo,* non male interpres. Wess.

62 3. *Βοηθέουσι*] Bene Galeus *βωθέουσι* ex Ionum more et specie. Equidem sine ullo offensionis metu, si vel unus codex praeiret, id reponerem. Nam genuinum et Herodoteum esse ex Eustathio in Homer. Il. p. 288, 16=218, 10. atque aliunde demonstrabitur lib. VIII. 14. et 72. Wess.

4. *Παλληνίδος Ἀθηναίης ἱρὸν*] *Δίας πάροιθε παρθένου Παλληνίδος* cadaver suum humandum praedicit Eurystheus in Eurip. Heraclid. 1031. ubi vs. 849. leguntur ista: *Παλληνίδος γὰρ σεμνὸν ἐκπερῶν πάγον Δίας Ἀθάνας.* Templi forsan donaria, quaeque illis inscripta fuerint cognosceremus, si Themisonis ad nos pervenisset ἡ *Παλληνίς.* vid. Athen. VI. pag. 234. F. 235. A. Polyaenus I. 21. §. 1. *Πεισίστρατος*, inquit, *ἀπ᾽ Εὐβοίας ἐστράτευσεν εἰς Ἀττικὴν ἐπὶ Παλληνίδος.* His in Pallenes demo locum dare potuisset Meursius. Valck.

5. *Ἀμφίλυτος ὁ Ἀκαρνὰν*] Vates atque id genus hominum ferebat Acarnania et vicina Leucas. Qui sacros hos exercituum comites in primis studiosissime commemorat, ab ingenio Thucydidis hac etiam in parte multum diversus, Herodotus *Μεγιστίην* habet *Ἀκαρνῆνα*, VII. 221. et Hippomachum *Λευκάδιον ἄνδρα*, IX. 37. Acarnani quoque, quod fatendum est, non disconvenit Amphilyti nomen: *Κύνητα τὸν Θεολύτου* Acarnanis nominat Thucyd. II. cap. 102. Sed multo tamen plures Attici nobis, nec mirum, innotuerunt *χρησμολόγοι.* Quando itaque qui bene ominatus accessit Pisistratum Amphilytus, Platonis Socrati dicitur in Theage p. 124. D. (quod Paull. Leopardus jam animadvertit Em. VII. c. 7.) *ὁ ἡμεδαπὸς Ἀμφίλυτος: Ἀθηναῖος* autem Clem. Alex. Strom. I. p. 398, 21. ubi notat Potterus: his ego quidem testibus fidere malim, quam descriptoribus codicum Herodoti; suspicatus *Acharnensem* fuisse Amphilytum, atque adeo dedisse Nostrum *Ἀμφίλυτος ὁ Ἀχαρ-*
59 *νεὺς*, aut si quis illud ob morem praeferat Ionicum, *ὁ Ἀκαρνεύς.* Inventum Eustathio et *βάθρακος παρὰ τῷ Ἴωνι Ἡροδότῳ*, ad Od *ή.* p. 1570=271, 16. alia quaedam idem habet hujus formae rarissima. *Ἀκαρνὰν* et *Ἀχαρνεὺς* et alibi permutata sunt a librariis, et in Luciani *Ἑταιρ. Διαλ.* VII. t. III. p. 297. ubi conflatum e duplici lectione, quod libri praebent scripti, *Ἀκαρνανεὺς* et *Ἀχαρνανεύς.* Bene monenti Guieto debuerat obtemperari: vera enim est procul dubio lectio, *ὁ γεωργὸς ὁ Ἀχαρνεύς*, qui Acharnis a patre missus in urbem *ὄνου τιμὴν ἀπειλήφει:*

sic corrigo vulgatum *οἴνου*: noti sunt *Ἀχαρνικοὶ ὄνοι*. VALCK. Gronovium vide, et Themistium Or. III. p. 46. WESS. *Ἀχαρνὰν*, sive Ionico idiomate *Ἀχαρνὲν*, perinde ac *Ἀχαρνεὺς*, de Atticae populo olim dici solitum censuit Gronov. provocans etiam Senecae Tragici Hippolyt. vs. 22. SCHWEIG.

Ib. *Ἔῤῥιπται δ' ὁ βόλος* etc.] Responsum harioli Aeliani se memoriae obtulit, cum thynnorum piscationi, cultissime descriptae, subderet Histor. Anim. XV. 5. *οὐκοῦν — καὶ Ἐρετριεῖς ἴσασι ταῦτα καὶ Νάξιοι, κατὰ κλέος τῆς θήρας τῆς τοιαύτης παθόντες, ὅσα Ἡρόδοτός τε καὶ ἄλλοι λέγουσι. Norunt haec et testantur tum Eretrienses, tum Naxii, hac piscatione insignes, ut Herodotus et alii testantur.* Sic Gillius et Gesnerus, minime ejus sententiam, ut dicam lenissime, adsecuti. Eretriensibus, ait, Naxiisque et Atheniensibus ex fama ejusmodi thynnorum capturae usu venisse, quae Herodotus atque alii litteris prodiderint. *Atheniensibus*, inquam, qui excidisse videntur, nisi si scribentis oblivione sint neglecti. Hoc obiter. WESS. Perspecte Schneiderus ad Aeliani locum citatum monuit, respici verbum *σαγηνεύειν*, quod de populis dicitur, qui thynnorum instar quasi verriculo capiuntur. Conf. Valck. ad Herod. III. 149. SCHWEIG.

63 1. *συλλαβὼν*] Conf. Herod. III. 64. ad quem locum Gronovius provocavit. SCHWEIG.

2. *ἦσαν*] Leve videbitur, notandum tamen; sollemne Ionibus esse *ἔσαν*, idque hoc in libro nonnunquam, veluti c. 31. 71. etc. sed frequentius *ἦσαν* scribi; in aliis prius esse crebrius. Quae mihi discrepantia amanuensium, non scriptoris arbitratu accidisse visa semper 60 fuit. WESS. At, quod Homero licitum fuit, augmenta verborum modo adjicere, modo negligere; eamdem, puto, veniam sibi sumere Herodotus potuit. SCHWEIG.

4. *καὶ ἀπιέναι ἕκαστος*] H. Stephanus veterem scripturam, ut oratio lenior curreret, mutavit. In Parisino *ἕκαστον* librarius, supra scripto sigmate, idem fortasse atque ille arbitratus, aut certe scriptionis peccatum esse corrigendum. Salva res erit, modo infinitivi, quae Gronovii opinio, imperantium vicem fungantur. Saepissime hoc genus noster amavit, lib. IV. 126. *σὺ δὲ στὰς καὶ παυσάμενος πλάνης μάχεσθαι*: sic libri mssti et Eustathius, e quibus et VII. 159. *σὺ δὲ μὴ βοηθέειν* refingendum erit. Kusterum in Clerici Bibliotheca, alia omnia amplexum, ardor obloquendi a vero avertit. WESS. At adjectum h. l. verbum *κελεύοντες* non sinit nos nunc de infinitivo notione imperativi posito cogitare. Quin potius agnoscamus hic idem *ἀνακολουθίας* sive enallages genus, de quo supra ad cap. 27. diximus. SCHWEIG.

64 2. *ἐς Νάξον· καὶ γὰρ ταύτην*] Commodius in hunc modum distinguetur oratio: *ἐς Νάξον. καὶ γὰρ ταύτην ὁ Πεισίστρατος κατεστρέψατο — Λυγδάμι· πρός γε* (sive *πρός τε*) *ἔτι τούτοισι τὴν νῆσον Δῆλον*, (scil. *κατεστρέψατο*, *καθήρας* (scil. *αὐτὴν*) *ἐκ τῶν λογίων*. *Ad haec etiam Delum insulam* (subegerat,) *quam ex oraculi responso purgavit.* SCHWEIG.

3. *καθήρας δὲ ὧδε*] Eleganter atque ad hunc locum obportune Thucydides III. 104. *ἐκάθηρε μὲν γὰρ καὶ Πεισίστρατος ὁ τύραννος πρότερον αὐτὴν, οὐχ ἅπασαν, ἀλλ' ὅσον ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ ἐφεωρᾶτο τῆς νήσου.* Verbis

discrepat; in lustrandae insulae ritibus et modo discordia nulla. Wess.

4. *μετὰ Ἀλκμαιωνίδεω*] Vetus interpres *Ἀλκμαιωνιδέων* ex conjectura, quae absurda minime est. Alemaeonidae omnes Athenis ob Pisistratidarum tyrannidem excesserunt, civiumque plures secum traxere, sicuti lib. V. 62. uberius conmemorat. Ducem non nego Megaclem fuisse, universae tamen gentis potior mentio. Praeclare Plutarchus in Solone extremo: *ὁ μὲν Μεγακλῆς εὐθὺς ἔφυγε μετὰ τῶν ἄλλων Ἀλκμαιωνιδῶν.* Wess.

65 2. *ἐπὶ γὰρ Λέοντος*] Confer Pausaniam lib. III. 3. Nostrum aemu-
61 lantem, nec dextre tamen suis partibus functum. Wess. Quem Hegesiclen Herodotus nominat, is Spartanis Agesicles erat, pater Aristonis, qui c. 67. memoratur. Schweig.

3. *ξείνοισι ἀπρόσμικτοι*] *Peregrinis intolerabiles* Interpres. *Ἄμικτοι, ἀνεπίμικτοι, ἀπρόσμικτοι* omnes illi, *qui peregrinos jure conmercii excludunt, eorumque consociationem atque aditum recusant.* De Britannia Diodorus V. 21. *αὕτη δὲ τὸ μὲν παλαιὸν ἀνεπίμικτος ἐγένετο ξενικαῖς δυνάμεσι.* Hinc *ἄμικτοι ἄνθρωποι* Lucian. H. V. II. 27. et *ἄμικτα ἔθνη καὶ θηριώδη* Phil. Jud. Leg. ad Cai. p. 1013. c. homines gentesque, omne familiaritatis genus detrectantes. Polybii *ἀνεπιμιξία τῶν ἐθνῶν* de neglecto conmercii usu et accessu [lib. XVI. 29, 12.] huc pertinet, sicuti *ἐπιμιξίη πρὸς τοὺς Τεγεήτας* infra c. 68. et 185. in aliam partem. Wess. — Conf. Lexic. Polyb. in *Ἀμιξία.* Schweig.

4. *Πυθίη λέγει*] Fuit Pythiae id responsum multo celeberrimum, et, si Plutarcho adv. Colot. p. 1116. F. fides, *ἐν ταῖς παλαιοτάταις ἀναγραφαῖς* insertum apud Spartanos. Wess.

6. *ὡς δ' αὐτοὶ Λακεδ.* etc.] Vide Adn. ad c. 58. Schweig.

Ib. *ἐπιτροπεύσαντα Λεωβώτεω*] Laborant haec premunturque insigni difficultate, etsi Pausanias, lib. III. 2. haud aliter, ac nos cum maxime, legerit. Labotas, sive Leobotes, ex regia Eurystenidarum familia, fratris Lycurgi (quippe Proclidae, atque ex alia gente) filius non fuit: si sororis filium dixeris, oberit Labotae aetas, qua suae is tutelae erat, cum hic nasceretur. Praeterea Charilli, sive Charilai, fratris Polydectae filii, tutelam Lycurgus, magno scriptorum consensu, administravit. Haec atque alia Meursius Herodoto, uti censet, manifeste erranti, objicit Regn. Laconici cap. 9. et Miscell. Lacon. II. 5. Sequitur Meursium et amplius centum annis inter Labotae obitum et Lycurgi legislationem intercessisse contendit Bouherius, Diss. Herodot. c. 13. Cui equidem largiri debeo, si Apollodori, Clementis Alex., Africani, Eusebii rationes constent, id verum videri. Ergo-ne Noster erravit? Fieri potuit: quamquam si consideretur accurata utriusque regiae familiae recensio, VII. 204. VIII. 131. res ea ad credendum fit difficilis. An *Χαρίλλου* cum viro amplissimo refingen-
62 dum, culpaque in librarios, qui nimis scioli *Λεωβώτεω* correxerint, est referenda? Sic profecto in vado res erit, et Herodotus ab errore inmunis: vitium vero antiquissimum et Pausania prius; neque id mirandum, cum suo jam tempore Philemon apud Porphyrium Quaest. Hom. VIII. de corruptis Herodoti exemplaribus querelam moverit.

Marshamus Can. Chronol. p. 452. aliam, et forte planiorem, ingressus medelae viam fuit: mutata vocum sede fuisse censet *Λεχ. ἐπιτροπ. ἀδελφιδέου μὲν ἑωυτοῦ, βασιλ. δὲ Σπαρτιητέων Λεωβώτεω, cum esset tutor filii fratris sui, Leobotas autem Spartanorum rex.* Sunt sane hujuscemodi vocabulorum transpositiones non insolitae, neque oberit multum Leobotae Lycurgique aetas. Certum est, de tempore legum latarum vitaeque Lycurgi vero principio antiquos scriptores discordiis distineri; id ne operosius ostendatur, otium Meursius fecit. Constat praeterea, Eunomum, legislatoris patrem, et fratrem Polydectem breve regni spatium habuisse: vixisse Leobotam diutissime, Doryssum atque Agesilaum, filium nepotemque, exiguo intervallo, et rege Agesilao leges Spartanis perlatas ex Pausania III. 2. Quae utique constare posse videntur: opus enim minime est, ut Apollodori temporum rationibus Noster adsentiatur, neque ut scripsisse censeatur, rege Leobota conponendis legibus operam inpendisse Lycurgum: ad ejus regnum tutela pertinet, quam Creticum iter excepit deinde, quo de praeter alios Strabo. Wess. Larcherus, in priore editione Herodoti in Gallicum sermonem conversi interpretationem Marshami secutus, in posteriore editione plane Charilli nomen in locum Leobotae vel Labotae substituere non dubitavit: cujus consilii rationes in Chronol. Herod. cap. XVII. p. 489. seqq. exposuit. Schweig.

7. *ἐνωμοτίας καὶ τριηκάδας*] Bene Polyaenus de Lacedaemoniis *κατὰ λόχους καὶ μοίρας, ἐνωμοτίας καὶ συσσίτια στρατοπεδεύοντες* lib. II. 3, 11. Ephoros, a Lycurgo Spartanis fuisse inpositos, Marshamus infitiatus fuit inprudenter. Nostri patrocinium docte professus est Perizonius ad Aelian. V. H. III. 17. Vide de Lycurgi post obitum divinis honoribus Nic. Damascenum Exc. p. 449. Wess.

66 1. *ἀνά τε ἔδραμον αὐτίκα*] Sic VII. 156. *αἱ δὲ παραυτίκ' ἀνά τ' ἔδραμον*
63 *καὶ ἔβλαστον.* Et Diodorus V. 12. *ταχὺ τοῖς τε βίοις ἀνέδραμον καὶ ταῖς δόξαις ηὐξήθησαν*: qui eum in modum saepe alias, ut ibi ostensum fuit. Adde Leopardum Emend. VII. 7. Wess.

2. *καταφρονήσαντες Ἀρκάδων κρέσσονες εἶναι*] Imitatur Abydenus de turris Babylonicae structoribus, *καὶ δὴ θεῶν καταφρονήσαντας ἀμείνονας εἶναι* in Eusebii Pr. Evang. IX. 14. Putabam *καταφρονέειν*, Erotiano praeeunte, Ionibus tantundem fuisse ac *κατανοεῖν considerare, opinari*, non sine contemtu quodam. Nec alia mens Reiskio. Ansam dedit Herodotus VIII. 10. et hujus libri c. 59. ubi Valckenarii animadversionem expende. Wess. At accedentem *contemtus* notionem ignorat Erotianus. Conf. adnot. ad cap. 59. Schweig.

4. *οἱ δὲ, πέδας φερόμενοι*] Ita multo post Carthaginienses, sed pari eventu, in Diodori lib. XX. 13. Suscepta infelix haec et temeraria expeditio fuit rege Charillo, docente Pausania III. 7. et VIII. 49. Calamitatem vero captivorum Laconum alia in re Libanius tetigit Prosphonet. ad Julian. p. 179. A, *ὥσπερ γὰρ ἣν ἔτεμον Σπαρτιᾶται γῆν Τεγεατῶν, ταύτην εἰργάζοντο τοῖς νενικηκόσι, χοίνικας ἔχοντες.* Ubi *χοίνικες* nihil aliud ac Nostro *πέδαι*. Wess.

6. *Ἀλέης*] Constanter *Ἀλέαν* adpellat Pausanias, regique Aleo ac-

ceptum refert, oblitus Homericum Iliad. χ΄. 301. In Strabone VIII. p. 595 = 388. D. Ἀλαίας nomen habet ex doctorum conjecturis. De compedibus, quae inter templi donaria Pausaniae aevo durabant, ipse lib. VIII. 47. Wess. Conf. Nostrum IX. 70. Schweig.

67 3. τὴν ἐς θεὸν] Ad τὴν ἐς θεὸν nullo incommodo ὁδὸν intelligi poterit, sive πομπὴν malueris, nomen ex cognato verbo repetitum. Conf. quae ad I. 109. monemus. Schweig.

4. λευρῷ ἐνὶ χώρῳ] Similiter Homer. Odyss. η΄. 121. τῆς ἕτερον μὲν θειλόπεδον λευρῷ ἐνὶ χώρῳ Τέρσεται. Wess.

Ib. καὶ τύπος ἀντίτυπος] Herodotus c. 68. τὸν ἄκμονα καὶ σφῦραν, *incudem et malleum*, esse τὸν τύπον καὶ τὸν ἀντίτυπον ait, quod malleus incudem feriat, et incus vicissim malleum repellat. Τύπος in oraculi ambagibus atque ex vi quadam originis *malleum* non male; ἀντίτυπος, quia ejus ictum repellit, *incudem* exprimere aptus est: πῆμ' ἐπὶ πήματι, 64 *ferrum*, quod malleo super incude tunditur. Qua in explicatione ab Herodoti sententia non deflexit Pausanias III. p. 210. Wess.

Ib. Τεγέης ἐπιτάῤῥοθος] Aem. Portus in Lex. Ion. versionem Vallae secutus ait: „Ἐπιτάῤῥοθος apud Herodot. non pro *auxiliatore* (ut passim „apud Poëtam) accipitur, sed pro *victore*.“ Nec ita male. Nempe verbum ἐπιῤῥοθεῖν, indeque derivatum nomen ἐπίῤῥοθος, eique geminum ἐπιτάῤῥοθος, mediam habet significationem, *cum strepitu accedere*, *adstrepere*, ut in fragm. Sophoclis apud Athen. VII. 277. b. Itaque, fere ut βοηθεῖν, de eo dicitur qui *cum strepitu et impetu* adest, sive *ad opem ferendam amico*, sive *ad depellendum hostem*; quemadmodum et de eo vel *adplaudit amico*, vel *insultat hosti*. Caeterum, quum et verbum istud, et nomen, cum dativo casu potius, quam cum genitivo construatur, rectius fortasse Τεγέῃ scribetur: quo ducit scriptura codicis Vossiani apud Steph. Byz. in Τέγεα. Nam oppidi hujus nomen non solum in singulari numero efferebatur, verum etiam in plurali. Sic certe ἐν Τεγέαις ait Archestratus apud Athen. III. 112. b. Schweig.

5. ἐς οὗ] Sic IV. 12. 160. et 166. V. 51. De Spartanorum Agathoërgis, Ruhnkenius ad Timaeum et doctorum alii ad Hesychium. Wess. In ἐς οὗ ellipsin Aem. Portus statuit hujusmodi, ἐς ἐκεῖνον τὸν χρόνον οὗ, *ad illud tempus quo*. Quidni dicamus, ἐς in ista formula pro ἕως usurpari, adeoque regimen hujus particulae aemulari. Quidquid sit, de Herodoti usu dubitari non debet. Locis a Wess. citatis adjici poterunt III. 31. V. 86. etc. Schweig.

68 2. ὁ χαλκεὺς] *Faber aerarius* vetus interpres; Heresbachius *ferrarius*, insecutique editores. Gronov. sine caussa *aerarium* praetulit. Dudum est, cum Pausanias III. 3. doceret, officinam ferrariam fuisse, in quam Lichas penetraverit, minime neglecta notionis ejus ratione. Patefacit id quoque res ipsa ejusque series. Pollux VII. 106. χαλκεύειν δὲ καὶ τὸ σιδηρεύειν ἔλεγον, καὶ χαλκέας, τοὺς τὸν σίδηρον ἐργαζομένους, quorum ultima sunt Aristotelis de Poetic. Art. cap. 25. p. 256. Confer Fragmenta Pythagor. p. 706. ed. Gal. Schol. in Apollon. Rhod. 65 I. 430. et Aem. Portum ad Xenophontem p. 1178. et de Orestis corpore, cubita longitudinis habente septem Philostratum Heroic. I. 2. p. 668. tum A. Gellium N. A. III. 10. cui Noster propter illud litteris,

tametsi ex Spartanorum sermonibus, proditum, *homo fabulator.* Wess. Solinus c. 5. *Ossa (Orestis) impleruut longitudinem cubitorum septem.* Gale.

3. *μὴ μὲν γενέσθαι*] Si faverent codices, praeferrem *μηδαμοὺς γενέσθαι μηδαμῆ μέζονας ἀνθρώπους τῶν νῦν*, *nullos uspiam fuisse.* lib. II. c. 91. *μήδ' ἄλλων μηδαμῆ μηδαμῶν ἀνθρώπων.* Opinio non absurda fabri ferrarii Tegeatae nitebatur ea propemodum ratione, quam Celsi verbis apud Origen. IV. p. 207. exprimas: *τὰ αὐτὰ ἀεὶ καὶ γεγονέναι καὶ εἶναι καὶ ἔσεσθαι.* Simillima dantur Epicuri: istam *ἀπιστίαν*, valde probatam Palaephato, expugnare nititur Plutarchus t. II. p. 732. D. Valck. At recte in vulgatam consentiunt libri. In ista formula *μὴ μὲν*, particula *μὲν* Herodoteo more pro vulgata *μὴν* ponitur: de qua particula Valck. recte praecepit ad III. 99. ubi *ἄπαρνός ἐστι μὴ μὲν νοσέειν*; parique modo III. 66. *ἔξαρνος ἦν μὴ μὲν* etc. Caeterum conf. III. 15. ibique notanda. Schweig.

4. *πῆμα ἐπὶ πήματι*] Aldinum *ἐπὶ πήμασι* Sophocles verum praestaret Antig. vs. 605. *ἀρχαῖα — πήματα φθιμένων ἐπὶ πήμασι πίπτοντα*, nisi alia in re occuparetur, et in formulae usu variarent veteres. Responsum Pythiae apud Aelian. Var. Hist. III. 43. *καὶ πῆμα δόμοις ἐπὶ πήματι βαίνει.* Manetho V. 57. *Ἔνθ' ἀκαταστασίαι καὶ πῆμ' ἐπὶ πήματι δεινῷ.* Refer huc, ut alia praetereantur, Juvenalis Sat. XV. 165. *Ast homini ferrum letale incude nefanda Produxisse parum est.* Wess.

6. *ἐμισθοῦτο*] *Ἐμισθοῦτο*, *conducere cupiebat et conabatur.* Sic III. 53. *ὁ μὲν Περίανδρος ἐστέλλετο ἐς τὴν Κέρκυραν.* et c. 139. *ἐπεθύμησα τῆς χλανίδος, καὶ αὐτὴν προσελθὼν ὠνέετο.* Utrobique *conatus et voluntas* indicatur, sicuti et c. seq. *χρυσὸν ὠνέοντο.* [et c. 165.] Vide Taylor ad Lysiam pag. 146. Valckenarium in Euripid. Phoen. 1406. et Leopardum Emend. VII. 7. Wess.

69 1. *ἔπεμπε ἐς Σπάρτην* etc.] Hinc Messeniorum exprobratio in Lacedaemonios, a Croeso, Graecos Asiae incolas premente, donis illectos,
66 et primos omnium, *Κροίσῳ τε αὐτοῖς δῶρα ἐπιστείλαντι γενέσθαι φίλους βαρβάρων πρώτους* in Pausaniae lib. IV. 5. Addunt alii, missum et Eurybatum fuisse ad milites conducendos, sed ad Cyrum omni cum pecunia perfide transiisse apud Suidam in *Εὐρύβατος.* Wess. Vide Diodorum Sic. t. II. p. 553. Larchero allegatum.

4. *ἐν Θόρνακι*] Hoc de Laconicae monte et Apolline Pythaeo Croesique auro, Pausanias III. 10. Wess.

70 2. *ζωδίων*] *ζώδια* hic non modo *animalia* dicuntur, ut vulgo intelligunt; sed *cujuslibet generis figurae*, animalium, florum, fructuum, etc. Sic *ζῶα*, I. 203. et alibi. Sic idem *ζώδια* apud Athen. V. 197. b. Schweig.

4. *Ἡραῖον*] Vide IV. 88. et 152. Apuleius Florid. p. 350. *Enimvero fanum Junonis antiquitus famigeratum: id fanum secundum litora, si recte recordor, viginti haud amplius stadiis oppido abest; ibi donarium deae perquam opulentum.* Wess.

71 3. *χώρην ἔχοντες τρηχέην*] Fatentur Persae, *γῆν γὰρ ἐκτήμεθα ὀλίγην καὶ ταύτην τρηχέην*, magis ex Ionum consuetudine, lib. IX. 121. Qua etiam de caussa *ἐπιπονώτατα ζῶντες διὰ τὴν τῆς χώρας τραχύτητα* Xeno-

phonti Cyropaed. VII. p. 197. B. Noster autem sibi contrarius non est, quando c. 133. οἴνῳ δὲ κάρτα προσκέαται, *vino* Persae *addictiores sunt*. Olim pauperes erant et tenui victu contenti: Cyri et insecutorum principum victoriae potentiam et divitias; opes, ut fit, luxum pepererunt. Lege Strabonem XV. p. 1068 = 735. WESS.

72 2. ἔνθεν μὲν Συρίους Καππαδόκας ἀπέργει] Tractum illum quem in Pontum demergens Halys radit, Συρίαν, Ἀσσυρίην, Λευκοσυρίαν saepe adpellitant Apollon. Rhod. II. 947. 966. ubi docte Critici Graeci, Dionys. Perieg. vs. 733. WESS.

3. ἐστὶ δὲ αὐχὴν οὗτος τῆς χώρης ταύτης ἁπάσης] Bene Jo. Fr. Gronovius haec parenthesi includenda, aut majore distinctionis nota ab insequentibus sejungenda arbitratus fuit. Αὐχὴν, *cervix*, angustus meatus Nostro est, et terrae etiam angustior tractus, cervicisque instar porrectus. De Bosporo Thracio IV. 85. μῆκος δὲ τοῦ στόματος, ὁ αὐχὴν, τὸ δὴ Βόσπορος κέκληται. Consimiliter Istri, antequam in ostia scindi-
67 tur, tenor, τοῦ ποταμοῦ αὐχὴν ibid. c. 89. Alibi αὐχένα τῆς Χερσονήσου adpellat Isthmum ab urbe Cardia ad Pactyam protensum, lib. VI. 36. et τὸ εὐρύτατον τοῦ αὐχένος, Thermopylarum angustias, [VII. 223.] ubi paullo erant laxiores. Adderem Euripidis Elect. 1288. quaeque in Scholiis leguntur ad Sophoclis Oedip. Colon. 688. si in obscuro res maneret. Ruit certe doctissimi Waltheri correctio, qua citra necessitatem ἔστι δὲ αὐχὴν οὖρος τῆς χώρης in Observat. Histor. et Critic. refinxit. Non agitur de termino Asiaticae ejus regionis, sed quo illa situ sit, ubi raditur ab amne Halye, et quam anguste a Ciliciae finibus in Pontum extendatur. Idem Reiskius pulcre vidit, stabiliturque his Scymni Chii, Asiae ad Amisum Ponti urbem σχεδὸν στενότατος αὐχήν ἐστιν εἰς τὸν Ἰσσικὸν κόλπον διήκων[h]. Mox Heinsius μῆκος δὲ ὁδοῦ εὐζώνῳ etc. teste Jungermanno in Polluc. II. 214. haud absurde quidem. In ipsa tractus longitudine, tametsi repetatur lib. II. 34., nonnihil adhaeresco: sive enim diurno itineri stadia CL. uti lib. V. 53., seu CC., quemadmodum IV. 101., contribueris, Asiae illa cervix in angustias, oppido arctas, concludetur. Neque latuit hoc Scymno Chio, qui VII. dierum itinere Asiae has angustias, sive Pontum ab ora Ciliciae maritima disjungi ubi admonuerat, continuo Ὁ δ' Ἡρόδοτος ἔοικεν ἀγνοεῖν, λέγων· Ἐκ τῆς Κιλικίας πέντε ἡμερῶν ὁδὸν εἰς Πόντον. WESS. Vide Scymni Chii Fragmenta cum Holstenii Notis ad Steph. Byz. a Ryckio edita, p. 380. extr. et 382. et in Hudsoni Geogr. Min. vol. II. p. 54. Scylax quidem in Periplo maris mediterranei, cap. de Cilicia, (pag. 97. ed. Gron.) Herodoto adsentitur: Eratosthenes vero, teste Strab. II. p. 118 = 68. tria millia stadiorum numerabat; Plinius lib. VI. c. 2. ducenta M. P. Caeterum consuli possunt quae in hunc Herodoti locum commentati sunt Academici Parisienses, De la Barre, t. VIII. p. 352. seqq. et De la Nauze, t. XXXVI. *Hist. de l' Acad. des Inscr.* p. 65. Particulam δὲ, quam desideraverant viri docti, ignorant libri. Vide ad c. 59. notata. SCHWEIG.

h Quibus cunctis in locis Graecum αὐχὴν commodissime Latinum vocab. *fauces* reddet. SCHWEIG.

73 2. *νομάδων εἴλη ἀνδρῶν*] Scytharum *νομάδες ἄνδρες* non alii sunt ac
68 *νομάδες* lib. IV. 19., uti *ἄνθρωποι νομάδες* Arriani Indic. c. 29. Recurret alias *ἀνὴρ αὐλητὴς* et *ἀνὴρ βασιλεὺς* etc. WESS.— At equidem h. l. *τῶν νομάδων* non tam cum *ἀνδρῶν*, quam cum *Σκυθέων* junctum intelligam: nempe *εἴλη ἀνδρῶν*, quae *εἴλη ἀνδρῶν* fuit (*ἐκ*) *Σκυθέων τῶν νομάδων*. SCHWEIG.

4. *ὀργὴν οὐκ ἄκρος*] Qui poterit hoc esse verum? Is *ὀργὴν ἄκρος* censetur, qui *iracundo animo* est, sive *in iram pronior*. De Sulla Appianus, *ὁ δὲ κατὰ τῶν μεγίστων ἀνδρῶν τε καὶ πόλεων ἄκρος ὀργὴν γενόμενος*: tum de Sertorio, *καὶ γεγένητο ὀργήν τε ἄκρος δι᾽ ὑπονοίας ποικίλας*, Bell. Civil. I. c. 104 et 113. Accedit Dio Cassius t. I. p. 59. *θυμοῦ τε ἐπλησθησαν ὄντες καὶ ἄλλως ὀργὴν ἄκροι*, *furore succensi sunt, alioqui in iracundiam etiam proni.* Itaque *ὀργὴν οὐκ ἄκρος*, *qui irae minime indulget:* qualis profecto, uti res declarat ipsa, Cyaxares non fuit. Memini geminum videri lib. V. 124. *ἦν γὰρ δὴ, ὡς διέδεξε, Ἀρισταγόρης ψυχὴν οὐκ ἄκρος*, vertique, *non erat conpos mentis.* At discrepat; nec Latina bene procedunt. Aristagoras mentis quidem conpos erat, sed in agendis rebus *forti ac magno animo defectus*, sive *ψυχὴν οὐκ ἄκρος*. Ne longum faciam, cum Cyaxares iram frenis conpescere haud valuerit, supervacanea videtur negans vox et tollenda. Mecum sentit Geinozius. WESS. — Negativae particulae patrocinium suscepit Coray apud Larcherum, *ὀργὴν* ut in Aeschyli Prometh. 378. pro *ψυχὴν* accipiens, hominemque *pusillo* intelligens *ingenio:* cui Werferus suffragatur in Actis Philol. Monac. vol. I. p. 77. vocab. *ὀργὴ* apud Ionicos inprimis scriptores et poëtas de *ingenio* et *indole* frequentari monens, pluribusque prolatis exemplis demonstrans. Schaeferus ad Gregor. Dialect. p. 532. ortam esse voculam *οὐκ* suspicatur e duabus literis *ακ* a quibus incipit vocab. proxime sequens. Vir doctus in Actis Seminar. Philolog. Lips. vol. II. p. II. p. 281. provocans ad V. 112. *ὀργὴν οὐκ ἄκρος* interpretatur, *iram non vincens, irae non temperans.* Id vero Graece foret *ὀργῆς οὐκ ἐγκρατής*. SCHWEIG.

74 1. *ἐν δὲ, καὶ νυκτομαχίην*] *ἐν δὲ*, scil. *ἐν ταῖς ἄλλαις μάχαις*, vel *ἐν δὲ ταύταις ταῖς μάχαις*. Quam vero *νυκτομαχίην* dicit, ea ipsa pugna est, de qua mox uberius verba facit. SCHWEIG.

69 Ib. *ἐν δὲ καὶ νυκτομαχίην τινα ἐποιήσαντο.*] Homericum est *ἐν μὲν, ἐν δὲ*, subaudiendum *τοῖς πέντε ἔτεσι τούτοις*. Sic. Il. σ. 483. ac deinceps in Scuto Achillis, *Ἐν μὲν γαῖαν ἔτευξ᾽, ἐν δ᾽ οὐρανὸν, ἐν δὲ θάλασσαν — Ἐν δὲ δύω ποίησε πόλεις μερόπων ἀνθρώπων.* Aliis etiam locis. Et Herodotus subinde: III. 15, 38. WYTT.

2. *συνήνεικε — τὴν ἡμέρην ἐξαπίνης νύκτα γενέσθαι* etc.] Vulgi more satisque populariter Noster, quoties de solis eclipsibus sermo est. *Ἀντὶ ἡμέρης νὺξ ἐγένετο* VII. 37., *ὁ ἥλιος ἀμαυρώθη ἐν τῷ οὐρανῷ* IX. 10. Moverunt ea Dodwellum, ut Herodoto omnem sideralis scientiae notitiam detraheret; quod ferri utcunque, etsi sine justa ratione propositum, poterat: verum grassatur ulterius, Thaletique peritiam astronomiae aufert, et, quem praedixerat solis defectum, talem fuisse infitiatur: *tenebras subito obortas fuisse, quas Thales e regionis tempestatisque exhalationibus observatis praedixerat*, in Addend. ad Diss. de

Cyclis p. 912. Qua re dum Thaleti astronomiae usum et scientiam adimit, adauget ejusdem cognitionem rerum naturalium adeo, ut neminem eo in genere parem habuerit, habeatve. Quis enim regionem aliquam ingressus conplures ante menses indicavit, indicabitve, quali vaporum exhalatione aëris coelique habitus obscurandus obnubilandusque stato die sit? Ita porro fides Eudemo apud Clementem Stromat. I. pag. 354. in Historia Astronomiae, Ciceroni, Plinio, Diogeni Laërtio, Apuleio, et aliis pluribus, qui uno ore perhibent, Thaletem solis hanc eclipsin multo ante significasse, quam contigit, negatur. Verum constet ea Herodoto ceterisque, uti oportet. De anno, quo deliquium istud sol passus fuerit, major contentio et controversia. Plinius lib. II. Histor. Nat. c. 12. in annum Olymp. XLVIII. 4. refert: Clemens Alex. in Olymp. L. circiter, ex conjectura. Utriusque sententiae officit rex Cyaxares, qui vitam in illos Olympiadum annos non prorogavit. Cicero I. Divinat. c. 49. solis a Thalete praedictam defectionem, Astyage regnante factam fuisse ait; idem alii dixerunt, contra Nostri descriptam rerum seriem, et liquidissimum Eudemi testimonium. Seriore aevo viri doctissimi Scaliger, Calvisius, Petavius, Ricciolus, Usserius, Newtonus defectionis tempus et indagarunt et suas secuti temporum rationes variis annis adligarunt. Examinavit dissidentes horum opiniones Vignolius tom. II. Chronol. pag. 254. etc. accurate, diemque defectioni ex arbitratu constituit. In alia abiit, Vignolii repudiata, neque citra caussam, opinione, Bouherius Diss. Herod. c. 4. Amplexus alia quoque est Baierus in Memor. Scythicis, insertis tom. III. Conmentar. Acad. Petropolit. pag. 328; cujus eximii viri quaestionis hujus examen, cum cura institutum, minime displicuit; animi tamen pendeo, ad quos me adjungam, in tanto conputantium dissensu, neque patitur adnotationum brevitas uberiorem excursum. WESS. Plura quaedam Larcherus exhibet, qui istum solis defectum cum Petavio, Harduino, Marshamo, Bouherio, et Corsino, ad Olymp. XLV. 4. id est, ad annum ante C. N. 597. refert. Ad annum ante C. N. 585. retulit Reizius in sua Herodoti editione; ad annum 610. refert Franc. Baily in Philosph. Transact. MDCCCXI. p. 269. seqq. ut nuper ex Novellis literar. Goetting. intellexi. Diligenter perpensis collatisque cunctis momentis, quae ad illorum temporum rationes ineundas conducentia ab Herodoto passim memorantur, Vir multis nominibus illustris Volney in *Chronologie d' Hérodote conforme à son texte* p. 4. seqq. demonstratum ivit, agi hîc de eo Solis defectu, qui in Pingrei Tabulis ad diem tertium mensis Februar. anni ante C. N. 625. refertur. SCHWEIG.

5. *Συέννεσίς τε ὁ Κίλιξ, καὶ Λαβύνητος*] Verum est, quod Stanleius in Aeschyli Pers. 326. et T. Faber lib. I. Epist. 39. docuerunt, Cilicum reges *Syennesis* titulo omnes olim adpellatos fuisse. Vide V. 118. VII. 98. et ad Diodorum Siculum XIV. 20. *Labyneti* nomen in Babylonis regibus itidem frequens, uti mox c. 77. et 188. Ille, qui pacis arbiter et sequester Medos inter et Lydos fuit, est Nabuchodonosorus, qui et Nebucadnezar: congruunt temporum rationes. *Γάμων ἐπαλλαγὴν*, uti mox, de *consociata adfinitate* Iones probasse videntur. De Abderi-

tis et Democrito Simplicius de Coelo lib. III. p. 150. *τὴν συμπλοκὴν οἱ Ἀβδηρῖται ἐπάλλαξιν, ὥσπερ καὶ ὁ Δημόκριτος.* Junge Alberti scholia in Hesychii *Ἐπαλλάξαντες.* WESS.

71 6. *ὁμοχροΐην*] In Aeschinis Dialog. III. 15. *οὐδὲ ἅπτεται ταῦτα τῆς ὁμοχροίας*, bene redditur, *neque attingunt haec superficiem.* Ad quem modum si cum Horreo *ἐπιτάμωνται ἐς τὴν ὁμοχροΐην* verteris *in summa cute*, seu *cutis superficie*, uti equidem interpretandum censeo, cessabit, si quae morata fuit, difficultas. Tacitus simili in ritu Ann. XII. 47. *levi ictu cruorem eliciunt.* WESS. Cf. Valcken. ad IV. 70. SCHWEIG.

75 3. *ὡς δὲ ὁ πολλὸς λόγος Ἑλλήνων*] Etsi Noster Graecorum hunc rumorem spreverit, amplexi dein eum alii sunt, uti Apollodorus in Diogene Laërt. I. 38., Lucianus Hipp. c. 2. ubi videatur Gesnerus. WESS. Diogenes Laërt. I. 38. potius ex Sosicrate quam, ut J. M. Gesnerus ad Lucianum l. l. prodit, ex Apollodoro: igitur recte omissum hoc in hujus Fragmentis ab Heynio t. IV. p. 1090. Scholiastes Aristoph. ad Nub. 180. ex Herodoto, ut verisimile est, descripsit. WYTT.

4. *οὐ γὰρ δὴ εἶναί κω τοῦτον τὸν χρόνον τὰς γεφύρας ταύτας·*] *Hos enim pontes illa aetate nondum fuisse.* Ratio Grammatica ostendit, Herodotum significare *hos pontes sua aetate ad Halyn fluvium fuisse: ταύτας τὰς γεφύρας* est *hos pontes qui nunc sunt:* itaque antecedens *τὰς ἐούσας γεφύρας*, accipiendum *pontes qui nunc ibi sunt.* Nam alia interpretatio *tales pontes illa aetate nondum cognitos fuisse*, nec rei veritati, nec verborum sensui, satis convenit. WYTT.

Ib. *ἐξ ἀριστερῆς χειρὸς ῥέοντα*] Scilicet adverso fluvio, quo commodiorem ad trajiciendum locum invenirent, littus legentes, fluvium a laeva habuerunt. SCHWEIG.

5. *ὅκως ἂν*] Arcte junctae particulae *ὅκως ἂν*, cum conjunctivo vel cum potentiali modo constructae, ut I. 99. et saepius alibi, nude *ut* significant: neque ad sententiam alia particula hîc desiderabatur. Structura enim orationis in hunc modum procedens facile intelligitur, *ἵνα ὁ ποταμὸς, ταύτῃ — ἐκτραπόμενος ἐκ τῶν ἀρχαίων ῥεέθρων, λάβοι τὸ στρατόπεδον κατὰ νώτου, καὶ αὖτις ἐσβάλλοι ἐς τὰ ἀρχαῖα, παραμειβόμενος τὸ στρατόπεδον.* SCHWEIG.

76 1. *κειμένην*] *κειμένη* praestaret. Praedicatur de regione Pteria,
72 quae in finibus Sinopes ad Pontum. Steph. Byz. *ἔστι καὶ Πτερία πόλις Σινώπης*, ex hoc, opinor, Nostri loco. Pteriorum urbis mox mentio erit. WESS. Nec vero *in finibus Sinopes* sitam Pteriam Herodotus ait, sed *ex adverso, e regione fere Sinopae.* SCHWEIG.

3. *πρὶν δὲ ἐξελαύνειν ὁρμῆσαι τὸν στρατὸν*] Est, cui *ἐξελαύνειν* glossatoris videtur, me dissentiente: putes simile esse lib. VIII. 106. *ὡς δὲ τὸ στράτευμα — ὅρμα ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τὰς Ἀθήνας*: discrepat tamen, ut quisque videt. Hoc specta, VII. 105. *πρότερον ἤπερ ὁρμῆσαι στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα.* WESS.

77 1. *μεμφθεὶς*] Stephanus et Portus, postulante verbi usu, *caussatus exercitus sui paucitatem*, sive potius, *semet reprehendens ac incusans.* Statim *οὐκ ἐπειρᾶτο ἐπιὼν* non aliud ac *οὐκ ἐ. ἐπιέναι.* Sic VII. 5. *ἐπειρᾶτο κατιὼν ὁ Ἱστιαῖος*: et c. 50. *ὡς δὲ ἐπειρᾶτο συλλαμβάνων.* Consimiliter

VII. 172. et IX. 52. tum I. 84. *ἐπειρᾶτο προσβαλών*. Wess. *Μεμφθεὶς* non passiva aut reciproca notione dicitur, sed activa, ut III. 13. VII. 146. Itaque h. l. accusativum regit, *τὸ στρατόπεδον*: ut sententia ad verbum haec sit, *damnavit*, *improbavit exercitum suum propter paucitatem:* id est, *conquestus est de suo exercitu*, non quod minus fortiter pugnasset, sed *quod numero longe inferior fuisset hostibus*. Schweig.

2. *Λαβύνητος*] Regum Babyloniorum ultimus, Croeso ad coërcendam Cyri adaugescentem potentiam foedere junctus, et belli hujus fortasse occasio. Beroso apud Josephum *Ναβόννηδος* lib. I. c. Apion. c. 20. Par caussa Amasin Aegyptium, has in partes ut transiret, inpulisse videtur. Lege Xenophontem VIII. Inst. Cyr. p. 183. Wess. Cf. Xenoph. Cyrop. VI. 2, 10. Schweig. Vide Wesseling. ad c. 188.

78 2. *ἐς τοὺς ἐξηγητέας Τελμησσέων*] Dubium est, praestet-ne *Τελμήσσεες* an *Τελμίσσεες*, cum sermo de his conjectoribus est. Cicero Divinat. I. 41. *Telmessus in Caria est, qua in urbe excellit haruspicum disciplina.* Habet et Strabo *Τελμήσσεως*, sive *Τελμησσέων ἄκραν* lib. XIII. p. 935 = 630. Arriano, qui de hariolis et conjectoribus his diligentissime, *Τελμισσεῖς* Exp. Alex. II. 3. item Stephano Byz., Suidae
73 atque aliis. Infra c. 84. eadem scripturae diversitas. Non addo plura. Bochartus in Chan. lib. I. 6. et Spanhemius Diss. IX. de Usu et Praest. Numism. p. 563. abunde facient satis. Vocabuli *ἐξηγητέας* usum ex Graecorum moribus in luce posuerunt Hemsterhusius et Ruhnkenius ad Timaei Lexic. p. 81 = 109. Wess.

79 1. *πρῆγμά οἱ εἶναι*] *Ex usu suo esse.* Infra IV. 11. *ὡς ἀπαλλάσσεσθαι πρῆγμα εἴη*. VII. 12. *πάγχυ εὑρισκέ οἱ οὐ πρῆγμα εἶναι στρατεύεσθαι*, *conperit prorsus sibi consultum non esse Graeciae bellum inferre.* Wess.

3. *παρὰ δόξαν — ἢ ὡς αὐτὸς κατεδόκεε*] Ut hic, semel praeterea loquitur VIII. 4. *ἐπεὶ αὐτοῖσι παρὰ δόξαν τὰ πρήγματα τῶν βαρβάρων ἀπέβαινε ἢ ὡς αὐτοὶ κατεδόκεον*. Valck.

4. *ἡ δὲ μάχη σφέων ἦν ἀπ᾽ ἵππων*] Homerus Odyss. ί. 50. *ἐπιστάμενοι μὲν ἀφ᾽ ἵππων Ἀνδράσι μάρνασθαι.* Cujus exemplo Philostratus Heroic. II. 18. p. 690. *καὶ Μυσαὶ γυναῖκες ἀφ᾽ ἵππων ξυνεμάχοντο τοῖς ἀνδράσι*. Lydi eo in genere praeter ceteros excellebant, *ἱππεύεσθαι ἀγαθοί*, uti Noster, sive *φιλιππότατοι*, quemadmodum Philostratus Icon. lib. I. 17. pag. 788., ante quos omnes Homero *ἱπποκορυσταὶ* Iliad. κ'. 431. Wess.

80 1. *Ὕλλος*] Amni verum nomen reddiderunt Glareanus ad Livii XXXVII. 38. et Leopardus Emend. VII. 9. Strabo, XIII. p. 928 = 626. de Hermo, *εἰς ὃν καὶ ὁ Ὕλλος ἐμβάλλει — συμπεσόντες δ᾽ οἱ τρεῖς καὶ ἄλλοι ἀσημότεροι σὺν αὐτοῖς, εἰς τὴν κατὰ Φωκαίαν ἐκδιδόασι θάλατταν, ὥς Ἡρόδοτος φησίν.* Wess. De templo *Δινδυμήνης μητρὸς τῶν θεῶν* conf. Strab. lib. XIII. p. 862 = 575. et Apollon. Rhod. I. 1125. Schweig.

5. *Κάμηλον*] *Cameli odorem et speciem equum* non ferre, sed *reformidare*, in praelii hujus enarratione Xenophon Instit. Cyr. VII. 1, 27. et Polyaenus Strateg. VII. 6, 6. non praeterierunt. Wess.

6. *ἐπεῖχε ἐλλάμψεσθαι ὁ Λυδός*] c. 153. *ἐπ᾽ οὓς ἐπεῖχε στρατηλατέειν*. Addere potuisset VI. 96. *ἐπὶ ταύτην πρώτην ἐπεῖχον στρατεύεσθαι.* Quae mihi quidem *a navibus ad anchoras stantibus*, *ἐπεχούσαις*, repetita non videntur: multo conmodius *τὸν νοῦν* ad dictionis conplementum ad-

sciscetur. Vide hoc Polybii Exc. Leg. XVIII. 28, 11. *δῆλος ἦν, ἐπέχων πάλαι τοῖς κατὰ τὴν Εὐρώπην πράγμασι*: et S. Lucae Evang. c. XIV. 7.
74 *ἐπέχων πῶς τὰς πρωτοκλισίας ἐξελέγοντο.* In Euripidis Heracl. vs. 846. aliud requiritur. Varius enim usus. Quod autem nonnulli praeferunt libri *ὁ αὐτὸς*, manifestos ex *ὁ Λυδὸς* natales habet, prorsus uti *αὐλῶν κόρας* fragmenti Autocratis apud Aelian. de Animal. XII. 9. *Λυδῶν κόραι* genuerunt invitae, monitore Rutgersio Var. Lect. II. 1. WESS.

82 1. *Θυρέης*] Vide Mearsium Miscell. Lacon. IV. 13. Barbeyracium Histor. Foeder. t. I. p. 30. De vocabuli variante scriptura dicere memini ad Diodor. XIV. 44., de eadem Ruhnkenius ad Timaei Lexic. p. 54 = 74. WESS. — Pro *τὰ Κύθηρα*, quod proprium hujus insulae nomen, I. 105. VII. 235. nunc *Κυθηρίη νῆσος* dicere placuit Herodoto. SCHWEIG.

6. *λέγοντες, οἱ μὲν* etc.] Ut alia quaedam Sophoclis et Euripidis, quae legisse suspicor Athenis Herodotum, expressit hunc locum de Phoenissis Euripidae vs. 1471. seqq. *ἦν δ' ἔρις στρατηλάταις, Οἱ μὲν* etc. Verbum *ἔλεγον, ἐλέγετο*, supprimitur haud semel in simillimo loco Thucydidis VI. c. 35. *ὁ δῆμος ἐν πολλῇ πρὸς ἀλλήλους ἔριδι ἦσαν, οἱ μὲν, ὡς οὐδενὶ ἂν τρόπῳ ἔλθοιεν οἱ Ἀθηναῖοι· — τοῖς δὲ*, etc. VALCK.

Ib. *τέλος δὲ, ἐκ τῆς ἔριδος* etc.] Nisi Chrysermus [apud Plutarch. II. p. 306.] fallit, Amphictyones, capti arbitri, litem secundum Spartanos dederant. Priorem tamen victoriam sibi tribuerunt Argivi apud Pausaniam X. 9. Vindicarunt et sibi Lacedaemonii; unde *Θυρεατικοὶ* apud eos *στέφανοι*, de quibus docti viri ex Athenaeo ad Hesychium. WESS.

8. *οὐ γὰρ κομῶντες πρὸ τούτου*] Comam-ne vero ab hac de Argivis victoria Spartani promiserint, dubia in scriptorum dissensu res est, Plutarchi praeter ceteros, Nostrum, sed clanculum, taxantis, Vit. Lysandri principio. Lege Meursii Miscell. Lacon. I. 16. atque adde ex Philostrati Vit. Apollon. VIII. 6. p. 335. ubi Leonides *κομῶν ὑπὲρ ἀνδρείας*, ut amicis venerabilis et hostibus magis esset terribilis: tum *ταὐτά τοι καὶ ἡ Σπάρτη ἐπ' αὐτῷ κομᾷ, μεῖον οὐδὲν ἢ ἐπὶ Λυκούργῳ τε καὶ Ἰφίτῳ*: h. e. *jactat se Sparta et gloriatur Leonida non minus quam* etc. Doctus interpres a vero aberravit. WESS.

Ib. *αὐτοῦ μιν ἐν τῇσι Θυρέῃσι* etc.] De Othryadae exitu iterum dis-
75 cordia. Periisse Perilai, Alcenoris filii, manu Argivi ferunt in Pausan. II. 20. Nicander in culto Epigrammate cum Herodoto facit Anthol. III. 5. pag. 299. Sed partium patriaeque studio, uti nunc, plurimi olim a tramite auferebantur. WESS.

84 2. *προεχώρεε*] Vide V. 62. VIII. 102. Amanuensium in *προχωρεῖν* et *προσχωρεῖν* eminent lapsus, etiam in Thucydidis II. 5. Arcem Sardianam Hemsterhusius ea luce circumdedit ad Lucian. Contempl. c. 9. ut nihil supra. WESS.

3. *τῇ οὐδὲ Μήλης, ὁ πρότερον βασιλεὺς*] *Πρότερος*, si valeret, non *primum*, sed priorem Croeso regem signaret, Scaligero Can. Isagog. III. p. 320. animadvertente. Eusebius habet in Chron. penultimum Heraclidarum regiae apud Lydos gentis Melem. Sic Myrsili Candaulaeque aetatem antevertit proxime. Verum multo hoc antiquior Meles

in fragmentis est Nic. Damasceni. Praeclare de Dione Chrysost. Or. LXIV. p. 598. in refingendo regis hujus et Mardi nomine meritus est Valesius ad N. Damasceni Excerpt. p. 442. Wess.

3. Τελμησσέων δικασάντων] Non erant δικασταὶ, sed *conjectores et interpretes portentorum;* quae duo conjunguntur a Cicerone de Divin. II. 28. qui lib. II. 5. *Est*, inquit, *quidam Graecus vulgaris in hanc sententiam versus; Bene qui conjiciet, vatem hunc perhibebo optimum:* Μάντις γ᾽ ἄριστος, ὅστις εἰκάζει καλῶς. Theocritus, Eid. XXI. 82. Ὅς γὰρ ἂν εἰκάζῃ κατὰ τὸν νόον, οὗτος ἄριστος Ἔστιν ὀνειροκρίτας. Tametsi non ignorem, σημαίνειν, κρίνειν, γινώσκειν, in talibus etiam adhiberi ab Herodoto; una tamen mutata litera hic libenter legerim: Τελμησσέων εἰκασάντων, ὡς etc. Dio Chrys. Or. XXXIV. p. 414. c. τὰ μὲν τῶν οἰωνῶν εἰκάζειν δεῖ. *Omnis divinatio conjectura nititur, ultra quam progredi non potest:* Cicero de Div. I. cap. 14. Sunt mihi ad manum loca veterum, in quibus τοῖς δικαίοις, εἰκαῖα videantur substituenda. Valck. Insolens verbi usus originem suspicionibus praebet. Mihi expedita in hoc doctorum acumine omnia non sunt. Ampliabo, donec clarior e msstis lux. *Leonem circum arcis muros gestatum* spectavit Apollonius Tyan. Epist. LXXV. cum rixantibus Sardianis, ὑμεῖς δὲ, inquit, ποίῳ
76 πεποιθότες ἄρα λέοντι πόλεμον ἄσπονδον ἤρασθε; Wess. Verbum δικασάντων tuentur libri omnes, nec satis caussae video cur sollicitetur. Haud dissimili certe verbo ἔγνωσαν in re simillima usus est Noster I. 78. Schweig.

5. ὁ ὦν δὴ Ἡρακλείδης αὐτὸς ὁ Μάρδος] Confer Xenophontem VII. [cap. 2.] Inst. Cyr. p. 180. ubi nonnulla diversitas. Wess. — Mireris nullo e ms. οὗτος citari. Sic sane solet Noster. τοῦτον δὴ ὦν τὸν Ἄτυν, I. 33. οὗτος δὴ ὁ καθαρθεὶς, I. 53. ὁ δὲ παῖς οὗτος ὁ ἄφωνος, I. 85. et frequenter alias. Pronomini autem αὐτὸς non erat hic locus. Schweig.

6. καὶ κατ᾽ αὐτὸν] Κατ᾽ αὐτὸν Gronov. interpretatus est *ad ejus exemplum.* Non repugno: sed videbatur mihi ita dictum, ut istud, μεταδιώκει δὲ, — ἀποστείλας τριήρεϊ κατ᾽ αὐτὸν, III. 4. Schweig.

85 2. εὐεστοῖ] Herodoteam hic fuisse suspicor εὐεστύϊ, et in Glossario Herod. primitus scriptum: Εὐεστύϊ, (pro Εὐεστῇ, ἢ) εὐημερίᾳ, εὐετηρίᾳ. — Διογενιανὸς ἄνευ τοῦ σ γράφει: nempe εὐετύϊ, quod habet Aratus Diosem. vs. 358. Ὄφρα τις εὐετύϊ χαίρῃ ποτιδέγμενος ἀνήρ. Schol. τῇ εὐετηρίᾳ. Formas istiusmodi nominum Iones adamarunt praesertim: Ἰώνων istum σχηματισμὸν exemplis adfirmat Eustathius Iliad. τ'. p. 1180 = 1245, 39. Ultimum eorum est ἡ κτιστύς: κτιστὺν, inquit, Μιλήτου φησὶν Ἡρόδοτος. Leguntur ista lib. IX. c. 96. ληϊστύος lib. V. 6. τὴν καταπλαστὺν IV. 75. subministravit M. Prae ceteris Poëtis ista talia frequentavit Callimachus, in cujus paucis reliquiis inveniuntur ἁρπακτὺς, διωκτὺς, γελαστὺς, μαστὺς, ἀλητὺς, οἰστευτύς. Horum nonnulla attigit Hemsterhusius ad Lucian. Dial. Mort. VI. 3. multo plura hujus classis praebet Hesychius, quaedam etiam mendosa: Ὠρητὺς vox est nauci, Antimachea fuit πωρητύς. Ἐσκλητὺς probabiliter scribendum, ubi legitur Ἐσκλητὸς, ἡ τῶν ἐξόχων ἄθροισις ἐν Συρακούσαις. Ceterum, si vel Herodoteum est εὐεστὺς fatendum tamen multo frequentius dici εὐεστὼ vel εὐεστοῦν. Democriteam esse vocem omnes norunt[i] qui has literas

i Saltem ex Diog. Laërt. IX. 45. SCHWEIG.

tractant; illud non omnes, vocem in tres male distractam apud Stobaeum perperam in verbis legi Democriteis p. 278, 53. τὰ ἀδικέοντα.
77 (τῶν ζώων) ἀθῷος ὁ κτείνων· καὶ πρὸς εὖ ἔστ' οὖν τοῦτο ἔρδειν μᾶλλον ἢ μή. Scribendum, πρὸς εὐεστοῦν. Κακεστοῦν interpretatur Hesychius κακὴν κατάστασιν, ἢ ἀπορίαν. *Aeternitas* Antiphonti dicta Ἀειεστώ, teste Harpocr. ἡ οὐσία, Ἐστώ Archytae Stobaei Ecl. Phys. p. 81. vs. 8., ἡ ἀποδημία Callimacho apud Suidam Ἀπεστώ. Ubi vulgatur in Herodoto IX. 84. τῇ ἀπεστοῖ τῆς μάχης, olim legebatur, me judice, ἀπεστοῖ. Hesychius: Ἀπεστὺς, ἡ ἀποχώρησις. Formam in ω, quod commemini, nullam praebet Herodotus. Valck. — ἐν τῇ — εὐεστοῖ] Clemens Alex. Stromat. II pag. 498. Δημόκριτος μὲν ἐν τῷ περὶ τοῦ Τέλους, τὴν εὐθυμίαν, ἣν καὶ εὐεστὼ προσηγόρευσεν. Non illi itaque idem atque aliis notavit: sua enim sibi Philosophus vocabula habuit. Nostro congruit Aeschylus VII. c. Theb. 192. Μήτ' ἐν κακοῖσι, μήτ' ἐν εὐεστοῖ φίλῃ Ξύνοικος εἴην. ubi Schol. εὐδαιμονίᾳ, εὐετηρίᾳ. Quo usu et Maximus de Elect. vs. 534. Wess. Vocab. εὐεστὼ apud Aeschylum iterum habes in Agamemn. 878. Schweig.

4. ἀλλογνώσας] Hesych. Ἀλλογνώσας, ἀγνοήσας. Neque abit multum in ἀλλογνοῶν in Galeni Gloss. Hippocratis, quo de doctissimi Viri ad Hesych. et Foësius in Oeconom. neque, alia in conpositione, ἀλλοφρονέων, ἀλλοφάσσων etc. Wess.

Ib. ὁ δὲ παῖς οὗτος ὁ ἄφωνος] Cicero Divin. I. 53. *ejusdem generis etiam illud est, quod scribit Herodotus, Croesi filium, cum esset infans, locutum.* Prodigiosum certe, modo verum. Noster non ἄφωνον tantum, quemadmodum Xenophon, Nic. Damascenus et Dio Chrysost. atque alii, sed διεφθαρμένον τὴν ἀκοὴν, *captum auribus* c. 38. et κωφὸν c. 34. fuisse prodidit. Possunt-ne ergo ab ipsis natalibus surdi articulatas voces edere? praesertim nullo divino beneficio, verum ὑπὸ δέους καὶ κακοῦ, uti scribit. Merito hoc reprehendit Pawius. Habet Plinius N. Hist. lib. XI. 50. semestrem Croesi filium, in crepundiis locutum, quo prodigio totum Lydiae regnum conciderit. At alius is fuit, atque ab hoc diversus, ut belle Harduinus, nisi si tamen in portento describendo inter veteres haud constiterit. Wess.

86 2. δὶς ἑπτὰ Λυδῶν — παῖδας] Sic consimilia Nic. Damascenus Excerpt. p. 457. in hac pyra tragoedians, sed culpam inhumanitatis a
78 Cyro in Persas amoliens. Ctesias nihil de rogo, admiscet tamen prodigiosa multa. Nihil quoque Xenophon. Quae mihi suspicionem adaugent, ex vulgi, mira captantis, fabellis haec profluxisse. θεῶν δαιμονίη, quod sequitur, reddendum Abydeno apud Euseb. Pr. Ev. IX. 41. Wess.

3. μιν προστῆναι] Commode Gronovius citat I. 119. Sic vero et προστὰς olim I. 129. i. q. παραστάς. Quibus duobus posterioribus in locis sicut σ literam geminavi, sic et h. l. προσστῆναι scribi debuit: quemadmodum etiam V. 51. pro vulgato olim προεστήκεε, recte προσεστήκεε libri nostri dedere. Construitur autem hoc verbum alias, ubi de corpore agitur, cum dativo casu: nunc, ubi de mente, cum accusativo. Schweig.

4. τινα τοῦτον ἐπικαλέοιτο] Vide Matthiae Gr. gr. 264. Obs.

Ib. *ἡσυχίης*] Quod hoc loco vulgabatur olim, *λειποψυχίης*, fluxit, opinor, ex interpretamento lectionis non absurdae *ἀψυχίης*: censeri certe potuit Croesus ante passus animi deliquium, quam ad se redeuntem subierit Solonis dictum. *ἡ λειποψυχία*, locis a Foësio designatis, saepe dicta fuit *ἀψυχίη* Hippocrati: in locum *ἀψυχίης*, saltem in *πσυχίης*, facile mutari potuit *ἡσυχίης*, quod genuinum judico. Valck. Puto et Nic. Damascenum in Nostro *ἡσυχίης* reperisse. *Σιωπῆς δὲ γενομένης*, ait Excerpt. p. 461. *στενάξας μέγα, εἰς τρὶς ἀνακαλεῖται πάλιν Σόλωνα.* Explicationem certe seu paraphrasin hujus loci ea praebent. *Ἐκ πολλῆς ἡσυχίης, postquam altum erat silentium*, sive *σιωπῆς γενομένης*. Stabilire praeterea Nicolaus lectionem *Σόλωνα* poterit, sicuti et Aelianus in Eustath. Od. p. 1404, 45=38, 41. haec planissime aemulatus: *ὁ δὲ ἀνηνέγκατο ἄρα, [ἤγουν ἐκ βάθους ἐξεβόησε] καὶ εἰς τρὶς ἐκάλεσε τὸν Σόλωνα*[k]. Adde aliam ejusdem Aeliani, quam adscripsit Berglerus, imitationem Var. Hist. IX. 41. Wess. Verbum *ἀνενεγκεῖν* et *ἀνενέγκασθαι* apud Suid. in *Ἀνενεγκών*, et Hesych. in *Ἀνηνέχθη*, exponitur *ex animi deliquio* (*ἐκ λειποψυχίας*) *se recipere, et vocem edere.* Qui verbi usus videtur esse sequioris aetatis: (conf. Indicem nostrum Graec. in Appian.) unde fortasse apud Nostrum *λειποψυχίης* pro vocab. *ἡσυχίης* irrepsit. Apud
79 veteres et Ionicos praesertim scriptores nihil fere aliud, nisi, *vocem* vel *gemitum (ex imo pectore) proferre.* Vide Heynium ad Iliad. τ'. 314. Apollon. Rhod. III. 463. et 635. IV. 1748. Sic rursus apud Nostrum I. 116. Schweig.

6. *ἀρχὴν*] *Ἀρχὴν* notat *olim* hic atque alibi. Vide II. 28. et Abresch. Dilucid. Thucyd. p. 714. Wess.

Ib. *ἀποβεβήκοι*] Quae Gronovius pro vindicanda scriptura *ἀποβεβήκεέ οἱ* protulit exempla ex II. 175. VI. 68. III. 55. III. 72. VII. 125. in eorum duobus prioribus abundat quidem dativus pronominis *οἱ*, sed nec in his ipsis, nec in ullo ex reliquis, *αὐτῷ οἱ* idem ac *ἑωυτῷ* valet. Nempe h. l. terminationi verbi *ἀποβεβήκεε* olim superne adscriptae literae *οι* indicabant legi in aliis codicibus *ἀποβεβήκοι*, quam scripturam equidem probavi. Nec vero sperno *ἀποβεβήκεε*: pro quo non est cur *ἀποβέβηκε* quispiam desideret. Amat Noster plusquamperfectum ponere, ubi perfectum vel aoristum exspectasses: vide I. 84. 79. 122. extr. etc. Quare etiam I. 132. vulgatum olim *κατεστήκεε* teneri potuerat. Conf. Werfer Act. Philol. Monac. t. I. p. 239. seq. Schweig.

87 1. *εἴ τί οἱ κεχαρισμένον ἐξ αὐτοῦ ἐδωρήθη*] Simile Aristophanis, uti bene Berglerus, Pac. 385. *εἴ τι κεχαρισμένον χοιρίδιον οἶσθα παρ' ἐμοῦ κατεδηδοκώς.* Ambo imitantur Poëtam, Iliad. α'. 39. Wess.

88 1. *ἀπεθώυμαζέ τε ὁρέων*, Homeri exemplo venerunt Il. ω'. 629. *Πρίαμον θαύμαζεν Ἀχιλλεὺς Εἰσορόων* etc. Mutuum Cyri Croesique sermonem Xenophon Inst. Cyri VII. 2. suo more descripsit. Wess.

2. De orationis *ἀνακολουθίᾳ* dictum est ad I. 3. Schweig.

90 4. *Ἐπαλιλλόγησε, repetiit, eademque ipsa exposuit*, quae supra c. 37. etc., atque ita Pollux. Nam *ἐπαντιλόγησε*, quod illi et Nostro instaurat Heringa Obs. Crit. c. 3. p. 25. non convenit et longius de-

k Eadem habes apud Suid. in *Ἀνηνέγκατο.* SCHWEIG.

flectit. Bene Philo Jud. de Fortitud. p. 738. D. εἰρηκὼς δ' ὅσα δίδωσιν ὁ καιρὸς, παλιλλογεῖν οὐ δίκαιον. WESS.

6. εἰ ἀχαρίστοισι νόμος εἶναι] Egregie Clemens Alex. Protrept. p. 38. ὦ Κροῖσε, — ἀχάριστός ἐστιν, ὃν προσκυνεῖς, et plura hinc derivata. WESS.

91 2. γονέος] De *progenitoribus* commode a Bellangero ad h. l. moni-
80 tum Larcherus retulit, ex Graecorum more ita eos numerari, ut pater censeatur secundus, avus tertius, quartus proavus, quintus abavus. Fuit autem Gyges abavus Croesi, hac successione: Gyges, Ardys, Sadyattes, Alyattes, Croesus. SCHWEIG.

Ib. οὐκ οἷόν τε ἐγένετο] Nihil demuto; οὐκ οἷον, οὐκ οἷα, οὐκ οἷος, in simili re usus sunt frequentis. Supra c. 67. IV. 152. VI. 130. Post pauca Reiskius ὕστερον τρισὶ ἔτεσι τούτοισι: quod codices si praeberent, adtentionem mereretur; nunc edito inhaereo. WESS.

5. εἶπε τὰ εἶπε Λοξίης] Neminem offenderent ista si sola legerentur; de Phallo agens, ποιεῦσι, ait, τὰ ποιεῦσι Ἕλληνες. II. 49. Nostro tamen loco si prius εἶπε codicibus abesset, ob sequentia censerem adjectum, pristinamque scriptionem hanc fuisse: τῷ καὶ τὸ τελευταῖον χρηστηριαζομένῳ (I. c. 55.) τὰ εἶπε Λοξίης περὶ ἡμιόνου οὐδὲ τοῦτο συνέλαβε. Postremum Herodoteum est, ut et illud: οὐδὲ τοῦτο, — τὰ εἶπε. Sic I. 89. Κύρῳ δὲ ἐπιμελὲς ἐγένετο, τὰ Κροῖσος εἶπε: hoc, si bene memini, corrigi vult Reiskius: lib. II. c. 51. ἱρόν τινα λόγον περὶ αὐτοῦ ἔλεξαν, τὰ — δεδήλωται. VALCK.

6. ἦν γὰρ δὴ ὁ Κῦρος οὗτος ἡμίονος] Abydenus ex regis Babylonii oraculo de Cyro, ἥξει Πέρσης ἡμίονος, in Euseb. Pr. Ev. IX. 41. Explanatius, verum ex Nostro, Oenomaus, Apollinem vanitatis et mendacii arguens, ὁ μὲν γὰρ ἡμίμηδος ἢ ἡμιπέρσης Κῦρος, ἢ ὁ μητρόθεν μὲν ἐκ τυραννικοῦ, πατρόθεν δὲ ἐξ ἰδιωτικοῦ γένους ἡμίονος ὢν ἐν τῷ αἰνίγματι, παρεμφαίνει μὲν τὴν ἔκτυφον Μοῦσαν, ἀλλὰ καὶ τὴν ἄμαντιν μαντικήν. Namque Herodotea innui, *Musae* injecta mentio testatur, quam ἔκτυφον *fumi plenam* et *insolescentem* invidiose taxat, in Ejusdem Pr. Evang. V. 21. Bene de se Apuleius Apolog. p. 289. *Non video quid mihi sit in ea re pudendum, haud minus quam Cyro majori, quod genere mixto fuit, Semimedus ac Semipersa.* WESS.

92 1. Προνηίης] Minervae *protemplaris* sive *vestibularis* inter Delphorum numina celebratissima est memoria, quamquam in titulo saepius
81 peccatum. Memini quaedam adponere ad Diodorum XI. 14. plura Taylor ad Demosthenem in Aristogitonem p. 517. WESS. — Conf. VIII. 37. ibique not. SCHWEIG.

2. Βραγχίδῃσι τῇσι] Mirum est, concordiam codicum constare in Βραγχίδῃσι τῇσι Μιλησίων, neque dissidere II. 159. Locus uterque doctorum disputationibus jam olim examinatus est, docente ex Symmictis Philemonis Porphyrio, [Quaest. Homer. c. 8.] nec negligente Gronovio. Vaticinata quondam illic mulier fuit, ἡ ἐν Βραγχίδαις γυνὴ χρησμῳδὸς Jamblicho de Myster. II. 11. p. 74. quae insolentiori articulo nihil prodest. Juvemus Jamblichum apud Stob. Serm. LXXIX. p. 471. ἀδελφὰ δὲ τούτων καὶ ὁ ἐν Βραγχίδῃ θεὸς ἐκφαίνει. Dederat ἐν Βραγχίδῃσι, ut Noster, aut sicuti ipsemet cum Strabone et Pausania ἐν

Βραγχίδαις. Wess. — Philemon in *Συμμίκτοις* apud Porphyrium l. c. ait: „quum apud Herodotum h. l. *ἐν Βραγχίσι* (sic apud Porphyr. in ed. Barn. „editur, *ἐν Βραγχῖσι* in ed. Bas. 1551. utrobique perperam, puto, pro „*Βραγχίδῃσι*) *τῇσι Μιλησίων* legisset, gnarum se multis librariorum „mendis inquinatos esse quum aliorum veterum auctorum tum Hero„doti codices, in eo fuisse ut cum Alexandro Cotyensi *τῆς Μιλησίων* „(sc. *χώρης* vel *γῆς*) corrigendum censeret, quoniam Graecus nullus „scriptor *τὰς Βραγχίδας* in foem. genere dicere auderet; postquam vero „in ejusdem Herodoti libro II. (c. 159.) simili ratione *ἐς Βραγχίδας τὰς* „*Μιλησίων* scriptum reperisset, intellexisse se, Herodotum Ionum „more (quemadmodum illi *ἡ λίθος*, *ἡ κίων*, *ἡ Μαραθὼν* dicunt) foemi„nino genere, pro masculino, in isto nomine usum esse.“ Sic ille. Cui opponere quispiam posset, apud eumdem tamen Nostrum I. 158. codices omnes in *τοὺς Βραγχίδας* consentire, itemque cunctos I. 46. *τῆς Μιλησίης ἐς Βραγχίδας* dare: itaque verisimile esse, etiam h. l. et II. 159. *τῆς Μιλησίων* scripsisse Herodotum, et librariorum culpa in utroque horum locorum revera corruptos codices esse. Quod si quis ita statuit; fuerint utique perantiquae istae codicum corruptelae; nec tamen fuerint ex tanta vetustate repetendae, quanta si Villoisonum audimus. Huic enim, nescio quo casu, excidit, ut Philemonem illum, e quo ista Porphyrius retulit, Alexandro Magno coaevum faceret,
82 (vide Villois. Anecd. Graec. t. II. p. 137. et Proleg. in Homer. p. xxxiv. itemque Indicem in Anecd. voce Philemon, et voc. Herodot.) At ex ipsis verbis a Porphyrio prolatis abunde adparebat, aequalem illum fuisse aut etiam paullo juniorem Alexandro Cotyensi Grammatico, (de quo Fabric. in Bibl. Gr. IV. p. 379.) adeoque secundo post C. N. seculo vixisse. De Branchidis multa Larcherus collegit ad Nostri V. 36. et VI. 19. Ad id quod spectat de quo h. l. quaerebamus, ita se res habere videtur. Recte *ἐς τοὺς Βραγχίδας* scribitur I. 158. quatenus Branchidae familia fuere sacerdotum, qui templum et oraculum curabant, quod Didymis erat in agro Milesiorum. Recte vero etiam fortasse et h. l. et II. 159. *Βραγχίδαι* in foem. gen. dicuntur; quoniam ex eo, quod vulgo breviter dicere consueverant *ἐς Βραγχίδας πέμπειν*, (ut apud Nostrum I. 46. et I. 159.) usus invaluisse videtur, ut ipse locus, ubi oraculum erat, *Βραγχίδαι* diceretur, nempe *αἱ Βραγχίδαι*, ut *αἱ Ἀθῆναι* et similia. Ita quidem Pompon. Mela I. 17. *Oraculum Apollinis*, ait, *dictum olim Branchidae:* cui congruit quod idem templum perinde *τὸ ἱρὸν τὸ ἐν Διδύμοισι*, et *τὸ ἱρὸν τὸ ἐν Βραγχίδῃσι* nominatum legimus V. 36. coll. VI. 19. similiterque apud Strabonem IX. 421. c. coll. XIV. 634. c. Denique apud eumdem Strab. XVII. 814. A. junguntur *ἐν Δελφοῖς καὶ Βραγχίδαις*, prorsus tamquam duorum locorum nomina. Schweig.

3. *ἀντιστασιώτης κατεστήκεε*] De Pantaleonte, Serinus in Stob. Serm. XLV. p. 313. quaedam innuit. Wess.

5. *κνάφου*] *Κνάφος*, *carduus* sive *spina* est, qua fullones radere vestimenta solent: praeterea *tormenti* seu *carnificinae genus*, clavis aculeisque obpletum, ad miseros crudelissime enecandos: *Ὄργανόν τι, ἐν κύκλῳ κέντρα ἔχον, δι᾽ οὗ τοὺς βασανιζομένους κτείνουσι*, Suidas et Timaeus.

[in Lexic. Plat. p. 160.] Pertinet huc Platonis X. de Rep. p. 762. *ἐπ' ἀσπαλάθων κνάμπτοντες*, *super tribulis lacerantes*, ut viri egregii docuerunt. Wess.

93 2. *αἱ ἐνεργαζόμεναι παιδίσκαι*] Haec et seqq. respicit antiquus Sophista, qui Dissertationes aliquot Ethicas conscripsit, inter Fragmenta Pythagor. vulgatas p. 714. *Λυδοῖς τὰς κόρας πορνευθείσας καὶ ἀργύ-*
88 *ριον ἐνεργήσασθαι, καὶ οὕτω γάμασθαι καλὸν δοκεῖ εἶμεν.* Hinc etiam manifestum est, cur ad istam *παιδισκέων* mentionem narrationi suae quaedam de more Lydiaco interjecerit Herodotus; qui vocem, adjectam a Sophista, *ἀργύριον*, lectori subaudiendam relinquit, quam in simili loco adposuit II. 126. eo Cheopa scribens devenisse pravitatis, ut filiam voluerit tamquam *proseдam* *πρήσσεσθαι ἀργύριον ὁκόσον δή τι.* *Corpore quaestum facientes*, *πιπράσκουσαι τὴν ὥραν παντὶ τῷ βουλομένῳ*, Origeni c. Cels. V. p. 260. *ἐπὶ μισθῷ (χρημάτων* Xenoph. Symp. p. 523, 7.) *τὴν ὥραν ἀπεμπωλοῦσαι* Eusebio *Προπ.* IV. p. 162. B. Commode dicuntur *ἐνεργαζόμεναι*, id est, corpore vel *ἐν ἑαυταῖς ἐργαζόμεναι*: aliter cepit Abresch. Dil. Thucyd. p. 763. *Ἐργάζεσθαι, ἐργάτις, ἐργασία, ἐργαστήριον*, de eadem occurrunt opificina. Auctor Orat. c. Neaeram p. 730, 44. *ἑταίραν* suam nolunt *ὁρᾷν ἐν Κορίνθῳ ἐργαζομένην, οὐδ' ὑπὸ προνοβόσκῳ οὖσαν·* et p. 731, 57. Quae venit ob istum quaestum in Aegyptum, venisse dicitur Rhodopis *κατ' ἐργασίην* Herod. II. 135. Secundum grammaticos et Eustathium ad Il. ψ'. p. 1329 = 1453, 45. Archilochus istius generis mulierem *Ἐργάτιν* dixerat: sed ab istis dissentit Hemsterh. ad Hesych. in *Ἐργάτις. τὸ πορνεῖον* est *Ἐργαστήριον* in Attica Lege apud Demosth. p. 736, 105. et in Alciphronis Epistola, quam vulgavit Abresch. Addend. in Aristaen. pag. 115. *παιδισκεῖον* dixit Nicias, Athen. X. p. 437. F. memorans etiam *τὰς δημοσίας παιδίσκας*. In Isaei Or. V. p. 58, 13. Euctemonis *ἀπελευθέρα ἐναυκλήρει συνοικίαν ἐν Πειραιεῖ, αὐτοῦ καὶ παιδίσκας ἔτρεφε*, *meretriculas alebat conciliatrix*: in Orat. c. Neaer. p. 728, 28. Charisii liberta Nicarete *ἑπτὰ παιδίσκας ἐκ μικρῶν παιδίων ἐκτήσατο.* Valck. Lydias, de quibus agitur, puellas non ex corporis quaestu pecuniam contulisse, sed praeter istum quaestum opus etiam mercede fecisse, quo majorem sibi dotem compararent, monuit Heyne in Commentar. Gotting. t. XVI. p. 35. Similem isti Lydorum morem apud Cyprios notavit Justin. XVIII. 5. Conf. Clearchum apud Athen. libro XII. p. 515. F. ubi videndum an pro *τῶν ἄλλων*, *τῶν δούλων* cum Larchero corrigendum sit. Schweig.

5. *καὶ δύο πλέθρα*] Nulla subest caussa, cur de integritate hujus
84 loci dubitemus, si baseos figuram oblongam cogitemus: nempe *τὸ εὖρος* nunc intelligit longiorum laterum mensuram. Altitudinem monumenti tantam fuisse ait Clearchus apud Athen. lib. IX. c. 31. ut ex quibuslibet Lydiae partibus conspici potuerit. Nam, quod monumentum a Gyge amasiae suae erectum Clearchus narrat, quodque Nicander etiam Ther. 633. spectasse videtur, illud nullum aliud esse recte Larcherus monuit, nisi hoc ipsum de quo hic Herodotus loquitur, et ex eo Strabo XIII. p. 626. B. 627. B. Cujus monumenti reliquias hodieque superesse, ex Chandleri Itinerario Larcherus adnotavit. Conf. Heyn. ad Il. β'. 865. Schweig.

94 1. *καταπορνεύουσι*] Thomas, *ἐπὶ πορνείαν δίδωσι*, uti infra c. 196. *πᾶς τις — καταπορνεύει τὰ θήλεα τέκνα.* Numos a Lydis repertos Xenophanes in Pollucis IX. 83. itidem prodidit. Adde Eustathium ad Dionysium 840. WESS.

Ib. *κάπηλοι*] Quam vim habeat v. *κάπηλος* luculenter ostendunt duo loca a Larchero excitata, Platonis scil. Sophist. p. 223. D. *ἡ κατὰ πόλιν ἀλλαγὴ — καπηλικὴ προσαγορεύεται.* tum Aristoph. Pac. 446. *κάπηλος ἀσπίδων*, ubi Schol. *Οὐκ αὐτὸς ἀσπίδας ποιῶν, ἀλλὰ παρ' ἄλλου λαμβάνων καὶ πωλῶν.* Plura Schleusnerus Lex. N. T. v. *Καπηλεύω.*

3. *ἐπὶ Ἄτυος*] Conf. c. 7. et VII. 74. Adde Adnot. ad IV. 45. De Mane conf. Dionys. Hal. Ant. Rom. I. 27. SCHWEIG.

Ib. *σιτοδείην ἰσχυρὴν*] Herodoti *σιτοδηΐην* (sic recte scriptum legitur supra, c. 22.) *ἀφορίαν καρπῶν* interpretatur Dionysius Halicarn. A. R. I. p. 21, 33. ubi vs. 38. pro *διανείμαντας* restituendum videtur, *διανείμαντα Ἄτυν ἅπαντα τὸν δῆμον διχῇ κλήρους ταῖς μοίραις ἐπιβαλεῖν*, ex Herodoto, tradente *τὸν βασιλέα αὐτῶν* (Atyn) *δύο μοίρας διελόντα Λυδῶν πάντων κληρῶσαι.* Herodotea se Dionysius enarrare profitetur; e rerum Lydiacarum scriptore probabiliter, quae Galei suspicio est, derivata. VALCK.

4. *τῶν κύβων καὶ τῶν ἀστραγάλων*] Corripitur Noster ab Athenaeo I. p. 19. A. ob ludorum haec inventa Atyis regis tempore: esse enim ludos istos multo antiquiores, probatos usurpatosque belli Trojani tempore. De pilae et talorum lusu nota ex Homero res est: at ubi
85 apud eum *tesserarum τῶν κύβων*, aut *κυβείας* aut *κυβεύειν* mentio? Quarum cum nusquam meminerit, seriori tempori inventum debetur. Docuit hoc egregie Hyde Histor. Aleae p. 112. et Hemsterhusius in Polluc. IX. 97. WESS.

7. *προστάσσειν*] Reiskius *προτάσσειν.* Tu vide III. 89. VII. 65. Dionysius, his usus, de suo liberaliter adstruxit plura: Lydum, Atyis filium, uni parti a patre adsignatum, alteri Tyrrhenum ait, Rom. Ant. I. [c. 27.] p. 21. *Λαχόντος δὲ τῆς ἅμα Λυδῷ μοίρας τὴν ἀμείνω τύχην, μὴ ἐκχωρῆσαι. ἐκχωρῆσαι δὲ τὴν ἑτέραν, ἀπολαχοῦσαν τῶν χρημάτων τὰ μέρη.* Sic, puto, scribere voluit. Venerint-ne in Italiae oras, atque Etruscorum genti originem Lydi dederint, quod Nostrum secuti plures litteris tradiderunt, in magna versatur controversia; de qua Ryckius Diss. de Prim. Ital. Colon.[1] c. 6. et Scipio Maffeius Hist. Diplom. p. 228. atque alii. WESS. Confer quae ad h. l. Larcherus commentatus est. SCHWEIG.

95 2. *καὶ τριφασίας ἄλλας λόγων ὁδοὺς*] Vere dixit. Cyri initia et illustria facta diversis modis per Orientis plagas celebrata fuerunt. Ctesias, uti Persicorum fragmenta condocefaciunt, aliam ac Noster trivit viam, fateturque Photius. Quid Xenophon sectatus fuerit, in omnium est memoria. Forsan et suum sibi narrationis genus habuit Aeschylus in Persis 770. Itaque optio datur. WESS.

3. *ἐπ' ἔτεα εἴκοσι καὶ πεντακόσια*] Haec et quae succedunt Diodorus adripuit II. 32. sed minus prudenter et considerate, sicuti ibi commonstratum est. WESS. Herodotum cum Ctesia aliisque, qui Assyriorum

1 Edita cum Holstenii Notis in Steph. Byz. SCHWEIG.

imperio (referente Diodor. Siculo) durationem 1306. annorum tri-
buunt, in concordiam redigere, post alios doctos viros, (quorum non-
nullos etiam Harlesius ad Fabr. Bibl. Gr. t. II. p. 742. seq. laudavit)
Larcherus studuit in Notis ad h. l. Conf. ejusdem Chronologiam He-
rodot. p. 144. seqq. scilicet statuens, Ctesiam antiquitatem hujus im-
perii a primis regni primordiis, intra artos limites conclusi, repetiisse:
Herodotum vero ab eo tempore quo totius Asiae imperio reges Assy-
riae potiti sunt. Volney contra, post longam disputationem, qua
86 Herodoti fidem historicam cum ea quae Ctesiae tribuenda est, con-
tendit, *(Chronol. d'Herodote*, p. 83. seqq.) ad extremum colligit, (ib.
p. 189. seq.) perquam verisimile esse, consulto Ctesiam, quo Persis
gratificaretur, durationem Assyriaci imperii, cujus in jura Persae
successerunt, immanem istum in modum auxisse. Novi quidpiam hîc
molitus est G. Bruining in Actis Societ. Traject. t. II. p. 162. seq.
(Lugd. Bat. 1795.) qui, Ctesiae mendaciorum nullam prorsus ratio-
nem habendam censens, tantum abest ut justo minorem existimet
numerum DXX annorum, quem hîc habent Herodotei libri, ut multo
etiam majorem esse sibi persuaserit. Scil. pro certo sumens, Semi-
ramidem illam, quam Noster cap. 184. quinque generationibus ante
Nitocrin vixisse ait, fuisse primam Assyriae reginam, Nini uxorem,
regni conditoris; quo secum ipse concilietur Herodotus, statuit nu-
merum annorum, qui h. l. durationi regni Assyriaci tribuitur, per li-
brariorum sive errorem sive temeritatem quadringentis annis auctum
fuisse; scripsisse Herodotum *ἔτεα HΔΔ*, id est, *εἴκοσι καὶ ἑκατὸν*, an-
nos CXX; inde illos fecisse *ἔτεα* |H|ΔΔ, id est, annos DXX. Cujus qui-
dem inventi laudem non invidemus auctori. SCHWEIG.

96 1. *οὗτος ὁ Δηϊόκης*] Deiocem non praeteriit Polyaenus Strateg.
VII. 1. verum vestigiis aliorum insistens. Quaerunt docti viri idem-
ne fuerit ac Arphaxadus, cujus in Judithae historia c. 1. memoria du-
rat, an Phraortes potius, Conringius, Montfauconius, Prideaux: de
qua lite Schroeërus Orig. Assyr. sect. IV. 5. etc. et Leon. Offerhaus
Spicileg. Hist. Chronolog. p. 145. egregie. WESS.

3. *τοῦ ἐπιφοιτέοντος*] Matthiae Gr. gr. 269.

97 1. *προκατίζων ἐδίκαζε*] De judicibus, sive illi reges seu privati fue-
rint, hoc sollemne. Supra c. 14. Midas *ἀνέθηκε τὸν θρόνον, ἐς τὸν
προκατίζων ἐδίκαζε.* et V. 26. Additur dixisse Deiocem, *οὐ δικᾷν ἔτι,
se non ultra judicaturum:* non aliud enim ac *δικάσειν*, quemadmodum
Sylburgius in Grammat. Clenardi p. 431. et H. Stephanus de Dialect.
p. 140. monuerunt dudum. In fragm. Philosophi Eusebii apud Sto-
baeum Serm. XLIII. pag. 310. *καίτοι περ χρὴ εἰδέναι πάντα τὸν μέλλοντα*
87 *ἀνθρώπου καταδικᾷν, ὅτι καὶ* etc. perperam et sine ratione Gesnerus
καταδικάζειν corrigi jussit. Praeclare Glossae Sangermanenses: *Δι-
κᾷν, ἀντὶ δικάσειν. Ἡρόδοτος α΄. οὔ φησι δικᾷν ἔτι.* WESS. Lexic. Seguier.
p. 90, 15.

4. *ἡμέων αὐτῶν*] Voculam *ἕνα* suspicabar absorptam a literis pro-
ximis, quam solet in talibus adhibere Herod. III. 25. *ἕνα σφέων αὐτῶν.*
III. 80 et 85. *δεῖ ἕνα γέ τινα ἡμέων βασιλέα γενέσθαι:* atque ita scripsisse
hoc loco, *στήσωμεν ἕνα ἡμέων αὐτῶν βασιλέα.* VALCK.

98 5. *Ἀγβάτανα*] Medorum regiam hanc urbem veterum conplures, in quis et Ctesias, *Ἀγβάτανα*, teste Stephano Byz., adpellarunt. Nunc quidem in illius Persicis *ἔδωκε Κῦρος — Βαρήνην, ἐγγὺς Ἐκβατάνων*: ipse dederat *Ἀγβατάνων*, sicuti in Stephani *Βαρήνη* legitur. Opinor latere idem vocabulum in Aeschyli Pers. 927. nam quae de Agdabatis, gente Persica, a Criticis adscripta sunt, fide carent. Bochartus tituli originem in Arabum sermone invenit et eleganter illustravit Phaleg. III. 14. Culte vero de Aristotelis obscurioribus libris Themistius *πλείοσι πεφραγμένοι εἰσὶ περιβόλοις, ἢ τὰ ἐν Ἐκβατάνοις βασίλεια*, Or. XXVI. pag. 319. D. WESS.

7. *κολωνὸς ἐὸν*] Videtur Diodorus II. 13. in urbis situ dissentire, *ἐν πεδίῳ*, *in planitie* structam scribens. Ambitum idem XVII. 110. stadiis CCL. absolvit, et hac parte discors. Athenarum enim amplitudo atque ambitus stadia CC. aequabat, teste Dione Chrysostomo Or. VI. p. 87. C. et illi tamen, ex Nostri finitione, Ecbatanorum magnitudo conveniebat. WESS.

9. *δύο δὲ οἱ τελευταῖοι, εἰσὶ* etc.] Platoni, horum fortasse recordato, tale aedificia templaque variis coloribus distinguendi genus *βαρβαρικὸν εἶδος* est. Sic de Neptuni in Atlantide templo: *εἶδος δέ τι βαρβαρικὸν ἔχων· πάντα δὲ ἔξωθεν περιήλειψαν τὸν νεὼν ἀργύρῳ, πλὴν τῶν ἀκρωτηρίων· τὰ δὲ ἀκρωτήρια χρυσῷ*. Critiae p. 116. Pertinent huc, quae Auctor de Mundo eleganter commentatus est, c. 6. p. 195. ed. Vulc. WESS. Omnino structurae genus isti simile hodieque in multis apud Sinenses et apud Indos oppidis reperiri monuit Caylus in *Hist. de l'Acad. des Inscr.* tom. XXXI. p. 42. SCHWEIG.

99 2. *δι᾽ ἀγγέλων δὲ πάντα χρέεσθαι*] Vide c. 69. Regiam apud Medos
88 Persasque majestatem, illique debitam a civibus reverentiam abunde explanavit Brissonius de Regn. Pers. I. 27. et II. 91. WESS.

100 2. *κατήκοοι*] Saepe numero vocabulum in Musis recurrit de subditis imperio ac dicto audientibus, rarum hac notione. Ecce tibi imitatorem Dionem Cassium XLII. 17. *καὶ γὰρ κατάσκοποι σφῶν καὶ κατήκοοι — πολλοὶ περιενόστουν*. Aliis sunt *ὠτακουσταὶ*, ut in libello de Mundo, cujus interpres Apuleius non sine quadam cultus elegantia: *Sed inter eos aures regiae et Imperatoris oculi quidam homines vocabantur: per quae officiorum genera rex ille ab hominibus deus esse credebatur, cum omnia, quaecumque ibi gererentur, ille Otacustarum delatione discebat.* WESS.

101 1. *συνέστρεψε*] Dubium nullum est, quin hoc loco *συνέστρεψε* notet, *in unam contraxit:* Deioces *τό τε Μηδικὸν ἔθνος συνέστρεψε, μούνου τε τούτου ἦρξε:* (sic ista leviter refingenda suspicor;) *Medos in unam gentem contraxit, atque huic soli imperavit.* Ex hac vera, ni fallor, interpretandi ratione primum manifestum est, cur his continua diversa memorentur Medorum genera, e quibus unam ille fecerit gentem; deinde, quamobrem de filio Phraorte paulo dicat inferius: *οὐκ ἀπεχρῆτο* (Suidas explicat, *ἀρκεῖν ἡγεῖτο:*) *μούνων ἄρχειν τῶν Μήδων, ἀλλὰ στρατευσάμενος ἐπὶ τοὺς Πέρσας κ. τ. λ.* Pater Deioces, callidus ille justitiae satelles, pacis amans, et solos regere Medos contentus, simul atque *justitiae fruendae causa* (Cicero de Off. II. 12.) rex fuerat

constitutus, locatim dispersos cives suos adegit ἓν πόλισμα ποιήσασθαι, καὶ τοῦτο περιστέλλοντας τῶν ἄλλων ἧσσον ἐπιμέλεσθαι. Herod. c. 96. et 98. Condidit itaque Ecbatana. His denarratis subjungit: Δηϊόκης μέν νυν τὸ Μηδικὸν ἔθνος συνέστρεψε. Hoc aliis in re simillima saepius dicitur συνῴκισε, vel συνήγαγε. Notae sunt imperantium artes, Thesei, Gelonis, similiumque: de Gelone, unis Syracusis omnia posthabente, Herodotus lib. VII. c. 156. VALCK.

102 1. Ἀσσυρίων] Assyrios laxiore significatione Noster usurpat, illis ipsos conprehendens Babylonios. Assyriorum itaque alii Ninum, Ba-
89 bylonem alii possidebant, uti c. 178. 185. etc. WESS. — De Nino urbe, ad Tigrin sita, conf. c. 193. et II. 150. SCHWEIG.

103 2. κατὰ τέλεα] *Turmatim.* Adscripserat his Scholiastes: κατὰ τέλεα· τὰ ἀναλώματα, καὶ τὰ συνέδρια ἐν τῇ ἀρχῇ, καὶ τὸ συντελεῖν εἰς τάγμα. Habet ex eo Suidas. [in *Κατὰ τέλ.*] Ultima huc refer, cetera aliorsum deferenda. *Καὶ κατὰ τέλεα καὶ παντοίως προσβάλλοντες* VII. 211. et IX. 20. et 22. WESS.

3. ὅτε νὺξ ἡ ἡμέρα ἐγένετο] Vide supra, c. 74. SCHWEIG.

5. βασιλεὺς ὁ Σκυθέων Μαδύης] In obscuro res Scythicae loco sunt: de gentis excursionibus in Asiam plura Justinus II. 4, 5., quae partim conveniunt, aliena partim sunt. *Μάδυος Σκυθικοῦ* expeditiones et peregrinationes tetigit obiter Strabo I. pag. 106 = 61. sed nescio quo auctore eundem Madyem regem Cimmeriorum fuisse adfirmat. WESS. Confer Nostrum c. 15. et praesertim IV. 11. seq. SCHWEIG.

104 1. Ἔστι δὲ ἀπὸ τῆς λίμνης τῆς Μαιώτιδος — ἐς Κόλχους τριήκοντα ἡμερέων εὐζώνῳ ὁδός.] Justo major videri possit iste numerus triginta dierum; quum praesertim eum terrae tractum, quo inferior Asia cum superiori jungitur, intra quinque dies ab homine εὐζώνῳ permeari posse supra dixerit, c. 72. extr. At hic non de ea parte Maeotidis paludis agitur quae Colchidi proxima est, sed de ostio Maeotidis, et quidem de ulteriore ora illius ostii, ubi Cimmeriorum olim sedes fuerant. conf. IV. 11. seq. Caeterum meminerimus, ubi de eisdem regionibus agitur, quas Scythae dein habitarunt, diurnum iter ab eodem Nostro ducentis stadiis aequiparari, IV. 101. SCHWEIG.

3. ἐν δεξιῇ ἔχοντες τὸ Καυκάσιον ὄρος] Eadem, sed distinctius, IV, 12. VII. 20. Cimmerii legerunt oras Ponti et per claustra Caucasea in Asiam inruperunt; Scythae, dum profugos insequuntur, a via aberrarunt, perque Caspias portas in Mediam, regionem a fugitivis aversam, devenerunt. Lege Baierum, Comment. Acad. Petrop. lib. III. p. 318. WESS.

105 1. Scythicam expeditionem Hieronymus adtigit in Fabiolae Epitaphio: *Hanc gentem Herodotus refert sub Dario Medorum rege viginti*
90 *annis Orientem tenuisse captivum, atque ab Aegyptiis et Aethiopibus annuum exegisse vectigal;* non sine erroribus, de quibus Scaliger in Eusebii Chron. p. 83. WESS.

3. πάντων ἀρχαιότατον ἱρῶν etc.] Pausanias I. 14. primos omnium mortalium Assyrios Venerem Coelestem colere ingressos perhibet, ab illis Paphios in Cypro et Phoenices in Palaestina religionem ejus accepisse; hinc venisse ad Cytherios: abduxit doctissimum scriptorem

a vero Venus Mylitta, quam ab Assyriis cultum ex Nostri I. 131. et 199. didicerat. Nam quo pacto ab Assyriis, a mari remotissimis, ea superstitio ad Cyprios penetrare potuit? Uraniam istam Venerem Syri Dercetun vocitabant in Diodori II. 4. Wess.

5. *θήλειαν νοῦσον*] *Θήλεια νοῦσος* quae fuerit, quaesitum ambitiose fuit. Accedo ad Hieron. Mercurialis opinationem Var. Lect. III. 7. Hippocratem et Nostrum conparantis. Ille de iisdem Scythis de Aër. Aq. et Loc. p. 293.[m] *εὐνουχίαι γίνονται καὶ γυναικεῖα ἐργάζονται, καὶ ὡς αἱ γυναῖκες διαλέγονται ὁμοίως.* Caussam morbi incolas acceptam referre deo, sed errare: habere eum suas sibi, verum naturales, caussas. Porro, qui malo tentantur isto, *ἐνδύονται στολὴν γυναικείην, καταγνόντες ἑωυτέων ἀνανδρείην. γυναικίζουσί τε καὶ ἐργάζονται μετὰ τῶν γυναικῶν, ἃ καὶ ἐκεῖναι.* Denique *νοῦσον* adpellat, qualis profecto est, et maribus turpissimus. Wess. — Quod maxime ad rem facit, compertum est nostra aetate, morbum illum, quem *muliebrem* commodissime Herodotus nominat, eodem prorsus modo, quo ab Hippocrate descriptus est, in eisdem regionibus, quae Scytharum olim fuerant, hodieque (quamquam haud ita frequenter) obtinere. Vide *Reineggs topographische Beschreibung des Caucasus*, Goth. et Petersb. 1796. t. I. pag. 269. seq. *Histoire primitive des Peuples de la Russie, par le Comte Jean Potocki*, Peterb. 1801. p. 175. *Klaproth, Reise in den Caucasus* etc. Halae et Berol. 1712. p. 283. seqq. His adjungatur Tiberius Rhetor c. 35. *Παρὰ δὲ Ἡροδότῳ, ἐνέσκηψεν ἡ θεὸς θήλειαν νόσον, ἀντὶ τοῦ, ἐποίησεν ἀνδρογύνους ἢ κατεαγότας.* Schweig.

91 5. *Ἐναρέας*] Sic rursus IV. 67. Scythicum verbum esse monuit Wesselingius ad Glossas. Ceterum vide Leopardi Em. VII. 10. Corayii not. Hippocrat. p. 331.

106 1. *χωρὶς μὲν γὰρ φόρων*] Reisk. *χωρὶς μὲν γὰρ, φόρον*, et mox *τὸν ἑκάστοισι*: aut *φόρου*, ob ea quae statim iterantur. Mihi transitus a plurali ad singularem numerum non displicet. Saepe numero ita utriusque linguae scriptores. Lege Davisii adnotationes in Ciceron. I. 59. de Nat. Deor. Wess. Ne me quidem transitus a plurali numero ad singularem offendit, sed reliqua sermonis structura: in qua ne illud quidem necesse est, ut *τὸ* in *τὸν* mutetur; sed, *hoc quod quibusque imposuerant*, est idem illud *tributum, quod exigebant.* Nempe structuram orationis non percipere possum, nisi ita, ut per adpositionem juncta intelligantur haec duo, *φόρον*, et *τὸ ἑκάστοισι ἐπέβαλον*, et ad horum utrumque referatur verbum *ἔπρησσον.* Quare non magis *χωρὶς μὲν γὰρ φόρον*, quam *φόρων*, legi velim: cujus posterioris conjecturae idem Reiskius in Notis editis merito nullam fecit mentionem. Schweig.

3. *καὶ τήν τε Νῖνον εἷλον*] Hieronymus in Chron. *Cyaxares Medus subvertit Ninum:* ad quae Scaliger No. MCCCCLX. p. 85. „Fortasse in „Graeco conceptum fuit: *Κυαξάρης ὁ Μῆδος τὴν Νῖνον αἱρεῖ, capit, ex-* „*pugnat.* Nam procul dubio non subvertit.“ Quis ergo? Scribit Noster c. 178. *Νίνου ἀναστάτου γενομένης*, Babylonem gentis regiam et

[m] Sect. 106. et 109. ed. Coray. SCHWEIG.

metropolin fuisse: additur c. 183. *eversam*[n] esse a Medis. Quae quidem in Cyaxarem melius congruunt, quam in Astyagem, uti Bouherius voluit Dissert. Herodot. p. 240. *Assyriorum historiam*, *λόγους Ἀσσυρίους*, conposuisse Herodotum, credibile fit. Meminit eorum c. 184. altera vice. Perierunt cito. Nihil inde servatum, nisi unum fortasse apud Aristotelem fragmentum, Hist. Anim. VIII. 1. Nam alia, quae inde arcessuntur, perperam in hunc censum vocantur. Perierunt autem, ut innumera alia, temporum injuria. Qui socorditer atque inepte digestos eos fuisse conmentarios, et propterea neglectos, cum Vignolio Chronolog. IV. 4, 6. etc. adseverant, talia confidenter obtrudunt, quorum rationes reddere nequeunt. V. Dissert. Herodotea cap. 1. WESS.

107 3. *ὑποθέμενος*] *Ὑπερθέσθαι* hoc usu in Musis frequens, non *ὑπο-*
92 *θέσθαι*. *Τούτῳ τῷ Γύγῃ καὶ τὰ σπουδαιέστερα τῶν πρηγμάτων ὑπερτίθετο*, *cum Gyge conmunicabat*, I. 8. tum V. 24. VII. 8. WESS.

4. *οἰκίης*] *Οἰκηΐης* alibi recte legitur; sed hic ferri nequit, si vel in codicibus bonis inveniretur. *οἰκία*, *familia*, non potuit *οἰκηΐη* dici; semper Ionice scribitur *οἰκίη*. Herodot. I. 90. *ἐόντες οἰκίης οὐ φλαυροτέρης*. lib. IV. 76. VI. 35. Lib. II. c. 172. *Amasin primum habebant despicatui*, *ἅτε δὴ δημότην τὸ πρὶν ἐόντα, καὶ οἰκίης οὐκ ἐπιφανέος*. Eumdem Hellanicus Athenaei XV. pag. 680. B. antequam ad regnum perveniret, fuisse scribit *ἰδιώτην καὶ τῶν τυχόντων*. VALCK.

108 6. *παραβάλῃ*] Alii aliter vertunt: accipio, *nec me deceptum objicias periculo.* Ita Thucydides I. 133. *ὡς οὐδὲν πώποτ᾽ αὐτὸν ἐν ταῖς πρὸς βασιλέα διακονίαις παραβάλοιτο*, *quod, nulla umquam in re, eum in ministeriis cum Persarum rege decepisset ac periculo objecisset.* WYTT.

Ib. *ἄλλους ἑλόμενος*] *Alios eligens*, id est, *aliorum αἵρεσιν*, *factionem, suscipiens; aliis dominis studens.* Recte in hanc sententiam vertit Larcherus. Sic Xenophon Hellenic. III. 1, 2. *Κῦρον — ἀντ᾽ ἐκείνου ᾑρημέναι ἦσαν*. WYTT.

Ib. *σοὶ ἑωυτῷ περιπέσῃς*] Dubium est hoccine an *σὺ ἑωυτῷ περιπ.* adscisci debeat; quamquam ego non multum eo distrahor. Varie ponere solent. Aeschin. de Legat. Fals. p. 47. ed. Ald. [p. 311. ed. Reisk.] *ὡς ἐγὼ τοῖς ἐμαυτοῦ λόγοις περιπίπτω*. Jo. Chrysostomus t. V. p. 24. B. *ἀλλ᾽ ὁ μῦθος αὐτὸς ἑαυτῷ περιπίπτει*. et t. VII. p. 831. C. *πανταχοῦ ἡ πλάνη ἑαυτῇ περιπίπτει*. WESS.

109 1. *τὴν ἐπὶ θανάτῳ*] Ad *τὴν* articulum, cum Porto, Lex. v. *Θάνατος*, intelligendum *στολὴν*, sive potius *κόσμησιν*, scil. nomen ex cognato verbo, quod in proximo est, repetendum. Sic VII. 34. *ἐγεφύρουν — τὴν μὲν — τὴν δ᾽ ἑτέραν*, scil. *γέφυραν*. VII. 62. *τὴν αὐτὴν ταύτην ἐσταλμένοι*, sc. *στολὴν*, id est *σκευὴν*, quo vocab. continuo dein utitur. VII. 84. *τὴν αὐτὴν* (sc. *σκευὴν*) *ἐσκευασμένοι*. Pro quo VII. 72. ait *τὴν αὐτὴν ἔχοντες*: ubi, quoniam *ἔχοντες* eo loci idem ac *ἐσταλμένοι* aut *ἐσκευασμένοι* valet, pariter *στολὴν* aut *σκευὴν* intelligitur. In Aristoph. Ran. 192. *νεναυμάχηκε τὴν περὶ κρεῶν*, sc. *μάχην*. Sic *κρίνεσθαι τὴν ἐπὶ θανάτῳ*, scil. *κρίσιν*
93 vel *δίκην*, et similia multa apud optimos quosque auctores. Sic vero

[n] Certe *expugnatam*. SCHWEIG

rursus apud Nostrum, quoniam δῆσαι ἐπὶ θανάτῳ IX. 37. sonat *vincire mortis caussa, in vincula conjicere supplicio destinatum*, similiter etiam ἔδησε (σφέας) τὴν ἐπὶ θανάτῳ (scil. δέσιν) habemus III. 119. et τοὺς ἄλλους κατέδησαν τὴν ἐπὶ θανάτῳ, nempe δέσιν, V. 72. SCHWEIG.

110 1. νομάς τε ἐπιτηδεωτάτας] *Pascua* ad id, de quo nunc agebatur, *maxime idonea*. SCHWEIG.

Ib. τὴν γὰρ κύνα καλέουσι Σπάκα Μῆδοι] Eadem-ne Medorum et Persarum fuerit dialectus, non liquet. In reliquiis Persicae linguae nihil doctissimi viri G. Burtonus et Hadr. Relandus invenerunt congruum. Confer hujus Diss. de Vet. Ling. Pers. pag. 245. et illius Λείψ. Ling. Pers. p. 97. Justinus I. 4. de caussa nominis Spaco lepidas admetitur fabellas, ex Trogi libris derivatas. WESS.

3. Σασπείρων] Σάπειρας Colchis confines memorant Orpheus Argon. vs. 753. et Apollon. Rh. II. 397. atque ex illis Stephanus Byz. In Nostri Musis modo Σαρπειροὶ III. 94. modo Σάπειρες IV. 37. contra mss. tamen. Melius I. 104. VII. 79. WESS.

111 2. ἐπίτεξ ἐοῦσα πᾶσαν ἡμέρην prave explicatur quae *per totam diem parturierat*, pulcre monente Abresch. Diluc. Thucydid. p. 583. WESS. — Recte vero vir doctus, cujus *partus in dies exspectabatur*: aut *de die in diem*. Sic. VII. 203. προσδόκιμοι πᾶσάν εἰσι ἡμέρην, *quotidie* (sive, *in proximum quemque diem*) *exspectantur*: et plena dictione, ἀνὰ πᾶσαν ἡμέρην, VII. 198. SCHWEIG.

3. ἐξ ἀέλπτου ἰδοῦσα] Appianus Punic. c. 104, 3. καὶ αὐτὸν ἡ στρατιὰ μακρόθεν ἰδοῦσα ἐξ ἀέλπτου. Similiter c. 116, 13. Sophocles aliter Ajac. 727. ἐξ ἀέλπτων Αἴας μετανεγνώσθη. Aeschylus quoque Suppl. 362. Pro Hesychii Ἐξ ἀελπτόης legendum ἐξ ἀελπτίης, quo Archilochus apud Heraclid. Pontic. p. 412. ed. Galei utitur. WESS.

113 3. τῶν τινα προβόσκων] Hinc in Aem. Porti aliorumque Lexica receptum fuit πρόβοσκος. Usitata vox αἰγοβοσκῶν facile potuit in illam deflecti. VALCK. — Per utique rarum est πρόβοσκος de pastore, sicuti et προβόσκημα, quod in Philon. Jud. Legat. p. 993. D. Verum hoc
94 naevo obsitum atque in προκόσμημα vertendum docuit Kuhnius ad Diogen. Laërt. Praefat. Illud movere non audeo. Accedit proxime αἰγοβοσκῶν vocabulum; sed metuo, ut ταῖς βουκολίαις bene conveniat. WESS. Vid. Toup. Suid. t. II. p. 499.

114 2. τὰς ἀγγελίας ἐσφέρειν] Difficilis electio. Φέρειν et ἐσφέρειν ἀγγελίας usus admittit: illud latius se porrigit; hoc ejus proprie, cui in aula ἐσαγγελέος titulus, quique ad regem deferebat quae nunciabantur. Vide Lucianum Deae Syr. c. 25. Heliodorum X. p. 491. et Gronov.[o] Βασιλέος ὀφθαλμὸν multa in luce posuit Brissonius Regn. Pers. I. 190. WESS. Conf. Adnot. ad c. 100. SCHWEIG.

Ib. ὡς ἑκάστῳ ἔργον προστάσσων] Accipiendum, ut explicuimus supra, *opus unicuique pro suo ipse judicio mandans*. WYTT.

116 1. τὸν Ἀστυάγεα ἐσήϊε] Ad eum modum VII. 46. ἐσῆλθέ γάρ με λογισάμενον. Verum isto de genere uberrime Hemsterhusius in Lucian. t. I. p. 26. et Valcken. ad Euripid. Phoeniss. p. 464. WESS.

o Commode ad III. 77. provocat Gronov. Et verisimilius est, a nonnullis hic omissam fuisse praepositionem, quam ab aliis suo arbitratu adiectam. SCHWEIG.

7. *ἀγόμενος ἐς τὰς ἀνάγκας*] Diodorus *τοῦ Λάμωνος ἀπαγομένου πρὸς τὴν ἀνάγκην* t. II. p. 555. *ad supplicium.* *Τὰς ἀνάγκας*, *tormenta*, quibus bubulco verum exprimere constitutum erat, vocat Noster. Quo usu saepe Polybius, Philo Jud., Josephus, et, ne alios adjungam, Diodorus III. 14. ubi adnotata vide. Wess.

8. *κελεύων*] Priusquam *κελεύει* Schaef. edidisset, similiter Wyttenbachius aut *ἐκέλευεν* corrigendum censuerat, aut *κελεύειν* tenendum. „Recepto *κελεύων*, inquit, antecedens *τε καὶ* delendum, certe repu„diandum." *λιτάς τε καὶ οἰμωγὰς* conjectaverat Reisk. Immerito vero doctos viros offendit istud *κελεύων*, in quod optimi quique codd. consentiunt. Verbum *καταβαίνω* ista notione constanter cum participio construitur, I. 90. 118. IX. 94. Igitur repetitum intelligendum verbum, *καὶ κατέβαινε κελεύων*. Schweig.

117 4. *ἄχρι οὗ*] Probati libri dederunt pro eo quod olim editum erat *ἄχρις οὗ*. Eumdem scribendi morem ex Thucydide adnotavit Thomas Mag. p. 135. seq. Schweig. *in Lex.*

Ib. *ἢν μὴ τάδε ἐπιτελέα ποιήσῃς*] Non infrequens illud. Tale Hippo-
95 crateum in Jurejurando, *Ὅρκον οὖν μοι τόνδε ἐπιτελέα ποιέοντι — εἴη ἐπαύρασθαι καὶ βίου* etc. et Melissae in Epistol. ad Cleareten inter Pythagor. Fragm. p. 749. Galei, *ἀρέσκειν τῷ αὐτᾶς ἀνδρὶ, ἐπιτελέας ποιεῦσαν τὰς ἐκείνω θελήσιας*. Pempelus apud Stob. Serm. LXXVII. p. 460. *Πᾶς δὲ νόον ἔχων — δεδιέτω γονέων εὐχὰς ἢ κατάρας, εἰδὼς πλεύνεσι πλεονάκις ἐπιτελέας συμβεβηκυίας.* Wess.

118 1. *κρύπτων τόν οἱ ἐνείχεε χόλον*] An hic forte legerat Eustath. *πιέζων — χόλον*? alibi certe nuspiam occurrebat locus, cui congrueret illud, quod ad Il. *α′*. p. 40, 50. *Ἡρόδοτος*, ait, *τὸ*, *χόλον καταπέψαι*, *χόλον πιέσαι φησίν.* Valck. Advertit olim H. Stephani animum *ἐνείχεε*, neque inmerito: maluit *ἐνεῖχε*, ut VI. 119. cui et ego primas darem, si per codd. liceret. Venit quidem insolenti vocabulo Portus auxilio, nec opem negavit Gronovius. Si tamen verum amamus, *ἀποβεβήκεε*, *κεχωρήκεε*, *ἐγεγόνεε* etc. nihil juvant, quippe temporis alius. Hortus Adonid. in *ἐτετύφειν*: *οἱ Ἴωνες τὴν τοῦ ὑπερσυντελικοῦ ει δίφθογγον ἐν τρίτῳ προσώπῳ εἰς εε διαλύουσι.* Wess. — Si proba est scriptura *ἐνείχεε*, fuerit olim rarior quaedam verbi forma *ἐνεχέω*, idem valens ac *ἐνέχω* vel *ἐνοχέω*. Similiter quidem et *συμβαλλέω* dixit Noster pro *συμβάλλω*, et *σινέομαι* pro *σίνομαι*, aliaque talia. Schweig.

2. *ἐν ἐλαφρῷ*] *Ἐλαφρῶς* scholion est. Dio Cass. XXXIX. p. 114. Pompejus *οὐκ ἐν ἐλαφρῷ τὸ πρᾶγμα ἐποιήσατο*: et LVIII. p. 714. *ὁ Τιβήριος οὐκ ἐν ἐλαφρῷ τὸ πρᾶγμα ἐποιήσατο.* Wess.

119 3. *εὔτυκτα δὲ ποιησάμενος, εἶχε ἑτοῖμα*] Opinor in his *ἑτοῖμα* abundare. Non me fugit ex lib. III. 123. *καταδήσας δὲ τὰς λάρνακας, εἶχε ἑτοίμας*. Sed ejus alia ratio. Hic satis utique erat *εὔτυκτα*. Suidam audiamus. *Εὔτυκτα παρὰ Ἡροδότῳ, ἀντὶ τοῦ ῥάδια, ἕτοιμα, εἰργασμένα, καλῶς κατεσκευασμένα.* Quae ille mutua sumsit ex Nostri Scholiaste. Hesychius praeterea *Εὐτύκισον*, *εὔτυκτον ἔχε*, *ἑτοῖμον*: cui quidem illud adhibuit ipsum, quod ob oculos est, visumque est non aliud ac *ἑτοῖμον*. At quid multa? rem certam praestat S. suspectum vocabulum exilio damnans. Wess. — Potuit scriba codicis S. vocab. *ἑτοῖμα*, quod

abundare censeret, omittere; potuit vero etiam fugitivo calamo praetervolare. Scholiastae vero idem vocab. ex hoc ipso loco adscivisse
96 videntur. Utut sit, exilio damnatum nolim vocabulum huic loco peraptum: *in promtu*, *in parato habuit.* Neque copia sermonis offendere nos in Herodoto debet: similiter c. 123. ait, *κατειργασμένου δὲ τούτου, καὶ ἐόντος ἑτοίμου.* SCHWEIG.

5. *Εἰ ἤσθετο*] Huc respicit Seneca de Ira III. 15. Larchero citatus.

7. *καὶ ἀρεστὸν εἶναι πᾶν*] *Ὁ δὲ τὴν γνώμην οὐδαμῶς ἠλλοιώθη τῇ θέᾳ, πᾶν εἰρηκὼς ἀρεστὸν ὑπάρχειν αὐτῷ τὸ δοκοῦν τῷ βασιλεῖ*, Nostri vestigia premens, Choricius Or. in Procop. Gazaeum c. 31. WESS.

120 3. *φέρειν*] Non erit ex R. incongruum *ἔχειν*, neque destricte necessarium. Utrumque eodem tendit. Oraculum *ἐς τοὺς Ἀργείους φέρον* et *ἐς αὐτοὺς ἔχον* permutantur VI. 19. Veniet tempus, quando illi verbo conmodior locus, sicuti V. 81. VIII. 144. ex msstis. WESS.

4. *καί τά γε τῶν ὀνειράτων ἐχόμενα*] Ipsa *insomnia* intellige ex scriptoris adsuetudine. De frugibus ciboque, *καρπῶν ἐχόμενα* I. 193. *σιτίων ἐχόμενα* III. 25. tum *τοῖσι οὔτε χρυσοῦ ἐχόμενόν ἐστι οὐδὲν, οὔτε ἀργύρου* V. 49. et, quod notabilius, *καὶ τὰ ἐς πόλεμον ἄχρηστα οἰκετέων ἐχόμενα*, servi domesticique, VIII. 142. WESS. — *Τὰ τούτων ἐχόμενα* proprie sonat id quod Latine dicimus *et his finitima*, id est, *et his similia, quae de hoc sunt genere.* SCHWEIG.

Ib. *ἔρχεται*] *Ἔρχεται* nunc idem fere valet ac *ἐξέρχεται*, quo verbo in simillimo argumento utitur Noster VI. 82. et VI. 107. extr. pro quo mox h. l. *ἐξήκειν*. Eadem notione *ἀποσκήψαντος ἐς φλαῦρον* ait infra, §. 9. Similiter supra *παρὰ σμικρὰ κεχώρηκε*, ubi *παρὰ* (ut saepe apud Nostrum) idem ac *πρὸς* vel *ἐς* valet. SCHWEIG.

7. *περιϊοῦσα*] II. 120. *οὐ μὴν οὐδὲ ἡ βασιληΐη ἐς Ἀλέξανδρον περιήϊε.* Regnum vel imperium sic dicitur in aliquem *περιελθεῖν*, *περιχωρέειν*, *περιϊέναι*, *περιήκειν*, Herod. I. 187. et 210. III. 65. et 140. VI. 111. Xenophonti *K. Π.* IV. p. 67, 5. Luciano t. II. p. 557. III. p. 386. VALCK.

8. *σέο δ᾽ ἐνεστεῶτος βασιλῆος*] Possis cum Valcken. ad III. 66. *ἐνεστεῶτος* intelligere *τῷ θρόνῳ*. Sed et simpliciter *ἐνεστεὼς* idem ac *καθεστηκὼς* vel *ὢν* valere potest. Nempe quemadmodum *ἐνιστάμενος* est
97 *incipiens*, *instans:* sic *κατεστεὼς* (in praet. temp.) significabit *qui jam adest*, *qui jam nunc est*, *qui est.* SCHWEIG.

9. *ἕτερα τοιαῦτα*, *alia talia*, sunt *similia*, et adverbii potestate, *similiter*, *item.* Non animadverterunt interpretes. Vertendum erat, *Et ipsi confidimus, et te item confidere hortamur.* Herodotus I. 191. *ἐποίεε καὶ ὁ Κῦρος ἕτερα τοιαῦτα.* 207. *ἄνθρωπος καὶ σὺ εἶς, καὶ ἑτέρων τοιῶνδε ἄρχεις.* II. 150. *ἕτερον τοιοῦτο.* III. 47. *τοιοῦτος ἕτερός ἐστι*, *similis est alius.* 79. *ἐδικαίευν καὶ αὐτοὶ ἕτερα τοιαῦτα ποιέειν.* Plato Euthyphrone p. 49. *δι᾽ ἕτερα τοιαῦτα*, *propter similes caussas.* Symposio p. 327. D. *ἕτερα τοιαῦτα ἔλεγον οἷάπερ νῦν πρὸς ἐμὲ Ἀγάθων.* Demosthenes advers. Midiam p. 400. C. *ταῦτα καὶ τοιαῦτα ἕτερα αὐτῷ παθεῖν ὑπάρξει.* Synesius Dione p. 37. C. *ὁ πρὸς Μουσώνιον ἕτερος τοιοῦτος*, *similis ad Musonium oratio.* WYTT.

121 1. *Ὦ παῖ, σὲ γὰρ ἐγὼ δι' ὄψιν ὀνείρου οὐ τελέην ἠδίκεον.*] Similiter cap. 124. Homerice *γὰρ* in principio orationis positum: Il. η'. 327. *Ἀτρεΐδη τε καὶ ἄλλοι ἀριστῆες Παναχαιῶν, Πολλοὶ γὰρ τεθνᾶσι καρηκομόωντες Ἀχαιοί* —. Plato, sive alius quis auctor, initio Hipparchi Dialogi, p. 1. A. *Τί γὰρ τὸ φιλοκερδές;* In Synesii Epistola CX. p. 253. A. editionis Petavianae, *γὰρ ἡ μῆνος Ἀνδρομάχῃ τῆς τούτου γέγονε φάλαγγος:* excidit *καὶ* ante *γὰρ*, quod alii omnes libri habent. Wytt.

122 2. *ὁ δέ σφι ἔλεγε*, etc.] *Ἔλεγε φὰς* convenit Herodoteis *ἔφη λέγων*, V. 36. et 49. vel *ἔφησε λέγων*, quod in S. I. 114. atque in edd. VI. 137. Wess.

3. *ἦϊέ τε ταύτην αἰνέων διὰ πάντος*] *Ἤϊε* hîc videtur minus commodum: *εἴη* repertum in duobus codd. teste Galeo: vocula interjecta legi posset: *ὡς εἴη τε ταύτην αἰνέων διαπαντὸς, ἦν τέ οἱ ἐν τῷ λόγῳ τὰ πάντα ἡ Κυνώ.* Ex Herodoteis hoc accedit proximum e lib. III. 157. *πάντες Ζώπυρον εἶχον ἐν στόμασι αἰνέοντες*: paulo post, *πάντα δὴ*, inquit, *ἦν ἐν τοῖς Βαβυλωνίοισι Ζώπυρος.* Valck. — Quod continuo adjicitur, *ἦν τε οἱ ἐν τῷ λόγῳ τὰ πάντα ἡ Κυνώ*, id Latine fere reddidi ut praeivit Hermannus ad Viger. Adnot. 95. num. x. Videtur autem *τὰ πάντα* h. l. idem sonare ac *διὰ παντὸς* vel *ἀεί.* Schweig.

123 2. *ἐπιτρεφόμενον*] Valla verterat, *sed Cyrum cernens adultum.* Du-
98 bito an bene. Abresch. Diluc. Thucyd. p. 209. *ἐπιτρεπόμενον*, nimirum *τὴν βασιλείαν* aut *ἀρχὴν*, ut II. 121. et I. 7. atque alibi, reponit, *cernens* Persarum *illi traditum imperium.* Cui conjecturae verba *ἑωυτοῦ ἐόντος ἰδιώτεω* robur quoddam addunt. Equidem, uti eam non prorsus repudio ob tantam msstorum consensionem, *increscentem, adaugescentem*, reddere malo. Wess. Recte vero, et nihil aliud magnopere desiderabatur; quamquam possis cum Wyttenbachio ex proximo vocabulo *τιμωρίην* intelligere *ἐπιτρεφόμενον τιμωρὸν*, *in spem vindictae* servatum ac *succrescentem.* Schweig.

Ib. *ἐπιτρεφόμενον*] Mirum, ut loci sententia fugerit interpretes, eos quidem qui hunc locum tractarunt. Referendum hoc verbum ad antecedens nomen *τιμωρίην*, ex quo subaudiendum *τιμωρόν*: *Nam ipse, ut privatus, non sibi videbatur is esse qui vindictam ab Astyage exigere posset: at Cyrum videns crescere in spem vindictae, (sibi crescere et ali vindicem:) hunc socium sibi adjunxit.* Hoc sensu alii Graeci magis frequentant *ὑποτρέφεσθαι.* Sic apud Plutarchum in Pelopida p. 282. E. exules aggressuri tyrannos rogarunt socium Charonem ut filium domi relinqueret, *ὅπως αὐτός γε τῇ πόλει καὶ τοῖς φίλοις τιμωρὸς ὑποτρέφοιτο περισωθεὶς καὶ διαφυγὼν τοὺς τυράννους.* Eadem et res et dictio exstat in libro De Genio Socratis p. 595. C. In simili re Dionysius Halicarnasseus Ant. Rom. VII. p. 424. tyrannus Aristodemus, civium a se interfectorum filios *οὐ μικρὸν αὑτῷ δέος ἐπιτρέφεσθαι νομίσας, ἐπεχείρησε μὲν ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ πάντας ἀπολέσαι.* IV. p. 173. *οἵους σκύλακας ἡμῖν ἡ Ταρκυνίου τυραννὶς ὑποτρέφει*: id est, *quales nobis catulos, filios heredes regni, alat Tarquinii tyrannis.* Wytt.

3. *ἐόντος τοῦ Ἀστυάγεος πικροῦ*] Stabilius omne imperium, benivolentia quod paratur, quam vi et crudelitate. *διὰ τὴν πικρότητα* suum Astyages, quemadmodum c. 130., perdidit. Neque hoc admonere

Syracusanos suos neglexit senex Nicolaus in Diodori XIII. 22., neque ipse Diodorus, multa de Astyagis acerbitate et crudelitate memorans in Excerptis t. II. p. 553. Wess.

99 4. οὐδὲν ἀποτίλας] Harpagus leporis artificiose tractati ventrem scidit, *nihilque pilorum vellens*, prout erat, ita indidit libellum. Adi Polyaenum VII. 7. Wess.

5. ἐντειλάμενός οἱ ἀπὸ γλώσσης] Hoc ἀπὸ γλώσσης opponitur ei quod praecessit, ἐσέθηκε βιβλίον, γράψας τά οἱ ἐδόκεε. Sed nunc maxime animadverto, parum commode hoc loco incisam vulgo esse orationem, quasi ἀπὸ γλώσσης ad ἐντειλάμενός οἱ pertineret. Immo ante ἀπὸ γλώσσης incidenda oratio: nam verum si quaeris, structura naturalis verborum in hunc modum fuerit intelligenda, ἐντειλάμενός οἱ, διδόντα τὸν λαγὸν Κύρῳ, ἐπειπεῖν αὐτῷ ἀπὸ γλώσσης. Schweigh. *in Lex.*

124 2. Ὦ παῖ Καμβύσεω, σὲ γὰρ θεοὶ etc.] Vide quae ad I. 24. monuimus. Schweig.

125 4. ἀρτέαται Πέρσαι] Πέρσαι universam gentem signant, non tribum; ἀρτέαται Ionum est, Graecorum aliis ἤρτηνται. Loquendi genus consimile III. 19. καὶ πᾶς ἐκ Φοινίκων ἤρτητο ὁ ναυτικὸς στρατός: tum VI. 109. ταῦτα ὦν πάντα ἐς σε νῦν τείνει, καὶ ἐκ σεο ἄρτηται, sic mssti. Est et aliud V. 31. quod huc arcessi potest p. Constat ita et rectissime procedit, antea horridior, scriptoris sermo. At contra venit Stephanus in Ἀρτεάται et Μάσπιοι: *Arteatas*, γένος Περσικὸν hoc ex loco recensens. Quid si falsus ille fuerit, atque ex insolentiore verbi formatione gentile nomen formaverit? Herodotus crebro alias Persicae gentis nationes memorat, Ἀρτεάτας nusquam, Ἀρταίους quidem VII. 61.; qua re Stephani culpa evadit manifestior. Mecum sentit Geinozius Comment. Acad. Inscript. t. XVIII. p. 119. Μαράφιοι et Μάσπιοι Stephano restituti a Berkelio sunt, leviter in paucis lapso. Critici in Il. γ'. 175. Ἑλένης καὶ Μενελάου παῖδες Δίαιθος καὶ Μοῤῥαφίων· ἀφ' οὗ τὸ τῶν Μοῤῥαφίων γένος ἐν Πέρσαις ex Porphyrio: corrigit priore parte Μοῤῥάφιος Barnesius. Melius multo Eustathius p. 400, 32 = 303, 29. Μαράφιος et Μαραφίων. Wess.

5. καὶ Ἀχαιμενίδαι εἰσὶ φρήτρη] Miror tam late propagari Aldi errorem, [φήτρη] si tamen error sit, potuisse. Hesychius Φάτραι, σύστημα. Φατρία, σύνταγμα, σύστημα. Hinc φατριακαὶ ψηφοφορίαι in Dionysii Halicarnassei IX. p. 598., pluraque alia, quibus usus est Reiskius Miscell. Lips. t. VIII. p. 300. Malui membranas sequi, et de φρήτρης voce quae conduxit Eustath. in Il. β'. p. 239, 23 = 181, 23. missa facere, sicuti et Stephani in nationum Persicarum titulis aberrationes. De Achaemenidis et vocis origine Hyde Histor. Relig. Pers. p. 416. Γερμάνιοι non alii censentur ac Καρμάνιοι, sicuti Stephanus scribit. Tribuit Γερμανοῖς Sextus Philosoph. III. Hypotyp. pag. 178. ἀῤῥενομιξίας, quos cum his componit Fabricius, nescio an recte. Id
100 paullo inprudentius, quod Germanos nostros Persicae originis statuerunt nonnulli, quoniam in Persis Γερμάνιοι. Errantes comiter in viam deduxerat Cluverius Germ. Ant. lib. I. p. 30., et supersunt, qui frugibus repertis glande vesci malunt. Wess. — Nempe hi cognationem

p Adde IX. 68. Schweig.

antestantur, quae Teutonicae linguae cum Persica, haud exigua ex parte, intercedere videtur. Schweig.

126 3. ὡς δεξόμενος] Sic Amyntas, instructa laute coena, ἐδέκετο τοὺς Πέρσας V. 18. et VII. 119. ὡς δὲ δεῖπνον γίνοιτο ὥρη, οἱ μὲν δεκόμενοι ἔχεσκον πόνον. Wess.

6. ἐμέο πείθεσθαι, *mihi obtemperare, credere*, quod ter hac brevi oratione dicitur, rarissimus est usus hujus verbi cum Genitivo, tamen probus habendus, et forte nonnullis in locis Homero restituendus. Wytt.

Ib. βουλομένοισι μὲν ἐμέο πείθεσθαι] Rarum hoc structurae specimen: alibi casum tertium adjungit I. 170 [q]. Portus auxilio advocavit Homeri Il. κ'. 57. κείνου γάρ κε μάλιστα πιθοίατο, foretque validum profecto, modo illi scripturae concordia constaret. Ut ut est, hîc [r] schedarum constantissima consensio est: cui, si hoc genus ferri nequeat, succurret praepositio ὑπὸ intellecta. Sed servari potest et debet, monitore Abreschio Dilucid. Thucyd. p. 728., cujus indicio Plato III. Rep. p. 391. A. ὅτι οὐδ' ὅσιον ταῦτά γε κατὰ Ἀχιλλέως φάναι, καὶ ἄλλων λεγόντων πείθεσθαι. In ἀπειθεῖν simile Xenophontis IV. Instit. Cyr. p. 106. B. Μῆδοι ἀκούσαντες τοῦ ἀγγέλου, ἐσίγησαν, ἀποροῦντες μὲν πῶς χρὴ καλοῦντος ἀπειθεῖν etc. Wess. At haec duo quidem ex Plat. et Xenoph. adlata exempla ad id, de quo hîc agitur, nihil faciunt. In his enim genitivi, ἄλλων λεγόντων, et καλοῦντος, non a verbis πείθεσθαι et ἀπειθεῖν reguntur; sed sunt genitivi participiorum absoluti ex eo genere, cujus complura exempla ad I. 3. adlata sunt. Nihilo vero minus in salvo res est; licet apud alios scriptores vix reperias hanc constructionem, Herodotus certe verbum πείθεσθαι non modo cum tertio, sed etiam cum secundo casu construere amat. Praeterquam quod ter h. l. in scripturam ἐμέο libri omnes consentiunt, rursus eo-
101 dem consensu V. 33. ἐμέο πείθεσθαι habemus: et VI. 12. quinque probatissimi libri πειθώμεθα αὐτοῦ, pro olim vulgato αὐτῷ, dedere; et V. 29. sex codices τούτων πείθεσθαι, non τούτοισι: eademque scriptura haud dubie in aliis etiam nonnullis codicibus, si recte excussi fuerint, reperietur. Quare etiam videndum, ne Iliad. κ'. 57. vera sit scriptura, κείνου — πιθοίατο: quemadmodum et ad Od. α'. 414. pro ἀγγελίης ἔτι πείθομαι, etiam in genit. sing. ἀγγελίης (intelligendo ὑπὸ ἀγγελίης) legi posse ait Eustath. p. 1427 = 69. Quamquam hoc quidem non urgeo, quoniam nusquam alibi apud Poëtam cum isto casu constructum id verbum reperitur. Caeterum apud Nostrum, sicut in omnibus paene verbis quae cum genitivo casu construuntur, elliptica utique loquendi forma est: quam expletam habemus apud Sophocl. Electr. 410. ἐκ τοῦ φίλων πεισθεῖσα. Rursus vero absque praepositione Euripides usurpavit, πείθεσθαι γὰρ εἴθισμαι σέθεν, Iphig. in Aul. 731. nisi cum Marklando ibi εἴθισμ' ἐκ σέθεν legas, aut εἴθισμαι 'κ σέθεν cum Porsono. Sed ibidem in dubium vocari poterit, utrum plerisque in codicibus praepositio ἐκ temere fuerit omissa, an in nonnullis ex scholio in contextum invecta. Caeterum ex Porsoni adversariis p. 253. lubens intel

[q] Et paullo ante, c. 124. item V. 39. SCHWEIG.
[r] Et quidem ter deinceps. SCHWEIG.

ligo, quod de exemplis a Wess. ex Platone et Xenoph. citatis supra dixi, similiter de eisdem Porsonum etiam judicasse. Schweig. Conf. Matthiae Gr. gr. 340.

7. ὡς ὦν ἐχόντων ὧδε] Recurrit ὡς οὕτω ἐχόντων VIII. 144. In Sophoclis Ajac. 915. ὡς ὧδε τοῦτ᾽ ἔχοντος, αἰάζειν πάρα. Ad Antig. 1193. ὡς ὧδε ἐχόντων: quomodo Ajac. 996. atque Aeschylus Agam. 1401. Wess.

127 4. ὡς δ᾽ οἱ Μῆδοι — Πέρσῃσι συνέμισγον] Perhibuit Xenophon VIII. Cyropaed. p. 228. a. [c. 5, 19.] Cyaxarem Cyro filiam uxorem collocasse, insuper in dotem addidisse Μηδίαν τὴν πᾶσαν, sive totum Mediae regnum; socero proinde sine bellorum tumultu Cyrus in Medorum principatu successit, neque diffitentur Xenophontis amici. Atqui idem ille lib. III. Exped. Cyri p. 308. de Larissa ad Tigrim urbe tradit, obsessores Persas, cum Medorum imperium acciperent, nullo eam modo expugnare valuisse: praeterea non longo intervallo oppi-
102 dum fuisse Mespila, in quod regis Medorum conjux, Media nomine, fugerit, Persis dominationem Medorum genti auferentibus. Quae utique sine vi et armorum strepitu haud evenerunt. Non nescio, quid de auctore τῆς Ἀναβάσεως Κύρου scribi queat. Quicunque fuerit, in partes Herodoti concedit. Wess.

129 1. καὶ εἴρετό μιν — ὅ τι εἴη etc.] Refert Noster VI. 67. Leutychiden Spartanum, misso servulo, ἐπὶ γέλωτί τε καὶ λάσθῃ, *deridendi et insultandi caussa*, rogasse τὸν Δημάρητον, ὁκοῖόν τι εἴη τὸ ἄρχειν μετὰ τὸ βασιλεύειν; *qualis esset ea praefectura post regnum?* Idem Leutychidae et Harpagi consilium, nec interrogatio dispar, modo ὅ τι, voce dissecta, legas. Ille Demaratum, regno dejectum, ob praefecturam, hic Astyagem, itidem eversum regno, de *servili conditione*, aeque ac ille injurius, interrogat, *qualis illa prae regno videatur?* Quae quidem acerbissima exprobatio, et vere θυμαλγὴς, praesertim abs administri ore progressa. Wess.

130 1. ἔτεα πέντε καὶ τριήκοντα] Literae *Ε* et *Θ* quia facillime potuerunt inter se commutari, pro *Ε*, sive πέντε, corrigendum arbitror *Θ*, id est ἐννέα. Paulo post Medi dicuntur imperium τῆς ἄνω Ἅλυος ποταμοῦ Ἀσίης per annos tenuisse 128., παρὲξ ἢ ὅσον οἱ Σκύθαι ἦρχον. Scythae τῆς ἄνω Ἀσίης ἦρξαν ἔτεα δυῶν δέοντα τριήκοντα, IV. 1. et I. 106. Vel ex horum locorum priore manifestum est, de summa annorum 128. hos 28. detrahendos esse: firmat illud usus vocularum παρὲξ ἢ ὅσον, similiumve, Herodoteus: II. 32. πλὴν ὅσον. II. 77. χωρὶς ἢ ὁκόσοι σφι ἱροὶ ἀποδεδέχαται. II. 111. πλὴν ἢ τῆς τῷ οὔρῳ νιψάμενος ἀνέβλεψε. IV. 82. χωρὶς ἢ ὅτι. VI. c. 5. πλὴν ἢ ὅσοι. Reliqui itaque sunt anni duntaxat 100, non imperii Medorum; (anni enim essent 153) sed imperii Medorum τῆς ἄνω Ἀσίης, sive τῆς ἄνω Ἅλυος ποταμοῦ Ἀσίης. Flumen Halys Medorum Lydorumque imperii fuit limes, Herod. I. 72. Distinguit Herod. τῆς Ἀσίης τὰ κάτω, et τὰ ἄνω αὐτῆς, I. 71. et 177. Atque ita passim alii: *Asia maritima* est ἡ κάτω Ἀσίη. Quod Dion. Chrys. p. 566. a. Agesilaum dicit κρατήσαντα πάσης τῆς κάτω Ἀσίας, dixerat de eodem imperatore Isocrates pag. 70. d. τῆς ἐντὸς Ἅλυος χώρας ἁπάσης ἐκράτησε. Croeso devicto, primus Cyrus οὕτω πάσης τῆς Ἀσίης ἦρξε, Herod. I.

103 130. Assyrii secundum Herod. (I. 95.) per annos 520. imperium tenuerunt τῆς ἄνω Ἀσίης. Ab Assyriis primi defecerunt Medi, nec tamen hi successerunt in dominationem Assyriorum; ne Regem quidem nacti Deiocem. Hic, sola Media contentus, de subjugandis Assyriis ne cogitavit quidem. Non itaque, hoc regnante, dici potuerunt Medi ἄρξαι τῆς ἄνω Ἀσίης: atque adeo anni 53., per quos regnasse dicitur Deioces, hic mea quidem opinione prorsus in censum venire nequeunt. Hoc constituto, facillimus erit annorum 100. computus. Deiocis filius Phraortes, imperio paterno non contentus, (I. 102.) primum Persas aggressus sibi subjecit; deinceps κατεστρέφετο τὴν Ἀσίην, ἀπ᾽ ἄλλου ἐπ᾽ ἄλλο ἰὼν ἔθνος. Itaque sub Phraorte dici potuere Medi superioris Asiae obtinuisse imperium: regnavit is per annos 22. Si anno imperii secundo sibi subjecit Persas ceterasque superioris Asiae gentes, exceptis Assyriis, Phraortis anni numerandi sunt . . . . . . 21.
Cyaxares Assyrios etiam devicit, atque adeo hic primus est, ὁ τὴν Ἅλυος ποταμοῦ ἄνω Ἀσίην πᾶσαν συστήσας ἑωυτῷ, Herod. I. 103. Hoc vivente, per annos 28. penes Scythas summa fuit imperii. Cyaxares moritur (c. 106.) βασιλεύσας τεσσεράκοντα ἔτεα, σὺν τοῖσι Σκύθαι ἦρξαν. . . . . 40.
Astyages nostris in exemplaribus per annos regnasse dicitur 35.; si vera est conjectura supra proposita, anni fuerunt . . . . . 39.
Atque adeo anni Medorum istius imperii fuere . . . . 100.
Si Scytharum anni 28. de 40. Cyaxaris fuissent detrahendi, dixisset, opinor, Herodotus [cap. 106. extr.] βασιλεύσας τεσσεράκοντα ἔτεα, ἐν τοῖσι Σκύθαι ἦρξαν. Sic loquitur II. 128. ταῦτα ἓξ τε καὶ ἑκατὸν λογίζονται ἔτεα, ἐν τοῖσι etc. Alterum, σὺν τοῖσι, monstrare videtur, regnasse quidem Cyaxarem per annos 40., non ante tamen mortuum, quam a Scythis per tot annos occupatum recuperasset imperium. Tamdiu vitam protraxisse Cyaxarem nihil est cur miremur; siquidem avus Deioces per annos regnaverit in Media 53., quum regnum ipsi fuit delatum, jam aetatis maturae, et ἀνὴρ σοφός: I. 96. et 97. Reges μακροβίους et recentior historia praebet et vetus. VALCK.

104 Ib. ἔτεα τριήκοντα καὶ ἑκατὸν δυων δέοντα] Spectatissima exstat eruditorum hominum ad hunc locum opera: vix ullus, qui antiqui temporis rationes iniit, atque Assyriorum Medorum et Persarum imperii principia ac ambitum finivit, cum neglectui habuit; ut paene indigner, tanto silentio in novissima editione fuisse transmissum. Agam paucis: Herm. Conringio anni Medorum principatus a primordio his verbis terminantur: Crescunt illi, additis XXVIII. Scytharum dominationis, in numerum CLVI. Cum vero Deioces regnavit annos LIII., Phraortes XXII., Cyaxares XL., Astyages XXXV., qui anni collecti tantum sunt CL., necessum est, sex reliqui fuerint ἀβασίλευτοι. Advers. Chronol. cap. 3. Elegans ea explicatio, et tanto commodior, quod nullam vim Nostri inferat orationi; a qua alii sibi haud temperarunt, naevos in numerorum notis vestigantes. Harduinus annis XXVIII., quibus Scythae Asiae imperarunt, senos abscindit, Chronol. V. Test. p. 549., adplaudente Schroeëro Histor. Assyr. sect. IV. pag. 247. Id vero vetat Herodotus et temeritatis damnat, illos XXVIII. annos toties sine

variatione repetens, I. 106. IV. 1. Vignolius, cui ista displicuit violentia, ut CLVI. anni rotundentur, Deiocis regni intervallum adauget, additis liberaliter VI. annis, in Chronolog. lib. IV. 5. p. 237. Praeses Bouherius, ne quid illi concederet, vitium scrutatur in spatio, quod Phraortes regnando absolvit c. 102. Scriptum ibi fuisse, *ἄρξας ἔτεα ὀκτώ τε καὶ εἴκοσι*: non, uti omnibus in membranis, *ἔτεα δύο τε καὶ εἴκοσι*: Dissert. Herodot. c. 4. Tot turbas atque aestus cierunt anni sex Conringiani *ἀβασίλευτοι*; quos utique, si plausibilis ea fuerit opinio, uti visa haud paucis est, non respuit *ἀναρχία* Medorum ante Deiocem designatum regem. Ecce aliud: necdum enim hi fluctus posuerunt. Kalinsky, ingenio supra theologorum vulgus erectior, universum regni Medorum intervallum annis CXXVIII, inclusis XXVIII. Scytharum imperii, circumscribit: Regi Deioci aufert annos XXII., residuos XXXI. annis Phraortis XXII., Cyaxaris XL., et Astyagis XXXV., quo anni CXXVIII. consummentur, adgregat: Comment. in Vaticinia Chabacuci et Nahumi cap. 5. p. 70. Quae quidem manifesta audacia
105 est, tantoque damnosior, quod Nostri dictio *παρὲξ ἢ ὅσον* exclusionem Scythicae potentiae sibi expostulet. Exempla dedit Valckenarius, neque iterari debent. Hi fructus ex praejudicatis opinionibus large succrescunt; ut hypothesi fiat satis, trahendi in partes inviti scriptores sunt; si recusent, admovenda falx est. Mihi multis de caussis Conringiana explanatio videtur potior. Erudita sunt, quae in superiore adnotatione conspiciuntur: morantur tamen nonnulla adsensum meum, quibus alius fortasse locus erit. WESS.

In unam summam collatis numeris annorum, qui regnis singulorum e quatuor Medorum regibus in libris Herodoteis tribuuntur, (cap. 102. 106. et 130.) prodeunt utique anni 150; a quibus si detrahas 28 annos, quibus penes Scythas imperium fuit, (cap. 106. et IV. 1.) manent anni 122, quae summa utique 6 annis minor ea, quae hîc traditur. Itaque, nisi statuere velis secum ipsas pugnare Herodoti rationes aut illorum Persarum quos ille secutus est, duplex via iniri ad levandam hanc difficultatem potest. Aut enim cum Bouherio, cui Larcherus adsentitur, dicendum est, lapsos esse librarios, regnum unius ex illis quatuor regibus sex annis justo brevius facientes; verbi caussa, in annis regni Phraorti (c. 102.) scripsisse 22, quum 26 debuissent: aut cum Conringio et Wesselingio (quibus Volney accedit, in *Chronol. d'Herodote* pag. 116. seq.) statuendum, initium imperii Medorum hîc ab illo inde tempore repeti, quo ab Assyriis Medi defecerunt, et populari statu per sex annos usi sunt priusquam Deiocem regem nominassent. SCHWEIG.

2. *κατεστράφθησαν*] Amant Iones veteresque Attici asperiores has formas. Vide Eustath. in Iliad. p. 519, 41 = 393, 26. WESS. Vide Nostrum II. 81. VII. 228. II. 2. et conf. Porson ad Eurip. Phoeniss. 986. Adde etiam quae notamus ad I. 168. SCHWEIG.

3. *οὐδὲν ἄλλο ποιήσας*] Similiter Justin. I. 6. Contra Isocr. in Euag. p. 196. B., Larchero citatus, *Κῦρος δὲ τὸν πατέρα τῆς μητρὸς ἀπέκτεινεν.*

131 1. *ἀγάλματα μὲν καὶ νηοὺς*] Hyde Histor. Relig. Persar. p. 90. et
106 97. non esse haec absolute vera criminatur, usus conjecturis et ro-

centium scriptorum judicio. Cicero, Strabo, atque alii, quibus Brissonius Regn. Pers. II. 28. etc. testimonium denuntiavit, Nostro suffragantur. Adde VIII. 109. WESS.

Ib. ἀνθρωποφυέας Valla verterat *ex hominibus ortos:* substituta est [a Gronov.] Stanleii opinio [ex illius Notis in Aeschyli Pers.] *humanae formae esse*, quales Herodoto ἀνθρωποειδέες θεοὶ II. 142. At Persae, qui nec imagines statuasve deorum nec templa probabant, eosdem humanae quoque originis et ex hominibus in deorum numerum transcriptos negabant. Conf. Warburton Divin. Legat. Mosis II. sect. 1. p. 95. WESS.

2. Δία καλέοντες] Hesychius Δίαν legisse videtur, Δίαν μεγάλην ἢ ἔνδοξον· τὸν οὐρανὸν Πέρσαι: quorum ultima huc pertinere clarum est. Scio a Relando correctione adjuvari Grammaticum, Dissert. de Veter. Ling. Persar. pag. 175. qua carere possumus. Vide Alberti adnotationes. WESS.

3. Μύλιττα· Ἀράβιοι δὲ, Ἀλίττα] Scaliger, Seldenus, Bochartus, Vitringa, Millius, has voces copiose, etsi eamdem viam non ingressi semper, illustrarunt. Vide Hesychium voc. Μύλητα, et quae ibi Alberti. Quod adnectitur, Πέρσαι δὲ, Μίτραν, id male ac per errorem scriptum quam plurimis visum fuit: *Solem* enim Persis esse *Mithram*, non *Venerem*. Unum nominabo Ph. a Turre, Monument. Vet. Antii p. 175. Nequit profecto Mithras Persis auferri, tot veterum testimoniis et monumentis expressus; Herodoti vero aut Cyri potius aetate, an eo titulo Sol cultus ab eadem gente fuerit, dubium facit disputatio Frereti Comment. Acad. Inscript. t. XVI. p. 270. Equidem Mithram illis relinquam, nec patiar Nostri fidem labefactari. Adsentitur Ambrosius lib. II. contra Symmachum p. 840. *Coelestem Afri, Mithram Persae, plerique Venerem colunt, pro diversitate nominis, non pro numinis varietate:* quae Mitram Venerem eandem in Persarum superstitione testantur. Praeterea Persarum prisco sermone *mihr, mihir,* amor indicatur, fatente Hyde, Hist. Rel. Pers. c. 4. pag. 107. Hinc Μίτραν, *Venerem Coelestem,* casti amoris auctorem et praesidem, recte dixerunt et formarunt. Hoc amplius: differunt scriptura Μίτρα, et
107 Μίθρας, quod Gronovius vere monuit: discrepant quoque genere; hic Sol, illa Venus. Jam si Urania sive Coelestis dea, non alia in veterum fuerit theologia ac Luna, Μίτραν utique Persae habere aeque ac Mithram potuere. Coluerunt certe omnes, qui sacris Mithriacis initiabantur, uti ex inscriptis lapidibus apud van Dale, Dissert. ad Antiq. Marm. p. 16. et Ph. a Turre, Monum. Vet. Antii p. 160. adparet. Verum mysteria illa non urgeo, quippe recentioris aevi. Id mihi abunde est, constare Herodoto auctoritatem et fidem. Plura Freretus, et Moshemius ad Cudworthi Systema Intell. p. 327. pro Herodoto. WESS.

132 1. οὐ στέμμασι] Scripserat, opinor, οὐ πέμμασι. Nam, ut ait Herodotus, et Persa, dum sacra faciebat, erat ἐστεφανωμένος τὸν τιάραν μυρσίνῃ μάλιστα: et suis victima corollis erat exornata. De Persis Strabo XV. p. 1065. ι=732. θύουσιν, inquit, — παραστησάμενοι τὸ ἱερεῖον ἐστεμμένον. Verba Strabonis, et Xenophontis ex *K. Π.* III. pag.

48, 33. repetita Brissonius attulit de Reg. Pers. II. pag. 222. in Herodoteis nihil vitii suspicatus; in quibus bene convenire οὐ πέμμασι, οὐκὶ οὐλῇσι, monstrant ista lib. I. c. 160. οὔτε οὐλὰς κριθῶν πρόχυσιν ἐποιέετο θεῶν οὐδενὶ, οὔτε πέμματα ἐπέσσετο καρποῦ τοῦ ἐνθεῦτεν. VALCK.

2. θύειν θέλει] Quis θέλει? Nempe ὁ θύων. Sic frequenter apud Nostrum verbum tertiae personae absque nominativo ponitur, ubi vel pronomen τὶς subintelligendum, vel potius nominativus participii ex eodem vel ex proximo verbo repetendus. SCHWEIG.

Ib. τὸν τιάραν] Optimo M. hactenus: τιήρην scripserat Herodotus[s]. Xenophon, Strabo, Lucianus, et plures alii τὴν τιάραν dederunt. In Aeschyli Persis βασιλείου τιάρας mentio v. 663. Philostratus Icon. I. 30. p. 808. βλέπει δὲ ἡδὺ καὶ μετέωρον, ὑπὸ τοῦ τιάρα ἐπισοβεῖν, ἧς, οἷα etc. quo una manu largitur, altera recusat. An voluit ὑπὸ τοῦ — ἐπισοβῶν οὗ, οἷα λιβάδης etc.? Debuit profecto aut hoc, aut genere sequiore. Quod vero statim subditur, ὁ δὲ πᾶσι Πέρσῃσι κατεύχεται — καὶ τῷ βασιλεῖ,
108 rectissime contenditur cum Marci XVI. 7. εἴπατε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, καὶ τῷ Πέτρῳ. Verba ipsa nec manca neque luxata sunt; namque ista, ἐν γὰρ δὴ τοῖσι — αὐτὸς γίνεται, non tangunt regem, sed sacrificantem, cui non licebat ἰδίῃ μούνῳ ἀρᾶσθαι ἀγαθά. De Judaeorum aliarumque nationum in hoc precum genere moribus praeclare Philo Jud. de Monarch. p. 825. B. WESS.

4. ἐπεὰν δὲ διαμυστίλας — ἑψήσῃ τὰ κρέα] Ita-ne vero coquebant carnes, atque elixas, herbis prius mollibus impositas, domum asportabant? Ita quidem cepit Brissonius p. 223. Sed ignis hisce sacris nullus aderat; praeterea minus placet τὸ διαμυστίλας. Felicioribus mea forte proderit conjectura legentis: ἐπεὰν δὲ ἁλὶ, (ἁλὸς alibi meminit:) μιστύλας κατὰ μέρεα τὸ ἱρήϊον, ἐπιπάσῃ τὰ κρέα, ὑποπάσας ποίην ὡς ἁπαλωτάτην, — ἐπὶ ταύτης ἔθηκε ὦν πάντα τὰ κρέα: *postquam sale victimae in partes sectae carnes conspersit.* ὑποπάσας adfirmatur a Gronovio. Γάλα ἐπιπάσσοντες Herodoteum est, IV. 172. διαπάσας legitur lib. VI. c. 25. Carnes ἁλσὶ διαπάττειν dixit Comicus apud Athen. IX. pag. 399. F. Menander in Ἐπιτρέπουσιν· Ἐπέπασ᾽ ἐπὶ τὸ τάριχος ἅλας. Homereum μιστύλλειν, a μίω formatum, notat, *in minuta concidere.* VALCK. Mutavi διαμυστίλας ex K., non nescius controversae apud grammaticos scriptionis, qua de Spanhem. et Hemsterh. ad Comici Plut. 626. Majoris momenti res, quae memoratur, videtur. Quia Persae οὔτε βωμοὺς ποιεῦνται, οὔτε πῦρ ἀνακαίουσι sacris operaturi, qui convenit ἑψήσῃ τὰ κρέα, *carnes elixarit?* An sine foco accenso? Valckenarii conjectura supra deposita est. Ante quem de la Barre, T. V. Histor. Acad. Inscript. ed. Amst. p. 270. non dissimili de caussa aut ἕψῃ ex ἕπω maluit, et, *ubi carnes curaverit*, explicuit, aut, si parum id adriserit, ἐπεὰν ψήσῃ, *ubi carnes ossibus detraxerit.* Quibus de emendationibus placet tacere. Nisi ego aberro, salva res est. Non omnem sacris his ignem negat Herodotus, sed aris: hoc postulant verba οὔτε βωμοὺς ποιεῦνται, οὔτε πῦρ ἀνακαίουσι. Caesam victimam et in partes minutatim sectam quin elixarent, nihil inpediebat. Vide haec de Scythis, IV. 59.

[s] Cf. VIII. 120. SCHWEIG.

ἀγάλματα δὲ καὶ βωμοὺς καὶ νηοὺς οὐ νομίζουσι ποιεῖν: quae Persarum moribus respondent planissime: tum de hostiae inmolandae more c. 60.
109 οὔτε πῦρ ἀνακαύσας, οὔτε καταρξάμενος, οὔτε ἐπισπείσας, — τράπεται πρὸς ἕψησιν. Quid ista aliud volunt, quam in altari nullum fuisse ignem, minime autem defuisse, ubi coquenda victimae caro erat? Mox πάντα τὰ κρέα Reiskius quoque, me non invito. Wess.

4. παρεστεὼς ἐπαείδει θεογονίην] Vellicat haec Hyde Relig. Pers. c. 3. p. 99. Scribere sibi contraria Herodotum. Supra dixisse, Persas existimare, *deos ex hominibus genitos non esse*, et θεογονίην tamen Graeco more gentis sacris admiscere. Sed non pugnant illa. Theogonia Graecorum, de qua II. 53., in censum hic venire non potest. Persae, ut plura variique generis numina profitebantur, videntur eadem alia atque alia origine, etsi minime humana, statuisse. Cogita de Gnosticorum Aeonibus et emanationibus, ex Zoroastri et Chaldaeorum Theologia arcessitis, et res in vado erit. Adjunge Hecataei testimónium in Diogenis Praefat. sect. 9. Wess.

133 3. καὶ οὐκ ἁλέσι] Hoc significat, *Persas bellariis uti quam plurimis, sed minime confertis.* Inferebant videlicet Persae in mensam cupedias et bellaria multa, sed non confertim omnia. De v. Ἁλὴς vide Porti Lex. Ion. Wess.

134 1. Οἱ συντυγχάνοντες] Morem hunc gentis expedivit Brissonius, Regn. Pers. p. 11, 178. Addi potest Zenobius, Cent. Proverb. V. 25. et Scholiastes in Dionis Chrysost. Or. VII. in adnotationibus Morelli p. 28. Wess. Ἐντυγχάνοντες malit Benedictus, in Actis Seminar. Philol. Lips. Vol. II. P. 11. p. 283. in accusativo casu, qui a verbo διαγνοίη regatur. Sed, ut omittam librorum omnium in terminatione vulgata consensum, familiaris Nostro est nominativus participii absolute positus: et ne est quidem h. l. absolute positus, sed commodissime refertur ad id quod sequitur, εἰ ὁμοῖοί εἰσι. Schweig.

135 1. Μηδικὴν ἐσθῆτα] Vide Wesseling. ad Diod. Sic. II. 6.

2. Παισὶ μίσγονται] Aegre Plutarchus fert de Malign. Herod. p. 857. B. scelus hoc a Graecis ad Persas propagatum perhiberi: contra enim evenisse. Sed pugnat suspicionibus, testes ejus rei omittit. Non fuisse Persas a turpi hac macula inmunes, Sextus Philosophus significat, Hypotypos. I. 14. p. 38. Aevo tamen Ammiani
110 Persae *puerilium stuprorum expertes* erant lib. XXIII. 6. Paria fere, uti Valesius adscripsit, Curtius X. 3. Wess. Herodoti testimonio usus est Athenaeus, lib. XIII. c. 79. Schweig.

136 1. τὸ πολλὸν δ' ἡγέαται ἰσχυρὸν εἶναι] Vere Persae. Quanto civium major copia, tanto civitatis amplius robur. Legum latores propterea utilissimum censuerunt τὸ πληθύνεσθαι τοὺς τῶν πολιτῶν οἴκους, βλαβερώτατον δὲ τὸ μειοῦσθαι, quae verba Musonii in Stob. Serm. LXXIII. p. 450. Hinc πολυτεκνίας praemia et apud Persas et aliis in gentibus, de quibus Heineccius ad L. Juliam et Pap. lib. I. c. 2. doctissime. Wess. — Aliud fortasse Herodotus h. l. spectavit; nempe de immani hominum multitudine cogitans, in qua robur exercitus ponebant Persae: qua multitudine gloriantem confidentemque Xerxem ejusque duces saepius ille in his Historiis inducit. Schweig.

2. ἀπὸ πενταέτεος ἀρξάμενοι] Plato haec paullo diversius Alcibiad. I. p. 121. E. in regiorum liberorum educatione. Strabo consentit XV. p. 1066. B = 733. D. Nescio autem qui factum sit, ut ἀληθεύεσθαι Brissonius, his usus Regn. Pers. II. 83. et 103., scripserit: si ex conjectura, prave. Wess. — Ad πενταέτεος intelligo παιδός. Sic frequenter Noster a plurali numero ad singularem transit, et vice versa. Schweig.

3. ἄσην] Ἄσην librarius S. et V. bene explicat βλάβην ἀηδῆ. In Clementis Alex. Paedag. III. 9. pro διὰ τὴν ἄσην, aut ad marginem codicum aut ipso in contextu, διὰ τὴν ἀηδίαν dederunt ex interpretamento. Moeris, Ἄση Ἀττικῶς, ἀηδία Ἑλληνικῶς, ubi plura Piersonus. Atque haec testantur de Criticorum eorum more. Non sum nescius, Democritum κακοδοξίην κακὴν in Stob. Serm. XXII. pag. 189. usurpasse, alios hoc de genere alia: posse etiam pro damnato pugnari, quemadmodum in Horrei Observ. ad Herodot. p. 112. At omnibus, ut in gustu, non sapiunt eadem. Spectavit haec Valerius Max. II. 6, 16. Wess. Τρεφόμενος scil. παρὰ τῇσι γυναιξὶ, *dum apud mulieres educatur.* Schweig.

137 2. ἤτοι ὑποβολιμαῖα ἐόντα] Hausit hinc Nicolaus Damascenus: *Πέρσαις ὃ μὴ ποιεῖν ἔξεστιν, οὐδὲ λέγουσιν· ἐὰν δέ τις πατέρα κτείνῃ, ὑπόβλητον αὐτὸν οἴονται.* Eadem patris ejus suspicio, *qui cum a filio necti sibi in-*
111 *sidias comperisset, nec inducere in animum posset, ut verum sanguinem ad hoc sceleris progressum crederet, seductam uxorem suppliciter rogavit, ne se ulterius celaret, sed diceret, sive illum adolescentem subjecisset, sive ex alio concepisset,* apud Valerium V. 9, 4. Wess. Ὑποβολιμαῖα et μοιχίδια metonymice dixit, pro ὑποβολιμαίων ἢ μοιχιδίων ἔργα. Schweig.

138 1. μάλιστα δὲ ἀναγκαίην φασὶ] Is. Vossius adleverat codici suo ἀναγκαῖον, quo non indigemus. Ἀναγκαίην usus et Herodoti sermo tuetur II. 182. IV. 180. De aere alieno et mendaciorum hinc pullulante germine Plutarchi et Appiani ad Persarum opinionem verba exscripsit Brissonius R. Pers. II. 94. Wess.

3. πολλοὶ ἐξελαύνουσι ἐκ τῆς χώρης] Sylburgius ad Brisson. R. Pers. II. 180. πολλὸν proponit, ut sit, *procul abigunt a sua regione.* Reiskius οἱ πολλοί. Ruhnkenius elegante mutatione πομποί. Illi sunt, qui aliorsum alios deducunt, supra I. 121. Lepra vero et vitiligine infectos, non Judaei soli, sed plerique per orientis regiones vitabant studiose. *Μάλιστα οἱ βάρβαροι τὰς ἐπιλευκίας καὶ λέπρας δυσχεραίνουσι,* Plutarchus Symp. IV. p. 670. F. Tamen Artaxerxes Atossam, filiam conjugemque, etsi vitiligo ejus corpus depasceretur, ἀλφοῦ κατανεμηθέντος αὐτῆς τὸ σῶμα, aversatus non fuit, eodem teste t. I. p. 1023. B. Verum illi, quod libuit, barbarico more, legitimum fuit visum. Wess.

140 1. ταῦτα μὲν ἀτρεκέως ἔχω] Satis hoc confidenter, repetiturque cap. 148. Falsum aiunt Scaliger, Hyde, Relandus, et plures alii. Contra eos venit Corn. de Pauw, temere aiens doctos viros ex recentiore Persarum lingua criminari: verissimum fuisse, quod hic de terminatione nominum Persicorum, vetere gentis sermone: neque enim tanta adseveratione Herodotum potuisse defungi, nisi re bene cognita atque explorata. Fateor in dialectis lapsu temporis innumera mutari, cadere verba ut folia, surgere nova, prisca adsciscì iterum. Nec ex-

pedio me tamen ex acie, quam contra Nostrum instruxit Gatakerus Advers. cap. 22. pag. 661. Quod autem aiebat *τὸ Δωριέες μὲν Σὰν καλέουσι* multorum testimoniis cognitissimum est. Quis tandem ignorat
112 variantes doctissimorum hominum explicationes et emendationes, Scholiastae in Aristoph. Nub. v. 23. Scaligeri, Salmasii, Bentleii, Bouherii, cujus Dissert. de Prisc. Graecor. Litteris p. 570. [ad calcem Palaeographiae Graecae Montefalconii,] consuli poterit. *Σὰν κίβδηλον* in Pindari fragmento exposuit Casaubonus in Athen. X. 21. [p. 455. c.] Wess. — Per epistolam ex Wilkenio, Persici sermonis in primis gnaro, quaerenti mihi, quid de hoc Herodoti loco sentiret, perhumaniter ille Heidelberga rescripsit, videri sibi vere judicare eos, qui Graecis nominum Persicorum terminationibus deceptum Nostrum scripsisse istud autumant de nominibus omnibus Persicis in literam sigma desinentibus. Quod si ita est, eo minus mirum videri debebit, quod ea res, ut ait idem Noster, *latuerit Persas:* quamquam alioqui haec verba, *λέληθε Πέρσας*, significare poterant, *Persas ad hoc animum non advertisse.* Quod ad ista verba spectat, *τὰ οὐνόματά σφι ἐόντα ὅμοια τοῖσι σώμασι καὶ τῇ μεγαλοπρεπείῃ*, incertus aliquantisper haeseram, *propria*-ne *hominum nomina* dixerit, an omnino *verba* aut *vocabula Persici sermonis:* tum *σώματα τῶν ὀνομάτων* quaesieram an fortasse opposuerit *terminationi*, (*τῇ τελευτῇ*) ut *corpora vocabulorum* (id est, *vocabula ipsa*, quatenus a terminatione distinguuntur) dixerit esse *magnifica* et *grande sonantia.* Sed eisdem verbis, *τὰ οὐνόματα — μεγαλοπρεπείῃ*, eam fere sibi videri sententiam inesse professus est Wilkenius, quam hisce Gallicis Larcherus reddidit: *Leurs noms sont empruntés, ou des qualités des corps, ou de la dignité des personnes.* Caeterum uberiorem etiam nunc lucem locus hic videtur desiderare. Schweig.

Ib. *πρὶν ἂν ὑπ' ὄρνιθος ἢ κυνὸς ἑλκυσθῆναι*] De ritu isto multa Hyde Rel. Pers. c. 34. Paria prorsus de Persarum sepultura Procopius Bell. Pers. I. 12. et Agathias I. p. 43. ed. Venet. Wess.

2. *κατακηρώσαντες*] Cicero, Tusc. Disp. I. 45. *Persae etiam cera circumlitos condunt, ut quam maxime permaneant diuturna corpora.* Strabo XV. pag. 1068 = 735. A. *κηρῷ περιπλάσσοντες τὰ σώματα.* Adde Fabricium in Sexti Hypotyp. III. 24. p. 185. Wess.

113 4. *κτείνοντες ὁμοίως μύρμηκας* etc.] Consimilia de Magis Plutarchus t. II. p. 537. A. Sunt autem ex ea disciplina, qua et posteriores Persarum magi Arimanium, mali omnis auctorem, sicuti pulcri et boni Oromasdem, statuerunt: inde festus dies *κακῶν ἀναίρεσις*, quo summo ardore in serpentes aliasque feras et nocentes bestias irruebant apud Agathiam II. pag. 45. Confer Plutarchum in Isid. et Osir. p. 369. et Hyde Rel. Pers. c. 22. Wess.

141 1. *κατεστρέφατο*] Ionum est *κατεστράφατο*, uti *ἀπεστράφαται* o I. 166. Supra c. 27. *ὡς δὲ ἄρα οἱ — Ἕλληνες κατεστράφατο.* Itaque mutari non injuria posset, sicuti et mox mutatum est *τὰ προΐσχοντο.* Sic solet, c. 164. III. 137. De piscibus, qui cantu illiciuntur, Aelianus de Anim. I. 39. Wess.

5. *ἐς Πανιώνιον*] Conf. c. 143. et 148. Schweig.

142 1. *τῶν ὀρέων*] Sine controversia corrigi debuerat: *τῶν ὠρέων ἐν τῷ*

καλλίστῳ ἐτύγχανον ἱδρυσάμενοι πόλιας. Haec quum de Ionibus dicantur, tollit omne dubium lib. I. c. 149. οὗτοι οἱ Αἰολέες χώρην μὲν ἔτυχον κτίσαντες ἀμείνω Ἰώνων, ὡρέων δὲ ἥκουσαν οὐκ ὁμοίως: ubi recte Valla: *ad coeli tamen temperiem nequaquam accedebat.* Lib. II. c. 77. exceptis incolis Libyae, esse dicuntur Aegyptii ὑγιηρέστατοι πάντων ἀνθρώπων, τῶν ὡρέων, ἐμοὶ δοκέειν, εἵνεκεν, ὅτι οὐ μεταλλάσσουσι· (sic legerim:) ἐν γὰρ τῇσι μεταβολῇσι τοῖσι ἀνθρώποισι αἱ νοῦσοι μάλιστα γίνονται, — τῶν ὡρέων μάλιστα. Lib. III. c. 106. Graecia τὰς ὥρας πολλόν τι κάλλιστα κεκρημένας ἔλαχε. Atque in Graecia, praesertim Athenis, ista tenuis coeli tribuitur ingeniis saluberrima temperies. In Timaeo Platonis p. 24. c. Atticam Minerva dicitur elegisse, τὴν εὐκρασίαν τῶν ὡρῶν (sic recte corrigit vulgatam vocem ὁρῶν H. Stephanus:) ἐν αὐτῷ (τῷ τόπῳ) κατιδοῦσα, ὅτι φρονιμωτάτους ἄνδρας οἴσει. Chalcidius: *electo salubri subtiliumque ingeniorum et prudentiae feraci loco.* Idem argumentum in Critia latius persequutus Plato pag. 111. E. memorat ὑπὲρ τῆς γῆς ὥρας μετριώτατον κεκραμένας. Eam in rem multa dixerat Aristophanes ἐν Ὥραις. vid. Athen. IX. p. 372. et Casaubon. Anim. IX. c. 3. Euripidea, ex deperdito dramate petita, dabit Plutarchus de Exilio p. 604. E. Insignis in eam rem loci sic feruntur ultima: Ἃ δὲ Ἑλλὰς Ἀσία τε τρέφει κάλλιστα, Τῆς γε δέλεαρ ἔχοντες συνθηρεύομεν. Grotius in
114 Excerpt. p. 433. participio ἔχοντες substituit ἐνταῦθα. Corrige, sodes: Ἃ δ' Ἑλλὰς Ἀσία τε κάλλιστα τρέφει, Γῆς τῆσδε δέλεαρ ἔχοντες οὐ θηρεύομεν. Singula possent ut Euripidea adfirmari. Valck. Euripidea satis infeliciter tractavit Valckenaerius. Locis ab eo citatis Wesselingius addidit Pausaniam VII. 5. Ἴωσι δὲ ἔχει μὲν ἐπιτηδειότατα ὡρῶν κράσεως ἡ χώρα.

3. τρόπους τέσσερας παραγωγέων] H. Stephanus, „ad verbum," inquit, „*sed quatuor modos deductionum usurparet*, id est, ea (lingua) „utuntur in quatuor modos et proprietates deducta." Agitur de quatuor diversis formis (χαρακτῆρας vocat Noster in fine hujus cap.) in quas prisca lingua abiit. Has diversas formas nunc παραγωγὰς nominat, id est, *deflexiones, mutationum genera, varietates:* quatenus παράγειν significat *a recta via abducere, seducere, in diversum ducere, mutare:* quemadmodum I. 91. παραγαγεῖν τὰς μοίρας est *in diversum flectere, mutare fata.* Eadem notione παρατροπὰς dixit Johannes Grammaticus, cujus verba Koenius adposuit ad Gregor. Dial. Ion. §. 79. ubi in ipsius Gregorii verbis, ἡ ἀρχαία Ἰὰς μετέπεσε παρὰ τὴν τῶν κατοικούντων περιτροπὴν, rectius fecisset Koenius, si veterem scripturam παρατροπὴν tenuisset, Johannis auctoritate firmatam: tum vero et apud Gregorium et apud ipsum Johannem, pro κατοικούντων haud dubie ἀποικούντων fuerit legendum: nempe, *prisca*, inquiunt, *Ionica lingua* (eadem vetus Attica) *mutata est, quum hi qui in colonias abierunt*, variis atque variis modis *eam inflexerunt detorseruntque.* Schweig.

4. Μυοῦς τε] Myuntem Cariae itidem tribuit scholiastes Thucyd. I. 130., invito Brissonio de R. Pers. I. 151., ad quem Lederlinus recte adposuit, tempora esse distinguenda; primitus Cariae, deinceps Ioniae fuisse. Paria Dukerus in eum Scholiasten. In Epheso, Lydiae olim urbe, idem valet. Bene Rutgersius Var. Lect. II. 1. Wess.

6. Ἐρυθραῖ] Habet Stobaeus Serm. XXVIII. p. 197. veteris scriptoris fragmentum, forte Philosophi Eusebii, quod Herodoto nulla caussa adseritur, in quo Archetimus ἐξ Ἐρυθραίης τῆς Ἰώνων πόλεως. Quae libuit addere, ut a Plutarcho vis arceatur. Junguntur Ἐρυθραῖοι καὶ Σάμιοι, arbitri capti in lite nobili Chalcidensium et
115 Andriorum, Quaest. Graec. p. 298. B. Jubentur illi esse Ἐρετριαῖοι ex Euboea, quod Erythraei Boeotiae et Aetoliae longius essent remoti, in Hist. Foeder. Antiq. P. I. p. 139. Non satis consulto. Iones intelliguntur. WESS.

143 1. ἦσαν ἐν σκέπῃ τοῦ φόβου] De Spartanis Aristides t. I. p. 476. ἐν σκέπῃ πολλῇ τοῦ πολέμου καὶ τῶν πραγμάτων εἰσί. *Magnum habent belli ac difficultatum tegumentum*, vertit Canterus: eumdem in modum Libanius t. I. p. 219. B. Ambo Nostri imitatione, VII. 215. et 172. Aelianus de Animal. VII. 6. ὡς ἐν σκέπῃ τοῦ κινδύνου καὶ ἐλευθερίᾳ γενόμενοι: tum IX. 57. pisces intra saxorum angustias recepti ἐν σκέπῃ τε τοῦ κρύους — ἡσυχάσουσι. Quae abunde ostendunt hic indicari, Milesios habuisse *metus tutamen* in eo foedere, quo de agitur. WESS.

3. ἐπαισχύνεσθαι τῷ οὐνόματι] Sugillat haec solito sibi more Plutarchus, de Malign. p. 858. F. WESS.

144 2. τοῦ Τριοπίου Ἀπόλλωνος] Dissentit Criticus ad Theocriti Idyll. XVII. 69. ἄγεται κοινῇ ὑπὸ τῶν Δωριέων ἀγὼν ἐν Τριόπῳ Νύμφαις, Ἀπόλλωνι, Ποσειδῶνι. Tu adi Salmasium ad Inscript. Herodis Attic. p. 29. et 58., et de tripodibus, in templis dedicatis, Taylor. in Marmor Sandvicense p. 68. WESS. Addit Larcherus Dionys. Halicarn. A. R. IV. 25.

3. τὸν νόμον κατηλόγησε] Non displicet τῶν νόμων ex ms. Certe simplici ἀλογεῖν casum secundum adstruere in more habet III. 125. VIII. 46. Aliter Procopius, qui Bell. Vand. I. 3. Βονιφάκιος δὲ οὐκ ἀλογήσας τὰ γεγραμμένα. Corrigunt τῶν γεγραμμένων: at probat is superius, Bell. Pers. II. 5. II. 20. etc. WESS.

145 1. κατάπερ νῦν Ἀχαιῶν.] De duodecim civitatibus foederatis Achaeorum conf. Polyb. II. 41. SCHWEIG.

2. Κρᾶθις] De amne Crathi eadem Pausanias VII. 25. WESS.

3. Ὤλενος, ἐν τῷ Πεῖρος ποταμὸς μέγας] *Olenum* eodem genere posuit Apollodorus apud Stephanum Byz. in voc. et Strabo, cui amnis, qui urbem radebat, *Melas*: haud scio, an bene. Pausaniae aevo Πεῖρος erat et adpellabatur, VII. 22. WESS.

146 2. κάλλιόν τι γεγ.] καλῶς γεγονέναι, *honesto loco natum esse, nobili*
116 *genere esse*. SCHWEIG.

3. Μινύαι δὲ Ὀρχομενίοισι ἀναμεμίχαται] Iverunt in partes praeclari viri ad haec explicanda et constituenda. Palmerius Μινύαι δὲ Ὀρχομένιοι etc., invito Gronovio. Sequuntur tamen plures. Bouherius ex Hesychii Μινύαι οἱ Ὀρχομένιοι καὶ Μάγνητες, scriptum voluit Μινύαι δὲ Ὀρχομένιοι, καὶ Μάγνητες, καὶ Καδμεῖοι κ. λ., ut invidiosum ἀναμεμίχαται vitaretur; cujus ego in adnotation. Alberti ad Hesychii locum correctioni, quippe audaciori neque necessariae, non accedo. Reiskius post Ἀρκάδες excidisse καὶ, itemque post Δωριέες, arbitratur. At fuerunt *Arcades Pelasgi*, Pausania VIII. 1. Apollodoro II. 1. Stephano

Byz. multisque aliis auctoribus. Epidaurii praeterea Dorienses in Nostri VIII. 46. Quare illa additamenta recuso. Ne longum faciam. Docet Herodotus „Iones[t] non esse sinceriore melioreque aliis natio-„nibus origine: contra variorum populorum accessione olim interpo-„latos; addidisse se Abantes, admixtosque esse Minyas Orchomenios, „Cadmeos, Dryopes, Phocenses et plures alios." Hoc ejus consilium si fuerit, ut sane fuit, belle procedit Palmerii sententia. Nam Minyas Orchomeniis inmixtos fuisse, nihil ad hanc disquisitionem. Firmatur praeterea Ionicae migrationis narratione. Pausanias: Ἴωσι δὲ τοῦ στόλου μετασχόντες οὐδὲ Ἑλλήνων· *participes migrationis hi Graecorum erant;* Θηβαῖοι sive Cadmei; tum Ὀρχομένιοι Μινύαι, recte enim Μινύαις mutavit Kuhnias: tandem Φωκεῖς οἱ ἄλλοι πλὴν Δελφῶν, et Abantes, VII. 2. tum c. 3. Τέων δὲ ᾤκουν μὲν Ὀρχομένιοι Μινύαι, σὺν Ἀθάμαντι ἐς αὐτὴν ἐλθόντες. Quibus accedere queunt de Orchomeniis consimilia ex ejusdem IX. 37. Quae quidem stabiliendae conjecturae si vir nobilissimus adstruxisset, non perspicio, quo colore abdicari potuisset: repetitum enim ἀναμεμίχαται arbitrarium est[u]. Stant ab his quoque partibus Pawius et Geinozius. Wess.

117 Ib. Φωκέες ἀποδάσμιοι] Ἀπόδασμος *portio* est, *a multitudine avulsa;* Abydenus Nabuchodonosorem ait ἀπόδασμον αὐτέων *(victarum gentium)* ἐς τὰ δεξιὰ τοῦ Πόντου κατοικίσαι, in Eusebii Pr. Ev. IX. 41. ἀπόδασμον τῶν Γότθων dabit Agathias II. p. 35. et τῶν Δελμινιτῶν ἀπόδασμον III. p. 66. Semel ἀπόδρασμον τῶν βαρβάρων V. p. 166. vitiose. Theophylacti τῶν Σαρακηνῶν ἀπόδασμον, lib. VIII. 1. exscripsit Suidas in voce. Hinc lenissime fluunt ἀποδάσμιοι, *a reliquis divisi et divulsi.* Primus D. Heinsius, Phocaeenses tamen et Phocenses confundens, admonuit Epist. ad Jungerm. in hujus ad Polluc. Comment. IV. 177. Abierunt eamdem in sententiam Geinozius et Reiskius; nec dubia res est, ob Pausaniae superius excerpta, Φωκεῖς οἱ ἄλλοι, πλὴν Δελφῶν. *Phocenses* Coloniae Ionicae *sese adjunxerunt, Delphis exceptis.* Vere eapropter ἀποδάσμιοι Φωκέες. Wess. Larcherus citat Thucyd. I. 12. ubi ἀποδασμὸς eodem sensu: ἦν δὲ αὐτῶν καὶ ἀποδασμὸς πρότερον ἐν τῇ γῇ ταύτῃ ἀφ᾽ ὧν καὶ ἐς Ἴλιον ἐστράτευσαν.

4. ἀπὸ τοῦ πρυτανηΐου τοῦ Ἀθηναίων] Etymologus, in Πρυτανεῖα, veterem in coloniis deducendis consuetudinem explicuit. Sacra ex metropoli secum adportabant coloni, ignemque sacrum ex patriae penetrali depromtum et accensum. Plura Valesius ad Excerpt. Polybii, p. 7.[x] Plutarcho libuit et haec admordere de Malign. p. 858. F. sine profectu. Iones *Caricas mulieres,* quarum patres maritosque interemerant, *sibi matrimonio junxisse,* fatetur Pausanias VII. 2. Wess.

147 1. Γλαύκου τοῦ Ἱππολόχου] De Glauco, Hippolochi filio, Poëta Il. η'. 13. De Cauconibus Strabo VIII. p. 531=345. Wess.

2. Ἀπατούρια ἄγουσι ὁρτὴν] De festo hoc notissima omnia: levis macula, quae doctissimo viro fraudi fuit, occupavit scholion in

t Nempe illos Iones, qui duodecim civitates foederatas habuerunt, et ad Panionium congregari consueverant. SCHWEIG.

u Nempe suo arbitratu Herodotus illud verbum, paucis interiectis repetere potuit. SCHWEIG.

x T. VII. p. 90—92. ed. Schweig.

Biblioth. Coislin. p. 605. *καὶ διὰ τοῦτο τὴν ἑορτὴν ἐνομοθέτησεν* (Melanthus) *ἄγεσθαι, ἣν καὶ Κατιωνίαν συντελοῦσιν.* Vertitur, *quod etiam Cationiam vocant.* *κατ᾽ Ἰωνίαν* oportuerat. WESS.

148 1. *Ποσειδέωνι Ἑλικωνίῳ*] Ab Helice Achaiae is Neptuno titulus,
118 quo de Strabo VIII. p. 589 = 384. et Pausanias VII. 24. copiose. Coluisse et Apollinem Panionium, docemur vetere Inscriptione inter Pocockianas p. 52., quae cognomina Apollinis varia obfert. *ΠΑΤΡΩΟΥ ΠΥΘΙΚΟΥ ΚΛΑΡΙΟΥ ΠΑΝΣΩΝΙΟΥ*: sive, ut fuit olim, *ΠΑΝΙΩΝΙΟΥ*. WESS.

Ib. *ἀπὸ τῶν πολίων Ἴωνες*] Numerum excidisse suspicor, facile restituendum: *ἀπὸ τῶν πολίων ιβ´ Ἴωνες.* VALCK. — At adjectus *τῶν* articulus satis indicabat de duodecim illis civitatibus agi, quos supra nominaverat. SCHWEIG.

2. *κατάπερ τῶν Περσέων τὰ οὐνόματα.*] Vide supra, c. 139. SCHWEIG.

149 1. De Cuma Aeolica in Vit. Homer. c. 38. ubi *Φρικῶτις*, non sine peccato. WESS.

Ib. *Αἰγιρόεσσα*] Quum nusquam alibi hoc nomine memoretur civitas, nisi quod *Αἰγειρούσης*, obscuri Megaridis oppidi mentio apud Strab. IX. p. 394. D. occurrit, quaeri cum Mannerto (Geogr. antiq. t. VI. p. 396.) potest, an Elea, (*Ἐλαία*) hîc intelligenda sit, Aeolica civitas, (Strab. XIII. pag. 615. A. et Steph. Byz. in voce) in hoc apud Nostrum catalogo praetermissa. Quod nisi paullo post diserte monuisset Herodotus (conf. c. 151.) omnes has civitates *in continenti* (*ἐν ἠπείρῳ*) sitas fuisse; in promtu foret ut suspicaremur, non *Αἰγιρόεσσα*, sed *Ἀργινόεσσα* hîc esse legendum: satis enim constat, Aeolicae gentis fuisse Arginusas vel Argennusas, quae vocabantur, insulas; quarum una cum oppido, prae caeteris, singulari numero Arginusa nominabatur. Vide Cellarii Geogr. Antiq. t. II. p. 18. Mox, quod *Αἰγαῖαι* hîc nominatur oppidum, id aliis omnibus *Αἰγαὶ* sive *Αἶγαι* est. Vide Cellarium ib. p. 66. Quod *Αἰγαία* habet F., similiter *Aegea*, Valla. SCHWEIG.

2. *ὡρέων δὲ ἥκουσαν οὐκ ὁμοίως*] Vide c. 142. *ὡρέων εὖ ἥκουσαν* Portus [voc. *ἥκειν*] habet hoc ex loco. Intelligi id sane debet: namque ita mos fert. Supra c. 30. *τῆς πόλιος εὖ ἡκούσης*, ubi Is. Vossius *ἐχούσης* injuria corrigebat. Dio Cassius, XLIX. p. 472. de Pannoniis *οὔτε γὰρ γῆς, οὔτε ἀέρων εὖ ἥκουσι*: et LIX. p. 755. *ἄλλως μὲν εὖ χρημάτων ἥκων*, prorsus uti Noster V. 62. atque Evagrius H. Eccl. IV. 7. Defit in his
119 Libanii t. II. p. 262. *τοῦ γὰρ νόμου — ἥκοντος καὶ κρατοῦντος*, neque advertit Morelii animum. Confer Alberti ad Hesychii *εὖ ἥκων*. WESS.

150 1. *Σμύρνην δὲ ὧδε ἀπέβαλον*] Gemina his Pausanias VII. 5. WESS.

151 2. *ἐν τῇσι Ἑκατὸν νήσοισι καλεομένῃσι*] Diodorus XIII. 77. *τότε μὲν ηὐλίσθη πρὸς τινὶ νήσῳ τῶν Ἑκατὸν καλουμένων.* Aliis *Ἑκάτου*, qui inter Apollinis titulos, *νῆσοι*, aut *Ἑκατόννησοι*. Lege Casaubon. in Strab. XIII. p. 919 = 618. WESS.

153 3. *ἔλλεσχα*] Simillimae originis *πρόλεσχος* Aeschyli, Suppl. 208. *Λεσχηνοῦσά τε καὶ ἀκούουσα καλὰ* Perictione in Stob. Serm. LXXXIII.

p. 488. Sic enim scripserat: certe *λεσχήματα* habet Hippocratis Epist. p. 1285., *λεσχηνεῖ* Hesychius. Wess.

5. *τὸ παράπαν ἀγορῇ.*] Strabo XV. p. 1067 = 734. *Ἀγορᾶς οὐχ ἅπτονται· οὔτε γὰρ πωλοῦσιν οὔτ᾽ ὠνοῦνται.* Xenoph. Cyrop. I. 2. *ἔστιν αὐτοῖς ἐλευθέρα ἀγορὰ καλουμένη, ἔνθα τά τε βασίλεια καὶ τὰ ἄλλα ἀρχεῖα πεποίηται· ἐντεῦθεν τὰ μὲν ὤνια, καὶ οἱ ἀγοραῖοι, καὶ αἱ τούτων φωναὶ καὶ ἀπειροκαλίαι ἀπελήλανται εἰς ἄλλον τόπον, ὡς μὴ μιγνύηται ἡ τούτων τύρβη τῇ τῶν πεπαιδευμένων εὐκοσμίᾳ.*

6. *καὶ τοὺς Ἴωνας ἐν οὐδενὶ λόγῳ ποιησάμενος τὴν πρώτην εἶναι.*] Leviter ista depravata mirum in modum interpretantur, sic forte redintegranda: *καὶ ἐπὶ Ἴωνας ἐν οὐδενὶ λόγῳ ποιησάμενος τὴν πρώτην ἰέναι* vel *εἶναι. Ἐπὶ — ἰέναι* et *ἐπιέναι* in hunc usum adhiberi solent: non nescio tamen, qui color vulgatis possit conciliari: sed nostro loco simillimus est III. 134. *ἐπὶ Σκύθας — μὲν τὴν πρώτην ἰέναι ἔασον — σὺ δέ μοι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα στρατεύεσθαι*: in quibus *ἔασον* tantumdem fere valet ac *ἐν οὐδενὶ λόγῳ ποίησαι.* Valck.

Ib. Graecum exemplar hic sine vitio non cerni, H. Stephanus censuit. Subvenit Pawius ellipsi, *ἐν οὐδενὶ λόγῳ ποιησάμενος τὴν φροντίδα εἶναι πρώτην*, aut *τὴν ὥρην εἶναι πρ.* *et Ionas non dignos reputans, quibus primam curam inpenderet.* Ita constaret oratio, modo dicendi genus constabilitum esset. *Τὴν πρώτην* saepe ponunt. Heliodorus IX. p. 409. *ἀλλὰ μὴ τὴν πρώτην ἑκοντὶ φέροντες αὐτοὺς ἐνεχείρησαν* ex MS. Palatino. Libanius t. II. p. 110. D. *καὶ παγὲν τὴν πρώτην, ἀμετάστατον μένει*: quo-
120 rum tamen structura diversior. Ego Nostri haec sic ordinabam, *καὶ τοὺς Ἴωνας τὴν πρώτην ἐν οὐδ. λ. ποιησάμενος εἶναι*: *et Ionum nullam initio rationem habendam esse ratus.* Nunc maximopere blanditur Valckenarii conjectura. Wess. In frequenti apud Nostrum usu dictionis *ἐν οὐδενὶ λόγῳ ποιεῖσθαι*, et huic similibus, nusquam alibi verbum *εἶναι* adjectum cernitur. Quia tamen nunc in rariorem scripturam, quae difficiliorem videatur explicatum habere, consentiunt libri; ratio suadet, ut, si quo modo defendi illa possit, pro vero habeatur. Igitur cum Aem. Porto (Lexic. Ion. voce *εἶναι*) statuendum videtur, ex usu alioquin satis familiari Herodoto abundare h. l. verbum *εἶναι*. Cujus usus et alia multa exempla Portus, et Hermannus ad Viger. Adnot. 177. haec duo protulit: IV. 33. *τὰς ὀνομάζουσι Δήλιοι εἶναι Ὑπερόχην τε καὶ Λαοδίκην*: tum II. 44. *Ἡρακλέος ἐπωνυμίην ἔχοντος Θασίου εἶναι.* Nec desunt apud Thucyd. Plat. et Xenoph. similis abundantiae exempla. Schweig.

155 2. *ὁμοίως γάρ μοι νῦν γε φαίνομαι* etc.] Clementem, qui Xenophonti memoriae vitio adscripsit, notarunt docti viri, praeterque ceteros Abramus ad Cicer. pro Milon. cap. 3. Stasini, quod ex Clem. Alex. discimus, par opinio: *Νήπιος, ὃς πατέρα κτείνων, παῖδας καταλείπει.* Eadem Gabrielis Naudaei, inter dominationis arcana in damnosissimis, et Machiavello perniciosioribus, Considerat. Politicis c. 3. et 4. Wess. Haud dubie Herodotus versiculum illum in animo habuerat, quem in proverbium olim abiisse ex Aristot. Rhetor. I. 16. et II. 17. et ex Polyb. XXII. 8. intelligitur: quem versum Homero tribuens

doctissimus editor Demetrii *περὶ Ἑρμην.* (in Not. ad sect. 156.) alio tunc occupatum, puto, animum habuerat. Schweig.

4. *καὶ ἐγὼ ἐμῇ κεφαλῇ ἀναμάξας*] Imitatur solemni more Poëtam Odyss. τ'. 91. — *ὃ σῇ κεφαλῇ ἀναμάξεις.* Admovit Nostri verba Phaedro V. 7, 39. Burmannus, dubius tamen, neque inmerito. Paria non sunt. Pertineat-ne huc *Ἐπίμαστον* Hesychii nolo decernere. Quod continuo succedit, *Πακτύης γάρ ἐστι ὁ ἀδικέων, τῷ σὺ ἐπιτρ.* absurde expressum est, *praesens factum Pactyes admisit, cui tu Sardes commisisti:* paullo aliter prior interpres, sed consimili sententia. Nam Pactyae
121 non fuerunt a Cyro Sardes traditae, sed Tabalo viro Persae. Pactyes acceperat Croesi Lydorumque opes in Persidem avehendas, ac nactus occasionem a Tabalo et Cyro desciverat: haec superiore capite omnia. Quare ne sibi contrarius videatur Herodotus, adsumendum est aut *τοῦτον* aut *ἐκεῖνον* ad pleniorem orationis habitum. Wess. — Nempe intelligit vir doctus, *Πακτύης ἐστὶ ὁ ἀδικέων (τοῦτον, scil. τὸν Τάβαλον) τῷ σὺ* etc. atque sic Larcher: *Pactyas a offensé celui à qui vous avez confié le gouvernement de Sardes*[y]. Quae mihi, ut dicam quod sentio, frigida sententia et parum commoda videtur. Profecto parum convenit, ut Cyro ob defectionem Lydorum (adeoque ob facinus *adversus ipsum* admissum) irato (conf. c. 156.) diceret Croesus: *Pactyas est, qui adversus* Sardium praefectum *inique egit.* Malim equidem fateri, minus adcurate hîc loquentem Croesum fecisse Herodotum, dicentem Pactyae commissas Sardes fuisse; cui non urbis custodia, sed aurum creditum erat. Nisi forte consulto et arguta quadam ratione haec Croesum dicentem Scriptor noster induxit; scilicet, quo moneret ille Cyrum, non debuisse eum huic homini tantam auri vim committere: hoc enim perinde esse ac si ipsam urbem illi credidisset; quoniam auri ope partim milites urbem custodientes corrumpere, partim alios suo imperio parituros conducere potuerit. Schweig.

6. *κέλευε δέ σφεας κιθῶνας*] Babyloniis desciscentibus talem poenam irrogat apud Plutarchum t. II. p. 173. Xerxes. Tu vide Polyaenum VII. 6, 4. et Justinum I. 6. Wess.

7. *οὐδὲν δεινοὶ*] Vid. Matthiae Gr. gr. 296.

156 3. *καὶ πρὸς,*] *Καὶ δὴ πρὸς, insuper*, V. 67. et creberrime in Musis. Demosthenes I. in Aphob. p. 509. *καὶ πρὸς, ὑπὸ τούτων ὑβριζομένους*: et in eundem p. 519. *καὶ πρὸς, ὅτι ζημιοῦται κατὰ τὴν μαρτυρίαν οὐδέν.* Habet alia Casaubon. ad Strabon. III. p. 218. Wess.

157 2. *ἐπ' ἑωυτὸν ἰόντα*] Attigit haec Plutarch. de Malign. p. 859. a. nec sine loligine quadam. Wess.

4. *ἐς θεὸν ἀνῷσαι*] Rem ad Apollinem Didymaeum in Branchidis
122 *referre* si diceretur *ἐς θεὸν ἀνοίσειν*, adeo nihil hic esset insolens. Hesychius: *Ἀνοίσει, ἀναφέρει*: et *Ἀνοίσω, ἀναφέρω.* Verbi meminit *οἴσω* Eustath. ad Od. ύ. p. 1887, ext. = 728, 32. tanquam *μέλλοντος, ἀναδραμόντος εἰς ἐνεστῶτα*, sed *εἰς πεζολογίαν ἀχρήστου.* Pro *φέρε* positum *οἶσε* legitur aliquoties apud Aristophanem, et *συνοίσειν* apud Atticos

[y] Monet autem Larcherus constructionem sic posse institui; *οὗτος* (i. e. *Πακτύης*) *δότω τοι δίκην τῷ* (sc. *Ταβάλῳ*) *συνεπέτρεψας Σάρδις.* Cui *τὸ* non pronomen est, sed particula enclitica.

frequentatur pro *συμφέρειν*. Quod legimus in Herodoto *ἀνῶσαι*, firmari videtur istis ex lib. VI. c. 66. *ἀνωΐστου γενομένου ἐκ προνοίης τῆς Κλεομένεος ἐς τὴν Πυθίην*: *opera Cleomenis ad Pythiam re relata*: verba valde vexata hunc in sensum capienda censeo: sed et ibi praeferrem, si darent codices, *ἀνοιστοῦ*: nostroque loco, *συμβουλῆς πέρι ἐς θεὸν ἀνοῖσαι*, vel *ἀνοίσειν*. Eadem structura legitur VII. 149. *περὶ μὲν σπονδέων ἀνοίσειν ἐς τοὺς πλεῦνας*, *de foedere quidem ad populum se relaturos.* Hoc alibi dicitur *ἐξενεῖκαι ἐς τὸν δῆμον*: quod suo more Pythia dicebat *ἐς πολύφημον*, Herod. V. 79. *Ἀγορὴν πολύφημον* dixerat scilicet Homerus, quem vates isti mercenarii libenter imitabantur. VALCK. Poterit, puto, haud absurde statui, esse *ἀνῶσαι* ex *ἀναοῖσαι* contractum, quemadmodum ex *βοαοίην* fit *βοῴην*, et similia. De Branchidis cf. Adn. ad I. 92. SCHWEIG.

159 4. *νενοσσευμένα*] Bochartus hunc locum admovet illustrando Psalmo LXXXIV. 4. Part. II. Hieroz. lib. I. c. 8. Uti nunc varii generis aves in templorum muris nidulantur, sic prisco aevo. Notum illud Ionis in cognomine Euripidis fabula, vs. 170. *τίς ὅδ' ὀρνίθων καινὸς προσέβα; Μῶν ὑπὸ θριγκοὺς εὐναίας Καρφηρὰς θήσων τέκνοις;* WESS. Habet Hesychius, *Νοσσεύουσαι, γεννῶσαι*, ex Graeca versione Jerem. 48, 28. ubi *περιστεραὶ νοσσεύουσαι.* Idem verbum et ex Ezech. 31, 6. et ex Sirac. 1. 12. citavit Biel, in Thesaur. Philol. Vet. Test. Adde proximam Valckenarii Adnot. SCHWEIG.

6. *τοὺς ἱκέτας μου*] Huc in luculentissima Or. Rhodiaca respicit Dio Chrys. p. 338. A. *ὁ Ἀπόλλων οὐκ εἴα δήπουθεν ἐκ τοῦ περιβόλου τοὺς νεοττοὺς ἀναιρεῖσθαι τὸν Κυμαῖον, ἱκέτας ἑαυτοῦ λέγων.* Herodotus, *ὅσα*, ait, *ἦν νενοσσευμένα ὀρνίθων γένεα ἐν τῷ νηῷ*: quomodo, litera duplicata, Hemsterhusium etiam scripsisse, liquet e notis ad Plutum Arist. p. 363. Qui in Alex. cod. Test. Vet. *νεοσσοὶ*, in Romano passim sunt *νοσσοί.* Forte codex aliquis in Herod. dabit *ἐνενοσσευμένα.* VALCK.

Ib. *τοὺς ἱκέτας μου*] Pertinet huc Xenocratis, Platonis discipuli, 123 misericordia; qua passerem accipitre insequente in sinum fugientem servavit et fugato raptore dimisit, *ἐπειπὼν, ὅτι μὴ ἐξέδωκε τὸν ἱκέτην*, in Aeliani Var. Hist. XIII. 31. ubi Kuhnius plura, et ad ejusdem V. 17. Mox *οὕτω τεοῖσι ἱκέταις*, *sic tuis supplicibus* etc. eleganter Reiskius. WESS. Vulgatum *τοῖσι* tenent libri omnes, recte quidem. SCHWEIG.

160 4. *τεῦ δὲ Ἀταρνέως*] Infra meminit *τῆς Ἀταρνείτιδος χώρης* VI. 29. Regioni non spatiosae nomen dedit oppidum, passim dictum *Ἀταρνεύς*: fuisse *χωρίον ἰσχυρὸν* liquet e Xenoph. *Ἑλλ.* III. p. 286, 13. Civis dicebatur *Ἀταρνείτης*: quando vocatur *Ἀταρνεὺς*, hoc ab *Ἀτάρνα* fluxisse statuendum est: vid. Holsten. ad Steph. in voce, Maussac. ad Harp. voc. *Φορμίσιος*, atque ibi Vales. et Menag. ad Laërt. I. 80. Hermippi *ἀνδρὸς Ἀταρνείτεω* mentionem facit Herod. VI. 4. In historia Philippi Macedonica saepe commemoratur Hermias eunuchus, *Ἀταρνέως ἄρχων.* Hujus nomen restituendum est Ulpiano ad Demosth. Phil. IV. p. 81. §. 46. *παρ' Ἑρμίου* (vel *Ἑρμείου*: vulgatur *παρὰ ταμίου*:) *τοῦ εὐνούχου, ὃν νῦν ἀνάσπαστον ἐποιήσατο, ἄρχοντα Ἀταρνέως.* Nomen non *Ἑρμείας*, sed *Ἑρμίας*, scribendum contendit Harp. in voc. In hunc ipsum, valde sibi probatum, cum hymnum scripsisset (ab Athenaeo

nobis custoditum XV. p. 696. et Diog. Laërt. V. 7, 8.) Aristoteles, Athenis a sacro quodam sycophanta, quod genus illic etiam bonis fuit permolestum, impietatis est accusatus: in isto carmine Hermian *Ἀταρνέως ἔντροφον* vocat vir magnus; quem Hermian, genere Bithynum, non debuerant *Ἀταρνέα* dixisse Athenaeus et Suidas. In Eunucho Luciani t. II. p. 357. dicitur Philosophus *εἰς ὑπερβολὴν θαυμάσας Ἑρμείαν τὸν εὐνοῦχον, τὸν ἐκ τοῦ Ἀταρνέως τύραννον.* Valck.

Ib. *τοῦ δὲ Ἀταρνέος τούτου ἐστὶ χῶρος τῆς Μυσίης*] *Χωρίον Ἀταρνέα*, contra insulam Chium, Diodorus vocat XIII. 65. *Τὸ δὲ χωρίον ἐστὶν ὁ Ἀταρνεὺς ὁ Χίων μισθὸς*, eadem de Pactya tradito locutus Pausanias IV. 35. Confer Diodoro XVI. 53. adposita. Wess. Est igitur *ὁ τοῦ Ἀταρνέος χῶρος*, *ager Atarnensis;* de quo idem Noster VIII. 106. loquens, ait *γῆν τὴν Μυσίην, τὴν Χῖοι νέμονται, Ἀταρνεὺς δὲ καλέεται.* Schweig.

124 6. *οὔτε οὐλὰς κριθῶν*] Reiskius *οὐλᾶς*, ut lenior decurrat sermo, cui sine medela non deest cultus. *Οὐλοχύτας* Homerus, *προχύτας* Euripides Iphig. Aulid. 955. et 1112. (quem Hesychius in voc. respexit) nuncupare solet. Multa Eustath. Il. *α*. p. 132 = 100. Wess.

163 2. *οὐ στρογγύλῃσι νηυσὶ*] De Penteconteris rotundisque navibus praeter Baiffium et Meibomium, ad Plinii VII. Hist. N. c. 56. Harduinus. Wess.

Ib. *εἴκοσι καὶ ἑκατόν*] Errantes Lucianum et Phlegontem Trallian. in viam revocavit Casaubonus ad Strabonem clementer. Cicero de Senect. c. 19. *Fuit enim, ut scriptum video, Arganthonius quidam Gadibus, qui* LXXX. *regnavit annos, centum et viginti vixit.* Productior haec est aetas, nec prorsus insolita. Auctor Dial. de Orator. c. 17. *Centum et viginti anni ab interitu Ciceronis in hunc diem colliguntur unius hominis aetas*, horum fortasse recordatus. Paria fere Trebell. Pollio in Claud. c. 2. De Tzetze dubium non est, *Ταρτησσὸς — ἧς Ἀργανθώνιος ἐβασίλευσε, ζήσας ἔτη ρκ', ἀφ' ὧν ἐβασίλευσε π', ὥς φησιν Ἡρόδοτος*, in Lycophronem vs. 644. Wess.

3. *ὁ δὲ πυθόμενος τὸν Μῆδον — ὡς αὔξοιτο*] Placuit priscis dictionis haec forma. *Σκέψαι τὴν ὥρην ὡς ὀλιγοχρόνιος*, in Epigr. Anthol. VII. p. 631. *Αἴγισθον ἔνθ' ᾤκηκεν ἱστορῶ πάλαι*, Sophocles Elect. 1107. Qualia cum apud optimos obferant se, parco operae, et Stephanum advoco de Dialectis p. 51., Kuster. in Aristoph. Plut. 55., Davisium ad Ciceron. N. D. I. 26. Potius erit expiscari, quis Medus ille, cujus vires et potentiam crescere Arganthonius ex Phocaeensibus inaudiverat? Harpagus-ne, qui Medus origine? At eum simpliciter vix ita designat. Praeterea structa videntur Phocaeae moenia ante Harpagi incursionem: id postulant, quae de obitu Arganthonii c. 165. perhibentur. Hoc amplius, si validissimis hoc se demum tempore sepsissent muris, fieri-ne id potuit citra ullum Harpagi, in vicinia haerentis, inpedimentum? Immo vero adgressus urbem est, operibus munitam et propugnaculis firmam. Quae quidem *τὸν Μῆδον* vehementer urgent, minime *τὸν Λυδὸν* h. e. Croesum, Ionum liberis civitatibus infestum olim c. 26. etc. Non addicunt mssti fateor; injusta tamen
125 medela et suspicio non est. Habeo consentientem Corn. de Pauw. Wess.

Tum Idem in Addendis haec adjicit: „Suspicatur, *πυθόμενος τὸ Μήδων*, „*res* et *potentiam Medorum*, olim hic fuisse, doctissimus A. Kluitius.“— Fidenter Larcher in Gallica Herodoti versione Croesum posuit; quem eo nomine reprehendit Volney, (*Chronol. d' Herod.* p. 78.) Harpagum intelligens. At, Harpagum nunc dicere non potuisse Herodotum, satis luculenter et Wess. et Larch. demonstrarunt. Sed nihil magis in promtu erat, quam ut Medus hic Cyrus intelligeretur, qui in Medorum successerat imperium. *τὸν Μῆδον* idem est ac *τὸν Μήδων βασιλέα*, *Medorum regem;* atqui is nunc Cyrus erat. Vide ad I. 2. notata, et conf. etiam c. 46. Pausanias quidem X. 8. p. 817. videri possit Medum hunc Harpagum intellexisse. Schweig. praeeunte Larchero.

164 1. *οἴκημα ἓν κατιρῶσαι*] Collatis in unum Wesselingii, Larcheri et Schweighaeuseri observationibus, statuendum, Harpagum jubere unas aedes consecrari (Regi scil.) in obedientiae argumentum et Persicae dominationis. Quicquid ad regem pertinebat, id sacrum habebatur: ideo *κατιρῶσαι consecrare* dixit, pro *dedicare regi.*

165 2. *τῇ οὔνομα ἦν Ἀλαλίη*] Diodorus *τὴν μὲν Κάλαριν Φωκεῖς ἔκτισαν.* V. 13. magno, si scripserit ita, errore, ut dictum alias. Seneca Consol. ad Helv. c. 8. *ut antiquiora, quae vetustas obduxit, transeam, Phocide relicta, Graii, qui nunc Massiliam colunt, prius in hac insula* (Corsica) *consederunt;* permiscens, ut saepe veteres, Phocidem et Phocaeam. Wess. Repetitur apud Nostrum idem nomen c. 166. Succedente tempore *Aleriam* nominari invaluit, permutatis (ut saepe alias) *l* et *r* literis. Quod *ἀνεστήσαντο πόλιν* ait auctor, *excitarunt* intelligunt omnes, id est *condiderunt:* et sic Steph. Byz. ait, *Ἀλλάλια, κτίσμα Φωκέων*, nempe *Φωκαέων* voluerat. Videtur autem verbum illud proprie significare *ejectis cultoribus* (*ἀναστάτων ποιηθέντων*) *urbe potiri.* Schweig.

4. *καὶ μύδρον — κατεπόντωσαν*] Hic narrata tangit Scholiastes ad Soph. Antig. 270. excitans Callimachi, forsan ex Ibide, versum, *Φωκείων* (immo *Φωκαέων*) *μέχρις κε μένῃ μέγας εἰν ἁλὶ μύδρος.* Valck.

126 Ib. *μύδρον σιδήρεον κατεπόντ.*] Prior interpres [*grande saxum* scribens] Latina formarat ad Horatianum Epod. XVI. 25. *Sed juremus in haec: simul imis saxa renarint Vadis levata, ne redire sit nefas.* Res eadem, verba discrepant. Horatius *μύδρον massam lapideam*, uti apud Strabonem saepius, intellexit. Consimili jurisjurandi additamento Aristides *ὥρκιοε μὲν τοὺς Ἕλληνας, καὶ ὤμοσεν ὑπὲρ τῶν Ἀθηναίων, μύδρους ἐμβαλὼν ἐπὶ ταῖς ἀραῖς εἰς τὴν θάλασσαν*, in ejus vita Plutarchus p. 334. a. Junge Turnebi Advers. XIV. 21. Wess.

166 2. *κοινῷ λόγῳ — Καρχηδόνιοι*] De foedere quod Carthaginienses inter et Etruscos coaluerat ad Tyrrheni maris et vicinarum insularum tutelam, vid. Pindari Pyth. I. 139. Wess.

4. *Καδμείη τις νίκη τοῖσι Φωκαιεῦσι ἐγένετο*] Explicant Diodori Eclog. t. II. p. 495. et XI. 12. Wess. Non est (de quo commode Larcherus ad h. l. monuit) confundenda haec victoria cum ea, quam Phocaeenes Massiliam condentes de Carthaginiensibus reportasse Thucydides I. 13. scribit. Conditam enim a Phocaeensibus Massiliam esse sexagesimo fere anno ante haec tempora de quibus nunc agitur, abunde

idem doctus Herodoti interpres ex Eusebio, ex Scymno Chio, Timaei testimonium invocante vs. 210. seq. (t. II. Geogr. Min. Huds.) ex Solino, c. 2. et ex Justino XLIII. 3. demonstravit in Adn. ad h. l. et in Chronol. Herod. p. 437. seq. Quare nec mirum admodum videri debet, quod coloniae Massiliam ductae mentionem nullam Herodotus fecit, quippe quae res ad illius institutum nunc non pertinebat. Ne id quidem mirari debemus, quod Phocaeenses hi non Massiliam ad cognatos suos et populares se contulerunt; quoniam arctis finibus illi conclusi, et a continente barbaris ferisque gentibus cincti erant. At tempora resque diversas utique Pausanias miscet X. 8.; ubi, Massiliae obiter mentionem faciens, diserte ait, Phocaeenses Massiliam condentes partem fuisse eorum, qui Medum Harpagum fugientes, patriam reliquerunt; hosque, navali praelio superatis Carthaginiensibus, terra ea potitos esse, quam inde ab illo tempore tenuerunt. Cui paria Ammianus Marcell. XV. 9. tradit, diserte scribens, Phocaeen-
127 sium Harpagum fugientium alios Veliam in Lucanis, alios Massiliam condidisse. Atque etiam Seneca in Consol. ad Helv. c. 8. de Corsica loquens: *Graii*, ait, *qui nunc Massiliam colunt, prius in hac insula consederunt.* Errori ansam praebere Thucydides potuit, de Phocaeensibus Massiliam condentibus ita disserens, ut videri potuerit originem hujus coloniae in Cyri aetatem ponere. Ac fieri sane potuit, ut Atheniensium multi, quippe regionum ultra Italiam sitarum rerumque ibi gestarum parum gnari, duas Phocaeensium expeditiones in unam confunderent. Sic quidem etiam Isocrates (in Archidam. pag. 68. tom. II. ed. Auger.) ait: *Φωκαεῖς φεύγοντες τὴν βασιλέως τοῦ μεγάλου δεσποτείαν, ἐκλιπόντες τὴν Ἀσίαν εἰς Μασσαλίαν ἀπῴκησαν.* Quod si tale quidpiam compertum habuisset Herodotus, is quem omnia diligenter percunctatum novimus, quique in eadem inferiore Italia, in qua hi Phoçaeenses dein consederunt, sedes suas habuit, haud dubie mentionem Massiliensis coloniae h. l. facturus erat. Cum Herodoto pulcre consentit vetustus Rerum Italicarum scriptor Antiochus Syracusius, cujus testimonium Strabo sub initium libri VI. adposuit. Nam, quod ibi vulgo legitur *εἰς Κῦρνον καὶ Μασσαλίαν*, unice vera certaque est Casauboni sententia, *καὶ Ἀλαλίαν* (aut *Ἀλλαλίαν*, ut est apud Steph. Byz.) scripsisse Antiochum. Atque ipsa haec similitudo nominum *Ἀλαλία* et *Μασσαλία* fortasse confusioni illi, de qua supra ad c. 165. dixi, occasionem dedit. Caeterum de Massiliensis coloniae origine videndus Aristoteles apud Athenaeum XIII. 36. et Justinus XLIII. 3. quorum neuter primos colonos metu Medorum aut Persarum domo profectos memorat. SCHWEIG.

167 1. *τοὺς ἄνδρας, οἵ τε Καρχηδόνιοι* etc.] Particulam *τε* remque ipsam monstrare haec corrupta et lacunosa esse, Reiskii sententia est: desse enim, quid Carthaginienses cum suis captivis fecerint. De lacuna dubito; censeoque, *ἔλαχόν τε* (sive *δὲ* potius) *αὐτέων πολλῷ πλείους*, ad solos Tyrrhenos spectare, et commate a praecedentibus esse secernenda. Quae de Agyllensibus subduntur, opinionem adfirmant. Sorte plures acceperant captorum Etrusci; omnes eos, sicuti et suos
128 Carthaginienses, lapidibus cooperuerunt. *Κατέλευσαν* refertur ad

utrosque. Wess. Suffragari viro doctissimo nullo pacto possum, in eadem ῥήσει alterum verbum, ἔλαχον, ad solos Tyrrhenos spectare; alterum, κατέλευσαν, ad utrosque. Scabrosa et impedita aut defecta videri debuit oratio, si αὐτέων ad Carthaginienses refertur: at, pronomine hoc ad Phocaeenses relato, omnia satis commode procedere videntur. *Carthaginienses Tyrrhenique plures captivos fecerunt quam Phocaeenses, eosque inter se partiti sunt; dein eosdem, in terram expositos, lapidibus obruerunt.* οἵ τε Καρχηδ. καὶ ὁ Τυῤῥ. dein ἔλαχόν τε — καὶ κατέλευσαν. Ego vero aliud quidpiam hoc loco desideraveram. Nempe in proxime sequentibus, praeter suum morem, subito et ex abrupto Agyllaeos nominat Scriptor; quum exspectasses ut prius diceret, *expositos captivos fuisse prope Agyllam, Etruriae oppidum, ibique lapidatos.* Schweig.

2. ἔμπηρα] Arbitror ex Theopompi Epitome Herodoti venisse, atque huc pertinere apud Suidam in voce: *Αἱ δὲ γυναῖκες ἔτικτον ἔμπηρα καὶ τέρατα· οἱ δὲ τῶν τετολμημένων σφίσι λήθην καταχέαντες, ἧκον ἐς Δελφούς.* Falli possum opinione, sunt tamen ejusmodi, ut hinc propagata dejerares. Wess.

4. ἥτις νῦν Ὑέλη καλέεται] Stephani Byz. Θύελλα, quae hinc advocatur, nata videtur ex *ΟΥΕΛΛΑ* male scripti exemplaris aut *ΟΥΕΛΙΑ*, ut Dionysio Ant. Rom. I. p. 16. dicitur. Ejusdem Stephani Βύλη in voce Ἐλέα similes natales habuit. Lege Cluver. Ital. Ant. IV. p. 1259. Wess.

5. τὸν Κύρνον — κτίσαι ἥρων ἐόντα] Larcherus ad h. l. ait, tradi a Servio ad Virgil. Ecl. IX. 30. Cyrnum, Herculis filium, nomen dedisse insulae. Mihi quidem nihil tale apud Servium[z] reperire contigit; nec omnino, quis ille heros Cyrnus fuerit, mihi liquet: quem enim Cyrnum Diodorus Sic. V. 60. memorat, is huc non pertinere videtur. Mira vero locutio, κτίσαι — ἥρων, *condere heroëm*, ut vulgo interpretantur; nisi intelligas *instituere heroëm, et ut talem colere.* Larcherus quidem *monumentum Cyrno erigere* intellexit. Benedictus,
129 Actis Seminar. Philol. Lips. vol. II. P. II. p. 283. suspicatur, ἕλος ἐόντα scripsisse Herodotum; fuisseque fortasse paludibus illis, in quibus hi Phocaeenses (teste Dionysio Halic. Antiq. I. 20.) urbem Ὑέλην, quae et Ἐλέα, condiderunt, nomen ὁ Κύρνος. Sed haec, ingeniosa quidem et erudita, at mera tamen hariolatio est. Schweig.

168 1. ἔκτισαν πόλιν Ἄβδηρα] Refer huc vulgare olim dictum, Ἄβδηρα καλὴ Τηΐων ἀποικία, ex Strabonis XIV. p. 953 = 644. ubi plura. Wess.

Ib. Τιμήσιος] Videatur Wyttenbachius ad Plutarch. II. p. 96. B.

169 2. ὡς καὶ πρότερον etc.] Vide cap. 143. Schweig.

Ib. τὸ δεύτερον Ἰωνίη ἐδεδούλωτο] Conf. c. 6. et cap. 28. Schweig.

170 3. τὸ ἀνέκαθεν γένος ἐόντος Φοίνικος] Nostro de Phoenicia Thaletis origine ex antiquissimis Democritus, Duris, Leander; ex minus remotis Diogenes Laërt. I. 12. Clemens Alex. Strom. I. p. 352., Hyginus Poët. Astron. c. 2. adstipulantur. Eusebius Pr. Ev. X. 4. rem in

z) En locum ex edit. Burmanni: *haec autem insula Graece Cyrne dicitur, [a Cyrno Herculis filio.]* Verba uncinis inclusa libris nonnullis desunt.

medio ponit, ὁ Θαλῆς, ὥς τινες ἱστοροῦσι, Φοίνιξ ἦν· ὡς δέ τινες ὑπειλήφασι, Μιλήσιος. Utrumque verum; majores Phoenices fuerunt, ipse domicilii sedem Mileti fixit. Vide Vossium de Histor. Graec. III. p. 375. Jam quod ad Grammaticos Phrynichum Herodianumque adtinet, negantes ἀνέκαθεν de *superiore tempore* Attica consuetudine usurpari, non aegre fero: Thomam M. inprudentiae accuso; falsum est, quod scripsit, ὑφ' Ἡροδότου ἅπαξ εἰρῆσθαι. Wess.

171 καὶ Καυνίους] Non exputo, quid praeter errantem M. ad Καυκωνίους defendendos produci queat? Gronovius tacet. Scio a principe poëta Il. κ'. 429. Cares Paeonesque jungi, praetereaque addi, Καὶ Λέλεγες, καὶ Καύκωνες, δῖοί τε Πελασγοί: neque nescio, Criticos ibi ex quorumdam sententia τοὺς λεγομένους Καυνίους explicare. At dubia res est, sicuti Strabo XII. p. 817=542. ostendet, et Scholiastes Apollon. Rhod. II. 358. Ipse Herodotus Cauconios ignoravit, Caunios Lyciis arte iterum adjungens c. 176. Praestat sane consensui tot msstorum non reluctari. Wess.

2. καλεόμενοι Λέλεγες] De Lelegibus anceps disputatio in Palmerii
130 Gr. Ant. I. 10. Strabo Nostri sententiam amplexatur et tuetur XIV. p. 976=661. nec de Caribus discors est Conon Narr. 47. Wess.

6. καὶ ὄχανα ἀσπίσι] Nihil Aelianus de Animal. XII. 30. nec Strabo dissentit, usus etiam Alcaei testimonio et Anacreontis, cujus in fragmento Καρικοῦ εὐεργέος ὀχάνου praestat, nisi qui maluerint καριοεργέος cum Eustathio ad Hom. p. 707=592, 13. et Etymologo msto Bibliothecae Trajectinae voc. Κανόνας, qui sua debet scholiis in Il. θ'. 193. Wess.

9. Διὸς Καρίου] Neque haec Strabo neglexit XIV. p. 974=659. bene distinguens inter Jovem *Carium*, quem Mysi pariter ac Lydi, quasi Carum fratres, devenerabantur, et Jovem *Stratium*, de quo V. 119. Aelianus unum eumdemque censuit, errans, de Animal. XII. 30. Wess.

172 1. αὐτοὶ μέν τοι ἐκ Κρήτης etc.] Strabo de Cauniis XIV. p. 964. A = 652. Φασὶ δ' αὐτοὺς ὁμογλώττους μὲν εἶναι τοῖς Καρσὶν, ἀφῖχθαι δὲ ἐκ Κρήτης, καὶ χρῆσθαι νόμοις ἰδίοις. Wess.

3. μέχρι οὔρων τῶν Καλυνδικῶν] Vulgari debuerat, *ad fines usque Calyndensium.* Si *montes* designarentur, οὐρέων esset scribendum. Vallam tamen Cellarius et alii sequuntur, turpius errantem in istis I. 206. ἡμέας ἀνέχεν ὀρέων ἄρχοντας. Nostro loco populus insanus ad suae regionis fines usque Deos exigebat peregrinos; contra Cicero in Verr. IV. c. 35. *Segestanas*, ait, *matronas et virgines convenisse, cum Diana exportaretur ex oppido, — thure odoribusque incensis usque ad agri fines prosecutus esse.* Lecti Spartanorum Themistoclem dicuntur comitati μέχρι οὔρων τῶν Τεγεητικῶν Herod. VIII. 124. *ad Tegeaticos usque fines.* Suidas: Παρὰ Ἡροδότῳ Οὖροι, οἱ ὅροι, τὰ ὁροθέσια. Aspero plerumque scribuntur spiritu tam nomen quam verbum οὐρίζειν. Lib. V. 52. legitur μέχρι οὔρων τῶν Κιλικίων. Lib. III. 90. ἐπ' οὔροισι vulgavit Gronov. pro οὔρεσι: similiter in loco vexatissimo III. c. 5. capiendum μέχρι οὔρων vel οὔρων. Valck. Naevum deterserat Casaubonus ad Strabon.

XIV. p. 963=651. eluit quoque Latinis emendatis Geinozius. Wess. Vera Ionum scriptura οὖρος et οὐρίζειν est, leni spiritu. Schweig.

173 2. οἱ δὲ Μιλύαι, τότε Σόλυμοι] Steph. Byz. Μιλύαι, πρότερον Σόλυμοι. Gemina Strabo XII. p. 858=573. Nostrum imitatus et nominatim adpellans. Wess.

131 5. οὐδαμοῖσι ἄλλοισι συμφέρονται etc.] Vide lib. VI. 59. Explicuit erudite hunc locum Perizonius, Triad. Dissert. I. p. 37. Adde Orestae dictum ex Euripidis Elect. 935. κἀκείνους στυγῶ Τοὺς παῖδας, ὅστις τοῦ μὲν ἄρσενος πατρὸς Οὐκ ὠνόμασται, τῆσδε μητρὸς ἐν πόλει. Athenis, teste Varrone, statutum fuit, *ut nullus nascentium maternum nomen acciperet*, sive μητρόθεν adpellaretur, apud Augustinum Civit. Dei XVIII. 9. Adplica ad haec Suidae Τῆς μητρὸς ὡς αἲξ καλεῖται. Wess.

Ib. καλέουσι ἀπὸ τῶν μητέρων ἑωυτούς, καὶ οὐκὶ ἀπὸ τῶν πατέρων] Quam Lyciorum non sanequam absurdam memorat Herod. consuetudinem, tradidit et Plutarch. t. II. p. 248. D. νόμος ἦν τοῖς Ξανθίοις μὴ πατρόθεν ἀλλ' ἀπὸ μητέρων χρηματίζειν. Alia quaedam isti mori congrua Nicolaus addidit Damascenus in Ἐθῶν συναγωγῇ apud Stobaeum p. 292, 23. Λύκιοι τὰς γυναῖκας μᾶλλον ἢ τοὺς ἄνδρας τιμῶσι· καὶ καλοῦνται μητρόθεν, τάς τε κληρονομίας ταῖς θυγατράσι λείπουσιν, οὐ τοῖς υἱοῖς. Hoc Athenis atque alibi quia fuit inauditum, Demosthenes contra Boeotum p. 577. §. 11. καὶ τίς, inquit, ἤκουσε πώποτε, ἢ κατὰ ποῖον νόμον προσπαραγράφοιτ' ἂν (τὸ τῆς μητρὸς ὄνομα); Materno genere superbus Megacles, ὁ Κοισύρας audit Aristophani Ἀχαρν. 614. Homero prorsus inusitata (quod monuit Heraclit. Allegor. Hom. p. 417.) μητρωνυμικὰ poëtis adhibentur Λητοΐδης, Δαναΐδης, Νιοβίδης: Etymol. M. pag. 166, 10. ἡ τετρὰς, *numerus quaternarius*, Pythagoricis Μαιάδης dicebatur, utpote τῆς δυάδος, Μαίας dictae, filiolus. Valck.

6. ἀνανεμεῖται] Speciosa erat H. Stephani emendatio, ἀναμνέεται, *commemorat*. Sed mutari vulgatum vetat et librorum consensus et veterum Lexicographorum auctoritas. Cognatus quodammodo ejusdem verbi usus cum eo qui hic obtinet, ille est, quo ἀναγινώσκειν, *legere*, significat; quem usus idem Suidas adnotavit, cum quo Hesychius consentit, in Ἀννεμεῖν. Schweig. Vide Toup. ad Theocrit. XVIII. 48.

174 3. τῆς Βυβασσίης] Chersonesi haec regio Bubassus, apud Plinium lib. V. Hist. Nat. c. 28. Urbs, unde nomen, modo Βύβαστος, modo Βύβασσος. Vide ad Diodori V. 62. Wess.

4. ἐντὸς δὲ πᾶσά σφι ἐγένετο] Scil. ἐντὸς τοῦ ἰσθμοῦ: et πᾶσα intelligitur χώρη, quod vocab. proxime et praecedit et sequitur. Planissima
132 sententia est, quam in versione Lat. expressimus: *Erat autem universa illorum ditio intra isthmum: nam Cnidia terra*, id est, Cnidiorum ditio, *ibi terminabatur ubi isthmus ille peninsulam continenti jungebat.* Schweig.

175 1. αὐτοῖσί τε καὶ] Primo adspectu scribendum potius videretur, αὐτοῖσί τε, ἢ καὶ τοῖσι περιοίκοισι, prouti cepit interpres: plura tamen tuentur vulgatam. Mirificum autem illud ostentum, quo malum imminens Pedasensibus horumque vicinis portendebatur, hic suo loco commemoratur; infra lib. VIII. c. 104. loco, ut arbitror, satis alieno:

atque adeo etiam attendenti videri poterunt ab aliena manu Herodoteis quae huc spectant illic interjecta. Verba Strabonis ad Herodoti loca jam contulerat ante Casaubonum Leopardus Em. VII. c. xi. pag. 180. Valck. Citant viri docti Aristotelis H. Anim. III. 11. *Γυνὴ δὲ τὰς ἐπὶ τῷ γενείῳ οὐ φύει τρίχας, πλὴν ὀλίγαι ἐνίαις γίγνονται — καὶ οἷον ἐν Καρίᾳ ταῖς ἱερείαις, ὃ δοκεῖ συμβαίνειν σημεῖον τῶν μελλόντων.*

2. *Λίδη*] Mons Cariae, cui nomen *Lide*, mihi se, quod quidem recordor, alibi non obtulit. Prior interpres *Lyde* expressit, cui congruit Ptolemaei Geogr. V. 3. oppidum Cariae *Λύδαι*: quod tamen nomen Geographi libri varie scribunt; in Ulmensi versione anni 1486. *Clyde; Χύδαι* Coislin. in codice. Wess.

176 2. *συνήλισαν*] Mihi quoque sincerum videtur. Nisi tamen ista praecessissent proxima, *κατειληθέντες ἐς τὸ ἄστυ*, difficulter constitui posset, utrum posuisset Herodotus *συνήλισαν*, an *συνείλησαν*, vel *συνήλασαν*: siquidem ista tria reperiuntur in re simillima adhibita. Pheronem scribit Herod. II. 111. mulieres *ἐς μίην πόλιν — συναλίσαντα ὑποπρῆσαι πάσας σὺν αὐτῇ τῇ πόλι.* Alterum, hic merito repudiatum, legitur III. 45. ubi civium liberos et uxores Polycrates *ἐς τοὺς νεωσοίκους συνειλήσας εἶχε ἑτοίμους ὑποπρῆσαι.* Recentioris aevi Xanthiorum simile hujus facinus denarrans *συνελάσαι* Philo praebet Jud. pag. 883. e. Attigit hanc historiam similesque commemorat Casaubon. Anim. in Athen. XII. c. vii. [ad p. 529. b.] Valck. cf. Appian. IV. 80. a Wesselingio allegatum, necnon Plutarch. Brut. p. 998.

178 3. *ὀγδώκοντα καὶ τετρακόσιοι*] Amplitudinem urbis iisdem stadiis
183 circumscribunt Plinius N. Hist. VI. 26., Philostratus vit. Apollon. I. 25. et Orosius II. 6. Ctesias, Clitarchus, Strabo, Curtius dissentiunt, de stadiorum numero centum ferme auferentes. Itaque Nostrum errasse Is. Vossius profitetur, et confudisse nobilissimas urbes Ninum et Babylonem: illius ambitum stadiorum fuisse cccclxxx., non hujus. Observat. Var. c. 8. Quae docte disputata, certa non sunt, et paene arbitraria. De Nini et Babylonis spatio Diodorus II. 3. et 7. Wess. — Varias virorum doctorum sententias super ista Scriptorum discrepantia retulit Larcher. in Adnot. ad h. l. Schweig.

6. *ὁ δὲ βασιλήϊος πῆχυς* etc.] Lucianus Catapli c. 16. de quodam beatulo, *καὶ μονονουχὶ καλλίων καὶ ὑψηλότερος ὅλῳ πήχει βασιλικῷ*: in quae criticus, *ὁ βασιλικὸς πῆχυς ἔχει ὑπὲρ τὸν ἰδιωτικὸν καὶ κοινὸν τρεῖς δακτύλους*, prorsus ad Herodoti mentem. Satis adparet, regium cubitum Persicum intelligi: Persarum enim reges *Βασιλεῖς* dici adsolebant. Vulgaris cubitus Asiaticus est et fortasse Samius, quem II. 168. Aegyptio parem, et *ἑξαπάλαιστον* sive *sex palmarum* esse in eadem Euterpe cap. 149. perhibet. Atque haec de cubiti mensura. Ecce aliud animadvertendum. Muri Babylonici crassitudinem et altitudinem minime eamdem finierunt Herodoto recentiores. Plinii ducentos celsitudinis pedes, hinc inconsiderate depromtos, examinavit Salmasius in Solin. pag. 871. Examinavit eosdem, sicuti et Ctesiae, Diodori, Philostrati atque aliorum aberrationes, Olearius in Philostrati vit. Apoll. I. 25., quos consule. Wess. Adde quae Larcherus ad h. l. contulit. Schweig.

179 2. *ἑλκύσαντες δὲ πλίνθους*] Nihil inest dictioni, quod ingratum sit. *Πλινθουργὸς, πλινθουλκὸς, πλινθουλκεῖν* sunt in Polluce VII. 163. Latinis *ducendi lateres, ducti lateres, ducere lateres* usu teruntur in Vitruvii II. 3. Plinii Hist. Nat. XXXV. 14., Graecorum exemplo. *ΠΛΙΝΘΟΥΣ ΕΙΡΥΣΑΝ* in Pyramide latericia regis Asychis II. 136., cui convenit Vatis Nahumi c. III. 14. *εἴρυσον πλίνθον, trahe* sive *duc lateres.* WESS.

3. *καὶ διὰ τριήκοντα δόμων πλίνθου* etc.] Salmasium et Fabrum, temere haec vellicantes, coërcuit Gronovius, beneque *τριήκοντα δόμους*
184 expedivit. Glossarium Sangermanense, *Δόμον: οὐκ ἐπὶ τῆς οἰκίας, ἀλλ' ἐφ' οὗ συνήθεια τάττει· Ἡρόδοτος Α. καὶ Β.*, nimirum hoc loco et II. 127 [a]. Id male, quod *ταρσοὺς καλάμων alas arundinum* esse Gronovius jussit; cui quidem decreto valide Grammatici obnituntur, Scholiastes Herodoti, Hesychius, Suidas, G. Corinthus [b], quamquam non eodem omnes pacto, *crates, πλέγματα*, interpretati. Tum praeter ceteros Thucydides II. 76. *ἐν ταρσοῖς καλάμου πῆλον ἐνείλοντες*: ubi Critici: *πλέγμασιν, ἀπὸ καλάμου πεποιημένοις*, rectissime: nam quae sequuntur, non panuculas arundinum, sed *texta* et *crates* requirunt. Jure ergo Salmasius et Reiskius hoc probarunt. Quod autem *crates* eas *inter laterum ordines stiparint* structores, non alia fortasse caussa inpulsi fecerunt, quam ut bitumini essent ligamento; prorsus uti Syracusani *τῶν ἑλῶν κάλαμον, arundinem palustrem*, adhibuerunt *πρὸς τὴν σύνδεσιν τῆς κονίας, ut calx ligaretur magis*, in Diodori XIII. 113. Quem quoque in usum Vitruvius tomicem commendat ex sparto Hispanico, arundinem Graecam, et, si ejus copia non sit, palustrem, de Architect. II. 3. Forte quoque non omnes latericias conpages, sed imas triginta, ita constiparunt, quod structurae series, ut hic expingitur, videtur innuere; cujus quidem instituti rationes habere potuerunt varias. WESS. *Διὰ τριήκοντα δόμων πλίνθου*, (ubi *πλίνθον* collective dici adparet) de *tricesimo quoque laterum ordine* interpretatus sum: videri debuerant utique per se Graeca verba eam in sententiam accipienda, in quam etiam a plerisque interpretibus accepta video. Sed, siquidem (ut consentaneum est) firmitati operis inservire debuit arundo cum bitumine inter laterum ordines interserta, exputari aegre potest cur nonnisi tricesimo cuique ordini interposita fuerit. Quare cum Wesselingio, cui in hoc Salmasius praeivit, (Exercit. Plinian. p. 1230.) triginta ordinibus laterum (nempe triginta imis ordinibus) interpositas fuisse illas arundineas crates crediderim, nec adseverarim tamen. Caeterum muri veteris descriptionem, in quo interserta inter laterum ordines strata arundinea erant, habes in Tavernerii Itinerario,
185 lib. II. c. 7. t. I. p. 295. ed. in 8. SCHWEIG. Tavernerii verba dudum apposuerat Gronovius. *La fabrique estoit de cette manière. Sur un lit de cannes ou roseaux concassez et meslez avec de la paille de bled de l'épaisseur d'un pouce et demi, il y a sept ordres ou rangs de ces briques les unes sur les autres, y aiant chacune un peu de paille. Apres*

a) Conf. Polyb. X. 22, 7. et quae ibi olim notavimus. SCHWEIG.

b) Dial. Ion. §. 107. ubi cf. Koen. SCHWEIG.

il y a un autre lit ou couche de mesmes roseaux sur lequel on met six rangs de brique, et cela continue ainsi en diminuant jusques au haut. Idem cap. seq. *Il y a des restes de murailles qui sont si larges qu'il y pourroit passer six carosses de front. Elles sont de brique cuite au feu, et chaque brique est de dix pieds en quarré et de trois d'épais. Les Chroniques du pais disent que ce sont les ruines de l'ancienne Babylon.*

Ib. *διὰ τριήκοντα δόμων πλίνθου* —.] Locus bene explicitus a Jac. Gronovio, nisi quod *ταρσους alas* esse voluit. *Δόμος πλίνθου* est *ordo laterum*, seu *una linea singulorum laterum deinceps juxta se invicem positorum:* ut in simili re II. 127. Sententia haec est: — *quum lateres quantum satis erat fecissent, coxerunt eos in fornacibus. Deinde, loco luti vel calcis, utentes bitumine calido, in tricesimo quoque ordine latericio constiparunt crates e calamo factos, struxeruntque primum quidem labra fossae* —. Nonnihil tamen, fateor, desidero ad narrationis perspicuitatem et singularum partium intelligentiam: praesertim in illo *τριήκοντα*: tum quod nulla mentio fit materiae, praeter bitumen, inter pauciores et singulos laterum ordines interjectae. Wytt.

4. *οἰκήματα μουνόκωλα*] *Domunculas unius contignationis* reddiderat Valla, suffragante Porto. *Domunculas unius membri* posuit Gronov. id est, *unius conclavis*, ut idem in Notis ait, probante Wyttenbachio, Select. pag. 354. et Schneidero in Lex. crit. voce *Μονόκωλος*: nec multum Larcherus abiit, reddens *des tours qui n'avoient qu'une seule chambre*, scil. *turres* ex Strabone adsciscens, qui tamen multa in hac descriptione ab Herodoto dissentientia habet, lib. XVI. p. 738. Et satis quidem commoda interpretatio ista debebat videri, si modo usquam voc. *κῶλον* illa notione usurpatum reperiretur. Nam, quod Nostri verba II. 126. extr. huc traxit Gronovius, quem etiam secutus Schneider l. c. *unum quodque conclave pyramidis* intelligit; id quidem
136 prorsus alienum est, quum manifeste ibi *ἕκαστον κῶλον unumquodque latus* significet: cum quo loco si conferas II. 124. videbis ibi eadem notione vocab. *μέτωπον* (*faciem, superficiem*) poni. Neque alia notione apud eumdem Nostrum IV. 62. et IV. 108. vocab. *κῶλον* usurpatur. Quare *μουνόκωλα οἰκήματα* intelligenda putavi *domunculas unum continuum latus, unam continuam superficiem offerentes*, id est, *contiguas et uno tenore continuatas.* Sed ut apud Plutarch. de Puer. Educ. c. 9. II. 7. *μονόκωλος λόγος* idem est ac *μονῳδὸς* et *οὐ ποικίλος*, sic h. l. *μονόκωλα οἰκήματα* dici videntur *domunculae uniformes, simillimam cunctae frontem praeferentes.* Schweig.

6. *Ἶς καὶ τῷ ποταμῷ τὸ οὔνομα*] Etymologus mstus, de quo supra [c], *Ἶς ὄνομα ποταμοῦ, ὥς φησι Ἡρόδοτος καὶ Γύλαξ ὁ ἱστορικὸς*, atque alibi iterum. An *Σκύλαξ* est? Eustathius in Iliad. p. 877, 16 = 827, 19. habet his consimilia, sed *καί τις δὲ Φύλαξ ἱστορικὸς*, quem non magis cognitum habeo. Adseverat Bochartus Phaleg. IV. 17. Arabibus illud flumen nunc *Isa* esse et dici, non sine lapsu; aliud est, accurate descriptum a Golio in Alfergan. p. 123. Nomen etiam illi multo recen-

c Ad c. 171. Schweig. Vide Etymol. Gud. p. 279, 3. ubi *Θύλαξ*.

tius venit ab *Isa*, Alis filio, Almansoris Chalifae patruo; neque hoc insuper habuit Steph. le Moyne Var. Sacr. pag. 136. Wess.

180 2. ἐξ Ἀρμενίων] Supra c. 72. ἐξ Ἀρμενίου οὔρεος, quod planissime expressit Dionys. Perieg. 989. Verum quod hic scribitur, non discrepat. Vide Procopium Bell. Pers. I. 17. et Salmas. in Solin. pag. 437. Wess.

3. τὸ δὲ ἀπὸ τούτου, αἱ ἐπικαμπαὶ etc.] Per epexegesin, sive adpositionem quam vocant Grammatici, juncta ista esse, αἱ ἐπικαμπαὶ et αἱμασιὴ, monuerat Gronovius, citans etiam aliud exemplum, ubi alterum nomen in plur. num. alterum in sing. positum, ex I. 205. Schw.

4. καὶ τὰς ἐπικαρσίας] Imo vero legendum καὶ ἐπικαρσίας. Articulus in ista sede locum non invenit, definiens orationis quod dicitur subjectum: Babylon κατατέτμηται τὰς ὁδοὺς ἰθείας τάς τε ἄλλας, καὶ ἐπικαρσίας τὰς ἐπὶ τὸν ποταμὸν ἐχούσας: *in vias fuit divisa, ceteras quidem rectas, sed transversas quae ad flumen ferebant.* De Syracusarum
137 Acradina Cicero in Verr. IV. 53. *ceterae urbis partes una via lata perpetua multisque transversis divisae.* Ferri nequit articulus bis positus apud Herod. V. 77. οἱ δ᾽ ἱπποβόται: scribendumque, ἱπποβόται δὲ ἐκαλέοντο οἱ παχέες τῶν Χαλκιδέων. Recte legitur VII. 218. καταῤῥωδήσας μὴ οἱ Φωκέες ἔωσι Λακεδαιμόνιοι. VIII. 26. πυνθανόμενος τὸ ἄεθλον ἐὸν στέφανον. IX. 11. ξείνους ἐκάλεον τοὺς βαρβάρους. Credi vix potest quam frequenter in minutis hisce fuerit ab hominibus etiam Graece perdoctis peccatum. Nostro loco si scriptus codex praeberet καὶ δὴ καὶ ἐπικαρσίας, genuinum videretur. Valck. Vera utique viri doctissimi de hoc genere observatio est: at nunc quidem non erat ei locus. Nec enim, ut ille sibi persuaserat, opponuntur hoc loco ὁδοὶ ἰθεῖαι et ἐπικάρσιαι; sed omnes urbis *viae* erant ἰθεῖαι, *rectae, et ad lineam sectae, tam reliquae*, αἱ ἄλλαι, *quam transversae*, αἱ ἐπικάρσιαι, *quae ad flumen tendebant.* Sed de Valckenarii in interpretandis istis verbis errore jam monuisse video Schaeferum ad Gregor. p. 564. De altero loco, V. 77. dicemus, ubi eo pervenerimus. κατατέτμηται τὰς ὁδοὺς idem valet ac κατατετμημένας ἔχει, quemadmodum paullo ante τὸ — τεῖχος ἑκάτερον τοὺς ἀγκῶνας ἐς τὸν ποταμὸν ἐλήλαται, i. e. ἐληλαμένους ἔχει. Schw.

181 1. τοῦτο μὲν — θώρηξ ἐστὶ etc.] Qui locus, minus commode in latina nostra versione expressus, sic reddendus erat: *Ille igitur, quem dixi, murus munimentum urbis est,* (nempe *munimentum exterius*, quod urbem adversus molimina extrinsecus ab hoste suscepta tuetur.) *intra urbem vero* (sive, *et intra urbem*, nam δὲ particula hic non habet utique vim adversativam) *alius circumcurrit (circumductus est) murus — — minorem habens latitudinem.* Videri poterat turbatus nonnihil ordo rationis, et verba ista parum commodo loco inserta poterant videri, sed curatius si spectes, rite omnia succedere videbis. Scilicet cap. 179. describebatur *major ille* et stupendae mensurae *murus*, extrinsecus circa urbem circumductus; dein cap. 180. describitur *minor murus* (αἱμασιὴ) intra urbem ripam utramque praetexens fluvii qui mediam urbem perfluit, eamque in duas regiones dividit. Nunc cap. 181. priusquam exponat quid in utraque harum regionum maxime memorabile insit, veluti in transitu, suo more, brevibus verbis ea repetit

quae duobus superioribus capitibus uberius exposuerat. Herodotus igitur *totum* illum majorem *murum* *θώρηκα* vocat, haud sane incommode; quippe qui urbem, veluti *lorica* hominem, protegat ac tueatur. Apud Cassium vero Dionem, in descriptione urbis Byzantiorum, (lib. LXXIV. cap. 10.) *θώραξ* dicitur *pars quaedam muri*, nec id quidem absurde. Scilicet *murus urbis*, qui in insignem quandam latitudinem patere dicitur non *totus* esse *lapideus* intelligitur; sed adgestus agger, qui extrinsecus muro lapideo vestitus et munitus est, pars muri esse censetur; cujus respectu altera pars, ex lapidum (sive nativorum sive coctilium) compage exstructa, rite *θώραξ τοῦ τείχους* vocatur. Schweig. *in Lexic.*

2. *Διὸς Βήλου ἱρὸν*] De Beli templo consuli potest Caylus in *Hist. de l'Acad. des Inscr.* t. XXXI. p. 42. seq. ubi etiam icon tabula aenea expressa: et Danville in *Mem. de l'Acad.* t. XXXVIII. pag. 255. seqq. *Solidae turris*, quae mox memoratur, reliquias vidisse sibi visus est Niebuhr prope oppidum Hella: cujus vide Itinerar. t. II. p. 289. seq. Schweig.

3. *μέχρις οὗ ὀκτὼ πύργων*] Herodoteus scribendi mos non est obliterandus. Lib. II. 19. *μέχρι οὗ αὖτις τροπέων τῶν θερινέων.* II. 53. *μέχρι οὗ πρώην.* II. 173. *μέχρι ὅτου πληθούσης ἀγορῆς.* III. 104. *μέχρις οὗ ἀγορῆς διαλύσιος.* Ionismus et in his poscit *μέχρι.* Valck.

4. *ἀνάβασις ἔξωθεν κύκλῳ*] Tale quid hodieque narratur in locis prope Tigrim exstare, scribente Tavernerio p. 229. *A cinq cens pas de cette mosquée on voit une tour fort ingénieusement bastie. Elle a*
138 *deux escaliers par dehors faits en limaçon, l'un desquels est plus enfoncé dans la tour que l'autre* etc. Gronov.

7. *Χαλδαῖοι*] Diodorus Sic. II. 24., Larchero citatus, *Τῶν ἱερέων, οὓς Βαβυλώνιοι καλοῦσι Χαλδαίους.* ibid. 29. *Χαλδαῖοι τοίνυν τῶν ἀρχαιοτάτων ὄντες Βαβυλωνίων τῇ μὲν διαιρέσει τῆς πολιτείας παραπλησίαν ἔχουσι τάξιν τοῖς κατ' Αἴγυπτον ἱερεῦσι.* ibid. I. 81. *Φασὶ δὲ τοὺς ἐν Βαβυλῶνι Χαλδαίους, ἀποίκους Αἰγυπτίων ὄντας, τὴν δόξαν ἔχειν τὴν περὶ τῆς ἀστρολογίας, παρὰ τῶν ἱερέων μαθόντας τῶν Αἰγυπτίων.* Sed vide Strabonem XVI. p. 1074=739.

182 1. *κοιμᾶται ἐν τῷ τοῦ Διὸς* etc.] Strabo XVII. pag. 1171=816. D. Jovi Thebaeo *εὐειδεστάτην καὶ γένους λαμπροτάτου παρθένον* ministrare perhibet; sed talem, qualis scurrae Petronii Quartilla. Wess.

2. *ἔσω ἐν τῷ νηῷ*] Josephus in Paullinae historia, Ant. Jud. XVIII. 3, 4. *ἔνδον ἐν τῷ νεῷ.* De statuto tempore, quo Apollo Patara invisebat, Servius ad Aen. IV. 143. *Nam constat, Apollinem sex mensibus hiemalibus apud Patara, Lyciae civitatem, dare responsa, unde Pataraeus Apollo dicitur, et sex aestivis apud Delum.* Wess.

183 1. *τὸ βάθρον* rectissime Gronovius vertit *gradum*, exemplo Curtii; qui Diodori XVII. 66. *τὸ κατὰ τὸν θρόνον ὑπόβαθρον* *imum gradum* suo sermone expressit. [lib. V. c. 2.] Vide Brissonium Regn. I. 76. p. 104. Wess.

5. *ἔτι τὸν χρόνον ἐκεῖνον*] *Tempore illo*, quod mox definit Scriptor, scil. Xerxis aetate. Quod mox addit, *ἐγὼ μέν μιν οὐκ εἶδον*, clare ostendit, ipsum Herodotum Babylonem vidisse. conf. c. 181. Schweig.

6. *Ξέρξης δὲ ὁ Δαρείου*] Redux ex infelice in Graecos expeditione, auctore Arriano Exp. Alex. VII. 17. Junge Diodorum II. 9. Wess.

184 1. *ἐν τοῖσι Ἀσσυρίοισι λόγοισι*] Conf. Wess. ad c. 106. Schweig.

2. *τῆς ὕστερον γενεῇσι πέντε πρότερον* etc.] Quinque hae generationes annorum circiter clx. in varias angustias doctissimos coëgerunt viros. Jos. Scaliger, ut aliquis Ctesiam inter et Herodotum consen-
139 sus esset, nec Semiramidis aetas tam sera haberetur, *πέντε* in *πεντήκοντα* mutavit, in Notis ad Fragmenta Vet. p. 42. Vitringa, alia ex caussa *γενεῇσι ιε´* sive *δεκαπέντε*, Conment. in Iesaiam c. xiii. p. 484., quae quoque conjectura Galei Herodoto adscripta cernitur. Neutra opus est. Non agitur de Semiramide, Nini conjuge: Ninum certe Herodotus in Musis uxoremque ejus nusquam deposuit. Describitur regina Babylonis Semiramis, quae aggeribus objectis restagnans flumen coërcuerit. Assyriam fuisse non meminit, nedum Babylonem condidisse. Errat enim Stephan. Byzant. in *Βαβυλὼν*, Nostro errorem exprobrans de Semiramide, quam struxisse illam urbem perhibuerit. Fuerunt, uti significavit, Babyloniorum reges plures: testatur eorumdem memoriam et nomina Canon Astronomicus sive Ptolemaei: sunt quoque in sacris nostris tabulis: horum uni centum et sexaginta annis ante Nitocrim Semiramis haec enupsit, operaque absolvit, de quibus heic loci. Plures autem reginas in Asia olim fuisse, quibus Semiramidis fuerit titulus, aliunde constat. Vide Scaligerum ad Chron. Eusebii A. dlxxxiii. et Bouherii Diss. Herodot. c. 2. Wess.

185 1. *τῇ οὔνομα ἦν Νίτωκρις*] Vide II. 100. Quaeritur cui regnum Babyloniorum, quos cognitos aliunde habemus, Nitocris uxor fuerit. Scaliger, Abramus, Vitringa, Bouherius, atque alii, eam Nabuchodonosoro sive Nebucadnezari, elocarunt; fuisseque adeo aviam ultimi Babyloniorum regis Labyneti sive Nabonedi, h. e. Beltzasaris apud Danielem. Mihi, omnia perpendenti, uxor fuisse Evilmerodachi, Nebucadnezaris filii, videtur; habeoque ejus sententiae ex aliqua parte adstipulatorem Venemam, in Dissert. ad Vaticinia Danielis p. 119. Atque hoc belle (si Beltzasar regum fuerit Babyloniorum postremus, nec diversus a Nabonedo, uti equidem opinor) dicto Jeremiae c. xxvii. 7., Nebucadnezari, filio, et nepoti, dicto audientes, neque ultra subactas gentes fore, conveniet: concordabit praeterea Nostri cap. 188., quod Nitocrim Labyneto, regum Babyloniorum ultimo, matrem, non aviam, quae Abrami et Vitringae sententia, contribuit. Neque obficit quidquam mentio Nini a Medis occupatae; quippe revera a Me-
140 dorum rege Cyaxare superioribus annis domitae ac pessumdatae, uti narratum c. 106. Necesse enim non est, nec exigunt Nostri verba, ut Nitocris reginae tempore subjugata urbs censeatur. Wess.

2. *τοὺς ἐς τῶν τινα κωμέων* etc.] Tractavit hunc Herodoti locum Heeren, in erudito opere cui tit. *Ideen über die Politik — der alten Welt*, t. II. p. 775. seqq. Sinuosum istum Euphratis flexum schemate depingere operae pretium duxit Larcher in Notis ad h. l. Schweig.

3. *Ἀρδέρικκα*] Simili titulo urbs est VI. 119. verum alio situ. Scio Bocharto aliter visum esse, et miror: haec ad Euphratem habuit sedem, illa in regione Cissia uls amnem Tigrim. De vocabuli origine

quae disputantur Phaleg. IV. 16. erudita sunt, sed controversiis obnoxia. WESS.

Ib. *ἀπὸ τῆσδε τῆς θαλάσσης, a mari mediterraneo;* (conf. c. 1. ibique not.) id est, *ab oris maris mediterranei*, puta, ex Ionia, Graecia, Italia: nam e mari mediterraneo navi intrari in Euphratem non posse vulgo notum. Sed istud perincommode dictum videtur, *καταπλέοντες ἐς Εὐφράτην*, quod significat *in Euphratem navigantes.* Satis adparet, hoc dicere Herodotum, *qui Euphrate fluvio Babylonem proficiscuntur:* at id Graece sonat *πλέοντες Εὐφράτην*, *κατὰ Εὐφράτην* aut *δι᾽ Εὐφράτου*, sive composito verbo, *καταπλέοντες κατὰ Εὐφράτην*, aut nude, *καταπλέοντες Εὐφράτην.* Quare praepositio *ἐς* aut casu irrepsisse videtur ex praecedentis verbi terminatione temere repetita; aut ab imperito olim librario inferta, qui e mari mediterraneo in Euphratem fluvium navigari posse putasset. SCHWEIG.

5. *ὤρυσσε ἔλυτρον λίμνῃ*] Si *λίμνης* malis, ipse IV. 173. dabit *ἔλυτρα τῶν ὑδάτων*, et Pausanias *ἔλυτρον κρήνης* VII. 27. et II. 27. ex justa Sylburgii correctione. Vide vero mihi Suidam. Scholiastes ad hunc locum, *Ἔλυτρον, σκέπη, δέρμα*, et bene, etsi parum ad rem. Ille, posthabita voce quae explananda fuerat, *Σκέπη· παρὰ Ἡροδότῳ, θήκη, δέρμα.* Non vidi magis. WESS. At *σκέπη* etiam apud Herodot. occurrit: vocem *Ἔλυτρον* vero suo loco habet Suidas. Mireris vero ab nullo veterum Grammaticorum adnotatum esse significatum, quo et Herodotus et Pausanias hoc vocab. usurparunt, pro *alveo* vel *receptaculo aquarum:* nec enim facit satis, quod ad voc. *Ἔλυτρα* apud Hesych. inter alios significatus *πηγαὶ* memorantur. Confer vero Nostrum cap. 186. seqq. SCHWEIG.

7. *ἔκ τε τῶν πλόων ἐκδέκηται* etc.] Haec innuere videntur, absoluta flexuosa per varios fluvii anfractus navigatione, ventum tandem fuisse in amplissimum lacum, et, eo circumnavigato, Babylonem. Quod et praecedentia, et c. 186. falsi arguunt. Prudens regina duo meditata est et peregit, tum ut fluvius esset *σκολιὸς*, tum ut *τὸ ὄρυγμα πᾶν* foret *ἕλος*. Prius, ut inpetus fluvii variis flexuris frangeretur, et navigantes tardius procederent: hoc, ut lacuna objiceretur Medis amplissima et ad amnis aquas recipiendas capacissima. Quae si vera sunt, uti mihi videntur, quid illud *ἔκ τε τῶν πλόων*? Quid si *ἔκ τε τῶν πλόων* tantumdem valeat ac *ἔξω τε τῶν πλόων, et praeter navigationes istas* etc.? Ita reginae consilio scriptoris oratio congruet. Sed viderint doctiores. WESS. Toupius, per literas a Larchero consultus, intelligebat *ἐκ τῶν πλόων σκολιῶν, post navigationem per anfractus fluminis intrandum fuisse in lacum.* Quem secutus ille vertit: *et de les forcer, au sortir de ces détours, à entrer dans un lac immense.* At sic vocabuli *περίοδος*, quod non otiose hic positum debebat videri, nulla ratio habebatur. Mihi videbatur ea Herodoti sententia fuisse, quam in Latinis nostris expressi. Nempe via pedestris et maxime compendiosa (*τὰ σύντομα τῆς ἐκ Μήδων ὁδοῦ*, ut paullo post ait) intercepta fuit per amplissimam illam lacunam; quo, si quis vitaturus longos fluvii anfractus, exscendere navi et pedibus Babylonem ire vellet, circumire lacum illum cogeretur. Sed et lubens ego certiora a doctioribus discam. SCHWEIG.

Vertendum videtur, *et navigatione finita, longa palus circumeunda erat.*

186 1. ἐξ αὐτῶν Reiskio videbatur significare *post ea perfecta.* Schweig. Et sic Larcherus, cui ἐκ βάθεος sonant, *sur la profondeur, par des ouvrages profonds.*

5. ἀνοικοδόμησε πλίνθοισι ὀπτῇσι] Simile putares Comici in Pac. 99. τοὺς κοπρῶνας καὶ τὰς λαύρας καιναῖς πλίνθοις ἀνοικοδομεῖν, i. e. ut Scholiastes explicat, ἀποφράξαι, *obstruere.* Iverunt in eam quoque senten-
142 tiam docti viri, Reiskius ad Constantin. de Caerem. p. 252. et Abresch. Dil. Thuc. p. 356. Non nego, quod olim ad Diodorum Siculum infitiabar, ἀνοικοδομεῖν idem aliquando esse atque ἀποικοδομεῖν sive *aedificando obstruere.* Verum, hunc Herodoti sermonem idem requirere, non arbitror. Regina, *siccato fluvii alveo, labra* sive *margines ejusdem lateritio opere muniit; tum quoque gradus, quibus in flumen ex vicis descensus erat per portulas,* de quibus c. 180., *simili lapidum genere eduxit.* De obstructione aut marginum aut descensus nihil hic, neque potuit referri, nisi absurde et contra matronae consilium. Adde c. 191. et fatebere, τὰς πυλίδας non opere caementitio fuisse obstructas, sed arbitrio et commodo civium patere et cludi solitas. Wess.

187 2. Οὐ γὰρ ἄμεινον] Vetus formula, qua potissimum utebantur, si quid noxium atque inutile fore testarentur. Hesiodus Oper. 748. Μηδ' ἐπ' ἀκινήτοισι καθίζειν, οὐ γὰρ ἄμεινον, Παῖδα δυωδεκαταῖον· — ubi vide Heinsium, et Perizon. ad Aeliani Var. XIII. 3. Nostrum praeterea III. 71. et 82. Wess.

188 1. Λαβυνίτου] Scripsit Λαβυνήτου, uti c. 74. et 77. Nomen sola pronuntiandi mutatione discrepat a titulo Nabonedi, ultimi regis Babyloniorum, ut Vitringa, Venema atque alii ostenderunt. Opinor autem et patri, qui aliis Evilmerodachus, et avo Nebucadnezari, honorarium hunc fuisse titulum, quales in Medorum, Persarum, Babyloniorum et Aegypti regibus varii. Wess.

3. Χοάσπεω] De Choaspe et ejus aqua Brissonius Regn. Pers. I. 82. p. 122. copiose. Wess.

Ib. ὅκοι ἂν ἐλαύνῃσι] Scribi poterit ἕπονταί οἱ, ὅκοι ἂν ἐλ. ex Athen. II. p. 45. b. atque ita legit Eustath. ad Od. δ'. p. 1499=173, 23. Ctesias apud Athen. ἱστορεῖ, ὅπως ἕψεται τὸ βασιλικὸν τοῦτο ὕδωρ, καὶ ὅπως, ἐναποτιθέμενον τοῖς ἀγγείοις, συμφέρεται τῷ βασιλεῖ. Sic corrigendum puto vulgatum φέρεται: firmant emendationem Brissonio notata de Regn. Pers. p. 80. *aqua vasis recondita deportari solet quocumque se Rex moverit.* Scripserat, opinor, Alex. Clemens, omissis, quae feruntur intermedia, Paedag. II. p. 185, 10. ὡς οἱ βασιλεῖς οἱ ἀνόητοι,
143 καθάπερ καὶ τοὺς φίλους, οὕτω καὶ τὸ ὕδωρ ἐπαγόμενοι; *ut amicos sic et aquam secum ducentes.* Ceterum ad ἐλαύνῃσι mira scribit Gronovius: flexus est Ionicus pro ἐλαύνῃ: quem ab Ibyci sive Rheginorum norma scribendi distinguit Heraclides Eustathii ad Od. η'. p. 1577=281, 22. λάβῃσι, λάχῃσι, — καὶ ὅσα τοιαῦτα οὐ Ῥηγίνων εἰσὶν, ἀλλὰ Ἰώνων. Modum indicativum ita scripsisse perhibetur Ibycus: hinc Ἰβύκειον σχῆμα Lesbonacti p. 179. Etymologo p. 650, 11. Sed quia, quantum memini, nuspiam alibi verbum sic scriptum legitur apud Herod.

ego quidem vulgatum *Παίονι* non sollicitassem, nisi plures alterum codices adfirmarent. Valck.

189 1. *ἐπὶ Γύνδῃ*. De Gynde fluvio cf. V. 52. Schweig.

Ib. *διὰ Δαρδανέων*] *Δαρνέων* Chytraeus, H. Stephanus, Cellarius probabiliter emendant; et favet aliquantisper K.; Reiskius *Δαρεέων* maluit. Quorum hi ex oppido Daras, illi ex Darna, quae in Ptolemaei Geogr. VI. 1. hoc locorum tractu, nomen habent. Dardani sive Dardanes in Mediae et Mesopotamiae oris ignorantur. *Ἐν Ματιηνοῖσι*, uti in K. et saepe alias hoc tono, justum esse, ex V. 52. et mox hujus libri c. 202. adparebit. Non nescio Strabonem XI. pag. 803 = 531. posteriore loco *ἐκ Ματτιηνῶν* legisse videri, cujus tamen libri in vocabuli scriptura sibi non constant, uti Casaubonus ad pag. 796 = 525. admonuit. Quid dicemus de *Τίγρην*? Solet hic amnis *Τίγρης* in Musis scribi V. 52. VI. 20. sed patrio casu *Τίγρητος*, Eustathio ad Dionys. vs. 976. teste. De urbe Opi quaeremus lib. VI. 20. Vide interea Strabon. [XVI. p. 1074 = 739. extr. et seq.] Wess. — cf. ad Polyb. V. 44, 9. *δι᾽ Ἀρμενίων* scripsisse Herodotum conjectavit Breiger in Commentatione *de Difficilioribus quibusdam Asiae Herodoteae*, quae *Goettingae* anno 1793. prodiit. Schweig.

Ib. *τῶν τις ἱρῶν ἵππων τῶν λευκῶν*] Confer VII. 55. Vertit haec de Gynde et hausto ejus fluctibus equo Seneca de Ira III. 21. et Orosius II. 6. cujus haec adscribere libet: *Nam cum unum regiorum equitum, candore formaque excellentem, transmeandi fiducia persuasum — abreptum praecipitatumque merserat.* Sic, Fabricio indice, plures mssti; in aliis, *regiorum equorum*, quo modo ex conjectura Broukhusius ad Tibulli IV. 1. 141. et sua in editione Havercampus. Pati id possum; sed
144 caussae, quibus inpelluntur viri doctissimi, nihil admodum urgent. *Equitem* de equo Virgilium, A. Gellium, Minutium Felic., Macrobium et Ecclesiasticorum scriptorum plures usurpasse, quis ignorat? Wess.

4. *ἤνετο*] Verbi usus olim tritissimus. Lege Aeschyli Choëphor. 797. Apollon. Rh. II. 496. III. 1339. et Poëtam Il. κ' 251. quaeque ibi Eustathius. Wess.

190 3. *προεσάξαντο*] Consentit Xenophon, *ἔχοντες τὰ ἐπιτήδεια πλέον ἢ εἴκοσι ἐτῶν*, de Babyloniis a Cyro obsessis, Instit. Cyr. VII. 5. Wess.

191 5. *εἰσαγαγὼν ἐς τὴν λίμνην, ἐοῦσαν ἕλος*] Non multum aliter Xenophon. Sunt et in Jeremiae oraculis, quae Cyri hoc inventum et institutum manifesto praedixerunt. Vide Grotium ad ejus Vatis c. LI. 32. et Vitringam Obs. Sacr. VI. 5. p. 298. Nota vero discrimen inter *τὴν λίμνην* et *ἕλος*, quorum hoc, *stagnum terra undique inclusum, et exitu aquarum carens; λίμνη, in quam aut fluvius incurrit, aut ducta fossa cum eo conjungitur, atque iterum exit.* Ita Nitocris *τὸ πᾶν ὄρυγμα* fecit *ἕλος* supra c. 185., et *λίμνη* palus est Maeotis c. 104., tum Ismaris ac Bistonis, quibus fluvii miscentur, VII. 109. *Στομαλίμνη*, quae ore mare excipit, in Strabone cum nota magni viri, lib. IV. p. 280 = 184. A. Neque tamen, etsi faveat discrimini Heliodorus Aethiop. I. p. 10. certum hoc et constitutum est. Noster *ἕλος* receptui etiam magnorum fluminum dat I. 202. IV. 51. Junge Eustath. Il. ν'. 220. Wess.

7. *οὐδ' ἂν περιϊδόντες*] Demiror neglectui traditum fuisse Aldi *οὐ μὰν*, cui novum ex S. robur adcessit. Adscripserat Berglerus ex Poëta Il. δ. 512. *Οὐ μὰν οὐδ' Ἀχιλεύς*: ubi scholia *οὐ μὴν οὖν*. Apollonius Rhod. II. 48. *οὐ μὰν αὖτ' Ἄμυκος πειρήσατο*, i. e. *οὐ μὴν*, ut Critici et Hesychius explicant. Adde Euripid. Phoen. 1612. et ibi Valckenarium. Equidem parum absum ab ejus in integrum restitutione. Wess. At, pro satis perspicua hujus loci sententia, necessario requiri *ἂν* particula videtur: particula *μὰν* vero nusquam alibi utitur Noster. Schw.

9. *τῶν περὶ τὰ ἔσχατα τῆς πόλιος* etc.] Clarius exprimi non possunt cursorum verba, occupatam regi urbem nuntiantium, Jeremiae cap.
145 LI. 31. namque עירו מקצה divini vatis huc tendit, et *τὰ περὶ τὰ ἔσχατα τῆς πόλιος αὐτοῦ* describit. De festo die, quo capta Babylon, non diversus abit Xenophon; nimius vero Aristoteles est Politic. III. 2., dum, capta jam tertium diem urbe, *οὐκ αἰσθέσθαι τι μέρος τῆς πόλεως* commemorat, notatus propterea saepe. Wess.

Ib. *οὕτω τότε πρῶτον ἀραίρητο*] Videlicet a Persis, quorum rex Darius secunda eam vice occupavit, III. 159. Wess.

192 3. *Τριτανταίχμῃ*] Sit-ne idem Tritantaechmes Artabani filius [ut scribitur VII. 82.] non audeo, etsi confusio in *Ἀρταβάνου* et *Ἀρταβάζου* titulis frequens, decernere. De Artaba, Persarum mensura, ad Diodorum XX. 96. *Μέδιμνον* Noster, sicuti alii, masculina nota ponit VII. 187. Wess.

4. *πάρεξ τῶν πολεμιστέων*] Quid fiet his Eustathii in Il. υ'. 221. *ἵπποι γὰρ αὐτῷ ἦσαν δίχα φησὶν* (Herodotus) *τῶν πολεμιστῶν, ὀκτακόσιοι μὲν κήλωνες· αἱ δὲ ἀναβαινόμεναι, ἑξακισχίλιαι* etc.? Ille-ne hic *κήλωνες* invenit? Tzetzes hac eadem in re, et bis quidem, *κήλωνες ὀκτακόσιοι, χωρὶς τῶν ἐν πολέμοις*, Chil. IV. p. 331. Sunt sane *κήλωνες* iidem ac *οἱ ἀναβαίνοντες τὰς θηλείας*. Glossae, *Κήλων, ὁ ἐπιβαίνων ἵππος*, *Admissarius*. In Hesychio ex correctione *ὁ ὀχευτὴς ἵππος*. Frequentius asini equas inscendentes ad mulorum feturam. Philo de Leg. Special. pag. 784. B. *ὄνους ὑπερμεγέθεις, οὓς προσαγορεύουσι κήλωνας, ἀνατρέφουσι*. In Archilochi fragmento *ὄνοι κήλωνες* apud Eustath. Od. p. 1597, 28= 310, 3. Ego vero Herodoto *κήλωνας*, quippe Eustathii et Tzetzae, etiam alia ex arbitrio demutantium, interpretamentum, nego. Wess.

5. *κυνῶν Ἰνδικῶν*] Aristot. H. An. VIII. 28. *Φασὶ δὲ ἐκ τοῦ τίγριος καὶ κυνὸς γίνεσθαι τοὺς Ἰνδικούς*. cf. De Generat. Anim. II. 7. Aelian. H. An. VIII. 1. Pollux V. 5. Larcher.

193 1. *κηλωνηίοισι*] *Κηλονηΐῳ* edd. VI. 119. cui scriptioni consentit Etymolog. M. p. 510. et Moschopulus *περὶ Σχεδ.* p. 57. sollicite *κηλόνειον, τὸ κοινῶς γεράνιον*, i. e. *tollenonem*, et *κηλώνιον, τὸ τρεφόμενον ζῶον ἐπὶ ὀχείᾳ*, distinguentes. Facit cum illis Libanius Declam. XXXV. p. 799. Caussa differitatis in diversa vocabuli origine est, quam Etymologus in *κῆλον*, *ligno*, alii in *κήλων*, quo de supra, invenerunt. Wess.

4. *ἄριστα αὐτὴ ἑωυτῆς ἐνείκη*] Per leve est, si tamen vile sit, quo
146 suus veteri sermoni cultus integratur: *αὕτη* male edebatur. Noster c. 203. *τῇ εὐρυτάτη ἐστὶ αὐτὴ ἑωϋτῆς*: et II. 149. Hippocrates Aër. Aq. et Loc. p. 284, 37. *ταῦτα μὲν ἄριστα αὐτὰ ἑωυτέων ἐστί.* Arrian. Ind. c. 10. *ἵνα περ μακροτάτη αὐτὴ ἑωϋτῆς ᾤκισται.* Alia sciens praetereo, et

cupidos ad Henr. Stephan. de Dialect. p. 41. amando. Strabo de trecentesimae frugis incremento, quod ager Babylonius reddebat, lib. XVI. p. 1077. D = 742. D. *καὶ γὰρ τριακοσιάχια λέγουσι.* Voluit credo *τριακόσια*, uti Herodotus; aut, quia in msstis *τριακοσιάχοα*, *τριακοσιοτάχουν*, quo usu *ἑκατοντάχουν* et *διακοσιοντάχουν* posuit superiore libro p. 1063. c. = 731. D. et *τριακοντάχουν* VII. p. 478 = 311. B. WESS.

6. *ὅσον τι δένδρον*] Videtur legendum *ὅσον τε δένδρεον* aut *δένδρος*. SCHWEIG. *in Lex.*

Ib. *καρπῶν ἐχόμενα*] Vid. I. 120. WESS.

8. *θεραπεύουσι· τά τε ἄλλα*] Hic voces istas *τά τε ἄλλα* non videtur legisse Athenaeus XIV. p. 601. c. quae in periodum 6. rejectae suam mihi sedem viderentur recuperasse, si legeretur: *τά τε ἄλλα, καὶ τὰ εἰρημένα καρπῶν ἐχόμενα.* Proxime sequentia hunc in modum, ex Athenaeo partim, restituenda judico: *τῶν γὰρ φοινίκων, τοὺς ἔρσενας καλέουσι, τούτων τὸν καρπὸν περιδέουσι τῇσι βαλανηφόροισι τῶν φοινίκων, ἵνα πεπαίνῃ τέ σφι ὁ ψὴν τὴν βάλανον ἐσδύνων, καὶ μὴ ἀποῤῥέῃ ὁ καρπὸς ὁ τοῦ φοίνικος· ψῆνας γὰρ δὴ φορέουσι ἐν τῷ καρπῷ οἱ ἔρσενες, κατάπερ οἱ ὄλυνθοι.* Huc pertinent *Ψῆνες* in Gloss. Herodoteo. Hesychius, in voc. *Ψηνίζων*, animalculum esse scribit, *ὃ εἰσδύεται εἰς τοὺς ὀλύνθους τῶν σύκων, καὶ πεπαίνει αὐτούς.* Vid. Suidas, in *Ἀνερίναστος.* Zenobius II. Prov. 23. *ἐνδυόμενον*[d] *εἰς τοὺς σφῆνας* (legerim *εἰς τοὺς ὀλύνθους ὁ ψὴν*) *τὸ θηρίδιον στερεοῖ τούτους καὶ πεπαίνει.* Idem verbum *πεπαίνειν* in eadem re Theophrastus adhibuerat, de Caus. Plant. II. c. 12. Ut hic in edd. sic et apud Athen. legitur *ἵνα πεπαίνηται*, perperam: fructus alligabantur, *ἵνα ὁ ψὴν τὴν βάλανον ἐσδύνων πεπαίνῃ, ad maturitatem perduceret.* VALCK.

Ib. *θεραπεύουσι τά τε ἄλλα, καὶ φοιν.*] Salmasius in Solin. p. 738., et qui eum exscripsit, Bod. a Stapel ad Theophrasti Hist. Plant. II. c. 9. p. 115. Pollucem et Hesychium erroris postulant, quoniam *ψῆνας, καρπὸν τῶν ἀῤῥένων φοινίκων* explicuerunt; vereor ut justa sit actio. Theophylactus certe, illi si rei sint, in eodem luto haeret Epist.
147 XVIII., in amore palmarum secutus Achillem Tatium lib. I. de Clit. Amor. p. 57. neque omni a lapsu inmunem. Majus est, quod Herodoto inpingitur: de culice, qui e mascula palma in feminae fructum intret, ut dactylum ad maturitatem perducat et is tenacius haereat, monstro simile esse: quod in caprificatione usus introduxerat, id Historicum transtulisse inprudenter ad palmas: audiendum esse Theophrastum, doctum sua in arte hominem. Gravis accusatio. Ego vero Herodoto patronum dabo virum eruditum Julium Pontederam, qui Bodaei a Stapel criminationes doctissime dispulit, ostenditque palmis per orientis plagas fructiferis, ne palmulas ante maturitatem amittant, per hos culices, sive *τοὺς ψῆνας*, succurri. Herodotum testem fuisse oculatum, Theophrastum ex aliorum narrationibus de palmarum conjugio scriptitasse, Antholog. [sive de Floris natura, Patavii 1720.] lib. II. 32. p. 168. WESS. Pluribus haec exsecutus est Larcher in Notis ad h. l. SCHWEIG.

194 3. *νομέας ἰτέης ταμόμενοι*] Vide Brodaeum Miscell. I. 10. et Leopardum Emend. XIII. 13. De *sutilibus navibus* culte Antiphilus Anthol.

d *Εἰς τοὺς φῆληκας* Larcherus, cum Etymol. v. *Ἀνηρίναστος.*

I. 57. pag. 116. Wess. Lucanus Phars. IV. 131. Larchero citatus; *Primum cana salix madefacto vimine parvam Texitur in puppim, caesoque inducta juvenco Vectoris patiens tumidum superenatat amnem.* Hesychius, *Νομέας: ξύλα περιφερῆ, καὶ τῶν πλοίων τὰ ἐγκοίλια.*

4. *βίκους φοινικηΐους κατάγ. οἴνου*] Frequens in oriente id vini genus. Xenophon *Κύρου Ἀναβ.* I. p. 54. ed. Hutchins. *οἶνον ἐκ τῆς βαλάνου πεποιημένον τῆς ἀπὸ τοῦ φοίνικος* adpellat. Noster suo more *φοινικήϊον* II. 86. III. 20. Wess.

5. *ζωός*] Sic oportuit. *Ζῶς* Graecae dialecti formam non habet. Si *σῶς* fuisset, servassem. Noster IV. 76. *ἢν σῶς καὶ ὑγιὴς ἀπονοστήσῃ*: et saepe Attici scriptores, Sophocles Oed. Colon. 1205. Euripid. Hecub. 994. Plato Phaedon. p. 87. B. Vide Eustath. in Hom. p. 957=940. et Thomam M. in *Σῶς*. Wess.

F. *ἀπεκήρυξαν*] Hoc verbum interdum significat *per praeconem vendere*, vel vendenda *voci subjicere praeconis*, *ὑπὸ κήρυκος* vel *ὑπὸ κήρυκι πωλεῖν*: velut apud Demosth. contr. Aristocr. p. 436. §. 325. et in versu
148 Comici Platonis, qui sic scribi debuerat ap. Harpocr. in voce, *Σκευάρια δὴ κλέψας ἀπεκήρυξ' ἐκφέρων.* Menandri *ἀπεκήρυξεν* Ammonius in voce *Κηρύξαι* explicat *ὑπὸ κήρυκι ἐπώλησε.* Lysiae forte restituendum isto sensu verbum frequentat in *Βίων πράσει* Lucianus. Valck.

195 1. *κιθῶνι ποδ. λινέῳ.*] *Lineas* vestes ab Herodoto dici non modo quae ex *lino*, sed et quae ex *gossypio* confectae erant, quum alii viri docti observarunt, tum Heeren in *Ideen über die Politik — der alten Welt* t. I. p. 137. Caeterum simillimus Aegyptiorum vestitus apud Nostrum, lib. II. c. 81. Schweig.

Ib. *εἰρίνεον κιθῶνα*] Infra VII. 91. *καὶ κιθῶνας εἰρινέους ἐνδεδυκότες.* Adde *πίλους εἰρινέους* IV. 73. et II. 81. Non adjungo, Strabonem omnia haec suo sermone repraesentasse XVI. p. 1082. A.; id monere debeo, restitutam in integrum Aldi et plurium schedarum scripturam esse. Quod M. dedit, hiulcum est, neque habet *περιβαλλόμενος* et *ἔχων* suum sibi fulcrum [e]. Solet Herodotus creberrime a plurali ad singularem numerum pergere et ad priorem reverti, uti c. 197. Mos idem aliis. Ecce ex Hesiodi Aspid. 253. et seqq. de Parcis *ὃν δὲ πρῶτον μεμάποιεν — ἀμφὶ μὲν αὐτῷ Βάλλ' ὄνυχας μεγάλους· — αἱ δὲ φρένας* etc. Quae hujus loci structurae adcurate respondent. Poëtae deest *ἑκάστη*, cujusmodi vox et hic ad sententiae conplementum advocanda est, ac saepe alias. Wess.

196 2. *ὡς ἂν αἱ παρθένοι* etc.] Legendum puto vel *ὧν ἂν*, aut, si quis illud praeferat, *τοῖσι ἂν αἱ παρθένοι γενοίατο γάμων ὡραῖαι.* Legitur lib. II. 85. *τοῖσι ἂν ἀπογένηται ἐκ τῶν οἰκηΐων ἄνθρωπος.* De puellarum hoc apud Assyrios mercatu Nicolaus agit Damasc. Stobaei pag. 293, 16. Aelian. Var. Hist. IV. 1. et ibi Perizonius. *Σαυρομάται περὶ πότον τὰς θυγατέρας πιπράσκουσι*, Zenobius Prov. V. 25. Valck. Vulgatum *ὡς ἂν*, quod tenent libri omnes, percommode tueri locum suum poterit. Schweig.

4. *ἐπίγαμοι, οὗτοι δὲ εἴδεος* etc.] Duae si transponerentur voculae,

e Immo verbum *ἐπενδύνει*, fulcrum satis commodum. SCHWEIG.

meo quidem judicio rectius ista cohaererent, hunc in modum scripta: *ὅσοι δὲ τοῦ δήμου ἔσκον ἐπίγαμοι, οἳ δὴ εἴδεος μὲν οὐδὲν ἐδέοντο χρηστοῦ,*
149 *οὗτοι αὖ χρήματά τε καὶ αἰσχίονας παρθένους ἐλάμβανον.* Valck. Fluit multo lenior oratio, si conjecturam amplectaris. Reiskius maluit *ἐπίγαμοι, οὐ μέν τοι γ' εἴδεος οὐδὲν ἐδέοντο χρηστοῦ, οἳ δ' αὖ χρήματα* etc. Wess. At et perspicua satis est vulgata scriptura, et mirifice convenit stylo Herodoti: quare, in librorum potissimum consensu, sollicitari non debet. Schweig.

7. *οὕτω ἀπάγεσθαι*] Tritum est *οὕτω* in sententiae consecutione. Noster II. 92. *ἐν κλιβάνῳ διαφανέϊ πνίξαντες, οὕτω τρώγουσι*: quibus usus est Raphelius ad Act. Apost. XX. 11. Alia conduxit Taylor in Demosthenis Midianam pag. 193 = 628. Wess. Sic Noster I. 94. II. 100. et frequenter alibi. In Cebetis Tabula c. 19. nostrae ed. junguntur *εἶτα οὕτως*, sequente *ἂν* particula, ut h. l. Schweig.

197 1. *Δεύτερος δὲ*] Haec apta et nexa sunt cap. 196. init. *ὁ μὲν σοφώτατος ὅδε*: quali periodo longiore et alibi utitur. Post pauca Reiskius, *εἴ τις ἢ καὶ αὐτὸς — ἔπαθε*: nulla gravi caussa. Plutarchus eadem in re, *εἴ τι πρόσφορον ἔχοι παθὼν αὐτὸς ἢ παθόντα θεραπεύσας*, t. II. p. 1128. E. Adde Strabonem XVI. p. 1082 = 746. Nostri aemulatorem. Rudia medicae artis primordia tali ex veterum more haud pauci repetunt. Nominavit nonnullos Almelovenius ad Strabonem, alios Davisius in Max. Tyrii Diss. XII. p. 540. Wess.

198 2. *περὶ θυμίημα καταγιζόμενον ἵζει*] Adtigit et haec Strabo XVI. p. 1081 = 745. Spencerus hunc et non dissimilem lustrationis in Hebraeorum jure ritum ex Aegypto arcessit, suo tamen arbitrio et sine teste, Leg. Hebraeor. lib. I. 8. p. 257. Egregie Theano rogata, *ποσταία γυνὴ ἀπ' ἀνδρὸς καθαρεύει, ἀπὸ μὲν τοῦ ἰδίου, εἶπε, παραχρῆμα· ἀπὸ δὲ τοῦ ἀλλοτρίου οὐδέποτε*, in Stobaei Serm. LXXII. p. 443. et Diogen. Laërt. VIII. 43. cum Menagii observatione. Wess.

199 3. *στέφανον — θώμιγγος*] Strabo *θώμιγγι δ' ἔστεπται ἑκάστη*, hoc ex loco, XVI. pag. 1081. c. Referunt huc, neque injuria, ex Epistola, quae Jeremiae tribuitur, versum 43., *αἱ δὲ γυναῖκες περιθέμεναι σχοινία ἐν ταῖς ὁδοῖς ἐγκάθηνται. Θώμιγγες* sunt *σχοινία.* Quod Noster I. 26. de Ephesiis, urbem suam Dianae consecrantibus, *ἐξάψαντες ἐκ τοῦ νηοῦ σχοινίον ἐς τὸ τεῖχος*, id Polyaeno VI. 50. *θώμιγγας συνάψαι τοῖς κίοσι τοῦ ἱεροῦ τῆς Ἀρτέμιδος*, pariterque Aeliano Var. Hist. III. 26. Wess.
150 *Vittam* sive *fasciam in funiculi modum tortam* intelligebat Heyne in commentatione *De Babyloniorum instituto religioso, ut mulieres ad Veneris templum prostarent;* inter Commentationes Societ. Reg. Gotting. t. XVI. Schweig.

4. *διέξοδοι πάντα τρόπον ὁδῶν ἔχουσι*] Vocabulo *τρόπος* de *directione qua ducitur linea* etiam alibi utitur Noster. Potest autem constructio istorum verborum duplici modo intelligi: sive, ut accusativi *πάντα τρόπον* pendeant a verbo *ἔχουσι*, quemadmodum II. 108. dictae videri poterant *διώρυχες — παντοίους τρόπους ἔχουσαι*: sive potius, ut verbum *ἔχουσι* absolute positum intelligatur, *tendunt, directi sunt, ducti sunt transitus*, sicut c. 180. 181. et saepe alibi; quo ita posito, consequens est, ut *πάντα τρόπον* intelligamus *κατὰ πάντα τρόπον*, quomodo

c. 189. habemus διώρυχας — τετραμμένας πάντα τρόπον. Vocab. ὁδῶν si hinc abesset, nemo desideraturus erat: neque tamen opus est ut ei hic locus invideatur. SCHWEIG.

8. ἀποσιωσαμένη τῇ θεῷ, *mulier, quae huic Veneris religioni satisfecerit:* sive, *quae defuncta fuerit hac religione.* Ἀφοσιοῦσθαι Verbo Medio hanc etiam habet potestatem, *dicis caussa quid facere: Aliquid religionis caussa facere, non ex animi sententia nec uberius, sed parce, ut saltem religioni satisfiat.* Sic item dicitur ὁσίας χάριν quid facere, itaque interpretatur Harpocration, τὸ μὴ ἐντελῶς τι ποιῆσαι ἀλλ' ὥσπερ ὁσίας ἕνεκεν. Herodotus IV. 154. ἀποσιεύμενος τὴν ἐξόρκωσιν: quo loco verbi vim egregie explicat Valckenarius. WYTT.

9. ὅσαι μέν νυν εἴδεός τε ἐπαμμέναι εἰσὶ] Vertebatur, *quotquot forma et proceritate potuerunt aliquos capere,* ex ἐφάπτομαι: sed qui id fieri possit, fateor me ignorare: debuit sane Herodotus, hoc si voluit, alia verborum structura sententiam declarare: praeterea VIII. 105. παῖδες εἴδεος ἐπαμμένοι, *pueri* sunt *forma praediti,* quales et hae mulierculae. Laudo tamen M. quem levi auxilio juvabam olim, πεπαμέναι legens. Sunt εἴδεος πεπαμέναι, quae pulcritudinis possessionem, ut sic dicam, habent, sive forma elegante instructae. Hesychius πεπαμένος, κεκτημένος. Sic πεπαμένος νόσον, de aegro, Aeschylo Agam. 844. et φρόνημα παισὶ δύσθεον πεπαμένη, Choëph. 189. In Philostrato, Vit. Apoll. 26. p. 307. de Scythis, οἰκίας τε ἐπὶ τῶν ἁμαξῶν πέπανται, scribi
151 oportuerat πέπανται: quae enim adscripsit Olearius, aliena sunt. Ἄνθρωπον πολλὰς οἰκίας πεπαμένον dabit Themistius Or. XXIV. p. 307. A. Neque suspicioni diversior nocebat casus: cui Pempeli succurrebat fragmentum in Stob. Serm. LXXVII. p. 460. σεμνὸν γάρ τε καὶ θείας φύσιος πεπαμένον ἁμῖν τὸ τῶν φυτησάντων ἵδρυμά ἐστιν. Nunc conjecturae non admodum indulgeo. Ἐφημμέναι sive ἐπαμμέναι εἴδεος vi verbi ἐφῆφθαι erunt *formosae, quae speciem sibi aptam et quasi connexam habebant.* Convenit, quod hac origine manavit, *Coelum stellis fulgentibus aptum* ex Ennio, et Lucretii vestis *purpurea, atque auro signisque ingentibus apta.* Plura Cario in Gellii I. 15. WESS. Ὅσαι — ἐπαμμέναι] *Quae igitur participes sunt pulchritudinis.* Sic VIII. 105. παῖδας εἴδεος ἐπαμμένας. Non aliud quaerendum erat hoc loco. Ἐφάπτεσθαί τινος est *aliquid attingere, aliqua re potiri, praeditum esse aliqua re, nec tamen omnino, sed aliquantum.* WYTT.

Ib. τριέτεα καὶ τετραέτεα — χρόνον] Non continuum tempus indicari conjectabat Heynius l. c. p. 33. sed certos fuisse dies festos, quibus ad religionem solvendam templum adirent mulieres. SCHWEIG.

Ib. καὶ τῆς Κύπρου etc.] In more illic habebant, ἑταιρισμῷ τὰς ἑαυτῶν κόρας ἀφοσιοῦν, uti Athenaeus loquitur lib. XII. p. 516. B. Non repeto, quae de Amathusiis Paphiisque Meursius conduxit, Cypri lib. I. 8. et II. 15. WESS.

200 2. αὐήνωσι] Similiter de Ichthyophagis Arrianus Indic. cap. 29. LARCHER.

3. σῶσι διὰ σινδόνος] *Incernunt per linteum,* ut recte cepit Leopardus, Em. VII. cap. XI. Huc respiciens Etymologus pag. 710, 41. Ἡρόδοτος, inquit, τοῦ σῶ τὸ τρίτον πρόσωπον τῶν πληθυντικῶν Σῶσιν,

ἀντὶ τοῦ οἰδοῦσι. Reperiuntur et *νῶσιν, ἀντὶ τοῦ νήθουσιν,* et alia hujus generis apud Atticos plurima. Valck.

201 1. *ἀντίον δὲ Ἰσσηδόνων*] Confer lib. IV. 26. Turpis error Philostrati est Heroic. c. 5. p. 704., ubi *ἐλάσας γὰρ Κῦρος ὑπὲρ ποταμὸν Ἴστρον ἐπὶ Μασσαγέτας τε καὶ Ἰσσηδόνας* etc. quasi ultra Istrum atque in ipsa Europa Massagetarum et Issedonum sedes fuisset. Adde Ammianum XXIII. 6. in simili luto haerentem. Wess. Conf. Cellarii Geogr. Ant. III. 21. p. 837. Schweig.

152 2. *Σκυθικὸν*] In hanc rem citat Larcherus Arrian. Exp. Alex. IV. 16. et alibi. Diodor. Sic. II. 44.

202 1. *Ὁ δὲ Ἀράξης λέγεται καὶ μέζων καὶ ἐλάσσων εἶναι* etc.] Potest utique omne flumen certa quadam ratione minus alio et majus esse. Verum id Noster spectasse non videtur: narrat *diversas* discrepantium *opiniones, quarum aliae majorem Istro, minorem aliae Araxem perhibebant.* Namque omnia, quae de eo amne prodidit, ex auditione accepit, minime fida; tametsi, uti videtur, ipsius Araxes sit Rha sive Volga. Vide Ionae Hanway Itinera, lib. I. 10. Wess.

3. *πῦρ ἀνακαύσωνται*] Herodoteum est *πῦρ ἀνακαύσασθαι.* Hinc, ut suspicor, edoctus istum adtigit Massagetarum morem Max. Tyr. XXVII. 6. *νήσαντες πυρὰν, θυμιῶντες εὐώδεις βοτάνας, περικαθίσαντες ἐν κύκλῳ τῇ πυρᾷ, ὥσπερ κρατῆρι, εὐωχοῦνται τῆς ὀδμῆς* etc. Ad quem locum Dionis Chrys. verba Dan. Heinsius excitavit p. 61. Similis quaedam Scytharum consuetudo memoratur Herod. lib. IV. c. 75. Valck.

Ib. *καταγιζομένου*] Aelianus de Animal. X. 50. *πολλῶν δὲ ἐπ᾽ αὐτὸν καθαγιζομένων θυμάτων — ἐξάπτεται:* et XIII. 21. *τοῦ δέρματος παρελὼν ὀλίγον καθήγισεν ἐπὶ πυρός.* Junge Platonem in Critia p. 119. fin. Wess.

5. *Ὁ δὲ Ἀράξης ποταμὸς ῥέει μὲν* etc.] Carpit haec Strabo XI. p. 803 = 531. quaedam Nostro adfingens, quorum ille auctoritatem defugit[f]. In Araxis fluvii ortu credibile fit, Herodotum esse falsum. Si fontes fuerint in Matienis, oportet Mediae[g] flumen illud detur. Longe vero extra Mediae fines Massagetae, Issedones et Scythae, quos ejusdem amnis accolas Diodorus II. 43. statuit, habitarunt: praeterea in omni Media nullum ejusmodi flumen, quod tot ostiis Caspio mari jungatur. Congruunt pleraque omnia, si Matienos montes excipias, fluvio Volgae, qui et amplissimus et diversis oribus in Caspium mare exoneratur. Ostia ad octoginta et amplius, quae insulas ingentes incingunt, memorat Witsenius in Tartariae Descriptione Belgica p. 700. Amnis olim *Ros, Ras, Aras* adpellabatur; unde Graecorum
153 *Ἀράξης,* quo etiam titulo plures orientis fluvii insignes sunt: de quibus, sicuti et de hoc Araxe sive *Volga* Bouherius Diss. Herodot. cap. 18. p. 190. et prior eo Baierus in Origin. Scythic. Commentar. Petropolit. t. I. p. 393. Id mirum accidit, animadversam non esse verborum

f Strabonis verba haec sunt: *φησὶ γὰρ* (sc. Herodotus) *ἐκ Ματιανῶν αὐτὴν ῥέοντα, εἰς τετταράκοντα ποταμοὺς σχίζεσθαι, μερίζειν δὲ Σκύθας καὶ Βακτριανούς.* Tum adiicit Strabo, *Callisthenem quidem in his secutum esse Herodoti rationem.* SCHWEIG.

g Aut Armeniae. SCHWEIG.

in Aristotelis Meteorol. I. 13. transpositionem, factumque adeo, ut nunc ibi Araxes, cujus partem perhibet Tanaim, derivetur ex Indiae monte Parapomiso, errore mirifico. Verum Philosophi verba, *καὶ ὁ Ἀράξης· τούτου δ᾽ ὁ Τάναϊς ἀποσχίζεται μέρος ὢν εἰς τὴν Μαιῶτιν λίμνην*, collocata olim fuerant post Caucasi montis mentionem et amnium inde devolventium ante voces *καὶ ὁ Φάσις*. Postulare seriem rei et orationis eam verborum istorum migrationem, agnoscet qui Philosophum consuluerit. Mihi longiori esse non licet. Wess. Quod de Aristotelis loco obiter Wesselingius monuit, id vellem expensum excussumque fuisse a doctissimo de Sainte-Croix, Philosophi verba citante in *Exam. Crit.* etc. p. 693. sed satis ibi habente monuisse, errorum illa plena esse. Mihi videtur Aristoteles illum falso nominatum a Macedonibus Tanaim, qui Iaxartes erat, (de quo conf. quae olim ad Polyb. X. 48. notavimus) cum vero Tanai confudisse miscuisseque. Ad Araxen fluvium quod spectat, Nostro hîc et alibi memoratum, diversissimas in partes viri docti abierunt. Libro IV. quidem cap. 11. ubi Scythae Asiam olim incolentes, a Massagetis pulsi, trajecto Araxe fluvio in fines Cimmeriorum abiisse memorantur; ibi Heerenio adsentior (*Ideen über die Politik etc. der alten Welt*, t. I. p. 885.) vix posse de alio fluvio quam de Wolga cogitari. At, usque ad Wolgam penetrasse Cyrum, parum est probabile: et post Wesselingium nemo, quod sciam, nisi Larcherus, hunc Araxen, de quo h. l. agitur, qui Massagetarum fines a Cyri imperio disterminavit, Wolgam intellexit. Extant super hoc Herodoti loco disputationes trium Academicorum Parisiensium in *Hist. de l' Acad. des Inscript.* t. XVI. p. 69—85. Horum unus De la Nauze p. 69. seqq. contendit, et hîc, et IV. 11. et IV. 40. ubicumque Araxen fluvium Herodotus memorat, nullum alium ab eo dici, nisi Armeniae fluvium, geographis omnibus sub hoc nomine cognitum, qui
154 ab occidente in Caspium mare influit. Cui duo alii docti viri, De Guignes ibid. p. 76. seqq. et Danville p. 79. seqq. firmissimas opposuerunt rationes; quibus jam olim persuasi, quum alii, tum Is. Vossius ad Melam III. 5. p. 803. et Cellarius Geogr. Antiq. III. 21. p. 829. evicerant, ad orientem Caspii maris quaerendum hunc Herodoti Araxen esse. Ac hi quidem omnes Oxum fluvium hunc esse statuerunt. Rectius vero Heeren l. c. p. 912. (quum aliis rationibus motus, tum quod Oxus apud Nostrum Aces est, III. 117.) fluvium magis septemtrionalem Iaxarten h. l. intelligit: cum quo congruit, quod ad Iaxartem a Cyro conditum oppidum memoratur, cui *Κυρέσχατα* nomen; de quo Cellarius p. 834. et 836. Atque in eamdem partem (Iaxarten hic esse intelligendum) Danvillius etiam inclinabat l. c. p. 84. et *Geogr. Ant.* t. II. p. 308. qui etiam in *Tabula Orbis antiqui* anno 1763. edita lacum illum ab oriente maris Caspii, hodie sub nomine *Aral* notum, hoc titulo insignivit, *Paludes recipientes Araxem apud Herodotum.* Ejusdem sententiae patronum se professus etiam est solertissimus Geographus Barbié Du Bocage, (in Commentatione Examini critico etc. auctore de Ste-Croix adnexa, p. 829.) aitque secum sentire celeb. Rennel; cujus librum Geographica Herodoti illustrantem mihi praesto non esse doleo. Quo magis miratus sum, quum Mannertum, virum

de notitia orbis antiqui praeclare meritum, vidi cum Parisiensi olim Academico De la Nauze facientem, contendentemque et hic et alibi, ubicumque Araxen nominat Herodotus, Armeniae Araxen esse intelligendum, t. IV. p. 87. et 90. et t. V. part. II. pag. 209. seqq. Qua quidem in sententia etiam doctissimum De Ste-Croix fuisse, ex Larcheri ad h. l. adnotatione intellexi. Quibus hoc unum aliquatenus favere videri poterat, et ne id quidem magnopere, quod in Matienis ortum capere Araxen ait Noster: qui scilicet hac in re Armenium Araxen cum altero illo, qui Iaxartes est, confudisse videtur. Nam, quod ad aliam rationem spectat qua illi nituntur, quod apud eumdem Nostrum IV. 40. ὁ Ἀράξης ποταμὸς dicitur ῥέων πρὸς ἥλιον ἀνίσχοντα, quod vulgo interpretantur *contra solem orientem fluit*, quam et ego
155 versionem imprudens secutus sum; potuerant quidem per se verba Scriptoris in istam accipi sententiam, quemadmodum apud eumdem v. gr. IV. 49. ῥέοντες πρὸς βοῤῥῆν ἄνεμον dicuntur fluvii *versus septemtrionem decurrentes:* eaque interpretatione adducti etiam duo ex Parisiensibus Academicis quos supra nominavi, De Guignes et Danville, hactenus adsensi sunt collegae, ut isto loco, IV. 40. de Armenio Araxe loqui Herodotum censerent. At res ipsa docere poterat, falsam ibi esse istam interpretationem, reddendaque ibi Graeca verba his Latinis debuisse, *ad orientem* (sive, ut Latine rectius dicam, *ab oriente*) *fluens*, nempe ab oriente Caspii maris. Sic sane ibid. IV. 40. τὰ πρὸς ἠῶ τε καὶ ἥλιον ἀνατέλλοντα, sunt *regiones ad orientem* (*in partibus orientalibus*) *sitae:* eademque notione I. 201. ait ἔθνος οἰκημένον πρὸς ἠῶ τε καὶ ἡλίου ἀνατολάς. Et c. 204. habes τὰ μὲν πρὸς ἑσπέρην τῆς θαλάσσης ταύτης et τὰ δὲ πρὸς ἠῶ τε καὶ ἥλιον ἀνατέλλοντα, qua parte sedes sunt Massagetarum, quos Araxes fl. a Cyri ditione separat. cf. c. 206. Similiter Πυρετὸς fluvius, IV. 48. unus ex illis quinque qui e Scythia decurrentes (adeoque a septemtrione) in Istrum influunt, dicitur πρὸς ἠῶ ῥέων, non quod versus orientem dirigatur ejus cursus; sed quod ille magis, quam caeteri *ad orientem*, *ab oriente sit*, et in ea parte Istri, quae maxime orientem spectat, in hunc fluvium incidat; contra Tiarantus ibid. memoratur *magis ad occidentem* vel *ab occidente esse*, πρὸς ἑσπέρης μᾶλλον: nam πρὸς praepositio ista notione promiscue cum genit. et cum acc. casu construitur, ut IV. 17. 122. et frequenter alias. Denique de verbo ῥέειν observemus, quum ῥέειν dicitur fluvius, non continuo de cursu fluminis, et de directione cogitandum esse qua flumen decurrit: sed quemadmodum, ubi de situ oppidi vel regionis agitur, κεῖται dicimus, aut ᾤκηται, aut simile quid; sic quum de fluvio quaeritur qua parte, quave in regione sit, in hac aut illa regione *fluere* (ῥέειν) illum dici. Priori verbi notione dicendum erat ῥέων ἀπὸ ἡλίου ἀνίσχοντος, posteriori notione nullo incommodo eamdemque in sententiam dici potuit ῥέων πρὸς ἥλιον ἀνίσχοντα. Est vero praeterea in hoc loco, in quo versamur, aliud quidpiam quod viros nonnullos doctissimos, et in his ipsum Wesselin-
156 gium nostrum, aliquatenus turbavit; scilicet quod verba illa στόμασι δὲ ἐξερεύγεται τεσσεράκοντα (ubi quidem de numero dubitatio quaedam subnasci poterat) ita interpretati sunt, quasi Herodotus diceret, *per*

quadraginta ostia in mare Caspium influere illum amnem: quod quidem prorsus contra est, quum diserte ille doceat, *caeteros alveos in paludes et lacunas exire, nonnisi unum in mare influere.* Ex quo satis adparet, ἐρεύγεσθαι non de *ostiis in mare se exonerantibus* debere accipi, sed de *rivis e quadraginta orificiis scaturientibus et magna vi erumpentibus.* Sic ἐρεύγονται ἐκ μυχῶν παγαὶ apud Pindarum Pyth. I. 40. SCHWEIG.

7. ῥέει διὰ καθαροῦ] Insolens haec dictio visa nonnullis fuit, mihi nullo modo. Omnia amnis ostia, praeter unum, in paludes et stagna lutosa evolvebantur: illud διὰ καθαροῦ, videlicet τόπου, labebatur, *minime turbidum et limosum.* Tale de Borysthene IV. 53. ῥέει τε καθαρὸς παρὰ θολεροῖσι. Neque dissimile, si dicendi genus adtendas, βῆναι ἐν καθαρῷ Sophocleum Oedip. Col. 1646. et Homeri Il. κ'. 199. ἑδριόωντο Ἐν καθαρῷ: tum Il. ψ'. 61. WESS. — διὰ καθαροῦ commodius intelligetur *per loca ubi nullum obstat impedimentum.* Conf. VII. 183. et Aristoph. Eccl. 320. SCHWEIG.

8. ἡ δὲ Κασπίη θάλασσα etc.] Verissime Noster, cui paria facit Aristoteles Meteorol. II. 1. et Diodorus Sicul. XVIII. 5. Caeteri fere omnes ex oceano septemtrionali Caspium mare influere tradiderunt, inprudenter horum ducum vestigia deserentes. Vid. Casaubon. in Strabon. XI. p. 773 = 507. Vossium ad Melam III. 5, 16. WESS.

203 καὶ πλήθεϊ μέγιστον] Aristoteles de Caucaso Meteorol. I. 13. ὁ δὲ Καύκασος μέγιστον ὄρος — καὶ πλήθει καὶ ὕψει: tum post pauca τοῦ δὲ πλήθεος (σημεῖον) ὅτι πολλὰς ἔχει ἕδρας, ἐν αἷς ἔθνη κατοικεῖ πολλά. Quem philosophi locum adscripserat et Berglerus. Nec convenit tamen omni ex parte. Aristoteles πλῆθος retulit ad incolentium multitudinem et sedes. Noster latissimam ejus amplitudinem et vastitatem spectavit. Mox cap. 204. πεδίον ἐκδέκεται, πλῆθος ἄπειρον ἐς ἄποψιν: et IV. 123. WESS.

Ib. τὰ πολλὰ πάντα] cf. II. 35. V. 67. Schaefer. ad Bosii Ell. v. Ῥῆμα.

157 3. ζῶα ἑωυτοῖσι ἐς τὴν ἐσθῆτα ἐγγράφειν] Herodoto, sicuti Eustathius monuit in Iliad. p. 626 = 481, 6. ζῶα γράφειν et γράφεσθαι ex vetere more est *pingere,* uti IV. 88. Hoc si valeat, variis coloribus et picturis vestes infecerunt Caucasii. Strabo in eam sententiam verba transtulit, τὴν δ' ἐσθῆτα ποικίλλουσιν ἐπιχρίστοις φαρμάκοις, δυσεξίτηλον ἔχουσι τὸ ἄνθος, lib. XI. p. 781 = 513. Sed dubito, an jure fecerit. WESS. — Ad Massagetas retulit Strabo quae de Caucasiis hic tradit Noster. Caeterum, cur dubitarit Wesseling. recte-ne sententiam verborum Herodoti expresserit, non video, ζῶα ἐγγράφειν perapte uno verbo ποικίλλειν potuit reddi. ζῶα *figuras* dici et *imagines* cujuscumque generis, supra ad c. 70. monui. Priscus vocabuli usus etiam sequiore aetate in nomine ζωγράφος, *pictor*, superfuit. Apud Polyb. XXXI. 3, 10. ζωωταὶ dicuntur *vestes pictae, variegatae.* SCHWEIG.

205 1. Τόμυρις] Vide Wesselingio citatos Hemsterhusium ad Lucian. Contempl. 13. Oudendorp. Frontin. II. 5, 5. Burman. Anthol. Lat. II. 6.

207 2. παθήματα — ἀχάριτα] Poterat ἀχάριστα sedis possessionem tueri. Homer. Odyss. θ'. 236. ἐπεὶ οὐκ ἀχάριστα μεθ' ἡμῶν ταῦτ' ἀγο-

ϱείας. i. e. ut in scholiis, ἀηδῆ. Hesychius Ἀχαρίστερον, ἀχαριτώτερον, quod firmat verbis poetae Odyss. ὑ. 392. Quia tamen potiores scripti ἄχαριτα praeferunt, eos non desero. Dant codices VII. 156. συνοίκημα ἀχαριτώτατον. Corrigit Solanus ὡς δὲ καὶ ἀχάριτός εἶμι suo periculo, in Luciani Merced. Cond. cap. 30., ubi ex margine Aldinae meae ἄχαρις praestiterat. Εὐχάριτος Xenophontis, Appiani, Aeliani, et praescripta Hesychii verba, analogiam vocabuli roborant. Vide ad Diodori XVIII. 28. Wess. Videri poterat proverbialiter dictum, Παθήματα μαθήματα: et miratus sum nihil tale apud Paroemiographos reperiri. Schweig. Vid. Blomfield. Glossar. Aeschyl. Agam. v. 170.

4. κύκλος τῶν ἀνθρωπηΐων ἐστὶ etc.] Aristoteles Problem. sect. 17. p. 129. haec spectasse videtur, καθάπερ καί φασι κύκλον εἶναι τὰ ἀνθρώπινα. Amant hoc genus et Latini, sed varie. Seneca Cons. ad Marc. cap. 15. *Sed videlicet it in orbem ista tempestas.* Aliter Hilarius Pictav. lib. II. ad Constantium Imp. c. 4. *Orbem aeternum erroris et redeuntis in se semper certaminis circumtulerunt.* Wess.

58 10. τῶν προβάτων ἀφ. πολλὰ] Valla, *magna vi pecorum mactata.* Πρόβατα olim πάντα τὰ τετράποδα dicebantur. Vide Schol. in Il. ξ. 124. De Hippocratis more multa Galenus in librum de Articul. p. 587., multa quoque Eustachius ad Erotian. p. 92=302. et Foësius in Oeconom. [voc. Πρόβατα.] Wess.

08 1. Γνῶμαι μὲν αὗται συνέστασαν] *In medium venere* in Latinis, ex Gronovii opinione. Paene puto *contrarias* indicari, ut erant, *sententias.* Tales συνεστηκυῖαι γνῶμαι VII. 142., dissentiente Porto. Tale IV. 132. συνεστήκεε δὲ ταύτῃ τῇ γνώμῃ ἡ Γωβρύεω, in mss. Tum VIII. 79. συνεστηκότων τῶν στρατηγῶν, *contra se consistentibus ducibus.* Wess. Conf. I. 214. Haud male Valla h. l. *in discussionem venere.* Schweig.

2. τῷ περ τὴν βασιληΐην ἐδίδου] Solebat rex Persarum bellum ingressurus, ob incertum expeditionum successum, ex lege successorem designare, uti est VII. 2. Neque hoc neglexit Brisson. Regn. Pers. I. 9. Wess.

209 3. τῷ Ἀρσάμεος] In somnio Cyrus explicando nimius est. Vanae artis consultissimus Artemidorus censet id genus πλουσίοις καὶ τοῖς μέγα δυναμένοις ἀρχὰς περιποιεῖν, Onirocrit. II. 72. uti Dario contigit. Wess.

7. ποίεε, ὅκως, ἐπεὰν — ἔκεῖ, ὥς μοι etc.] Aut ὅκως aut ὡς abesse poterat: sed ὡς post parenthesin ex abundantia adjicitur, quasi Latine dicas, *ut, inquam, mihi* etc. Nisi pro ὅκως, οὕτω legas; qua tamen novatione nil opus est. Schweig.

210 3. χρῆσθαι αὐτῷ τούτῳ ὅ τι etc.] Gelo in Aeliani Var. XIII. 27. καὶ δίδωμι χρῆσθαι ὅ τι βούλεσθε. Scriptorum codicum τοῦτο ὅ τι σὺ βούλεαι animum advertit. An plenissimam dictionis structuram exhibere voluerunt? Mox cap. 215. οὐδ᾽ ἀργύρῳ χρέωνται οὐδέν: et II. 108. τούτῳ μὲν τάδε ἐχρήσατο. Libanius Or. X. p. 288. D. καὶ περὶ τοῦ τί χρήσεται τὸ σῶμα τοῦ πολεμίου σκοποῦντα. Ubi τῷ σώματι alius mallet fortasse. Sed lege Hutchinson. ad Xenophont. Agesil. p. 84. Wess. — Haud cunctanter recipi τοῦτο debuit, intelligendo κατὰ τοῦτο. Itaque τοῦτο ὅ τι idem valet ac οὕτω ὡς. Schweig.

211 2. καὶ Περσέων τοῦ καθαροῦ στρατοῦ] Valla, *cum expedita manu.*
159 Gronovius, *cum integra et pura exercitus parte,* quod tenuit Wess. Mihi adjectum vocab. Περσέων, quod commode abesse alioqui poterat, indicare videtur, *eam* intelligendam *exercitus partem, quae ex puris putis Persis maxime composita erat.* Schweig.

Ib. κλιθέντες δαίνυντο] De Istris simili paene in re cultissime Livius XLI. 2. *Ibi quum omnium rerum paratam expositamque copiam — invenissent, regulus accubans epulari coepit: mox idem ceteri omnes, armorum hostiumque obliti, faciunt: et, ut quibus insuetus liberalior victus esset, avidius vino ciboque corpora onerant.* Mitto Justinum, et Polyaeni aberrationes lib. VIII. 28. Wess.

122 2. ἐπαναπλέειν] Minus considerate Wasse ad Thucyd. VI. 78. quod forsan in cod. scripto repererat, ἐπαναπνέειν hic legendum esse putabat. Codicibus antiquior Athenaeus haec habet ut Herodotea XIV. p. 613. B. κατιόντος τοῦ οἴνου εἰς τὸ σῶμα, ἐπαναπλέει κακὰ ἔπεα καὶ μαινόμενα. Eustath. in Il. σ'. p. 1212, 12. ἀναπλώει ἔπεα μαινομένῳ πρέποντα: bis alibi tangens illud dictum, habet ἀναπλώει, in Il. φ'. p. 1330, 28. et in Od. τ'. p. 685, 16. Ionicum est et Herodoteum ἐπαναπλώειν. Valck. Ἀναπλεῖν praeter alia dicuntur, quae *in summa aqua fluitant.* Aelian. Anim. XI. 22. de delphino, ex fundo maris emergente, καὶ αὖθις ἀφυπνισθεὶς τῇ κρούσει ἀναπλεῖ πάλιν: tum de sicca tussi, cum nihil egeritur, neque in ore fluitat, XIV. 20. ἀναπλεῖν δ' αὐτῷ οὐδὲ ἕν: et mox ἀναπλεῖ δὲ οὐδέν. Indicat Tomyris, *ebriis sursum tendere et quasi in ore natare inproba verba.* Non disparia Abreschius Diluc. Thucyd. pag. 363. Ἐπαναπλώειν Herodoti sermoni melius congruebat. Vide VI. 26. 33. 116. Wess.

Ib. Recte legitur φαρμάκῳ δολώσας. Galeo non debuerat in mentem venire δηλήσας. δηλήσασθαι tantum admisit usus. Δολῶσαι, qua hic structura, legitur in Xenophont. *K. Π.* I. p. 20, 13. δολοῦν ὗς ἀγρίους πλέγμασι καὶ ὀρύγμασιν: et in Euripidis Iphig. Aul. 898. Valck. Quod hîc δολώσας, id c. 214. ἑλὼν δόλῳ. Schweig.

3. νῦν ὦν μευ εὖ παραινεούσης] Si codicibus abesset, μευ non requireretur. Valck.

160 4. Ἥλιον ἐπόμνυμί τοι τὸν Μασσαγ. δεσπότην] Frequens alibi locorum Solis titulus. Aegyptii, ὦ δέσποτα ἥλιε καὶ θεοὶ πάντες, ex Euphanto apud Porphyrium Abstin. Anim. IV. 10. Hydaspes Aethiops, ὦ δέσποτα ἥλιε καὶ σελήνη δέσποινα, in extremo lib. X. Heliodori. Neque id mirum cum diis omnibus tribuatur, ut Isth. Pindari VI. 7. Eurip. Hippol. 88. Aristoph. Vesp. 870. Sed desino, nec tango sacras nostras litteras. Tum vide Cuperum Harpocr. p. 113. et N. Heinsium in Ovidii Heroid. IV. 12. Wess.

Ib. ἦ μὴν σὲ ἐγὼ] Perverse scripta prostant in Etymologico M. p. 416, 48. Sylburgius alia contulit, quae leguntur infra c. 214. Schol. ad Dion. Chrys. p. 592. in Morelli Collect. τὴν Κῦρον, inquit, ὑπὸ τῆς Μούριδος (ὑπὸ Τομύριδος) τῆς Μασθαγέτιδος σφαγὴν ὁ αὐτὸς Ἡρόδοτος ἀναγράφει. De Tomyri notans Hemsterhus. ad Luciani [Contempl.] p. 508. hoc etiam Scholion excitat et corrigit. Valck.

214 4. *βασιλεύσας*] In annis, quos Cyrus regnando transegit, magna apud veteres discordia intercedit. Adi Simsonii Chron. A. M. 3746. Bene pro mente Herodoti Sulpicius Sever. II. 9. *Cyrus undetriginta annis rerum potitus est:* sic enim scripsisse videtur. In edd. *uno et triginta.* Quo quidem in dictionis genere non infrequens olim lapsus. Fabii Annal. IV. *duo et vicesimo*, Grammaticus *duo de vicesimo* correxit apud Gellium Noct. Att. V. 4. Lege Vallae et Gronov. adnotata Livio XXIII. 37. et Observ. meas I. 29. WESS.

6. *ἐναπῆκε*] *ἐναπῆκε, demisit.* Hoc reperisse videntur Valer. Maxim., Justinus, et Lucianus Contempl. c. 13. *Καὶ τὴν κεφαλήν γε ἀποτεμοῦσα αὕτη*, Tomyris, *τοῦ Κύρου, ἐς ἀσκὸν ἐμβαλεῖ πλήρη αἵματος.* Nec morabitur quemquam Ionicae monetae verbum. Suidas receptiore more, *Ἐναφῆκαν, ἐνέβαλον. Ἐναφῆκαν τῇ δρυῒ σφῆνας, ὡς διασταίη.* WESS. Haud dubie lenius et expeditius erat *ἐναπῆκε*: sed alterum *ἐναπῆπτε* (ab *ἐναπάπτω*, Ion. pro *ἐναφάπτω*) hoc ipso, quod paulo difficiliorem habet explicatum, advertere animum debuit editoris. SCHWEIG.

161 7. *ὅδε μοι ὁ πιθανώτατος*] Par aliorum, Nostri tamen vestigia prementium, tragica exitus Cyri deploratio. Quam longe vero ab ea [h] Xenophon,[i] Strabo,[k] Lucianus, ut plures ne adnumerem, deflectunt! Pro Ctesia eruditam observationem Pelloutier Histor. Acad. Scient. Berolin. t. X. p. 502. inseruit. Nec desunt, quibus Xenophontis potior videtur narratio. Vide Vitringam in Iesaiae c. XLV. 2. Ego in tanta discordia arbitrium recuso. WESS.

215 1. *τῇ Σκυθικῇ φορέουσι*] Non placet R. *τῇ Περσικῇ*, multo minus Casauboni *τῇ Σηρικῇ* ad Strabon. XI. p. 781 = 513. Habuerunt Scythae suum sibi amiciendi modum, quo et aliae vicinarum gentium sese ornaverunt. De Androphagis IV. 106. *ἐσθῆτα δὲ φορέουσι τῇ Σκυθικῇ ὁμοίην.* WESS.

2. *ἄρδεις καὶ σαγάρεις*] Scholiastes adleverat his, *ἄρδεις, φαρέτραι*: hinc scholion in V. et S. hinc Suidas, *Ἄρδις, πληθυντικῶς ἀντὶ τοῦ φαρέτρας*, etiam alii. Perperam omnes. *Ἄρδις* est *sagittae cuspis.* *Ἄρδιν μίην ἀπὸ τοῦ ὀϊστοῦ κομίσαι*, IV. 81. *Δίκροον ἄρδιν* reposuit in corrupto Leschae versu Scaliger ad Euseb. An. MCCCLX. p. 82. Servius Aeneid. XII. 404. *Hic forcipem dixit, quod Graeci ἀρδιοθήραν dicunt, qua solent spicula vulneribus evelli; ἄρδια enim spicula sagittarum appellantur.* Ubi equidem *ἄρδιες* mallem, uti apud Aeschylum Prometh. 878. in Ara II. Dosiadae, et Lycophr. vs. 914. *Σαγάρεις* ex Armenorum dialecto illustrant Whistoni fratres, Praef. ad Mosem Chorenens. p. 5. WESS. Formam esse *ἄρδιον* diminutivam nominis *ἄρδις* suspicatur Schweighaeuser.

216 2. *τὸν φαρετρεῶνα ἀποκρ. πρὸ τῆς ἁμάξης*] Vid. IV. 172. Aelian. Hist. An. VI. 160. *Μασσαγέται μὲν, ὡς Ἡρόδοτος λέγει, τὸν φαρετρεῶνα πρό γε ἑαυτῶν κρεμάσαντες, εἶτα μέντοι* etc. Interpres *suspensa ad plaustrum pharetra:* unde suspicio justa est, *πρό γε ἅρματος*, aut simile quid, legisse eum. WESS. Forsan vero vetus Aeliani interpres, quod huic auctori deerat, suo arbitratu ex Herodoto supplevit: cujusmodi

h Cyrop. VIII. 7. i XV. p. 1061. B. k De Macrob. 14.

ratione subinde usos esse doctos Graecorum auctorum interpretes, haud semel mihi videor observasse. Ex eodem Nostro, ut alia ex hac
162 narratione, sic et hoc habet Strabo XI. pag. 413. *τὴν φαρέτραν ἐξαρτήσας ἐκ τῆς ἁμάξης.* SCHWEIG.

4. *οὐ κατασιτέονται* etc.] Barbarum illum morem Massagetarum et Derbicum illustravit Fabricius ad Sexti Philosophi Hypotyp. III. 24. p. 179. Cultissime Fragm. Pythagor. p. 713. ed. Gal. *Μασσαγέται δὲ τὼς γονέας κατακόψαντες κατέσθοντι, καὶ τάφος κάλλιστος δοκεῖ ἦμεν, ἐν τοῖς τέκνοις τεθάφθαι.* WESS.

6. *πάντων τῶν θνητῶν τὸ τάχιστον*] Eustathius in Iliad. pag. 36, 30 = 27, 43. *τὸ ἐν τοῖς πεζοῖς ταχύτατον.* et pag. 339, 41 = 257, 15. *τὸ ἐν ζώοις τάχιστον*: quae posteriora Herodoteis proxima sunt. In eo Episcopus errat, quod equorum victimas ex Herodoto Persis contribuat. Vera res est; citra tamen Nostri testimonium. Brissonium consule Regn. Pers. II. 5. p. 339. WESS.

ADNOTATIONES

AD

HERODOTI LIBRUM SECUNDUM.

2 4. ΠΑΙΔΙΑ *δύο νεογνὰ*] Pollux II. 8. *νεόγονα* reperisse videtur: *ἄμει-*
163 *νον δ' αὐτοῦ τὸ παρ' Ἡροδότῳ νεόγονον. ἀλλὰ καὶ τοῦτο Ἰωνικόν.* Ubi Heringa Obs. c. 3. hoc ex loco *νεογνὸν* refingit; contra ea Piersonus Veris. II. 8. p. 234. *νεογόνῳ* vindicem dat Euripid. Cycl. vs. 205. et Ion. vs. 1001. Hactenus bene: quod insuper addit, scriptum hic fuisse olim *παιδία δύο νεογιλὰ*, non adducor, ut credam. WESS. Hoc commentum Sesonchosi tribuit Schol. Aristoph. Nub. 397.

Ib. *μηδένα ἀντίον — φωνὴν ἱέναι*] Schol. Apollon. Rh. IV. 262. hac ipsa in re, *κελεύσαντα μηδένα μηδὲν αὐτοῖς φθέγγεσθαι.* WESS.

Ib. *ἐπαγινέειν σφίσι αἶγας· πλήσαντα δὲ*] In Tzetze, Chil. IV. 796. hanc historiam explicante, male legitur *Θηλάζειν προτρεψάμενος ἐκεῖνα τὰς μητέρας·* dederat ipse *τὰς μηκάδας*, *capras.* WESS.

6. *ὡς γὰρ διέτης χρόνος* etc.] *Postquam enim ista pastor fecerat per biennium.* Sic I. c. 113. *ὡς δὲ τρίτη ἡμέρη τῷ παιδίῳ ἐκκειμένῳ ἐγένετο*: *triduo post infantem expositum.* III. 56. *ὥς σφι τεσσεράκοντα ἐγεγόνεσαν ἡμέραι πολιορκέουσι Σάμον.* IX. 38. *ἡμέραι δέ σφι ἀντικατημένοισι ἤδη ἐγεγόνεσαν ὀκτώ.* Apud alios etiam hic illic similia prostant: Thucydides III. 29. *ἡμέραι μάλιστα ἦσαν τῇ Μιτυλήνῃ ἑαλωκυίᾳ ἑπτὰ, ὅτε* etc. Demosthenes contr. Mid. p. 341. §. 150. et p. 550. §. 42. *ἡμέραι ἦσαν συχναὶ ἐπιδημοῦσι τούτοις.* Imitantur et hoc Atticistae. VALCK.

Ib. *βεκὸς ἐφώνεον*] Hipponax in Strabon. VII. p. 524 = 340. *Κυπρίων βέκος φάγουσι καὶ Ἀμαθουσίων πυρόν.* WESS.

164 9. *πρεσβυτέρους εἶναι ἑωυτῶν*] Supra c. 2. *οἳ γενοίατο πρῶτοι ἀνθρώπων*: et *Φρύγας προτέρους γενέσθαι ἑωυτῶν.* Quae mihi suadere videntur, scholion haec occupasse, et ex aliis codd. praestare *πρώτους — ἑωυτῶν.* Suidam in *Βεκκεσέληνος* simile quid offerre, Galeus vere adscripsit. De structura securos nos esse Aelian. Anim. VIII. 12. jubet: *οἱ πρῶτοί μου ταῦτα ἀνιχνεύσαντες.* Manetho I. 329. *βρεφέων γεννήτορα πρῶτον Μητέρος εἰς ἀΐδην πέμψει*: quae ipsa iterat IV. 404. Alia hoc de genere Herwartus, Chronol. c. 241. in quis haud pauca ἀπροσδιόνυσα, optime Perizonio docente in Dissert. de August. Orb. Descript. §. 21. et meliora in medium collocante. WESS.

3 3. *Αἰγυπτίων εἶναι λογιώτατοι*] *Λογιμώτατοι* Nostro *honoratissimi* plerumque semper sunt et dicuntur, sive *δοκιμώτατοι*, uti ex mastis

III. 127. patefiet. Qui quidem titulus Heliopolitanis cur tandem erit praecipuus? Immo vero *ceteris sollertia et eruditione priores* erant. Nic. Damascenus in Eusebii Pr. Evang. IX. 16. *καὶ συνῆν Αἰγυπτίων τοῖς λογιωτάτοις.* Plura olim constipavi in Diodori II. 4. Nunc adstruo hoc Justini Martyr. ex Dial. cum Tryph. p. 168. ed. Thirlb. *περιτέμνεσθε οὖν τὴν ἀκροβυστίαν τῆς καρδίας ὑμῶν, ὡς οἱ λόγοι τοῦ θεοῦ διὰ πάντων τούτων τῶν λόγων ἀξιοῦσι.* Corrigit vir doctus *οἱ προφῆται*, ego *λόγιοι τοῦ θεοῦ*, et sacros prophetas intelligo. WESS.

4 3. *διὰ τρίτου ἔτεος*, doctos exercuit viros, Leonem Allatium Mens. Temp. cap. XV. p. 188., et Alph. Caranzam, Diatrib. c. 3. Decernit uterque, aliam innui intercalationem ac I. 32., neque sibi in Graecorum anni forma bene consentire Scriptorem. Verius Petavius Auctar. Doct. Temp. lib. IV. 3. *διὰ τρίτου ἔτεος ineunte anno tertio* interpretatur. Proinde alternis fiebat, uti Musa prima significavit, intercalatio; quae et Dodwelli opinio Diss. I. de Cyclis p. 50. WESS. Censorinus de Die natali c. 18. Larchero citatus, *Veteres in Graecia civitates cum animadverterent, dum Sol annuo cursu orbem suum circuit, Lunam interdum ter decies exoriri, idque saepe alternis fieri; arbitrati sunt lunares* 12 *menses et dimidiatum ad annum naturalem convenire. Itaque annos*
165 *civiles sic statuerunt, ut interkalando facerent alternos* 12 *mensium, alternos* 13, *utrumque annum separatim vertentem; junctos ambos annum magnum vocantes. Idque tempus τριετηρίδα adpellabant, quod tertio quoque anno interkalabatur, quamvis biennii circuitus et revera διετηρὶς esset: unde mysteria, quae Libero patri alternis fiunt annis, tricterica a poëtis dicuntur.*

Ib. *ἐπάγουσι — πέντε ἡμέρας*] Has *ἐπαγομένας*, sive *intercalares quinque dies*, non habuit insuper Diodor. I. 50. Conf. Averanii Diss. de Mensib. Aegypt. c. 4. WESS.

6. *βασιλεῦσαι δὲ πρῶτον Αἰγύπτου* etc.] Non erat ad sententiam valde necessaria *Αἰγύπτου* mentio, nec placuit eam hinc amoliri ob haec Diodori I. 45. *μετὰ τοὺς θεοὺς τοίνυν πρῶτόν φασι βασιλεῦσαι τῆς Αἰγύπτου Μενᾶν.* In regis nomine, qui primus ex hominibus, ut ea in regione perhibebant, principem egit, scribentium insignis discrepantia est. *Μῆνα* magno numero codices malunt, neque aliter suo in libro invenit Eusebius Chron. p. 14., Nostrum nominatim testem vocans. *Μείνιος βασιλέως* meminit Plut. Isid. et Osir. c. 8. ubi nonnulla Sam. Squire. In Catalogo Eratosthenis apud Syncellum *Μήνης Θηβαῖος, ὃ ἑρμηνεύεται Διόνιος*, ubi *Μήνης* et *αἰώνιος* ex indole veteris Copticae dialecti docte correxit Jablonskius adnotat. ad Catalog. istum in t. II. Chronol. Vignolii p. 736. Quare hoc amplexus sum, sicuti et *Μοῖρις.* Vide c. 13. et Diodor. I. 51. et Salmas. de Ann. Climact. p. 567. WESS.

5 1. *δῶρον τοῦ ποταμοῦ*] Hoc, sive Hecataei, sive Herodoti dictum, adprime multis placuit: probata et opinio est de recente inferioris Aegypti origine ex continuis Nili incrementis. *Ποταμόχωστος* propterea Diodoro I. 34. III. 3. a quo Aristoteles Meteorol. I. 14. non deflectit. Quae quidem opinatio, adeo olim recepta, ex earum est numero, quae post accuratum examen laudantur ab his, culpantur ab illis. Diligentissimus Shaw Observ. Geograph. Syriae et Aegypti p. 183. Herodoti

patrocinium profitetur, Niloque vindicat illum regionis, cui Delta nomen est, tractum. Alia Freretus et egregie erudita contra priscam istam suspicionem Comment. Acad. Inscript. t. XVI. p. 333. et XVIII.
166 p. 188. quae, quin consensum auferant, nihil admodum inpedit. Lege etiam Bocharti Phal. IV. 25. p. 261. Wess. In dubio Wesselingius reliquit, Herodoto-ne an Hecataeo tribuendum illud dictum sit, *inferiorem Aegyptum Nili donum esse.* Nempe ad utrumque horum scriptorum idem dictum retulit Arrianus, de Exped. Alex. V. 6., sed ita, ut dubitaverit ipse, sit-ne prisci Hecataei Milesii id opus, ubi idem dictum, sicut apud Herodotum legebatur. Quem locum producens Creuzerus (in Antiquiss. Historicor. Graec. Fragmentis, p. 29.) existimat, ex ipsa Nostri narratione perquam probabile fieri, de re certe, de qua hic agitur, Hecataeum Milesium jam ante Herodotum in eadem fuisse sententia: quum praesertim et Porphyrius apud Eusebium dicat, multa ex Hecataeo ad verbum transscripsisse Herodotum. Sed id quidem utcumque sit, (de quo conf. Valckenar. ad Nostrum, cap. 77. hujus libri) Strabo certe constanter dictum illud ad unum Herodotum auctorem refert, XII. 560. D. XV. 691. B. aliisque locis. Denique illud certum est: etiamsi ab aliis quoque relatam hanc sententiam audivit legitve Herodotus, suum tamen ille judicium secutus eamdem rationibus hic adpositis confirmavit. Et, recte judicasse admirabilem nostrum Scriptorem, extra dubitationem posuisse videtur Andreossi, in *Description de l'Egypte publiée par ordre de S. M.* etc. *Etat moderne, Mémoires* t. I. p. 272. seq. merito laudatus ab Heeren, in *Ideen über die Politik etc. der alten Welt,* t. II. p. 541. seq. Eamdem sententiam confirmat Geoffroy de Saint-Hilaire in eodem splendido opere, *Description de l'Egypte* etc. *Histoire Naturelle*, t. I. p. 1. seq. Quae in contrariam partem disputata sunt, summatim ea exposuit Larcher. in Notis ad h. l. t. II. p. 159. seqq. Schweig.

6 4. *στάδιοι ἑξακόσιοι καὶ τρισχίλιοι*] De discrepante in hac Aegypti mensura stadiorum apud Diodorum et Strabonem numero Casaubonus in Strabon. XVII. p. 1135 = 786. De Parasanga, similia V. 53. et Agathias Schol. II. p. 43. D. ex Nostro. Aliorum dissensum non praeteriit Strabo XI. p. 788. A = 518., sicuti nec *τὸ ἄστατον τῆς σχοίνου μέτρον* in diversis Aegypti locis XVII. p. 1156. B = 803. extr. Wess. De
167 stadii mensura quo usus est Herodotus, praeter Gosselini uberrimam commentationem de stadiis veterum Graecorum, quae tomo primo Gallicae versionis Strabonis continetur, consuli possunt Danville et de la Nauze, in Comment. Acad. Reg. Inscr. t. XXXV. p. 574. seq., et t. XXXVI. p. 86. seqq., denique du Bois-Aymé in Commentat. de priscis limitibus Maris Rubri, in *Description de l'Egypte* etc. *Etat moderne, Mémoires*, t. I. p. 188. seq. Schweig.

7 1. *ἄνυδρος*] Nos *εὔυδρος* correximus, sed *ἔνυδρος* scripsisse videtur Herodotus. Schweig. *in Lex.*

2. *δώδεκα θεῶν τοῦ βωμοῦ*] Aram XII. deorum Athenis habet VI 108., fuitque in foro, ab Hippia, Pisistrati filio, olim dedicata apud Thucydidem VI. 54. Nam quod eam in via, qua Athenis Pisas ibatur,

et XV. quidem stadiis ab urbe, ex Herodoto locat Barbeyracius Histor. Foeder. part. I. p. 72., id festinanti excidisse opinor. WESS.

3. *τῶν οὐδῶν τουτέων τὸ μὴ ἴσας* etc.] Legebat scholiastes *τὸ μὴ ἀπίσας*: adscripsit enim *ἀπίσας, ἱκανώσας,* quod *ἱκανῶς ἴσας* si cum Abreschio formaveris, cessabunt Corinthi[a] et aliorum ineptiae. Hic vero me properantem paulisper moratur *τῶν οὐδῶν* scriptio. Toties totiesque *τῆς ὁδοῦ* mentio recurrit, species Ionica hic et III. 126. in sede mansit. Homerus Odyss. ρ'. 196. *ἐπειὴ φάτ' ἀρισφαλέ' ἔμμεναι οὐδόν*: ubi vide Eustath.[b] et Etymolog. p. 615. Male nunc illis precarer, qui tantum sibi juris in mutanda scriptoris dialecto sumserunt? At quid proficies? *Διαφέρον* an *διάφορον* praeoptes, in libero arbitratu est. Posteriori sese addixit Horreus, Obs. Herod. c. 33. WESS. — Quod si ab Herodoti manu est scriptura *οὐδῶν*, licuerat ergo Nostro (sicuti saepius observavi) in eisdem verbis modo Ionicis uti formis, modo communibus. Sin ab aliis invecta ista scriptura est; non vana fuerit suspicio quam passim significavi, praeter jus et fas subinde a nonnullis (et maxime quidem a Veneto editore) obtrusas esse Nostro Ionicas formas, ubi communibus ipse usus erat. Ad rem quod spectat, de qua hic agitur, non est nostri instituti varias excutere virorum doctorum sententias. Videndus Danville a Larchero ad h. l. citatus, ipseque Larcher in Notis ad h. l. et in Indice geographico, voc. Helio-
168 polis, auctoresque quos ibi laudavit. Danvillii accusationem, confudisse h. l. Herodotum minora stadia, quibus constanter in Aegypti historia utitur, cum Olympicis stadiis, repetiit Cahirensis academicus Du Bois-Aymé loco paullo ante citato. SCHWEIG.

8 2. *ταύτῃ μὲν λήγον* etc.] *Hoc loco*, ubi sunt lapicidinae, *desinens mons*, scil. non amplius in directione a septemtrione ad meridiem pergens, *flectitur in eam quam dixi partem*; scilicet *versus Rubrum mare, ibique continenter sursum tendit*, secundum mare illud (adeoque orientem versus, saltem versus orientem aestivum) pergens usque ad regionem thuriferam. SCHWEIG.

3. *Τὸ δὲ πρὸς Λιβύης* etc.] Verius erit *τῇ δὲ πρὸς Λ.* Pendent enim ex superioribus *τῇ μὲν γὰρ τῆς Ἀραβίης κ. λ.* cujus quidem conjecturae suasore utor Pauw.[c] Quae vero consequuntur de saxeo monte, in quo Pyramides, turbata vehementer ex M. sunt. Probare possum *ψάμμῳ κατειλυμένον*, uti *ψαμάθῳ εἰλυμένα πολλῇ* Odyss. ξ'. 136., quamquam *κατειλημένον* ex *εἴλεω* non minus bonum. In Philostrati Heroic. c. 2. p. 693. Jupiter *εἰλημένος κόπρῳ*, qui *εἰλυμένος* Gregor. Nazianz. Stelit. I. p. 72. ed. Montac. *φλογερῇ εἰλημένα χροιῇ — φαλάγγια* Nicand. Theriac. 754. Possum etiam, si qui *κατειλημμένον* maluerit, uti P. Horreus Obs. Herod. c. 44., pati. At aegre exilii poenam fero, quam *τεταμμένον* Medicei decreto sustinuit: facit enim orationem intricatiorem, et scriptorem sibi contrarium; hoc enim de monte c. 12. *καὶ ψάμμον μοῦνον Αἰγύπτου ὄρος τοῦτο τὸ ὑπὲρ Μέμφις ἔχον.* Sabulo itaque obsitus non fuit mons Arabiae praetentus et in Erythraeum

a Gregor. Dial. Ion. §. 115. ubi vide quae Koenius notavit. SCHW.

b P. 613. ed. Bas. p. 1815. ed. Rom. Conf. eundem ad Il. ε'. p. 18, 10. SCHWEIG.

c At *τὸ δὲ* (nempe *κατὰ τὸ*) idem valet ac *τῇ δέ*. SCHWEIG.

mare tendens, cujus contrarium Medicei auctoritas viro doctissimo extorsit. Quae quidem discordia desinet, ubi ex codicum consensu *ψάμμῳ κατειλ., τεταμμένον τὸν αὐτ. τρόπον καὶ τοῦ Ἀραβίου κ. λ.* redierit. Innuunt enim, montem hunc porrectum in meridiem versus fuisse, quod de Arabio monte paullo superius deposuerat. WESS.

4. *οὐκέτι πολλὸν χωρίον*] Quae memorantur de Aegypto in arctum
169 spatio navigationis IV. dierum constricta, deinde vero laxiore, non placent Aristidi t. II. p. 343., esse enim contra veri fidem; sese experiundo conperisse, in angustias tum magis et magis cogi: cui fere consentit Maillet Descript. Aegypti p. 44. WESS. Recentiorum itineratorum testimonio firmari Herodoti rationem adnotavit Larcher, provocans ad tabulam geographicam in Nordeni itineribus, et ad Savary Epist. I. de Aegypto, p. 5. SCHWEIG.

9 1. *ἐστὶ ἀνάπλοος ἐννέα ἡμερέων* etc.] Vide ne justo minor sit novenarius numerus. Quod si enim stadia sunt 4860, adverso flumine naviganti quotidie 540 stadia fuerint conficienda: quod, quamvis exiguam statuas stadii mensuram, nimium videtur: quum praesertim adverso flumine, ut c. 96. tradit Noster, non aliter nisi navi fune secundum ripam tracta navigare potuerint. SCHWEIG.

2. *μέχρι Θηβέων*] Ad rem quod spectat, quum a mari usque Thebas nunc stadia ponit 6120, haud utique congruit haec summa cum ante positis. Nam a mari usque Heliopolin (cap. 7.) posuerat 1500 stadia; jam ab Heliopoli Thebas 4860: unde conficitur stadiorum summa a mari usque Thebas 6360. SCHWEIG.

10 2. *ἐφαίνετό μοι — κόλπος θαλάσσης*] Expressit Plinius Hist. N. II. 85. *Herodoto quidem si credimus, mare fuit supra Memphim usque ad Aethiopum montes; itemque a planis Arabiae. Mare et circa Ilium et tota Teuthrania, quaque campos intulerit Meander.* Paria illis ex Nostro et Nearcho Strabo XIII. p. 1013 = 691. et Arrianus *Ἀναβ.* V. 6. Herodoti non oblitus. WESS.

3. *Νείλου, ἐόντος πενταστόμου*] Notissimus *septem geminus Nilus* ex Virgilio, *ἑπτάπορος* Dionysii Perieg. 264., *πολύστονος* sive, ut in scholiis, *πολύστομος* Nicandri Theriac. 175. Praetulit ex M. *πενταστόμου* titulum Gronovius motus, opinor, verbis c. 17., ubi *ἰθαγενέα στόματα* Nili quinque; duo quae septenarium numerum explent, manu facta, *ὀρυκτά*. Eustath. optime, *Ἡρόδοτος δὲ πεντάστομον εἶναι λέγει τὸν Νεῖλον, δηλαδὴ κατὰ τὰ φυσικὰ στόματα, ὡς δύο τινῶν ὀρυκτῶν ὄντων*, ad Dionys. v. 226. Ad quae hominum opere effossa ostia cum non attenderetur, convaluit de septem amnis ostiis longe didita, et tot scriptis codd. re-
170 cepta, fama, quae utique firmior foret, modo *septem fluvii* Esaiae XI. 15. Nilum ejusque rivos declararent. Tu Vitringae commentarium consule et de Nili ostiis observata; tum Maillet Descript. Aegypti pag. 49. WESS.

4. *τῶν Ἐχινάδων νήσων* etc.] Haec et sequentia videntur obversata Thucydidi II. 102. *εἰσὶ τῶν νήσων αἳ ἠπείρωνται· ἐλπὶς δὲ καὶ πάσας οὐκ ἐν πολλῷ τινι ἂν χρόνῳ τοῦτο παθεῖν*: ubi viri docti non meminerunt hujus loci. VALCK. Conf. quae ad h. l. ex Pausan. VIII. 24. p. 647. et ex

Woodii libro de Ingenio et scriptis Homeri p. 7. Larcherus adnotavit. Schweig.

11 2. ἡμέραι ἀναισιμοῦνται τεσσεράκοντα etc.] Super hoc loco disputantem audire juvabit doctum academicum Cahirensem Le Pere, in *Description de l' Egypte publiée par ordre* etc. *Etat moderne*, t. I. p. 102. et quem is ibi laudat Gosselin, in *Recherches sur la Navigation des Anciens*, t. II. p. 163. Schweig.

Ib. ῥηχίη δ' ἐν αὐτῷ καὶ ἄμπωτις] De aquarum isto in sinu fluxu et refluxu non dubia est res. Neque ignota calumnia vetus in Mosem et Judaeos, Arabicum sinum transgressos. Scholiastes in Ptolemaei Tetrabibl. pag. 83. ἀμπώτιδος γὰρ γενομένης φυγὰς παρῆλθεν ὁ τῶν Ἰουδαίων νομοθέτης Μώσης. Docte et animose pro divino Judaeorum legislatore Vignolius, Chronol. lib. III. 1. p. 663. etc. Wess. Quem vide ad Diodor. Sic. III. 40.

3. ἐκ τῆς βορηΐης θαλάσσης] Ita *mare mediterraneum*, et quae illi junguntur, nuncupat. Νοτίη θάλασσα est *Erythraeum*, cujus pars Arabicus sinus. Wess.

5. πρότερον ἢ ἐμὲ γενέσθαι] Formularum Herodoti non incuriosus haud sane memini sic alibi loquutum historicum: quod si codicibus ista vetustis abessent, tum certe judicarem aliunde invecta, ad ista scilicet explicanda, ἐν τῷ προαναισιμωμένῳ χρόνῳ. Tota fortasse periodus sic primitus scripta prodierat: ἐγὼ μέντοι ἔλπομαί γε καὶ μυρίων ἐντὸς χωσθῆναι ἄν· ἦκου γε δὴ ἐν τῷ προαναισιμωμένῳ χρόνῳ οὐκ ἂν χωσθείη κόλπος καὶ πολλῷ μέζων ἔτι τούτου ὑπὸ τοσούτου τε ποταμοῦ καὶ οὕτως ἐργατικοῦ; In his solemne illud ἤπου vel Herodoti ἦκου γε δὴ non cadet in
171 dubitationem quin genuinum sit, suumque indat interrogationi vigorem. Valck. Cur suspecta haberemus illa verba πρότερον — γενέσθαι, non satis equidem caussae vidi. Si ἤ κου dedisset vel unus liber, lubens accepturus eram. Interim κοῦ γε δὴ, eadem notione atque πῶς γε δὴ, ferendum putavi. καί γε δὴ legendum censet Benedictus in Actis Semin. Philol. Lips. vol. II. p. 285. Caeterum μέζων ἔτι τούτου, intelligendus *sinus hoc Aegyptio major*; ut recte Larcherus accepit; nempe major hoc, quem Herodotus existimat olim eam regionem occupasse, quae nunc Aegyptus est. Schweig.

12 1. κογχύλιά τε φαινόμενα] Res vera est, fulta testimonio Plut. Isid. et Osir. c. 40. p. 102., sed aliunde derivanda. Altissimos Europae Asiae atque Americae montium vertices varia conchyliorum genera insederunt; quae unde advenisse putes, si generalem inundationem, qualis Noachi tempore, recuses. Non nescio, inter philosophos necdum super illo negotio convenisse; neque id demiror. Quae enim inter eos in tanto dissentiendi et disputandi pruritu concordia? Adi Bochartum Phal. IV. 24. et Freretum Comment. Acad. Inscript. t. XV. p. 342. Wess. — Nostra quidem aetate consentiunt fere eruditissimi quique viri, posse debereque conchylia marina in montium visceribus reperiunda, salva fide Mosaicae narrationis, ex aevo derivari Noachica inundatione longe superiori. Schweig.

13 3. νῦν δὲ, ἢν μὴ ἐπ' ἑκκαίδεκα etc.] Quum hodieque eadem fere obtineat ratio, monuit Rich. Pococke (*Descript. of the East*, vol. I. p. 251.)

citatus a Larchero, opinione videri hactenus falsum esse Herodotum, quod sua aetate tanto majori incremento Nili ad irrigandam Aegyptum opus fuisse quam Moeridis regis aetate: octo enim illos cubitos, quos ei dixerant sacerdotes, intelligi debuisse de incremento supra consuetam per se fluvii altitudinem; adeoque non differre illam mensuram ab hac XVI. cubitorum, quae intelligenda de fluvii altitudine ab imo inde alveo. Caeterum cum Nostro conf. Strab. XVII. 788. et Plin. V. IX. 10. SCHWEIG.

4. *κατὰ λόγον ἐπιδιδοῖ ἐς ὕψος*] Dum quis ista nobis probabiliter interpretetur, suspicabor equidem ex interpretamentis nata, quae
172 quis olim vicinis adposuerit. Certe nihil impedit hoc in loco *κατὰ λόγον* per *κατὰ τὸ ὅμοιον* interpretari, et *ἐς ὕψος*, *εἰς αὔξησιν*. Mea saltem opinione nihil distarent *κατὰ λόγον ἐπιδιδοῖ ἐς ὕψος*: et *κατὰ τὸ ὅμοιον ἐπιδιδοῖ ἐς αὔξησιν*. Cap. seq. 14. *εἰ οἱ ἐθελήσει* (sic legerim)—*ἡ χώρη ἡ ἔνερθε Μέμφιος— κατὰ λόγον τοῦ παρῳχημένου χρόνου ἐς ὕψος αὐξάνεσθαι*. VALCK.

Ib. *κατὰ λόγον ἐπιδιδοῖ ἐς ὕψος, καὶ τὸ ὅμοιον ἀποδιδοῖ ἐς αὔξησιν*] Herodoti dictiones bene constant: *ἐς ὕψος* altitudinem soli, *ἐς αὔξησιν* ejusdem incrementum, quo latius in vicinum mare protenditur, declarant. Ceterum XVI. aut XV. cubitos amnem adscendisse et arva inundasse olim, *argumento* est *Nili* figura XVI. *liberis circa ludentibus, per quos totidem cubita summi incrementi augentis se amnis intelliguntur* in Plinii H. Nat. XXXVI. 7. ubi Harduinus; cui jungendus Shaw Obs. Geogr. Syr. et Aegypti cap. 5. p. 181. quantum aquis seriore tempore terra ea increverit, ex Arabibus docens. WESS. Non *ταυτολογία*, quam dicunt, me turbaverat. Non parcum esse verborum, nec repetitas in eamdem sententiam *ῥήσεις* aspernari Nostrum, satis constat. Sed de verbo *ἀποδιδοῖ* dubitaveram, etiamque nunc dubito, idemne ac *ἐπιδιδοῖ* significare possit. Illud video, *ἐς αὔξησιν* posse eamdem in sententiam atque *ἐς ὕψος* accipi: juncta mox utraque voce *ἐς ὕψος αὐξάνεσθαι* dicit Noster c. 14. Schaeferus quid spectarit, ex conjectura sic edens, *καὶ μὴ τὸ ὅμοιον ἀποδιδοῖ ἐς αὔξησιν κατακλύζοντος τοῦ ποταμοῦ*, profiteor me haud liquido percepisse. Ad verbum id fuerit, *neque tantumdem reddit ad augendum inundans flumen;* quod ad eam videtur interpretationem accedere, quam reliquae versioni in parenthesi interjeci. Sed quaero, quisnam reddit? nam nominativus, *ἡ χώρη αὕτη*, qui praecedit, ad verbum *ἀποδιδοῖ*, ista notione acceptum, referri vix potest. Commodum foret, *καὶ μὴ ὁ θεὸς τὸ ὅμοιον ἀποδιδοῖ* etc. si modo vestigium aliquod scripturae hujusmodi vel in uno libro superesset. SCHWEIG.

6. *ὕδατος οὐδεμίῃ ἄλλη ἀποστροφῇ*] Valla *ἀποστροφὴν* in versione neglexerat, sententia loci contentus. A Gronovio venit, *quibus nulla sit aversio aquae.* Praestare *aquae perfugium* sive *remedium*, Portus dudum monuit. Noster VIII. 109. *ἵνα—ἀποστροφὴν ἔχῃ*: pro quo *ἀποστρο-*
173 *φὴν καὶ καταφυγὴν ἔχειν* Plutarch. t. II. p. 491. E. Et *πάσης ἀποστροφῆς εἰργμένος*, cui perfugii et salutis via est interclusa, in Philostr. Vita Apol. VIII. 13., tum *ἀποστροφὴν ἐποιοῦντο τοῦ Ἀθηναίων δήμου*, de Vit. Soph. I. IV. p. 549., cujus praesidium et patrocinium rogabant. Hoc amplius de dira pressis fame Liban. Declam. XIX. p. 509. B. *πᾶν γὰρ*

τὸ ἔμψυχον ἐκτείνετο — τοῦτο ἦν αὐτοῖς ἀποστροφὴ τοῦ κακοῦ. Quae quidem de dictionis usu abunde erunt. Addo, Josephum Bell. Jud. II. 11, 4. *ἀποστροφὴν σωτήριον* dixisse, quae Thucydidi *ἀποστροφὴ σωτηρίας*. Vide Abreschii Dilucid. Thucyd. p. 782. Wess.

Ib. *ὅτι μὴ ἐκ τοῦ Διὸς μοῦνον*] *Non enim certe habent aquam quae agros irriget, nisi pluviam duntaxat.* Valla dederat, *nisi tantum a Jove.* Romani quidem augures, pro *coelo fulgente, tonante*, dicere sueverant, *Jove fulgente, tonante*, Cicero de N. D. II. c. 25. Coelum et Aethera *Jovem* nuncupabant. Rarius illud Comici Platonis, quod sororis erat marito tribuentis, apud Etymologum voc. *Εὔδιος*: *Ἀὴρ, ὃν ἄν τις ὀνομάσειε καὶ Δία.* Quaevis coeli tempestas Jovi contribuebatur. Illud Aristoph. in Av. 1501. *Τί γὰρ ὁ Ζεὺς ποιεῖ;* recte cepit Kuster. *quel temps fait-il?* Theocritus Eid. IV. 43. *Χὠ Ζεὺς ἄλλοκα μὲν πέλει αἴθριος, ἄλλοκα δ' ὕει*, e Theognidis versu 26. quem expressit etiam Sophocles in Polyxenae fragm. ap. Stob. pag. 344, 4. Orpheus *τὸν ὄμβρον* dixerat *δάκρυα Διὸς*, teste Epigene ap. Clem. Alex. Strom. V. pag. 676, 3. *Aquam pluviam* Plato dixit *τὰ ἐκ Διὸς* vel *παρὰ τοῦ Διὸς ὕδατα, τὰ ἐκ Διὸς ἰόντα νάματα*, t. II. p. 761. A. 844. A. t. III. p. 111. c. Cum pluebat, elegantioribus *ὁ Ζεὺς*, vel *ὁ Θεὸς, ὕειν* dicebatur; (quam formulam Alcaeus jam adhibuit Lyricis apud Athen. X. pag. 430. A.) Athenis vulgo *ποιεῖν ὕδωρ*: attigit Casaub. ad Theoph. c. 3. p. 32. Nondum in Socratis schola corrupti senis Attici piam persuasionem memorat Aristoph. Nub. 372. *Καί τοι πρότερον τὸν Δί' ἀληθῶς ᾤμην διὰ κοσκίνου οὐρεῖν.* Valck.

14 3. *ἀπονητότατα* etc.] Putes cum Heynio ad Pindar. Ol. II. 111. ante oculos Herodoto fuisse poëtae versus illos, *ἀπονέστερον ἐσθλοὶ νέμονται βίοτον* etc. Schweig.

Ib. *ὦλλοι*] Variant in vocis scriptura editi libri. *ὦλλοι* I. 48. et 125.
174 *ὧλλοι* II. 51. *ὦλλοι* ex Med. bis II. 36. Schol. Apollon. Rhod. I. 1081. *ὦλλοι μέν ῥα.*] *ἡ τοιαύτη συναλοιφὴ τῆς νεωτέρας Ἰάδος ἐστί. διὸ μέμφονται Ζηνοδότῳ εἰπόντι, ὦλλοι μέν ῥα θεοὶ καὶ ἀνέρες.* (Iliad. *β'.* 1.) *οὐ κέχρηται γὰρ ταύτῃ Ὅμηρος.* Paria ad vs. 998. At III. 356. et 365. *ὦλλοι*, quod praestare opinor ob synaloephes indolem. De Homero quod critici produnt, falsae opinioni tribuit Barnes. in Iliad. *λ'.* 288. Ceterum mirabilem hanc Aegypti ubertatem, quae sine magno et sollicito labore votis agricolae respondet, Diodorus I. 36. non praeteriit. Wess. Cf. ad I. 125. et VIII. 67. Schweig.

Ib. *ἐσβάλλει ἐς αὐτὴν ὗς* etc.] Galeo designatus Plutarchi locus e lib. IV. Symp. legitur p. 670. A. B. Rem sane vix credibilem suo quoque testimonio confirmat Eudoxus apud Aelianum de Nat. An. X. c. 16. hanc reddens rationem, cur a suibus mactandis abstineant Aegyptii: *φειδόμενοι, ἐπεὶ τοῦ σίτου σπαρέντος, ἐπάγουσι τὰς ἀγέλας αὐτῶν· αἱ δὲ πατοῦσι τοὺς πυροὺς, καὶ εἰς ὑγρὰν τὴν γῆν ὠθοῦσιν, ἵνα μείνῃ ἔμβιος, καὶ μὴ ὑπὸ τῶν ὀρνίθων ἀναλωθῇ.* Mihi quoque sues hac in re non placent; sed, si jumentorum gregem designare voluisset, scripsisset utique *βοῦς*: et, *ἐπεὰν δὲ καταπατηθῇ τῇσι βουσὶ τὸ σπέρμα.* Neque tamen hanc fabulam ornandam esse censuerim; quam Herodoto deberi minime dubito, secundum quem suum in segetes immissorum ungulis e spicis

grana debuerunt exteri: Ita mihi capienda videntur ista quae sequuntur, *ἀποδινήσας δὲ τῇσι ὑσὶ τὸν σῖτον οὕτω κομίζεται*, *suum ungulis excussum frumentum convehit*. Quod aliis diceretur *ἀπαλοήσας*, Herodoto dicitur *ἀποδινήσας*. *Arcam* Telesilla *δῖνον* vocaverat: Athen. XI. pag. 467. F. *Τελέσιλλα δὲ ἡ Ἀργεία καὶ τὴν ἅλω καλεῖ δῖνον*: hinc Eustath. Il. *υ'*. p. 1207 = 1283, 4. Aelianus duobus in locis rarissimo hoc usu forsan alibi non obviam vocem adhibuit. Vid. Epist. Critica II. Ruhnkenii p. 43 = 179. VALCK.

Ib. *ἐσβάλλει ἐς αὐτὴν ὗς* etc.] Adsentiuntur Plutarchus IV. Symp. c. 5. et Eudoxus in Animal. Histor. Aeliani X. 16., quos olim Galeo, non sues sed boves intelligenti, opposui ad Diodorum [d]. Nec poeni-
175 tet operae. *τὰς* enim *ὗς* boves indicare, quibus testibus probabitur unquam? Creant tamen sues in illa sementis et triturae consuetudine molestiam. Si verum est quod perhibetur, oportet diverso fuerint ingenio per Aegypti agros atque alibi locorum, rostrique usum rusticorum utilitati posthabuerint. At sus sui semper generis et indolis est, vorax pecus et gulae indulgens [e]. Aegyptii praeterea boves, ut multae nationes, triturandis frugibus adhibuerint. Cyrillus in Esaiae c. 28. *Αἰγυπτίων μὲν παῖδες συνενέγκαντες ἐξ ἀγρῶν ἐπὶ τὴν ἅλωνα δράγματα, εἶτα βοῦς ἐπαφιέντες αὐτοῖς, καὶ ἐν κύκλῳ περικομίζοντες, καταλεπτύνουσι ταῖς χηλαῖς τὰς ἀστάχυας.* Prudenter profecto: sunt enim boves ad id negotium porcis multo aptiores. Considera praeterea, quod Galeus non neglexit, sues ab Aegyptiis studiosissime fuisse vitatos [f]. Equidem, ni mihi obstarent Plutarchus atque Eudoxus, venisse ex scriptoris calamo *ἐσβάλλει ἐς αὐτὴν βοῦς* et *τῇσι βουσὶ τὸ σπέρμα*, tum *ἀποδινήσας δὲ τῇσι βουσὶ* arbitrarer. Quid enim, si menda utriusque aetatem anteverterit? Diodorus generali vocabulo *βοσκημάτων* uti maluit, suibus fortasse hanc operam negans. Triturae autem illum in oriente atque alibi morem copiose praeter alios exsequitur Schoettgenius Antiq. Tritur. Sect. IX. et Aegyptiorum Norden Itin. Aegypt. p. 58. WESS. Plinius Hist. Nat. XVIII. XVIII. 47. *Vulgo credebatur, a Nili recessu serere solitos, mox sues impellere vestigiis semina deprimentes in madido solo: et credo antiquitus factitatum.* Sic (uno Diodoro excepto; qui, dissimulans difficultatem, generale nomen *βοσκήματα* posuit) de semine per sues depresso consentiunt omnes. Eodem vero animali ad exterenda e spicis matura grana usos esse Aegyptios, nemo quod sciam dixit, nec per se credibile est: boum opera ad hoc uti solitos esse populos versus orientem aestivum habitantes, satis constat. Quare scripturam istam, *ἐμβάλλουσι — ὗς*, et *ἐπεὰν δὲ κατεπ. τῇσι ὑσὶ*, ab Herodoti manu esse, in dubium vocari non debet: sed deinde scripsisse eumdem *ἀποδινήσας δὲ τῇσι βουσὶ* perquam probabile debet videri. Larcher (suffragante Borh. in Appar.
176 Crit. t. II. p. 803. seq.) utrimque, pro *τῇσι ὑσὶ*, *τῇσι βουσὶ* corrigens, ne tamen prorsus hinc amandarentur sues, verba *ἐσβάλλει ἐς αὐτὴν ὗς*, ante ista, *σπείρας ἕκαστος* etc. reponenda censuit: nempe ante semen-

d I. 36.

e *Sues immissae in sementem*, ait Galeus, haud dubie omne frumentum in ventres potius, quam in limum, recondent. SCHWEIG.

f Conf. c. 47. SCHWEIG.

tem immissas esse in agros sues, scilicet ad devorandas radices plantarum aquatilium, quae sementi nociturae erant. Schweig.

15 1. *τὸ παρὰ θάλασσαν εἶναι αὐτῆς*] Non scripsit aliter. Agitur de regione Delta, cujus ad mare tractum, cum ea sola Aegyptus haberetur, usque ad Taricheas Pelusiacas ejusdem esse Iones censebant. Consimile, quod sequitur, *τὰ μὲν Λιβύης, τὰ δὲ Ἀραβίης εἶναι. Ταριχηΐων* (sive *ταριχηΐῶν* S.) species est Ionica, neque spernenda. Fuere in Aegypto eo titulo loca conpluria. Vide II. 113. et Steph. Byz. in voce. Nominis fortasse caussa ex contumulatis ibi hominum animaliumque cadaveribus, quae more gentis diligenti cura condiebantur, uti c. 86. *Ταριχείας τῶν ζώων* dabit Aelian. de Animal. X. 29. *νεκρῶν ταριχείαν* Diodor. I. 91. Wess.

5. *τίνα γλῶσσαν πρώτην ἀπήσουσι*] Posset Aldi *ἀπύσουσι* patronos advocare Euripid. Orest. 1253. Hecub. 155. Supplic. 800. Sophocl. Ajac. 896. ut de Pindaro aliisque taceam. Verum membranarum potior sententia, cui usus respondet. Aeschylus vii. Theb. 871. *οἴμοι — στηθέων ἤσειν ἄλγος*. Euripid. Med. 1176. *ἧκεν ὀλολυγῆς μέγαν κωκυτόν*. Quod et in Sophocl. Ajac. 862. Apollon. Rhod. IV. 874. *ἧκε δ' ἀϋτὴν σμερδαλέην*: etc. Wess. *φωνὴν ἱέναι* habes apud Nostrum II. 2. ubi de eadem re agitur. Schweig.

6. *ἐκαλέετο*] Vid. Matthiae Gr. gr. 304. Creuzer. Comm. Herod. pag. 89.

16 2. *τρία μόρια εἶναι γῆν πᾶσαν* etc.] Vide IV. 42. In ea nostri orbis partitione magnus olim dissensus. *Plerique in parte tertia Africam posuere; pauci tantummodo Asiam et Europam esse, sed Africam in Europa:* ita Sallustius Bell. Jug. c. 17. Sed veterum plures Asiam duntaxat et Europam novisse, Isocratis, Hippocratis, aliorumque testimoniis firmatur. Lege Olympiodorum ad Aristotel. I. Meteorolog. p. 23. Scholiast. in Ptolemaei Tetrabibl. p. 58. et Lucanum IX. 411. Wess.

177 4. *οὐρίζων τῇ Λιβύῃ*] Nilus dici potest *τὴν Ἀσίην οὐρίζων*: sed non item, ut arbitror, *τὴν Ἀσίην οὐρίζων τῇ Λιβύῃ*. Suspicor adeo *συνουρίζων* scribendum. Valck.

Ib. *ὥστε ἐν τῷ μεταξὺ Ἀσίης* etc.] Voluit, *ἐν μεθορίῳ* Asiae et Africae Delta ea ex sententia esse oportere, atque ita neutrius. Erant super ejus situ olim discordes. Schol. Apollon. Rhod. IV. 1571. *ἡ δὲ Αἴγυπτος κατὰ μέν τινας, τῆς Ἀσίας ἐστί· κατὰ δέ τινας, τῆς Λιβύης*: et Auctor de Mundo, quem Aristotelem male vocant, cap. 3. Wess.

17 4. *μέχρι μέν νυν Κερκασώρου πόλιος*] Cf. 15. 97. et Mela I. 9. Adscribam Achillis Tatii verba Amor. lib. IV. p. 245., sanioris coloris indiga: *ὁ Νεῖλος ῥεῖ μὲν ἄνωθεν ἐκ Θηβῶν τῶν Αἰγυπτίων, καὶ ἔστιν ἐς τοσοῦτον ῥέων ἄχρι Μέμφεως, καὶ ἔστι μικρὸν κάτω κέρας. Σύρος ὄνομα τῇ κώμῃ πρὸς τῷ τέλει τοῦ μεγάλου ῥεύματος*: ubi *τέλος τ. μ. ῥεύματος* haud aliud ac Nostri *ὀξὺ τοῦ Δέλτα*, sive *acumen Delta*, uti in Pomponio legunt. At quid *Σύρος*? Salmasius Aegyptiacum tali nomine pagum legisse se negat, et negabunt alii cum ipso Tatio; qui quidem ad hunc forte modum dederat: *καὶ ἔστι μικρὸν κάτω κώμη· Κερκάσωρος ὄνομα τῇ κώμῃ· πρὸς τῷ* etc. Quae continuo subjunguntur de majore amne ad

hunc pagum in tres scisso, in animo illi Herodotea fuisse, manifestant. Atque haec praecipua ex parte Berglero debentur. Wess.

6. τῷ μὲν Σαϊτικὸν] *Τανιτικὸν* corrigentes male agunt, neque a Strabone XVII. p. 1154 = 802. adjuvantur: siquidem illius *τὸ Τανιτικὸν στόμα, ὅ τινες Σαϊτικὸν λέγουσι*, ex amne Bubastico sive Pelusio divergit: Herodoti vero ex Sebennytico. Credo rivo huic, quia praefecturam Saiticam radebat, nomen venisse. Addam Platonis ex Timaeo p. 21. E. verba, ad hanc rem opportuna: *Ἔστι τις κατ' Αἴγυπτον ἐν τῷ Δέλτα, περὶ ὃ κατὰ κορυφὴν σχίζεται τὸ τοῦ Νείλου ῥεῦμα, Σαϊτικὸς ἐπικαλούμενος νομός· τούτου δὲ τοῦ νομοῦ μεγίστη πόλις Σάϊς*: quibus non male nectentur Proclo disputata p. 50. Confer Cellarium Geogr. IV. 1. p. 24. horum oblitum. Wess.

7. καὶ τὸ Βουκολικὸν] Haud aliter Eustath. in Dionys. vs. 226. Nostrum secutus. Apud alios de eo silentium. Non male conponitur cum Phatnitico Diodori I. 33. XX. 76. prope quod videntur *τὰ βουκόλια*, famosa latronum domicilia, fuisse, descripta eleganter abs Heliodoro I. p. 10., Achille Tatio IV. p. 250., tanquam loca palustria, ad struendas insidias et ad praedae receptacula commodissime posita. Etiam aliunde cognitum est, ad Phatniticum ostium pertinuisse regionem, cui a palustri situ *Ἑλεαρχίας* titulus, uti ad Hieroclis Synecdem. p. 726. significatum fuit. Quae quidem omnia persuadent, ostium *Βουκολικὸν* et Phatniticum non discrepare, nominisque caussam patefaciunt. Wess.

178

18 1. τὸ ἐγὼ τῇσι ἐμεωυτοῦ γνώμῃσι ὕστερον] Lenissima correctione sic ista mihi concinnanda videntur: *meam quoque firmat sententiam Ammonis oraculum: τὸ ἐγὼ τῆς ἐμεωυτοῦ γνώμης ὕστερον περὶ Αἰγύπτου ἐπυθόμην, quod postea demum intellexi, quam sic de Aegypto judicare in animum induxissem.* Edixerat Ammon, *Αἴγυπτον εἶναι ταύτην, τὴν ὁ Νεῖλος ἐπιὼν ἄρδει.* In eamdem ferme sententiam lib. II. c. 104. *Colchi*, inquit, *esse videntur Aegyptii*: *νοήσας δὲ πρότερον αὐτὸς ἢ ἀκούσας ἄλλων λέγω.* Jam quod vulgatur, *τῇσι — γνώμῃσι ὕστερον*, prorsus esset insolens in Herodoto, *ὕστερον* jungente passim cum casu secundo. Praeterea, de sua solius ubicunque loquitur sententia, vicies minimum *γνώμην* ponit numero singulari. Valck. Potiorem emendationis partem, *τῆς ἐμ. γνώμης*, lubens accepi. Potuerat deinde quidem *περὶ Αἰγύπτου* dicere Noster, sed movere vulgatum *περὶ Αἴγυπτον* non erat opus. Sic enim et alibi loquitur Noster: verbi gr. *εἰρώτεον περὶ Πακτύην* I. 158. idem est ac *περὶ Πακτύεω* ibid. Schweig.

2. θρησκίῃ] Maluissem, si mss. exemplo praeivissent, *θρησκηΐῃ*. Quod S. hic et cap. 37. obtulit, in lucro putavi. Scholia a Johnsono publicata in Sophoclis Electr. 996. *τῆς νεωτέρας Ἰάδος ἐστὶ τὸ λέγειν τὴν προμήθειαν, προμηθίαν· καὶ τὴν εὐέπειαν, εὐεπίαν, καὶ τὰ τοιαῦτα.* Mox *καὶ οὐκ ὁμολογέειν* de sermone videtur intellexisse; *ὁμολογέουσι κατὰ γλῶσσαν οὐδὲν* in simili re, I. 142. Wess.

19 3. πελάσας] *πέλας* Plinii verbis munitur, non omnino congruis: *In totum autem revocatur intra ripas in Libra, ut tradit Herodotus, centesimo die* [g]. Quid enim hic de *Libra* et *centesimo die*, *quo intra*

g Lib. V. ix. 10. p. 256. ed. Harduin.

179 *ripas cogitur iterum*, tametsi *πέλας* probaveris? Haec et alia bene Salmasius in Solin. p. 310. Verum est, intra idem ferme spatium temporis, quo increverat, amnem decrescere. Culte Aristides t. II. p. 338. *οὐ τοίνυν μόνον αὔξεται τακτὰ ὁ Νεῖλος, ἀλλὰ καὶ ἀπολήγει τεταγμένως ὀπίσω, καὶ σχεδὸν οὐκ ἐν ἐλάττονι χρόνῳ καθίσταται εἰς τὸ ἐξ ἀρχῆς, ἢ ἐν ὅσῳ προϊὼν ἐξεπλήρωσε.* Diodorus praeterea I. 38. Utrum vero idem Noster indicaverit, caussa dubitandi adest in dissensu tot schedarum: habet quoque nescio quid scabri *πέλας δ' ἐς τὸν ἀριθμὸν τουτέων ἡμερ.*, quod detractum vulgato cernitur. *Πελάσας* paullo minus est ac *πληρώσας ἐς τὸν ἀριθμὸν* c. 7. Wess. Quo pacto Plinii verba scripturae *πέλας* faveant, equidem non exputo: nec omnino satis adparet, quid Herodotum ibi testem citans spectarit Romanus scriptor. Illud multis documentis constat, saepe Plinium testimonia auctorum, quos nominat aut sequitur, parum adcurate adponere, adjicere interdum nonnulla verbis auctorum, alia detrahere; subinde etiam Graecorum auctorum sententiam non recte accepisse interpretatumque esse: quod in tam immensa suscepti operis mole, in tamque infinita rerum, quas complectitur, varietate nemini magnopere mirum debet videri. Quod h. l. ait Noster *ἀπολείπων τὸ ῥέεθρον*, (nempe *κατὰ τὸ ῥέεθρον*, *deficit quoad fluentum, quoad aquam quam vehit*) pro eo alibi simpliciter, *ἐπεὰν ἀπολίπῃ ὁ Νεῖλος*, II. 93. *quando deficit Nilus.* Similiter absolute, c. 22. *ἐκεῖνοι — δι' ἔτεος ἐόντες οὐκ ἀπολείπουσι.* Quare etiam cap. 14. *ἐπεὰν ὁ ποταμὸς — ἀπολείπῃ ὀπίσω* eodem modo accipiendum, quamquam ibi ex praecedd. intelligendum videri potuerat *ἀπολείπῃ τὰς ἀρούρας.* Pro *ἀπολείπων* perinde etiam *ἐπιλείπων* potuerat dicere, sicut VII. 43. (quamquam et ibi *ἀπέλιπε*, pro *ἐπέλιπε*, probati codd. dabant:) et III. 108. In verbi *πελάσας* interpretatione dissentiunt interpretes. Ut Vallam omittam, recte videtur Wesseling. dictionem *πελάσας ἐς τὸν ἀριθμὸν* cum illa c. 7. *πληροῖ ἐς τὸν ἀριθμὸν τοῦτον* contulisse; ut sit paullo minus *πελάσας*, quam *πληρώσας*. cf. IV. 181. Larcherus vero *πελάσας* de *accessu* i. e. de *incremento* fluvii accepit, cui opponatur *τὸ ἀπέρχεσθαι*, *recessus* s. *diminutio.* At (ut taceam, inauditum esse illum
180 verbi *πελάζειν* usum) satis erat perspicuum, *ἀπέρχεσθαι* h. l. opponi superiori *κατέρχεσθαι*, quemadmodum *ἀπολείπων* opponitur superiori *πληθύων*. Schweig. Rectius (ut quidem nunc mihi videtur) et propius ad verbum, Wess. cum Valla, nec tamen satis perspicue, *Relinquens fluenta*; nempe *Relinquens cursum quem adhuc tenuit et loca quae adhuc inundaverat.* Idem *in Lex.*

5. *αὔρας ἀποπνεούσας*] Commode h. l. Larcherus ex Scholiis ad Sophoclis Ajac. 683. haec adposuit: *Διαφέρουσι ἀλλήλων, (αὔρα καὶ ἄνεμος,) τῷ μὲν τὴν αὔραν ἐπὶ τῶν ἐξ ὑγροῦ ἐκπνοῶν τάττεσθαι· τὸν δὲ ἄνεμον, ἐπὶ τῶν ἐν ἀέρι πνευμάτων.* Schweig.

20 2. *Ἐτησίας*] Seneca Quaest. Nat. IV. 2. *Si Thaleti credis, Etesiae discedenti Nilo resistunt, et cursus ejus acto contra ostia mari sustinent: ita reverberatus in se recurrit; nec crescit, sed exitu prohibitus resistit, et quacumque mox potuit, inconcussus erumpit.* Iisdem argumentis, quibus Herodotus, utitur Diodorus Siculus I. 38. Larcher.

5. *πολλοὶ μὲν ἐν τῇ Συρίῃ ποταμοὶ*] Sunt quibus haec displicent:

esse enim quidem plures in Syria fluvios, (sed) evolvi in mare mediterraneum, eorumque in solem occidentem ostia tendere, non boream. Qui quidem si meminissent, etesias non magis e septemtrione quam occidentis plaga, sive οὐδέν τι μᾶλλον ἀπὸ τῆς ἄρκτου ἤπερ τῆς ἑσπέρας spirare, ut post Aristotelem Meteorol. II. 6. Diodorus observavit I. 39., in alia utique ivissent. De etesiis autem, atque eorum in Nili aestate exundantis ostia vehemente flatu, quae veterum nonnulli tradiderunt, a vero non recedunt. Philo, Aegypti incola, id fassus ultro est Vit. Mos. I. p. 620. A., et nostra aetate, diu eadem in regione occupatus, Maillet Descript. Aegypti p. 55. Neque ea tamen unica increscentis Nili caussa. WESS.

22 2. ἀπὸ τῶν θερμοτάτων τόπων ῥέων etc.] Aristides, t. II. pag. 334. ὁρμᾶται μὲν γὰρ ἐκ τῶν θερμοτάτων τῆς οἰκουμένης ὁ Νεῖλος δήπου, καὶ προϊὼν εἰς ἧττον αἰεὶ θερμήν. WESS.

Ib. τῶν τὰ πολλά ἐστι] Reiskius, τὰ ὧν τεκμήρια πολλά ἐστι — ὡς etc. Ego τῶν τὰ πολλὰ non moveo, et τεκμήρια sive μαρτύρια ad sententiam arcesso. *Quorum*, paullo ante scriptorum, *indicia multa adsunt viro*, etc. Nec discrepat sententia Abreschii. Prudenter vero de Nili incrementis Arrian. Indic. c. 6. WESS. — Si nude legeretur τῶν πολλά
181 ἐστι, facile adsentirer viris doctissimis, intelligi e sequentibus τεκμήρια posse: sed turbat adjectus τὰ articulus, qui quid huc faciat non video. SCHWEIG.

4. ὕσαι ἐν πέντε ἡμέρῃσι] A. Gellius N. Attic. VIII. 4. super hoc loco disputaverat, non sine Nostri taxatione, *quod scriptor historiae memoratissimus de aqua pluviali et nive rem non satis exploratam pro comperta posuerit*, sicuti praefert capitis IV. argumentum. Periit, quod dolemus, disputatio; verba quae superant, idem tum in Herodoto fuisse, quod nunc examinamus, commonstrant. Ponunt enim de *nive et aqua pluviali rem pro comperta non satis exploratam:* neque usquam ulla in Musa talis deposita est. Vim proinde arceo, opinatus coeli habitum et clima, sub quo scriptor aut Halicarnassi aut Thurii vitam transegit, paucis post nivem diebus pluviosum fuisse. Quae consequuntur de adusto hominum colore et de gruibus, Seneca non praeteriit Quaest. Nat. IV. 2., cui Euripidis cothurnum Helen. vs. 1497. adcommoda. WESS.

6. ἐκεῖνοι — ἀπολείπουσι] Vertunt, *non deficiunt, non desinunt esse perennes:* sed vide ne vel ex praecedentibus vel ex continuo sequentibus intelligi debeat οὐκ ἀπολείπουσι τὰ χωρία ταῦτα aut τούτους τοὺς τόπους. SCHWEIGH. *in Lex.*

23 1. ποταμὸν Ὠκεανὸν] De eodem iterum IV. 8. Homeri ποταμοῖο ῥέεθρα Ὠκεανοῦ Iliad. Ξ. 245. varie olim docti homines agitarunt, quemadmodum ex Strabone novimus lib. I. p. 9 = 4. Aegyptii autem, siquidem Diodoro I. 12. 36. et 96. adcredimus, Nilum suum pro Oceano censebant; alii ex mari Oceano amnis incrementa, quos Seneca in ordinem coëgit, derivabant. Confer Libanium in Basilico p. 140., Herodotea haec amplexum. WESS.

24 3. Θεὸς de sole tritissimum. Appianus Praefat. ἀρχομένου τε καὶ δυομένου τοῦ θεοῦ. Quae autem Noster de Nili auctis per aestatem

aquis et earum caussa, aliena sunt et saepe explosa. Lege Aristidem t. II. p. 341. et Diodorum I. 38. Wess.

25 3. ἀλλὰ καὶ ὑπολείπεσθαι] Cui usui illa circa solem relicta aqua? An ut illi alimento, quae plurium olim persuasio, cederet? Γελοῖοι πάντες, ὅσοι τῶν πρότερον ὑπέλαβον τὸν ἥλιον τρέφεσθαι τῷ ὑγρῷ, graviter Aristot. Meteorol. II. 2. Sequentia ad examen vocavit Salmasius in Solin. p. 303. Wess.

6. ὑποδεέστερος ἢ τοῦ θέρεος] Vide Matthiae Gr. gr. 452.

26 1. διακαίων τὴν διέξοδον αὐτοῦ] In Adnotationibus Gronov. αὐτῷ Me-
182 dicei sumitur ac si αὐτῷ sive ἑωυτῷ foret. Malo Aldi et plurium schedarum, atque ad aërem, qui solis transitu excandescat, referre. Wess. — At αὐτοῦ quoque ad solem fuerit referendum, et pro ἑαυτοῦ accipiendum: *sol exurit suum transitum*, id est, *omnia exurit qua transit.* Schweig.

27 οὐκ ἀποπνέει] Solus-ne Nilus nihil aurae exhalet, dubium est. Nostro adsentiuntur Diodor. Sicul. I. 38. Plinius Nat. Hist. V. 9. Aristides p. 361. atque alii. Prudentior Theophrastus de Ventis pag. 407., quem hanc ad rem advocavit Brodaeus Miscell. III. 30. Wess.

28 1. ὁ γραμματιστὴς τῶν ἱρῶν χρημάτων τῆς Ἀθηναίης] Valla, *scriba sacrarum Minervae pecuniarum; rerum*, loco *pecuniarum*, posuit Gronov. Verba ista Herodoti citans Pollux IV. 19. nil aliud monet, nisi quod γραμματιστὴς idem sit ac γραμματεύς. Sunt autem χρήματα non modo *pecuniae*, sed et *res pretiosae* cujusque generis, ut *vasa*, aliaque talia: VII. 190. IX. 83. et frequenter alias. Quam in partem Larcher in priore ed. versionis Gallicae non male, me judice, hunc hominem nominaverat *le garde des trésors sacrés;* provocans etiam ad Polluc. ibid. ubi γραμματεῖον ab Atticis dici ait, ἐν ᾧ ἀργύριον ἀπέκειτο, et ad Harpocrat. voc. ἀργυροθήκη. In posteriore vero editione idem vir doctus, praeeunte Michaëlis in Comment. Soc. Goetting. t. I. pag. 271., *hieroglyphorum*, i. e. *sacrarum scripturarum interpretem*, hic dici censuit. Id vero si voluisset Herodotus, ἱερογραμματεὺς puto dixisset, aut ἐξηγητὴς τῶν ἱερῶν γραμμάτων, non γραμματιστὴς τῶν ἱερῶν χρημάτων τῆς Ἀθηναίης. Schweig.

3. τὰς ὧν δὴ πηγὰς τοῦ Νείλου] Multa hujus disputationis redarguit Aristides, non ausus tamen diffiteri, Syenen inter et Elephantinen ὡς ἀληθῶς esse πέτρας μεγάλας δύο, earumque medium ex Aegyptiorum opinione Nili fontes continere: porro altitudinem fontium tantam esse, ut sub mensuram non cadat, καὶ τὸ βάθος γε οὐκ ἐφικτὸν εἶναι, p. 345. Ex Seneca non multum discrepantia ad Solin. p. 312. adscripsit Salmasius. Cur ergo insultant scriptori, quae auditu exceperat, narranti? Wess.

183 6. εἰ ἄρα ταῦτα γενόμενα ἔλεγε] Explicat Aristides, εἰ ἄρα ταῦτ᾽ ἀληθῆ, δοκεῖν αὐτῷ δίνας ἐνταῦθα εἶναι καὶ παλιῤῥοίας τοῦ ποταμοῦ, et recte. Namque τὰ γενόμενα, non utique alia, quam *quae sunt et reapse contingunt.* Reiskius his curam insumsit Miscell. Lips. vol. VII. pag. 630. Wess.

Ib. οἷα δὲ ἐμβάλλοντος etc.] Qui voculam hinc ejecit, quia non meminerat additam voci οἷα, minuta talia cautius neglexisset ὡς ἀετὸς

θρίπας. Ut ἅτε, ἅτε δὲ, et ἅτε δὴ, sic et οἷα, sed frequentius οἷα δὲ, leguntur etiam apud Herod. hoc quidem eadem structura I. 61. οἷα δὲ παίδων οἱ ἐπαρχόντων. I. 189. III. 4. III. 25. Nostro quoque loco voculam δὲ nexus necessariam monstrat. Valck.

29 3. τοὺς δεῖ τούτῳ τῷ τρόπῳ διεκπλῶσαι etc.] Dionysius Longinus περὶ Ὑψ. Sect. 26. p. 152. narrationis Herodoteae elegantiam et perspicuitatem admiratus, ὁρᾷς, inquit, ὦ ἑταῖρε, ὡς παραλαβών σου τὴν ψυχὴν διὰ τῶν τόπων ἄγει, τὴν ἀκοὴν ὄψιν ποιῶν. Et sunt profecto adtendentibus longe cultissima. Wess. Ἀπίξαι ne Graecum quidem. ἀπίξεαι dubio vacabat, ubi in vicinis ista legebantur: τὴν διεκπλώσας ἥξεις: et ἔπειτα — ὁδοιπορίην ποιήσεαι: tum αὖτις — δυώδεκα ἡμέρας πλεύσεαι, καὶ ἔπειτα ἥξεαι. Hoc etiam mutatum ivit in ἥξεις Gronov. Valck.

4. Ταχομψῶ] Derivant a v. χάμψα crocodilum significante. Vide Creuzero citatos Comm. Herod. p. 83. Jablonski Voc. Aegypt. pag. 388., Champollion *l'Aegypte sous les Pharaons* I. p. 152.

7. τῇ οὔνομά ἐστι Μερόη] Describitur a Diodoro I. 33. et Strabone XVII. p. 1139=790. quorum is a Cambysis matre, hic a sorore sive uxore ejusdem nomen sortitam perhibet: Josephus in pari fere caussa est; et tamen a Bocharto, Phaleg. II. 36. erroris propterea arguitur. Tu vide Liban. in Antiochico p. 343. Wess. Conf. Heeren, in *Ideen über die Politik . . . der alten Welt*, t. II. p. 398. seqq. Schweig.

30 1. ἥξεις ἐς τοὺς Αὐτομόλους] De his *Automolis*, s. *Transfugis Aegyptiis* consuluisse juvabit quae commentatus est Heeren in libro modo laudato p. 411. seqq. et in singulari Commentatione de Militum
184 Aegyptiorum in Aethiopiam migratione et coloniis ibi conditis, inter Commentat. Soc. Reg. Scient. Goett. t. XII. p. 48. seqq. Schweig.

Ib. Ἀσμάχ] Etsi nihil hoc de vocabulo constitutum habeam, Steph. Byz. et plurium schedarum judicium sequi libuit: fateor Stephanum non nihil discedere, sed illi dudum e Nostro medicinam Hartungus fecit Cent. I. 3. p. 641. Ἀσχὰμ Medicei cum simili Arabum vocabulo, sinistram notante, contendit Reiskius, non neglectis Auxumitis et Aethiopum urbe Auxumi. Ex Hebraeorum sermone Ἀσμὰχ arcessivit Relandus Diss. de Coptica Ling. ad Wilkins p. 97. Alii alia, quae in re ancipiti admodum missa facio. Lege et Diodor. I. 67. Wess.

4. ἐν Δάφνῃσι τῇσι Πηλουσίῃσι etc.] Daphnae, uti Bochartus, in sacris Prophetarum Oraculis *Taphnes*, nec longe a Pelusio in Itinerario Anton. p. 163. Wess.

Ib. Ἀραβίων καὶ Ἀσσυρίων] Saepenumero quidem, quod a Relando, Spanhemio, aliisque ostensum, *Syria* et *Assyria*, *Syri* et *Assyrii* promiscue Veteribus commemorantur; semper tamen Herodotus *Syrios* ab *Assyriis* distinguit; hic itaque corrigendum Συρίων. Agit enim de custodibus, quos ad Aegypti fines collocarit Psammetichus: ad Orientem Aegypto sunt objecti Arabes et Syrii Palaestini: τῆς γὰρ Ἀραβίης τὰ παρὰ θάλασσαν Σύριοι νέμονται lib. II. 12. ubi mox jungit τὴν Ἀραβίην τε καὶ Συρίην: tum c. 116. ὁμουρέει ἡ Συρίη Αἰγύπτῳ. Conferri possent in re minime dubia lib. II. 158. III. 5. et 91. IV. 39. VIII. 89. Valck.

7. οὐκ ἔα] *Vetabat*, Valla. *Vetat* lex, sive legislator, diciturque οὐκ ἐᾷν, Isaeo p. 80, 44. et Demostheni p. 143, 96. Sed apud Herodotum οὐκ ἐᾷν nuspiam[b] est imperantis, at mitibus verbis *dissuadentis:* hoc in loco fugitivos Psammetichus *adsequutus multis verbis obsecrabat, Deosque Penates deserere dehortabatur:* ἐδέετό τε (hoc intersero) πολλὰ λέγων, καί σφεας θεοὺς πατρῴους ἀπολιπεῖν οὐκ ἔα. Lib. V. 96. at-
185 que alibi ter quaterve recurrit illud eodem semper molliori significatu. Venuste Xenophon. Κυρ. Ἀναβ. VII. p. 240, 8. ἐπήρετο δ' Σεύθης τὸν παῖδα, εἰ παίσειεν αὐτὸν ἀντὶ ἐκείνου, (τὸν ἐραστὴν ἐστὶ τοῦ ἐρωμένου) οὐκ εἴα ὁ παῖς, ἀλλ' ἱκέτευε μηδὲ ἕτερον κατακαίνειν: *negabat puer; obsecrabatque neutrum ut interimeret.* Lib. II. Ἑλλ. p. 267, 8. tametsi de Cyro dicatur, οὐκ εἴα ναυμαχεῖν notat *dehortabatur.* Apud Thucyd. VI. 72. cladem passos Syracusanos suos Hermocrates ἐθάρσυνέ τε καὶ οὐκ εἴα τῷ γεγενημένῳ ἐνδιδόναι. Lib. I. 28. et VII. 48. οὐκ εἴα ἀπανίστασθαι. Veterum formulam repraesentarunt imitatores. Valck.

8. τῶν δέ τινα] Dictum Automolorum celebre est, obscurius abs Aristotele positum Rhetor. III. 16. p. 149., manifestius in Diodori I. 67. et Plutarchi t. II. 601. d. Wess.

31 2. οὗτοι γὰρ συμβαλλομένῳ μῆνες] In mensium numero, quos ab Elephantine Meroën versus et Automolos proficiscentes conterunt, dissentit Aristides Orat. Aegypt. p. 346. Cujus discordiae caussa est, quod ambo ex aliorum narrationibus, saepe numero ambiguis, acceperunt. Wess.

32 Quae hoc cap. de juvenum Nasamonum itinere per deserta Libyae narrantur, interpretatus est illustravitque Heeren in libro jam saepius a nobis laudato, *Ideen* etc. t. II. p. 216. seqq. Schweig.

4. ἡ τελευτᾷ τῆς Λιβύης] Certum est, veterum opinione promontorium Soloënta, quod et IV. 43., Africae versus occidentem solem censitum fuisse terminum. Mox τῶν ἐπὶ θάλασσαν revocavi, scriptoris mori et codicum auctoritati obsecundans. Absolet sane Africae in mediterraneum mare vergentes nationes τοὺς ἐπὶ θάλασσαν κατήκοντας, tum ὑπὲρ τούτων et ὑπὲρ θαλάσσης eas adpellare, quae regionis interiora καὶ θηριώδεα habent. Vide modo IV. 171. et 181. et exemplorum abunde erit. Wess.

6. Ἐπεὶ ὦν τοὺς νεηνίας etc.] Frequens in hoc scriptore ἐπεὶ atque ἐπεί τε, infinita oratione sequente: similes structurae IV. 10. VII. 3. et 150. VIII. 111. dicta adfirmant, et quae H. Stephanus de Dialect. p. 138. Wess. Iterum iterumque totam istam ῥῆσιν relegens intellexisse mihi videor, particulam ἐπεὶ recte hîc a Wesselingio ea notione, quae in narrationibus praesertim usitatissima est, acceptam fuisse;
186 apodosin autem periodi in illis verbis inesse διεξελθόντας δὲ — ἰδεῖν δή κοτε etc. In apodoseos initio poni subinde particulam δὲ, praesertim quando in protasi eadem posita erat, satis notum: quo de genere cf. Lexicon Polybian. p. 125. et vide Herodot. I. 116. Schweig.

h Se ipsum corrigit Valckenaerius ad VIII. 69. monens, „Sed est et illud apud „Herodotum vetantis, nam ἡ Πυθίη οὐκ „ἔα IV. 164. ὁ θεὸς οὐκ ἔα VIII. 36. quorum ad II. 30. non recordabar.“

8. *ἄνδρας μικροὺς, μετρίων ἐλάσσονας*] Pygmaei sunt, prudentius, quam poëtarum in fabellis, hic descripti; a quorum pictura non longe abit Nonnosi, qui eos in Aethiopiae finibus vidit, narratio. Sic Photius ex eo, cod. III. Biblioth. p. 8. *ἐνέτυχε γάρ τισι μορφὴν μὲν καὶ ἰδέαν ἔχουσιν ἀνθρωπίνην, βραχυτάτοις δὲ τὸ μέγεθος, καὶ μέλασι τὴν χρόαν, ὑπὸ δὲ τριχῶν δεδασυμένοις διὰ παντὸς τοῦ σώματος.* Itaque in fabulis, si illa fide fulciuntur, putari non debent. Idem nempe, bene Is. Vossius, efficiunt aestus et frigus intensissimum, quamvis diversa ratione: nam, qui nimio sole coquuntur, illi breves sunt et exiles, praesertim in siticulosis regionibus, ad Melam III. 8., quibus jungi possunt a Ludolfo disputata Comment. in Histor. Aethiop. p. 70. WESS.

33 4. *Πυρήνης πόλιος*] Aristoteles Meteorol. I. 13. montem signavit, Noster urbem; quo titulo in Celtis cum nulla sit, Stukius ad Peripl. Ponti Euxin. p. 164. *Πυρήνης ὄρους* sive *ὄρεος*, vel aliud quid hujusmodi, legendum conjicit esse: cui paria non facio. Herodotus ex auditu haec deponit, in omnibus non fallente. Monuit Glareanus et Stukius ex eo, non longe ab Istri fontibus duo amnes Brygen seu Pregen scaturire et cum eo misceri, vicinamque illis regionem Preginam sive Pryginam adpellari: fieri potuisse, ut *Πυρήνη* inde gigneretur. Gemina illis Dalecampius ad Plinium H. Nat. IV. 12., in eo reprehendendus, quod *Πυργήνης χώρης* Nostro obtrudat. WESS.

5. *Κελτοί εἰσι ἔξω Ἡρακλήϊων στηλέων*] Corrigunt Clericus et Bouherius Diss. Herodot. c. 19. *ἔσω Ἡρ. στηλέων*, siquidem Celtae, sub quorum nomine Hispani continentur, extra columnas istas censeri nequeant. At haec vide. Ad Calpen fixae credebantur columnae; unde diversa ratione cis et uls columnas multa considerari poterant. Omnia extra Herculis fretum in Oceanum versa *ἔξω στηλῶν Ἡρακλείων* Straboni I. p. 82=47., cui et pars extima Lusitaniae, sese vehementer
187 porrigens ac incurvans, *τὸ ἐκτὸς Ἡρακλείων στηλῶν κύρτωμα τῆς Εὐρώπης* pag. 112=64. Praeterea *ἐντὸς στηλῶν* insulae contra Hispaniam in mediterraneo mari, *ἔξω δὲ στηλῶν, τὰ Γάδειρα* sive Gades lib. III. pag. 256=168. Jam Celtae ad flumen Anam et Lusitaniae promontorium Sacrum et Nerium, cui et Celtico nomen, sedes olim habuerunt, eodem teste lib. III. p. 230. B=153. Atque his dudum scriptis adfertur Biblioth. Germ. t. XXIV. pars II., in qua Pellouterii Responsio ad Schoepflini dubia, de situ Celtarum in Hispania eadem tradens p. 396. WESS.

6. *ῥέων — διὰ πάσης Εὐρώπης*] Hae quidem voces orationis Herodoteae lenem cursum impediunt, criticisque furcillis hinc videntur ejiciendae, si vera suspicor, sic olim ad oram positae:

τελευτᾷ δὲ ὁ Ἴστρος ἐς θάλασσαν	*ῥέων*
τὴν τοῦ Εὐξείνου πόντου	*διὰ πάσης*
τῇ Ἰστριηνοὶ Μιλησίων οἰκέουσι ἄποικοι	*Εὐρώπης*

Repeti poterant e lib. IV. c. 49. ubi *ῥέει διὰ πάσης Εὐρώπης ὁ Ἴστρος (ἀρξάμενος ἐκ Κελτῶν, οἳ ἔσχατοι πρὸς ἡλίου δυσμέων μετὰ Κύνητας οἰκέουσι τῶν ἐν τῇ Εὐρώπῃ) ῥέων δὲ διὰ πάσης τῆς Εὐρώπης ἐς τὰ πλάγια τῆς Σκυθίης ἐσβάλλει.* Hic ista post parenthesin Herodoteo more requirebatur

repetitio: nostro loco paulo dixerat ante de Danubio *ῥέει μέσην σχίζων τὴν Εὐρώπην*. Istis, quae dicebam, rejectis nihil hic remanet impediti. Locorum praeterea monstrat comparatio, quomodo capiendum sit *μετὰ Κύνησιας*, IV. 49. *exceptis* nempe *Cynesiis*. Hi ultimi habitabant ad Occidentem Europae; Celtae paene ultimi: in Celtarum regione ponit Herodotus Danubii fontes, illinc per Europam fluentis, seseque tandem in Pontum Euxinum circa Istriam exonerantis. VALCK.

34 3. *ἡ δὲ Αἴγυπτος — κέεται*] Haec alienissimo loco legi contendit T. Faber, atque in librum IV. reducenda: *Quid enim*, inquit Epist. I. p. 29. *ad comparationem Nili cum Danubio situs Aegypti, qua Ciliciae montana aspicit, facere potest?* Mea sententia lib. IV. prorsus ista locum non invenirent; hic autem pernecessaria apte respondent ad
188 argumentationem Herodoti, haud sanequam comparantis *longitudinem Nili per Aegyptum cum cursu Danubii per Europam fluentis*, quod putabat Faber: nihil minus. Ostendere nititur, *τὸν Νεῖλον τῷ Ἴστρῳ ἐκ τῶν ἴσων μέτρων ὁρμέεσθαι*. (c. 33.) Tractum ille duntaxat cursumque Nili atque Istri comparat ab Occidente versus Orientem fluentium. Ad quaestionem a Fabricio sibi positam altius Herodotea retractare debuerat Faber. Nilus secundum Herodotum (II. 22.) Libyam permeans et Aethiopiam *ἐκδιδοῖ ἐς Αἴγυπτον*. Quousque supra Aegyptum Nili fontes persequuti dicantur, narrat cap. 29. et seqq. Supra Aegyptum fluit ab Occidente, *ῥέει ἀπὸ ἑσπέρης τε καὶ ἡλίου δυσμέων*. (cap. 31.) Tum narrationem interserit, qua per Libyae deserta quam longissime progressi juvenes Nasamones flumen invenisse magnum dicuntur, *ῥέειν δὲ* (cap. 32.) *ἀπὸ ἑσπέρης αὐτὸν πρὸς ἥλιον ἀνατέλλοντα*. Nilum fuisse conjicit Herodotus; tandem hunc Nili cursum comparans cum cursu Danubii. Nilus ipsi dicitur *μέσην τάμνων Λιβύην*: Ister *μέσην σχίζων τὴν Εὐρώπην*. Nilus fluit ab Occidente Libyae; Ister ab Occidentali parte Europae. Ister *τελευτᾷ ἐς θάλασσαν τὴν τοῦ Εὐξείνου πόντου, τῇ Ἰστριηνοὶ — οἰκέουσι*: Nilus *ἐκδιδοῖ ἐς Αἴγυπτον*. Aegyptus terminus est Orientalis, ad quem ab Occidente Libyam pervadens pertingit Nilus: hanc, cursu mutato, mediam secans effluit in mare. Jam vero monstrandum erat, Aegypto objectum respondere locum, quo se Danubius in Pontum exoneraret Euxinum: *Aegypto*, inquit, *opposita est Cilicia montana: hinc recta via pergendo quinque diebus perveniri potest Sinopem, ad Pontum Euxinum sitam: Sinope objacet Istro, se in illud mare exoneranti.* Tandem e dictis concludit: *οὕτω τὸν Νεῖλον δοκέω, διὰ πάσης τῆς Λιβύης* (*per totam Africam;* ut Danubius *per totam Europam:*) *διεξιόντα, ἐξισοῦσθαι τῷ Ἴστρῳ*. VALCK.

35 2. *ἤθεά τε καὶ νόμους*] Quinimo *ἤθεά τε καὶ νόμους* habebant Aegyptii, quae pleraque prorsus essent aliorum populorum moribus atque institutis contraria. *Ἐκεῖ γὰρ οἱ μὲν ἄρσενες κατὰ στέγας θακοῦσιν ἱστουργοῦντες· αἱ δὲ σύννομοι Τὰ ἔξω βίου τροφεῖα πορσύνουσ᾽ ἀεί*: Sophocl. Oed. in Col. vs. 331. Herodotus, *αἱ μὲν γυναῖκες*, inquit, *ἀγοράζουσι καὶ καπηλεύουσι, οἱ δὲ ἄνδρες κατ᾽ οἴκους ἐόντες ὑφαίνουσι*. Secundum Nymphodorum *ἐν τῷ ιγ* sive *ἐν τῷ γ τῶν Βαρβαρικῶν* apud Schol. Soph.
189 muliebria munia viris in Aegypto primus adsignavit Sesostris; quod, si fidem invenit, Rex bellicosissimus censendus est constituisse,

posteaquam plurimas gentes subjugasset, ἀποστήσας τὰ πλήθη ἀπὸ τῶν πολεμικῶν ἔργων, Diodor. Sic. I. 56., qui his simillima de Amazonum maritis probabilius narrat II. 45. III. 53. Ceterum e Nymphodori fragmento Herodoteum ἀγοράζουσι interpretari debuerant ἐν ἀγορᾷ περιπατοῦσιν, aut διατρίβουσι: quo significatu semper verbum ἀγοράζειν Herodotus, (III. 137. et 139. IV. 78. et 164.) veteres etiam Attici praesertim adhibuerunt, quorum usum Grammatici respiciunt Atticistae. Quia rarissimum erat *emendi* sensu apud Oratores antiquos, in Hyperidis Deliaca, Ἀγοράσαι, ἀντὶ τοῦ ὠνήσασθαι, positum adnotavit Harpocration: orationis ista pars superest Scholiis in Hermogenem, excitata Casaubono in Athen. X. vi. et d'Orvillio Exercit. Deliaca p. 110. Valck. — Cur ἔθεα, quam ἤθεα, maluerit vir doctus, haud satis video. ἔθεα videntur magis esse *consuetudines singulorum; ἤθεα, publici* magis *mores*. Vide IV. 95. 106. VIII. 144. De morum Aegyptiorum et Graecorum discrepantia lepidissimi exstant versiculi Anaxandridae comici apud Athenaeum VII. p. 299. seq. Schweig.

Ib. αἱ μὲν γυναῖκες ἀγοράζουσι] Tractavit haec Spanhemius ad Julian. Or. I. p. 142. Sed ἀγοράζειν hoc loco idem est atque in foro agere et versari, sicuti III. 137. Recte Nymphodorus in Schol. Oed. Colon. Sophocl. 350. αἱ μὲν γυναῖκες ἐν ἀγορᾷ περιπατοῦσι καὶ καπηλεύουσι, de Aegyptiis; tum οἱ δὲ ἄνδρες κατὰ τὴν οἰκίαν ὑφαίνουσι, at nihil ibi de texendi more, quem clarissima luce Salmasius ad Vopisci Aurelian. cap. 46. p. 564. et post eum Braunius Vestit. Sacerdot. Hebr. lib. I 16. p. 267. etc. circumfudit. Wess.

36 1. τῇ μὲν ἄλλῃ κομέουσι] Non negavit his Salmasius operam, de Coma p. 542. talia derivans, quae sine controversia inde confici non possunt, bene observante Dukero in Thucydid. I. 6. Wess.

2. τοὺς μάλιστα ἱκνέεται] A poëtis omittitur interdum in talibus praepositio; addit Herodotus; qui et hic scripsisse videtur, ἐς τοὺς μάλιστα ἱκνέεται, nempe τὸ κῆδος; *qui* quidem *genere sint proximi*, at-
190 que idcirco ταφῆες et κηδεσταί. Lib. VI. c. 57. δικάζειν πατρούχου παρθένου πέρι, ἐς τὸν ἱκνέεται ἔχειν. conf. c. 109. *Ad aliquem venire* dicitur *pecunia* vel *haereditas*. Solon: μὴ ἐπιτροπεύειν εἰς ὃν ἡ οὐσία ἔρχεται τῶν ὀρφανῶν τελευτησάντων, apud Diogen. Laërt. I. 56. cui legi Charondae contrariam explanans Diodorus Sic. XII. 15. τῆς οὐσίας, inquit, εἰς ἐκείνους καθηκούσης. *Iis esse adjuncta Sacra,* scribit Cicero de Legg. II. c. 19. *ad quos patris familias morte pecunia venerit.* Valck. Ergo ἐς τοὺς voluerat vir doctus. At similiter IX. 26. ἡμέας ἱκνέεσθαι, pro ἐς ἡμέας dixit Noster. Schweig.

3. δίαιτα.] De *victu* interpretatus est Larcher: *Les autres peuples prennent leur repas dans un endroit separé des bêtes, les Egyptiens mangent avec elles.* Qua strictiore notione frequenter quidem apud alios auctores usurpari novimus id vocabulum; nec vero apud Nostrum. Vide I. 35. 157. II. 68. etc. Schweig.

4. ἀπὸ πυρέων — ζεάς] Belle de his Ol. Celsius Hierobotan. P. II. p. 101. et 122. Wess.

5. τὸν δὲ πηλὸν τῇσι χερσί.] Huc praeter Strabonem XVII. pag. 1179. c = 823. spectat Anonym. in Pythag. reliquiis pag. 714. τὸν

πηλὸν δεύειν ταῖς χερσὶ, τὸν σῖτον τοῖς ποσὶ, τήνοις καλὸν, ἀλλ' ἄμῖν τὸ ἐναντίον. Qui quidem meminerit, *vinum* secundum Grammaticos Ionice dictum πηλὸν, et οἶνον πατεῖν Hybriae ap. Athen. XV. pag. 696. A. hic forsan per πηλὸν, *uvas* intelligat pressas in torculari: sed *vinum* nuspiam ita vocat Herodotus, secundum quem vitibus etiam caruit Aegyptus: vid. Wesseling. ad Diodor. t. I. p. 19. VALCK. conf. Hamakeri Lectt. Philostrat. p. 5. seqq.

6. εἵματα τῶν μὲν ἀνδρῶν ἕκαστος ἔχει δύο.] Hinc in Schol. ad Soph. Oed. in Col. vs. 331. corrigendus est Nymphodorus: τοῖς μὲν δύο ἱμάτια περιέβαλε, ταῖς δὲ ἕν: vulgatur, ταῖς μὲν δ. ἱ. π. τοῖς δὲ ἕν. Huc Sesostris ista dicitur in usum introduxisse, ὑπολαμβάνων ἅμα τοῖς ἐπιτηδεύμασι καὶ τὰς ψυχὰς αὐτῶν ἐκθηλύνεσθαι· ὃ καὶ Λυδοῖς ὕστερον συμπεσεῖν φασίν. Lydi cum a Cyro defecissent, κέλευέ σφεας, inquit Croesus apud Herod. I. 155. κιθῶνας — ὑποδύνειν τοῖσι εἵμασι: quod Polyaenus dixit στολὴν γυναικείαν φορεῖν lib. VII. cap. 6, 4. De Cyro Lydis-
191 que narrata transtulit in Xerxen et Babylonios Plutarch. t. II. pag. 173. c. De Aegyptiis conf. Herod. II. 81. VALCK.

9. διφασίοισι δὲ γράμμασι χρέωνται] De Aegyptiorum litteris docte et prudenter Warburton Divin. Legat. Mosis lib. IV. sect. 4. Usi olim fuerunt *sacris* sive *Hieroglyphicis*, quales in obeliscis aliisque monumentis cernuntur: usi etiam δημοτικοῖς, quas *populares* et *currentes* adpellare licebit. WESS.

37 3. εἵματα δὲ λίνεα φορέουσι] *Lineas* vestes Herodotum videri dicere non modo quae ex *lino*, sed quae ex *gossypio* vel *bysso* confectae erant, jam ad I. 195. monuimus. *Vestes ex gossypio sacerdotibus Aegypti gratissimae*, ait Plinius lib. XIX. cap. 1. sect. II. 3. conf. Polluc. VII. 75. et Forsterum de Bysso veterum p. 85. laudatum Heerenio in *Ideen* etc. t. I. p. 137. SCHWEIG.

Ib. τά τε αἰδοῖα περιτάμνονται] De sacerdotibus recte: neque enim omnibus Aegyptiis illa circumcisionis, nisi si mysteriis initiari et ad sacras scientias admitti vellent, necessitas. Docuit Huëtius in Origen. ad Genes. p. 16. et in Homil. V. in Jerem. p. 159. edit. nov. multoque uberius Vonckius, Obs. Miscell. cap. 1. pag. 66. Caussam ritus, quam Noster adfert, ridiculam ait Jameson, Spicil. Antiq. Aegypt. c. 14. p. 339.; potuisse enim sacerdotes munditiae et salubritati consulere sine circumcisione. Fateor id ultro. Vitio-ne tamen cedere scriptori debet, si, quem obtendebant Aegyptii colorem, signet? Philonem Jud. de Circumcis. p. 810. c. Vir Cl. in consilium ubi misisset, potuisset sapere. Addit doctissimus Judaeorum, non aliam ob rationem sacerdotes corpus adcuratissime radere, et Synesius Encom. Calvit. p. 70. D. cum Petavii observatis. WESS. — Conf. Michaëlis, *Mosaisches Recht*, t. IV. §. 186. et Meiners, *De Circumcisionis origine et caussis*, in Commentatt. Soc. Reg. Goetting. t. XIV. pag. 211. seq. SCHWEIG.

8. δίδοται — οἶνος ἀμπέλινος] Eum in modum cap. 60. At c. 77. usum Aegyptiis οἴνου ἐκ κριθέων sive *vini ex hordeo* largitur, quoniam vites regioni deessent: quod quidem an districte verum sit, alias quaeremus. Plutarchus, post Psammetichi aetatem, aditu Graecis

192 intra regionem patefacto, vini potum regibus et sacerdotibus placuisse, de Isid. et Osir. c. 6., antea pestiferi quid illi adesse opinatis, innuit. Ut ut fuit, *οἴνου οἱ μὲν οὐδ' ὅλως, οἱ δὲ ὀλίγιστα ἐγεύοντο*, Chaeremon in Porphyr. Abst. Anim. IV. 6. Conf. Herodot. III. 5. Jablonski Panth. Aegypt. II. I. p. 131. et nota Salmasium, *ἀμπέλινον* de foliis, *ἀμπέλιον* in vino usurpari adservantem ad Achillem Tat. lib. II. p. 67. Wess.

9. *οὔτε τρώγουσι*] *Τρώγειν* de *crudis* olim placuit unice: testantur *τρωκτὰ* et *τρώξιμα*, quae *ὠμὰ ἐσθιόμενα* exponit Galenus: accedit verbi in his libris usus, I. 71. II. 92. [IV. 177.] Bene, quamquam generalius, Plutarchus Symp. VIII. 8. *οὔτε γὰρ σπείρειν, οὔτε σιτεῖσθαι κύαμον Αἰγυπτίους, ἀλλ' οὐδὲ ὁρῶντας ἀνέχεσθαί φησιν ὁ Ἡρόδοτος.* Wess.

38 1. *βοῦς — νομίζουσι*] Non omnes mares boves sacros censebant, sed *τοὺς καθαροὺς* tantum. Hoc planum est e sequentibus. Vocem *καθαροὺς* sine caussa excidisse putabat Wesselingius.

2. *ἐπεοῦσαν*] Ad *ἴδηται* intellige ex praecedentibus *ὁ δοκιμάζων*, nempe *τῶν τις ἱρέων*, ut mox deinde ait. Schweig.

3. *ἐν ἄλλῳ λόγῳ*] Scil. III. 28. Schweig.

5. *γῆν σημαντρίδα ἐπιπλάσας*] Contendit Victorius Variar. XIV. 4. hanc *σημαντρίδα* cum Ciceronis Orat. pro Flacco c. 16. *creta Asiatica*. In Salmasium ad Solin. p. 157. non dissimilia opinatum, Gronovius calamum strinxit. Quam ego litem meam non facio. Cui enim bono? Plutarchus *τοὺς σφραγιστὰς τῶν ἱερέων* et sigilli caelaturam Isid. et Osir. loco supra citato, sive cap. 31., expingit: tetigit et Steph. le Moyne ad Polycarpi Epist. pag. 410., talia Nostro contribuens quae recusat. Wess.

39 2. *ἐπ' αὐτοῦ*] Scil. *βωμοῦ.*

40 2. *Ἐπὴν προνηστεύσωσι τῇ Ἴσι* etc.] Induxit haec Medicei imperio Gronovius; ego vero, plurium codd. jussu, veterem reduxi in sedem. Quid Gronovium inpulerit, adnotationes ostendent; in quis tamen conplura, non magni roboris. Negat Herodoteum esse *βῶν*, quam ipse vocem non movit VI. 67., quamque Parisienses scripti atque alii hoc non habent loco: urguet, his sine caussa idem dici, repetique
193 brevi intervallo *προνηστεύσαντες δὲ, θύουσι.* Atqui de Aegyptiorum circumcisione, ut uno tantum utar exemplo, iteratio similis c. 36. 37. Quod illi vero validissimum argumentum ex ratione dictionis *ἐξ ὧν εἷλον*, pro instauratis aeque firmum stat. Jam vide verborum cohaerentiam: significat Noster, maximam se deam et festum ejus maximum descripturum: habent utrumque suam in possessionem restitutа; quae si auferas cum Medic., ex parte sermo truncus incedit. Adde conspirantem tot msstorum consensum. Id ignorare me fateor, Vallam quid tandem, ut *κατεύξωνται obdormierunt* redderet, adegerit. An *καθεύδωνται* invenit? Quod si reperit, cautione utique fuerat opus. Wess. — Insignem speciem habere scripturam eam, quam vir praestantissimus revocavit, minime equidem negaverim. Sed restituta illa, quam probati libri nobis conservarunt, multo aptius mihi visa erat cohaerere Scriptoris oratio. Schweig.

Ib. κοιλίην μὲν κεινὴν πᾶσαν ἐξ ὧν εἷλον.] Plana sententia: *totum abdomen exenterant*, (intestina omnia ex alvo eximunt,) *viscera vero in corpore relinquunt.* Cur vero cum Schneidero (in Lex. crit. Graecae linguae, voc. Κοιλία) *ventriculum simul cum intestinis exemtum* hîc intelligamus, caussam equidem video nullam. Schweig.

4. ἐπεὰν δὲ ἀποτύψωνται] Obversabantur ista docto nugatori, cujus Ionicum de Syria Dea libellum inter Lucianea retulerunt, t. III. pag. 454. ubi Adonin ab apro interemptum in sua regione ferebant Byblii, καὶ κατὰ (sic legerim) μνήμην τοῦ πάθεος τύπτονταί τε ἑκάστου ἔτεος, καὶ θρηνέουσι· — ἐπεὰν δὲ ἀποτύψωνται καὶ ἀποκλαύσωνται. Optime Hesych. Herodoteum ἀποτύψωνται interpretatur, παύσωνται τοῦ τύψασθαι: *ubi plangere desierint*, Leopard. VII. Em. c. 12. qui Lucianea quoque comparavit. Ut in his τύψασθαι et ἀποτύψασθαι, sic II. 73. πειρᾶσθαι αὐτὸ φορέοντα· ἐπεὰν δὲ ἀποπειρηθῇ. Dantur hujus generis plura: Ἀποφοιτᾶν Eustathius interpretatur παύσασθαι φοιτῶντα. vid. Piersonum in Moerid. Attic. pag. 400. τῆς σχολῆς ἐκφοιτήσας est apud Diogen. Laërt. X. 6. Valck.

41 1. τὰς δὲ θηλέας οὔ σφι ἔξεστι θύειν] Porphyrius Abst. An. II. 11. his consimilia, non sine naturali quadam instituti caussa. Duravit Aegyptiis ea superstitio in Constantii Imp. tempora. De bucula,
194 hortos rigante, ἐπεχείρησαν θῦσαι καὶ ἔθυσαν ἄν, εἰ μὴ θῆλυ τοῦτο ἦν. τὰ τοιαῦτα γὰρ ἔλεγον μὴ ἐξεῖναι παρ' αὐτοῖς θύεσθαι, Athanasius Histor. Arianor. ad Monach. c. 56. p. 378. Isidis simulacrum bubulis cornibus dabit Plutarch. Isid. et Osir. c. 19., et Nostri imitator Libanius, ἡ γὰρ δὴ Ἶσις, τὸ βούκερων ἄγαλμα, τὸ Αἰγύπτιον, Antiochici pag. 353. Wess.

4. ἢ καὶ ἀμφότερα ὑπερέχοντα] Antigonus Caryst. Hist. Mirab. c. 23. οἷον ἐν Αἰγύπτῳ τὸν βοῦν ἂν κατορύξῃς — ὥστε αὐτὰ τὰ κέρατα τῆς γῆς ὑπερέχειν etc. Wess.

42 1. ὅσοι μὲν δὴ — ἵδρυνται] Fortasse scribendum ὅσοις μὲν δὴ Διὸς Θηβαιέος ἵδρυται ἱρόν: et paulo inferius, ὅσοι δὲ δὴ τοῦ Μένδητος ἔκτηνται ἱρόν. Voculas δὲ δὴ sic saepenumero conjungit Herodotus, qui cap. 44. εἰρόμην, ait, ὁκόσος χρόνος εἴη ἐξ οὗ σφι τὸ ἱρὸν ἵδρυται. Valck. Non erat cur sollicitaretur vulgatum. Idem valet ἵδρυνται ac ἱδρυμένον ἔχουσι, sive ἱδρύκασι ἑαυτοῖς: pro quo ἱδρυσάμενοι ἔκτηνται dicit cap. 44. Cf. ad I. 180. Ridicule Larcher: *Tous ceux qui ont fondé le temple de Jupiter Thébéen.* Schweig.

Ib. Διὸς Θηβαιέος] Ἵδρυνται ἱρὸν in Vallae Latinis *templum incolunt*, verius *sacrum sive aedem constituunt*[1], ut c. 41. 44. et Diodor. Sic. I. 15. Wess.

5. Νάκος de arietis vellere Grammatici recusant, merito reprehensi a Bocharto Hierozoic. P. I. c. 42. lib. II. De titulo Ammonis κριοπροσώπου nihil addam, nisi recurrere IV. 181. et in Luciani Astrol. c. 8. et Proclo in Timaeum p. 30. Wess.

6. φωνὴν — νομίζοντες] Adridere posset φωνῇ, ob IV. 117. φωνῇ — νομίζουσι Σκυθικῇ. Sed illud aeque probum. Sic I. 142. γλῶσσαν δὲ οὐ τὴν αὐτὴν οὗτοι νενομίκασι. Alia hoc de genere Portus subpeditabit,

[1] Potius *constitutum habent.* SCHWEIG.

quibus ex Dione Cassio, si quae necessitas, magna foret accessio. In Cononis Narrat. 44. *ὃς τὴν αἰχμάλωτον γυναῖκα ἐνόμισε καὶ τὸν παῖδα αὐτῆς ἔθετο* mutatum ivit Galeus, non citra injuriam. Wess.

9. *τύπτονται — τὸν κριὸν*] *Arietem verberant*, Valla. Ex usu verbi, *plangunt*, *semet verberant* oportuerat. Lucianus Dea Syr. c. 6. *καὶ*
195 *μνήμην τοῦ πάθεος τύπτονταί τε ἑκάστου ἔτεος.* Poëta in Hephaestione p. 34. *καττύπτεσθε κόραι, καὶ κατερείκεσθε χιτῶνας.* Wess.

Ib. *ἐν ἱρῇ θήκῃ*,] Est Herodoto *θήκη conditorium*, sive *camera in qua pluribus sarcophagis locus.* Vide saltem III. 16. Schweig.

43 3. *ἐν δὲ δὴ καὶ τόδε*] Haud scio an sit *ἐν δὲ δὴ* deterius. Lucian. Astrol. c. 4. *ἐν δὲ καὶ οὐνόματα αὐτέοισι ἐπέθεσαν*: quod sollicitatum a viris doctis nollem. Noster III. 39. *ἐν δὲ δὴ καὶ Λεσβίους — εἷλε*: et V. 95. Adde Gronov. in I. 18. Aeliani Var. XIV. 38. *πολλὰ καὶ ἄλλα οἶδα, ἐν δὴ τοῖς καὶ τόδε* paullo diversius abit. Wess.

4. *ὡς ἔλπομαί τε*] *ἡ ἐμὴ γνώμη αἱρέει* amplius est quam *ἔλπομαι*, et *sententiam rationibus nixam* exprimit, sicuti *λόγος αἱρέει*, quod *sanior ratio persuadet*, III. 45. IV. 127. et in Platonis Critone p. 48. c., Arriano, Imp. Antonino, atque aliis. Lege Uptoni Adnotationes in Arriani Dissert. lib. I. 29. p. 155. [p. 330. ed. Schweigh.] et Abreschii Dilucid. Thucyd. p. 385. Wess.

5. *ἀρχαῖός ἐστι θεὸς Αἰγυπτίων Ἡρακλέης*] Habuerunt Aegyptii suum sibi numen, cui Graeci Herculis titulum inpegerunt: nulla illi natalium origo ex Jovis et Alcmenae amoribus, verum Nilo genitus tradebatur, Cicerone doctore, Nat. Deor. III. 16. Ordines deorum in ista gente varii: primi VIII., hinc XII., inde alii, ut est c. 145.: ex secundis fuit Hercules. Legendus est Jablonskius praefat. Panth. sect. 28. et lib. II. c. 3. Wess.

44 1. *μέγεθος*] Adverbialiter pro *μεγάλως* positum *μέγαθος* Portus censuit, [probante Wesselingio]: quod utique insolentius. Quod ad Reiskii spectat conjecturam, notabile tamen est, subinde et alibi a librariis permutatas reperiri *Φ* et *Θ* literas. Cujus confusionis in Athenaeo exempla nonnulla observare memini; alia duo Schaeferus adnotavit, unum in notis ad Gregor. Dialect. p. 525. alterum in indic. Graec. in eumdem librum, pag. 929. Vide etiam Wesselingii adnot. ad II. 48. et var. lect. I. 58. De smaragdina, quam Noster dicit, columna consuli possunt quae Larcherus ad h. l. adnotavit. Schweig.

196 2. *τριηκόσια καὶ δισχίλια*] Fuit Tyrus post Sidonem *μεγίστη τῶν Φοινίκων καὶ ἀρχαιοτάτη πόλις*, in Strabon. XVI. p. 1097. et, illo longe potiore, Esaia Propheta c. XXIII. 7. Negari tamen haud potest, nimium priscam hic perhiberi; quod praeter alios egregius vatis ejus explanator Vitringa condocefecit. Fieri potest, ut Nostrum, antiquitatis suae jactatores, sacerdotes Herculis circumscripserint. Quod enim Vignolius Chronol. lib. IV. I. p. 33. *τριηκόσια καὶ χίλια* rescripsit, id in conjectura, incerta et fallace, deputandum est. Non addo, et ea ratione Tyri initia justo antiquiora constitui. Wess.

3. *Θασίου εἶναι*] De abundante verbo *εἶναι* vide ad I. 153. notata. Schweig.

4. πέντε γενεῇσι] δέκα γενεῇσι corrigit Maussacus ad Harpocr. pag. 144. edoctus a Scaligero ad Euseb. p. 37. Mendae patebit origo, si sic voces censeantur olim collocatae: καὶ ταῦτα δὴ γενεῇσι ι (id est δέκα) πρότερά ἐστι. Nonnunquam numerum voci γενεὴ subjicit etiam Herodotus, ut I. 185. γενεῇσι πέντε πρότερον γενομένη, et IV. 147. Valck. Maussaci δέκα γενεῇσι nimium videtur: addit enim in seriem majorum Herculis Belum, cujus ratio hic nulla. Beli filio Aegypto aequales fuerunt Cadmus et Thasus: ab Aegypto ad Herculem octo numerantur descendentes in Stephani Θάσος, qui quidem, uti Aldus et prisci editi, Η' δὲ γενεαῖς Ἡρακλέους καὶ Θάσος παλαίτερος. Mutavit fateor Berkelius posuitque δέκα, quod scriptus liber ι δὲ γενεαῖς praeferret: at offendit eumdem ad lapidem, ad quem Maussacus. Jam generationum ordo et numerus in Herculem usque cum constet, adstipulor Bouherio Diss. Herodot. c. ii. p. 128. ὀκτὼ γενεῇσι reponenti. Discrepant, neque nego, ὀκτὼ et πέντε scriptura; quae differentia notae fortasse numerali obscurius pictae, aut erranti amanuensi, in acceptum referenda est. Wess. Possis cogitare Η' olim scriptum fuisse, idque successu temporis in Π' (i. e. πέντε) mutatum: sed scriptura Π pro πέντε vetustior est, quam illa qua ή octonarium numerum indicat: satisque notum, H olim ἑκατὸν significasse. Larcherus, cujus et adnotatio ad h. l. et uberior in hunc locum commentatio in Chronol. Herodoti consuli potest, vulgatam scripturam πέντε defendit. Schweig.

197 6. ὡς ἥρωϊ ἐναγίζουσι] Sugillat Plutarchus de Malign. Herodoti p. 857. d. cavillandi studio abreptus. Herculem, Amphitryonis filium, Heroum olim ritu ac superstitione Graecos devenerari solitos testata res, atque a Diodoro IV. 39. copiosius explicita est. Non repeto quae illi adscripta sunt. Wess. Conf. Gregor. Dialect. Ion. §. 109. ibique Koen. Schweig.

45 3. χωρὶς ὑῶν] Miror equidem hoc uno in loco tradi, fas fuisse Aegyptiis sues immolare; et tamen rerum Aegypti peritissimis viris locum de menda non fuisse suspectum. Lenissima mutatione corrigi poterit οἴων: ut nullas mactasse pecudes dicantur *praeter oves, boves mares vitulosque*, et hos duntaxat qui solemni ritu fuerint explorati signoque notati. In nomo tamen habitantes Thebano οἴων ἀπεχόμενοι αἶγας θύουσι, Mendesii contra, αἰγῶν ἀπεχόμενοι, ὄϊς θύουσι, uti scribit c. 42. Sed sues abominati vulgo ne tangebant quidem Aegyptii, c. 47. uno tantum festo die Lunae, ὗς θύσαντες, πατέονται τῶν κρεῶν· ἐν ἄλλῃ δὲ ἡμέρῃ οὐκ ἂν ἔτι γευσαίατο. Rem adfirmant Plutarch. de Is. et Osir. §. 8. et Aelianus Hist. An. X. c. xvi. Hic sua probabiliter idoneo testi debet Eudoxo, qui citatus ibidem φησὶ φειδομένους τοὺς Αἰγυπτίους τῶν ὑῶν μὴ θύειν αὐτάς. Aegyptiorum ad Graeca comparans instituta Anaxandrides apud Athen. VII. pag. 299. f. Οὐκ ἐσθίεις ὕει', ἐγὼ δέ γ' ἥδομαι Μάλιστα τούτοις. Graecis excipiendi Cretenses, secundum Agathoclem, ὑὸς τῶν κρεῶν οὐ δαίσαιντο, Athen. IX. p. 376. a. Qui populi praeter Aegyptios sues aversati sint, enumerantur Bocharto. Vid. Wess. ad Diodor. t. I. p. 380. Valck. Vulgatum vero ὑῶν, ut Reiz. et Schaefer, sic et Larcher tenuit, satis illud praesidii invenire censens in his quae c. 47, 2. 3. leguntur. Schweig.

4. *κῶς ἂν οὗτοι ἀνθρώπους θύοιεν;*] Legitima foret conclusio, ni aliunde de inpia hac gentis religione exploratum haberemus. Adpellavi ad Diodori I. 88. Manethonem, Plutarchum, Porphyrium testes; adjungo Seleucum, cujus liber ab Athenaeo IV. 21. p. 172. *περὶ τῆς παρ' Αἰγυπτίοις ἀνθρωποθυσίας*, laudatur. Sustulit crudeles aras rex Amosis, humanarum victimarum loco placentis in usum vocatis. Quod
198 cum diu ante Nostri aevum valuerit, inde illi hoc argumenti genus. Alia Jablonskius Panth. III. 3. pag. 75. WESS.

Ib. *εὐμένεια εἴη*] Heliodori similis formula Aeth. IX. p. 421. *τοῦτό τε καὶ ἡμῖν εὐμένεια μὲν εἴη τῶν εἰρημένων, τὰ μυστικώτερα δὲ ἀῤῥήτῳ σιγῇ τετιμήσθω.* WESS.

46 3. *οὔ μοι ἥδιόν ἐστι λέγειν*] Ionicam Herodoti formam loquendi aliquoties adhibuerunt Aelianus et veterum castigatissimus imitator Aristides. In hujus t. I. p. 20. *τὴν θεῶν μάχην οὐχ ἥδιον ἐμοὶ γοῦν λέγειν*, Jebbius *οὐ ῥᾴδιον* scribendum suspicabatur; ego contra *οὐχ ἥδιον* etiam reponendum arbitror t. I. p. 621. Quod habet p. 632. *ἐμοὶ μὲν οὐκ εὐπρεπέστερόν ἐστι λέγειν*, mutuatus etiam est ab Herodoto, in cujus legitur proximo cap. 47. Stobaeus egregiam praebet Heracliti sententiam, p. 48, 13. *ἀνθρώποις γίγνεσθαι ὁκόσα θέλουσιν, οὐκ ἄμεινον.* Verum *οὐκ ἄμεινον, οὐ λῷον, οὐ χεῖρον, οὐ κάκιον*, multo magis frequentantur. VALCK.

5. *ὁ Πὰν Αἰγυπτιστὶ, Μένδης.*] Sequuntur Nostrum plerique omnes. Qui Coptici sermonis usum habent, infitiantur, praeterque ceteros Jablonskius Panth. II. 7. p. 273. Vide vero mihi haec Plutarchi Is. et Osir. c. 73. *οἷόν ἐστιν Ἶβις — καὶ αὐτὸς ὁ Ἆπις· οὕτω δὴ γὰρ τὸν ἐν Μένδητι τράγον καλοῦσι.* Sentis-ne scriptum fuisse *καὶ αὐτὸς ὁ Πάν*? neque enim Apis et Pan idem, nedum hircus Mendesius usquam Apis. Unum adpello Herodotum. Nihil addo de turpissimo et detestabili hirci mulierum amore: dixi ad Diodorum, et conduxit conplura Bochartus P. I. Hierozoic. lib. II. 53.[k] Ecce tamen istud Clementis Alex. Protrept. p. 27. de libidinoso Jove: *ἐνεπίμπλατο γοῦν γυναικῶν, οὐχ ἧττον ἢ αἰγῶν ὁ Θμουΐτων τράγος*, in quo *αἰγῶν* vox aliena est atque ex scholio. Hirci omnes in capras ruunt, non solus Mendesius: hujus proprium fuit, uti Jovis, in foeminas insanire. WESS.

Ib. Quid sit quod ait, *τοῦτο ἐς ἐπίδεξιν ἀνθρώπων ἀπίκετο*, haud satis in liquido. Vallae versionem, *in ostentationem hominum pervenit*, cum Gronovio tenuit Wess. Contra H. Stephanus monuit, esse qui *ἐπίδεξιν* pro *ostento* hic accipiant. Jablonski, Panth. lib. II. p. 278. sic
199 convertit, *hujusque rei videndae hominibus copia facta est.* In eam sententiam, quam equidem expressi *ad omnium notitiam hominum pervenit*, praeivere Portus et Larcher. SCHWEIG.

47 1. *αὐτοῖσι ἱματίοισι*] Articulum ejeci, msstis obsecundans. Euripides Suppl. 926. *Θεοὶ ζῶντ' ἀναρπάσαντες — αὐτοῖς τεθρίπποις.* Sophocles Ajac. 26. *ἐφθαρμένας -- εὑρίσκομεν — αὐτοῖς ποιμνίων ἐπιστάταις.* Noster III. 126. *ἀποκτείνας δέ μιν, ἠφάνισε αὐτῷ ἵππῳ.* Retinetur tamen contra morem III. 45. Confer Davisium in Maximum Tyr. Diss. VII. p. 520. WESS.

k Et Jablonsk. loco cit. p. 277. SCHWEIG.

Ib. *οἱ συβῶται, ἐόντες*] Non spernerem, si voculam *καὶ* codices praeberent interjectam: *οἱ συβῶται, καὶ ἐόντες Αἰγύπτιοι ἐγγενέες*, *tametsi sint indigenae*, *ἐς ἱρὸν οὐδὲν τῶν ἐν Αἰγύπτῳ ἐσέρχονται μοῦνοι πάντων.* Saepius in talibus *καὶ* ponitur pro *καίπερ*, et apud Herod. VII. 46. *αἱ συμφοραὶ — καὶ βραχὺν ἐόντα μακρὸν δοκέειν εἶναι ποιεῦσι τὸν βίον.* Inter septem genera Aegyptiorum memorantur et *συβῶται* Herodoto lib. II. c. 163. Suum greges quem in finem aluerint, Eudoxus tradidit apud Aelian. de Nat. An. X. 16. VALCK. cf. c. 14.

2. *τοῦ αὐτοῦ χρόνου, τῇ αὐτῇ πανσελήνῳ* etc.] Aelian. de Animal. X. 16. *Θύουσιν αὐτῇ (Lunae) ἅπαξ τοῦ ἔτους ὗν*: Plutarch. Isid. et Osir. c. 8. *Θύοντες ἅπαξ ὗν ἐν πανσελήνῳ καὶ κατεσθίοντες.* Mox *Θυσίη — τῶν ὑῶν τῇ Σελήνῃ ποιέεται*, nulla Bacchi habita ratione. Lunae unice meminit, siquidem ejus honori praecipua erat illa festivitas; quare et Aelianus solam nominavit. WESS.

4. *ἐπεὰν θύσῃ*, nempe *τὶς*, vel *ὁ θύων*. Vide ad I. 132. SCHWEIG. conf. Matthiae Gr. gr. 294.

6. *ὑπ᾽ ἀσθενείης βίου σταιτίνας*] *ὑπ᾽ ἀσθενείης βίου* propter *egestatem* et *victus tenuitatem*, ut IV. 135. VIII. 51. *Σταιτίνας ὗς* posuit, sicuti Plutarchus in Lucullo p. 498. A. *οἱ μὲν* Cyziceni *ἠπόρουν βοὸς μελαίνης πρὸς τὴν θυσίαν, καὶ σταιτίνην πλάσαντες τῷ βωμῷ παρέστησαν.* WESS. Similem morem tangit Suidas in *Ἕβδομος βοῦς*. SCHWEIG.

48 1. *τῇς ὀρτῇς τῇ δορπίῃ*] Hoc ex Apaturiorum festo Ionum die huc
derivavit. WESS. Mire Larcherus, *à l'heure du repas.* Equidem, *ves-
perà quae festum antecedit:* poteram, *primo festi die*, quod eodem
200 redit. Vide Hesych. et Suidam in *Ἀπατούρια*: et confer ad Athen. IV.
171. d. notata. Obiter hoc loco liceat monere, vitiosam omnino videri scripturam *δόρπεια*, quae et apud Suidam et alio loco apud Hesych. occurrit: nam festorum quidem nomina, quae per continuos aliquot dies ut plurimum celebrabantur, pluralis numeri sunt apud Graecos: singulorum vero dierum nomina singulari numero efferuntur. SCHWEIG.

3. *ἀγάλματα νευρόσπαστα*] Gemina his Lucianea Dea Syr. c. 16. *καλέονται δὲ τάδε νευρόσπαστα.* cf. Plutarchum Isid. et Osir. c. 36. Duravit phallorum turpis superstitio in Athanasii aevum, quo protervus juvenis, in sacram Christianorum aedem ingressus, eorum ostentatione et jactatione usus traditur: *καὶ ἕτερος δὲ μετὰ φαλλῶν εἰσελθὼν, καὶ ὡς Ἕλλην κινῶν αὐτὰ τῇ χειρὶ καὶ χλευάζων, εὐθὺς ἐσκοτώθη*, Histor. Arian. ad Monach. p. 379. Nunc ibi *μετὰ θάλλων* errore describentis: justum esse, quod repraesentavi, praeclare docuit vir eruditus in praefatione Montfauconii ad Cosmam Indicopleusten p. 19. Sed quid ego de Athanasii aetate? Supersunt in templorum ruinis, tabula Bembina, aliisque Aegyptiorum monumentis clarissima *φαλλοφορίας* vestigia, de quibus la Croze Hist. Christianismi Indor. lib. VI. p. 431. WESS.

49 2. *ἐξηγησάμενος τοῦ Διονύσου τό τε οὔνομα καὶ τὴν θυσίην*] Saepe miratus sum quid sit quod Scriptor noster non modo cultum, sed etiam *nomina deorum* (conf. c. 50.) ab Aegyptiis accepisse tradat; quum tamen Graeca nomina ab Aegyptiis plurimum differrent. SCHWEIG.

6. *ὁμότροπα* etc.] Ut paucis absolvam: *negat* Herodotus *casu for-*

tuito quadrasse Dionysia Aegyptiorum et Graecorum: tum enim in omnibus gemina germana, quod secus erat, *neque noviter in Graeciam invecta esse debuisse.* Itaque aliunde advenisse, sed in paucis transmutata. Wess. In eamdem fere cum Gron. et Wess. sententiam eumdem locum Larcherus his verbis expressit: *Je n'attribuerai point en effet au hazard la ressemblance qu'on voit entre les cérémonies religieuses des Egyptiens et celles que les Grecs ont adoptées. Si cette ressemblance n'avoit pas d'autre cause, ces cérémonies ne se trouveroient pas si éloignées des moeurs et des usages des Grecs; et d'ailleurs elles n'auroient pas*
201 *été nouvellement introduites.* Tum idem in Notis ad h. l. ingenue profitetur, se per literas ad viros doctissimos, Valckenarium, Brunckium, Wyttenbachium datas, quaesisse quid illi de ista sua interpretatione hujus loci sentirent; horumque singulos, adprobantes eam, non tamen dissimulasse, vel sic nondum satis expeditam videri auctoris sententiam, ad quam quidem clariori in luce ponendam nihil ipsi in promtu haberent quod conferre possent. Mihi (ut dicam quod sentio) illa verbi *συμπεσέειν* interpretatio, *casu fortuito quadrare* vel *congruere*, ita ut hoc praesertim urgeatur de *fortuito casu* (in quo ex Wesselingii et Larcheri sententia vis argumenti maxime inest) non modo ad declarandam auctoris sententiam parum valere, sed et per se gratuito sumta esse, et in sermonis usu nullum invenire patrocinium videtur. Ponitur quidem nonnumquam verbum *συμπίπτειν*, cum dativo casu constructum, hac notione, *quadrare*, *consentire*, *congruere*, VI. 18. VII. 151., at neutiquam conjuncta casus fortuiti notione; quam quidem hic adsumendam maximeque premendam viri docti existimarunt, quum pulcre intellexissent, non posse hoc loco Herodotum simpliciter *negare, congruere Bacchi cultum apud Aegyptios et apud Graecos*, quandoquidem paulo ante (c. 48.) diserte dixerat, *paene omnibus rebus similem* apud utrosque *hunc cultum esse.* Taceo quod, si de similitudine aut dissimilitudine hic ageretur, non in praeterito tempore *συμπεσέειν* dixisset, sed in praesenti tempore *συμπίπτειν*, quemadmodum supra *ἀνάγουσι.* Alius est hujus verbi usus, frequentatus admodum Nostro, ut *συμπίπτειν* dicantur *res quae simul*, *eodem tempore accidunt* vel *exsistunt:* ubi interdum quidem adjicitur *ὁμοῦ*, *τοῦ αὐτοῦ χρόνου*, aut aliquid simile, ut I. 82. V. 36. VIII. 141. IX. 100., subinde vero etiam absolute per se ponitur id verbum eadem notione, ut V. 35. VIII. 132. Itaque verborum, in quibus haeremus, haec mihi videtur esse sententia: *Nam illud nimirum profecto non dicam, simul eodem tempore exstitisse* ortumque cepisse *Bacchi cultum apud Aegyptios et apud Graecos.* Tum vero, quamquam vel sic fortasse defendi posset *ὁμότροπα*, *reliquis moribus consentanea*, tamen perquam probabile mihi videtur,
202 *ὁμότροφα* (ut olim academicus Parisiensis De la Barre voluit, cum quo Corayus apud Larcherum consentit) scripsisse Herodotum; idque vocabulum a librariis, qui de moribus atque institutis hic agi vidissent, temere in *ὁμότροπα* fuisse mutatum. Requirebatur hoc loco vocabulum, cujus significatio et apta esset ad id quod praecedebat, *συμπεσέειν*, et opposita esset ei quod sequitur, *ἀλλ' οὐ νεωστὶ ἐσηγμένα*: atqui talis est vis vocabuli *ὁμότροφα*, non illius *ὁμότροπα.* De *animalibus*

dici ὁμότροφα posse consentit Wesselingius, et qui ei suffragatur Larcherus; de *caerimoniis* dici posse non credunt, donec exempli fiat copia. Jam prorsus quidem adaequatum, quod adferam, exemplum in promtu mihi non est: sed, quemadmodum σύντροφος non modo de *animalibus* aut *hominibus* dicitur, verum etiam de *rebus* quibusdam, v. c. σύντροφος δίαιτα, ita quidem ut etiam morbos, qui inter homines *consueti* sunt, ξυντρόφους νόσους vel ξύντροφα κακὰ Thucydides dixerit, II. 50. sic non admodum alienum videri debet, si ὁμότροφα dicuntur *instituta simul cum populo aliquo nata, origini gentis coaeva.* Schweig.

7. Μελάμπους τὰ περὶ τὸν Διόνυσον etc.] Haec Diodoro obversata suspicor I. 97., Melampodem tamen in Aegyptum deducenti. De Nicephoro, cui Αἰγυπτίων ἱερογραμματεὺς καὶ ἱεροφάντης Melampus, non repeto dicta. Wess.

50 2. ὡς καὶ πρότερον] Vide c. 43. Schweig.

3. Neptunum Afrorum habet IV. 188. atque hinc Eustath. in Homer. Od. p. 1386, 38 = 13, 47. Wess.

51 1. ἀπ᾽ Αἰγυπτίων νενομίκασι] Explent locutionis formulam, adscito et intellecto ex sequentibus μαθόντες. Vide Abreschii Dilucid. Thucyd. p. 493.[l] De Mercurii Graecorum obscoenius excitata et inprobiore natura Kuhnium vide in Pausaniae lib. IV. 26.[m] Est autem Nostri plausibilis suspicio, siquidem Hermetis Aegyptii paullo diversior habitus et indoles in Panth. Jablonskii lib. V. 5. Wess.

4. τοί περ Ἀθηναίοισι] Confer I. 57. In Samothracum mysteriis ex Pelasgorum sermone Mercurius Κασμίλου titulo censebatur, quod
203 scholia ad Apoll. Rh. I. 917. testantur. Mox τὰ ἐν τοῖσι ἐν Σαμ. idem censendum ac κατὰ τὰ, sive ὡς. Wess.

52 2. ὅτι κόσμῳ θέντες τὰ πάντα] Putes haec Clementi Alex. in mente fuisse, cum fine Stromat. primi, Θεὸς δὲ παρὰ τὴν θέσιν εἴρηται, καὶ τάξιν, καὶ τὴν διακόσμησιν: namque Protrept. p. 22. derivationem Platonis Cratyl. p. 397. amplectitur. Prisci illi θεοὺς ex [θέω] θῶ, unde τίθημι natales accepit, formarunt. Θεὸς itaque ὁ πάντα τιθεὶς καὶ ποιῶν Eustathio in Hom. p. 1148 = 1202, 8. camdem ibi originationem probanti: namque alibi sequitur aliud, quae et Etymologi fluctuatio. Supra πάντα πρότερον ἔθυον, intellige θύσιμα, quod tali in dictione adsciscі oportere, supra vidimus. Wess. Conf. I. 50. IV. 88. Schweig.

Ib. ἔπειτεν δὲ, χρόνου πολλοῦ διεξελθόντος, etc.] Benedictus, in Actis Philol. Lips. saepius jam citatis, p. 287. tenens ἐπεί τε δὲ, monet longam esse periodum usque ad finem capitis excurrentem; in illisque verbis ἐπεὶ ὧν ἐχρηστηριάζοντο particulam ἐπεὶ cum ista ἐπεί τε initio periodi cohaerere; verba autem interjecta, τὸ γὰρ δὴ μαντήϊον — μοῦνον, in parenthesi esse ponenda; denique verbum ἐπύθοντο post ὕστερον πολλῷ ex librarii interpretamento esse ortum; verba enim ista, Διονύσου δὲ ὕστερον πολλῷ, simul ex antecedente ἐπύθοντο pendere. Schweig.

4. εἰ ἀνέλωνται] Vereor ut se tueri queat: ad normam usitatam corrigi facile poterit: εἰ ἀνέλοιτο (sive, εἰ ἀνελοίατο) τὰ οὐνόματα τὰ

l Sic etiam IV. 27. παρὰ Σκυθέων νενομίκαμεν. SCHWEIG.
m Cf. Cic. Nat. Deor. III. 22. SCHWEIG.

ἀπὸ τῶν βαρβάρων ἥκοντα num in usum reciperent sciscitantibus, responsum fuit *χρέεσθαι*. Lib. VIII. c. 49. *εἰ νικηθέωσι*, quod adoptavit Gronovius, ferri nequit. VALCK. At hîc quidem perinde et conjunctivo modo et potentiali, sive optativo, quem vocant, locus erat. Vide I. 53. tum I. 75. Quod vero pro *χρᾶσθαι*, *χρέεσθαι* corrigit Valck. lubens hoc recepturus eram, si vel unus codex dedisset: sed in vulgatum (quo perinde uti licuit Herodoto) libri consentiunt omnes. SCHW.

53 1. *πρώην τε καὶ χθές*] Exemplis ad Diodor. II. 5. citatis adcumulo Josephi adv. Apion. I. 2. *παρὰ τοῖς Ἕλλησι ἅπαντα νέα, καὶ χθὲς καὶ πρώην, ὡς ἂν εἴποι τις, εὑρήσεις γεγονότα*: tum II. 2. de Pythagora, *οὐκ ἐχθὲς*
204 *καὶ πρώην γεγονότος*: et c. 15. *ὡς ἐχθὲς δὴ καὶ πρώην*: porro Libanium t. II. p. 124. c. et ea abunde sunt. WESS.

Ib. *ὡς εἰπεῖν λόγῳ*] Ubi res minus accurate videtur finienda, formulam adhibet Thucyd. *ὡς εἰπεῖν*: idem est Herodoteum *ὡς εἰπεῖν λόγῳ*, Luciani Timon. c. 8. *οὑτωσὶ μὲν εἰπεῖν*, quodque multo frequentius occurrit, *ὡς ἔπος εἰπεῖν*, *ut ita dicam*. Hoc quum in Epist. ad Hebr. VII. 9. legeretur, exemplorum congesserunt affatim. Utramque Herodoti formulam junxit Plato de Legib. III. p. 677. D. *ὡς ἔπος εἰπεῖν χθὲς καὶ πρώην γεγονότα*. Nuspiam in ista paene proverbiali formula, de qua Gataker. egit ad M. Antonin. X. 7., reperietur *πρὶν*, quod hic perperam a Gronovio positum Wesselingius jam monuerat ad Diodor. t. I. p. 118. VALCK.

2. *τετρακοσίοισι ἔτεσι*] Classicus locus est de Homeri et Hesiodi aetate, neque ad verum incongruus. Herodotus natus est ex Pamphilae judicio apud Gellium XV. 23. exeunte Olymp. LXXIV., paullo ante famosam Xerxis in Graecos expeditionem: hinc in superiora tempora si retrocedas, justus ad Lycurgi et Iphiti aetatem progressus erit. Homerum vero utrique fuisse aequalem, plures olim censuerunt, docente Marshamo Canon. Chronic. p. 437. et Dodwello Diss. de Cycl. III. p. 153. Hactenus itaque res bene haberet. At ubi calcem Vitae Homeri, quae Nostro tribuitur, inspexeris, alia omnia videbuntur dicenda; adnumerantur anni istic DCXXII. ab Homeri aevo ad Xerxis expeditionem, insigni discrimine; cui quidem medetur illustr. Scaliger ad Euseb. Chron. p. 102. ibi legendo *ἔτεά ἐστι τετρακόσια εἴκοσι δύο.* Sic sane discordia nulla. Contra venit Bouherius Diss. Herodot. c. XI. p. 124. nihil isto in calculo inmutandum, sed his in numeris, pertendens: scribendum esse *ἡλικίην ἑπτακοσίοισι ἔτεσι — πρεσβυτέρους*, *septingentis annis mea aetate superiores esse*. Addit talia, si de Troja capta sermo esset, quae colore et specie non carent. Constant hîc numeri codicum omnium conspiratione, nec viderunt diversos hoc loco Athenagoras et Cyrillus. Sit-ne Noster Vitae Homeri scriptor in controversia haeret; quae si vel secundum Herodotum pronuncietur, erit fortasse expeditior difficultatis ratio, uti suo loco declarabitur. WESS.

205 3. *οἱ ποιήσαντες θεογονίην Ἕλλησι*] *Inventores Theogoniae* antea Graecis ignotae Homerum et Hesiodum fuisse si significarit, aut erroris aut reus erit inprudentiae. Uterque poëta, quae de Diis canunt, non ut nova et a se primum excogitata perhibent, sed cognita et a majoribus accepta. Tetigit eam rem Clericus ad princ. Theogon.

Hesiodi et ad v. 211. At alia verborum sententia; indicant, *primos versibus descripsisse* atque ornasse. Simile Diogenis Laërt. praef. 3. de Musaeo, *ποιῆσαι δὲ Θεογονίαν καὶ σφαῖραν πρῶτον.* h. e. *scriptis versibus exposuisse.* Memini magnum nostra aetate virum aliter Diogenem explicuisse, de quo Miscell. Obs. Amstel. vol. III. p. 346. Sed *ποιῆσαι* hoc significatu tritum. Tale Musae III. 38. *καὶ ὀρθῶς μοι δοκέει Πίνδαρος ποιῆσαι*: nec diversum ambiguum istud Sophoclis, *Περικλῆς ποιεῖν μὲν ἔφη με, στρατηγεῖν δὲ οὐκ ἐπίστασθαι*, in Athenaei XIII. p. 604. D., quem quoque vide XIV. p. 627. D. et animadversionem Casauboni, Platonem in Lyside p. 205. A. et de Rep. II. pag. 379. A. Merito autem ob turpes de diis fabulas ambo taxantur ab Isocrate, Laudat. Busirid. p. 229. et Steph. WESS.

4. *οἱ δὲ πρότερον ποιηταὶ λεγόμενοι*] Vid. Heynius in Comment. de Theogonia ab Hesiodo condita, ad Herodoti lib. II. c. 52. inter Commentationes Soc. Reg. Goetting. per annum MDCCLXXIX. p. 132. et seq. SCHWEIG.

54 1. *τοῦ τε ἐν Ἕλλησι*] In praepositionis absentia singularis est M. Supra c. 51. cum Aldo pauci *τὰ ἐν τοῖσι Σαμοθρηΐκη μυστηρίοισι.* Non nescio praepositionis, ubi eam consuetudo requirebat, neglectum. Quo ex more *Σπάρτῃ ξυνοικεῖ τῷ πατρὸς ξυνευνέτῃ* Euripid. Iph. Taur. 524. et vs. 538. *ἄλλως λέκτρ᾽ ἔγημεν Αὐλίδι*, quod utique *ἔγημ᾽ ἐν Αὐλίδι* commodum fuerat. Sophocles Trachin. 176. *ὡς — αὐδῆσαί ποτε Δωδῶνι.* Plato Menex. p. 245. *τὰ τρόπαια τά τε Μαραθῶνι καὶ Σαλαμῖνι καὶ Πλαταιαῖς.* Sunt ad manum consimilia, quae, sicubi consensus conspiret msstorum, auxilio esse poterunt. Sed et saepe elisa videtur scribarum inconsiderantia. Sit Philostratus exemplo, Heroic. II. p. 694. quum de Ulysse, *διαφυγόντα δὲ αὐτὸν τὰ ἐκεῖ πάθη, ἀπώλεσεν αὐτῇ Ἰθάκῃ ὕστερον.* Dederat *ἐν αὐτῇ Ἰθ.* neque enim Neptunus Ulyssem una
206 cum insula Ithaca, quae Graecorum eorum sententia, sustulit: devoravit *ἐν* praecedentis verbi terminatio. WESS.

2. *γυναῖκας ἱρηΐας ἐκ Θηβαίων*] Quia supra scribit c. 35. *ἱρᾶται μὲν οὐδεμίη οὔτε ἔρσενος θεοῦ οὔτε θηλέης· ἄνδρες δὲ πάντων τε καὶ πασέων*: non *ἱρηΐας*, *sacerdotes*, illas fuisse censeo, sed *sacras*, sacerdotumque ministras; atque adeo scribendum: *γυναῖκας ἱρὰς ἐκ Θηβέων ἐξαχθῆναι.* Cap. 56. legitur, *εἰ ἀληθέως οἱ Φοίνικες ἐξήγαγον τὰς ἱρὰς γυναῖκας*, quarum alteram paulo dicit inferius *ἀμφιπολεύουσαν ἐν Θήβῃσι ἱρὸν Διός*: monstrat illud, fuisse mulieres *ἱρὰς* sive *ἱεροδούλους*. In templo Syriae Hierapolitano praeter sacerdotes fuisse *ἄλλο πλῆθος ἀνθρώπων ἱρῶν* scribit Auctor libri de Syria Dea c. 43. istius generis *ἱεροδούλους* Strabo vocat *ἱερὰ σώματα* VI. p. 418. B = 272. C. VALCK.

55 5. *Δωδωναίων δὲ αἱ ἱρήϊαι*] Haec et quae anteverterunt, sacris Dodonaeis feminas fuisse antistites, liquido commonstrant. Strabo autem VII. p. 506 = 328. primitus *ἄνδρες ἦσαν οἱ προφητεύοντες* ait, deinde *τρεῖς γραῖαι*, in mulierum numero consentiens. Unde sumserit *mares* istos *prophetas*, an ex *ὑποφητῶν* Homeri voce, an aliunde, quaerunt docti viri, praeter ceteros Gronovius Exercitat. de Dodona p. 23. WESS.

Ib. *Προμένεια*] Graece non dicitur *προμενής*, sed *πρευμενὴς* et *πρευ-*

μένεια: scripserat fortasse, *Προμενίη* vel *Προμενηΐη*. *Benevolam* nomen illud designaret. VALCK. Habet hoc nomen Eustathius in Odyss. 1760, 54 = 545, 14. In camdem vero scripturam consentiunt libri omnes: quae cur sollicitaretur non satis caussae fuisse videtur. Ut *προθυμία*, *προμήθεια* et similia dicuntur, sic non video cur *Προμένεια*, praesertim tamquam proprium nomen, suspectum nobis esse debeat; licet adjectivum *προμενὴς*, unde illud derivatum fuerit, in reliquiis Graeci sermonis hodie non reperiatur. SCHWEIG.

1. *ἔπειτα δουλεύουσα*] Voce transposita hunc in modum ista commode scribi posse suspicor, ut altera mulierum videatur *πρηθῆναι ἐς Θεσπρωτοὺς δουλεύουσα· ἔπειτα αὐτόθι ἱδρύσασθαι ὑπὸ φηγῷ εὖ πεφυκυίῃ Διὸς ἱρόν· ὥσπερ ἦν οἰκὸς, ἀμφιπολεύσασαν ἐν Θήβῃσι ἱρὸν Διὸς, ἔνθα ἂν
07 ἀπίκετο, ἐνθαῦτα μνήμην αὐτοῦ ἔχειν*: *vendita, ut in Thesprotiam abduceretur servitutem servitura; postea illic sub procera quercu Jovis constituisse sacrarium, ut erat rationi congruum, quae Thebis in templo Jovis fuisset ministra, quo pervenisset illic ejus colere memoriam.* VALCK. — Non multum refert, *ἀμφιπολεύουσαν*, an Aldinum, potius censeas; sapit tamen ejus *ἀμφιπολεῦσαν* non nihil ex Ionia. Vide adscripta Diodoro XVI. 70. WESS. — Commode utique *ἀμφιπολεύσασαν* legeretur, quod cum Valckenario Reiskius etiam commendaverat. Idem, non minus quam ille, simpliciter posito verbo *πεφυκυίῃ* offensus, *ἐκεῖ πεφυκ.* legendum conjectavit. Mihi, ut maximi facio sagaces eruditasque doctorum virorum suspectis super locis aut manifeste mendosis conjecturas, sic numquam placuit perpetuus novandi pruritus. Reliquas partes hujus traditionis allegorice intelligendas esse prudens Herodotus censuit; quod de fago narrabatur, illa (inquit) vera et naturalis arbor fuit. Hoc, ni me ratio fallit, verbo *πεφυκυίῃ* significatur. Neque magis opus esse videtur, ut verba *ἔπειτα* et *δουλεύουσα* transponantur: nec enim video quid impediat quo minus credamus, mulierem hanc etiam tunc servitutem servientem instituisse illud oraculum. Exoptata sane res hero debuit esse, ancillam habere fatidicam; cujus ex arte haud spernendum ille capere quaestum poterat. Caeterum de Dodonaeo oraculo consuluisse juvabit quae commentati sunt De Brosses in Actis Acad. Reg. Inscr. tom. XXXV. p. 89. seqq. et Heyne in Excursu II. ad Iliadis lib. XVI. SCHWEIG.

3. *ἐν Λιβύῃ πεπρῆσθαι*] Nisi codices iterum conjecturis obniterentur, paulo ante scribi malim *χρηστηρίου κατηγήσατο*[n]: hîc autem, *ἐς Λιβύην π.* Non quid evenisset in Africa, sed illud noverat mulier, comitem suam a Phoenicibus *fuisse venditam ut in Libyen abduceretur:* hoc vero saepe dicitur Herodoto *ἐς Λιβύην πεπρῆσθαι* vel *πρηθῆναι*. Herod. VIII. 105. *παῖδας — ἐπώλεε ἐς Σάρδις τε καὶ Ἔφεσον*. Demosth. p. 708, 23. *πραθεὶς εἰς Λευκάδα*. Ob locum Lucae Act. VII. 9. similia quaedam fuere collecta: vid Hemst. in Miscell. Obs. VI. p. 344. Huc refero rarius illud Xenoph. *Ἑλλ.* p. 252, 32. *ἐς Λακεδαίμονα γράμματα
08 πεμφθέντα ἑάλωσαν ἐς Ἀθήνας*: et de Periandro Diogenis Laërt. I. 94. *τὸν παῖδα ἀπεκήρυξεν εἰς Κέρκυραν*, quaeque dantur similia. VALCK. Ut

n At vide modo II. 49, 4. SCHWEIG.

saepius εἰς legitur, ubi commodius ἐν videri poterat; sic et subinde ἐν, ubi εἰς malles, apud probatissimos auctores. Sic quidem apud Thucyd. VII. 17. consentientibus libris habes ἀποστελοῦντες ὁπλίτας ἐν τῇ Σικελίᾳ, et similiter idem alibi. Conf. ad I. 21. notata. SCHWEIG. Atqui in Thucydide duo saltim codd. habent ἐς τὴν Σικελίαν.

57 4. τῶν ἱρῶν] τὰ ἱρὰ frequenter Nostro idem ac τὰ ἱρήϊα valent; suntque *victimae quae immolantur.* Sic θῦσαι τὰ ἱρὰ, I. 59. VIII. 54. et alibi, est *mactare victimas.* II. 40. ἡ ἐξαίρεσις τῶν ἱρῶν, est *exenteratio victimarum.* Ac praesertim ubi de extispicio vel haruspicio agitur, legimus *propitia* aut *contra* fuisse τὰ ἱρὰ, V. 44. extr. IX. 19. IX. 36. (ubi haruspex μαντεύεσθαι dicitur) item 37. pro quo τὰ σφάγια ait IX. 45. Denique VIII. 134. ἱροῖσι χρηστηριάζεσθαι, est *ex victimis responsa dei petere.* Quibus inter se collatis consentaneum est, ut h. l. τῶν ἱρῶν (idem ac si dicas διὰ τῶν ἱρῶν) τὴν μαντικὴν intelligamus *divinandi rationem ex victimis;* quam nimirum pariter atque oraculorum institutum ex Aegypto ad Graecos transiisse statuit Herodotus. SCHWEIG.

58 1. Προσαγωγὰς] *Oblationes* intelligebat Gronov. provocans ad Aristoph. Av. 854. et schol., in versione autem *adductiones* posuit, quas tenuit Wess. Hesychio προσαγωγὴ est προσέλευσις, recte: *accessio,* nempe *ad deorum aras, supplicatio.* SCHWEIG. Wesselingius conferri jubet interpretes Ep. Pauli ad Rom. V. 2. Ephes. II. 18.

3. Βούσιριν] Templi Isidis, quod olim in urbe Busiride, restant splendidissimae ruinae, elegantissimis optimi marmoris columnis, cultis hominum animaliumque figuris ac litteris hieroglyphicis spectabiles, descriptae cum cura a Sicardo, curioso ex Jesuitarum familia peregrinatore, in Novis Memor. Legationum ejus ad Orientem Societatis t. II. p. 118. WESS. Vide Creuzer. Comm. Herod. p. 110. seqq.

59 1. ἐπεὰν κομίζωνται] Nihil habebat causae cur hic scribi mallet Galeus κωμάζωνται, ignotum Herodoto verbum; apud quem, ut hic, frequenter alibi κομίζεσθαι notat *nave vehi* vel *deferri,* IV. 76. V. 43.
209 VII. 49. Quae Galeo obversabantur, Aegyptiorum κωμασίας attigit Wesselingius ad Diodor. Sic. t. I. p. 177. VALCK.

4. ἐγχρίμψαντες] Antiquissimi usus fuit χρίπτειν et ἐγχρίπτειν, χρίμπτειν recentioris: quae caussa perpetuae in edd. et scriptis discordiae. In Sophoclis Elect. 901. Μή πού τις ἡμῖν ἐγγὺς ἐγχρίπτῃ βροτῶν: ad vs. 723. ἔχριμπτ᾽ ἀεὶ σύριγγα, ubi mssti veterem sequuntur morem. Bacchylides in Ecl. Phys. Stob. p. 11. ἀλλ᾽ ἐπιχρίπτει νέφος ἄλλοτε, ubi schedae, teste Grotio, ἐπιχρίμπτει. Vide Ruhnkenium in Timaei Lexic. p. 76 = 104. et Eustachium ad Erotian. in hoc verbo. WESS.

61 1. εἴρηται πρότερόν μοι] Vide cap. 40. SCHWEIG.

2. τὸν δὲ τύπτονται] Quod in Athenag. Legat. prostat pag. 114. τὸν δὲ τύπτονται τρόπον mihi quoque sciolo videtur contribuendum; qui Herodoteum, τὸν δὲ τύπτονται, a Gronovio° egregie adfirmatum, minus intellexerit, significans id ipsum quod usitatius Graecis diceretur τῷ δὲ τύπτονται, *quemnam inflictis sibi verberibus lugeant.* Scripti tamen codices si plerique praeferrent τῷ δὲ τύπτονται, *cui se verberent,*

° Gronovius attulit II. 42. 132. Wesselingius citat Dorvill. in Charit. III. p. 347 = 411.

sive[p] *in cujusnam Dei honorem;* cum vicinis illud conspiraret, *ἐς Σάϊν πόλιν τῇ Ἀθηναίῃ πανηγυρίζουσι· ἐς Ἡλιούπολιν τῷ ἡλίῳ*, similibusque. Herodoti locum IV. 34. ad Pausaniae I. p. 104. verba docte contulit Leopardus X. Em. cap. 24. *στεφανοῦσθαι τῷ θεῷ* dixit Xenoph. *Ἑλλ.* IV. p. 304, 26. *πηλοῦνται τῷ θεῷ* Aristid. t. I. p. 543. Achillis *τὰς κόμας Πατρόκλῳ τμηθείσας* Philostr. Vit. Apoll. VII. c. 36. Vid. Hemsterh. in Add. ad Luciani p. 850. et Abresch in Diluc. Thucyd. p. 452. Valck.

62 1. *λύχνα καίουσι*] Glossae San-Germanenses: *λύχνα οὐδετέρως· Ἡρόδοτος Β., Εὐριπίδης Κύκλωπι* (vs. 512.) Est ex Ionum consuetudine. Schol. Apoll. Rhod. III. 137. *Ἰωνικῶς δὲ τὰ κύκλα, ἀντὶ τοὺς κύκλους, ὡς λύχνα καὶ δίφρα:* quibus non dissimilia Critici in Nicandri Theriac. vs. 591. Recurrunt *τὰ λύχνα* c. 133. et apud Themistium et Procopium, studiosos Nostri, saepe. Mox *ἔμπλεα στέατος* [loco *ἁλὸς*] *καὶ ἐλαίου*,
210 *plena partim adipe, partim oleo* conjecit Reiskius, quod *sal* ad lampades nihil faciat: cui non subscribo. Frequentissimus olim in sacris usus salis aliud suadet; et quamquam vulgo sal crepitet magis et exsiliat in igne, quam luceat, satis erat si acetabulorum fundum peteret, oleo supernatante. Vide Plin. H. N. XXXI. 7. Wess.

2. *οὔνομα κέεται λυχνοκαΐη*] Habuit haec ante oculos Themistius principio Orat. ad Constantium Imp. p. 49.; quod Hemsterhusium, docto oratori egregie opitulantem, in Polluc. X. 115. minime fugit. Spectavit et has *lucernarum accensiones* Josephus, Apioni insultans et aliis suae gentis osoribus, *λύχνον γὰρ οὐδέπω — ἑωράκασιν, οἱ τὰς τοσαύτας καὶ τηλικαύτας λυχνοκαΐας ἐπιτελοῦντες*, c. Apion. II. 9. p. 478., numero multitudinis electo, quandoquidem et Deorum aliis hunc habebant honorem in Achillis Tatii Amorib. pag. 277. Wess.

63 2. *καταφερὴς* etc.] Is. Vossius adscripserat codici suo *κατωφερὴς*, nescio an motus Hesychii *κατωφερὴς, κάτω φερόμενος.* Novandi caussa urgens non est. *Καταφερὴς* gaudet eadem notione. Dionysius Halicarn. t. II. p. 187. *καὶ καταφερὴς ἡ ῥύσις τῆς λέξεως, ὥσπερ κατὰ πρανοῦς φερόμενα χωρίου σώματα*, translata quidem, sed manifesta *declivitatis* sententia. Polybius II. 68. *εἰς τὸ τὴν φυγὴν ἐπὶ πολὺ καταφερῆ καὶ κρημνώδη γενέσθαι, quoniam per declivia et abrupta hostibus erat fuga.* Alibi, sicuti et Appianus, *χωρία κατωφερῆ* III. 55., nec stabili scriptura. Wess.

3. *τὸ δὲ ἄγαλμα, ἐὸν ἐν νηῷ μικρῷ ξυλίνῳ*] Vid. Cuperus in Harpocrate p. 104. Wess.

64 1. *ἀπότροφον γενόμενον*] Haec et vicina pervertit Valla, quae hunc vel similem in modum converti potuerant Latine: *Templum illud incoluisse matrem Martis; hunc educatum alibi, quum ad virilem pervenisset aetatem, colloqui cum matre voluisse; sed matris administros, quem ante non viderant, haud ingredi passos abegisse.* *Ἀπότροφον* Hesychius recte reddidit *μακρὰν τεθραμμένον.* De *commercio familiari*, sive *colloquio*, frequentatur *συμμῖξαι.* Herodot. VIII. cap. 79., Aristides adversarium Themistoclem *ἐξεκαλέετο θέλων αὐτῷ συμμῖξαι:* recte Valla,

p Bardesanes Eusebii Praep. p. 279. D. Wesselingio exscriptus, *ἐν τῇ Συρίᾳ — ἀπεκόπτοντο πολλοὶ τῇ Ῥέᾳ, in honorem Opis sibi virilia amputabant.*

211 *colloquendi gratia* q. Xenoph. Ἑλλ. III. p. 283, 37. ξυμμίξας τῷ Δερκυλλίδᾳ. Demosth. p. 234. §. 282. συνεμίξαμεν τῷ Προξένῳ. In Aristoph. Ἐκκλ. vs. 512. Οὐδεμιᾷ γὰρ δεινοτέρᾳ σου ξυμμίξασ' οἶδα γυναικί: sic scribendum ante Dawesium vidit Faber. Suspicor tamen et hic in ambiguo ludere voluisse Herodotum; puerumque ἀνδριζόμενον aliud quid isto captasse *colloquio:* διαλέγεσθαι et ὁμιλεῖν frequenter inserviunt istiusmodi lusibus: est et ubi sic adhibetur ἐς λόγους ἐλθεῖν. Propter ea certe quae sequuntur, τὸ μὴ μίσγεσθαι γυναιξὶ ἐν ἱροῖσι, in istum equidem sensum ceperim τὸ ἐσελθεῖν vel ἐλθεῖν παρὰ τὴν μητέρα, cum Gronovio, qui hanc in rem valde collegit opportuna, et Herodotea quidem diligentissime ad pag. 130, 5. [c. 115.] Valck.

3. μηδὲ ἀλούτους] Clemens Alex. I. Strom. pag. 361, 19. Αἰγύπτιοι, inquit, πρῶτοι — ἐν ἱεροῖς μίσγεσθαι γυναιξὶν ἐκώλυσαν, μηδ' εἰς ἱερὰ εἰσιέναι ἀπὸ γυναικὸς ἀλούτους ἐνομοθέτησαν. Attigit Marshamus Can. Chron. p. 222. Egregius Porphyrii est locus in Euseb. Praep. V. pag. 197. d., venustissimus Theocriti Eid. V. 147. Valck.

4. μίσγονται ἐν ἱροῖσι] De avibus aliisque animalibus loquens, ὀχευόμενα, ait, ἔν τε τοῖσι νηοῖσι τῶν θεῶν καὶ ἐν τοῖσι τεμένεσι: de hominibus vero, non ἐν νηοῖσι, *in ipsis deorum aedibus* ait, sed nomine utitur latius patente, ἐν ἱροῖσι. Comprehendit autem τὸ ἱερὸν et τὸν νηὸν et τὸ τέμενος, agrum, lucum, aedificia, quibus cingitur dei aedes. Attamen, vel sic, justo gravior et praeter reliquum Herodoti morem iniquior videri possit ista criminatio, praesertim ita universe in omnes paene homines, Aegyptiis ac Graecis exceptis, jactata. Certe, in ipsa etiam famosissima ob Veneris obscoenum cultum Babylone, non modo non in aede deae, sed omnino ἔξω τοῦ ἱροῦ (ut refert idem Noster, I. 199.) committebantur illa flagitia, quibus placari deam persuasum habebant. Schweig.

Ib. νομίζοντες ἀνθρώπους εἶναι κατάπερ etc.] Diogenes Cynicus simili disputatione ad foedas conmixtiones probandas abutebatur, abutebatur et Chrysippus; perstricti ex merito abs H. Grotio Jur. B. et Pac. II. 5, 3. Ecce tibi Stoici nostris ita respondentia verba, ut hoc fonte hausta diceres: καὶ τὸ φαγεῖν τι, καὶ προελθεῖν ἀπὸ λέχους ἢ θανάτου πρὸς ἱερὸν, ἀλόγως διαβέβληται· ἐπὶ τὰ θηρία φησὶ δεῖν ἀποβλέπειν·
212 tum animantium mutorum exemplis liquere, τὸ μήτε συγγινόμενα, μήτε γεννῶντα — ἐν τοῖς ἱεροῖς μιαίνειν τὸ θεῖον, in Plutarchi Stoicor. Repugnant. p. 1044. F. Quae homo locutuleius contentionis fervore et disputatrice virtute, si ea tamen virtus, atque ut alios premeret, jecisse dicendus est. Sed hunc rixosum relinquamus. Mox ὀρνίθων τέλεα ex codd. Britannicis adeo blandiuntur, ut a probandis non longe absim. Si qui interpretamentum putarint, Eustathium uti adeant auctor sum, et considerent τέλος et τέλεα in catervis sedem habere VII. 211. 223. IX. 20. Wess. Cf. I. 103. ibique not. Apud Eustathium quidem, de diversis vocabuli τέλος notionibus saepius disserentem, nihil quod magnopere huc faciat reperire mihi contigit. Caeterum scripturae isti, ὀρνίθων τέλεα, tam insignem veri speciem inesse intelligo, ut et ego eam cum Schaefero receptam velim. Schweig.

q Conf. I. 123. VIII. 58. Schweig.

65 3. ἀνεῖται τὰ ἱρὰ] Non, *pro sacris habentur*, ut vertit Valla, verum significarent ista, *consecrata sunt templa*, quod hinc alienissimum est: vid. Observ. Miscell. III. p. 94. Sententia poscit: τῶνδε εἵνεκεν ἀνεῖται τὰ θηρία εἰ λέγοιμι: *quibus autem de causis ferae sint consecratae, si dicerem.* Herodotum tamen suo scribendi more dedisse suspicor, ἀνεῖται vel ἀνέεται ἱρὰ εἶναι εἰ λέγοιμι, literasque nonnullas partim male repetitas, partim neglectas. εἶναι saepe tanquam superfluum adjicitur ab Herodoto, πλεονασμῶν καὶ παραλληλισμῶν studiosissimo. De rebus *consecratis* vel *consecrandis* satis vulgata sunt ἀνιέναι vel ἀνεῖναι, et ἀνεῖσθαι: rarius illud Xenophontis de amabili suo secessu Scilluntco: ὁ χῶρος ἀνεῖται ἱερὸς εἶναι: in Socrat. Epist. XIX. ad Aeschinem fortasse scripta, quem multo majoris faciebat Xenophon, quam Plato. VALCK.

Ib. ἀνεῖται τὰ ἱρὰ] Abundabit articulus, nisi αὐτὰ ἱρὰ fuerit. Superstitiosae animalium consecrationes et in Graecia et Romae notissimae fuerunt; exemplorum affatim in Casauboni notis ad Sueton. Caes. c. 81. Aegyptiorum ritus dabit Diodorus I. 83., Nostri vestigia premens. WESS. Quod ait τὰ ἱρὰ, incommodat utique articulus, quem abesse et equidem malim: nisi aut praecedens ἅπαντα non ita stricte accipiendum fuerit, sed σχεδὸν ἅπαντα intelligatur, aut τὰ ἱρὰ intelli-
13 gantur *eae bestiae quae cuique deo sacrae sunt aut quae apud quemque Aegypti populum sacrae habentur*, coll. cap. 69. et 71. SCHWEIG.

7. ὃς δ' ἂν ἶβιν ἢ ἴρηκα etc.] Eadem Diodorus, sed *vulturis* loco *felem* nominans. *Accipitrem* seu *vulturem* Iones olim ἴρηκα sonabant, quemadmodum saepe poëta princeps. Eustathius Iliad. ν'. p. 920, 44. τὸ δὲ ἴρηξ, Ἰωνικῶς ψιλοῦται, εἰ καὶ τὸ ἱέραξ δασύνεται. Neque dubito de Herodoto: scribae minuta hujuscemodi negligunt, et qui msstos conparant, non semper acutum cernunt. Cicero I. Nat. D. cap. 29. *Ne fando quidem auditum est, crocodilum, aut ibim, aut felem violatum ab Aegyptio:* quibus paria Quaest. Tuscul. V. 27. cum Davisii observatis. WESS.

66 3. κτείναντες μέντοι οὐ πατέονται] Haec olim alio pertinere videbantur; sed felium mares designari manifestum est ex Aeliano Nat. An. VI. c. 27. *Πατέονται* mutari non debuerat: bis terve *gustandi edendive* significatu posuit Ionicum πατέεσθαι Herodotus, Hesychio restitutum a T. Fabro et Berkelio. Agathocles Cyzicen. ap. Athen. XIV. p. 650. A. de fructu quodam, ἐπὴν, ait, αὐανθῇ, ποιεῦσιν ἐξ αὐτοῦ ἄλευρα, καὶ πατέονται ταῦτα: vulgatur πατέοντι redditurque *pedibus calcant:* Ionice scribit Agathocles; ignorant autem Iones Doricum istum verborum flexum, saepius obliteratum, etiam in Epistola Aristippi Socrat. IX., ubi περιβλέπονται transmutandum est in περιβλέποντι. VALCK.

4. θεῖα πράγματα καταλαμβάνει τοὺς αἰελούρους. *Feles in furorem aguntur* interpretatur Conr. Gesner, De Quadrupedib. p. 324. med. SCHWEIG.

67 1. ἐς ἱρὰς στέγας] De his, quod quidem recordor, nihil alibi distinctius; nam quae c. 148. et 175. aliorsum spectant. Explicat Diodorus I. 83. φέρουσιν εἰς τὰς ταριχείας· ἔπειτα θεραπευθέντων αὐτῶν κεδρίᾳ — θάπτουσιν ἐν ἱεραῖς θήκαις. Mox Ἰχνευταὶ sunt *ichneumones*, eodem Diodoro indice: firmantque Nicander Theriac. V. 195. et Hesychius,

quibus Salmasius ad Solin. p. 317. testibus dextre usus fuit. Phrynichus Biblioth. Coislin. p. 467. Ἰχνευταὶ, οἱ κατ' Αἴγυπτον καλούμενοι, voce truncatus, sed facile instauranda. Wess. Non differunt ἱραὶ στέγαι, et ἱραὶ θῆκαι, quas continuo dein dicit; quae sunt *conditoria*,
214 *camerae*, *cellae*, *in quibus conduntur* mortui. Abdallatif, scriptor seculi post C. N. XIII. (in *Relation de l' Egypte*, *traduite par M. Sylvestre de Sacy*, p. 202. seq.) cellas sese intrasse ait, quarum in aliis canum, in aliis felium, in aliis boum cadavera ingenti numero condita fuere. Schweig.

3. τὰς δὲ ἴβις ἐς Ἑρμέω πόλιν] Hermopolis parva-ne, an magna, (his titulis duae Mercurii in Aegypto urbes distinguebantur) intelligenda sit, certo constitui haud potest: forte posterior in Thebaide, propter Ibii sive Ibiu mansionem, non longe ab urbe sejunctam. Itiner. Antonini p. 157. Liquidiora videntur de ursis lupisque prodita, propter consensum Prosp. Alpini Hist. Nat. Aegypti IV. 9. Wess.

68 2. τὸ ὕδωρ τῆς τε αἰθρίης etc.] Optime haec Salmasius Exercit. Solin. p. 314. ex Aristotele et Plinio, de crocodili nocturna in aquis mora, ratione et caussa teporis. Philosophi verba, ex Hist. Animal. II. 10. adponam: τὴν μὲν οὖν ἡμέραν ἐν τῇ γῇ τὸ πλεῖστον διατρίβουσι, τὴν δὲ νύκτα, ἐν τῷ ὕδατι· ἀλεεινότερον γάρ ἐστι τῆς αἰθρίας. Wess.

3. ὠὰ, χηνέων οὐ πολλῷ μέζονα] Vide Hasselquist, et Geoffr. apud Sylvestre de Sacy ad Abd-Allatif, p. 158. seq. Nempe Geoffroy ex professo edidit *Observations sur les habitudes attribuées par Herodote aux Crocodiles du Nil;* quae exstant in *Annales du Musée d'Hist. Nat.* t. IX. p. 373. t. X. p. 167. t. XI. p. 37. Schweig.

5. γλῶσσαν δὲ μοῦνον θηρίων οὐκ ἔφυσε] Eadem Aristoteles, in expingendo crocodilo Herodotum, uti is Hecataeum, auctore Porphyrio apud Euseb. Praep. Ev. X. p. 466., aemulatus: inspice Hist. Anim. I. 11. II. 10. V. 33., et post Philosophum plures Graecorum Latinorumque. Multa tamen in crocodili hac descriptione diligentissimi superioris et nostrae aetatis naturalis speculatores historiae desiderant, Rondeletius, Bellonius, Gesnerus, Bochartus, praeterque ceteros, Aristoteli paullo magis, quam oportebat, iratior Ol. Borrichius, Hermet. Aegypt. c. 10. p. 270. Wess.— Praecipua quae huc spectant, collecta et excussa videas in *Histoire des Animaux d' Aristote, traduite par M. Camus*, t. II. art. *Crocodile.* Lingua non prorsus carere crocodilum, porro inferiorem ejus maxillam moveri, ut in reliquis animan-
215 tibus, non superiorem, diligentiores observationes docuere. Schweig.

Ib. τοῦτο] τοῦτο pro διὰ τοῦτο accipiens Bastius, interpretatus erat *idcirco:* eamdemque in sententiam corrigenda etiam esse Graeca, et ἀλλὰ κατὰ τοῦτο legendum, censuit Schaefer ad Gregorium de Dialect. p. 30. Quae mihi supervacanea opera videtur: perspicua scriptoris sententia, *sed est etiam hoc unum ex omnibus animalibus, quod* etc. Schweig.

7. τροχίλος] Habent ex Herodoto Aristoteles Ethic. ad Eudem. VII. p. 189., et Aelianus de Animal. VIII. 25. ubi dictione nonnihil mutata, εἰρηναῖα καὶ ἔνσπονδά ἐστι: quemadmodum de apibus V. 11. πρὸς μὲν τοὺς μὴ ἐνοχλοῦντας — εἰρηναῖα αὐτοῖς καὶ ἔνσπονδά ἐστι: et XII. 15. Wess.

8. οὐδὲν σίνεται] Τὸ μηδὲν ἀδικῆσαι τὸν τροχίλον λογίζεταί οἱ μισθὸν, Aelianus, enarrans Herodotea de trochilo Nat. An. III. cap. 11. et hanc partem designans lib. VIII. cap. 25. citat Herod. ἐν τοῖς Αἰγυπτιακοῖς λόγοις. Sed quae narrat Herod. cap. seq. alio fonte derivata tractat Aelian. X. 21. VALCK.

69 2. ἀρτήματά τε λίθινα χυτὰ] Sive hoc, seu λιθωτὰ malueris, *fusi et factitii lapilli* designantur: Reiskius vitrum describi opinatur. Vitri conditoriorum cipporumque ἐξ ὑέλου mentio erit III. 24., ad quod an adludat, non adfirmo. Faveret suspicioni Epinicus apud Athen. X. 9. p. 432. c. Ἐσμὸν μελίσσης τῆς ἀκροχόλου γλυκὺν Συγκυρκανήσας ἐν σκύφῳ χυτῆς λίθου, modo vitrum, quae Dalecampii sententia, intellexisse liqueret: ut ut est, commodissimus poëtae locus est. Ἀρτήματα et ἀμφιδέας illustrant docti viri ad Hesychium. WESS.

4. χάμψαι] Durat Coptorum in libris hoc illis nomen, nec multum discordat titulus monstri fluviatilis Arabicus. Lege Jablonskii Panth. lib. V. 2. p. 70.[r] Κροκοδείλους autem Ionibus fuisse *lacertas*, sive χερσαίους κροκοδείλους, uti IV. 192., testatissima confirmataque res est a Bocharto Hierozoic. P. 1. lib. III. 1. p. 1060. WESS.

70 1. δελεάσῃ] Scil. ὁ ἀγρεὺς, subintell. ex antecedente ἄγραι. Matthiae
216 Gr. gr. 294.

71 2. φύσιν] Debet et hanc Hippopotami sicuti et Phoenicis descriptionem Herodotus (perhibente Porphyrio in Eusebii Pr. Ev. X. p. 466. c.) Hecataeo. WESS.

Ib. οὐρὴν ἵππου] Aristoteles κέρκον δ' ὑὸς, Histor. Animal. II. 7. Achilles Tat. IV. p. 223. οὐρὰν βραχεῖαν, quibuscum alii conspirant et peregrinatorum observata. WESS. — Merito h. l. Larcherus commendat Schneideri Historiam criticam Hippopotami, subjectam Artedi Synonymiae piscium, (Lips. 1789.) p. 247. seq. SCHWEIG.

Ib. ξυστὰ ποιέεσθαι ἀκόντια] ξυστὰ ἀκόντια, ut *rasae hastilia virgae* Latini poëtae. Aristoteles, ὥστε δόρατα ποιεῖσθαι ἐξ αὐτοῦ. Conf. Bocharti Hieroz. P. II. lib. V. 14. WESS. Ξυστὸν apud Nostrum I. 52. *hastile* est, *lignum hastae* vel *jaculi:* sed et universum *jaculum*, *hastam ferro praefixam* significat, et a Lexicographis, Ammonio, Hesychio, Suida ἀκόντιον exponitur. Quae caussa puto fuit, cur vocab. ἀκόντια Schaeferus h. l. tamquam e scholio invectum delevit. Reiskio vero ἀκόντια hîc adjectivum esse visum erat, ut ξυστὰ ἀκόντια idem esset ac ξυστὰ ἀκόντων, *hastilia jaculorum.* At est potius ἀκόντιον substantivum nomen, et ξυστὸν proprie adjectivum fuerit; ut ξυστὸν *jaculum* significet, ob subintellectum alibi substant. ἀκόντιον, quod cum illo hîc conjungit Herodotus. Quare etiam pro eo, quod in Lat. vers. *jacula rasa* Gronovius posuit, nosque *polita jacula*, satis fuerat simpliciter *jacula* ponere. SCHWEIG.

72 1. ἰχθύων τὸν καλεύμενον λεπιδωτὸν] In Niloticorum piscium numero cum aliis multis, *lepidotus* etiam ab Athenaeo recensetur, lib. VII c. 88. Graecum vocabulum, originem si spectes, utique nihil aliud nisi *squammatum* vel *squammosum* significat: sed oportet in aliis pis-

r Conf. Sylvestre de Sacy ad Abdallatif, p. 157. SCHWEIG.

cium generibus squammis munitorum fuisse unum aliquod, cujus squammae proprii atque praecipui quidpiam habuerint, quam ob caussam ei id nomen prae caeteris fuerit impositum. Itaque videndum, ne *Niloticus* ille *lepidotus* idem sit piscis, quem sub nomine *Polypteri Bichir*, in *Description de l'Egypte* etc. Hist. Nat. t. I. p. 4. seqq. singu-
217 lari diligentia Academicus Geofroy de Saint-Hilaire descripsit. De cujus piscis squammis haec ille observavit: *Le bichir est couvert d'écailles fortes et impénétrables, qui le défendent également de tout contact funeste et de la dent des animaux qui seroient tentés de l'attaquer. Cette solidité provient d'une matière osseuse qui double chaque écaille au dessous, et qui est si épaisse et si compacte, que la plupart de nos instrumens tranchans ne parviennent qu'avec peine à l'entamer.* Ejusdem piscis descriptio cum icone exstat etiam in *Annales du Musée d'Hist. Nat.* t. I. p. 57. seqq. Schweig.

73 1. *οὐκ εἶδον, εἰ μὴ ὅσον γραφῇ*] Tentari non debebant Euripidis ista in Hippol. vs. 1005. *Οὐκ οἶδα πρᾶξιν τήνδε, πλὴν λόγῳ κλύων Γραφῇ τε λεύσσων.* Idem Troasin 682. *Γραφῇ δ' ἰδοῦσα καὶ κλύουσ' ἐπίσταμαι.* Euripidea quoque libenter imitatur Herodotus. Valck.

2. *τὰ μὲν αὐτοῦ χρυσόκομα*] *Κεκέρασται μὲν τὰ πτερὰ χρυσῷ καὶ πορφύρᾳ* Achilles Tat. III. p. 215. *Aquilae narratur magnitudine, auri fulgore circa colla, cetera purpureus*, ex Nostri praescripto Plinius Hist. Nat. X. 2. *Περιήγησις formam* et diligentem ejus *descriptionem* exprimit ex usu verbi *περιηγεῖσθαι*, quo de Salmasius in Solin. p. 68., et multo adcuratius Hemsterhusius ad Luciani Dial. Mort. XX. p. 412. Wess. Videtur *circumscriptionem* dicere, quam Gallice *le contour* vocamus. Schweig.

4. *ὅσον τε δυνατός ἐστι φέρειν*] Achilles Tat. eadem in re, *φέρει τὸ χάσμα γηΐνῳ χώματι, ἐπὶ τὸν Νεῖλον οὕτως ἵπταται τὸ ἔργον φέρων*, sed prave culpa librariorum: fuerat *φύρει τὸ χάσμα — καὶ ἐπὶ τὸν Νεῖλον* etc. Obstruere ingesta terra cavum, quod phoenix rostro fecerat, Herodotum deserens indicat. De Taciti Ann. VI. 28. *sublato murrhae pondere*, vide amicam N. Heinsii et Graevii disputationem, Syllog. Epistol. t. IV. p. 512. et seqq. Wess.

74 1. *δύο κέρεα φορέουσι*] Fuerunt ex cerastarum genere, nec tamen *δηλήμονες ἀνθρώπων*, ut reliqui apud Diodorum III. 50. aliosque ibi citatos. Auctor Aelianus est de Animal. XI. 17. *ἐν Μελίτῃ τῆς Αἰγύπτου* draconem sacrum in veneratione fuisse, adfirmans gentilem eam anguium superstitionem. Puto *ἐν Μετήλει* scripsisse, quae Aegypti urbs, non *Μελίτῃ*. Wess.

75 1. *κατὰ Βουτοῦν πόλιν*] Alia haec atque ea Butus [sive Buto,] quae
218 Latonae oraculo censebatur, quippe Arabiae adfinis: longe inde Sebennyticum Nili ostium, radens Butum illam atque adluens c. 155. Angues volucres, ex Aethiopum Arabumque finibus in Aegyptum irruentes, veterum monumenta celebrant. Ipse vates Esaias c. XXX. 6. dat שרף מעופף *hydrum* sive *chershydrum volantem* Aegypto. Plura qui desiderat, ex Bocharti Hierozoic. P. II. lib. III. 12. p. 423. mutuari poterit, atque illis hoc Pausaniae IX. 21., cautissimum sane, adnectere: Quo circa neque ad adsentiendum proclivior quisquam esse debet, ne-

que se omnino incredulum ad ea, quae sint rariora, *τὰ σπανιώτερα*, praebere: *ἐπεί τοι καὶ ἐγὼ πτερωτοὺς ὄφεις οὐ θεασάμενος πείθομαι, διότι ἀνὴρ Φρὺξ ἤγαγεν ἐς Ἰωνίαν σκόρπιον ταῖς ἀκρίσιν ὁμοιότατα πτερὰ ἔχοντα.* Wess.

4. *πτερωτοὺς ὄφις ἐκ τῆς Ἀραβίης πέτεσθαι ἐπ' Αἴγυπτον*] Ciceronem de Nat. Deor. I. 36. volucres istas angues *ex vastitate Libyae vento Africo invectas* statuere, adnotavit ad h. l. Larcherus. Sed ille forsan memoriae lapsu ista scripserat. Caeterum conf. Aelian. Nat. An. II. 18. ubi Schneiderus adnotavit, serpentes hos, quos Herodotus dicit, *alis membranaceis volantes*, (coll. c. 76.) esse fortasse lacertas volantes, quae *dracones volantes* a Linnaeo nominantur. Schweig.

76 1. *πρόσωπον — ἐπίγρυπον*] Straboni *πελαργώδης κατὰ σχῆμα*, *ciconiae similis*, lib. XVII. p. 1179 = 823. d. quae tamen similitudo ad *rostrum* sese non porrigit, quod avi *incurvum et aduncum*. Figuram habet Middletonus Antiquit. Monument. p. 129. et conplura de volucre. *Crex*, ex sono, quem continuo iterat, nomen indepta, describitur a Belonio Observ. II. 32. cum cura. Wess. — De Ibide veterum Aegyptiorum consulenda instar omnium Cuvieri Commentatio, inserta tomo I. operis cui titulus *Recherches sur les Ossemens fossiles de Quadrupedes.* Schweig.

2. *ψιλὴ τὴν κεφαλὴν*] Sustuli articulum schedarum jussu: respicitur *ἥδ' ἰδέη*, ut bene Reiskius. Hanc autem Strabo *ὅλην μέλαιναν* facit; prudentior Herodotus, etsi non sine lapsu; nam pars circa nates tota alba est; *τὸ γὰρ πυγαῖον ὅλον λευκόν ἐστι*, si fides Theoni. Wess.

77 1. *μνήμην ἀνθρώπων πάντων ἐπασκέοντες μάλιστα* etc.] Aegypti su-
219 perioris incolae longe fuisse dicuntur *disertissimi*, utpote *μνήμην ἀνθρώπων πάντων ἐπασκέοντες μάλιστα*, *prae omnibus aliis memoriam excolentes:* illuc enim pertinet *μάλιστα*, non ad sequentia. Herod. II. c. 37. *θεοσεβέες περισσῶς ἐόντες μάλιστα πάντων ἀνθρώπων.* Etrusci *τὰ περὶ τὴν κεραυνοσκοπίαν μάλιστα πάντων ἀνθρώπων ἐξειργάσαντο*, Diodor. Sic. V. 40. De Pythagora Heraclitus Ephesius, *ἱστορίην ἤσκησεν ἀνθρώπων μάλιστα πάντων*, ap. Diog. Laërt. VIII. 6. Ipsius fuit Pythagorae praeceptum, *μνήμην ἀσκεῖν.* Literarum inventum suum veluti memoriae subsidium commendanti Theuth dixisse fertur Rex Aegypti Thamus, *σὺ πατὴρ ὢν γραμμάτων, δι' εὔνοιαν τοὐναντίον εἶπες ἢ δύναται· τοῦτο γὰρ τῶν μαθόντων λήθην μὲν ἐν ψυχαῖς παρέξει, μνήμης ἀμελετησίᾳ*, etc. in Phaedro Platonis t. III. p. 275. a. Hunc, ni fallor, locum respexit Quinctilian. Inst. Or. XI. c. 2. p. 985. *Invenio apud Platonem obstare memoriae usum literarum: videlicet quod illa, quae scriptis reposuimus, velut custodire desinimus, et ipsa securitate dimittimus.* Valck. Bene Proclus in Timaeum p. 31. *Αἰγυπτίοις δὲ ἔτι καὶ τὰ γεγονότα διὰ τῆς μνήμης ἀεὶ νέα πάρεστιν, ἡ δὲ μνήμη διὰ τῆς ἱστορίας, αὕτη δὲ ἀπὸ τῶν στηλῶν κ. τ. λ.* Wess. — Equidem nondum persuadere mihi potui, *μνήμην* h. l. ab Herodoto dici memoriae vim quam vulgo vocamus, nempe facultatem in mente retinendi et quotiescumque lubet recordandi et nobiscum recolendi ea quae vel vidimus vel audivimus vel semel cogitavimus. De *memoria rerum gestarum aut observatarum* agitur in *futurum tempus et ad posteros propaganda:* quod maxime fit, dum, quae vel a nobis

ipsis observata sunt, vel quae ab aliis tradita accepimus, ea scripto consignamus. Atque hoc ipsum in rebus, quae memoratu digna visa erant, diligenter fecisse, passim auctor noster significat; veluti c. 82. et c. 145. Unde factum, ut prae caeteris hominibus, quibuscum conversatus est Herodotus, Aegyptii ei visi sint longe omnium *λογιώτατοι*, non *disertissimi*, ut Valckenarius interpretatur, nec universe *prae caeteris excellentes*, ut Wesselingius, sed *doctiores*, *magis eruditi*, et *antiquitatis* (*patriae* praesertim) *peritiores*, ut idem Wess. apud Diodor.
220 II. 4. et ad Herodot. I. 1. intellexit. Quam in sententiam Hesychius *Λόγιος, ὁ τῆς ἱστορίας ἔμπειρος, πεπαιδευμένος*, interpretatur: et *Λογίους* Moeris et Thomas M. *τοὺς πολυΐστορας*. Neque patriarum solum antiquitatum, verum etiam externarum rerum et institutorum gnaros Aegyptios fuisse passim et alibi et III. 2. significat Noster. SCHWEIG.

3. *ὑγιηρέστατοι πάντων ἀνθρώπων*] Hippocrateum *τὰς μεταβολὰς τῶν ὡρέων μάλιστα τίκτειν νούσους* egregie explicuit Galenus t. V. p. 253. et cum Nostro conparavit H. Mercurialis Var. Lect. II. 3. Jam si *αἱ ὧραι* a periodo extrema abessent, sermonis cursus lenius laberetur. Verum multa sibi priva Scriptor habet. WESS.

5. *ἀρτοφαγέουσι* etc.] Quae hîc leguntur, eadem propemodum ex Hecataeo Milesio bis tradidit Athenaeus X. p. 447. c. *Ἑκαταῖος ἐν δευτέρᾳ Περιηγήσεως εἰπὼν περὶ Αἰγυπτίων, ὡς ἀρτοφάγοι εἰσὶν, ἐπιφέρει, τὰς κριθὰς εἰς τὸ πόμα καταλέουσι*, *mola frangunt*: sic scribendum cum Casaub. pro *καταλεύουσιν*. vid. Herod. IV. c. 172. et Athen. p. 418. E. Alibi quoque prostant Hecataei nonnulla, Herodoteorum simillima, quae probabile reddant, quod Porphyrius prodidit apud Euseb. Praep. X. p. 466. B. *ὡς Ἡρόδοτος ἐν τῇ δευτέρᾳ πολλὰ Ἑκαταίου τοῦ Μιλησίου κατὰ λέξιν μετήνεγκεν ἐκ τῆς Περιηγήσεως βραχέα παραποιήσας*: postremum illud explanat Wesseling. ad Diodori t. I. p. 89. Sed ista Asiae *Περιήγησις* Herodoto fortasse fuit recentior; Callimacho certe non videbatur Hecataei Milesii genuinum opus, ut liquet ex Athen. II. pag. 70. B. Praeterea quod narrat Porphyrius, Herodoto nuspiam objicit Plutarchus, Hecataeum *τὸν λογοποιὸν* acerbe notanti lib. II. c. 143. et VI. 137. cujus etiam mentionem facit V. 36. et 125. VALCK.— Conf. Wesseling. ad c. 5. 68. 71. Creuzer. in Historicor. antiquiss. Graecorum Fragmentis p. 19. seqq. SCHWEIG.

5. *τοὺς ἐκεῖνοι κυλλήστις ὀνομάζουσι*] Athenaeus X. p. 418. E. *Αἰγυπτίους δ' Ἑκαταῖος ἀρτοφάγους φησὶν εἶναι κυλλήστιας ἐσθίοντας, τὰς δὲ κριθὰς εἰς ποτὸν καταλεαίνοντας.* Quae quidem indicio sunt, et hîc Herodotum vestigia Hecataei pressisse: nam de potu ex hordeo clara ejus verba, qui *πόμα ἀπὸ τῶν κριθέων* Aretaeo I. Morb. Acut. c. 9. *ἐκ κρι-*
221 *θῶν μέθυ* Aeschylo Suppl. 900. Diodoro *ἐκ κριθῶν πόμα, ὃ καλοῦσι ζῦθος* I. 34. Quod autem subjicitur, *vites Aegypto deesse*, generatim si sumitur, cum veritate disconvenit. Mosis aevo in parte Aegypti vites depangebantur, quod querelae Israëlitarum Numer. XX. 5. significant abunde: creverunt quoque laetissime in praefectura Heracleopolitana apud Strabon. XVII. p. 1163 = 809. Quae omnia operosius Jablonskius Dissert. de Terra Gosen, p. 28. WESS.

78 1. *μεμιμημένον ἐς ταμάλιστα*] Est cui *μεμιμημένον* praecedentis glossa censetur, cui non subscribo. Suadent aliud producta a Gronovio exempla, [ex c. 86. 132. 169.] reique series. Adde Plutarchum Isid. et Osir. cap. 17. et doctos interpretes Petronii Satyr. cap. 34. tum Tzetzae Chil. III. vs. 387. ubi satis absurde, *ὁ συγγραφεὺς Ἡρόδοτος ὁ παῖς ὁ τοῦ Ὀξύλου.* Voluit, debuit certe, *ὁ τοῦ Λύξεω.* WESS.

Ib. *μέγαθος ὅσην τε πάντη πηχυαῖον ἢ δίπηχυν*] Turbavit me h. l. vox *πάντη*, quae aliàs, ubi de superficie vel mensura agitur, constanter apud Nostrum quidem *quaquaversum*, *omni ex parte*, *in longitudinem et latitudinem* significare videtur; ut I. 126. 181. II. 168. IV. 101. cui notioni quum nullus hîc locus esse possit, cum superioribus interpretibus Graecam vocem Latina *omnino* reddendam putavi. SCHWEIG.

79 1. *νόμοισι*] *Hymnos* intelligit Herodotus; sic dicimus Terpandri *νόμους*. Vide Proclum Chrestom., et Pollucem IV. 7, 1. GALE.

2. *τοῖσι ἄλλα τε πολλὰ ἐπάξια* etc.] Suspicor in his, *ἐπάξιά ἐστι νόμιμα*, vocem latere soli Herodoto frequentatam, *ἀξιαπηγητότατα*, *commemoratu dignissima:* tale quid postulare sententiam attendenti facile patet, sensitque Reiskius, corrigens: *τοῖσι ἄλλα τε ἀπηγήσιος ἄξια ἔνεστι.* In proximis etiam, minus sinceris, nihil vetat periculum fecisse: codicum quorumdam Galeo memoratis lectionibus instructus, integram hanc pericopam ista ratione scribi posse judico: *Πατρίοισι δὲ χρεώμενοι νόμοισι ἄλλον οὐδένα ἐπικτέωνται· τοῖσι ἄλλα τε πολλὰ ἀξιαπηγητότατα νόμιμα, καὶ δὴ καὶ ἄεισμα ἕν ἐστι Λίνος, ὅσπερ ἔν τε Φοινίκῃ ἀοίδιμός ἐστι καὶ ἐν Κύπρῳ, καὶ ἄλλῃ.* Aegyptiorum *Μανέρων* sive *Μανέρωτα* attigerunt Pausan. IX. p. 766. et Plutarch. de Isid. et Osir. §. 18. Proxima
222 quaedam Herodoti descripsit Eustath. ad Hom. Il. σ'. p. 1164=1223, 4., legitque prout ante Gronovium vulgabantur: *ἐν δὲ δὴ καὶ τὸν Λίνον ὁκόθεν ἔλαβε τοὔνομα.* De Lino Graecorum non protrita leguntur in Scholio ad Homer. inedito, quae hujus non sunt loci. VALCK. cf. Schol. Venet. Il. σ'. 570.

Ib. *τοῖσι ἄλλα τε ἐπάξιά ἐστι νόμιμα, καὶ δὴ* etc.] Non hic agitur de *legibus;* quas nec Graecas neque aliarum nationum Aegyptios adscivisse unquam c. 91. perhibet demum. *Hymnos* sive *cantilenas*, quod Galei animum optime advertit, Scriptor spectat; hos *patrios* habere, nullosque illis peregrinos addere, et eam rem ex Manerote, qui Graecorum Linus, cognosci posse. Videt quisque aptissimam sermonis cohaerentiam, nec desiderabitur, ut *νόμους* et *ἐπάξια* locis consimilibus adfirmem. *Νόμους* qui *cantilenas* esse dubitat, rarus erit, et ablegandus, si haesitet, ad Suetonii Neron. c. 20. doctasque Salmasii et Burmanni animadversiones. *Ἐπαξίου* voci locus VII. 96. dabitur. Hactenus, nisi mihi blandior, bene habet. Quae sequuntur, variis modis turbata sunt. Dicam ingenue, quid in mentem multa agitanti venerit. Primo *Λίνος* subsistere haud potest, recte a Valla, S. V. praeteritus. Docet ipse canticum Aegyptium, quod *Maneros* gentili dialecto, idem videri ac Graecorum *Linum*, hinc scioli arripuerunt. Scribatur itaque *καὶ δὴ καὶ ἄεισμα ἕν ἐστι, ὅπερ ἔν τε Φοινίκῃ ἀοίδιμόν ἐστι, tum vero etiam cantilena una est, quae et in Phoenice cantatur.* Juvat S. levi auxilio adjutus, praeterea *ἀοιδὴ πρώτη καὶ μούνη* in fine ca-

pitis. Deinde *συμφέρεται δὲ τωὐτὸ εἶναι τὸ οἱ Ἕλληνες Λίνον*. Pausanias IX. 29. *καλοῦσι δὲ τὸ ᾆσμα Αἰγύπτιοι τῇ ἐπιχωρίῳ φωνῇ Μανέρων*, bene Sylburgius. Tandem *καὶ τὸν Λίνον ὁκόθεν ἔλαβον· φαίνονται* etc. aut certe *ἔλαβον νόμον· φαίνονται* etc. Non diffiteor, praeter morem aliam plura induere formam. Verum vara uti vibiam sequitur, ita Linus semel intrusus conturbavit reliqua. Tu si aliter sentis, fruere arbitrio. De Manerote Aegyptiorum Plutarchus Is. Osir. c. 17. Pausaniasque. Nam Linum notandorum angustiae nunc excludunt. Wess. At, cur subsistere *Λίνος* haud possit, quod vir doctus contendit, id quidem non video; quin potius percommode ibi nominatus videtur: nam,
225 quod dein Herodotus ait, *συμφέρεται δὲ ὠυτὸς* (sive *ὡυτὸς* malis) *εἶναι* etc. id ipsum indicare videtur, jam in praecedentibus nomen istud adpositum fuisse. *Aegyptii*, ait, *cantilenam habent Linum*, *qui Linus etiam in Phoenicia et in Cypro alibique canitur: nam*, *quamquam diversis in regionibus diversum nomen gerit*, *consentit tamen ea cantilena cum hac quam Graeci canunt Linumque adpellant.* Jam, quod ad illa verba spectat, *Πατρίοισι δὲ χρεώμενοι νόμοισι*, pulcre quidem novimus, *canticum* subinde *νόμον* Graece dici; verumtamen (ut omittam, nusquam alibi apud Nostrum hac notione positum id vocab. reperiri) suffragari Wesselingio non possum, istam notionem huic loco unice aptam esse contendenti, et, pro eo quod *instituta* aut *mores* intellexerant Valla et Gronovius, primora hujus capitis verba his Latinis reddenti: *Contenti vero hymnis patriis*, *nullum alium iis adsciscunt.* „Non hic agitur" (ait idem vir doctus) „de legibus, quas nec Graecas, neque aliarum „nationum, Aegyptios adscivisse unquam cap. 91. perhibet demum." Nec vero ego, non magis quam superiores interpretes, de *legibus* hic agi existimo; sed de *institutis moribusque* Aegyptiorum: et agitur quidem de his inde a cap. 35. hujus libri, usque in cap. 98. (Nam et, quae de animalibus disserit Scriptor, perinde ad instituta Aegyptiorum spectant, ut qui sacra illa habebant.) Et quidem jam initio hujus disputationis generatim pronunciaverat auctor, (c. 35.) quoad ad *ἤθεά τε καὶ νόμους* spectat, *paene omnia contra facere Aegyptios quam alios homines.* Deinde, de sacris institutis agens, saepius declaravit, nihil *a Graecis Aegyptios*, *plurima Graecos ab Aegyptiis accepisse.* (vide praesertim cap. 39. sub fin.) Nunc, inter alia Aegyptiorum instituta, mentionem facturus cantici apud illos usitati, quod ipsi simillimum esse videbatur carmini a Graecis cantari solito, cujus argumentum ex ipsorum Graecorum antiquitate ductum erat; nunc, inquam, initio hujus capitis obiter repetit id ipsum, quod jam saepius significaverat, *nullum institutum Aegyptios ab aliis populis adscivisse; mirarique se*, ait, *unde tandem hoc carmen illi acceperint*. Similiter sequenti capite, ubi aliud refert institutum, quod Aegyptiis cum Spartanis commune erat,
224 continuo adjicit, alia eorumdem instituta a Graecorum institutis dissentire. Pariterque cap. 91. ubi memoraturus erat institutum civitatis alicujus Aegyptiacae Graecanico instituto simile, iterum ab hoc proficiscitur ut in memoriam revocet lectoribus, *Graecorum institutis caeteroquin minime uti Aegyptios.* Ut autem ad hunc, in quo versabamur, locum redeam: cantici illius, quod apud Graecos a Lino nomen

invenerat, et cujus argumentum deplorabilis Lini obitus erat, mentionem hoc loco fecisse videtur Herodotus ex occasione conviviorum, de quibus modo dixerat; quoniam Aegyptii Maneron suum, quem cum Lino Noster confert, sub finem conviviorum, quando mortui hominis imago circumferebatur, cantare consueverant; quod ex Plutarchi loco supra citato (de Iside et Osir. t. II. p. 357. sub fin.) intelligitur. Quod autem Aegyptiorum illud canticum idem esse cum Graecorum Lino statuit Herodotus, id suo judicio arbitratuque fecit; quemadmodum etiam carmen in Cypro et Phoenice cani solitum, quo quidem Adonis plangebatur, ad eumdem Linum retulit: cum quo congruit, quod Lesbiam poëtriam Sapphonem uno eodemque carmine simul Linum et Adonidem cecinisse Pausanias docet IX. 29. Denique, quum duorum Linorum fata, qui et ab aliis et a Pausania loc. cit. (p. 766. seq.) et Suida memorantur, quorum alter ab Hercule, alter ab Apolline occisus perhibetur, parum vel in Aegyptium Maneron, qui ἄνωρος mortuus esse ferebatur, vel in Adonidem conveniant; intelligi par est, eam de Lino traditionem spectasse Herodotum, quae Apollinis hunc filium, infans quum esset, a canibus pastoritiis discerptum memorabat, ut est in Scholiis ad Iliad. σ'. 570. et apud Cononem, Narrat. XIX. qui prae caeteris de Lino hoc conferendus. Schweig.

80 1. Ἑλλήνων μούνοισι Λακεδαιμονίοισι] Adludebat Eustath. in Iliad. α'. p. 176, 18 = 133, 42. et Od. δ'. p. 1484, 37 = 151, 48. ubi memoriae labentis vitium doctissimo episcopo nocuit. Certum est, Spartae *magnam* fuisse *quondam capiti reverentiam cano*, ex Gellio N. Attic. II. 15. et Plutarcho t. II. p. 235. c. et majorem, quam corruptis moribus alibi. Olim Athenis καὶ τῶν θάκων τοῖς πρεσβυτέροις ὑπανίστασθαι
225 προσιοῦσι laudi cedebat in Comici Nubib. v. 989. quam suis etiam in diis venerationem poëta Iliad. α'. 533. praedicat; meritoque, iisdem paene verbis, quibus Herodotus, Heroic. XI. p. 719. Philostratus. Plura Gabr. Palaeotus de Bono Senect. Part. III. p. 236. Wess.

2. εἴκουσι τῆς ὁδοῦ] Quod Graecorum solis Lacedaemoniis Herodotus, id Graecis in universum tribuit Nymphodorus in Scholiis ad Soph. Oed. in Col. 329. Socrates Xenophontis Ἀπομν. II. 3, 16. οὐ γὰρ καὶ ὁδοῦ παραχωρῆσαι τὸν νεώτερον πρεσβυτέρῳ συντυγχάνοντι πανταχοῦ νομίζεται, καὶ οὐ καθήμενον ὑπαναστῆναι, [καὶ κοίτῃ μαλακῇ τιμῆσαι, ista Graeculo ludimagistro quam Socrate digniora censeo, atque ejicienda:] καὶ λόγῳ ὑπεῖξαι: ubi corrigi debet λόγων. In Κύρ. Παιδ. VIII. 7, 10. se puerum didicisse testatur Cyrus, τοῖς πρεσβυτέροις — καὶ ὁδῶν καὶ θάκων καὶ λόγων ὑπείκειν. Semper in talibus casus adhibetur secundus, praepositione plerumque suppressa: vid. Xenoph. Symp. p. 516, 28. p. 533, 1. Aristoph. Ran. 175. 802. Philostr. p. 719, 12. Plene Tyrtaeus in Stobaeo Grot. p. 195. vs. 41. Πάντες δ' ἐν θώκοισι — νέοι — Εἴκουσ' ἐκ χώρης. Aristoph. Nub. 989. καὶ τῶν θώκων τοῖς πρεσβυτέροις ὑπανίστασθαι προσιοῦσι. Herodotus *obviam*, ait, *occurrentibus decedunt de via*, καὶ ἐπιοῦσι ἐξ ἕδρης ὑπανιστέαται. Recta esse ista et honesta noverant, sed facere nolebant Attici; et nuspiam senectuti honestius fuit domicilium quam Spartae. Quam Cragius et Meursius vix attigerunt, Lycurgi legem humanissimam exhibet Aelianus de

Nat. An. VI. 61. tangunt idem Aelian. VII. 15. Aristides t. III. p. 505. (ubi *ἀμαθῶς* temere videtur adjectum:) et Eustathius ad Iliad. α'. pag. 146=110, 26. Valck.

82 1. *Μείς τε καὶ ἡμέρη ἑκάστη θεῶν ὅτευ ἐστί.*] Verum est de mensibus et septimanae diebus, adgnoscitque Dio Cassius XXXVII. 18. Planetarum autem et dierum Aegyptia nomina, Dioni ex Kircheri Prodromo cap. 5. adscripta a Reimaro, non esse (quod Spencerus et Vitringa suspicati fuerunt) bonae fidei, erudite exposuit Jablonskius in Remphah Aegypt. p. 36. Wess. — Ad ista, *θεῶν ὅτευ ἐστὶ*, intellige *ἱρὴ* vel *ἱρός*. Schweig.

Ib. *ὁτέοισι ἐγκυρήσει*] Expressit hunc locum imitando scriptor Epist.
226 Phalarid. 38. *ὅσοις μέλλει δυσκόλοις ἐγκυρήσειν παρὰ τὸν βίον.* Verbum Ionicum praeter Herodot. adhibuere Democritus, Eusebius Stobaei p. 191, 18., Heraclitus ap. Clem. Alex. p. 432, 27. emendatus Gatakero ad M. Antonin. p. 128. c. Archilochi nobilissimam nobis Aeschines Socr. servavit sententiam II. p. 66. *Καὶ φρονεῦσι τοῖ' ὁκοίοις ἐγκυρέωσιν ἔργμασι:* postremum praebet Stobaeus p. 512, 51. *ἔργματα* corrigendum in isto trochaico monuit me olim Hemsterhusius. Praeterea legerim, *Καὶ φρονεῦσι τοῖ' ὁκοίως ἐγκυρέωσιν ἔργματα:* ut sensus sit, *καὶ τοιά εἰσι τὰ ἔργματα, ὁκοίως φρονεῦσι ἐγκυρέωσι.* Sententiam ex Euripideis atque aliunde illuminare hujus non est loci. Valck. — Equidem in illo Archilochi dicto nihil magnopere requirebam, cujus haec plana est sententia: *Ita sentiunt*, (sive *sapiunt*,) *prout sunt res in quae inciderint.* Schweig.

2. *οἱ ἐν ποιήσει γενόμενοι.*] Quod vulgo dicunt *γίγνεσθαι πρός τι*, vel *πρός τινι*, *occupari*, *versari in aliqua re*, id Noster *ἔν τινι* dixit. Schw.

83 3. *αἵ γε μαντήϊαι*, *modus quo redduntur oracula*. Conf. c. 57. Schw.

84 2. *ὀφθαλμῶν ἰητροὶ κατεστέασι*] Salutarem artem mos Aegyptius in partes secuerat, quam seriore tempore Maximus Tyrius ante oculos ponit *διαλαχοῦσαν τοῦ σώματος τὰ χωρία, ἄλλην ἄλλο τι, τὴν μὲν ὀφθαλμοὺς, τὴν δὲ νῶτα, τὴν δὲ ἄλλο τι μόριον*, ubi cum Marklando *τὴν δὲ ὦτα*, ut ordo naturae servetur, malim, Dissert. XXXIV. 1. p. 403. Wess.

85 1. *κατ' ὧν ἐπλάσατο τὴν κεφ. πηλῷ*] Quando supra c. 70. capti crocodili et in terram attracti primum *ὁ θηρευτὴς πηλῷ κατ' ὧν ἔπλασε αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμοὺς*, *opplet oculos luto;* ut alibi, deprehenditur et in his Herodotus utramque verbi formam accurate discrevisse. Forsan hic quoque variabunt codices, sicut apud Diodor. Sic. de iisdem Aegyptiis in luctu publico privatoque loquentem lib. I. 72. et 91. ubi codicum lectio, *καταπεπλασμένοι τὰς κεφαλὰς πηλῷ*, et, *καταπλαττόμενοι πηλῷ τὰς κεφαλὰς*, propterea vulgatis videri posset anteponenda; quia *κόνις* quidem *πάσσεται* et *καταπάσσεται*: sed *πηλὸς*, *lutum*, rectius dicetur *καταπλάσσεσθαι*. Pulvere adsperso vultum foedare, satis erat vulgo; *καταπλάσσεσθαι τὴν κεφαλὴν πηλῷ καὶ τὸ πρόσωπον*, Aegyptiacum est
227 et orientale. Valck. De toto hoc loco multa Creuzerus Comment. Herodot. c. 1.

2. *ἐπεζωσμένος* non idem est quod apud alios scriptores *ὑπεζωσμένος* *succinctus.* *Ζωννύειν*, *ζώνη*, *ζωστὴρ*, per se ad mediam corporis par-

tem referuntur. Ergo ἐπιζώννυσθαι est *insuper cingi*, id est, *cingulo supra reliquas vestes addito:* ὑποζώννυσθαι *succingi*, tria fere notat; *intra reliquas vestes cingulum corpori circumdare; inferiores partes*, id est, *lumbos et pudenda tegere cingulo; longas vestes altius a pedibus sursum reductas cingere ad facilitatem incessus.* Ergo Aegyptii in luctu pectora nudabant ut ea plangerent; ne autem ulterius etiam nudaretur corpus, ἐπεζώννυντο, cingulo circa extremam pectoris nudati partem circumdato vestibus, eas corpori adstrictas retinebant. Wytt.

86 1. κατέαται] In aliis forsan codicibus invenietur, quod in suo legisse videtur Valla, κατατετάχαται: mihi placet vulgatum κατέαται. *In re qualibet occupati*, inprimis ἐπιδίφριοι τεχνῖται (vid. Diodorus lib. I. p. 101, 1.) dicuntur ἐπί τινι καθῆσθαι Aristidi t. III. pag. 720. Ἐὰν ἀφέντες ἐφ᾽ ᾧ κάθηνται περιέρχωνται, Xenoph. Oecon. p. 482, 18. In Pluto vs. 533. fortasse dederat Aristophanes: Τὸν χειροτέχνην ὥσπερ δέσποιν᾽ ἐπαναγκάζουσα καθῆσθαι, — ζητεῖν θ᾽ ὁπόθεν βίον ἕξει. Comparari possunt paulo diversae loquendi formulae, ἐπ᾽ ἰχθύσι καθῆσθαι, et frequentior illa, ἐπ᾽ ὄρνισι καθέζεσθαι. Valck.

Ib. ἐπ᾽ αὐτῷ τούτῳ κατέαται] Multo mihi elegantius atque Ionum sermoni κατατετάχαται convenientius videbatur; publica certe lege designati fuerunt, quibus funerandi illa cura, Diodoro I. 91. teste. Simile erat lib. I. 191. οἱ Πέρσαι, οἵπερ ἐτετάχατο ἐπ᾽ αὐτῷ τούτῳ, *Persae, qui ad hoc ipsum constituti erant.* Sed novationis nimiae criminationem reformido. Wess. — Verum videtur κατέαται (scil. ἐν οἰκήμασι, coll. §. 4.) de *artificibus* sellulariis, *in officina sua sedentibus.* Similiter impudicae mulieres, in lupanari velut officina sua sedentes, κατῆσθαι ἐπ᾽ οἰκήματος dicuntur. Vide II. 121. et 126. Schweig.

2. σπουδαιοτάτην] σπουδαιεστάτην, et paulo post σπουδαιέστατα libri forte dabunt fideliores, quales custodiverunt supra τὰ σπουδαιέστερα

228 τῶν πρηγμάτων, lib. I. c. 8. et 133. ubi notat Gronov. Hujus moduli multa collegerunt Eustathius ad Od. β. pag. 1441 = 89. et Athen. X. pag. 424. D. Conf. Etymolog. in voc. Αἰδοιέστατος, Ἀνιηρέστερος, et in Ἥδυμος. Apud Eustathium hoc reperitur haud aspernandum Hecataei fragmentum: οἱ Βιαντίδαι ἄνδρες σπουδαιέστατοι ἐγένοντο. Valck.

Ib. τοῦ οὐκ ὅσιον ποιεῦμαι τὸ οὔνομα — ὀνομάζειν] Osiris est quem dicit, indice Athenagora, in Legat. pro Christian. c. 25. Conf. Larcher ad h. l. Schweig.

4. μισθῷ ὁμολογήσαντες] μισθὸν ὁμολογ. Reiskius, dubito urgentene caussa. Vide tamen Themist. Or. XXIII. pag. 288. D. Wess. — Fuerit μισθῷ intelligendum, quasi ἐπὶ μισθῷ dixisset: coll. I. 60. Schweig.

Ib. τὰ σπουδαιότατα valet κατὰ τὰ σπουδαιότατα, vel κατὰ τὴν σπουδαιοτάτην ταρίχευσιν. Similiter τοὺς τὰ πολυτελέστατα σκευάζουσι νεκροὺς ait extr. hoc cap., scilicet τοὺς κατὰ τὰ πολυτελέστατα ταριχευομένους. Schweig.

6. λίθῳ Αἰθιοπικῷ] Paria Diodorus I. 91. Adde Exodi cap. 4, 25. Josuae cap. 5, 2. et Pentecont. Ramirezii de Prado cap. 4. Habet Middletonus Monument. Antiq. p. 262. descriptas ex condito cadavere Aegyptio, Mumiam vocare solent, figuras in quibus παρασχίστης lapi-

dem ejuscemodi manu tenens: jungi etiam Nardii adnot. in Lucretium pag. 650. possunt, adcuratiorem conditurae picturam sistentes. Wess.

Ib. *ἐξ ὧν εἷλον τὴν κοιλίην πᾶσαν· ἐκκαθήραντες δὲ αὐτὴν — ἔπειτα τὴν νηδὺν — πλήσαντες, συῤῥάπτουσι ὀπίσω.*] Haec Larcherus sic convertit: *Ils tirent par cette ouverture les intestins, les nettoient, et les passent au vin de palmier; ils les passent encore dans des aromates broyés; ensuite ils remplissent le ventre de myrrhe* etc. Id si dixit Herodotus; si, quod de diligenti expurgatione, elutione, extersioneque multis verbis commemorat, id ad *intestina* pertinet; merito mirabimur cum eodem erudito interprete, cur non doceat Scriptor noster, quid deinde hisce intestinis fecerint isti homines. Mirarique item subit, Diodorum Sic. I. 91. *perpurgata* memorare *intestina*, (τῶν ἐγκοιλίων ἕκαστον: paullo ante dixerat, ἕκαστα ἐξαίρει πλὴν νεφρῶν καὶ τῆς καρδίας) nec tamen,
229 quid illis dein factum sit, tradere. De quo quum sileant hi scriptores, videri poterunt significare, postquam diligenter perpurgata fuissent intestina, rursus in cavitate ventris fuisse reposita. Atque id ita fieri solitum esse, intestina probe perluta mox iterum intra ventrem recondita fuisse, Heynius etiam in *Spicilegio Antiquitatis Mumiarum*, p. 84. refert, tamquam diserte et ab Herodoto et a Diodoro traditum; quod mihi quidem apud neutrum illorum reperire contigit. Contra, Porphyrius (Larchero citatus) de Abst. An. IV. 9. purgationis quidem nulla mentione facta, intestina ait, arcae inclusa, sacris quibusdam precibus peractis, in fluvium esse projecta: quem morem item Plutarchus attigit in vii. Sapientum Convivio, p. 159. b. et de Carnium esu Orat. II. p. 996. e. Cum quibus hactenus Sextus Empir. (Pyrrh. Hypotyp. lib. III. §. 226.) consentit, ut dicat, *Aegyptios, extractis intestinis, τὰ ἔντερα ἐξελόντας, condire cadavera.* Jam satis quidem novimus, κοιλίαν interdum *intestina* dici, et hac ipsa notione id vocabulum a Porphyrio et Plutarcho locis citatis usurpari. Immo etiam vocab. νηδὺς, quod, sicut ἡ κοιλία, proprie *ventrem* et *alvum* significat, apud ipsum Nostrum cap. 87. de *stomacho* et *intestinis* accipiendum videtur. At hoc quidem loco, ad quem nunc haeremus, ubi τὴν νηδὺν ait — πλήσαντες συῤῥάπτουσι ὀπίσω, dubium esse nullum potest, τὴν νηδὺν *ventrem* ipsum vel *alvum* dici, non *intestina.* Atqui in eadem hac narratione vocabula νηδὺς et κοιλίη prorsus synonyma sunt Nostro: nam pro eo, quod hîc ἐξ ὧν εἷλον τὴν κοιλίην, et τὴν νηδὺν πλήσαντες dixit, vicissim cap. 87. ἔπλησαν τὴν κοιλίην ait, et ἐξελόντες τὴν νηδύν. Quare, quod h. l. de expurgatione, elutione et extersione dicit, id non ad *intestina*, sed ad cavitatem *ventris*, e qua exemta intestina et viscera erant, spectare consentaneum est. cf. IV. 72. Schweig.

7. θυωμάτων] De myrrha, casia, aliisque aromatibus pretiosioribus, quibus cadavera curata conditaque fuerint, dubia res medicis nostrae superiorisque aetatis est. Nardius, qui diligentissime mumias, quas adpellant, ad Lucretium p. 636. excussit atque examinavit, regum et regiae familiae cadaveribus funerationem aromaticam
230 auferre non audet, vulgo negat: nihil certe se, post inpensissimum examen, praeter concretas bituminis glebulas in ventre cadaverum

et parte calvariae observasse. Non dissimilia Middletonus et Gravius Pyramidogr. p. 49. Sed mumiae, quae in aetatem nostram perseverant, pleraeque omnes Herodoto longe posteriores videntur. Wess. — De veterum Aegyptiorum ratione condiendi mortuos, sive medicata cadavera purandi, diligente plurium mumiarum instituto examine, erudite commentatus est Rouellius, in Actis Academiae regiae Scient. Parisiensis anni MDCCL. Exstat etiam curata cadaveris ejusmodi descriptio in Sylvestri de Sacy adnotationibus ad Abd-Allatif *(Rélation de l'Egypte)* pag. 268. seq. cf. p. 198. seqq. Vide etiam Heynii *Spicilegium Antiquitatis Mumiarum*, in Commentat. Soc. Reg. Goetting. per annum MDCCLXXX, vol. III. p. 69—98. Schweig.

8. *κόμμι.*] Glossae Sangerman. *Κόμμιδι*, ἡ δοτική, *Ἡρόδοτος β'.* *Commis Alexandrina* est in Scribonio Largo Conpos. 72. Habet Plinius N. H. XIII. 20. et saepe quidem eo genere. *Alpinaque commis* citatur a Nonio: qua de P. Leopardus Emend. XVIII. 30. Tamen *κόμμι ἐστὶ*, c. 96. Wess. — Quod *λίτρον* vel *νίτρον* Graeci dixere, non esse hoc salis genus, quod *nitrum* vulgo vel *sal petrae* vocamus, sed istud quod *alcali minerale* et *natron* recentior aetas nominavit, satis inter omnes constat. Quod vero (referente ad h. l. Larchero) Rouellus loco cit. p. 123. seq. ait, inverso ordine rationem condiendorum cadaverum descripsisse Herodotum, natro enim prius saliri exsiccarique cadavera debuisse quam aromatibus medicarentur; intercedit Thomas Lauth, patrocinium Scriptoris nostri suscipiens in Historia Anatomiae cap. 2. p. 20. seq. Schweig.

9. *Σινδόνος βυσσίνης τελαμῶσι*] Sic VII. 181. in vulnerum ligamentis. Inpendit his operam Steph. le Moyne, et errantem Vallam adjuvit Observ. ad Polycarpi Epist. p. 301. Contulit quoque Valckenarius ad Euripid. Phoeniss. vs. 1663. quae his adplicari queunt. Id alienum haud erit ex Athanasio adjungere, funerationis et *ταριχεύσεως* hoc genus ipsos servasse Christianos, proptereaque, quod supra significavi mumias tantae omnes vetustatis non videri, ac censentur
231 passim. *Οἱ Αἰγύπτιοι*, scribit, *τὰ τῶν τελευτώντων σπουδαίων σώματα, καὶ μάλιστα τῶν ἁγίων μαρτύρων, φιλοῦσι μὲν θάπτειν καὶ περιελίσσειν ὀθονίοις· μὴ κρύπτειν δὲ ὑπὸ γῆν, ἀλλ' ἐπὶ σκιμποδίων τιθέναι, καὶ φυλάττειν ἔνδον παρ' ἑαυτοῖς*, vitae S. Antonii c. 90. p. 862. Wess. — De Christianorum mumiis singulari commentatione Walchius egit, quae legitur inter Comment. Soc. Reg. Goetting. 1780. Sindonas istas byssinas ex gossypii sive lanae xylinae genere quodam contextas fuisse, et curata observatio mumiarum docuit, et prisci testes sunt auctores, Theophrastus Hist. Plant. IV. 9., Pollux VII. 75., aliique. Cf. Harduin. ad Plin. XIX. 1. sect. 4., et instar omnium Forsterum in commentat. de Bysso veterum p. 38. seqq. laudatum Heerenio in *Ideen über die Politik* etc. t. I. pag. 138. Schweig. Dubitari nequit, quin h. l. nil aliud nisi *cotoneum* intelligi voluerit Herodotus. Nam primum, si de linteis fasciis cogitasset, hoc ipso vocabulo non minus hic usurus fuisset quam idem c. 81. init. usus est his, *κιθῶνας λινέους*. Deinde quae circa Thebas nuper reperta sunt operose condita cadavera et ad

primam classem haud dubie pertinentia, ea plurimum cotonei exhibuerunt sciscitantibus. Creuzer. Comm. Herod. p. 50.

10. ἐν οἰκήματι θηκαίῳ] Ne Salmasius quidem [a quo in Plinianis p. 1208. illustrari istam dictionem adnotaverat Gron.] alibi, opinor, legerat οἴκημα θήκαιον, quod mihi oppido mirum videtur. Fac in antiqua membrana reperiri οἰκηματηκαίῳ, litera interserta legem ego quam vocant criticam migrarem, atque ignotae notissimam vocem substituendo legerem, ἐν οἰκήματι καινῷ ἱστάντες ὀρθὸν πρὸς τοῖχον: neque aliter legisse suo tempore suspicor Diodorum Siculum, cujus eadem de re verba sunt lib. I. c. 92. καινὸν οἴκημα ποιοῦσι κατὰ τὴν ἰδίαν οἰκίαν, καὶ πρὸς τὸν ἀσφαλέστατον τῶν τοίχων ὀρθὴν ἱστᾶσι τὴν λάρνακα: hanc dixerat Herodotus ξύλινον τύπον ἀνθρωποειδέα. οἴκημα more satis usitato vocant *conclave*. Valck. — Quid-ni vero Noster, cui frequenter θήκη *sepulcrum* est, οἴκημα θηκαῖον dixerit *conclave sepulcrale*, *cameram adservandis corporibus medicatis destinatam?* Schweig. Conf. Creuzer. Comm. Herodot. p. 66. seqq. Gaisf. Vulgatum θηκαίῳ praeter rationem solicitatur a Viris doctis; maxime vero Creuzerum l. l. mireris, scripturae manifesto vitiosae et ab h. l. prorsus alienae (θηβαίῳ) patrocinium suscipientem. De frequente literarum β et κ permutatione, quae librariorum vel inscitiae vel incuriae debetur, cum passim alibi a nobis disputatum est, tum ad Polyb. I. 37. 9. et ad Athen. p. 129. 2. Schweigh. *in Lex.*

87 3. τὴν νηδὺν καὶ τὰ σπλάγχνα] τὴν νηδὺν h. l. *stomachum cum intestinis*
232 dici, supra ad cap. 86. observavimus, τα σπλάγχνα sunt *nobiliora* quae vulgo vocamus *viscera*. Schweig.

88 1. συρμαίῃ διηθήσαντες τὴν κοιλίην] Συρμαίη (unde συρμαΐζειν c. 77.) Galeno in Explic. voc. Hippocr. est ἡ μετρίως γενομένη τῶν περὶ γαστέρα κάθαρσις: Hesychio, πόμα δι᾽ ὕδατος καὶ ἁλῶν: Suidae, πόμα ἐκ ζειῶν καὶ ὕδατος: et τὸ καθαρτικὸν δι᾽ ἐμέτων καὶ κοιλίας. Vide viros doctos ad Hesych. et instar omnium Foësium in Oecon. Hippocr. hac voce. Alia notione idem vocab. infra recurrit c. 125. Schweig. Adde Creuzerum Comm. Herod. p. 79.

90 1. ὑπὸ κροκοδείλου ἁρπαχθεὶς] Josephi justa defensio est, huc pertinens, *Nos asinis*, ait, *neque honorem — damus*, *sicut Aegyptii crocodilis et aspidibus: quando eos*, *qui ab istis mordentur, et a crocodilis rapiuntur*, ἁρπαχθέντες ὑπὸ κροκοδείλων, *felices et deo dignos arbitrantur*, contr. Apion. II. 7. p. 475. Wess.

91 2. Χέμμις πόλις] Hesychio Κέμμις, πόλις Αἰγύπτου. Eadem, quae Πανὸς Graecis πόλις, teste Diodoro I. 18. Superest urbs, nec multum discrepat titulus, Achmin sive Ichmin, quo nota nunc est apud Golium ad Alfergan. p. 102., et uberius in Pantheo Aegypt. Jablonskii lib. II. 7. p. 294. Wess.

4. σανδάλιόν τε αὐτοῦ — δίπηχυ] Veri fidem mensura longe excedit, et par tamen Herculei pedis modulus III. 81. Quo quidem in genere quid sibi veteres indulserint, poëtae declarant, nec opus indicio est. αὐτοῦ Reiskius αὐτῷ esse jubet, quod equidem, si schedae addicerent, non recusarem. Wess.

5. *δέρματα*] Homerus Il. χ'. 159. — *Ἐπεὶ οὐκ ἱερήϊον οὐδὲ βοείην Ἀρνύσθην, ἅ τε ποσσὶν ἀέθλια γίνεται ἀνδρῶν.* In quae Scholiastes a Valckenario editus, *τὸ γὰρ παλαιὸν ἐν ἀγῶνι βύρσας ἐδίδουν ἆεθλον.* Superiora *διὰ πάσης ἀγωνίας ἔχοντα* haud scio an verti debeant, *in omni certaminum genere eminentes*, quo modo *διὰ πάντων τῶν βασιλήων* VI. 63. et *διὰ πάντων φασμάτων* VIII. 37. Tale et *διὰ πάντων τῶν Ἑλλήνων μάλιστα* Dionis Chrys. Or. XXXVII. p. 458., male sollicitatum a Seldeno. Wess. — At nihil hîc de *eminentia*. Commode Valla, cujus versionem editores omnes tenuere, *per omne certandi*
233 *genus.* Si participium *ἔχοντα* exprimere velles, dicendum erat, *ludos celebrant, qui per omne certaminum genus obtinent, locum habent; qui ad omnia certaminum genera pertinent, omnia genera comprehendunt.* Alia ratio est locorum a Wess. citatorum, VI. 63. ubi *εὐδοκιμέοντι* adjicitur, aut VIII. 37. ubi *ἄξια θωυμάσαι μάλιστα.* Similiter VIII. 69. *ἐν πρώτοισι τετιμημένης διὰ πάντων τῶν συμμάχων.* Alibi saltem adverbium *μάλιστα* adjicitur, ut in Dionis Chrys. loco cit., aut *ἥκιστα*, ut apud Nostrum VIII. 142. *ὑμῖν διὰ πάντων ἥκιστα, vobis prae omnibus minime.* At hîc quidem nihil tale comparet: ac per se etiam multo commodior videri debuit ea sententia, quam secuti sumus. Schweig.

92 2. *οἱ ἐν τοῖσι ἕλεσι.*] Conf. Hemsterh. ad Aristoph. Plut. pag. 55. seqq. Schweig.

4. *φύεται ἐν τῷ ὕδατι κρίνεα πολλά, τὰ Αἰγύπτιοι καλέουσι λωτόν.*] Alia est *Cyrenaica* et *Libyca arbor lotus*, (*Rhamnus lotus* Linnaeo) a quo Lotophagi nomen habent; cujus de fructu Noster IV. 177. agit, ipsamque arborem paullo post (c. 96.) memorat. Alia aquatilis planta, de Nymphaearum genere, *Lotus Aegyptiacus*, de quo hoc loco: de eodemque Athenaeus lib. III. cap. 1. et 2. nostrae edit. et lib. XV. c. 21. p. 677. ed. Cas. Hujus duas species hîc memorat Herodotus: alteram, cujus fructum cum papavere confert; quae est Nymphaea lotus Linnaei, flore albo, radice esculenta: alteram, flore rosaceo, cujus ovarium vel capsula seminalis, favo vesparum similis, nucleos esculentos continet; quae est Nymphaea nelumbo Linn., cujus capsula seminalis apud auctores ab Athenaeo citatos ciborium nominatur; fructus, faba Aegyptiaca; radix sive bulbus utriusque speciei, falso nomine colocasia: ipsius loti nomine, flos maxime intelligitur. Posteriorem speciem nostra aetate non amplius in Aegypto reperiri, sed in India etiamnum nasci, docuerunt diligentes naturae observatores. Est autem tertia species, primae adfinis, et promiscue cum illa et inter illam hodieque in Aegypto nascens, caeruleo flore, Athenaeo loc. cit. p. 677. c. memorata: cujus ideo hîc mentionem injeci, ut monerem, nullam rationem habendam novationis a Salmasio et Bodaeo propositae, qui *κυανέαν τὴν χροιὰν* apud Athen. in *χιονέαν* mutandam
234 censuerunt. Hanc nymphaeam lotum caeruleam descripsit Jul. Caes. Savigny in Annalibus Musei Hist. Nat. t. I. p. 366. seqq. De tribus quas dixi speciebus, post auctores quos ad Athenaeum laudavi, inprimis consulendus Raffeneau-Delille, in *Observations sur le Lotus d'Egypte*, eisdem in Annal. Hist. Nat. t. I. pag. 372. seqq. et is cui

commentationum istarum indicium debeo, Sylvestre de Sacy in adnott. ad Abd-Allatif p. 94. seq. SCHWEIG.

Ib. *τῇ μήκωνι ἐὸν ἐμφερὲς*] Atticorum et Ionum est ἡ *μήκων* auctore Dionysio in Eustath. Od. p. 1390, 50=19, 38. Optime mox Salmasius, et ejus exemplo Bod. a Stapel ad Theophrasti Hist. Plant. IV. 4. p. 447., *πτίσαντες ποιεῦνται*, quomodo in msstis et Eustathius. Prius certe est *pinsere*, quam *panem coquere;* neque locum hic habet mos torrendi farris, priusquam panis ex eo fiat. WESS.

6. *ὁ καρπὸς ἐν ἄλλῃ κάλυκι παραφυομένῃ ἐκ τῆς ῥίζης γίνεται*] Ad verbum, *fructus in alio calyce inest, ex radice adnato.* Quibus verbis quid significare auctor voluerit, haud sane liquet. Putares, dixisse eum, alios loti flores masculinos esse, alios foemininos; quae si ejus fuit sententia, opinione falsus est. Sed fieri potest, ut, quum in eadem planta simul vidisset partim apertos flores, partim clausos, simulque in aliorum caulium capitibus involucra illa fructum complectentia, sive capsas seminales favi vesparum speciem referentes, temere sibi persuaserit, aliis ex caulibus flores, ex aliis fructum enasci. Graecum vocab. *κάλυξ*, a verbo *καλύπτω* originem ducens, frequenter quidem sigillatim de *rosa* usurpatur *clausa* adhuc, necdum expansa: (conf. adnot. ad Athen. IV. 148. b.) sed proprie et generatim (prorsus ut Latinum *calyx*, Plinio frequentatum) *involucrum* significat, quod vel *florem tegit*, vel *fructum includit.* conf. Nostrum, III. 100. Quod adjicitur *ὁμοιότατον*, non quidem adverbialiter accipiendum, sed more Graecis vulgatissimo per ellipsin vocabuli *χρῆμα*, aut minutae voculae *τὶ*, intelligendum. Iconem capsulae seminalis loti, favi vesparum speciem referentis, ex Clusio repraesentavit Bodaeus a Stapel ad Theophr. p. 446. florum et bulbi icones ex Prosp. Alpino exhibentur ibid. p. 449. et 450. SCHWEIG.

235 9. *ἐν κλιβάνῳ διαφανέϊ*] Interpres *in furno luculento*, i. e. bene candente et ignito. *Λίθους ἐκ πυρὸς διαφανέας* habemus IV. 73., *διαπύρους καὶ διαφανεῖς* in Plut. Opusc. p. 1006. ed. H. Steph. Haec Reiskius. In glossis Erotiani, *διαφανέσι*, *διαπύροις*, ac saepe Hippocrates. Vetus scriptor in *Τηκτὰ* Suidae, *καὶ τὴν σιδηρῖτιν γῆν, ἣν πυρὶ πολλῷ διαφανῆ ἐργασάμενοι*. *Πνίξαντες*, recte in Hesychio *ὀπτήσαντες*. WESS. — Alias tamen *πνίγειν* non *torrere* significat, sed longe diversam denotat ciborum parandorum rationem, de qua Kuhn ad Polluc. X. 107. conf. Athen. II. 65. c. III. 126. c. IX. 365. f. et seq. SCHWEIG.

93 1. *ἐν μὲν τοῖσι ποταμοῖσι*] Commode Reiskius monuit, *ποταμοὺς* h. l. dici *canales e Nilo ductos*. SCHWEIG.

2. *ἀνακάπτουσι*] Legitur *ἀνακάψαι* in Aristoph. Av. 580. et in Schol. ad v. 1550. restitui poterit Hermippo: *Ἐγὼ δ' ἀνέκαψα, λαθὼν γε τὴν διφροφόρον*: nisi quis *ἐνέκαψα* censeat praeferendum: vulgata, sensu cassa, *Ἐγὼ δ' ἕνεκα ψαλάθων τὴν διφροφόρον* Meursium non videntur offendisse in Panathen. p. 40. Si forte legeretur in cod. Herodoti *ἅμα τε κάπτουσι καὶ ἐξ αὐτοῦ κυΐσκονται*, hoc vulgato non postponerem; quia de piscibus simplex ferme tantum *κάπτειν* adhibetur. In Gloss. Herod. vulgatur *Κάπτοντες*, *ἀποδεχόμενοι*. *Κάψει πίνειν*, e Plinio, *morsu bibere* Casaub. interpretabatur Anim. in Athen. p. 669. Eximia no-

tavit Hemsterhusius ad Aristoph. Plut. pag. 314. et seqq. Sophron. Athen. VII. pag. 286. D. et 323. A. κέστραι βότιν κάπτουσαι. In Eratosthenis Catast. c. 38. ὁ μέγας — ἰχθὺς, ὃν καὶ πιεῖν — coëant literae male distractae, ὃν κάπτειν λέγουσι τὸ ὕδωρ τῆς τοῦ ὑδροχόου ἐκχύσεως: non aliter in suis reperere libris Theon et interpretes Latini: vid. Schol. in Arrati Phaen. vs. 386. ubi pro κάμπτειν recte κάπτειν jam scribebat Scaliger ad Manil. p. 62. Hygin. Poët. Astr. II. c. 41. *Hic videtur ore aquam excipere a signo aquarii.* Schol. German. pag. 134. *Piscem dicunt aquarii urnae habere* (l. *bibere*) *effusionem.* Valck. — Cf. Koen ad Gregor. Dial. Ion. §. 117. Schweig.

4. κατ᾽ ὀλίγους τῶν κέγχρων] Putes hanc ad formam esse IV. 181. τρύφεα κατὰ χόνδρους μεγάλους. Certe minuta et pauca grana, quae mox pisculos interpretatur, femellas eructare docetur. Wess. — Pro
236 κατ᾽ ὀλίγους Coray apud Larcherum κατὰ λόγον corrigit, adplaudente Creuzero in Fragm. Hist. p. 63., interpretaturque *magnitudine granorum milii*, coll. III. 100. ubi ὅσον κέγχρος τὸ μέγαθος. Quibus suffragari equidem non possum, persuasum habens nihil hîc esse mutandum. Non enim conferuntur nunc ova piscium cum milii granis: sed, quemadmodum verbi gr. apud Athen. XII. 525. d. memorantur *vestes* χρυσοῖς κέγχροις (*aureis granis*) distinctae, sic et hîc οἱ κέγχροι, generali quadam vocabuli notione, *grana* dicuntur; et τῶν ᾠῶν οἱ κέγχροι (*ovorum grana*) intelliguntur ipsa *singula ova*, vel *ovula*, si ita loqui fas est. Naturalis verborum structura hunc in modum concipienda, ἀποῤῥαίνουσι τῶν ᾠῶν κατ᾽ ὀλίγους. Schweig.

6. οἳ δ᾽ ἂν αὐτέων ἁλῶσι etc.] Quod subditur de piscibus in mare nantibus et redeuntibus, verum et in thynnis, Pontum versus pergentibus, quodammodo apud Athen. VII. p. 301. E. ex Aristotele Hist. Anim. VIII. 13. Mox Reiskius οἳ δ᾽ αὖ ὀπίσω praefert. Ego vero fidenter cum Valckenario ἐπαριστερὰ τῶν κεφαλέων et ἐπιδεξιὰ recepi ex IV. 191. Nam ἐπ᾽ ἀριστερὰ et ἐπὶ δεξιὰ, ut edebatur, hic non quadrat, et error est scribarum. Non dissimilis confusio VI. 32. Wess. — ἐπὶ δ. et ἐπ᾽ ἀρ. retinet Schweighaeuser. auctorem citans Schneider. Lex. v. Δεξιός.

9. ἐπεὰν ἀπολίπῃ ὁ Νεῖλος] Interpretatus sum *postquam deficere coepit Nilus;* Wess. cum Valla, *postquam Nilus abscessit:* proprie, *postquam reliquit Nilus* ista loca, nempe τὰ κοῖλα τῆς γῆς καὶ τὰ τέλματα. Schweigh. *in Lex.*

94 2. σιλλικύπρια] Sillicypria, sive Silicypria explicat Salmasius in Solin. p 704. Wess.

Ib. αὐτόματα ἄγρια] Apollonius Philostrati p. 27. f. ἰδίῳ μοι, εἶπε, τὰ ἄγρια καὶ αὐτόματα λάχανα τῶν ἠναγκασμένων. Neque tamen putem Herodotum absque copula dedisse duas voces, quarum altera prorsus esset superflua: mihi videtur ad αὐτόματα aliquis interpretamenti loco adposuisse ἄγρια. Quae sic sponte sua nascerentur αὐτόματα φύεσθαι dicuntur VIII. c. 138. III. c. 100. Olim, ni fallor, voce aliter collocata sic lib. IV. c. 74. legebantur ista: Ἔστι δέ σφι κάνναβις αὐτομάτη φυομένη ἐν τῇ χώρᾳ· — ταύτης δὲ πολλῷ ὑπερφέρει ἡ κάνναβις αὕτη, ἢ καὶ σπειρομένη φύεται. Valck.

4. κόψαντες, ἀπιποῦσι] Valla: *alii contusum, ad ignem, alii in sartagine coquunt.* Melius Salmasius in Solin. pag. 686. *alii contusum exprimunt, alii frictum excoquunt.* Ἀπιποῦν est *exprimere*, uti ἐξιποῦν
237 Dioscoridi V. 85. et 89. καὶ ἐξιπώσας ἄνελοῦ τὸ ἀποῤῥυέν. Ἰποῦν et εἰποῦν non dissimili gaudent potestate; Comici Eq. 920. ἰπούμενος ταῖς εἰσφοραῖς docte illustravit Hemsterh. ad Plutum 816. Scholiastes Passion. ἀπιποῦσι bene explicuit ἐκπιέζουσι. Wess.

96 1. τῷ Κυρηναίῳ λωτῷ.] Haec est arbor lotus, cujus supra in transcursu mentionem feci, ad cap. 92. Schweig.

3. γόμφους πυκνοὺς] *Densos et longos stipites* interpres. Ego *clavos* censebam, quibus utique in navium conpage suus usus. Notum poëtae Γόμφοισιν δ' ἄρα τήν γε καὶ ἁρμονίῃσιν ἄρηρεν, Odyss. ε'. 248. et Nonni XL. p. 1044, 10. φράξατε λεπταλέοισι σεσηρότα δούρατα γόμφοις: unde ipsae naves πλοῖα γομφωτὰ Strabon. XVI. p. 1076. B = 741. Wess. Tractavit hunc locum Schneiderus in Lex. voc. Γόμφος. Schw.

Ib. ἐν ὧν ἐπάκτωσαν] Ignotum vulgo hinc debuerat enotari verbum ἐμπακτῶσαι, significans γομφῶσαι vel συγγομφῶσαι. Galeo versus obversabatur Homeri ex Od. ε'. 248. Γόμφοισι δ' ἄρα τήν γε etc. Saepe verbum πακτοῦν, semel attigit Eustathius hunc Herodoti locum, ad Od. ε'. p. 220, 27. velut Herodoteum excitans, πακτοῦσι τὰς ἁρμονίας βύβλῳ, quod interpretatur καταασφαλίζονται, significatum Aristophaneis adfirmans, et his Sophoclis, καὶ δῶμα πάκτου, quae sic emendate scripta bis terve alibi etiam adhibet: tametsi autem ita scribendum dudum monuissent H. Stephanus annot. in Soph. p. 13. et Is. Casaubon. in prima edit. notarum in Diog. Laërt. p. 172., perversa tamen scriptio, καὶ δῶμ' ἀπάκτου, per editiones Sophoclis Aj. vs. 579. propagata, Suida potissimum auctore, verbum nobis peperit minime Graecum, ἀπακτοῦν. Valck.

5. κατεῤῥαμμένη ῥίπεϊ καλάμων] Reisk. ῥίπεϊ ἢ καλάμῳ, cui non adstipulor. ῥίπεσι Homeri Odyss. ε'. 256. Hesychius et Eustathius interpretantur, πλέγμασιν ἐκ καλάμων. Dioscorides I. 55. ῥίπον ἐκ καλάμου dabit; et ῥίπους ἐκ φοινίκων Agatharchides p. 47. ed. Huds., quo genere Aeneas in Tactic. cap. 30. et 37. cum Casaub. scholiis. Usu feruntur ῥίψ, ῥιπὶς, quod glossator huic loco adscripsit, τὸ ῥίπος, (unde Homeri et Nonni ῥίπεσι) et ὁ ῥίπος. At hinc abeo. Θύρη crates illa dicitur, quoniam ejus figuram et formam praeferebat, quae
238 Porti justa opinio. Wess. — Sic VIII. 51. θύραι sunt *asseres, tabulae.* Conf. Schneid. Lexic. Gr. hac voce. Schweig.

6. τοῦτο γὰρ δὴ οὔνομά ἐστι etc.] Grammaticorum natio βᾶριν Ionici commatis censet. Phavorinus, βάρεις, τὰς ναῦς λέγουσιν οἱ Ἴωνες. G. Corinthus consimiliter. Hinc βαρβάρους βάριδας Euripides Iph. Aul. 297. *Ionicas*, quod gens illa pro barbara putaretur, ridicule explicat Barnesius. Spectavit enim Aegyptios, Aeschyli exemplo, qui Suppl. vs. 880. Αἰγυπτίαν δὲ βᾶριν οὐχ ὑπερθορῇ. Wess.

97 1. τῇσι ἐν τῷ Αἰγαίῳ πόντῳ νήσοισι] Diodorus, ὁμοία γίνεται ταῖς Κυκλάσι νήσοις I. 36. ubi plura. Πόντος de mari Aegaeo recurret semel iterumque, quo de alias. Wess.

4. οὐκ οὗτος] A Naucrati urbe commoda navigatio, per eum alveum, qui Canobicus c. 17., quocunque erat tempore Memphim versus: agris Nili inundatione mersis praeter ipsas Pyramides pergebatur cursu extraordinario. Wess. *Οὐκ οὗτος* facile patet accipiendum h. l. de consueta et ordinaria navigatione. Schweig.

98 1. *Ἄνθυλλα*] Recte monuit Galeus, apud Athen. I. p. 33. f. Anthyllam datam dici Reginis *εἰς ζώνας*: quod sane legitur in talibus frequentius: vid. B. Brisson. de Regn. Pers. p. 100. et 133. et Wesseling. ad Diodor. I. c. 52. Quae Gellio sunt adscripta p. 428. et Xenophontis *Κυρ. Ἀναβ.* pag. 40. ab Hutchinsono, aliis debentur: usum istum praepositionis *εἰς* attigit Hemsterhus. ad Aristoph. Plut. 1013. Valck.

3. *Ἀρχάνδρου τοῦ Φθίου*] Archander nepos-ne Achaei an filius sit habendus, dubium videtur. Gronovius nepotem putat; Pausanias filium. *Ἄρχανδρος*, scribit VII. 1. p. 522. *Ἀχαίου καὶ Ἀρχιτέλης ἐς Ἄργος ἀφίκοντο ἐκ τῆς Φθιώτιδος· ἐλθόντες δὲ ἐγένοντο Δαναοῦ γαμβροί.* Quare *Φθῖος* Archander ex loco, unde venerat. Memini *Φθίου τοῦ Ἀχαίου* ex Stephano in *Ἑλλὰς*, Archandri patrem Phthium minime. Quem tandem sequemur, Pausaniam, an Gronovium? Wess. Potuerat tamen Gronov. auctoritate Stephani sententiam suam tueri. Schweig.

99 1. *κατὰ τὰ ἤκουον*] Tale *κατὰ τὰ ὦρα*, IV. 76.; tale *κατὰ τὰ συνεθή-*
239 *καντο* VI. 88., et in mss. V. 122. nec diversum erat *κατὰ τὰ εἵλοντο* V. 12. [V. 11. extr.] quod M. mutavit. Wess.

3. *τοῦτο μὲν*] Huic *τοῦτο μὲν* respondet illud *τοῦτο δὲ*, quod §. 9. legitur: quia vero nimis longum hinc est intervallum, repetitur interim *τοῦτο μὲν*. Schweig.

Ib. *ἀπογεφυρῶσαι*] *γέφυρα*, ut perspecte Schneiderus in Lexic. monuit, non modo de *ponte* proprie nominato dicitur, sed et de *aggere*, ut Iliad. *ε'*. 89. Et *γεφυροῦν*, non modo *ponte jungere*, verum etiam *aggere complere*, aut *velut aggere obstruere*, Iliad. *φ'*. 245. Sic Isthmum Pindarus Nem. VI. 67. *πόντου γέφυραν*, et Isthm. IV. 34. *γέφυραν ποντιάδα*. Quare haud incommode *ἀπογεφυρῶσαι τὴν Μέμφιν* intelligetur *jactis aggeribus Memphin* (a Nilo) *secludere*, et ab inundatione tutam praestare. Et percommode etiam *καὶ* particulam probati adjiciunt codices. Scilicet: putares Memphin, utpote ad ipsum Libyae montem sitam, semper ab inundatione tutam fuisse: sed *hoc etiam* solum, in quo Memphis condita, opere hominum in sicco positum est, et quidem antiquissimis temporibus, sub primo rege Mene, ut quidem sacerdotes Herodoto narrarunt. Reiskius: „Hanc significationem verbo „inesse posse, patet e simplici *γέφυρα*, quod non modo *pontem*, sed „etiam, ut Homero passim, *intervallum* inter binos quosque aciei or„dines notat. Hoc sensu verbum *γεφυροῦν* simplex occurrit apud Eu„sebium in Chronico, ubi de Hadriano sic tradit: *Ἀδριανὸς ἐχείμασεν* „*εἰς Ἀθήνας, μυηθεὶς τὰ μυστήρια, καὶ γεφυρώσας Ἐλευσῖνα, κατακλυσθεῖσαν* „*ὑπὸ Κηφισσοῦ ποταμοῦ.*“ Animadv. in Graecos auctores, t. III. p. 106. Schweig.

100 5. *κατοῦν τῷ λόγῳ*] Mirifica peperit verbum illud commenta: si et ego aberravero, peccabitur intra spem veniae. Legitur in Gloss. Herod. *Καινοῦν*, *τὸ χρήσασθαι λόγῳ καινῷ*. Hinc sua transsumsit Suidas,

cujus interpres: „*Καινοῦν* ap. Herod. significat *novo quodam sermone uti:*“ absurde. Utilior Hesychii nota: *Καινίσαι, καινῷ χρήσασθαι, καὶ ἐγκαινίσαι.* De Perillo, qui, Phalaridis jussu tauro inclusus, *artis suae opus teterrimum primus auspicatus est*, ut scribit Valer. Max. IX. cap. 2. ext. 9., Callimachus fragm. CXIX. *πρῶτος ἐπεὶ τὸν ταῦρον ἐκαίνι-*
240 *σεν.* Ab Herodoto potuit *καινοῦν* in eumdem sensum adhiberi, scribique: *ποιησαμένην γάρ μιν οἴκημα περίμηκες ὑπόγαιον καινοῦν μὲν λόγῳ, νόῳ δὲ ἄλλα μηχανήσασθαι: quod fieri curaverat spatiosum conclave subterraneum, verbo quidem auspicatam, sed revera alia fuisse meditatam.* Alibi apud Herod. opponuntur *πρόσχημα μὲν ποιεύμενος*, et *ἐν νόῳ δ' ἔχων.* Thucyd. VI. 76. *ἥκουσιν ἐς τὴν Σικελίαν, προφάσει μὲν, ᾗ πυνθάνεσθε, διανοίᾳ δὲ, ἣν πάντες ὑπονοοῦμεν*: in quibus *διανοίᾳ* proximum accedit ad Herodoteum *νόῳ.* In talibus ubique permutantur *πρόφασις* et *λόγος.* Pervulgatae sunt formulae, ut apud Latinos *verbo* et *revera*, *λόγῳ μὲν* sive *λέγων μὲν*, *βουλόμενος δέ· λόγῳ μὲν, τὸ δ' ἀληθές· προφάσει*, vel *πρόφασιν μὲν, τὸ δ' ἀληθές.* Postremum illud Maximo Tyrio restitutum voluit Marklandus, XXVII. 8., ubi minori molimine scribi poterit: *ἐρᾷν φησι μὲν τοῦ ὁρωμένου, τὸ δ' ἀληθὲς ἐρᾷ κάλλους ἀληθεστέρου.* VALCK.

Ib. *ὑπόγαιον, καινοῦν τῷ λόγῳ*] Praestet-ne *ὑπόγεον* an vulgatum, in Grammaticorum est controversiis. Operose litem examinaverat Coprogenius, quo de Suidas in *Ἀνώγεον.* Hîc molestum magis est *καινοῦν τῷ λόγῳ.* H. Stephani *κενοῦν* alienum prorsus videtur: alii aut *ἐγκαινίζειν* praeferunt, aut *καινίσαι μὲν λόγῳ*, quem fere in modum Sophocles Trachin. 877. *καί τι καινίζει στέγη.* Editio patrocinatur Scholiastes P. et *Λέξεων* Herodoti auctor voce *καινοῦν*, adscribentes, *τὸ χρήσασθαι λόγῳ καινῷ*, et ex illis Suidas: praetexuisse videlicet aedificio reginam novi quidpiam, ut Aegyptios videndi studio adliceret, quorsum etiam vergit Abreschii sententia, Diluc. Thucyd. p. 67. Fortasse invenietur, cui *καινὸν τῷ λόγῳ*, si color recepto constare non poterit, probabitur. Vide Berglerum in Alciphron. I. 9. WESS. Ego vulgatam scripturam satis et abunde firmatam videns, in eamdem interpretatus sum sententiam, quam his verbis Valla expresserat, *per caussam quidem novi operis.* Sic fere Thucydides III. 82. *καινοῦσθαι τὰς διανοίας* dixit, *nova in usum vocata esse inventa, novas excogitatas rationes.* Nempe regina illa, cameram istam subterraneam exstrui curans, nil aliud prae se ferebat, nisi se novum quoddam et insolitum opus moliri. Sed nunc, ubi animadverto ad istam sententiam oportuisse *ποιουμένην* scribi in praesenti tempore, non *ποιησαμένην* in prae-
241 terito, recordorque subterraneam cameram non admodum novum fuisse apud Aegyptios inventum, in eam partem magis inclino, ut interpretationem probem quam Valckenar. in animo habuisse videtur, quamque planius Schneiderus in Lex. expressit: scilicet, *prae se tulit regina, inaugurare et dedicare se velle illam cameram.* Consentaneum enim videri debet, *καινοῦν* idem atque *καινίζειν* valere. Simplex autem verbum *καινίζειν* vim habere compositi *ἐγκαινίζειν*, (i. e. *καθοσιοῦν, καθιεροῦν*, coll. Polluc. I. 12.) testimoniis Callimachi et Hesychii constat a Valck. citatis. SCHWEIG.

101 1. κατ' οὐδὲν εἶναι λαμπρότητος] Platonis Politic. p. 188. F. οἱ περὶ τὰ πολιτικὰ κατ' οὐδὲν γινώσκοντες ex parte convenit, non omnino. Tentabat Reiskius κατ' οὐδὲν εἶναι λαμπρότητας, aut potius λαμπρότητος ἐχόμενόν τι. Quale quidem fulcrum si ad explendam structuram adsciseeretur, non obluctarer. Potest certe dictio locum tueri, etsi rarior, hujuscemodi praesidio. Lege Abreschii Diluc. Thucyd. p. 690. Wess. Κατ' οὐδένα οὐδὲν εἶναι λαμπρότητος legendum commode suspicatur Benedictus in Act. Sem. phil. Lips. II. 289. Videtur tamen stare posse vulgatum. οὐδὲν λαμπρότητος, est *nihil splendoris: κατ' οὐδὲν, fere nihil, tantum quantum nihil;* quod Gallice diceres *autant que rien*, vel *à peuprès rien.* Sic κατὰ comparationi inservit II. 10. IV. 23. IV. 181. Rursus idem ac *fere, circiter*, valet II. 145. VI. 79. Orationis structura similis illa erat, c. 93. ἀποῤῥαίνουσι κατ' ὀλίγους τῶν κέγχρων: ubi quidem κατὰ alia notione ponitur, ac possis ibi ad genitivum τῶν κέγχρων intelligere τινὰς vel μέρος τι, sed rectius ibi pariter rationem constructionis hoc modo intelliges, ut statim cogites ἀποῤῥαίνουσι ὀλίγους τῶν κέγχρων, *spargunt granorum nonnulla*, tum accedente κατὰ ad ὀλίγους, *spargunt idemtidem granorum nonnulla*, id est, *spargunt grana minutis portionibus*, *spargunt paullatim grana.* Schweig. Leg. sine dubio, κατ' οὐδένα οὐδὲν εἶναι λ. Sic mox τῶν δὲ οὐδένα ἄλλων οὐδέν. Quod geminum. Toup. Paulo intricatior est verborum structura, ita fere enodanda: τοὺς δὲ ἄλλους βασιλέας κατ' οὐδὲν εἶναι λαμπρότητος ἔλεγον, οὐ γὰρ αὐτῶν οὐδεμίαν ἔργων ἀπόδεξιν εἶναι, πλὴν ἑνὸς τοῦ ἐσχάτου
242 αὐτῶν, Μοίριος. Verba κατ' οὐδὲν εἶναι λαμπρότητος idem videntur sonare atque ἐν οὐδενὶ λαμπροὺς εἶναι.

2. ὕστερον δηλώσω] Vide cap. 149. Schweig.

102 1. τοῦ ἐπὶ τούτοισι γενομένου βασιλέος] Trecentos et XXX. reges intelligit, quos ex commentariis nominatim sacerdotes adnumerabant, quorumque postremus Moeris. Diodorus quidem Sicul. I. 53. ἑπτὰ γενεαῖς, *septem generationibus*, Sesostrin Moeride recentiorem statuit, secutus alios; sed Nostri potior fides et auctoritas, quippe multo vetustioris ac seriem regum et successorum Sesostris ita nectentis, ut bene procedat. Pertinet huc elegans et operosa disputatio Bouherii, Dissert. Herod. c. 7. Jam cum Moeris annis ferme nongentis prius mortem cum vita commutaverit, quam Herodotus in Aegyptum fuit profectus c. 13., abierint praeterea anni circiter octingenti a bello Trojano ad ejusdem usque tempora, c. 145., et ab Hercule Alcmenae filio fere nongenti; consequitur his ex narratis manifesto, Sesostrin ne integro quidem seculo ante bellum Trojanum vixisse, aequalem Herculi Alcmenae filio, vel paullo inferiorem. Plura Perizonius Orig. Aegypt. cap. 16. Wess. Neque vero diserte Herodotus ait, proximum Moeridis successorem Sesostrin fuisse: neque continuam regni Aegyptiaci historiam scribere constitutum illi erat, sed potiora solum quaedam momenta ex illa commemorare. Schweig.

3. στρατιὴν πολλὴν τῶν λαβὼν] Aut e contextu τῶν videtur ejiciendum, aut in ἀστῶν transmutandum, quod malim. Ἀστοὶ, ἐγγενέες etiam dicti et ἐγχώριοι, Herodoto sunt indigenae, lib. II. cap. 172. III. 99. IV. 33. et 68. Opponuntur ἀστοὶ et ξεῖνοι II. 160. et III. 8. Potuerat

Sesostris et in istam expeditionem nobilissimam ξείνους conscribere, nam jam ante sibi subjecerat Arabas et Libyas secundum Diodor. Sic. I. 53., et postea certe peregrinis usus est ad aedificanda templa, quibus inscribi voluit, ὡς οὐδεὶς ἐγχώριος εἰς αὐτὰ μεμόχθηκε, eodem teste Diodoro I. 56. VALCK.

4. γλιχομένοισι] Verbum γλίχεσθαι plerumque quidem cum nudo genitivo construitur: id autem (quemadmodum aliis in verbis cum eo-
243 dem casu constructis) fit per ellipsin praepositionis, quam hic adjectam dedit Herodotus. SCHWEIG.

5. καὶ δὴ καὶ αἰδοῖα γυναικὸς προσενέγραφε] Josepho placuit haec narratio, plura inde derivanti, quam necesse erat, Ant. VIII. 10, 3. Ferebant olim Margaretham, Danorum fortissimam reginam, simili exemplo in dedecus gentis Sueonum, veluti socordiam exprobrando viris, ea parte, quam in feminis natura tectam voluit, numum signavisse. Quam fabulam docte exploserunt Pontanus Rer. Danic. lib. IX. p. 544. et Elias Brennerus, Thes. Num. Sueogoth. p. 20. WESS.

103 2. προσώτατα] Vid. Matthiae Gr. gr. 464.

3. τῇ πλάνῃ αὐτοῦ ἀχθεσθέντες] Aliter Valer. Flaccus V. 420., quo de dissensu ad Diodori I. 55. WESS.

104 1. seq. Φαίνονται — οἱ Κόλχοι Αἰγύπτιοι] Haec ut ambigua admodum examinavit Theo, p. 49. ἐπὶ δὲ εὐθείας, scribens, ὡς παρ' Ἡροδότῳ ἐν τῇ πρώτῃ· εἰσὶ δὲ καὶ Αἰγύπτιοι Κόλχοι, varie aberrans. De *libro primo* taceo; potest enim amanuensis esse peccatum. Magna culpa haeret in mutato vocabulorum ordine. WESS. — Si οἱ Αἰγύπτιοι praemisso articulo scripsisset Theo, excusari non posset; nunc vero vacat fortasse culpa, nec dissentit admodum a Nostro: cujus de Sesostri et de Colchis famam Apollonius etiam Rhodius secutus est, Argonaut. IV. 272. seqq. ubi in Scholiis nominatim etiam citatur Herodotus. SCHW.

6. Φοίνικες δὲ καὶ Σύροι] Lege Gronovii doctam observationem de discrimine τῶν Σύρων καὶ Συρίων[s]. Josephus, Σύρους τοὺς ἐν Παλαιστίνῃ populares suos intelligens, criminandi occasionem multis obtulit. Nota sunt certamina Ramiresii de Prado, Marshami, Spencerique pro Aegyptiis eorumque circumcidendi more antiquissimo; et pro Judaeis Gatakeri, Witsii, Wormii de Corrupt. Antiq. Hebr. Vestigiis lib. II. 10. p. 128. et Jablonskii Prolegom. Panth. Aegypt. sect. VII. p. 13. Est sane Wormii disputatio in carpendo Herodoto nimia; neque ad
244 redarguendum, si requiratur, difficilis. Nec absolvo tamen Nostrum; quem Judaeorum familiarem usum habuisse, expiscari non potui. Phoenices Syrosque Palaestinos non neglexit, eos innuens, qui loca regionis maritima habuerunt, quales Philistaei: at hos genitalia circumcidisse, a veritate alienum videtur. Lege Samuel. lib. I. c. XVIII. 25. et 27. quaeque ibi Clericus. Hic vero strigilem criticam, asperrime Herodotum radentem et lancinantem, Jamesoni ex Spicil. Antiq. Aegypt. c. 14. non posthabuissem, si modum servasset. Falli possunt scriptores atque in fraudem ab aliis indui. Dolo malo qui agunt, et

[s] Σύριοι, quando a Syris distinguuntur, proprie Cappadoces dicebantur; Σύροι, Syriae incolae, a mari mediterraneo usque ad Euphratem. Conf. Adn. ad I. 6. et 72. SCHWEIG.

consulto, ut alios circumscribant, mentiuntur, boni viri nomine digni non sunt. Herodotum falsa narrantem et rumore deceptum cognovi, mendacem nondum. Eos ego non laudo, quibus volupe est mortuos rodere, criminationibusque partim falsis, partim incertis, ut mendacii teneantur crimine, adurgere. WESS. — Consuli, praeter alios, de eodem argumento possunt Michaelis, in *Mosaisch. Recht.* t. IV. §. 185. et qui ab illo citantur auctores. SCHWEIG.

8. *ἀρχαῖον γὰρ δή τι φαίνεται ἐόν.*] Idem atque superius *ἀπ' ἀρχῆς*, *ab antiquissima aetate:* quod verum esse constat. In Aethiopibus censebantur Troglodytae, qui omnes *παραπλησίως τοῖς Αἰγυπτίοις* circumcidebantur, teste Diodoro III. 32. Usi et Homeritae in Arabia eodem fuerunt ritu, ex quibus hodierni Aethiopes sive Habessini. Vide Ludolfi Histor. Aethiop. lib. III. 1. et ejusdem Commentarium. *Ἐπιμισγόμενοι Αἰγύπτῳ* alii sunt, non Aethiopes. WESS. Nempe populi quos paulo ante nominaverat. SCHWEIG.

106 1. *Τὰς δὲ στήλας, τὰς ἵστα* etc.] Sic praestat ex scriptis. Mutarunt scribae, quod ordo verborum insolentior videretur. Sic tamen V. 103. *καὶ γὰρ τὴν Καῦνον, πρότερον οὐ βουλομένην, συμμαχέειν, — τότε σφι καὶ αὕτη προσεγένετο.* Sophocles Trachin. vs. 287. — *Τάσδε δ', ἅσπερ εἰσορᾷς, Ἐξ ὀλβίων ἄζηλον εὑροῦσαι βίον Χωροῦσι πρός σε.* Plura Gronovius in Senecam de Benef. IV. 32. et Davisius ad Cicer. Disp. Tuscul. I. 24. WESS.

3. *πέμπτης σπιθαμῆς*] *σπιθαμὴ* est *dimidium cubiti:* itaque, quemadmodum v. gr. *τρίτον ἡμιτάλαντον* sunt *duo talenta cum dimidio*, et
245 *ἕβδομον ἡμιτάλαντον*, *sex talenta cum dimidio*, sic *πέμπτη σπιθαμὴ* sunt *quatuor cubiti cum dimidio*, sive *cum una spithama.* Didymus apud Priscianum p. 1530. *καὶ τοὺς τέσσαρας ἥμισυ πήχεις, πέμπτην ἡμισπιθαμήν.* Quae verba ad hunc locum respicere docuit vir doctus in Diario Classico V. p. 334. reponendum autem *πέμπτην σπιθαμήν.* SCHWEIG. Prisciano *πέμπτην σπιθαμὴν* e ms. reddidit Lindemannus pag. 217.

3. *ἐκ δὲ τοῦ ὤμου ἐς τὸν ἕτερον*] Corrigitur *ἐκ δὲ τοῦ εὐωνύμου ὤμου*, me invito: mox quoque *ὅπλοισι τοῖσι ἐμοῖσι*, ex Diodoro I. 55. a Galeo, Pawio, Reiskio. Tu vide Sophocleum hoc, Trachin. 1057. *Ὦ πολλὰ δὴ καὶ θερμὰ καὶ λόγῳ κακὰ Καὶ χερσὶ καὶ νώτοισι μοχθήσας ἐγώ.* Vertebat Cicero liberius, Tuscul. Disp. II. 8. *O multa dictu gravia, perpessu aspera, Quae corpore exantlata atque animo pertuli.* Nam ut in Sophocle *καὶ νόσοισι μοχθήσας*, quae Davisii conjectura, legerit, vix credo. Ecce aliud et propius quidem Claudiani, Bell. Gildon. vs. 115. *Ast ego, quae terras humeris pontumque subegi.* Quod idem est ac si *lacertis* dixisset. Non certe ex necessitate Rubenius et Gebhardus scribebant *numeris*, neque *juvenis*, uti Barthius. Tuitus Claudianum est Nostri verbis, quae poëtae in animo fuerunt, Gronovius Diatrib. in Papin. Statium c. 23. p. 128. Nunc video, Burmanno non admodum Gronoviana placere, nec muto dicta. WESS.

5. *Μέμνονος εἰκόνα εἰκάζουσι*] Antiquissima haec et prima statuae Memnonis, Thebis erectae, mentio, qua de Jablonskius singulari Syntagmate pererudite p. 30. Eam vero Sesostris colossum esse, Pausanias auditu etiam acceperat, Atticor. c. 42. p. 101. Negat Noster,

nec sine ratione. *Πολὺ τῆς ἀληθηΐης ἀπολελεῖφθαι*, sive *τοῦ ἀληθοῦς*, hinc habent Procopius Bel. Pers. I. 6. et Agathias Sch. II. p. 38. B. Placuit et Lysiae Or. I. 5. Euripidique, Helen. vs. 1262. etc. Wess.

107 3. *τοὺς δύο ἐπὶ τὴν πυρὴν ἐκτείναντα*] Anilis haec Aegyptiorum fabula. Diodorus insidias regi ad Pelusium structas a fratre insuper haud habuit; de regiis liberis, supra pyram extensis, prudenter tacens I. 57. Wess.

108 1. *τῶν τὰς χώρας κατεστρέψατο*] Totidem atque eadem paulo supe-
246 rius leguntur verba c. 107., quo Sesostrin dixerat *ἀνάγονται πολλοὺς ἀνθρώπους τῶν ἐθνέων, τῶν τὰς χώρας κατεστρέψατο*. Conf. Diodor. Sic. I. 55. V. 58. Hic prudentissimum regem in vindicta de fratre sumenda scribit usum *τῷ ὁμίλῳ τὸν ἐπηγάγετο*: quae sane sufficiebant: mihique adeo multo videtur verisimilius, quae his prostant subjecta, *τῶν τὰς χώρας κατεστρέψατο*, e praecedenti capite repetita a lectore, quam ab ipso Herodoto: sed quae scripti codices tuentur, in hoc quidem historico saepius luxuriante, perpaucis videbuntur in marginem rejicienda. Valck. Haec verba e cap. superiore huc translata censent Wesseling. et Pawius.

4. *πλατυτέροισι*] *Salsioribus*. *Πλατὺ, ἁλμυρὸν*, Hesychius. Quam voci potestatem ex Aristotele atque aliis docte vindicavit Is. Casaubonus in Athen. II. 4. De Chalcide Dicearchus c. 13. haec: *ὕδατα ἔχουσα, τὰ μὲν πολλὰ, ἁλυκά· ἓν δὲ ἡσυχῇ μὲν ὑπόπλατυ, τῇ δὲ χρείᾳ ὑγιεινὸν καὶ ψυχρόν*: *Subsalsam aquam* verborum series et usus postulat. Namque H. Stephanum, *ὑπόπλατυ* corrupte legi atque *ὑπόπαχυ* esse debere opinantem, ratio fugit. Wess.

Ib. *ἐκ φρεάτων χρεώμενοι*] Ne hoc quidem, *ἐχρέοντο — χρεώμενοι*, videtur Herodoteum, verum potius natum ex errore proclivi describentis: *ἐκ φρεάτων ἀρυόμενοι* vel *ἀρυτόμενοι*, *ex puteis haurientes*, forsitan scriptum fuerat olim. Dubium est, quam verbi formam adhibuerit. lib. VI. c. 119. vulgatur *ἀῤῥύονται ἐξ αὐτοῦ*, nempe *τοῦ φρέατος*, ubi *ἀρύονται*, aut *ἀρύτονται* scribi potuit. Quid sint *πλατύτερα πόματα*, vel *ὕδατα πλατύτερα*, disci potest e Casaub. Anim. in Athen. II. c. 4. De Aegypto loquens Plutarch. de Is. et Os. §. 40. *πᾶσαι*, inquit, *πηγαὶ καὶ φρέατα πάντα — ἁλμυρὸν ὕδωρ καὶ πικρὸν ἔχουσιν*: memorat et Diodorus *ὕδατα — πικρᾶς ἁλμυρίδος γεῦσιν* lib. III. c. 39. Valck.

109 1. *ἀποφορὴν ἀποτελέειν*] Diodori Sesosis devictos Aethiopas coëgit *φόρους τελεῖν*, ceteras, quas subjugavit, gentes quotannis *κατὰ δύναμιν δωροφορεῖν*, [lib. I. c. 55.] sed de Aegyptiorum *ἀποφορῇ* tacet Diodorus. Herodotei codices si variant, vix, opinor, constitui poterit, utrum scribendum sit *ἀποφορήν οἱ τελέειν*, an *ἀποφορὴν ὑποτελέειν*, an quod M. praebet, *ἀποτελέειν*: quando singula reperiuntur in talibus. Huc pertinet in Glossar. Herod. *Ἀποφορήν*: quod hic *tributum* notat,
247 *τὸ ὑπὸ τῶν ὑπηκόων τοῖς ἄρχουσιν ὑποτελούμενον*. Vox quidem Atticis satis est usitata; nam Athenis sic *merces* dicebatur, *quam heris praestabant servi;* quam in rem sufficiunt Valesio notata ad Harpocr. Nunquam tamen, quantum recordor, scriptoribus Atticis *ἀποφορὰ tributum* illud vocatur, quod Atheniensium reipublicae quotannis pendebant *οἱ σύμμαχοι*, quos vocabant, sive *αἱ πόλεις*, vocabulo minus invidioso di-

ctum σύνταξις. Hoc quum hominibus harum rerum gnaris sit notissimum, mirum est, apud Harpocrat. in voc. Σύνταξις ab Aldo usque per editiones ista fuisse propagata: ἔλεγε δὲ ἑκάστους φόρους συντ. quae prostant et apud Suidam: quum absque controversia hunc in modum corrigi debuerant, ἔλεγον δὲ καὶ τοὺς φόρους Συντάξεις: atque ita scribendum etiam apud Etymologum. Sensit vitium Dounaeus, cujus vid. Praelect. in Demosth. Philipp. de Pace p. 118. Valck.

2. κατὰ λόγον τῆς τεταγμένης ἀποφορῆς τελέοι] Est qui ἀποφορὴν malit: non ego. Intellige μέρος τῆς τεταγμ. ἀποφορῆς. Schweig.

3. δοκέει δέ μοι ἐντεῦθεν γεωμετρίη etc.] Duce hac in re Herodoto plerique utuntur, quos Menag. ad Diogen. Laërt. VII. 11. adnumeravit. Suidas in voc. edoctos eam Aegyptios, ait, ἐκ τοῦ ἀπλέτου τῆς γῆς καὶ τῆς διαιρέσεως τῶν χώρων: qui si ἀστάτου τῆς γῆς, aut simile quid scripsisset, rectum fortasse tenuisset. *Inventa* enim *haec ars est, tempore, quo Nilus, plus aequo crescens, confudit terminos possessionum; ad quos innovandos adhibiti sunt Philosophi, qui lineis diviserunt: inde Geometria dicitur.* Sic Servius in Eclog. Virgilii III. 40. Wess.

Ib. πόλον μὲν γὰρ καὶ γνώμονα καὶ etc.] Non inprudenter haec ursit Leo Allatius de Mensura Temp. cap. IV. 34. ut τῶν ὡρῶν *horarum* usum et nomen antiquius esse vinceret, ac vulgo doctissimi viri censuerunt. De voce πόλου alia lis. Pollux IX. 46. πόλον et ὡρολόγιον nonnullis idem fuisse, significat. Itaque πόλος prius dicebatur, quod postea ὡρολόγιον. Hoc placet Scaligero, et firmatur ad Manilium III. 434. In alia abit, longa et ambigua disputatione, Salmasius ad Solin. p. 448. Ego cum Scaligero facio. Wess. Larcherus γνώμονα quidem
248 *horologium solare* intelligit, πόλον vero, *coeli* quem vulgo *polum* vocamus. Rectius alii et *polum* et *gnomonem* instrumenta h. l. intelligunt astronomica, alterum indicantibus anni vicissitudinibus inserviens, alterum diei partibus. Sane et apud Polluc. l. c. et apud Athen. lib. V. p. 207. f. instrumentum *polus* est, non coeli cardo. Caeterum conf. Menag. ad Laërt. II. 1. et Bailly *Hist. de l'Astronomie ancienne* p. 384. Schweig.

110 1. μνημόσυνα δὲ ἔλιπετο] Ut donarium forent et monumentum vitati periculi c. 107. memorati. Sic Diodorus I. 57., qui de Dario et mota illi ἀπὸ τοῦ ἱρέος Vulcani controversia non dissentit. Certe in Coisl. Diodori et Mutinensi cod. ἱεροὺς, in aliis ἀρχιερεὺς, frequenti mutatione, neque injusta, uti alibi monitum. Wess.

3. ἱστάναι.] Commodius foret ἑστάναι vel στῆναι, *stare*. Nunc ad activum ἱστάναι intelligendum ἱστάναι αὐτὸν ἀνάθημα vel ἀνδριάντα. Schweig.

111 1. Φερῶν] Eusebio dicitur Φαραὼ Chron. p. 7., Diodoro *Sesostris* [*Sesoosis*] titulo paterno. Si verum est, quod aliunde constat, regum Aegyptiorum conmune nomen fuisse פרעה *Pharao*, uti in Hebraeo codice scribitur, sive *ΦΟΥΡΟ* aut *ΦΕΡΟ*, quomodo Coptorum vetere sermone; nuncupari utique Pharao Sesostris potuit, sicuti Pharao Neco, et Pharao Hophra, qui Necos et Apries hac in Musa c. 158. et 161. Wess. vid. Creuzeri Comm. Herod. p. 212.

5. Ἐρυθρὴ βῶλος] Habet hinc Steph. Byz. in voce. Diodoro Ἱερὴ

βῶλος et *κώμη*, sive *vicus*, ipsius-ne an librarii culpa, in dubio est. Minime vero ambiguum, sumsisse omnem istam fabellam lib. I. 59. hoc ex loco. WESS.

112 1. *τοῦ Ἡφαιστηΐου*] Disputabant Grammatici *περὶ τῶν τεμενικῶν*, utrum *Ἡφαίστειον*, an *Ἡφαίστιον*, (quod in K.) melius esset: dignaque res visa Eugenio, aequali Imp. Anastasii, ut singulari commentario illustraretur apud Suidam in voce. In edd. ac scriptis Graecorum libris discordia observatur insignis, modo *Διονύσειον*, nunc *Διονύσιον*, et hoc de genere alia. Copiam ingentem congessit ad Dionis Cassii lib. IV. p. 606. vir eruditissimus. *Castra* autem *Tyriorum* non neglexit Gronov. quibus similia *Judaeorum castra* in Augustamnica Aegypti
248 provincia Notit. Imp. Orient. p. 204., sive *στρατόπεδον Ἰουδαίων*, Josephi Antiq. XIV. 8, 2. Adde infra c. 154. WESS.

3. *καὶ δὴ καὶ ὅτι ξείνης Ἀφροδ. ἐπωνύμιον*] Si foret *ὅτι οἱ ξείνης* etc. uti Reiskius conjicit, *ἐπωνύμιον* protectius esset, idemque ac *ἐπωνυμία*: alioqui *ἐπώνυμον* (de quo praeclare Stanleius in Aesch. VII. Theb. vs. 138. et Hemsterhusius ad Luciani Dial. Mort. IX. 1.) non movendum. Vide tamen Miscell. Lips. vol. VII. p. 639. WESS. — *Ἐπωνύμιον*, i. q. *ἐπώνυμον*, scil. *τὸ ἱερόν*. Etiam Pindarus *ἐπωνύμιος* pro communi *ἐπώνυμος* usurpavit, Ol. X. 95. et Pyth. I. 58. SCHWEIG. Aeneas Gazaeus Theophrast. p. 43. Larchero citatus, *καὶ ἡ Ἑλένη τῶν ἱρῶν αὐτῷ κοινωνεῖ, ἣν ξένην Ἀφροδίτην ὀνομάζουσιν οἱ τελούμενοι.*

113 2. *ἐς τὸ Αἰγύπτιον πέλαγος*] *Aegyptium mare* Plinio II. Nat. II. 68. et Nostro illud est, quod Aegyptum, et utrimque vicinas oras adluit. Neque Strabo dissentit, *Carpathium* Aegyptio committens, huic Creticum et Libycum lib. X. p. 748. A = 488. B. et II. p. 187 = 125. D. in *Issico et Pamphylio sitam esse Cyprum*, *συνάπτουσαν τῷ Αἰγυπτίῳ πελάγει*. Addit pag. 182. D = 121. D. maris Aegaei sinum *συγκείμενον* esse *ἐκ τοῦ Αἰγυπτίου πελάγους, καὶ τοῦ Παμφυλίου καὶ τοῦ Ἰσσικοῦ.* Quae quidem pro Herodoto abunde sunt. WESS.

Ib. *ἐς Ταριχείας*] Ionico flexu *Ταριχηΐας* dabunt forte codices. Supra c. 15. *μέχρι Ταριχηΐων* legebatur in msto Galei. Quando nomen est urbis, *Ταριχέα* scribendum censebat Salmasius. VALCK.

Ib. *Ἡρακλέος ἱρὸν*] Canobi suburbio *Heraclium* ab Herculis hoc templo nomen est in Strabonis XVII. p. 1153. A. = 801. B. Ipse Hercules in oraculi responso *Κανωβεὺς* apud Pausan. Phocic. c. 8. p. 830. et ejus cultus in Taciti Ann. II. 60. Jam quae consequuntur, servos ejus in tutela fuisse docent; quorsum et Hebraeos refert, dira Aegyptiorum servitute pressos olim, Jablonskius Diss. ultima de terra Gosen p. 101. conjectura admodum incerta. Illud autem *ὅτεῳ ἀνθρώπων* converti in *ὅτευ*, uti mssti lib. IX. 82. plures, posset, nisi tertium Noster casum in similibus adamasset. Loca Herodoti studiosum
250 fugere non possunt, et coacervavit Raphelius ad Epistol. Paulli ad Ephes. I. 3. WESS.

4. *Θῶνις*] Homero *Θῶν, Θῶνος*. Aegypti rex *Θῶνις* est Aeliano Hist. Anim. IX. 21. et Criticis in Nicandri Ther. vs. 312. poëtae *Θώνιος ἐν ψαμάθοισιν ἀθρήσατο* explicantibus de serpente haemorrhoo, cui *Θώνιος* a loci rege titulus fuerit. Multo rectius, ut ego quidem

censeo, *Θώνιος* patrius erit casus, et *ψάμαθοι Θώνιος* arenosus Thonidis praefecturae tractus WESS. Apud Diodor. Sic. I. 19. *Θῶνις* est oppidi maritimi in Aegypto nomen. SCHWEIG.

115 4. *ὅσοι ὑπ' ἀνέμων ἤδη ἀπολαμφθέντες*] In simili fluctuum et ventorum procella receptius *ὑπολαμβάνεσθαι* est. Sic VIII. 118. *πλέοντα δέ μιν ἄνεμον Στρυμονίην ὑπολαβεῖν*: et VII. 170. quibus hanc ad rem locum contribuit d'Orvillius in Chariton. p. 269. Aliud Platoni placuit Phaedon. p. 58. B. *ὅταν τύχωσιν οἱ ἄνεμοι ἀπολαβόντες αὐτούς*: et Philostrato Heroic. c. 19. p. 741. *κἂν ἄνεμοι τὴν ναῦν ἀπολάβωσι*: ubi Salm. et Gruter. *ἀποβάλωσι*, nulla urgente caussa. Vide ibid. p. 748. et Uraniam Nostri c. 108. WESS.

5. *παρὰ τοῦ*] Formulae istius, *παρὰ γυναῖκα ἔρχεσθαι* vel *φοιτᾶν*, et similium plura ex Nostro exempla congessit Gronovius. In his V. 70. II. 66. II. 111. III. 69. IV. 1. VI. 68. SCHWEIG.

7. *μετορμίζεσθαι*] *μετεωρίζεσθαι* [Vid. var. lectt.] singulare est, neque recordor de navigatione, aliorsum instituenda, simpliciter collocari. *Μετεωρισθεὶς ἐν τῷ πελάγει* Thucyd. VII. 16. et *μετεωρίσαι τὴν ναῦν εἰς τὸ πέλαγος* Philostrati Vit. Apoll. VI. 12. p. 250. et alia de hoc genere, non bene respondent. *Μεθορμίζεσθαι* haud sprevit Euripides Medeae vs. 255. et 443. sententia tamen translata. WESS.

116 1. *Ἑλένης μὲν ταύτην ἄπιξιν* etc.] Syllaba repetita scriberem *ταύτην τὴν ἄπιξιν*. Helenam Euripidis legerat, ni fallor, Herodotus. Herodotea certe Philostrato obversabantur de Helena scribenti, tum alibi, tum praesertim in Heroicis, p. 694. VALCK. — Saepe vero post *οὗτος* et hujus declinata articulum omittit Noster, quem Atticus scriptor non neglecturus erat. SCHWEIG.

251 Ib. *ἐς ὃ μετῆκε αὐτὸν*] Verti debuerat, *quare eum missum fecit sive neglexit:* supra I. 115. *οὗτος δὲ — λόγον εἶχε οὐδένα· ἐς ὃ ἔλαβε τὴν δίκην*, quapropter poenas dedit. WESS.

2. *δῆλον δέ, κατὰ γὰρ* etc.] Distinguit scribitque Reiskius: *δῆλον δέ· κάρτα γὰρ ἐποίησε ἐν Ἰλιάδι (καὶ οὐδαμῇ ἄλλῃ ἀνεπόδισε ἑωυτὸν) πλάνην* etc. cui de punctione non admodum refragor. Guil. Budaeo Comment. Gr. Ling. p. 415 = 806. extr. eadem fuit animi sententia. Agnosco praeterea *κάρτα* et *κατὰ* in membranis permisceri nonnunquam, cujus nullum hic quidem vestigium. Mihi *κατὰ* ex Ionum et Nostri sermone non diversum aliudve ac *καθά*. Id si probes, non eget tali auxilio Herodotus; nedum ut dictum intelligas pro *καταδῆλον δὲ ἐποίησε* etc., uti Abreschius Diluc. Thucyd. p. 794. suspicabatur. WESS. Scilicet olim post *ἑωυτὸν* non incisa erat oratio; recte vero comma interposuit Wess. Equidem cum Reizio, ut suaserat Reiskius, verba ista (*καὶ — ἑωυτὸν*) parentheseos signis inclusi: intelligoque etiam, commode me facturum fuisse, si *δῆλον δέ·* cum paulo majore distinctione scripsissem. Jam *κατὰ* haud dubie Ionica specie ponitur pro eo quod communi lingua *καθὰ* vel *καθ' ἃ* est, atque idem fere ac *ὡς* sonat, *ut, quemadmodum, prout, quatenus*, sicut I. 208. II. 6. III. 86. pro quo alibi *κατὰ τὰ* ait, qua de formula ad II. 99. dictum est. At ne sic quidem difficultate caret h. l. sermonis consecutio: nam ab hac particula *κατὰ* incipit protasis quaedam, cui quae respondeat apodosis haud satis ad-

paret: quare etiam Reiskius in notis mss. ad Wess. missis *κατὰ* in *κάρτα* mutandum censuerat. Ego vero, quoniam *κατὰ* idem atque *ὡς* valet, videndum puto, ne sit simillima hujus structurae ratio atque illius, cujus plura exempla ad I. 58. congessi: nisi quod pro infinitivo, qui ibi in elliptica apodosi ponitur, hic dein ait *ὡς ἀπηνείχθη ἄγων*, quod quidem perinde est ac si dixisset *ἀπενειχθῆναι ἄγοντα*. Quae si cui minus placet ratio, dicendum fuerit cum eodem REISKIO in animadverss. editis ad hunc locum p. 108. „Apodosin verborum *κατὰ* „*γὰρ ἐποίησε* esse demum in illis verbis, quae infra leguntur, *ἐν τοῦ-* „*τοισι τοῖσι ἔπεσι δηλοῖ* etc. hoc sensu: *nam secundum illum modum, quo* „*fictos a se errores Alexandri exposuit; (nusquam autem se retractat)* —
252 „*illo itaque modo illisque verbis declarat sibi non ignotum fuisse Alexandri* „*ad Aegyptum appulsum.*" Miratus sum vero, de verbi *ἀναποδίζειν* usu, et de notione qua illud hic accipiendum, a doctissimis interpretibus, et in adstruendo rariore verborum usu alioqui diligentissimis, nihil hoc loco notatum reperiri. Nam verissima quidem videtur Vallae interpretatio, *nec usquam alibi retractat*, quam omnes etiam tenuerunt interpretes, eadem puto ratione qua Gallice *se retracter* usurpamus, id est, *diversum* vel *contrarium dicere ejus quod semel diximus.* Atqui nullum alium vel Nostri locum vel alius cujuspiam scriptoris aut legere memini aut prolatum reperio, quo ista notione usurpetur hoc verbum: et apud Nostrum quidem non modo lib. V. cap. 92. longe diversa notione positum est, verum etiam hoc ipso loco Budaeus, a Wess. citatus: sic interpretatur „*et nusquam alibi se ipsum revocavit*, id est, „*nusquam id iterum dixit.*" Pariterque H. Stephanus in Thes. t. III. p. 517. f. „*se ipsum revocavit*, pro *iterum idem dixit.*" Schneiderus vero in Lexic. crit. alterum Herodoti locum citans, hunc quidem silentio praetermisit. Caeterum eamdem famam de Helena in Aegypto retenta, non Trojam a Paride abducta, secutus est Euripides in cognomine fabula. Conf. Fabric. ad Sext. Empir. VII. 180. SCHWEIG.

3. *ἐν Διομήδεος Ἀριστείῃ*] Auctoritate codicum destituta non requirerentur ista. Sunt subjecti versus ex Iliad. ζ. 289. et seqq. *Διομήδους ἀριστεία* vocabatur a grammaticis Ilias ε΄. in qua meminit in transcursu poëta Alexandri, naviumque architecti Pherecli: sed hoc nihil ad Herodotum facit, Homerum etiam alibi commemorantem, nuspiam tamen appellationes, quibus Homerei carminis diversas insignivere partes Grammatici. Primus forte Plato meminit *Νεκυίας* Odysseae in Minoë p. 319. D. Ceterum in Aegypto permansisse Menelaum censuit Dion. Chrys. Or. XI. p. 188. c. atque id ipsum obscurius indicatum ab Homero. VALCK. Non patitur constructionis tenor, ut abjiciantur ista verba. Iliadis librum quintum sequioris aetatis Grammatici *Διομήδους Ἀριστείαν* inscribentes, sexto libro alium titulum fecerunt. Intelligi autem par est, antiquitus carmen illud, quod *Διομήδους ἀριστεία*
253 inscriptum erat, sextum etiam librum esse complexum. Conf. Wolfii Proleg. ad Homer. p. CVIII. et Heynii Obs. ad Iliad. ζ΄. 289. et ad ε΄. princ. SCHWEIG.

117 1. *Κατὰ ταῦτα*] Cum his non cohaeret *δηλοῖ*. Lineola tantum adjecta scribi posset: *Κατὰ ταῦτα — δῆλον, ὅτι οὐχ Ὁμήρου τὰ Κύπρια ἔπεά*

ἐστι: *Ex istis versibus, postremo potissimum loco, manifestum est:* δηλοῖ servari poterit, si scribatur: Καὶ ταῦτα δὲ τὰ ἔπεα, καὶ τόδε τὸ χωρίον. Sed nimis forte suspiciosus in Herodoto miror equidem τὸ χωρίον. Veterum *loca* quae dicimus, recentiores inprimis philologi Graeci non tantum ῥήσεις, et χρήσεις, et μαρτύρια dicebant, sed etiam χωρία, vel τόπους. Sic saepe Scholiastae et Eustathius: item Athen. XV. p. 671. F. Ἀρίσταρχος ἐξηγούμενος τὸ χωρίον. Lucian. t. II. p. 17. τὸ χωρίον τῆς γραφῆς, *libri, quem scripserat, locum:* in Act. Ap. Lucae VII. 32. ἡ περιοχὴ τῆς γραφῆς, *locus* est de istis, quae γραφικὰ χωρία, *S. S. loca* vocantur in Epist. Ignatio inscripta p. 99. τόπον habet et alibi Lucas Ev. IV. 17. Sed neutrum hunc in usum adhibitum inveni apud scriptores, qui rebus Graecorum florentibus viguerunt, ubi poëtarum excitant antiquorum loca, praeterquam hic ap. Herod. et in uno loco Xenophontis Ἀπομν. II. 1, 20. Illic Epicharmi trochaico: Τῶν πόνων πωλοῦσιν ἡμῖν πάντα τἀγαθ' οἱ θεοί: (quo modo scribendum e Stobaeo p. 198, 48.) subjiciuntur ista: καὶ ἐν ἄλλῳ δὲ τόπῳ φησίν· Ὦ πονηρέ, μὴ τὰ μαλακὰ μώεο, μὴ τὰ σκλῆρ' ἔχῃς: quae, nimium vexata, trochaicum etiam optimum efficiunt. Sed si qui Socratis supersunt amatores, hos rogo, Socrati-ne congruant ista vel Xenophonti, an recentioris aevi philologo, qui ad priora totam illam periocham καὶ ἐν ἄλλῳ δ. τ. φ. Ὦ. π. retulerit? VALCK. — Valckenarii conjecturam secuti Reiz. et Borheck. δῆλον ὅτι οὐχ Ὁμήρου ediderunt sine idonea caussa; nam si haud ita commode, ut paulo ante, intelligi h. l. posse putaremus, δηλοῖ Ὅμηρος vel ὁ ποιητής, *declarat poëta;* nihil impediebat, quo minus idem verbum hic intransitive et impersonaliter acciperemus, *clarum est, adparet,* quemadmodum IX. 68. ac fortasse etiam alibi: similiterque διέδεξε, II. 134. III. 82. et ἐδήλωσε apud Xenoph. Memorab. I. 2, 32. et Cyrop.
254 VII. 1, 30. Jam, quod ait καὶ τόδε τὸ χωρίον, *et hic locus,* intelligit Larch. cum Valck. duo versus postremo citatos, sic vertens: *Ces vers du poëte, et principalement les deux derniers, prouvent* etc. Atqui Homericos illos versus de Menelao in Aegypto retento opportune quidem praemisit Herodotus narrationi isti sacerdotum Aegyptiorum, quam cap. 118. et seq. relaturus erat: nec vero ex eisdem versibus, prae reliquis quos ante adposuit, maxime efficitur id, quod hoc cap. de Cypriorum carminum auctore obiter ostendere vult. Itaque τόδε τὸ χωρίον, si modo genuina Herodoti haec verba sunt, intelligi debet ille poetae locus, quem proxime Herodotus extremo capite superiore respexit, quem iterum paulo post diserte indicat, nempe locus ex Iliade citatus, quo memoratur, Alexandrum cum Helena, per vastum mare oberrantem, ad Sidonem adpulisse. Sed, ut dicam quod sentio, etiam ego valde dubito, Herodotum χωρίον dixisse *locum* ex auctore quodam citatum; nec vero idcirco cum Borheckio totum hoc cap. CXVII. suspectum habeo: sed scire velim, an omnes veteres codices h. l. duo ista verba τὸ χωρίον agnoscant: denique videndum puto, ne ipsa haec duo verba temere olim adsuta intrusaque fuerint; quae si cum Schaefero abjiceremus, percommode flueret oratio: Κατὰ ταῦτα δὲ τὰ ἔπεα καὶ τόδε οὐκ ἥκιστα, ἀλλὰ μάλιστα, δηλοῖ, ὅτι οὐχ Ὁμήρου etc. *Ex eisdem versibus etiam hoc maxime adparet,* etc. SCHWEIG.

2. *εὐαεῖ τε πνεύματι χρησάμενος*] Videtur poëtae *τῶν Κυπρίων* dictionem expressisse. Notissimum est Sophoclis jucundum illud, Philoct. vs. 822. *Ὕπν᾽ ὀδύνας ἀδαὴς, ὕπνε δ᾽ ἀλγέων εὐαὴς ἡμῖν ἔλθοις.* Bello vero Noster concludit, Homero *τὰ Κύπρια ἔπεα* perperam transscribi, quod factum ab aliis novimus. Verus auctor in dubio est. Aristoteles Poët. Art. c. 16. Dicaeogeni *τὰ Κύπρια* tribuit; alii Stasino, quemadmodum Schol. ad Iliad. *α΄*. 5., aut Hegesiae, vel Halicarnassensi cuidam, sicuti apud Athenaeum XV. 9.[1] qua de re docte Rykius Dissert. de Italiae Colon. Prim. c. x. p. 446. et eo duce usus Perizonius ad
255 Aeliani Var. Hist. IX. 15. Sit-ne *Ἰλιὰς ἐλάσσων* vitae Hom. c. 16. idem ac *τὰ Κύπρια* poëma, quaeremus obportuniore tempore. Wess.

119 1. *καὶ Ἑλένην ἀπαθέα κακῶν ἀπέλαβε*] De Helena, Trojamne fuerit asportata ab Alexandro, an in Aegyptum, magna inter veteres discordia. Cum Euripide Elect. vs. 1280. Herodotus quadam ex parte facit, *Πρωτέως γὰρ ἐκ δόμων Ἥκει λιποῦσ᾽ Αἴγυπτον· οὐδ᾽ ἦλθε Φρύγας.* Adduntur de simulacro Helenae, quae hic praeteriit, uberiusque enarrantur in Tragici Helena. Quare veritas non prorsus constat observationi *περὶ τοῦ εἰδώλου τῆς Ἑλένης* Eustathianae, *τούτων εἷς ὢν καὶ Ἡρόδοτος*, in Iliad. *γ΄*. p. 397, 45=301, 24. Wess.

2. *ἔντομά σφεα ἐποίησε*] Plutarchus de Malign. *ἐντομὰς ἐποίησε*, quod in lexica translatum durat: at error Plutarchi aut librariorum est. Simili Noster in re, atque ut venti placarentur, VII. 191. *τέλος δὲ, ἔντομά τε ποιεῦντες.* Valla de haruspicina, quae exsectione fieret, accepit. Et multis sane in sacris *ἐντομὰς* ad sanguinem eliciendum frequentabant superstitiosi veteratores. In Luciani Asin. c. 37. circumforanci deae Syriae sacerdotes *τοῖς ξίφεσιν ἐτέμνοντο τοὺς πήχεις.* Talis venefica anus *τὸν βραχίονα ἐντεμοῦσα* Heliodori Aeth. VI. p. 293. et antistites Baalis I. Reg. xviii. 28. praeterque ceteros fanaticus, sive Dianaticus, graphice a Maximo Taurinensi Serm. XXXII. tom. IV. Anecd. Muratorii p. 100. descriptus. At scelerosum magis humanasque victimas puto innui. Quae quidem religio, inpia et horribilis, in Aegypto *ἀνόσιος* erat, c. 45. Apud Graecos non insolita: Virgilii Aen. II. 116. quis ignorat? *Sanguine placastis ventos et virgine caesa, Sanguine quaerendi reditus.* Quibus et H. Stephanus, mecum sentiens, usus fuit Thes. t. III. p. 1401. Aliis *ἔντομα* et *ἐντέμνειν* de inferiis; quorsum Critici Apollon. Rh. I. 587. a Porto haud neglecti, respexerunt. Wess.

120 3. *οὐκ ἔστι ὅτι οὐ δύο, ἢ τρεῖς*] Hanc Herodoti disputationem examini Riccius submisit, Diss. XL. in Homer. p. 217. tom. II. Est in omni eo genere, cum prisci scriptores in partes abeunt, libera arbitrandi optio, atque id, quod unicuique propius vero censetur, amplectendi. Habet Herodotus veterum haud paucos consentaneos, in his maxima ex parte, uti obiter monitum, Euripidem; neque illi ad-
256 sensum Libanius negavit Declam. I. p. 189. Secuti et alii fuerunt, ad testimonium a Fabricio vocati in Sexti Empirici lib. VII. adv.

[1] C. 30. nostrae ed. p. 682. ed. Cas. et madv. ad utrumque locum. SCHWEIG.; conf. eumdem Athen. VIII. 354. b. c. et Ani-

Mathem. p. 427. Plures Homeri amor et studium in diversa conpulit. Controversia ipsa in ambiguo haeret, incertis fulta conjecturis. De Chrysostomo Dione dico nihil: discrepat ejus caussa. WESS.

6. *ὅκως πανωλεθρίῃ* etc.] Deo minus indignam opinionem suam Herodotus opposuit sententiae poëtae veterrimi, qui cecinerat *τὰ Κύπρια ἔπη*, quemque supra (c. 117.) Homerum esse negabat. Istius poëtae Jupiter, ut terram incolarum onere praegravatam levaret, *ἐν πυκιναῖς πραπίδεσσιν Σύνθετο κουφίσαι ἀνθρώπων παμβώτορα γαῖαν, Ῥιπίσας πολέμου μεγάλην ἔριν Ἰλιακοῖο*: in Schol. ad Hom. Iliad. *α'*. 5. Hanc et alibi sententiam sequutus est Euripides et in Helena v. 39. seq. Quae habet Euripidea similis argumenti Strabo IV. p. 279. A = 183. D. suspicor e deperdito dramate repetita. Euripidis studiosissimo Chrysippo philosopho non displicuit ista ratio, cujus e lib. III. de Diis verba quaedam exhibet Plutarchus tom. II. p. 1049. B. Homines Jupiter iste tanti faciebat, quanti Appii illius caeci filia, quae, Gellio teste Noct. Att. X. 6. *utinam, inquit, reviviscat frater, aliamque classem in Siciliam ducat, atque istam multitudinem perditum eat, quae me male nunc miseram convexavit.* VALCK.

121 1. *Ῥαμψίνιτον*] Protei regis successor Diodoro *Remphis* I. 62. audit; *Rhamses*, si Marshami valeat opinio, Tacito Ann. II. 60. Verum quae de Rhamse Tacitus et ejus per Africam Asiamque expeditionibus et ablatis inde manubiis, in Rampsinitum non quadrant, in Sesostrim optime, quem quoque in Ramse latere, Valesius et Perizonius Orig. Aegypt. c. XVII. p. 348. conjecerunt. WESS.

2. *τὸν μὲν πρὸς βορέω*] Qui a septemtrione stabat colossus, is meridiem (puto) spectabat, eoque *aestas* salutabatur; qui a meridie stabat, is septemtrionem spectabat, adeoque *hyems* vocabatur: non vice versa, ut a nonnullis video accipi. SCHWEIG.

4. *ἐπιτραφέντων*] Videlicet *τὴν ἀρχὴν* aut *τὸ σκῆπτρον*, sicuti III. 142. Etsi autem egregii hoc in verbo sint M. K. et P. majore in laude fo-
257 rent, si *ἐπιτραφθέντων* obtulissent, quemadmodum I. 7. Adsolet enim Noster, popularium suorum adsuetudine, in passivis hunc modulum, quamquam sono asperiorem, praeferre. Lege Eustath. in Homer. Il. p. 519, 41 = 393. med. WESS. — Recte quidem *ἐπιτραφθέντες ἔσχον τὴν ἀρχὴν* scribitur I. 7. a praes. *ἐπιτρέπω*. Recte vero item h. l. *ἐπιτραφέντων* (i. q. *ἐπιγενομένων*) a verbo *ἐπιτρέφω*, quo usus est Noster haud admodum dissimili notione I. 123. et IV. 3. SCHWEIG.

6. *τῶν λίθων — ἕνα ἐξαίρετον*, sive *ἐξαιρετὸν*] Hinc corrigi fortasse poterit Charax apud Schol. Aristoph. ad Nub. 508. ubi Agamedes et Trophonius in Elide *ταμιεῖον χρυσοῦ κατεσκεύασαν Αὐγείᾳ, ᾧ καταλείψαντες ἁρμὸν λίθου*: scripserat-ne *ἐν ᾧ καταλείψαντες ἀνάρμαστον λίθον, νυκτὸς εἰσιόντες ἔκλεπτον τῶν χρημάτων*? ut *ἀνάρμοστον* dixerit lapidem *non coagmentatum*, *τὸν ἐξαίρετον ῥηϊδίως* Herodoti, vel *εὐεξαίρετον*. In eadem historia Pausan. IX. p. 785. *ἐποίησαν ἐνταῦθα τῶν λίθων εἶναι ἕνα σφίσιν ἀφαιρεῖν κατὰ τὸ ἐκτός.* Quae narrantur apud utrumque simillima sunt in universum fabulae Herodoteae de thesauro Rhampsiniti; qui, Diodoro *Ῥέμφις* dictus, ob opes sordide coacervatas *οὐ βασιλεὺς ἀλλ' οἰκονόμος ἀγαθὸς* audiebat. Ex Herodoto videntur a Graeculo quodam re-

petita atque in Agameden Trophoniumque translata, e quo sua hauserint Charax et Pausanias. Hi nihil habent, quo paulo post *τὰ μέτρα* illustrentur: instrumenta filiis pater probabiliter dedit, quibus lapis sic potuerit ceteris interponi, ut coagmentatus videretur; qualia dici potuerunt *ἅρμοστρα*. Quod scribit Herod. *πάγας — περὶ τὰ ἀγγήϊα — στῆσαι*, Characis Daedalus, qui in Elide degebat exul (*αὐτόθι* legerim, pro *ἔκτοσε·*) *παγίδας ἔστησεν*. Pausaniae Hyrieus *ἵστησιν ὑπὲρ τῶν ἀγγείων πάγας*. Furum alterum Herod. *τῇ πάγῃ* scribit *ἐνέχεσθαι*: Agameden Pausaniae *ὁ δεσμὸς κατεῖχε*. Characis *παγίσι περιπεσὼν Ἀγαμήδης ἀναιρεῖται*. Ernesti reponit *αἱρεῖται*. Tandem ob eamdem, quam tradit Herodotus, rationem apud Pausaniam et Characem furto proximus illaqueati fratris caput amputat. VALCK.

10. *τὰ μέτρα*] Callidus et furax senex exemtilis lapidis indolem situmque liberis exposuit, tum, ne errarent, quae ejus *mensura*, et
258 qui termini. Ita *μέτρα θαλάσσης* in Oraculo I. 47. et passim alia. WESS. Puto consulto *τὰ μέτρα* scripsisse Herodotum; scilicet *mensuras*, non solum ipsius lapidis mensuram, sed mensuram distantiarum ab imo aedificio et ab utroque latere. SCHWEIG.

19. *χαλεπῶς ἐλαμβάνετο ἡ μήτηρ*] Tot scriptis obniti non sum ausus, tantoque minus quod *λαμβάνεσθαι reprehendendi* notionem haud recuset. Ut nihil tamen dissimulem, paene adcedo Geinozio, verba omnia *ἡ μήτηρ τοῦ περιεόντος παιδὸς* ex glossa derivanti. Posuit paullo ante *τὸν περιεόντα παῖδα*. Cui bono haec iteratio? Turbatur praeterea insiticiis ordo et structura sermonis, filium spectantis: tum autem *ὡς χαλεπῶς ἐλαμβάνετο* passiva erit potestate, *cum acerbius acciperetur*. Verum, omnibus contra euntibus membranis, haec tango magis, quam adsevero. WESS. Nec subjecti orationis in proximo membro mutatio turbare nos debet, nec verborum quorumdam paullo ante positorum repetitio: nihil in his inest quod a stylo Nostri abhorreat. Tum *χαλεπῶς λαμβάνεσθαι τινὸς* proprie est *duro modo aliquem prehendere et tenere*, i. e. *aspere premere*, *acriter instare*, *pressim urgere*. SCHWEIG.

20. *ποδεῶνας*] *Ποδεῶνας ἀσκῶν* Valla verterat *pedes*. Sunt hîc, et in oraculo quod regi Aegeo quondam redditum traditur, *utrium petioli* sive *prominulae partes*: *ὃ τοῦ ἀσκοῦ προέχει*, Scholia in Euripid. Medeam vs. 679. explicant. At haec occupavit Leopardus Emend. VII. 13. WESS.

24. *Προσαγαγέσθαι*] Sic Pausanias IX. 5. *κατελθὼν δὲ ἐς διαφορὰν προήχθη*: et c. 8. *προήχθησάν ποτε ὑπὸ μέθης ἐς ὕβριν*, saepeque alias. Junge Vit. Homeri c. 21. WESS.

26. *τῶν φυλάκων ἐπὶ λύμῃ* etc.] Sic *ἐπὶ λύμῃ*, *contumeliae caussa*, III. 14. et Sophocl. Elect. 1201. Similem ignominiam legatis Davidis inposuit Ammonitarum regulus Chanun, belloque occasionem dedit, II. Samuel. 10, 4. Durat in hanc aetatem apud Arabes et Turcas contumeliosum poenae et injuriae genus, quo aut barba vellitur aut ex parte raditur. De Arabibus testem fero Abulpharaium Hist. Dynast. IX. pag. 186.; Turcarum consuetudines exponit Ism. Bullialdus ad Hist. Byz. Ducae c. 15. WESS.

28. *κατίσαι ἐπ' οἰκήματος*] Hic et c. 126. errantem Vallam corrigit

259 L. Bos Obs. Crit. c. 2. vid. Anim. in Ammon. p. 177. Saepenumero peccarunt interpretes in hac voce, velut in Charmide Platonis t. II. p. 163. B. Isaei Or. V. p. 58, 15. ubi *καθῆστο ἐν οἰκήματι* et *ἀπὸ τοῦ οἰκήματος ἀνίσταται* redduntur ab interprete p. 457. *domi mansit*, et *e domo discessit:* in Dionis Chrys. Or. XL. p. 494. c. et Or. VII. p. 127. D. paulo ante facta mentio fuerat *οἰκημάτων ῥυπαρῶν*: ut *μιαρῶν οἰκημάτων* ap. Athen. V. p. 220. D. *οἴκημα πορνικὸν* dixit interpres Ezech. XVI. 24. In Origine contr. Cels. I. p. 50. scribendum puto, *ἀπὸ οἰκήματος αὐτὸν μετήγαγεν*, deleta voce nihili *ἐτείου*, nata e *στέγους* vel *τέγους*, quam vocem adscripserant e lib. III. pag. 152: locum tentarunt Boherellus, Menag. et Davisius. Recentioribus *τὸ οἴκημα* passim *τέγος* dicitur vel *στέγος*. De puero cujas esset interrogatus Diogenes, acerbo lusu *Τεγεάτης ἔφη*, Laërt. VI. 61. VALCK. cf. Taylor. Marm. Sandvic. p. 59. citante Wesselingio, necnon Schweighaeuser. ad II. 86.

30. *χεῖρα*] *Χεὶρ* pro *brachio* ponitur, ab humero in extimos digitos porrecto, sicuti apud Homerum et brevi post. Amplius est, neque alienum tamen, de Scytharum crudelibus victimis *τῶν—ἀνδρῶν τοὺς δεξιοὺς ὤμους πάντας ἀποταμόντες σὺν τῇσι χερσὶ* ex lib. IV. 62. WESS.

Ib. *ὡς τοῦ βασιλῆος τὴν θυγατέρα*] Aristoph. Plut. 242. *ἢν δ' ὡς παραπλῆγ' ἄνθρωπον εἰσελθὼν τύχω*: Joseph. Antiq. XVIII. 8, 4. Judaei *εἰσίασιν ὡς τὸν Πετρώνιον*: et Alciphron I. 28. cum Bergleri observatis. Jam quod Gronov. ad II. 115. *ἐσελθόντα δὲ ἐς τοῦ βασ. τὴν θυγατέρα* eo nomine proscribit, quod eo nihil magis obscoenum videatur, laudare non possum. Adeo-ne sui oblitus Polybii fuit, qui XV. 24. *εἰς τούτους εἰσῆλθε μετὰ τοῦ βασιλέως*. Apollodori II. 4, 3. de Perseo, *εἰσελθὼν εἰς τὸν βασιλέα*, et S. Lucae Actor. XVI. 40. *εἰσῆλθον εἰς τὴν Λυδίαν*, de Paullo Apostolo et Sila? Lege adnotationes ad illa Lucae Alberti. WESS.

122 1. *τὰ μὲν νικᾷν αὐτὴν*] Haec et vicina, ingeniose tractata, in Josephi Pharaonem accommodare tentat juvenis eruditus Dan. Szathmari, in Dissertat. Franequerae nuper divulgata de Pharaonibus; alea cum Cerere ludere, eamque vincere, vel ab illa vinci, nihil aliud esse judicans, *quam Cererem almam et fautricem, vel vicissim inimicam experiri.* VALCK.

260 3. *ἐς ἱρὸν Δήμητρος*] Mox denuo *τὸ ἱρὸν τῆς Δήμητρος*, quod cupidum non retrahet, quo minus ex V. et S. *ἐς Δήμητρος* recipiat. Specta laetitiam Gronovii ob Medic. *ἐς Ἀμφιάρεω* VIII. 134. et hoc Comici Thesmoph. 231. *ἐς τὸ τῶν Σεμνῶν θεῶν.* Alia sciens praetereo. Id ex Bergleri indicio obportunum est: in Darsania, Indiae urbe, mulieres stamen vestis in jugali extendere, detexere et desecare uno die: Dionysius in Bassaricis, *Ἐνθάδε πέπλα γυναῖκες Αὐτῆμαρ κροκόωσιν, ἐφ' ἱστοπέδων τανύουσαι Αὐτῆμαρ δ' ἐτάμοντο, καὶ αὐτῆμαρ ἐρύσαντο*: sic postrema, in Steph. *Δαρσάνια* manca, explevit Falkenburgius ad Nonnum eleganter: aliter Salmasius in Capitolini Pertinac. c. 8. WESS.

123 2. *ὡς ἀνθρώπου ψυχὴ ἀθάνατός ἐστι*] Eodem Aegyptios honore Clemens Alex. mactat Strom. VII. pag. 752. Ciceronem si audimus, *Pherecydes Syrius primum dixit animos esse hominum sempiternos*, Disput. Tuscul. I. 16. quo de philosopho plane diversa, uti Ciceroni adscripsit

Davisius, litteris Tatianus prodidit Orat. ad Graec. cap. 41. Et nunc certe ejus oratio illud praefert. Ego vero non dubito de transpositis, amanuensium errore, Tatiani verbis. Scripserat de Pythagora, Ἔὔφορβος γεγενῆσθαί φησιν, τοῦ Φερεκύδους δόγματος κληρονόμος ἐστί· ὁ δὲ Ἀριστοτέλης τῆς ψυχῆς διαβάλλει τὴν ἀθανασίαν. Liquida res est ex c. 5., ubi Pythagorae Φερεκύδους sive Pherecydis τὴν περὶ τὸ δόγμα κληρονομίαν contribuit, nusquam Aristoteli, ne quidem apud alios. Atque haec Tatiani caussa. Wess.

3. εἰσι οἱ τῶν Ἑλλήνων] Id admonitione non eget, ex Graecis Pherecydem et Pythagoram a Nostro spectari potissimum, architectos in ea gente μετεμψυχώσεως. Conf. Nemesium de Nat. Homin. c. 3. p. 82. edit. Oxon. Wess.

124 1. ἐς πᾶσαν κακότητα ἐλάσαι] Potest ἐλάσαι, ut fecere interpretes, intransitive accipi, ut idem fere valeat ac ἐλθεῖν c. 126. atque ita κακότης *pravitas*, *nequitia*, intelligi debet. Possis vero etiam active accipere, supplendo σφέας vel τὴν Αἴγυπτον, *ducere*, *praecipitare:* tuncque κακότητα et h. l. et c. 128. et κακοῦσθαι c. 133. perinde et *pravitatem* interpretari possis, coll. c. 133. et *calamitatem*, coll. c. 129. Schweig.

261 2. πρῶτα μέν σφεας θυσιέων ἀπέρξαι] In regum successione Diodorus I. 63. in alia abit, et hunc Cheopem adpellat Chemmin sive Chembim. Wess.

6. τῆς μὲν γὰρ μῆκός εἰσι etc.] Hoc verius arbitror. Superius c. 41. περίμετρος δὲ αὐτῆς εἰσι σχοῖνοι ἐννέα: et I. 163. ἡ περίοδος οὐκ ὀλίγοι στάδιοί εἰσι: tum I. 93. IV. 85. etc. Omnia autem haec viam, qua lapides clivum versus trahebantur, signant. Bene memini, Diodorum aggeris ejus vestigia I. 64. nulla agnoscere, et Gravium opinionis consortem habere, Pyramidograph. p. 119. sed et hunc manifesti erroris et negligentiae nuper culpam sustinuisse, inpactam a Norden Itin. Aegypt. p. 95., de Pyramidibus multa sollerter conmentato. At ea quaestio huc unice non pertinet. Wess.

7. ταύτῃ δὲ δὴ τὰ δέκα ἔτεα γενέσθαι] *Aggeri* sive *viae:* namque ad Pyramidem qui referunt, longe a vero deflectunt. Quae his apta et nexa sunt, καὶ τῶν ἐπὶ τοῦ λόφου etc. in Vallae Latinis turbata mire sunt: dederat, *Illic decem annos fuisse etiam consumtos in subterraneis conclavibus in colle, supra quem Pyramides stant.* Sed purgari ista poterunt, modo cetera bene habeant. Rem paucis lustremus: docetur extremo cap. 125. multum temporis in caedendis lapidibus, multum in trahendis fuisse contritum: praeterea καὶ τὸ ὑπὸ γῆν ὄρυγμα ἐργάζοντο οὐκ ὀλίγον χρόνον, sive *cavernas subterraneas haud exiguum temporis spatium abstulisse.* Consequens inde est, ut decem anni struendo aggeri sint inpensi. Jam τὰ ἐπὶ τοῦ λόφου opera indicant, ejus clivi solo et superficiei admota, ut tantae molis Pyramides solidius fundarentur et haererent: ad hoc, τὰ ὑπὸ γῆν οἰκήματα cavernae sive conclavia sunt, destinata regis Cheopis conditorio, c. 127. Quae quidem si veritati, ut mihi persuadeo, respondeant, manca haec narratio et defecta videtur. Deest temporis intervallum, quod molitiones illae desiderabant. Id vero sine msstorum praesidio quis finire ausit? Scriptor ipse his machinationibus οὐκ ὀλίγον χρόνον, constitutorum annorum forte

ignarus, contribuit. Atque haec mihi satis sunt liquida. Malo nunc, quid aliis in mentem venerit, interponere. Pauwius conjicit, καὶ τῶν ἐπὶ τοῦ λόφου — καὶ τῶν ὑπὸ γῆν οἰκημάτων, τὰς — τοῦ Νείλου ἐσαγαγὼν, ἔτεα οὐκ ὀλίγα. Sic orationem belle decurrere, et genitivos καὶ τῶν ἐπὶ
262 etc. καὶ τῶν ὑπὸ etc. commode, uti superius, δέκα μὲν ἔτεα τῆς ὁδοῦ, procedere. Reiskii conjectura est: ταύτῃ δὲ δὴ τὰ δέκα ἔτεα γενέσθαι, χωρὶς τῆς ἀναβιβάσεως τῶν λίθων ἐπὶ τὸν λόφον — καὶ τῶν ὑπὸ γῆν etc. *Ibi*, in via paranda, *consumtos esse decem annos, absque opera lapides in illum clivum — attollendi, et absque structuris subterraneis.* Equidem, ut adparuit, animi pendeo. In partes eundi si quae necessitas adsit, mallem minore molimine, πάρεξ καὶ τῶν ἐπὶ τοῦ λόφου — καὶ τῶν ὑπὸ γῆν, et eam quidem in sententiam, quae superius posita fuit. Statim τὰ ἐποιέετο θήκας Pauwius, cui non adstipulor. Wess. Conf. Creuzer. Comm. Herodot. p. 108.

Ib. τῶν ἐπὶ τοῦ λόφου] Sed ἐπὶ τοῦ λόφου stabant ipsae pyramides, in quarum maximam anni sunt insumpti viginti. Nullus etiam nexus apparet inter ista et τῶν ὑπὸ γῆν οἰκημάτων. Scribi potuit ab Herodoto: τῶν ὑπὸ τὸν λόφον, ἐπ' οὗ ἑστᾶσι αἱ πυραμίδες, οἰκημάτων: et ad ista, τῶν ὑπὸ τὸν λόφον, adjici τῶν ὑπὸ γῆν e sequentibus, ubi de Chephrenis agens Pyramide c. 127. οὔτε, inquit, ὕπεστι οἰκήματα ὑπὸ γῆν, οὔτε ἐκ τοῦ Νείλου διῶρυξ ἥκει ἐς αὐτήν. Valck. — Substituta, praeeuntibus msstis, τε particula in locum vulgatae olim δὲ, omnis evanuit difficultas, qua premebatur hic locus. Quod vero consentientem librorum scripturam ταύτῃ cum Reizio in ταύτης mutavi; videri id quidem necessarium potuerat ob praecedens τῆς ὁδοῦ, quo refertur hoc pronomen: atque etiam haud raro a librariis terminationes ᾳ et ῃ temere cum ας et ης permutatas novimus. conf. Var. Lect. II. 16. III. 80. Sed potuit etiam Scriptor, post interpositam parenthesin, mutare superiorem orationis structuram, et eadem nunc uti constructione (paullo etiam commodiore) qua mox dein utitur, ubi ait, τῇ δὲ πυραμίδι etc. Quare suam in sedem repositum dandi casum ταύτῃ velim. Schweig.

8. καὶ ὕψος ἴσον.] Si vera haec est scriptura, Herodotum, *aequalem* statuentem pyramidis hujus *altitudinem latitudini laterum baseos*, plurimum fefellit opinio. Mensura enim altitudinis perpendicularis, adcuratissime haud ita pridem inita, reperta est 448 pedum, 2 pollicum; latitudo vero baseos pedum 728, teste Grobert, in *Description des Pyramides de Gizèh*, pag. 57. et 65. Schweig.

125 1. κρόσσας] Fuerint-ne scalae murales, in urbium expugnationi-
263 bus muris adponi solitae, apud Homerum, magna rixa est. Vide Hesychium in voce, Tzetzen ad Lycophron. vs. 291. p. 38. et Eustath. in Iliad. p. 903 = 863. Hîc sunt Pyramidum quaedam *eminentiae, graduum formam repraesentantes*, sive ἀναβαθμοὶ, quod H. Stephani non fugit sollertiam, Thes. t. IV. pag. 1300. Wess.

2. ἤειρον τοὺς ἐπιλοίπους λίθους] *In altum tollebant reliquos lapides;* scilicet politos illos lapides, quibus universa pyramidis superficies ita obtecta erat, ut gradus, quos modo dicebat Herodotus, non amplius conspicerentur, sed ut quaeque pyramidis facies unum continuum atque laeve planum inclinatum referret. Caeterum de toto hoc mirabili

monumentorum genere utilia multa, quae vel ad illustranda vel ad confirmanda ea quae ab Herodoto memorantur valent, diligentissimus Larcher ex doctorum itineratorum, Pococke, Shaw, Norden, Savary, aliorumque commentariis collegit; cum quibus interim, dum Magnae Descriptionis Aegypti, Napoleonis auspiciis edi coeptae, ea pars publici juris fuerit facta quae hoc argumentum tractabit, conferri merentur Abd-Allatif, in opere supra jam a nobis laudato, *Relation de l'Egypte* cum Notis Sylvestri de Sacy, et quem paullo ante laudavi Grobert. SCHWEIG.

4. Ἐξεποιήθη δ' ὦν τὰ ἀνώτατα αὐτῆς] Ἐκποιηθῆναι nostri Scriptoris ac aliorum consuetudine perhibentur, *quibus ornandis et absolvendis ultima manus inponitur.* Primum itaque Pyramidis superiora, tum descendentes reliqua perpoliverunt. Antea I. 164. τὸ μὲν δὴ τεῖχος — ἐξεποιήθη. et II. 175. V. 62. Dio Cass. de Statilio Tauro et ejus amphitheatro lib. LI. p. 527. καὶ ἐξεποίησε τοῖς ἑαυτοῦ τέλεσι. Philostrat. Heroic. XIX. 4. pag. 732. καὶ ὅπλα ἐξεποίησεν αὐτῷ. WESS.

5. ὅσα ἔς τε συρμαίην] Supra c. 88. συρμαίη, *raphanorum succus ad ventrem purgandum:* hic *raphani* sunt, Plinio Hist. Nat. XXXVI. 12. praeeunte. Vide ad Diodori I. 64., et Herodotum ab eo expressum cognosces. WESS.

126 2. ἐν τοῖσι ἔργοισι] Suspicor ἐν male repetitum e syllaba praecedenti, scribendumque: ὅκως ἂν αὐτῇ ἕνα λίθον τοῖσι ἔργοισι δωρέοιτο, pro
264 εἰς τὰ ἔργα: quomodo loquitur etiam alibi. Nam neminem futurum puto, qui ἔργα nobis e quaestu mulieris voluerit interpretari: ταλαιπωρεῖν ἐν τοῖς ἔργοις [Diodor. I. 64.] eximie dicuntur, qui in pyramidibus exercebantur fabricandis. VALCK.

127 1. Χεφρῆνα] Diodoro Κεφρήν: addit, aliorum sententia non fratrem, sed filium fuisse, nomine Χαβρύϊν, sive, ut mssti, Χαβρύην, Χαβρυεΐν. Quae mihi scriptionis discrepantia, non longe ab S. et V. recedens, digna animadversione est. Utra verior et melior sit, dicere non possum, ut nec Perizonius valuit Origin. Aegypt. c. 14. p. 270. WESS.

3. ὥσπερ ἐς τὴν ἑτέρην, ῥέουσα etc.] His sanitas non constat. Id constat, canalem describi, per quem Nili aqua, interiores pyramidis magnae sive Cheopis cavernas influens, insulam, in qua regis ejus sepulcrum, circumluebat ambituque suo efficiebat. Redibit fortasse suus verbis color, si punctione adhibita ac molli auxilio corrigatur, ῥέουσα δι' οἰκοδομημένου αὐλῶνος ἔσω νῆσον περιῤῥέει, *fluens per structum canalem introrsum insulam circumfluit;* cui favet emendationi S. et Valla, et c. 29. ἐν τῷ νῆσον περιῤῥέει ὁ Νεῖλος. Stat et hac a parte Reiskius. WESS. — Commode Strothius Aegyptiacor. P. I. p. 107. verba δι' οἰκοδομημένου — Χέοπα parentheseos signis inclusit. Sed cum his etiam praecedentia, inde ab illis ταῦτα γὰρ ὦν, in parenthesi posita intelligi debebunt. SCHWEIG.

4. λίθου Αἰθιοπικοῦ ποικίλου] Vide infra, ad c. 134. SCHWEIG.

Ib. τεσσεράκοντα πόδας ὑποβὰς, τῆς ἑτέρης etc.] Participia ὑποδείμας et ὑποβὰς carent suo verbo; quod quidem aderit, ubi οἰκοδόμησε formabitur ex οἰκοδομῇς cum H. Stephano: haerebit tamen labes quaedam

et macula in *τῆς ἑτέρης τὠυτὸ μέγαθος*: namque haec Chephrenis pyramis haud aequabat magnitudinem alterius sive Cheopis, quod supra scripsit clarissime. Elui mihi menda posse videbatur olim, hoc modo: *τεσσερ. πόδας ὑποβὰς τῆς ἑτέρης τὸ μέγαθος, ἐχομένην — οἰκοδόμησε*, XL. *pedes infra alterius magnitudinem degressus, contiguam magnae* Pyramidi *exstruxit.* Nunc in dictionis genere adhaereo, vereorque ut a lacuna locus sit inmunis. Reiskius, mihi de omissione concors, *τῆς ἑτέρης κατὰ τὸ μέγαθος ratione magnitudinis minorem altera faciens*, ma-
265 lebat: Pawius *τεσσερ. π. ὑποβᾶσαν τὴν ἑτέρην, τοῦτο μέγαθος ἐχομένην — οἰκοδόμησε*, *Pyramidem alteram, quadraginta pedibus depressiorem, ista magnitudine, exstruxit etc. τοῦτο μέγαθος* locutionem esse, genium Herodoti ex asse respirantem. Ego vero dubito, nec persequor cetera. WESS. *Ὑποβὰς* (scil. *rex*) nullo incommodo dant libri omnes, *XL. pedes de alterius pyramidis altitudine remisit, XL. pedibus infra alteram substitit.* Potuerat porro *τὸ μέγαθος* scribere Herodotus: sed eamdem in sententiam paulo etiam significantius est *τὠυτὸ μέγαθος*, *quod ad eamdem* (i. e. *parem*) *magnitudinem spectat, non nisi XL. pedibus infra eam substitit.* Jam vero fortasse ne illud *οἰκοδομῆς* quidem, quod et ipsum communi consensu exhibent codices, opus fuerat mutari. Nam, quod desideratur verbum, quo nominativi *ὑποδείμας* et *ὑποβὰς* referantur, potest illud nullo incommodo e superiori oratione intelligi, nempe *ἐποίησε*. Praecessit quidem oratio infinita, *τοῦτον — πυραμίδα ποιῆσαι*, cui ex legitimae structurae ratione nunc responderi debebant accusativi *ὑποδείμαντα* et *ὑποβάντα*: sed istiusmodi *ἀνακολουθία*, pluribus praesertim interjectis verbis, ab optimorum auctorum et maxime ab Herodoti stylo minime aliena est. Ista, quam exposui, ratione erudite commodissimeque locum hunc Strothius expedivit, Aegyptiac. P. I. pag. 107 — 109. Ad rem quod spectat, licet in aestimanda per se altitudine prioris pyramidis (si ita scripsit uti cap. 124. vulgo legitur) plurimum erraverit Herodotus, tamen in conferenda inter se utriusque altitudine non multum a vero abest. Dimensio diligentissime nuper instituta docuit, nonnisi quinquaginta fere pedibus depressiorem esse altera. conf. Grobert. l. c. pag. 94. SCHWEIG. Cf. Lobeck ad Phryn. p. 490.

128 2. *οὐ θέλουσιν Αἰγύπτιοι ὀνομάζειν*] Propter hanc causam haud dubie de Pyramidum conditoribus parum apud historicos convenit. Plinius H. N. XXXVI. 12. *Qui de iis scripserint sunt Herodotus, Euhemerus, Duris Samius, Aristagoras, Dionysius, Artemidorus, Alexander Polyhistor, Butorides, Antisthenes, Demetrius, Demoteles, Apion. Inter eos omnes non constat a quibus factae sint, justissimo casu obliteratis tantae vanitatis auctoribus.* LARCHER.

266 Ib. *τὰς πυραμίδας καλέουσι ποιμένος Φιλιτίωνος*] Confer Zoëgam de Obeliscis p. 389. et, qui eum laudat, Heeren in *Ideen über die Politik* etc. t. II. p. 576. et seqq. SCHWEIG. Jablonskius de Voce. Aegypt. Creuzero citatus Comm. Herodot. p. 190. „Annon hic latet pastor *Philistaeus sive Palaestinus*, i. e. Judaeus?"

129 1. *τὸν λεὼν τετρυμένον*] I. 22. *καὶ τὸν λεὼν τετρῦσθαι ἐς τὸ ἔσχατον κακοῦ.* An vero *τετριμμένη κυοφορίαις* mulier in Oeconomicis Hieroclis

ap. Stobaeum Serm. LXXXIII. p. 491. fuerit τετρυμένη, disputari poterit; certe τετρυμμένος τε ἐν κυνηγεσίοις καὶ πολέμοις in Excerpt. Nic. Damasceni pag. 425. ab omni innovandi periculo liber manet. Wess.

2. ἐκ τῆς δίκης] *Ob latam sententiam*, vel, *post judicium*. Adscripserat Abreschius ὡς δὲ ἐκ τῆς θυσίης ἐγένετο lib. I. 50., nonnihil discrepans. Diodorus Mycerinum I. 64. solitum ait κατὰ χρηματισμοὺς *in jure dicundo* magnam vim pecuniae insumere, διδόντα δωρεὰς τῶν ἐπιεικῶν τοῖς δοκοῦσιν ἐν ταῖς κρίσεσι μὴ κατὰ τρόπον ἀπαλλάττειν, Herodoti sermonem commentans. Wess.

130 1. ἐν οἰκήματι ἠσκημένῳ] Recurrit παστὰς ἠσκημένη στύλοισι II. 169. et Παρίῳ λίθῳ ἠσκημένα III. 57. Abydenus ap. Euseb. Praep. IX. 41. τά τε βασιλήϊα δένδροις ἤσκησε. Quae ornandi vim verbo insinuant, sicuti et Reitzio observata ad Luciani Deam Syr. c. 31. Vide nunc hoc Philonis Jud. de suae gentis pontifice, Leg. ad Cai. p. 1033. D. ὁπότε ἀσκηθείη τῇ ἱερᾷ στολῇ, et mirare consilium Th. Mangey, ἐνσκευασθείη reponentis. Idem tamen Judaeus p. 1003. B. de insano Imp. Caio, ὁπότε ἀσκοῖτο εἰς Διοσκούρους, et καὶ νεβρίσιν εἰς Διόνυσον ἠσκεῖτο: ubi cautior vir doctus et merito. Aeschylus Pers. 182. ἡ μὲν πέπλοισι Περσικοῖς ἠσκημένη. Sed desino. Wess.

132 3. ἐπεὰν τύπτωνται οἱ Αἰγύπτιοι etc.] Fortasse Osiris est. Plutarchus Is. et Osir. cap. 39. καὶ βοῦν διάχρυσον ἱματίῳ μέλανι περιβάλλοντες ἐπὶ πένθει τοῦ θεοῦ δεικνύουσι — ἐπὶ τέσσαρας ἡμέρας ἑξῆς: differunt ea in paucis, nec tamen aliena videntur. Convenit optime tabula, bovem hanc repraesentans, a Pricaeo ad Apuleii Apolog. pag. 148. primum publicata, et Herodoteis bono consilio, ut spectaculo foret, a Gronovio adposita. Wess.

133 2. τῷ θεῷ] Scil. *Apollini*, cf. 155. et 156.— Τῇ θεῷ, i. e. *Lato-*
267 *nae*, mavult Valckenaerius, qui alia corrigit, emendationis non indiga.

3. ἐκ δὲ τοῦ χρηστηρίου αὐτῷ δευτέρα etc.] Spectavit insanientem Mycerini sapientiam Libanius in Vitae suae Historia p. 20. B., ignaro et propterea errante Morello: adtigit et Aelianus Var. II. 41. Wess.

4. ἐνηβητήρια] In Leidensi cod. Gregorii de Dialectis, ut Herodotea, prostant ista: ἵνα πυνθ. εἶναι τῆς ἐνηβητήρια ἐπιτ. Scripserat Grammaticus, et, ut equidem puto, Herodotus, ἵνα πυνθάνοιτο εἶναι γῆς ἐνηβητήρια ἐπιτηδεώτατα: *in quacunque parte regionis secessus intelligeret esse jucundissimos.* ἵνα γῆς, οὗ γῆς, et similia frequentat inprimis Sophocles. Herod. I. 213. ἵνα ἦν κακοῦ. Soph. Aj. 386. ἵν᾽ εἶ κακοῦ. Duo sufficient Herodoti loca, quae ad hunc locum apte respondeant: lib. I. c. 98. Deioci aedificia exstruxerunt, ἵνα αὐτὸς ἔφρασε τῆς χώρης, *qua destinarat regionis parte.* Lib. II. c. 172. quam fieri curarat Amasis statuam, ἵδρυσε τῆς πόλιος ὅκου ἦν ἐπιτηδεώτατον. Herodotea negligentius descripsit Athen. X. p. 438. B. Ἐνηβητήρια Grammatici reddunt ἐνευωχητήρια. Parum distant quae Diodorus Sic. vocat κωθωνιστήρια lib. V. c. 19. in quibus ἐκωθωνίζοντο, quod legitur in Graecis Esther III. 15. Binis etiam in locis ἐμβιωτήριον praebet Diodorus t. I. p. 345, 59. et t. II. p. 518, 59. Sunt Ἐνηβητήρια loca πρὸς ἄνεσιν καὶ ἀπόλαυσιν εὖ πεφυκότα. In notis ad Excerpta e Dione Cocc. II. Valesius p. 96. 97. interpretatur *amoena diversoria et secessus.* Apud Ae-

lian. de N. A. XI. c. x. p. 617. in urbe Memphi Apidi dicuntur esse τὰ φίλα ἤθη καὶ τριβαὶ κεχαρισμέναι καὶ ἐνηβητήρια. Valck. — Ἐνηβητήρια, *loca voluptaria* apud Sallustium Bel. Catilin. c. xi. et Plautum Poenul. III. 2, 25., ἐμπαθεῖς τόποι in Gregorii Nysseni Epist. de Itin. Hierosolym. p. 10. Ἡβητήρια Plutarcho et Athenaeo, quorum verbis lucem Faber Agonist. III. 27. p. 345. adspersit. Wess.

134 1. εἴκοσι ποδῶν καταδέουσαν] Haec altitudinem an latitudinem pyramidis designent, in quaestione est. τῷ δὲ μεγέθει λειπόμενον τοῦτο τὸ ἔργον τῶν προειρημένων de ea scribit Diodorus I. 62. controversiam non dirimens. At Plinius Hist. Nat. XXXVI. 12. *Tertia minor quidem prae-*
268 *dictis, sed multo spectatior, Aethiopicis lapidibus, assurgit CCCLXII. pedibus inter angulos;* quibus utique ampliorem, quam Herodotus, singulis lateribus latitudinem tribuit. Hinc πεντακοσίων ποδῶν hic fuisse olim arbitrantur; numeris, ut equidem opinor, multo quam oportebat auctioribus. Cum tamen superiore πολλὸν haec fuerit ἐλάσσων, si ad altitudinem referas, xx. pedes nimis quam pauci erunt. Lege Gravii Pyramidograph. p. 112. etc. Wess. Memorabili vero exemplo hic locus est, quo moneamur quam minuta res quantum interdum habeat momentum. Una lineola, unum leve incisum alieno loco positum, hasce citavit turbas; abjecto commate, quod post καταδέουσαν in omnibus ad hunc diem editionibus (mirum dictu!) interpositum erat, omnia nunc plana sunt, omnia recte se habent. Altitudinem hujus pyramidis non definit scriptor: *multo minorem* ait esse *paterna*, quum illius *latus* quodque in basi nonnisi *tria plethra demtis viginti pedibus* (i. e. 280 pedes) metiatur. Atque haec mensura exactissime congruit cum ea quae ab eodem, quam jam saepius laudavi, Grobert reperta est. Vide librum citatum, p. 95. seq. aut, si magis in promtu est, Langlès in *Notes et Eclaircissemens sur le Voyage de Norden*, p. 288. Schweig.

Ib. λίθου δὲ ἐς τὸ ἥμισυ Αἰθιοπικοῦ] Nigrum fuisse lapidem et pretiosum dicunt Diod. Sic. I. 64. itemque Strab. XVII. p. 1161=808. adjiciens valde esse durum, ut ex eo mortaria conficiantur: quare etiam cultros ex hoc lapide confectos memorat Noster, II. 86. In Cheopis pyramide primum ordinem ex Aethiopico lapide variegato substructum vidimus c. 127. Ac videtur lapis etiam huic pyramidi Mycerini adhibitus variegatus fuisse aut versicolor, nempe nigro colore in rubrum vergente aut rubris maculis distinctus, ac fortasse de illo *Syenitae* genere, quem *pyropoecilon* olim vocatum fuisse Plinius refert, XVI. viii. 13. Conf. omnino Abd-Allatif, p. 173. ibique Sylv. de Sacy p. 214. seq. Quare nulla caussa fuit, cur hunc lapidem, de quo hîc agitur, ab illo qui cap. 127. memoratur, diversum Larcherus statueret. De eodem lapide cf. Wess. ad c. 176. Schweig.

2. ταλάντων χιλιάδες ἀναρίθμητοι] Licet enim multo minor duabus
269 aliis, multo tamen haec pyramis erat spectatior et ob lapidis e longinquo advecti praestantiam duritiemque multo majoribus impensis exstructa, consentientibus Strabone et Diodoro locis cit. et Plinio, XXXVI. xii. 17. Schweig.

3. Ῥοδῶπις] Herodotus disputatione circumspecta meretriculae

Rhodopidi pyramidis aedificationem aufert: antiquum rumorem amplectuntur Diodorus, Strabo, Plinius; commentariis certe inserunt. Hoc amplius, Rhodopidem Aelian. Var. XIII. 33. elocat regi Psammeticho, qui Amaside, cujus aetate feminam floruisse Noster adseverat, annis ferme quinquaginta prior est. Unde erroris aut Herodotus aut Aelianus culpa tenetur: neque ille ea liberabitur, si duas fuisse Rhodopides statueris, easque ab Herodoto, Strabone, et Plinio confusas: alteram proprie sic dictam, ex meretrice uxorem Psammetichi, et sepultam in Pyramide; alteram Aesopi conservam, et Charaxi, fratris Sapphus, amicam, quae tempore Amasidis floruerit. Haec Perizonius ad stabiliendam Aeliani fidem; quae, si negentur, incertissimae conjecturae, etsi olim alia fui opinione, locum obtinebunt. Aelianus fabellam ex Strabone XVII. p. 1162=808. aut aliunde, hausit. Geographus regis nomen tacitum habet; de suo Aelianus Psammetichi titulum inpingit. Herodotus duas Rhodopides non novit, et Amasidis Aesopi illam contubernalem tempore viguisse distincte adfirmat. Utri credemus? Wess.

Ib. *τοῦ Ἡφαιστοπόλιος*] In propriis Graecorum nominibus mira multa: *Σώπολις* est in Epigramm. XVIII Callimachi, *Ἀμφίπολιν* habet marmor a Bouherio editum, feminam *Νικόπολιν* dabit aliud, et numus Abderitarum *Ἀναξίπολιν*: neque ignoti *Ἀγησίπολις* et *Κρατησίπολις* sunt. Quae *Ἡφαιστόπολιν* abunde defendunt. Confer Comitis Cayl. *Recueil d'Antiquit.* t. II. p. 265. Wess.

4. *Ἰάδμονος ἐγένετο*] Apud Demosth. p. 729, 39. *Νέαιρα Νικαρέτης ἦν.* Pseudolus Plauti II. 3, 24. *Quia lenonis me esse dixi:* alibi dicitur *Amphitryonis Sosia;* ut *Phereclis servulus Lydus*, Andocidi *Λυδὸς ὁ Φερεκλέους*, p. 3, 24. Lysias p. 256. *ἐγένετο ὁ Εὐμάρης οὗτος Νικοκλέους καὶ Ἀντικλέους*: recte cepit ista Marklandus; sed nomen *Εὐμάρης* genuinum esse vel Theocritus monstrabit Eid. V. 10. et 73. *τὴν Στρυ-*
270 *μοδώρου Θρᾶσσαν* Aristoph. *Ἀχ.* 272. Quod mox legitur, *ὃς βούλοιτο ποινὴν τῆς Αἰσώπου ψυχῆς ἀνελέσθαι*, Plutarchus [illegible] ·pretatur t. II. p. 557. A. *τὸν βουλόμενον ὑπὲρ Αἰσώπου δίκην λαβεῖν* [illegible] *αὐτῶν*: ubi tandem etiam Samius venisse dicitur *Ἰάδμων* (vulgatur *Ἴδμων*:) *γένει μὲν οὐδὲν Αἰσώπῳ προσήκων, ἀπόγονος δὲ τῶν πριαμένων αὐτὸν ἐν Σάμῳ γεγονώς.* Valck.

135 1. *τῆς μουσοποιοῦ*] Fulvii Ursini ad Carm. illustrium Feminar. p. 23. *μελοποιοῦ* fallenti memoriae debetur. Sappho *μουσοποιός*, quemadmodum Pindarus in Orat. pag. 25. Dionis Chrysost. et Hipponax Theocrito Anthol. III. pag. 392. Quod Athenaeus autem [lib. XIII. cap. 69. p. 596.] ignorantiae labem Herodoto adfricat, Charaxique amicam, non Rhodopin, sed Doricen sive Dorichen vero nomine fuisse contendit, id sibi habeat. Nosse debuerat, non Doriches tantum, sed et Rhodopidis cognomine meretriculam fuisse celebrem ex Strabone XVII. p. 1162. A. Wess.

2. *Ῥοδῶπιν*] *Ῥοδώπιος* vicina paene videntur postulare: *μεγάλα — ὡς ἂν εἶναι Ῥοδώπιος opes magnas, ut Rhodopidis scilicet.* Aelian. de Nat. An. IV. 54. *παῖδα ὡραῖον, ὡς ἂν Αἰγύπτιον.* Cicero de Senect. c. 4. *multae etiam, ut in homine Romano, litterae.* Notissimum illud, *satis*

exercitatum in dicendo, ut Thebanum scilicet, sumsit Nepos a Thucydide, qui de Brasida p. 287, 56. ἦν οὐδὲ ἀδύνατος, ὡς Λακεδαιμόνιος, εἰπεῖν. VALCK. Amplecterer, si verba correctionem requirerent, ὡς ἂν εἶναι Ῥοδώπιος. Credo vim et elegantiae cultum, ut saepe alias, proprio inesse nomini: *Magna*, scriptor inquit, *sibi bona quaesivit, ut Rhodopis esse potuerit*, populi videlicet prostibulum et vilis conditionis. Ceteroqui ex praemissis κτήσασθαι advocari non incommode poterit. WESS. — Commodum utique Ῥοδώπιος: sed nec incommode teneri vulgatum potuit, adeoque debuit. ὡς ἂν Ῥοδῶπιν εἶναι, ἐκτήσατο μεγάλα χρήματα: *ut quae Rhodopis esset, magnas pecunias fecit.* Caeterum confer Nostrum II. 8. IV. 81. IV. 99. SCHWEIG.

5. Plutarch. II. p. 400. Larchero citatus, ἔδειξεν ἡμῖν ὁ περιηγητὴς χωρίον ἐν ᾧ Ῥοδώπιδος ἔκειντό ποτε τῆς ἑταίρας ὀβελίσκοι σιδηροῖ, δυσχεράνας ὁ Διογενιανὸς, Ἦν ἄρα τῆς αὐτῆς, ἔφη, πόλεως Ῥοδώπιδι μὲν χώραν
271 παρασχεῖν ὅπου τὰς δεκάτας φέρουσα καταθήσεται τῶν μισθῶν, Αἴσωπον δὲ ἀπολέσαι τὸν ὁμόδουλον αὐτῆς.

6. ἐν τῇ Ναυκράτι ἐπαφρόδιτοι — ἑταῖραι] Naucratis ripae Nili adcubabat, florens commerciis et scortorum celebritate, ut Corinthus, Puteoli, et plures ex littoralibus urbibus. Quid in acta patrarent, si Cicero lib. V. in Verrem c. 25. tacuisset, ex Aegyptiorum et Syrorum Maiumis cognosci potuerat. Archidices memoria durat in Athen. et Aelian. Var. XIII. 68. WESS.

Ib. ἧσσον περιλεσχήνευτος] *Archidice minus altera fuit famosa.* Hinc petita vox Ionica περιλεσχήνευτος redditur ab Hesychio περιβόητος, περιλάλητος: sic pro περιποίητος fuit emendatum in Animadv. ad Ammon. p. 65. Reperiuntur et περίφημος et περιαδόμενος. Cyclici οἱ περιηχημένοι in Philone Byblio Euseb. Praep. p. 39. D. Apud Etymol. legitur: Δημολάλητος, περιβόητος. Permutantur apud Herodotum locutiones ἀπικέσθαι ἐς λέσχην et ἐς λόγους. Rarius illud lib. IV. c. 4. ὡς προλελεσχηνευμένων αὐτῷ ἀποστάσιος πέρι. VALCK. ἔλλεσχος Noster I. 153. SCHWEIG.

7. ὡς Μιτυλήνην] Sic dedit e msto Gronov. quod si vel in aliis etiam codicibus inveniretur, probandum tamen foret ἐς Μιτυλήνην, quia nunquam a veteribus ὡς jungitur quarto casui in talibus, nisi ubi πρὸς locum invenit. In his nonnunquam a librariis, sed multo frequentius ab hominibus eruditis fuit peccatum, quos in tantilla re nominari necesse non est. Norma scribendi Thucydides IV. 79. ἀφίκετο ὡς Περδίκκαν καὶ ἐς τὴν Χαλκιδικήν. Idem pag. 148, 48. [?] ἐς τὴν Ἀσίαν ὡς βασιλέα. VIII. 31. ἀπέπλευσαν ἐς Φωκαίαν καὶ Κύμην ὡς Ἀστύοχον. VIII. 39. ναῦς ἐς τὸν Ἑλλήσποντον ὡς Φαρνάβαζον πέμπειν. VIII. 81. Paulo exercitatior facile sentiet, in his similibusque voculas ὡς et ἐς non posse transponi. Eadem in omnibus obtinet scriptoribus Atticis veteribus, quin et in Atticistis accuratioribus, ratio; e quibus priorum simillima, etiam in quibus utrumque reperiretur, plurima possent expromi. Ceterum ex hac non magni momenti observatione multa veterum loca corrigi poterunt; nam librariorum delictis recta ratio praeferenda est. VALCK. ἐς Μιτυλήνην] Suum scriptor recepit: neque
272 enim ἐπὶ ἀψύχου veteres, sive regionum urbiumque nominibus, ὡς adstruebant. Thom. M. ἅπαξ ἐπὶ ἀψύχου uno in Thucydide invenit, et

loco adhucdum controverso. Egerunt hac de structura docte Hemsterh. Miscell. Observ. vol. V. t. 3. p. 56. et Valcken. ad Euripid. Phoeniss. p. 475. Mox κατεκερτόμησέ μιν ambigue dicitur. Potest Charaxum, potest Rhodopin indicare; hanc Sappho, ὡς πολλὰ τοῦ Χαράξου νοσφισαμένην, *multa Charaxi intervertentem et furatam*, si fides Athenaeo, taxavit inusta nota. Nec puto fratrem probavit, in casses meretriculae demersum. Vide Cuperi Observ. IV. 4. Wess.

136 3. θήκης] θήκη hic idem fere valet ac οἴκημα θηκαῖον, II. 86. Nam in una θήκῃ pluribus cadaveribus locus erat, conf. III. 16. Mox pro θήκη ponitur τάφος. Schweig.

4. τὸν ἑωϋτοῦ ἀπογενόμενον] *Fato functi* Herodoto dicuntur aliquoties ἀπογενόμενοι: qua significandi virtute hic illud videtur capiendum. Qui patris cadaver, quod pignori opposuerat, expuncto debito non redemerat, hunc legislator etiam ipsum sepultura censuerat indignum, nolueratque ut suos ipse liberos fato functos isto dignaretur honore, μήτε ἄλλον μηδένα τῶν ἑωϋτοῦ ἀπογενόμενον θάψαι: sic scribendum arbitror: *neque alium quemquam suorum fato functum.* De his tacet legem commemorans Diodorus I. 93. In talibus ἀπογενέσθαι idem est ac ἀποβιῶναι vel ἀποθανεῖν, ter quaterve adhibitum Herodoto: vid. Alberti ad Hesych. in Ἀπογενόμενοι. Hoc sensu mea quidem sententia debuerat illud in Attica lege accipi apud Demosth. contr. Macart. pag. 608, 88. τοὺς δ' ἀπογινομένους ἐν τοῖς δήμοις ὡς ἂν μηδεὶς ἀναιρῆται: *quorum in pagis mortuorum nemo cadavera tollat.* Quamque legem ad Leges de Sepultura referre debuerat, eam, quia forte legebatur aliis interjecta, retulit ad φονικοὺς νόμους Petitus in LL. Att. p. 624. Latine vertens, *si quis in aliquo populo caesus sit.* Alciphroni p. 80. mecum restituit Heringa: ἐπειδὴ Κρίτων αὐτῷ ὁ γεννήσας ἀπεγένετο. Valck.

Ib. τῶν ἑωϋτοῦ ἀπογενόμενον] Non exputo, cur Aldi et Camerarii hanc scripturam mutatum ierint, tutam codicum auctoritate. Ἀπογενόμενος hoc non est loco *progenitus*, sed *fato functus*, uti II. 85. IV.
273 4. et apud Thucydidem, monitore Schol. ad Demosthen. Or. de Cherson. p. 59. Quod legem adtinet, de qua agitur, ea et in Diodori I. 92. Quanto vero humanius Imp. Justinianus edixit, *nulli esse licentiam corpora defunctorum debiti gratia detinere, aut inpedimentum facere eorum sepulturae*, Novell. CXV. 5. Wess.

6. κατονοσθῇς] Ex diversis hanc sinceram puto lectionem. Quando primum interpretabatur Valla, *ne me caeteris pyramidibus compares;* non ille quidem aliud hic verbum legit, sed minus dextre praegnantem phrasin intellexit, significantem, *ne me sic vilipendas, ut unam censeas ceterarum; sive, ignominiosa cum ceteris pyramidibus instituta comparatione.* Ionicum ὀνόσασθαι, κατονόσασθαι, (Herodot. II. 172.) notabat ἐκφαυλίσαι et καταμέμψασθαι. Quid sit in proximis ὑποτύπτειν, monuit Hemsterhusius in nota Kusteri ad Aristoph. Av. 1145. Valck. Conf. Not. III. 130. Schweig.

137 1. ἐξ Ἀνύσιος πόλιος] Hinc νομὸς Ἀνύτιος c. 166. verum contra tabulas. Non praeteriit urbem Stephanus Byzant., estque ejus longe antiquior memoria in his Esaiae c. XXX. 4. ומלאכיו חנס יגיעו *et legati ejus Chanes* (h. e. *Anysin*) *adtigerint.* Vocis apud Hebraeos pro-

nunciatio differt, urbs eadem. Nam quae Junius et alii de Daphnis Pelusiis, sive Taphnes, minime congruunt. Tetigit verbo Pinedo ad Ethnicographum, uberius vero et distinctius Vitringa, Comment. in eum Vatem p. 168. t. II. Reges Asychin et Anysin Diodorus non novit, Bocchorin ante Sabacum Aegypto inponens, I. 65. Wess.

6. *Βούβαστις*] De Bubasti, quae Graecorum *Ἄρτεμις* sive *Diana*, nihil addo. Repetit Herodotus c. 156. quod hic professus fuit, et explicat copiose Jablonskius Panth. Aegypt. III. 3. Hoc accedat, placuisse mihi olim *ἡδονῇ δ' ἰδέσθαι*, blanditumque Abreschio: movebar Nostri verbis VII. 160. *εἰ δὲ ὑμῖν ἡδονὴ τοῦ κατὰ θάλασσαν ἡγεμονεύειν.* Qui in vulgato adquiescunt, auxilium ex Daubuzii de Testim. Christi apud Joseph. lib. II. 12. inpetrabunt. Wess. Intelligendum *ἡδονῇ ἰδέσθαι οὐδὲν μᾶλλον ἀξιαπήγητον.* Schweig.

Ib. *ἡδονῇ δ' ἰδέσθαι*] Herodotum scripsisse suspicor *ἥδιον δ' ἰδέσθαι οὐδὲν τούτου μᾶλλον*, alibi suo more scribentem *ἄμεινον μᾶλλον, μᾶλλον*
74 *ὀλβιώτερος*, et *αἱρετώτερα μᾶλλον. Ἡδίους μᾶλλον* Chrysippus dixit apud Athen. IX. p. 373. A. *ἥδιον — μᾶλλον* forsan Isocrates in Aeginet. pag. 393. D. *ἐκ ποίας ἂν οἰκίας ἴδιον υἱὸν εἶδεν αὐτῷ κατὰ τοὺς νόμους εἰσποιηθέντα μᾶλλον, ἢ ταύτης*: in quibus, mutata tantum pronunciatione, *ἥδιον* corrigo pro *ἴδιον*: nam *ἴδιον υἱὸν — εἰσποιηθέντα* quis tandem dixerit? Comparativis junctae vocis *μᾶλλον* pleonasmum exemplis adfirmarunt H. Stephanus, Berglerus, Abreschius, aliique. Valck.

139 1. *Τέλος δὲ τῆς ἀπ.*] *Τὴν ἀπαλλαγὴν* forte dicere potuisset *ἀπαλλαγῆς τέλος*, ut *mors* dicitur *θανάτου τέλος*: *caedes*, *φόνου τέλος.* Valck.

2. *μέσους διαταμέειν*] Adjungit Diodorus *καὶ διὰ μέσων αὐτῶν διελθεῖν μετὰ θεραπείας*, *et per medios sectos cum administris transire* I. 65., cujusmodi triste sectionis exemplum in Pythii filium natu majorem Xerxes repraesentasse legitur VII. 39. Ceterum Oracula, quae Aethiopes consulebant, signavit supra c. 29. Wess.

140 1. *νῆσον χώσας σποδῷ τε καὶ γῇ*] *Cineres*, puto, coenosae *humo mixti*, aptius culturae solum erant reddituri. Ac nescio an hoc consilio diligenter collectos cineres certis in aedium cameris adservare soliti sint Aegyptii. Conf. c. 100. extr. Schweig.

3. *ἔτεα ἐπὶ πλέω ἢ ἑπτακόσια — Ἀμυρταίου*] Omne hoc comma ineptae tautologiae, ex inperiti hominis glossemate ortae, damnat Perizonius Orig. Aegypt. cap. XI. pag. 202. Nollem factum. Fluunt ex abundantiore Scriptoris sermone: suntque frequentes hujusmodi iterationes, uti bene observavit Gronovius. Quod addit autem, *cetera Perizonii se tangere dedignari*, *ἄῤῥητον ἄμεινον.* Viam ille ostenderat ad turpem errorem huic loco adimendum, non sane cum dedecore spernendam. Rem vide. Dicit Herodotus, *insulam*, *Anysis tempore in paludibus aggestam*, *septingentis atque amplius annis frustra ab insecutis regibus ad Amyrtaeum usque fuisse quaesitam.* Amyrtaeus, quod Thucydidis I. 110. testimonio novimus, eas in paludes, quum Persis Longimanus Artaxerxes imperaret et Herodotus floreret, secessit: ab utroque ad Achazi aut Hiskiae, principum Judaeorum, aevum, in quod Anysis et Sabaco incurrunt, intervallum est annorum paullo
75 plus trecentorum. Hinc, ut chronologiae ratio constaret, Perizonius

ἔτεα ἐπὶ πλέω ἢ τριηκόσια, trecentis et amplius annis, conjectura plausibili. Mendam notae genuerunt numerorum perperam pictae, quemadmodum Bouherius, ejusdem conjecturae patronus, Diss. Herod. c. VII. p. 71. commonefecit praeclare. Wess. — Nempe, pro HHH olim temere |H|HH a librariis hic scriptum fuisse, Bouherius censuerat. Aliam rationem secutus Reizius, *πεντακόσια* pro *ἑπτακ.* non modo legendum statuit, sed etiam recta in contextu ponere hunc numerum non dubitavit. Cujus rationem et in versione sua adoptat Larcherus, et in Chronologia Herodotea p. 108. seqq. uberius adstruit. Schw.

141 1. *τῶν μαχίμων*] Nec satis apte congruunt ista cum *παραχρησάμενον*, neque phrasi *ἐν ἀλογίῃσι ἔχειν*: nam nihil huc facit locus lib. IV. c. 159. Scribi potuit *τῷ μαχίμῳ*, sive *τὸ μάχιμον*, ut corrigit Abreschius Diluc. Thucyd. p. 63. sive etiam *τὸ τῶν μαχίμων*, ut Reiskius, nempe *γένος*. Inter Aegyptiorum *ἑπτὰ γένεα*, — *οἱ μὲν μάχιμοι κεκλέαται*, Herod. II. 163. Diodoro commemorantur *τὸ μάχιμον ἔθνος*, I. 94. et *οἱ μάχιμοι καλούμενοι*, I. 73. quocum loco desiderarem equidem in concordiam posse redigi supra Diodoro narrata I. c. 28. Indorum collata, quam alibi tradit, *πολιτείᾳ*. Sed in Herodoteis mihi sane videtur insolens *ἀλογίῃσι*: horum vice si legeretur *ἀλογίην*, in vicinis quidpiam novari nihil esset necesse. Scribi certe commode potuit: *τὸν ἀλογίην ἔχειν παραχρησάμενον τῶν μαχίμων Αἰγυπτίων*. Sic Herod. IV. 150. *ἀλογίην εἶχον τοῦ χρηστηρίου, oraculi nullam habuerunt rationem.* Alibi scripsit *ἐν ἀλογίῃ τι ποιέεσθαι*: et II. 172. Amasin *ἐν οὐδεμιῇ μοίρῃ μεγάλῃ ἦγον*. Apud alios, pro *despicatui habere*, dicitur *ἐν οὐδενὶ λόγῳ ἔχειν*, vel *ἄγειν*, vel *τίθεσθαι*. Stobaei Tyrtaeus p. 353. *imbellem Οὔτ' ἂν μνησαίμην, οὔτ' ἐν λόγῳ ἄνδρα τιθείην*: praeferrem *τιθείμην*, quod habet Plato de Legib. I. p. 629. A. II. p. 660. E. et hinc Jamblich. in Protrept. p. 112. A Stobaeano diversum exhibens animosum Tyrtaei carmen Lycurgus contr. Leocr. p. 162. de Lacedaemoniis vs. 25. *καὶ περὶ τοὺς ἄλλους ποιητὰς οὐδένα λόγον ἔχοντες περὶ τούτου οὕτω σφόδρα ἐσπουδάκασιν.* Scaliger et Taylor *περὶ τοῦτον* recte corrigunt; vereor autem
276 ut eruditissimi viri legerint alibi, *περὶ τινὰ λόγον ἔχειν*. Corrige, sodes: *καίπερ τοὺς ἄλλους ποιητὰς ἐν οὐδενὶ λόγῳ ἔχοντες, περὶ τοῦτον* etc. Ab his parum distat illud Euripidis Androm. vs. 209. *τὴν δὲ Σκῦρον οὐδαμοῦ τίθῃς*, vel *τίθῃ*. Scriptor non inelegans II. Macc. VII. 12. *ἐν οὐδενὶ ἐτίθετο*. Valck. — *Τὸ μάχιμον τῶν Αἰγυπτίων* legit Schneider in Lex. sub voce *Παραχράομαι*: et accusativum *τὸ μάχιμον* ad verbum *παραχρησ.* refert, conferens hunc locum cum illo VIII. 20. ubi *παραχρησάμενοι τὸν χρησμὸν* mox ab ipso Scriptore per *οὐδὲν τοῖσι ἔπεσι χρησάμενοι* explicatur. Vulgatam h. l. scripturam communi consensu tenent libri omnes: ac fortasse ipse Herodotus, syntacticis legibus non nimis religiose adstrictus, *ἐν ἀλογίῃ ἔχειν* cum genitivo casu construxit, quum cognatam dictionem *ἀλογίην ἔχειν* in animo habuisset. Schweig.

2. *Ἀραβίων τε καὶ Ἀσσυρίων*] Josephi codicem postremis caruisse significarunt Palmerius, Marshamus, Vitringa: quam tamen rem dubiam relinquunt Judaei scriptoris membranae. Quod si vere absentiam earum vocum animadvertit, *Ἀραβίων στρατὸς*, qui brevi sequetur, Josephum quadamtenus juvabit; nam et illi non adcensentur Assyrii.

Sed praestat, quod res et schedae omnes adprobant, defendere. Certe Senacheribo et Arabum, quibus trans Jordanem et in Petraea sedes, amplus numerus, et Assyrii dicto audientes fuerunt. Quod autem vir eruditus Josepho Ant. X. 1, 1. Senacheribum *βασιλέα μέγαν* nominanti, adposuit, Herodotum eumdem *τὸν μέγαν Σαναχάριβον βασιλέα* nuncupasse, secus habet. Wess.

5. *ἀπικομένους*] Similiter III. 99. *αὐτὸν τηκόμενον*, pro eo quod ad legitimam syntaxeos normam *αὐτοῦ τηκομένου* esse debebat. Mox *ἀγοραῖοι ἄνθρωποι*, *circumforanea hominum turba*, ut I. 93. Schweig.

Ib. *ἐπιχυθέντας νυκτὸς μῦς* etc.] De muribus agrestibus quae prodebantur, tantopere Polemonis narrationi et grammaticorum apud Eustathium [ad Il. α'. 39.] de Troadis incolis, mures venerantibus, *ὅτι τὰς νευρὰς τῶν πολεμίων διέτρωγον τόξων*, congruunt, ut eodem fabulari fonte manasse diceres. Namque aliam Assyriorum cladis caussam et
77 locum fuisse, ex Esaia, qui ea vixit aetate, cap. XXXVII. 36. exploratum habemus. Lege Vitringae Observationes. Wess.

Ib. *γυμνῶν ὅπλων*] Ita Xenophon. *Κυρ. Παιδ.* V. c. 4, 45. *γυμνὰ ὅπλων σκευοφόρα*. Galenus de Usu Part. p. 368. *ἄνθρωπος δ' ὥσπερ τὸ σῶμα γυμνὸς ὅπλων, οὕτω καὶ τεχνῶν τὴν ψυχὴν ἔρημος*. Alia mitto. Wess. — Adde Aelian. Var. Hist. XXX. 37. quem locum Gronov. in Notis citavit, licet absurdum *ἀνόπλων* in contextu posuisset. Schweig.

42 2. *γενεαὶ γὰρ τρεῖς ἀνδρῶν ἑκατὸν ἔτεά ἐστι*] Haud dissimilia Clemens Alex. Strom. I. p. 401. et Homerici scholiastae [u]. Alii aut brevius aut amplius temporis spatium *τῇ γενεᾷ* contribuunt, uti Ryckius Dissert. de Prim. Ital. Colon. cap. 4. et Alberti ad Hesychii *Γενεὰ* docuerunt. Noster non semper sibi in annorum *γενεᾶς* ambitu respondet et congruit, quod I. 7., si sana isthic omnia, testabitur. Alibi praeterea de singulis hominibus sive regibus sine ulla finiti temporis notatione vocem adhibet, veluti VI. 98. Conf. Perizon. Orig. Aegypt. cap. xi. p. 215. Wess.

5. *ἐξ ἠθέων*] Alium respicit locum Suidas, [scil. I. 15.] quando *Ἐξ ἠθέων* interpretatur *ἐκ τῶν συνήθων τόπων*: hunc Thomas M. *ἐξ ἠθέων* optime reddens *ἔξω τῆς συνηθείας*, in voce *Ἐξ. Ἰστέον*, inquit, *ὅτι ἡ Ἐξ ἐστιν ὅτε καὶ ἀντὶ τοῦ ἔξω τίθεται* [x]. Ea saepenumero latet in compositis vis, velut in *ἔκμετρος, ἔκδικος, ἔκθεσμος, ἔξαθλος*, similibusque; in *ἐκδῆσαι, ἐκστρέψαι, ἐξοικεῖν*. Apud Aristid. I. p. 175. *ἐξοικεῖν τῆς οἰκουμένης* idem est ac *ἐκτετοπίσθαι*. Aristoph. Nub. 88. *Ἔκστρεψον ὡς τάχιστα τοὺς σαυτοῦ τρόπους*. In Thucyd. III. 55. *ἐκπρεπέστερον* Schol. reddit *ἔξω τοῦ πρέποντος*. Valck.

Ib. *τὸν ἥλιον ἀνατεῖλαι*] Haud multum huic fabellae dissimilis Platonica Politic. p. 269. A. *ὡς ἄρα*, regis Atrei aetate, *ὅθεν μὲν ἀνατέλλει νῦν, εἰς τοῦτον τότε τόπον ἐδύετο, ἀνέτελλε δ' ἐκ τοῦ ἐναντίου*, in ortu solis et occasu aliorumque siderum mutato. Scaliger, Emend. Temp. p. 198. veri quandam umbram in Aegyptiis his nugis quaesivit et invenit. Inpendit huic loco Dissertationem iv. t. III. p. 300. ed. Paris.

u Ad Il. α'. 250. SCHWEIG.

x Sic in illa dictione, *ἐκ τοῦ μέσου καθῆσθαι*, III. 83. IV. 118. SCHWEIG.

278 Origin. Leg. et Art. Goguetus, multisque disputatis eum corruptum et ob defectum meliorum codicum pro desperato et insanabili habet: videri tamen Aegyptios obscure indicasse mutatum solis cursum tempore Josuae imperatoris, et Hiskiae, Judaeorum regis; de quo utroque in Josuae libro c. X. 12, 13. et II. Reg. c. XX. 9. Quae disputatio, uti elegans est, ita plane conjecturalis arcessitaque, atque in scriptas membranas aspera et iniqua. Aliam nuper meditando extudit vir doctissimus in *Memor. Trivultin.* [Janvier 1762.] t. LXV. pag. 409. edit. Amstel., maximopere urgens, ἐξ ἠθέων non esse *extra sedes*, quae Gronovii Latina, verum *ex sede consueta.* Ipsam diatribam adi. Wess. — Porro idem Herodoti locus ingenium diligentiamque Academicorum Parisiensium, De la Nauze, Brequigny, et Dupuis, haud admodum prospero quidem successu exercuit, quorum interpretationes rationesque tomo XXIX. Historiae et Comment. Acad. Reg. Inscript. p. 64. et seqq. exponuntur. Schweig. Vide Creuzeri Comment. Herodot. p. 200.

143 2. Μέγαρον hoc loco pro *atrio* accipiunt Francici editores magni operis *Descript. de l'Egypt. Antiqq.* II. p. 219. Nimirum oculis sibi videntur usurpasse illud ipsum Herodoteum μέγαρον, quandoquidem in vico Karnak ab orientali parte Nili hodieque patet amplissimum atrium, in quod ipsum introductum arbitrantur utrumque historicum. Creuzer. loc. cit.

Ib. κολοσσοὺς ξυλίνους.] Usus est hoc loco docte Visconti ad Museum Pio-Clement. II. p. 32. seqq. Francici editores magni operis *Descript. de l'Egypt. Antiqq.* II. p. 169. hos ligneos colossos arbitrantur fuisse sarcophagos ligneos, sive mumiarum arcas, in quibus ipsorum pontificum maximorum cadavera medicata inclusa fuerint. Haec ille. Quorum conjecturae si quis opponere velit quae proxime leguntur, *Ibi namque quisque summus sacerdos, dum vivit, imaginem suam ponit,* ἵσταται: ego ei auctor sim, uti reputet Herodotum II. 86. de veris mumiis similiter loqui, ξύλινον τύπον ἀνθρωποειδέα — ἱστάντες ὀρθὸν πρὸς τοῖχον, deinde viros honoratos in conclavibus aedificiorum memorari sepultos; tum, quam vim in Aegyptiorum vita ac societate habuerit mumiarum spectaculum (vid. II. 78.), denique, quam con-
279 sentaneum sit ejusmodi religionum sacerdoti, vivum ac spirantem sibi arculam ipsum suam collocare in atrio sublustri. Itaque illam sententiam doctam judico. Creuzer. Comm. Herod. p. 201.

Ib. ἕκαστος αὐτόθι ἵσταται — εἰκόνα ἑωυτοῦ] Suum defendere videtur IV. 103. ἐπὶ ξύλου μεγάλου ἀναπείρας ἱστᾶ: etiam Demosthen. περὶ Συντ. pag. 100. μὰ Δί', οὐ χαλκοῦς ἵστασαν, οὐδ' ὑπερηγάπων. Alciphron. I. 30. cum animadversione Bergleri. Wess. Dubitare videtur Vir doctissimus, recte-ne fecerit Gronovius, quod ἵσταται loco olim vulgati ἱστᾷ reposuit. At proprius hic locus verbo medio erat, ubi agitur de statua, quam *sibi ponit* quisque, non alteri. Schweig.

4. ἀναδήσαντι ἐς ἑκκαιδ. θεὸν] ἐς θεὸν ἀναδῆσαι [ἑωυτὸν] et ἀναδῆσαι τὴν πατριὴν, vulgo Graecis dicebatur τὸ γένος εἰς θεὸν ἀναφέρειν: et, voce γένος omissa, ἀνέφερεν ἐς Θαμοῦν. Proximum accedit ἀνάψαι τὸ

γένος εἰς Δία, et *γένος ἀρχαῖον καὶ τῶν οἰκιστῶν ἀνημμένον* in Philostr. de Vit. Apoll. I. 4. VALCK.

5. *Πίρωμιν ἐκ Πιρώμιος γενόμενον*] Belle Gronovius hanc majorum in Aegypto conputandorum rationem ex Synesio I. de Provid. pag. 93. D.[y] firmavit. Jam, si fides Kirchero, *ΠΙΡΩΜΙ* Coptis est *vir fortis et Heros*, Suppl. Lex. Copt. c. 7., sive, ut Noster, *καλὸς κἀγαθός*. At certa non est: namque illi in Prodromo Copto p. 295. ac alibi *ΠΙΡΩΜΙ vir* aut *homo* est, sine ullo boni malive additamento. Inspice Relandi Dissert. de Copt. Ling. p. 108. et Jablonskii Proleg. Panth. Aegypt. p. 38. WESS. — Ab Aegyptiaco vocabulo *Piromi* Indicum *Brama*, quod alii *Biruma* pronunciant, derivatum esse sibi persuaserat Lacroze; cujus vide, si lubet, *Hist. du Christianisme des Indes*, lib. VI. t. II. p. 224. seq. SCHWEIG. e Larchero scilicet. Vide Creuzerum p. 202.

144 2. Magnum Theologiae Aegyptiae, quam docte digessit, praesidium Jablonskius in his reperit, sed meo judicio infirmum et haudquaquam locuples. Quid enim, si semper deorum unus Aegypti fue-
280 rit dominator, si suos sibi successores habuerit, artes invenerit, formarit legibus et institutis civium mores, gesserit bella, vitaeque finem et suum sibi sepulcrum habuerit, negandus-ne erit *cum hominibus egisse?* Nullum quidem fabularis illa doctrina *θεὸν ἀνθρωποειδέα* adgnovit, nec sustulit eorum inter homines et cum mortalibus conmercia *ἐν ἱερῶν ζώων μορφαῖς*. Testes fero Diodorum I. 12. et Plutarch. Is. et Osir. c. 18. Atque haec faciunt, ut verissimum putem, *οἰκέοντας ἅμα τοῖσι ἀνθρώποισι*, *habitantes cum hominibus*, quomodo Valla et schedae quaedam. Convenit egregie istud fabulis gentis et scriptoris sententiae. WESS. *οἰκέοντας ἅμα τοῖσι ἀνθρώποισι* reposuit ex codd. aliquot post Schaeferum Schweighaeuserus. Ego mihi h. l. laudo modestiam Wesselingii, qui, cum et ipse faveret ei lectioni, in textu tamen pristinam exhibuit *οὐκ ἐόντας*, quam Athenagoras in suo cod. legerat, et M. F. aliique tuentur. Nec Valckenaerius diserte potiorem judicat alteram. Simpliciter accepit Jablonski Prolegom. Panth. p. 39. 41. qui cum hominibus *non una vixerint.* Quae sententia quam difficultatem pariat, commonstravit Wesselingius, et, ut hoc ipse etiam addam, nemo nescit, Thebas, Abydum, aliasque Aegyptias urbes conditas ferri a diis. Sed quid, si *εἶναι ἅμα τοῖσι ἀνθρώποισι* h. l. eam potestatem habeat, quam alibi *συμμίξαι*, *ὁμιλεῖν*, *διαλέγεσθαι*? Quae verba de rebus venereis usurpari docuit Valckenaerius ad II. 64. Hoc si admittas, hoc ipsum *οὐκ ἐόντας ἅμα κ. τ. λ.* idem foret atque superius fere: *οὐ δεκόμενοι παρ' αὐτοῦ, ἀπὸ θεοῦ γενέσθαι ἄνθρωπον.* Neque vero quisquam hac in sententia expectaverit *μὴ ἐόντας κ. τ. λ.* Vide modo Matthiae Gr. gr. §. 600. 1. et in primis Hermannum ad Viger. n. 458. pag. 805. Veruntamen, ipsi Herodoto refragatur quodammodo Plutarchus, Sympos. Prooem. VIII. p. 718. *Ἀλλ' Αἰγύπτιοι — ὅλως ἄῤῥενι θεῷ πρὸς γυναῖκα θνητὴν ἀπολείπουσιν ὁμιλίαν· ἀνά-*

y *Οὐ γὰρ ἀπιστοῦσιν Αἰγύπτιοι μυρίους καθ' ἕνα θεοὺς αὐτῶν βασιλεῦσαι, πρὶν ὑπ' ἀνθρώπων ἀρχθῆναι τὴν γῆν, καὶ γενεαλογηθῆναι τοὺς βασιλέας Πείρωμιν ἐκ Πειρώμιδος.*

πάλιν δὲ οὐκ ἂν οἴονται θνητὸν ἄνδρα θηλείᾳ θεῷ τόκου καὶ κυήσεως ἀρχὴν παρασχεῖν. Graecorum religiones, quae utramque consuetudinem deorum hominumque statuerent, philosophorum disputationibus locum fecerunt, cum differentiam inter heroes a deo vel a dea genitos explicarent. Vide Plotin. p. 7. c. Alia ex Proclo attigi Meletem I. p. 88. CREUZER. Comm. Herod. p. 203.

281 3. *καταπαύσαντα Τυφῶνα.*] Valla, *postquam exstinxit Typhonem.* Scio bello superatum periisse Typhonem apud Diodorum I. 88. nec non, quae Plutarch. Is. et Osir. c. 19. litteris mandavit, et Stephan. Byz. in voce *Ἡρῶ.* At Herodotus nihil tale. Significat *regno*, quod fratri per scelus eripuerat, *dejectum* ab Horo fuisse. Simile est *τοὺς τυράννους τῶν Ἰώνων καταπαύσας ὁ Μαρδόνιος*, VI. 43., quos ille abdicare coëgerat. VII. 105. *τὸν δὲ ὑπὸ Δαρείου σταθέντα καταπαύσας*: et II. 162. De Osiride ceterisque Aegyptiorum diis et eorum ordinibus parco scribere. Jablonskii hic campus fuit, Prolegom. Panth. p. 75., in paucis ab Herodoti mente aberrantis. WESS.

145 2. *πρόσθε*] Scil. II. 43. SCHWEIG.

4. *κατὰ ἑξακόσια ἔτεα χίλια*] In numeris latet error. Ab Hercule ad Herodotum abierunt anni ferme nongenti: ergo, si in his nihil fuit admissum, a Dionyso, Cadmi nepote, ad eumdem anni circiter septingenti: ergo Bacchum istum inter et Herculem generationes (*γενεαὶ*) plusquam viginti. Atqui non plus quinque generationibus Bacchus et Hercules disjuncti fuerunt, sicuti ex Apollodoro, Diodoro, et aliunde cognitum habemus. Quinque generationes, siquidem tres centum dederunt, quod cap. 142. adseruit, centum fere et sexaginta consummant annos. Unde consequens est, ut, *κατὰ ἑξήκοντα ἔτεα καὶ χίλια*, *anni ferme mille et sexaginta*, reformetur. Vidit hoc ac recte ursit Lydiatus in Oxon. Marm. p. 25., probavit etiam Bouherio, Diss. Herod. cap. XI. p. 131. Animadverterat mendam Palmerius quoque, Exercit. ad Graec. Auct. p. 12., finxeratque *ἐνακόσια ἢ χίλια μάλιστα*, *nongenti aut mille ad summum;* nimium a rei veritate et prisca loci lectione desciscens. WESS. — *ἑξήκοντα* cum Reiz. et Borh. in versione adoptavit Larcher. Quae quamvis et per se probabilis et alioqui necessaria videatur emendatio; tamen dici non potest, vulgatam hujus loci scripturam (sicut illam c. 140. et passim alias) permutatis inter se notis numericis admodum inter se similibus ortum debuisse. Multum enim differunt priscae numeri utriusque notae: nam 600 hac nota |Π|Η designantur, 60 vero ista |Π|Δ. SCHWEIG.

146 2. *ἔφη ἄν τις καὶ τούτους ἄλλους* etc.] Mallem *τοὺς ἄλλους.* Hoc
282 videtur voluisse: si Hercules, Dionysus et Pan, in Graecia nati et educti, priscorum Deorum nomina et titulos invaserint; etiam alios humanae originis, pro diis superstitione Graecorum habitos, dici non injuria posse, illud ipsum in semet expertos esse. Quae sane suspicio ex earum est genere, quibus veritatis character detrahi non debet. Unde enim tot Joves, Apollines, Neptuni, et omnis fere ille *ὅμιλος οὐρανιώνων!* De Mercurio Maiae filio, *τοῦ Ἑρμοῦ* aut Aegyptii Thoyth aut Samothraciae Cadmili titulos et officia occupante, testatur conplures: *τοὺς Τυνδαρίδας δέ φασι τὴν τῶν Διοσκούρων δόξαν ὑπελ-*

θεῶν, πάλιν (immo *πάλαι*, ut Hemsterhusius) *νομιζομένων εἶναι θεῶν*, verissime Sextus Empir. IX. [§. 37.] pag. 557. Castor enim et Pollux, Tyndari et Ledae filii, Dioscurorum, qui inter Cabiros Samothracum, nomen et honores vulgi et veteratorum artibus inpetraverunt et diu servarunt; quod Hemsterhusius, tanta eruditionis variae copia ad Luciani Dial. Deor. XXVI. p. 282. patefecit, ut nihil supra. Herodoti non injustum de similibus arbitrium. WESS. — Mihi, pace praestantissimi viri dixerim, longe alia Herodoti sententia, aliud ratiocinium esse videbatur. Occasione mentionis factae Deorum, quos antiquissimis temporibus, priusquam homines regnassent, regnum inter Aegyptios tenuisse sacerdotes Aegyptii memorabant, redit Scriptor noster ad idem argumentum, quod jam supra c. 43. tractaverat; scilicet ad quaestionem, utrum Deos suos Graeci ab Aegyptiis acceperint, nec-ne? Haec sunt illa *ἀμφότερα*, quae initio hujus capitis dicit, duae rationes; nempe altera eorum qui adfirmant, altera eorum qui negant. Et nunc quidem quaestionem istam respectu trium Deorum, quos superiore capite prae caeteris nominaverat, instituit, et in hunc maxime modum ratiocinatur. Negari non potest, Herculem Dionyson atque Panem deos esse multo antiquiores illa aetate, qua nati in Graecia feruntur viri illorum cognomines, quos ut deorum choro adscriptos colunt Graeci: adeoque constat esse hos multo recentiores. Jam si priscis temporibus noti fuissent Graecis Hercules aliquis et Dionysus et Pan, dii qui inter Grae-
283 cos regnassent; tum hi qui hos deos ex Graecia ipsa, non ex Aegypto, repetendos statuunt, dicere possent, recentiores hos, alterum Herculem, alterum Dionysum, alterum Panem, priscorum illorum nomina et honores occupasse. Atqui antiquior apud Graecos Hercules, quam Amphitryonis filius, nemini notus est: (silentio hîc praeterit Scriptor id quod inter omnes constabat, Herculem hunc, prius Alcaeum vel Alcidem nominatum, postea demum oraculi jussu Herculis nomen accepisse: conf. Sext. Empir. IX. 36. et ibi Fabric.) Dionysus vero et Pan, non modo prisci, Graecis ignoti; sed ne recentiores quidem hi, quos colunt, satis illis noti sunt, ac fere peregrini (nisi quod in Graecia nati putantur) ab illis habentur. Unde colligi par est, trium piscorum deorum, Herculis, Dionysi atque Panis nomina et cultum nonnisi eis fere temporibus primum innotuisse Graecis, quibus natos in Graecia esse hosce recentiores istorum cognomines constat. SCHWEIG. Toupium legere Emend. II. p. 497. *ἄλλως ἄνδρας*, *nonnisi homines*, monet Larcherus.

3. *καὶ ἤνεικε ἐς Νύσαν*] Conf. III. 97. Alii alibi locant et *Νίσσαν* scribunt, de quibus ad Diodori I. 15. Nihil praeterea interest, utrum *ἐς μηρὸν ἐνεῤῥάψατο* an *ἐῤῥάψατο* optaveris. *ἐῤῥαψάμενος τῷ μηρῷ* eadem in fabula Aristides princ. Laud. Dionysi t. I. p. 29., *ἐνέῤῥαψε τῷ μηρῷ* Apollod. III. 4, 3. *μηρῷ ἐγκατεῤῥάψαο* Orpheus Hymn. XLVII. 3. WESS.

147 2. *μετὰ τὸν ἱρέα τοῦ Ἡφαίστου*] Hoc insuper Marshamus habuit, Anysin coecum et Sethonem catalogo regum satis inprudenter inserens, Can. Chron. p. 538. WESS.

148 1. ὑπὲρ τῆς λίμνης τῆς Μοίριδος κατὰ Κροκοδείλων — πόλιν] In Stephano Byz. quem huc respexisse Holstenius aliique monuerunt, mendam reliquerunt intactam: Κροκοδείλων πόλις sita fuisse dicitur ἐν τῇ Μοιρίδι τῇ λίμνῃ ἐν Αἰγύπτῳ. corrigendum sine dubio: ἐν τῇ Μοίριδος λίμνῃ: neque enim lacus iste nobilissimus *Moeris*, Μοῖρις, dicebatur, sed *Moeridis*: Μοίριος λίμνη semper Herodoto, Μοίριδος λίμνη Diodoro ceterisque. Herodotei non meminerat loci Conr. Gesnerus, *Maream* vel *Mareotida* paludem designari suspicatus Aeliano de Nat. An. VI. 7.
284 Ἐν τῇ Αἰγύπτῳ περὶ τὴν λίμνην τὴν καλουμένην Μύριδος, ὅπου Κροκοδείλων πόλις: scribi praestat Μοίριδος, quod in Diodoro probavit et Wesselingius. Duae sunt a se invicem longe dissitae paludes, Alexandriae vicina Μάρεια, et juxta quam Labyrinthus erat, inter nomon Arsinoiten et Memphiten, Μοίριδος λίμνη. Veteres admirandum lacum Regis Moeridis jussu χειροποίητον fuisse consentiunt: vid. Wess. ad Diodor. I. 51. Contra testis oculatus Aristides Maream et lacum Moeridis, et paludes inferioris Aegypti, Nili κόλπους fuisse judicabat, in Aegyptiaca t. III. p. 591. ἥτε γὰρ Μοίριδος λίμνη, καὶ αἱ πρὸς τοῖς ἕλεσι (sic egregie corrigit Wesselingius ad Hierocl. Synecd. p. 726.) καὶ ἡ Μάρεια ἐξ ἀρχῆς εἰσι τοῦ Νείλου κόλποι. In Moeridis lacu nuper Jovis μηρὸν quaesivit Schmidtius: cui sub Bacchi et Osiridis fabulis Nilus latere videtur. Caeterum urbium Aegypti, quae quidem nobis innotuerunt, Aegyptiaca nomina saepe latent: indigenis *crocodili* vulgo Χάμψαι appellabantur: Herodoti testimonium lib. II. cap. 69. firmat Jablonskius Panth. P. III. p. 70. illinc probabiliter ductum genuinum fuit *urbi Crocodilorum* nomen. Quae Graeci nobis tradiderunt Aegyptiaca nomina, de his plerisque credi par est, quod de nomine *Canobi*, observat Aristides t. III. p. 608. Αἰγύπτια καὶ δυσγράμματα nomina, in sonum mutata faciliorem, ori suo accommodarunt. Hoc facile ferendum: sed saepenumero nullius ingenii lumine dissipandas tenebras offudit historiae veteri illud ipsum, quod in nominibus Aegyptiacis Solonem fecisse Critias narrat Platonis t. III. p. 113. A. διαπυνθανόμενοι τὴν τῶν ὀνομάτων δύναμιν εἰς τὴν ἑαυτῶν φωνὴν μετενηνόχασι. Hac in re frequenter etiam peccarunt Philo Byblius et antiqui foederis interpretes Graeci. Ne nunc quidem desunt imitatores istius historici, quem notat Lucianus de Historia scribenda t. II. p. 29. vid. Plutarch. de Fort. Rom. p. 322. F. VALCK.

Ib. Labyrinthi rudera, et cellas, ubi sepulti sacri crocodili, vidisse sibi visus est descripsitque Savary, in *Lettres sur l'Egypte*, t. II. p. 24. seq. Caeterum multa ad Labyrinthum spectantia erudite collegit disquisivitque Larcher in notis ad hoc caput. Totam aedificii
85 rationem distributionemque symbolum fuisse annui cursus solis probatum ivit Gatterer in Commentat. Soc. Reg. Goetting. vol. IX. p. 60. seqq. SCHWEIG.

2. τὰ ἐξ Ἑλλήνων τείχεα] Non alia sunt ac πάντα τὰ Ἑλλήνων τείχεα, sive, quidquid substructionum operumque Graeci condiderunt. Ad quem modum τὰ ἐξ ἀνθρώπων πράγματα apud Platonem, τὰ ἐξ ἀνθρώπων κακὰ Dionis Cassii, τὰ ἐξ ἀνθρώπων χρήματα in Heliodoro, pluraque alia, docte explicita ab Abreschio Animadv. in Aeschyl. I. 20.

p. 140. Ἔργων ἀπόδεξις de egregiis facinoribus I, 207. II. 101. et alias obvia est. WESS.

3. *αὐλαὶ κατάστεγοι.*] Vertunt *aulae tecto opertae:* quae quidem secum ipsa pugnant, quum *αὐλὴ* sit *locus apertus, sub dio.* Itaque recte Gronov. intelligebat *aulas porticibus circumdatas;* quod ipsum etiam disertius infra indicat auctor, ubi ait *αὐλὴ ἑκάστη περίστυλος:* et *στέγαι,* quas infra dicit, iidem *porticus* esse videntur, atque hoc vocab. *porticus,* sive *fornices* malueris, (*κρυπτὰς* Strabo vocat lib. XVII. p. 811. B.) in Latinis nostris et hic et infra positum velim, ubi *conclavia* et *aedificia* posui; *conclavia* enim *οἰκήματα* sunt. SCHWEIG.

Ib. *ἓξ μὲν πρὸς βορέω, ἓξ καὶ πρὸς νότον* —.] Non dubitandum, quin *καὶ* mutari debeat in *δέ.* Sed *αὐλαὶ κατάστεγοι* vertunt *aulae tecto opertae,* quod nec res, nec verborum consuetudo patitur; quandoquidem *αὐλὴ* est *apertum superne, στέγη opertum,* seu *tectum.* Vidit etiam Jac. Gronovius, *αὐλὰς* ita accipiendas esse *καταστέγους* ut non superne opertae, sed a latere porticibus ac parietibus cinctae et quasi tectae essent. Qua in re partim verum vidit, partim non item. Ad artis rationem hanc Labyrinthi descriptionem explicare ne architectus quidem possit, ut prudenter monuit Larcherus. Sed nil hic opus interiore artis intelligentia, nec eam hic expromit Herodotus: quid dicat, satis ostendit grammatica ratio: eadem ostendit scriptum esse ab Herodoto *αὐλαί τε καὶ στέγαι.* Partes *αὐλῆς* sunt *παστάδες* et *ἑλιγμοί:* partes *στέγης* sunt *οἰκήματα* et *διέξοδοι. Aulae* erant duodecim, totidemque *tecta aedificia, στέγαι: ex aula* per *ἑλιγμοὺς, volumina viarum,* per
286 *anfractus* et *curvas vias,* accedebatur ad *παστάδας,* id est *atria στέγης,* deinceps in *οἰκήματα, conclavia,* per quae erant *viae rectae,* certe *exitus non voluminum instar, διέξοδοι.* Denique *ὀροφὴ δὲ πάντων λιθίνη,* referendum ad proximum *οἰκημάτων, conclavium:* haec enim, ut latera cincta habent parietibus, *τοίχοις,* ita superne tecta et operta sunt *ὀροφῇ, lacunari. Παστὰς* Etymologicus M. dictum vult *ἀπὸ τοῦ πάσασθαι,* quod nimirum sit *coenaculum,* auctore quidem Apollonio. Sed usu ejusdem est potestatis ac *πάραστας,* et haud scio an origine sint eadem, ut ex *πάραστας* factum sit *παρστὰς* et *παστάς.* De nomine *πάραστας* docta exstat Valckenarii explicatio ad Eurip. Phoen. 418. WYTT.

4. *αὐτοί τε ὡρέομεν*] Superbum Labyrinthi opus Mela I. 9. Plinius Hist. Nat. XXXVI. 13. Strabo XVII. pag. 1165 = 811. non praeterierunt, in descriptione non usquequaque concordes. WESS. — Adde Diodor. Sic. lib. I. c. 61. et 89. cum Wesselingii notis. SCHWEIG.

9. *τῆς δὲ γωνίης τελευτῶντος τοῦ λαβυρίνθου ἔχεται πυραμὶς*] Istud *τῆς γωνίης* eamdem mihi dubitationem movet, quam supra ad lib. I. c. 51. judicavi. In extremitate labyrinthi *ex stadii intervallo* (*ἐπὶ τέλει τῆς οἰκοδομίας ταύτης πλέον ἢ στάδιον ἀπεχούσης*) positam istam pyramidem facit Strabo p. 811. C., sed nimirum *ἐπεχούσης* scriptum oportebat, quod in versione Latina recte expressum, *In fine hujus aedificii quod plus stadio occupat.* SCHWEIG.

149 1. *τὸ περίμετρον — εἰσὶ στάδιοι*] Vide supra c. 41. 124. *ἴσοι τὸ παρὰ θάλασσαν* ea sumendum est consuetudine, qua *μὴ ἴσας μῆκος εἶναι* II. 7. Cetera, quae de Aegypti ad mare latitudine, ibidem c. 6. explanavi.

De amplitudine Moeridis lacus, vide ad Diodor. I. 51. Hoc vide: denuo enim *λεπτολογητέον*: superiore capite *πρὸς βορέω* ex M. et aliis locum occupavit; *πρὸς βορέην*, quod hîc se offert, mutato. Possum id ferre et pati, siquidem *βορέω* contractum ex *βορέεω* docetur ab Eustath. in Homer. p. 994, 37 = 989, 31. sicuti est et repetitur III. 102. Quid itaque inpediet, quo minus *πρὸς βορῆν* ex S. et V. in sedem redeat? Habent Edd. I. 6. III. 97. VII. 189. membranae creberrime. Wess. Praepositionem *πρὸς*, ista notione, promiscue mox cum secundo casu, mox cum quarto, construi a Nostro, observavimus in
287 Adnot. ad I. 202. et ad II. 121. De Moeridis lacu, juxta ea quae erudite, ut solet, collegit disputavitque Larcher, consuli merentur Savary, *Lettres sur l'Egypte*, t. II. p. 30. seqq. Denon, *Voyage dans l'Egypte* p. 85. et instar omnium Jomard, in *Mémoire sur le Lac de Moeris comparé au Lac de Fayoum*, t. I. magnae Descriptionis Aegypti, Parte ad Antiquitates spectante, p. 79—114. Schweig.

Ib. *ἴσοι*] Quod forte noluisset adeo diligenter observatum Herodotus, in numeris amplificandis saepe modum excedens, id a lectore primum ad oram libri positum fuisse suspicor, *ἴσον καὶ αὐτῆς Αἰγύπτου τὸ παρὰ θάλασσαν*: qui quidem eorum meminerat, quae supra leguntur lib. II. c. 6. *αὐτῆς Αἰγύπτου ἐστὶ μῆκος τὸ παρὰ θάλασσαν ἑξήκοντα σχοῖνοι, κατὰ ἡμέες διαιρέομεν.* De orae maritimae latitudine Wesselingius egit ad Diodor. Sic. I. p. 36. cui hîc tradita aeque videntur ac Is. Vossio parum credibilia. Valck.

4. *ὀργυιαὶ δίκαιαι*] Perperam ultimum quibusdam in mss. negligitur. Aelianus Hist. Anim. XV. 9. *μῆκος μὲν οὖν προήκων εἰς πεντεκαίδεκά που πόδας μεμετρημένους δικαίῳ μέτρῳ.* Alexandrini interpretes Levit. XIX. 36. *ζυγὰ δίκαια καὶ σταθμία δίκαια*, et aliis saepe in locis. Wess. Vide vero, ne *δίκαιαί εἰσι* ad sequentia verba debeant referri, idemque valeant ac si dixisset *δικαίως δύνανται*, *adcurate*, *exacte valent* stadium sex jugerum. Quo spectat fortasse quod ex Grammatico Sangermanensi Larcherus adnotavit: *δίκαιον μέτρον, τὸ ἴσον. Ἡρόδοτος β'.* Schweig. Vide Lexic. Seguier. p. 90, 20.

6. *τὸ βασιλήϊον*] *Regium fiscum*, Valla: *aulam regiam* designat Herodotus, etiam ubi thesauros commemorat. *Fiscum* principis vel imperatoris *βασιλικὸν* vocant: in Diogene Laërt. VII. 181. recte cepit Menagius. Frequentat hoc sensu *τὸ βασιλικὸν* Diodorus Sic. lib. II. c. 40. *τετάρτην εἰς τὸ βασιλικὸν τελοῦσι.* conf. ibid. c. 41. Lib. XI. c. 67. Damnatorum bona Hieron *εἰς τὸ βασ. ἀνελάμβανε*, *in fiscum referebat.* XX. 4. Agathocles *τὰς οὐσίας εἰς αὐτὸν ἀνέλαβε.* Plene legitur in Eclogis p. 592, 89. *εἰς τὸ βασιλικὸν ταμεῖον τὰς οὐσίας ἀνέλαβε.* conf. Vales. in Exc. Peiresc. p. 96. Ceterum vectigal illud e piscibus lacus Moeridis
288 reginae datum scribit Diodorus *πρὸς μύρα καὶ τὸν ἄλλον καλλωπισμόν*, lib. I. c. 52. Valck.

150 4. *Σαρδαναπάλλου*] Una haec luxuriosi et perditi regis in Musis mentio: fuisset alibi uberior, ni temporum injuria *λόγους* Nostri *Ἀσσυρίους* invidisset. Ipsum autem hoc exemplum, quod incredibilem subterraneam fossam, qua lacus Moeridis aqua cum Syrti committitur, illustrare debet, longe discrepat. Wess. Congruit quidem exemplum

hactenus, quod utrobique effossam humum memorant in fluvium fuisse conjectam. Sed hoc ipsum mireris, humum ex Moeridi lacu effossam in Nilum fuisse projectam, non struendis aggeribus aut exaltando solo usos illa esse Aegyptios. SCHWEIG.

151 1. *φιάλας χρυσέας*] Galeo dicitur „miris modis hanc historiam per- „vertisse Athenaeus," VI. p. 231. Sed in Athenaeum ista vix cadere potest incuria, hominem in excerpendis veterum scriptis accuratissimum. Quae prostant loco citato tanquam Herodotea, lectoris potius inepti conficiunt emblema, ab instituto Athenaei prorsus alienum, quodque non videtur legisse, qui vicina dedit, Eustathius ad Il. λ'. p. 868 = 815. VALCK. Ex Eustathio, quid scripserit Athenaeus vel non scripserit, nusquam certo cognosci potest, quoniam nonnisi Epitome Athenaei ille usus est. In eo memoria fefellit Athenaeum, quod *argenteas* phialas pro *aureis* scripsit. SCHWEIG. cf. Diodorus I. 66.

4. *ψιλώσαντας*] Convenit Xenophontis *Κυρ. παιδ.* IV. 5, 19. *ἔπεμπεν ἐπὶ τοὺς Μήδους, ὡς ψιλώσων αὐτὸν*, *ut Cyrum potentia exueret;* et Dionis Cassii XL. 62. *ἢ μηδ' ἐκεῖνον ψιλώσαντας, αὐτὸν ταῖς δυνάμεσι — ἐκδοῦναι.* WESS.

152 2. *βασιλεύοντα τοδεύτερον* etc.] Certum ratumque est, Psammitichum Aethiopicam cladem fuga evitasse: *τὸ δεύτερον* vero quorsum referetur? Dices, a Saïtis revocatum et regno admotum, neque refragabor. Ergo-ne bis regni curam suscepit, jam ante exilium, regis Sabaconis tempore, eadem dignitate conspicuus? Id vero consistere nequit cum c. 147. Quare *τὸ δεύτερον* secundam fugam indicat, qua, pressus a collegis regibus, saluti suae consuluit. WESS.

6. *κατὰ ληΐην ἐκπλώσαντας*] Cares erant *ληστρικοὶ* et passim *μισθοῦ* 289 *στρατεύοντες* in Strabonis XIV. p. 978. A = 662. D. Par Graecorum olim et Ionum prava consuetudo, teste Thucydide I. 5. Hinc in lege Solonis, a Gaio servata L. 4. D. de Colleg. *οἱ ἐπὶ λεΐαν οἰχόμενοι*, *sociati ut praedatum eant.* Vere enim Palmerius, Heraldus, Bynkershoekius ita correxerunt, obliti verborum Herodoti, ad eam sententiam adprime utilium. WESS.

153 1. *ὁ δὲ Ἆπις κατὰ τὴν Ἑλλ. γλ. ἐστὶ Ἔπαφος*, vereor, ut Herodoti sit. Commodam sedem habet III. 27. et 28. hic fortasse additicium, minus certe necessarium. De Epapho gemina Aelian. Hist. An. XI. 10. et Graecorum alii. WESS.

154 5. *κατοίκισε* Reiskius pro *κατοίκησε*. Mendae genus per est frequens. Tale in Strabonis X. pag. 685. B = 447. A. *ὁ μὲν τὴν Ἐρετρίαν ᾤκησε*: et p. 734 = 479. B. *εἶτ' Ἀχαιοὶ καὶ Λάκωνες συνῴκησαν.* Tale Musa VI. 33. VII. 170. Cares autem *μέρος τι τῆς Μέμφεως* incoluisse, *Καρομεμφίτας* adpellatos, est in Polyaeno VII. 3. et Steph. Byz. voce *Καρικόν*. WESS.

7. *ὁλκοὶ τῶν νεῶν*] Valla *Vestigia navalium*, et c. 159.; H. Stephanus obscurius, *canales quibus naves deducebantur.* Malo *navalia* cum Porto. *Ὁλκοὺς δυνάμεις* Philo Jud. Leg. ad Caium p. 1030., alibi *ὁλκικὰς*, eas ait, quae adliciunt. Nautica in re *ὁλκοὶ* *rudentes* sunt *ad naves trahendas* [z]. Schol. Thucydidis III. 25. *οἱ ὁλκοὶ, ὄργανά εἰσι, οἷς*

z Sive *lignei cylindri, quibus naves in terra promoventur.* SCHWEIG.

αἱ νῆες ἕλκονται: tum *navalia*. Hesychius ὁλκοὺς, *ναυστάθμους, τὰς ἕλξεις τῶν πλοίων*. Suidas paria, fortasse hoc ex loco. WESS. Inde *νεωλκεῖν*, *subducere naves*, apud Polyb. et alios. SCHWEIG.

155 3. *ὡς καὶ πρότερον οὐνόμασταί μοι*] Vide cap. 59. 83. 133. SCHW.

6. *τὴν παρωροφίδα τετράπηχυν*] Pollux I. 81. *τὸ μεταξὺ τοῦ ὀρόφου καὶ τοῦ στέγους, παρωροφίς*: cujus descriptio Latinis Vallae non congruit. Nisi aberro, videtur *prominentiam τοῦ κατασπευάσματος*, sive *quod παρὰ τὸν ὄροφον porrigebatur*, indicare. Hujusmodi autem *tecta ex uno lapide*, *μονόλιθα*, non praeterita a Strabone XVII. p. 1165 = 811. c. neque Nostro II. 175., ostentant in hunc diem Aegyptiorum parietinae a Norden Itin. Aegypt. p. 187. cum cura descriptae. WESS.
290 Consulantur Caylus in Comment. Acad. Inscript. t. XXXI. p. 35. seqq. Abd-Allatif, p. 186. ibique Sylvestre de Sacy p. 248. et quem is laudat Denon p. 140. et 246. ed. in 4to. et Tab. aen. XLI. no. 1. et 2. Adde *Description de l'Egypte par ordre* etc. *Antiquités*, t. I. Pl. x. fig. 5. 6. et 7. Exstat etiam in India ad hunc diem in ruderibus urbis Mavalipuram aedes monolitha, xx. pedes in altitudinem et profunditatem, XII. in latitudinem metiens. Vide Langlès *Monumens anciens et modernes de l'Hindustan*, Fascic. V. Paris 1813. tab. aen. XXIII. SCHWEIG.

156 1. *νῆσος*] *Insulas*, quas miratur Herodotus, *fluitantes* Aegypti, et *μεγάλας σφόδρα*, dabit Theophrastus Histor. Plant. IV. 13. etiam prope Orchomenum Boeotiae; Italiae nonnullas Seneca, Quaest. Nat. III. 25., plures Plinius Hist. Nat. II. 95. quorsum Labeonis verba in L. 65. §. 2. D. de Adquir. R. Dom. recte referunt. Conf. Sotionis Eclogarum finem. WESS. De Chemmi insula conf. quae notavit Et. Quatremère, in *Mém. sur l'Egypte*, tom. I. pag. 226. seq. SCHWEIG. Adde Creuzer. Comm. Herodot. p. 284.

7. *Αἰσχύλος*] Cereris filiam Dianam dixerat, opinor, in dramate deperdito. Pausan. VIII. 37. *Δήμητρος Ἄρτεμιν θυγατέρα εἶναι καὶ οὐ Λητοῦς, ὄντα Αἰγυπτίων τὸν λόγον, Αἰσχύλος ἐδίδαξεν ὁ Εὐφορίωνος τοὺς Ἕλληνας*: sua desumsisse ex Herodoto merito videbatur Jablonskio Panth. III. c. 4. §. 4. Quae praecedunt Herodotea de Latona, *liberorum Διονύσου καὶ Ἴσιος Apollinis et Dianae nutrice ac servatrice*, prostant in Scholiis ad Ciceron. I. in Verr. c. 18. mendosissime scripta; nam voces, *Ἴσιος λέγουσι*, in has deformatae sunt *ΗΣΙΟΔΟΣ ΔΕ ΤΟΥΣΕΙΝ*. Magis mirum, *Λητοῦν* et *τοῦσιν* degenerasse: sed hunc locum video designatum Gronovio; qui frustra *Λητὼ* scribi maluit quam *Λητοῦν*. Eustath. ad Od. ε'. p. 1526, 51 = 212, 7. *τὴν Καλυψὼ καὶ τὴν Ἰὼ, Καλυψοῦν καὶ Ἰοῦν οἱ πλείονες Ἴωνες γράφουσι*: habet Ionicum *κακεστοῦν* Hesychius, *εὐεστοῦν* scripsit Democritus. VALCK.

157 1. *Ψαμμίτιχος δὲ ἐβασίλευσε Αἰγύπτου τέσσερα καὶ πεντήκοντα ἔτεα*] Redit in memoriam acerba criminatio, qua Herodotum suo more perstrinxit G. Jameson, Spicileg. Ant. Aegypt. c. VI. 6. Negat vera esse, quae de Psammeticho, Scythis, Cyaxare lib. I. 105. litteris prodita
291 sunt. Neque *enim Psammetichum obviam ire Scythis potuisse, quia debitum naturae persolverat: namque XLII. annis ante Cyaxarem regnum inchoasse.* Quid tum porro? Regni munera per annos LIV. Psammeti-

chus obiit; potuit ergo, si verum foret annis XL. et duobus ante Cyaxarem regnum inchoasse, plurium spatio annorum isti Medorum regi, quod Herodotus, et Strabo XVIII. p. 1153=801. D. aliunde doctus, adfirmavit, aequalem habere aetatem. At hoc perpende: mortem cum vita conmutavit Amasis anno Periodi Julianae 4187., a cujus obitu ad Psammetichi initia anni sunt, sicuti Jamesonus bene putavit, centum circiter et quadraginta sex. Ergo principia Psammetichi conveniunt anno Per. Jul 4042. Cambyses sub annum regni quintum in Aegyptum arma vertit, hoc est, Per. Jul. 4188. anno. Hinc ad Cyaxaris regni exordium reperiuntur anni ferme centum et octo, non inficiante docto viro: quare regnare is anno ejusdem Periodi 4079. coepit. Consequens inde est, ut Cyaxares et Psammetichus reges se ultra XV. annos videre et venerari potuerint. I nunc et criminatori ausculta. WESS.

158 1. *τῆς μῆκος μέν ἐστι*] Bene mss. ob sequens *δέ*. Est de hac fossa Rossalli schediasma, quo ex Aristotele I. Meteorol. c. 14. et Strabone ejus initia Sesostridi vindicantur. Verum Geographus XVII. p. 1157=805. A. incertus haeret, Herodoti Aristotelisque opinionem recensens; alibi, I. p. 65=38. confidentior, ubi Casaubonus doctissime. Nostro planissime accedit Diodor. I. 33. plura de egregio isto opere, modo inconcussum mansisset, quam alii, conmentatus. Hoc addere, ferente occasione, debeo, Josephum Bell. Jud. V. 9. p. 347. Pharaoni, qui Abrahamo uxorem Saram abduxit, *Νεχαὼς* cognomen indidisse: quod unde acceperit, nescire me fateor: probe alioqui gnarus, eam Judaei scriptoris perorationem multa stolidae jactantiae argumenta conplecti. WESS. — Quod ait Scriptor *πλόος ἡμέραι τέσσερες*, suspicatus eram justo minorem esse numerum: cujusmodi dubitatio mihi ad c. 9. oborta erat. Sed conf. lib. IV. c. 86. SCHWEIG.

3. *τὸ κατὰ Μέμφιν τεῖνον ὄρος*] Supra II. 8. hoc de monte *τεῖνον ἐς*
292 *τὴν Ἐρυθρὴν καλ. θάλασσαν, ἐν τῷ αἱ λιθοτομίαι.* tum c. 175. *ἐκ τῶν κατὰ Μέμφιν ἐουσέων λιθοτομιέων.* Mox *φέρουσα* sententiam ornat. Nam *divortia* sive *διασφάγες* ab indicato monte non protendebantur, sed ipsa fossa, ab eo in meridiem et sinum Arabicum ferens. Jam Arabiae urbs *Πάτουμος* praeterita a Steph. Byz. non est, eadem, ut viri eruditi arbitrantur, ac פתם *Pithom* Hebraeorum, Exodi c. I. 11. quae quidem *Ἡρώων πόλις* et Coptorum sermone *ΠΕΘΩΜ* cum deinde fuerit nuncupata, et extimo sinus Arabici angulo adcubuerit, nulla mihi dubitatio est, quin Herodotea distinguenda sint *ὀλίγον Βουβάστιος πόλιος· παρὰ Πάτουμον — πόλιν ἐσέχει ἐς τὴν* etc. Certe ad Patumum fossa sinui Arabico jungebatur, longe ab urbe Bubasti sejunctam. Illis autem *δὲ* si deforet, equidem non revocarem. WESS.

5. *ἀπὸ τούτου στάδιοι*] Distantiam intimi recessus sinus Arabici a Mediterraneo mari, metrorum francicorum 100,000, id est, trecenta fere pedum millia, Aegyptius Academicus Du Bois-Aymé reperit; quam mensuram ait (in Commentatione supra a nobis ad c 6. laudata) exacte convenire cum mille stadiis, quibus eamdem distantiam Herodotus aestimavit: hunc enim scriptorem in rebus quidem Aegypti (quod jam a Danvillio aliisque viris doctis monitum) non majori stadio Olym-

pico uti, sed minori quodam, nonnisi 306 fere pedes continente; quod ut ab illo supra c. 6. et 7. hujus libri, sic et hoc loco factum. Cui rationi quum manifeste repugnare videatur, quod in eisdem Aegypti rebus idem Scriptor noster, lib. II. c. 149. stadium diserte tradit *centum orgyas*, id est, *sexcentos pedes* continere, tum quod lib. IV. c. 41. idem intervallum *mille stadiorum*, de quo hîc agitur, *centum millibus orgyarum*, id est, *sexcentis pedibus* aequiparat; huic difficultati ita occurrunt viri docti, ut dicant, aut propriae rationis suae nonnumquam oblitum esse Herodotum, aut, pro ratione majoris minorisve stadii, etiam orgyas majores vel minores esse aestimandas. Equidem, argumentum hoc leviter attigisse contentus, vereor ne nondum satis momenta cuncta, quae ad quaestionem de aestimanda diversa stadii ratione apud veteres spectant, perpensa a viris doctissimis, qui in hoc genere laborarunt et ad liquidum sint perducta. SCHWEIG.

159 1. *ἐπὶ τῇ βορηΐῃ θαλάσσῃ* etc.] *Instruxit triremes, in septemtrionale*
293 *et in australe mare*, sive Oceanum Orientis, *mittendas:* eadem *Ἐρυθρὴ* hoc loco *θάλασσα*, ac *νοτίη* sicuti c. 158. tum IV. 42. ubi memorandum regis hujus circa omnem Africam in Herculeum fretum et mare mediterraneum, sive boreale, navigandi studium. WESS.

2. *ἐν Μαγδόλῳ ἐνίκησε*] Sunt doctissimi homines, quibus Magdolus ea est, quam XII. M. P. Antonini Itinerar. p. 171. Pelusio sejungit. Convenit nomen, congruere et situs videtur. Ego vero studiosius consideratum vellem, urbem eam ex Herodoti finitione II. 6. et III. 5. Aegypti fuisse: in quam Syros se, quicunque fuerint, hoc rege, adeo opibus et militaribus copiis florente, penetrasse, creditu difficile fit: praesertim cum ora Syriae maritima ad Azotum ultraque, ejus fuerit in ditione, sicuti narratum c. 157. Adeo-ne supinos arbitrabimur Syros, qui, vitare cum possent, in anceps discrimen et certam perniciem se mergere voluerint? Mihi, imperatorum artes et cauta consilia replicanti, id quidem probabile non accidit. Ubi ergo Magdolus? Inventa ab eruditissimis viris est in urbe Manassitidis tribus, Megiddo, cujus vicina in valle egregius princeps Josias profligatus (Chronic. II. XXXV. 22. Reg. II. XXIII. 29.) hoc abs rege fuit. Neque illis ego refragabor. Nominis discrepantia non moratur. Ex Megiddo, Aegyptii, unde haec Herodotus, suo ore Magdolum, ut in similibus accidit saepius, formarunt. Et, si moratur, adscisci poterit Magdiel, non longe hinc dissitus vicus, apud Hieronymum in Onomast., unde Magdolus commodo gignetur. Nec obficiunt Syri, suo vocabulo, sumto latius, Judaeos, in Aegypto multimodis detestabiles, complexi. Mitto alia, quae Relandi Palaest. lib. III. p. 894. et Perizonii, etsi in quibusdam dissentientis, Origines Aegypt. c. 23. p. 471. subpeditabunt. WESS.

Ib. *Κάδυτιν πόλιν τῆς Συρίης*] Recurrit urbs III. 5.; nec diversa, seu ejus amplitudinem sive situm examines, videtur. Herodotus aliam si voluisset, addita notae significatione utique secrevisset. Qui Carcemischum, quorsum Necos victo Josia II. Chronic. XXXV. 20. pro-
294 peravit, esse pertendunt, in quis Simsonius et Galeus, ad id animum

non adverterunt. Nam, cum opinantur *Κάδυτιν primo vocatam hanc urbem, deinde Carchemischum a clade*, ea profitentur, quae ubi negaveris, in spongiam ultro abibunt. Idem de suspicione Pauw, quae Carcemischum primis temporibus *Κιρκήσιον* et *Κίρκησον* nominat, atque hinc *Κίρκυτιν* et *Κέρκυτιν*, et tandem *Κάδυτιν* negligentia scribarum format, judicium esto. *Quibus enim indicibus, quo teste probatur?* De Cadyti ad III. 5. Wess.

160 6. *Ἠλείων δὲ μηδενὶ*] Apud Diodor. Sic. I. 95. Eleorum legatis interrogantibus, *πῶς ἂν γένοιτο δικαιότατος; (ὁ Ὀλυμπικὸς ἀγὼν,)* respondisse traditur Amasis, *ἐὰν μηδεὶς Ἠλείων ἀγωνίζηται*. Amasi, regi Graecorum studiosissimo, haud sane disconveniunt, quae sub Psammi scribit evenisse Herodotus, quantumvis ab aevo jam Psammitichi, qui Psammi fuit avus, exercere commercia cum Aegyptiis coeperint Graeci, postquam is in Aegypto Ionibus et Caribus quibusdam sedes adsignasset. Definitum Hellanodicarum sorte lectorum numerum Indus culpabat Iarchas, quo judice *πολλῷ σοφώτερον ἐφρόνουν ἂν Ἠλεῖοι, ἀριθμῷ μὲν ἄλλοτε ἄλλοι ὄντες, δικαιότητι δὲ οἱ αὐτοί*: apud Philostr. Vit. Apoll. III. cap. 30. Sibi quales hoc in certamine constituendo viderentur Apollonius declarat IV. c. 29. ubi corrigendum videtur, *ὡς ἐπεμελοῦντο τῶν ἀγώνων*, pro *τῶν αὐτῶν*. Ne rebus quidem Graeciae prolapsis Eleorum in his ludis administrandis aequitatis desunt exempla; quale subministrat Dion Chrys. in Rhod. p. 344. c. Olim tamen etiam, ut sunt humana, nonnunquam ad gratiam et libidinem suam potius spectarunt, quam quid jus et aequum postularent. Valck. Diodorus, Psammin silentio tramittens, Eleorum legatos ad Amasim ducit I. 68. et 95. Plutarchus in Quaest. Platon. p. 1000. A. Aegyptiorum responsum sophistarum uni tribuit, qui, si Eleis id inculcavit, istos dicti auctores habuit. Wess.

161 3. *ἐν τοῖσι Λιβυκοῖσι λόγοισι*] Vero simile est, quod Bouherius Dissert. Herodot. c. 1. et Raphelius Annot. ex Herodoto ad S. Script. p. 96. conjecerunt, non indicari singularem de rebus Libycis commentarium abs Historico digestum, sed eam Musae quartae partem
295 res Africanas continentem. Habet ea c. 159. militum hanc rebellionem et infelicem Apriae regis exitum: neque veterum ullus est, qui *λόγους* Herodoti *Λιβυκοὺς*, ab isto distinctos libro, vel verbulo adtigerit. Obstare putes, quod minime *μεζόνως*, sed prorsus *μετρίως* et tenuiter de Aprie illic agatur; cujus mutati instituti rationes habere plures, nunc incognitas, potuit[a]. Res sane Africanas operose et tanta cura persecutus isthic est, ut uberiorem et aliam illis operam inpendisse non videatur. Wess.

5. *Αἰγύπτιοι δὲ ταῦτα ἐπιμεμφόμενοι*] Interjectum articulum non spernerem: *Αἰγύπτιοι δὲ οἱ ταῦτα ἐπιμεμφόμενοι ἀπέστησαν ἀπ' αὐτοῦ*. Primum enim ab Aprie defecisse narrantur qui redierant e clade Cyrenaica, eorumque qui perierant amici, c. 162. dicti *τῶν Αἰγυπτίων οἱ ἀπεστεῶτες*. Tandem, postquam ducem Aegyptium contumeliose

a At, qua occasione Apries copias in Cyrenaicam miserit, id vero ipsum, quemadmodum hic promittit, ita ibi enucleatius exposuit. SCHWEIG.

tractasset Apries, *οἱ λοιποὶ τῶν Αἰγυπτίων, οἳ ἔτι τὰ ἐκείνου ἐφρόνεον, ἀπιστέατο πρὸς τοὺς ἑτέρους*. cap. 162. extr. Quoniam non una fuit defectionis causa, Herod. lib. IV. c. 159. *ἀντὶ τούτων*, inquit, *Αἰγύπτιοι, καὶ κατὰ τοιαῦτα* (sic legerim) *ἐπιμεμφόμενοι Ἀπρίῃ ἀπέστησαν ἀπ' αὐτοῦ.* Infortunii originem plenius enarrat isto loco Herodotus tractans Libyca vel Cyrenaica: atque hi sunt *Λιβυκοὶ λόγοι* Herodoti, hoc cap. 161. memorati, quos viri doctissimi sibi periisse persuaserant: vidit hoc monuitque primus Raphelius Annotat. in S. S. t. I. pag. 85. Libyca tractans Diodorus Siculus lib. III. c. 62. sua citat ipsius *Αἰγυπτιακά*. VALCK.

162 1. *ὁ δὲ, ἐπεί τε ἀπικόμενος* etc.] Anomalam horum structuram animadvertit Raphelius in Epist. Paulli ad Galat. II. 6.; quem vide. De *κυνέῃ*, *galea*, nihil mirum, quippe regiae auctoritatis apud Aegyptios, ut deinde apud Graecos *διάδημα*, insigne, c. 151. At quid facias Julio Africano, in hac Amasis (*Ἀμώσιος* perperam pingit) ab Aprie defectione, Israëlitarum, Mose duce, abs Aegyptio rege discessionem inveniente atque hoc ex loco extundente? Fallit profecto et fallitur
296 bonus vir apud Eusebium Praep. Ev. X. 10. p. 490. c. Athenaei caussa discrepat, Hellanicum, a Nostro dissentientem, secuti, lib. XV. p. 680. B. WESS.

4. *ἐπάρας ἀπεματάϊσε*] Hinc derivatum Phavorini in Stobaei Serm. CXII. pag. 586. de sene, qui LXX. annis major casu in thesaurum inciderat, *ἐπάρας τὸ σκέλος ἀπεματάϊσε*, *sublato crure pepedit.* Eadem de re *ποιεῖν ματαϊσμοὺς* Seleucus in Athen. III. p. 76. F. Quae Leopardum Emend. VII. 13. Scaligerum ad Catulli Epigr. L. et Casaubonum non latuerunt. WESS.

7. *οὐδένα λόγον αὐτῷ δόντα, ἀλλὰ*] Scripserat *αὑτῷ*, aut *ἑωυτῷ* potius, *nulla* nempe *regem ratione rei usum*, sed ira percitum jussisse. Huc *ἀλλὰ* ducit et constans usus. De Cyro I. 209. *ὁ Κῦρος ἐδίδου λόγον ἑωυτῷ περὶ τῆς ὄψιος*, *de somnio apud se prudenter cogitabat.* III. 25. *οὔτε λόγον ἑωυτῷ δοὺς*, *neque secum ratione initia.* VIII. 86, 1. *ἐμεωυτῷ λόγους διδοὺς*, *apud me ipsum animo putans.* Simile IV. 102. *οἱ δὲ Σκύθαι δόντες σφίσι λόγον*, *ὡς οὐκ* etc. et V. 138. Plutarchus Defect. Oracul. pag. 419. c. *καὶ διδόντας ἑαυτοῖς λόγον, εἴτε ποιῆσαι βέλτιον εἴη* etc. WESS.

163 2. *Ἦσαν* edd. plerique omnes: *ᾖσαν* verum est. Grammaticus in Lexic. Coislin. p. 600. *οἱ δὲ Ἴωνες, ᾔσαν καὶ ᾖσαν*, non sine vitio: voluit *ἤϊσαν καὶ ᾖσαν.* Ecce alium, p. 234. *οἱ γοῦν Ἴωνες ἤϊα λέγουσι, καὶ ἤϊσαν*: et brevi post, *οἱ Ἴωνες ᾔεσαν καὶ ᾖσαν.* Sic I. 62. III. 77. IX. 5. WESS.

3. *ἔν τε δὴ Μωμέμφι*] Mox c. 169. *ἐς Μώμεμφιν*, sive juxta eam: *ἐν Καρπάθῳ πλέοντες* III. 45. et *ἐν τῇ Σαλαμῖνι* VIII. 86. ejusdem sunt usus et conplura alia. WESS.

164 1. *Αἰγυπτίων ἑπτὰ γένεα*] De septem civium classibus apud Aegyptios multa utilia monuit Heeren, in *Ideen über die Politik* etc. t. II. p. 594. et seqq. Ibi p. 614. *καπήλους*, quos mox nominat Scriptor, latiore notione accipiendos censet, de opificibus, artificibus, institoribus et mercatoribus; ut haec classis non modo *καπήλους* proprie dictos, sed et *χειρώνακτας* et *ἀγοραίους ἀνθρώπους* comprehenderit, qui c. 141. cum

καπήλοις junguntur. Agricolarum classis quum nulla memoretur, agrorum culturam censet idem vir doctus (pag. 615. seq.) omnibus quinque inferioribus civium classibus communem fuisse. Medici, quorum
297 ingens apud Aegyptios numerus erat, ex sacerdotum puto classe fuere. Schweig.

2. *Ἑρμοτύβιες*] Aristagorae apud Steph. Byz. *Ἑρμοτυμβιεῖς*, et, Ethnicographo explanatore, *μοῖρα τῶν μαχίμων ἐν Αἰγύπτῳ*. Vox eadem, sed invitante pronuntiandi consuetudine varians, monstrante Hemsterhusio ad Comici Plutum 729. Addit Stephanus, *οἱ αὐτοὶ καὶ Λαβαρεῖς*, quod, nusquam alibi lectum, Cuperus in litteris ad N. Heinsium, Syllog. Epist. t. II. p. 690. *οἱ αὐτοὶ καὶ Καλασίριες* corrigit. Erant utrique *ἐκ τῶν μαχίμων*, sed non iidem; neque juvat IX. 31., quippe ibidem, sicuti hic, distincti. Wess. — Ex diversis Aegyptiorum stirpibus oriundos fuisse suspicatur Heeren ib. pag. 609. Utrorumque nomen a diverso vestitus genere tractum fuisse censet Hemsterh. l. c. auctoritate Pollucis VII. 71. Schweig.

165 *νῆσος ἡ Προσωπῖτις.*] Cf. c. 41. et Quatremère *Mém. sur l'Egypte*, t. I. pag. 424. seq. Schweig.

166 1. *Ἀνύτιος*] Aliunde nota sunt quae praecedunt: Stephano quoque nomus memoratur *Ἀφθίτης*. *Ἀνύτιος* alibi forsan non invenietur et ad priorum normam in *Ἀνυσίτης* videtur refingendum: Stephanus Byz. *Ἄνυσις, πόλις Αἰγύπτου· τὸ ἐθνικὸν Ἀνυσίτης· ὡς Ὄασις, Ὀασίτης*, Anysis urbs memoratur Herod. lib. II. 137. Nostri quoque loci meminit ad Steph. Holstenius. Valck. — De Thmuite districtu conf. Quatremère *Mém. sur l'Egypte*, t. I. pag. 129. seq. Schweig.

Ib. Istud *ὁ νομὸς ἐν νήσῳ οἰκέει*, *Praefectura in insula sita est*, ad Homericum Il. *β'*. 626. *Νήσων, αἳ ναίουσι πέρην ἁλὸς* adcedit; expressum, quod Eustath. advertit, a Sophocle Ajac. 604., et Apollon. Rhod. I. 831. III. 1091. Hujusmodi Isocratis in Laud. Busir. p. 214. E. *τὴν πόλιν σποράδην καὶ κατὰ κώμας οἰκοῦσαν ἐς ταυτὸν συναγαγών*: et Phocylidae *πόλις ἐν σκοπέλῳ, κατὰ κόσμον οἰκεῦσα σμικρή*, in Dionis Chrysost. Borysthenit. p. 441. A. Wess.

167 2. *ἥκιστα δὲ Κορίνθιοι ὄνονται τοὺς χειροτέχνας*] Vallae *Corinthii quoque minimi faciunt opifices*, multos in fraudem induit, magnum etiam virum Reinesium, docte de opificibus et eorum collegiis disserentem,
298 Inscript. Class. I. 105. p. 144. Contrarium de Corinthiis, eos *nequaquam minimi facere opifices*, traditur, ut vere Henr. Steph. in Prolegom. Et quis est, qui *Κορινθιουργῆ χαλκώματα*, *vasa Corinthia*, *τορεύματα ὀστράκινα*, tanta ambitione et studio a Romanis olim expetita, non recordatur? In urbe, mercatura celebri, opificum studia in pretio erant: *Ἀνδρῶν τε ηὐπόρηκεν*, Strabo scribit, *ἀγαθῶν εἴς τε τὰ πολιτικὰ, καὶ εἰς τὰς τέχνας τὰς δημιουργικὰς*, lib. VIII. pag. 586. A. ubi Casaub. Wess.

168 4. *ἀρυστῆρες*] Hesychius, *Ἀρυστήρ: οἴνου ἀρυστήρ. κοτύλη.*

169 2. *μηδ' ἂν θεόν μιν μηδένα* etc.] Plena stultissimae jactantiae oratio et per illi similis, quae ejus (eumdem enim Aprien et Hophram esse convenit) effreni ex ore profertur Ezechiel. XXIX. 3., ubi Grotius et Raphelius horum obliti non sunt, neque neglexit Scaliger ad Eusebii

Chronicon. Ajacis, Mezentii, Capanei, stolidas gloriationes et consimiles aliorum conduxit La Cerda ad Aeneid. X. 773. Verum omnium judex et superbiae ultor *μεγάλης γλώσσης κόμπους ὑπερεχθαίρει*, uti Sophocles; *καὶ ἀντιτάσσεται τοῖς ὑπερηφάνοις*, belle Petrus Apost. Epist. I. v. 5. Wess.

10. *ἐν δὲ τοῖσι θυρώμασι*] *Postes, in quibus urna* sive *loculus est*, Valla. Ego vero postes tanta crassitie et amplitudine non novi. Scribit III. 16., Amasim *ἐπὶ τῇσι θύρῃσι ἐντὸς τῆς ἑωϋτοῦ θήκης* mortuum quemdam *ad fores intra conditorium suum* sepeliisse, semet vero collocari *ἐν μυχῷ τῆς θήκης ὡς μάλιστα, in intimo ejus penetrali*, jussisse. Quae *postibus παστάδος* quo congruent modo? Sunt hic *θυρώματα tabulata*, ac fores deposita et conditorio apta. Diotogenes in Serm. XLI. pag. 251. Stobaei, *τὼς δὲ νόμως οὐκ οἰκήμασι καὶ θυρώμασι ἐνῆμεν δεῖ*, quae et in Archytae fragmento p. 269. Uterque ad *tabulata*, quibus leges inscriptae promulgabantur, spectavit. Wess. — Ut *θύρη* apud Nostrum II. 96. et VIII. 51. pro *tabula* ponitur, sic in loco a Wess. ex Stob. citato. Est autem *θύρωμα* etiam apud Lysiam, apud Demosth. et saepius in Graeca versione Vet. Test. idem atque *θύρα*, nisi quod grandius quiddam sonare videtur, quasi medium quoddam inter *θύραν* atque *πύλας*. Igitur *διξὰ θυρώματα* sunt *geminatae fores, janua bivalvis*: et *ἐν τοῖσι θυρώμασι* idem fuerit ac *ἐντὸς τῶν θυρωμάτων*. Nec vero
299 incommode Larcher *διξὰ θυρώματα*, per metonymiam, pro *minori conclavi* vel *repositorio*, *bivalvi janua clauso*, accepit. Schweig. Conf. Creuzer. pp. 392. 394.

170 1. *τοῦ οὐκ ὅσιον ποιεῦμαι* etc.] Osirin dici auctor est Athenagoras. Schweig. Ceterum vide Creuzer. p. 107.

2. *τροχοειδὴς καλεομένη*] De Phoebi natalibus et excellentia Theognis vs. 7. *Ἀθανάτων κάλλιστον ἐπὶ τροχοειδέϊ λίμνῃ.* Callimacho *τροχόεσσα λίμνη* Hymn. Del. 261. ubi Anna Fabri et Barnes. in Euripid. Iphigen. Taur. 1104. Durant hunc in diem paludis in Delo argumenta apud Sponium Itin. t. I. p. 136. Wess.

171 2. *εὔστομα κείσθω*] Saepe Plutarchus *εὔστομα κείσθω*, *καθ' Ἡρόδοτον*, Aelianus, Porphyrius, Themistius, Synesius. Fuit enim paroemiae instar. Taxarunt nonnulli. Sic Critici ad Sophoclis *εὔστομ' ἔχε παῖ*, Philoct. vs. 202. *Τὸ δὲ τοιοῦτο κεχίασται*, inquiunt, *ὅτι Ἑλλανικός ποτε ἀναγινώσκων τὰ Ἡροδότου ἔλεγε περὶ τῶνδέ μοι εὔστομα κείσθω· οὐ διαιρῶν ὡς δύο λέξεις, ἀλλ' ὡς ἄν τις εἴποι, ταῦτα ἔστω εὔστομα.* h. e. *ori ac palato jucunda.* Hoc si intendit Hellanicus, risui dictum elegans exposuit. Valde autem dubito, an *εὖ στόμα*, distracta voce, ut grammatici innuunt, scribi legique oporteat. Wess.

Ib. *θεσμοφόρια*] Vide Sanctocrucium de Mysteriis paganismi *(sur les mystères du paganisme)* t. I. p. 110. ed. alt. et aliis in locis. Exstat *De Thesmophoriis* nondum a me lectus libellus auctore Augusto Wellauero, Wratislaviae 1820. in 8vo.

172 2. *δημότην*] Zonarae Lex. p. 494. *Δημότην: οἱ Ἴωνες τὸν τῶν πολλῶν ἕνα. οὕτως καὶ Ἡρόδοτος. τῶν δ' Ἀττικῶν μόνος Ξενοφῶν. οἱ δὲ ἄλλοι τοῦτον μὲν δημοτικὸν, δημότην δὲ τὸν τοῦ αὐτοῦ δήμου.*

Ib. *οὐκ ἀγνωμοσύνῃ*] Quomodocunque vox capiatur, nemo dici po-

test quempiam *ἀγνωμοσύνῃ προσαγαγέσθαι*, quod si vel plures habuerint codices, ut lectum etiam fuit Vallae, tamen alteri lectioni postponendum censeo. Aegyptios Amasis *σοφίῃ*, — *οὐκ εὐγνωμοσύνῃ προσηγάγετο*, *callido potius consilio, quam lenitate et clementia, sibi conciliavit.* Hominis Aegyptii *σοφία* hic est, ut alibi saepe, *calliditas*. Plato de Leg. V. p. 747. c. *τὴν καλουμένην ἄν τις πανουργίαν ἀντὶ σοφίας ἀπεργασάμενος*
00 *λάθοι, καθάπερ Αἰγυπτίους καὶ Φοίνικας καὶ πολλὰ ἕτερα ἀπειργασμένα γένη νῦν ἔστιν ἰδεῖν.* Qui *sibi* student *populum conciliare* viri principes, dicuntur alios *εὔνους κατασκευάσαι*, *ἐξιδιοποιήσασθαι*: sed inprimis *προσαγαγέσθαι*, variis artibus *allicere* et *ad studium sui perducere*: attigit Dounaeus in Demosth. p. 98. Dicuntur autem *populum προσαγαγέσθαι ἐπαγγελίαις· χρήμασι καὶ δωρεαῖς· ἀρετῇ· οἴκτῳ· ἐπιεικείᾳ· πρᾳότητι· εὐεργεσίαις*: etiam *ἀπάτῃ*: ut Amasis Herodoti, *σοφίῃ*. Thucyd. III. 43. *ἀπάτῃ προσάγεσθαι τὸ πλῆθος*, et III. 48. *Lenitate et clementia προσαγαγόμενοι τοὺς Ἕλληνας*, Isocrates in Plataïca pag. 304. B. *Τιμαῖς καὶ δωρεαῖς ἔτι δ' ἐπαγγελίαις προσαγόμενος*, Diodor. Sic. XV. 8. cujus Sesosis, expeditiones suscepturus, ne quid absente se rerum novarum molirentur, subditos *πάντας ταῖς ὁμιλίαις καὶ τῇ τῶν τρόπων ἐπιεικείᾳ προσηγάγετο*, I. 54. Atque ob eamdem quae movit Amasin rationem, Darius Hystaspidis, quum ad imperium pervenisset, dicitur *χρήμασι καὶ δωρεαῖς τὸν Περσῶν δῆμον προσαγόμενος*, Platoni de Leg. III. p. 695. D. VALCK.

Ib. *οὐκ ἀγνωμοσύνῃ*] Non reluctor tot codicibus, putoque idem esse atque *ἀνοήτως* et praecedens magis explicare. *Severitati* locus non convenit, sed callidae sollertiae et astutiae, uti regii actus innuunt. Solet Scriptor *ἀγνωμοσύνην* in *imperitia* et *fastu* frequentare VI. 10. IX. 3. Solent alii, Euripides Bacch. 884. Sophocles Trachin. 1273 = 1267. Neque absurde Schol. Demosthenis Olynth. II. p. 17. *οὕτως ἀγνωμόνως ἔχετε* explanat *ἀνοήτως*: Harpocratio, *ἀλογίστως καὶ ἀβούλως*. WESS. — Equidem *προσάγεσθαι* h. l. intellexi *ad officium redigere*. Sic Plutarch. in Romulo, citante H. Stephano, etiam *πολέμῳ προσάγεσθαι ἔθνη* dixit. SCHWEIG.

5. *ἐκ τοῦ ποδανιπτῆρος τὤγαλμα*] In Octavio Minucii Felic. c. 23. *Et deus aereus vel argenteus de inmundo vasculo, ut saepius factum Aegyptio regi, conflatur.* Quae, nisi scribentis memoriae error obrepserit, rectius procederent, si *deus aureus*, et, *ut accepimus factum* scriptum prostaret. Prius in mentem venit Gatakero, insuper *ut legimus* vel *scimus factum* divinanti, Advers. Miscell. XIX. p. 371. Pelvim, *τὸν ποδανιπτῆρα* Amasidis, personatus Chilon prudente monitu tangit in Plutarchi Conviv. VII. Sapient. p. 151. E. WESS.

73 1. *μέχρι ὅτευ πληθώρης ἀγορῆς*] Vulgatum *πληθούσης ἀγορῆς* Casau-
01 bonus, Heraldus, Dukerus, quos testes ad Diodor. XIII. 48. adpellavit, ea in luce posuerunt, ut desideres nihil. Debueram et ego in eo adquiescere, nisi cultius obtulissent missi. Ionum est *πληθώρη* in omni *rerum abundantiore copia*. Eusebius apud Stobaeum Serm. X. p. 130. verissime, *τὸν δὲ ἀεὶ ἐπιθυμέοντα προσκτήσασθαι, καὶ πληθώρην μηδέ ποτε τοιοῦτον λαμβάνοντα — πένητα καλέω.* Neque de tempore, quo forum conpletur, recusant: *χρόνον ἐπισχὼν, ἐς ἀγορῆς κου μάλιστα πλη-*

θώρην προσοδὸν ἐποιέετο habet Herodotus VII. 223. Wess. Ut frequenter apud Nostrum in *μέχρι οὗ*, (conf. Wess. ad I. 181.) sic hîc in *μέχρι ὅτου* abundat posterior particula; quod ex tacite mutato orationis tenore repetit Hermann. Adnot. 251. ad Vigerum. Schweig.

Ib. *ἦν ματαιός τε καὶ παιγνιήμων*] Secundum Vallam, *morionem agebat* Amasis *ac scurram.* Postquam ille seria tractaverat, ut animum relaxaret, in vino *petulantioribus indulgebat jocis:* sic interpretor Herodotea. Quia compotoribus ipsis lusus isti regis persona minus viderentur digni, *μάταιος* fuisse dicitur et *παιγνιήμων*. Permutantur *ματαΐζειν* et *ἀσχημονεῖν*: et fortasse solita sibi castimonia Herodotus turpe quid ambigua voce velavit, ut ne ab obscoenis quidem abstinuisse jocis significaretur. Deïaniram Nessus *ψαύει ματαίαις χερσὶν*, in Soph. Trach. 574. Nam *τὸ παιγνιῶδες* privatae sortis convivis laudi ducebatur; *παιγνιήμων* dicebatur *ingeniosus* et *εὐφυὴς*, *qui jocis urbanis indulgeret.* Placebat *Vel cavillator facetus, vel conviva commodus* qui dicitur Plauto Mil. Glor. III. 1, 47. Aristoph. Vesp. 1205. *προσμάνθανε ξυμποτικὸς εἶναι καὶ ξυνουσιαστικός.* Luciano I. p. 552. *συμβιῶναι δεξιὸς, καὶ συμπιεῖν ἱκανός.* Talis fuit Aeschines, hac etiam in parte aquae potoris Demosthenis adversarius: vid. Philostratus de Vit. Sophist. I. p. 507. Talis ab Euripidis ingenio diversissimus Sophocles: Euripides *Ἦν μισογέλως, καὶ τωθάζειν οὐδὲ παρ᾽ οἶνον μεμαθηκώς*, teste Alexandro Aetolo ap. Gellium Noct. Att. XV. 20. Aequalis Ion Chius ap. Athen. XIII. p. 603. F. *Σοφοκλεῖ*, inquit, *συνήντησα ἀνδρὶ παιδιώδει ἐν οἴνῳ καὶ δεξιῷ*: ubi scribi quoque potuit *παιγνιώδει*: permutantur enim a librariis ista;
302 vid. Xenoph. Symp. p. 512, 37. et Suidas in *Παιγνία. τὰ παιγνιώδη παρὰ Ξενοφῶντι* legit Pollux II. 20. ubi commodum Jungermann. advocat Xenophontem *Ἑλλ.* II. pag. 276, 6. miratum, Therameni jam jam morituro *μήτε τὸ φρόνιμον μήτε τὸ παιγνιῶδες ἀπολιπεῖν ἐκ τῆς ψυχῆς.* Valck.

3. *δι᾽ ἡμέρης*] *Totum diem.* Sic I. 97. *τοῖσι πέλας δι᾽ ἡμέρης δικάζειν.* VII. 210. *ἐγίνετο δὲ συμβολὴ δι᾽ ἡμέρης.* Talia, *διὰ νυκτὸς* Aristophanis, recte ab Athenaeo acceptum VII. p. 276., *δι᾽ ἔτεος* supra II. 22. *δι᾽ ἐνιαυτοῦ, ἀντὶ τοῦ διὰ ὅλου τοῦ ἐνιαυτοῦ* Harpocratio. Mox *οὐ ἂν ἤκουες* non debuerant truncare V. et S. Fert repetitum *ἂν* sermonis usus. Iterant ipsi IX. 27., geminatque Euripid. Helen. 955. et 1017. Sophocles Oedip. Tyr. 610. et Oed. Colon. 1524.; alterum *ἂν* injuria utrobique viro docto delente, Plato Alcib. II. p. 142. c. Junge, si videbitur, Barnes. in Euripid. et Davis. ad Justin. Martyr. p. 442. ed. Thirlb. Wess.

4. *ἐπεὰν δὲ χρήσωνται, ἐκλύουσι*] Erasmus, hoc Amasidis neglecto, paroemiam dicto Dionysii Siculi ex Plutarchi de Sen. Rempubl. Administr. p. 792. c. illustravit, quem consule. Wess.

174 1. *ὡς φιλοπότης ἐὼν*] *Κατεσπουδασμένος*, Nostri aemulatione, Procopius Bell. Pers. II. 8. Antiocheni *εἰσὶ οὐ κατεσπουδασμένοι*: et Bell. Vand. II. 4. *ἦν δὲ οὗτος δραστήριός τε καὶ λίαν κατεσπουδασμένος*, de Phara praefecto. Quo probo atque elegante orationem et alibi distinxit. Wess.

4. *ὅσοι μιν κατέδησαν φῶρα εἶναι*] Id est, a quibus *ἥλω* vel *ἑάλω φὼρ ἐὼν*, *qui ipsum furti convicerant.* In eumdem sensum adhibetur etiam

καταδῆσαι lib. IV. c. 68. utrobique temere tentatum. Hoc rarius est atque Herodoteum; reliqua, ἁλίσκεσθαι, ἀποφεύγειν et ἀπολῦσαι sensu forensi pervulgata sunt. Ubi scripserat Noster lib. VI. cap. 82. ἀπέφυγε πολλὸν τοὺς διώκοντας, perperam posuit Gronov. διέφυγε. Accusator in Attico foro dicebatur διώκειν, persequi; accusatus, φεύγειν: condemnatus, ἁλῶναι vel ἑαλωκέναι: absolutus, ἀποφεύγειν, criminibus elapsus Ciceroni in Verr. II. c. 58. VALCK.

175 Ib. seq. τῇ Ἀθηναίῃ προπύλαια θωυμάσιά οἱ ἐξεποίησε] Θωυμάσια οἷα divinavit Abreschius. Quid si duplici in dativo amplior vis insit? Ama-
303 sis οἱ ἐξεποίησε sibi in Minervae honorem absolvit; ita πολλὸν πάντας ὑπερβαλλόμενος perconmode sequitur, alioqui ob πάντας inplicatius. Eadem Pauwii opinio. WESS. — Οἱ dedit Schaeferus ad Bos. Ellips. p. 582. Si vera est scriptura οἱ, quod haud aegre mihi persuadeo, referetur hic dativus ad τῇ Ἀθηναίῃ, eritque pleonastice positus, ut passim alibi apud Nostrum; cujus generis plura quaedam exempla, a Gronovio collecta, citavi in Adnot. ad I. 86. SCHWEIG.

Ib. ἀνδρόσφιγγας] Huc spectare Hesychianum Ἀνδροφῆτες monuit Valesius; et corrigendum Ἀνδρόσφιγγες jam fuerat observatum in Miscell. Obs. VIII. p. 170. Scripsisse praeterea videtur Hesychius: σύνθετον σῶμα ἐξ ἀνδρὸς καὶ Σφιγγός, atque huic voci corruptae sibi notam substituisse librarius. Coquum, aenigmata magnifice loquentem, Σφίγγ' ἄῤῥενα senex nuncupabat Atticus in Comoedia apud Athen. IX. p. 382. B. Vulgo tamen et apud Aegyptios facie Sphinges virginea fingebantur: vid. Aelian. de N. A. XII. cap. 7. Origin. contr. Cels. I. p. 32. Cur Sphingum figuras ante templa statuerint Aegyptii, tradunt Plutarch. de Is. et Osir. §. x. et Clem. Alexandr. Strom. V. p. 664, 20. et p. 671, 8. ubi Sphinx τὸ μὲν σῶμα dicitur πᾶν λέοντος, τὸ πρόσωπον δὲ ἀνθρώπου ἔχουσα. VALCK. In voce ἀνδρόσφιγγες prior pars vocabuli non ad masculum genus refertur, sed idem valet ac si ἀνθρωπόσφιγγας diceres. SCHWEIG.

3. οἴκημα μουνόλιθον.] Vide supra ad cap. 155. notata. SCHWEIG.

6. οὐκ ἐσελκύσαι· τὸν ἀρχιτέκτονά αὐτῆς] χρόνου ἐκγεγονότος πολλοῦ insolens videtur; χρόνου ἐγγινομένου I. 190. et II. 124., ubi ἐπιγενέσθαι schedae, uti I. 27., χρόνου διαγενομένου Act. Ap. XXVII. 9. et Diodor. III. 64. χρόνου γενομένου XX. 109. atque alii apud Hemsterhusium in Luciani Dial. Mort. VII. 1. Vidit verbi istam insolentiam Abresch. WESS.

6. ἐνθυμιστὸν] Aut fallor, aut aliunde non poterit adfirmari, nisi dubia grammaticorum auctoritate. Ἐνθύμιστον in Suidae Lex. redditur ὕποπτον: et Pollux [II. 231.] legisse videtur in Thucydidis V. 32. ἐνθυμιζόμενοι τὰς ἐν ταῖς μάχαις ξυμφοράς: ubi, quod codices praebent et edd. ἐνθυμούμενοι, Polluci quoque restituendum putabat Jungerman-
304 nus. In ἐνθύμιον Herodotei codices si conspirarent, ego sane vulgatae vocem anteferrem in talibus usitatam, etiam Herodoto VIII. cap. 54. εἴτε καὶ ἐνθύμιον ἐγένετο ἐμπρήσαντι τὸ ἱρόν: de qua forma loquendi egerunt Portus Dict. Ion. Duker. in Thucyd. VII. 18. et in Ind. Thucydid. Wassius. Ammonio pag. 53. citatus Antiphon ἐν τοῖς Φονικοῖς, ἐπὶ τοῦ προστροπαίου vocem adhibuit p. 119, 6. p. 125, 2. p. 121, 2

ubi legi posset: αὐτῷ μὲν οὐκ ἐνθύμιον. Valck. — Quum in usu fuerit verbum ἐνθυμίζεσθαι, (quod Suidas etiam ex Dione adnotavit: Ἐνθυμιζόμενοι, λογιζόμενοι) nulla subest caussa cur verbale adjectivum ἐνθυμιστὸν suspectum habeamus. Schweig.

176 2. Αἰθιοπικοῦ ἐόντος λίθου] Spectabilius hoc quam pro scribarum ingenio. Quid illi de lapide Aethiopico? Marmoris ejus in pyramidum et propylaeorum substructionibus frequens in Aegypto usus. Mycerini pyramis λίθου ἐς τὸ ἥμισυ Αἰθιοπικοῦ fuit cap. 134. *Inter alias spectatior Aethiopicis lapidibus* scribit Plinius N. Hist. XXXVI. 12. Lapidi color erat niger, aut varius, ποικίλος c. 127., sed magna durities laborem operi reddebat sumtuosiorem: δυσέργαστος πολυτελῆ τὴν πραγματείαν παρέσχε in Strabon. XVII. p. 1161. d. = 808. Wess.

177 2. καὶ πόλις ἐν αὐτῇ γενέσθαι etc.] Lege Diodorum I. 31. Aegypti felicitatem, Amasidis tempore, praedicatam tantopere, ex gentis sacerdotibus Noster accepit, multa dissimulantibus, et ultima ejus regis nimium quantum augentibus. Certiora et longe diversiora Jeremiae et Ezechielis oracula docent; de quibus Perizonius, Origin. Aegypt. c. ult. Wess.

2. ὅθεν βεβαιοῦται] Me quidem judice ferri nequit: si plures dant codices, scripsisse forsan videbitur, ἀποδεικνύναι ἔτεος ἑκάστου — ὅθεν (isthoc anno nimirum) βεβίωται. vid. D'Orvillius in Charit. p. 190. Commode quoque cum Reiskio legi posset ὅθεν οἱ βιοῦται, sive ὅθεν βιοῦται, *quonam quaestu sustentaretur:* ἀποδεικνύντα ὅθεν ζῇ, habet de re eadem loquens Aelianus Var. Hist. IV. 1. λόγον δώσοντα, πόθεν — διαζῇ, Diogen. Laërt. VII. 168. ἀπὸ τίνων ἕκαστος πορίζεται τὸν βίον, Diodor. Sic. I. 77. Τὰ τῇ βιοτῇ ἀναγκαῖα Homero dicuntur βίοτος, teste
305 Porphyrio Schol. ad Il. χ'. 431. et usitatius τὸ πορίζεσθαι τὰ πρὸς τὸν βίον, βιοτεύειν dicebatur. Quid Aegyptium moverit ad utilissimam hanc legem ferendam, docet Perizonius ad Aeliani Var. X. 14. Quam ex Aegypto petitam civibus suis tulisse traditur Solon, lex Draconi potius videtur contribuenda velut auctori: vid. Wesseling. ad Diodor. I. p. 88. et Taylor. Lect. Lys. p. 707. seq. Eamdem apud alios etiam populos viguisse ante Perizon. ostenderat Abramus ad Ciceron. Or. pro P. Sextio c. 48. Miror adeo quod scribit Aristides t. II. p. 157. νόμος παρ' ὑμῖν (Athenienses adloquitur), ὡς ἐγὼ νομίζω, μόνοις ἐστὶν, ὁ γραφὰς πεποιηκὼς ἀργίας. Valck.

178 1. ἔδωκε Ναύκρατιν πόλιν] Eusebius Chron. urbis initia inmani anachronismo in Olymp. vi. 4. refert, notatus a Scaligero Animadv. p. 73. Strabo vero XVII. p. 1153 = 801. Milesii, inquit, καταναυμαχήσαντες Ἴναρον, πόλιν ἔκτισαν Ναύκρατιν. Inarus res Aegyptias conturbavit Artaxerxis Longimani tempore. Sic multis annis Amasidis regno urbs erit posterior. Qui dissensus, si Κτίσις Ναυκράτεως Apollonii Rh. superesset, discuti posset commodius. Wess.

3. προστάτας τοῦ ἐμπορίου] Naucratitae inter civitatis rectores suum sibi Τιμοῦχον habuerunt apud Athen. IV. 13. ab his emporii praefectis, modo ne fallat Chishulli conjectura Antiq. Asiat. p. 100. titulo tenus discrepantem. Ego dubito. Quam reipublicae partem Naucrati et Teii Τιμοῦχοι et Τιμουχέοντες curaverint, decerni non potest. Προστά-

ται τοῦ ἐμπορίου (PRAEFECTOS MERKATORUM ex Reines. lapide Cl. V. 16. dicere liceat) communi plurium civitatium suffragio legebantur, ut negotiatorum rebus adtenderent, et arbitri essent litium; quales recentior aetas in portubus et emporiis, descriptos in *Consolato del Mare* c. I. et seq., vidit et habet plures; fortassis etiam superior. Fuit enim in Delo *ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΩΝ ΤΥΡΙΩΝ ΕΜΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΝΑΥΚΛΗΡΩΝ* ap. Sponium Miscell. Erud. Antiq. p. 344., cui suus utique praefectus. Athenis decem *ἐπιμεληταὶ τοῦ ἐμπορίου* quibus rebus curam inpenderint, docemur ab Aristotele apud Harpocrationem in voce *Ἐπιμελ.* WESS.

180 1. *ὁ γὰρ πρότερον ἐὼν — κατεκάη*] De Delphico fano ab Alcmaeoni-
806 dis instaurato, inferius V. 62. Pausan. X. 5. et pererudite Dion. Petavius in Themistii Or. IV. p. 391. WESS. — Cremati templi mentio facta I. 50. SCHWEIG.

181 2. *Βάττεω, οἱ δ' Ἀρκεσίλεω*] Verius puto *Βάττεω τοῦ Ἀρκεσίλεω*, *Batti Arcesilai F.* quem in modum S. V. Vall. Res et tempus congruunt optime, siquidem Battus ille aequales habuit Aprien et Amasin, Nostro auctore IV. 159.: Batti filium, Arcesilaum, minor aetas excludit. Filiam Ladicen, Amasidis conjugem *Λαοδίκην* aut *Λευδίκην* vir eruditus scriptam cupiebat. At nomen idem est, tantum modo contractius. Habet Holstenius LADICEON numum ad Stephan. Byz. [p. 188.] et *ΛΑΔΙΚΕΥΣ ΤΗΣ ΠΡΟΣ ΛΥΚΟΝ* est in Gudii vetere lapide: urbem LAUDICIAM et LADICIAM pingunt mss. Itinerarii Antonini. WESS.

7. *ἐς ἐμὲ ἦν σόον*] Reddunt Schedae V. 96. VI. 86, 1. VIII. 39. *Ἔξω τετραμμένον* in Latinis *extra urbem Cyrenensem posita* ex Valla, qui *ἱδρυμένον* invenit. Si *τετραμμένον* locum non migravit, statuam notabit *vultu extra urbem verso*, sive *spectantem loca suburbana.* Verum in talibus saepe anceps electio. WESS.

182 3. *τὰς τοῦ Δαναοῦ θυγατέρας*] Ipsi Danao dedicationem tribuit Callimachus apud Euseb. Pr. Evang. III. 8. in Epigrammate, quo de ad ejus Poëtae fragm. CV. Bentleius. WESS. quem vide ad Diod. Sic. V. 58.

4. *Εἷλε δὲ Κύπρον*] Cyprum, ab Amaside occupatam, non praeteriit Diodor. I. 68. Quod autem librum terminat *ἐς φόρου ἀπαγωγὴν*, advertimus supra semel atque iterum, et frequentissime apud Priscum Patric. in Exc. Hoesch. p. 22. 26. etc. Procopium Bell. Goth. I. 5. p. 10. 23. etc. Agathiam I. p. 13. c. veterum studiosos imitatores. WESS.

ADNOTATIONES

AD

HERODOTI LIBRUM TERTIUM.

1 3. ΣΥΜΒΟΥΛΙΗι] Solet scriptor hanc in consiliis vocem frequentare. Loca notavit Portus. *Συμβουλὴ* sicubi conspiciatur, dubiae fidei est, uti VI. 109. et I. 157. Alibi mss. damnant mutantque, quemadmodum M. P. K. VII. 15. VIII. 101. et 102. Non nescio, in Platone, Xenophonte, Demosthene, Dinarcho, multisque aliis *συμβουλὴν* sese legentibus obferre, sed eos nunc moror nihil. WESS. Commode supra *ἐκ βουλῆς*, *consilio* hominis; nunc, variandi caussa, *τῇ συμβουλίῃ*, *suasu* ejusdem. Structura orationis sic intelligenda, *ἐνῆγε τῇ συμβουλίῃ Καμβύσεα, κελεύων αὐτὸν αἰτέειν* etc. Caeterum I. 157. apud Nostrum in *συμβουλῆς* consentiunt omnes. SCHWEIG.

Ib. *ἵνα ἢ δοὺς ἀνιῷτο, ἢ μὴ δοὺς*] Ista scribens et vicina, *οὐκ εἶχε οὔτε δοῦναι οὔτε ἀρνήσασθαι*, meminerat forsan Euripidis in Iphig. Aul. 56. Tyndarei sollicitudine distractum in diversa animum, quum tot nobilissimi filiam ambirent proci: *Δοῦναί τε, μὴ δοῦναί τε, τῆς τύχης ὅπως Ἅψαιτ᾽ ἄθραυστα*: prout emendavit Hemsterhusius ad Hesych. in *Ἄθραυστα*. Euripides illic suum imitabatur Aeschylum Suppl. vs. 385. *ἀμηχανῶ — Δράσαι τε, μὴ δράσαι τε, καὶ τύχην ἑλεῖν*. VALCK.

5. *μεγάλη τε καὶ εὐειδὴς*] Glossator S. Germani: *Εὐειδής*. [*Εὐειδής*] *οὕτως φασὶν ἀδόκιμον εἶναι τὸ ὄνομα· ἀλλ᾽ ὁ καλὸς Ξενοφῶν Ἀπομνημ. Γ.* (p. 783. E.) *Ἡρόδοτος Α'. δὶς καὶ τρὶς, καὶ ἀπειράκις οἱ Κωμικοί.* Qui inprobabant, litem de differente usu *τοῦ καλοῦ*, *εὐμόρφου* et *εὐειδοῦς* in Ammonio et Thoma M. spectarunt. *Τέκνα εὐειδέα τε καὶ μεγάλα* habet

308 cap. 3. Ego vero speciosam Niteti formam non nego, miror tamen. Erat unica Apriae filia, quem ante hos XLIV. annos Amasis exstinxerat, fato functus, sicuti cap. 10. perscribitur, in auspiciis hujus Persicae expeditionis. Consequens est, ut plures annis XL., quum in Cambysis amplexus veniret, numerarit. WESS. — Difficultatem levatum ivit Larcher, monens minime certum esse, ante XLIV. annos exstinctum fuisse Apriem ab Amaside: initium regni Amasidis numerari ab eo tempore, quo galea ei imposita est, (II. 162.) praeterea regnante etiam Amaside, complures adhuc annos vixisse videri Apriem. SCHWEIG.

8. *διαβεβλημένος ὑπὸ Ἀμ. οὐ μανθάνεις*] *Ab Amasi deceptus esse nescis*, pro *te deceptum*. Quam lib. I. c. 5. recte converterat Valla, hic formam loquendi minus apte interpretabatur, poëtis etiam Latinis

notam; quorum ubi loca collegit Davies ad Ciceron. Tusc. IV. 15. rectius omisisset ad mentem Bentleii. Optimi quique veterum, Tragici praesertim, amant verbis *γνωριστικοῖς* in istum sensum rectos adjungere casus participiorum. Pro *οὐ μανθάνεις* hic quoque scribi potuerat *οὐ γινώσκεις* vel *οὐκ αἰσθάνῃ*. De multis ista quadrant Herodoteis: Soph. Antig. 538. *οὐδ' ἐμάνθανον Τρέφων δύ' ἄτα.* Ajac. 818. *ἔγνωκα μὲν δὴ φωτὸς ἠπατημένη* etc. Pausan. II. p. 157. *ὡς ἔγνωσαν ἀπατώμενοι.* VII. pag. 557. *ἐπεὶ ἀπατώμενοι συνῆκαν.* Eurip. Med. 26. *ἐπεὶ πρὸς ἀνδρὸς ᾔσθετ' ἠδικημένη.* Xenophon Ἑλλ. VII. pag. 359, 41. *οὐκ αἰσθάνεσθε ἐξαπατώμενοι.* Thucyd. II. 51. *ὁπότε τὶς αἴσθοιτο κάμνων*, vertit Lucretius VI. 1229. *ubi se quisque videbat Implicitum morbo.* Graecismus fuisset, *ubi quis sentiebat morbo implicitus.* Virgilius: *Sensit medios delapsus in hostes.* VALCK.

2 1. *οἰκειεῦνται Καμβύσεα*] Dinon in Persicis et Lynceas Naucratites in Aegyptiacis, *τὴν Νειτῆτιν Κύρῳ πεμφθῆναί φασιν ὑπὸ Ἀμάσιδος, ἐξ ἧς γεννηθῆναι τὸν Καμβύσεα*, apud Athen. XIII. p. 560. F. ubi quae narrata fuerant e Ctesia de Neitetide ad Cambysen missa, pleraque concinunt Herodoteis. In *Νειτῆτις*, *Νίτωκρις*, aliisque nominibus Aegyptiacum latere Minervae *Νεῖτ* vel *Νηΐθ*, vidit Jablonskius, monuitque plus semel. VALCK. Praeter Athenaeum citat Wesselingius Polyaen. VIII. 29.

3 5. *Αἰγύπτου τὰ μὲν ἄνω, κάτω θήσω*, etc.] Non dissimiles minae,
309 neque fugit Berglerum, Carthaginiensium, alio tamen gestu declaratae, in Plutarchi Timol. p. 240. E. Cambysis dictum, et haud paullo significantius, convenit Platonico in Phaedon. p. 90. C. *ἀλλὰ πάντα τὰ ὄντα ἀτεχνῶς, ὥσπερ ἐν Εὐρίπῳ, ἄνω καὶ κάτω στρέφεται:* et Demosthen. adv. Aristogit. I. p. 492. *ὅταν τὸ δίκαιον — ἡττᾶται τοῦ φθόνου, τότε ἄνω καὶ κάτω πάντα χρὴ νομίζειν ἐστράφθαι.* Rursus *περὶ Στεφ.* p. 156. *Τῶν μὲν οὖν λόγων, οὓς οὗτος ἄνω καὶ κάτω διακυκῶν ἔλεγε.* Quo ille de genere saepe plura, atque ejus exemplo Dio uterque, Aristides, Libanius etc. Neque id mirum, populare enim. WESS.

6. *τὴν ἐπ' Αἴγυπτον στρατιὴν*] Apud Athen. XIII. pag 560. E. tradidisse dicuntur Dinon, et Lynceas, *Καμβύσην ἐκδικοῦντα τῇ μητρὶ, [τὴν] ἐπ' Αἴγυπτον ποιήσασθαι στρατείαν.* Suum hic atque alibi recuperabit Herodotus, *στρατηΐην*, cui *exercitus* dicitur *στρατιὴ*, *expeditionem suscipere*, *στρατηΐην ποιέεσθαι*, III. 39. V. 77. Ut Herodotus, *στρατείαν* et *στρατιὰν* tanquam diversa semper distinxerunt Thucydides, Xenophon, ceterique scriptores antiqui. In his itaque corrigendis sequerer judicium H. Stephani, Sylburgii, Hemsterhusii, Taylori, Marklandi, Ruhnkenii. VALCK.

4 6. *Καὶ ἀπορέοντι τὴν ἔλασιν*, exercuit doctissimum virum Miscell. Lips. vol. VIII. p. 87., exercuit alios. Deest *κατὰ*, quod orationem fulcire, etsi tacitum, debet, ut saepe numero. Simile in V. lib. II. 121, 3. WESS.—Conf. IV. 179. SCHWEIG.

5 1. *μέχρι οὔρων τῶν Καδύτιος πόλιος, ἥ ἐστι Σύρων τῶν Παλαιστίνων*] In Phoenice Sidon et Tyrus fere ultimae erant, II. 44. et 116. Phoenicen excipiebat Syria Palaestina, juxta mediterranei maris litus ad Aegyptum usque protensa. *Τῆς Συρίης τοῦτο τὸ χωρίον καὶ τὸ μέχρι*

Αἰγύπτου πᾶν, Παλαιστίνη καλέεται, scribit VII. 89. Paria his, *ἀπὸ τῆς Φοινίκης*, *a Phoenice porrigitur propter hoc mare illud litus*, *παρά τε Συρίην τὴν Παλαιστίνην, καὶ Αἴγυπτον, ἐς τὴν τελευτᾷ*, IV. 39. Sic de tractu regionis maritimo generatim: hic explanatur, quorum ditionis sit, distinctius. *A Phoenice ad fines urbis Cadytis, Palaestinorum* cen-
810 sebatur: *hinc emporia ad mare, Jenysum usque, regis Arabis; inde vero, ad Serbonidem lacum, omnia iterum Syrorum Palaestinorum.* Haec, puto, aperta et vera sunt. Consequens videtur, ut Cadytis et Hierosolyma longe discrepent. Illa erat regionis maritimae ac Philistaeae; haec a mari remotior, et mediterraneis montibus inposita, Judaeae. Et quis Hierosolyma *Κάδυτιν* adpellavit? *Sanctam* aiunt קדושה sive קדישה fuisse nuncupatam viri eruditissimi, a quorum ego opinione olim non abhorrui, inde et קדותא *Κάδυτιν*, formatam. Fac vero, Judaeos *Sanctam* religionis suae metropolin habuisse et vocasse, ut sane dixerunt, etiam-ne Philistaei et vicinorum alii, gentis Judaicae osores maximi? Qua porro dialecto קדותא *Caduta*, quum קדש apud omnes sibilantem litteram servet constanter? Inpulit ea res Hydium, ut *Κάδυσιν* superiore libro [II. 159.] atque hîc *Καδύσιος* corrigeret, ad *Itiner. Mundi Abr. Peritzol* pag. 19., callide quidem, sed contra tabulas. Atque haec de Cadytis situ paucis: qua in disputatione ex parte quadam consortes Perizonium, Relandum, et doctum juvenem (dignum, si fata sivissent, vita prolixiore) Isac. Toussaint, Dissert. ante hos XXII. annos Franequerae scripta *de Cadyti Herodotea*, habui. Anceps nunc et difficilis restat ex urbibus electio ejus tractus, quibus Scaligeri et Perizonii, quippe in Arabiae mediterranea atque a mari retractior, Cades Barnea inseri non potest. Gaza Dissertationis Toussaint foret opportuna, modo nomen congrueret. Relandi Philistaeorum Gath, unde *Κάδτις* et *Κάδυτις* nasci potuerit, non inprudenter huc advocata fuit. Mihi, quod in vetere formula, N. L. In Jenyso nihil quoque habeo constitutum, nisi ex trium dierum eam inter et Casium montem intervallo videri prope Rhaphiam fuisse. De Serbonide palude et Typhone demerso in eam videndus Apollon. Rhod. II. 1215. cum Criticis veteribus. WESS. Vide Creuzer. Hist. Ant. fragm. p. 37. Comm. Herod. p. 286.

7 1. *σάξαντες ὕδατι*] Reiskius ex Clementis Alex. Paedag. II. p. 219. *ἀποσεσαγμένους τροφαῖς*, et Athen. VII. pag. 322. *τυρῷ τε σάξας*: tum Polybii Excerpt. pag. 1489. *σάττουσιν εἰς ἀγγεῖα* adposuit, neque oblitus, prorsus obportunum *ἀγγήϊον ὕδατι σεσαγμένον* Luciani Deae Syr.
811 c. 48. Adcedit Cercidae versus in Stobaei Serm. IV. p. 54. *ἀνέρες, ὧν τὸ κέαρ Παλῷ σέσακται καὶ δυσεκνίπτῳ τρυγί. Quibus omne luto*, seu *vino*, uti opinor, *Cor sordet atque facce non purgabili*, ex versione Grotii. Nam *αἵματί τε καὶ σαρξὶν διασάττειν* Galeni Protrept. pag. 5. praetereo. WESS.

8 2. *κροκύδα*] *Κροκύδας* reliquisse Hesychium vocum series monstrat. *Κροκυδίζειν* in floccis legendis posuit Aretaeus: habet Aëtius lib. III. c. 161. *περὶ κροκύδων*. In Theophrasti Charact. c. 2. vetustissimi mssti *ἀπὸ τοῦ ἱματίου ἀφελεῖν κροκύδα*. Hippocratis et Galeni libri variant,

sicuti Foësius in Oeconomia docuit. Quae si satis non faciunt, observata Salmasio in Solin. p. 283. adcedere poterunt. WESS.

4. περιτρόχαλα] Praebet illud Plutarch. t. II. p. 261. F. Περιτρόχαλα κείρεσθαι Athenis, quod ex Hesych. constat, σκαφίον dicebatur: ad Harpocr. in Σκαφίον notat Valesius. Plura dedit Junius, de Coma c. 6. Potuerunt autem ista, κείρονται περιτρόχαλα τοὺς κροτάφους, commode reddi περιξυροῦνται. Sed pro περιξυροῦντες, quae forma certe non est Ionica, fortasse cui scripsisse suo more videbitur Herodotus πέριξ ξυρεῦντες τοὺς κροτάφους: mihi tamen vulgatum potius ex interpretamento videretur natum. VALCK.

Ib. περιτρόχαλα] Pollux de tonsurae generibus, II. 29. κουρᾶς δὲ εἴδη, κῆπος, — περιτρόχαλα, ex Salmasii in Tertulliani Pall. p. 266. certa emendatione. Consentit Hesychius in Σκαφίον. Hinc Aristodemus tyrannus in Plutarchi t. II. p. 261. F. τὰς δὲ θηλείας (bene ita Salmas.) ἠνάγκαζε περιτρόχαλα κείρεσθαι, *in orbem tonderi*. Talis εὐείμων ille καὶ ἀποκειράμενος τὴν κεφαλὴν περιτρόχαλα, in Prisci Excerpt. Legat. p. 45. Tales Franci περίτροχον κειρόμενοι, Agathiae lib. I. p. 11. C. Arabum olim idem tonsurae modulus, propterea que Jeremiae c. IX. 26. קצוצי פאה *circumcisi capitis angulos*, seu in rotundum capitis comam adtonsi. Plura Salmasii Epist. de Coma p. 50. et Vitringae Commentarius in Esaiae c. XV. p. 463. WESS.

5. Οὐροτάλ] Dedi Bocharto Phal. II. 19. pag. 110. et Reiskio Miscell. Lips. t. VIII. p. 88. hanc ex codicibus (nisi Ὀροτὰλ quis maluerit) scripturam: nam Οὐροτάλτ ultimam ex sequente articulo sibi sociavit.
312 Designantur duo totius Orientis praecipua numina, Sol et Luna. In Οὐροτὰλ princeps syllaba manifesto Hebraeorum et Arabum אור, *solem lumenque* indicans, se prodit: deficit enim praegnans caussa, ut Ὀλοτὰλ cum Pocockio Specim. Hist. Arab. p. 107. formetur. Pars vocis extima in ambiguo haeret. Reiskius אורוטל *Urotal*[a], h. e. *lux et umbra.* Qua quidem ratione sonus et litterae voci constant[b]; haud scio an et Arabum atque Orientis theologia. Lux, illorum in disciplina, boni origo; umbra et tenebrae, mali; ex bono et malo eidem numini cognomen inpingere, incongrui quidpiam habet. Manet tamen suum specimen conjecturae. Aliam dabit Clericus ad Jobi c. XXXI. 26. Mihi quoque suborta alia fuit, cujus in re ancipiti fidem prodigere nolo. Luna, sive Coelestis Venus Arabum, I. 131. Ἀλίττα perhibebatur; unde, nisi binominis fuerit, alterutrum vitiosum videri posset. Sed puto neutrum. Ἀλιλὰτ, quod Scaliger ad fragment. Graec. p. 27. jam pridem docuit, Arabum est הלאלה *Halala, Alila,* sive Luna μηνοειδὴς *et crescens.* Bochartus plura. WESS.

9 4. Κόρυς] Amnis *Corys* Arabum Geographo ואדי אלקרי, *torrens Core.* WESS.

10 1. Ἐν Πηλουσίῳ στόματι, *ad Pelusium ostium* bene Valla. Στρατεύεσθαι et στρατοπεδεύεσθαι permiscentur V. 14. στρατοπεδεύουσθαι ἐν Πηλουσίῳ habetur II. 141. WESS.

a Vel *Orvetal.* SCHWEIG.

b Arabum enim littera ט respondet Hebraeorum צ. SCHWEIG.

4. φακάδι] Hoc mihi quoque sincerius videtur ante vulgato ψεκάσι. Veteris erant Atticismi, Moeridi adnotatae formae: Ψακὰς, Ψίαθος, Ὕαλος, Σίαλον: eundem sonum in nonnullis alteri praetulerunt Iones. Numerum adfirmabit Aristides t. III. p. 567. τὰ κάτω τῆς Αἰγύπτου λαμπρῶς (λαμπρῷ forte scribendum [c]) πολλάκις ὕεται, ψεκάδι μὲν γὰρ καὶ τὰ ἄνω: quod multo verius Herodoteis proximis, οὐ γὰρ δὴ ὕεται τὰ ἄνω τῆς Αἰγύπτου τὸ παράπαν: vid. Wesseling. ad Diodori I. p. 84. [?] *Pluvia irrigari* vel *humectari* est ὕεσθαι. Recte restituit e ms. Gronov. II. 14. εἰ μήτε γε ὕσεταί σφι ἡ χώρη. Assyria ὕεται ὀλίγῳ, I. 193. hieme
313 Scythia, IV. 50. ὕεται ταῦτα τῆς Λιβύης, IV. 198. In excerptis ex Indicis Ctesiae scribendum p. 655, 11. οὐχ ὕεται, ἀλλ' ὑπὸ τοῦ ποταμοῦ ποτίζεται ἡ Ἰνδική: contra scribit Philostr. Indiam θαμὰ ὕεσθαι. Aelianus N. A. XV. c. 6. ὕεται Ἰνδῶν γῆ διὰ τοῦ ἦρος μέλιτι ὑγρῷ. VALCK. Vide hoc Aristidis in Aegypt. p. 339. τὰ κάτω τῆς Αἰγύπτου λαμπρῶς πολλάκις ὕεται· ψεκάδι μὲν γὰρ καὶ τὰ ἄνω πολλάκις ὡς ἐν χρόνοις: ubi si posterius πολλάκις tollatur, uti aequum est, nihil utique indicatur aliud, quam minutam subinde [d] in superiore Aegypto pluviam cadere, sive, uti Aelian. de Anim. VI. 41. ῥανίσι δεύειν λεπταῖς τὸν θεόν. Mitto νιφετὸν ψεκάδι λεπτῇ μεμιγμένον Plutarchi Socr. Gen. p. 596. c. et κατὰ νεφῶν ψεκάδας ὕεσθαι Heracliti Allegor. p. 466. WESS.

11 4. πεσόντων ἐξ ἀμφοτέρων] Inmani barbariei, qua sanguinem humanum vino mixtum in pateris circumtulerunt, per ea est similis Apollodori Cassandrensis Tyranni in Diodori t. II. p. 563., ubi olim plura. WESS.

12 1. χωρὶς μὲν γὰρ τῶν Περσέων etc.] Omnia ista, uncinis incincta, ex grammatici scholio derivat Abreschius. Non audeo accedere. Abeunt minime ab abundantiore Nostri in scribendo more, habuitque suo Synesius in libro, tantum in regis Psammeniti nomine lapsus. Cur autem Aegyptiorum capita fuerint duriora, fragiliora Persarum, disputavit praeter alios Mercurialis Var. Lect. I. 21. WESS.

5. ἀσθενέας φορέουσι τὰς κεφαλὰς] Persae, quia σκιητροφέουσι, πίλους τιάρας τε φορέοντες. Horum recordabatur forte Plato, quando de Leg. XII. p. 942. D. τὴν τῆς κεφαλῆς, inquiebat, καὶ ποδῶν δύναμιν μὴ διαφθείρειν, τῇ τῶν ἀλλοτρίων σκεπασμάτων περικαλυφῇ τὴν τῶν οἰκείων ἀπολλύντας πίλων τε καὶ ὑποδημάτων γένεσιν καὶ φύσιν. Hoc in loco πῖλοι *capitis* sunt *tegumenta*: *pedum involucra* πῖλοι eidem Platoni dicuntur in Sympos. p. 220. B. quod Pollux adnotavit VII. 172. Platonis locum respicit Musonius Stobaei p. 17, 53. Non protrita Graevius dedit ad Hesiodi Ἔργ. κ. Ἡμ. vs. 542. VALCK.

Ib. πίλους τιάρας φορέοντες] Synesius πίλους duntaxat, sed multa
314 alia suo sermone mutans. Ego cum Gronov. sentio, cui Strabo ex parte adstipulatur, τιάρας περικείμενοι πιλωτὰς, de Persis XV. p. 1066 = 733. B. Jornandes Getic. cap. XI. de Diceno, *nomen illis Pileatorum contradens, ut reor, qui opertis capitibus tiaris, quos pileos alio nomine appellamus, litabant:* quasi omnes pilei fuissent tiarae, quod secus habet. WESS.

c Immo bene habet λαμπρῶς. SCHWEIG.

d At hac ipsa notione, *subinde* haud raro Graecum πολλάκις usurpatur. SCHW.

13 1. ἀνὰ ποταμὸν] *Cambyses navem Memphin versus misit.* Hic non requiritur articulus, recte etiam omissus IV. c. 14. ἔπλεον κατὰ ποταμὸν — ἐς θάλασσαν: hoc est *secundo flumine* navigare; illud, *adverso*. κατὰ ῥόον et ἀνὰ ῥόον similiter adhibentur. In iisdem formulis saepe requiritur articulus adjectus: de Euphrate, lib. I. c. 194. ἀνὰ τὸν ποταμὸν, *adverso flumine navigari nequit prae rapiditate.* II. 96. in Nilo baris ἀνὰ μὲν τὸν ποταμὸν οὐ δύναται πλέειν· — κατὰ ῥόον δὲ κομίζεται. Lib. IV. c. 18. πλόον ἀνὰ τὸν Βορυσθενέα. *Secundo flumine vehi*, κατὰ τὸν ποταμὸν καταπλεῦσαι, Thucyd. IV. c. 107. et Aeschini de Fals. Leg. p. 44, 30. et 38. Contra *adverso Eridano* navigare Luciano est ἀναπλεῖν κατὰ τὸν Ἠριδανὸν, t. II. p. 88. *adverso Nilo*, ἀναπλεῖν κατὰ τὸν Νεῖλον, t. III. p. 536. In his similibusque verbo praefixa praepositio phrasin determinat. Sed qui Alexandria profecti nave petebant Aethiopiam, nisi fallor, Diodoro Siculo I. p. 200, 59. non κατὰ, sed ἀνὰ τὸν Νεῖλον πλέοντες dici debuerunt; prouti legitur p. 272, 55. et 300, 90. VALCK.

2. καὶ τοὺς ἄνδρας κρεουργηδὸν διασπάσαντες] Opinor in his aliquid esse conmissum. Apparet satis nautas indicari, eadem Mitylenaea navi vectos. Sed bene si Herodotum novi, non neglexit de numero eorum, debuit certe, addere. Studiose adscribit c. 14. Aegyptiorum ad bis mille supplicio fuisse destinatos ultimo de regiorum judicum sententia, et eorum quidem in vicem, qui cum navi Mitylenaea ad Memphin crudeliter fuerant absumti, denis singulorum loco conputatis: obtruncati ergo ducenti sunt. Lege nunc καὶ διηκοσίους ἄνδρας etc. et ratio et oratio constabit. In τοὺς latent numerales ΙΙΙΙΣ notae διηκοσίων. Si [aliud exemplum vocis] κρεουργηδὸν desideretur, Eunapius in Aedes. p. 45. dabit. WESS. — Immerito τοὺς ἄνδρας sollicitasse videtur vir doctissimus. Fuerint in navi ducenti homines: non nego.
315 τοὺς ἄνδρας adjecto articulo scribens Herodotus, indicat, dilaniatos fuisse *quotquot homines in ea fuerant.* SCHWEIG.

3. παρέστησαν] Sic VI. 99. ἐς ὃ καὶ οἱ Καρύστιοι παρέστησαν, *donec etiam Carystii in deditionem venerunt.* Porro cap. ult. lib. VI. ἐπολιορκέοντο, ἐς ὃ καὶ οὗτοι παρέστησαν: tum V. 56. παρέστησαν δὲ ἐπὶ μισθῷ τοῖσι τέκνοισι. Non addo aliunde plura. Lege notas Taylori ad Demosthenis Androt. p. 244. et Abreschii Diluc. Thucyd. p. 328. WESS.

14 3. παρὰ τοὺς πατέρας] Servanda fuerat, opinor, altera lectio, κατὰ τοὺς πατέρας: *quum puellae plorantes illac praeteribant, ubi parentes erant collocati.* Κατὰ significat in talibus *ex adverso, contra.* Herod. II. 121. ὡς δὴ κατὰ τοὺς φυλάσσοντας ἦν. Rursus III. 86. VI. 101. Cf. supra ad II. 158. Thucyd. VIII. 86. ἐπειδὴ ἐγένοντο πλέοντες κατ᾽ Ἄργος. Xenoph. Ἑλλ. IV. p. 302, 5. κατὰ Λακεδαιμονίους ἐγένοντο. Demosth. contra Conon. p. 689, 12. παρέρχεται Κτησίας κατὰ τὸ Λεωκόριον: mox iterum, ἡμῖν συμβαίνει — πάλιν κατ᾽ αὐτό πως τὸ Λεωκόριον εἶναι. VALCK. — Sic de his qui in acie stant *ex adverso aliorum*, Herod. IX. 27. 46. et deinde saepius. SCHWEIG.

Ib. παρήεσαν αἱ παρθένοι] Pingi potuerat παρῇσαν aut παρήϊσαν, de quo II. 163. At placuit scriptorum fidem sequi. Offerent sese ἤεσαν δρόμῳ III. 77. ἤεσαν ἐπὶ τὴν οἰκίην IX. 5. ubi ἤϊσαν tamen scripti. Ety-

mologus p. 121, 42. καὶ ἐν συνθέσει ἀπῄειν καὶ παρῄειν καὶ ἐξῄειν· τὸ τρίτον τῶν πληθυντικῶν — ἀπῄεσαν. WESS.

11. οὔτε ἀπέκλαυσας] τὸν ἂν ἴδωνται ἀποκλαύσαντα, II. 121. Aeschylus Prometh. 638. Ὡς ἀποκλαῦσαι κἀποδύρεσθαι τύχας. Sophocles Oed. Tyr. 1466. Philoct. 709. et frequentissime Procopius, sollers priscorum aemulator. WESS.

12. ἦν μέζω κακὰ ἢ ὥστε ἀνακλαίειν] Saepius omissum non requirerem, si codicibus abesset, ὥστε: a codicibus adfirmatum haud sancquam repudiarem, quippe quod in eadem saepe soleat exprimere structura Xenophon, sicuti Ἀπομν. III. p. 448, 30. μεῖζον ἢ ὥστε φέρειν δύνασθαι κακόν: idem paucis dixit Eurip. Hec. 1114. κρεῖσσον᾽ ἢ φέρειν κακά: μεῖζον ἢ φέρειν, Soph. Oed. Tyr. 1302. In Eumenid. Aeschyli forte restitui poterit vs. 473, τὸ πρᾶγμα μεῖζον ἢ τιν᾽ οἴεσθαι τόδε βρο-
316 τὸν δικάζειν. Quae primum occultaverat amorem, Stratonicae τὸ κακὸν μέζον ἡσυχίης ἐγένετο, in libello de Dea Syria p. 469. Censebat Herodoti Psammenitus, *eam cladis esse domesticae gravitatem, quae fletu levari recusaret;* quique adeo flenda pateretur leviora perpessum: τὰ οἰκήϊα ἦν μέζω κακὰ ἢ ὥστε ἀνακλαίειν. Ista Wasseus conmodum admovit Thucydideis, VIII. 75. μείζω ἢ κατὰ δάκρυα πεπονθότας. In Stobaei Flor. Tit. 121. p. 612. exstat illud Bacchylidis, μεῖζον ἢ πενθεῖν κακόν. *Quae verbis exprimi nequeunt* prae magnitudine, κρεῖσσον᾽ ἢ λέξαι λόγῳ Τολμήματ᾽ Eurip. dixit Supplic. vs. 844. Illud ejusdem apud Strabon. VIII. pag. 563. B = 366. Ἀρετὴν ἐχούσης μείζον᾽ ἢ λόγῳ φράσαι, et vicina suspicor equidem, ob historiam Messeniacam, e Cresphonte petita. Herodoteum ὥστε vel ὡς in talibus occurrit in dicto Simonidis Plutarch. II. p. 15. c. apud Philon. Jud. pag. 884. E. Pausan. I. p. 48. IV. p. 325. VALCK.

Ib. πένθος] πάθος melius. Ejusdem originis voces, (quales βάθος et βένθος,) atque a grammaticis saepe permutatae, veterum tamen usu distinguuntur. Quod sequitur, Homereum ἐπὶ γήραος οὐδῷ, Plato, Lycurgus et Hyperides adhibuerunt: vid. Taylor in Or. Lycurgi p. 328. quem tamen oratorem p. 153, 5. ad normam Atticam scripsisse suspiceris, ἐπὶ γήρως ὁδῷ, prouti Lysiam dedisse liquet ex Harpocr. in Ὀδός. *Aeneum limen*, χάλκεος οὐδὸς in oraculo dictum, Sophocli vocatur in Oed. Col. vs. 57. χαλκόπους ὀδός: neque enim ὁδὸς vulgari debuerat: vide vs. 1586. et Schol. Ὀδὸν adfirmant Suidas et Eustathius. VALCK. V. Clericum ad Menand. p. 250.

Ib. καὶ ταῦτα ὡς ἀπενειχθέντα etc.] Procopius Bell. Vand. I. 6. ταῦτα ἐπεὶ ἀπενειχθέντα ὁ Φάρας ἔγνω, et Belli Pers. II. 24. Id mirum accidit, tot membranas εὖ δοκέειν σφι εἰρῆσθαι prae se ferre: quae mihi spectasse regium videntur consilium; nam Cambysi plures adfuisse procerum, rerum cohaerentia patefacit. Sic, *ipsis videri recte illa dicta*, haud utique sine colore et specie veri. WESS. — In istis, Καὶ ταῦτα ὡς ἀπενειχθέντα ὑπὸ τούτου, εὖ δοκέειν οἱ (sive σφι malis) εἰρῆσθαι· ὡς δὲ λέγεται ὑπ᾽ Αἰγυπτίων, δακρύειν μὲν Κροῖσον, perspicua satis sen-
317 tentia est; sed in verborum structura insunt nonnulla, quae turbata videri possint, nisi Herodotei moris memineris. Ut a postremis verbis incipiam, de illa quidem loquendi formula ὡς δὲ λέγεται, δακρύειν

μὲν (nempe λέγεται, vel λέγουσι) Κροῖσον, abunde dixi ad I. 58. Tum vero in his quae procedunt, satis patet, ad infinitivum δοκέειν idem verbum λέγεται e sequentibus intelligi. Denique, quum planissime sic dicturus fuisset, *Καὶ ταῦτα ὡς ἀπενείχθη, Et haec postquam relata sunt*, potuerat pro verbo finito, quoniam reliqua oratio infinita est, infinitivum ponere; quemadmodum in tali oratione ἐπεὶ et hujusmodi particulae frequenter cum infinitivo construuntur; veluti III. 35. et II. 32. ubi conf. quae Wess. adnotavit. At nunc placuit auctori, cum particula ὡς, loco verbi finiti, aut loco infinitivi, participium construere, ut ταῦτα ὡς ἀπενειχθέντα idem valeat ac ταῦτα ὡς ἀπενείχθη. Similiter VI. 31. ὡς ἑκάστην (νῆσον) αἱρέοντες οἱ βάρβαροι, ἐσαγήνευον τοὺς ἀνθρώπους: et VI. 79. ὡς ἑκάστους ἐκκαλεύμενος ὁ Κλεομένης, ἔκτεινε: ubi αἱρέοντες et ἐκκαλεύμενος idem valent ac ᾕρεον et ἐξεκαλέετο. Schweig.

15 2. ἠπιστήθη] Accipe haec ex litteris Abreschii: *H. Stephan. in Collectione Verbor., quorum Themata sunt Anomala, audiendos esse negat, qui ab ἐπίσταμαι repetant ἠπιστήθην, quod tempus tantum sit τοῦ ἀπιστέομαι. Verum fallitur haud dubie vir doctus. Saepe eo utitur Plato: in Convivio* p. 321. A. *ἐπιστηθείς: Phaedr.* p. 357. D. *ἐπιστηθῇ: III. Legg.* p. 589. B. *ἠπιστήθη: et ibid.* C. Ego mallem ἠπιστήθη aut ἐπιστήθη μὴ πολυπρηγμονῶν, ex more supra I. 77. firmato. Wess. — Verbum ἠπιστήθη Wesseling. cum Porto ab ἐπίσταμαι derivans, passiva notione accepit; quod vel inde adparet, quod πολυπρηγμονῶν in participio, quam πολυπρηγμονεῖν maluerit. conf. ad c. 1. Eadem notione Valla acceperat, cujus versionem h. l. etiam Wess. cum aliis editoribus tenuit: *Qui si compertus etiam fuisset non affectasse res novas.* Portus vero, pariter quidem passive accipiens, impersonaliter dictum ἠπιστήθη existimavit: *Si compertum fuisset, si constitisset, nihil eum novi curiose moliturum.* At in omnibus quidem exemplis ab Abreschio e Platone productis ἠπιστήθη, ἐπιστηθεὶς etc. haud dubie activa notione ponuntur. Unde profectus Werferus (in Act. Philol. Monac. tom. 1.

318 p. 106.) sic vertenda Herodoti verba monuit: *Si autem scivisset non moliri res novas;* opportune conferens ista ex VII. 29. ἐπίστασο εἶναι αἰεὶ τοιοῦτος, *scito semper talis esse vir, scito te semper talem praestare.* Et haec quidem utique commodissima ratio est expediendi hunc locum, si modo ad thema ἐπίσταμαι referendum sit istud ἠπιστήθη. At mihi, hoc verbum cum H. Steph. (cujus vide Thes. t. III, p. 140. b. et d.) ad thema ἀπιστέω referenti, persuasum est, obtinere hic illum Graecae linguae idiotismum, passim a grammaticis notatum, quem supra in Adn. ad I. 68. attigi: nempe ex duabus negationibus alteram abundare. Scilicet εἰ ἠπιστήθη μὴ πολυπρηγμονεῖν, idem est ac si dixisset, εἰ ἐπιστεύθη μὴ πολυπρηγ. aut εἰ μὴ ἐπιστεύθη πολυπρ., *si de illo creditum esset, non eum res novas moliri,* aut, *nisi creditum esset novas eum res moliri.* Simillima certe ratione apud Thucyd. I. 10. ἀπιστοίη μὴ γενέσθαι τὸν στόλον idem valet ac πιστεύοι μὴ γενέσθαι, aut μὴ πιστεύοι γενέσθαι: et apud eumdem, II. 101. ἀπιστοῦντες αὐτὸν μὴ ἥξειν idem valet ac πιστεύοντες μὴ ἥξειν, aut μὴ πιστεύοντες ἥξειν. Similisque ratio illius dictionis apud Nostrum I. 68. ὑπὸ ἀπιστίης μὴ γενέσθαι μηδαμᾶ etc. Schweig.

3. ἐν δὲ δὴ καὶ τῷδε τῷ Λίβυος etc.] Quod Persarum in more fuisse docetur, rebellantium regulorum liberis principatum non auferre, ejus contrarium recentiores Persae, victis gentibus parentes, nunquam regiae familiae, observarunt apud Agathiam lib. IV. p. 94. ed. Venet. WESS.

4. τῷ Ἀμυρταίου Παυσίρι] De Amyrtaeo II. 140. Conficiunt his ex verbis viri eruditi, praeterque ceteros Bouherius, Diss. Herod. c. 1., Herodotum vitam in tempora Darii Nothi, Persarum regis, prorogasse: descivisse enim Amyrtaeum anno ejus secundo, regnumque tenuisse sex annos, ex Syncelli fide, Chronograph. p. 205. ed. Venet. At ea, quum opinionis ducem non testatus sit, fallax est. Ex Thucydide I. 110. Diodoro XI. 71. et Ctesiae Excerptis liquere videtur, circa Olymp. LXXIX. Inarum et Amyrtaeum Persarum excussisse jugum, certe utriusque defectionem bello Peloponnesiaco fuisse priorem. Tutatus fortasse se, cum in paludibus Aegypti latitans Amyrtaeus ad
319 deditionem adigi difficulter posset, in id usque bellum fuit; Syncelli tamen auctoritas validius fulcrum desiderat. Stat meis a partibus Dodwellus, Annal. Thucyd. p. 99. WESS.

16 4. Πέρσαι γὰρ θεὸν νομίζουσι εἶναι τὸ πῦρ] Joannes Chrysost. iisdem paene verbis t. II. p. 54. B. θεὸς παρὰ Πέρσαις νομίζεται τὸ πῦρ. Alia plura Brisson. Regn. Pers. II. 14. et Tenullius Dissert. Histor. de Igne c. 9. p. 48. Quae Persis *ignem deum* cum obtrudunt, nimis stricte urgenda non sunt: ἱερὸν illis πῦρ erat, quem *sacrum ignem* mortuo rege et summo in luctu studiosissime exstinguebant apud Diodorum XVII. 114., quod citra inpietatem et religionis contemtum fieri profecto non potuit, si ignis Deus esset. Neglexit hoc Hyde, multa pro Persis disputans, de Relig. Pers. c. 1. et 6. abreptus tamen nimio gentis studio: nam ignis in ea natione cultum plus quam civilem fuisse, ex edicto regis Saporis in Assemani Orient. Biblioth. t. I. p. 191. liquet apertissime. WESS.

5. οὐδαμῶς σφί ἐστι] Aegyptios vulgarem ignem θηρίον ἔμψυχον censuisse, non abhorret a vero: alioqui inter eorum numina ΦΘΑΣ sive Vulcanus, ignis et plerarumque artium inventor, apud Diodorum I. 12. et 13. Junge Nicandri Alexiph. vs. 175. et Plut. Sympos. VII. 4. p. 703. WESS.

6. οὐκ Ἄμασις ἦν ὁ ταῦτα παθών] Cambysis insaniam, et popularem Aegyptiorum in hac tegenda contumelia sollicitudinem jure merito ridet Sinopensis Diogenis admirator, Dion. Chrysost. Orat. 37. p. 466. seq. et praeter cetera, οἱ Αἰγύπτιοί τε, ait, καὶ Καμβύσης, εἴτε ἄλλος τις ἦν ὁ ταῦτα παθών, εἴτε αὐτὸς Ἄμασις ἦν, τύπος ἦν ἄναιμος, ἄσαρκος, ἄψυχος. Hoc quoque stultissimum regis facinus in libro Historiarum deperdito narraverat Diodorus, quod liquet ex Eclog. de Virt. et Vitiis p. 556. VALCK.

18 1. ἐπίπλεος — πάντων τῶν τετραπόδων] Sic Acta Ap. X. 12. De Mensa hac Solis, Pausan. VI. 26. et ibi Kuhnius; at uberius multo Aldus in docta praefatione, Philostrati Latinae interpretationi praefixa, Hieronymi μνημονικὸν ἁμάρτημα in ea mensa erudite et modeste castigans. Addo, Libanium Orationi Antioch. t. II. p. 355. hinc colorem dedisse.

0 Wess. — Expendi meretur ratio qua in hunc Herodoti locum de Solis mensa commentatus est Heeren, in *Ideen über die Politik* etc. t. II. p. 378. et seqq. ubi alia nonnulla Herodoto memorata, tam erudite, quam ingeniose, pertractantur. Schweig. Apposuit Larcherus Solinum c. 30. Pomp. Melam III. 9.

3. *μετῆσαν*] Scribendum *μετήϊσαν*, vertendumque: *dum ad istos arcessendos proficiscebantur.* Infra cap 28. quem adduci jusserat Apin, *μετῆσαν ἄξοντες.* Atticum est *μετῆσαν*: *μετήϊσαν* Ionicum. *Ire quid petitum, ἐλθεῖν ἐπί τι*, poëtis et in veteri lingua dicebatur *μετά τι*: hinc ista vis significandi haesit in *μετελθεῖν*, *μετιέναι*, *μεθήκειν*, similibusque. Eurip. Andr. 561. *Οὐ γάρ μιᾶς σε κληδόνος προθυμίᾳ Μετῆλθον, ἀλλὰ μυρίων ὑπ' ἀγγέλων.* Soph. Phil. 343. *Ἦλθόν με νηῒ ποικιλοστόλῳ μέτα.* Hujus generis quaedam prostant ad Eurip. Phoen. p. 446. In Aristoph. Eq. 602. *μετῆσαν στρώματα*, *ibant petitum stragula*, prout optime cepit Kusterus; qui domo aberat, ista scribens ad Aristoph. Eccles. 530. „*Μετῆλθε* id est, *accersitum venit:* sic enim scribendum „est pro *μεθῆκε.*" Vulgatum verbum jure tuetur Bergler. Valck.

Ib. *ἐν ᾧ δὲ τούτους μετῆσαν*] Negligi haec non debuerant. Similia c. 28. *οἱ μὲν δὴ μετῆσαν ἄξοντες.* At utrobique oportuerat *μετῆσαν*, refinxique adeo. Refer huc c. 15. *τὸν μὲν δὴ παῖδα εἶρον οἱ μετιόντες*, ubi *arcessendi* potestas potior. Strabo XIV. p. 950. A = 641. B.[o] *καὶ ἀλλαχόθεν μετιόντες ἀεί τινας ἀξίους τῆς τοιαύτης προστασίας*, *et semper aliunde arcessentes* etc. tum XV. p. 1501. B. [?] *ἀναστρέψαι πάλιν ἀπ' οἴκου, μετιόντος τε αὐτὸν, κελεῦσαι ἥκειν*: *arcessente eum, jussisse venire.* Vulgo isthic aliter. Wess.

Ib. *οὐκ ἂν ποιέειν ὅσια ἐπὶ τοὺς παῖδας* etc.] Themistocles ad Iones *οὐ ποιέετε δίκαια ἐπὶ τοὺς πατέρας στρατευόμενοι*, IX. 22. ex simili ratione. Iones Atheniensium erant coloni, Phoenicibus originem acceptam ferebant Poeni, filii ergo illorum; quemadmodum Atheniensium Iones: nec aliam ob caussam Tyrus בת צידון, *filia Sidonis*, Esaiae XXIII. 12. Major patria colonias pro liberis putabat: unde apud

1 Locros in Graecia tabulae foederis cum Italicis hoc exordio, *ὡς γονεῦσι πρὸς τέκνα* in Polybio; ad cujus Excerpt. p. 49. egregie Valesius, et Fronto Ducaeus ad Jo. Chrysost. t. II. p. 832. Wess.

0 1. *μύρου ἀλάβαστρον*] Habet *τὸν μύρου ἀλάβαστρον* Eustath. in Hom. pag. 946, 53 = 923, 10. Herodotum nominatim non excitans: sed Suidas in *Λήκυθος* illi *τὸν ἀλάβαστρον* tribuit. Haud scio an recte: quamquam si codd. offerrent, pro legitimo procederet facile. Hoc addere justum est, Persarum regibus placuisse hoc genus munera, aliis mittenda et dividenda, in Xenophontis *Κυρ. Π.* VIII. pag. 209. Wess. — At nec ferendus h. l. ullo pacto videtur articulus, quem ad *ἀλάβαστρον* adjectum volunt grammatici, nec absente articulo cognosci potest utrum in masc. an in foem. genere vocabulum illud Herodotus usurparit. Quare suspicor, Suidam et Photium, non inspecto Herodoto, perperam interpretatos esse superioris alicujus grammatici observationem, qui monuerat, non *ἀλάβαστον*, ut Attici solent, sed *ἀλάβαστρον* scripsisse Nostrum. De duplici illa vocabuli forma vide

o Conf. Hemsterhus. ad Lucian. t. I. p. 135. SCHWEIG.

Brunck ad Aristoph. Acharn. 1053. cujus monitum de Atticorum usu firmant ea quae a nobis ad Athen. V. 206. c. e. VI. 268. a. adposita sunt. Eo minus autem opus fuerat de masculo genere, quod huic vocabulo Herodotus tribuerit, monere; quoniam illud Atticos etiam scriptores eodem genere frequentasse constat, velut Aristoph. l. c. et Cratinus apud Athen. VI. 268. a. Schweig.

2. *ἀνθρώπων πάντων*] De Aethiopibus VII. 70. *οὐλότατον τρίχωμα ἔχουσι πάντων ἀνθρώπων.* Wess.

Ib. *νόμοισι δὲ καὶ ἄλλοισι χρᾶσθαι* etc.] Aethiopes isti *Μακρόβιοι*, Solensi Bioni in Aethiopicis *Ἀθάνατοι* dicti ap. Athen. XIII. p. 566. c. secundum Herodotum constituisse regem narrantur, cujus corporis proceritati fortitudo responderet, quo patre natus esset parum curantes. Huc pertinere suspicor fragmentum ex ejusdem Bionis Aethiop. lib. I. *Αἰθίοπες τοὺς βασιλέων πατέρας οὐκ ἐκφαίνουσιν, ἀλλ' ὡς ὄντας υἱοὺς Ἡλίου παραδιδόασιν.* Ista vulgavit e ms. Alberti in Append. ad Gloss. in N. F. p. 213. Aethiopum *τὰς μὲν βασιλείας ἐγχειρίζουσιν οἱ μὲν*
322 *εὐπρεπεστάτοις, τύχης ἡγούμενοι δῶρα ἀμφότερα, τήν τε μοναρχίαν καὶ τὴν εὐπρέπειαν,* Diodor. Sic. lib. III. c. 9. ubi notat Wess. Valck.

22 2. *δολεροὺς μὲν τοὺς ἀνθρώπους* etc.] Plutarchus de Malign. pag. 863. d. ex Nostro Aethiopum regem dixisse, *ὡς δολερὰ μὲν τὰ χρώματα*, (immo vero *ἀλείμματα* ex Reiskii correctione,] *δολερὰ δὲ τὰ εἵματα τῶν Περσέων ἐστι*, perhibet. Iterum Sympos. II. p. 646. b. *ὡς δολερὰ εἵματα καὶ χρίσματα, κατὰ τὴν βαρβάρου φωνήν.* Quorum posterius non sine excusatione erit, prius, Herodotum cum adpellavit, nequaquam. Decepit doctum criminatorem memoria fallax. Convenit Aethiopico ex parte quadam dictum; integrum Lacedaemoniis, de purpura et unguentis talia professis, debetur: cujus rei testem fero Clementem Alex. Strom. I. p. 344. Wess.

8. *οὐδὲν θωμάζειν* etc.] Spectavit hunc locum Julianus, citatus a Suida, voce *Ἡροδ.* Schweig.

Ib. *ἀνέφυρον*] Legisse Vallam *ἀνέφερον*, dudum Leopardus Emend. VII. 14. et H. Stephanus animadverterunt. Utrum praestet, in ambiguo latet. Si vulgatum probetur, plenum exibit *εἰ μὴ τὸν ἄρτον*, sive, ut Aethiops, *τὸν κόπρον, τῷ πόματι τῷδε ἀνέφυρον*, *nisi panem*, seu *stercus* ex Aethiopis contemtu, *hoc potu miscerent.* Et poterit, ubi advocata admittantur, sententia procedere. Cultior-ne tamen et praestantior, si *ἀνέφερον* valeat, evadet? Absurdum in Aethiopis ore non erit sane, *εἰ μὴ τῷ — ἀνέφερον*, *nisi hoc se vini potu recrearent.* Sic accessiones vocabulorum non desiderabuntur, et sermoni usus et ratio constabit. Dio Cassius LVI. p. 680. *ὥστε μηδένα ἔτι τρόπον ἀνενεγκεῖν δυνηθῆναι*: *ut nullo modo vires recipere ac recreari possit.* Tale Aeliani Hist. Anim. XIII. 12. *ἀναφέροντες ἑαυτοὺς ἀνεβιώσκοντο.* Wess. Schweighaeuserus amandat ad indicem Graecitatis Appianeae.

23 1. *ἔτεα μὲν ἐς εἴκοσί τε καὶ ἑκατὸν* etc.] Valerius Maximus VIII. 13. Ext. 5. *Hujus regis* (Arganthonii) *consummationem annorum minus admirabilem faciunt Aethiopes, quos Herodotus scribit centesimum et vigesimum annum transgredi.* Scribit sane Herodotus, sed non tam laxe. Wess.

3. ἀσθενὲς δὲ τὸ ὕδωρ — χωρέειν ἐς βυσσόν.] His superioribusque descriptis Boerhavius Element. Chem. t. I. 550. subdit: *Ubinam talis*
323 *aqua hodie? nusquam sane, et si semel haberi posset, daretur comparandae aquae cognitio. Sed neque natura talem hic nobis praebet, neque ars ulla parare potest, ne sollicitissima quidem et repetita destillatione. Quare credidi olim ista legens, quae pro verissimis habeo, quod ligna in Aethiopiae illa parte quam ponderosissima habeantur, aquae simul nostrarum respectu levissimae sint.* Tum, positis in medio Asiae, Africae et Americae gravissimi ponderis lignis, *non dubitabimus*, addit, *amplius, quin in illis telluris plagis ligna habeantur ponderosissima, in confirmationem eorum, quae Herodotus narravit. Enimvero hodiernae observationes probant fere omnia MAGNI VIRI dicta* etc. Prorsus pro Herodoto benigne et honorifice. Quam autem vellem exposita itidem illa fuisse, μήτε τῶν ὅσα ξύλου ἐστὶ ἐλαφρότερα. Herodotus, uti sequentia arguunt, de veritate rei addubitasse videtur. WESS. De Sila Indiae fluvio ex Megasthene haec Arrianus Ind. VI. 4. pag. 560. τὸ δὲ ὕδωρ παρέχεσθαι τοιόνδε· οὐδὲν εἶναι ὅτῳ ἀντέχει τὸ ὕδωρ, οὔτε τι νήχεσθαι ἐπ' αὐτοῦ, οὔτε τι ἐπιπλεῖν, ἀλλὰ πάντα γὰρ ἐς βυσσὸν δύνειν. οὕτω τοι ἀμενηνότερον πάντων εἶναι τὸ ὕδωρ ἐκεῖνο, καὶ ἠεροειδέστερον. LARCHER.

5. ἐν πέδῃσι χρυσέῃσι δεδέσθαι] Hinc sua desumsit Dion Chrys. Or. 79. p. 664. B. Postquam dixisset, apud Aethiopas τοὺς ἄνω aurum rem censeri vilissimam, subdit ista: καί φασιν αὐτόθι τοὺς κακούργους ἐν παχείαις δεδέσθαι πέδαις: addendum omnino χρυσαῖς: quod cur monere neglexerit Theod. Canter. Var. Lect. I. c. 5. caussae nihil erat. Auro sic abutebantur isti, quibus ὁ χαλκὸς, ut ait Herodotus, σπανιώτατον καὶ τιμιώτατον. Notum Platonis illud in Euthydemo p. 304. B. Τὸ σπάνιον, ὦ Εὐθύδημε, τίμιον· τὸ δὲ ὕδωρ εὐωνότατον, ἄριστον ὄν, ὡς ἔφη Πίνδαρος. In his, alia longe populo διὰ τὸ σπάνιον τίμια, alia sapientiae verae cultoribus. VALCK.

Ib. In Dione Chrysost. scribi ἐν χρυσαῖς aut παχείαις χρυσοῦ omnino decuit, quod Berglerum non fugit. Opportune Heliodor. Aethiop. IX. p. 40. καὶ τά τε δέσμια ἀμείβειν καὶ χρυσᾶ ἐπιβάλλειν· ὅσα γὰρ σίδηρος παρ' ἄλλοις εἰς τὰς χρείας, ταῦτα παρ' Αἰθίοψιν ὁ χρυσὸς νενόμισται. WESS.

24 1. ὕαλον] Rem ipsam ad Diodori II. 15. examinavi, non praeterita
324 Ctesiae iniqua et loliginis plena in Herodotum criminatione. Electrum sive succinum Gatakerus fuisse, non ὕαλον *vitrum*, divinavit ad Antonini Imp. IV. p. 133., quam opinionem erudite Gesnerus illuminavit, Commentar. Soc. Reg. Gotting. t. III. pag. 92. De *vitro* utrique non refragor. Cum tamen Herodotus electrum, ex ultima advectum Europa, quod c. 115. hujus libri manifestat, bene noverit, ad credendum erit difficile, ὕαλον vocabulo hic *succinum* indicasse. At fac intellexisse; unde in Aethiopibus tam uber electri copia, ut cippis ingentibus, intra cavum recepturis integra mortuorum cadavera, suffecerit, neque uni, sed generatim omnibus totius nationis? Veri ea fidem superjaciunt. Diodorum, Strabonem, Lucianum, narrationem memini, quamquam discordes, amplecti; quorum auctoritas, in Herodotum aut Ctesiam reditura, nullatenus juvat. Mihi, si quid justi fabulae inest, *salis fossilis* et ὀρυκτοῦ indoles et copia, ex Ludolfi Ae-

thiopicis ad Diodorum exposita, hac ὑάλῳ innui probabile manet. Wess. — *Crystallum* dici, addubitans quidem, suspicatur Heeren, in *Ideen* etc. t. II. p. 373. Schweig. Confer Creuzeri Comm. Herodot. p. 54. n.

2. περιϊστᾶσι στήλην ἐξ ὑάλου] Parum caute dici suo nimium fidit Diodorus, non inspecto volumine Herodoti, sententiam, prout illam Ctesias retulerat, enarrans lib. II. c. 15. ταριχεύσαντες τὰ σώματα, καὶ περιχεύσαντες αὐτοῖς πολλὴν ὕελον, ἱστᾶσιν ἐπὶ στήλης, ὥστε τοῖς παριοῦσι φαίνεσθαι διὰ τῆς ὑέλου τὸ τοῦ τετελευτηκότος σῶμα, καθάπερ Ἡρόδοτος εἴρηκε. Tuitus est contra Ctesiam Historicum suum Wess. Suam forsan ille χρυσῆν εἰκόνα, in quam primum incluserint cadaver, confinxit ex Aegyptiacis Herodoti, in quibus legerat lib. II. c. 86. ποιεῦντα ξύλινον τύπον ἀνθρωποειδέα, ποιησάμενοι δὲ ἐσεργνῦσι τὸν νεκρόν. Valck.

3. καὶ ἔχει πάντα φανερὰ] Hoc dicit Scriptor: *columna omnia manifesta* (s. *conspicua*) *habet, sicut ipsum cadaver.* Scilicet mumiae Aegyptiacae nonnisi a parte anteriore conspici poterant, dorsum erat arcula tectum: cadaver Aethiopicum omni ex parte conspicuum erat; nam columna vitrea, quae illud circumdabat, omni ex parte diaphana erat, nec in postica parte parietem habebat. Schweig.

25 1. ὀργὴν ποιησάμενος,] ὀργὴν ποιησάμενος, idem est ac ὀργισθείς,
325 *iratus.* Herodoti Xerxes, VII. 105. οὐκ ἐποιήσατο ὀργὴν οὐδεμίην, ἀλλ' ἠπίως αὐτὸν ἀπεπέμψατο. Thucydidi dicuntur Athenienses, IV. 124. ὀργὴν ποιούμενοι, (cap. 123. ὀργισθέντες:) εἰ καὶ οἱ ἐν ταῖς νήσοις ἤδη ὄντες ἀξιοῦσι σφῶν ἀφίστασθαι. Hujus simillimae Herodoto formae sunt loquendi; θῶϋμα ποιεύμενοι, *mirati;* λήθην ποιεύμενος, *oblitus;* καταστροφὴν ἐποιήσατο, *debellavit;* VIII. 74. I. 127. VI. 28. Ab his distant istae, Herodoto aliisque frequentatae, δεινὸν ποιεῖσθαι, μέγα, et συμφορὴν ποιεῖσθαι: in quibus ἡγεῖσθαι, τίθεσθαι, et ποιεῖσθαι eidem usui inserviunt. Valck.

2. ἐμμανής τε ἐὼν καὶ οὐ φρενήρης] Sophocli praesertim adamatum hoc quoque genus παραλληλισμῶν frequentat Herodotus, cujus attigere quaedam viri docti; illud etiam e lib. V. cap. 42. ἦν οὐ φρενήρης, ἀκρομανής τε. Jungit et III. 34. παραφρονέειν καὶ οὐκ εἶναι νοήμονα. IX. 54. μαινόμενον καὶ οὐ φρενήρεα. Unum hoc satis est, e quo fiat de reliquis conjectura. De re eadem Soph. Antig. 498. Λυσσῶσαν αὐτὴν, οὐδ' ἐπήβολον φρενῶν. Conf. Electr. 474. Antiphon. Or. III. pag. 117, 5. ἐσωφρόνουν, καὶ οὐκ ἐμαίνοντο, τὴν σωτηρίαν τοῦ κέρδους προτιμῶντες. In talibus, ad exemplum Aeschyli, Sophocle multo parcior fuit Euripides. In Herodoto longe frequentiores istiusmodi, rei propemodum ejusdem, sub alio nomine repetitiones, quam apud Thucyd. et Xenoph.; invenientur tamen apud quosvis veteres; apud Oratores etiam; sed in certis tantum locutionibus, qualis est ista: φράσω καὶ οὐκ ἀποκρύψομαι, Demosth. p. 196, 6. ἐρῶ καὶ οὐ σιωπήσομαι, eidem restituenda p. 632, 116. Valck.

6. ἕως μέν τι εἶχον ἐκ τῆς γῆς λαμβάνειν etc.] Vertebat Seneca liberius III. de Ira c. 20. *Sustinebant famem primo tenerrima frondium et cacumina arborum, tum coria igne mollita et quidquid necessitas cibum fecerat: postquam inter arenas radices quoque et herbae defecerant,*

apparuitque talium solitudo, decimum quemque sortiti, alimentum habuerunt fame saevius. Sic loco *animalium* bene Gronovius, plaudente Herodoto et probante. Corruptissima sunt Libanii Declam. XIX. t. I. p. 507. de Potidaeatis, semet ipsos, dum obsiderentur, depastis: *οὐδὲ*
326 *Καμβύσης εἰς τοσοῦτον ἢ κἀκεῖνον· ἐξ Αἰθιόπων ἐπανήγαγεν ἀρχόμενον τούτων τῶν κακῶν.* Suspicor fuisse *εἰς τοσοῦτον ἢ κἀκεῖνοι ἐμάνη· ἐξ Αἰθ. ἐπαν. ἀρχομένων* etc. *Neque adeo Cambyses, atque illi, insaniit: abduxit ex Aethiopum finibus copias, cum malorum ejusmodi,* h. e. *ἀλληλοφαγίας, initium esset.* Wess.

8. *οὕτω ἔπρηξε*] *Adeo cessit infeliciter* adversus Aethiopas suscepta expeditio. Nonnunquam utuntur in designanda calamitate verbo *πρῆξαι* simpliciter posito, mali ominis voce *κακῶς* omissa. Postquam triste fatum narrasset Anacharsidis Herodotus IV. 77., *οὗτος μὲν*, inquit, *οὕτω δὴ ἔπρηξε.* De Syracusanis navali praelio superatis Thucyd. VII. 24. *κατὰ τὴν ναυμαχίην οὕτως ἐπεπράγεσαν.* Demosth. pro Cor. p. 172. *εἰ μετὰ τῶν Θηβαίων ἡμῖν ἀγωνιζομένοις οὕτως εἵμαρτο πρᾶξαι*: ubi Schol. *πρᾶξαι* recte reddidit *δυστυχῆσαι.* Valck.

26 1. *Ὄασιν*] *Ὄασις* (sive *Αὔασις*, ut Strab. II. pag. 130. D. et XVII. 791. A.) docente eodem Strabone generale nomen est, quo in Africae partibus ab occidente Aegypti sitis insigniuntur *loca habitata*, vastis undique arenis latisque tractibus aqua carentibus circumdata. Confer quae de eodem vocabulo ex lingua Coptica, et generatim de Oasibus Langlès commentatus est in Adpendice II. ad *Voyage de Hornemann*, t. II. p. 343. seqq. Schweig.

Ib. *Σάμιοι τῆς Αἰσχριωνίης φυλῆς*] Narrat apud Etymologum p. 160, 22. Themistagoras, cum colonis Samum profectos Proclem et Tembriona, facta cum Caribus societate, Samum in duas tribus divisisse; quarum unam de fluminis nomine *Σχησίαν* dixerint, alteram de nomine urbis *Ἀστυπαλαίαν.* Hoc unico loco Berkelius inductus, *evidentissimum esse* scribit ad Steph. Byz. in *Αὔασις*, *in Herodoto reponi debere, Σάμιοι τῆς Σχησίης φυλῆς λεγόμενοι εἶναι*, aut *τῆς Σχησιονίης.* Neutra conjectura probabilis videbitur. Codex Etymologici ms. *Χήσιον* et *Χησίαν* exhibet; quam sinceram esse scriptionem contendit, Etymologi locum docte pertractans, Henr. Vales. in Exc. ex Dionys. Halic. p. 75. Una de duabus tribubus, ut a flumine *Χησία*, sib ab altero coloniae duce Tembrione *Τεμβριωνία* denominari potuit: sed hoc, litteras vulgatas propius accedens, aeque est incertum. Tribus, in quas populi quidam
327 fuere descripti, si Atticas excipias, raro memorantur veteribus. Valck. Themistagoras non Samiis, aucta eorum civitate et copiis florente, negat plures tribus; de primis initiis, cum Graecorum coloni Caribus, insulam possidentibus, miscerentur, memoravit. Qua re Aeschrioniae tribui, etsi alibi vix proditae, nihil officit. Confer Nicandri Alexiph. vs. 151. et Scholia, et infra c. 39. Wess.

Ib. *κατὰ Ἑλλήνων γλῶσσαν Μακάρων νῆσοι*] Forsan articulum codices agnoscent interjectum. *κατὰ τὴν Ἑλλήνων γλῶσσαν* scribi solet ab Herodoto: II. 30. et IV. 52. sed *κατὰ Ἑλλάδα γλῶσσαν* IV. 110. et VI. 98. Vulgatur in Aeliani Var. Hist. IX. c. 16. *αὐτὸ τοὔνομα (Μάρης) εἰς τὴν Ἑλλάδα, φασὶν, ἱππομιγὴς δύναται.* Ex Scaligeri Castig. in

Propert. p. 287. dudum recipi potuisset emendata lectio: εἰς τὴν Ἑλλάδα φράσιν. Scaligerana semper digna sunt, quae consideratius exigantur a literatoribus. Valck. De *Μακάρων νήσοις* vide Creuzeri Comment. Herodot. p. 89. seqq.

3. λέγεται δὲ τάδε ὑπ᾽ αὐτέων Ἀμμωνίων] Eleganter Seneca Quaest. Nat. II. 32. *Aliquando Cambyses ad Ammonem misit exercitum: quem arena Austro mota et more nivis incidens texit, deinde obruit.* Wess.

27 1. ὁ Ἆπις, τὸν Ἕλληνες Ἔπαφον καλέουσι.] Jam dixerat lib. II. cap. 153. conf. II. 38. Schweig.

28 1. οὐ λήσειν ἔφη αὐτὸν] *Non clam se fore dicebat, si manu tractabilis venisset ad Aegyptios Deus.* Χειροήθης, *mansuetus*, (τὰς χεῖρας προσφέροντα ὑπομένων, Xenophonti p. 438, 29.) movit mihi olim suspicionem, scriptum fuisse primum, ψαύσειν ἔφη αὐτοῦ *contrectaturum se* Deum manu tractabilem: ista quum dixisset ἐπάγειν ἐκέλευε τὸν Ἆπιν. Deinceps tradit Herod. e quali vacca nasci crederetur sacer iste vitulus; non e tauro, sed divinitus conceptus, genitali *lumine de coelo in vaccam delapso:* Αἰγύπτιοι λέγουσι, σέλας ἐπὶ τὴν βοῦν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ κατίσχειν, καί μιν ἐκ τούτου τίκτειν τὸν Ἆπιν. Ob rariorem usum τοῦ *Κατίσχειν* excitat Herodoti verba Eustath. ad Iliad. α΄. p. 100, 40. et Abresch. Dil. Thucyd. p. 460. Signa, quibus Apis a cultoribus agnoscebatur, hic etiam enarrata, variis disserendi praebuere materiem: videndus inprimis Jablonskius Panthei lib. IV. 2. quocum, ὑπὸ δὲ γλώσσῃ κάνθα-
328 ρον, corrigit et Wesseling. Diss. Herod. p. 173. merito laudans Comitis Cayli conjecturam, pro λευκὸν τετράγωνον, corrigentis λευκόν τι τρίγωνον. Apin Nili fuisse atque Aegypti foecunditatis symbolum Jablonski docuit: utrumque τρίγωνον illud expinxit. Aegypti figura traditur esse τρίγωνον et δελτωτὸν, Eratostheni Catast. c. xx. Theoni ad Arati Phaen. vs. 235. De foecunditatis imagine Porphyrius Eusebii Praep. III. p. 98. d. σπορᾷ καὶ γενέσει (ἀπένειμαν) φάλητα, καὶ τὸ τρίγωνον σχῆμα, διὰ τὸ μόριον τῆς θηλείας. Valck. De notis sacri hujus bovis Plinius VIII. Hist. Nat. c. 46. *Nodus sub lingua, quem cantharum adpellant.* Etiam Porphyrius apud Euseb. Pr. Evang. III. 13. Ἡλίου δὲ σημεῖον, τὸ μέλαν τοῦ σώματος, καὶ ὑπὸ τῇ γλώττῃ κάνθαρος. Wess. Vide Creuzeri Comm. Herod. p. 132.

29 1. παίει τὸν μηρόν] E vulnere contabuit et mortuus est tandem; ut Apin Cambyses occidisse dicitur Plutarcho de Is. et Os. §. 44. Aeliano Var. Hist. VI. 8. Postea temporis insaniam Cambysis superavit, sacro vitulo mactato, Artaxerxes Ochus; quem contemtum quum *asinum* dicaces vocarent Aegyptii, οἱ μέντοι ὄνος οὗτος, inquiebat, ὑμῶν κατευωχήσεται τὸν βοῦν, atque ita ἔθυσε τὸν βοῦν, narrante Plutarcho §. 31. e Persicis Dinonis, e quibus, sicut alia plurima quae nobis aliunde non innotuissent, sua hausit Aelianus Var. IV. 8. conf. idem de Nat. An. X. 28. et Maximus Tyr. XXXV. §. 1. Cambysis insanum facinus detestatus, utroque vir multo melior, Darius Hystaspis, populari superstitione scienter usus, Aegyptiorum sic sibi favorem conciliavit, ut illum unum omnium regum maxime coluerint et vivum et fato functum, teste Diodoro Sic. I. 95. vid. Polyaen. VII. cap. x. 7. Valck.

30 4. τῇ κεφαλῇ τοῦ οὐρανοῦ ψαύσειε] Induit hoc, iterum iterumque hac in narratione repetitum, proverbii speciem. Aristaenetus lib. I. Ep. XI. καὶ τὸ λεγόμενον δὲ [f. δὴ] τοῦτο, ἐδόκει τῇ κεφαλῇ ψαύειν τοῦ οὐρανοῦ. Aelianus Var. XII. 41. ὁ πόνος αὐτοῦ τοῦ οὐρανοῦ ψαύσειε, recte sic Faber et Perizonius. Parum discrepat Eunapii Vit. Aedesii p. 48. καὶ ἡ δόξα τῶν ἄστρων ἔψαυε: Libanii quoque, t. II. p. 115. B. καὶ πατέρων
329 ἀρεταὶ ψαύουσαι τῆς οὐρανίας ἀψῖδος. Cultum utrumque, atque hoc de fonte manans, sicuti Horatianum, *sublimi feriam sidera vertice.* Vide Barth. in Statii Theb. III. 155. WESS.

31 2. εἴρετο τοὺς βασιληΐους δικαστὰς] In Scholiis ad Lucian. de Sacrif. t. I. p. 530. responsum exhibetur judicum ad regis quaestionem. De *regiis* his *judicibus* agens Brissonius de Regn. Pers. I. p. 119. eosdem fuisse censuit apud Persas τοὺς περιχώρους δικαστὰς et τοὺς βασιλικοὺς, quos diversis his appellationibus distinguit Aelian. Var. I. 34. isthoc capite tribusque praecedentibus Persica tradens haud certe protrita: sed judices περιχώρους sive Dinon, seu alius, vocasse videtur, qui regionem peragrantes jus dicendo leviores forte controversias in pagis dirimebant; quales olim in Attica κατὰ δήμους δικασταὶ dicti, οἳ περιϊόντες κατὰ δήμους τὰ μέχρι δραχμῶν δέκα ἐδίκαζον, teste Aristotele ap. Harpocrat. et Polluc. VIII. 100. In Demosthenis Or. contr. Timocratem lectum olim Κατὰ δήμους δικαστὴς, non inventum Valesio, restitui debet p. 463. §. 176. ubi vulgatur κατὰ νόμους δικ. VALCK.

3. ἤ σφι παρευρεθῇ τι ἄδικον] Firmatur casu Sandocis, quem regium judicem Darius, ὅτι ἐπὶ χρήμασι ἄδικον δίκην ἐδίκασε, in crucem tolli jussit, VII. 194. WESS.

7. ἐρωμένην] Atossam intelligit, indice Schol. Luciani, idque liquet ex cap. 88. hujus Musae. Sororum Cambysis alteram, comitem in Aegyptum et deinceps uxorem, Libanius Antioch. p. 343. et Or. XXXII. p. 668. D. Meroën indigetat, haud scio unde edoctus. WESS.

32 1. ἡ δασεῖα εἴη καλλίων] Interpretamentum videtur, quod in codd. inventum a Galeo et Gronov. καλλίων: ab Herodoto scriptum, κότερα περιτετιλμένη ἡ θρίδαξ, ἢ δασεῖα ἐοῦσα (hoc e codd. reciperem), εἴη ἀμείνων· καὶ τὸν φάναι, δασεῖαν. Hoc in loco Ἀμείνων reddi potuit καλλίων, ut Ἄμεινον, κάλλιον, Hesychio, non vice versa. Quam περιτετιλμένην Herodotus, θρίδακα ἀπολελεμμέναν dixit Epicharmus Athen. II. p. 68. F. VALCK. Aliter de h. l. statuisset, puto, Valckenaerius, si omnes mss. in καλλίων consentire scivisset.

33 2. τὴν ἱρὴν ὀνομάζουσί τινες] Vulgus nimirum et superstitiosi, quo-
330 rum credulitatem et fraudes explodit Hippocrates in elegante commentario περὶ τῆς ἱερῆς νούσου, cujus ex pag. 308., disciplina certe, fluxit verissima sequens Scriptoris observatio. WESS.

34 1. τὸν ἐτίμα — καὶ οἱ] Vid. Matthiae Gr. Gr. §. 468.

3. φιλοινίῃ — προσκέεσθαι] Herod. I. 134. de Persis, οἴνῳ κάρτα προσκέαται. Athen. X. pag. 433. B. φίλοινός ἐστιν ὁ πρὸς οἶνον ἕτοιμος· — Νέστωρ προσέκειτο τῶν ἄλλων μᾶλλον τῷ οἴνῳ. Eamdem respiciens historiam, sua tamen aliunde repetiit, Seneca de Ira III. 14. *Cambysen regem nimis deditum vino* (φιλοινίῃ προσκείμενον) *Prexaspes unus ex carissimis monebat, ut parcius biberet; turpem esse dicens ebrietatem in*

rege, quem oculi omnium auresque sequerentur. Ex Herodoto historiam sumsisse Seneca videbatur Hartungo Locor. Memorab. Decur. II. cap. 2, 20. Valck.

5. *Νῦν ἄρα με φασὶ Πέρσαι*] πρὸς τὸν πατ. τελέσαι Κῦρον Reisk. et Abresch. pro ὥστε τελέσαι accipiunt recte, *ut ad patris exemplar perveniat*, sive *eum aequiparet.* Wess.

8. ἥσθη τε ταῦτα ἀκούσας] Verbis ἥδεσθαι, τέρπεσθαι, χαίρειν, quaeque his significatum habent contrarium, ἄχθεσθαι, λυπεῖσθαι, χαλεπῶς φέρειν, sic solent adjungi participia. Soph. Philoct. 879. ἥδομαι μέν σ᾽ εἰσιδών. vs. 673. οὐκ ἄχθομαί σ᾽ ἰδών τε καὶ λαβὼν φίλον. Diphilus Athen. II. p. 47. B. τέρπομαι γυμνοὺς ὁρῶν τοὺς ὀξυπείνους. Lysias pag. 153, 6. ἀκούων ἠχθόμην. Aeschini, atque eo etiam adhibitum Demostheni, dictum Euripidis e Phoenice, Ὅστις δ᾽ ὁμιλῶν ἥδεται κακοῖς ἀνήρ. Tyranni secundum Xenoph. in Hierone p. 531, 34. τοὺς ξένους δυνατωτέρους τῶν πολιτῶν ποιοῦντες ἥδονται. Valck.

35 3. ἀνασχίζειν αὐτὸν κελεύειν] Apud Senecam de Ira III. 14. *Cambyses intendit arcum, et ipsum cor adolescentis (id enim se petere dixerat) figit, recisoque* (rectius scribetur, et respondebit aptius ad verbum Graecum, *rescissoque) pectore haerens in ipso corde spiculum ostendit; ac respiciens patrem interrogavit, satis-ne certam haberet manum? At ille negavit Apollinem potuisse certius dimittere.* Dixisse patrem refert Herodotus, Δέσποτα, οὐδ᾽ ἂν αὐτὸν ἔγωγε δοκέω τὸν θεὸν οὕτω ἂν καλῶς βαλέειν. Subdit istis Philosophus: *Dii illum male perdant, animo ma-*
331 *gis quam conditione mancipium:* κακὸς κακῶς ὄλοιτο, τῇ ψυχῇ μᾶλλον δοῦλος ἢ τῇ τύχῃ. Valck.

Ib. *Τὸ βλῆμα*, H. Stephanus apud classicum auctorem exstare non arbitrabatur, Thes. t. I. p. 666., deposuit et Euripides in Suppl. vs. 330. et Philo Jud. de Exsecrat. p. 932. E. *Ἐπίσκοπα*, quod sequitur, Hesychius Glossis inseruit, explicuitque Alberti et Salmasius ad Achillem Tatium Amor. Clitoph. p. 578. Wess.

6. ὅμοια τοῖσι πρώτοισι] Fuit Persis in variis suppliciorum generibus recepta et sollemnis viventium crudelissima defossio, Nostro indice VII. 114., quam quidem ex Abrahami, filium divino jussu immolaturi, exemplo derivans Hyde Relig. Pers. c. 2. p. 30., a vero longe deflectit. Quantum enim distant *inmolare* et *humi* supplicii caussa *defodere?* Quin si aris mactatos inposuissent Persae, nihil ad Abrahamum, quippe Isacum non inmolantem, quod variis nationibus inpia olim suasit religio. Wess.

36 4. ὡς χρηστῶς μὲν τὴν etc.] Male de jussu κελεύων accipiunt; *suasorem monitoremque* requirit, sicuti supra πολλὰ κελεύων et passim alia. Wess.

5. ἀλλ᾽ οὔ τι χαίρων] Eadem verba legerat, e praecedentibus explenda, Herodotus in Euripidis Oreste vs. 1595. Supra I. 128. ἀλλ᾽ οὐδ᾽ ὣς ὁ Κῦρός γε χαιρήσει. T. Hemsterh. in Miscell. Obs. VI. p. 343. *Formula*, inquit, *loquendi*, *quamquam in speciem lenior*, *gravem habet magnique mali comminationem.* Nonnulla collegit D'Orvillius in Chariton. p. 641. Hic quoque dici potuerat: Ἀλλ᾽ οὔ τι χαίρων ταῦτα τολμήσεις λέγειν, sive συμβουλεύειν. In Messenicis Pausan. p. 332. egregius

ille patriae defensor Theoclus: Ἀλλ᾽ οὔτοι τὸν πάντα γε χρόνον χαίροντες καρπώσεσθε τὰ Μεσσηνίων. Vera vatem praedixisse demonstravit Spartanis Epaminondas. Valck. Nihil ista formula certius. Sophocl. Philoct. 1293. ἀλλ᾽ οὔτι χαίρων, ἢν τόδ᾽ ὀρθωθῇ βέλος. Oedip. Tyr. 372. ἀλλ᾽ οὔτι χαίρων δίς γε πημονὰς ἐρεῖς. Euripid. Orest. 1593. etc. Wess.

9. οὐ καταπροΐξεσθαι] Pro οὐκ ἀνατεὶ vel οὐκ ἀτιμωρητὶ, *non impune*, veteres etiam dixerunt οὐ προῖκα, Iones οὐ προΐκα, id est οὐκ ἀμισθὶ,
332 vel οὐκ ἀζημίως: *poena*, τιμὴ, *merces* erat flagitiis debita. Hinc Ionica manavit forma loquendi, οὐ καταπροΐξεσθαι, *non impune laturum*. Miror cur in notis ad Equites Arist. sub Casauboni nomine vulgatis, dicatur illud *Atticis scriptoribus familiare verbum;* quod apud nullum, quantum recordor, invenitur nisi Aristophanem. Quin imo plebs Attica duntaxat transsumsisse videtur in quotidianas jurandi formulas illud Οὔτοι καταπροίξει. Non nisi a jurantibus adhibitum invenietur, *ut tu istud*, ita me Jupiter amet, *non impune feceris*, vel *dixeris*, οὔτοι καταπροίξει τοῦτο δρῶν, aut λέγουσα ταυτί. vid. Arist. Vesp. 1357. Thesm. 573. Eq. 433. In eumdem sensum apud Herodot. semper verbum jungitur participiis: lib. III. c. 156. οὐ δὴ ἐμέ γε ὧδε λωβησάμενος καταπροΐξεται: *non sanequam impune feret quod me sic mutilavit:* cf. V. 105. VII. 17. Participii loco nominis pronominis-ve secundus casus accedens verbo vim indit *irridendi*, *insultandi*-ve, atque adeo etiam *despicatui habendi*. Mulier indignabunda in Vespis Aristoph. vs. 1387. οὔτοι, μὰ τὼ θεὼ, καταπροίξει Μυρτίας. Berglerus interpretatur: *Ita me divae ament*, *ut tu non impune illuseris Myrtiae*, et in Nub. vs. 1242. Scholiastes ad Eq. 433. optime cepit, οὐ καταγελάσεις μου χωρὶς ζημίας: adferens in eam rem Herodotea quaedam, et iambum Archilochi, restituendum ex Etymologo p. 689, 3. Ἐμεῦ δ᾽ ἐκεῖνος οὐ καταπροΐξεται: *non ille me* sic *impune spreverit*, infidus forte Lycambes. Valck.

37 2. Παταικοῖσι] De Pataicis Phoeniciis egregie, post Scaligerum et Bochartum, Stanleius ad Aeschyli vii. contr. Theb. 214. *In triremium proris locatos* Noster adseverat; ἐν ταῖς πρύμναις sive *puppibus* Scholiastes, nescio unde. An ἐν τῇσι πρύμνῃσι suo in codice vidit? Id suspicari proclive foret, nisi plura eaque absona, uti alias patefiet, adscripsisset saepe. Scholiasten Suidas solito more excerpsit, fortasse et Hesychius. Uterque Pataicos in puppe navium ponit, acriter correptus a Swintono, Dissert. de Num. Samaritan. et Phoenic. p. 60., ubi Sidoniorum in numo, modo vir doctus recte perspexerit, navis prora deos tutelares, sive Pataicos, ostentat. Wess. Conf. Ruhnkenii opuscula t. I. p. 416. ed. Bergman.

333 3. ἐγὼ δέ οἱ σημανέω] Mutari Aldinum haud debuerat. Ex Medicei scriptura τῷδε σημανέω, *illi declarabo*, formavit Abreschius. Vide hoc I. 75. τὴν ἐγὼ — σημανέω: et IV. 99. ἐγὼ δὲ ἄλλως δηλώσω. Alia non stipo. Id adjungere alienum non erit, πυγμαίου ἀνδρὸς μίμησιν Gutberlethum de Myst. Deor. Cabir. cap. vi. p. 43. vertisse *fortis* sive *robusti viri imaginem*, caussa ex conparatione cum Vulcano, fabro, et propterea robusto admodum, sumta, tum quod πυγμαῖοι in Graecis

Ezechiel. XXVII. 11. sint viri membris torosis. Verum Vulcani statuae fuerint-ne ea, quam fingit Herodoti aevo forma, quis docebit? nam *πυγμαῖοι* ex Ezechiele nihil ad istos homunciones. Aquila, doctus interpres, sed verbum verbo reddere suetus, גמדים *Gammadim* Prophetae, quia גמד *cubitus*, *πυγμαίους* fecit, secutique Latini sunt, praebita multis errandi ac cavillandi ansa. Wess. — Qui primus *ὧδε* pro *ἐγὼ δὲ* hic scripsit, eum turbaverat *δὲ* particula, in posteriore orationis membro ex priore repetita; quae quidem hominem in Herodoti aliorumque Graecorum scriptorum lectione paululum versatum morari non debebat. Schweig.

38 2. *εἰ γάρ τις προθείη*] Respicit, ut Herodoti plura, Sophista in Diss. *περὶ Καλοῦ καὶ αἰσχροῦ*, in Fragm. Pythagor. pag. 715. docens, *non eadem omnibus esse honesta atque turpia, sed omnia majorum institutis judicari*, sicuti loquitur Corn. Nepos. Quibus adsuevimus usu diuturno, natale solum, patriae leges, atque instituta majorum, prae aliis pulcra videntur hominibus, ut naturae, sic receptarum consuetudinum tenacissimis. Vel hoc solum, Herodoto judice, Cambysen argueret dementiae, quod Aegyptiorum sacris violatis religiosos ritus habuerit ludibrio. Valck.

8. *Νόμον πάντων βασιλέα φήσας*] Pindari petitum e carmine perdito dictum primus e nostris scriptoribus adhibuit post Herodotum Plato Gorgia p. 484. B. atque hinc etiam criminandi Platonis arripuit occasionem Aristides in altera orationum, quas opposuit Gorgiae tom. III. pag. 89. Meminisse debuerat Sophista, saepius in Politicis de Lege graviter disputantem Platonem ista tamen Pindari nuspiam alibi laudasse, praeterquam in Gorgia; hic autem non e sua vel Socratis
334 sententia loquentem Philosophum, adversarium, quem refutat, Calliclem ista facere dicentem; ut et alia, a quibus Machiavellus et Hobbesius non valde dissentirent. Pindari locus, e Scholiis aliquando supplendus ab editore, in Platone sic mea poterit opinione partim ex Aristide restitui: *Νόμος ὁ πάντων βασιλεὺς, θνατῶν τε καὶ ἀθανάτων, ἄγει δικαιῶν τὸ βιαιότατον ὑπερτάτᾳ χερί. Τεκμαίρομαι ἔργοισιν Ἡρακλῆος, ἐπεὶ ἀπριάτας* (nempe *Γηρυόνου βόας ἀπήλασεν.*) Quae dici possent in hanc sententiam locus non admittit. Suspicor illa Calliclem atque alios etiam abusos, omissis, quae poëta, laudator aequi bonique, his adjecerat vicina. Priora Pindari verba, *Νόμος πάντων βασιλεὺς*, aut his paulo plura, forsan e Platone petita, adhibuerunt Chrysippus, Plutarchus, Dion Chrys., Clemens Alex. et Jamblichus, quorum mihi loca haec scribenti versantur ob oculos. Verius Pythagoreis lex aeterna naturae, sive recta ratio, dicebatur *πατὴρ καὶ ἡγεμὼν τῶν γεγραμμένων νόμων*: atque amplissimi nominis honore dignus *Βασιλεὺς, νόμος* iisdem vocabatur *ἔμψυχος*. Talem humanis legibus superiorem in sua civitate desiderabat Plato, qui hinc in Politico p. 294. A. *ἄριστον*, ait, *οὐ τοὺς νόμους ἐστὶν ἰσχύειν, ἀλλ᾽ ἄνδρα τὸν μετὰ φρονήσεως βασιλικὸν*, qualem isthoc dialogo, e fonte Pythagorae petito, describit; quippe qui posset, ubi res ita postularet, imitatus optimum universi regem Deum, *τἀπιεικῆ πρόσθεν ἡγεῖσθαι δίκης*, ut loquitur Euripides in Eclogis Stob. Grot. p. 125. sive *τῷ ἐπιεικεῖ λεγομένῳ δικαίῳ τὴν*

ἀυστηρὰν τῶν νόμων φωνὴν παραμυθεῖσθαι: ut inquit Sopater in aureis illis de Magistratu bene administrando praeceptis, Stob. Flor. p. 314. VALCK.

Ib. Νόμον πάντων βασιλέα] Poëtae hoc scito nihil celebrius. Plutarchus, Aristides, Clemens Alex., Jamblichus, et hoc de genere alii laudarunt frequenter. Eorum exscribere verba supersedeo: habent docti viri ad Clement. Strom. I. p. 427., Wetsten. in S. Jacobi Epist. c. II. 8. et Jo. Alberti ad Hesych. Νόμος. Non omnium tamen, qui utuntur, idem sensus, idemque institutum. Herodotus intelligit *mores longa adsuetudine valentes et dominantes*, quantumvis pravos et inhumanos. Pindarus, si Platonem in Gorg. p. 484. audimus, isto ὁ νόμος πάντων βασιλεὺς θνατῶν τε καὶ ἀθανάτων voluit aliud, et quidem,
335 *aeterna lege immortales mortalesque constringi*, cedereque adeo debiliores robustioribus, superioribus inferiores oportere. Refer huc elegantem Fraguerii dissertationem, Histor. Acad. Inscript. t. III. p. 165. WESS. Consule Heynii Pindarum, vol. III. P. I. p. 76. et seqq. SCHW.

39 2. ξεινίην Ἀμάσι — συνεθήκατο] Sit-ne ξεινίη Ionici sermonis, haereo. Πτωχηΐης, cum hac voce a Gronovio I. 80. compositae, ratio est diversior, sicuti εὐσεβηΐης, ἀληθηΐης, στρατηΐης et similium. Unquamne φιλίη Ionum ore φιληΐη sonuit? Ξεινίην Herodoti Musae norunt duntaxat. Sed hoc, quum πολεμήϊα et ξυνήϊα (de quibus Eustath. in Hom. p. 233, 29 = 177, 1.) poëtae non refugerint, urguere detrecto. WESS.

4. χιλίους τοξότας.] Videri potest numerus justo minor, praesertim si conferas cap. 45. Monuerant etiam Reisk. et Larcher. SCHW.

Ib. ἔφερε δὲ καὶ ἦγε πάντας] Callidum et iniquius Polycratis commentum Polyaenus describit I. 23, 1. ἔδοξεν εἶναι στρατηγικὸν, εἰ κατάγοι κατὰ τῶν φίλων, ὡς εἰ ἀπαιτούμενα λαμβάνοιεν φιλοτέρους ἕξει· οὐδὲν δὲ λαβὼν, οὐκ ἂν οὐδ' ἀποδοῦναι δύνασθαι: sed verbis non usquequaque sanis. Berglerus ex Casauboni conjecturis εἰ φέροι καὶ ἄγοι τὰ τῶν φίλων, ut Herodoteis congruant, adripit et defendit. Lenior et salubrior longe Valesii et Masvicii medicina est, εἰ κατάγοι καὶ τὰ τῶν etc. *si amicorum bona suos in portus deveheret.* Κατάγειν τὰ πλοῖα docte Harpocratio explicuit, κατάγειν τοὺς ἐμπόρους et τὰ τῶν πόλεων Valesius ad istius Lexic. p. 43. et Dounaeus Prael. Demosth. p. 184. Ceterum fratres Polycratis Polyaenus Sylosonta et Παντάγνωστον nominat. WESS.

6. ἐν δὲ δή] Vid. Matthiae Gr. Gr. §. 289.

40 3. Ἄμασις Πολυκράτεϊ] Graecorum studiosissimus literas forte dederit Amasis in Graeciam: Polycrates Amasi Pythagoram epistola scripta commendasse traditur Diogeni Laert. VIII. 3. Sed quam velut Aegyptii regis ad Biantem scriptam exhibet Plutarchus in Convivio VII. Sap. p. 151. B. illa aeque censeri poterit Amasis epistola, atque haec apud Herodotum, per τὸ ἐξ Αἰγύπτου νουθέτημα designata Maximo Tyr. XXXV. 2. in qua sic parum considerate fingitur loquens
336 Amasis, ac si Solonem audiisset in aula Croesi verba facientem. *Mihi*, inquit Amasis Herodoti, *nimia felicitas tua non placet*, τὸ θεῖον ἐπισταμένῳ ὡς ἔστι φθονερόν. Ejusdem Solon I. 32. se dicit ἐπιστάμενον τὸ θεῖον πᾶν ἐὸν φθονερόν. *In omnibus rebus ante fortunatum neminem se*

norisse narrat Amasis, *ὅστις ἐς τέλος οὐ κακῶς ἐτελεύτησε πρόῤῥιζος*: *omnium finem respiciendum* Solon monebat, *πολλοῖσι γὰρ δὴ ὑποδέξας ὄλβον ὁ θεὸς προῤῥίζους ἀνέτρεψε.* Qui Solonis illud cum Croeso colloquium, hanc etiam confinxit epistolam Herodotus; ab illis hoc nomine non facile reprehendendus, qui historiae cursum orationibus interjectis sibi libenter patiuntur ab historicis Graecis et Latinis interrumpi; quibus excipi prorsus hac in parte posset Siciliensis Diodorus, si per Messenios Cleonnin et Aristomenem, Nicolaum et Theodorum Syracusanos liceret. Valck.

Ib. *ὧδε λέγει*] Nihil simplicius et per Orientem olim probatius hac in epistolis et regum edictis formula. *Ὀροίτης Πολυκράτεϊ ὧδε λέγει*, c. 122. hujus Musae. Xerxes in Thucyd. I. 129. *Ὧδε λέγει βασιλεὺς Ξέρξης Παυσανίᾳ.* Rabsaces ad Hierosolymitanos II. Reg. XVIII. 31. כה אמר מלך אשור, *τάδε λέγει βασιλεὺς τῶν Ἀσσυρίων*, sicuti IX. 140: *Μαρδόνιος τάδε λέγει.* Quam dictionis simplicitatem H. Steph. et Raphelius inlaudatam noluerunt. Wess.

Ib. *τὸ θεῖον — ἐστὶ φθονερὸν*] Veriorem huic sententiam Platonis opposuit atque egregia notavit Wesseling. supra ad I. 32. Istius modi Historicorum dicta minus etiam videbuntur invidiosa cogitanti, *τὸ θεῖον Deum* esse *ultorem*, *φθόνον vindictam divinam*, vulgo dictam *νέμεσιν.* Quos Deus sequitur ultor, superbis videtur diciturque *φθονερός.* Talis Croeso videri poterat, quando hunc *ἔλαβε ἐκ θεοῦ νέμεσις μεγάλη* lib. I. 34. vid. finis libri IV. Permutantur in quibusdam ista duo locutionibus. Qui suspicionem amoliebantur arrogantiae, ut notum, *οὐ νέμεσις* dicebant, vel *οὐ φθόνος*: vid. Elsner. in Jacobi Ep. IV. 5. *προσκυνῶ τὴν Νέμεσιν*, sive *τὴν Ἀδράστειαν.* Bergler. ad Alciphr. p. 139. et D'Orvill. in Charit. p. 332. Rarius illud Sophoclis Philoct. 773. *Ἰδοὺ, δέχου παῖ, τὸν φθόνον δὲ πρόσκυσον.* Apud Livium V. 21. M. Furius Camillus *dicitur precatus esse, ut si cui Deorum hominumque*
337 *nimia sua fortuna populique Rom. videretur, ut eam invidiam lenire suo privato incommodo, quam minimo publico populi Rom. liceret.* In ejusdem lib. X. 13. Q. Fabius Maximus *se* dicebat *Fortunam ipsam vereri, ne cui Deorum nimia jam in se, et constantior, quam velint humanae res, videatur.* Diodor. Sic. XIII. 21. *προσκυνοῦντες τὴν Τύχην, μηθὲν ὑπὲρ ἄνθρωπον πράξητε.* XI. 92. *τὴν Τύχην καὶ τὴν Νέμεσιν τῶν θεῶν ἐντρέπεσθαι.* Superbiae atque arrogantiae vindex in talibus vocatur non tantum *ἡ Νέμεσις*, *ἡ Ἀδράστεια*, *ὁ Φθόνος*, *ἡ Τύχη*, sed et *ἡ Δίκη*, *ὁ Θεὸς*, sive *τὸ θεῖον.* Aristidi t. II. ed. Jebb. p. 436. *Νέμεσις καὶ Δίκη* dicuntur *οὐκ ἐῶσαι μείζω τῆς φύσεως φρονεῖν*, (*supra hominis fortunam se efferre:*) *ἀλλὰ ῥᾳδίως μικροὺς ἐκ μεγάλων ποιοῦσαι.* Id ipsum *ὁ θεὸς* facere dicitur Jasoni Thessalo Xenophontis *Ἑλλ.* VI. p. 350, 9. Conf. *Κυρ. Παιδ.* V. p. 70, 29. *Ἀναβ.* VI. p. 223, 3. Nicias in Thucyd. VII. 77. *εἴ τῳ θεῶν ἐπίφθονοι ἐστρατεύσαμεν, ἀποχρώντως ἤδη τετιμωρήμεθα.* vid. Herodot. VIII. 13. Valck.

4. *ἢ εὐτυχέων τὰ πάντα*] Herodotus, Homerum suum imitatus, scripsit: *βούλομαι — τὸ μέν τι εὐτυχέειν τῶν πρηγμάτων, — ἢ εὐτυχέειν τὰ πάντα.* Hujus quidem in istius modi locutionibus voculae *μᾶλλον*, et *magis*, omissae exempla, saepius e Graecis et Latinis scriptoribus

accumulata, non requirent Herodoti lectores: hic tamen, quod fatendum est, *μᾶλλον* verbo *βούλεσθαι* saepius adjecit; neque loci recordor, in quo supplendum illud reliquerit: nam generis est paulo diversi IX. 29. *ἡμέας δίκαιον ἔχειν τὸ ἕτερον κέρας, ἤπερ Ἀθηναίους*: quale hoc Plauti Rud. IV. 4, 70. *Tacita bona est mulier semper quam loquens;* quaeque dedit ad Livii lib. V. 21. J. F. Gronovius. Valck.

5. *Εἰς τέλος, tandem,* aut *παντελῶς*, tritum satis. Conf. ad Diodori III. 40. p. 207. Wess.

41 1. *ἀσηθείη*] *Ἀσᾶν* et *ἀσᾶσθαι* saepe Hippocrates de fastidio et tristitia: *ἀνιᾶται καὶ ἀσᾶται παρὰ καιρὸν* Morbi Sacr. p. 209., quae repetuntur, sed hinc sumta, in Fragmento *περὶ Μανίης* p. 1286. Theognis 659. *Μηδὲν ἄγαν χαλεποῖσιν ἀσῶ φρένα: ne crucia mentem difficilibus.* Iterum versu 983. *ὅταν τὸν θυμὸν ἀσηθῇς, ubi tristi fueris animo.* Debentur Theognidis haec Arnaldo Animadv. c. XXIX. p. 161. quem vide. Wess.

338 2. *σμαράγδου μὲν λίθον ἐοῦσα*] Plinius de gemma Nat. Hist. XXXVII. c. 1. *Sardonychem eam gemmam fuisse constat: ostenduntque Romae, si credimus, in Concordiae delubro, cornu aureo Augusti dono inclusam.* Sequitur Solinus, uti solet, c. 33. sed, quod Salmasius et Bochartus docuerunt, errantem. Herodotum hac aemulatur in re Pausanias VIII. 14. et Tzetzes Chil. VII. Hist. 121. recte Theodorum Teleclis filium perhibentes, qui Rhoeci filius aliis; uti Diodoro extremo libro primo. Leopardus Emend. X. 25. bene de veterum hoc dissensu. Wess.

Ib. *ἔργον Θεοδώρου τοῦ Τηλεκλέους*] Teleclem duobus in locis Pausanias adfirmabit lib. X. 38. et VIII. 14. ubi haec respicit Herodotea: *Θεοδώρου δὲ ἔργον ἦν καὶ ἐπὶ τῆς λίθου τῆς σμαράγδου σφραγὶς, ἣν Πολυκράτης ὁ Σάμου τυραννήσας ἐφόρει τε τὰ μάλιστα, καὶ ἐπ᾽ αὐτῆς* (lege *αὐτῇ*) *περισσῶς δή τι ἠγάλλετο.* Rhoecus istis in locis Pausaniae memoratus, amicus Theodori, filiis suis indidisse videtur nomina Teleclis et Theodori: atque hos esse suspicor Diodoro I. 98. aliisque memoratos: vid. Wessel. ad Diod. et Junius in Catal. Artif. p. 210. Valck.

42 2. Valla liberius *χωρήσαντος δέ οἱ τούτου a janitore permissus* expressit: nam *συγχωρήσαντος δέ οἱ τοῦ πυλουροῦ* in schedis offendisse, si quidem nullum in S. et V. talis scripturae vestigium, ad credendum difficile est. *Χωρέειν* et *προχωρέειν* de *feliciore successu* Musae amant, V. 62. VII. 10, 2. VIII. 102. etc. Wess.

4. *μέγα ποιεύμενος ταῦτα*] Rapitur animus in partes, hoccine retineat, an S. V. *μεγάλα ποιεύμενος*, cui IX. 110., ipsis dissentientibus, locus est. Dedit II. 121, 4. *τὴν κεφαλήν μιν κόπτεσθαι μεγάλα βοῶντα.* Habet Polyaenus VII. 10, 8. p. 629. *καὶ μεγάλα ἀναγελάσας* Poëta Il. *ν*. 282. *ἐν δέ τε οἱ κραδίη μεγάλα στέρνοισι πατάσσει.* Tum Euripid. Androm. 188. *οἱ γὰρ πνέοντες μεγάλα.* Quae dictionem satis adfirmant. Egit d'Orvillius super eadem ad Chariton. lib. VII. p. 595. Wess. Variare orationem amat Noster: quare facile credas, placuisse nunc ei *μέγα* in sing. cum plurali *ταῦτα* construere. Praeterea credibilius est, *μέγα* hic a nonnullis in *μεγάλα* mutatum esse, quam vicissim. Schweig.

339 6. *οἷα καταλελάβηκε*] Una litera verbum auctius hic non spernerem: *τὰ ποιήσαντά μιν οἷα καταλελαβήκεε, quae facienti qualia sibi accidissent:*

exempla praebet Portus in εε. Alibi λελάβηκε et καταλελάβηκε recte leguntur apud Herod. III. 65. VIII. 122. IX. 59. [60.] Flexus est Ionicus. Pherecydes Laërt. I. 122. νοῦσός με καταλελάβηκε. προσλελάβηκας habet Eusebius Stobaei, p. 309, 48. ubi γενόμενος mutandum est in πενόμενος. Λελάβημαι frustra quaeras in Euripidis Bacchis, designatis in Bibl. Coislin. p. 482. Archimedes in Arenarii fine, τοῖς μεταλελαβηκότεσσιν opponit τοὺς μὴ κεκοινηκότας τῶν μαθημάτων, quibus veracissima sua decreta negat εὔπιστα φανησεῖσθαι: sic enim scribendum est pro φανήσειν, ut λαμψεῖσθαι pro λαμψεῖν ὁ δὴ, in Ocello Lucano Stobaei, Ecl. p. 45. vs. 2. Valck. — Apud Stobaeum, neglecta dialecti ratione, λήψεσθαι edidit Heeren t. I. P. 1. p. 424. ut est in ed. Galei p. 514. Schweig.

Ib. καταλελαβήκεε] Vid. Etymologus p. 386, 28. Mox ἐς Αἴγυπτον ἐπέθηκε, videlicet τὴν ἐπιστολὴν, aut τὰ γράμματα. Sic enim plenius alii. Thucydides I. 129. ἐς Βυζάντιον ἐπιστολὴν ἀνεπετίθει αὐτῷ. Vide Suidam in Ἐπιθεὶς et Ἐπιθήσειν, et ad lib. V. 95. Wess.

6. γράψας δὲ ἐς Αἴγυπτον ἐπέθηκε] Reddi debet: *tradidit epistolam in Aegyptum perferendam*, sive *traditam misit in Aegyptum.* Commodum Harpocration in Ἐπιθέτους ἑορτάς· λέγειν, inquit, ἦν εἰθισμένον, Ἐπέθηκεν ἐπιστολὴν, ἀντὶ τοῦ παρέδωκεν, Cratinum excitans testem et Demosth. pro Chrysippo: postrema Suidas et Etymol. omiserunt. In Demostheneis illud non invenerat Vales. olim lectum p. 542, 41. οὐ τὰς ἐπιστολὰς ἀπέδωκας αὐτοῖς, ἃς ἡμεῖς (*ego et frater*) ἀπεδώκαμεν: nam dubium erit nemini, quin ex Harp. corrigendum sit ἃς ἡμεῖς ἐπεθήκαμεν, *quas nos tibi* in Bosporum *deferendas dederamus.* Supra p. 540, 11. *venit* εἰς τὸν Βόσπορον *Phormio* ἔχων ἐπιστολὰς, ἃς δέδωκ' αὐτῷ ἀπενεγκεῖν τῷ παιδὶ τῷ ἐμῷ, παραχειμάζοντι ἐκεῖ. Contractam loquendi formam Pausanias explicuit IV. p. 334. ubi heroum optimi consilia proditorum inter Graecos exemplar Aristocrates ἐγγράψας βιβλίῳ καὶ τὸ βιβλίον ἐπιθεὶς τῶν οἰκετῶν *fidissimo* πρὸς Ἀνάξανδρον ἀπέστελλεν ἐς Σπάρτην: paulo
340 post scribendum putem τὰ ἀντεπεσταλμένα, quae dici quoque possent ἀντεπιτεθειμένα. Vid. Harpocr. in Ἀντεπιτίθησιν et notas ad Thom. Mag. in Ἐπέθηκά τινι ἐπιστολήν. Valck.

43 2. τοῦδε εἵνεκα] Synesius Epist. XLVI., Amasidis institutum haud probans, id laudat, quod Polycratis calamitati, si ea amicitiae renuntiationem antevertisset, lacrymas non fuisset negaturus, κήρυκα πέμψας τὴν φιλίαν ἀπείπατο, δῆλον ἐποίησεν, ὅτι κἂν ἐδάκρυσεν, εἰ προὔλαβεν ἡ συμφορὰ τὴν απόῤῥησιν. Wess.

45 1. ὑπὸ Πολυκράτεος, Ἐν Καρπάθῳ Valla *in Carpathio mari* rectissime. Tritum dicendi genus Perizonius, Gronovius, Dukerus abunde declararunt. Ecce tibi hoc Diogenis Laertii I. 81. χρόνῳ δ' ἐν ταῖς Ἀθήναις — τοῦ τρίποδος εὑρεθέντος ὑπὸ τῶν ἁλιέων, h. e. *in mari, quod Athenas aliuit*, περὶ τὴν Ἀθηναίων θάλασσαν scripsit sect. 31. Strabo de Caesaraugusta II. p. 246. B = 162. D. ἦν ἔφαμεν ἐν τῷ Ἴβηρι ἱδρῦσθαι: ubi vir magnus ἐπὶ τῷ, scriptore in praecedentibus praeeunte. At idem I. p. 64. C = 38. A. οὔτε γὰρ ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς θαλάττῃ οἰκοῦσί τινες Αἰθίοπες, mare nostrum sive mediterraneum non accolunt Aethiopes. Wess. — Conf. ad II. 163. notata. Schweig.

3. *παραστήσασθαι*] Laxius est, *ad expellendum*. Thucydidis καὶ πολιορκίᾳ παρεστήσαντο Schol. recte explicant ἐδούλωσαν, I. 98. et 124. Suidas in *Παρίστημι* ex Procopio, ut opinor, ὧν τὰ μὲν βίᾳ ᾕρει, τὰ δὲ ὁμολογίᾳ παρίσταιο. Is certe Bell. Vand. I. 3. ἐπεὶ οὐδὲ βίᾳ, οὐδὲ ὁμολογίᾳ— παραστήσασθαι οἷοί τε ἦσαν. Lege Schol. in Sophoclis Oedip. Colon. 909. et Wasse Addend. Thucydid. p. 667. WESS.— Conf. III. 13. SCHWEIG.

5. ἢν ἄρα προδιδῶσι οὗτοι] *Προδιδῶσι* πρὸς τοὺς etc. idem est, ac inita proditione transfugiant. [Conf. V. 113.] Congruit ἐβουλεύοντο ἐκλιπεῖν τὴν πόλιν ἐς τὰ ἄκρα τῆς *Εὐβοίης*, VI. 100. et de Thespiensibus αὐτέων ἐκλελοιπότων ἐς τὴν *Πελοπόννησον*: quibus citra talem ellipsin tenax gratia non perseverabit. WESS.

46 2. τὰ μὲν πρῶτα λεχθέντα] Si Plutarcho fides, responderunt Samiis Lacones, τὰ μὲν πρῶτα ἐπιλελάθαμες, τὰ δὲ ὕστερα οὐ συνήκαμες, διὰ τὸ
341 τὰ πρῶτα ἐπιλελᾶσθαι, Laconic. Apophthegm. p. 232. D.; quorum postrema Spartanam fortassis breviloquentiam dedecorant, reliqua pondus addunt atque auctoritatem scripturae codicum S. et V. WESS.

Ib. τὸν θύλακον ἀλφίτων δέεσθαι] Melior meo judicio vetus est lectio: τὸν (id est τοῦτον) ἀλφίτων δέεσθαι, aut, quod hic praetulerim, τόνδε: nempe δεικτικῶς, *huncce*, *quem digito monstrabant*, *saccum inanem farina indigere*, atque adeo tacendo dicentes: Ὡς ἄλφιτ᾽ οὐκ ἔνεστιν ἐν τῷ θυλάκῳ. Illud τόνδε et τουτονὶ sic in primis comoedia frequentat. In Aristoph. Nub. 1145. τουτονὶ πρῶτον λαβέ: Bergler. *istum saccum farinae prius accipe*. Schol. θύλακον ἀλφίτων δίδωσιν αὐτῷ Vulgatur in Av. 443. Μήτ᾽ ὀρχίπεδ᾽ ἕλκειν, μήτ᾽ ὀρύττειν. Χο. Οὐ... που Τὸν, οὐδαμῶς. Quibus non est ignota comoediae petulantia, Τόνδ᾽ οὐδ. scribendum esse fatebuntur. Neque in Comicis tantum Tragicisque, sed et in Oratoribus et Historicis multa pendent ab actione animo repraesentanda. Exemplo sit notum illud, quod perhibent statuae monumenti Sardanapali inscriptum, Ἔσθιε, πῖνε, παῖζε, ὡς τἄλλα τούτου οὐκ ἄξια apud Athen. XII. p. 530. c., qui ad τούτου recte scribit, τοῦ ἀποκροτήματος ἔοικε λέγειν: *celera hujus non facio*, *digitorum crepitus* nimirum: quae leguntur alibi, istius τούτου sunt interpretamenta; vid. Bouhier *Diss. sur Sardanapale* p. 384. Ista prostant in Append. Vatic. Prov. p. 312. τὸ ἐφεστὸς τῷ μνήματι ἄγαλμα, ὑπὲρ τῆς κεφαλῆς ἔχον τὰς χεῖρας, πεποίηται ὥστ᾽ ἀναπολήχουν τοῖς δακτύλοις: corrigo, ὥς τινα ἀποτελοῦν ἦχον τοῖς δακτύλοις[f]. Eadem hac opera in Schol. ad Arist. Ran. vs. 944. γρύξοντας οὐδὲ τουτί: emendari poterit, εἰκὸς αὐτὸν ἀποκροτοῦντα τῷ δακτύλῳ δεικνύειν τὸ, οὐδὲ τουτί: vulgatur ἀποραχτοῦντα. VALCK.

3. τῷ θυλάκῳ περιεργάσθαι] Frustra H. Stephanus ad haec adhaesit, mutila arbitratus. Diogenes, luxum Socrati exprobrans, περιεργάσθαι γὰρ καὶ τῷ οἰκιδίῳ καὶ τῷ σκιμποδίῳ, *nimium fuisse* aiebat *in*

f At vide Suidam in *Σαρδαναπ.* et in Ἀναπολήκοῦν, quod ipsum quidem verbum cum sua interpretatione in Kusteriana Suidae editione temere praetermissum est; tum confer Hesychium voc. Ἀπελήκησεν et Ἀπολάκημα: intelligesque nimis violentam et arbitrariam esse emendationem a viro doctissimo propositam, satisque fuisse ὥστ᾽ ἂν ἀπολήκοῦν corrigere, coll. H. Steph. Thes. voc. *Λακεῖν*. SCHWEIG.

642 *parva domo et lectulo*, apud Aelian. Var. IV. 11. Non alia Laconum sententia. Samii panarium, et vacuum quidem, in medium collocarant: addiderant, *τὸν θύλακον ἀλφίτων δέεσθαι.* Id Spartani dictum nimiae loquacitatis damnant: *satis* enim *fuisse ostensum panarium.* Res manifesta ex Sexto Empir. est lib. II. adv. Mathemat. [§. 23.] p. 293., ubi Chiorum legatus, cum alius in petendo ob multum loquentiae frumento repulsam Lacedaemone tulisset, *κενὸν θύλακον* porrigens, insuper *ἀλφίτων αὐτὸν δεῖσθαι*, prorsus ut Samii, adjungit. At illi oratorem reprehendunt *ὡς ἀδολέσχην*, *tanquam nimis garrulum. ἀποχρώντως γὰρ κενὸς δειχθεὶς ὁ θύλακος ἐσήμηνε τὴν τῶν Χίων αἴτησιν.* Sic Sextus. Wess.

47 2. *οὐκ οὕτω τιμωρῆσαι*] Vellem codd. praeberent, *οὐκ οὕτω τιμωρίης δεομένοισι Σαμίοισι ἐστρατεύοντο, ὡς τίσασθαι βουλόμενοι*, *non adeo Samiis, ut vindictae sumendae cupidis auxiliarentur, quam ut ipsi vindicarent injuriam sibi illatam.* Apud Plutarch. t. II. p. 859. c. dixisse feruntur Lacedaemonii, *ὡς οὐ βοηθοῦντες, οὐδ᾽ ἐλευθεροῦντες, ἀλλὰ τιμωρούμενοι Σαμίους στρατεύσαιντο.* *Auxilium alteri ferre in injuria propulsanda* dicitur *τιμωρεῖν*, *ἀμύνειν*, et *ἀρήγειν*: sed *τιμωρεῖσθαι*, *τίσασθαι*, *ἀμύνεσθαι*, et *ἀλέξασθαι*, significant *sibi illatam vindicare.* Illud Herodoti haud tritissimum, *οὐκ οὕτω — ὡς βουλόμενοι*, quantillum fuisset Gronovio, lectoribus conmendasse simillimis aliquot locis designatis e III. 120. VI. 61. VI. 108. *οὐ κατὰ εὐνοίην οὕτω, ὡς βουλόμενοι.* Valck.

3. *καὶ ζώων ἐνυφασμένων*] Haec redarguunt Pliniana Hist. Nat. VIII. 48. *Plurimis vero liciis texere, quae Polymita appellant, Alexandria instituit:* magis etiam Is. Vossii conjecturas de Judaeis Alexandrinis, talis *ὑφαντικῆς* auctoribus, et monstra fabulosaque animalia, *cujusmodi erant Cherubini et Seraphini*, ut scribit, intexentibus; ad Catull. p. 196. Ars enim in Aegypto Alexandria multo vetustior, et, quae Judaeis adfricantur, sine locuplete teste. Verum ista hujus non sunt temporis et loci. Meliora Plinii de thorace Amasidis Minervae sacrato, lib. XIX. c. 1. et Aelian. Nat. An. IX. 17. in quo *Ἄμασιν* ex *ἄσμασιν* praeclare Trillerus extudit. Wess.

48 3. *παῖδας τριηκοσίους* etc.] Inmanem hanc crudelitatem Plinius Nat.
643 Hist. IX. 25. et Diogenes I. 95. obliti non sunt; de nobilium numero puerorum nihil. Plutarchus et mssti in *trecentis* acquiescunt, a quibus nihil dissentio. Wess.

49 2. *εἰσὶ ἀλλήλοισι* etc.] Nota quidem Graeca locutio, *διάφοροι ἐτύγχανον ἐόντες*: sed nondum exputo, quid sibi velint ista, *εἰσὶ ἀλλήλοισι διάφοροι ἐόντες ἑωυτοῖσι.* Ponuntur ab Herodoto valde vicina, *ἔστι — ἐοῦσα*, *ἦν — ἐών*, et similia; sed de rebus tamen diversis: IV. 46. IV. 147. et 175. Lib. VI. c. 52. de Eurysthene et Procle, *τούτους*, inquit, *ἀνδρωθέντας, αὐτούς τε ἀδελφεοὺς ἐόντας, λέγουσι διαφόρους εἶναι τὸν πάντα χρόνον τῆς ζόης αὐτέων ἀλλήλοισι.* Ad istam rationem si hic legeretur, *νῦν δὲ αἰεὶ, ἐπεί τε ἔκτισαν τὴν νῆσον, εἰσὶ ἀλλήλοισι διάφοροι, ἐόντες ἑωυτοῖσι συγγενέες*, vel *ὁμογενέες*, vel simile quid, nihil hic esset impediti: nam revera Corcyraei cum Corinthiis ejusdem fuere generis atque originis participes, Corinthiorum quippe coloni; sed, quae majoribus suis debebant, habentes neglectui, opibus etiam elati, mari-

que potentes, ab antiquissimis usque temporibus in sua viscera saevientes bella gessere cum Corinthiis, vicinis Atheniensibus discordiam foventibus, dum suas inter se vires colliderent, utilissima. Valck. De tempore deductae in Corcyram coloniae, non eadem omnium opinio. Eusebium si sequi consultum fuerit, Olymp. xviii. a Corinthiis occupata est: cujus quidem sententiam dum Scaliger testimonio Diodori V. 16. stabilire voluit, a vero aberravit. Pityusae isthic initia describuntur, nulla Corcyrae. Strabo VI. p. 414=269. d. Echecratem, Corcyrae conditorem, comitem Archiae, colonos Syracusas deducenti, adjungit sub Olymp. xi.; Timaeus vero in Scholiis Apollonii Rh. IV. 1216. sexcentis ab eversa Troja annis constitutam ait; gravissime, modo Critici verba ejus bene expresserint, lapsus: foret enim his ex calculis colonia Cypselo et Periandro posterior. Ut ut fuit, si Echecrates, coloniae auctor, aut ira percitus aut ignominia notatus, Corintho excessit, quod Timaeus significat; certa manent, quae de Corcyraeorum et Corinthiorum inimicitiis hic produntur. Adde antiquissimum tota Graecia navale praelium hos inter pugnatum apud Thucydidem I. 13. Wess.

49 3. ἐπ' ἐκτομῇ] Sardes misit τῶν πρώτων Κερκυραίων τοὺς παῖδας. Cap. 48. dicitur eum in finem misisse παῖδας τριηκοσίων ἀνδρῶν τῶν πρώτων: ubi rectius τριηκοσίους videtur legisse Plutarch. II. p. 859. f. Hic et in seqq. narrata Diogenes Laërt. adtigit I. 94. et 95. ubi notat Menagius. Valck.

50 1. ἔκτεινε] Periander uxorem Melissam interfecerat, ὑπὸ ὀργῆς βαλὼν ὑποβάθρῳ, ἢ λακτίσας τὴν γυναῖκα ἔγκυον οὖσαν, ut scribit Diogen. Laërt. I. 94. Quid Periandrum crudelem reddiderit narrat Parthen. περὶ Ἐρωτ. Παθημ. cap. 17. Valck.

2. Προκλῆς] Gale ex S. Πατροκλῆς eruit, deceptus linea, qua προκλῆς in codice ornatur: habet eandem Περίανδρος, et, quae propria dicuntur, nomina. Diogenes I. 100. et Athenaeus XIII. pag. 589. f. tyranni nomen parili modo scribunt; Pausaniae II. 28. Πατροκλῆς est, frequentissima utriusque tituli ex conpendiariae scriptionis lege conmutatione. Wess.

5. τέλος δέ μιν περιθύμως ἐχόμενος] Quod edebatur περὶ θυμῷ ἐχόμενος docti viri per tmesin dissectum censuerunt: mihi περιέχεσθαι creberrime se in Musis offert, nusquam, quod quidem recordor, tali usu. Περιθύμως dabit Aeschylus Choëph. 38. Περιθύμως (quod in S.) ἔχων Noster II. 162. et ὀργῇ ἐχόμενος I. 141. etiam Procopius Bell. Goth. I. 10. qui quoque c. 7. καὶ θυμῷ πολλῷ ἤδη ἐχόμενος, et c. 18. θυμῷ μεγάλῳ ἐχόμενος: tum, quod paulo audacius, cap. ult. θυμῷ τε πολλῷ καὶ κραυγῇ ἐχόμενοι. Wess. Cum περιθύμως stare ἐχόμενος non potest: ἔχων oportebat, ut II. 162. Itaque tenenda longe plurimorum codicum scriptura περὶ θυμῷ, quemadmodum apud poëtam Il. ν'. 119. ὑμῖν δὲ νεμεσσῶμαι περὶ κῆρι: et ibid. 206. τότε δὴ περὶ κῆρι Ποσειδάων ἐχολώθη: sive cum Schaef. πέρι retracto accentu pingere malueris, πέρι θυμῷ ἐχόμενος, ut πέρι idem ac περισσῶς valeat, quomodo talibus in locis apud poetam scribere doctiores editores consuerunt. Schweig.

51 3. A Periandri edicto Oedipi verba ap. Sophoclem Oed. Tyr. 347.

μήτ' εἰσδέχεσθαι, μήτε προσφωνεῖν τινα, non abirent multum, ni uberiorem ea quae sequuntur, sanctionem conplecterentur. Wess.

52 4. σφε ἐξεργασάμην] Non *id perpetravi*, sed *ipsam interfeci* verten-
345 dum cum Coraio statuit Larcherus.

5. ὅσῳ φθονέεσθαι κρέσσον etc.] Brevius κρέσσων οἰκτιρμῶν φθόνος Pindarus extr. I Pyth. Wess.

8. ἐόντα αἰτιώτατον] Perbrevis exstat apud Diogen. Laërt. I. 100. epistola Dorica, velut a Periandro scripta ad socerum Proclem, cujus pars sic vulgari debuerat: Ἀμῖν μὲν ἀκούσιον τᾶς δάμαρτος τὸ ἄγος· τὺ δὲ ἑκὼν, τῷ παιδί ἦν ἀπὸ θυμοῦ με ποιήσαις, ἀδικεῖς. ἢ ὦν παῦσον τὰν ἀπήνειαν τῶ παιδὸς, ἢ ἐγὼ τὺ ἀμυνοῦμαι. Pro τοὶ Dorismus τὺ, id est σὲ, postulabat. Uxoris cadaver Epidaurum ad Proclem misisse videri posset e Pausania Periander, qui Melissae quoque μνῆμα prope Epidaurum invenit II. 28. Valck.

53 1. τῷ πρεσβυτέρῳ τῶν παίδων] Nomen juveni, quod hîc signatum non est, Palmerius Exercit. p. 15. ex Aristotelis Politic. lib. V. 12. Gordium, cujus filius Psammetichus Periandro successerit, indidit. Verum Gordius ille, sive Gorgias potius, Periandrum non agnovit patrem, sed fratrem, utpote Cypselo progenitus. Plutarcho utor teste et auctore, Conviv. vii. Sapient. p. 160. Wess.

3. σφε] *Illa* σφέα saepe dixit Herod. forsan et hic, ἢ αὐτός σφεα ἀπελθὼν, ubi poni quoque potuit tanquam de exule κατελθών. Duo memorarat puella, τήν τε τυραννίδα ἐς ἄλλους πεσέειν, καὶ τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς διαφορηθέντα, *imperium*, et *bona paterna*, quae sic in Attico quoque foro dicebantur. Valck. Σφὲ, ut μιν, valet αὐτὸν, αὐτὴν, αὐτό: itaque h. l. ad οἶκον referri potest, et c. 52. ad συμφορήν. Sed non solum singularis numeri est id pronomen, verum etiam pluralis, ut apud poëtam, Iliad. λ'. 111. et τ'. 265. Schweig.

4. φιλοτιμίη κτῆμα σκαιόν.] Nihil verius: at Periandri Lycophron non φιλότιμος, sed erat φιλόνεικος et *pervicax*. Quandoquidem tamen nimia φιλοτιμία et φιλονεικία vitia sunt adfinia, sic ut saepe jungantur φιλότιμος ἄγαν καὶ φιλόνεικος, quin dici nonnunquam videtur veteribus φιλοτιμία, quae propria potius adpellatione vocanda esset φιλονεικία, nihil et hîc novandum censerem, si scripti libri vulgatae lectioni concinunt. Hanc praefert et Stobaeus Tit. xxiii. p. 190. ubi sequentes
346 quoque leguntur Herodoteae Periandrines egregiae sententiae, nisi fallor, e poëtis expressae. Primam harum Sophocli debet Herodotus, postremam, τυραννὶς χρῆμα σφαλερὸν, πολλοὶ δὲ αὐτῆς ἐρασταί εἰσι, forsan Euripidi. Euripidea Stobaei p. 343. Ἡ γὰρ τυραννὶς πάντοθεν τοξεύεται Δεινοῖς ἔρωσιν, ἧς φυλακτέον πέρι: sic scripta retulit Grotius in Floril. pag. 185. οἷς pro ἧς posito. Πέρι commutetur in περ, id est πάτερ, frequens in fine senariorum Euripidae. Locum sincerum praestabo, sic a me dudum emendatum: Ἡ γὰρ τυραννὶς πάντοθεν τοξεύεται δεινῶς ἐρῶσιν, οὓς φυλακτέον, πάτερ. *Regnum undique petitur misere amantium insidiis, quae, mi pater, praecavendae sunt.* Valck.

Ib. Μὴ τῷ κακῷ τὸ κακὸν ἰῶ] Melior hic ordo et probatior. Sophocles in Stob. Serm. IV. p. 54. κακοῖς ὅταν θέλωσιν ἰᾶσθαι κακά. Apollon. Rh. IV. 1081. σχεδόθεν δὲ κακῷ κακὸν — ἀκειομένη. Appian.

I. Bell. Civ. p. 601. *Σύλλας κακῷ τὸ κακὸν ἰώμενος*[g]. Libanium, Jo. Chrysostomum, Palladium, Proclum, ipsumque Thucydid. V. 65., etsi alia ordinatione usum, nunc omitto. Qui quidem cum *κακῷ* articulum negent, nec hic necessarius erit. Vid. Duker. ad Thucydidem et Riccardum ad S. Procli Or. XVII. p. 505. Wess.

8. *Περίανδρος ἐστέλλετο ἐς τὴν Κέρκ.*] Male Valla *Periander Corcyram ipse veniebat, juvenis Corinthum.* Conatus et consilium itineris indicantur, quo de more ad I. 68. Nex Lycophronis, ni fallat Schol. Thucydid. I. 13., ansam dedit certamini Corinthiorum et Corcyraeorum navali, quo nullum tota Graecia prius. Si Thucydidem audimus ipsum, pugna ista CCLX. ante finem belli Peloponnesiaci annis pugnata fuit. Age, amputentur anni CCLX. a Period. Jul. Ann. 4310., quo bellum istud terminatum fuit, et praelium in annum ejusdem Periodi 4050. incidet: at eo Cypselus, Periandri pater, necdum Corintho, Bacchiadis obpressis, potitus erat. Itaque errat Scholiastes. Probe memini, Bouherium in CCLX. Thucydidis annis vitium animadvertisse Dissert. Herodot. c. XV. atque ex CCLX. annos fecisse CLX., unde consequens esset, ut naumachia contigerit An. Per. Jul. 4150. quo, si Diogeni Laërtio et Eusebio credimus, Periander rebus humanis dudum exem-
347 tus erat. At hinc abeo. Satis est, egregie a Thucydide firmari, inimicitias Corcyraeorum et Corinthiorum citissime ortas et propagatas fuisse, quo de superius. Wess.

55 3. *αὐτὸς ἐν Πιτάνῃ συνεγενόμην*] Quae sequuntur, *δήμου γὰρ τούτου ἦν*, *hujus enim erat oppidi civis*, in ipsius codice perverse scripta rectius non attigisset in libello de Dial. Gregorius, quem Corinthum vocant. *Δῆμον* sive *demum* dicamus, seu *oppidum*, sive *curiam*, singula Ciceronis adfirmari possunt auctoritate. Non apud Athenienses tantum, sed et alibi *pagi* vel *oppida minora* dicebantur *δῆμοι*: neque tamen promiscue de quibusvis ista fuit adhibita appellatio: nihil minus. Quando e pagis diversis, vel minoribus oppidis, cives, seu sponte, aut etiam inviti coaluerant in unam civitatem; tum dicebantur isti pagi *δῆμοι*, et singulorum cives, in suam singuli veluti *curiam* transscripti, *curiales* et *δημόται*. Singula ista oppida sua sibi sacra habuerunt non tantum, sed et suos Magistratus, suum *δῆμον*, sive *popularem regiminis formam.* Ea de re forte dicam aliquando explicatius in *Diatribe de demis Atticis;* in quibus eamdem nominis rationem fuisse judico, atque alibi locorum; et in hac ipsa Pitana, uno e minoribus oppidis Laconicis, duro Spartanae civitatis imperio parentibus. Erat Archias Herodoti demo Pitanates, et Lacedaemonius. Videtur autem illo familiariter usus Herodotus, et, ut saepe humana fuit passus, propterea hanc avi hujus Archiae collaudandi captasse occasionem: fecit idem in aliis. Verum hac etiam in parte a Thucydide diversissimi ἡ *Ἡροδότου διάθεσις ἐν ἅπασιν ἦν ἐπιεικὴς, καὶ τοῖς ἀγαθοῖς συνηδομένη*, ut vere civis ejus judicabat Dionysius. Valck. De Pitanae *δήμῳ* ad Eurotam Laconico Gronov. et Meursius Miscell. Lac. IV. 9. Wess.

g Similiter Idem; Civil. IV. c. 11. *ἀτυχήματι τὸ ἀτύχημα ἰωμένη.* SCHWEIG.

56 2. *λόγος ὥρμηται, λέγεται*] Apte nexa haec non sunt: saltem *λέγεται γὰρ* etc. Praestaret *ὥρμηται λέγεσθαι, Πολυκράτεα* etc. Sic adsolet enim. *Ὁ λόγος ὅδε ὥρμηται λέγεσθαι*: IV. 16. Iterum VI. 86, 4. Wess. — Qua caussa *λέγεται γὰρ* maluerit vir doctissimus, non video: immo prorsus ab hoc loco aliena foret haec particula. Nec vero ad *λόγος ὥρμηται* quidquam desideratur: sic sane et *φάτις ὥρμηται* ait, VII. 189. *fama exiit, emanavit, fertur.* Caeterum moneo, esse h. l.
348 plenam locutionem, qua alias elliptica usum esse vidimus Nostrum: quod si enim contuleris loca a nobis in Adn. ad I. 58. adlata, intelliges, ex more Nostri citra sententiae damnum omitti h. l. verbum *λέγεται* potuisse; quod ipsum verbum, si vel ab uno vetere codice abesset, equidem arbitrarer temere in reliquos codices invasisse e scholio, quo olim aliquis adnotasset, *λόγος ὥρμηται* idem ac *λέγεται* valere. Schweig.

Ib. *ταύτην πρώτην — Λακεδαιμόνιοι Δωριέες*] ***Istam primam expeditionem in Asiam dicuntur suscepisse***, *ταύτην πρώτην στρατηΐην*: sic enim scripserat: perperam Gronovium obliterasse vocem *πρώτην*, monuerat Arnaldus Anim. p. 162. Precibus Ionum Asiaticorum excitati jam ante Spartani rebus se miscuerant Asiaticis, Herod. I. 152. sed haec prima illorum erat *στρατεία*, vel *ἔξοδος*, in Asiam. Imitator Herodoti Pausanias de primo loquens bello Messenico, IV. 5. *ταύτην*, inquit, *Λακεδαιμόνιοι πρώτην ἐπὶ Μεσσηνίους ἔξοδον ἐποιήσαντο.* Scientem historiae Graecae neminem sanequam offenderent alibi *Λακεδαιμόνιοι Δωριέες*: sed hoc in loco Lacedaemonios e proximis notissimos nemo requireret, si *Δωριέες* in codicum nominarentur contextu, voce *Λακεδαιμόνιοι* in marginem rejecta. Alia longe res est in his Atheniensis Euphemi apud Thucyd. VI. 82. ***Imperio recusamus esse subditi*** *ἡμεῖς, (Ἀθηναῖοι,) Ἴωνες ὄντες, Πελοποννησίοις, Δωριεῦσι*, respondentis ad ista Syracusani Hermocratis, c. 80. *ἐπιβουλευόμεθα μὲν ὑπὸ Ἰώνων, ἀεὶ πολεμίων, προδιδόμεθα δὲ ὑπὸ ὑμῶν, Δωριεῖς Δωριέων.* Apud Pausan. VII. p. 537. bellis Persicis Achaei *Λακεδαιμονίους Δωριεῖς ἀπηξίουν σφίσιν ἡγεῖσθαι.* Hoc nominis honore superbi praesertim Heraclidae Spartani se libenter *Δωριέας* nuncupabant; Asiaticos non tantum, sed Athenienses vel in primis per contemtum *Ἴωνας*: vid. Thucydides V. 9. VI. 77. VII. 5. 57. VIII. 25. Propter ista horumque similia, plerique tanquam Herodotea hic etiam utrumque censebunt retinendum. Valck.

57 2. *καὶ νησιωτέων μάλιστα ἐπλούτεον*] Siphniorum metalla et pecuniae veterem abundantiam, (nam seriore aevo nihil illis tenuius,) ex Nostro, Suida, et Phavorino in luce Bochartus posuit de Phoenic.
349 Colon. I. 14.; quibus accedere Pausanias, Siphniorum apud Delphos thesaurum atque opes memorans lib. X. 11. p. 823., obportune potuerat. Wess.

3. *εἰ αὐτοῖσι*] In Gregorii de Dialectis libro msto legitur: *ὡς αὐτοῖσι τὰ παρεόντα ἀγαθὰ* etc. Si qui forte codd. adfirmarent, illud *ὡς* considerari mereretur, pro *πῶς, quomodo*, Tragicis aliisque frequens. Siphniis datum oraculum soli debemus, opinor, Herodoto, quo jubentur *φράσσασθαι ξύλινόν τε λόχον, κήρυκά τ᾽ ἐρυθρόν.* Hujus *ξυλίνου λόχου* fieri potest, ut Themistocles fuerit recordatus, dum Delphici vatis *τεῖχος ξύλινον* civibus ille suis utiliter interpretabatur: *φράζεσθαι*,

in oraculis verbum usitatissimum, significans *animo considerare*, saepius etiam notat *considerata cavere*, φυλάξασθαι. Apud Plutarch. t. I. pag. 597. c. et t. II. pag. 399. B. φράζεο δὴ Σπάρτη, — Μή σεθεν ἀρτίποδος βλάψῃ χωλὴ βασιλεία. Vates Diopithes in Xenoph. Ἑλλ. III. p. 289, 6. εἶπεν ὡς Ἀπόλλωνος χρησμὸς εἴη, φυλάξασθαι τὴν χωλὴν βασιλείαν: utrumque junxit in Agesilao Plutarch. I. p. 612. E. εἵλοντο χωλὸν καὶ πεπηρωμένον, ὃ παντὸς μᾶλλον αὐτοὺς ἐδίδασκε φράζεσθαι καὶ φυλάττεσθαι τὸ δαιμόνιον. Deo Delphico rectius obsecundassent Spartani; nam egregius imperator Agesilaus immoderato in Thebanos odio suaque dominandi cupidine patriam pessumdedit. VALCK.

58 2. μιλτηλεφέες] Naves μιλτοπάρῃοι Homeri versibus celebrantur: μιλτηλεφέας qui adpellarit, novi neminem. Eustathius de conpositis ex ἀλείφω hujusmodi, διὰ δὲ τοῦ φ, μόνον τὸ ἰῶτα ἔχουσιν· οἷον ἀνηλιφὴς ναῦς, ἡ μὴ ἀλιφεῖσα πίσσῃ, καὶ πισσαλιφὴς, ἡ πεπισσωμένη: in Odyss. p. 1561, 8 = 260, 45. Paria Etymolog. p. 61, 5.; quorum quidem ex scito μιλτηλιφέες levi opera fingentur. Mihi S. μιλτηλοιφέες vehementer blandiuntur. Ξηραλοιφεῖν, μυραλοιφεῖν suppetias ferunt. WESS.

59 1. Ὑδρέαν τὴν ἐπὶ Πελοποννήσῳ] Hydrea insula e regione Hermiones in sinu Saronico situm habebat, Pausania Corinth. c. 34. testificante. Est quidem in Steph. Byz. Ὑδρέα, νῆσος πρὸς τῇ Τροιζῆνι, sed stabilit insulae posituram: vicinae enim Hermione et Troezen; unde et Samii pecunia redemtam Troezeniis certa lege tradiderunt. Atque hinc fortassis πρὸς τῇ Τροιζῆνι in Stephano, quoniam ejus in civitatis potestatem devenerat. WESS.

350 2. ἐξελοῦντες] Herodoto solemnia sunt ἐξελῶντες, ἐξελῶν, ἐλῶν, IV. 148. V. 63. IX. 89., ad quam formam et hic ἐξελῶντες scripsisse, credibile est. Eadem Piersoni sententia ad Moerid. p. 146. WESS.

Ib. Δικτύνης] Sic omnes, etiam Valla. Δικτύννην, Dictynnam, creberrime alii, ut notum omnibus, scribunt. In numis Cretensium apud Mediobarbum ΔΙΚΤΙΝΑ: in Cornuto Nat. Deor. c. 34. Δίκτυνα et Δίκτινα. Multa de ea Diodorus V. 76. et Spanhemius ad Callim. Hymn. in Dian. 205. WESS.

3. καπρίους ἔχ. τὰς πρώρας] *Prorarum insignia, capros, arietes, tauros, apros, leones*, Scaliger, D. Heinsius, Stanleius, ea ornarunt eruditionis copia, ut tacere consultum sit. Accedat Jungermannus ad Polluc. I. 83. WESS. Adde Ruhnkenium apud Bergman. t. I. pag. 418. etc.

4. ἔγκοτον ἔχοντες] H. Stephani praejudicio, Prolegom. ed. sec., ἐν κότον ἔχοντες scribendum ubique: solum verum esse κότον ἐνέχειν ex I. 18., quod per tmesin, ut Herodoti plura, disjunctum ἐν κότον ἔχειν praebuerit; ἔγκοτον praeterea in adjectivis locum semper habere. Ego vero bene reminiscens ἔγκοτον στύγος Aeschyli Choëph. 391. et Homeri κότον ἔχειν, Il. α'. 82., in viri doctissimi judicio non adquiesco. Vetant Scholiastes, Timaeus, et Suidas, et Scriptor ipsemet; siquidem VIII. 29. τουτέων δή σφι ἀμφοτέρων ἔχοντες ἔγκοτον: et IX. 109. ταύτῃ οὐκ εἶχε ἔγκοτον: in quibus tmesi nulla occasio. WESS.

60 3. διὰ παντὸς δὲ αὐτοῦ] Fossa erat ἀμφίστομος, duplici instructa ore. Quare διὰ παντὸς non aliud vult, ac per eumdem montem et

juxta priorem fossam[h] excavatam fuisse alteram, quae *aquae ductus* vicem praeberet. Prior hominibus transitum dabat, ut, si quid aquae ductui labis fieret, sarciretur: unde et latior et celsior altera erat. Wess.

6. *Ῥοῖκος*] Vide ad c. 41.

61 5. *προερέοντα — ὡς Σ. ἀκουστέα εἴη*] De praecone praesertim frequentata *προειπεῖν*, *προαγορεύειν*, *προερεῖν*, significant *proclamando edicere* vel *denuntiare*. *Προσειπεῖν* quum forte legeretur in Attica lege De-
351 mosth. contr. Macart. p. 607, 86. in errorem induxit Petitum in Legg. Att. pag. 623. Scribi debuerat: *προειπεῖν τῷ κτείναντι*: et apud eumdem Dem. p. 647, 98. *ὀνομαστὶ μὲν οὐδενὶ μὴ προαγορεύειν, τοῖς δεδρακόσι δὲ καὶ κτείνασι.* Doctis notum est quid in Attico foro diceretur *πρόῤῥησις* et *προαγόρευσις*. Herodoti Magus edici jussit exercitui, *ὡς Σμέρδιος τοῦ Κύρου ἀκουστέα εἴη.* Sophoclis est in Elect. 340. *τῶν κρατούντων ἐστὶ πάντ᾽ ἀκουστέα.* Istam quidem scribendi formam Noster alibi, quantum memini, non adhibuit; qua Thucyd. utitur et I. 86. *οὓς οὐ παραδοτέα τοῖς Ἀθηναίοις ἐστὶν, οὐδὲ δίκαις καὶ λόγοις διακριτέα, — ἀλλὰ τιμωρητέα ἐν τάχει.* Illa Tragicis, Comicis, Platoni, ceterisque Atticis est multo usitatior forma, qua docet amabilis ille morum magister in Xenoph. *Ἀπομν.* II. p. 430, 27. quo modo *θεραπευτέον τοὺς θεοὺς, τοὺς φίλους εὐεργετητέον, τὴν πόλιν ὠφελητέον.* Ab utraque distant Herodoteum, *οὐκ ἂν ἦν βιώσιμα ἀνθρώποισι*, et similia. Valck.

62 1. *ἐν Ἀγβατάνοισι*] Quae Syriae illa Ecbatana sive Agbatana, decernere non stricte queo. Memorat Josephus Vit. c. 12. p. 6. *Ἐκβάτανα* in Galilaeae tractu, sed male habita et vitiosa, quod Spanhemius et Relandus viderunt. In Plinii Hist. Nat. V. 19. de Carmelo, *et in monte oppidum eodem nomine, quondam Ecbatana dictum.* Id huc pertinere, probabile est. Wess. De hoc Syriae oppido consulendus omnino Hyde, Relig. Vet. Pers. pag. 541. Schweig.

3. *οὔ — τι — ἢ μέγα ἢ σμικρὸν*, cf. V. 106. ***nihil prorsus***, frequentatur apud Oratores etiam Atticos. Valck.

4. *νεώτερον κακὸν ἀναβλάστῃ*] *νεώτερον κακὸν* qui dixerit, novi neminem: novi qui *κακὸν* vel *κακὰ ἀναβλαστεῖν* et *ἀναφύεσθαι* eodem sensu posuerint; plurimos autem, qui pro *κακὸν* per *εὐφημισμὸν* scripserint *νεώτερον*: ut adeo, si *κακὸν* omitteretur in codicibus, ex interpretamento fluxisse videretur. Pausan. IV. p. 367. *οὐδὲ ἐκ τῶν Μεσσηνίων — ἐγένετο οὐδὲν ἐς αὐτοὺς νεώτερον*: idem illud sic adhibuere Herod. V. 19. 35. et 93. VIII. 142. Thucyd. I. 132. Euripid. Rheso vs. 590. Aristoph. *Ἐκκλ.* 338. *Λέγειν τι νεώτερον* est in Eurip. Or. 1331. ut in Platonis Protag. pag. 310. *μήτι νεώτερον ἀγγέλλεις; οὐδέν γ᾽, ἦ δ᾽ ὅς, εἰ μὴ ἀγαθά γε.* Insidiis alteri structis *res novas moliri*, *νεώτερα βουλεῦσαι*
352 dicitur Herodoto I. 210. cujus est in lib. VIII. c. 21. *ἢν τι καταλαμβάνῃ νεώτερον τὸν πεζόν.* Hujus vice Thucyd. VII. 64. dum scribit, *εἰ ξυμβήσεταί τι ἄλλο*, secundum Schol. *εὐφημότατα ᾐνίξατο τὴν ἧτταν.* Sola quoque vocula *τὶ* mala quaevis bellica designantur in Eurip. Phoen. 642. *κἄν τί σοι πόλις γένηται.* Valck.

h Sive in illius medio. Schweig.

63 5. *ὁ ἐπιβατεύων τοῦ Σμέρδιος οὐνόματος*] Recurrit c. 67. et IX. 94. Singulare et rarum Pollux habuit; itaque plures, tanquam emblema, ornandae orationi inseruerunt. Tale Jamblichi *ἵνα μὴ καὶ ἑτέρα τις τοῦ τῆς Σινωνίδος ἐπιβατεύσῃ ὀνόματος* apud Phot. Biblioth. p. 248. Procopio, aemulatori Herodoteo, mire arrisit: *οὔτε τοῦ ὀνόματος ἐπιβατεῦσαι ἠξίωσεν*, Bell. Goth I. 1. et Bell. Pers. I. 25., tum Vandal. I. 14. etc. WESS.

64 3. *τοῦ κουλεοῦ τοῦ ξίφεος ὁ μύκης*] Est-ne summa an ima vaginae pars? Eustathius et Grammaticorum plures prius optant, et *τὴν λαβὴν τοῦ ξίφους* interpretantur: quibus favet Portus. Contra Pavius, quod capulus sit obtusior et ad vulnus inferendum ineptior, *μύκητα* esse *illud ferrum, quod in ima parte mucronem ambit et ipsius est mucronis theca.* Satis speciose. Mihi forma gladii apud Persas et Graecorum priscos non explorate est cognita, potior tamen Criticorum caussa. Similitudo *μύκητος*, *fungi*, manubrio gladii propior est, quam extimae vaginae. Nicandri praeterea Alexiph. vs. 103. *μύκης ὅθι κάππεσεν ἅρπης* vaginae extrema indicare nequeunt; bene Schol. *μύκης κυρίως τὸ ἄκρον τοῦ ξίφους, τὸ κατακλεῖον τὴν θήκην.* Eadem Etymolog. p. 594., leviter in prima voce vitiosus: minime vero Plutarchi de Flumin. p. 63. *ἐξέπεσεν αὐτοῦ τῆς λαβῆς τοῦ ξίφους ὁ μύκης*: illis enim nihil ad hanc rem clarius. WESS. *μύκης*] Eustathio, ubi excitat Herodotea, in Il. *β*. pag. 219, 27. *μύκης* minus accurate fuisse dicitur *ἡ λαβὴ τοῦ ξίφους*. Cautius Zonaras Ann. IV. pag. 127. D. ipsa transscripsit Herodoti verba, *τοῦ κουλεοῦ τοῦ ξίφους ὁ μύκης ἐξέπεσε.* Recte, credo, definitur ab aliis *τὸ κατακλεῖον τὴν θήκην τοῦ ξίφους*: fungo namque cadente Cambysis acinaces vagina fuit nudatus. Loca grammaticorum collegit Berkelius ad Steph. voc. *Μυκῆναι*. Hujus non meminerat historiae interpres Pausaniae, quem huc respexisse minime dubito I. 28. *Λέ-*
353 *γεται καὶ ἄλλα τῶν ἀψύχων αὐτόματα ἐπιθεῖναι σὺν τῷ δικαίῳ τιμωρίαν ἀνθρώποις· ἔργον δὲ κάλλιστον καὶ δόξῃ φανερώτατον ὁ Καμβύσου παρέσχετο ἀκινάκης.* Nihil sanequam fecit ista res *ad Atheniensium gloriam: τί γὰρ Καμβύσῃ καὶ Ἀθηναίοις ἦν πρᾶγμα*; Illud vero mirabile, quod Cambysi, idem evenisse Annibali secundum Pausan. VIII. pag. 623. Poenum deceperat Jupiter Ammon nomine *Λιβύσσης*: Cambysen Latona, nomine *Ἐκβατάνων*. Figura ex ambiguo coelestibus istis valde fuit adamata. VALCK. — De vi vocab. *μύκης* videndus omnino Schneider, Animadv. in Nicandri Alexiph. vs. 103. et quos ille laudavit auctores; quibus adjiciendum Hecataei fragmentum, ex Scholiis Venetis ad Iliad. XV. 302. a Creuzero prolatum in Historicor. Graec. antiquiss. Fragm. p. 77. SCHWEIG. Adde Bekker. Anecd. p. 1399.

5. *ὥς οἱ καιρίη ἔδοξε τετύφθαι*] Josephum Antiq. XI. 2, 2., Cambysis obitum Damasci contigisse scribentem, miror, nec minus Ctesiam, qui Babylone. WESS.

65 11. *μὴ ἀνασωσαμένοισι δὲ τὴν ἀρχήν*] Diras, quas rex inprecatur, ex saxo Aphrodisiensi illustravit Gronovius: geminae Teiorum sunt in Antiq. Asiatic. p. 98. Chishulli; longe vero dirius in Israelitas, ni saperent, carmen Deuteron. XXVIII. 16. etc. WESS.

Ib. τὰ ἐναντία τούτοισι ἀρέομαι] Ista Sophoclis ex Oed. Tyr. 277.: *Καὶ ταῦτα τοῖς μὴ δρῶσιν εὔχομαι θεοὺς Μήτ' ἄροτον αὐτοῖς γῆν ἀνιέναι, τινὰ Μήτ' οὖν γυναικῶν παῖδας*: forte respexit Herodotus; qui VI. 139. hanc Pelasgis memorat in Lemno divinitus inflictam poenam: *οὔτε γῆ καρπὸν ἔφερε, οὔτε γυναῖκές τε καὶ ποίμνια ὁμοίως ἔτικτον ὡς καὶ πρὸ τοῦ*. conf. Philostr. Vit. Apollon. III. 20. In veteribus imprecationum formulis ista talia leguntur saepenumero; in recentioribus etiam absurdissima. VALCK.

66 1. κατηρείκοντο] In regis non optimi, regis tamen, luctu Persarum proceres obsecundabant consuetudini, lugentiumque sibi personam induebant: *πάντες τά τε ἐσθῆτος ἐχόμενα εἶχον ταῦτα κατηρείκοντο καὶ οἰμωγῇ ἀφθόνῳ διεχρέωντο*: non *aliis* vestes illi *diripiebant*, non *κατεῤῥήγνυον*, sive *κατήρεικον*, sed *κατηρείκοντο*, *suas discindebant*. Hesychius:
354 *Κατηρείκοντο, κατεσχίζοντο. Καταοχίσασθαι τοὺς πέπλους* est apud Pollucem VII. 50. ex interpretamento Xenophontei *καταῤῥήξασθαι*: sicut ap. Diodor. Sic. t. I. p. 83, 34. ad *Κατεῤῥήγνυντο* codd. scholion adjiciunt *καὶ ἐσχ.* sive *κατεσχίζοντο*. Vir D. in Miscell. Obs. Nov. t. I. p. 73. ad Hesychium comparans Aeschyli locum e Pers. 537. in Herodoto tamen *κατήρεικον* scribendum credidit. Quid differant *περιῤῥῆξαι τὴν ἐσθῆτα* et *περιῤῥήξασθαι* praeceptores mei docuerunt in Miscell. Obs. V. 3. p. 64. et ad Diodor. Sic. t. II. p. 186. Quibus ista fuerint explorata, nec non cura scribendi Herodotea: hi minime dubitabunt, quin verum sit *κατηρείκοντο*, inprimis Aeschylea considerantes, ubi Persides in publico luctu: *Πολλαὶ δ', ἁπαλαῖς χερσὶ καλύπτρας Κατερεικόμεναι, διαμυδαλέοις Δάκρυσι κόλπους Τέγγουσ' ἄλγους μετέχουσαι*: quae fortasse respexit Herodotus, et, ubi de eodem, de quo Aeschylus, luctu loquitur VIII. 98. *τοὺς κιθῶνας κατεῤῥήξαντο πάντες, βοῇ τε καὶ οἰμωγῇ ἐχρέωντο ἀπλέτῳ*. Xenophontis Tigranes *Κυρ. Παιδ.* III. p. 38, 26. *περιεσπάσατο τὴν τιάραν καὶ τοὺς πέπλους κατεῤῥήξατο*, quod recte tuetur H. Steph. Diodorus I. 72. de Aegyptiis, *rege*, inquit, *mortuo omnes κοινὸν ἀνῃροῦντο πένθος, καὶ τὰς ἐσθῆτας κατεῤῥήγνυντο*. Herodotus in horum locorum primo ponere quoque potuisset *κατηρείξαντο*, pro *κατεῤῥήξαντο*. Ἐρείκειν a grammaticis redditur *σχίζειν* et *ῥηγνύειν*: vid. Hesych. in Ἐρείκει et in Δήρικον: neque tantum *ἐρείκειν*, sed et *ἐρεῖξαι* usu fuisse receptum monstrant Aristophanis *κατερεῖξαι* in Vesp. 647. et Hesychii *Διερείξας*. Ex eodem discimus, *τὰ κατεῤῥωγότα ἱμάτια* alicubi fuisse dicta *Κατερικτά*. Apud Hephaestion. p. 34. *Καττύπτεσθε κόραι, καὶ κατερείκεσθε χιτῶνας*, cum editore legit Wesseling. ad Herod. II. 42. VALCK.

2. ὡς ἐσφακέλισέ τε τὸ ὀστέον] Multa Foësius Oecon. p. 603. Opportune vero Galenus in Hippocr. Aphorism. p. 323., postquam *γάγγραιναν* medicorum, aliis Graecorum *σφάκελον* dici monuisset, *οὕτω γοῦν μοι δοκεῖ καὶ ὁ Ἡρόδοτος τὸν μηρὸν εἰρηκέναι τοῦ Καμβύσου σφακελίζεσθαι*, sed memoria lapsus. De Miltiade ad eum modum VI. 136. Adde Cononem Narr. XVIII., ipsumque Galenum p. 516., ubi Herodoteis adsimilia. WESS.

355 2. ἀπήνεικε Καμβύσεα] Possis ἡ νοῦσος supplere cum Porto, aut τὸ

κακόν: sive τὸ ὀστέον σφακελίσαν καὶ ὁ μηρὸς σαπείς. Caeterum conf. VI. 27. Schweig.

3. ἵνα οἱ ἐκπολεμωθῇ πᾶν τὸ Περσικόν] Valla: *ut sic omne illi nomen Persicum redderetur hostile.* Notissima verbi potestas est, spreta saepe. Noster V. 73. ἠπιστέατο γάρ σφι πρὸς Λακεδαιμονίους — ἐκπεπολεμῶσθαι. Josephus B. Jud. VII. 10, 2. οὐ γὰρ Ἀντιόχῳ μὲν ἔτι μᾶλλον ἐκπεπολεμῶσθαι τοὺς Ἰουδαίους. Confer Ammonii, Moeridis et Thom. Mag. in Πεπολέμωται commentatores. Wess.

4. βασιλέα ἀνεστεῶτα] In sacris frequens, ἀνέστη (קם) βασιλεὺς, his in libris non puto reperiri; nisi si forte quis ad vitam crederetur revocatus: quo modo legitur supra c. 62. ὁ ὢν saepe dicitur κατεστὼς, Herodoto κατεστεώς. ἐνεστεὼς de rege, quasi τῷ θρόνῳ ἐνεστεὼς, I. 120. σέο δ' ἐνεστεῶτος βασιλέως, ἐόντος πολιήτεω, καὶ ἄρχομεν τὸ μέρος. Hic itaque legi non nolim ἐνεστεῶτα: et pro ἀνιστάμενος infra c. 67. ἐνιστάμενος ἐς τὴν ἀρχὴν, *ingressus imperium.* Valck. Possit tamen ἀνεστεῶτα idem ac ἐπανεστεῶτα valere: atque etiam ipsum ἀνεστέασι cap. 62. de *insurrectione* intelligi fortasse poterit. Schweig.

67 1. μῆνας ἑπτὰ τοὺς ἐπιλοίπους Καμβύσῃ etc.] Ordo confusior turbas civit. Bene Abreschius τοὺς ἐπιλοίπους Καμβύσῃ τῆς πληρώσιος ἐς τὰ etc. Alibi ἐπὶ μὲν τέσσερα ἔτεα πλήρεα VII. 20. Wess.

68 1. ὁμοίως τῷ πρώτῳ Περσέων] Sic ista recte Zonaras interpretatur Ann. IV. p. 127. F. Ὀτάνης ἦν γένει καὶ πλούτῳ Περσῶν τοῖς πρώτοις ἐνάμιλλος. Dedit et ad initium somnii Lucianei Hemsterhusius, quae vix ab alio poterant exspectari. Thucydidae locum, hujus imitator frequens, forsan et hunc Herodoti, respexit scriptor Epist. Phalaridis Ep. XXI. ὅμοια τοῖς πρώτοις Σικελιωτῶν πεπλούτηκεν: ubi paulo post corrigendum censeo, τυραννοκτόνοι Φαλάριδος ἀκούειν, pro ἀκουσθῆναι. Valck.

7. τῶν συγκατημένων γυναικῶν] In gynaeceis Medorum et Persarum plures morabantur feminae, quod ex reginae Estherae historia atque
356 aliunde cognitissimum: hae juxtim sedebant, pensa trahentes aut texentes, quemadmodum eas inter Sardanapallus in Diodori II. 23. Wess.

69 3. ἄφασσον αὐτοῦ τὰ ὦτα] Suidas Ἀφάσσων, ψηλαφῶν· Ἡρόδοτος: quod Bergleru[s] in ἄφασσον, ψηλάφησον non inconsulte transmutat. Spectavit utique grammaticus haec Nostri, in consequentibus verbi sibilantem literam semper geminantis. Eadem aliis consuetudo: de Hippocrate liquido Erotianus et in eum Eustachius p. 50. Wess. Libris obtemperans ἄφασον revocavi. Videtur ab ἀφάσσω futurum ἀφάσω formatum fuisse. Sic quidem et παραφᾶσαι (nisi rectius παραφάσαι) et ἐσαφάσασθαι et ἐσαφάσας habes apud Galen. in Explan. voc. Hippocr. p. 538. et 474. Conf. Foësii Oecon. p. 485. Schweig.

5. ἐπίλαμπτος] Qui communiter Graecis ἐπιληπτὸς, uti Antigono Caryst. c. 45., is Ionum lingua ἐπίλαμπτος, cujusmodi et καταλαμπτέος III. 127. Viderunt verum et in clarissima posuerunt luce Kusterus et Alberti ad Ἐπίληπτος Hesychii. Wess. Attice diceretur: αὐτὴ δὲ ληφθῇ vel φωραθῇ vel ἁλῷ ψηλαφῶσα, sive ψαύουσα *deprehendatur:* solent ista, sicut alia hujus generis, adjungi participiis. Ejusdem formae, cujus

est ἐπίλαμπτος, pro φοιβόληπτος positum φοιβόλαμπτος legitur in Herod. IV. 13. Sunt autem Ionici flexus istius verbi aliunde notissimi: constanter in Alexandrino codice Vet. Test. λήμψεσθαι, λημφθῆναι, et similia scripta reperiri monuit et alibi Jo. Ern. Grabius et in Proleg. ad vol. I. c. 2. §. 7. Vid. Kuster. Praef. ad ed. N. T. Jo. Millii p. 9. Sed a quibusvis Graecis literam μ superfluam in multis, tum verbis tum nominibus, praesertim propriis, labialibus emolliendis praefigi tametsi constet, saepenumero tamen tentantur a correctoribus minime corrigenda. VALCK.

7. Ἡ ὦν δὴ Φαιδύμη] Paucis interjectis orationem interruptam solemnibus voculis redorsus non necesse quidem habebat Herodotus iterum nobis narrare, quo patre sata esset Phaedyme; sed sic studet ille suaviloquus narrationes suas in animos insinuare legentium, ut addere malit superflua, quam obscurus esse verborum aliquot parsimonia: addidit itaque, αὕτη ἡ τοῦ Ὀτάνεω θυγάτηρ. Utilis istius luxu-
357 riae, qua sua ipsius explanat Noster, centum forte possent exempla proferri. Hoc eo dico, ne quis olim ista talia intempestive objiciat hîc illic voculam velut Scholion proscribenti. Quod paulo post legitur diversi generis, μαθοῦσα οὐ χαλεπῶς, ἀλλ' εὐπετέως: pleonasmus est, aliis etiam istius ferme aetatis scriptoribus optimis satis usitatus: Antiphontis est, οὐκ ἐλάσσω, ἀλλὰ πολὺ μείζω, p. 118, 24. Lysiae, οὐ βουλόμενος, ἀλλ' ἄκων, p. 319. Isaei, οὐ μικρὰ, ἀλλὰ μεγάλα, p. 67, 4. VALCK.

Ib. ἐπεί τε αὐτῇ μέρος ἐγίνετο] Graecus interpres Estherae cap. 2, 12. καὶ ὅταν ἦ καιρὸς κορασίου εἰσελθεῖν πρὸς βασιλέα: quae versio non est, sed expositio. Hebraea ita, ובהגיע תר נערה לבוא אל המלך, *et quum veniret ordo*, τὸ μέρος, *puellae, ut ad regem accederet.* Gemina sunt atque eadem de re. WESS.

70 2. τοῦ Ὀτάνεω] Tametsi Ὀτάνεος sequenti redeat capite, Gronovium sequi ausus non sum. Ὀτάνη vocandi casu c. 72. ἀπὸ Ὀτάνεω et τῷ Ὀτάνῃ c. 84. Multa in talibus admissa sunt; Ὑστάσπεος et Ὑστάσπεω pari variatione, quamquam Ὑστάσπεω apud Agathiam. Quem vero Ἰνταφέρνεα plerique scribunt, is S. et Vallae semper Ἰνταφρένης, sicuti Ἀρταφρένης pluribus in codd. V. 25. et Aeschyli Pers. vs. 780. WESS.

4. παραγίνεται ἐς τὰ Σοῦσα — ἐκ Περσέων ἥκων] Nempe Susa urbs, licet caput quodammodo Persici regni, et regia prae caeteris sedes, tamen non in Perside proprie dicta, sed in Cissiis sita erat. conf. c. 91. SCHWEIG.

71 2. αὐτοῦ τούτου εἵνεκεν] *Ob id ipsum*, sive *solius istius rei gratia.* Pausan. I. pag. 54. πολλοῖς, αὐτῶν τούτων εἵνεκα, ἐς λόγους ἦλθον. Thucydid. VIII. 67, ἄλλο μὲν οὐδὲν, αὐτὸ δὲ τοῦτο: et I. 139. Xenoph. p. 326, 26. αὐτὸ τοῦτ' ἔφη, προσήκει σκοπεῖν: elegantiorem usum Perizon. intellexit in Aeliani Var. Hist. II. 29. Videtur idem, neque est tamen, pervenustum illud Jovis Lucianei t. I. p. 210. Ὡς ἀφελὴς ὁ παῖς ἐστι, καὶ ἁπλοϊκὸς, καὶ αὐτὸ δὴ τοῦτο παῖς ἔτι. VALCK. Scriptor ipse II. 3. καὶ ἐς Ἡλιούπολιν αὐτέων τουτέων εἵνεκεν ἐτραπόμην. WESS.

72 6. ἔνθα γάρ τι δεῖ ψεῦδος etc.] Laxissima haec de mendacio profes-
358 sio, verumque fallaciloquentiae suscitabulum. Genio Ulyssis interro-

ganti Neoptolemo, Οὐκ αἰσχρὸν ἡγῇ δῆτα τὰ ψευδῆ λέγειν; responsum, Οὐκ, εἰ τὸ σωθῆναί γε τὸ ψεῦδος φέρει, conveniebat belle in Sophoclis Philoct. vs. 107. Discrepant nonnihil Heliodori Aeth. I. p. 50. Καλὸν γάρ ποτε καὶ τὸ ψεῦδος, ὅταν ὠφελοῦν τοὺς λέγοντας, μηδὲν καταβλάπτῃ τοὺς ἀκούοντας: neque enim mendacium adprobat, sed fictum, citra alterius jus et detrimentum, sermonem, quem *falsiloquium* nova voce adpellant. Utrumque scriptoris locum enotaverat Berglerus; nec praeterierat in doctis de Mendacio et Verit. libris Abramus, longe plura admensus, lib. I. 17. p. 465. Wess.

9. δεικνύσθω ἐνθαῦτα ἐὼν πολέμιος] Δεικνύσθω ἐών, sive dicatur φανερὸς γενέσθω πολέμιος ὑπάρχων, seu ἔνδηλος, eodem sententia recidit: *pateat illum nobis hostem esse;* atque adeo tanquam talis *confodiatur*, συγκεντείσθω, quod verbum infra legitur, ubi *obviis interfectis*, ut scribit Justinus, *ad Magos perveniunt.* In Lysiae p. 90. φανερός ἐστι ποιησάμενος, *patet eum fecisse*, Marklandus interpretatur; communivit exemplis aliquot Taylorus. Euripides Bacch. vs. 47. αὐτῷ θεὸς γεγὼς ἐνδείξομαι. Andocid. p. 31, 34. ἐνδείκνυται — ὑμᾶς τοῖς αὐτοῦ τρόποις ἀκολουθεῖν ἀξιῶν. Herod. II. 119. ἐπάϊστος ἐγένετο τοῦτο ἐργασμένος. Xenoph. Ἑλλ. III. p. 291, 36. μάλα ἀχθεσθέντες φανεροὶ ἐγένοντο. et II. p. 275, 14. Thucyd. II. 64. μὴ ἔνδηλοι ἔστε τοῖς παροῦσι πόνοις βαρυνόμενοι. Soph. Trach. 679. ἀθυμῶ δ' εἰ φανήσομαι τάχα Κακὸν μέγ' ἐκπράξασα. In Xenoph. Κυρ. Ἀν. V. p. 211, 8. si codex scriptus praeferret ἠξίουν Ἕλληνας ὄντας Ἕλλησι τούτῳ πρῶτον καλῶς δείκνυσθαι, τῷ εὔνους εἶναι: ego quidem vulgatum verbum huic postponerem. Valck.

74 1. μοῦνος ἠπίστατο] Supra c. 61. noverat fraudator Magus, τὸν Σμέρδιος θάνατον — ὡς ὀλίγοι ἦσαν οἱ ἐπιστάμενοι Περσέων: et apud Zonaram p. 127. B. dicitur γνοὺς ὁ Κατιζείθης (Πατιζείθης) ὡς ὀλίγοις ὁ ἐκείνου θάνατος ἔγνωσται. Prae paucis istis unicus Prexaspes ea de re planissime erat persuasus, quippe qui jussus Cyri Smerdin remotis arbitris e vita sustulisset. Collectanea Wetstenii ad Evang. Joann. XVII. 3. ὅλῳ τῷ θυλάκῳ excussa, digna sunt quae considerentur. Valck.

359 Ib. ἐόντα ἐν αἴνῃ μεγίστῃ] Prexaspes, πιστότατος ἐὼν ἐν Πέρσῃσι, sicuti mox perhibetur, *omnium laudibus ferebatur*, quippe *maximo in honore.* De Themistocle, ὡς εἴη ἐν αἴνῃ μεγίστῃ τῶν στρατηγῶν, lib. VIII. 112. Arrian. Indic. c. 27. τῶν ἐν αἴνῃ — ὧν Μακεδόνων. Atque hoc quidem extra periculum. Quod succedit πίστι τε λαβόντες καὶ ὁρκίοισι, Gronovio se non probavit, contra ex M. πίστις τε, siquidem λαβεῖν πίστι ferri nequeat. Scriptor tamen ipse lib. IX. 106. πίστι καταλαβόντες καὶ ὁρκίοισι: quomodo ὅρκοις δεινοτάτοις καταλαβὼν Procopius Bell. Goth. I. 11. Hist. Arc. c. 2. et Zosimus ex certissima Sylburgii emendatione lib. IV. c. 26. Fac vero πίστι λαβόντες eadem in re inportune, quod ego quidem non largior, necti, nonne utroque in sermone verbum, uni rei aptum, pluribus jungitur? Tetigit hanc figuram Scholiastes ad Sophocl. Electr. vs. 438. Quid porro πίστις τε λαβόντες, καὶ ὁρκίοισι? unde pendebit posterius? Succurrit Abresch. Diluc. Thucyd. p. 425. ὁρκίοισι, mutata distinctione, sequenti ὑπισχνεύμενοι adstruens, quod, si πίστις τε λαβόντες valere debeat, certissimum

auxilium. Wess. — Vocab. ὀρκίοισι ad προσεκτέωντο retulerat Gronov. Compositum utique καταλαβόντες malles, si modo vel unus codex offerret. Schweig.

3. προσέφερον] Zonaras, καταθεμένου δ' ἐκείνου ποιήσειν ταῦτα, προσεπῆγον: hoc posuit pro προσέφερον Herodoti, cujus ille vestigia solius persequitur in his enarrandis; sicut in aliis Xenophontea. Valck.

76 3. ὑπερβαλέεσθαι] Si teritur usu, quam vim hic tempus haberet futurum non exputo. ὑπερβαλέσθαι hinc excitat, et sequentia, καὶ μὴ οἰδούντων τῶν πρηγμάτων ἐπιτίθεσθαι, Eustathius ad Od. β. p. 1441, fin. = 90, 43. verum minus apte τὸ ὑπερβάλλεσθαι hic interpretabatur per διατρίβειν. Voluit Otanes *opportunitatem exspectare rei gerendae*, ὑπερβάλλεσθαι, quod frequentius dicitur ὑπερτίθεσθαι, secundum Ammonium significans, τὸ ἐπιμένειν τὸν ἐπιτήδειον καιρὸν τῶν πράξεων, neque censuit consilium, quod ceperant, exsequendum, *dum res adeo essent turbidae*. Ἐπιτίθεσθαι τοῖς πρήγμασι nimirum, hic non est *insidiari*, sed *res aggredi*: τοῖς πράγμασιν ἐπιχειρεῖν· ἀδυνάτοις ἐπιθέσθαι
360 πράγμασιν, Isocratis est ad Philipp. p. 90. A. et Xenoph. Ἀπομν. III. p. 453, 29. Longino περὶ Ὕψ. XV. 6. ἐπιτίθεσθαι φαντασίαις οὐκ ἄτολμος dicitur Euripides; Αἰσχύλου φαντασίαις ἐπιτολμῶντος ἡρωϊκωτάτοις, ibid. §. 11. Ἐπιθέσθαι τῇ ποιήσει dixit Eupolis, in luculenta parte parabasis, ut puto, quam nobis servavit Stobaeus Floril. p. 53. Nihil vetat illinc duo tres-ve decerptos trochaicos hic ponere scriptos emendatius, quam vulgo solent, aut etiam leguntur in Exc. Grotii p. 31. Ἦν δέ τις τῶν ἐνθάδ' ἀστῶν, μηδὲ ἓν χεῖρον φρονῶν, Συνεπιθῆται τῇ ποιήσει, πάνυ δοκεῖ κακῶς φρονεῖν, Μαίνεταί τε καὶ παραρεῖ τῶν φρενῶν, τῷ σῷ λόγῳ. Cetera fortasse non cadent in controversiam: ad παραρεῖ Hesychius comparetur, et Theocriti ὁ πάραρος τῆνος, ex Eid. XV. 8. Schol. ὁ ἀνάρμοστος, καὶ μάταιος, ἐκ μεταφορᾶς τῶν παρήρων ἵππων: imo τῶν παρηόρων. Valck. Non spernendum ὑπερβαλλέεσθαι, quod habet F. in praes. temp. Sic sane et συμβαλλέειν et συμβαλλέεσθαι utitur Noster, inserta vocali ε ante verbi terminationem: nec obstat quod paulo post idem codex in ὑπερβάλλεσθαι cum aliis consentit. Schweig.

77 1. θείῃ πομπῇ χρεωμένους] Valla *pompa*. *Instinctum et divinum inpulsum* scriptor voluit, uti lib. I. 62. IV. 152. Aeschylus Agam. 757. πομπᾷ Διὸς ξενίου. Apud Suidam in Ἀναλώθησαν scriptor incertus θηρίον αὐτοῖς πομπῇ κρείττονι ἐντυγχάνει: quo de loco Abreschius ad Aeschylum lib. I. 23. Wess.

78 5. προσθεῖναι τὰς θύρας] His commodum usus Kuhnius aliis non intellectum explicuit Diogen. Laërt. II. 105. eo nomine laudatus Kustero ad Arist. Ἐκκλ. 420. E neutro Pollux enotasset X. 25. sed προσθεῖναι (τὰς πύλας) invenerat apud Thucyd. IV. 67. Ad illud Lysiae (Or. I. p. 8.) προστίθησι τὴν θύραν — καὶ τὴν κλεῖν ἐφέλκεται, comparat Salmasius hoc Petronii e cap. 94. *adduxit repente ostium cellae, — eximitque raptim clavem*. Lucian. de Paras. t. II. p. 878. τὴν θύραν τοῦ δωματίου προστίθησι. Pausan. II. p. 195. ἀναπεπταμένας ἔχοντες — προσέθεσαν τὰς θύρας. *Adducere ostium* Graece dicebatur συναγαγεῖν τὴν θύραν: *opponere januam*, vel *adponere* (si tamen hoc Romanis fuit in usu,) προσ-

θεῖναι. VALCK. *αὐτοῦ*, scil. *thalami*, propter Porti errorem Lex. v. *θύρα*, notavit Wesseling.

361 8. *Δαρεῖος δὲ πειθόμενος*] Justinus I. 9. *Quorum alterum Gobryas medium amplexus, cunctantibus sociis, ne ipsum pro mago transfoderent, quia res obscuro loco gerebatur, vel per suum corpus adigi mago ferrum jussit.* WESS.

80 1. *ἐλέχθησαν δ' ὦν*] *Nihilominus: οὐδὲν ἧσσον* ab aliis adhibetur in talibus; aut etiam in fine periodi *ἐλέχθησαν δὲ* diceretur, vel *ἐλέχθησαν δ' ὅμως.* Sed ita solet Herodotus, praesertim ubi rem narrat minus credibilem, vel incertam: IV. 5. *ἐμοὶ μὲν οὐ πιστὰ λέγοντες, λέγουσι δ' ὦν.* IV. 82. *ἔλεξε, οὔτε εἰ ψευδόμενος οὔτε εἰ ἀληθέα λέγων ἔχω σαφηνέως εἶπαι, ἔλεξε δ' ὦν.* Qui Herodotum tanquam fabulatorem traducunt, suam quisque Helenam mirati, saepe minus attendunt ad minutas istas loquendi formulas; quas diligenter expressit Pausanias, fabulis, quas enarrat, minime fidem adhibens. VALCK. De ista conjuratorum deliberatione conf. Heeren *Ideen über die Politik* etc. t. I. p. 465. seq. et Creuzer *Historische Kunst der Griechen*, p. 108. quorum hic quidem totam illam disputationem ex fabulosa fama relatam esse a Scriptore nostro censet; ille vero, quamvis color disputationis et totum genus tractandi propositam quaestionem e medio Graecorum more desumtus sit, rem tamen ipsam et argumentorum summam non utique pro conficta habendam esse judicat. SCHWEIG.

2. *μούναρχον μοῦνον*] Ad exemplum scripsit Homeri, ut erat *Ὁμηρικώτατος*, Herodotus. Qualia saepius attigerat, multa collegit Homerea hujus generis Eustath. ad Od. τ'. p. 1867 = 699. Eustathii commentariis usus Henr. Stephanus diligentissime in Append. de Dial. Att. nonnulla dedit p. 87. In sermone quoque quotidiano vis nativa saepius in compositis negligebatur: huc pertinent *ζώπυρα πυρὸς*, IV. Macc. VIII. 12. *Βουκόλια βοῶν*, Joëlis I. 18. *σαρκοφαγοῦσι σάρκας* Diodori Sic. V. 39. Nonnihil hinc distant ista ejusdem Diodori, *σαρκοφαγεῖν ἀνθρώπους· θρεμματοτροφεῖν ἀγέλας βοσκημάτων· σιδηροφορεῖν πελέκεις.* VALCK. Vix ita scripsisset Valckenaerius, si scivisset illud *μοῦνον* ab omnibus propemodum mss. exulare.

4. *κατηρτημένον*] Scribi quoque potuit *κατηρτυμένον* vel *κατηρτισμέ-*
362 *νον.* Herodotus de tribus rerum publicarum speciebus, *quae populi, quae paucorum, quae unius potestate regerentur*, ut loquitur Quinctilianus, ea facit Otanem, Megabyzum, Dariumque dicentes, quae pro singulis dici posse viderentur, aut ab aliis dicta meminisset. VALCK.

Ib. *Κῶς δ' ἂν εἴη χρῆμα* etc.] Elegans, sed communis de tyrannide disquisitio, nihil cedens Euripideis in Suppl. vs. 428. *Οὐδὲν τυράννου δυσμενέστερον πόλει· Ὅπου τὸ μὲν*, et quae succedunt. Justissimum mox *τῇ ἔξεστι ἀνευθύνῳ* etc. De Romanorum dictatore ap. Dionysium Antiq. VI. p. 370. *ὃς ἀνευθύνῳ χρώμενος ἐξουσίᾳ καὶ βουλὴν καὶ δῆμον ἀναγκάσει:* et in Suidae *Ἀνεύθυνος*, nam ad dictatorem fragmentum pertinere, credibile fit. Ceterum haec disputatio in oculis Plutarchi fuit t. II. p. 826. E. WESS. De Otanis ista disputatione confer lib. VI. c. 43. SCHWEIG.

5. *φθόνος δὲ ἀρχῆθεν ἐμφύεται*] *Invidia insita plerisque mortalium*

est, et adquiritur amplior. Alia in re Eusebius apud Stob. Serm. XLI. p. 270. ὅκως μὴ — ὀλιγωρίη καὶ ἀνασκησίη ἀρετῆς ψυχαῖς τῶν κατὰ πόλιν ἐμφύῃ. *Insolentiam* autem, sive ὕβριν tyrannidis suscitabulum et fomentum haberi, Sophocles Oed. Tyr. vs. 883. Ὕβρις φυτεύει τύραννον, ὕβρις κ. λ., ne alios adnumerem, testimonio est, ususque firmat. WESS.

8. ἅτε θωπὶ] Habet in more Herodotus ἄχθεσθαι τῇ ἀρχῇ et hoc de genere alia struere; uti II. 103. et 175. Θὼψ *assensator blandus* est; cujus et λόγοι θῶπες, ex Euripidis Syleo, Philoni Jud. adv. Flacc. pag. 979. E. et Legat. ad Cai. pag. 1015. D. θῶπες καὶ ἀπατηλοὶ Procopio Bell. Pers. II. 30. Rem ipsam si velis, consentiet Dio Chrysost. Or. VI. p. 97. WESS.

10. ἰσονομίην] Erunt fortasse, qui Stobaei ἰσοτιμίην eligent, Herodoto vetante. Otanes ὁ Πέρσῃσι ἰσονομίην σπεύδων ποιῆσαι, c. 83. et Maeandrius ad Samios ἰσονομίην ὑμῖν προαγορεύω c. 142. In *populari statu* laudatur *juris inter omnes aequabilitas.* Euripid. Suppl. 433. ὅ τ' ἀσθενὴς, Ὁ πλούσιός τε τὴν δίκην ἴσην ἔχει: et Hyperides ex versione Rutilii Lupi lib. II. de Figur. Sentent. p. 7. *Non simile est vivere in aequa civitate, ubi jus legibus valeat: et devenire sub unius tyranni imperium, ubi singularis libido dominatur.* Livii memorabilia lib. II. c. 3.
363 non exscribo. Praeclare erudita sunt quae Valckenaerius noster super hac ἰσότητι ad Tragici Phoeniss. vs. 541. WESS.

81 2. De *plebis multitudine*, δῆμος συνοίκημα ἀχαριτώτατον, VII. 157. Apud Suidam οὐδὲν ὑβριστικώτερον ὄχλου: quo prior adfirmari hujus loci scriptio videbatur; at praestantior nova. Ipse grammaticus in Ὑβριστότερος testem adpellat Xenophontem Κυρ. Παιδ. V. p. 147. c. WESS.

3. τῷ δὲ οὐ γινώσκειν ἔνι] De *plebis* in administrandis rebus *inscitia* non dissimilia Euripides Suppl. vs. 417. Aeschines, Δῆμος γὰρ, ἀχάριστον, ἀψίκορον, ὠμὸν, βάσκανον, ἀπαίδευτον, Dial. III. 17. Non addo alia elogia, sed haud efficacem καλὸν inter et οἰκήϊον obpositionem haberi. WESS.

Ib. οὔτε οἶδε καλὸν οὐδὲν, οὐδ' οἰκήϊον] Sic scripta commodam vix admittunt interpretationem. Saepius opponuntur εἰδέναι, sive νοῆσαι, et διδαχθῆναι: ut ap. Xenoph. Ἑλλ. V. p. 334, 14. ἢ αὐτὸς νοήσας ἢ διδαχθεὶς ὑπό του. Soph. Oed. Tyr. 714. Pausan. V. p. 410. ἐξευρόντα αὐτὸν, ἢ καὶ ὑπ' ἄλλου διδαχθέντα: sicut ap. Platonem plus semel. Archytas Stobaei p. 270, 8. Δεῖ ἢ μαθόντα παρ' ἄλλου ἢ αὐτὸν ἐξευρόντα — ἐπιστάμονα γενέσθαι. Eadem Archytae et plura dedit Jamblichus mstus Περὶ τῆς κοινῆς μαθηματικῆς ἐπιστήμης. Huc pertinet et nobile Hesiodi dictum Ἐργ. καὶ Ἡμ. vs. 291. quod interpretantur Cicero pro A. Cluent. c. 31. atque ita Livius XXII. 29. *Eum primum esse virum, qui ipse consulat quid in rem sit; secundum eum, qui bene monenti obediat: qui nec ipse consulere, nec alteri parere sciat, eum extremi ingenii esse.* In postremam classem populus Megabyzo videretur rejiciendus, ὃς οὔτε ἐδιδάχθη, οὔτε οἶδε καλὸν οὐδὲν, οὐδ' οἰκήϊον, *qui nihil pulcri honestique novit, aut ab aliis edoctus, aut a se ipse quod sit proprium.* Literis aliquot, quae male fuerant repetitae, rejectis, sic ista capienda judico; atque οἶδε οὐδὲν οἰκήϊον, idem esse ac οὐδὲν οἶδεν οἴκοθεν, id est ἐξ αὐτοῦ. Quando tamen tres quatuor-ve junguntur interdum

negationes, ne litera pereat, forsan erit qui hic scribi malit: *οὔτε οὐδὲ καλὸν, οὐδ' οὐδὲν οὐκ.* advocato Platone in Theaet. p. 180. A. *ἧττον αὐτοῖς ἔνι ἢ τὸ μηδέν· μᾶλλον δὲ ὑπερβάλλει τὸ οὐδ' οὐδέν.* VALCK. —
364 *Οἰκήϊον* equidem cum Corayo apud Larch. ad h. l. pro *καθῆκον* et *πρέπον* accepi. Citavit ille locum ex Isocratis Orat. ad Philipp. t. I. p. 236. sub fin. (§. v. p. 320. ed. Auger.) Alia loca dabit Lexicon nostrum Polyb. p. 401. SCHWEIG.

Ib. *χειμάῤῥῳ ποταμῷ ἴκελος*] *Ὁ δῆμος ὠθέει ἐμπεσὼν τὰ πρήγματα ἄνευ νόου.* Talis populus illis omnibus videri debuit, quibus inconsulta concionum innotuerat Graeciae temeritas, oratoribus in primis quotidie concionem habentibus, aut agentibus cum populo; qui ad judicandum impetu temerario ductis saepe cedendum, atque ex Antigone Sophoclis (vs. 727.) didicerant, *παραῤῥείθροισι χειμάῤῥοις ὅσα Δένδρων ὑπείκει κλῶνας ὡς ἐκσώζεται.* Cicero Herodoteis instar erit commentarii in Or. pro Cn. Plancio, toto cap. 4. et ibid. cap. 6. *Illae*, inquit, *undae comitiorum, ut mare profundum et immensum, sic effervescunt quodam quasi aestu, ut ad alios accedant, ab aliis autem recedant.* Sicut isto loco, ter alibi Cicero, pro L. Murena c. 17. de Provinc. Consul. c. 16. pro Milone cap. 2., insignem locum respexit, qui Camerarium et Abramum non latuit, Demosthenis contra Aesch. Falsae Legat. p. 229. ubi videri voluit non ipse dicere, quid sibi de superbis dominis videretur, sed suam ipsius sententiam artificiose Philippo contribuit, quem osores Atticae libertatis docerent: *ὡς ὁ μὲν δῆμός ἐστιν ὄχλος, ἀσταθμητότατον πρᾶγμα τῶν ἁπάντων, καὶ ἀσυνθετώτατον, ὥσπερ ἐν θαλάττῃ κῦμα ὡς ἂν τύχοι κινούμενον, κ. τ. λ.* sic ista, partim ab aliis adjutus, legenda censeo. Praeter ceteros, Demosthenis locum expresserunt oratores suo aevo nobilissimi, Aristides t. III. p. 78. et Dion. Chrys. Or. III. p. 44. c. Ejusdem quoque meminerat S. Joannes Chrys. Oper. t. III. pag. 50. B. De multis unicum ponam incerti Comici dictum ex Dione Chrys. p. 368. *δῆμος ἄστατον κακὸν, Καὶ θαλάσσῃ πάνθ' ὅμοιον ὑπ' ἀνέμου ῥιπίζεται.* VALCK. Qui sequentia addere poterat, leviter emendanda: *Καὶ γαληνὸς ἢν τύχῃ, πᾶν πνεῦμα βραχὺ κορύσσεται· Κἢν τις αἰτία γένηται, τὸν πολίτην κατέπιεν.* Ubi Morellus *ἔντ' ἠχῷ*, Aldus *ἐντ' ἠχῶν*, Reiskius *ἂν τυχὼν πρὸς π.*

82 2. *πολλῷ τοῦτο προσέχειν*] Cave *τοῦτον* melius opineris. Adsolent
365 in similibus ita. *Δῆμος, ἀχάριστον*, Aeschines videlicet *χρῆμα.* Mox *καὶ ἐν τούτῳ διέδεξε ὅσῳ ἐστὶ τοῦτο ἄριστον*, i. e. *Monarchia*, et c. 83. *ὡς ἡ μουναρχίη κράτιστον*, tum *τὸ τοιοῦτο περιστέλλειν.* Quae continuo succedunt *σιγῷτό τε ἂν* etc. morari H. Stephanum non debuerant. In monarchia semper tectiora in hostes consilia, et expeditiora; quae multitudini committuntur, plenae rimarum, hac atque illac perfluunt, uti Comicus. Vide Pufendorfium J. N. et Gent. VII. 5. WESS.

5. *αὐτὸς γὰρ ἕκαστος*] Noxium *αὐτῶν γὰρ* Stobaei etiam margini Gesnerus adlevit. *Αὐτὸς ἕκαστος πρῶτος* est VIII. 10. et c. 123. *αὐτὸς ἕκαστος δοκέων ἄριστος γενέσθαι.* Eum in modum Aeneas Tactic. c. 4., levi macula spurcus, *ὡς πρὸς φίλους αὐτοὺς ἕκαστος δοκῶν ὕστερον παραγίνεσθαι.* Quid dederit, cuilibet adparet; sequens quoque multitudi-

nis numerus molestus recordato Sallustiani *coepere se quisque magis extollere* et lib. VII. 144. non erit. Wess.

7. συγκύψαντες ποιεῦσι, *in idem incumbentes et consentientes faciunt;* uti VII. 145. εἰ συγκύψαντες τὠϋτὸ πρήσσοιεν πάντες. Aristophanes Equit. 850. τοῦτο δ' εἰς ἕν ἐστι συγκεκυφός: ubi Critici bene, ὁμονοοῦσιν ἑαυτοῖς καὶ συμπνέουσι. Wess.

9. ἐκ δὲ αὐτῶν] Scripserat forsan: ἐκ δὲ αὖ τῶνδε θωϋμάζεται οὗτος δὴ ὑπὸ τοῦ δήμου· θωϋμαζόμενος δὲ ἂν' ὦν ἐφάνη μούναρχος ἐών. Ut praepositio ἀνὰ a verbo ἐφάνη, vocula ὦν interjecta, per tmesin usitatam Herodoto fuerit sejuncta: ἐκ τῶνδε significaret *postea*, noto praepositionis usu, de quo dedit egregia Pearsonus in Vind. Ignat. p. 372. Valck.

83 2. ἤτοι κλήρῳ γε λαχόντων] *Sive sorte sortiamur* Latina; quae metuo ut ex Graecis bona sint. Hoc Aeschyli vide, Eumen. vs. 33. ἴτων πάλῳ λαχόντες, ὡς νομίζεται: *eant sorte lecti.* Rursus VII. contr. Theb. vs. 128. Philo Jud. Constit. Princip. p. 722. Οὐ τοίνυν προσήκει δεσπότας — ἀποφαίνειν τοὺς κλήρῳ λαχόντας. Jam sorte legi plures, ut regnarent, haud poterant, verum unus duntaxat, Otane liquido significante. Quidni ergo ex S. et V. κλήρῳ γε λαχόντα *sorte adeptum* probamus? Ita IV. 94. τὸν πάλῳ λαχόντα αἰεί σφεων αὐτέων ἀποπέμπουσι. Aeschylus VII contr. Theb. vs. 55. ὡς πάλῳ λαχὼν ἕκαστος. At hoc alii viderint. Quae in msstis turbantur statim, ex generis et numeri enallage, satis ob-
366 via et proposita ad Diodori II. 19., natales acceperunt. Placet ἢ ἄλλῃ τινὶ μηχανῇ, ex formula cui saepe repetitum Lysiae μήτε τέχνῃ, μήτε μηχανῇ μηδεμιᾷ concinit. Wess.

4. ἐκ τοῦ μέσου κατῆστο] Simillimum lib. I. 45. extr. κατῆστο, ἐκατέατο et κατήμενος Ionum sunt. Dictio ipsa non vult *ex medio abire alio sessum*, sed *e medio secedere*, et *partium esse neutrarum;* qui usus opportunius alibi valebit. Wess. IV. 118. VIII. 22. 73. Schweig.

84 1. τὴν πᾶσαν δωρεὴν etc.] Haec recurrunt extremo hoc libro. Cujusmodi autem dona fuerint, docte Brissonius Regn. Pers. I. 144. examinavit. Medicam vestem, Acanthiis honoris ergo a Xerxes datam, VII. 116. habet. Wess.

3. ἄνευ ἐσαγγελέος] Expressit hunc locum Scriptor libelli de Syr. Dea p. 472., ubi rex ad Combabum: ἀπίξεαι παρ' ἡμέας ἄνευ ἐσαγγελέος, οὐδέ τις ἀπέρξει σε ἡμετέρης ὄψιος, οὐδ' ἢν γυναικὶ ἅμα εὐνάζωμαι: hanc proceres Herodotei constituerant exceptionem, ἢν μὴ τυγχάνῃ εὕδων μετὰ γυναικὸς βασιλεύς. Valck.

4. ἐβούλευσαν τοιόνδε] Sermonis studiosissimo hic quidem certe syllaba debet restitui, quam describentis praetermisit incuria: ἐβουλεύσαντο τοιόνδε, *re inter se deliberata constituerunt.* Ponitur enim pro βουλευσαμένοις ἔδοξεν αὐτοῖς, vel συνεθήκαντο, prout legitur c. 86. Justinus: *pactique inter se sunt, ut, — cujus equus inter solis ortum hinnitum primus edidisset, is rex esset.* In his convenisse Ctesiae videtur cum Herodoto: forsan ex Hellanico, multum diversa traduntur in Scholiis ad Aeschyli Pers. 776. Valck. De usu verbi βουλεύειν apud Nostrum vide notata ad I. 73. Videnturque hic ex scholio libri nonnulli ἐβουλεύσαντο posuisse. conf. paulo ante. Schweig.

Ib. *ἐβουλεύσαντο*] Hoc utilius et genio linguae congruentius in constitutione de regno, sicuti et paullo superius. Conf. I. 73. VIII. 101. Videntur autem matutinum legisse tempus, quod *solem orientem* Persae venerarentur. *Εἶναι γὰρ αὐτοῖς νόμον τὰς τοῦ ἡλίου ἀνατολὰς προσκυνεῖν ἑκάστῃ ἡμέρᾳ*, in Procopii Bell. Pers. I. 3. WESS.

85 4. *Εἰ — ἐν τούτῳ τοί ἐστι*] Sententiam expressit Zonaras p. 129. A.
367 *Θάῤῥει, ὦ δέσποτα, ἔφη, ὡς σὴ ἔσται ἡ βασιλεία.* Apud Justinum, Dario *de regno sollicito equi custos ait, si ea res victoriam moraretur, nihil negotii superesse.* Ad Herodoti formam loquendi, *εἰ ἐν τούτῳ τοί ἐστι ἢ βασιλέα εἶναι, ἢ μή*, proximum accedit hoc Eurip. Iphig. Taur. 1057. *τἄμ᾽ ἐν ὑμῖν ἐστιν, ἢ καλῶς ἔχειν, Ἢ μηδὲν εἶναι.* Herod. VI. 109. *ἐν σοὶ νῦν, Καλλίμαχε, ἐστὶ, ἢ καταδουλῶσαι Ἀθήνας, ἢ ἐλευθ.* Paulo plenius Andocides de Myst. p. 6, 18. *ὅπως ἐν ἐκείνῳ εἴη ὅντινα βούλοιτο Ἀθηναίων φάναι τῶν ἀνδρῶν τούτων εἶναι, ὅντινα δὲ μὴ βούλοιτο λέγειν ὅτι οὐκ ἦν.* Lysias p. 20. *ἐν ὑμῖν δ᾽ ἐστὶ, πότερον χρὴ τούτους ἰσχυροὺς ἢ μηδενὸς ἀξίους εἶναι.* VALCK.

5. *ὥρη μηχανᾶσθαι καὶ μὴ* etc.] Sumtum fortasse ex nobili Bacchylidae, *Οὐχ ἕδρας ἔργον, οὐδ᾽ ἀμβολᾶς.* Sicuti *ὡς — ὁ ἀγὼν ἡμῖν ἐστι* ad proverbii modulum, *Νῦν γάρ ἐστ᾽ ἀγὼν*, aut *πλησίον ὁ ἀγών*: de quibus nunc nihil, nisi culte a Casaubono explicita esse ad Suetonii Neron. 45. WESS.

86 1. *Ἅμ. ἡμέρῃ δὲ διαφωσκούσῃ οἱ ἕξ*] *Postero die ubi primum illuxit sex illi* etc. Zonaras: *ἕωθεν δὲ τῶν ἑπτὰ παραγενομένων*: dare quoque debuerat *τῶν ἕξ*, sed alterum posuit, eorum immemor quae de Otane legerat olim in excerpendo praetermissa: Platonem mirarer, cur de Leg. III. pag. 695. D. scripsisset, *πάλιν εἰς Πέρσας ἐλθεῖν τὴν ἀρχὴν διὰ Δαρείου καὶ τῶν ἑπτά*: dare potuerat *διὰ Δαρείου αὐτοῦ ἑβδόμου*: dederat forte *καὶ τῶν ἕξ*. In ista formula legitur infra IX. 44. *ἅμ᾽ ἡμέρῃ δὲ διαφαυσκούσῃ*. Codices si variant, vix constitui poterit, utrum dederit Noster. Ad Diodori Sic. XIII. 18. *τῆς ἡμέρας ὑποφωσκούσης*, vid. Wesselingius. Aliorum in his fuere locutiones, *ὡς ἡμέρα* vel *ὡς ἕως ὑπέφαινε*: *prima luce, primo luci*, et *ubi primum dilucularet:* vid. Gellius Noct. Att. II. 29. ibique Gronov. et VII. 1. ubi *noctis* legitur *extremo, priusquam dilucularet: ὄρθρου βαθέος*: tempus memorat Plato *ἀπ᾽ ὄρθρου μέχρι περ ἂν ὁ ἥλιος ἀνίσχῃ*, Leg. XII. p. 951. D. VALCK.

Ib. *ἅμ᾽ ἡμέρῃ δὲ διαφαυσκούσῃ*] Sic *ἅμα ἡμέρῃ διαφαυσκούσῃ* lib. IX. 44. et *ἥλιος ἐπιφαύσκων* doctus Jobi interpres cap. XXXI. 26. Apud alios *ἡμέρας ὑποφωσκούσης*, aut *τῇ ἐπιφωσκούσῃ* Matth. c. XXVIII. 1. nec concordi ubique scriptura, de qua ad Diodori XIII. 18. WESS.

368 3. *ἐτελέωσέ μιν*] Simile Auctoris Epist. ad Hebr. c. II. 10. *τὸν ἀρχηγὸν τῆς σωτηρίας αὐτῶν διὰ παθημάτων τελειῶσαι* Th. Beza recte accepit. Statim, e msstis quae exsulant *ὡς βασιλῆα*, si consensus foret, possent illic relinqui: solemnis certe principum *προσκύνησις* accessione illa non egebat. At vide Polyaen. VII. 9. et Valer. Maxim. VII. 3. Ext. 2. WESS.

87 2. *ἔχει αὐτὴν κρύψας*] Recte cepit Zonaras, cui dicitur Oebares *τὴν χεῖρα κρύπτειν ἐν τῇ ἀναξυρίδι. Κρύψας ἔχει* ponitur pro *κρύπτει*, vel *ἔκρυψεν*, in Euripidis Danaë 10. Hec. 1012. *πέπλων ἐντὸς ἢ κρύψασ᾽ ἔχεις;*

Hesiodus Ἔργ. καὶ Ἡμ. 42. Κρύψαντες γὰρ ἔχουσι θεοὶ βίον ἀνθρώποισι. Pausan. V. p. 408. ἔχειν ἀποκρύψαντα ὑπὸ τὴν ψάμμον. X. p. 832. ὁμοῦ τῷ χρυσίῳ κατακρύψαντα ἔχειν αὐτόν. Sed in his tamen ἔχειν suam quoque vim exserit; in multis hujus generis non item, de quibus ad Phoen. 712. VALCK.

Ib. φριμάξασθαί τε καὶ χρεμετίσαι] Eadem verba retinuit Zonaras. Φριμάξασθαι hinc enotatum in Gloss. Herod. et Suida redditur per φρυάξασθαι, quod usitatius erat *de equo;* cum alterum eximie *de hirco* diceretur. VALCK.

88 1. Δαρεῖός τε δὴ ὁ Ὑστάσπεος etc.] Abreschius Δαρεῖός γε δὴ, *Darius quidem certe.* Arabes, quum omnis Asia a Cyro et Cambyse domaretur, aut illi domandi in conatu essent, illorum in ditionem non venerunt, Diodoro II. 1. concordante. Atque illud est, quod olim Deus O. M. Ismaëli et posteris recepit Genes. c. XVI. 11. 12.; cujus illi fructum promissi uberrimum abstulerunt habentque, liberi, sui juris, ἀδούλωτοι. Prorsus eximie eruditi Britanni et cum cura super ea nationis libertate Historiae Catholicae lib. IV. c. 34. t. XX. p. 196. ed. 8vo. 1748. WESS.

3. Γάμους τε τοὺς πρώτους ἐγάμεε Πέρσῃσι etc.] Quatuor hic memorat uxores Darii; duas, praeter illas, alibi: vere tamen, opinor, scriptum fuit Justino I. 10. *Principio regni Cyri regis filiam in matrimonium recepit, regalibus nuptiis regnum firmaturus, ut non tam in extraneum translatum, quam in familiam Cyri reversum videretur.* De duabus unius tantum meminit Atossae; cujus, prae ceteris uxoribus, altera etiam Cyri filia, mulieris in aula Darii potentissimae, praecipua semper habita fuit ratio; quod variis documentis demonstrat Herodotus,
369 et VII. 3. ἡ Ἄτοσσα, inquit, εἶχε τὸ πᾶν κράτος, *regnum obtinebat Atossa.* Ibid. c. 2. traditur, antequam pervenisset ad imperium Darius, ex filia Gobryae tres suscepisse filios: rex factus Persarum, ex Atossa quatuor. Hoc loco motus Schol. ad Aeschyli Pers. 719., Ἡρόδοτος, ait, ζ′ φησὶ Δαρείου παῖδας εἶναι: addens, Ἑλλάνικος δὲ ιά. Atqui totidem ille apud Herodotum reperire potuisset, quin imo XII, in transcursu plerosque memoratos, Darii filios. Praeter pellices, sex habuit Darius uxores legitimas, atque ex his singulis liberos etiam mares procreavit; praeterquam ex Otanis filia Phaedyma, quae Magi fraudem patefecerat. Ex Gobryae filia tres suscepit filios Darius: natu maximus fuit Ἀρτοβαζάνης, (VII. 2.) memoratur et Ἀριαβίγνης, VII. 97. Tertii nomen non memini me legere: sed suspicor matris olim factam mentionem VII. 68.; quae si justa suspicio, fuerit is Ἀρσαμένης: et certe Plutarcho aliisque filius ex uxore Darii prima vocatur Ἀριαμένης. Vid. ad Justinum notata II. 10. Ex Atossa Cyri filia, praeter Xerxen Darii successorem, nati fuerunt Μασίστης, Ἀχαιμένης, et, fratribus minus nobilitatus, Ὑστάσπης. Vid. Herod. VII. 82. 97. et 64. Ex Artystone, altera Cyri filia, quam virginem duxit uxorem, (Atossam jam ante habuerant frater Cambysis, et Magus Smerdis:) Ἀρσάμης et Γωβρύης, VII. 69. et 72. Ex Parmy, Cyri nepte, filia Smerdis, unicus memoratur natus Ἀριόμαρδος, VII. 78. Tandem VII. 224. ex Phratagyne, filia fratris Artanis, nati dicuntur Ἀβροκόμης et

Ὑπεράνθης. Postrema duo nomina hoc equidem miror, quod inter centena forte Persica Herodoti, praeter Phaedymae nomen, sola sunt planissima Graeca. Adtigit illa Hemsterhusius ad initium Xenoph. Ephes. Quid Palmerius velit in Exercit. p. 38. non satis liquet. In historia Persica recentiori non sane miror nomina Persarum Graeca, neque adeo Abrocomam sive Acrocomam satrapam, prout Isocrati dicitur p. 69. D. sed in Darii filiorum nominibus flexus Graecos mirabar ut inexspectatos. VALCK. — Quod *ἐγάμεε Πέρσῃσι* scribitur, *ἐν Πέρσῃσι* malebam: sed videtur dativus ille casus a vocab. *πρώτους* pendere, *nuptias quae Persis primae*, i. e. *nobilissimae* erant. SCHWEIG.

370 4. *δυνάμιός τε πάντα οἱ ἐπιπλέατο*] Apostoli ad Ephes. III. 16. *δυνάμει κραταιοῦσθαι*, et Aristidis t. I. p. 326. *δυνάμεως ἐμπίπλασθαι μετὰ κουφότητος*, cum his conposuit Abreschius. De Darii equo jucunde Oppianus, Cyneget. I. 234. et ibi Rittershusius. Nam, quod Hyde Relig. Pers. c. 23. omnem de equo narrationem ex Persarum vocabulo, sed male expresso, *Gheshtasp*, i. e. *factus equo*, propagatam pertendit, a vero abhorret. WESS.

89 1. *ἀρχὰς κατεστήσατο εἴκοσι*] In sequentibus viginti recensentur istae satrapiae, quaeque singulis subjectae fuerint regiones; singulorum enim imperio plures suberant, exceptis praefectis Ciliciae atque Indiae. Videant homines eruditi, quo pacto haec Herodoti cum aliis possint in concordiam redigi; a quibus longius etiam distat, quod, undecunque tandem repetitum, duobus in locis Plato tradidit; quorum locorum alter notus fuit Brissonio de Regn. Pers. I. p. 148. e Leg. lib. III. p. 695. C. *Δαρεῖος βασιλέως οὐκ ἦν υἱὸς, παιδείᾳ τε οὐ διατρυφώσῃ τεθραμμένος· ἐλθὼν δ' εἰς τὴν ἀρχὴν, καὶ λαβὼν αὐτὴν ἕβδομος, διείλετο ἑπτὰ μέρη τεμόμενος*: quarum partium singulas, regiones amplissimas, singulis e sex conjurationis sociis regendas attribuerit: hoc Platonem voluisse liquet ex ipsius Epist. VII. p. 332. A. ubi Siciliensem Dionysium, qui paene *nemini se credebat*, (Cicero Tusc. V. 20.) neque uxoribus nec filiabus, hac etiam parte multo fuisse scribit deteriorem Dario, *ὃς οὐκ ἀδελφοῖς πιστεύσας, οὐδ' ὑπ' αὐτοῦ τραφεῖσι, κοινωνοῖς δὲ μόνον τῆς τοῦ Μήδου τε καὶ εὐνούχου χειρώσεως, διένειμέ τε μέρη μείζω ἕκαστα Σικελίας πάσης ἑπτὰ, καὶ πιστοῖς ἐχρήσατο τοῖς κοινωνοῖς, καὶ οὐκ ἐπιτιθεμένοις οὔτε αὐτῷ οὔτε ἀλλήλοις*. Verbosa, quam suo more scribit in hunc locum, adnotatione parum extricat H. Steph. recte per *Medum et Eunuchum* eumdem intelligens; in cujus nomine quantum fuerit variatum, docuit Jac. Nic. Loensis Miscell. Epiphyll. I. cap. 21. Prior Platonis locus atque integra ista disputatio *Κύρου παιδείᾳ* fuit opposita Xenophontis, quem virum optimum, ut et alios e Socratis palaestra, oderat Plato. VALCK. Fortasse imperii Persici distributionem, quae posteriori tempore obtinuit, cum illa priore, quae a Dario instituta est, permutavit philosophus. SCHWEIG.

371 3. *Βαβυλώνιον σταθμὸν τάλαντον*] Refingitur *ταλάντου* a docto viro. Contra lib. I. 51. *τὰ δὲ ἄλλα — σταθμὸν διτάλαντα*: et *ἕλκουσαν σταθμὸν τάλαντα δέκα*. Aelianus Var. Hist. X. 17. *Θεμιστοκλέα τρία τάλαντα ἔχειν τὴν οὐσίαν τὴν πατρῴαν*. Atque ita solent Graeci Latinique, docente Jo. Fr. Gronovio de Pecun. Vet. lib. I. cap. 6. Jam sive *Εὐ-*

βοϊκὸν seu *Εὐβοϊκὸν* probetur, parum referet; illud Steph. Byz., hoc Polybius, Strabo, Appianus, maluerunt. Majoris momenti *minae* sunt *septuaginta Euboïcae in talento Babylonio:* aliter Aelianus Var. I. 22., Atticas minas septuaginta et duas illi talento tribuens: in primis autem, siquidem hoc auctore De la Barre Histor. Acad. Inscription. t. VI. p. 355. *ἑβδομήκοντα καὶ δύο μνέας* Herodoto operosa reddit disputatione; cui calculum addere nondum audeo. Arcent auctaria schedae veteres, conspiratque Pollux IX. 86., minis septuaginta talentum Babylonium aequiparans: dubiae praeterea fidei Aeliani locus est, et acriter oppugnatus a Willebrodo Snellio de Re Nummar. p. 41. Quin si fides illi constet, Atticas minas conplectitur duntaxat. Conf. Panelium de Cistophoris p. 110. etc. Wess. — Reizius, inter *Εὐβοΐδας* et *ἑβδομήκοντα* stellula interposita indicans nonnihil ibi omissum se judicare, in inferiore libri ora, ubi summa rerum capita adnotantur, haec posuit: *Babylonicum talentum LXXVIII. minarum Euboicarum:* qui quam sit rationem in ea computatione secutus, nec novi equidem, nec nunc inquirere vacat. Schweig.

5. *Δαρεῖος μὲν ἦν κάπηλος*] Signatissima ea sunt et aliorum commentationibus frequenter ornatus intexta caussa, Dionis Chrysostomi, Libanii, Juliani, Themistii, quorum loca Spanhem. ad Juliani Or. I. p. 9. et Davisius in Maximi Tyr. Diss. IV. p. 508. antestati illustrarunt docte. Commodum minus de tributo, a Dario primum descripto et instituto, hic et a Polyaeno VII. 10, 3. traditum, censeri posset; siquidem Magi *ἀτελείην στρατηΐης καὶ φόρου* in triennium Persis tribuerunt c. 67. hujus Musae. At bene habet: nam tributum continuum hic, loco posteriore quod in tempus et belli usum ac doni instar erat, tangi per bene Venema Dissert. ad Danielis Vaticinia p. 161. animadvertit. De Strabone lib. XV. p. 1068 = 735. tributorum (*τοῦ φόρου*)
372 in Persis primordia Artaxerxi Longimano asserente, consulto taceo. Wess.

Ib. *δεσπότης· Κῦρος δὲ πατήρ·*] Adtigit postrema Wess. ad Diodori t. I. p. 275. t. II. p. 553. Reliqua transscripsit etiam Eustathius, Homerea tractans de rege dicta, *πατὴρ δ' ὡς ἤπιος ἦεν*, Od. β'. 57. ubi leguntur et ista: *Κῦρος δὲ πατὴρ, — ὅτι ἤπιος, καὶ ἀγαθά σφισιν ἐμηχανήσατο*: quae lectionem adfirmant, a Gronovio non absurde mutatam. Praestantem bellica virtute virum, Philopoemenem, Messenii vere nuncupabant *πλέον τι ἢ παντὸς τοῦ Ἑλληνικοῦ πατέρα*, apud Pausan. VIII. p. 704. Herodoti meminit agens de rege Dion Chrys. p. 5. c. etc. opponens *πατέρα* et *δεσπότην*, quae appellatio Graecis semper visa fuit invidiosa: alibi Dio respicit et *τὸν κάπηλον* Darium: vid. Davisius in Max. Tyr. p. 508. De Dario, istiusmodi quoque *καπήλων* osor acerrimus, longe judicabat aliter Plato Epist. VII. p. 332. B. *ἔδειξε παράδειγμα, οἷον χρὴ τὸν νομοθέτην καὶ βασιλέα τὸν ἀγαθὸν γίγνεσθαι*: hic titulus quam sit amplus et magnificus docebit Platonis Politicus. Valck.

Ib. *ὅτι ἤπιός τε*] Erat elucubrantis in animo Homericum ex Odyssea, *πατὴρ δ' ὡς ἤπιος ἦεν*, quo nihil in laudem praeclarius dici de rege potest, egregie Sopatro apud Stobaeum Serm. XLIV. p. 312.

monstrante. Dabit conplura alia Gatakerus ad Antonini lib. I. 9. pag. 11. Wess.

90 2. *Καβαλίων καὶ Ὑγεννέων*] Conjecturam ponam, quam ante aliquot annos cum Wesselingio communicavi, quaeque etiam nunc videtur probabilis. Quandoquidem *Ὑγεννέες*, sive *Ὑτεννέες*, quos hic in suo codice Stephanus invenisse videtur, aliunde sunt ignoti, suspicor literas *ΚΑΙΥΓΕΝΝΕΩΝ* in *ΚΑΛΕΥΜΕΝΩΝ* esse transmutandas, et scriptum antiquitus fuisse: *Λασονίων τῶν* (hoc facile potuit elidi:) *καὶ Καβηλέων καλευμένων.* Fundus conjecturae locus est Herodoti Xerxis copias recensentis VII. 77. *Καβηλέες δὲ οἱ Μῄονες, Λασόνιοι δὲ καλεύμενοι.* Valck. In Cabaliis sive Cabalensibus, qui septima Musa *Καβηλέες*, nulla haesitatio; incolis quippe regionis Cabaliae apud Plinium, seu *Καβαλίδος*, in Stephano Byz. ex Strabone cum L. Holstenii observatis. Qui vero Hygennenses, Autenenses, Augenenses, talis enim
373 in schedis discordia, frustrata quaesivi opera. Placuerat Lycaoniae regio Obigene, cui fidere non libet. Eccum tamen Plinii Hist. Nat. V. 32. verba: *Attingit Galatia et Pamphyliae Cabaliam et Milyas. — Item Lycaoniae partem Obigenen.* Valckenarii elegans hariolatio consideranda est. Wess.

91 1. *Ἀμφίλοχος*] De Amphilocho sequentia loca apposuit Larcherus: scil. Pausan. II. 18. 20. V. 17. Cicero Div. I. 40. Thucyd. II. 68. Strabon. XIV. pag. 951. et 993. Herodot. I. 46. VII. 91. Lucian. Alexandr. 29. Dion. Cass. LXXII. 7. Plutarch. Orac. Def. p. 434. D.

Ib. *ἐπ᾽ οὔροισι*] Docte hanc scripturam defendit Pinedo ad *Ποσίδειον* Stephani, et participium inpersonale *ἀρξάμενον* Raphelius verbis Lucae Evang. c. XXIV. 47. Wess. Istud participium *ἀρξάμενον* contulit Larcher cum *δέον, ἐξὸν, παρὸν, ἐνδεχόμενον*: quorum tamen non prorsus eadem ratio est. Schweig.

3. De pecuniae proventu ex Moeridis lacu, II. 149. Cetera Gronovius optime expedivit. Wess. Scilicet, „numerum (*δύο καὶ δέκα μυριάσι*) non pertinere ad praesidiarios, sed ad medimnos frumenti. „Sententia est, *Insuper enim* 120 *millia medimnorum Persis etiam in* „*Albo castello Memphios considentibus metiuntur et eorum auxiliariis.* „Consuetudo illa Graeci sermonis erat in frumento et argento *μυριάδας* tantum exprimere, quum materia mensurae et species nummi „publice constarent.“

Ib. *τὸ ἐγίνετο ἐκ τῶν ἰχθύων*] In alio scriptore viderentur ista lectoris emblema: in Herodoto caute versandum est: vid II. 149. Diodor. I. 52. *τὴν ἐκ τῆς λίμνης ἀπὸ τῶν ἰχθύων γινομένην πρόσοδον ἔδωκε* (Rex Aegypti, atque Aegyptiorum ad exemplum Persa:) *τῇ γυναικὶ πρὸς μύρα καὶ τὸν ἄλλον καλλωπισμόν*: hinc ratio liquet exceptionis hoc in loco. Valck.

5. *Σατταγύδαι*] Gentem non novi. *Aparytas* frustra quaerendo vestigavi. *Gandarii* et *Dadicae* recurrunt VII. 66., neque aliis sunt ignoti. Wess.

92 2. *Παρικανίων*] Ad eum modum Steph. in *Παρικάνη*, et alii cum Nostro VII. 86. Sunt autem hi Paricanii ab illis diversi, qui Aethio-
374 pibus junguntur c. 94. Orthocorybantii an Orthocorybantes rectius

pingantur decernere haud valeo. Wess. — De Caspiis cf. ad c. 93. De Paricaniis facile equidem Rennello adsentior, in *Geogr. System of Herodotus* p. 270. *Παρηιακηνοὶ* h. l. corrigenti, collato Nostro I. 101., Stephano Byz. in *Παραίτακα*, aliisque auctoribus a Cellario Geogr. Ant. t. II. p. 808. citatis. Dissentit quidem Larcher in Indice geogr. ad Herod. p. 419. Schweig.

4. *μέχρι Αἰγλῶν*] Steph. Byz. *Αἴγηλοι, ἔθνος Μηδικόν*: quam nationem eamdem atque Aeglorum suspicabatur Holstenius, et ante eum Ortelius. *ΑΙΓΛΩΝ*, quomodo Valla et S., et *ΑΙΓΛΩΝ* vocabulum idem: error est alterutra in scriptione, incertum qua. Habet VII. 72. *Λιγύων* in hac vicinia gentem, quae *Λιγνέων* et *Λίγνες* S. Eadem *Λιβύες* et Bactris contermina c. 86. ejusdem libri. Qua quidem in discordia, cum auxilii spes aliunde deficiat, *ἐπέχειν* consultum est. Wess.

93 2. *Σαγαρτίων καὶ Σαραγγέων* etc.] Sagartii memorantur a Steph. Byz., Ptolemaeo et Nostro I. 125. VII. 85., tuenturque nomen suum. Sarangae, *Σαράγγαι*, *Σαραγγέων* VII. 67., unde *Σαραγγαίων* absurde finxerunt, quo lapsu voces *Ἀθηναίων*, *Θηβαίων*, locum *Ἀθηνέων*, *Θηβέων*, invaserunt. De Mycis nulla deinceps haesitatio: adstipulantur Holstenio et Berkelio, titulum nationis Ethnicographi praescripto instaurantibus, schedae veteres et VII. 68. Wess.

3. *Κάσπιοι*] Caspii, ad Caspium puta mare habitantes, supra nominati sunt, cap. 92. iidemque iterum lib. VII. cap. 67. memorantur. Nunc qui h. l. iterumque VII. 86. eodem nomine insigniuntur, (si vera scriptura est, quam utrobique libri tenent omnes) hos ab illis diversos esse adparet. At exspectare debebamus, adjecta quadam nota hos, quos Indorum vicinos fuisse intelligi par est, distincturum fuisse Herodotum ab alteris illis Caspiis. Quod quoniam non factum, nec apud alios scriptores reperitur Caspiorum in illo terrae tractu mentio, ex conjectura corrigere scripturam et h. l. et VII. 86. tentarunt. Et Reizius quidem *Κασπείρων* corrigens, Stephani Byz. auctoritatem secutus est, qui *ex Herodoti libro tertio Κάσπειρον urbem Parthorum* memorat, *Indiae finitimam.* Quod nomen quum nusquam alibi
375 apud Herodotum legatur, sedes illius haec fuisse videri debebat. „Una dubitatio est: (inquit idem Reizius) quod Herodotus non urbis „hic meminit, sed gentis; et, quum Stephanus dicat etiam gentem „*Κασπείρους* nominari, alium is ejus rei testem laudat, non eundem „Herodotum.“ Itaque „audacius fortasse quam par erat se fecisse, „*Κασπείρων* corrigentem,“ ipse vir doctus profitetur: pro cujus quidem caussa hoc dici poterat, nihil impedire quo minus credamus, in Epitome Stephani, quae sola ad nos pervenit, locum istum (quod in plurimis aliis factum constat) nonnihil turbatum esse; ab ipso Stephano nomen *Κάσπειροι* non minus ex Herodoto, quam ex Dionysio, fuisse citatum. Aliam rationem secutus Rennell, in *Geographical System of Herodotus* p. 302. (laudatus hoc nomine a Larchero in Tabula Geogr. ad Herod. p. 99. seq.) quoniam cum Sacis jungitur hic populus, *Κάσιοι* corrigendum censet, ejus regionis incolas intelligens quae *Κασία χώρα* apud Ptolemaeum Geogr. lib. VI. c. 15. nominatur. Cae-

terum non opus est ut moneam, quum in hac parte Historiarum Herodoti, tum in aliis ubi de geographicis rebus agitur, praeter Larcheri Indicem Geographicum, cum fructu consuli posse idem laudatissimum Rennelli opus, e quo multa passim Larcherus. Schweig.

94 1. *Παρικάνιοι δὲ, καὶ Αἰθίοπες οἱ ἐκ τῆς Ἀσίης*] Alios Paricanios, cap. 92. memoratos, videri Paretacenos esse, supra monuimus. Paricanii, qui hîc cum Aethiopibus Asiaticis componuntur, iidem lib. VII. c. 68. componuntur cum Utiis et Mycis, quos Erythraei maris accolas fuisse ex superiori cap. 93. intelligitur: quare et hos haud procul ab illo terrae tractu sedes habuisse probabile est. Larcherus in Not. ad h. l. Aethiopas Asiaticos adfirmat Colchos esse, prorsus contra Herodoti usum mentemque, qui Colchos suo semper nomine nominat, (ut II. 104. et III. 97.) eosque ne coloniam quidem Aethiopum, sed Aegyptiorum facit, denique qui mox diserte docet, (III. 97.) Colchis tributi nomine nihil fuisse imperatum, sed de donis quinto quoque anno adferendis pactos illos esse cum rege. Hoc igitur gratis sumto, idem vir doctus Paricanios, qui hîc nominantur, Col-
376 chis finitimos statuit, inter Caucasum et Pontum Euxinum habitantes. Conf. Steph. Byz. in *Παρικάνη*, Plin. Hist. Nat. VI. xvi. 18. et Pomp. Melam I. 2. ibi ab Holstenio citatum. Schweig. Testatur Larcherus ad h. l. plurima se ex Bocharti Geogr. Sacr. IV. 31. p. 286. hausisse.

4. *πρὸς πάντας τοὺς ἄλλους*] *Ad omnes ceteros* vertit Gronov. incerta sententia; cujus versionem tenuit Wess. Idem vero Gronov. in Notis, *par caeteris omnibus.* Nos, *pro ratione aliorum omnium*, posuimus: rectius fuerit, *prae reliquis omnibus.* conf. II. 35. et VIII. 44. Nescio an eamdem sententiam in animo Valla habuerit, *super caeteros omnes* scribens. Manifeste vero contra auctoris sententiam Larcherus: *Ils payoient autant d'impots que tous les autres ensemble.* Schw.

95 1. *γίνεται τεσσεράκοντα καὶ πεντακόσια καὶ εἰνακισχίλια τάλαντα*] Id est, 9540 talenta, nempe Euboica: qui numerus quum minime congruat cum his quae proxime sequuntur; si modo justus est numerus 14560, quo paullo post universa tributorum summa indicatur, vera fuerit codicis S. scriptura, *ὀγδώκοντα καὶ ὀκτακόσια καὶ εἰνακισχίλια* exhibens, id est, 9880, qui numerus alioqui ex docti cujusdam viri emendatione adscriptus videri poterat. Certe, si de summa 14560 detrahas 4680, restant 9880. Alteri autem numero 4680 recte constat ratio; quandoquidem 360 talenta ramentorum auri, pro ratione tredecupla, quam ipse Scriptor indicat, conficiunt 4680 argenti talenta Euboica. Sed ipsam illam 14560 talentorum summam, sive alterum numerum 9880 talentorum, quo pacto collegerit Noster, id vero haud satis adparet. In unum collectis numeris omnibus, qui in recensu tributorum ex xix. praefecturis redeuntium diserte indicantur, prodit summa 7740 talentorum Babyloniorum; quae, pro ratione 60 ad 70, quam c. 89. docuit auctor, conficiunt Euboica talenta 9030; quibus si adjeceris 4680 ex India redeuntia, habebis summam 13710. Denique his 13710 si adjeceris 240 fere talenta, quae ex Moeride lacu (cap. 91. coll. cum II. 149. extr.) redibant, conficiuntur 13950

talenta. Itaque, nisi in numero 14560 (sub finem hujus cap.) erratum fuerit, intelligi par est, aut in superiorum numerorum particu-
377 larium aliquo sive aliquibus peccatum fuisse, aut 610 illa talenta, quae complendae summae 14560 desunt, ad reliquam summam adjectam esse tamquam pretium frumenti, ab Aegyptiis eorumque finitimis ad alenda centum et viginti hominum millia conferendi, de quo cap. 91. Schweig.

Ib. *τρισκαιδεκαστάσιον*] Auri ad argentum ratio varia, pro minore aut majore ejus abundantia. Quae hic *τρισκαιδεκαστάσιος*, ea aetate Platonis in Hipparch. p. 231. D. *duodecupla* sive *δυωδεκαστάσιος*. Menandri Comici aevo *decupla*, *δεκαπλάσιος*, ap. Polluc. IX. 76. Adtigit hanc rem Arbuthnotius Tabul. Antiq. Numm. c. 6. Est quoque in conparatione talenti Babylonici et Euboici, et utriusque inter se justa proportione, anceps disputatio et difficilis, jam olim a Budaeo de Asse IV. p 87. prudenter instituta, et nuper a de la Barre Histor. Acad. Inscript. t. VI. p. 355. docte iterata. Wess.

3. *τὸ δ᾽ ἔτι τούτων ἔλασσον ἀπιεὶς*] Obscurius dictum: *id quod his* (sive, *in his*) *minus est, omittens.* Quid velit, satis adparet, *omittere se minorem numerum unitatum, qui huic summae deest ad veram summam complendam.* Schweig.

97 3. *σπέρματι μὲν χρέωνται*] Cogitanti mihi *Η* saepius in *Π* mutatum a librariis, venerat in mentem *σήματι* (id est *τάφῳ*) *μὲν χρέωνται τῷ αὐτῷ, τῷ καὶ οἱ Καλατίαι Ἰνδοὶ, οἰκήματα δὲ ἔκτηνται κατάγαια.* Potuit utraque domus simul conmode memorari. Vid. Diodor. I. 51. Mos ipse vix alibi narratur, ubi hac in re dissimillimae variarum gentium recensentur consuetudines Nicolao Damasceno Stobaei, Diodoro Sic., Plutarcho, Ciceroni, ceterisque; quo scilicet hi Indi atque Aethiopes, secundum Herodotum, *viva* parentum suorum erant *sepulcra*, quorum illi cadavera visceribus suis ingesta condebant, et *ἔμψυχοι τάφοι* dici possent *Γοργιάζοντι.* vid. Gataker. ad M. Antonin. IV. 21. et Tollius ad Longin. III. 6. Ad hanc consuetudinem accedebat prope illa Massagetarum ap. Herod. lib. I. c. ult. atque hinc Anonymo memorata, cujus dissertationibus inter Pythagoreorum reliquias locum non dederim, p. 713. *Μασσαγέται τὼς γονέας* (non quosvis:) *κατακόψαντες κατέσθοντι, καὶ τάφος κάλλιστος δοκεῖ ἦμεν ἐν τοῖς τέκνοις τεθάφθαι*, *in li-*
378 *berorum visceribus conditum esse, honestissimum videtur sepulcrum.* Conf. Herod. III. 99. Valck.

Ib. *σπέρματι*] Quod hic de *semine*, *σπέρματι*, quo *eodem Aethiopes et Indi Calatiae utebantur*, expediri non potest. Nusquam quidquam Scriptor illo de semine. Contra prodit, Indos istos *τοὺς γονέας κατεσθίειν*, *parentes suos vorare.* Idem hi Aethiopes, uti verba requirunt, si factitarint, *σπέρματι* insinuata est penitissime labes, nec melius leniusve, nisi erro, detergenda, quam *ἔργματι μὲν χρ.* *eodem facinore defunguntur, quo Indi Calatiae*, scribendo. Ita secum non pugnabit Herodotus et sermo procedet recte. *Ἔργματα καλὰ* sunt in Perictionae fragmento ap. Stobaeum p. 487. Euripides Orest. 160. *Ὦ μέλεος, ἐχθίστων θεόθεν ἐργμάτων.* Wess. Ut operosa et longius adscita, sic parum utilis, haec doctissimorum duumvirorum disputatio. *τὸ ἐν Αἰ-*

θιοπίᾳ γιγνόμενον σπέρμα memoratur Athenaeo III. 110. E. Polluci VI. 73. Hesychio in Ὀρίνδην: intelligiturque sive *oryza*, sive *milii* quoddam genus, Nostro iterum paulo post (c. 100.) memoratum. Confer Denon, *Voyage en Egypte*, p. 75. aliosque itineratores. Schweig.

4. *δύο χοίνικας ἀπύρου χρυσίου*] Auri pulverem hoc fuisse, ex eo quod mensura choenice usos esse Aethiopas tradit Herodotus, haud inscite colligit Larcherus.

Ib. *διηκοσίας φάλαγγας ἐβένου*] Plinius hoc ex loco *in tributi vicem regibus Persidis e materie ejus* (ebeni) *centenas phalangas tertio quoque anno pensitasse Aethiopas;* quibus, nisi memoriae ludibrium debuerit, longe minorem phalangarum se numerum invenisse declarat. Idem lib. VIII. 3. *quae Juba cornua appellat, Herodotus tanto antiquior, et consuetudo melius, dentes.* Conf ad Diodor. II. 19. Wess.

5. *ἐτάξαντο ἐς τὴν δωρεὴν*] *Colchi ipsi* [*se*] *ad donationem ordinarunt.* Fert ita mos in ultronea tributi et donorum collatione. Ipse post pauca, *οὗτοι ὦν δῶρα τὰ ἐτάξαντο*: et c. 13. *καὶ φόρον τε ἐτάξαντο.* Rursus lib. IV. 35. *ἀντὶ τοῦ ὠκυτόκου τὸν ἐτάξαντο φόρον*: tum ibid. c. 165. Wess.

Ib. *τοῦ Καυκάσιος*] Agnoscit Steph. Byz. Alioqui *Καύκασος* mons ille aut *Καυκάσιος* lib. I. 203. Wess.

379 7. *πάρεξ τοῦ φόρου*] Arabes *ἀτελέες* sive a tributo erant inmunes, c. 91. Par et memoratarum paullo ante nationum conditio. Dona ferebant ultro, nullum tributum. Consequens est, ut *πάρεξ τοῦ φόρου* eas non spectet, sed *descriptum aliis et imperatum tributum.* Geminum dabit c. 117. Wess.

98 3. *ἐκ πλοίων καλαμίνων ὁρμεώμενοι*] Displicuit semper ultimum vocabulum: nam quid? insiliebant-ne ex navigiis Indi in pisces magno impetu, ut manibus deprehensos raperent? Id dicendum, si vulgato vigor adsit. Conjiciebam ὁρμευόμενοι. Apud Hesych. Ὁρμευτὴς est ἁλιεὺς, *hamo pisces captans*, formatus utique ex ὁρμεύω. Video nunc simile in opinionem Pavii venisse, scribentis ὁρμιώμενοι, ex ὁρμιὰ, sive *linea hamoque*, unde ὁρμιάομαι. Foret sane alterutrum ad sententiam utile, Indosque ex navigiis hamo piscibus exhiberet insidiantes. At deest verbo auctoritatis usus; favet analogia. Pro vulgato Abreschius ad Thucyd. p. 297. *Naves ex arundinis* in India *internodiis* non neglexit Diodor. II. 17. Wess. — *ἐκ πλ. καλ.* ὁρμεώμενοι commode habere videtur, nil aliud significans, nisi *navibus arundineis* ad capiendos pisces *exeuntes;* perinde sive hamo, sive retibus, illis insidiarentur. De *Indica arundine*, cujus *singula internodia navigiorum vicem, si credimus*, (ut Plinius ait) *praestant*, conferri Theophrastus potest, Hist. Plant. IV. 12. Strabo lib. XV. p. 710. seq. ed. Cas. hisque prior Ctesias, Indic. c. 6. qui tantam ejus crassitiem esse narrat, quantam duorum hominum ulnae vix complecti possint; cujus verba ad Plin. XVI. xxxv. 65. adposuit Harduin. Schweig. ὁρμεόμενοι legi in ms. Paris. A. testatur Larcherus. Ceterum minus bene reddidisse videtur Schweighaeuserus, vertens *exeuntes.* Eo sensu potius ceperim quem enodavit Budaeus Comm. Ling. Gr. p. 717. Ὁρμῶμαι *significat etiam initium motus ortumque alicunde capio.* Valent itaque τοὺς ἀγρευνοι ἐκ

πλοίων καλαμίνων ὁρμεόμενοι, e navigiis arundineis piscantur; sive, *utuntur navigiis arundineis ad captandos pisces.*

4. *ἐσθῆτα φλοΐνην*] Atticis *φλέως*, Ionibus *φλοῦς*, herba palustris, scirpi instar, auctore Polluce X. 178. *Ἐσθὴς φλοΐνη, scirpea* sive ex *phleo*, etiam Pausan. lib. VIII. c. 22. p. 641. Conf. ad Solin. p. 702.
380 et Bod. a Stapel in Theophr. lib. IV. Hist. Plant. p. 463. Wess. — Herodoti hunc locum respexit Niebuhr, Itinerar. t. II. p. 70. ubi vid. Tab. aen. XII. fig. C. Schweig.

99 1. *Παδαῖοι*] Broukhusius aliique dudum viderunt huc respexisse Tibullum IV. 1, 144. *Impia nec saevis celebrans convivia mensis, Ultima vicinus Phoebo tenet arva Padaeus.* Gentis nomen, auctoritate Tibulli satis munitum, restituendum videtur Nicolao Damasc. ap. Stob. p. 105, 31. hinc in Excerptis N. Cragii et H. Valesii p. 514. similiter scriptum: *ἐν Παιδαλίοις Ἰνδικῷ ἔθνει οὐχ ὁ θύων, ἀλλ᾽ ὁ συνετώτατος τῶν παρόντων κατάρχεται τῶν ἱερῶν· αἰτεῖται δ᾽ ἀεὶ παρὰ θεῶν οὐδὲν ἄλλο πλὴν δικαιοσύνης.* Corrigebam *ἐν Παδαίοις*: nam inhumana gentis consuetudo nihil impedit, quo minus solam a Diis *virtutem*, sive *justitiam*, expetendam esse censuerint. Valck.

3. *μὴ μὲν νοσέειν*] Quod hoc uno loco Reisk. dimisit intactum, saepe sollicitavit, velut in his II. 179. *χρῆν ὀμόσαι, μὴ μὲν ἑκόντα ἐλθεῖν*: III. 66. *ἔξαρνος ἦν μὴ μὲν ἀποκτεῖναι Σμέρδιν*: V. 106. *θεοὺς ἐπόμνυμι μὴ μὲν πρότερον ἐκδύσασθαι.* Sana nunc videbuntur, quae suis singula locis censebantur vitiosa: amat hanc etiam voculam *μὲν* trajicere in alium locum Herodotus. Valck.

100 1. *κτείνουσι οὐδὲν ἔμψυχον*] Gentis Indicae nomen praebet Nicol. Damasc. apud Stob. p. 66, 38. *Ἀρίτονοι τῶν ἐμψύχων οὐδὲν ἀποκτείνουσι· τὰ δὲ κεράμεα τῶν χρηστηρίων ἐν χρυσοῖς ἐλύτροις φυλάττουσι.* Cragii, Gesnerum sequuti, corrigit errorem Vales. in Exc. Peiresc. p. 74. et *τὰ κεράμεα τῶν χρηστηρίων*, (aliis dicta *τῶν σκευῶν τὰ κεράμεα*,) recte interpretatur: conf. Graevius in Hesiodi *Ἔργ. κ. Ἡμ.* vs. 402. Dudum ante Vales. Nicolai locum jam explicuerat Casaub. in Athen. p. 20. [?] vid. Leopardus Em. XIII. 6. Valck. — De vocab. *χρηστήριον* conf. Athen. V. 204. f. et quae ad Athen. III. 114. d. adnotavimus. Schw.

Ib. seq. *αὐτοῖσί ἐστι ὅσον κέγχρος τὸ μέγαθος* etc.] Vide supra ad c. 97. Schweig.

101 2. seqq. *ἡ γονὴ — μέλαινα, κατάπερ τὸ χρῶμα*] Aristoteles hanc assertionem falsi, neque sine ratione, coarguit Hist. Anim. III. 22. p. 82. et Generat. Animal. II. 2. p. 207. Caussa Indorum Aethiopum-
381 que nigredinis Onesicritum et Theodecten sollicitos habuit ap. Strabonem XV. p. 1019 = 695. seq. non insulse decernentem, in utero *κατὰ σπερματικὴν διάθεσιν* tales fieri, quales sunt qui genuerunt. Sed haec erudite Albinus Dissert. de Colore Aethiop. p. 10. Wess. — Cf. Soemmering, *vom Neger*, pag. 59. laudatum Heerenio in *Ideen* etc. t. I. p. 416. Schweig.

102 1. *πρὸς ἄρκτον*] *Versus septemtrionem — incolentes aliorum Indorum, qui* etc. Tale IV. 7. *πρὸς βορῆν — ἄνεμον τῶν ὑπεροίκων τῆς χώρης, ad boream eorum qui superioris regionis incolae sunt.* De Caspatyro vid. ad IV. 44. Wess.

2. ἐρημίη. *Desertum Cobi.* Conf. Heeren *Ideen über die Politik* etc. t. I. p. 390. et 116. Schweig.

3. *εἰσι δὲ καὶ εἶδος ὁμοιότατοι αὐτοὶ*] Sequi si libuerit S. et V., *οὗτοι* ex pristina scriptura eradentes, nihil erit, quod molestiam creabit. *Similes nostris quantum ad formam* designantur. Ut nunc est, *καὶ εἶδος αὐτοῖσι* etc. maluit Reiskius, cui Dio Chrysost., Nostri vestigia premens, Or. XXXV. p. 436. B. favet, *οὗτοι δέ εἰσι ἀλωπέκων μείζονες· τἄλλα δὲ ὅμοιοι τοῖς παρ' ὑμῖν.* Quae Strabo XV. p. 1032 = 705. extr. et Arrianus Indic. c. 15. de formicis ex Nearcho et Megasthene referunt, prudens negligo. Omnes videntur, ut vere Arrianus, *ἀκοὴν ἀφηγέεσθαι*, nec ipsas vidisse. Habet ex Busbequii Epist. IV. magnus Thuanus lib. XXIII. p. 461. animal, cui *formicae Indicae* nomen ex quadam similitudine inpositum, quod ad stabiliendam hanc rem Palmerius Exercit. in Graec. Auct. p. 16. aptissimum censuit. Wess. — Plinius N. H. XI. 31. Larchero citatus: *Indicae formicae cornua, Erythris in Aede Herculis fixa, miraculo fuere. Aurum ex cavernis egerunt terrae, in regione septentrionalium Indorum, qui Dardae vocantur. Ipsis color felium, magnitudo Aegypti luporum. Erutum hoc ab iis tempore hiberno, Indi furantur aestivo fervore, conditis propter vaporem in cuniculos formicis: quae tamen odore sollicitatae provolant, crebroque lacerant, quamvis praevelocibus camelis fugientes: tanta pernicitas feritasque est cum amore auri.*

103 2. *κάμηλος ἐν τοῖσι ὀπισθίοισι* etc.] Aelianus, quando de Nat. Anim. X. 3. *Ἡρόδοτος*, inquit, *λέγει, τὰς καμήλους ἐν τοῖς ὀπισθίοις σκέ-*
382 *λεσιν ἔχειν τέσσαρας μηροὺς, καὶ μέντοι καὶ γόνατα τοσαῦτα, τὰ δὲ ἄρθρα διὰ τῶν σκελῶν τῶν κατόπιν ἐς τὴν οὐρὰν τετράφθαι αὐταῖς*: dubites *ἄρθρα* legerit, an *αἰδοῖα*: quae sic non Herodoto tantum, sed etiam Aeliano frequentius, quam aliis *ἄρθρα*, vocantur, de animalibus loquenti, lib. I. 17. III. 47. VI. 27. IX. 48. ad quorum locorum primum nonnulla notat Trillerus. Secundum Solonis tabulam, *ὡς ὁ ἄξων φησὶν*, Lucian. t. II. p. 358. *obtruncare* licebat Athenis *moechum*, quem Plautus vocat (Bacchid. IV. 8, 77.) *manifestarium*, *ἄρθρα ἐν ἄρθροις ἔχοντα.* Petit. in Legg. Att. p. 463. Valck. — *Ἄρθρα* de *genitalibus* Noster usurpavit III. 87. IV. 2. De camelo v. Schneiderus ad Aeliani l. c. Schw. Adde citatum Larchero Bochart. Hieroz. I. ii. 1. p. 73.

104 2. *ὑπερτείλας, μέχρις οὗ ἀγορῆς διαλύσιος*] Distinctionem vulgo post *ὑπερτείλας* nullam interponentes, juncta ista intellexerunt *ὑπερτείλας μέχρις οὗ* etc. Satis adparet, *ὑπερτείλας* referri ad *θερμότατος δέ ἐστι ὁ ἥλιος*, *ardentissimus est sol ex quo ortus est*, sive, *ex quo ad aliquam coeli altitudinem pervenit, usque versus medium diem.* *Ὑπερτέλλοντες· ἀνατέλλοντες*, Hesychius. Rursus idem, consentiente Suida, *Ὑπερτέλλων· ὑπερανατέλλων, ὑπερφαινόμενος τῶν ἄλλων ἄστρων.* Schweig.

3. *ἐν ὕδατι βρέχεσθαι*] Intelligunt vulgo cum Valla, *dicuntur illi tum in aqua se abluere;* sive *madefacere*, ut Gronov. Ego de *vehementiore sudore* accepi, quemadmodum Gallice dicimus *nager dans l'eau.* Sane Latinum vocabulum *sudor* satis manifeste ipsum Graecum *ὕδωρ* est. Schweig.

5. *ἐπιὼν ἐπὶ μᾶλλον*] Sic IV. 181. *ἐπὶ δὲ μᾶλλον ἰὸν ἐς τὸ θερμόν*:

etiam I. 94. Pherecydes ap. Diogenem I. 122. *τῇδε νούσῳ πιεζόμενος ἐπὶ μᾶλλον.* Pulcre propterea Reimarus caussam infitiatur esse, cur Dionis Cass. lib. LXVII. p. 507. *ἀλλὰ καὶ ἐπὶ μᾶλλον ἢ πρὶν ἐνεωτέρουν* abeant in *ἔτι μᾶλλον.* Wess.

105 3. *καὶ παραλύεσθαι ἐπελκομένους οὐκ ὁμοῦ ἀμφοτέρους*] Dubium est, debeat-ne *παραλύεσθαι* de *virium resolutione*, an *vinculorum*, sumi. Quorum in posterius saepe declivis fui. Mares cameli erant *σειρηφόροι*, *funales*: in pernici cursu cum feminis pares haud essent, *attracti exsolvebantur*, sed *οὐκ ὁμοῦ ἀμφότεροι*, *non ambo pariter*, prior fortasse dexter, tum sinister, aut contra. Hoc si valeat, cessabit fortasse difficultas. Wess. — In istis, *παραλύεσθαι ἐπελκομένους* etc. si
383 nihil mutandum, et ego nunc in eam partem inclino, quae Wesselingio probabilior visa erat. Similiter *ἐπέλκειν ἵππον ἐκ τοῦ βραχίονος*, V. 12. et *ἐπέλκειν τὰς οὐρὰς*, III. 113. At rursus alibi *ἐπελκομένους* dicit Noster eosdem atque *τοὺς ὑπολειπομένους*, *qui in agmine pone manent*, *qui segnius sequuntur*, *moratores*, IV. 203. quae notio opportuna huic loco foret, si negans particula abesset. Aliam rationem secutus Coray, in Larcheri Notis, verba ista in hunc sensum interpretatur: *Les chameaux mâles se sépareroient des femelles (resteroient en arrière), s'ils n'étoient point tirés ensemble et à coté d'elles.* Schweig.

Ib. *ἐνδιδόναι μαλακὸν οὐδὲν*] Gronovium notavit Hemsterh. ad Schol. in Arist. Plut. vs. 488. ubi haec Herodoti commodum admovit Grammaticus Aristophaneis, *μαλακὸν δ' ἐνδώσετε μηδέν.* Similia quaedam collegere Kuster. et in Schediasm. Crit. se longe doctiorum satis superbus censor Elsnerus. Quid haec sibi velint non est obscurum; *femellas* nempe *camelorum desiderio pullorum, a quibus fuerant abstractae, gradu currere concitatissimo, maribus sua quoque natura velociores.* Sed mihi non plane liquet, quid in proximis dixerit de duobus maribus funariis: *σειρηφόρους* fuisse novimus ex c. 102. ubi insidens femellae habebat Indus *σειρηφόρον ἑκατέρωθεν ἔρσενα παρέλκειν.* Valck.

4. *ὀρυσσόμενος*] Omissum hoc verbum non requirerem. Hic satis erat dixisse: *ἄλλος δὲ σπανιώτερος ἐν τῇ χώρῃ.* Flumina etiam erant aurifera: cap. 106. *χρυσὸς ἄπλετος αὐτόθι ἐστὶ, ὁ μὲν ὀρυσσόμενος· ὁ δὲ καταφορεύμενος ὑπὸ ποταμῶν· ὁ δὲ — ἁρπαζόμενος.* Haec Casaubonus, quaeque participium *ὀρυσσόμενος* sequuntur, *αἱ δ' ἐσχατιαί κως τῆς οἰκουμένης τὰ κάλλιστα ἔλαχον*, adhibuit in Athen. VI. c. 4. ad ista pag. 233. D. *ἐν ταῖς ἐσχατιαῖς τῆς οἰκουμένης καὶ ποτάμια τὰ τυχόντα ψήγματα χρυσοῦ καταφέρει*: quae, ni fallor, Posidonii verba, Eustathio etiam excitata ad Od. δ'. p. 153, 42., Celtarum, quos vocabant, flumina potissimum spectant. Eidem Posidonio sua hac de re debet Diodorus Siculus V. 27. ut pleraque, quae de Hispanis, Gallis et finitimis populis nobis tradidit. Hunc quoque fontem Diodori, praeter ceteros, aperuit eruditio Wesselingii. Valck.

106 2. *τοῦτο μὲν γὰρ*] His respondent ista, *Πρὸς δ' αὖ — μεσαμβρίης*,
384 initio capitis seq. Schweig.

5. *εἴρια — προφέροντα — ἀρετῇ τῶν ἀπὸ τῶν οἴων*] Larga de hoc arborum genere Palmerii disputatio (Exerc. in Gr. Script. p. 18.) plantam, gossypii feracem, excludit, arborem *gossampinam* praeferens

Plinii. Quae Bellonius Observ. II. 6. Prosp. Alpinus de Plant. Aegypt. c. 18. et popularis meus Veslingius Observ. in Alpin. c. 18. ea disputanti adsentiunt cum Bod. a Stapel ad Theophrast. Hist. Plant. lib. V. c. 9. p. 427. Wess.

107 2. *στύρακα*] Styracem ad serpentes fugandas, in odoriferis silvis frequentissimas, Arabes urere Nostri exemplo Plinius Hist. Nat. XII. 17. Serpentes habet Musa secunda c. 75. et Diodorus III. 47. Wess.

108 2. *ἀνιηρὰ*] *Quae* cutem *pungunt* aut etiam animum, dicuntur *ἀνιαρὰ*, *molesta*. Muscae, crabrones, pulices, atque id genus animalcula hominibus sunt *ἀνιαρά*. *ἀνιαρόν εἰσιν αἱ μυῖαι*. Leaenae, viperae, de quibus acturus est, me judice, dici vix possunt *ἀνιηρά*. Non de nihilo est, quod legitur in S. *ἀνιηρὰ*, parum distans ab *ἄμικτα*. Corrigendum arbitror: *ὅσα δὲ σχέτλια, καὶ ἄμικτα, ὀλιγόγονα*. Non ferae tantum istiusmodi, sed ferinis etiam moribus populi, saepe dicuntur *ἄμικτοι*. Aristogiton, *ὄφις ἢ σκορπίος* dictus Demostheni, vocatur eidem *ἄμικτος*, p. 489, 74. Centauros, *θῆρας*, Sophocles vocat *ἄμικτον στρατὸν*, Trach. vs. 1111. Obponuntur ap. Herod. *ὅσα ψυχήν τε δειλὰ καὶ ἐδώδιμα*. Valck.

3. *ὁ λαγωὸς*] Quae de lepore tradit, ex Athen. IX. pag. 400. F. et Eustath. in Hom. Iliad. *μ'*. p. 869, 16. et aliunde, hunc in modum videntur integranda: *ὁ λαγὸς ὑπὸ παντὸς θηρεύεται καὶ θηρίου καὶ ὄρνιθος καὶ ἀνθρώπου, οὕτω δή τι πολύγονόν ἐστι· ἐπικυΐσκεταί τε μοῦνον πάντων θηρίων· καὶ τὸ μὲν δασὺ τῶν τέκνων ἐν τῇ γαστρὶ, τὸ δὲ ψιλὸν, τὸ δὲ ἄρτι ἐν τῇσι μήτρῃσι πλάσσεται, τὸ δὲ ἐπαναιρέεται.* Mitto reliqua, quae vulgatis procul dubio sunt meliora. Formam Ionicam *λαγὸς* dat S., *λαγοῦ* legitur et alibi apud Nostrum. *Λαγὸς ὁ Ἴων*, Phrynichus p. 78. Eustath. in Iliad. *χ'*. p. 1372, 27. H. Stephan. App. de Dial. Att. p. 148, 149, 193. Postremum *ἐπαναιρέεται* est ex Eustathio, qui
385 illud explicat: *ἐπαναλαμβάνεται, καὶ ἐπὶ τοῖς πρὸ αὐτοῦ τελεωτέροις κυήμασι σπερματικῶς συλλαμβάνεται*. Herodotea comparans cum Plinianis Salmasius in Solin. p. 283. praeferre videtur *ἐπαναίρεται*, quod Athenaei praebet editum exemplar. *Ἀναιρέεσθαι* Herodoteum est: lib. VI. c. 69. ad Demaratum mater: *ἐν — σὲ τῇ νυκτὶ ταύτῃ ἀναιρέομαι*: id est *συλλαμβάνω*. Vid. Abresch ad lib. Cattierii p. 66. Lepus vero, quae *super priores foetus alium adhuc concipit*, *ἐπαναιρέεται*. Idem est paulo ante *Ἐπικυΐσκεται*: adjecto *τε* formam praetuli mediam vulgatae in Athenaeo et Eust. *ἐπισκυΐσκει τε*. Memineram bis apud Herodotum legi *κυΐσκεσθαι*, lib. II. 93. pisces *ἐπεὰν ἐσίῃ οἶστρος κυΐσκεσθαι*. IV. 30. *ἐπεὰν προσίῃ ἡ ὥρη κυΐσκεσθαι τὰς ἵππους*: quin etiam *ἐπικυΐσκεται* apud Clementem Alex. reperiri Paedag. II. p. 223, 17. de leporis agentem salacitate: *ὀχεύει πᾶσαν τὴν ὥραν ὁ λαγώς· — κυεῖ δὲ κατὰ μῆνα καὶ ἐπικυΐσκεται· ὀχεύεται καὶ τίκτει· τεκοῦσα δὲ εὐθὺς ὀχεύεται ὑφ' οὗ ἂν τύχῃ λαγωοῦ, καὶ συλλαμβάνει πάλιν ἔτι θηλαζομένη*. Paria de lepore tradiderunt Xenophon Cyneg. p. 572, 33. Aristoteles de Gen. Anim. IV. 5. Aelianus de Nat. An. II. 12. Ex Theone partim ad Arati Phaenom. vs. 338. sic redintegrari poterit cap. 34. Cataster. Eratosthenis: *Λαγωός ἐστιν ἐν τῇ καλ. κυνηγίᾳ εὖ τεθείς· διὰ δὲ τὴν ταχύτητα τοῦ ζώου καὶ τὴν πολυγονίαν — μόνον γὰρ τῶν τετραπόδων δοκεῖ κύειν πλείονα, ὧν*

τὰ μὲν τίκτει, τὰ δ' ἔχει ἐν τῇ κοιλίᾳ. Valck. Larcherus citat Aristot. Nat. Anim. VI. 33.

Ib. οὕτω δέ τι πολύγονόν ἐστι] Oppianus fin. Cyneget. III. "Ἔξοχα γὰρ τόδε φῦλον ὅσ' ἄπλετος ἔτρεφεν αἶα Πολύγονον τελέθει, et reliqua hoc ex fonte artis luminibus culte colorata. Ἐπικυΐσκει τε Athenaei et Eustath. nihil, me judice, melius. Usus utrique auctoritatem dat. Placet etiam inpense ἀναιρέεται, rediturum lib. VI. 69. Possem hic Olearii lapsum ad Philostr. Icon. p. 772. et Monachii in Barnab. Epistol. p. 813. perstringere. Sed cui bono? Wess.

4. ἡ δὲ δὴ λέαινα etc.] Herodotea de Leaena, semel in vita unicum catulum pariente, hinc attigerunt Antigonus Caryst. c. 25. et A. Gellius Noct. Att. XIII. 7. hic quidem, quam Plinius vocat, *deliram fabulam* refutans Homeri et Aristotelis auctoritate: gravioribus testibus advocatis quidquid in eam rem dici posset praecepit Bochartus
386 P. I. Hieroz. lib. III. c. 2. Valck.— Parisiis ter eodem anno peperisse leaenam legimus in *Menagerie du Museum d' Histoire Naturelle*, Fasc. 2., et primum quidem abortum fecisse, iterum vero tres peperisse mares, denique tertio duas femellas. Schweig.

Ib. De ejecto leaenae utero falsa omnia, et dudum ab Aristotele explosa Hist. Anim. VI. 31. Adoptavit tamen Basilius M. Homil. IX. in Hexaëm. p. 85. B.. et ita quidem, ut hanc de providentia, animalibus timidae indolis, ferocioribus, leporibus et ceteris, disquisitionem suam fecerit. Vide ibi Front. Ducaeum. Wess.

5. ἐπικνέεται καταγράφων] Mihi sincera videtur lectio cod. S. ἐσικνέεται καταγνάφων, *unguibus* obstantia *lacerando penetrat.* Si nuspiam etiam alibi legeretur illud καταγνάφειν (de altero ἐσικνέεται non contenderim:) suo se tamen colore hic facilius multo tueretur, quam in Troasin Euripidis vs. 1251. ex origine parum distans significatu a verbis usitatioribus, καταμύσσειν et καταξαίνειν. *Spinas, quibus* adversarium Croesus *laceratum perdidit*, κνάφον vocat Herodotus I. 92. *Tribulis lacerare* Plato dixit ἐπ' ἀσπαλάθων κνάπτειν, de Rep. X. p. 616. A. Contulit Hemsterh. ad Hesych. p. 1359, diversas etiam verbi memorans lectiones. Ex eodem disci potest Hemsterhusio in Misc. Obs. V. p. 21. verba τάφειν et θάπτειν non nisi forma differre: par est in similibus ratio, ut et in Γνάφειν et Γνάπτειν, Κνάφειν et Κνάπτειν. Dedit in iisdem Miscell. multa Dorvillius IX. pag. 118. et seqq., quae, si grammaticus tractaretur, examinari mererentur. Recte Herodianus Eustathii: ἐκ τοῦ Κνάω λέγει καὶ τὸ Κνάπτειν γίνεσθαι. Valck.

109 1. εἰ ἐγίνοντο] Reisk. εἰ διεγένοντο, h. e. εἰ διετέλουν, *si perseverarent.* Wess.

Ib. οὐκ ἂν ἦν βιώσιμα] Hunc, ut puto, locum Aristides alludebat t. III. p. 521. εἰ μὴ τῇ κακίᾳ τῆς φύσεως αὐτῶν καὶ τοῖς πονηρεύμασιν ἀσθένειαν καὶ ἀνανδρίαν ὁ θεὸς προσῆψεν, ἅπαντ' ἂν ἀοίκηθ' ὑπ' αὐτῶν ἦν, ὥσπερ Ἡρόδοτος περὶ τῶν ὄφεων ἔφη. Ichneumon nisi crocodilorum ova contereret, διὰ τὸ πλῆθος τῶν γεννωμένων θηρίων ἄβατον ἂν γενέσθαι τὸν ποταμὸν, scribit Diodorus Sic. I. 87. huc etiam respiciens, quod
387 vicina manifestant. Quae sequuntur Herodoti citat Aelian. de Nat. An. XV. 16. conf. I. 24. Valck.

2. *οὐκ ἀνίει*] Est jonica forma per syncopen ex *ἀνιέει* orta, ut in Var. Lect. ad I. 180, 5. demonstravimus, valetque idem ac attica forma *ἀνιεῖ*, tert. pers. praes. pro communi *ἀνίησι*. Sic h. l., ubi delendum comma post *ἐμφῦσα* vulgo positum. SCHWEIGH. in Lex. Herod. Vid. Buttm. uber. Gr. Gr. T. I. P. 1. p. 543.

3. *διεσθίει τὴν μήτραν*] Nec haec superioribus fide, etsi veterum plures adsciverint, antecellunt. Culti versus sunt, ex Herodoteis ficti et politi, Nicandri Ther. 130. seqq. praesertim, *ἐπεὶ διὰ μητρὸς ἀραιὴν Γαστέρ' ἀναβρώσαντες, ἀμήτορες ἐξεγένοντο.* Memini Galenum Theriac. ad Pison. p. 461. *γαστέρ' ἀναῤῥήξαντες* legere, sed ex glossa, quam Herodotus et Critici in Euripidis Orest. vs. 479. jugulant. *Ἀμήτορες* viperae simili de caussa Philostrato Vit. Apoll. II. 14. p. 66., ubi Olearius bene multa. Statim *χρῆμα τῶν τέκνων* cum Galeo praeoptavi: posuit saepe antea nec refugiunt in animalibus, ut superius c. 105. *Ἀλίας στρουθίλου τέκνον* Sophocles ap. Athen. III. p. 86. WESS.

5. *πολλόν τι χρῆμα τῶν ὀφίων*] *τῶν τέκνων* e codicibus reciperem: avium pulli, *νεοσσοὶ* poëtis, ad imitationem Homeri, saepe *τέκνα* dicuntur: quod exemplis excitatis Rittershusius et Gatakerus ostenderunt. Vid. quae notat Alberti ad Hesychii *Γύριvον*. Contra *liberi* parentum dicuntur *νεοσσοί*. Suo more Plato venuste *ἀκυρολογεῖ*, de Rep. VIII. pag. 548. A. Propria Graecis erat in his forma patronymica in *δεύς*: *λύκου τέκνα*, *Λυκιδεῖς* dicebantur, Theocritus V. 38. *θρέψαι δὴ λυκιδεῖς.*, *τέκνα λαγωοῦ*, *Λαγιδεῖς*. Reperiuntur et *Λεοντιδεῖς*, *Πιθηκιδεῖς*, *Ἀλωπεκιδεῖς*, *Χηνιδεῖς*, *Περδικιδεῖς*, *Ἱερακιδεῖς*, *Περιστεριδεῖς*: quae caussae nihil erat, cur in lexicis omitterentur pleraque. VALCK.

110 2. *τῇσι νυκτερίσι*] Syllaba ex *πτερωτὰ* repetita legerim: *τὰ, τῇσι νυκτερίσι προσείκελα μάλιστα, καὶ τέτριγε δεινὸν, καί ἐστιν ἐς ἀλκὴν ἄλκιμα.* Dabunt saltem codd. *τέτριγε*, sicuti IV. 183. in S. et apud Eustathium ad Dionysii Perieg. vs. 180. legitur, *τετρίγασι, κατάπερ αἱ νυκτερίδες.* Alter sonus *τρύζειν*, turturis est: *νυκτερὶς τρίζει.* Eustath. in Iliad. *β'*. p. 173, 44. *ἔστι Τρίζειν τὸ λεπτὸν ἠχεῖν κατὰ τὰς νυκτερίδας· τὸ μέντοι Τρύζειν, ἀφ' οὗ ἡ τρυγὼν, τραχυφωνότερόν ἐστι.* Quae collegerat, omnia dedit Wetstenius in Ev. Marci IX. 18. VALCK.

Ib. *καὶ τέτριγε δεινὸν*] Similiter lib. IV. 183. scripti codices. Homerus Odyss. *ω'*. 5. *ταὶ δὲ τρίζουσαι ἕποντο, Ὡς δ' ὅτε νυκτερίδες — Τρί-*
388 *ζουσαι ποτέονται*: ubi plura Eustathius. Ex Nostro Plinius, tanquam fabulose narratum, *item casiam circa paludes propugnante unguibus diro vespertilionum genere, aligerisque serpentibus*, Hist. Nat. XII. 19. WESS.

3. *Κασίην*] De *Casia* et *Cinnamomo* (cap. seq.) videantur Salmasii Exercit. Plinianae in Solinum plurimis in locis indicis ope indagandis. LARCHER.

111 2. *τὰ ἡμεῖς ἀπὸ Φοινίκων μαθόντες*] Dum alium vellicat, in turpem ipse errorem inducitur Plinius Nat. Hist. XII. 19. *Cinnamomum et casias fabulose narravit antiquitas, princepsve Herodotus, avium nidis, et privatim phoenicis, in quo situ Liber Pater educatus esset, ex inviis rupibus arboribusque decuti.* Nihil Herodotus de ave phoenice, sed de Phoenicibus. Intactum id non dimisit Salmas. in Solin. p. 283. Habet narratio multum fabulosi, a Phoenicibus ad Graecos propagati,

inque ipsis Sinensium finibus diu probati, bene ex Garzia ab Horto lib. I. Arom. cap. 15. enotante Barthio ad Statii Theb. VI. 61. Wess. — Conf. Heeren *Ideen über die Politik* etc. t. I. p. 864. et seqq. et, quos ille laudat, Thunberg in *Anmerkungen über den Zimmt*, in Actis Acad. Suec. et Beckmann ad Antigon. de Mirabil. p. 84. seqq. Schweig.

112 1. τὸ Ἀράβιοι καλέουσι λάδανον] Vere scribit. לדאן, *Ladàn*, illis dicitur. Vid. Ol. Celsii Hierobotan. Parte I. pag. 284. Vellem mox τῶν αἰγῶν καὶ τῶν τράγων schedae darent aut alterutrum abesset. Prius Salmasius, Pavius, Reiskius decreverunt, habentque consensum Dioscoridis lib. I. c. 128. τὰ φύλλα — νεμόμεναι αἱ αἶγες καὶ τράγοι — ἀναλαμβάνουσι τῷ πώγωνι. Alioqui minore molimine τῶν τε τράγων, ex conjectura egregii juvenis Mein. Tydemanni. Wess. — Quidni vero hircos τράγους τῶν αἰγῶν dicere Herodotus potuerit? Nam ex ipsius usu series naturalis verborum in hunc modum concipienda est, ἐν τοῖσι πώγωσι τῶν τραγῶν τῶν αἰγῶν. Similiter quidem et Germanice *geisbock* dicimus, et ὁ τράγος αἰγῶν vel τῶν αἰγῶν est in Graeca versione Danielis prophetae cap. VIII. vs. 5. 8. et 21. Schweig. De Ladano vide citatum Larchero Tournefort. *Voyage du Levant* t. I. lett. 2. p. 72. et seqq. Adde *Mariti's Travels* vol. I. p. 232. et virum doctum apud *The Monthly Review* N. S. VII. p. 357.

113 1. Ad ἀπόζει δὲ etc. alludit Lucian. Dea Syr. c. 30. et nomina-
389 tim II. Ver. Hist. c. 5., quod et Diodoro in animo fuit lib. III. 46. Wess.

Ib. ἀπόζει — τῆς Ἀραβίης θεσπέσιον ὡς ἡδύ] Paria dabit de Arabia Felice, Diodorus Sic. III. 46. ubi vid. Wess. n. 59. Alexander Sophista apud Philostr. p. 575. οὐδὲ φύλλον Ἀράβιον ἐκβαλεῖς, οὐδὲ κάρφος ἀποῤῥίψεις οὐδὲν ἐκεῖ φυὲν, τοσοῦτον ἡ γῆ περὶ τοὺς ἱδρῶτας εὐτυχεῖ. Valck.

115 2. Ἠριδανόν τινα καλέεσθαι etc.] *Electrum*, sive *succinum*, auditione acceperat in ultimo septemtrione erui ad flumen, cui Eridano nomen, atque hinc in Graeciae et Asiae oras importari. Id recipere se negat, quoniam amnis titulus Graecum quid redoleat: haud quidem inprudenter, in illa ultimae Europae tum caligine. Nec male tamen mercatores, sive Phoenices illi seu aliunde fuerint, de amne. In ore illis erat flumen *Rhodaune*, quod Vistulae haud longe Gedano miscetur: succini isthic esse uberem copiam, quae in Prussiae maritimis adhuc dum redundat. Fluvii varie pronuntiatum nomen dedit Ἠριδανὸν, terminatione Graeca, non natalibus. Id fugere sollertissimum potuit. Egregie Cluverius Germ. Antiq. lib. III. 34. p. 634., Gesnerus de Electro t. III. Comment. S. R. Goetting. p. 88., et Baierus de Eridano t. VII. Comment. Acad. Petropol. p. 350., cui in amne Duna, qui Marciani Heracleotae sit Ῥούδων, non adstipulor: ad eum enim succini proventus nullus. De *stanno* iidem mercatores multa, falsa minime, sed commodi sui caussa obscurius. Hinc Nostri et plurium olim in Cassiteridibus sive Stannariis insulis hallucinatio. Inspice Diodorum V. 38. Wess. Cf. De la Nauze, in Act. Acad. Inscr. t. XXXVI. p. 66. Schweig.

3. ὁ Ἠριδανὸς] Auctor an lector adjecerit decerni non poterit: sa-

tis certe notum erat e proximis nomen Eridani; in quo veterum adtigit errores, Herodotea citans paulo aliter scripta quam vulgantur, Maussacus in Diss. Crit. [Harpocrationi adjecta] p. 402. Non nescio quo pacto possit hac in sede defendi ὁ Ἠριδανός: sed satis erat dixisse, τοῦτο μὲν γὰρ αὐτὸ κατηγορέει τὸ οὔνομα, ὡς ἔστι Ἑλληνικὸν, καὶ οὔτι (sive, quod praetulerim, καὶ οὐκὶ) βαρβαρικόν: ubi deterior mihi videtur
390 tur codicum lectio βάρβαρον, quod alteri Gronovius antetulit VIII. 19. monitorum magni patris sui semper immemor, dum tractabat Herodotum. Ἑλληνικὰ et βαρβαρικὰ apud Xenoph. Ἑλλ. V. p. 331, 1., apud Theopompum Longini π. Ὕψ. XLII. 5., et apud quosvis alios frequenter opponuntur. Valck.

3. οὔτε δὲ] Quando praecesserat τοῦτο μὲν, *partim quidem*, sequi debebat usitato more τοῦτο δὲ, *partim vero*: hoc, vel absque codicibus mea opinione restituendum, praebet S. Τοῦτο δὲ οὐδενὸς αὐτόπτεω γενομένου δύναμαι ἀκοῦσαι τοῦτο μελετῶν, etc. Postremum, si sincerum est, idem propemodum significabit ac πυθέσθαι δὲ σπουδῇ πάνυ ἐθελήσας, quod ego reponendum arbitror in Pausaniae IV. 2. pro vulgatis π. δέ που δὴ πάνυ ἐθ. Neque tamen μελετῶν sic adhibitum recordor; et με λέγειν S., μοι λέγοντος praebet cod. Eton. pro μελετῶν. Venit in mentem haec scribenti haerens in eadem voce vitium apud Isocratem: ista leguntur in Archidamo pag. 122. E. ὅπως δὲ τοῦ δικαίου χρὴ ποιεῖσθαί τι προυργιαίτερον, (τὸ συμφέρον,) οὐδεὶς ἂν μελετῶν πείσειεν. Nemo monitus dubitabit, quin castigatissimus orator dederit[i]: οὐδεὶς ἄν με λέγων πείσειεν, *nemo verbis mihi persuaserit.* Isocrat. p. 354. c. ταῦτ' — οὐδεὶς ἂν ὑμᾶς λέγων ἔπεισε. Aristoph. Lys. vs. 1231. ἢν τοὺς Ἀθηναίους ἐγὼ πείσω λέγων. Apud Aristidem t. III. pag. 313. Themistocles τὸν Εὐρυβιάδην ὡς οὐκ ἔπειθε λέγων, Eurybiadem *quum minus quam vellet moveret*, Cornel. Nep. Themist. c. 4. Valck.

116 1. Πρὸς δὲ ἄρκτον τῆς Εὐρώπης] Tenendum est hoc loco id, quod ex IV. 42. et 45. discimus, Europam ex Herodoti ratione secundum totam Asiam superne porrigi, universamque Asiae (quam nos vocamus) partem septemtrionalem comprehendere. Schweig.

117 3. Amnis Ἄκης, an Ἄκις, vero nomine fuerit, ignoro. Siculus Acis ex Theocrito nihil juvat[k]. Wess.

Ib. ἐν οὔρεσι ἐόντων] Duo hic tradit Herodotus: primum, in qua-
391 rum gentium finibus ista sita fuerit planities, quinque gentibus conterminа: praeterea docet, in quorum illa fuerit olim ditione, quorumque esset imperio suo tempore subjecta: ἦν μέν κοτε Χορασμίων — (νῦν δὲ) ἔστι τοῦ βασιλέως: *olim quidem erat Chorasmiorum, nunc vero regis est,* sive *regis in ditione*, vel *sub rege,* ἔστι ὑπὸ τῷ βασιλεῖ, vel ὑπὸ τὸν βασιλέα: permutantur enim ista inter se. Sicut autem Herodotus, sic loquuntur passim Graeci Latinique; praesertim in foederum formulis: ex gr. Livius XXIX. 12. *ut Parthini — Romanorum essent; Atintania — Macedoni accederet.* Thucyd. VIII. 18. ὁπόσην χώραν καὶ πόλεις βασιλεὺς ἔχει — βασιλέως ἔστω: c. 37. utraque foederis forma displicebat Lichae c. 43. tertia vid. c. 58. Apud Xenoph. Ἑλλ. IV. p. 313, 36. dicebat

i Et sic ms. Urbinas.

k Est quidem etiam apud Hesychium Ἄκις, Asiae flumen: forsan ex hoc Herodoti loco. Schweig.

Dercyllidas, *ὅτι καὶ ἐν τῇ Ἀσίᾳ, ἡ ἐξ ἀρχῆς βασιλέως ἐστὶ, καὶ Τῆμνος καὶ Αἰγαὶ εἰσι* (sic legerim:) — *οὐχ ὑπήκοα ὄντα βασιλέως.* Graeca libertate pacis indignae conditiones, ab Antalcida concitore denominatae, ferebant *τὰς ἐν τῇ Ἀσίᾳ πόλεις βασιλέως εἶναι*: insularum tres solas, ut fuerant olim, *εἶναι Ἀθηναίων*, Xenoph. *Ἑλλ.* V. p. 322, 1. Hanc formulae partem, ab Artaxerxe praescriptae, suo jure notabat Isocrates Paneg. p. 68. E. p. 78. B. Panathen. pag. 254. E. De multis unius succedat locus Dionis Chrys. p. 324. ult. *si quis quaerat*, *τίνος ἐστὶν ἡ νῆσος; ἢ, τίνος ἡ Καρία; φήσουσι Ῥοδίων· ἐὰν δὲ ἄλλως ἐρωτᾷς, τουτὶ τὸ χωρίον; ἢ τὸν ἀγρόν; δῆλον ὅτι πεύσῃ τοῦ δεσπότου τὸ ὄνομα.* Ceterum Asiaticae gentes, hic Herodoto commemoratae, aliunde satis innotuerunt, tum temporis obscura Graecis nomina, Parthi, Hyrcani et Chorasmii. *Χοράσμιοι* etiam memorantur Herod. III. 93. VII. 66. Hecataeo in Asiae periegesi ap. Athen. II. p. 70. B. *Πάρθων πρὸς ἥλιον ἀνίσχοντα Χοράσμιοι οἰκοῦσι, γῆν ἔχοντες καὶ πεδία καὶ οὔρεα*: horum partem Stephanus excitat Byz. in voc. *Χορασμίη*: ubi quae censebantur ejusdem esse Hecataei, verba sunt Herodoti his vicina, quae suo nunc poterunt restitui parenti. Meminit et Chorasmiorum in Macrobiis Lucian. III. p. 210., ubi nomen scribitur prima producta, sicut in Dionysii Periegesi: vid. Cellarii Geogr. Ant. III. c. 21, 18. Multo sunt minus noti *Σαράγγαι* et *Θαμαναῖοι*: et in his variant etiam codices. *Σαραγγαίων καὶ Θωμανίων* legit in suis Valla; *Σαραγγέων καὶ Θωμανίων*,
392 Gronovius ex Med. Supra legitur III. 93. *Σαραγγαίων καὶ Θαμαναίων*: infra VII. 67. *Σαράγγαι*: hinc Ionica fit flexione *Σαραγγέων*. Demamus primam nomini literam, *Ἀράγγαι* nulli sunt, sed noti satis *Δράγγαι*. Veri valde videtur simile, barbaricum unius gentis nomen a Graecis diversimode fuisse pronunciatum, *Σδράγγας*, *Δράγγας*, *Σαράγγας*: quod et suspicatus est Fabricius ad Isidor. Charac. Pro *καὶ Θαμανίων* si qui codd. darent *καὶ μανίων*, cuivis facile *Καρμανίων* nomen hic subnasceretur: sed hariolationum desino. VALCK. — Herodoti hunc locum tractans Mannert in Geogr. Graecor. et Romanor. t. V. pag. 8. seqq., veterem scripturam *ἐν οὔρεσι ἐόντων* recte habere nec ulla indigere emendatione contendit: caeterum planitiem montibus cinctam, de qua hîc agitur, Indiae regionem Caschmir intelligit, fluviumque Acen sive Acin eum esse censet, quem Arcesinen vocant rerum Alexandri scriptores, ab oriente in Indum influentem, hodie Tschunab vel Tschinab nominatum. Multo probabilior eorum sententia, qui planitiem, quam dicit Herodotus, ab oriente Caspii maris longe ab Indo remotam statuentes, Acen vel Acin amnem, quem ille vocat, eumdem atque Oxum esse autumant. Sic quidem Sainte-Croix in *Examen des Historiens d'Alexandre* p. 714. in eamdem partem inclinante Barbier du Bocage ibid. p. 829. seq. sic item Heeren in *Ideen* etc. p. 907. praeeunte (quem ibidem laudat) Gatterero. SCHWEIG.

119 3. *ἔδησε τὴν ἐπὶ θανάτῳ*] *τὴν — δέσιν* intellige. Vid. Adnot. ad I. 109. SCHWEIG.

7. *Ἡ δ' ἀμείβετο* etc.] Cum memorabili mulieris responso comparavit et Sophoclea ex Antigone vs. 921. Wesseling. Diss. Herod. pag. 176. In continuis quatuor versibus tanta cum Herodoteis est simili-

tudo, ut alter alterius velut interpres censeri queat, et, ut equidem puto, Sophoclea Herodotus dederit ad verbum propemodum expressa. Non me praeterit, homines eruditos et Tollium in Fortuitis c. 4. sic statuere, ut Herodotea potius videri deberet Sophocles imitatus: ego vero, quod pace fiat illorum, aliter censeo; et, cur id adeo in animum induxerim, habeo rationes forte non adspernandas, quae hic conmode
393 non possunt explicari. Qui Longino dicitur Ὁμηρικώτατος, XIII. 7. Herodotus, *Homerum* quem Polemo (Laërt. IV. 20.) vocabat *Tragicum*, Homereae certe magnificentiae proximum Sophoclem habuit in deliciis. Verum, haec ut unde sint ducta liqueat, singula ponam seorsim: Sophocles: *Πόσις μὲν ἄν μοι, κατθανόντος, ἄλλος ἦν.* Herodotus: *Ἀνὴρ μὲν μοι ἂν ἄλλος γένοιτο, εἰ δαίμων ἐθέλοι.* Soph.: *Καὶ παῖς ἀπ᾽ ἄλλου φωτός, εἰ τοῦδ᾽ ἤμπλακον.* Herod.: *Καὶ τέκνα ἄλλα, εἰ ταῦτ᾽ ἀποβάλλοιμι.* Soph.: *Μητρὸς δ᾽ ἐν ᾅδου καὶ πατρὸς κεκευθότοιν, Οὐκ ἔστ᾽ ἀδελφὸς ὅστις ἂν βλαστοῖ ποτέ.* Herod.: *Πατρὸς δὲ καὶ μητρὸς οὐκ ἔτι μευ ζωόντων, ἀδελφεὸς ἂν ἄλλος οὐδενὶ τρόπῳ γένοιτο.* Posteriores duo versus, quales minus sincere scriptos legerat apud Clem. Alex. p. 747. velut ex deperdito dramate petitos Grotius posuit in Excerptis pag. 153. Levem errorem correxit Gatakerus Adv. M. P. c. x. Novator Sophocles pro *κεκρύφθαι* vel *κρυφθῆναι* adhibuit *τὸ κεκευθέναι*: haec est ratio, cur insolentius, genuinum tamen, *κεκευθότοιν*, in alia fuerit mutatum. Sophocles Oed. Tyr. vs. 977. *θανὼν Κεύθει κάτω δὴ γῆς.* Scholiasta: *Κεύθει, ἀντὶ τοῦ κεύθεται, κρύπτεται· καὶ ἐν Ἀντιγόνῃ, Μητρὸς δ᾽ ἐν ᾅδου καὶ πατρὸς κεκευθότοιν.* Ab Antigones autem Sophocleae et Intaphernis uxoris Herodoteae judicio non valde dissidet illud Abauchae Scythae, qui, uxore liberisque tenellis post se relictis, aegrotantem amicum ex incendio servavit, narrante Toxari Lucianeo t. II. p. 565. [Toxar. s. Amicit. c. 61.] rogatusque causam, *ἀλλὰ παῖδας μὲν, ἔφη, καὶ αὖθις ποιήσασθαί μοι ῥᾴδιον, καὶ ἄδηλον εἰ ἀγαθοὶ ἔσονται οὗτοι· φίλον δὲ οὐκ ἂν εὕροιμι ἄλλον ἐν πολλῷ χρόνῳ τοιοῦτον, οἷος Γυνδάνης ἐστι.* VALCK.

120 1. *Ὀροίτης*] Satrapae nomen unius literae discrimen apud alios, *Ὀρόντην* adpellantes, habet: ex Nostri exemplo instauratur a Victorio in Cicerone Var. Lect. II. 4. et Davisio ubique ad Maximum Tyr. Diss. V. p. 511., non sine ratione; modo hoc ex fonte, sicuti Aelian. Hist. An. VIII. 11., hauserint; quae quidem dubia res Hemsterhusio ad Luciani Contempl. c. 14. WESS. *Ὀρόντης* Dio Chrys. XVII. p. 251. Larchero citatus.

3. *νομοῦ ἄρχοντα τοῦ ἐν Δασκυλείῳ*] Conf. c. 126. Nempe Bithyniae erat praefectus. SCHWEIG.

394 4. *Σὺ γὰρ ἐν ἀνδρὸς λόγῳ;*] Simili saepe in formula multitudinis numerus, qui tot in msstis, probatur: post pauca c. 125. *ἐν ἀνδραπόδων λόγῳ ποιεύμενος εἶχε*, quo Procopius modo Bell. Pers. I. 7. *καὶ τοὺς περιόντας ἐν ἀνδραπόδων λόγῳ ποιεῖται*, et lib. II. 5. ejusdem belli. Tale *ἐν συμμάχων λόγῳ*, Musae VIII. 68. et alia ap. Portum. Nec diversum de Gelimere, ultimo Vandalorum rege, *καὶ νῦν ἐν αἰχμαλώτων λόγῳ ἥκων*, Procopii Bell. Vand. lib. I. 7. WESS.

Ib. *Σὺ γὰρ ἐν ἀνδρὸς λόγῳ;*] Minus adtendenti blandiri posset lectio

codicum ἀνδρῶν: mihi genuinum videtur vulgatum ἀνδρός. *Viri quidem praestantes* εἶναι dicuntur ἐν λόγῳ: (οἵπερ εἰσὶν ἐν λόγῳ restituerem in Euripidis Rheso vs. 149.) *quique nullo sunt numero*, οὔτ' ἐν λόγῳ οὔτ' ἐν ἀριθμῷ. Verum εἶναι ἐν ἀνδρῶν λόγῳ hoc sensu vereor ut Graecis fuerit in usu. Nisi fallor, σὺ γὰρ ἐν ἀνδρὸς λόγῳ; tantumdem est ac σὺ γὰρ ἀνήρ; *tu-ne vir fortis*, vel *egregius censereris?* sive σὺ γὰρ ἐν ἀνδρὸς μοίρᾳ vel μέρει; Platoni in Menex. pag. 249. dicitur civitas bello defunctis ἐν κληρονόμου καὶ υἱέος μοίρᾳ καθεστηκυῖα. ἐν πολεμίου μοίρᾳ, Demosth. pag. 412, 92. *Tanquam privatae sortis hominem degere*, ἐν ἰδιώτου μέρει διάγειν, Isocrat. Evag. p. 193. c. Eusebius Stobaei pag. 567, 9. ὅδε μὲν καὶ ὅδε ἄρχουσι καὶ τετιμέαται· τὸ δ' ἐμὸν ἐν ἰδιωτέω λόγῳ καὶ ἀτίμου. Eadem est Herodoti forma scribendi. VALCK.

121 1. καὶ Ἀνακρέοντα τὸν Τήϊον] Aetas hominis hinc constituta manet. Amores et Polycratis familiaritatem non persequor. Multa Baelius post alios in Lexico, verum copiosior, quam res postulabat, in scriptorum dissensu ventilando. Vixit Musarum Veneris Bacchique corculum Cyro Cambyse et Dario Persarum regibus: haec discrepantiae origo. Ipsa autem conmemoratio haec Herodoti, verborum seriem et structuram si consideres, implicatior atque ex interpositis parenthesibus paullo inpeditior est: hinc variae conjecturae et mutationes, quas doctis auctoribus relinquo. Pendent omnia ex οἱ δὲ ἐλάσσονες λέγουσι. WESS.

122 1. Αἰτίαι μὲν δὴ αὗται διφάσιαι etc.] Aliam caussam saevitiae, quam in Polycratem Oroetes exercuit, ex Diodori Sic. Excerptis de Virt. et Vit. (t. II. ed. Wess. p. 557.) adnotavit Larcher. SCHWEIG.

395 2. Μύρσον τὸν Γύγεω] Genus-ne Myrsus ex Gyge, Lydorum rege, derivarit, non habeo, etsi veri specie defectum non sit, dicere. Nomen Lydum esse, Myrsi et Myrsili, Lydiae regum tituli lib. I. 7. nitide declarant. Recurret homo lib. V. 122., ubi mendose et contra fidem codicum huc usque Μύρσης. WESS.

3. πάρεξ Μίνωός τε τοῦ Κνωσσίου] De Minoë fatentur Thucyd. I. 4., Diodorus IV. 60. V. 54. et ibidem nominati. Minoëm inter et Polycratem tamen plures θαλασσοκρατοῦντας Africanus et Eusebius in Chronicis recensuerunt, a Casaubono in Polyb. p. 192. [ed. Gron.] et Seldeno de Mari Clauso lib. I. 10. ordine digestos et temporibus divisos. Sed hic reges et tyranni nominantur. Nam aut democratici aut aristocratici formula imperii gubernabantur fere Graeci illi, penes quos dominium marinum toties, ut ap. Eusebium et Africanum traditur, variabatur, bene Seldenus: vere quoque Scaliger, ἀνθρωπηΐην γενεὴν esse tempus historicum, et opponi τῇ μυθικῇ; lib. III. Can. Isagog. pag. 278. Aliis ἀνθρωπίνη γενεὰ et ἀνθρώπειος spatium vitae humanae XXX. annorum aut etiam pauciorum, uti Artemidoro, Porphyrioque, quos Berglerus, huc non pertinentes, advocavit. WESS.

Ib. Πολυκράτης ἐστὶ πρῶτα (vel πρῶτος) ἐλπίδας πολλὰς ἔχων Ἰωνίης τε καὶ νήσων ἄρξειν: quod, mea quidem sententia, paene significat idem atque illud de eodem Polycrate paulo ante dictum Herodoto, πρῶτος — Ἑλλήνων ὃς θαλασσοκρατέειν ἐπενοήθη. Thucydidi dicitur insulas sibi subjecisse Polycrates ναυτικῷ ἰσχύων. I. 13. Straboni, fuisse

δυνάμει λαμπρὸς, ὥστε καὶ θαλαττοκρατῆσαι, XIV. pag. 945. B=637. D. Qui maris tenuere mediterranei partem Graeci, superbo *θαλασσοκρατούντων* insignes titulo, in aliquot insulas Aegaei maris exercebant imperium, sic satis interdum violentum; nam obniti quidem noverant dominationem affectantibus, sed moderate imperandi artem ignorabant Graeci. Insulas, quarum imperium erat τὸ θαλασσοκρατεῖν, per contemptum νησύδρια Thessalus vocabat Jason apud Xenoph. Ἑλλ. VI. p. 340, 8. Nobis ista nunc nota sunt, quae forsan ignorassemus, absque Casauboni fuisset in Polybium commentario p. 97., qui pag. 192.
396 et seqq. sequutus Eusebii ductum populos θαλασσοκράτορας recensuit, hujus Herodotei tum forte loci non memor; nam quod de Minoë tradit Noster, enotavit e libro IV. c. 60. Diodori Siculi, idem illud de Minoë ter quaterve tradentis alibi. VALCK.

123 1. Μαιάνδριον Μαιανδρίου] Saepius in c. 142. et seqq. Herodoto dicitur Μαιάνδριος. Praeter Perizon. [ad Aeliani Var. XII. 53.] vid. Hemsterh. ad Luciani p. 478, 510. [ad Necyomant. c. 16. et Contempl. c. 14.] Patris nomen filio fuit inditum, more minus inter Graecos usitato: Persas id ipsum fecisse nonnunquam, Herodotei demonstrant Ἀρταφέρνης ὁ Ἀρταφέρνεος, et Ὑδάρνης ὁ Ὑδάρνεος. In duobus Demosthenis locis pag. 144, 98. et p. 744, 191. quinque memorantur patribus cognomines, Cephisophon, Cleon, ipse Demosthenes, Hippocrates, Diophanes, omnes ejusdem aetatis Attici: hoc aevo multo fuit illud usitatius quam olim. VALCK.

2. λάρνακας ὀκτὼ πληρώσας λίθων] *Amphoras complures complens plumbo, summas operiens auro et argento*, Gortynios dum callide ludificabatur Annibal, ut a Graecis alia, hoc forte ceperat ex Herodoto consilium; nam Graece Poenum scientem *nonnihil* etiam *temporis tribuisse literis* constat. Ut Polycratem Oroites, catos illos Athenienses non immeritos deceperunt Egestaei apud Thucyd. VI. 46. Diodor. XII. 83. Polyaen. VI. 21. Fraus dissimilis, qua Syracusanus Pythius bonum illum equitem Romanum circumvenit, Ciceroni venuste narratur, de Off. III. 14. VALCK.

Ib. καταδήσας δὲ τὰς λάρνακας] Larcherus ex Eustathio ad Odyss. θ'. 447. adnotavit, priusquam claves fuissent inventae, arcas et fores, quas tuto clausas voluere veteres, loris fuisse colligatas, eisque nodis fuisse constrictas, quos nemo alius facile solvere posset: καὶ δύναται (ait Eustath. pag. 319, 9. ed. Bas.) καὶ εἰς παροιμίαν κεῖσθαι ὁ τοῦ Ὀδυσσέως δεσμὸς ἐπὶ τῶν σφραγιζομένων ἀσφαλῶς. De eodem more Reiskius etiam ad hunc Nostri locum monuerat. SCHWEIG.

124 2. παντοίη ἐγένετο μὴ etc.] In Xenophonteis semel, ut puto, reperietur: ἐν παντὶ ἦσαν, μὴ etc. pag. 334, 8. Hinc diversum illud Herodoti significat, *in omnes se formas vertebat, obsecrans Polycratem, domo ne abiret:* δεομένη namque subaudiendum, additum ab Aeliano
397 Nat. An. XV. 21. παντοῖοι ἐγένοντο οἱ Ἰνδοὶ δεόμενοι τοῦ Ἀλεξάνδρου μηδένα ἐπιθέσθαι τῷ ζώῳ: quod saepe facit, Herodotum imitabatur Aelianus, cujus ista sunt VII. 10. παντοῖοι ἐγένοντο Σκύθαι δεόμενοι Ἰώνων λῦσαι τὸν πόρον. Neutrum horum Portus adtigit. Quocunque *vehementiore mentis motu subito concitati, terrore* praesertim, seu *metu*,

dicuntur παντοῖοι γενέσθαι. Uxorem metuens Xerxes Herod. IX. 108. παντοῖος ἐγένετο, *in omnes se formas vertebat*, ut ne dare cogeretur quod amata sibi petierat Artaynte. Vid. Luciani t. I. pag. 268. p. 725. t. II. p. 358. et p. 378, 78. ubi reperias παντοίους ὑπ᾽ εὐφροσύνης γενομένους. Valck.

Ib. παντοίη ἐγένετο] Quod Polycratis filiae per quietem objectum dicitur somnium, id ipsum vidisse tyrannum et recitasse, cum Persarum regis jussu in crucem tolleretur, Philo Jud. prodidit Euseb. Praep. VIII. 13., alios fortasse secutus. Vid. Mangeium Oper. Philon. t. II. p. 639. Wess.

125 1. καὶ τὴν τέχνην ἀσκέοντα] Minimi refert, utrum eligatur: [ἀσκ. an ἐπασκ.] parendum tamen codicum imperio. Ἀσκέων πεντάεθλον IX. 32. pro quo ἐπασκήσας VI. 92. ἀσκεῖν χρηστότητα Eurip. Suppl. 872., κακότητα ἀσκεῖν Aeschyl. Prometh. 1064. Superius Κροτωνιήτην ἄνδρα, ἰητρόν τ᾽ etc. fortasse voluit, ut c. 122. Μύρσον — ἄνδρα Λυδὸν, nisi scribenti in oculis fuerit Homeri Ἰητρὸς γὰρ ἀνήρ. [Iliad. λ'. 514.] Wess.

2. ὅτι γὰρ μὴ οἱ Συρηκουσίων] Horum corruperat sensum Valla, qui ejectam a Gronovio reperit et in suo cod. vocem τύραννοι. Per Syracusanorum tyrannos, quorum μεγαλοπρέπεια cum illa posset Polycratis Samii componi, nullos, ut puto, designare potuit Herodotus, nisi nobilissimum illud par fratrum, Gelonem et Hieronem; nam primus etiam Hiero paulo ante jam illuc abierat, quam historiam suam conderet Herodotus; quo tempore Syracusis imperium fuit penes suum dominum, Populum. Utrumque cum excellenti viro Pisistrato comparans Plutarchus de Sera Num. Vind. p. 551. F. *Gelonem*, inquit, *novimus, et Hieronem, Sicilienses, et Pisistratum*, ὅτι πονηρίᾳ κτησάμενοι τυραννίδας, ἐχρήσαντο πρὸς ἀρετὴν αὐταῖς, καὶ παρανόμως ἐπὶ τὸ ἄρχειν ἐλθόντες, ἐγένοντο μέτριοι καὶ δημωφελεῖς ἄρχοντες. Gelo certe, liberta-
398 tis amantissimis civibus post obitum etiam desideratus, clementiae fuit et moderationis, et propemodum regis qualem fingebant in umbra philosophi, verum exemplar; civibus dictus εὐεργέτης, καὶ σωτὴρ, καὶ βασιλεὺς, Diodor. XI. 26. Ad illum non aequiparandus frater Hiero, eruditorum istius aevi hominum studiosissimus cultor, Simonidis, Pindari, Bacchylidis, Aeschyli, ceterorumque, (Aelian. Var. IV. 15.) eo dignus vel inprimis fuit Herodoto visus, qui hujus laudis ornaretur titulo. Sed his longe recentioris secundi Hieronis, (cum primo saepe confusi,) sub Romanorum umbra regis fortunatissimi, mihi multo notior est μεγαλοπρέπεια. Valck.

3. οὐκ ἀξίως ἀπηγήσιος etc.] Tentata haec varie sunt, frustraneo successu: explicatione indigent, nulla correctione. Significatur, Polycratem, postquam *indigno modo qui narretur* fuisset ab Oroeta occisus, in crucem sublatum. Modus supplicii, quem negat relatu dignum Herodotus, aliquod sine dubio crudelitatis insigne exemplum habuit. Solebant Persae cruci suffigendis capita amputare, ut Histiaeo VI. 30. et Leonidae VII. 238., aut pellem detrahere; qua fortasse excoriatione, ut multum in tollendis iis, quorum corpora in propatulo postea ponebant, abusi etiam fuerunt in Polycrate. De Bagapate Ctesias Eclog.

Pers. c. 58. τὸ δέρμα περιαιρεθεὶς ἀνεσταυρώθη. Haec magnus Casaubonus, atque, ut opinor, verissime, Exercit. XVI. ad Annal. Baronii p. 615. Wess.

126 2. καὶ τῶν Μάγων τὴν βασιληΐην] Hic iterum, si non fuisset interpolata, Vallae versio, *post Cambysis obitum occupato a Magis regno*, demonstrasset attendenti, καὶ in κατὰ debere transmutari: μετὰ γὰρ τὸν Καμβύσεω θάνατον κατὰ τῶν Μάγων τὴν βασιληΐην. Necessariam correctionem esse sciens historiae Persicae nemo diffitebitur: vid. Herod. III. 61. et 67. Per septem menses Medus ille Smerdis regnavit cum fratre fraudis architecto: κατ᾽ ἐκεῖνο τοῦ καιροῦ evenerunt hic narrata. Ut passim ab aliis, κατὰ sic etiam adhibetur ab Herodoto I. 67. κατὰ τὸν κατὰ Κροῖσον χρόνον, καὶ τὴν ᾿Αναξανδρίδεώ τε καὶ ᾿Αρίστωνος βασιληΐην ἐν Λακεδαίμονι. Vid. Leopard. Em. XI. c. 5. Valck.

399 Ib. Μιτροβάτεα etc. Conf. cap. 120. Schweig.

3. ἀγγαρήϊον] Exquisitius hoc est quam pro scribarum ingenio. ᾿Αγγελιηφόρους in Musis ignorat nemo. ᾿Αγγαρήϊος Persarum voce idem. Testes ἄγγαροι, toties apud alios obvii, tum ἀγγαρεύειν, docte illustratum a Riccardo ad Homil. Procli XVIII. p. 523. et Stolbergio Exercit. Ling. Gr. p. 152. Herodotus Ionica specie ἀγγαρήϊον extulit, quando de Persarum vehiculari cursu τοῦτο τὸ δράμημα τῶν ἵππων καλέουσι Πέρσαι ἀγγαρήϊον VIII. 98. liquido docens, in regum nunciis, sive pedibus seu curru eant, voci sedem esse. Wess.

Ib. ὑπείσας] Bis terve reperitur apud Nostrum ὑπεὶς, I. 156. et III. 52. et hoc loco praebet idem S. Si vel plures darent, servandum tamen rarius illud Ionicum judicarem ὑπείσας. Ut hic ἄνδρας οἱ ὑπείσας, sic legitur VI. 103. νυκτὸς ὑπείσαντες ἄνδρας. Formam grammaticis ferme ignotam, ut Iones, sic veteres etiam adhibuerunt Attici: ἀφεῖσα, ἀφεῖσαν, est in Thucyd. V. 81. et alibi. Valck. Aeque Ionicum ὑπεὶς est, et ὑπείσας: sed ὑπεὶς τῆς ὀργῆς locis citatis, a verbo ὑφίημι, *remitto*; at ὑπείσας vel ὑφείσας ab ἕω, *colloco*. Schweig.

127 2. οὐκ ἐδόκεε πέμπειν] In his requiritur vocula, quae in vicinis est superflua. Scripsisse adeo Nostrum arbitror, στρατὸν ἐπ᾽ αὐτὸν οὐκ ἐδόκεέ οἱ πέμπειν, ἅτε οἰδεόντων ἔτι τῶν πρηγμάτων: neque enim οἰδεόντων, si plures dant codices, alteri οἰδαινόντων postponerem: legitur et III. 76. μηδὲ, οἰδεόντων τῶν πρηγμάτων, ἐπιτίθεσθαι. Platonis imago non multum distat, πόλιν et ἀρχὴν φλεγμαίνουσαν memorantis, de Rep. II. p. 372. E. de Leg. II. p. 691. E. Valck. At nec ullo incommodo subintelligi dativus οἱ ad ἐδόκεε potest, et peropportuna eidem voculae sedes deinde est, *rebus ei* (id est, *rebus ejus*) *nondum satis tranquillis*. Caeterum, intercidisse in codicum aliquo οἱ ante οἰδεόντων, nemini mirum videbitur. Schweig.

128 2. παλλομένων δὲ λαγχάνει] In his etiam fuit erratum. Idem saepe dicitur κληρουμένων δὲ λαγχάνει: nam, quod Ionice πάλλειν et πάλλεσθαι, vulgo κληροῦν dicebatur et κληροῦσθαι: quae duo sane differunt significandi dote. Sive *praefectus sortitioni*, seu *sortes* in aliorum gratiam
400 *conjiciens in galeam*, *sitellam*, vel *urnam*, a *concussione* πάλλειν κλήρους, et πάλλειν dicebatur simpliciter, vulgo κληροῦν. Πάλλεσθαι et κληροῦσθαι, *qui sortiebantur*, sive *rem inter se sorti committebant*. Quem ex

his *tangebat sors*, sive, *cujus sorte nomen excidebat*, is λαχεῖν dicebatur, vel κλήρῳ λαχεῖν [III. 83.], Herodoto πάλῳ λαχεῖν, [IV. 94. 153.] et Aeschylo Sept. c. Theb. vs. 55. Κληρουμένους δ' ἔλειπον, ὡς πάλῳ λαχὼν ἕκαστος αὐτῶν. In Soph. Elect. vs. 711. agonistas brabeutae Κλήροις ἔπηλαν. Hoc activo verbo Κληροῦν est et Aristophani Eccles. 678. Contra Callim. Hymn. in Jov. vs. 64. ἐπ' ἰσαίῃ γὰρ ἔοικε Πήλασθαι. Homerus Iliad. ο'. 191. Ἤτοι ἐγὼν ἔλαχον πολιὴν ἅλα ναιέμεν αἰεὶ Παλλομένων. Hoc et κληρουμένων λαγχάνει, Xenoph. p. 22, 28. Lysiae p. 105. Demosthenes p. 322, 22. κληρουμένων πρῶτος αἱρεῖσθαι τὸν αὐλητὴν ἔλαχεν. Turpe mendum, ut alia non pauca, reliquerunt in Harpocrat. Πινάκια, τὰ καθιέμενα ἀντὶ κλήρων ὑπὸ τῶν κληρονόμων: corrige κληρουμένων. Valesius, κληρούντων dum scribebat, Attici forte moris non recordabatur. VALCK. Citat h. l. Suidas in Πάλος.

5. εἰ ἐνδεξαίατο ἀπόστασιν] Misellum εἴ οἱ placere [Gronovio et Porto] non potuit, quoniam ἐνδεξαίατο ex ἐνδέχεσθαι repetitum iverunt. Fac Ionum more ab ἐνδείξασθαι descendere, et voculae tuta erit statio. Diodori sunt, καὶ μὴ βάρβαρον ὠμότητα πρὸς ὁμοεθνεῖς ἀνθρώπους ἐνδείξασθαι, lib. XIII. 27. et in Excerpt. t. II. p. 631. μεγάλην ὕβριν τῇ πρεσβείᾳ ἐνεδείξατο. Nobile Paulli est Apost. Ἀλέξανδρος πολλά μοι κακὰ ἐνεδείξατο 2 Tim. IV. 14. Alia prudens negligo. Artibus autem Bagaei ad Oroetem pessumdandum conveniunt Macronis technae in Ael. Seiano ap. Dionem Cass., et Olympii sive Honorii Imp. in Stilicone opprimendo ap. Zosimum. WESS. — Facile equidem patiar εἴ οἱ ἐνδεξ. restitui. SCHWEIG.

7. μετῆκάν οἱ τὰς αἰχμάς] Vertunt vulgo cum Valla, *lanceas deposuerunt.* An *submiserunt ei lanceas*, aut *tradiderunt?* Nescio an militaris formula sit μεθιέναι τὴν αἰχμὴν, cujus vim mihi haud satis liquere profiteor. SCHWEIG.

129 2. ἀστράγαλος ἐξεχώρησε ἐκ τῶν ἄρθρων] De Dario, καταπεσὼν ἀπὸ τοῦ ἵππου ἐν κυνηγεσίοις, τοῦ ἀστραγάλου ἐκχωρήσαντος Dio Chrysost.
401 Or. XIV. p. 231. ex Herodoto, dissensu exiguo, iterato Or. LXXVII. p. 652. πεσόντι ἀπὸ τοῦ ἵππου μεταχωρήσας ὁ ἀστράγαλος: major est in medici nomine, quem Δημοδόκον, incertum sua-ne an aliorum culpa, adpellat. Fieri potuit, ut Δημοδόκος, quo de Aristoteles Eth. ad Nicom. VII. 8. in oratoris animo fuerit. In Himerii Eclog. pag. 71. ed. Steph. Δημοκίδης ὁ Κροτωνιάτης, etiam ap. Photium Biblioth. p. 1142., ubi Sophistae verba Hoeschelii adjumento correctiora leguntur. WESS.

3. στρεβλοῦντες καὶ βιώμενοι] Haec et vicina obversabantur Dioni Chrys. Or. XIV. p. 231. B. et LXXVII. p. 652. D. et 653. ubi chirurgi εἰς ἀγρυπνίας τε καὶ ἀλγηδόνας Darium ἐνέβαλον, ἕλκοντες καὶ βιαζόμενοι τὸ ἄρθρον: tum tangit laudabile Democedis facinus, invidos medicos Aegyptios e praesentissimo liberantis periculo, narratum Herodoto c. 132. Bis in Dione medicus Crotoniata dicitur Δημοδόκος, qui fuit Δημοκήδης, et Democedes etiam vocatur Timaeo ap. Athen. XII. pag. 522. B. et Aeliano Var. Hist. VIII. 17. VALCK.

4. ἀγρυπνίῃσι εἴχετο] Sic ἔχεσθαι ἀπορίῃ et ἐν ἀπορίῃσι IV. 131. IX. 97., ἀμφιβολίῃ ἐχόμενος V. 74. Aeliani Var. XIII. 35. φαλαγγίων κνήσμασιν ἐχόμενος, Luciani Scyth. c. 2. τῷ λοιμῷ ἐχόμενος. WESS.

130 2. *κατεφάνη — τεχνάζειν ἐπιστάμενος*] Vallae Latina, *visus Dario fuit notitiam artis perite didicisse*, mala sunt, damnataque ab H. Stephano Thes. t. III. p. 1437., Suidae interprete, et Reiskio. *Dolos et strophas noverat* Democedes, ut artis medicae peritiam dissimularet. Id *τεχνάζειν*. Ὁ δὲ Ἀρταφέρνης ὁρέων αὐτὸν τεχνάζοντα, *dissimulandi artibus utentem*, infra lib. VI. 1. Wess. Larcherus monuit, *ἐπιστάμενος* hic accipiendum quasi esset *καίπερ ἐπιστάμενος*. Schweig.

3. *φλαύρως ἔχειν τὴν τέχνην*] Praeferrem, si codices subministrarent, *φλαύρως ἔχειν τῆς τέχνης*: quo modo saepe loquuntur veteres: *μακαρίως ἔχεις φρενῶν: Θρᾴκης παρόδου χρησίμως ἔχειν: οὕτως εὐνοίας ἔχων: αὐχμηρῶς εἶχε τοῦ προσώπου: οὐ γὰρ οἶδα παιδείας ὅπως ἔχει καὶ δικαιοσύνης*. Horum primum est Dionysii Tyr. ap. Stobaeum p. 531, 14. Postremum Platonis ita transtulit Latine Cicero: *cum ignorem quam*
402 *sit doctus, quam vir bonus?* Tusc. V. 12. Valck. — Tenent vulgatum libri omnes: et perinde sane (*κατὰ*) *τὴν τέχνην*, atque *τῆς τέχνης* (*ἕνεκα*) dicere licuit Herodoto. Schweig.

4. *ὥς οἱ ἐπέτρεψε*: sc. *ἑαυτὸν*, aut *τὸ πρᾶγμα*. Schweig.

7. *ὑποτύπτουσα*] Quid sit *ὑποτύπτειν* ante hos 50 annos Kusterum docuit Hemsterhusius: vid. ad Aristoph. Av. vs. 1145. Kusterus dedit et Berglerus Herodotea ex lib. II. c. 136. ubi *κοντῷ ὑποτύπτοντες ἐς λίμνην* notat *conto in paludem immisso egerentes quod adhaerebat luti*: omisere locum Herod. VI. 119. *ὑποτύψας τούτῳ ἀντλέει*. Aristophanis anseres, latis pedibus usi *veluti palis*, *ὥσπερ ἄμαις*, lutum *eruentes*, *ὑποτύπτοντες*, in pelves *ἐνέβαλον*. Similiter uxores Darii quaeque dicuntur *ὑποτύπτουσαι φιάλῃ*, tanquam palis usae phialis: nec mirum; phialarum enim ampla quidem erat capacitas, sed lata figura palarum instar: vocem idcirco Hebraeam יעים, qua palae designantur, *φιάλας* interpretantur Numer. IV. 14. In Homero *φιάλην* exponunt *χαλκεῖον ἐκπέταλον λεβητῶδες*: vid. Athen. XI. p. 468. E. p. 501. A. Eustath. ad Iliad. ψ'. p. 1412, 30. et Wetsten. ad Ioannis Apoc. 5, 8. *Vas* sive *poculum ἐκπέταλον* amplum est, atque *expansum instar folii* vel *laminae*: Athen. XI. p. 485. E. 494. E. 496. A. Harpocrat. in voc. *Τριπτῆρα*. Istarum itaque Darii uxorum unaquaeque donabat Democeden (fortasse regio more *προπεπωκυῖα*·) *Λαβοῦσα πλήρη χρυσίων* [*μεσόμφαλόν γε*] *φιάλην*: sic apud Athen. XI. p. 502. A. scribendus est Theopompi Com. tetrameter, ex Althaea sumtus. Valck. In varietate lectionis not. m, post „*φιάλην* cum S.“ Adde, Deinde *ἐς* inserui e Toupii conjectura.

131 3. *Ἀθηναῖοι, ἑκατὸν μνέων*] Polycratem non miror de male quaesitis adeo munificum in medico fuisse remunerando; sed mirarer equidem Aeginetarum, atque istius temporis Atheniensium munificentiam; nisi suspicarer, ut alibi numeros, hic summam quoque pecuniae nimium ab Herodoto amplificatam. Dum opibus etiam Atheniensium civitas erat potentissima, legatis in diem, Aristophanis aevo, duae dabantur drachmae: vid. Arist. Acharn. 66. Centum drachmae unam duntaxat minam conficiunt, quales minas centum annuas dedissent Democedi: huc adde, medicis vix ullam tum publicitus datam fuisse
403 mercedem. Pluti versus est 408. *Τίς δῆτ' ἰατρός ἐστι νῦν ἐν τῇ πόλει; Οὔτε γὰρ ὁ μισθὸς οὐδέν ἐστ', οὔθ' ἡ τέχνη.* Sed ante bella Persica

cuperem equidem edoceri, unde tanta fuerit in Atheniensium aerario pecuniae vis, ut peregrino medico annuum adsignare commode potuerint salarium talentum et minas quadraginta, sive, secundum nostram putandi rationem, tria millia Carolinorum. Illud adeo vix credibile, si verum est, oportet iste Democedes ad rem valde fuerit attentus, qui minas ad centum viginti tantum adjicienti tyranno suam maluerit operam addicere, quam Atheniensibus in libera civitate. Quibus exploratae sunt Atheniensium opes diversis temporum articulis, Herodotea mecum, credo, mirabuntur. VALCK.

4. *Κροτωνιῆται ἰητροὶ ἐλέγοντο*] Voluit-ne codex S. *ἰητροὶ ἐλέγοντο, καὶ ἀνὰ πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα εὐφημίζοντο*? Sententia non erit mala, fortasse etiam nonnullis speciosa, mihi tamen ex critici interpretamento nata. Democedes et Crotoniatae medici plura scholae Italicae videntur debuisse: Pythagoras, artis non inperitus, tum temporis Crotone docebat. Milo, Democedis socer, testis erit c. 137. Ut taceam illustrem in Pythagorae rebus memoriam Democedis apud Jamblichum Vit. Pyth. c. 35. Conf. Clericum Hist. Medic. lib. II. 2. p. 79. WESS.

133 1. *ἔφυ φῦμα*] Generalius Athen. XII. p. 522. B. *τὸν μαστὸν ἀλγήσασα.* *Vomicae morbum φῦμα* explicat Plin. Nat. Hist. VII. 50. eadem spectans, quae Plutarchus de Jasone Pheraeo t. II. p. 89. C. *ἔπαισε τῷ ξίφει τὸ φῦμα καὶ διεῖλεν οὕτως, ὥστε σωθῆναι τὸν ἄνθρωπον — τοῦ φύματος ῥαγέντος.* Sed tyranno profuit ruptum tuber, Atossae inconmodum auxit. WESS.

3. *ὅσα ἐς αἰσχύνην ἐστὶ φέροντα*] Restituit etiam Gronov. I. 10. *παρὰ βαρβάροισι καὶ ἄνδρα ὀφθῆναι γυμνὸν, ἐς αἰσχύνην μεγάλην φέρει.* Quam ex M. praepositionem *ἐς* adjecit, illam merito non necessariam judicabat, quo humaniorem in Herodoto poliendo successorem ne optasse quidem tacitis votis potuit Gronovius. Thucyd. I. 5. *οὐκ ἔχοντός πω αἰσχύνην τούτου τοῦ ἔργου, φέροντος δέ τι καὶ δόξης μᾶλλον.* Aelian. Var. I. 21. *οὐ μὴν ἔδρασεν οὐδὲν τῶν ἐν τοῖς Ἕλλησιν αἰσχύνην φερόντων.* *Quae habent* vel *adferunt ignominiam*, dicuntur *αἰσχύνην ἔχοντα*, vel *φέροντα*:
404 in his valde dubitari potest an locum suum *ἐς* possit tueri. Saepenumero quidem iisdem verbis *ἔχειν* et *φέρειν* adjicitur ab Herodoto praepositio; sed in diversissimis loquendi formis, in quibus illa significant *spectare* vel *pertinere*. II. 52. *τὰ ἐς Ἡσίοδόν τε καὶ Ὅμηρον ἔχοντα.* IX. 42. *τὸν χρησμὸν, τὸν Μαρδ. εἶπε ἐς Πέρσας ἔχειν.* IX. 32. *οὐκ ἐς γυμνικοὺς ἀλλ᾽ ἐς ἀρηΐους ἀγῶνας φέρον τὸ — μαντήϊον.* VIII. 137. *ἐπῆλθέ οἱ αὐτίκα, ὡς εἴη τέρας, καὶ φέροι ἐς μέγα τι.* Talia, Herodoto frequentata, parcius alibi reperientur, praeterquam apud ejus imitatores, quos inter eminet, in his etiam adhibendis, Pausanias: hujus VIII. p. 701. legitur *φέρειν ἐς ἐκεῖνον τὸ ᾆσμα*, et X. p. 842. Lib. I. p. 104. *τοῦτο τὸ ἔπος ἐς τοὺς τεθνεῶτας ἔχειν νομίζοντες.* II. p. 133. *τὸ ἐπίγραμμα ἐς γυναῖκας ἄλλας εἶχε.* V. p. 380. *ἐς τοῦτον τὸν ἄνδρα ἔχει τὸ μάντευμα.* V. p. 417. *ista ἐν τοῖς ἔχουσιν ἐς Ἀργείους ἐδήλωσα.* p. 427. *τῆς ὑπονοίας τὸ πολὺ ἐς Εὔμηλον τὸν Κορίνθιον εἶχεν ἡμῖν.* Cum postremis comparari potest hoc, diversum tamen, Antiphontis Or. IV. p. 119, 7. *τὰ ἴχνη τῆς ὑπονοίας εἰς τοῦτον φέροντα*: et p. 120, 8. *τὰ ἴχνη τοῦ φόνου οὐκ εἰς ἐμὲ φέροντα.* Haec ad manum non erant Arnaldo scribenti Var. Conject.

p. 210. et p. 416. Monstret mihi quis in Herodoto vel aliis scriptoribus optimis, *τὰ εἰς δειλίαν*, vel *βλασφημίαν*, vel *εἰς ὄνειδος φέροντα*, fatebor etiam dici potuisse *τὰ ἐς αἰσχύνην φέροντα*: sed quae diversi sunt generis mihi non incognita, quod nimis fit frequenter, permisceri nolim. VALCK.

134 5. *αὐξανομένῳ γὰρ τῷ σώματι* etc.] Ex Democrito habet Stob. Serm. CXV. p. 592. *Αὐξανομένου γὰρ τοῦ σώματος, συναύξονται φρένες· γηράσκοντος δὲ συγγηράσκουσι* etc., quae his ita respondent, ut eodem fonte manarint. Saepe opinatus sum, perperam Democriti nomen fragmento apud Stobaeum adpingi, debuisse enim Herodoti. Nunc, cum ambo ejusdem fuerint temporis et aequales, philosopho et medico dictum, ipsius sententiis bene congruens, nolo auferre. Galeni similem apud Eustathium professionem non miror, quippe *τὴν κρᾶσιν*, sive corporis temperamentum, humanam animam arbitrati. Nec Aristotelicum Polit. lib. II. c. 7. *Ἔστι γὰρ, ὥσπερ καὶ σώματος, καὶ διανοίας γῆρας*. Notae philosophi sunt de mente humana fluctuationes. Bene observavit Hier. Mercurialis Var. Lect. IV. 3. tolerari utcunque ea posse, si
405 de operationibus animae, quatenus ex instrumentis corporis pendent, accipiantur. Mihi sese probavit hoc Heraclidae Pont. Allegor. p. 485. *ὅσον ἡ τοῦ σώματος ἰσχὺς ὑποφθίνει, τοσοῦτον ἡ τῆς διανοίας αὔξεται ῥῶσις*. WESS.

Ib. *αὐξανομένῳ γὰρ* etc.] Suo tributa parenti prostant in Scholiis ad Hom. Od. *β*. 315. Dixisse fertur Antipater Tarsensis lib. II. de anima, secundum decreta Stoicorum: *ὅτι συναύξεται τῷ σώματι ἡ ψυχὴ, καὶ πάλιν συμμειοῦται*. Traditur hoc in Scholiis Homeri Leidensis ad Iliad. *λ*. 115.[1] quod neque ex Eustathio constat, nec Diogene Laërtio, neque aliunde forsan didicissemus. Verborum sententia neque Democrito disconvenit: *cum corpore*, ait Lucret. III. 447. *Crescere sentimus pariterque senescere mentem. — Post ubi jam validis quassatu'st viribus aevi Corpus, et obtusis ceciderunt viribus artus; Claudicat ingenium, delirat linguaque mensque*: *γηράσκοντι δὲ συγγηράσκουσι (καὶ αἱ φρένες,) καὶ ἐς τὰ πρήγματα πάντα ἀπαμβλύνονται*. Quinctilianus in re diversa, Inst. Or. X. 5. *Necesse est*, inquit, *ipse ille mucro ingenii quotidiana pugna retundatur*. Quod, ut puto, sumserat ex Herodoto, Livius VI. 23. L. Furium facit *juvenibus bella data*, dictitantem, (Herod. *νῦν γὰρ ἄν τι καὶ ἀποδέξαιο ἔργον, ἕως νέος εἰς ἡλικίην*. cf. Homer. Iliad. *χ*. 71.) *et cum corporibus vigere et deflorescere animos*. Petebant ista Camillum: is *exactae jam aetatis erat; sed vegetum ingenium in vivido pectore vigebat*. Tales fuere semper, et sunt etiam nunc, de quibus idem dici queat, quod scribit Livius de M. Furio Camillo. Materiae, quam tractabat, ubique memor Longinus *π. Ὕψ.* sect. IX. sub fin. magnifice, *γῆρας*, ait, *διηγοῦμαι, γῆρας δ' ὅμως Ὁμήρου*, Odysseae conditoris, atque in illa similis *ἡλίῳ καταδυομένῳ*. Moriens Cyrus Xenophontis *Κυρ. Παιδ.* VIII. p. 138. de se ipse testabatur: *τοὐμὸν γῆρας οὐδεπώποτε ᾐσθόμην τῆς ἐμῆς νεότητος ἀσθενέστερον γενόμενον*: quae libenter adhibet Ciceronis Cato major de Sen. c. IX. Qui fertur esse

1 Et in Venetis Scholiis a Villoisono editis. SCHWEIG.

Xenophon, quando secedit a Xenophonteis ex historia Graeca ad verbum describendis, frigidus Agesilai laudator et sophista, p. 86. ed.
406 Hutchins. *Δοκεῖ δ᾽ ἔμοιγε καὶ τόδε μόνος ἀνθρώπων ἐπιδεῖξαι, ὅτι ἡ μὲν τοῦ σώματος ἰσχὺς γηράσκει, ἡ δὲ τῆς ψυχῆς ῥώμη τῶν ἀγαθῶν ἀνδρῶν ἀγήρατός ἐστιν.* Qui libellum istum olim tamquam Xenophonteum adhibuere, vel videntur adhibuisse, horum mihi testimonia, plerorumque opinor, sunt in numerato. VALCK.

7. *ζεύξας γέφυραν ἐκ τῆσδε τῆς*] Infra lib. IV. 117. Darius *γέφυραν ζεύξας — διαβέβηκε ἐς τήνδε τὴν ἤπειρον.* De ancillis Atticis ab Atossa sibi expetitis, et belli Persici origine, Aelian. Hist. An. XI. 27. Claudianum credo lib. II. in Eutrop. 200. ad eas alIusisse: *Felices — quibus Argivae, pulcraeque ministrant Thessalides, famulas et quae meruere Lacaenas.* WESS.

135 1. *καὶ ἅμα ἔπος τε καὶ ἔργον ἐποίεε*] Solens Homerum imitatur Iliad. τ΄. 242. *Αὐτίκ᾽ ἔπειθ᾽ ἅμα μῦθος ἔην, τετέλεστο δὲ ἔργον.* Quod dudum animadvertentem Eustathium p. 1182, 30 = 1248. extr. operae est audire. *Τοῦτο δὲ ὅμοιόν ἐστι τῷ ἅμ᾽ ἔπος, ἅμ᾽ ἔργον· ἅπερ Ἡρόδοτος ζηλώσας φησὶ, ταῦτα εἶπε καὶ ἅμα ἔπος τε καὶ ἔργον ἐποίεε.* WESS.

Ib. *καὶ ἅμα τ᾽ ἔπος ἔφα*] Vulgabatur ante Gronov. *καὶ ἅμα ἔπος τ᾽ εἶπε.* In aliis codd. nec reperitur *εἶπε*, neque *ἔφα*. Hoc, Doricum, ferri nequit: sed Herodotea sunt, *ἔφατο, ἐφάμην, φάμενος*: extra poetas illa quidem rarissima, nisi quod Aelianus in Var. Historia *ἔφατο*, II. 2. et frequenter adhibuerit alibi. Herodotum itaque scripsisse suspicor: *ταῦτα εἶπε· ἅμα τε ἔπος ἔφατο καὶ ἔργον ἐποίεε*: *ista dixit, et simul atque dixisset, rem aggrediebatur*: sive, *nec dicta res morata*, ut loquitur Justinus II. 3. Solet et Noster ita loqui, I. 112. *ἅμα δὲ ταῦτα ἔλεγε, — καὶ ἀπεδείκνυε.* IV. 150. *ἅμα τε ἔλεγε ταῦτα καὶ ἐδείκνυε.* cf. VIII. 5. Homereum illud, *ἅμ᾽ ἔπος τε καὶ ἔργον*, in sermone quotidiano dicebatur de re *dicto* paene *citius* confecta, *ἅμ᾽ ἔπος ἅμ᾽ ἔργον*, Zenob. I. Prov. 77. Quando ad *ἔργον* adjecit Herod. *ἐποίεε*, putem et *ἔπος ἔφατο* non spernendum; praesertim ubi M. *ἔφα* ostentat. In Euripidis Bacch. vs. 1080. *Καὶ ταῦθ᾽ ἅμ᾽ ἠγόρευε, καὶ πρὸς οὐρανὸν καὶ γαῖαν ἐστήριξε φῶς*; hoc tempus (non *ἐστήριξε*) poscit usus Euripidis et ratio locutionis: vid. Electr. 788. Plutarch. t. II. p. 782. c. Chariton VII. p. 122. Spanhem. in Callim. Hymn. in Jov. 87. et 92. Homerus Iliad. τ΄. 242. *Αὐτίκ᾽ ἔπειθ᾽*
407 *ἅμα μῦθος ἔην, τετελέστο δὲ ἔργον.* Est sane sublime dictum, quidquid disputent viri docti, notum illud: *εἶπεν ὁ Θεὸς, γενέσθω, καὶ ἐγένετο.* VALCK.

5. *οὔ τι ἐπιδραμὼν πάντα* etc.] Haec indicant Democedem non *cupide involantem* donata accepisse cuncta. Verbum *ἐπιτρέχειν* cum significatum requirit. Aristides t. II. p. 401. ed. Jebb. *εἴ σοι περὶ παίδων εὐχομένῳ, τῶν θεῶν εἴποι τις, ὡς ἔσονται μὲν — οὐκ ἂν δέξαιο; οἶμαι μὲν καὶ ἐπιδράμοις*: *imo vero cupide accurreres et arriperes.* Cujus ego loci indicinam Abreschio, verissime addenti, Jo. Chrysostomo in deliciis illud ipsum fuisse, debeo. Vide Nostrum VIII. 32. WESS. Verbo *ἐπιτρέχειν*, *arripiendi, sibi vindicandi* notione, cum dat. casu usus est Appian. Punic. c. 94. SCHWEIG.

136 1. *Γαυλὸν μέγαν*] Etymologus pag. 222, 28. *λέγεται δὲ καὶ τριήρης γαῦλος, διὰ τὸ πλεῖστα δέχεσθαι, ὥς φησιν Ἡρόδοτος ἐν τῇ τρίτῃ τῶν ἱστοριῶν.* In Ms. Trajectino, *διὰ τὸ κοῖλον καὶ πλεῖστα δέχεσθαι.* Cyrilli Lexic. Ms. eadem, indicio Alberti ad Hesychii *Γαυλός.* Splendidae sunt nugae, quod Gronovium non fugit. *Γαυλὸς* et *ὁλκὰς* eadem navis, sive *oneraria*, minor trireme. Vox est Phoenicum lib. VIII. 92. ex גל *gol*, *gaul*, ob curvam rotunditatem, auctore Bocharto. Wess.

3. *ἐκ ῥηστώνης τῆς Δημοκήδεος*] Vulgata *ἐκ Κρηστώνης* nullis defendi machinis potest: nam nulla unquam in Italia urbs Crestone. Habet *τὴν ὑπὲρ Τυρσηνῶν Κρηστῶνα πόλιν* lib. I. 57. quae utrum Italica fuerit, disputavimus uberius. At demus dubia in re eam Italiae, huc sane referetur perperam, siquidem in mediterranea regione sedem occupans Corton est sive Cortona, modo ne fallat Dionysius Halicarn. Quid porro *ἐκ Κρηστώνης τῆς Δημοκήδεος*? neque enim Crestonaeus domo et origine Democedes, verum Crotoniates. Atque haec Gronovium nihil esse morata, merito demiror. Retinuit Vallae Latina, *ibi Aristophilides Tarentinorum rex, et ipse Crotoniensis*, ad ipsius Graeca *οὐδὲν πρὸς Διόνυσον.* Vallae liber *ἐκ Κρότωνος*, sicuti V. et S. Quae quidem si adjuves, et *ὁ ἐκ Κρότωνος* reponas, tolerabilis, sed durior erit sententia: *Ibi vero, qui ex Crotone Democedis, Aristophilides.* Nec liquet aliunde, Aristophiliden, Tarentinorum regem, Crotone nata-
408 les accepisse. Mihi cum locus hic novationem effugere nequeat, blanditur cum maxime editum *ἐκ ῥηστώνης*, *ex indulgentia*, *ῥαθυμίᾳ*, *facilitate*que Democedis, Tarentino regi in exarmanda navi et Persis vinciendis nimium concedentis. Addunt novanti consensum K. et Hemsterhusius, Geinozius, Valckenarius. Wess.

Ib. *ἐκ Κρηστώνης*] Mihi quoque dudum venerat in mentem *ἐκ ῥηστώνης*: quod viros insignes adsequutos conjectura liquet ex Wess. Diss. Herod. p. 31. Memineram olim in Herodoto vulgatum *ἐς Σάβας*, pro *ἐς Ἄβας*, et contrario vitio scribi *ἐς Ἰνδοὺς*, et *ἐς Κῶλον*, ubi *ἐς Σινδοὺς* et *ἐς Σκῶλον* exhibebit editio Wesselingi, cui hanc surrectionem adfirmandam relinquo. Multa mihi quidem in mundo sunt, quibus usus varii vocis *ῥαστώνη* possent adfirmari; perpauca tamen ad sententiam apte respondentia, quam hic locus me judice postulat. Valck. Quidni vero, *ῥηστώνην facilitatem* et *indulgentiam* intelligentes, vocab. *Δημοκήδεος* pro genitivo objecti, quem dicunt grammatici, acciperemus? Sic fecerit istud Tarentinorum rex *indulgentia in Democedem*, scilicet, quo ei gratificaretur, et faciliorem ei redderet fugam. Corayus apud Larcherum, *ἐκ ῥηστώνης τοῦ Δημοκ.* interpretatur *ἐκ ῥᾳδιουργίας, ἐκ τέχνης, ἐκ σοφίσματος τοῦ Δημ.* Schweig. Schweighaeuseriana interpretatio ferme cum Larcheriana congruit, *par bonté pour Démocèdes.*

137 2. *τοῖοι σκυτάλοισι*] Athenaeus de Persis et Democede paria ferme, sed alio ex fonte XII. p. 522. Mox *πῶς ταῦτα βασιλῆϊ Δαρείῳ ἐκχρήσει;* verti debuerant, *an regi Dario sufficiet hanc a vobis injuriam perpeti?* Scriptor ipse lib. VIII. 70. *οὐκ ἐξέχρησέ σφι ἡ ἡμέρη*, *satis illis dies non erat.* Wess.

4. *ἢν ἀπέλησθε ἡμέας*] Perperam Valla: *si nos dimiseritis.* Melius

Gronov. *si nos spoliaveritis:* quae intacta reliquit Wess. Equidem cum H. Stephano *αὐτὸν* vel *τοῦτον* subintelligendum putavi, quem etiam Larcherus secutus est. Schweig.

138 1. *Γίλλος*] Negligi hic non debet, Apuleio Florid. p. 351. auctore, Pythagoram, Cambysis olim captivum, *a quodam Gillo Crotoniensium principe reciperatum.* Gillus, philosophi liberator, non alius at-
409 que hic videtur. Respondet aetas; nec officit, quod *Crotoniensium princeps* audiat, multum. Quid enim, si duplicem, ut plures olim, habuerit patriam, et exsul Crotone consederit aliquantisper? Consentiunt, etsi discordes in Pythagorae vita et tempore, Bentleius Diss. de Epist. Phalarid. p. 70. et Dodwellus Exercit. de aetate Pythag. p. 250. Wess.

139 2. *Συλοσῶν ὁ Αἰάκεος*] Recte: nam filius Sylosontis Aeaces vocatur VI. 13. *Αἰάκης — παῖς Συλοσῶντος τοῦ Αἰάκεος.* Sami tyrannus ille patri successerat Sylosonti, de quo multis hic agens Herod. illud non tradit, acerbum in subditos exercuisse imperium: *πικρῶς ἦρξεν*, inquit Strabo XIV. p. 945. D = 638. C. *ὥστε καὶ ἐλειπάνδρησεν ἡ πόλις*: et Zenob. III. Prov. 90. Uterque senarium nobis servavit Ionici cujusdam poëtae suavissimum: *Ἕκητι Συλοσῶντος εὐρυχωρίη*, cujus auctor respexisse potius videtur Herodoto narrata c. 149. Antiquiora tempora spectat, tyrannidem nempe Polycratis, Anaximenis quae fertur Epistola apud Laërt. II. 5. ad Pythagoram scripta, *Εὐβουλότερος εἷς ἡμέων, μεταναστὰς ἐκ Σάμου ἐς Κρότωνα· ἐνθάδε εἰρηνεύεις· οἱ δὲ Αἰάκεος παῖδες [ἄλλοις τὰ] κακὰ ἔρδουσι*: uncis a me inclusa quomodo sananda sint, non liquet[m]: scribi potuit *ἄλγιστα κακὰ*, vel *μέγιστα*: quod alicui primum forsan incidat, *ἀλλήλους*, vel *ἄλλος ἄλλον*, illi se non probaret, qui in obtinenda tyrannide Polycrati fratres Sylosontem et Pantagnostum adjutores fuisse didicisset ex Polyaeno I. 23, 2. Hi tres, nisi fallor, sunt *οἱ Αἰάκεος παῖδες* in Anaximenis epistola; in qua hoc tamen liquet, pro *ἐπέχοι*, scribendum *ἔτι ἔχοι*: *κῶς ἂν οὖν Ἀναξιμένης ἐν θυμῷ ἔτι ἔχοι αἰθερολογέειν.* Valck.

3. *λαβὼν χλανίδα — πυῤῥὴν*] Tzetzes Chil. III. pag. 312. Babylone Darium a Sylosonte amiculum inpetrasse errans scribit, *ἐκ Συλοσῶντος δὲ λαβὼν δῶρον πυῤῥὰν χλαμύδα*: neque id ex vero: *laena* fuit, non chlamys. At ejus opinionis consortes habuit Suidam in *Χλαμὺς* et Append. Prov. Vatic. p. 281. Wess.

410 Ib. *ἐπεθύμησε τῆς χλανίδος*] Hic majori jure, quam supra c. 127. ex perversa scriptione Med. Cod. *ἐπιθυμέου*, poni potuerat *ἐπεθυμέε*, commendatum a vicino *ὠνέετο.* Cambysis satelles chlamydem *ἐπεθύμεε ὠνέεσθαι.* Herodotus in istum sensum scribit simpliciter *ὠνέετο*, sicuti I. 69. *χρυσὸν ὠνέοντο* Lacedaemonii, quod aurum Croesus *ὠνεομένοισι ἔδωκε δωτίνην.* vid. Wesseling. ad I. 68. Mirum hic toties cur dicatur *χλανὶς*, quae fuerit *χλαμύς*: voces librariis frequenter inter se permutantur. Graecis, *ἐπὶ τῶν ἀλαζονευομένων ἐπὶ ἐσθῆτι*, instar proverbii adhibebatur *ἡ Συλοσῶντος χλαμὺς*, Diogenian. Centur. V. Prov. 14.

m Facillime correxit Porsonus, ad Eurip. Med. 44. reponens *ἄλαστα*. Nec male, quod ad literas, *ἄνοιστα* Schweighaeuserus.

Aeliano Var. Hist. IV. 5. dicitur Darius accepisse Sylosontis ἱμάτιον: sic, ut notum, eximie *pallium* vocabant: initio I. de Rep. Plato, καί μου, inquit, ὄπισθεν ὁ παῖς λαβόμενος τοῦ ἱματίου. Lucian. t. III. p. 255. Terent. Phorm. V. 6, 23. *puer ad me accurrit Mida: Pone adprehendit pallio.* Valck.

5. δίδωμι δὲ ἄλλως] ἄλλως διδόναι, *gratis donare*, ponitur contra χρήματος πωλέειν. Dicit Syloson *gratis se, si prorsus ita fieri oporteat, amiculum illi dare.* Wess.

140 1. εὐηθίην recepi (ut alia ad lib. II. 18.) *simplicitatem* quandam et *facilitatem in donando* intelligens, non *stultitiam.* Junxisse Demosthenem φιλανθρωπίαν καὶ εὐήθειαν indicavit Thom. Mag. verissime: sic Or. in Timocr. p. 451. πρᾳότητα καὶ εὐήθειαν habet Fals. Leg. p. 213., alia ex Erotico missa facio. Vide Galen. in Hippocr. Progn. p. 154. et Wasse et Duker. ad Thucyd. III. 83. Wess.

5. Syloson cum Darium νεωστὶ τὴν ἀρχὴν ἔχοντα convenerit, colloquium congruet principio Olymp. LXV. Wess.

Ib. ἤ τις ἢ οὐδείς κω] Recte suam ex M. formam recepit venustum illud, ἤ τις ἢ οὐδεὶς, *nullum*, vel *ferme neminem* significans. Proverbio dicebatur, εἷς ἀνὴρ, οὐδεὶς ἀνήρ. Cyrus Xenoph. *Κυρ. Παιδ.* VII. p. 115, 12. τούτων τῶν περιεστηκότων ἤ τινα ἢ οὐδένα οἶδα: ista sollicitantis H. Stephani conatus, hominis Graece perdocti, monstrat formulae rarissimum usum. Advocato etiam Aristide (t. I. p. 285.) loca Xenophontis et Herod. comparavit G. Canter. Nov. Lect. VII. cap. 6. Aeliano sophistae hoc adeo visum fuit elegans, ut quater minimum adhibuerit de Nat. An. V. 50. VI. 58., ἴσασιν Αἰγυπτίων ἤ τις ἢ οὐδείς.
411 VII. 8., θαυμάζει τις (ἤ τις) ἢ οὐδείς: et XIV. 26. Ad tantilla quoque Gesnerum adtendisse, indicant doctissimi viri Prolegomena. Valck.

142 2. βωμὸν et τέμενος exemplo Homeri junxit Iliad. θ'. 48. Vallae τέμενος *fanum*, si Livii lib. X. 37. modo, non absurde. *Aream arae aut templo undique circumdatam* designat Pausanias VI. 6. τέμενός τε ἀποτεμνομένους οἰκοδομήσασθαι νεών. Josephus quoque Bell. Jud. I. 21, 2., marmor Aphrodisiense in Antiq. Asiat. Chishul. p. 154., Philo Jud. Leg. c. I. p. 1014. Et quis non? Wess.

3. τὰ τῷ πέλας ἐπιπλήσσω] Pariter Xerxes, αὐτὸς δὲ, τὰ ἐκείνοισι ἐπιπλήσσει, ταῦτα οὐ ποιήσειν VII. 136. Wess.

5. ἱεροσύνην] ἱερωσύνην scribunt vulgo Graeci; ἱρωσύνην suo more dedit Herod. In centenis nominibus ο μικρὸν praecedit istam terminationem; in perpaucis ω μέγα: sed in his paucis est ἱερωσύνη. Utraque scriptio certa nititur ratione: *sacerdos* ἱερώμενος et ἱερωμένη dicebatur, *Dei Deaevae sacerdos*, ἱερᾶσθαι θεῷ. Valck.

143 3. ἐβουλέατο εἶναι ἐλεύθεροι] Non detrectabant Samii libertatem, sed talem, quae pactio esset servitutis. Wess.

145 1. ὑπομαργότερος] *Petulantior* et propemodum *vecors.* Cleomenem Spartanum, insania correptum, ἐόντα καὶ πρότερον ὑπομαργότερον proponit VI. 75., similique ornat titulo Cambysem hujus Musae cap. 29. Talis Cestius ὑπομαργότερος, bello Perusino domum incendens et in flammam se praecipitans Appiano Bell. Civil. V. [48.] p. 1112. Sui-

dae *ὑπερμαργότερος* in *Μάργος*, et voce ipsa, *ὑπερμαινόμενος*, indignante H. Stephano de Dialect. p. 40. neque inmerito. WESS.

3. *γοργύρης*] Fabulabantur olim Gorgyram, Acherontis uxorem. Porphyrius ap. Stob. Ecl. Phys. lib. I. p. 119. *Γοργύραν δὲ τοῦ Ἀχέροντος γυναῖκα προσανέπλασαν, ἀπὸ τοῦ γοργῶς φαίνεσθαι τοῖς πολλοῖς τὰ ἐν ᾅδου.* Quae tituli indigetatio philosophica et arcessita longius est. Carcerem inferorum subterraneum, *δεσμωτήριον ὑπόγεων* Glossae Herodoti, cognominis auctores spectarunt unice. WESS.

146 4. *τοὺς διφροφορευμένους*] *Qui sellas attulerant*, Valla. Verius Scholiastes, *φορείοις φορουμένους*, Hesychio et Suida sequentibus. Etymo-
412 logus p. 279. *Ἡρωδιανὸς τοὺς Πέρσας φορείοις φερομένους διφροφορουμένους.* Scripserat, uti bene Alberti, *Ἡρόδοτος τοὺς* etc. Error conpendiariae debetur scripturae, saepius recurrens. Persarum locupletiores sellis sive lecticis gestabantur, succollantibus *διφροφόροις* apud Athen. lib. XI. pag. 514. Considebant ipsi *θρόνους θέμενοι*, cap. 145. Kuhnius plura ad Aelian. Var. IV. 12. WESS.

148 2. *ἐξέσμων*] Vallae non intellectum, utpote rarius, hinc exceptum *Ἐξέσμων, ἔσμηχον*, Hesychius interpretatur. Herodot. II. 37. *ἐκ χαλκέων ποτηρίων πίνουσι διασμέοντες ἀνὰ πᾶσαν ἡμέρην*: hoc vulgo erat *σμήχειν τὰ ἐκπώματα*, Clem. Alex. Paed. III. p. 268, 23. *smegmate abstergere.* Athen. IX. p. 409. c. *ἐχρῶντο εἰς τὰς χεῖρας ἀποπλύνοντες αὐτὰς καὶ σμήγματι ἀπορύψεως [σμήματι, ἀποῤῥύψεως] χάριν.* Vallam suspicor IX. c. 109. [110.] *σμέεται* invenisse, sinceram lectionem, sed illic adjuvandam interpretatione conmoda. VALCK.

Ib. *εὑρήσεται τιμωρίην*] Cleomenes in Apophtegm. Lacon. Plutarchi pag. 224. A. *ἔλαβε μὲν οὐδὲν, εὐλαβούμενος δὲ, μὴ ἑτέροις τισὶ τῶν ἀστῶν διαδῷ, πορευθεὶς ἐπὶ τοὺς Ἐφόρους — ἔφη*, etc. quae sumpta sunt ex hoc Herodoti loco; cujus sententiam et Valla et versionis antiquae correctores perverterunt; adsequutus est Portus in *Τιμωρίη*. Idem erat in usu loquendi *τιμωρεῖν* ac *βοηθεῖν*, *τιμωρία* ac *βοήθεια*. Ut jam ante Spartam Samii venerant exules auxilia petitum (Herod. III. 46.) sic et Maeandrius ope Lacedaemoniorum Samum se sperabat recuperaturum; Cleomenes, quem ille donis frustra fuerat aggressus, facile tamen intelligebat, in donis Maeandrii repellendis alios se minus fore constantes; atque eo dicitur Herodoto *μαθὼν, ὡς ἄλλοισι διδοὺς τῶν ἀστῶν εὑρήσεται τιμωρίην*, id est, *τιμωροὺς* vel *βοηθοὺς ἑτοιμάσεται*, *aliis civium illa largiendo auxilia sibi comparaturum.* Auxiliares, nota forma loquendi, Graecis et Latinis dicuntur *auxilia;* ut *servitia*, servi; legati, *legationes;* remiges, *remigium* Livio; exules, *φυγὴ* Thucydidi: *sibi parare*, *ἑτοιμάσασθαι*, frequentissime licet dicatur *εὑρέσθαι*, hoc saepe tamen pessime fuit conversum. Unum nunc tantum ponam locum Thucyd. I. 58. *ἐλθόντες Polidaeatae ἐς τὴν Λακεδαίμονα μετὰ Κορινθίων ἔπρασσον, ὅπως ἑτοιμάσαιντο τιμωρίαν, ἢν δέῃ*, id est *ὅπως εὔ-*
413 *ροιντο* (*εὑρόμην* multo est usitatius quam *εὑράμην*) *βοήθειαν*, *ut auxilia sibi comparent:* mox idem *ἐξ Ἀθηναίων*, ait, *οὐδὲν εὕροντο ἐπιτήδειον*: pro *ἐκ*, *παρὰ* saepius huic verbo jungitur. VALCK.

Ib. *τὸν ξεῖνον τὸν Σάμιον*] Legitur apud Plutarchum l. c. *τὸν ξένον ἑαυτοῦ Σάμιον*: monitus nemo Graece sciens dubitabit, quin vere cor-

rexerim, *τὸν ξένον ἐᾷν τὸν Σάμιον ἀπαλλάττεσθαι τῆς Πελοποννήσου, ἵνα μὴ πείσῃ τινὰ τῶν Σπαρτιατῶν κακὸν γενέσθαι.* Illud *ἐᾷν*, etiam simpliciter positum, saepe significat *missum facere:* jam vero quis tandem negaret in Plutarchi articulum requiri? Cleomenis autem fuisse Maeandrium *ξένον* eximie sic dictum, neque ex hac liquet historia, nec aliunde; quin abhorret ab omni verisimilitudine, Spartiatae quippe regis, Samii tyranni cujusdam ministrum; quem, ut erat, *servum* suum fratrisque vocabat Syloson, Herod. c. 140. VALCK.

5. *ἐξεκήρυξαν Μαιάνδριον*] Plutarchus, Nostrum describens, Lacon. Apophtheg. p. 224. A. *οἱ δὲ ὑπακούσαντες ἐξεκήρυξαν τὸν Μαιάνδριον αὐτῆς ἡμέρας*, i. e. *edicto publice proposito civitate et Peloponneso ejecerunt.* Tales *πανταχόθεν ἐκκηρυττόμενοι* Athenienses tyrannorum et Spartanorum decretis ap. Lysiam c. Eratosth. cap. 23. et paullo ante *ὅτι ἐξεκηρύχθητε μὲν ἐκ τῆς πόλεως.* WESS.

Ib. *ἐξεκήρυξαν*] Plutarchus, *οἱ δὲ*, inquit, *ὑπακούσαντες ἐξεκήρυξαν τὸν Μαιάνδριον αὐτῆς ἡμέρας*: legerat-ne in hac etiam historia, Platoni frequentatum, *αὐθημερόν*? Laërt. II. 43. *ἐπιδημήσαντα αὐθημερὸν ἐξεκήρυξαν.* Ista reperitur doctissimi Galei nota: „*Ἐξεκήρυξαν*) cod. Arch. „*ἀπέπεμπον.* cod. Eton. *ἐξώθησαν.* Haec autem glossemata sunt.“ *ἐξώθησαν* forma prodit: sed ipsis etiam monachis notissimum *ἐξεκήρυξαν* quis tandem et quamobrem fuisset interpretatus per *ἀπέπεμπον*? Postremum illud invenit in suo quoque cod. Valla; vertit enim *ablegarunt;* atque ita verbum *Ἀποπέμπειν* conversum viderat in Lexico veteri Lat. Gr. quod scriptum adhibuit in hac adornanda versione; Glossarium vocant Philoxeni. Si vel in aliis non observatum fuisset codicibus, mihi tamen *ἀπέπεμπον* videretur Herodoteum; hujusque interpretamentum *ἐξεκήρυξαν*, et *ἐξέωσαν*, vel *ἐξώθησαν.* Ionum more,
414 dirissima quaevis emollientium lenitate verborum, in re molesta satis erat Herodoto verbum *ἀπέπεμπον* adhibuisse. Qui cum uxore faciebant divortium, vulgo dicebantur illam *exigere* (*ἐξάγειν* Athenis etiam notabat *expellere:*) *ἐκβάλλειν*: Athenienses rem per se satis invidiosam tegebant verbis *ἀποπέμπειν* et *ἐκπέμπειν*, *emittendi* vel *dimittendi.* Demosth. vel alius c. Neaer. p. 733, 81. *iratus ἐκβάλλει τὴν ἄνθρωπον*, non reddens dotem peccabat in hanc legem, *ἐὰν ἀποπέμπῃ τὴν γυναῖκα, ἀποδιδόναι τὴν προῖκα*: pag. 738, 129. *τὴν ἄνθρωπον ἀποπέμψω ἐκ τῆς οἰκίας*, Lysias p. 286. *Hipponicus*, *ἐξέπεμψεν αὑτοῦ γυναῖκα.* Isaeus de Pyrrhi haer. p. 41, 28. Res ipsa *ἐκπομπὴ* dicta et *ἀπόπεμψις.* Antipho Stobaei p. 422, 1. *χαλεπαὶ μὲν ἐκπομπαί.* Uxoris *repudium* *Ἔξεσις*, *emissio*, dicitur Herodoto V. 40. *Παρὰ τῷ Ἡροδότῳ Ἔξεσις ἀπόπεμψιν δηλοῖ γυναικὸς, ἤτοι διαζύγιον*, Eustath. in Od. *κ*'. p. 410, 5. et *φ*'. pag. 746, 22. Tandem et hoc considerari velim, in civitatibus bene moratis illos praesertim *ἐκκεκηρύχθαι*, qui graviorum censebantur criminum rei, atque adeo digni hac publica contumelia, qua praeconis voce regione exterminabantur: Arthmium Zeliten Athenienses *ἐξεκήρυξαν*, Socratis accusatorem Heracleotae; alios alii; Spartanis satis erat Maeandrium *ἀποπέμπειν.* VALCK.

149 1. *Σάμον σαγηνεύσαντες*] Morem Persarum, minus dextre Brissonio explicitum de Regn. Pers. III. p. 432., Herodotus enarrat VI. 31. ubi

ex insulis Chio, Lesbo, Tenedo, ἐσαγήνευον τοὺς ἀνθρώπους. Mirabar quod scribit Strabo X. p. 687. B=448. A. de Eretria, τὴν μὲν οὖν ἀρχαίαν πόλιν κατέσκαψαν Πέρσαι, σαγηνεύσαντες, ὥς φησιν Ἡρόδοτος, τοὺς ἀνθρώπους: neque enim hoc de Eretriensibus, quod memini, tradidit alibi Herod. nec certe suo loco VI. 102. Sed legerat ista Strabo Platonis de Legib. libro III. p. 698. D. *nunciatum*, ὡς οὐδεὶς Ἐρετριέων αὐτὸν ἀποπεφευγὼς εἴη, συνάψαντες γὰρ τὰς χεῖρας σαγηνεύσαιεν πᾶσαν τὴν Ἐρετρικὴν οἱ στρατιῶται τοῦ Δάτιδος. Platonis, vel alterius, habet epigramma Diogenes Laërt. III. 33. in Eretrienses τοὺς σαγηνευθέντας, quibus in Asiam traductis in Cissia Darius clementer sedes adsignavit. Eretrienses illos Apollonius aiebat Philostrati I. 23. ἰχθύων πάθει περὶ τὴν ἅλωσιν χρήσασθαι, σαγηνευθῆναι γὰρ καὶ ἁλῶναι πάντας. De captis
415 Eretriensibus id ipsum adhibuerunt Aristides t. I. p. 213. et 385. et Maximus Tyr. XXXIX. 6. ubi Ἐρετρία σαγηνεύεται a Dan. Heinsio verti non debebat, *Eretria obsidetur;* sed, *velut everriculo capiuntur Eretrienses,* nullo scilicet sexus aut aetatis facto discrimine. Longius aberravit a vero interpres Aeliani de. Nat. An. XV. cap. 5. extr. Quod his acciderat, sibi notius, vicini magis disseminarunt Athenienses, a Persis illata Graecis mala pro ingenio suo cupide amplificantes. VALCK.

Ib. σαγηνεύσαντες] In Samo, *viris vacua*, dissensus exstat Geographi lib. XIV. p. 945=638. C. WESS.

150 1. Βαβυλώνιοι ἀπέστησαν.] Interea temporis, dum sub nomine fratris Cambysis latitans Magus Smerdis rerum potiretur, defectionem a Persis jam fuerant Babyloniorum viri principes meditati, οἱ κορυφαῖοι Herodoto III. 159. Despicatui, ni fallor, habebant imperantem, propter ipsius inusitatam lenitatem; quippe qui imperium ingressus (III. 67.) προεῖπε ἀτελείην εἶναι στρατιῆς καὶ φόρου ἐπ᾽ ἔτεα τρία. In hac turbatione rerum, dum libertas insolita misceret adsuetas jugo civitates Orientis, animos sibi sumentes, simul atque Darius esset admotus regno, videntur omnia sibi clam Persas parasse Babylonii, quae ad oppugnationem diu tolerandam arcendamque essent necessaria; *clam* dico *Persas;* nam ταῦτα ποιεῦντες ἐλάνθανον. Hoc tandem tempore ἐκ τοῦ ἐμφανέος ἀπέστησαν, *palam defecere:* quo tandem tempore? dum classis in gratiam Sylosontis Samum versus proficisceretur: hanc vero classem misit Darius, νεωστὶ τὴν ἀρχὴν ἔχων: vid. cap. 140. 141. Circa haec itaque tempora una tantum Herodoto Babyloniorum a Persis memoratur defectio. Differunt utique *bellum aperte gerere*, et *agitare in animo bellum*, sive *tacitis animis iram ad bellandum concipere:* norunt suum sibi vexatum philologi θυμομαχεῖν. Atque haec eo dixi, ut labefactarem Raphelio disputata, in *terra* מרתים *duarum rebellionum*, Jerem. L. 21. hinc explicanda Herodoto potissimum auctore nitenti. Quanto rectius *duas defectiones*, alteram a Dario, a Xerxe alteram, Jeremiae vati praedictas censet Venema. VALCK.

3. ἐκ τοῦ ἐμφανέος] Nemini tantopere haec placuit dictio quam Pro-
416 copio, creberrime utenti, lib. I. Bel. Goth. I. 11. 12. etc. Pausan. IX. 1. ἐκ μέν γε ἐμφανοῦς πόλεμος — οὐκ ἦν συνεστηκώς. Elegit autem σιτο-

ποιὸν, quale mulierum olim officium. Vide VII. 187. et hoc Polyxenae, προθεὶς [προσθεὶς] δ' ἀνάγκην σιτοποιὸν ἐν δόμοις, ex Tragici Hecuba, vs. 363. Wess.

153 1. ἡμιόνων μία ἔτεκε] Mularum partus in Italia et Babylone portentum erat; in Africa, Cappadocia, aliisque orbis tractibus minime: quae pariebat, *animal sui generis* erat, ut Plinius ex Theophrasto Hist. Nat. lib. VIII. 44. Inspice Bocharti Hieroz. lib. II. 20. Wess.

2. εἶδε τὸ βρέφος] Sequitur poëtam. Scholiastes San-Germanensis: (Lex. Seguier. p. 84, 22.) *Βρέφος ἐπὶ ἀλόγου ζώου, Ἡρόδοτος Γ'. ὁ Ποιητής· βρέφος ἡμίονον κυέουσαν* Il. ψ'. 266. Sequitur eundem Oppian. Halieut. V. 464. σκύμνος ἀεξηθεὶς ὀλίγον βρέφος, ubi felix memoria Rittershusium destituit. βρέφος ἐλάφου, seu ἐλέφαντος potius, Aelian. Hist. An. XI. 25. Wess.

3. Babylonii dictum, *urbem expugnatum iri, quando parerent mulae*, Zopyro videbatur ominosum, *nec sine numine prolatum*, σὺν γὰρ θεῷ ἐκεῖνον εἰπεῖν. Idem illud Herodoto dicitur IX. 90. κατὰ συντυχίην, θεοῦ ποιεῦντος, *forte fortuna, Deo rem dirigente:* ἔκ τινος δαιμονίου συντυχίας Jamblicho Vit. Pyth. §. 115. Nam secundum veteres providae Dei curae suberat etiam quae *Fors* dicebatur, sive *Fortuna*, Τύχη. Herod. IV. 8. V. 3. et 92. *arridebat puerulus θείῃ τύχῃ, forte quadam divinitus* Livio I. 4. ubi vid. I. F. Gronov. Graecis in eumdem teruntur usum formulae κατὰ θεὸν, κατὰ θεῖον, κατὰ δαίμονα, κατὰ τύχην. Postremum dederat corrector in cod. Cantab. Lucae Ev. X. 31. pro κατὰ συγκυρίαν, *forte fortuna*, quam inhumano Deus obtulerat sacrificulo: κατὰ δαίμονα Herod. I. 111. κατὰ τύχην τινὰ καὶ δαίμονα, Demosth. p. 652, 31. κατὰ θεῖον, Aristoph. Eq. 147. *non sine numine*, Berglerus. κατὰ θεὸν γάρ τινα ἔτυχον καθήμενος, est in Platonis Euthyd. p. 272. E. σὺν θεῷ prae aliis frequentat Dei reverentissimus Xenophon; an et in hunc alicubi sensum adhibeat nunc non commemini. Valck.

154 2. ἐς τὸ πρόσω μ. τ.] Vid. Matthiae Gr. gr. §. 318.

3. Ἄλλῳ μὲν οὐκ ἐφράζετο] Prorsus ista perverterat Valla, non
417 animadverso, quantum ab ἔφραζε significandi virtute distaret ἐφράζετο. Diversa Portus bene disparavit. Φράζεσθαι notat *considerare*, vel *animadvertere*, grammaticis vulgo redditum σκοπεῖν, Eustathio, βουλευτικῶς σκέπτεσθαι. Poëtis illud usitatum est quibusvis; non item scriptoribus orationis solutae, nisi Ionica utentibus dialecto. Φράσασθαι et φρασθῆναι, ἐπιφράσασθαι, ἐπιφρασθῆναι, et καταφρασθῆναι, in eumdem paene sensum adhibentur Herodoto; cujus illud etiam venustum est quod sequitur, ἐν ἐλαφρῷ ποιησάμενος. Contra I. 118. θυγατρὶ τῇ ἐμῇ διαβεβλημένος οὐκ ἐν ἐλαφρῷ ἐποιεύμην, *apud filiam male me audire moleste ferebam;* est enim idem ac χαλεπῶς ἔφερον. (ἀπεστερημένος Xenoph. p. 286, 30.) Apud elegantiores occurrunt similes locutiones: ἐν εὐμαρεῖ, *in facili*, et *non in facili*, οὐκ ἐν εὐμαρεῖ: hoc in Theseo posuit Eurip. illud in Iph. Aul. vs. 969. ἐν ἀσφαλεῖ, Hec. 980. οὐκ ἐν ἀσφαλεῖ, Hippol. vs. 785. Thucydidea ἐν ἀσφαλεῖ et ἐν ἐπικινδύνῳ *in tuto* et *in periculo* vertit Nepos. Theocrito XXII. vs. 212. jam olim restitui: Οὕτω Τυνδαρίδαις πολεμισδέμεν οὐκ ἐλαφρῷ. Valck.

155 2. *δεινόν τι ποιεύμενος*] Vertamus ista in aliam phrasin idem significantem: *αἰσχρὸν ἡγούμενος* vel *χαλεπὸν, εἰ Ἀσσύριοι Περσῶν καταγελάσουσι.* Rogo, non illos vulgatarum lectionum semper defensores, sed genii sermonis peritos, atque utentes in his libertate moderata criticos; an hîc dici possit *αἰσχρόν τι ἡγούμενος* vel *τιθέμενος*? Qui negabunt, eamdem hic esse rationem fatebuntur, literamque *π* sequentem hic atque alibi peperisse minus commodum illud *τι*. *Δεινὸν* vel *δεινὰ ποιήσασθαι*, sequente vel infinitivo, vel *εἰ*, Herodoto frequentissimum, invenitur apud quosvis scriptores Atticos; horum loca quibus fuerint ad manum, negabunt et illud, in Thucydide recte scribi *οἱ Ἀθηναῖοι δεινὰ ἐποίουν*, V. 42. in Luciano *δεινὰ ἐποίει ἀδικεῖσθαι*, t. II. p. 542, 21. *ἐποιοῦντο* et *ἐποιεῖτο* requirit usus. Valck. — Voculam *τι*, immerito puto suspectam viro docto, communi consensu libri tenent omnes. Quod de legitimo usu verbi *ποιεῖσθαι* in ista dictione ejusque similibus ab eodem monetur, verissimum est illud quidem: nec tamen idcirco utique corrupta et haud cunctanter corrigenda pronunciare audeam ea veterum loca, ubi in activam verbi formam libri omnes consentiunt,
418 veluti illa a viro doctissimo citata ex Thucyd. V. 42. et ex Luciani Toxari s. de Amicitia c. 33. Quo etiam referendum quod apud Nostrum consentientibus libris legitur II. 121. *δεινὰ ποιέειν.* Schweig.

3. *κῶς οὐκ ἐξέπλωσας τῶν φρενῶν;*] Suidas in *Καταχόρδησεν*: *Εἶτα τῶν φρενῶν ἐξέπλευσε*: quae Cleomenem fortasse tangunt, derivata ex Theopompi Epitoma Herodoti, ut dicam alias. Noster lib. VI. 12. *οἵτινες παραφρονήσαντες καὶ ἐκπλώσαντες ἐκ τοῦ νόου.* Iterum ap. Suid. *οἱ δὲ ἐκπλεύσαντες τῶν φρενῶν.* Vide et *Ἐκπλεύσειν.* Tales dictionum e re nautica figurae in maritimis civitatibus, qualis Ioniae potior pars et Attica, nunc Britannorum et Belgarum, creberrimae. Conf. lib. V. 92, 6. Wess. — Nescio quid sit quod ex V. 92, 6. tamquam huc pertinens spectaverit vir doctissimus, nisi forte verba ista, *παραπλῆγά τε καὶ τῶν ἑωυτοῦ σινάμωρον.* Schweig.

Ib. *κῶς οὐκ ἐξέπλωσας τῶν φρενῶν;*] *Sanum-ne te credis esse*, (Terentiana sunt) *qui facie foede deformata sic te ipse laceraveris?* Prima forte specie minus attento placere poterat Galeo laudata codicum lectio *ἐξάμβλωσας*. Suum etiam solus facile tueretur Noster VI. 12. ubi de se Iones ipsi *παραφρονήσαντες καὶ ἐκπλώσαντες ἐκ τοῦ νόου*: hi quidem, a teneris adsueti mari, personae convenienter loquuti; de Dario, quem sic facit hoc tempore loquentem, dubitari potest. Ab Herodoto mutuatus, de Spartiata Cleomene dixit Pausan. in Lacon. p. 211. ult. *ἐξώρμει τὰ πολλὰ ἐκ τοῦ νοῦ*: ubi vid. Kuhn. Suidas duo servavit incerti fragmenta, in *Ἐκπλεύσαντες, ἔξω γενόμενοι· Οἱ δὲ ἐκπλεύσαντες τῶν φρενῶν εἶτα ἐνεοὶ ἐγένοντο·* etc. Demosth. de Falsa Legat. p. 244. *ἔξω δ' αὑτῆς οὖσα — ἡ γυνή.* Cicero de Div. II. 55. *a mente atque a se ipse discessit, ἐξέστη.* vid. Tusc. III. 5. et IV. 36. *iratos* (ira furor brevis est:) *proprie dicimus exisse de potestate*, id est — *de mente. Ex mente avolare* propius accedit ad Herodoteum *enavigare.* Theocritus II. 19. *Θέστυλι δειλαία, πᾷ τὰς φρένας ἐκπεπότασαι; quis te malus abstulit error?* Idem Eid. XI. 72. *Ὦ Κύκλωψ, Κύκλωψ, πᾷ τὰς φρένας ἐκπεπότασαι; O Corydon, Corydon, quae te dementia cepit?* Virgil. Ecl. II. 69. In

his memini cum me paene decepisset Homericum, in Od. σ'. 326. σύ
419 γέ τις φρένας ἐκπεπαταγμένος ἐσσί. Herodoteum ἐξέπλωσας τῶν φρενῶν forte cui moveat suspicionem in Theocrito scribendum: πᾷ τᾶς φρενὸς ἐκπεπότασαι; ego vulgatum retinuerim. Eurip. Electr. 175. Οὐκ ἐπ' ἀγλαΐαις, φίλαι, Θυμὸν — ἐκπεπόταμαι. VALCK.

6. τῆς οὐδεμίη ἔσται ὤρη] Ad hujus scribendi normam idem esset, τῆς μηδεμίην ὤρην ἕξεις, aut οὐδεμίην ὤρην ποιῆσαι. *Rem parvi pendere*, vel *nihili*, sic dicebatur Ionice. Ὤρη, et veteribus Atticis ὤρα, *curam* notabat: veteres dico, neque enim apud alios illud invenietur, et ne apud horum quidem imitatores elegantiores Aristiden aut Lucianum; nam non sunt, non certe videntur esse, Luciani libelli de Astrologia et de Syria Dea, in quibus etiam occurrit illud Ionicum t. II. p. 372. et t. III. p. 466. vid. Leopard. Em. VI. 21. Bergler. ad Alciphr. pag. 112. Theocritus IX. 20. ἔχω δέ τοι οὐ τόσον ὤραν χείματος. Soph. Oed. Col. 377. *Putas-ne* ἐμοῦ θεοὺς Ὤραν τιν' ἕξειν. Ib. 292. Ἡ φροντίδ' ἕξειν. Correctionis eget v. 270. Saepius a librariis depravatum latet hinc factum Πολυωρεῖν. Contrarium dicitur ὀλιγώρως ἔχειν Isaeo, Lysiae, ceterisque; ἐν ὀλιγωρίᾳ ποιεῖσθαι, Thucydidi IV. 5. Athenis dum dirissime pestis grassabatur II. 52. ὑπερβιαζομένου τοῦ κακοῦ, οἱ ἄνθρωποι — ἐς ὀλιγωρίαν ἐτράποντο καὶ ἱερῶν καὶ ὁσίων. Lucretius expressit VI. 1274. *Nec jam relligio, Divum nec numina magni Pendebantur; enim praesens dolor exsuperabat:* nec mirum; nam et in tali calamitate Νοσεῖ τὰ τῶν θεῶν, οὐδὲ τιμᾶσθαι θέλει. VALCK.

156 1. ὡς δὴ] Δὴ notat *scilicet;* viris doctis saepe neglecta fraudi fuit. Veterum interpreti attendendum est et ad minutissimas fibrillas, quippe quae suam singulae vim indant orationis membris. De Zopyro Polyaenus VII. 12. ἧκεν αὐτόμολος, ὡς ταῦτα δὴ ὑπὸ Δαρείου παθών. VALCK.

Ib. ὀλίγον τι παρακλίναντες] Portae valvarum alteram aliquantulum aperientes; ut adulterae in Comici Εἰρ. 981. καὶ γὰρ ἐκεῖναι παρακλίνασαι — παρακύπτουσι. Solet hoc et ἀνακλίνειν, Poëtae Iliad. ε'. 752. exemplo, in *foribus patefaciendis* versari, ut in Vit. Hom. c. 33. WESS.

3. ἐπ' αὐτὰ] Scribi malim, καταστὰς δὲ ἐς αὐτὰ, id est ἐς μέσον αὐ-
420 τῶν, *stans in concilio* vel *curia Babyloniorum*. Dicuntur enim *deduxisse Zopyrum* ἐπὶ τὰ κοινὰ τῶν Βαβυλωνίων. Ciceroni sic usurpantur *commune Milyadum*, *commune Siciliae* etc. ut Graecis τὸ κοινὸν τῶν Ἀρκάδων, τῶν Θετταλῶν etc. *commune concilium Asiae*, Gellio Noct. Att. II. 6. *Commune Graeciae concilium*, τὸ κοινὸν συνέδριον τῶν Ἑλλήνων, ab Amphictyonum concilio probe distinguendum, variis fuit in urbibus, dum pro re communi bella gerebant. Recentioris est aevi illud nobile συνέδριον Ἀχαϊκὸν, et τὸ Αἰτωλικόν. Rarius est in talibus κοινὸν βουλευτήριον, quod habet Demosthen. p. 151. et 152. Secundum Herod. I. 170. prudentis consilii Thales fuit Ionibus auctor, quo suadebat, ut Iones constituerent ἓν βουλευτήριον. VALCK. — Ut hic καταστὰς ἐπ' αὐτὰ, scil. τὰ κοινὰ, simillima ratione VIII. 79. ait στὰς ἐπὶ τὸ συνέδριον. Nempe στὰς et καταστὰς non solum significant *stans*, sed et *constitutus*, *productus*, *introductus;* ἐπὶ vero est *ex adverso*, *contra*, *coram*. Conf. ad IV. 72. notata. SCHWEIG.

157 5. εἶχον ἐν στόμασι αἰνέοντες] Ultimum noli redundans arbitrari. Miltiadem, Paro reducem, ἔσχον ἐν στόμασι Athenienses: non utique laudantes, lib. VI. c. 136. WESS.

6. πάντα δὴ ἦν ἐν τοῖσι etc.] Dictionem istam uberrime Heraldus in Martial. I. 69., Berglerus ad Alciphr. II. p. 236. et illorum copiis adjutus Wetsten. in S. Paulli I. ad Corinth. XV. 26 explanarunt[n]. WESS.

159 1. ἐποίησε τουτέων οὐδέτερον] Berosus, Cyrum τὰ ἔξω τῆς πόλεως τείχη κατασκάψαι ap. Joseph. c. Apion. I. 20. adfirmans, in errore haerebit, si τείχη *moenia*, quae urbem incingebant stupendi operis, signavit. Possunt alioqui τείχη τὰ ἔξω τῆς πόλεως, arces extra urbem munitiores, jussu Cyri disjectas, indicare. Ex Xenophonte et Herodoto adparet, Babylonios victoris Cyri clementiae debuisse multa; acerbiorem ob rebellionis consilium expertos esse Darium, paullatimque urbem, sed lento gradu, devenisse in perniciem, toties divino inpulsu ab Esaia, Jeremia, et Prophetarum aliis, in oraculis propositam. Erudita sunt et digna cognitu Vitringae observata in Iesaiae c. XIII. 19. p. 419. WESS.

421 2. γυναῖκας ἐς Βαβυλῶνα κατιστάναι] Quod si usus τὴν γυναῖκα poneret, quemadmodum τὴν ἵππον pro *equitatu*, in M. et aliorum scripturam ire fortasse possem: at is deficit. Haud vero scio an prorsus inconcinnum S. ὥστε πέντε μυριάδες τὸ κεφαλ. sit. Solent enim ita: Lysias Or. Parent. c. 7. Xerxes ἔστειλε πέντε μυριάδας στρατιάν. Simile Josephi Bell. Jud. IV. XI. 3. πᾶσα δὲ στρατιὰ μυριάδες τρεῖς ἀνδρῶν: nec discrepat Epist. ad Hebr. c. XII. 22. ἀλλὰ προσεληλύθατε — καὶ μυριάσιν ἀγγέλων πανηγύρει: ubi μυριάδων qui legunt, ut Spencerus in Origene, caussa cadunt. Vid. lib. VII. contr. Cels. p. 714. et lib. IV. περὶ Ἀρχ. p. 183. WESS.

160 2. γνώμην τήνδε] Dictum celebre et praeclarum, sed varie habitum. Polyaenus lib. VII. 12. consentit Nostro. Plutarchus Apophthegm. p. 173. ἑκατὸν Βαβυλῶνας, Lucianus Jov. Trag. c. 53. μυρίας: totidem codex Proverbior. Vaticanus apud Schottum ad Zenob. Cent. IV. 9. Ita crevit eundo. WESS.

Ib. Quae de diversis dicta legerat Dariis Plutarchus, ut opinor, olim eodem in loco adnotata, postea veluti de uno eodemque Zopyro prolata, (hinc saepius erravit:) deposuit in Apophthegm. pag. 173. A. Illud de granis mali granati, quot numero Megabyzos, sive milites egregios atque imperatores, sibi Darius optabat, reperitur apud Herod. IV. 143. Tot Zopyros, sive viros consilio praestantes, non desiderasset Darius. VALCK.

4. ὃς ἐν Αἰγύπτῳ etc.] Sub Olymp. LXXX., regis Artaxerxis tempore; quod Thucyd. I. 109. et Diodorus XI. c. 74. et 76. docent. Idem Megabyzus Polym. c. 82. inter Xerxis duces. Filius Zopyrus Xerxe rege virili erat aetate IV. 43. Fugisse Athenas, damnata Artaxerxis obedientia, non multis ab Atheniensium in Aegypto clade et inpetrata abeundi a Megabyzo venia annis videtur: hinc illi cum Atheniensibus amicitiae consociatio. Lege Ctesiam Excerpt. c. 42. WESS.

n Praepositionem ἐν, quam quidem nullo incommodo tenent libri omnes, abesse maluit Valck. ad VII. 156. conf. Hermann. ad Viger. Adn. 95. num. x. SCHWEIG.

ADNOTATIONES

AD

HERODOTI LIBRUM QUARTUM.

1 2. ὙΠΗΡΞΑΝ ἀδικίης] Docte et large hoc de genere Valcken. ad Phoeniss. Tragici pag. 533. Verba Historici ex interpositis pluribus videntur turbatiora, consideranda aptandaque ὑπῆρξαν ἀδικίης, καταπαύσαντες τῆς ἀρχῆς Μήδους, ut structura procedat. Rem I. 103. et 105. exposuit. WESS.

6. ἐφοίτεον παρὰ τοὺς δούλους] *Longa exspectatione virorum fessae — servis ad custodiam pecorum relictis nubunt:* Justinus II. 5. Sicuti mulieres παρὰ ἄνδρας, viri φοιτᾷν dicuntur Herodoto παρὰ γυναῖκας. Hujus generis collegit Herodotea Gronov. ad II. 115. Quae hinc tamen distent, similia quaedam leguntur apud alios: Ischomachus apud Xenoph. Oecon. p. 487, 17. *Uxor*, inquit, *vix annos nata quindecim* ἦλθε πρὸς ἐμέ. Irata marito Juno noluit φοιτᾷν εἰς τὸ αὐτὸ, ut scribit Plutarch. Eusebii Praep. III. p. 85. D. Pausan. X. p. 868. γυναικῶν ὁπόσαις ἐς τὸ αὐτὸ Ἡρακλέα ἀφικέσθαι λέγουσιν. VALCK.

2 1. Τοὺς δὲ δούλους — πάντας τυφλοῦσι] Grammatici Aristophanis μολγοὺς interpretantur τυφλοὺς, finguntque Scythicam ex Herodoto nationem, his ejus verbis ad Equit. 957. abusi. Plutarchus alludit t. II. p. 440. A. ἐκεῖνοι μὲν γὰρ, (Scythae,) ὥς φησιν Ἡρόδοτος, τοὺς οἰκέτας ἐκτυφλοῦσιν, ὅπως παραδῶσιν αὐτοῖς: quorum ultima sine dubio sunt corrupta. Guil. Canterus Nov. Lect. lib. IV. 25. ὅπως παραμένωσιν aut ὅπως γάλα δονῶσιν reponit: posterius a Turnebo probatum non mihi injustum videtur, si quidem ita post pauca. WESS.

2. φυσσεωμένας] Scribi malim, φυσσεωμένης τῆς ἵππου, ex Athen.
24 IX. p. 399. c. ob vocem οὖθαρ haec citante. Leopardus adtigit Em. VI. 20. Proxima, mihi quidem satis obscura, respicit Plutarch. t. II. p. 440. A. Ὁ μὲν τῶν ἄλλων ἀπολείπων τεχνῶν μάθησιν, ἀρετῆς δὲ ἀναιρῶν, τοὐναντίον ἔοικε τοῖς Σκύθαις ποιεῖν· ἐκεῖνοι μὲν γὰρ, ὥς φησιν Ἡρόδοτος, τοὺς οἰκέτας ἐκτυφλοῦσιν, ὅπως παραδῶσιν αὐτοῖς. Quae prostant in Plut. diversae lectiones, Turnebi sunt et Vulcobii pleraeque conjecturae; hic melior illa videtur G. Canteri Nov. Lect. IV. c. 25. corrigentis, ὅπως παραμένωσιν αὐτοῖς. VALCK. Quod de genitalibus equarum sufflari solitis, quo facilius lac emulgeri patiantur, narrat Scriptor, simile quid in australi Africae promontorio vaccis fieri, quae, postquam

ademtus illis vitulus est, lac dare recusant, narrat Kolb in Capite Bonae Spei hodierno, (Norimberg. 1719.) p. 460. SCHWEIG.

3. περιστίξαντες κατὰ τὰ ἀγγήϊα τοὺς τυφλοὺς] In diversissima describentium opinione, περιστήσαντες, invectum ab H. Stephano ex mss., omnium planissimum: *ad mulctralia coecos collocantes.* Tale alia in re II. 121. καὶ ταύτας περὶ τὰ ἀγγήϊα, ἐν τοῖσι τὰ χρήματα ἐνῆν, στῆσαι. Aldinum περιστήξαντες et aliorum περιστίξαντες idem, sed confusis pro more vocalibus. Qui prius *circumpositos* verterunt, in errore haeserunt; aliud requiritur, et περιστήκω dubiae est sanitatis. *Περιστίξαντες* Gronovius varie explicat: *conpungentes ad vasa* non intelligo. Valere si debet, non aliud fuerit ac περικυκλώσαντες, *circumdantes et collocantes*, et quidem ex περιστίχειν ob Hesychium [a]. Juvat ad speciem περιέστιξε καὶ τούτοισι τὸ τεῖχος lib. IV. 202. Reiskius ex περιστίζειν arcessit, *in orbem ponendi* notione, originatione usus et exemplis, mihi admodum dubiis, ad imp. Constantini Porphyrog. Cerimon. pag. 150. WESS. REISKIUS in Animadvv. editis ad hunc locum: „περιστίξαντες, ait, idem est atque περιστήσαντες, ut in Notis ad Constantini „Cephalae Anthologiam p. 274. demonstravi.“ SCHWEIG.

5. οὐ γὰρ ἀρόται εἰσὶ, ἀλλὰ νομάδες] Quid hic adeo sibi velint ista, nondum exputo; nam fuerunt et secundum Herodotum Scythae Ἀρο-
425 τῆρες dicti, et saepe distinguuntur Scythae Νομάδες, et Γεωργοί. VALCK. Nempe nonnisi *nomades* (i. e. *pastores*) Scythae excaecant servos: agro coiendo *caeci* parum habiles erant futuri. SCHWEIG.

3 2. ἀντικατιζόμενοι] Alibi ἀντίοι ἵζοντο τοῖς κατιοῦσι lib. VI. 77. IX. 26. De *fossa*, *qua regionis aditum servi intersepserunt*, nonnulla Bouherius Diss. Herodot. c. 6. minus accurata [b]. Vide hujus libri c. 20. et 28. et imp. Constantinum Porphyrog., qui terra oppletam suo fuisse tempore testatur, de Administr. Imper. c. 42. WESS.

5. λαβόντα δὲ ἕκαστον τοῦ ἵππου etc.] Polyaenum et Justinum non sollicito. Culte Claudianus in Eutrop. I. 506. — *non est jaculis hastisque petendus. Conscia succumbent audito verbere terga, Ut Scytha* etc. ubi bene Claverius. Similes Turxanthi in rebelles minae ap. Menandrum Eclog. Legat. p. 137. ed. Hoesch. εἴγε τὴν κατ' ἐμὲ ἱππείαν ἐσαθρήσουσι μάστιγα ὡς αὐτοὺς ἐκπεμφθεῖσαν, ἐς τὰ κατώτατα φεύξονται τῆς γῆς. Sic ea scribenda ex monitu Valesii. WESS.

6. μάστιγας ἀντὶ ὅπλων] Eustath. haec respicit apud Dionys. 364. Nostri vestigia sequutus est Trogus, Justin. II. 5. *Admonentur Scythae — verbera in aciem non tela adferenda, omissoque ferro, virgas ac flagella ceteraque servilis metus paranda instrumenta. Probato* (Ταῦτα ἀκούσαντες οἱ Σκύθαι ἐποίευν ἐπιτελέα: Herod.) *omnes consilio, instructi sicut praeceptum erat, — inopinantibus verbera intentant.* Sed Herodoti Scythae [c. 5. et 7.] fatebantur, νεώτατον ἁπάντων ἐθνέων εἶναι τὸ σφέτερον: secundum Justin. II. c. 1. inter Scythas atque Aegyptios de generis fuit vetustate contentio. VALCK.

a Nisi pro περιστίξαι apud Hesych. et ro doctus Hesychii editor suspicatus est. Suid. περιστεῖξαι legendum: ut cum Kusto- SCHWEIG.

b Item Vossius ad Melam p. 803. SCHWEIG.

5 1. *Ὡς δὲ Σκύθαι λέγουσι*] Emendabat Cor. de Pauw *Οἱ δὲ Σκύθαι*, oblitus Herodoteae consuetudinis, copiose a Porto in *Ὡς* Lex. Ion., ne Stephanum de Dialect. p. 138. advocem, declaratae [c]. Numerant Scythae a Targitao, primo nationis suae rege, mille annos ad Darii expeditionem c. 7. Illa anno Per. Jul. 4206. congruit. Consequitur, ut gentis in Israëlitarum ex Aegypto abitum primordia incurrant circiter. WESS.

426 3. *Λειπόξαϊν*] Prorsus credibile fit, Colaxem Scytham Valer. Flaccum VI. 48. hinc adscivisse, uti et Vossio visum. WESS.

6 1. *Σκολότους*] Vossius *Σκολοπίτους*, ob Justini II. 4. regium juvenem Scolopitum; Reiskius *Σκότους*. Justini codices in regii juvenis nomine variant, conspirant Herodoti. Qui Scotos ante Christi natales memorarit, nemo est. Senecae et Flori in Spartiani Hadriano verba qua lite agitentur, quis ignorat? Additur, *Σκύθας δὲ Ἕλληνες οὐνόμασαν*, non utique ob tituli Graecam originem, quae nulla: sed quod Graeci, qui in coloniis Ponticis inter eos degebant, cum admirabilem illorum in sagittando industriam et artem cernerent, *sagittarios*que audirent dici Scythas, id cognominis toti nationi contribuerint. Durat adhuc vocabulum in Scythicae originis linguis, docte a Bayero Diss. de Origine Scyth. t. I. Conment. Acad. Petropol. p. 391. illustratum. WESS.

7 2. *θυσίῃσι μεγάλῃσι ἱλασκόμενοι μετέρχονται ἀνὰ πᾶν ἔτος*] Scytharum regna tria erant, quorum in maximo fatale aurum sollicite asservabatur: curam reges inpendebant ipsi. Singulis tamen annis et festo quidem die ex sacrario efferebatur: id periculum ejus ostendit, qui festo die aurum habens sub dio dormiret. Quae si, uti opinor, intendit, *μετέρχονται ἀνὰ πᾶν ἔτος*, *reges arcessunt quotannis*, videlicet in suum quisque regnum. Ceteroqui *θυσίῃσι μεγάλῃσι μετέρχονται* fuisset satis, uti *ἐπεί τέ με λιτῇσι μετέρχεαι* VI. 69. Hesychium junge in *Μετέρχομαι*. WESS. — Hanc viri docti interpretationem secutus est Larcher. At, quo pacto propter adjectas voces *ἀνὰ πᾶν ἔτος* verbum *μετέρχονται* debeat arcessendi notione accipi, profiteor me minime percepisse. Nec apud Hesychium quidquam reperitur, quod pro ista militet sententia: nam *Μετέρχομαι* ille non aliter interpretatur nisi, *ἱκανῶς ἱκετεύω·* (ni forsan *ἱκάνω· ἱκετεύω* scripsit:) *ἱλάσκομαι· ἐπεισέρχομαι*. Tenui equidem eam sententiam, quam idem Wesselingius in Latina versione ex Gronoviana tenuerat, his verbis expressam, *placantesque magnis sacrificiis adeunt quotannis*: quam in sententiam Valla etiam: *placaturque* (id aurum) *majoribus hostiis, et aditur quotannis*
427 *solenniter*. Quid sit vero quod his subjicit Herodotus, de eo qui aurum illud habens obdormiverit sub dio, mihi haud satis liquet. Istud, *δίδοσθαι δέ οἱ διὰ τοῦτο*, non *eam ob caussam* intelligebat Larcher, *quod annum hunc ille non esset transacturus*; sed *propter hoc ipsum periculum* dari praemium illud ei, qui aurum hoc recte custodivisset, sibique cavisset ne sub dio obdormisceret. SCHWEIG.

3. *ὅσα ἂν ἵππῳ — περιελάσῃ*] Consuetudo haud infrequens apud veteres: Plin. XVIII. 3. *Dona amplissima imperatorum ac fortium civium*,

[c] Conf. Adn. ad I. 58. et ad III. 56. SCHWEIG.

quantum quis uno die plurimum circumararisset. Ovid. Metam. XV. 616. *At proceres — Ruris honorati tantum tibi, Cipe, dedere, Quantum depresso subjectis bubus aratro Complecti posses ad finem solis ab ortu.* Seneca de Benef. VII. 7. *Cum illi ob virtutem et bene gestam rempublicam tantum agri decerneretur, quantum arando uno die circuire potuisset.* Larcher.

5. seq. *τὰ δὲ κατύπερθε πρὸς βορῆν* etc.] Nectenda sunt *πρὸς βορῆν ἄνεμον τῶν ὑπεροίκων*, quemadmodum *τὰ πρὸς βορῆν τῆς ἠπείρου*, aliaque III. 102. *Πτερὰ κεχυμένα* explicantur infra c. 31. Wess.

8 3. *τοῖσι ἔξω Ἡρακλ. στηλέων*] Feci satis Bouherio et Clerico, *τοῖσι ἔσω* corrigentibus, ad II. 33. Erythiae situm longe a Gadibus et Oceano removit Hecataeus, (in Arrian. *Ἀναβ.* II. 16.) Scylax et Aristoteles ob Epigramma vitiosum admodum et variantibus conjecturis vexatum a Salmasio, Is. Vossio, Bouherio, cujus super eo Epistola in illustr. Scipion. Maffei Gall. Antiq. pag. 162. In Oceano iteratur error lib. II. c. 23. Wess. Vide Vossium ad Melam, III. 6. p. 809. seq. Schweig.

Ib. *τοῖσι ἔξω ἐπὶ Ἡρακλ. στηλ.*] Non insulae duntaxat extra fretum Herculeum sitae, sed terra quoque continens Europae et Africae, quae hoc freto magis versus Occidentem vergeret, fuisse dicuntur *extra columnas Herculis;* etiam Herodoto *ἔξω Ἡρακληΐων στηλέων*: quales Cynesii Celtaeque lib. II. c. 33. ubi notat Wess. Memorat Herod. IV. 196. *Λιβύης χῶρόν τε καὶ ἀνθρώπους ἔξω Ἡρακληΐων στηλέων κατοικημένους.* Insulam *Κέρνην ἔξω οὖσαν τῶν Ἡρακλείων στηλῶν* dixerat Palaeph. *π. Ἀπιστ.* c. 32. emendatus ad Diodori Sic. t. I. p. 222. Idem saepe dici-
428 tur de Tartesso, etiam in Append. Vatic. I. Prov. 35. Conf. Herod. IV. 152. Praebent id ipsum formae loquendi proverbiales, Isocr. Panath. p. 285. c. Aristid. in Aegypt. t. III. p. 597. *πῶς οὐκ ἀληθῶς ἔξω στηλῶν καὶ Γαδείρων φήσει τις ἐπισκώπτων εἶναί σοι τὸν νοῦν; Extra orbem terrarum circumfusam Oceano insulam* Gades dicebat P. Scipio Livii XXVIII. 32. Herodotus *Ἐρύθειαν*, quam Geryones scilicet incoluerit, *insulam* fuisse scribit *πρὸς Γηδείροισι τοῖσι ἔξω Ἡρακληΐων στηλέων ἐπὶ τῷ Ὠκεανῷ.* De Erythia, Gadibus, et vera Geryonis in Epiro sede, cujus eximias boves Hercules abegerit Graecus, a Phoenicio, qui columnas erexit, diversissimus, pro eruditione sua egit Bochartus Geogr. Sacr. Part. II. lib. I. c. 34. Valck.

9 2. *Ἐχιδνὰν διφυέα*] Tale Libanii de Chirone, Achillis nutritore, *καὶ κενταύρου σῶμα διφυὲς καὶ τροφέα μιξάνθρωπον καὶ τροφὴν ἐξηγριωμένην*, in Basilico t. II. p. 108. Pertinet huc ex marmore Farnesiano apud Donium Class. I. p. 34. *ΟΥΤΩ ΔΕ*, Hercules, *ΕΠΙ ΣΚΥΘΙΑΝ ΔΙΑΒΑΣ ΑΡΑ . . . ΜΑΧΑΙ ΕΝΙΚΑΣΕ ΤΑ ΔΕ ΘΥΓΑΤΡΙ ΑΥΤΟΥ ΣΥΓΓΕΝΟΜΕΝΟΣ ΕΧΙΔΝΑ ΥΙΟΥΣ ΑΓΑΘΥΡΣΟΝ ΕΘΕΤΟ ΚΑΙ ΣΚΥΘΑΝ.* Sic scribenda, quae a Sponio, Donio, Muratorio mendose publicata. In plerisque utor consensu Reinesii Inscript. Cl. IV. 12. p. 349., et Corsini, cujus eruditus in Lapidem commentarius exstat. Quod ille autem mancum *ΑΡΑ* . . . aut, ut in Blanchini schedis, *ΑΡΑΣΑΤ* . . , *ΑΓΑΘΥΡΣΟΝ* pingit, non laudo. Quis docuit Echidnae patrem fuisse Agathyrsum? Latet verum regis nomen; cetera de

Echidna, Agathyrso et Scytha, ejus et Herculis filiis, ab Herodoto abesse non debuerunt. Wess.

Ib. Ἐχίδναν διφυέα] Conjecturam nonneminis[d], vocem διφυέα proscribentis, Eustathio praetermissam ad Dionys. vs. 310. suo jure rejecit Wesseling. in Diss. Herod. p. 25. Et certe Sphingis memor eruditulus μιξοπάρθενον aeque addere potuerat ad Herodotea, εὑρεῖν ἐν ἄντρῳ τινὰ Ἐχίδναν (cur non ἔχίδνην scriberetur aut Ἐχίδνην?) διφυέα, τῆς τὰ μὲν ἄνω ἀπὸ τῶν γλουτέων εἶναι γυναικὸς, τὰ δὲ ἔνερθεν, ὄφιος. Cecropem ad eamdem rationem crediderunt dictum διφυῆ: atque equis
429 commissos permixtosque Centauros, Διφυῆ τ' ἄμικτον ἱπποβάμονα στρατὸν, Soph. Trach. 1110. Herodoteae memor fabulae Diodorus filio patrem supponit II. 43. μυθολογοῦσι Σκύθαι γηγενῆ παρ' αὐτοῖς γενέσθαι παρθένον, ταύτην δ' ἔχειν τὰ μὲν ἄνω μέρη τοῦ σώματος μέχρι τῆς ζώνης γυναικεῖα· τὰ δὲ κατώτερα ἐχίδνης· ταύτῃ δὲ Δία μιγέντα γεννῆσαι παῖδα Σκύθην ὄνομα. Mela II. 1. *Basilidis ab Hercule et Echidna generis principia* sunt. Herodotus c. 10. *a Scytha Herculis filio* γενέσθαι ait τοὺς αἰεὶ βασιλῆας γινομένους Σκυθέων. Plus semel οἱ καλεόμενοι Βασιλήϊοι Σκύθαι memorantur. Valck. — Quod ἐχίδνην potius, quam ἔχιδναν, scribendum vir doctissimus censuit; non recordatus erat, puto, etiam θάλασσαν et γέφυραν, et similia, dicere Nostrum, non θαλάσσην aut γεφύρην. Schweig.

6. ἐπεὰν γένωνται τρόφιες] Homeri κῦμα τρόφι tractans Eustath. in Od. γ'. p. 128, 17. attulit et Herodotea. Τρόφιες in istis redduntur τέλειοι ἄνδρες: ipse mox Herod. interpretatur, ἐπεὰν ἀνδρωθέντας ἴδηαι τοὺς παῖδας. Platonis est in Menex. t. II. p. 249. A. ἐπειδὰν εἰς ἀνδρὸς τέλος ἴωσιν. Bionis Eid. II. 14. ἦν δ' ἀνέρος ἐς μέτρον ἔλθῃς. Herodoteum propius accedit Μωσῆς μέγας γενόμενος Ep. ad Hebr. XI. 24., μέγας ὢν in Aristoph. Nub. 69. Andocidis p. 16, 38. Τρόφις est μέγας et παχύς. Hesych.: Τροφιοῦται, παχύνεται. Τρέφειν proprie notabat *comprimere, condensare; caseus*, lac condensatum et pressum, τροφαλίς. γάλα τρεφόμενον τυρὸν ἐργάζεσθαι κάλλιστον, scribit Aelian. Nat. An. XVI. 32. Theocrit. XXV. 106. τρέφε πίονα τυρόν. In Galeni gloss. Τρόφις redditur εὔτροφος, παχύς: apud Hesych. εὖ τεθραμμένος. Nostro loco Τρόφιες sunt ἀνατεθραμμένοι. Valck.

8. κατὰ τάδε] Non dissimile se dabit c. 76. hujus Musae. Omnia hic Hercules δεικτικῶς, tum in arcu, tum balteo. Wess.

11 4. Ἀράξεα] *Araxen* fluvium h. l. vix alium intelligi posse, quam eum qui alias nomine *Rha* et *Wolga* celebratur, in Adnot. ad I. 202. significavi. Schweig.

3. ὡς ἀπαλλάσσεσθαι πρῆγμα εἴη, μηδὲ πρὸς πολλοὺς δεόμενον κινδυνεύειν] πρῆγμα εἴη, *opus ac utile fore*. Sic I. 79. εὕρισκε πρῆγμά οἱ εἶναι ἐλαύνειν: et VII. 12. πάγχυ εὕρισκέ οἱ οὐ πρῆγμα εἶναι στρατεύεσθαι. Se-
430 quentia noluit intacta Abreschius Diluc. Thucyd. p. 488., cui πρῆγμα εἶναι et δεόμενον idem. Herodoto δεόμενος est *rogitans* IX. 110. et saepe alias. Gronovii emendatio longe abit, et criminationem habet in inmerentem Stephanum atrocem. Scripsi ex ea librorum discor-

d. Is fuerat ipse Valckenarius, ad Euripid. Phoeniss. vs. 1030. Schweig.

dia, quod plurium nititur consensu, in verborum sententia haesitans. Quod si δεόμενον aut δεόμενα exsularet, nihil moraretur. Videlicet *abeundum esse, neque contra plures periclitandum.* At vetant membranae. Ergo-ne δεομένου formandum, ut ex superiore δήμου pendeat, aut δεομένων cum Reiskio? Fieri potest: nam ad absolutam non temere structuram vergo. Verum haec doctiores viderint. WESS. — Non videtur sollicitandum δεόμενον: quin potius complere hoc verbum dictionem ellipticam videtur, qua locis a Wess. citatis et I. 207. utitur Herodotus. Quando enim πρῆγμά ἐστι sequente infinitivo significat *opus et utile est hoc facere*, vix alia ratione obtinere hanc vim dictio illa potest, nisi subintelligendo πρῆγμά ἐστι δεόμενον, *res indiget, res postulat, ut hoc fiat.* Ita scripturam codicum tenendo, non indigebit hic locus speciosa alioqui Valckenarii emendatione. SCHWEIG.

Ib. μηδὲ πρὸ πολλοῦ δεόμενα κινδ.] Procul dubio mendosa variis sunt conjecturis tentata; quibus nova succedat, non illa quidem verax, fortasse tamen ad veritatis investigationem profutura: nemo diffitebitur, opinor, sententiam inesse commodam hac ratione scriptis: *populi ferebat sententia* ἀπαλλάσσεσθαι πρῆγμα εἴη, μηδὲ πρὸς πολλοὺς οὐδὲν δέον μένοντας κινδυνεύειν, *ita rem esse comparatam, ut optimum videretur excedere regione, neque manendo atque adversus exercitum numerosum pugnando frustra se objicere periculo.* VALCK.

5. κακὰ ἐπίδοξα καταλαμβάνει] Non sane sunt [e] *mala evidentia;* sed ὅσα φεύγοντας ἐκ τῆς πατρίδος κακὰ ἐπίδοξα καταλαμβάνειν, *quot calamitates ex patria profugis probabiliter supervenirent.* Vim verbi καταλαμβάνειν in malis sitam, quae nos subito *corripiunt* et *opprimunt*, explicuit Hemsterh. ad Luciani Somn. §. 12. Τὰ προσδόκιμα dicuntur et Ἐπίδοξα.
431 *Quae tanquam futura probabiliter possunt exspectari*, ἐπίδοξα ὄντα γενέσθαι vel γενήσεσθαι. Postremum pro γεγενῆσθαι restituendum est Lycurgo c. Leocr. p. 148, 42. διὰ τὸ μὴ ἐν τοῖς πρότερον χρόνοις γεγενῆσθαι τοιοῦτον μηδὲν, μήτε ἐν τοῖς μέλλουσιν ἐπίδοξον εἶναι γενήσεσθαι. Antiphon, ἐπίδοξον ὄντα παθεῖν ἔτι μείζω, p. 115, 22. vid. et p. 120, 12. Aeschines Orator p. 77, 19. frequentat in primis Isocrates. Apud Athen. I. p. 17. B. ex Eustathio sic supplenda sunt Apionis verba: εὔελπιν εἶναι τῷ γάμῳ, ἐπίδοξον ὄντα λαβεῖν τὴν βασιλείαν [f]. Herod. I. 89. τάδε τοι ἐξ αὐτέων ἐπίδοξα γενέσθαι. VI. 12. πολλοὶ ἐπίδοξοι τωὐτὸ τοῦτο πείσεσθαι εἰσί. In Gloss. Herod. Ἐπίδοξος redditur προσδόκιμος: hunc etiam usum attigerunt Ammon. Phryn. Thomas. VALCK.

7. καί σφεων] Praemissam his voculam non spernerem si legeretur: τῇ καί σφεων ἔτι δῆλός ἐστι ὁ τάφος, *qua parte regionis eorum etiam adhuc exstat sepulcrum.* Forsan quis vocem malit Herodoteam, quae facilius a syllaba potuit absorberi proxima, ἵνα καί σφεων, *ubi.* VALCK.

12 1. Πορθμήϊα] Vici nomen fuit ad Maeotidis ostium. Stephan. Byz. Πόρθμια, κώμη ἐπὶ στόματι τῆς Μαιώτιδος λίμνης. Auctor Peripli Ponti Euxini, ab Is. Vossio vulgatus, modo Πορθμίον, modo Πορθμίτιδα κώμην, τὴν ἐν τῷ στομίῳ τῆς Μαιώτιδος λίμνης pag. 141. et 147.

e Ut verterat Valla.

f Quin potius interpretationis caussa ab Eustathio adiecta sunt posteriora verba, et βασιλείαν scribendum. SCHWEIG.

Atque optime hoc Bouherius Diss. Herod. c. 18. p. 109. in eo nimius, quod ex Stephano Nostrum corrigit. *Πορθμήϊα* Ionibus placuerunt. WESS.

4. *τραφθέντες*] Vulgata deterior est lectio S. *στραφέντες*: melior videretur, si qui darent codd. *ἐκτραφθέντες*. De recta via *deflectere* passim dicitur *ἐκτρέπεσθαι*, etiam Herodoto II. 80. *εἴκουσι τῆς ὁδοῦ καὶ ἐκτράπονται*: VI. 34. *ἐκτράπονται ἐπ' Ἀθηνέων*: et hujus imitatori Pausaniae, p. 106. *ἐκτραπέντα ἐκ τῆς ὁδοῦ*: p. 107. p. 714. *ὀλίγον τῆς εὐθείας ἐκτραπεῖσιν ἐς δεξιά*. Aliunde multa convexit Wetstenius in Ep. I. ad Tim. I. 5. Lenius aures accidit *ἐκτραπέντες* quam *ἐκτραφθέντες*: et leniora saepius Ionum more consectatur Noster; verum tamen in his formas Iones usurparunt asperiores, ut et veteres Attici. Herodoto
432 frequentantur *συλλεχθῆναι, καταλεχθέντα, ἀπαλλαχθέντες*, (vid. ad Eurip. Phoen. nota p. 357.) et similia: adhibentur et *κατεστράφθησαν, ἐπιτραφθέντων, θαφθῆναι, ἁρπαχθεὶς, κλεφθέντων, συμμιχθέωσι*. Forma lenior in his adamata fuit recentioribus Atticis. VALCK. Cf. ad I. 130. notata. SCHWEIG.

Ib. *λεγόμενος λόγος εἴρηται*] Eum in modum c. 77. *ἤκουσα λόγον ἄλλον ὑπὸ Πελοποννησίων λεγόμενον*: et lib. II. 47. *ἔστι μὲν λόγος περὶ αὐτοῦ— λεγόμενος*: tum c. 48. WESS.

13 1. *Ἀριστέης ὁ Καυστροβίου*] Patrem Aristeae Proconnesii *Calistrobium* vertit Valla, codicis scriptura deceptus. Tzetzes Chil. II. et VII. et Suidas rectius. WESS.

Ib. *ποιέων ἔπεα*] *Τὰ νῦν ὑπ' Ἑλλήνων Ἀριμάσπεα καλέεται*, c. 14. Insulsi, quod condidisse credebatur ille praestigiator, poëmatis enarrat etiam argumentum Pausanias I. p. 58. qui meminit ejusdem lib. V. p. 392. Hoc veluti fonte Scythica Herodotum non pauca derivasse suspicari licet ex istis, quae dedit ex hoc fabulatore Gellius Noct. Att. IX. 5. Franc. Portus haud absurde putabat ad lacunam explendam intersertos hujus carminis aliquot versus Longino *π. Ὕψ.* sect. X. 7. Ante Meursium et I. A. Fabricium accurate suo more de Aristea jam egerat Vossius de Hist. Gr. IV. c. 2. VALCK.

2. *ἐπὶ τῇ νοτίῃ θαλάσσῃ*] Hyperboreos Aristeas pertinere aiebat *ἐπὶ θάλασσαν*, mare illud nullo titulo ornans. Voluit fortasse *septemtrionale;* quo nomine Herodotus aut mediterraneum aut Pontum Euxinum signat c. 37. et 42.[g] Quae porro *νοτίη θάλασσα*? Nostro non aliud, quam quod aliis *rubrum* mare, dictis locis, ac II. 158. Cimmerios vero, etsi de eorum sede discordia ingens, quis ad Oceanum orientis locavit? Si Caspium intelligas aut Pontum, habita Oceani septemtrionalis ratione, usus inpediet. Fabulator Aristeas in his ineptus tenetur. WESS. — Fabulatorem novimus hominem: sed quidni ei licuerit Pontum Euxinum respectu sedium quae olim Cimmeriorum fuerint *australe mare* nominare? SCHWEIG.

14 1. *Καὶ ὅθεν μὲν ἦν Ἀριστέης* etc.] Herodotum sequutus fabulam
433 de Aristea Tzetzes enarrat Hist. Chil. II. vs. 724— 735., ex Origene repetitam, quod e Pindari mentione liquet, Aeneas Gazaeus in The-

g Nempe respectu Asiae minoris et Aegypti. SCHWEIG.

phr. p. 77. Qui, sicut Aristeas, post mortem revixisse crederentur, plures conmemorantur apud veteres. Luculenta quaedam ex historia Graeca recentiori producit exempla, quaeque alibi non temere reperias, Proclus in ista parte conmentarii in lib. X. de Rep. Platonis, quam ex msto Flor. Alex. Morus evulgavit in notis ad Ev. Joann. XI. 39. Prodidit ista memoriae Proclus occasione venustae Platonis de Ere Pamphylio fabulae narratae p. 614., cujus similem de Thespesio Solensi dabit Plutarch. t. II. p. 563. De mare quodam fabulabantur, *ὅτι τρὶς ἀποθανὼν ἀνεβίω τρὶς*, Aelian. Var. Hist. IX. 16. Valck.

3. *ἐς ἀμφισβασίας*] Suidae si fides, *ἀγχιβατεῖν* et *ἀγχιβασίην* Iones dixerunt, inque illis Heraclitus. Musae istud non norunt, quarum in scriptis codd. *λόγων ἀμφισβασίη* lib. VIII. 81., et *ἀμφισβατέων* lib. IX. 73., unde auctoritas Origenis, quod enotatum, *ἀμφισβατέειν*. Ceterum Tzetzes Chil. II. 726. aut mendosus est, aut historiam vitiavit, Aristeam ex Herodoto *εἰς χαλκεῖον* deducens; tum *Κλείσας δ' εὐθέως ὁ χαλκεὺς ἐκεῖνο τὸ χαλκεῖον*. Stabit, ubi *κναφεὺς* et *κναφεῖον* scriptum fuerit, versui modulus. Wess.

15 1. *καὶ τριηκοσίοισι*] Non dicit, ad suum aevum tot abiisse annos: nam stolide Tzetzes *Ἐφ' Ἡροδότου γέγονε καὶ πάλιν ἀνεφάνη*, ac si ejus tempore Aristeas, evolutis illis annis, adparuisset. Multa G. Jo. Vossius de Aristeae conjecta in Olymp. L. aetate, quae his adversantur. Sive enim majorem, seu minorem ex msstorum dissensu annorum numerum adoptaveris, superabit primam Olympiadem. Strabo, Tatianus, Eustathius, quos Meursius et Fabricius excitarunt, Homero priorem et praeceptorem ex quorundam traditione perhibent: Nostro, modo ratio temporis ducatur, fere consentiente. Junge H. Dodwelli Diss. III. de Cycl. p. 130. diputationem. Wess.

3. *Ἰταλιωτέων*] Vide Ammonium in v. *Ἰταλοί*. Plura dabit Hemsterhusius ad Thomam Mag. p. 793.

6. *παρ' αὐτῷ τῷ ἀγάλματι*] Videntur Metapontini Aristeae statuam et aliam Apollini cum ara dedicasse: huc S. *πέριξ αὐτῶν, circum utram-*
434 *que* statuam, vergit. Lauros autem, aram et imagines circumstantes, ex aere fuisse, Athenaei indicio lib. XIII. p. 605. c. novimus. Wess.

Ib. *περὶ δὲ αὐτὸν*] In codicibus inventum praestat, *πέριξ δὲ αὐτὸν δάφναι ἑστᾶσι*: quia nempe Herodoteum est. IV. 79. *τὴν πέριξ λευκοῦ λίθου Σφίγγες — ἕστασαν*: rursus *τὴν πέριξ* c. 52. porro c. 180. *πέριξ τὴν Τριτωνίδα λίμνην οἰκέουσι*: c. 152. *πέριξ αὐτὸ* pro *αὐτοῦ* recte dedit Gron. III. 158. *πέριξ τὸ τεῖχος*, quod alibi dicit *κύκλῳ τοῦ τείχεος*. Valck. — Recte laudatur *πέριξ*: et plerumque quidem cum quarto casu praepositionem hanc construit Noster, ut in exemplis a Valck. prolatis, quibus item unum aut alterum adjici poterat; sed nonnumquam etiam cum genitivo; quem non modo IV. 152. et II. 91. praeferunt plerique codices, verum etiam I. 179. ad unum omnes in *πέριξ τοῦ τείχεος* consentiunt. Nec tamen opus fuerit ut cum Wess. *πέριξ αὐτῶν* h. l. vulgato *αὐτὸν* praeferatur, quod percommode ad *τὸν Ἀριστέω ἀνδριάντα* referri posse videtur. Schweig.

16 2. *οὐδενὸς γὰρ δὴ αὐτόπτεω*] Sic III. 115. *οὐδενὸς αὐτόπτεω γενομένου δύναμαι ἀκοῦσαι.* Herodoti miror editorem offensum eadem ne-

gandi vocula sic repetita, *οὐδὲ γὰρ οὐδὲ Ἀριστέης*: ad quae cum parenthesi quaedam interjecisset, suo more posuit iterum *οὐδὲ οὗτος* etc. Homero frequentatum illud *οὐδὲ γὰρ οὐδὲ* auferri non debuerat τῷ Ὁμηρικωτάτῳ. In Platonis legitur Soph. p. 251. E. *μηδενὶ μηδὲν (μηδὲ) μηδεμίαν δύναμιν ἔχειν κοινωνίας εἰς μηδέν*: in Theaet. pag. 180. A. *περαιεῖς οὐδέποτε οὐδὲν πρὸς οὐδένα αὐτῶν*. VALCK.

17 2. *κρόμμυα καὶ σκόροδα*] Jungunt Alexandrini Interp. *τὰ κρόμμυα καὶ τὰ σκόρδα* Numer. XI. 5. In Geoponicis lib. XII. 30. crebra *τὰ σκόρδα*, etiam apud alios Graeciae labentis scriptores in Du Cangii Glossario. Quod nunc cernitur, Herodoti et veterum est: cf. lib. II. 125. WESS.

18 1. *τὸ πρὸς βορῆν ἄνεμον, ἔρημος* etc.] Sic c. 20. *Μελαγχλαίνων δὲ τὸ κατύπερθε — ἔρημός ἐστι ἀνθρώπων*: et cap. 185. *τὸ πρὸς νότον — ἔρημος — καὶ ἄξυλός ἐστι χώρη*: tum c. 191. *τὸ πρὸς ἑσπέρης ὀρεινή τε κάρτα καὶ δασέα καὶ θηριώδης*. Pauca haec de multis. [cf. c. 18.] Consentit de Neurorum situ Scymnus Chius, optime adjutus ab Is. Vossio ad Peripl. Pont. Euxin. p. 155. edit. Gronov. WESS.

435 Ib. *πρῶτον μὲν ἡ Ὑλαίη*] De hac Hylaea (quasi dicas *Sylvestri Scythia*) conf. cap. 19. 54. 55. et 76. SCHWEIG.

Ib. *ἀπὸ δὲ ταύτης ἄνθρωποι οἰκέουσι Σκύθαι*] Causae nihil, opinor, adferri poterit, cur hi soli dicerentur *ἄνθρωποι Σκύθαι γεωργοί*. Ut correctionem meam minus etiam peritis adprobem, ponam primum in Philostrato vulgata de Vit. Apollon. VII. c. 2. *Ἡρακλείδης καὶ Πύθων, οἱ Κότυν ἀποκτείναντες τὸν Θρᾷκα, ἀνθρωπίω μὲν ἤστην ἄμφω*. Corrigendum absque ulla dubitatione *Αἰνίω μὲν ἤστην ἄμφω*: *erant quidem ambo Aenii, sive ex urbe Aeno orti*: librarii crediderunt esse vocem *ἀνθρωπίω* in *ἀνίω* usitato more scribendi contractam. Similis hoc in loco Herodoti peperit errorem ratio: *ἄνοι* in *ἄνω* transmutandum arbitror atque adeo legendum *ἀπὸ δὲ ταύτης ἄνω οἰκέουσι Σκύθαι Γεωργοί*: *abhinc longius a mari remoti Scythae habitant Georgi*. Proxime praecedunt, *διαβάντι τὸν Βορυσθένεα ἀπὸ θαλάσσης πρῶτον μὲν ἡ Ὑλαίη*: commode succedunt emendata, *ἀπὸ δὲ ταύτης ἄνω οἰκέουσι Σκύθαι Γεωργοί*. Sic loqui solet: II. 7. *ὁδὸς ἐς τὴν Ἡλιούπολιν ἀπὸ θαλάσσης ἄνω ἰόντι*: cap. 155. *ἀναπλέοντι ἀπὸ θαλάσσης ἄνω*. Ad istam rationem *ἡ ἄνω Ἀσία* et *ἡ κάτω* memorantur: Herodoto *τῆς Ἀσίης τὰ κάτω*, et *τὰ ἄνω αὐτῆς*. *Mari vicini*, *οἱ κάτω*, et *οἰκεῖν κάτω* dicuntur; *ἄνω οἰκεῖν* et *οἱ ἄνω*, qui *a mari* sunt *remotiores*: ejusdem gentis atque urbis distinguuntur *οἱ ἄνω* et *οἱ κάτω*. Similia quaevis ad istam rationem sunt intelligenda: Thucyd. II. 83. *οἱ ἀπὸ θαλάσσης ἄνω Ἀκαρνᾶνες*: cap. 98. *τὴν ἄνω Μακεδονίαν*: I. 137. *μετὰ τῶν κάτω Περσῶν τινος πορευθεὶς ἄνω*: VIII. 5. Dario *στρατηγὸς ἦν τῶν κάτω*. II. 100. *ἀπὸ τῶν ἄνω ξυμμάχων*. Distinguit Diodorus Sic. *τὰς παραθαλαττίους πόλεις, τὴν μεσόγειον*, et *τοὺς ἄνω τόπους*, XX. 59. *πόλεις τὰς ἄνω* et *πλησίον θαλάσσης* opponit Xenophon *Κυρ. Παιδ.* VII. p. 106, 28. et alibi: Philostrato memoratur Vit. Apoll. V. 24. *ἡ Ἀλεξάνδρεια καὶ ἡ Αἴγυπτος ἡ ἄνω*. Smyrnaei *οἱ ἄνω* et *οἱ ἐπὶ θαλάττῃ*, de Vit. Sophist. pag. 531. Praeter alios pagus fuit Attices ejusdem nominis duplex, teste Harpocr. *Λαμπτραὶ, αἱ μὲν παράλιαι, αἱ δὲ καθύπερθεν*: illinc ortus quis in Aristophanis Amphiarao,

Λαμπτρεὺς ἔγωγε τῶν κάτω. Herodotea propius accedit finis libri quinti Pausaniae: *οἰκοῦσι δὲ ἀπὸ θαλάσσης ἄνω τῆς πρὸς Σάνῃ πόλει*: contra-
436 rium *κάτω οἰκεῖν* praebet Thucyd. I. 7. *ὅσοι ὄντες οὐ θαλάσσιοι κάτω ᾤκουν*: quod ibi sequitur, *καὶ μέχρι τοῦδε ἔτι ἀνῳκισμένοι εἰσὶ*, non debebat tentari; idem significans ac *ἄνω οἰκοῦσι*, atque adeo *ἀπὸ θαλάσσης*: hinc explicandum *ἀνοικίζεσθαι ἐς τὸν Δαφνοῦντα* VIII. 31. et Aristoph. Pace 206. In Pausan. X. p. 838. scripserim: *ἀνῳκίσαντο ἐς τὰ ὑψηλὰ καὶ οὗτοι τῆς νήσου.* Valck.

Ib. *οἰκέοντες ἐπὶ τῷ Ὑπάνι*] Male mss. *ὑπὸ τῷ Ὑπάνι.* Posita urbs *πρὸς τῷ Ὑπάνιδι* fuit in Dionis Chrys. Borysth. p. 437. et apud Scymnum; [p. 46.] cf. infr. c. 53. Wess.

2. *πλόον — ἡμερέων ἕνδεκα*] *ἐπὶ δέκα ἡμερέων πλόον* ait cap. 53. Schweig.

3. *Ἀνδροφάγοι*] De Androphagis c. 106. uberiora. Adde observata his de locis Bayero Conment. Acad. Petrop. t. XI. p. 337. Wess.

20 1. *τὰ καλεύμενα Βασιλήϊά ἐστι*] Sic regionem Scytharum *regiorum*, *βασιληΐων*, adpellat; nam H. Stephanus explicans *regias domos* longe erravit. Rex ex sequentibus et c. 56. constat. Wess.

21 1. *ἡ μὲν πρώτη τῶν λαξίων*] Hesychio haec erant ob oculos, *λαξίων, λήξεων, κληρώσεων.* Suidae *λάξιν, μέξιν, μερισμὸν*, vitiosum, et ex Glossis Herodoti, quales manu exaratas possideo, derivatum est: *λῆξιν* scripserat Criticus. Inspice Leopardi Emend. VII. 16., *Laxios* Vallae lenissime, sicuti decet, corrigentis. Et *Laxios* tamen, tanquam Scythicam nationem, Thesauro suo addit Abr. Ortelius. Nollem Bayerus Historiarum patrem erroris postulasset, quo *Lazios*, gentem Scythicam, in adpellativum converterit nomen. Nimium indulsit suspicaci ingenio. *Lazos* seu *Lazios* serior novit aetas, neque eo loci, quem scriptor signat, sed ad Phasim amnem apud Procopium Bell. Pers. lib. II. Immo vero ipse verborum ordo, quod attendenti liquidum, docto viro refragatur. Perpende dicta ejus Comment. Acad. Petrop. t. I. pag. 421. Wess.

2. *Βουδῖνοι*] De Budinis conf. c. 108. et 123. Schweig.

22 1. *Θυσσαγέται*] Ut hic, sic infra c. 123. atque hinc Stephanus Byz. Valck.

437 3. *Ἰΰρκαι*] In his equidem similibusque obscurioribus judicium sequerer Pintiani, ex Herodoto Melam corrigentis I. c. 19, 140. *Thyssagetae Jurcaeque vastas sylvas occupant aluntur que venando; ζώουσι ἀπὸ θήρης*, Herod. Pro sua pietate bonus A. Schottus hinc quoque Turcas expulsos esse laetabatur. Non alibi fortasse *Ἰΰρκαι* nisi cum Thyssagetis etiam Plinio memorantur Hist. Nat. VI. c. 7. Valck.

4. *λοχᾷ*, scil. *ὁ θηρῶν*: adsumendus nominativus participii ex praecedente nomine *θήρης.* conf. ad I. 132. et II. 47. Schweig.

23 2. *Φαλακροῖς*] De calvis istis et caussa calvitii Zenobius Cent. V. 25. *εἰσὶ δὲ φαλακροὶ διὰ τὴν φύσιν τοῦ ὕδατος, οὗ πίνουσι, καὶ αὐτοὶ καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν* ex scripto; quod, absurdum minime, unde acceperit, non vacat quaerere. Wess.

Ib. *φαλακροὶ ἐκ γενετῆς*] *Et feminis et maribus nuda sunt capita*, Mela I. 19. extr. de iisdem Argippaeis: verum adeoque quod scribit

Plinius Hist. Nat. VI. cap. 13. *capillus juxta feminis virisque in probro existimatur:* a duce suo secedentem Solinum reprehendit Salmas. p. 209. De Myconiis quid tradiderint veteres, e Stephano notum in voc. *Μύκονος*. Quae de hac gente praeterea dedit Mela, derivavit omnia ex Herodoto: *His justissimi mores; nemora pro domibus; alimenta baccae: — sacri itaque habentur; adeoque ipsos nemo de tam feris gentibus violat, ut aliis etiam ad eos confugisse pro asylo sit:* postrema de his paene conversa: *τούτους οὐδεὶς ἀδικέει ἀνθρώπων· ἱροὶ γὰρ λέγονται εἶναι. — ὃς δὲ ἂν καταφύγῃ ἐς τούτους, ὑπ' οὐδενὸς ἀδικέεται.* Eadem Plinius expressit. Sacris autem his inviolatisque sive Scythis, seu Scytharum vicinis, justitiae cultoribus atque humanitatis, eximie congruunt quae in laudem Scytharum occasione loci Homerei prodidit Strabo VII. p. 455. B=296. D. p. 460. D=300. D. quaeque habet Justinus II. 2. *Continentia illis morum quoque justitiam edidit, nihil alienum concupiscentibus.— Plus in illis proficit vitiorum ignoratio, quam in his* (Graecis) *cognitio virtutis.* VALCK.

Ib. *γένεια μεγάλα*] Cum aliis interpretibus de *Mento praelongo* accepi: videndum vero, ne *Barbas prolixas* dixerit scriptor; quo magis mira res fuisset, quod *capita* quidem *calva*, sed *prolixas barbas* homines isti habuissent. Nec vero existimandum est, in hanc sententiam *βαθέα* potius quam *μεγάλα, γένεια* dicturum fuisse Herodotum: nam, licet *βαθὺν πώγωνα* vulgo Graeci *prolixam barbam* dicant, tamen *μέγαν πώγωνα* Noster dixit I, 175. et VIII, 104. SCHWEIG. *in Lex.*

3. *ποντικὸν μὲν οὔνομα τῷ δενδρέῳ*] Si *corylum* intelligit, cujus fructus *avellana sylvestris* veteribus vulgo *nux Pontica* dicebatur; mire-
438 ris quid sit quod succum e fructu expressum *nigrum* dicat. Quid sit vero quod Mannert, Geogr. Graecor. et Romanor. t. IV. pag. 110. quaerat, *arbor*-ne *Pontica* intelligi *cedrus Siberica* debeat, ipse viderit. Idem paullo ante *γένεια μεγάλα ingentia membra virilia* intelligens, miror unde id arripuerit inventum. *γένειον* Noster VI. 117. *barbam* dixit: at h. l. recte *mentum* vulgo interpretantur. SCHWEIG.

4. *τοῦτο ἐπεὰν γένηται πέπον*] Planissima lectio Casauboni, *τοῦτον, ἐπεὰν γένηται πέπων, σακκεύουσι* foret, si membranae addicerent. At saepe sequius genus Herodotum amplecti, notum est. Vide magni viri Animadv. lib. II. 16. WESS.

4. *σακκέουσι ἱματίοισι*] Tentare non ausim. *ἠθανίοισι* venerat alicui in mentem. Sicut *ἠθμὸν, ἠθάνιον* inter pocula quoque recenset Athenaeus. Secundum Etymologum erat *Ἠθμὸς καὶ Ἠθάνιον, ἐργαλεῖον διατετρημένον πολλαῖς ὀπαῖς, δι' οὗ τὸ ὑγρὸν εἰώθασι διακρίνειν τῶν παχυτέρων*: sic ista pag. 422, 34. codex exhibet scriptus, ubi paulo post pro *Ἐργωνᾷ* ponendum, *ἐν Ἔργων ά*, *operum libro primo.* Haec respiciens Suidas habet: *Σακεύουσι, τὸ ὑλίζουσι, παρ' Ἡροδότῳ*: *percolant.* Ex Aelio Dionysio praebet eamdem scriptionem Eustath. in Il. *ν'*. p. 940, 18=914, 10. ab Attico *σάκος*, pro vulgari *σάκκος*, derivante *Σακεύειν* Herodoti. *Σακέειν* et *σακίζειν* veteres, recentiores dixisse videntur *σακκεῖν* et *σακκίζειν*, *saccare:* vid. Salmas. in Solin. p. 209. A. quique explicat vicina Casaub. in Athen. II. cap. 16. VALCK. — Miratus sum

Heerenium σακκέουσι ἱματίοισι interpretantem *in saccos infundunt*, in *Ideen* etc. t. I. pag. 900. Schweig.

5. παλάθας] Παλάθας Auctor Glossarii Herod. hic recte interpretatur τὰ ἐκ τρυγὸς πλάσματα. Quae sic *massae* vulgo dicerentur docuit Wesseling. ad Diodori XVII. 67. Valck.

6. πίλῳ στεγνῷ λευκῷ] Pro *pileo*, *tegmen* mallem *coactile ex lana*, quemadmodum c. 73. Erotianus, Πίλοι καλοῦνται παρὰ Λάκωσι τὰ σκεπάσματα σκιᾶς χάριν πεποιημένα. Explicuit, monente Foesio, Hippocratea de tegumento curruum Scythicorum, αὗται δὲ πίλοις περιπεφραγμέναι, *muniti sunt coactilibus ex lana*, Lib. de Aëre, Aq. p. 291.[h] Additur
439 continuo *currus fabrefactos* ὥσπερ οἰκήματα esse, et ταῦτα δὲ καὶ στενὰ πρὸς ὕδωρ, καὶ πρὸς χιόνα καὶ τὰ πνεύματα: in Latinis, *ipsique in angustum coarctati adversus omnes aquarum, nivis ac ventorum injurias;* quae rei non conveniunt. Στενὰ doctissimos homines in errorem induerunt: στεγνὰ, *firma* contra eas injurias, reliquerat Hippocrates. Sed hoc occupavit Hemsterhusius noster ad Comici Plutum. [p. 369.] Wess.

8. τὰς διαφορὰς διαιρέοντες] Quia *finitimorum dirimebant controversias* velut *arbitri*, non absurde quis suspicabatur, Ionicum διαιτέοντες in usitatius illud fuisse demutatum: sed, qui *litigantes dirimit*, ὁ τὰ ἀμφισβητήσιμα διαιρῶν Polluci VIII. 8., διαιρεῖν τὰ ἀμφίλογα dicitur Xenophonti p. 538, 26. et Aristoph. Ran. vs. 1132. Valck.

Ib. φεύγων καταφύγῃ] Plinius Hist. Nat. VI. 13. *Sacros haberi narrant inviolatosque, — nec ipsos modo, sed illos etiam qui ad eos perfugerint.* Valck.

Ib. Ἀργιππαῖοι] Ἀριμφαῖοι scribendum existimasse Salmasium in Plinianis p. 209. memoravit h. l. Gronovius: et „Ante eum" (inquit) „Turnebus in Notis ad Ciceron. de Fato p. 64. ex Mela, *Arimphaei;* „prout etiam agnovit Grotius ad Marcian. Capellam p. 214." *Calmucas*, quos hodie vocamus, cum Heerenio (*Ideen* t. I. p. 920.) et aliis viris doctis intelligi par est. Schweig.

24 1. πολλὴ περιφάνεια τῆς χώρης non *prospectus* est *regionis*, sed *certa ejus notitia*. Quo usu Isaeus Or. de Apollodori Haered. p. 66. Wess. Ipse scriptor noster optimus sui interpres est: Μέχρι μὲν δὴ τουτέων, ait initio c. seq., γινώσκεται, nempe ἡ χώρη. cf. c. 26. extr. Schweig.

25 2. αἰγίποδας] De similibus naturae, fictis tamen, portentis Strabo lib. I. p. 73 = 43. Wess. — *Capripedes homines* figurate dictos existimavit Larcher, qui abrupta montium haud secus atque caprae conscendunt. Schweig.

26 2. τὴν δὲ κεφαλὴν etc.] Aut diversa confudit Plato, aut alium habuit quem sequeretur auctorem, in Euthyd. pag. 299. e. ista scribens: Θαυμασιώτερόν γε ἔτι ὅτι καὶ πίνουσιν (οἱ Σκύθαι) ἐκ τῶν ἑαυτῶν κρανίων κεχρυσωμένων, καὶ ταῦτα καθορῶσι, τὴν ἑαυτῶν κορυφὴν ἐν ταῖς χερσὶν ἔχοντες. Secundum Herod. IV. 65. non parentum aut amicorum cra-
440 niis utebantur Scythae tanquam poculis, sed hostium quos interfecissent, aut inimicorum saltem; *Issedones* soli *parentum suorum crania deaurata custodiebant*, et velut ἀγάλματα venerabantur, postquam ca-

h Sect. 93. ed. Coray, quem ad locum vide docti editoris notata. SCHWEIG.

daverum carnes cum alia commixtas comedissent: qua de re Davisius egit ad Ciceron. Tuscul. I. 48. Platonis forte non recordabatur Salmas. in Solin. p. 192. Strabo quoque Scytharum fecit mentionem τοῖς κρανίοις ἐκπώμασι χρωμένων, VII. p. 458. A = 238. et pag. 460. B = 306. B. Apud Livium XXIII. 24. Galli Boii *caput ducis* (Postumii) *praecisum ovantes templo — intulere: purgato inde capite, ut mos iis est, calvam auro caelavere: idque sacrum vas iis erat, quo solennibus libarent: poculumque idem sacerdoti esse ac templi antistitibus.* VALCK.

Ib. καταχρυσοῦσι] Per incommodum ἀποχρυσοῦσι *inaurandi* significatione. Junxit Artemidorus Onir. I. 52. ἵνα ἀπαργυρωθῇ καὶ ἀποχρυσωθῇ de servo, qui aere venditur. Verum mss. praestant. Tale II. 130. καὶ ἔπειτα καταχρυσώσαντά μιν ταύτην. Gemina in re in Fragm. Pythagor. p. 713. τὸ δ' ὀστέον χρυσώσας καὶ ἀργυρώσας, πίνει ἐξ αὐτοῦ: et Noster IV. 65. ἔσωθεν δὲ περιχρυσώσας, οὕτω χρᾶται ποτηρίῳ: ubi in scriptis καταχρυσώσας. Mela Herodotea de Issedonibus ad hunc modum: *capita ubi fabre expolivere, auro vincta pro poculis gerunt;* ἄγαλμα, ut apud Homerum et alios, *supellectilem* intelligens, haud profecto inficete: ἅτε ἀγάλματι χρέωνται tale postulat. Is. Vossius aliter ad Pomponium. Τὰ γενέσια Glossae San-German. non neglexerunt, optime declarata ab Ammonio. Non sunt *natalitia*, quae in Vallae Latinis erant. WESS. — Ammonius de Vocum Differentia p. 34. seq. *Τὰ μὲν Γενέθλια τάσσεται ἐπὶ τῶν ζώντων. — Γενέσια δὲ ἐπὶ τῶν τεθνηκότων, ἐν ᾗ ἕκαστος ἡμέρᾳ τετελεύτηκε.* SCHWEIG. Vide Lex. Seguier. p. 86.

27 1. χρυσοφύλακας Γρῦπας. Conf. III. 116. SCHWEIG.

Ib. Σκυθιστὶ Ἀριμασποὺς etc.] Proxime sequentia, Ἄριμα γὰρ ἕν, primus, opinor, sic corrigenda censuit Hartungus Thes. Crit. t. II. p. 636. Ἄρι μὲν γὰρ ἓν (l. τὸ ἓν) καλέουσι Σκύθαι, Μασπὸς δὲ τὸν ὀφθαλμόν: prout legisse videtur in suis codd., quos habuit plures, Eustathius: vid. ad Dionys. Perieg. 31. Idem ferme probavit Sopingius ad
441 Hesych. in Ἀριμάπους: ubi docta prostat adnotatio Albertii. De Arimaspis quae huc spectent e Tzetze dedit et Gellio Stanleius ad Aeschyli Prom. 803., memorantis τὸν μουνῶπα στρατὸν Ἀριμασπὸν ἱπποβάμονα. Cyclopes *unoculi* μονῶπες dicuntur, μονόμματοι, et μονόγληνοι. In reges Macedoniae, Philippum Amyntae et Antigonum, qui fuerunt ἑτερόφθαλμοι, frigida leguntur hic illic atque insulsa Graeculorum dicteria; hoc in Philippum Aristidis apud Philostratum de Vit. Soph. pag. 584., quo τοὺς Ἀριμασποὺς (τοὺς μονομμάτους) ἔφη ξυγγενεῖς εἶναι τοῦ Φιλίππου. VALCK.

Ib. Consilium (Hartungi) non laudo neque institutum, codicum conspiratione damnatum: eoque minus, siquidem, observante Wachtero, in reliquis Scythici sermonis *Spu* oculus, *arim* unus. Abit ergo in spongiam Eustathii unde unde arcessita originatio. Vide docti viri Praefat. Glossar. Germ. Sect. XIII. WESS.

28 2. ἡ δὲ θάλασσα πήγνυται etc.] Genuinum his infregit Taurus philosophus apud A. Gellium XVII. 8. *Tametsi*, inquiens, *Herodotus historiarum scriptor contra omnium ferme, qui haec quaesiverunt, opinionem scribit, mare Bosporicum, quod et Cimmerium appellatur*, etc. Nihil enim, quantumvis Gellii simia Macrobius (VII. 12.) paria, cri-

minosius atque alienius. Philosopho, si non habuit perspecta quae sub extimo septemtrione homines experiuntur, Virgiliana recordari consultum fuerat Georgic. III. 360., Senecae Herc. Fur. vs. 536., quaeque Strabo VII. p. 472 = 307. Wess.

Ib. ἡ δὲ θάλασσα πήγνυται] Graecis hoc videbatur incredibile, qui mare ferme tantum experti noverant medium, τὴν ἔσω θάλασσαν, quique didicerant in scholis, *omne mare esse incongelabile.* Philosophus itaque Taurus, Gellii Noct. Att. XVII. 8. *Herodotus*, inquit, *historiarum scriptor contra omnium ferme, qui haec quaesiverunt, opinionem scripsit, mare Bosporicum, quod et Cimmerium appellat, earumque partium mare omne, quod Scythicum dicitur, id gelu constringi et consistere.* Sic exhibet Gelliana Macrobius Saturn. VII. 12.; quae his ille subdit, e Plutarcho suspicor transumta. Praeter flumina, Maeotin, et Bosporum, et Ponti partem, *brumali rigore durare* recte statuit et Mela
442 I. 19. Ubi Herodotea dat Eustath. in Dionys. 669. hinc scribendum πηλὸν οὐ ποιήσεις. Lectorum in his ἀπιστίᾳ Diodorus Sic. occurrit III. 34. cf. V. 25. ubi Gallorum gelu durata flumina καὶ στρατοπέδων μυριάδες μετὰ σκευοφόρων καὶ ἁμαξῶν γεμουσῶν ἀσφαλῶς περαιοῦνται: quae sicut et priora forsan apta videbuntur adfirmando verbo στρατεύονται in Herodoti proximis, *in glacie* στρατεύονται καὶ τὰς ἁμάξας ἐπελαύνουσι πέρην ἐς τοὺς Σινδούς. Mihi videbatur in istis στρατεύονται minus sincerum: ἁμαξεύονται, vel ἱππεύονται, vel simile quid, nobis isto videretur accommodatius. Valck. Suo periculo στραγγεύεσθαι scribi jusserat Toupius Emend. in Suid. P. III. ad voc. Στραγγεύειν, quod vertit *super glaciem otiantur.* Conf. Valckenar. ad III. 139. qui de verborum illorum etiam alibi permutatione jam egerat in Animadv. ad. Ammonium II. 13. Sed nulla hîc novatione opus est. Verbo στρατεύεσθαι et per se commodus hic locus est, et firmant illud adjecta verba ἁμάξας ἐπελαύνουσι, quae *hostilem incursionem* haud obscure significare videntur. Schweig.

4. ὕων οὐκ ἄνλει] Portus, vulgati ὗον patronus, adscivit θεῖον. Justum est, quod cernitur. Nota sunt, et superius adhibita, Διὸς ὕσαντος, θεοῦ ὕσαντος. Appianus Alex. Bell. Civil. II. c. 36. αἷμά τε γὰρ ἔδοξεν ὁ θεὸς ὗσαι. [cf. ib. c. 149.] Herodot. III. 117. τὸν μὲν χειμῶνα ὕει σφι ὁ θεός. Wess.

29 1. κόλον] Eustathius ait κόλον Ionum esse et κυριολεκτεῖσθαι arietibus et bubus, cornibus defectis, ad Iliad. π'. pag. 1049, 17 = 1062, 30. Opportune Hippocrates de Scytharum curribus: τὰς δὲ ἁμάξας ἕλκουσι ζεύγεα — βοῶν κέρως ἄτερ. οὐ γὰρ ἔχουσι κέρατα ὑπὸ ψύχεος. de Aër. Aq. et Loc. p. 291. Wess.

Ib. τὸ κόλον] Homeri versui Od. δ'. 85. subjecta sic fortasse legit in suo cod. Eustath.: ὀρθῶς εἰρημένον· ἐν τοῖσι θερμοῖσι γὰρ ταχὺ παραγίνεται τὰ κέρεα· ἐν δὲ τοῖσι ἰσχυροῖσι ψύχεσι ἢ οὐ φύει κέρεα τὰ κτήνεα τὴν ἀρχὴν, ἢ φύοντα φύει μόγις: nisi quod in excerpendo φύοντα omiserit: φύει legit et Valla. Sua Strabonem VII. pag. 471. c = 307. a. Herodoto debere monstrant Herodotea quaedam e vicinis quae adhibet verba, ἅπασα δ' ἡ χώρα δυσχείμερός ἐστι. Valck.

30 2. *ἐκ κατάρης τευ*] Pausanias hoc ipso de negotio, *καὶ τούτου μὲν* 443 *κατάρην τινὰ ἐλέγετο γενέσθαι αἴτιον*, Eliac. Prior. c. 5. Auctor inprecationis Oenomaus apud Plutarchum t. II. p. 303. B., cujus *ἐνόδους ἵππους* non intelligo, nisi *ἐνθόρους*, ut in Nicandri Ther. vs. 99., reliquerit. Adde Antigon. Carystium Hist. Mir. c. 13. WESS.

31 1. *Σκύθαι λέγουσι*] Requirebam *οἱ Σκύθαι*: sed articulum, quod sciam, ignorant libri omnes. Caeterum de plumis, quas dixere Scythae, conf. c. 7. extr. SCHWEIG.

4. *εἰκάζοντας τὴν χιόνα*] *Conparantes nivem*, avium plumis, dum depluit, quodam modo adsimilem. Plinius propterea *regionem Pterophoron* lib. IV. Hist. Nat. c. 12. hoc terrae in tractu memorat. Jucundum est Arnobii lib. II. p. 105. ex parili figura: *Potestis — scientissime monstrare, quid nivem in plumeas subaperiat crustulas.* Ejusdemque elegantiae הנתן שלג כצמר, *qui nivem instar carminatae lanae dat*, in Psalm. CXLVII. 16. Cf. La Cerdam in Virgilii Georg. I. 397. WESS. Larcherus citat ex Jo. Leonis Africani Africae descript. II. fol. 56. De loco *Burris* vocato, (i. e. *plumis cooperto) eo quod frequentes illic admodum cadant nives, quas plumas quis potius quam nivem judicaret.*

32 1. *οὔτε τι Σκύθαι λέγουσι*] De Hyperboreis circumspecte Herodotus. Largae super illis doctissimorum virorum Gedoyni, Banerii, Frereti, in Conment. Academiae Inscript. disquisitiones. Posterioris conjectura[1], dictos ita videri, quoniam ultra montem Boram incolebant, blanditur primo obtutu. Livius XLV. 19. in Macedoniae et Paeoniae finibus Boram locat; sed solus. Diodoro Siculo t. II. p. 664. mons iste ex Polybio *Βέρνος* est, Nostro VIII. 138. *Βέρμιος*, et veriore titulo. Ita perit mons et quod illi inaedificatur. Quod autem ad Diodori II. 47. opinabar, Hyperboreos Graecae fuisse originis, ex coloniis ad Ponti oram borealem deductis, necdum displicet. Graeci ritus, cultus Apollinis Delii, vestigia sermonis in nominibus propriis, huc ducunt. Mecum sentit Bayerus Diss. de Hyperboreis t. XI. Conment. Acad. Petropol. p. 334. etc. WESS.

444 3. *Ἀλλ' Ἡσιόδῳ μέν ἐστι περὶ Ὑπερβορέων — Ὅμηρος ταῦτα τὰ ἔπεα ἐποίησε*] „Mihi interdum visus sum in istis verbis annotationem legere „veteris grammatici, non Herodoti." Sic WOLFIUS, Prolegom. ad Homer. p. CLVII. Quum vero multa talia observata, ad veterum poëtarum scripta spectantia, narrationi suae interserere amet Scriptor noster, vereor ne non satis caussae sit cur totam illam *ῥῆσιν* cum clarissimo viro suspectam habeamus. SCHWEIG.

33 1. *ἐνδεδυμένα*] Restituetur, opinor, hîc et infra vetus codicum atque edd. lectio, *ἐνδεδεμένα*. Suam quisque sequutus editionem, Salmasius in Solin. p. 208. habet *ἐνδεδυμένα*: *ἐνδεδεμένα* Spanhem. in Callim. p. 493, 495. qui recte mea quoque sententia *frugum primitias* intelligit *spicarum fascibus illigatas*. VALCK.

Ib. *ἐπὶ τὸν Ἀδρίην*] Monuit Danville, in *Mém. de l' Acad. des Inscr.* t. XXXV. p. 539. quo tempore boreales Europae partes nondum satis

[1] Quam De Brosses etiam secutus est in *Mém. sur l' Oracle de Dodone*, Acad. des Inscr. t. XXXV. p. 113. sq. SCHWEIG.

cognitae Graecis fuissent, etiam regiones supra mare Adriaticum sitas Hyperboreis solitas esse adtribui. SCHWEIG.

2. πρώτους Δωδωναίους] Quae de Hyperboreis apud veteres legerat Spanhemius, digesta protulit in Callim. p. 489. 493. et seqq. Quando de his canens sacris in Delum delatis Callimachus Hymn. in Del. 283. et seqq. solius paene videtur Herodoti persequutus vestigia, unius adferam cum his collatos versus aliquot Callimachi. Sacra scribit Herod. πρώτους Δωδωναίους Ἑλλήνων δέκεσθαι. Callimachus, ἃ Δωδώνηθε Πελασγοὶ Τηλόθεν ἐκβαίνοντα (καταβαίνειν Herod.) πολὺ πρώτιστα δέχονται. Herod. ἀπὸ δὲ τουτέων καταβαίνειν ἐπὶ τὸν Μηλιέα κόλπον καὶ διαπορεύεσθαι ἐς Εὔβοιαν. Callim. Δεύτερον ἱερὸν ἄστυ καὶ οὔρεα Μηλίδος αἴης Ἔρχονται· κεῖθεν δὲ διαπλώουσιν Ἀβάντων Εἰς ἀγαθὸν πεδίον Ληλάντιον. Sequentia Herodoti sic contraxit in pauca Callim. οὐδ᾽ ἔτι μακρὸς Ὁ πλόος Εὐβοίηθεν· ἐπεὶ σέο γείτονες ὅρμοι. Tum *duas* memorat Noster *puellas*, *quae primae sacra detulerint ex Hyperboreis in Delum*, *quibuscum* illi velut *virginum custodes miserint* τῶν ἀστῶν ἄνδρας πέντε πομπούς. Callim. Πρῶταί τοι τάδ᾽ ἔνεικαν ἀπὸ ξανθῶν Ἀριμασπῶν,— Θυγατέρες Βορέαο, καὶ ἄρσενες οἳ τότ᾽ ἄριστοι Ἠϊθέων Quod addit, οὐδ᾽ οἵ γε παλιμπετὲς οἴκαδ᾽ ἵκοντο, dixerat Herod. τοῖσι Ὑπερβορέοισι τοὺς ἀπο-
445 πεμφθέντας ὀπίσω οὐκ ἀπονοστέειν. Plura supersunt ex eodem fonte petita. Ceterum hujus ne honoris essent expertes, fabulam Athenienses videntur commenti, quam nobis Pausan. narrat in Atticis p. 77. sacra ex Hyperboreis per Graecos ad Prasias fuisse perlata, φέρεσθαι διὰ Ἑλλήνων ἐς Πρασιάς· Ἀθηναίους δὲ εἶναι τοὺς ἐς Δῆλον ἄγοντας. Situm autem pagum in Attices orientali latere paene ex adverso Euboeae liquet e Thucyd. VIII. c. 95. VALCK. Videndum vero, ne, quae Pausanias narrat, non pugnent ea cum Herodoteis; sed pertineant ad id quod insequente tempore fieri solitum esse ipse Scriptor noster paulo post tradit, ἐπεὶ δὲ τοῖσι Ὑπερβορέοισι etc. SCHWEIG.

Ib. ἐκλιπεῖν Ἄνδρον] *Praeteritam esse Andrum* significat, neque sacra illuc delata: sed recto itinere a Carysto ad Tenum perlata, quamvis Andrus his urbibus esset media interjecta. REISK.

3. ὀνομάζουσι Δήλιοι εἶναι] De pleonasmo verbi εἶναι supra dictum ad I. 153. Similiter apud Platonem verbo ὀνομάζω saepiuscule jungi alterum εἶναι, monuit Schneider ad Apolog. Socrat. quae sub Xenophontis nomine fertur §. 13. SCHWEIG.

34 1. Τῇσι δὲ παρθένοισι ταύτῃσι] Atque adeo quas Delii vocabant Ὑπερόχην et Λαοδίκην. Hic ab Herodoto secedunt Callimachus et Pausanias: hic quidem nupturas Deliorum puellas tradit comae dedicasse primitias nobilioribus illis Hecaërgae atque Opidi: collato Herod. c. 35., Pausaniae locum in Att. p. 104. primus emendavit Leopard. Em. X. 24. jam tum suspicatus apud Herod. restituendum nomen Ἑκαέργην: idem aliis postea venit in mentem, probatum in primis Spanhemio de his puellis more suo docte notanti p. 503. et 504. Duabus tertiam adjungens, forsan ut versum impleret, Callimachus, his istum honorem a Deliis canit virginibus attributum; pueros vero Deliorum primam dedicasse lanuginem juvenibus Hyperboreis, qui venerant olim puellarum comites: Ἤτοι Δηλιάδες μὲν, ὅτ᾽ εὐηχὴς ὑμέναιος Ἤθεα κουράων

μορμύσσεται, ἥλικα χαίτην Παρθενικαῖς, παῖδες δὲ θέρος τὸ πρῶτον ἰούλων Ἄρσενες ἠϊθέοισιν ἀπαρχόμενοι φορέουσιν: venustos versus ita legendos e cod. ms. docuit Ruhnken. in Epist. Crit. II. p. 35. [p. 163. ed. sec.] VALCK.

35 1. κατὰ τοὺς αὐτοὺς] Mihi planum atque perspicuum videtur hoc
446 Herodotum dicere, *Argen et Opin ex Hyperboreis Delum pervenisse, itinere per eosdem populos facto*, per quos Hyperochen et Laodicen iter fecisse supra c. 33, scripserat. SCHWEIG.

2. Ὠλὴν ἀνὴρ Λύκιος] Ne hoc quidem praetermisit Callim. Del. 304. Οἱ μὲν ὑπαείδουσι νόμον Λυκίοιο γέροντος, Ὅν τοι ἀπὸ Ξάνθοιο θεοπρόπος ἤγαγεν Ὠλήν. De eodem mulier Delpha, quae civibus hymnum condidit, Boeo apud Pausan. X. 5. Ὠλήν θ᾽ ὃς γένετο πρῶτος Φοίβοιο προφάτας, Πρῶτός τ᾽ ἀρχαίων ἐπέων τεκτήνατ᾽ ἀοιδάν. De hymnis Olenis egerunt Spanhem. ad Call. p. 509. et Fabricius Bibl. Gr. lib. I. c. 17. Olene recentior Pamphus Atheniensibus τοὺς ἀρχαιοτάτους ὕμνους ἐποίησεν Pausan. VII. p. 577., eidem saepe laudatos, quos et suo seculo superstites a Daducho quodam Attico Pausanias accepisse se tradit legendos IX. p. 762. Sub Orphei nomine legit is hymnos, quos habemus superstites; atque in his merito versuum etiam miratur elegantiam. VALCK.

Ib. καὶ ἀγείροντας] Inprudenter ἐγείροντας Galeus. Ἀγείρειν eorum est, qui *stipem* in speciem diis, reapse sibi, ut mos olim et nunc variis in locis, *efflagitant*. Herodotus, modo vitae Homeri auctor fuerit, c. 33. ἥδετο δὲ ταῦτα ἐν τῇ Σάμῳ — ὅτε ἀγείροιεν ἐν τῇ ἑορτῇ τοῦ Ἀπόλλωνος. Abarim Hyperboreum ἀγείροντα, et τὸν ἀγερθέντα ab illo χρυσὸν τῷ θεῷ repraesentat Jamblichus Vit. Pyth. sect. 91. et 141. Sed vide Ruhnkenium ad Timaei Λέξεις p. 6 = 9. WESS.

36 1. seq. οὐ λέγω, λέγων ὡς τὸν etc.] Ita solet. Mox c. 43. ἔλεγε, φὰς τὰ etc. et V. 36. ἔφη λέγων: tum ἔφησε ἐν τοῖσι λόγοισι λέγων lib. VI. 137. Conjectura Dissertationis Herodoteae ὡς τὸν ὀϊστὸς περιέφερε — οὐδὲν σιτεόμενον nondum displicet: ratam enim fabula habet, Abarim exhibens *sagitta circum omnem terram vectum*, nihilque *comedentem*, ὀϊστῷ ἐποχούμενον, ποταμούς τε καὶ πελάγη καὶ τὰ ἄβατα διαβαίνειν, in Jamblichi Vit. Pythag. c. 19. et 28. Himerius Biblioth. Photii p. 1131. de eodem, ἀλλ᾽ ἐπὶ πᾶσαν γῆν καὶ θάλασσαν ἦλθεν ὁ Σκύθης ὑπὲρ τοῦ βέλους ὀχούμενος. Obstat suspicioni Eustathius; favet, quod olim scire non poteram, Pavius ὡς τοῦτον ὀϊστὸς etc. legens. WESS.

447 Ib. Praeter Jamblichum, insignem sane fabulatorem, de Vit. Pyth. sect. 91. et 136. fabulam de Abari Celsus enarrat Origenis III. pag. 129. Vid. Vales. in notas Mauss. ad Harpocr. p. 206. VALCK. Vulgatam in Herodoto lectionem prolato Lycurgi oratoris loco ex Eudocia Villoisoni p. 20. tuetur Larcherus. Λιμοῦ γενομένου ἐν τοῖς Ὑπερβορέοις, ἦλθεν ὁ Ἄβαρις ἐν τῇ Ἑλλάδι, καὶ ἐμισθώτευσεν τῷ Ἀπόλλωνι, καὶ ἐδιδάχθη παρ᾽ αὐτοῦ τὸ χρησμολογεῖν, καὶ οὕτω κρατῶν τὸ βέλος εἰς σύμβολον τοῦ Ἀπόλλωνος — περιήει χρησμολόγων πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα.

2. εἰ δέ εἰσί τινες Ὑπερβόρειοι ἄνθρωποι, εἰσὶ καὶ ὑπερνότιοι ἄλλοι.] Nonnihil immutata, tanquam σόφισμα repellit ridetque Eratosthenes in

Strabonis lib. I. pag. 106 = 61. Valck. Eratosthenes cavillo sugillat apud Strab. lib. I. pag. 106., notatus propterea a Casaubono. Si Ὑπερβόρεοι sint, quod Lycius Olen apud Pausaniam prodidit, οἱ ὑπὲρ τὸν ἄνεμον οἰκοῦντες βορέαν, consecutio bene habebit. Strabo Hyperboreos τοὺς βορειοτάτους explicat, sive *maxime boreales*, non illos, quos Herodotus sibi proposuit. Wess. Vid. Wyttenbach. Disput. de Placito immort. an. suae Platonis Phaed. editioni praemissam p. XXXVII.

3. περιόδους γράψαντες] Mox subjicit, ὠκεανόν τε ῥέοντα γράφουσι, et dein οἵη τίς ἐστι ἐς γραφήν: quibus locis cunctis γράφειν non tam de *scribendo*, quam de *pingendo* accipiendum haud incommode Gronov. monuit. Videtur tamen utraque simul notio hîc obtinere: jam antiquitus enim et *pingebant* aut in aere exsculpebant tabulas geographicas, et *scripto* illas explicabant. Nos *describendi* verbo utramque simul notionem comprehendi posse putavimus. Schweig.

Ib. ποιεύντων ἴσην] Lege Gronovii, docte haec illustrantis, observationes. De terrae figura Eratosthenes, haec Nostri innuens, ὅτι σφαιροειδὴς ἡ σύμπασα, οὐχ ὡς ἐκ τόρνου δὲ, in Strab. I. p. 83 = 48. D. ante quem non dissimilia Aristotel. Meteorol. II. 5. Quantum vero laboris et curae nostro aevo doctissimi et sollertissimi homines subierint, ut terrarum orbi sua figura et nobis constaret, multa solidaque eruditione Lulofs c. 1. *Inductionis ad Natur. et Mathem. Orbis terrae conspectum* persecutus est. Wess.

448 Ib. ποιεύντων ἴσην] ποιεύντων Gronovius idem ac ποιεέτωσαν valere existimavit, ut λεγόντων i. q. λεγέτωσαν et similia: cujus rationem probans Wesselingius, ejusdem interpretationem in Notis propositam, *Asiam quoque faciant Europae parem*, in Latina versione adoptavit. Mihi ποιεύντων nil aliud nisi genitivus participii absolute positus esse videbatur, ad superius γελῶ referendus: *rideo quum illi Asiam aequalem Europae faciunt.* Schweig.

38 1. ἀπ' αὐτῆς] Praestaret ἀπ' αὐτέων, quod et Pavio in opinionem venit. Ἀπ' αὐτῆς spectare debebit Pontum, sive mare boreale, in quod Phasis evolvitur. Ab eo vero minime procedunt duae ἀκταὶ, *orae* sive *peninsulae*, ut docte Is. Vossius ad Scylacem; [p. 6. seq. ed. Gron.] Persis, quae orarum altera, a mari australi, quod et Erythraeum, porrigebatur occidentem versus; a Phasi altera sumebat originem, terminata partim ad Sigeum Troicum, tum ad promontorium Triopium, omnem conplexa minorem, quam vocamus, Asiam. Quae clara cum sint in Scriptoris disputatione, propositum ἀπ' αὐτέων h. e. θαλασσέων, aut, si mavis, ἐθνέων, quae proxime memorabantur, non carere videtur ratione. Wess. Vereor ne minime ex Scriptoris mente interpretatus ista sit vir praestantissimus. Ἐνθεῦτεν δὲ, *Inde vero*, ait Herodotus, id est, *ab illo inde terrarum tractu*, *qui per mediam Asiam a meridie ad septemtrionem porrigitur*, quae est continens Asiae terra ac veluti meditullium: *inde*, inquam, *versus occidentem*, *excurrunt* ἀπ' αὐτῆς, *ab hac* continente *Asia*, ἀκταὶ διφάσιαι, *duae orae in mare porrectae*, duae regiones ita in mare porrectae ut earum major pars mari adluatur, adeoque duae veluti peninsulae. Harum una est Asia minor, in boreali parte a Phasi, in australi a Phoenicia in mare mediterraneum

excurrens. Altera ora, ac veluti peninsula, incipit a Perside, majorque ejus pars in australe sive Erythraeum mare excurrit, eoque circumluitur, minor quaedam pars mediterraneum mare attingit. SCHW.

2. *ἡ αὐτὴ αὕτη ἀκτὴ ἀπὸ τοῦ Μαριανδικοῦ κόλπου*] Priorem Asiae minoris *ἀκτὴν* orsus a Phasi et tractu fuit boreali: alterius initium ab
449 austro sinuque Myriandrico, porrectae ad Triopium: haec attendenti apertissima[k]. Vossius tamen ad Scylac. p. 7. *ἀπὸ τοῦ Μαριανδυνῶν κόλπου, μέχρι τοῦ πρὸς Φοινίκην κειμένου*: nec discrepat multum Pavii disputatio. Fefellit utrumque sinus corruptum nomen. *Sinus Mariandynus*, cui Sangarius amnis miscetur, apud Plinium Nat. Hist. lib. VI. 1. pars erat Ponti Euxini, adeoque ad boream Asiae, de qua sermo, ac nihil ad hanc descriptionem. Bene Stephanus *Μυρίανδρος, πόλις Συρίας πρὸς τῇ Φοινίκῃ.* Additur *τὸ κτητικὸν, Μυριανδρικὸς κόλπος*, hinc fortasse, cum sanitas loco manebat, repetitum. WESS. — *Myriandri* urbis, ad Issicum sinum sitae, (quem eumdem etiam *Myriandricum sinum* adpellatum fuisse consentaneum est) plures auctores fecere mentionem, Cellario laudati Geogr. Antiq. lib. III. c. 12. p. m. 409. SCHWEIG.

Ib. *τείνει τὰ ἐς θάλασσαν μέχρι* etc.] *Versus mare tendit usque ad* etc. Abundans ille *τὰ* articulus eodem modo positus est atque paullo ante, *τὰ πρὸς νότου* et *τὰ πρὸς βορῆν.* Quod mox ait, *triginta* illam terram *populos habitare*, horum plures sigillatim nominavit I. 28. SCHWEIG.

39 1. *Ἡ δὲ δὴ ἑτέρη*: sc. *ἀκτή.* Vide paullo ante, ad c. 38. *Altera hac ora* et ingenti veluti peninsula Asiae, a Perside usque ad Phoenicen excurrente, quae majori ex parte mari Erythraeo (id est, australi, c. 37. et II. 158.) cingitur, partim vero secundum nostrum (i. e. mediterraneum) mare porrigitur, inter Persidem et Phoenicen tres regiones continentur, Assyria, quo nomine simul Babyloniam ab Herodoto comprehendi supra ad I. 102. vidimus, Arabia, et Syria. Haec ora, ait, desinit in sinum Arabicum; nempe interrupta est illo isthmo, qui sinum Arabicum a mediterraneo mari sejungit. Addit autem, *οὐ λήγουσα εἰ μὴ νόμῳ.* Valla, quasi *λόγῳ* pro *νόμῳ* legisset, ista verba cum sequentibus jungens, sic vertit: *etsi non desineret, nisi ob id quod Darius e Nilo rivos in illum sinum induxit; ἀπροσδιονύσως* omnino. Portus, *νόμον* quidem *divisionem* intelligens, tamen in eamdem fere cum
450 Valla sententiam: *cum (alioqui, seu naturali situ, in eum) non desinat, nisi divisione; id est, nisi propter illam divisionem quam Darius fecit, qua rivos ex Nilo in illum sinum deduxit.* Aliter Gronovius: *desinitque non desinens, nisi jure, in sinum Arabicum* etc. cujus versionem intactam Wesselingius reliquit, nec vel ipse vel Valck. vel Reisk. quidquam ad hunc locum notavit. Mireris tamen omnino quodnam illud *jus* sit, quo ista ora in Arabicum sinum desinat: magisque etiam Larcherum mireris, *νόμον* hic *legem* interpretari non dubitantem: *et aboutit, mais seulement en vertu d'une loi, au golfe Arabique:* neque, quam qualemve legem hic intelligere debeamus, explicantem. Atqui, quid

k At non *duas* Asiae minoris ἀκτὰς memorat Herodotus: sed universam minorem Asiam satis perspicue *unam eamdemque* ἀκτὴν dicit. SCHWEIG.

sit quod verbis istis significatum voluerit Herodotus, satis ipse interpretatus esse videtur. De *Asiae ora* agitur: hanc *revera non terminari in sinu Arabico* ait: nempe, quo loco sinus Arabicus interjecto isthmo a mari mediterraneo sejungitur, ibi non desinit ora, sed pergit eadem ora ab altero sinus Arabici latere, et circum universam Africam continuatur; ita ut Africa, verum si quaeris, pars censeri debeat hujus ejusdem alterius orae de qua agitur. In hunc quidem modum perspicue mentem suam ipse scriptor noster cap. 41. explicare videtur. Itaque *natura* quidem, *et re ipsa*, non desinit illa ora in sinu Arabico, sed *νόμῳ* desinit, id est, *ex usu recepto*, *opinione*, *et usu loquendi*, quo Asiam in isthmo illo terminari vulgo intelligimus dicimusque, atque inde Africae esse initium statuimus, quae tertia orbis terrarum pars vulgo haberi solet. Quare *νόμῳ* eadem fere notione hic accipi debebit atque in illo pseudophilosophorum nonnullorum dicto, honestum nihil *φύσει* esse, sed *νόμῳ*; valebitque *νόμῳ* idem ac *τῷ νενομισμένῳ* apud Nostrum II. 17. IV. 45. (Conf. Heindorf ad Plat. Phaedr. c. 13. pag. 231. e.) De fossa, quam Darius e Nilo in Arabicum sinum duxit, dictum est lib. II. c. 158., cujus fossae h. l. nonnisi obiter mentionem facit scriptor; puto, quo clarius significet quemnam sinum Arabicum hic dicat; quandoquidem alter sinus, qui Persicus vulgo nominatur, perinde etiam Arabicus sinus dici potuerit. SCHWEIG.

40 1. In omni hac Herodotea disquisitione *Ἐρυθρὴ θάλασσα* varia est
451 notione: modo *Oceano australi*, nunc *sinui Persico* aut etiam *Arabico* pro vario regionum habitu convenit; neque incommode, cum sinus ambo mari isti jungantur et ejus sint divergia et partes. Qui maritimam superioris Asiae Arabiaeque oram bene callent, non adhaerescent. WESS. *Ἐρυθρὴν θάλασσαν* universum mare vocat Noster quod Asiae a meridie est cum duobus sinubus, Persico et Arabico. Vide supra ad c. 39. SCHWEIG.

Ib. Vide quae de Herodoti hoc Araxe, qui aliis Jaxartes est, ad I. 202. monuimus. SCHWEIG.

41 2. *αὕτη στεινή ἐστι*] Supra II. 158. de eopse isthmo, *τῇ ἐλαχιστόν ἐστι καὶ συντομώτατον ἐκ τῆς βορηΐης θαλάσσης ὑπερβῆναι ἐς τὴν νοτίην*, quod brevissimum et maxime compendiarium spatium, plane uti hic, *stadiorum mille*. Non excito Plinium II. 68., quo hanc ipsam in rem usus est Casaubonus ad Strabon. I. p. 114 = 65. WESS.

42 2. *μήκεϊ μὲν γὰρ παρ' ἀμφοτέρας παρήκει ἡ Εὐρώπη*] Parum adcurate Larcher: *en sa longueur elle surpasse les deux autres parties*: et sic iterum c. 45. Debuerat; *en sa longueur elle s'étend le long des deux autres*. Nempe quidquid terrarum ultra Caspium mare et Araxem fluvium est, quam nos septemtrionalem Asiam nominare consuevimus, id ex Herodoti ratione Europae accensebatur. conf. c. 40. Quod adjicit, *εὖρεος δὲ πέρι οὐδὲ συμβαλέειν ἀξίη φαίνεταί μοι εἶναι*, Reizius, in argumento hujus capitis, *ne conjicere quidem licet*. At *conjicere* est *συμβάλλεσθαι*, verbo medio: sententia scriptoris videtur esse, *ne dignam quidem judico quae cum Asia atque Africa conferatur*. Caeterum *συμβαλλέειν* fortasse, praesenti tempore, scripserat auctor: sicuti *συμβαλλεόμενος* I. 68. et alibi, ab Ionico themate *συμβαλλέω*. SCHWEIG.

3. *δηλοῖ ἑωυτὴν*] Mirum ni scripserit, more veterum suoque, *Λιβύη μὲν γὰρ δηλοῖ ἐοῦσα περίῤῥυτος*: id est *ἑαυτὴν οὖσαν*. In eundem sensum infra capienda sunt ista: *αὕτη ἐγνώσθη τὸ πρῶτον*, nempe *περίῤῥυτος ἐοῦσα*. *Δηλοῦν* hac adhibetur structura Sophocli, Aj. 471. *δηλώσω — γεγώς*. Antig. 20. *Τί δ᾽ ἔστι; δηλοῖς γάρ τι καλχαίνουσ᾽ ἔπος*. *Ἐδήλωσε τῶν νόμων καταφρονῶν* Alcibiades Andocidi p. 30, 44., *ἐδήλωσαν οὐ θελήσαντες* Pausan. III. p. 216., *δῆλον ἐποίησαν ὑπεραχθεσθέντες* Herodot.
452 VI. 21. VALCK. Pronomen *ἑωυτὴν* communi consensu tuentur libri omnes: nec, cur sollicitetur, satis caussae subest: immo vero, quando in tali dictione abest pronomen, fuerit illud ad sententiam subintelligendum. SCHWEIG.

4. *Φοίνικας ἄνδρας*] Phoenices, ubi maritimam Syriae oram occuparant, *ναυτιλίῃσι μακρῇσι ἐπιθέσθαι* scripsit I. 1. An statim ex sinu Arabico, unde digressi erant, in Oceanum australem et Atlanticum, merito dubitatur. Quam vero Salomoni, Judaeorum regi, in nobili navigatione ex eo sinu operam praestiterant I. Reg. IX. 27. eandem aliis et regi Aegyptio addixerunt, usu maritimae peregrinationis erercitati. His ergo debetur et regi Neconi Africa primum circumnavigata; quam multis post seculis Lusitani diversiore progressu feliciter cognoverunt mari ferme circumfluam. WESS.

43 1. *Μετὰ δὲ*] Postquam dixit, *οὕτω μὲν αὕτη ἐγνώσθη τὸ πρῶτον*, nempe *περίῤῥυτος ἐοῦσα*, in hunc modum pergit: *Μετὰ δὲ*, *Postea* (post illam Phoenicum navigationem) *Carthaginienses dicunt;* scilicet, *cognovisse se circumfluam esse Africam: nam* (hoc suo nomine, non Carthaginiensium verbis, adjicit Herodotus) *Sataspes quidem non circumnavigavit Africam, ad hoc licet missus.* SCHWEIG.

4. *τῷ οὔνομα Σολόεις*] *Σολόεντα ἄκραν* aut *Λιβυκὸν ἀκρωτήριον* Hanno et Scylax in Periplis, *πύματον Σολόεντα* Crinagoras in Epigrammate, de quo D'Orvillius ad Chariton. p. 424. et Reiskius in Anthol. p. 188. Ceterum memoria Posidonium decepit, ex Herodoto a Dario missos *τελέσαι τὸν περίπλουν* Africae asseverantem in Strabon. lib. II. p. 155 =98. Tale hic nihil. WESS.

5. *ἐσθῆτι φοινικηΐῃ*] *Vestitu e palmae cortice vel foliis confecto*, interprete Larchero.

6. *αἴτιον τόδε ἔλεγε*, *caussam hanc dicebat* Sataspes: hujus enim ad regem sermo. Caussam, quam Xerxi non probavit, dederunt venti, ex oriente ad constitutum isthic flantes, et navis praepedientes cursum ex probabili Marshami et Palmerii sententia. WESS.

Ib. Pro *Ξέρξης δέ οἱ οὐ συγγινώσκων*, collatis Vallae Latinis, *hunc Xerxes negans locutum vera*, Jo. le Febvre suspicabatur scribendum,
453 *Ξέρξης δὲ ὃν* (pro *αὐτὸν* vel *ἐκεῖνον*) *οὐ συγγινώσκων λέγειν ἀληθέα*: in juvene praesertim hujus seculi Gallo conatum laudo: *οἱ* minus in his commodum esse fatendum etiam illi, cui Herodoteus est exploratus usus verbi: *συγγνόντες ἀδικῆσαι*, *συγγνόντες ποιέειν σε δίκαια*, et similia dantur apud hunc plurima; a quibus illud distat lib. V. c. 91. *συγγινώσκομεν αὐτοῖσι ἡμῖν οὐ ποιήσασι ὀρθῶς*: in quibus etiam scribi potuisset *οὐ ποιήσαντες ὀρθῶς*, sub qua duplici structura idem significans adhibetur *συνειδέναι*. Diphili versus est: *Συνειδόθ᾽ αὑτῷ φαῦλα δια-*

πεπραγμένῳ. Quinctilian. Inst. Or. III. 6. *Non sustineo esse conscius mihi dissimulanti.* Sophocles: Ἦ δεινὸν ἆρ᾽ ἦν, ἡνίκ᾽ ἄν τις ἐσθλὸς ὢν Αὑτῷ συνειδῇ. Herodoteo verbo Lysias p. 164. συνέγνωσαν αὐτοὶ σφισιν ὡς ἠδικηκότες. VALCK. — At nec male dicitur quoque συγγινώσκειν τινὶ, *adsentiri alteri.* Sic quidem VII. 12. συγγνωσόμενός τοι, *qui tibi adsensurus est:* qua ex notione fluxit illa *ignoscendi.* SCHWEIG.

8. ἑκὼν ἐπιλήθομαι] In re simili, Herod. I. 51. τῶν τις Δελφῶν,— τοῦ ἐπιστάμενος τὸ οὔνομα οὐκ ἐπιμνήσομαι. II. 123. τῶν ἐγὼ εἰδὼς τὰ οὐνόματα οὐ γράφω. Similiter in sacris arcano silentio tegendis Pausan. II. p. 117. τὸν δὲ λόγον ἐπιστάμενος οὐ γράφω. lib. I. p. 71. λεγόμενον καὶ ἄλλον λόγον εἰδὼς ὑπερβήσομαι. VALCK. — Ut hîc, similiter III. 75. ἑκὼν ἐπελήθετο: et τῶν ἐντολέων μεμνημένος ἐπελανθάνετο III. 147. SCHWEIG.

44 1. ὃς βουλόμενος — οὗτος] Vid. Matthiae Gr. gr. §. 468.

Ib. Σκύλακα ἄνδρα Καρυανδέα] Superest hodieque Scylacis Caryandensis Περίπλους τῆς θαλάσσης τῆς οἰκουμένης Εὐρώπης, καὶ Ἀσίης καὶ Λυβίης: quod opus quidem juniori cuidam Scylaci Vossius et Dodwellus tribuunt; sed eidem prisco itineratori, quem Herodotus hîc nominat, post Fabricium Biblioth. Graec. IV. 2. 6. merito (ut videtur) vindicavit doctissimus De Sainte-Croix singulari commentatione in Actis Acad. Inscript. t. XLII. p. 350. et seqq. inserta. SCHWEIG. secutus fere Larcherum.

2. ἐκ Κασπατύρου τε πόλιος καὶ τῆς Πακτυϊκῆς γῆς] Situs urbis et regionis Pactyicae certo non potest finiri. Hecataei apud Steph. in Κασπάπυρος πόλις erat Γανδαρική. Gandarii in extimis Persarum locantur finibus, contermini Sogdis Bactriisque III. 91. VII. 66. Quo-
454 rum si Caspatyrus fuit, ab Indo, sicuti hic innuitur, afuisse non videtur. Excusari certe Dodwellus nequit, urbem Gangi adponens, ipsumque Herodoti Indum Dissert. de Scylace c. 1. et Gangem confundens. Amnium enim *solus Indus praeter Nilum*, ex priscorum sententia, *crocodilos alebat:* sic Noster, et, quem in examine Dissert. Dodwelli optime Jac. Gronovius excitavit, Arrianus Ἀναβ. VI. 1. cui testis accedere opportunus poterit Pausanias IV. 30. Jure propterea Gronovius pro Indo consistit. Nam Th. Hyde divinatio in Argumento c. 23. Relig. Veter. Persar. κατὰ ποταμὸν, quo secundo Scylax et comites in mare devenerunt, Hydaspem signare in Zaradrum influentem, qui se Indo, cujus ostia erant exploranda, miscet, dubiae admodum et fallacis est fidei. WESS. — De Caspatyro urbe et Pactyica regione consuli digna sunt quae commode collegit disputavitque Larcher in Indice Geographico ad Herodot. p. 102. et 401. seqq. ubi Rennelli etiam examinavit sententiam. Heeren in opere saepius laudato t. I. p. 389. et 405. urbem regionemque *Cabul* intelligit, Persiae finitimam; quem vero *Indum* fluvium hîc nominat Herodotus, *Gurcum* intelligit (hodie *Kameh*) ab occidente in Indum proprie nominatum influentem. SCHWEIG.

4. οὕτω καὶ τῆς Ἀσίης etc.] Bouherius Dissert. Herod. c. 18. p. 119. fini hujus periodi complura ex secuturis nectit, hunc in modum, ὅμοια παρεχομένη τῇ Λιβύῃ· καὶ οὐρίσματα αὐτῇ Νεῖλός τε ὁ Αἰγύπτιος—

τὰ *Κιμμέρια λέγουσι.* De Asia haec, quod verissimum, cuncta scribi: ubi nunc sunt, orationis nexum scindere et turbare, cui, istis in hunc locum migrantibus, apta copulatio et adhaesio. Mihi, tametsi Procopii aevo eadem, quae in msstis et editis, series, inventum non videtur inconcinnum. Wess. — Iterum iterumque relegenti mihi hunc locum perquam probabile videtur, sic scriptum oportuisse: *οὕτω καὶ τῆς Ἀσίης, πλὴν — ἀνίσχοντα, τὰ ἄλλα ἀνεύρηται ὁμοῖά περ ἐχομένη τῇ Λιβύῃ*: *ita Asiae — reliqua explorata sunt, pariter certe atque contigua Libya.* Nam, quod jam antea monuerat, (cap. 39. et 42.) *contiguam esse Asiae Libyam*, id statim c. 45. iterum urget, *unam esse continuam terram;* itaque nil caussae fuisse, cur tres, veluti distinctae et a se
455 invicem sejunctae, terrae statuerentur. Qua notione *παρεχομένη τῇ Λιβύῃ* Reizius scripserit, non habeo dicere. Quod autem ad ista verba (c. 45.) adtinet, *καὶ οὐρίσματα αὐτῇ* etc., quae cum extremis hujus capitis juncta Bouherius voluit; istud *αὐτῇ* non ad *Asiam* refertur, sed ad *universam terram*, quae quum *una atque continua* sit, (*γῆ μία ἐοῦσα*), mirum sibi videri ait Herodotus, *cur tribus nominibus illa distinguatur*, quasi *tres* essent *terrae*, *Nilo* et *Phasi* aut *Tanai fluviis disterminatae;* videturque hoc significare: quum tres, quae vulgo nominantur terrae partes, non sint interjecto mari usquequaque a se invicem sejunctae, debebat una continens universa terra censeri; sin majorum quorumdam fluminum cursus satis caussae est cur terra in partes divisa statuatur, multo plures quam tres partes fuisse numerandas. Schweig.

45 2. *Τάναϊν ποταμὸν τὸν Μαιήτην*] *Tanain Maeëtam* explicant ut *Phasin Colchum*, quod ex hoc Maeotarum tractu labatur. At discrepat caussa; Tanais influit in Maeotin paludem, longe supra eam lacu erumpens. Fuit olim, quae ejusdem Bouherii suspicio, *τὴν Μαιῆτιν*, seu verius *καὶ τὴν Μαιῆτιν*. Vallae Latina huc vergunt, et liquidissime Procopius Bell. Goth. IV. 6. Herodotea exscribens, *οἱ δὲ Τάναϊν ποταμὸν, καὶ Μαιῶτιν καὶ Πορθμ.* Qui cum *Μαιῶτιν* adpellat, suo utitur more, ut Ionico Noster. Vide c. 20. Wess. Potuit suo arbitratu Procopius, sicut et Valla, *Maeotidem paludem* hîc intelligere. At, quum in *τὸν Μαιήτην* consentiant libri, nihil profecto impedit quo minus intelligamus *Maeoticum fluvium* hîc dici *Tanaim*, (i. e. qui per Maeotarum fines decurrit) quemadmodum *Νεῖλος ὁ Αἰγύπτιος* nominatur, et *Φᾶσις ὁ Κόλχος*. Schweig.

Ib. *Πορθμήϊα τὰ Κιμμέρια*] De Porthmiis Cimmeriis vide supra c. 12. Wess.

3. *ἐπὶ Λιβύης — γυναικὸς αὐτόχθονος*] Jovis ex Epapho neptis Isocrati Laud. Busir. p. 223. Mox Eustathio in Asia, Promethei matre, Apollodorus Bibl. I. 2, 3. et Schol. Apollonii Rh. I. 444. adstipulantur. Herodoti alia sententia, quae et in Stephani Byz. *Ἀσία.* Est Eustathius in his paullo audacior, etiam *ἐπὶ Ἀσίεω, τοῦ Ἄτυος.* Fuit Manis filius Atys I. 94. quem praeter et Cotyn genuit, indice Etymol. in
456 *Ἀσίω*, et, cujus auctoritas excellentior, Dionysio Halic. lib. I. Ant. R. p. 21. Vide Vales. ad Nicol. Damasc. p. 68. Utique inprudenter in Eustathii partes Bouherius Diss. Herod. c. 5. transiit. Wess.

4. *ἐπὶ Ἀσίεω, τοῦ Κότυος, τοῦ Μάνεω*] Non alibi *Κότυος* fit apud

Herod. mentio; quod nomen, in antiqua ed. Vallae versionis omissum, primo quidem adspectu potius videtur Thracicum: Ἄτυς certo nomen est Lydiacum; praeter regem, sic Croesi filium nominat Herodotus, et patrem ditissimi illius Pythii, tempore Xerxis nobilitati. Accedit ad haec, Lydiaca narrantem Herodotum I. 94. (non sanequam ex Xantho Lydo, quod Galeus putabat; quippe qui οὔτε Τυῤῥηνὸν ὠνόμακεν οὐδαμοῦ τῆς γραφῆς, δυνάστην Λυδῶν, οὔτε ἀποικίαν Μηόνων εἰς Ἰταλίαν κατασχοῦσαν ἐπίσταται, teste Dionys. Halic.. Ant. Rom. I. p. 22, 15.) Herodotum, inquam, non ut hic Mani filium dare Κότυν, sed Ἄτυν: ἐπὶ Ἄτυος, τοῦ Μάνεω, βασιλῆος. Tandem Ἀσίεω, τοῦ Ἄτυος, hic legisse videtur Eustathius; cujus ista extant ad Dionysii Perieg. vs. 270. Ἡρόδοτος δέ φησι τὰ τρία τῆς γῆς τμήματα ἐπωνυμίας ἔχειν γυναικῶν. — Λυκόφρων δὲ οὐχ οὕτως, ἀλλὰ ἀπὸ Ἀσίεως τοῦ Ἄτυος καλεῖσθαί φησιν αὐτήν· ἀφ᾽ οὗ καὶ ἐν Σάρδεσι φυλή τις καλεῖται Ἀσία: imo καλεῖται Ἀσίας: sunt enim et postrema Herodoteis vicina: ἀπό τευ καὶ τὴν ἐν Σάρδισι φυλὴν κεκλῆσθαι Ἀσιάδα. Hoc minime cunctanter statuo, in his Eustathianis nomina Herodoti et Lycophronis esse transponenda: Herodotea sunt, quae tribuuntur Lycophroni; quae Herodoto, sunt sine dubio Lycophronis, quodque bene observavit accuratissimus editor ed. Thwaites, ab ipso Eustathio huic velut auctori contributa ad vs. 620., ubi legitur etiam ἀπὸ Ἀσίου, τοῦ Ἄτυος. Tandem pro Ἀσίεως scribendum ut apud Herod. Ἀσίεω. Forma vulgari dare quoque potuerat Ἀσίω: Asias enim, Ἀσίας, Ἀσίου, Ionice flectitur Ἀσίης, Ἀσίεω. Atque ob has forte rationes videri posset hoc in loco Herodoti nomen Κότυος in illud Ἄτυος convertendum. Ille tamen ego, qui toties in Herodoto levioribus de caussis forte suspicax perhibebor et novator, hic nihil novandum judico servandumque Κότυος nomen. Primum Asien Cotyis filium dictum veteribus legerat Eustath. in Iliad. β. p. 192, 51. τὸν μὲν Ἀσίαν Κότυος ἱστοροῦσιν υἱόν. Deinde multo plus
457 habet ponderis auctoritas Dionysii Halic. Ant. Rom. I. p. 21. scribentis, Τυῤῥηνὸν dici quintum a Jove; Jovis enim filium Manen primum istius fuisse regionis regem: τούτου δὲ γεννηθῆναι Κότυν· τῷ δὲ Κότυϊ δύο γενέσθαι παῖδας Ἀσίην καὶ Ἄτυν· ἐκ δὲ Ἄτυος Λυδὸν φῦναι καὶ Τυῤῥηνὸν, quorum hic cum colonis in Italiam abierit; ille manserit regni paterni haeres: de Atye, hujusque duobus filiis Lydo Tyrrhenoque paria scribit Strabo V. p. 335. c = 219. Utrumque dedit et Atyi filium Herodotus; solum quidem memorans duntaxat Τυρσηνὸν I. 94., sed et meminit Λυδοῦ τοῦ Ἄτυος I. 7. VII. 74., a quo Maeones traxerint Lydorum nomen. Xanthus Lydus, cui credendum potius in rebus patriis, quam Graecis recentioribus, Tyrrhenum prorsus ignorans, Ἄτυος παῖδας γενέσθαι λέγει Λυδὸν καὶ Τόῤῥηβον. Ut regionibus urbibusque dare possent conditores, nomina Graeci plurima sunt commenti. Valck. Confer Creuzeri Fragm. Veterum Historicor. p. 153. seq. Schweig.

Ib. ἀλλ᾽ οὐκ ἐπὶ τῆς Προμηθέος Ἀσίης] Ista quidem verba, si sunt, ut esse videbuntur, Herodoti, signis saltem tanquam παρενθήκη sunt a vicinis separanda. Haec sola si dedisset, per Asiam Promethei, filiam, uxorem, an matrem intellexisset, maneret incertum; sed

paulo superius uxorem dixit Promethei, quam cum aliis matrem habuit Lycophron, Cass. 1412. *Οὐ μὰν ὑπείξει γ' ἡ 'πιμηθέως τοκάς.* Schol. ἡ 'Ασία· 'Ασίας γὰρ καὶ 'Ιαπετοῦ Προμηθεὺς καὶ 'Επιμηθεύς. vid. Thwaites ad Eustath. l. c. et ad vs. 620. VALCK.

46 2. σοφίης πέρι] De Scytharum *sapientia* multi nimis praeclare: σοφίη *prudens* est *sollertia*, qualis lib. III. 127., qua semet bello temere lacessentes, veluti Cyrum, inpunitos haud dimittebant; quaque, si nolint inveniri, deprehendi nequeant, quod Dario usu venit. Alioqui barbari moribus omnique disciplina; bene Noster, τὰ μέν τοι ἄλλα οὐκ ἄγαμαι. WESS.

Ib. πάρεξ τοῦ Σκυθικοῦ ἔθνεος] Olim vocula mihi πάρεξ sic visa fuerat transponenda, ut legeretur: οὔτε ἄνδρα λόγιμον οἴδαμεν γενόμενον ἐκ τοῦ Σκυθικοῦ ἔθνεος πάρεξ 'Αναχάρσιος. Quum vero consideratius ad vulgata haec exigerem Eustathii ad Dionys. 669., ex Herodoto nar-
458 rantis ὅτι ὁ Εὔξεινος παρέχεται ἔθνη ἀμαθέστατα, καὶ ἐξ οὐδενὸς τῶν ἐντὸς τοῦ Πόντου ἀνὴρ ἐλλόγιμος λέγεται, πάρεξ τοῦ Σκυθικοῦ, ὅθεν ὁ 'Ανάχαρσις, coepi animadvertere nihil in istis esse quod mutari deberet. Si scripsisset, πάρεξ 'Αναχάρσιος, καὶ τοῦ Σκυθικοῦ ἔθνεος, figura hic obtineret, quam *Χιασμὸν* vocant Grammatici, multis explicitam Eustathio ad Hom. Iliad. γ'. 108. *Οἴσετε δ' ἄρν', ἕτερον λευκὸν, ἑτέρην δὲ μέλαιναν, Γῇ τε καὶ ἠελίῳ.* Ista nativam haberent perspicuitatem sic scripta: οἴσετε ἄρνε δύο, λευκὸν καὶ μέλαιναν, 'Ηλίῳ καὶ Γῇ, ut sua sibi singula subjiciantur velut ἐν τετραγώνῳ καταγραφῇ. Ad hanc normam Herod. hic primum duo ponit diversa; prius, οὔτε γὰρ ἔθνος τῶν ἐντὸς τοῦ Πόντου οὐδὲν ἔχομεν προβαλέσθαι σοφίης πέρι: alterum, οὔτε ἄνδρα λόγιμον οἴδαμεν λεγόμενον. Tum duo diversa sequuntur: prioris membri haec est exceptio, πάρεξ τοῦ Σκυθικοῦ ἔθνεος: haec, alterius, πάρεξ 'Αναχάρσιος. Sunt mihi similes ad manum aliorum structurae. Ceterum his Herodoti vexandis occasionem arripuerunt viri docti ex Ep. Pauli ad Coloss. III. 11. Primus, credo, Salmasius abusus est in Ossil. Ling. Hellen. p. 359., cui se primus opposuit, amicus et admirator viri maximi, Alex. Morus in notis ad Nov. Foed. p. 231. et seqq. VALCK.

5. ζῶντες μὴ ἀπ' ἀρότου] Qualia de veteribus Herod., de sui quoque temporis Scythis scribit Strabo VII. p. 460. c = 300. c. Justinus II. 2. *Hominibus inter se nulli fines: neque enim agrum exercent; nec domus illis ulla, aut tectum, aut sedes est, armenta et pecora semper pascentibus, et per incultas solitudines errare solitis: uxores liberosque secum in plaustris vehunt:* φερέοικοι ἐόντες Herodoto; saepe Straboni dicti Νομάδες καὶ 'Αμάξοικοι, Melae II. 1. ἁμαξόβιοι. Si Poëtae nomen sincere scriptum in Strabon. p. 463. c = 302. D. Hesiodus jam meminerat ἀπήναις οἰκί' ἐχόντων. Apud Philostr. Vit. Apoll. VII. 26., scribendum utique, οἰκίας ἐπὶ τῶν ἁμαξῶν πέπανται, *possident*, *habent*, pro πέπτανται. Saepius in verbo πεπᾶσθαι erravit Olearius, et p. 246. bonam lectionem perversa corrupit interpretatione. VALCK.

Ib. οἰκήματά τέ σφι ᾖ ἐπὶ ζευγέων] Φερέοικοι ἐόντες istis verbis explicatur liquidius. Mitto *multivagas* Scytharum *domos* ex Seneca, et
459 eorumdem *sutilem domum* apud Valer. Flaccum. Accommodatum Ae-

schyli Prometh. 708. *οἳ πλεκτὰς στέγας Πεδάρσιοι ναίουσ᾽ ἐπ᾽ εὐκύκλοις ὄχοις*, et praeter cetera Hippocratis Aër. Aq. et Loc. p. 291. *ἐνταῦθα καὶ οἱ Σκῦθαι διαιτεῦνται, Νομάδες δὲ καλεῦνται, ὅτι οὐκ ἔστι οἰκήματα, ἀλλ᾽ ἐν ἁμάξαις οἰκεῦσι*: quos currus graphice expingit deinde. WESS.

Ib. *κῶς οὐκ ἂν εἴησαν οὗτοι ἄμαχοι;*] Nullam nec in Europa neque in Asia gentem, *ἔθνος*, esse scribit Thucyd. II. 97. *ὅ τι δυνατὸν Σκύθαις ὁμογνωμονοῦσι πᾶσιν ἀντιστῆναι*. Herodoto non adeo videbantur invicti propter corporum vires hominumque multitudinem, quam propter mores atque instituta: hac mente Ephorus apud Strabon. VII. p. 463. 464=302. *ταῖς διαίταις εὐτελεῖς ὄντες καὶ οὐ χρηματισταὶ — πρὸς τοὺς ἐκτὸς ἄμαχοί εἰσι καὶ ἀνίκητοι, οὐδὲν ἔχοντες ὑπὲρ οὗ δουλεύσουσι*. Justin. II. 3. *Perpetuo ab alieno imperio aut intacti aut invicti mansere. — Gens et laboribus et bellis aspera; vires corporum immensae; nihil parare, quod amittere timeant.* De Cyro Darioque narratis Justino, quod ad rei summam attinet, satis concinit Herod.; quaeque de Sesostris in Europam usque narrantur expeditione, qui Scythas subegerit et Thraces, illa dubia satis fide nituntur. Vagi Scythae non poterant inveniri: hoc unum metuebat Mytilenaeus Coës apud Herod. IV. 97. VALCK.

47 2. *πεδιάς αὕτη, ποιώδης τε*] Hippocrates de Scytharum regione, *πεδιάς ἐστι καὶ λειμακώδης καὶ ψιλὴ καὶ ἔνυδρος μετρίως· ποταμοὶ γάρ εἰσι μεγάλοι, οἳ ἐξοχετεύουσι τὸ ὕδωρ ἐκ τῶν πεδίων*. Cujus *λειμακώδης* idem ac *ποιώδης*, Galeno explanante. Hesychius, *Λείμακες, νοτεροὶ καὶ ποιώδεις* (male antea *πιώδεις*) *τόποι*, spectans Euripid. Iph. Aul. 1544. *Λειμακέστεροι* in Suida nullo jure Kusterus mutat, quippe ex Coo sene apud Erotianum. Confer Sophoclem Philoct. 1449. Ego his non inmoror, *εὔυδρος* reliquens ob IX. 25. WESS.

4. *Ἴστρος μὲν πεντάστομος*] Paria Arrian. *Ἀναβ.* V. 3. et Scymnus. Nilus itidem *πεντάστομος* II. 10. Sed, quod huic evenit, ut minora et manu facta in censum ostia venirent, idem Istro: *tantum Nilo minor*, verba Melae II. 1, 56., *totidem quot ille ostiis, sed tribus tenuibus, re-*
460 *liquis navigabilibus, effluit.* Quod autem Vossius ad Melam II. 1, 26. *καὶ Γπάκαρις* reponit, non probo. Infra c. 55. et 56. scripti libri vulgatum stabiliunt. In Pomponio dissensus est; Plinii corruptus Pacyris II. 12. ad verum inclinat amnis nomen. WESS.

48 2. Oratio in hunc modum commodius distinguetur: *κατὰ τοιόνδε μέγιστος γέγονε· ποταμῶν καὶ ἄλλων ἐς αὐτὸν ἐκδιδόντων*, (sive *ἐσδιδόντων* malueris) *εἰσὶ δὲ οἵδε οἱ μέγαν αὐτὸν ποιοῦντες. Διὰ μέν γε τῆς Σκυθικῆς* etc. *Ob hoc Danubius maximus est:* (scilicet) *et alii in eum influunt amnes, et qui eum* (prae caeteris) *augent, hi sunt:* sive, *et hi, qui eum* (prae caeteris) *augent:* quos nempe continuo deinde recenset. *ποταμῶν καὶ ἄλλων — ἐκδιδόντων* idem valet ac *ποταμοὶ μὲν καὶ ἄλλοι ἐς αὐτὸν ἐκδιδόασι*: et ad illam *μὲν* particulam, in verbis his subintellectam, refertur ista *δὲ* quae consequitur, *εἰσὶ δὲ οἵδε*. SCHWEIG.

3. *Πόρατα*] Amnis *Πόρατα* in S. prave *Τώρατα*, nec Mela inde lib. I. 19, 87. *Toreatas*, quae Galei opinio, finxit: longe enim illi ab hoc fluvio. Nunc *Pruth.* Reliquorum titulos et cognomina, quibus nostro aevo adpellantur ista flumina, adscribere non vacat. Cupidi

exposita (non sine differitate tamen) videbunt a Stukio ad Arriani Peripl. p. 178., Bouherio Diss. Herod. p. 204. et Bayero Comment. Acad. Petropolit. t. I. pag. 409. WESS. — Locum hunc de *fluviis in Istrum influentibus* percommode tractavit Mannert. in Geogr. Graecor. et Romanor. t. IV. p. 72. seq. tum illum de reliquis Scythicis fluviis c. 51. et seqq. idem p. 74. seqq. et D'Anville in Commentatione Actis Acad. Reg. Inscript. t. XXXV. pag. 573. et seqq. inserta hoc titulo, *Examen critique d'Herodote sur ce qu'il rapporte de la Scythie.* SCHWEIG.

4. *πρὸς ἠῶ ῥέων*] Vide ad I. 202. notata. SCHWEIG.

9 2. *Νόης*] Solus, quod quidem reminiscor, amnem Valerius Flaccus memoravit; Alazonas tamen propius illi, quam situs gentis patitur, adjungens, VI. 100. *Hiberni qui terga Noae, gelidumque securi Eruit, et tota non audit Alazona ripa:* ubi Heinsius et Burmannus. WESS.

4. *Ἄλπις*] Alpis nomine sunt qui *Rhenum* a Nostro indigitari non sine veri specie existiment. SCHWEIG.

5. *πρὸς ἡλίου δυσμέων μετὰ Κύνητας*] Scripsit II. 33. de *Cynesiis*,
51 (qui non alii ac *Cynetes*, Stephano auctore,) *οἳ ἔσχατοι πρὸς δυσμέων οἰκέουσι.* Consimilia Herodorus, Nostri aemulus, *οἱ ἐπὶ τοῖς ἐσχάτοις οἰκοῦντες τὰ πρὸς δυσμέων Κύνητες ὀνομάζονται* apud Steph. in *Ἰβηρία.* Festo Avieno quoque *Populi Cynetum*, *Cyneticum jugum*, in *alte tumescenti ditis Europae extimo.* Celtae quidem, sicuti ad lib. II. 33. monstratum, extra Herculis columnas in ultima Europae vergebant, sed non *post Cynetas*, quod Vallae Latina dant: sic sibi et rei Herodotus pugnaret. *Μετὰ Κύνητας* vertendum *praeter Cynetas*, sive *exceptis* illis, quemadmodum Poëtae Odyss. λ'. 468. *μετ' ἀμύμονα Πηλείωνα*[1]. Vide nunc et mirare stolidam Georgii Carletoni confidentiam, *Κυνησίους* sive *Κύνητας* in Britanniae *Cantios* convertentis doctissimoque Cambdeno longa epistola obtrudentis, quae octogesima inter Camdenianas. Hi fructus nimii in patriam studii. WESS.

Ib. *ἐκ Κελτῶν*, *οἳ ἔσχατοι* etc.] De his hoc uno loco si tantum egisset Herodotus, cadere forsan posset in dubitationem, utrum hos, an Cynetas, ultimos Europae statuisset ad occidentem incolas. Celtas ultimos collocasse, multis nuper allaboravit ostendere vir erudit. in libello Gallice scripto, quo, praeter cetera, specimen exhibet errorum Lex. Geograph. Martinierii pag. 290. et seqq. atque in eadem fuisse videtur opinione Spanhem. in Callim. p. 436. Omissus Spanhemio alter Herodoti locus e II. 33., mea quidem sententia planissime monstrat, secundum Herodotum ultimos Cynetas, paene ultimos fuisse quos vocat *Κελτούς.* Illic agens de Istri fonte veluti profluentis *ἐκ Κελτῶν καὶ Πυρήνης πόλιος, οἱ δὲ Κελτοὶ*, inquit, *ὁμουρέουσι Κυνησίοισι* (hoc legit Steph. Byz. Noster et hic dare potuit *Κύνησι*, οἳ) *οἳ ἔσχατοι πρὸς δυσμέων οἰκέουσι τῶν ἐν Εὐρώπῃ κατοικημένων.* Vertit ista vir egregius: *Celtae — finitimi sunt Cynesiis, qui (qui Celtae,* non *qui Cynesii) ultimi* etc. mihi quidem ista vis videtur. Cynetes sunt ultimi;

1 Possis vero eadem notione Latinum *Ἴστρον post Istrum*, i. e. *excepto Istro*, post intelligere. Sic Noster infra c. 53. *μετὰ* SCHWEIG.

Celtae ultimi *μετὰ Κύνητας*, id est *exceptis Cynesiis*, vel *post Cynetas*, omnium primos in ultima Hesperia. Avienus in Ora Marit. 200., *ad-*
462 *jacent populi Cynetum; tum Cyneticum jugum, (Qua sideralis lucis inclinatio est,) Alte tumescens ditis Europae extimum, In belluosi vergit Oceani salum.* Docta dedit Is. Voss. ad Melae III. 1. 51. Veritatem adfirmat memorabilis, quem comparavit Wess. in Diss. Herod. p. 21., Herodori locus ap. Steph. Byz. in Ἰβηρίαι: quo Πρῶτον μὲν, ait, οἱ ἐπὶ τοῖς ἐσχάτοις (τῆς Ἰβηρίας) οἰκοῦντες τὰ πρὸς δυσμέων Κύνητες ὀνομάζονται· (ut hic apud Herod. *Κελτοὶ ἔσχατοι πρὸς ἡλίου δυσμέων μετὰ Κύνητας*·) ἀπ' ἐκείνων δὲ ἤδη πρὸς βορέαν ἰόντι Γλῆτες· μετὰ δὲ Ταρτήσιοι. Ex ejusdem Herodori lib. X. gestorum Herculis Stephano Γλῆτες memorantur, ἔθνος Ἰβηρικὸν μετὰ τοὺς Κύνητας. Tartessiorum vicini in Philippicis Theopompi eadem fuerant Γλητῶν adpellatione insigniti. Hinc liquet, Cynetas postremos Europae habitatores ad occidentem fuisse secundum Herodorum ac Herodotum. VALCK.

50 2. ἓν πρὸς ἓν συμβάλλειν] Ut saepius in talibus omittuntur verba, potuisset omitti συμβάλλειν. Additur, ut hic, a Phoenicide Comico apud Athen. XIV. pag. 652. E. Omittitur Thucydidi II. 97. οὐδ' ἐν τῇ Ἀσίᾳ ἔθνος, ἓν πρὸς ἕν: quo loco proxima respicit Herodoti. VALCK.

4. ὀλίγῳ τε μέζων τῆς etc.] Pleraque omnia flumina hibernis imbribus solent intumescere: in Istro diversum quid observat, quippe hieme, qualis quantusque est, manente: paullum tamen increscere, et pauciore illic coelesti aqua. Haec Scriptor. Elegans νιφετῷ δὲ πάντα χρᾶται explicuit Hesychius, Χρᾶται, μολύνεται, verissime: idem enim ac χραίνεται, *nive omnia inficiuntur* et *sordent*. Convenit Callimachi venator Epigr. XXXIII. Στίβῃ καὶ νιφετῷ κεχρημένος, *pruina et nive madidus coloratusque*. Nam κεχαρημένος Bentleii praeter inventum non habet cur recepto excellentius putetur. WESS. — Χρέεται, quod ex S. V. et pro olim vulgato χρᾶται recepi, videri potest ortum debere pruritui prisci alicujus librarii, Ionicas ubique formas Scriptori nostro obtrudere conantis: in communem quidem formam χρᾶται libri omnes III. 78. IV. 65. alibique consentiunt. Ita credi potest, hoc loco etiam Hesychium olim χρᾶται legisse, et huc spectasse interpretationem a Wesselingio laudatam. Nec tamen id satis certum: nec
463 usquam alibi, quod sciam, hoc verbo ista notione usus est Noster. Quare videndum, ne, quemadmodum ait ὕεται γὰρ ἡ γῆ αὕτη τοῦ χειμῶνος πάμπαν ὀλίγῳ, sic insequentia verba similiter in hunc modum accipi debeant, νιφετῷ δὲ πάντα (i. e. κατὰ πάντα) χρέεται αὕτη ἡ γῆ, *constanter nive utitur, nivem habet haec terra*, i. e. *constanter ibi nix obtinet.* Caeterum conf. quae et ab Hemsterh. et ab Ernest. ad Callimachi σποδιῇ κεχρημένος αἰθῇ Hymn. in Dian. 69. notata sunt. SCHW.

51 1. Amnis *Tyres* sive *Tyras*, [qui hodie *Dniester* sive *Danaster*,] aliis, uti Hesychio, Τύρις: hinc accolae (qui Τυρῆται, ut in S. esse debebant) Τυρῖται. Non neglexit hoc Stephanus. WESS.

52 1. Μήτηρ Ὑπανιος] Hinc Mela II. 1, 62. *Hypanis ex grandi palude oritur, quam* matrem *ejus accolae appellant:* et Eustath. in Dionys. vs. 1143. Similiter Herodotus IV. 86. Μαιῆτις, ait, καλέεται καὶ Μήτηρ τοῦ Πόντου. Dionys. Perieg. 165. καλέουσι δὲ Μητέρα Πόντου. Avie-

nus in Descript. Orb. 245. *Scytha — matrem ponti cognominat undam:* de Oceano idem in Ora Marit. 393., *hic parens nostri maris.* Plinius Hist. Nat. VI. 7. *Maeotin Temerinda* (Scythae vocant,) *quod significat* matrem *maris:* sua Dionysium et Melam Herodoto debere non recordabatur Loënsis Miscell. Epiphyll. VI. cap. 21. VALCK. Hypanin Graecis olim dictum constat amnem, qui hodie *Bog.* SCHWEIG.

2 *πικρὸς αἰνῶς*] Hesych. *Αἰνῶς, δεινῶς καὶ χαλεπῶς.* Apollon. Rh. III. 15. *ὑπερφίαλος πέλει αἰνῶς:* et 480. *ἀλλὰ μάλ᾽ αἰνῶς Δείδω.* Scriptor suum agnoscit, cum de Scythica regione *αἰνῶς ἀξύλου ἐούσης* post pauca c. 61. Bene ergo Galeus. De amne et amaro fonte Jornandes quaedam, sed inperite confusa, Rer. Getic. c. 5. *Danubius autem ortus grandi palude, quasi ex mari profunditur.* Melius paullo codices scripti, *Danaper*[m] et *quasi ex matre*, tum, *sed ubi fit Ponto vicinior, parvum fontem suscipit, cui ex Ampheo cognomen est.* Verius iidem *Exampheo.* Cetera lutulenta fluunt. Praeclare Vitruvius VIII. 3. WESS.

464 3. *ἐκδιδοῖ γὰρ ἐς αὐτὸν κρήνη πικρὴ*] Si firmant illam codices, postremam vocem non rejecerim. Dicitur *κρήνη οὕτω δή τι ἐοῦσα πικρὴ, ἣ, μεγάθεϊ σμικρὴ ἐοῦσα, κιρνᾷ τὸν Ὕπανιν, ἐόντα ποταμὸν ἐν ὀλίγοισι μέγαν.* Est qui uni litterae ἣ duas velit voces suppositas, *ὥστε αὕτη μεγάθεϊ:* unum si saltem *ὡς* posuisset, potuerat exemplis illud Herodoteis tueri ex I. 163. *προσφιλέες οὕτω δή τι — ὡς — ἐκέλευε.* IV. 184. *ὑψηλὸν οὕτω δή τι, — ὡς οὐκ οἷά τε εἶναι ἰδέσθαι.* Sed ut hîc, loquitur etiam alibi: III. 120. *νῆσον — ὧδε δή τι ἐοῦσαν εὐπετέα χειρωθῆναι, τὴν — ἔσχε.* IV. 28. *δυσχείμερος χώρη οὕτω δή τι ἐστί· ἔνθα — οὐ ποιήσεις*[n]. Nihil itaque novandum. Secundum Herod. *Fons* (Exampeus) *adeo erat amarus, ut, quum exiguus esset, Hypanin flumen in paucis magnum vitiaret amaritudinem suam miscendo:* sic acceperim hoc loco *τὸ κιρνᾷ* vel *κιρνῇ*, quod ipse explicat infra c. 81. *ἄποτον ποιέει.* Ex Herodoto plures meminerunt: unius ponam Melae verba ex II. 1. *Hypanis non longe a mari ex parvo fonte, cui Exampeo cognomen est, adeo amaras aquas accipit, ut ipse quoque jam sui dissimilis et non dulcis hinc defluat.* Herodotea contraxit Eustath. in Dionys. 1143. *κρήνη ἐκδιδωσιν εἰς αὐτὴν* (lege *αὐτὸν*) *οὕτω πικρὰ, ὥστε κιρνᾷ τὸν Ὕπανιν:* horum partem quaeque praecedunt sub Herodoti nomine profert Athen. II. p. 43. c. D. Rationem dat Pausan. IV. 35. cur de hoc fonte narrata memini debeant esse suspecta. Tandem de hoc fonte dicta c. 81., excitat Steph. Byz. voc. *Ὕπανις:* ubi *Μητρόδωρος* recte fuit in Herodotum conversus ab Holstenio: contra Herodotum suspicor in Metrodorum convertendum apud Diogen. Laërt. X. 34. ubi Democrito puero Xerxes praeceptores Persas dicitur reliquisse, ut ejus patri gratificaretur, *ἡνίκα ἐξενίσθη παρ᾽ αὐτοῦ, καθά φησι καὶ Ἡρόδοτος:* hic nihil de Democrito, ejusve patre; sed Metrodorus egerat etiam de Democrito, Epicuri sui doctore. VALCK.

m Sic scriptor ille Hypanin permutaverit cum Borysthene, cui quidem Hypanis haud procul a mari miscetur. SCHWEIG.

n Et passim alibi particulam *ὡς* vel *ὥστε*, quam praecedenti *οὕτω* aut *τοιόσδε* respondentem exspectasses, omittere solet Noster, asyndeton amans; veluti III. 12. I. 31. SCHWEIG.

53 1. *Βορυσθένης ἐστὶ πολυαρκέστατος* etc.] Quae de Borysthene[o] sequuntur Melam paene convertisse II. 1, 53. ab aliis monitum, et a
465 Cellario Geogr. Ant. II. 6, 10. Primum Borysthenes *νομάς τε καλλίστας καὶ ἐ . . . εστάτας κτήνεσι παρέχεται.* Mela, *alit lactissima pabula: εὐνομωδεστάτας*, quod dabant editi, recte rejecit Gronov. deditque e M. spectabilem sane lectionem *εὐκομιδεστάτας*: cui praetulit a se excogitatum Arnaldus *εὐδοκιμεστάτας* in Anim. p. 164. Veram nobis forte vocem dabunt codices. Perplacent interim Latina Vallae: *pascua praebens amoenissima, et accommodatissima pecoribus.* Reperit in Glossario veteri, quod mstum habuisse suspicor Vallam: *Accommodatissimum, ἐπιτηδειέστατον*: an et in Herodoteo suo codice legit *ἐπιτηδειεστάτας*? hoc equidem omnium judicarem accommodatissimum. Notus etiam ille flexus antiquus nominum: apud Herodotum occurrunt *σπουδαιέστερα* I. 8. et *ὑγιηρέστατοι* II. 77. *ἀμορφεστάτην* recte dedit Gronov. I. 196. Ex Alcmane nobis *ἡδυμέστατον* servavit Etymol. p. 420, 50. Inter alia hujus generis Democriteam habet formam *ἐπιτηδειέστατον* Eustath. ad Hom. Od. *β*'. 89. VALCK.

2. *διακριδὸν*] Hesychius, *Διακριδὸν, ἐν διακρίσει ἄριστος*, ex Homero, vere corrigentibus Kustero et Albertio. Diversius, *τοῦτο δὴ διακριδὸν Ζεὺς ἀνδράσι μέγιστον ὤπασεν κακὸν* Simonidis apud Stobaeum LXXI. p. 436. WESS.

Ib. *ῥέει τε καθαρὸς παρὰ θολεροῖσι*] Mela: *Turbidis aliis liquidissimus defluit; placidior quam ceteri, potarique pulcherrimus*: *πίνεσθαί τε ἥδιστός ἐστι*: hoc saepius aliis, *πίνειν. ἡδὺ πιεῖν ὕδωρ· οἶνος ἡδίων πιεῖν.* Ubi prostant et alia hinc excerpta, legitur apud Eustath. in Dionys. 311. *πίνεσθαι ἥδιστος, ῥέων καλὸς παρὰ θολεροῖς*: pro *καλὸς* scribendum *καθαρός*: hoc enim invenit apud Herodot. et opponi noverat *τοῖς θολεροῖς.* Araxis unum ostium *ῥέει διὰ καθαροῦ* I. 202. Ideo Borysthenes pisces alebat optimos. Pausan. IV. 34. *διάφοροι τὸ εἶδος μάλιστα ἰχθῦς ἀναθέουσιν ἐς τὸν Πάμισον, ἅτε ἐς ὕδωρ καθαρόν*: ubi mox meminit *ποταμῶν τῶν θολερωτέρων.* Quando componuntur *καθαρὸν ὕδωρ*, et *ἦθος καθαρὸν*, opponi solent *ἤθη τεταραγμένα καὶ θολερὰ*, velut apud Dion. Chrys. p. 402. D. et in Lysidis Epistola. Joann. Chrysostomus t. II. p. 448. A. *θολερὰ ῥεύματα* dixit, et *καθαρὰς πηγάς.* VALCK.

3. *ἅλες τε ἐπὶ τῷ στομ.*] Quod hinc didicerat, suo ipsius oculati
466 testis adfirmat indicio Dion. Chrys. init. Orat. Borystheniticae p. 437. *Κήτεά τε*, inquit Herodot. *μεγάλα ἀκανθα, τὰ Ἀντακαίους καλέουσι, παρέχεται ἐς ταρίχευσιν.* *Alit*, secundum Melam, *magnos pisces, quibus et optimus sapor et nulla ossa sunt*: comparat Salmas. in Solin. pag. 187. D. *Τάριχος Ἀντακαῖον* bis memorat Antiphanes Athenaei; [III. p. 118. d.] apud quem in Lyncei senario scribendum *Ὁ δ' Ἀντακαῖον μικρόν*[p]. Vid. ad Hesych. notata in *Ἀντακαῖοι.* VALCK.

Ib. *ἀντακαίους*] Sint-ne antacaei *husones*, egregie a comite Marsilio in opere Danubiali t. IV. p. 31. expicti, quaerunt naturae scrutatores. Culta super eo sunt Gesneri observata in Act. Soc. Latin.

[o] Hodierno *Danapri*, *Dnieper*. SCHWEIG.

[p] Apud Athen. IV. 8. pag. 132. a. ubi equidem a librorum scriptura non recedendum indicavi. SCHWEIG.

Jenens. vol. II. p. 20. Wess. — *Acipenseris* speciem alii intelligunt, et conf. Animadv. ad Athen. III. 118. d. Schweig.

4. *τεσσεράκοντα ἡμερέων*] Scymnum Chium et Pomponium Melam eumdem dierum numerum in suis Herodoti codicibus reperisse patet. Reizius vero in Praefat. ad suam Herodoti editionem p. xxi. et seq. ex professo hunc locum examinans, collato cap. 18. et 71. cum his quae hoc ipso capite mox subjiciuntur, colligit, non potuisse Herodotum h. l. *τεσσεράκοντα* scribere, sed consentaneum esse, ut eum intelligamus *τεσσερεσκαίδεκα* scriptum reliquisse: atque sic ante Reizium jam Bayerus, de situ Scythiae agens in Commentar. Acad. Petrop. t. I. p. 411. et Gatterer in Isagoge in Histor. univ. synchron. P. II. p. 188. corrigendum censuerant. Consentit Larcher in Adnot. ad hunc locum, emendationem tamen in contextum recipere non ausus. Mannerto, ut nimius numerus XL., sic justo minor numerus XIV. videtur, Geogr. Graec. et Rom. t. IV. p. 76. D'Anville, in Comment. Acad. Inscript. t. XXXV. p. 577. quod ad numerum dierum adtinet ab Herodoto editum nihil definire praesumens, satis habuit monuisse, ob cataractas navigationi obstantes, non ultra octoginta leucarum francicarum spatium a mari, computatis cunctis fluvii ambagibus, navigabilem Borysthenem esse. Schweig.

5. *τῶν γεωργῶν Σκυθέων*] Supra, *ἀροτήρων Σκυθέων*, *νομάδων Σκυθέων*, tum *οἱ γεωργοὶ Σκύθαι*: quae quidem deletum alterum articulum
467 adprobant. In numero *ἐπὶ δέκα ἡμερέων* aut hîc, aut c. 18., ubi *ἕνδεκα ἡμερέων*, menda haeret, cui nulla ex libris manu exaratis medicina. Fontes Borysthenis in Sendomirensi agro scaturire, Matth. Miechovius, Stanislaus Sarnicius, et alii docuerunt. Conf. Stukium ad Arrian. Peripl. Ponti p. 156., praetereaque Paul. Piasecium Chron. pag. 45. Wess. *Φαίνεται*, inquit, *ῥέων δι' ἐρήμου ἐς τῶν Γεωργῶν Σκυθέων τὴν χώρην*, qui juxta hunc fluvium *ἐπὶ δέκα ἡμερέων πλόον νέμονται*: supra IV. 18. memorantur aliquoties *οἱ Γεωργοὶ Σκύθαι*, quos Graeci, *Olbiopolitae*, adpellent *Borysthenidas*; ubi pro *δέκα ἡμερέων* legitur *ἡμερέων ἕνδεκα*. Nunquam Herodoto dicuntur nisi *οἱ Γεωργοὶ Σκύθαι*. C. 55. Hypacaris dicitur *διὰ μέσων τῶν Νομάδων Σκυθέων ῥέων*. Aliis similiter saepius opponuntur *οἱ Νομάδες Σκύθαι*, et *οἱ Γεωργοὶ*, *Nomades et Georgi*: sic enim vocandi sunt etiam Graecorum interpreti. Mela p. 125. *Panticapes Nomadas Georgosque disterminat.* P. 131. *vagi Nomades pecorum pabula sequuntur; atque ut illa durant, ita diu statum sedem agunt: colunt Georgi exercentque agros.* vid. Strabo VII. p. 478. c. et 479. b = 311. ubi Georgi *ἡμερώτεροί τε ἅμα καὶ πολιτικώτεροι νομίζονται εἶναι*. Valck. At iidem, *ἀροτῆρες*, c. 17. et 52. Schweig.

8. *Ἱππολέων ἄκρη*] *Hippolai promontorium.* Genuinam nominis formam *Hippoleo* Latina jam dederant Vallae, quae postea transiit in *Ἱππολέων*. Dionis Chrys. locus, Galeo citati, legitur p. 437. b. ubi *ἡ Ἱππολάου καλουμένη ἄκρα* dicitur esse *τῆς χώρας ὀξὺ καὶ στερεὸν ὥσπερ ἔμβολον, περὶ ὃ συμπίπτουσιν οἱ ποταμοί*: vocem posuit Herodoti, qui, *τὸ μεταξὺ*, inquit, *τῶν ποταμῶν τουτέων, ἐὸν ἔμβολον τῆς χώρης, Ἱππόλεω ἄκρη καλέεται*. Sequentia Dionis firmant *ἕλος* in vicinis restitutum in Wesselingii Diss. Herod. p. 99. Ut *Ἱππόλεως, εω*, occurrunt et

apud Herod. *Μενέλεως· Χαρίλεως· Ἀρκεσίλεως· Ἀναξίλεως*: sed, qui saepius est *ἀρχιρεὺς*, cur semel [II. 37.] *ἀρχιέρεως* diceretur? Valck.

Ib. *ἱρὸν Μητρὸς*] Multa pro *delubro Matris* ex religioso Scytharum cultu Gronovius, oblitus Olbiopolitas Graecae fuisse originis, patriaeque religionis tenaces: *ἱρὸν Δήμητρος* relinqui in sede potuerat. Vide c. 18., e quo *ἐπὶ τῷ Ὑπάνι* justius erit. Wess.

468 Ib. *ὑπὸ τῷ Ὑπάνι*] Versionis Vallae corrector [Gronov.] *ad Hypanin*; recte: sed tum scribi quoque debuit *ἐπὶ τῷ Ὑπάνι*: ut IV. 18. *οἱ οἰκέοντες ἐπὶ τῷ Ὑπάνι*. *Sub montem* habitantes *οἰκεῖν* dicuntur *ὑπ᾽ ὄρει*: *qui flumen accolunt*, *ἐπὶ ποταμῷ*, Herod. II. 108. apud quem in istum sensum occurrunt *ἐπὶ τῷ Ἴστρῳ· ἐπὶ ποταμῷ Ὀάρῳ· ἐπὶ τῷ Μαρσύῃ*. Ubique reperientur similia: vulgatum in Pausan. p. 483. *ὑπὸ τῷ Εὐρίπῳ*, *ἐπὶ τῷ Εὐρ.* corrigit Sylburg. Valck.

Ib. *τὰ ἀπὸ τουτέων τῶν ποταμῶν*] *ἀπὸ* idem fere hîc sonat ac si dixisset *τὰ περὶ τούτους τοὺς ποταμούς*. Similiter IV. 195. *τὰ ἀπὸ τῆς νήσου — οἰκότα ἐστὶ ἀληθείῃ*. Sic fere etiam VII. 195. *τὰ ἐβούλοντο πυθέσθαι ἀπὸ τῆς Ξέρξεω στρατιῆς*. Schweig.

54 1. *πέμπτος ποταμὸς ἄλλος*] Sic I. 197. *δεύτερος δὲ σοφίη ἄλλος σφι νόμος κατεστήκεε*. Aeschyl. Theb. 488. *τέταρτος ἄλλος — ξὺν βοῇ παρίσταται*. Sophocl. Antig. 1304. *δεύτερον ἄλλο κακόν*. Euripid. Suppl. 871. *τὸν δὲ δεύτερον λέγω Ἐτέοκλον ἄλλον χρηστότητ᾽ ἠσκηκότα*. Larcher.

Ib. *Παντικάπης*] Quem Panticapen hic memorat Herodotus, eum nullum esse, nec umquam fuisse, contendit D'Anville loco cit. p. 579. Etenim Samaram fluvium, quem Bayerus esse Panticapen Herodoti existimat, longe ultra Hylaeam ultraque cataractas in Borysthenem influere. Danvillium Mannertus sequitur. Commode vero Larcher in indice geographico monuit, fieri posse ut non nisi in indicando amnis illius cursu erraverit Herodotus. Caeterum ad ipsas doctorum virorum super hoc argumento disputationes lectorem remitto: neque nunc Hypacyrin, aut Gerrhum, aut Hyrgin sive Syrgin fluvios moror, cc. 55. 56. 57. memoratos, de quibus iidem laudati viri aliique geographi consuli possunt. Schweig.

58 2. *ἐπιχολωτάτη*] Ex Fabri *εὐχιλοτάτη* refingitur *ἐπιχιλωτάτη*. Poterat pari jure *ἐπιχυλοτάτη*, ob *νομὰς εὐχύλους*, *pascua succi plenissima*, in Clement. Alex. Paedag. I. p. 127. Ego vero addubito. Testatur, *ex inspectis animalium visceribus*, nam ut *ἀναγομένοισι*, *aliorsum abductis*, corrigatur, caussae nihil, prohibetque Suidas; testatur, inquam, *ex apertis* [*ἀνοιγομένοισι*] *potuisse de herbarum certa qualitate cognosci*.
469 *Succi plenissimae* si designarentur, earum virtus ac bonitas ex boum palearibus, armorum crassitudine ac pinguedine spectari, citra sectionem aut alias in terras circumvectionem, abunde poterat. An ergo *ἐπιχολωτάτη*, *bilis plenissima* et *ad eam generandam aptissima?* *Ἐπίχολος* habuit hanc notionem, translatam ad eos, quorum in pectore bilis intumescit: *ὀργαῖς ἐπιχόλους* Plutarch. dabit t. II. p. 129. Talis Sophista Philagrus *θερμότατος καὶ ἐπιχολώτατος* Philostrato, Vit. Sophist. II. 8. p. 578. Talis Pan, *πρᾷος τὴν ῥῖνα καὶ τὸ ἐπίχολον αὐτῆς λειαίνων*, Icon. II. p. 828. Insuper dubio vacat *herbas* hujus Ponticae orae *mire amaras* fuisse ex Ovidio, cujus ap. Portum versus: [*Tristitia*

per vacuos horrent absinthia campos. Et alibi: *Terraque de fructu, quam sit amara, docet.*] praeterea varias regiones admodum *biliosa* generasse animalia. Aristoteles in Naxo *Πάντα τὰ τετράποδα* tanta fellis copia instruit, *ὥστε ἐκπλήττεσθαι τοὺς θύοντας τῶν ξένων.* Hist. An. I. 17. p. 24. Atque haec efficiunt, ut Aldi et aliorum *ἐπιχολωτάτη* prorsus ne damnetur. Porti non dispar opinio, nec Reiskii olim in Miscell. Lipsiens., nunc *ἐπιχυλωτάτη* unice illi proba. WESS.

Ib. *ἐπιχυλωτάτη πασέων ποιέων*] In aliis est editis *ἐπιχολωτάτη*. T. Fabro tribuitur *εὐχιλωτάτη* a Gronovio, cui placet *ἐπιχυλωτάτη*. Neutrum admittit accuratior scribendi modus; cum in *χιλὸς* prima producatur, vox Fabro recte scribitur *εὐχιλοτάτη*, in Epist. I. p. 47. In Herodis Attici priori inscriptione versus est 24. *Ἤ ποίην χιλῷ εὐαλδέϊ χλωρὰ θέουσαν.* Est mihi ad manum ed. Herodoti Hervag. ad cujus oram vir doctus adscripsit, *ἐπιχυλοτάτη videtur omnino legendum.* Hoc rectum arbitror; aut, si quis ita mavelit, *εὐχυλοτάτη*, ut sic herbam dixerit, *quae succum optimum praeberet.* Vocem de oleribus aliisque fructibus medicus frequentat Siphnius Diphilus, cui opponuntur *εὐχυλότερος* et *κακοχυλότερος* apud Athen. II. p. 68. F., et corpori salubris malva dicitur *εὔχυλος*, p. 58. E. Proxima Herodoti, *ἀνοιγομένοισι δὲ τοῖσι κτήνεσί ἐστι σταθμώσασθαι ὅτι τοιοῦθ᾽ οὕτως ἔχει*, partim excitat Suidas in *Ἀνοίγει*, et *Ἀνοιγομένοις* interpretatur *σχιζομένοις*. De Socrate Alcibiades in Platonis Symp. p. 216. D. *τὸ σχῆμα*, inquit, *Σειληνῶδες ἔξωθεν περιβέβληται· — ἔνδοθεν δὲ ἀνοιχθεὶς πόσης, οἴεσθε, γέμει σωφροσύ-*
470 *νης;* quae ex aliis ejusdem Symp. locis sunt explicanda. VALCK. At sic non explicavit vir doctus, cur ad judicandum quam sint *εὔχυλοι herbae* in illo terrae tractu opus sit ut *aperiantur pecora.* Quare probabilior Wesselingii interpretatio; eoque magis, quod in primas vocabuli literas *ἐπιχ.* libri omnes consentiunt, nec vero ullo antiquitatis testimonio probari potest, vocabulum *ἐπίχυλος*, idem atque *εὔχυλος* sonans, in usu Graeci sermonis fuisse. SCHWEIG.

59 4. *Ζεὺς ὀρθότατα — καλέεται Παπαῖος*] Non aliam, opinor, ob rationem Jupiter videri potuit Herodoto Scythis *rectissime* dictus *Παπαῖος*, nisi quod crediderit hoc nomine Scythis etiam *patrem* fuisse designatum. Homereum illud de Deorum rege, *πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε*, philosophis etiam merito perplacuit, et Platoni, et, quos expressit Plato, Pythagoreis: Stobaei Diotogeni p. 332, 16. summus Deus dicitur *χραστὸς διὰ τὸ εὐεργετικός τε ἦμεν καὶ ἀγαθοδότας, ὅκως δὴ καὶ λέγεται ὑπὸ τῶ Ἰωνικῶ ποιητᾶ*, (sic Timaeo quoque Locro dicitur in fine libelli:) *ὥς κ᾽ εἴη πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε.* vid. ap. eumdem Sopater p. 312, 46. Dio Chrys. p. 556. C. Certe nondum articulate fantibus pueris Scythis sonus idem ac in Graecia primum excidit, utpote facillimus enunciatu, *απ, πα, παπα*, quibus syllabis *Patrem* a balbutientibus designari statuerunt ab ultima hominum memoria Graeci. Recte grammaticus Aristophanes tanquam ejusdem generis *προσφωνήσεις παιγνιωδεστέρας* consideravit voculas *ἄππα, πάππα, μάμμα, τέττα, ἄττα*, similesque apud Eustath. ad Iliad. *ρ'*. pag. 1159 = 1118. secundum quem ad Iliad. *ε'*. pag. 428 = 565. *pater* non tantum *Πάπας, Παπίας*,

Πάππας, sed et *Πᾶς* (imo *Πᾶ*) dicebatur, ut mater *Μᾶ*[q]. Non vulgaria, linguarumque origines vestigantibus utilia, notavit H. Steph. in App. de Dial. Att. pag. 223. et seqq. In Aeschyli Suppl. legitur 897, *μᾶ, γᾶ*: 901. *ὦ βᾶ γᾶς παῖ Ζεῦ*. Scripserat in ora libri sui Scaliger: *βᾶ, βασιλεὺς*, *ut μᾶ, μᾶτερ*. De veteri atque inde ducto recentiorum usu Pearsonus egit in Vind. Ignat. p. 345. Nonnulla dederat Wetsten. in Epist. Origenis ad Afric. Tandem ex Arriani docet Bithyniacis
471 Eustath. in Iliad. *ε'*. pag. 429, 1 = 565. Jovem Bithynis dictum *Πάπαν*: et ex his Herodoti, Scythis *Παπαῖον*. Attigere Spanhem. ad Callim. p. 129. Wess. in Diodor. III. 58. Valck.

Ib. *Παπαῖος*] Bithyni Jovem *Πάπαν* parili ratione invocarunt, Arriano ap. Eustath. auctore. *ΘΕΟΥ ΠΑΠΑΙΟΥ* in lapide Persico, modo valeat Cuperi (Epist. ad Lacrozium IX. p. 29.) suspicio. Convenit, qui Nostri in animo fuit, Homeri *Πάππας*. Nullum profecto *patris πραότερον ἀνθρώποις ὄνομα*, vere Sopater ap. Stobaeum: nullum tribui Deo excellentius et grandius potuit. Haud annumero, quod nobis Christianis quotidie ore teritur iteraturque. *ΠΑΤΡΙ ΑΜΜΩΝΙ*, si non fallit arae inscriptio, in Indis juxta amnem Hyphasidem, Philostr. Vit. Apoll. II. 43. Ex Livii Andronici Odyssea, *Pater noster Saturni filie*, servavit Priscianus VII. p. 741. Wess.

Ib. *Ἀργίμπασα*] Lapidum epigrammata et codicum numerus sic volunt. *ΑΡΤΙΜΠΑΣΑ* ex scripturae errore in Origene et Valla. Non repeto, quae Sopingius, Kusterus, Alberti ad Hesychium. Indicandae Schefferi hariolationes Upsaliae Antiq. c. 8. p. 98., quibus *Ἄρτι πᾶσα* sive *Ἄρτη πᾶσα* secatur, ut *tota terra* sit et Germanorum *Hertha*; et *Ἀπίη* fit *Παπίη*, quia Jupiter *Papaeus*, cujus uxor terra. Satis est indicium. In Scythico Neptuni titulo discordia amanuensium electionem moratur. *Θαγιμασάδας* arripi, ubi libitum fuerit, ex illo potest dissensu. Wess.

60 1. *περὶ πάντα τὰ ἱρὰ*] In Vallae Latinis *apud omnia templa*. Atqui nulla simulacra, nullas aras, neque templa Scythae, uti praescriptum, dedicabant, nisi uni Marti. *Ἱρὰ* non hic *fana*, sed *res sacrae sacrorumque ritus* sunt, qui iidem quotiescunque immolabant. Wess. Licet templa et aedes diis consecratas non habuerint Scythae, possis tamen haud incommode cum Larchero *τὰ ἱρὰ* hic *loca* intelligere *sacris faciundis destinata*. Schweig.

2. *σπάσας τὴν ἀρχὴν τοῦ στρόφου*] *Attracto capite loramenti*, recte nostras L. Bos interpretatur Obs. Crit. c. 2. Permutantur phrases, *σπάσαι τὸν χαλινὸν*, et *ἀνελκύσαι τὰς ἡνίας*. *Funis extremitas*, *τὸ ἄκρον τοῦ δεσμοῦ*, Herodoto est *ἀρχὴ τοῦ στρόφου*. Euripides Hippol. 772.
472 *Μουνυχίου δ' ἐπ' ἀκταῖς ἐκδήσαντο Πλεκτὰς πεισμάτων ἀρχάς*: *tortas funium extremitates* explicuit Marklandus apud Musgravium. *ἀρχὴν σχοινίου* dixit Diodor. Sic. I. p. 109, 71. *τὰς τῶν δεσμῶν ἀρχὰς*, Lucian. t. III. p. 83. Optimo S. S. interpreti Marklando non poterat omitti Lucaneum Act. Apost. X. 11., *coelo demissum instar lintei σκεῦος τέσσαρσιν ἀρχαῖς δεδεμένον*. Plato de Rep. X. p. 616. c. *κατὰ μέσον τὸ φῶς ἐκ*

q Cf. Valck. ad Adoniaz. p. 382. Schweig.

τοῦ οὐρανοῦ τὰ ἄκρα τῶν δεσμῶν αὐτοῦ τεταμένα. Ista Lucae dimiserunt intacta philologi: multa tamen saepe disputantur, de quibus nemo dubitat. VALCK.

Ib. βρόχῳ περὶ ὧν ἔβαλε] Nitet oratio Ionum consuetudine, qua περὶ ὧν ἔβαλε idem atque περιέβαλε, sicuti ἀπ' ὧν ἔβαψε ἑωϋτὸν II. 47. κατ' ὧν ἐπλάσατο τὴν κεφαλὴν cap. 85. et ἐξ ὧν εἷλον τὴν κοιλίην cap. 86. Plura Herodoti cultorem effugere nequeunt. Recte priscum περιῶν ἔβαλε eum in modum disjunxerunt Dion. Petavius, correcto quoque Vallae lapsu, ad Epiphanium p. 10., Pavius et Reiskius [r]. Jam οὔτε κατευξάμενος nollem a Galeo vulgato praelatum: precum facta ante mentio est; οὔτε καταρξάμενος subdit, quoniam Graecorum in victimis constantissimum τὸ κατάρξασθαι. Lege Kuster. ad Comici Av. 960. et Valck. in Eurip. Phoen. vs. 576. Redibit similis verborum confusio c. 103. WESS.

61 1. αἰνῶς ἀξύλου ἐούσης] Hinc Aelianus de Nat. An. XII. 34. Σκύθαι, ξύλων ἀπορίᾳ, ἅτινα ἂν καταθύσωσι, τοῖς αὐτῶν ὀστέοις ἕψουσι. Mela II. c. 1. sub fin. *Lignorum egentes, ignes ossibus alunt: ignes sacros* intelligit Is. Voss. ex Herodoto et Aeliano: conf. Salmas. in Solin. pag. 186. Ubi mox λέβητας memorat ἐπιχωρίους, μάλιστα Λεσβίοισι κρητῆρσι προσεικέλους: exspectabimus qui nos doceat, quales isti fuerint Λέσβιοι κρητῆρες, mihi etiam aliunde ignoti. In Athenaico quidem poculorum catalogo Λέσβιον etiam invenitur; sed, qua hunc usum adfirmat, auctoritas Hedyli, illa hac in re nulla est: vid. Casaub. Anim. XI. 11. VALCK. — Quod paullo ante ait ὧδέ σφι — ἐξεύρηται, alibi τοιόνδε pro ὧδε dicere adsuevit. SCHWEIG.

473 3. ἐς τὰς γαστέρας] Sunt in Aeliani Nat. An. XII. 34. hinc derivata. In pellibus coquendi morem Arabes Beduinos probasse Reiskius significavit; Scotos olim etiam Barnesius ad Euripid. Cyclop. 359., et hunc usque in diem Tartarorum plures Witsen in Tartariae Descript. pag. 659. WESS.

5. τῶν κρεῶν καὶ τῶν σπλάγχνων ἀπαρξάμενος etc.] *Carnium et viscerum prosicias deo oblatas ante se* (nescio an *in ignem*) *projicit.* conf. III. 24. Aliud est κατάρχεσθαι c. 60. quod fit priusquam mactatur victima; aliud nunc ἀπάρχεσθαι, mactata et cocta victima. SCHWEIG.

Ib. τἄλλα πρόβατα] Generale *quadrupedum* priscis nomen. Πρόβατα, πάντα τὰ τετράποδα Ἡρόδοτος Δ'. Scholiastes San-Germ., et Iliad. ξ. 124., Galenus in Hippocr. περὶ Ἄρθρ. p. 589., in Musis saepissime, ubi passim *oves* verterunt. WESS. Veteribus *quaeris pecora*, inter edendum etiam quatuor pedibus προβαίνοντα, πρόβατα dicebantur. Eam in rem haec etiam Herodoti advocat Eustathius in Odyss. κ'. pag. 384, 14 = 1649. et multa tradit, aliunde ignota, ex Aristophane Gramm. ad Iliad. λ'. p. 828 = 877. Herodotus VII. 171. λιμόν τε καὶ λοιμὸν γενέσθαι καὶ αὐτοῖσι καὶ τοῖσι προβάτοισι. Xenoph. Ἑλλ. VI. pag. 356, 29. χρήματα καὶ πρόβατα διηρπάκασι. vid. Foesii Oecon. Hippocr. voc. Πρόβατα, Spanhem. in Callim. Hymn. Apoll. 51. VALCK.

62 1. τῷ δὲ Ἄρηϊ ὧδε] Fuit Scythia in *praefecturas* descripta, quibus singulis suus νομάρχης c. 66. Hos per regionis tractus dispersa ἀρχήϊα

r Conf. Gregor. Dial. Ion. §. 47. et ibi Koen. SCHWEIG

erant et *sarmentorum strues*, mirae longitudinis et latitudinis, quarum neutram sollicito. Nonne tamen inconmodum et otiosum, *tribus stadiis congeriem istam*[s] *fuisse minorem*, adscribere? Quis tam alte eductum cumulum exspectare posset aut suspicari? Videtur omnino certus *pedum cubitorumve modus*, quo minorem illam exaggerationem scripserat, deficere. Sic Petavius ad Epiphan. p. 10. a quo non dissentio. Adde Reiskii de hac prodigiosa struice judicium Miscell. Lips. vol. VIII. p. 105. Wess. — Suspicari possis, ὕψος δὲ σταδίου ἔλασσον scripsisse Herodotum: sed et hoc incredibile, ad tantam fere altitu-
474 dinem evectam esse immensam illam struem, in terra potissimum quae ligno carebat. Schweig.

Ib. κατὰ νομοὺς] *Κατὰ νομοὺς* converti debet *in singulis nomis*, sive *praefecturis*. Sunt nobis multo quidem notiores νομοὶ, *praefecturae*, in quas divisa fuit Aegyptus; neque tamen dubito quin hic *Scythiae nomi* designentur. Ut in Aegypto nomi suos habebant praetores, quos Νομάρχας adpellant Graeci, sic se rem in Scythia habuisse vel ista demonstrant Herodoti cap. 66. Ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ ἑκάστου ὁ Νομάρχης ἕκαστος ἐν τῷ ἑωϋτοῦ (sic lego:) νομῷ κιρνᾷ κρητῆρα οἴνου, ἀπ᾽ οὗ πίνουσι τῶν Σκυθέων ὅσοις etc. Quae hic sequuntur φρυγάνων φάκελοι συννενέαται, sine scriptoris nomine leguntur in Etymologico M. p. 599, 23. parenti suo tributa ap. Eustath. ad Iliad. η'. p. 566, 17 = 689. ubi vocem φάκελοι litera onerat superflua. μέγαν φάκελον ξύλων dixit Eurip. Cycl. 241. *Fasces virgarum*, φακέλους ῥάβδων, Herod. IV. 67. φακέλους ὕλης ἀγρίας, Thucyd. ap. Ammon. in voc. Φάκελος. Valck.

4. ἀκινάκης] Qui *gladii* olim Scythis cultus, idem Hunnis. Ammianus lib. XXXI. 2. pag. 673. *Nec templum apud eos visitur aut delubrum —: sed gladius barbarico ritu humi figitur nudus, eumque ut Martem — colunt:* ubi docte et copiose Lindenbrog. et Vales. Id observo, καὶ δὴ καὶ τοιόσδ᾽ *acinaces*, quos *singulos* in regionibus depositos plus venerabantur quam ceteros suae nationis deos, monstrare. Quae, uti vera sunt, prohibent omnem verborum novationem. Wess.

Ib. ἀκινάκης] Martis bellive symbolum, Scythis cultum ensem nihil habebant causae cur riderent Graeculi Romanique, rudes lapides et ligna male dedolata pro deabus amplexantes; vide Luciani Jup. Trag. t. II. p. 690. Brodaei Miscell. V. 6. Melae verba dedit Salmas. in Solin. p. 188. Apud Suidam[t] ex Herod. profertur Ὠκινάκης, et τὸν ὠκινάκην. ὁ ἀκινάκης contrahi potuit in ὠ᾽κινάκης: qualia sunt et apud Nostrum plurima. Valck.

8. τὰ ἄλλα ἀπέρξαντες ἱρήϊα] Per sane tritum in Musis ἀπέργειν, usu longe diverso. H. Stephan. Thes. App. p. 484. „Ἀπέργω, ab ἔργω si-
475 „gnificante *facio*. Affertur ex Herodoto ἀπέρξαντες ἱερήϊα ἄλλα, pro „*ubi cetera sollemnia confecerint.*“ Amplius nihil. Neque ego prospicio, si menda desit, quae melior adsumi notio queat. Placuit Pauwio ex Steph. margine ἀπάρξαντες, quo ad ἐξάργματα veterum, cum particulae interfectorum corporibus desecabantur, relato, vertit, *et*

[s] H. e. *altitudinem istius congeriei.* SCHWEIG.

[t] Et Etymologum p. 48, 31. SCHWEIG.

dein alias victimas mutilantes abeunt: ad sententiam non male. Verum sermonis obstat consuetudo, qua ἀπαρξάμενοι τῶν ἱρηΐων lib. III. 24. IV. 62. Homer. Od. γ'. 446. Sunt et aliena ἐξάργματα, sicuti a Criticis explicantur ad Apoll. Rh. IV. 478. Equidem, si quid in voce maculae, ἀπαράξαντες h. e. ἀποκόψαντες, *amputantes* et *mutilantes*, praeferrem. Vid. Iliad. π'. 116. et hoc Synesii Provid. p. 118. B. Ἐφίσταται δέ τις Σκύθης τὴν κοπίδα σπασάμενος, ὡς ἀπαράξων τῆς ἀνθρώπου τὴν κεφαλήν. At ea hariolatio. Wess. — Non sollicitandum videtur ἀπέρξαντες, licet nunc longe diversa atque alias notione accipiendum hoc verbum. ἔρξα (sive a praes. ῥέζω, sive ἔρδω, sive potius ab inusitato ἔργω derives, unde praet. med. ἔοργα) vim habet praeteriti temporis verbi ἔρδω, et *feci* significat. Quare, ut θυσίας ἔρδειν est *sacra facere, victimas caedere*, I. 131. coll. 132. utque apud Hesychium Ἔρξον, θῦσον, legimus; sic ἀπέρξαντες τὰ ἱρήϊα (praepositione ἀπὸ in compositione verbi ea notione accepta, de qua ad II. 40. dictum) commode significabit *postquam caedendarum reliquarum victimarum finem fecerunt.* Schweig. secutus Coraium apud Larcher.

63 1. νομίζουσι] νομίζειν Nostro idem est atque χρῆσθαι, *uti:* et alias quidem cum accusativo casu aut cum infinitivo construitur, sed et cum dativo casu, ut φωνῇ νομίζουσι Σκυθικῇ, *sermone utuntur Scythico,* IV. 117. Schweig.

64 2. Scythicum institutum sic auctor inter Fragm. Pythagorea explicat p. 713. τοὶ δὲ Σκύθαι καλὸν νομίζοντι, ὃς ἄνδρα κανὼν, ἐκδείρας τὰν κεφαλὰν, τὸ μὲν κόμιον πρὸ τοῦ ἵππου φορεῖ. Cui scriptori κόμιον, qua forma προκόμιον alii, pars est pellis, capiti detractae, crinibus vestita, quae Nostro χειρόμακτρον, *mantile.* Wess. Ἀποσκυθίζειν, *pellem detrahere,* cum his comparat Salmas. in Solin. p. 827. Valck. Commode admovet Larcherus fragmentum ex Sophoclis Oenomao
476 apud Athen. p. 410. c. Σκυθιστὶ χειρόμακτρον ἐκκεκαρμένος. Hesychius partim a Toupio partim a Porsono emendatus, Σκυθιστὶ χειρόμακτρον: Οἱ Σκύθαι τῶν λαμβανομένων πολεμίων τὰς κεφαλὰς ἐκδέροντες, ἀντὶ χειρομάκτρων ἐχρῶντο.

65 2. πᾶν τὸ ἔνερθεν τῶν ὀφρύων] *Serra postquam absciderant quod infra supercilia, expurgabant capitis calvam:* ἐκκαθαίρει non spectat proxima, sed κεφαλὰς aut κεφαλήν. Barbaram consuetudinem (ad Hunnos, Langobardos, Avares, Bulgaros tramissam) habet Strabo lib. VII. p. 460 = 300. atque alii, de quibus c. 26. Wess.

4. προσεθήκαντο] προεθήκαντο venit in Abreschii conjecturam. Conveniret πένθος μέγα προεθήκαντο lib. VI. 21. nisi προσεθήκαντο plures illic schedae: par discordia in Thucydidis ἔχθραν οἱ προθεῖτο lib. VIII. 85. Laudo tamen. Wess.

66 2. ὄνειδος δέ σφι etc.] Mela fere convertit II. 1, 108. *Ut quisque plures interemerit, ita apud eos habetur eximius: ceterum expertem esse caedis inter opprobria vel maximum.* Qui plurimos interfecere, οὗτοι σύνδυο κύλικας ἔχοντες πίνουσι ὁμοῦ. Sequentia Melae verba tentat Salmas. in Solin. p. 192. seq. ad Herodotea accommodare, quibus *bibisse* dicuntur *duobus poculis junctis, quae combinata tenerent.* Ita loquebantur Graeci, dicentes σύνδυο, σύντρεις, σύμπεντε: neque enim cum cri-

ticorum infelicissimo Sam. Petito ad Legg. Att. p. 358. seq. sollicitarem Hyperidis verba apud Harpocrat. in *Συμμορία·* *σὺν πέντε καὶ ἓξ τριηραρχοῦντες.* Ego, inquit Demosth. contr. Mid. pag. 362. *ἐτριηράρχουν, ὅτε σύνδυο ἦμεν οἱ τριήραρχοι*, *quum bini communi sumtu triremem instruebamus.* *σύνδυο ἔδοξε χορηγεῖν*, archonte Callia, secundum Aristot. in Schol. ad Arist. Ran. 406. Machon Athenaei VIII. p. 337. D. *καὶ τοὺς θεοὺς φάσκουσιν οἰκεῖν σύνδυο.* Idem adhibent Plato t. III. p. 282. E. et Xenophon pag. 222, 2. *σύνδυο καὶ σύντρεις* est apud Lucian. t. III. p. 506. Jamblich. de Vit. Pyth. p. 82. *κατὰ δύο* et *κατὰ τρεῖς* adhibentur eodem sensu. VALCK. — *σύνδυο κύλικας ἔχοντες*, *juncta bina pocula habentes* interpretatus sum praeeuntibus doctis viris. Nunc, perpensis aliorum auctorum locis a Valck. citatis, nil aliud dixisse Noster videtur, nisi *bina pocula singuli habentes.* SCHWEIG.

67 1. *μαντεύονται ῥάβδοισι ἰτεΐνῃσι*] Non nescio, quid pro vetere *ἰτεΐῃσι*
477 adferri queat. Placet msstos duces sequi. Ligna *ἰτεΐνα* habet Theophrastus Hist. Plant. lib. V. c. 4. et alibi. Vaticinandi Scythicum hoc genus ex Herodoto attigit Schol. Nicandri Ther. 612. aliarum nationum *ῥαβδομαντείᾳ* non neglecta. Fuit enim plurimis per orientis occidentisque plagas similis divinatio. De Chaldaeis propheta Ezech. cap. XXI. 21. ubi Grotius erudite, et Pocockius Specim. Hist. Arab. p. 328. Adde quae Casaubon. in Strabon. lib. XV. p. 1065 = 733., Lindenbrogius ad Ammian. lib. XXXI. 2., et Bulengerus Divinat. lib. III. 26.; et nihil desiderabis amplius. WESS.

3. *καὶ οἱ ἀνδρόγυνοι*] *Enaries, qui sunt androgyni;* Valla: legit itaque, quod et H. Steph. animadvertit, *Ἐνάριες, οἱ καὶ ἀνδρόγυνοι:* atque ita cepit ista Tollius ad Longin. p. 163., ubi multis pertractat Longino visum *ἀμίμητον τὸ τοῦ Ἡροδότου, θήλειαν νοῦσον* I. 105. adpellantis, ut opinor, quod Faber et Boileavius putabant designari, nempe *τὰ γυναικεῖα*: sive *αἱμοῤῥοΐδας*, forsan velut in mulieribus *μηνιαίας*. Hoc statis temporibus recurrente fluxu debilitati fiebant *εὐνοῦχοι*, et *ἀνδρόγυνοι*, sive *ἡμιάῤῥενες*, et, ut in gripho veteri dicuntur, *ἄνδρες οὐκ ἄνδρες.* VALCK.

68 3. *διαλελαμμένος*] Schol. Aristoph. Eccl. 1082. *μέσος εἰλημμένος;* bene, sicuti c. 94. *Jusjurandum per solium regis* hinc abiit multorum in commentationes, etsi apud Scythas nullum. *Ἱστίην*, *Vestam, regiosque Lares*, in intimis regiae penetralibus coli solitos, dejerantes adpellabant. *Παρὰ πᾶσι σχεδὸν ἀνθρώποις ἐν πάσαις ταῖς οἰκίαις* sollemnis ea religio erat ap. Diodor. V. 68. Scythae Vestam inter numina locarant, *Ἱστίην τὴν Σκυθέων βασίλειαν* dictitantes infr. c. 127. Vallae Latinis error debetur. WESS.

5. *καταδήσωσι ἐπιορκῆσαι*] Athenis atque alibi quorumdam criminum in judicio convictos manebat *ὁ δεσμός.* Variis enumeratis, *ἅπασιν*, inquit Demosth. c. Timocr. p. 453., *οἱ μὲν ὑπάρχοντες νόμοι δεσμὸν προλέγουσιν. ὁ δὲ σὸς λελῦσθαι δίδωσιν.* Xenoph. *Ἀπομν.* I. p. 419, 3. *κατὰ νόμον ἐξεῖναι παρανοίας ἑλόντι καὶ τὸν πατέρα δῆσαι.* Vel ista sola monstrant, qua figura loquendi *καταδῆσαι* ponatur pro *καταδικάσαι*, *convictum condemnare:* sunt eximie judicis ista, *καταδικάσαι*, et *ἀπολῦσαι*, *absolvere.* Antiphon frequenter opponit *ἀπολῦσαι* et *καταλαβεῖν*,

p. 119, 34. p. 123, 43. 126, 37. *ἀπολύσιμον* et *καταλήψιμον*, 129, 1. Similiter apud Herodot. hic opponuntur, *ἢν μὲν καταδήσωσιν ἐπιορκῆσαι·— ἢν δὲ ἀπολύσωσι*: atque ita II. 174. *ὅσοι μὲν αὐτὸν — ἀπέλυσαν μὴ φῶρα εἶναι*, et *ὅσοι δέ μιν κατέδησαν φῶρα εἶναι.* VALCK.

69 1. *ἅμαξαν καμάρης*] An hinc, *Καμάρης, δέσμης*, Hesychianum? Hoc si illud fonte manavit, de insolentiore structura nulla amplius querela: apta erunt et nexa *πλήσωσι καμάρης φρυγάνων fasce cremiorum.* Haec Abreschius Dil. Thucyd. p. 243.; cui nullus refragarer, modo de vocis usu omnia essent liquida. *Καμάρας* in curribus novit Herodot. I. 199. et ex eo Pollux. *Καμαρωτὸν ἅρμα* Athenaeus IV. p. 139. F. Quo de curruum genere erudita plura Hemsterhusius ad Comici Plut. p. 369.; *ἁμάξης καμάρην* longe vulgato praeferens: Hesychii *καμάρα*, quae vera magni viri emendatio, *ἡ ἐπὶ τῆς ἁμάξης σκηνὴ* per hic accommodata. Equidem, si quid mutandum, huc irem; quamquam, ut quod sentio dicam, *καμάρης* vox, damnata a codicibus, irreptitia videtur. Mox *ἐμπεδήσαντες* probum, et *στομώσαντες* idem ac *φιμώσαντες*, *os obturantes*, sicuti ad supplicium trahendis solebat. Conf. Schottum ad Append. Prov. Vatic. p. 273. WESS.

Ib. *ἅμαξαν καμάρης*] Dabit forsan olim codex scriptus *ἁμάξης καμάρην*, quod placebat Hemsterhusio ad Schol. in Arist. Plut. p. 369. Quod vir clar. ex Hesychio *Καμάρης* hic interpretatur *δέσμης*, ut dici censeatur *ἅμαξα sarmentorum* impleta *fasciculis*; primum cuperem edoceri, quo modo *fascis sarmentorum* dici possit *καμάρη φρυγάνων*; unius Hesychii perexigua est in talibus auctoritas; deinde qualis fascis ille fuerit *ἁμαξοπλήθης*? *Sarmentorum fasces* Herodoto quoque sunt *φρυγάνων φάκελοι* c. 62. *φρυγάνων δέσμαι* Hesychio in *Ἀγκαλίδες*, ut alibi *δέσμαι δραγμάτων*. *δέσμας δικανικῶν λόγων* dixit Aristot. apud Dionys. Halic. t. II. p. 163. In proximis, *ἐμπεδήσαντες τοὺς μάντιας καὶ χέρας ὀπίσω δήσαντες*, variabunt forte codd.: utitur certe Valla eodem verbo, quo supra c. 60. in istis *ἐμπεποδισμένον τοὺς ἐμπροσθίους πόδας*. *Συμποδίσας* redditur *συνδήσας τοὺς πόδας* in Schol. ad Aristoph. Ran. v. 1560. *συμ-*
479 *ποδίσαντες χεῖράς τε καὶ πόδας καὶ κεφαλὴν*, Plato de Rep. X. p. 615. E. Sed Herodoteum est *ἐμπεδῆσαι*, pro *πέδαις ἐνδῆσαι*, *compedibus constringere.* VI. c. 23. Scythen Hippocrates *πεδήσας — ἐς Ἴνυκον πόλιν ἀπέπεμψε.* Homericum Aeschylus aliique adhibuere. VALCK.

70 1. *Ὅρκια δὲ ποιεῦνται Σκύθαι ὧδε*] Ubi de Scythis Mela II. 1, 112. *Sauciant se qui paciscuntur, exemtumque sanguinem ubi permiscuere degustant;* illustrat Is. Voss. barbaris gentibus usitatum morem, duo tractans Herodoti loca, hunc quidem altero felicius; nam docte corrigit in his, *τύψαντες ὀπέατι ἢ ἐπιταμόντες μαχαίρῃ σμικρὸν τοῦ σώματος*: sed minus bene interpretatur ista ex I. 74. *ἐπεὰν τοὺς βραχίονας ἐπιτάμωνται ἐς τὴν ὁμοχροιήν, τὸ αἷμα ἀναλείχουσι ἀλλήλων.* Verae interpretationis vocis *ὁμοχροιή* auctor est Mer. Casaubonus in Notis ad M. Antonini IX. 3.: *Postquam brachiorum summam cutem secuerunt, mutuum sanguinem delingunt:* ad haec nostrum ille locum commode comparat; sed ad Antonini sui *ἀψικάρδιον* aptius composuisset Theocritea ex Eid. I. 35. *τὰ δ' οὐ φρενὸς ἅπτεται αὐτᾶς.* Eurip. Hec. vs. 241. *οὐ γὰρ ἄκρας καρδίας ἔψαυσέ μου.* Lucian. Nigrino 36. *ἄκρον μὲν ἐπιλίγδην ἅπτε-*

ται, βαθεῖαν δὲ οὐκ ἐργάζεται πληγὴν· οὐδὲ ἅπτεται ταῦτα τῆς ὁμοχροίας. Quod illic τὴν ὁμοχροιὴν, *summam cutis superficiem*, hic vocat Herodotus σμικρὸν τοῦ σώματος: ad quem praeter Vossiana conferri possunt verba Posidonii ap. Athen. II. p. 45. F. VALCK.

Ib. τύψαντες ὑπέατι] Lucianum Toxar. c. 37. in ipsa re Nostro ferme consentire, praeter alios Hutchinson. ad Cyri Ἀναβ. p. 127. non oblitus fuit. WESS.

71 2. ἀνήσου] Si darent codd., formam restituerem ἀνήθου quibusvis usitatam, etiam poëtis, Alexidi, Eubulo, Theocrito, Moscho. Suos etiam mores dialecto saepe sequentes Lacones lenius tamen σ litterae ϑ supponebant; molles Iones non item, quantum memini, in talibus; nam ῥυσμὸς et similia diversi sunt generis. VALCK.

3. βραχίονας περιτάμνονται] In Scythico luctu *convulnerarunt et inciderunt brachia* ad sanguinem eliciendum. Vide VI. 59. WESS.

4. οἱ δέ σφι ἕπονται, ἐς τοὺς προτ. ἦλθ.] Plures novi, qui ad haec
480 adhaeserint; mihi non videntur obscura, neque adeo corrigenda. Scythae οἱ βασιλήϊοι, regum funera curantes, rite compositum cadaver curru devehebant ἐς ἄλλο ἔθνος. *Ad quos primum venissent, hi soli* τοὺς βασιληΐους *sequuti, cadaver per singulas gentes circumductum*, cum illis adeoque, *Gerrhos usque prosequebantur:* ταφαὶ τῶν βασιλήων ἐν Γέῤῥοισί εἰσι: leguntur ista paulo superius. VALCK.

6. ῥιψὶ] Vide lib. II. 96. et Dion. Chrys. Or. XIV. p. 219. ad haec Herodotea alludentem. Barbarus contumulandi mos, etsi Scythae, in sacra Christianorum transgressi, eum abdicarint, Theodoreto Or. ad Graec. IX. p. 129. teste, nondum plane in Tartariae Lithuaniaeque oris cessat. Vide Memor. Scyth. Bayeri Comment. Acad. Petrop. tom. III. p. 359. WESS.

72 2. Dabit equi tale spectaculum, ex ultima Tartaria transmissum, Witsen Descript. Tartar. p. 81. ostentaturque Leidae non dissimile in tabula. WESS.

5. ἐς τόρμον] Τόρμον Grammaticus reddit τρῆμα. Vide Wess. ad Diodor. II. 8. VALCK.

6. ἐπιστήσαντες] Sollicitari ἐπιστήσαντες non debet, quod proprie significat, *statuerunt contra, adversus, coram;* nempe ita *equites illos statuerunt, ut omnes sepulcrum respicerent:* ac possis cum Wess. intelligere ac si dixisset Herodotus, στήσαντες αὐτοὺς ἐπὶ τὸ σῆμα, quemadmodum VIII. 79. ait στὰς ἐπὶ τὸ συνέδριον, et καταστὰς ἐπ᾽ αὐτὰ (τὰ κοινὰ τῶν Βαβυλωνίων) III. 156. Sed ad ipsum verbum ἐπιστήσαντες facile etiam per se intelligitur τῷ σήματι aut ἐπὶ τὸ σῆμα, quum praesertim continuo adjiciat auctor κύκλῳ τὸ σῆμα, quod idem valet ac πέριξ τὸ σῆμα: nam, ut πέριξ, sic et κύκλῳ cum accusativo casu construitur. cf. IV. 180. scil. per ellipsin praepositionis περὶ, quemadmodum ἅμα cum dativo per ellipsin praepositionis σύν. SCHWEIG.

74 1. Ἔστι δέ σφι κάνναβις etc.] Antiquitus in his una vox alio forsan ordine fuerit atque ita collocata: Ἔστι δέ σφι κάνναβις αὐτομάτη φυομένη ἐν τῇ χώρῃ, — ταύτης (pro ταύτῃ) δὲ πολλῷ ὑπερφέρει ἡ κάνναβις αὕτη, ἡ καὶ σπειρομένη φύεται. Ad istam rationem opponuntur τὰ αὐτόματα φύεται, et τὰ σπειρόμενα φύεται, II. 94. Sequentia, καὶ ἐξ αὐτῆς

Θρήϊκες μὲν καὶ εἵματα ποιεῦνται τοῖσι λινέοισι ὁμοιότατα, attigit Hesych.
481 in *Κάνναβις*: — *ἔστι δὲ φυτόν τι λίνῳ ὅμοιον, ἐξ οὗ αἱ Θρᾷσσαι ἱμάτια ποιοῦσιν* [u]. In Herodoteis incommodum esse *μὲν* sensit Reiskius: vox forsan intercidit. Fac in antiqua scriptum membrana: *καὶ ἐξ αὐτῆς Θρήϊ (σσαι γυναικήϊον) κόσμον καὶ εἵματα ποιεῦνται*: facile vox *κόσμον* in *κες μὲν* potuit deflecti. Ex proximis, *οὐδ᾽ ἂν, ὅστις μὴ κάρτα τρίβων εἴη αὐτῆς, διαγνοίη, λίνου ἢ καννάβιός ἐστι*: novissima Pollux excitat VII. 72. Conf. Casaubon. ad Laërt. III. 63. VALCK.

Ib. *ταύτῃ δὲ πολλῷ*] Non placet *ταῦτα δὲ* S. Docetur, *cannabim catenus lino praestare, quod et crassior et major sit*, praetereaque *sponte proveniat et sata;* quae utique in lino discrepant. Hesychii verba, leviter prava, huc spectare, docti homines monuerunt. Confer et Valckenarii observationem ad II. 94. WESS. *ταύτῃ*, *hac parte*, *hactenus*, nil profecto opus est ut cum Valck. in *ταύτης* mutetur: immo, quo pacto in istius locum repositum hoc vir doctus voluerit, non exputo. SCHWEIG.

75 1. *πυρίῃ*] *Πυρίην caldarium* sive *tepidarium* Latini vocant, docente Casaubono ad Strabon. III. p. 232 = 154. c. *Fomentum* qui volet, cum eo facilis transactio. Amplior liš et difficultas in *ἀγάμενοι τῇ πυρίῃ ὠρύονται*, quorum ultimum arbitror macula verbum non esse adspersum. In *ἀγάμενοι* haesito; *ἀγαλλόμενοι delectati* si foret, in expedito et plano, ut equidem opinor, omnia. Memorat Dio Chrysost. Or. XXXII. p. 378. c. apud barbarorum nonnullos *μέθην γίνεσθαι πρᾳεῖαν δι᾽ ἀτμοῦ θυμιωμένων τινῶν*, *lenem nasci ebrietatem ex suffitu rerum quarundam:* tum *gaudere*, *ridentes exsurgere*, et omnia facere quae bene poti solent. Oratorem Scythas, qui laeti illo cannabis fomento et suffitu inconditum clamorem edebant, sive *βοῶσι ὠρυόμενοι*, uti III. 117. respexisse puto. Forte tamen *ἀγάμενοι*, *mirantes* et *stupentes*, sanitatis est indubiae, siquidem cannabis semen pollen et suffimen stuporem et ebrietatis effectus gignere apta sunt. In Perside ac India hanc ejus virtutem usu cognosci Kaempferus Amoenit. Exoticar. Fasc. III. p. 645. testificatur. Quare quae his cohaerent, *τοῦτό σφι ἀντὶ*
482 *λουτροῦ ἐστι*, superiora spectant et *τὴν ἀτμίδα*, Hesychiano *καννιβισθῆναι* explanata. WESS.

Ib. *ἀγάμενοι τῇ πυρίῃ ὠρύονται*] Variis postremum, nemini, quem noverim, suspectum fuit *ἀγάμενοι*. *Ἄγασθαι* tamen vel *ἀγασθῆναι*, valde frequentatum veteribus, illis vereor ut ista fuerit adhibitum structura. Ceteris receptum in his scribendi morem sequitur Herod. IV. 46. *τὰ μέν τοι ἄλλα οὐκ ἄγαμαι.* VI. 76. *ἄγασθαι μὲν ἔφη τοῦ Ἐρασίνου, οὐ προδιδόντος τοὺς πολιήτας.* Verbum *ὠρύονται* diversimode corrigunt. Quando vera vel adinventa, vel adfirmata fuerit lectio, mea cum reliquis refutari poterit conjectura corrigentis *ῥύπτονται*, *se abstergunt:* hoc, me judice, responderet verbo *καθαίρονται*, posito c. 74. *θάψαντες δὲ οἱ Σκύθαι καθαίρονται τρόπῳ τοιῷδε*: istum, quo funere polluti se purgarent, modum, huc usque exposuit; tandem reliquis subjecisse videtur Herod. hujus ferme sententiae participium, . . . *μενοι τῇ πυρίῃ ῥύπτον-*

u Addit: *Ἡρόδοτος. τοῦτο σπέρμα θυμιῶσιν.* cf. cap. 75. init. SCHWEIG.

ται, *istius vaporis fomento sudantes sudorem et sordes abstergunt;* atque ita tanquam in cella sudatoria καθαίρονται, sicca veluti sudatione. τοῦτό σφι, addit Herodotus, ἀντὶ λουτροῦ ἐστι· οὐ γὰρ δὴ λοῦνται ὕδατι τὸ παράπαν τὸ σῶμα. Hoc itaque fuerit, quod nescio quis dixerit Καναβισθῆναι. Hesychius in Κάνναβις, Herodoti facta mentione, ista scribit: Κανναβισθῆναι, πρὸς τὴν κάνναβιν ἐξιδρῶσαι καὶ πυριασθῆναι. Postremum illud de Graecorum etiam adhibebatur πυριάσεσι. Secundum Palaeph. π. Ἀπιστ. c. 44. quae πυρίας usum prima introduxit, Medea senes ἐπυρία, suisque saepe fomentis vegetabat; sed Pelias πυριώμενος ἀπέθανε: prout illa codex exhibet scriptus. Daedalus qualis σπηλαίου Selinusiis fuerit architectus docet Diodor. Sic. IV, 78. in quo, naturalis ignis vapore commodum introducto, fecerit utentes illo ἐξιδροῦν λεληθότως. Timaeus Athenaei XII. p. 519. E. apud Sybaritas cellas in usu fuisse scribit sudatorias, ἐν αἷς κατακείμενοι ἐπυριῶντο. VALCK. At, cur sollicitaretur verbum ὠρύονται, nulla prorsus caussa fuisse videtur. Et de ἀγάμενοι quoque cessare dubitatio debet: nec enim cum secundo solum aut quarto casu construitur hoc verbum, sed et cum tertio; ut apud Xenoph. Cyrop. II. 4, 9., et apud Platonem in Sympos. p. 318. Conf. Zeune ad Xenoph. l. c. et quem is laudat
483 Ruhnken. ad Timaei Lexic. p. 8. seq. Quod si cui minus h. l. satis facit usitatior notio *mirandi, probandi, laudandi;* indicabit huic Ruhnkenius ibid. Philonis locum, ubi idem verbum ἄγασθαι ἐπί τινι cognati verbi ἀγάλλεσθαι notione, *laetandi exultandique*, usurpatur. SCHWEIG.

2. κατασώχουσι] Glossator Σώχουσι, τρίβουσι, et Suidas ex eo, nimis licenter, ut solet saepe. Nicander Ther. 696. Σῶχε διακνήστι; ubi Critici διάσωχε καὶ τρίβε τῇ κνήστιδι εἰς μικρὰ, et paullo ante ἀνάσωχε τῇ κνήστιδι: adde vers. 590. H. Stephano, merito mirante Abreschio, κατασώχω suspectum fuit. WESS.

76 2. Τοῦτο μὲν γὰρ Ἀνάχαρσις etc.] Τοῦτο μὲν, ob copiosiorem narrationem, non habet suum τοῦτο δὲ, quo et caruit lib. II. 99. et in Plutarchi Consolat. p. 115. c. WESS. — Isti Τοῦτο δὲ respondent illa, Πολλοῖσι δὲ κάρτα ἔτεσι ὕστερον etc. initio cap. 78. SCHWEIG.

Ib. ἐς Κύζικον, καὶ, εὗρε γὰρ etc.] Interpunxi post καὶ, serie rerum expostulante. Confer Abresch. Diluc. Thucyd. p. 373.[x] Matris Idaeae cultum, ni fallunt Cyziceni et poëtae, Cyzici Argonautae instituerunt, apud Strabon. lib. I. p. 76 = 45. Legi dignus est Comes Caylus, *Recueil d' Antiquit.* t. II. p. 199. WESS.

3. τύμπανόν τε ἔχων] Inspice Apollon. Rhod. I. 1138. Sequens ἐκδησάμενος praeclare H. Valesius ad Fragm. Polybii p. 36. et Gronovius exposuerunt[y]. Nihil tamen accommodatius Clementis Alex. Protrept. p. 20. conplusculis illis, sed mire opportunis: Πολλὰ ἀγαθὰ γένοιτο τῷ τῶν Σκύθων βασιλεῖ, ὅστις ποτὲ ἦν. Ἀνάχαρσιν οὗτος, sic vere Berglerus, τὸν πολίτην τὸν ἑαυτοῦ, τὴν παρὰ Κυζικηνοῖς μητρὸς τῶν θεῶν τελετὴν ἀπομιμούμενον — τύμπανόν τε ἐπικτυποῦντα καὶ κύμβαλον ἐπηχοῦντα, καὶ τοῦ τραχήλου τινὰ, οἷα Μηναγύρτην, ἐξηρτημένον, κατετόξευσεν. WESS.

x Et quae ad Herodot. I. 24, 17. notata sunt. SCHWEIG.

y Vide Polyb. nostrum lib. XXII. 20. cum Adnott. t. VII. p. 469. seq. SCHWEIG.

6. *Ἰδανθύρσου*] Scythicum nomen, etsi Gronovius ad Arrian. Indic. c. 5. aliud decreverit, videtur, modo in barbaricis valeat consen-
4 sus, plurium auctoritate sic pingendum, etiam c. 127. *Ἰδάνθυρσος* certe Straboni et Plutarcho, nonnunquam *Ἰδάθυρσος*, Clementi *Ἰδανθούρας*, quo de Salmas. in Solin. p. 594. non bene. Wess.

7. *εἰ ὦν ταύτης —, ἴστω ὑπὸ τοῦ ἀδελφεοῦ ἀποθανών.*] Formulam expressit, ut Herodotea amat, Pausanias I. 6. *εἰ δὲ ὁ Πτολεμαῖος οὗτος —, ἴστω τὸ ἐπιμανὲς κεκτημένος.* Optime Gronovius *ὑπὸ τοῦ ἀδελφεοῦ* [z]. Periit enim Anacharsis manu fratris, patruus Idanthyrsi. Idem monuerat Stanleius Histor. Philosoph. Atque ad haec vellem animum advertissent editores Histor. Catholicae t. V. p. 124. ubi Stephanicam secuti editionem mira comminiscuntur. Wess.

7 2. *πέπαισται*] *Παίζειν*, qui per jocum quid produnt, vidimus lib. II. 28. Sunt varia in Platone (Phaedr. p. 278. B.) Plutarcho (Symp. p. 740. A.) et aliis, quae stabiliendo verbo prosunt; *ἄλλως* sollicitatum nollem: idem esse ac *μάτην* docuit Perizonius ad Aeliani Var. lib. II. 13. Wess. quem v. in Dissert. p. 71.

Ib. *ἄλλως πέπαισται ὑπ' αὐτῶν*] Galeum miror, cur *ἄλλως* voluerit in *ὅλως* mutatum. *Ἄλλως* pro *μάτην* quibusvis ferme fuit in usu, non veteribus tantum, quorum loca Ruhnken. exposuit in Tim. pag. 144 = 199. sed et Judaeis Hellenistis. Ubi Symmachus dedit *διακενῆς*, interpres Alex. Jobi XI. 12. habet *ἄλλως. κατὰ ἀλήθειαν* et *ἄλλως* opponuntur in IV Maccab. V. 18. Vulgatum a Schotto in App. Vatic. Prov. I. 3. *Ἄδεις ἔχων* significare non potuit *μάτην λέγεις καὶ ληρεῖς.* Praefigatur vox *Ἄλλως*, *Ἄλλως ᾄδεις ἔχων* purus putus est Atticismus, qualis in *ληρεῖς ἔχων* similibusque obtinet: ejus loco *Ἄλλως ᾄδεις* est apud Zenobium. In Scholiis ad Aristoph. Eq. 436. scripserim: *ἵνα ὁ λόγος αὐτῷ πίστεως ἔχεσθαι δοκῇ, καὶ μὴ ἄλλως τῆς τοῦ Κλέωνος διαβολῆς λελέχθαι χάριν.* Vulgantur ista: *καὶ μὴ μάτην, ἀλλ' ὡς περὶ τῆς τ. Κ.* Ex alio cod. ad *ἄλλως*, *μάτην*: ad *χάριν*, *περὶ*, tanquam diversas lectiones, ni fallor, adscripserant. Valck. *πέπλασται* retinet Toupius Emend. t. II. p. 498. locumque vertit, *Verum haec historia est purum putum Graecorum figmentum*, approbante Larchero.

8 2. *Ἰστριηνῆς*] Urbs *Ἰστρία* Arriano, cives *Ἰστριανοὶ* Diodoro, lib.
5 XIX. 73. *Ἰστρίη* Ionibus, inde *Ἰστριηνοὶ* ap. Steph. Byz. [voc. *Ἴστρος.*] et supra II. 33. tum *ΙΣΤΡΙΗΝΩΝ* numi apud Vaillantium. Wess.

7. *ἐν Βορυσθένεϊ*] Quia *Βορυσθενεϊτέων ἄστυ* et *Βορυσθενεϊτέων πόλις*, et c. 53. *ἐπὶ τῷ Ὑπάνι Βορυσθενεῖται κατοίκηνται*, malebat vir doctus *ἐν Βορυσθενεΐταις*, nec confidenter tamen: nihil vulgato verius. Urbs amni Borystheni erat *ὁμώνυμος* ap. Strabon. VII. p. 470 = 306. et Stephan. Hinc cap. 24. *τῶν ἐκ Βορυσθένεός τε ἐμπορίου καὶ τῶν ἄλλων.* Wess. Eadem *Olbiopolis* et *Olbia* IV. 18. Schweig.

Ib. *γυναῖκα ἔγημε ἐς αὐτά*] Plenius, *ἔγημε καὶ ἠγάγετο ἐς αὐτά*: ut IX. 107. *καὶ ἠγάγετο ἐς ἑωυτοῦ.* Lysias de Caed. Eratosthen. c. 2. *ἔδοξέ μοι γῆμαι καὶ γυναῖκα ἠγαγόμην εἰς τὴν οἰκίαν.* Quales in omni sermone ellipses obviae. Wess.

z Conf. Laërt. I. 102. SCHWEIG.

Ib. καὶ γυναῖκα ἔγημε ἐς αὐτὰ] Scil. *et quam illic sumsit uxorem, in istas aedes deduxit.* Inscriptionum Herodis Attici, quas Salmas. illuminavit, secundae vs. 5. de Regilla dicitur Romana puella: Ἤματο δ' ἐς Μαραθῶνα: quod ita vir summus interpretatur, ut ad minuta talia non satis attendisse videatur. Significant ista: *in agrum Marathonium,* seu *Marathona venit, ut ibi nuberet* Herodi. Mulier γήμασθαι, vir dicitur γῆμαι. De Scyle Herodotus: οἰκία τε ἐδείματο ἐν Βορυσθένεϊ, (tentari non debuerat:) καὶ γυναῖκα ἔγημε ἐς αὐτὰ ἐπιχωρίην: *aedes sibi curavit in urbe construi Borysthenide, atque in istas aedes uxorem duxit indigenam.* Ἄγεσθαι γυναῖκα quum idem vulgo notaret ac γαμεῖν, novator Herodotus γαμεῖν ἐς οἰκία γυναῖκα dixit, quoniam plena phrasi dicebant et Graeci, *domum uxorem ducere,* ἄγεσθαι εἰς οἶκον. Lysias p. 4. γυναῖκα ἠγαγόμην εἰς τὴν οἰκίαν. Pausanias IV. pag. 362. Φιλάμμωνα γὰρ οὐκ ἐθέλειν ἐς τὸν οἶκον αὐτὴν ἄγεσθαι. Theodectes Trag. Stobaei pag. 422, 37., Ὅταν γὰρ ἄλοχον εἰς δόμους ἄγῃ πόσις: illud ἄγῃ magistris minus Atticum videretur; et est certe multo minus usitatum ἄγειν γυναῖκα, quam ἄγεσθαι, quod et vulgaris usus fuisse docet Eustath. ad Iliad. ξ. p. 969 = 954, 35. frequentatum Pausaniae, cui pro ἀνάγεσθαι restituit ἄγεσθαι Abresch. VII. p. 571. sicuti X. p. 870., pro ἡγούμενος οὐκ
486 ἐπὶ ἀμείνονι τῷ δαίμονι, vir amicissimus primum ἀγόμενος corrigebat, deinde dedit ἡγμένος. Scribi quoque potuit ἀγαγόμενος, illic ἀγαγέσθαι, ut in Epigramm. IX. p. 731. Ἀμφιτρύων ὅτ' ἔμελλ' ἀγαγέσθαι δεῦρο γυναῖκα. VALCK.

79 1. Διονύσῳ βακχείῳ τελεσθῆναι] Titulus Dionysi hîc et deinceps βάκχειος, estque adeo *Dionyso Bacchio initiari.* Θεὸς βάκχειος Sophocl. Oed. Tyr. 1124., δεσπότης βάκχειος, tum βάκχειος et βάκχιος in Euripid. Cycl. vs. 9. 38. etc. Plura Kusterus ad Comici Thesmoph. 997. WESS.

3. Θεὸν ἐξευρίσκειν τοῦτον, ὅστις etc.] Valla vertit τοῦτο, ὅ τι μαίνεσθαι etc. refragantibus msstis. Scythae, *non esse rationi consentaneum deum excogitare, qui homines in furorem agat,* innuebant: τοῦτον ἐξευρίσκειν θεὸν, ὅστις μαίνεσθαι etc. Bene poëta de Cupidine, Τίς θεὸν εἶπεν ἔρωτα; θεοῦ κακὸν οὐδὲν ὁρῶμεν Ἔργον. Florileg. I. 27. WESS.

4. ἐπρήστευσε — πρὸς τοὺς Σκύθας] Nihil nos juvat illud ἐπρήστευσε ex M. positum pro διεπρήστευσε. Varia viri docti excogitarunt: διεπρέσβευσε, διεδρήστευσε, διεπρήκτευσε: quorum primum, Galei, sententiam praebet minus accommodam; reliqua carent auctoritate: διέπρησσε vel διέδρη potuerant exemplis firmari. Pro διεπρήστευσε praebet S. διεπίστευσε. Si quis daret διέπεσε, vel διέπιπτε τῶν τις Βορυσθενεϊτέων πρὸς τοὺς Σκύθας, hoc reliquis omnibus anteponerem: debuit enim, dum portis occlusis sacris rex Graecanicis operaretur, insciis custodibus urbe delator *elabi:* hoc Xenophonti saepius est διαπεσεῖν. Eadem, qua hic poneretur, structura, Ἑλλ. IV. p. 304, 14., διαπεσεῖν βουλόμενοι πρὸς τοὺς ἑαυτῶν: mox: παρέντι τοὺς διαπίπτοντας: quae, totidem literis scripta cum vicinis leguntur in Agesil. Encom. p. 35, 36. ed. Hutchins: rursus Ἑλλ. III. p. 285, 14. ἀπεχώρησαν, ἐν τῇ μάχῃ διαπεσόντες, ἀμελησάντων τῶν Βιθυνῶν. Hinc et a se invicem nonnihil diversa sunt διεκπεσεῖν et διεκπαίειν. VALCK. διεδρήστευσε probans Schneider in Lexic. crit., quo auctoritatem aliquam inusitato verbo concilia-

ret, commode ad Hesychii *Ἀρῆσται, δραπέται*, provocavit. *ἄδρηστα ἀνδράποδα* dixit Noster IV. 142, 6. Schweig.

5. *καὶ βακχεύει τε καὶ ὑπὸ τοῦ θεοῦ μαιν.*] Vel servari debuerat *βακχεύει καὶ*, vel, primo *καὶ* (ex *κε* nato) praetermisso scribi: *βακχεύει*
487 *τε καὶ ὑπὸ θεοῦ μαίνεται*, *Bacchi sacris operatur, Deique furit instinctu. Instinctus divino spiritu*, *ἐμπνευσθεὶς ὑπὸ θεοῦ*, saepius *ἐκ θεοῦ* vel *ἐκ θεῶν τοῦ κατέχεσθαι* dicebatur: junguntur et a Platone *κατέχεσθαι καὶ μαίνεσθαι*. Dantur loquendi formae ejusdem ferme significatus, *Διονύσῳ μαίνεσθαι* et *ἐκ Διονύσου*, *ἐξ Ἄρεος μαίνεσθαι*, *ἐξ Ἔρωτος*, *ἐκ Νυμφῶν*. Verbis neutris *ὑπὸ* longe plurimis adjungitur; rarius verbo *μαίνεσθαι*. Lucian. Dial. Deor. XII. 1. *ἐκείνη μέμηνεν ὑπὸ σοῦ*. XVIII. 2. *μεμηνότες ὑπὸ τοῦ πότου*. Valck.

6. *κάτισε*] Dedit hoc M. pro *ἐκάτισε*: alii forte codices dabunt *κατεῖσε*, *collocavit*. Homericum *καθεῖσε*, pro *ἐκάθισε*, codices etiam praebent scripti Thucyd. lib. VII. 82. probatum Dukero, *διαβὰς πρὸς μετέωρόν τι καθεῖσε τὴν στρατιάν*. Euripides Phoen. vs. 1195. *Ἔξω τάφρου καθεῖσεν Ἀργείων στρατόν*. Valck.

80 1. *ἐκ τῆς Τήρεω*] Docte Valla: ex filia *Teris* genitum; Vallam corrigens Gronovius, dum dat *Terei*, videri queat ipse potius reprehendendus; nam sicubi, hic certe possunt adhiberi verba Thucydidis II. 29. *Τηρεῖ, — τῷ Πρόκνην — σχόντι γυναῖκα, προσήκει ὁ Τήρης οὗτος οὐδέν· οὐδὲ τῆς αὐτῆς Θράκης ἐγένοντο· ἀλλ᾽ ὁ μὲν ἐν Δαυλίᾳ, — ὁ Τηρεὺς, ᾤκει· — Τήρης δὲ, οὔτε τὸ αὐτὸ ὄνομα ἔχων*, rex fuit Odrysarum. Fuerunt itaque secundum Graecos diversa nomina *Teres* et *Tereus*: alterius sunt generis *Ἀχιλλεὺς*, *Achilles*; *Περσεὺς*, *Perses* etc. Rex hic Thraciae Teres pater fuit Sitalcis. Ista duo Thraciae regum nomina nota sunt ex historia Graeca, etiam Philippica. Teris filius Sitalces bello Peloponnesiaco cum Atheniensibus iniit societatem: hujus filium *Σάδοκον*, sive patri cognominem, Athenienses civitate donarunt. Hoc ubi tradit Aristoph. in Achar. 145., vitiosissimum hoc prostat Scholion: *Τοῦτον πολίτην ἐποίησαν Ἀθηναῖοι τὸν παρ᾽ αὐτοῖς παραπέμποντα· ἐλέγετο δὲ οὗτος Τήρης· ἔνιοι δέ φασιν, ὅτι ὁμώνυμος ἦν τῷ πατρὶ Σιτάλκει. Σύμμαχος Ἀθηναῖος μέμνηται. Θουκυδίδης προστίθησι καὶ τὸ ὄνομα λέγων οὕτως, καὶ Σάδοκον τὸν υἱὸν αὐτοῦ Ἀθηναῖον.* Postrema leguntur ap. Thucyd. p. 115. ult. Jam primum auferatur hinc in indicem relatus Symmachus, alibi saepius in his scholiis citatus: deinde sic ista me judice sunt redintegranda: *Τοῦτον πολίτην ἐποίησαν Ἀθηναῖοι, τὸν πα-*
488 *τέρα αὐτοῦ παραπέμποντες·* (*patre insuper habito, filium civem fecere:*) *ἐλέγετο δὲ οὗτος Τήρης· ἔνιοι δέ φασιν, ὅτι ὁμώνυμος ἦν τῷ πατρὶ Σιτάλκῃ, σύμμαχος Ἀθηναίοις· μέμνηται Θουκυδίδης· προστίθησι δὲ καὶ τὸ ὄνομα.* Valck.

6. *ἐπεκηρυκεύετο.*] Adi Valckenaer. ad Ammonium I. c. 20. Wess.

81 3. *κρητῆρος, τὸν Παυσανίης* etc.] *Aheneum Pausaniae, Cleombroti F., craterem ad os Ponti*, inscriptumque illi carmen, Nymphis habet in Athenaei XII. p. 536. et Pet. Gyllius Bosp. Thrac. lib. III. 5. Tota autem haec multitudinis Scythicae indicatio speciem praefert scriptoris conjectantis ac nihil definientis. Wess.

84 3. *τοὺς ἐπεστεῶτας*] Persae omnes, quotquot militari aetate, ipso

rege in hosticum abeunte, obstricti ut eum armati sequerentur videntur fuisse. Hinc rex iram, *quasi insigne regium*, in Oeobazum stipendia unius e filiis suum in solatium deprecantem, exercuit, et *occisos tres in conspectu parentis abjecit, crudelis futurus, si omnes abduxisset*, bene Seneca de Ira lib. III. 16. Hinc non dissimilis in Pythium Xerxis crudelitas, ab eodem philosopho non praeterita, in Nostri VII. 38. WESS.— *Τοὺς ἐπεστεῶτας adstantes* interpretatus sum cum Wess. et Gron. Sic I. 59. *λέβητες ἐπεστεῶτες*, sunt *adstantes, in propinquo stantes.* Quod olim editum erat et a Schaefero revocatum est, *τοὺς ἐπὶ τουτέων ἐπεστεῶτας*, id Valla parum prudenter *praepositos filiis Oeobazi;* multo rectius H. Stephanus, *quorum id officium erat.* Et *τὸν ἐπεστεῶτα* quidem *τῆς διώρυχος fossae praefectum* dixit Noster VII. 117. conf. II. 148. Sed, *quorum hoc officium est*, dicuntur potius Nostro *οἱ ἐπὶ τούτῳ τεταγμένοι*, aut *τοῖσι προσετέτακτο ταῦτα πρήσσειν*, ut VII. 39. SCHWEIG.

85 2. *ἑζόμενος δὲ ἐπὶ τῷ ἱρῷ*] Ex conjectura Pavii *ἐπὶ τῷ ῥίῳ*, *in promontorio*, seu vertice Cyanearum, sed incongrua. Elegantior Valckenarii, quam amplecti non possum. Tacet Scriptor de regis in continentem exscensu ac transitu in fanum, quod praeter morem minime. *Τὸ ἱρὸν* ad os Ponti erat, sive *παρὰ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Πόντου* in Philostrati I. Vit. Sophist. XXIV. 1. Ad idem os *πρὸς τῷ στόματι τοῦ Πόντου*
489 Cyaneae, Strab. VII. p. 492 = 319. D.[a] Ex fano ingens aperiebatur Pontus, patebantque lustrantibus petrae Cyaneae ipsumque mare clarissime, conspicique in hunc possunt diem, docente Gyllio Bosp. Thr. lib. III. 5. WESS.

Ib. *ἑζόμενος δὲ ἐπὶ τῷ ἱρῷ*] Praeter ceteros accurate de templo Jovis *Οὐρίου*, quod ad os Ponti positum eximie dicebatur *τὸ ἱερὸν*, agens Taylor in Praefat. ad Marmor Bospor. Jovi Urio sacrum, Herodotea non omisit: meminit certe Herod. c. 87., *μέσον ἐστὶ Βυζαντίου τε καὶ τοῦ ἐπὶ στόματι ἱροῦ.* Nostro vero loco quomodo tandem, obsecro, sedisse diceretur in isto templo Darius, qui in navi sederet Ponti spectator? nam *ἐσβὰς ἐς νέα ἔπλεε ἐπὶ τὰς Κυανέας καλευμένας· ἑζόμενος δὲ ἐπὶ τῷ . . . ἐθηέετο τὸν Πόντον ἐόντα ἀξιοθέητον*: tandem c. 86., admirando hoc satiatus spectaculo Darius *ἔπλεε ὀπίσω ἐπὶ τὴν γέφυραν*: hîc Bosporum contemplabatur: pons autem jungebat eam partem Bospori, quae esset media *Βυζαντίου τε καὶ τοῦ ἐπὶ στόματι ἱροῦ.* Quid itaque? hîc navigans Darius, ut Pontum oculis perlustraret, sedisse videtur juxta navis magistrum in puppi, qui locus Homero dicitur *ἴκριον.* Quid si scripserit itaque Herod. *ἑζόμενος ἐπὶ τῷ ἰκρίῳ, sedens in tabulato navis.* *Νηῶν ἴκρια* Homero, Hesychio sunt aliisque *τὰ σανιδώματα τῶν πλοίων.* vide Scheffer. de Mil. Nav. II. 5. VALCK.

3. *ὁ αὐχὴν* per appositionem, quam dicunt, deponitur; nec superfluus atque ex scholio Abbati Meloto esse debuerat. *τοῦ ποταμοῦ τὸν αὐχένα* c. 89., et *ἐπὶ τῷ αὐχένι τοῦ βοσπόρου* cap. 118. videbimus. Olim similis in his Maximi Tyr. Diss. VIII. 7. appositio: *οἱ ἑσπέριοι Λίβυες οἰκοῦσι γῆν, αὐχένα στενὸν καὶ ἐπιμήκη καὶ ἀμφιθάλαττον.* Mutavit D. Heinsius, sequente, sed haesitante, Davisio, quem adi et Criticos

[a] Conf. Nostrum mox cap. 87. extr. SCHWEIG.

ad Sophocl. Oed. Col. 688. Wess. — Turbare lectorem non nihil poterat quod τὸ articulus non ad proximum vocab. ὁ αὐχὴν, sed ad remotius refertur: ferendum id tamen hoc ipso, quod vocab. ὁ αὐχὴν velut in parenthesi interponitur. Porro idem τὸ articulus non ad ipsum per se στόμα, sed ad τὸ μῆκος τοῦ στόματος refertur: nec enim ipsum per se *ostium* maris Euxini *Bosporus* vocatur, sed τὸ μῆκος τοῦ στόματος, *longitudo ostii, tota ostii continuatio*, nempe universus meatus ab ostio
490 Ponti Euxini usque ad Maeotidem paludem progrediens. Caeterum de usu vocabuli αὐχὴν conf. quae ad I. 72. notata sunt. Schweig.

86 1. νυκτὸς δὲ, ἑξακισμυρίας] Stadiorum ex diurno nocturnoque navis cursu mire fallax conputatio. Aristidi ναῦς πανημερία θέουσα, et vento inpulsa prospero, absolvit stadia MCC. Or. Aegypt. p. 360. Theophilus in Ptolemaei Geogr. I. 9. τὸν τοῦ νυχθημέρου φορὸν πλοῦν, unius diei ac noctis secundam navigationem M. tantum stadiis aequiparat. Receptior Herodoti ratio, siquidem ὡμολογημένον τοῦτο seu *in confesso erat*, navim secundo vento DCC. stadia una die conficere, Marciano in Peripl. p. 67. indice, justissime adjiciente, arte augeri et hujus neglectu minui eam cursus velocitatem posse. Wess.

2. ἕνδεκα μυριάδες καὶ ἑκατὸν ὀργυιέων] Potuerat Herodotus eamdem in sententiam (nempe 1,110,000 org.) ἕνδεκα καὶ ἑκατὸν μυριάδες ὀργ. scribere: sed neutiquam necesse est, ut cum Larchero in Notis ad h. l. et cum Breigero, in Comment. de difficiliorib. Asiae Herodoteae p. 38. istum in modum mutetur constans librorum scriptura. Nec enim ambigua est vis hujus scripturae: nec significat illa (ut hi sibi persuaserant) 110,100 orgyas. Hoc si voluisset auctor, scripturus erat ἕνδεκα μυριάδες ὀργυιέων καὶ ἑκατὸν ὀργυιαὶ, aut, praemisso (ut fere solet) minore numero, ἑκατὸν ὀργυαὶ καὶ ἕνδεκα μυριάδες ὀργυιέων. Quemadmodum mox (lin. 12.) τρεῖς μυριάδες καὶ τριήκοντα ὀργυιέων, non sunt *tricies mille et triginta orgyae*, sed *triginta tres myriades;* sic ἕνδεκα μυριάδες καὶ ἑκατὸν ὀργυιέων, sunt *centum et undecim myriades.* Schweig.

5. μήτηρ τοῦ Πόντου] Conmoda, et, quod sciam, nondum publicata haec Dionysii Byz. ex Anaplo Ponti: Μόνη δ᾽ ὑπὲρ αὐτὸν, *Pontum,* ἀνακέχυται λίμνη Μαιῶτις, ἣν μητέρα καὶ τροφὸν τοῦ Πόντου κατεφήμισε λόγος ἐκ παλαιᾶς μνήμης παραδεδομένος. ταύτης τὸ μὲν περίμετρόν ἐστι δισχιλίων σταδίων, τὸ δὲ πέρας ποταμὸς Τάναϊς, ὅρος τῶν δυεῖν ἠπείρων: in quibus ambitus paludis nimius, uti Casauboni ad Strabon. lib. VII. p. 477 = 310. observatio patefaciet. *Mater Ponti, Maeotis;* quod hujus gignatur aquis et incrementa capiat. Tzetzae ὡς μήτηρ καὶ μαιεύτρια γένους παντὸς ἰχθύων Chil. VIII. 773., quae et Hipparchi professio ap. Voss. ad Melam I. 1. Wess.

87 2. στήλας ἔστησε δύο ἐπ᾽ αὐτὸν] Si dedisset M. ἐς αὐτὸν, significari
491 posset: *duas columnas illuc deportatas statuit*, vel *erexit:* atque hoc cum aliis Herodoteis etiam comparari. Sed placet conjectura Gronovii, legentis ἐπ᾽ αὐτῷ, *ad Bosporum.* Quod vero in eam rem excitat e lib. VII. 226. ὁ λίθινος λέων ἕστηκε ἐπὶ Λεωνίδῃ, mallem omisisset: *in honorem enim Leonidae* Leo fuerat is erectus. Clem. Alex. Protr. p. 32, 23., Ἀργύννου νεὼν Ἀφροδίτης ἵδρυσασθαι ἐπ᾽ Ἀργύννῳ τῷ ἐρωμένῳ.

Valck. — Ἐπ' αὐτῷ scripsi ex schedis, sicuti c. 86. ἐπὶ Θερμώδοντι ποταμῷ. Si qui priscum ἐπ' αὐτοῦ servatum vult, utatur Pausaniae, de quo c. 81., cratere, Μνᾶμ' ἀρετῆς ἀνέθηκε — Πόντου ἐπ' Εὐξείνου, et consimilibus. Wess. Apud prosaicum tamen scriptorem praepositio ἐπὶ ista notione cum genit. constructa aegre (puto) reperietur. Schw. Schaeferus veterem revocavit lectionem (ἐπ' αὐτοῦ), quod et a me velim factum. Nam quod in nota ad h. l. scripsi, apud prosaicum scriptorem ἐπὶ cum genitivo ista notione haud facile reperiri, non memineram tunc simillimorum exemplorum, quae ex Polybio a me ipso collecta erant in Lexico Polyb. p. 242. num. 4. Accedit aliud quod apud eumdem Herodotum legitur VII, 115. κόλπον τὸν ἐπὶ Ποσιδηΐου ἐξ ἀριστερῆς χερὸς ἔχων et αἱ ἐπὶ Λήμνου ἐπικειμέναι νῆσοι. VII, 6. *Idem* in *Lex. Herodot.*

Ib. ἐνταμὼν γράμματα, ἐς μὲν τὴν Ἀσσύρια, ἐς δὲ τὴν Ἑλληνικά, ἔθνεα πάντα ὅσαπερ ἦγε. *Literae Assyriae*, eaedem quae *Babylonicae* et Chaldaicae. Assyriae enim et Babyloniae nominibus pro synonymis uti Nostrum, ad cap. 39. et ad I. 192. monuimus. Caeterum super hoc loco consulendi viri docti, Anquetil in Actis Acad. Inscript. t. XXXI. p. 436. et Heeren Commentat. Soc. Goett. t. XIII. p. 35. seq. Γράμματα quidem h. l. non potissimum *literas* sive *caracteres* intelligi par est: sed idem valet γράμματα atque ἐπιγραφή, *inscriptio*, quemadmodum mox cap. 91. et I. 187. Et, sicut ibi ait Scriptor γράμματα λέγοντα τάδε, sic h. l. scribere potuerat γράμματα — λέγοντα ἔθνεα πάντα, aut tale quidpiam: verum etiam per adpositionem, quam loquendi formam et alias amat Noster, absque vinculo jungi ista poterant γράμματα, ἔθνεα, *insculpi jussit inscriptionem*, vel *titulum*, (scilicet) *populos omnes:* id est, populorum omnium nomina, et copiarum fortasse, quae e singulis aderant, numerum. Schweig.

88 1. πᾶσι δέκα] Tale Παυσανίῃ δὲ πάντα δέκα ἐξαιρέθη καὶ ἐδόθη IX. 80. et ὑπισχνεύμενοι, τὰ πάντα οἱ μύρια δώσειν III. 74. Genus hoc egregie Casaubonus ad Strabon. III. p. 232 = 155. et ad Athen. IV. 10. illustravit. Pessime Bertius de Aggerib. et Pont. c. 2. παισὶ δέκα abstulit orationi, corona aurea virtutis ergo Mandroclem et aliis muneribus
492 abs rege donatum ex male intellecto, quod sequetur, epigrammate jactans. Παισὶ et πᾶσι conmutari docuit Rigaltius in Artemidori I. 47. II. 42. Wess. Homerea, quae collegit Martinus V. L. III. 22. quaeque plura simillima videntur, sunt tamen diversa. Valck.

2. ἀνέθηκε ἐς τὸ Ἥραιον] Vellicat Vallam ob *Junonis templum* Holstenius, ipsemet ab errore, si tamen ejus sit, non inmunis: nam Thraciae urbs Ἡραῖον, de qua Stephan. ex Nostri lib. IV., est in c. 90. ubi *Junonis templum* inprudenter Valla. Nec plane absolvo Gyllium, mire fluctuantem II. Bosp. c. 13. Nobilissimum *Junonis Samiae templum*, toties Herodoto I. 70. III. 60. et aliis celebratum, indicatur: ipsa loquendi formula fanum requirit, non oppidum; καὶ ἀνέθηκαν ἐς τὸ Ἥραιον recurret c. 152. Pati autem possem, ut Ἀνδροκλέης detracta priore littera pingeretur, ni mssti contra venirent omnes, et Tzetzes Chil. I. Hist. 31. Wess.

89 2. *αὐχένα*] De loco, quem hîc designat Herodotus, vide Mannert Geogr. Graecor. et Rom. t. IV. p. 220. Schweig.

90 1. *Ὁ δὲ Τέαρος*] *Tearum* Thraciae amnem Plinius habet. *Ἐπὶ προχοῇσι Θεαίρου ἀεννάου* ad eundem ex Epigrammate Simonidis Reiskius refert ad Cephalae Anthol. p. 241. Citra dubitationem huic admovenda Libanii Orat. Antiochic. p. 346. A. *Δαρείῳ μὲν οὖν ἐπὶ Σκύθας ἐλαύνοντι Ταίναρος ἐν Θράκῃ ποταμὸς ἔδοξεν εἶναι κάλλιστος· καὶ στύλον ὁ Δαρεῖος στήσας, τοῦτο ἐνεγράφη* [f. *ἐνέγραψε*] *αὐτῷ, Ταίναρον εἶναι ποταμὸν κάλλιστον.* Sic Fred. Morellus: quid Sophista reliquerit, Herodotea contendenti adfulget clarissime. Wess.

91 2. *ΚΑΙ ΠΑΣΗΣ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ*] Palmerius Exercit. p. 21. vocibus *πάσης ἠπείρου* non universam Asiam, sed quam *minorem* vocamus, intelligit; quae mihi quidem explanatio non ridet. Dario pleraque *omnis Asia* dicto audiens erat, quam *ἤπειρον* III. 134. advertimus. Wess.

92 1. *Ἀρτισκὸς* sive *Ἀρτησκὸς amnis* non alius fortasse ac Hesiodi Theog. 345. *Ἄρδησκος*: ubi ex suspicione Scholiastes, *Ἀρδεῖσκος Σκυθίας fluvius.* Wess.

93 2. *Σκυρμιάδαι*] *Σκυρμιάδαι, ἔθνος σὺν Γέταις*, in Stephano olim videtur fuisse, non *Σκυμνιάδαι*: cui suspicioni series in Ethnicographo litterarum robur addit. Wess.

94 1. *Ζάλμοξιν δαίμονα*] Male olim aberat postremum, siquidem pro 493 *daemone* inter Scythas habitum Lucianus, Clemens Alexandr., atque alii testificantur. Diogenes VIII. 2. *καὶ δοῦλον Ζάμολξιν, ᾧ Γέται θύουσι, Κρόνον νομίζοντες, ὥς φησιν Ἡρόδοτος*: quorum postrema, nisi cum Steph. Monachio ante *Κρόνον* posita primitus fuisse arbitreris, erroris Diogenem arguent. Recepi *Ζάλμοξιν* ex tanto codicum consensu. Porphyrius Vit. Pythag. sect. 14. sic nuncupatum tradit ex *pelle ursina*, quae recens nato fuerit injecta: nam talem Thraces pellem *Ζαλμὸν* adpellare: unde justa Alberti divinatio, in Porphyrio etiam *Ζάλμοξιν* fuisse. Accedit Hesychii, leviter discrepans, ex Herodoto scriptura, et in primoribus editis Aeneae Gazaei, teste Rittershusio. Wess. — Herodotea de Zamolxide respicit Diogen. Laërt. VIII. 2. a Steph. le Moine recte emendatus. Secundum Jamblichum Vit. Pyth. §. 173. Zamolxis *μέγιστος τῶν θεῶν ἐστι παρ᾽ αὐτοῖς.* Herodoto c. 94. dicuntur Getae *οὐδένα ἄλλον θεὸν νομίζοντες εἶναι, εἰ μὴ τὸν σφέτερον.* Valck.

Ib. *Γεβελέϊζιν* Matth. Praetorius in Orbe Gothico interpretatus est e lingua Lithuanica, qua *gyva leysis* significat *auctorem et quasi datorem quietis*, sicuti eadem *Zemeluks* aut *Ziameluks* est *deus terrae;* haec Bayerus Origin. Sinicar. pag. 283. in re lubrica et admodum incerta. Wess.

2. *διὰ πεντετηρίδος* verissimum: Clemens quidem Stromat. IV. p. 590. *singulis annis*, *κατ᾽ ἔτος*, legatum ad Zalmoxin lectum, sed aliunde memorat. Wess.

95 2. *ἤθεα βαθύτερα*] Valesius indolem dictionis ad Polybii Excerpt. p. 23. patefecit. Saepe Philo Judaeus: *βαθεῖ δ᾽ ὅμως ἤθει φησὶν αὐτοῖς*, in *prudente et gravi* oratione, Libro de Joseph. p. 550. E. et *ἤθει βαρυτάτῳ*, sive *βαθυτάτῳ* potius, *φησὶν αὐτοῖς*, p. 558. B. tum *ὠνήσομαί σε*,

βαθεῖ ἤθει φῦναι, sic recte ex manu descripto Mangeyus, Quod Omn. Pr. Lib. p. 887. Wess.

Ib. *οὐ τῷ ἀσθενεστάτῳ σοφιστῇ*] Tanquam Herodotea scripsit Eustath. in Iliad. δ'. pag. 365., *ὁμιλήσαντα Ἑλλήνων οὐ τῷ ἀσοφωτάτῳ σοφιστῇ Πυθαγόρᾳ*: atque ad ista, *οὐ τῷ ἀσοφ.* posuit, *ἀλλὰ δηλαδὴ ἀνάπαλιν τῷ πάνυ σοφῷ.* Vocem *ἀσοφωτάτῳ*, nisi quis forte codex dederit, neque in suo reperisse videbitur. Pythagoras, Archyta *judice*, *non*
494 *sordidus auctor Naturae verique*, Horat. I. Carm. 28, 15. His non omissis, multa hujus generis viri docti collegerunt. Nemo forte frequentius hoc genere loquendi fuit usus quam Thucydides, cujus hoc primum est I. 5. *ἀνδρῶν οὐ τῶν ἀδυνωτάτων*: sic vocat *omnium potentissimos;* nam in his *μεῖζον ἡ ἀπόφασις δηλοῖ τῆς καταφάσεως*, ut fere judicat Hermogenes p. 567. Thucydidi *Μηθυμναίων οὐχ οἱ ἀδυνατώτατοι* memorantur VIII. 100. quales Xenoph. p. 349, 27. *οὐκ ἐλάχιστον δυνάμενοι ἐν τῇ πόλει.* Tritaei meminit Pausan. p. 656., *τῶν οὐκ ἀδυνάτων ἐν Μεγάλῃ πόλει.* Valck. Vide Creuzeri Comment. Herodot. p. 170. Matthiae Gr. gr. §. 463.

3. *ἐν ᾧ*] Pro *ἐν ᾧ τόπῳ* accepi, quod factum nollem; nam et h. l. de tempore agitur, ut I, 126. VI, 89. Schweigh. *in Lex.*

4. *τὸ κατάγαιον οἴκημα*] *Ἀντρῶδές τι χωρίον* vocat Strabo VII. p. 457. A.=298. *ἄβατον τοῖς ἄλλοις· (ὃ) καταλαβόντα ἐνταῦθα διαιτᾶσθαι, σπάνιον ἐντυγχάνοντα τοῖς ἐκτός.* Narrat et alia quaedam de illo, ab Herodoteis diversa. Valck.

96 2. *πρότερον τὸν Ζάλμοξιν τοῦτον γενέσθαι Πυθαγόρεω*] Eadem Hellanici apud Suid. et Etymolog. doctrina, neque spernenda. Cauta scriptoris de Zalmoxi, sive daemone seu homine, admonitio veterum religioni et philosophiae debetur, in primis praecipienti, nihil *εἰς θεοὺς καὶ λόγῳ καὶ ἔργῳ ἐξαμαρτάνειν· δεύτερον δὲ, εἰς τοὺς θείους ἀνθρώπους*: in Platonis Minoë p. 318. F. Hinc ejusdem philosophi, *τὰ μὲν οὖν δὴ τῶν ἀρχαίων πέρι μεθείσθω καὶ χαιρέτω, καὶ ὅπῃ θεοῖσι φίλον λεγέσθω ταύτῃ*, in X. de Legib. p. 886. D. similesque dictionum formulae, a Berglero non neglectae. Wess.

97 1. *ὁ πεζὸς στρατὸς*] *πεζὸς στρατὸς* apud Herodotum aliosque *ναυτικῇ δυνάμει* fere semper opponi, et *copias terrestes* significare, nisi sequatur *ἵππος* (ut infra 134. 136.), monet Larcherus.

2. *Κώης ὁ Ἐρξάνδρου*] Coës, Dario asseverans, Scythicae regionis *ἀρηρομένον* esse *οὐδὲν*, novisse non videtur Scythas *ἀροτῆρας* et *γεωργοὺς*, descriptos c. 17. et 18. Wess.

3. *ἀρηρομένον*] Utpote rarissimum, in sua serie debuerat a Porto collocari, aeque ac *ἀραιρημένος*. Formarum Homeri studiosus ne hanc quidem omissam voluit, quam legerat in Iliad. σ'. 548. Hinc Hesychio *Ἀρηρομένη*, redditum *ἠροτριωμένη*: quod et alibi posuit, *Ἀνήροτον* explicans *μὴ ἠροτριωμένον.* Valck.

495 6. *ἐς μέσον φέρω*] Multo usitatius hoc est altero, quod e M. promit Gronov. *ἐς μέσον φήσω*: hoc tamen, vix a librariis exspectandum, si codices adfirmarent alii, vel potius *φήσας*, nemo jure repudiaret: *ἐγὼ γνώμην — ἐς μέσον φήσας, αὐτὸς μέντοι ἕψομαί τοι*, *ego*, *palam animi mei sententia verbis explicita*, *nihilominus ipse te sequar.* *ἐς μέσον* hic es

set *in concilio regio:* ἐν Ἀργείοις μέσοις et similia prostant collecta D'Orvillio in Charit. p. 547. Ut Herod. VIII. 26. εἶπε ἐς πάντας τάδε, sic saepe loquuntur Tragici. VALCK.

98 1. τοὺς Ἰώνων τυράννους] Aderant tyranni ex Hellesponto, Chersoneso, Aeolide et Ionia, quos omnes rex si conpellavit, Ionum praecipuam duxit rationem, gratia et auctoritate potiorum; nisi si patrii moris tenax *Ionum* titulo *Graecos* conprehenderit. Lege c. 137. 138. Neque neglige *lorum* istud, fastorum quoddam instar et ruditatis Persicae illo in genere argumentum. Similes usurpant *funiculos, nodis illigatos*, ad dierum et temporis notitiam barbarorum novi orbis nonnulli, de quibus Auctor Originum Leg. Artium et Scientiarum tom. I. lib. III. p. 225. egregie. WESS.

99 1. Τῆς δὲ Σκυθικῆς γῆς etc.] Cum Auctor haec conmentaretur, pictam Scythiae et Thraciae ob oculos tabulam habuit, cujus e mediterraneo tractu lapsum Istri atque ostia spectavit. Θάλασσα Pontus est, utramque in regionem sese insinuans: hoc κόλπου ἀγομένου τῆς γῆς ταύτης. Mare ipsum, quatenus Scythiae et Tauricae oras adspergit, varie adpellat, modo in orientis, modo occidentis plagam diffusum. Quae vero adnectit, τὸ δὲ ἀπὸ Ἴστρου ἔρχομαι σημανέων, τὸ πρὸς θάλασσαν αὐτῆς τῆς Σκυθ. χώρης ἐς μέτρησιν. Ἀπὸ Ἴστρου αὕτη ἤδη etc. dispuncta bene non sunt: voluisse puto, τὸ δὲ ἀπὸ Ἴστρου ἔρχ. σημανέων· τὸ πρὸς θάλασσαν αὐτῆς τῆς Σκυθικῆς χώρης ἐς μέτρησιν ἀπὸ Ἴστρου· αὕτη ἤδη etc. Res postulat Aldusque cum schedis Parisinis. Plura moveri non patior, nactus adstipulatorem Pauwium. Certe πρὸς μεσαμβρίην τε καὶ νότον, si spectatorem regionis ex Scythiae mediterraneae finibus detrectaveris, aberrabunt vehementer. Ab Istro enim versus Borysthenem et Carcinitin urbem septemtrio tendenti objacet, non auster. WESS. — Mihi multo commodior uniceque vera visa est ea dispun-
496 gendi ratio, qua post ἐς μέτρησιν interpungitur: atque etiam, deleto post σημανέων commate, cum Schaefero post Τὸ δὲ ἀπὸ Ἴστρου incidi orationem, quo significarem, verbum σημανέων ad τὸ πρὸς θάλ. referri, istud autem Τὸ δὲ ἀπὸ Ἴστρου per se stare, valereque *Inde ab Istro;* sicut c. 100. Τὸ δ' ἀπὸ τῆς Ταυρικῆς, *Inde a Taurica.* Istum τὸ articulum jam saepius eodem modo positum observavimus: sive per pleonasmum ita dici statuas, sive per ellipsin κατὰ praepositionis, quemadmodum c. 100. τὰ κατύπερθε valet κατὰ τὰ κατύπερθε. SCHWEIG.

3. αὕτη ἤδη ἀρχαίη Σκυθική] *Haec est vetus Scythia;* nempe prisca Scytharum terra, priusquam illi, pulsis Cimmeriis, versus orientem limites suos promovissent. Quod si ἤδη particulam etiam exprimere volueris, dices, *Hinc jam incipit.* Sic ἤδη habes c. 100. III. 5. et saepius alibi. SCHWEIG.

4. μέχρι Χερσονήσου τῆς Τρηχέης] Stephano Byz. Chersonesus πόλις τῆς Ταυρικῆς, ex Herodoteis; perperam, judice Holstenio. Consequens erit ergo, ut Taurica, tanta hic diligentia et cura expicta, extra Chersonesum fuerit, quorsum et erudita disquisitio docti viri, quae inter manus, vergit. Nullus equidem infitior, Tauros et Tauricae partem extra eam sese porrexisse. Fossam Scytharum servi, ut accessu heros prohiberent, a Tauricis montibus ἐκ τῶν Ταυρικῶν οὐρέων

ad Maeotin duxerunt c. 3. Scythaeque ad Tauricam regionem pertinent c. 20. et 100. At Taurici illi montes ad extimum Carciniten sinum, ubi Isthmi Tauricae Chersonesi exordium, semet erigentes et juxta eumdem sinum longe in Pontum protensi ad urbem Chersonesum, quae ob situs aspreta *τρηχέη*, terminabantur. Haec Noster, nec diversa Scylax et Arrianus in Periplis. Straboni pars Chersonesi majoris *ἄκρα μεγάλη, ἐφ᾽ ἧ ἵδρυται πόλις, αὐτὸ τοῦτο καλουμένη Χεῤῥόνησος.* Addit Strabo, peninsulae quoddam instar habuisse regionem, urbemque Chersonesum, ubi *οἱ Ταῦροι Σκυθικὸν ἔθνος*, incoluerint olim, eversam lib. VII. p. 474 = 308. Non repeto, Stephani judicium et Herodotea hinc stabiliri. Wess. — At recte Holstenius observasse mihi videtur, non *urbem Chersonesum*, sed totam *peninsulam* hic *Χερσόνησον τὴν Τρηχέην καλεομένην* dici; quam alii, quo ab aliis peninsulis
497 distinguatur, *Tauricam* aut *Scythicam Chersonesum* adpellant. Hanc igitur *ad mare, quod est Orientem versus, pertinere* ait; *αὕτη ἐς θάλ. τὴν πρὸς ἀπηλιώτην ἄνεμον κατήκει.* Nec enim de urbe, sed de regione, *κατήκειν* dici consentaneum est: et *Chersonesus urbs*, non in orientali, sed in occidentali peninsulae parte sita erat. Nam, quod Larcherus ait, esse Chersonesum urbem in occidentali quidem parte peninsulae, sed ab oriente Scythiae, id rem non conficit: etenim, quod mare hîc *τὴν πρὸς ἀπηλιώτην θάλασσαν* vocat, idem mare mox *τὴν πρὸς τὴν ἠῶ* dicit, ubi haud dubie illud mare, quod ab oriente Chersonesi peninsulae est, intelligitur; nempe Maeotis palus, quam haud multo minorem ipso Ponto Euxino esse, (c. 86. extr.) Scriptor noster existimaverat. Schweig.

5. *γουνὸν*] Perrarum in *promontorio*. *Γουνὸς Ἀθηναίων*, quorum ager minime uber, in oraculo apud Criticos ad Euripid. Medeam 679. Est, cui *ἐς τὸν πόντον* de Aegaeo displicet mari, *ἐς νότον*, *in austrum*, reponenti. Dabit infra c. 177. *ἀκτὴν προέχουσαν ἐς τὸν πόντον*, *in mare Aegaeum. ἐν τῷ Αἰγαίῳ πόντῳ* II. 97. Inprobant praeterea *τὸν ἀπὸ Θορικοῦ*, maluntque aut *τὸ* aut *τῶν*. Valla verterat, *quod a tribu Thorica*, videlicet *jugum:* substitutum in editione Gronoviana, *quod magis in pontum, qui a Thorico;* me etiam atque etiam mirante. Namque *τὸν ἀπὸ Θορικοῦ* manifesto ad *γουνὸν* pertinet *Σουνιακὸν*, *quod jugum inter Atticae pagos Thoricum et Anaphlystum nonnihil artatum longe in Aegaeum mare prominet*, prorsus ut Taurica in Pontum Euxinum, et Iapygia in primis, anguste inter sinum Brundisinum et Tarentum constricta. Wess.

Ib. *τὸν γουνὸν τὸν Σουνιακὸν*] Edoceri cuperem, cur hoc Attices in altum excurrens promontorium, *γουνοῦ*, *soli fertilis*, hîc honestaretur adpellatione; quum ab ea parte nunquam laudata sit Attica, sterilis in universum et *λεπτόγεως*, nihilque, quod quidem ego noverim, de Sunio dicatur, ad istius anguli *τὸ γόνιμον καὶ κάρπιμον* commendandum. *Angulus* non *γωνία* tantum, sed et *γῶνος* dici potuit: Hesych. *Γῶνος, γωνία, Λάκωνες*: et fortasse *Γουνὸς* eidem non *γουνιαῖος* sed *γωνιαῖος τόπος* fuerat dictus, *locus angularis*. Saepe memoratur Attices illud promontorium orientale, *Σούνιον ἄκρον Ἀθηνῶν.* Herodotea sic
498 primum reddidit Valla, ut eadem quidem legisse videatur, sed ordine

a vulgato nonnihil diverso collocata: τὸν γουνὸν τὸν Σουνιακὸν, τὸν ἀπὸ Θορικοῦ μέχρι Ἀναφλύστου δήμου, μᾶλλον ἐς τὸν πόντον τὴν ἄκρην ἀνέχοντα: quo modo si legerentur in codicibus, non displicerent. Neglexit in his Herodotus pagum Azeniensium, quem, raro veteribus memoratum, minoris fuisse constat momenti: hoc excepto, in Attices ad sinum Saronicum latere *demus* erat *Anaphlystus*, Sunio vicinus: Sunii promontorium nave flectentibus, sive super Sunium navigantibus, ab altero latere primus occurrebat ad sinistram *pagus Thoricus*. Quidquid ab Anaphlysto ad usque Thoricum terrarum magis in altum prominebat γουνὸν vocat Σουνιακὸν, μᾶλλον ἐς τὸν πόντον τὴν ἄκρην ἀνέχοντα. VALCK. Apud Homerum notum est γουνὸν vulgo intelligi τόπον γόνιμον καὶ κάρπιμον: quam quidem notionem alienam prorsus ab hoc Nostri loco esse adparet. *Angulum* hic significari, ex Hesychii, Γῶνος, γουνὸς, probabile videri poterat: qua notione vocab. istud cum Valckenario Schneiderus in Lex. crit. accipiendum h. l. censuit. Cur vero idem vir doctissimus pro eodem adstruendo vocabuli usu etiam oraculum illud advocaverit, quod ab Euripidis vetere interprete ad Med. 679. refertur, ubi est πρὶν γουνὸν Ἀθηναίων ἀφικέσθαι, caussam equidem video nullam. Habet Homerus γουνὸν Ἀθηνάων ἱεράων, Odyss. λ'. 322. et Pindarus εἰν γουνοῖς Ἀθανᾶν, Isthm. IV. 42. Quibus in locis, perinde atque in eis ubi apud poëtam γουνὸς ἀλωῆς nominatur, *foecundum solum* γουνὸν vulgo intelligunt. Atqui haud immerito tamen mireris, quid sit quod Attica, cujus utique parum fertile solum fuisse constat, quamque κραναὰς alioqui Ἀθάνας nominare Pindarus solet, (Olymp. VII. 51. XIII. 52. Nem. VIII. 19.) ab eodem Pindaro aliisque foecunditatis nomine celebretur. Itaque videndum, ne pervulgata illa vocabuli γουνὸς interpretatio nonnisi ex etymologica conjectura a Grammaticis fuerit conficta, longeque diversam vim veteres auctores ei subjecerint. Scilicet, sicut κραναὴ regio dicitur, quae *edita* est, *montana*, *multas eminentias habens*: similiter fortasse etiam γουνὸς *eminentiam, locum editum,* veterum sermone significaverit; quam in partem haud absurde olim Pergerus illud γου-
499 νιαῖος τόπος accepit, quod apud Hesychium vulgo post vocem Γουνοῦσθαι legitur, ut sit *locus editior, instar genu eminens.* Quae quidem notio, sicut et huic Herodoti loco, et illis poëtarum locis apte convenit, ubi γουνὸς Ἀθηνῶν nominatur; sic nec male congruet istis Homeri locis, ubi γουνὸς ἀλωῆς dicitur, nempe *eminentia*, *altitudo*; quandoquidem *areas*, in quibus frumentum triturabant veteres, editis in locis fuisse constat, quo facilius paleae a ventis discuterentur. Ista igitur notione vocabulum hoc usurpasse Herodotus videtur; quae ne ab Etymologo quidem neglecta est, apud quem p. 233, 5. haec ipsa verba leguntur. Λέγεται δὲ γουνὸς, ὁ ὑψηλὸς τόπος ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ἐν τῷ σώματι γονάτων, ἃ ἐξέχει. SCHWEIG.

7. πολλὰ λέγω παρόμοια, τοῖσι ἄλλοισι ἔοικε ἡ Ταυρική.] Idem hoc valet ac si dixisset, πολλὰ ἄλλα λέγω παρόμοια, οἷς ἔοικε ἡ Ταυρ. SCHWEIG.

101 3. ὁδὸς ἡ ἡμερησίη ἀνὰ διηκόσια στάδια] In singulos dies stadia centum et quinquaginta V. 53. dinumerantur: sed multiplex ex

citatiore militarive gressu variatio, a Casaubono ad Strabon. I. p. 61 = 35. adnotata. WESS.

103 1. *Ταῦροι*] Tauros istos reliquias fuisse Cimmeriorum a Scythis olim finibus suis pulsorum, probabile fecit Gatterer Comment. Societ. Reg. Goetting. vol. XI. p. 140. probante Heeren in *Ideen* etc. t. I. p. 888. SCHWEIG.

Ib. *ἐπαναχθέντας*] Fortasse legendum *ἀπενειχθέντας*. Cf. IV, 164. II, 114. SCHWEIGH. *in Lex.*

Ib. *καταρξάμενοι*] Duplex fuit in codicibus lectio *καταρξάμενοι* et *κατευξάμενοι*: ad quarum alteram doctum correctorem literis *ευ* imposuisse suspicor *αρ*, et utrumque recepit, ut solebant isti saepenumero, librarius: supra IV. 60. et alibi fuit in eodem verbo variatum. Nostro loco de Scythis Tauris, *pro victimis advenas caedere* solitis, ut ait Mela, scripserat procul dubio Herod. *τοὺς ἂν λάβωσι Ἑλλήνων — καταρξάμενοι ῥοπάλῳ παίουσι τὴν κεφαλήν*: *auspicati* velut victimam, *clava caput percutiunt;* non ut Graeci, qui cultro victimam immolationi designabant. Huic adfirmandae lectioni sufficiet vel unicus locus Eurip. Iphig. in Taur. 1154., quo Taurorum rex Thoas comites interrogat Iphigeniae sacerdotis, *utrum illa jam τῶν ξένων κατήρξατο, hospites sit auspicata.* In Graecorum sacris usitatissimum verbum de Indica gente
500 Nicol. ponit Damasc. Stobaei p. 105. Sed secundum Herodoti Tauros non Scythicae fuit Iphigenia crudelitatis ministra, verum ipsa Dea, cui Graecos immolarent hospites: *τὴν δὲ δαίμονα ταύτην, τῇ θύουσι, λέγουσι αὐτοὶ Ταῦροι Ἰφιγένειαν τὴν Ἀγαμέμνονος εἶναι.* Hesiodus in heroinarum catalogo non mactatam Iphigeniam dixerat; sed, Diana volente, *Ἑκάτην εἶναι*: hoc tradens Pausan. in Atticis c. 43. *τούτοις*, ait, *Ἡρόδοτος ὁμολογοῦντα ἔγραψε, κ. τ. λ.* Ceterum ista potissimum inhumana Taurorum crudelitas effecisse videtur, ut hoc praesertim nomine Scythae fuerint a Graecis in universum infamati. In diversis gentibus Scythicis tria potissimum obtinebant, quae prorsus abhorrerent ab humanissima Graecorum mansuetudine, *τὸ ξενοθυτεῖν, τὸ ἀνθρωποφαγεῖν, καὶ τὸ τοῖς κρανίοις ἐκπώμασι χρῆσθαι.* vid. Strabo VII. pag. 458. A = 298. D. et 460. B. = 300. B. et Elsner. Observ. in Ep. ad Coloss. III. 11. VALCK.

4. *ζῶσι δὲ ἀπὸ λῃΐης τε καὶ πολέμου*] Tales Chaldaeorum, *οἳ λῃζόμενοι ζῶσι — εἰθισμένοι ἀπὸ πολέμου βιοτεύειν* apud Xenophontem K. *Παιδ.* III. p. 74. E. — Conf. Nostrum IV. 22. SCHWEIG.

104 2. *Θρήϊξι προσκεχωρήκασι*] Geminum I. 172. *προσκεχωρήκασι δὲ γλῶσσαν μὲν πρὸς τὸ Καρικὸν ἔθνος.* WESS.

105 3. *κινδυνεύουσι — γόητες εἶναι*] Verbum hoc usu, quem Portus adnotare neglexit, semel tantum occurrit apud Herodotum. *Κινδυνεύουσιν εἶναι* notat *esse videntur*, sive *sunt;* et *δοκοῦσιν εἶναι* saepius adhibetur pro *εἰσί.* Frequentavit illud inprimis Plato. Xenophon *Ἀπομν.* IV. p. 465, 10. *κινδυνεύει ἀναμφιλογώτατον ἀγαθὸν εἶναι τὸ εὐδαιμονεῖν*, et vs. 35. *φροντίζω μὴ κράτιστον ᾖ μοι σιγᾶν· κινδυνεύω γὰρ ἁπλῶς οὐδὲν εἰδέναι.* Sic ille saepius alibi loquitur, et in Epist. Socrat. XXII. Demosthenes I. contr. Aristog. p. 489. *δυσκατάπαυστόν τι κινδυνεύει πρᾶγμ᾽ εἶναι πονηρία.* Platonis etiam imitatores sophistae hunc

flosculum scriptis saepe suis interserunt: vide Ruhnken. in Tim. Lex. pag. 116., quique, alienis tamen intermixtis, apta quaedam dedit Wetsten. in S. Lucae Act. Ap. XIX. 27. Neurorum praestigias hinc attigit Eustath. in Dionys. 310. Mela II. 2. fine: *Neuris statum singulis tempus est, quo si velint in lupos, iterumque in eos qui fuere, mutentur.* Anilem fabulam tangit Salmas. in Solin. p. 187. Valck.

501 Ib. αὖτις ὀπίσω ἐς τὠυτὸ κατίσταται] De Neuris, Mela, Solinus atque alii, consimilia. Durant, ut solent quae cum primo lacte inbibuntur, similes in inferiore Germania fabellae. Memini rusticos et pastores primo aetatis flore videre, quibus haec metamorphosis insulse inputabatur. Confer Keisleri Antiq. Septemtrional. p. 494. Wess.

106 2. γλῶσσαν δὲ ἰδίην] Non pendent ex praecedenti φορέουσι, sed alio, quod in Scriptoris mente haerebat. Similes ex Sophocle atque aliis dicendi formulas animadvertimus antea. Dabunt plures Thucyd. I. 17.; Virgilius Aeneid. X. 26. ubi Servius; Columella de Re Rust. VI. 32. et Graev. ad Florum III. 21. His vero nexa[b] olim et apta volui, ἀνθρωποφαγέουσι δὲ μοῦνοι τούτων, *soli humana carne vescuntur*, nunc isthic deposita, ubi seriem turbant. Androphagi sive Anthropophagi ex re ipsa vorandisque hominibus titulum habent; sicut Melanchlaeni ex vestitu nigro. Illis notatio ista convenit excellenter, non his. Conjecturae doctorum hominum, ὅμουροι τούτων, aut μοῦνοι λυκοφαγέουσι sive ἀλλουροφαγέουσι, aestus, quibus ex male locatis vocibus fluctuarunt, manifestant. Agnovit Witzen in Belgica horum versione librariorum peccatum, et detersit tacens, Tartariae Descript. t. I. p. 199. edit. primae. Strabo Scytharum nonnullos adeo fuisse inmanes, ὥστε καὶ ἀνθρωποφαγεῖν, lib. VII. p. 463 = 302. c. ex Ephoro scripsit. Wess.

Ib. Proprium hujus populi nomen, ut et Melanchlaenarum, *Bastarnas* fuisse, probatum ivit Gatterer l. c. p. 148. consentiente Heerenio p. 893. Vere quidem a Graecis *Androphagos* et *Anthropophagos* fuisse nominatos haud immerito fortasse negavit Beer, in Additament. ad Hist. Univ. ex Anglico sermone in Germ. translatam, tom. III. p. 20. seq. Crudis quidem equorum carnibus vitam illos sustentasse credibile fuerit, non humana vesci carne solitos; quali cum feritate parum convenit sapiens illud et aequitatis plenum responsum, Scythis auxilia petentibus datum, in quod horum rex cum aliis regibus consensisse infra (c. 119.) perhibetur. Caeterum de his finitimis-
502 que populis consulendus Bayerus in Actis Acad. Petropol. supra laudatus Wesselingio ad c. 18. Schweig.

108 1. γλαυκόν τε — καὶ πυῤῥόν] „Ad *oculorum* colorem referunt. Ego „ad totum *corpus* retulerim, *glauco vel caeruleo pictum et rufo:* unde „*Picti Geloni* Virgilio Georg. II. 115." belle Salmas. in Solin. p. 133. *Πόλις πεπόλισται* recurret V. 52. VII. 59. Homerico more. Wess. — Ad oculorum et naturalem vel comae vel cutis colorem referre etiam nunc docti viri malunt, ut Heeren l. c. pag. 895. et Mannert. t. III. p. 7. seq. Schweig.

b Dissert. Herodot. p. 72.

109 1. Pro *καὶ Γελωνοὶ* scribi poterit *Γελωνοῖς*, aut, quod malim, vocula *τῇ* interjecta, *Βουδῖνοι δὲ οὐ τῇ αὐτῇ γλώσσῃ χρέωνται, τῇ καὶ Γελωνοί.* Sic et alibi loquitur, et IV. 171. *νόμοισι δὲ τοῖσι αὐτοῖσι χρέωνται, τοῖσι καὶ οἱ ὑπὲρ Κυρήνης.* Qui praetulerit alterum, Herodoteis etiam niti poterit ex II. 20. et IV. 112. VALCK. Scilicet II. 20. et IV. 112. constructio cum dat. obtinet. Sed nec improbanda utique illa structura erat, quam nos ex plerorumque librorum consensu repraesentavimus, quae sane nihil differt ab ea quam S. mox offerebat, *δίαιτα ἡ αὐτή ἐστι Γελωνοῖσι καὶ Βουδίνοισι*, ubi, ex doctorum duumvirorum praecepto, *ἡ καὶ Βουδίνοισι* oportuerat. Similiter V. 65. *ἐόντες καὶ οὗτοι — ἐκ τῶν αὐτέων γεγονότες καὶ οἱ ἀμφὶ Κόδρον*: non *ἐξ ὧν* aut *ἐκ τῶν καὶ οἱ* etc. SCHWEIG.

2. *φθειροτραγέουσι*] Dederat, opinor, *φθειροτρηγέουσι*; et *φθειροτρηγέοντας* Arrianus in Periplo Ponti Euxini p. 18. ubi vulgatur: *Ἡρόδοτος λέγει τούτους εἶναι τοὺς φθειροτρωκτέοντας*: in *κτ* facile *γγ* transierint. *φθειροφάγους* vulgo dixere: vid. Strabo XI. pag. 754 = 492. B. et ibi Casaub. VALCK. — *Phthirophagi* occurrunt plures, etiam in Libya, c. 168. hujus libri. Praeclare, ut puto, de similibus, *φθειροφάγοι εἰσὶν, ἀπὸ τοῦ ῥύπου καὶ τοῦ πίνου λαβόντες ὄνομα*, Strabo lib. XI. p. 763 = 499. WESS.

5. *Ἐνύδριας*, quae *lutrae* sunt, miratus sum *canes marinos* sive *phocas* intelligi a Mannerto, III. 7. Cur vero totam *ῥῆσιν* illam, *ἔν τε ταύτῃ — ὑστερέων ἄκεσιν*, cum Heerenio pag. 919. seq. pro emblemate habeamus, ab aliena manu adsuto, caussam equidem nullam video. Amat sane Scriptor noster qualibet data occasione talia referre.
508 Quaenam quidem *alia animalia* dicat *quadrato vultu*, definire non ausim. Praeter castorem et lutram tria alia quadrupedum genera Aristoteles Hist. Anim. VIII. 6. nominat, quae ex lacubus et fluviis victum quaerunt. SCHWEIG.

110 1. *Οἰόρπατα*] Hoccine an *Αἰόρπατα* Scythicum Amazonum sit nomen, non decerno. Si *Αἰὸρ* Scythis Armenisque *vir* sit, quae Wachteri in Praefat. Glossar. sect. XII. professio, pristinum ex Aldo et Valla potius erit. Sed in talibus anceps haesitatio. Male Herodoti fidem Otrokocksi Orig. Hungar. c. 14. p. 291. suggillat, aliena multa stipans, ut Hungaricum videatur vocabulum; quasi Amazones ex ultima Tartaria, vetere Turcarum et Hungarorum sede, processerint. Quod falsissimum. WESS.

4. *οἱ δὲ Κρημνοὶ, εἰσὶ τῆς γῆς τῶν Σκυθέων* etc.] Cremni *liberorum* erant *Scytharum* ad Maeotin c. 20. Mox *ἐντυχοῦσαι — ἱπποφορβίῳ — καὶ ἐπὶ τούτων* etc. Scribentis in animo erant, *ἐντυχοῦσαι — ἵπποις*, quibus *ἐπὶ τούτων* aptissime adhaerent. Talia medicinam respuunt. WESS.

113 1. *ἐς εὐμαρίην*] Ex *αι* et *ει* Iones ejecere nonnunquam *τὸ ἰῶτα*, *θηλέην* scribentes et *εὐμαρέην*. Hoc vocab. quo posuerint usu docuerat Eustath. in Hom. Iliad. ξ. p. 980 = 970, 13. *Ἴωνες*, inquit, *τὸ περί τινα τῶν ἀναγκαίων τῷ σώματι ἐκκρίσεων ἀσχοληθῆναι, οἷον οὐρῆσαι, φασὶν, ἢ ἀποπατῆσαι, εὐχέρειαν ἐκάλουν*: scripserat, scribere certe debuit, *εὐμάρειαν ἐκάλουν*, vel *εὐμαρέην*: quod vicina monstrant. Suidas: *Εὐμαρέη, ἀπόπατος, παρὰ Ἡροδότῳ.* Formam codices custodiverunt rariorem

lib. II. c. 35. *εὐμαρέῃ χρέωνται ἐν τοῖσι οἴκοισι*: quod tanquam diversum a Graecorum usu de Aegyptiis dictum nemo mirabitur, qui Casaubonum legerit ad Theophr. Char. c. XIV. p. 115. Hebraeum morem loquendi praeter Casaubonum Gatakerus explicuit Adv. Misc. II. c. 3. Solita sibi verecundia Persicum morem Xenophon expresserat *Κυρ. Παιδ.* I. 2, 16. *αἰσχρὸν ἔτι [Πέρσαις] καὶ τὸ ἰόντα που φανερὸν γενέσθαι*: qui pueris lectam Cyropaediam suis saepe contaminarunt adsumentis literatores adjecisse suspicarer, *ἢ τοῦ οὐρῆσαι ἕνεκα, ἢ καὶ ἄλλου τινὸς τοιούτου*: nisi Zonaras ista in suo codice legisse videretur Annal. III. p. 110. B. Scriptus codex in loco huic Herodoti simillimo praebuit
504 *Κυρ. Παιδ.* I. 6, 36. *ἐπὶ τὰ ἀναγκαῖα — ἵεσθαι*. Per euphemismum Thucyd. dixit *πάντα ποιεῖν διὰ στενοχωρίαν ἐν τῷ αὐτῷ*, VII. 87. Multarum legum conditor S. Petitus, quam inter Atticas suas septimam posuit, illam quoque me judice rectius omisisset. VALCK.

2. *αὐτέων τινὶ ἐνεχρίμπτετο*] Vallae non intellecta nativa se simplicitate praeter cetera commendabunt elegantiarum spectatoribus Herodoti proxima; qui ubique, sicuti vere Hermogenes observat p. 509. *ἤθη προσώπων, εἴπερ τις ἄλλος, κάλλιστα καὶ ποιητικώτατα μεμίμηται.* Theocritum non dedecerent ista: *καί τις μουνωθεισέων αὐτέων τινὶ ἐνεχρίμπτετο, καὶ ἡ Ἀμαζὼν οὐκ ἀπωθέετο, ἀλλὰ περιεῖδε χρήσασθαι.* Justo diutius Amazo viduata Scytham juvenem *οὐκ ἀπωθέετο*, sive *τὸ ἔργον οὐκ ἠναίνετο*, sed *παρεῖχε βουλομένῳ, καὶ ὧν εἶχε μετεδίδου*: quae singula reperiuntur in talibus adhibita. *Ἐνεχρίμπτετο*, hic idem ac *συνεχρωτίζετο*, atque Aristophaneum *ἤρειδεν*, de equo diceretur eximie ad equam admisso: apud Aelian. de Nat. An. IV. c. 7. a rege Scytha generosus equus adduci non potuit, *matrem ut saliret*, *οὐ μὴν ἐγχρίμπτεσθαι* legitur. Darii Oebares marem dicitur Herodoto *ἐγχρίμπτων τῇ θηλέῃ*, III. c. 85.[c] Est et illud pervenustum: *οἱ λοιποὶ νεηνίσκοι — καὶ αὐτοὶ ἐκτιλώσαντο τὰς λοιπὰς τῶν Ἀμαζόνων*: *torvas viragines mansuefactas sibi fecere morigeras*, *ἐτιθάσσευον*, *χειροήθεις αὐτοῖς ποιήσαντες.* Socratis Aspasia *τιθασὸν ποιῆσαι puerum* dixit apud Athen. V. p. 219. F. De uxore juvencula Xenophontis Ischomachus in Oecon. p. 487, 32. *ἐπεὶ ἤδη μοι χειροήθης ἦν καὶ ἐτιθασσεύετο ὥστε διαλέγεσθαι.* Conf. Eustath. ad Il. *γ'*. p. 305, 50. VALCK.

3. *τῇ δὲ χειρὶ ἔφραζε*] Idem ac *ἐδείκνυε* apud Hesychium. Geminum Diodori lib. III. 18. *μιμητικῇ δηλώσει διὰ τῶν χειρῶν διασημαίνειν*: sed prorsus germanum Aeschyli Agamemn. 1070. *Σὺ δ' ἀντὶ φωνῆς φράζε καρβάνῳ χερί.* Talia Latinorum, *Crudelem infesta saepe vocare manu; Nudaque vocat dux agmina dextra*, alibi conducta. WESS.

505 4. *τῇ δὲ ὑστεραίῃ*] Non sperno tritum iteratumque Scriptori: alibi *δευτέρῃ ἡμέρῃ* IX. 32. et 83. Optime Gronov. *δευτέρην αὐτὴν* restituit et explanavit. In Diodoro t. II. p. 577. *ἀλύων ὅπου τύχοι δεύτερος καὶ τρίτος*, *uno aut altero comite.* Vide sis ad ejus lib. XIX. 17. et Wetstenium in Epist. II. S. Petri, c. II. 5. WESS. — Conf. Hoogeveen ad Viger. III. 2, 17. qui hic quidem cum edd. vett. *εὗρε δευτέρην, αὐτὸν*

c Opportune Tittmannus ad Zonarae Lexicon p. 610. monuit, videri huc spectare interpretationem *ἀπολαῦσαι*, quae apud Lexicographum illum, sicut et apud Suidam, verbo *ἐγχρίψαι* adiicitur: *Ἐγχρίψαι· ἐμπεσεῖν, παραπολαῦσαι, παρ' Ἡροδότῳ.* SCHW.

ὑπομένουσαν, legit; sed plura e Thucyd. exempla adfert, ubi δεύτερος αὐτὸς junguntur. αὐτὸν quidem sive αὐτοὺς subintelligi h. l. poterat, nec ut adjiceretur erat necesse. Schweig.

5. καὶ αὐτοὶ ἐκτιλώσαντο] Ornat hoc et adauget jucundissimae narrationis lepores. Pindarus Cinyram, Veneris corculum et suavium, ἱερέα κτίλον Ἀφροδίτας h. e. Criticis eleganter exponentibus, συνήθη καὶ εἰθισμένον τῇ χειρὶ, descripsit Pyth. Od. II. 30. Addunt κτιλώσασθαι et κτιλεύσασθαι non aliud videri ac τιθασσεῦσαι: quod in ferocientes, nec cicurari recusantes, aptissimum. Junge Schol. ad Nicandri Ther. 452. Wess.

114 6. μένουσαι ἐν τῇσι ἁμάξῃσι] Atque adeo velut οἰκουροῦσαι. Civitatum Graecarum morem in Scythiam transtulit; nam Graecae mulieris prima virtus habebatur τὸ ἔνδον μένειν καὶ οἰκουρεῖν. Phintis Philosopha apud Stobaeum p. 444, 3. uxoris ἴδια judicabat esse τὸ οἰκουρὲν καὶ ἔνδον μένεν: cur Wolfius in Mul. Graec. Fragm. p. 196. ad ἔνδον adscriberet οἴκοι causae nihil habebat: ἔνδον μένειν praeter ceteros huic sexui saepenumero commendavit Euripides; Philo Jud. p. 803. c. et Plutarch. II. p. 142. c. qui in Quaest. Rom. p. 271. d. suorum tangit popularium in Boeotia consuetudinem; qui, nova nupta in aedes introducta, καίουσι πρὸ τῆς θύρας τὸν ἄξονα τῆς ἁμάξης, ἐμφαίνοντες δεῖν τὴν νύμφην ἐμβαίνειν: postremum levi molimine converti poterit in ἐμμένειν: menda quoque liberari Hyperidis fragmentum in Stobaei Γαμικοῖς p. 441, 14. Δεῖ τὴν ἐκ τῆς οἰκίας ἐκπορευομένην ἐν τοιαύτῃ καταστάσει εἶναι τῆς ἡλικίας, ὥστε τοὺς ἀπολιπόντας (corriges, sodes, ἀπαντῶντας) πυνθάνεσθαι μὴ τίνος ἐστὶ γυνὴ, ἀλλὰ τίνος μήτηρ. Valck.

115 2. φόβος τε καὶ δέος] His usus Ammonius differre docet Δέος et
*306 Φόβον: quorum, ut ille noverat, plura possent similia proferri. Citat idem Ammon. in voc. Ἱερεῖον, velut Herodotea, κατάπερ ἔτι καὶ νῦν ὅταν χρηστήρια θύωσιν ἐν τῷ ἱερῷ, quae, ne quis frustra quaerat, apud Herod. non invenientur. Praeter Aeschylum neminem etiam novi qui dixerit χρηστήρια θύειν, qui χαριστήρια θύειν, plurimos. Valck.

116 2. ἐπὶ ἵππων ἐκφοιτῶσαι] Hippocrates Aër. Aq. et Loc. p. 290. de Sauromatarum ad paludem Maeotin uxoribus, τουτέων αἱ γυναῖκες ἱππάζονταί τε καὶ τοξεύουσι καὶ ἀκοντίζουσιν ἀπὸ τῶν ἵππων καὶ μάχονται τοῖς πολεμίοις. Unde, aut hoc sane ex fonte, Plato sua hausit lib. VII. Legg. p. 805. a. Wess.

117 1. Φωνῇ — νομίζουσι explicitum ad lib. II. 43. illustratumque fuit. Wess.

2. πρὶν ἂν τῶν πολεμίων ἄνδρα] Ob oculos Nicolai Damasc. apud Stob. Serm. XLII. p. 292. fuerunt, παρθένον οὐ πρότερον συνοικίζουσι πρὸς γάμον πρὶν ἂν πολέμιον ἄνδρα κτείνῃ. Numerosior Cous senex, οὐκ ἀποπαρθενεύονται δὲ μεχρὶς ἂν τῶν πολεμίων τρεῖς ἀποκτείνωσι. Profecto dura, quantumvis bellatricibus, conditio. Wess.

118 2. ἐκ τοῦ μέσου κατημένοι] Adi sis ad lib. III. 83. et VIII. 22. Wess.

3. οὐκ ὦν ποιήσετε ταῦτα, ἡμεῖς μὲν etc.] Pro εἰ ὦν οὐ ποιήσετε ταῦτα. Commode ἐρωτηματικῶς vulgo ῥῆσις illa effertur, οὐκ — ταῦτα; quod in talibus enunciationibus praestare censuit Schaefer ad Bosii Ellips.

Graec. p. 758. Exemplis ibi ex Nov. Test. prolatis, poterit hoc adjici Herodoteum. SCHWEIG.

7. *ἡμεροῦται, pacat.* Tale, *πᾶσαν πόλιν καὶ πᾶν ἔθνος — ἡμερούμενος βασιλεῖ* lib. V. 2. Alia in re eleganter *τιθασσεύων κἀξημερῶν ἐπράϋνεν* Philo Jud. Vit. Mos. lib. I. p. 606. D. et Aeschyl. Eumen. 14. *χθόνα ἀνήμερον τιθέντες ἡμερωμένην.* WESS.

119 5. *ἄρξῃ τε ἀδικέων*] Locutio obvia, sive participium putes, seu casum secundum, longe tritissimum. Aelianus Hist. Animal. V. 34. *ἀδίκων μὲν οὐκ ἄρχει*: et XVII. 24. *οὐ μὲν ὥστε ἄρχειν ἀδίκων, ἀλλ᾽ ἀμύνασθαι τὸν ἄρξαντα.* Auctior eadem ap. Demosth. ex vetere lege *ἄν τις τύπτῃ τινὰ ἄρχων χειρῶν ἀδίκων* contr. Aristocrat. pag. 410. et sae-
507 piuscule. WESS. — *Ἀδικέων* non aliud esse videtur nisi participium verbi. Si nomen voluisset, *ἀδίκων* puto dicturus erat, aut *ἀδικιέων*, aut *ἀδικίης*, ut I. 130. VI. 119. SCHWEIG.

122 1. *λεαίνοντες*] *Ἐκτρίβοντες*, explicante Hesychio. Ipsi Scythae decreverant *τὴν ποίην ἐκ τῆς γῆς ἐκτρίβειν* c. 120. Amplius autem *λεαίνοντες*, quam *κόπτοντες*. Philo Jud. lib. I. Alleg. pag. 58. D. *τοῖς ἀθληταῖς οἱ ἀλεῖπται παραγγέλλουσι μὴ κόπτειν, ἀλλὰ κατὰ σχολὴν λεαίνειν, sed cibum per otium masticare* et minutatim conmolere. *τὰ φυόμενα* ergo *λεαίνειν deglabrare*, uti in *glabretis* et *glabrentibus locis* apud Columellam. Graviter Menander Excerpt. Legat. p. 102. *καὶ ταύτῃ λεῆναί τε καὶ ἐκτρίψαι τῶν Λογγιβάρδων τὴν δύναμιν* h. e. *friare et obterere prorsus.* WESS. Apud Philonem vero l. c. haud dubie *κάπτειν*, non *κόπτειν*, fuerit legendum. SCHWEIG.

2. *πρὸς ἠῶ τε καὶ τοῦ Ταναΐδος*] Notabilis structura: Potuisset *πρὸς ἠόος* aut *ἠοῦς τε καὶ τοῦ Ταν.* ut Pauw. Verum *πρὸς ἠῶ* in Musis sexcenties. Variavit, ut in verbis et praepositionibus solent, casus [d]. Vide Aeschyl. VII. contr. Theb. 930. Raphelium ad Lucae Ev. cap. I. 54. ex Polybio, Abreschium in Aeschyl. Animadv. lib. I. 21. p. 149. Ipse autem hic Persarum trans Tanain trajectus, tam brevi temporis spatio, nec verus nec vero similis Palmerio. Ab Istro ad Maeotidem XX. dierum iter est expedito, c. 101.; quanto longius difficiliusque exercitui inmenso, totque inpedimentis praepedito? Confer Exercit. ad Graec. Auctor. pag. 21. WESS. — Perspecte Palmerius l. c. „Ut „Alexander Bessum persequens; postquam eum in potestate habuit, „Iaxartem usque perrexit, et se Tanain vidisse vel credidit, vel ad „gloriam suam publicavit: sic et Darius *Hypanin* aut forte *Borysthenem*, *Tanaim* esse credidit, vel credere se simulavit, ut suae glo„riae audaci mendacio velificaretur.“ Consuluisse neminem poenitebit, quae ad hoc cap. CXXII — CXXIV. spectantia disputavit Beer, in Additamentis ad Hist. Univ. t. III. p. 9. seq. cum quo conf. Danville Act. Acad. Inscr. t. XXXV. p. 582. SCHWEIG.

123 4. *ἐοῦσα πλῆθος ἑπτὰ ἡμερέων ὁδοῦ*] Vere atque ex finitione c. 22.,
508 ubi male in Vallae Latinis *octo dierum.* *Πλῆθος locorum amplitudini* quadrare, testabitur lib. I. 203. WESS. Similiter *χῶρος πολλός, amplus, vastus locus*, IV. 39. *ἴδη πλείστη, vastissima sylva*, IV. 109.

d Qua de variatione ad I. 202. dictum. conf. II. 121. IV. 17. VII. 176. SCHWEIG.

Verborum structura h. l. talis intelligenda, ἰοῦσα ὁδοῦ ἑπτὰ ἡμερέων (κατὰ) πλῆθος. Schweig.

5. Σύργις] Idem Ὕργις cap. 57. Ita *Halmydessus*, *Salmydessus*: *Halmyris*, *Salmyris*, et conplura hoc de genere. Nunc *Tanain minorem* vocari et *Seviersky*, quod vestigium veteris vocabuli, testem fero Bayerum t. I. Comm. Petropol. p. 414. Wess. — Alium esse *Syrgin* fluvium, alium *Hyrgin*, contendit Larcher in Indice Geogr. voc. *Hyrgis;* item Beer in Addit. ad Hist. Univ. t. III. ubi vide p. 11. §. 12. et p. 12. §. 14. Schweig.

125 1. ὑπεκφέροντας] Vallam non arbitror ὑπεκφεύγοντες invenisse; vertit, uti passim, liberius; neque ulla urget necessitas ὑπερφέροντας, cui in formae virtutis aliarumque rerum praestantia sedes VIII. 144. IX. 95., eligendi. Ὑπεκφέροντας, *semet ex conspectu auferentes*, illustrat Eustath. in Homer. Od. p. 1478, 7 = 142, 11. Wess.

7. οὔτε πρὸς ἀλκὴν ἐτράποντο] Τρέπεσθαι πρὸς ἀλκὴν, *ad vim propulsandam se convertere* III. 78. Arrian. Indic. c. 24. Appian. Mithrid. p. 328. Simili in re saepiuscule Procopius ἰδεῖν, βλέπειν, ὁρᾷν εἰς ἀλκήν. Wess.

Ib. ἀπείπαντας] ἀπειπεῖν idem valet ac paullo superius ἀπαγορεύειν. Schweig. Consimili usu ἀπείπας III. 153. Wess.

126 2. σὺ δὲ στάς τε καὶ παυσάμενος πλάνης μάχεσθαι] Verissime Gronovius ad Arrian. Ἀναβ. V. 11., antiquissimos msstos hoc velle et ex margine in contextum repetendum. Omnia praeclara et rege digna. Formula Scriptori familiarissima: Σὺ δέ μοι ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα στρατεύεσθαι III. 134. Atossa ad Darium. Σὺ δὲ μὴ βοηθέειν Graeci ad Gelonem VII. 159. ubi multa Gronovius. Wess.

127 1. Ἰδάνθυρσος ἔλεγε τάδε· Οὕτω τὸ ἐμὸν etc.] Quae dicentem facit Idanthyrsum, illa Scythae regi mirabiliter congruunt, artisque sunt Herodoteae plena, qua semper τοῖς ὑποκειμένοις προσώποις καὶ πράγμασι
509 τοὺς πρέποντας ἐφαρμόττει λόγους. Hanc historici hujus virtutem omnes agnoverunt artis bene dicendi magistri veteres, quam, inimitabilem plerisque, expresserunt accurate Lysias et Demosthenes. Hic locum quoque Theonis invenit observatum Progymn. p. 114., βαρβαρικῶς εἰπεῖν πολλάκις τὸν Ἡρόδοτον, καίπερ Ἑλληνιστὶ γράφοντα, ὅτι τοὺς ἐκείνων λόγους μεμίμηται. Quoniam haec etiam insignita sunt τῷ ἀφελεῖ αὐτοφυεῖ, in exemplum τῆς Σκυθικῆς ἁπλότητος designat Strabo VII. pag. 461. c = 301. ἃ λέγει Ἡρόδοτος περὶ τοῦ τῶν Σκυθῶν βασιλέως, ἐφ' ὃν ἐστρατοπέδευσε Δαρεῖος καὶ τὰ ἐπεσταλμένα παρ' αὐτοῦ. Valck.

2. ἡμῖν οὔτε ἄστεα, οὔτε γῆ] Hoc nihil audientem Darium jam ante frater monuerat Artabanus, καταλέγων τῶν Σκυθέων τὴν ἀπορίην, IV. 83. Permanserant idcirco semper *invicti*, οὐδὲν ἔχοντες ὑπὲρ οὗ δουλεύσουσι, secundum Ephorum apud Strabon. VII. p. 464. A = 303. et Aegyptii regis legatis dixisse perhibentur Justino II. 3., *tam opulenti populi ducem stolide adversum inopes occupasse bellum.* Apud eumdem, IX. 2., Atheas Philippi legatis vere *nullas sibi opus esse* dicebat, *quibus tantum regem expleat.* Dromichaetes apud Strabon. pag. 463. A. ἐκέλευσε τοῖς τοιούτοις μὴ πολεμεῖν, ἀλλὰ φίλοις χρῆσθαι. Valck.

Ib. φέρετε] Blanditur S. φέρε, quod I. 205., alibi φέρε νυν δή. At

vide cap. 115. Valerius Max. hinc culte V. 4. Ext. 5. *Responderunt Scythae: se nec urbes ullas, nec agros cultos, pro quibus dimicarent, habere. Ceterum cum ad parentum suorum monumenta venissent, sciturum quemadmodum Scythae praeliari solerent.* In quibus *venissent* sine gravi sollicitatur ratione. Wess.

6. ἡ ἀπὸ Σκυθῶν ῥῆσις] Nisi proverbialis forma loquendi Herodoto statuatur antiquior, videri poterit ista nota fuisse marginalis: nam per τὴν ἀπὸ Σκυθῶν ῥῆσιν, quod e Paroemiographis liquet, intellexerunt illud Idanthyrsi Herodotei saepius adhibitum κλαίειν λέγω, vel ἀγορεύω. Atticis per euphemismum frequentius dicebatur χαίρειν λέγω, vel κελεύω. Bias Diogenis Laërt. I. 83. ἐγὼ δὲ, φησὶν, Ἀλυάττῃ κελεύω κρόμμυα ἐσθίειν, id est κλαίειν: notat ibi Menagius. Valck. Videtur proverbialis illa formula utique fuisse Herodoto vetustior: cujus pro-
510 verbii origines auctores ii, quos Diogenes Laërtius I. 101. secutus est, ab Anacharsidis apud Graecos peregrinatione, et ab hujus viri simplici et aperta in dicendo libertate repetierunt. Herodotus vero nunc ait, hoc esse vere *Scythicum loquendi genus*, si quis recta et sine ambagibus (ἀποτόμως, ut est apud Suidam, quasi dicas *praecise*, et *abrupte*) *plorare* aliquem *jubet*, sicut Idanthyrsus fecit in mandato ad Darium dato. Schweig.

128 2. Σῖτα αἱρεόμενοι et ἀναιρεόμενοι, qui prandent cibumque sumunt, III. 26. VII. 120. Docte, ut solet, Leopardus Emend. VII. 14. Quia tamen αἱρέεσθαι eo in negotio teritur praecipue, maluit ἂν αἱρεομένοισι et iterum Abreschius. Platonicum ex Cratylo p. 411. d. τὸ γὰρ νωμᾶν καὶ τὸ σκοπεῖν ταυτὸν, Stephani et Porti opinionem [νωμῶντες *observantes* intelligentium] adfirmat, nec minus Aeschyli coecus Tiresias, auribus et mente observans, ἐν ὠσὶ νωμῶν καὶ φρεσὶν, in vii. contr. Theb. 25., tum Agamemn. 791. πῶν δ᾽ ἐπὶ τέρμα νωμᾶ. Wess. σῖτα ἀναιρεόμενοι unice interpretandum, *frumentantes, cibaria avehentes*, statuit Schweighaeuser. in Addendis.

129 2. τοπαράπαν οὔτε ὄνος] Clemens Alex. Protrept. pag. 25. Scythis victimas asinorum sollemnes ex Callimacho et Apollodoro dedit, derivatas lutulentis Hyperboreorum e fontibus, quod Pindarus docebit. Tu supra cap. 28. vise. Ὑβρίζοντας, Glossator σκιρτῶντας, et cum eo Suidas et Corinthus, Dial. Ion. §. 149. non explodente in Thes. suo Stephano. Verius Valla. [*rudentes* interpretatus.] Quae deinceps et c. 135., ea unice animalis *ruditum* sibi requirunt. Potest alioqui asellus ὑβρίζειν *lascivire* variis modis. Signate Xenophon *Κυρ. Ἀναβ.* V. 8, 8. εἰ ἐν τούτῳ τῷ καιρῷ ὕβριζον, ὁμολογῶ καὶ τῶν ὄνων ὑβριστότερος εἶναι· οἷς φασιν ὑπὸ τῆς ὕβρεως κόπον οὐκ ἐγγίνεσθαι. In Pindari Pyth. Od. X. 55. Apollo, dum Hyperborei asininis victimis operantur, γελᾷ θ᾽ ὁρῶν ὕβριν ὀρθιᾶν κνωδάλων: ad quae Critici, τὴν ἀναίρεσίν φησι, διὰ τὰ σκιρτήματα, ἃ ἐν τῇ σφαγῇ ποιοῦνται οἱ ὄνοι: ubi tamen ingratus animalis clamor addi potuerat. Wess. Utique de *ruditu* maxime h. l. cogitaverat Scriptor: nec vero idcirco ὑβρίζοντες in Lat. vers. *rudentes* reddi debuit, sed omnino *lascivientes*. Schweig.

511 3. ὀρθὰ ἱστάντες τὰ ὦτα] Sumsit forsan a Sophocle, cujus ista nobilis est imago Elec. 25. Ὥσπερ γὰρ ἵππος εὐγενὴς, κἂν ᾖ γέρων, Ἐν

τοῖσι δεινοῖς θυμὸν οὐκ ἀπώλεσεν, Ἀλλ' ὀρθὸν οὖς ἵστησιν: *sed potius aures arrigit:* integrum locum eleganter expressit H. Stephan. App. de Dial. Att. p. 144. Ubi eundem adhibet in Observ. in Aeschylum pag. 390., haec in libro Leidensi manu sua Jos. Scaliger adscripserat: *Nam sicut acer, sit licet senex, equus Non perdit iras in gravi discrimine.* Hinc ad homines illud transfertur qui *aures* ad audiendum *arrigebant.* Philostr. p. 687, 2. ἐγώ σου ἀκούων τὰ ὦτα ἵστημι: et p. 750, 2., ὦτα habet ἑστηκότα πρὸς τοὺς λόγους. Horat. II. Od. XIX., *aures capripedum Satyrorum acutas:* ut Latinum *acuo*, sic Graecum ἀκούω peperit vetus Ἄκω. VALCK.

Ib. ταῦτα μέν νυν ἐπὶ σμικρόν τι ἐφέροντο τοῦ πολέμου] Haud absone Valla: [*Atque hoc quidem paululum quiddam momenti ad bellum afferebat.*] Proderat Persis non nihil in Scytharum equestri incursu atque inpressione asinorum is clamor, nec multum tamen ad belli successum. Si verba spectes, convenient ex VII. 211. οὐδὲν πλέον ἐφέροντο τῆς στρατιῆς τῆς Μηδικῆς: eritque adeo ἐπὶ σμικρόν τι non diversum ac σμικρὸν, quomodo ἐπὶ σμικρὸν φράσαι *paucis eloqui* in Sophocle, quod admovit Abreschius. WESS. Sententia quidem haud obscura: mira vero utique locutio, minimeque conferenda cum ea, quam ex VII. 211. vir doctissimus advocavit; quae, ad sententiam quod spectat, nihil cum hac commune habet. Commodius paullo conferri illud posset, ex III. 134. ἐπ' ἀμφότερα δέ τοι φέρει, *ad utrumque tibi hoc prodest;* si modo ἔφερον hoc loco, non ἐφέροντο, legeretur. SCHWEIG. Schweighaeuserus vertens, *et haec quidem res pauxillum quidpiam ad belli fortunam conferebat,* ταῦτα pro nominativo cepisse videtur. Ego contra ἐφέροντο a Πέρσαι subintellecto pendere censeo, et sic interpretor; *atque hoc, leve quidem, sed aliquid tamen ad belli successum adepti sunt Persae.*

130 2. ἐπήροντο] „Scilicet hoc fuit Scytharum consilium, ut spe Da„rio facta praedae identidem, unde exercitum aleret, faciendae, re„tineretur rex cis Istrum fluvium, donec ad extremum, ponte Istri
512 „ab Ionibus recisso, (coll. c. 33.) reditu exclusus exercitus fame esset „periturus." Haec post Larcherum SCHWEIG.

131 1. ὄρνιθά τε καὶ μῦν etc.] Haec non satis accurate Athen. excerpsit VIII. p. 334. A. Δαρείῳ Σκύθαι ἐπερχομένῳ αὐτῶν τῇ χώρᾳ ἔπεμψαν, ὥς φησιν Ἡρόδοτος, ὄρνιν, καὶ ὀϊστὸν, καὶ βάτραχον. *Quid sibi vellent ista dona*, primum dicit τὸν νόον τῶν διδομένων, tum τὸ ἐθέλει τὰ δῶρα λέγειν: id est, τί διανοηθέντες, aut πρὸς τί ἀφορῶντες, sive τίνι ποτὲ γνώμῃ χρώμενοι ἔπεμπον. Verbum Noster in talibus adhibet ἐθέλει, Homerum sequutus. Euripid. Hippol. 865., Ἴδω, τί λέξαι δέλτος ἥδε μοι θέλει; Herodotus II. 13. et V. 80. συνιέναι, τὸ ἐθέλει λέγειν τὸ χρηστήριον. VI. 37. τί θέλει τὸ ἔπος εἶναι; ut in Homil. Clement. XIV. 9., τί θέλει τοῦτο εἶναι; Magis usitata sunt τί τοῦτο βούλεται; et βούλεται λέγειν, vel εἶναι. Etiam apud Herod. δύναται in talibus adhibetur: δύναται τοῦτο τὸ ἔπος, II. 30. Hoc apud quosvis usitatissimum: neque tamen dici solet δύναται λέγειν, ut mirer cur adjectum sit apud Eunapium pag. 13, 23. Semel apud Thucyd. pro βούλεται εἶναι reperitur φρονεῖ, V. 85. In Lysiacis οἴεται p. 266. de cujus sinceritate dubito.

Valck. Lysiae locum habes p. 138. ed. Steph. p. 505. ed. Reisk. ubi de scripturae sinceritate immerito dubitasse vir doctus videtur. Schw.

Ib. βάτραχον] Eustathio inter τὰ τοῦ γλυκέος Ἴωνος Ἡροδότου est βάθρακος ad Iliad. p. 468, 31=356. extr. Odyss. p. 1570=271, 46. In ranae nomine Graecos mire, florente lingua, variasse docet Alberti Peric. Crit. c. 18. Ceterum Scytharum dona, sed auctiora, ex Pherecyde Syrio, seu Lerio potius, adnumerat Clemens Alex. Strom. V. p. 671. Wess.

132 1. εἰκάζων τῇδε] Ex usitatissima veteribus scribendi forma, qua non τὸ ῥητὸν respicitur sed τὸ σημαινόμενον, refertur εἰκάζων ad ἔγνω Δαρεῖος, ut monuit Abresch. Dil. Thuc. p. 71. Valck.

2. συνεστήκεε] Conf. ad lib. I. 208. Wess.

3. Ἢν μὴ ὄρνιθες γενόμενοι] Huc transtulit aetatis suae Graecis usitatam proverbialem locutionem, Eurip. Phoen. 1222., Ἢν μή γε

513 φεύγων ἐκφύγῃς πρὸς αἰθέρα, nempe λεκτέον σοι, vel λέξεις. Prostant ibi similia quaedam; quale est et hoc Plauti, Amph. I. 1, 294. *Quadrigas si nunc inscendas Jovis, Atque hinc fugias, ita vix poteris effugere infortunium.* Valck.

134 2. λαγὸς—διῇξε] Hinc recte Casaubon. διῇξε Polyaeno restituit VII. 10, 1. Δαρεῖος παρετάσσετο Σκύθαις· λαγὼς διῇξε παρὰ τὴν Σκυθικὴν φάλαγγα: pro διήλαξε: nam sua Polyaenum ex Herod. sumsisse sequentia demonstrant: attigit haec D'Orvill. in Charit. p. 257. Ionico more scripserat Herod. διήϊξε. Atticis veteribus ἀΐσσειν semper scribitur ut dissyllabum, ᾄττειν, et ᾆξαι, vel ᾖξε: in his saepe fuit erratum. Valck.

135 1. αὐτοῦ ταύτῃ] Herodoteum est αὐτοῦ ταύτῃ, et idoneis exemplis adfirmatum Gronovio et Abresch. Dil. Thuc. p. 403. Ab aliis scriberetur αὐτοῦ ἐν τῷ στρατοπέδῳ. αὐτοῦ ἐν τῷ ἱερῷ, est Thucyd. III. 81. ἐν τῇ Τεγέᾳ αὐτοῦ, Xenoph. Ἑλλ. VII. pag. 374, 23. αὐτοῦ Ἀθήνησι, Theopompi Athen. XII. p. 532. c. αὐτοῦ ἐν τῷ συμποσίῳ, Luciani Prom. §. 8. Ut *indidem Thebis, indidem Megaris, indidem ex Aventino*, sic ἐκ τοῦ Ἄργους αὐτόθεν exstat ap. Thucyd. V. 83. Quia legitur in Schol. Αὐτόθεν] ἐκ τοῦ Ἄργους, Dukero haec ex interpretamento videbantur adjecta; a cujus hic judicio non dissentio, quia semper sic αὐτόθεν simpliciter ponit Thucyd. cujus etiam Scholiastes VII. 37. ad Αὐτόθεν] ἐκ τῆς Σικελίας adscripsit; quantumvis Ἄργεος ἐξ ἱεροῖο Αὐτόθεν legatur in Theocriteorum Carm. XXV. 170. Valck.

2. δηλαδὴ, αὐτὸς μὲν] Adstruitur a doctis ὡς εἰ αὐτὸς μὲν, vel ἵνα αὐτὸς, aut ἢ αὐτὸς μὲν etc., quibus scripti auxilium libri negant. Wess. Ad προφάσιος e superioribus repetenda vox ἕνεκα, ut προφάσιος ἕνεκα idem valeat ac διὰ πρόφασιν, VII. 230. *hanc, quae praetendebatur, ob caussam.* Tum ad αὐτὸς μὲν μέλλοι per ellipsin intelligenda fuerit ὅτι particula. Denique videndum, ne paullo commodius sic distincta foret oratio: προφάσιος μὲν τῇσδε· δηλαδὴ αὐτὸς μὲν etc. Schweig.

Ib. σὺν τῷ καθαρῷ τοῦ στρατοῦ] De *flore exercitus*, Valla; de *integris et expeditis*, Portus. In Thucydide lib. V. 8. τῶν γὰρ Ἀθηναίων, ὅπερ ἐστράτευε, τὸ καθαρὸν ἐξῆλθε: explicant Scholiastae, οὐχὶ συγκλύδων, οὐδὲ ἐπικούρων, ἀλλ᾽ αὐτῶν τῶν πολιτῶν. Hoc si hic valeat, *Per-*

514 *sae* praeter ceteros erunt. Atque haec commentanti offerunt se ista Plutarchi in Nicia p. 535. c. οὐδὲ φυλακὴν ἐποιήσατο καθαράν, quae manifesto prava in ἐποιήσατο ἰσχυράν convertit Solanus: praeferrem καρτεράν, quod saepe prioris sedem nullo jure occupavit. Huc trahitur Appiani Punic. c. 44. καὶ γενομένης τῆς μάχης καθαρᾶς τῶν θηρίων, quoniam in Mithridat. c. 65. καὶ εὐθὺς ἀμφὶ τῷ ποταμῷ μάχη γίνεται καρτερά: et Iberic. c. 31. μάχη γίγνεται καρτερά. At haec bene quidem, nec prava priora, in quibus καρτερᾶς si elegeris, deturbabitur rei nexus. Μάχη καθαρὰ θηρίων, a qua elephanti absunt; ut sane convulnerati et perterrefacti abierant: unde continuo apud Appian. ὁ ἀγὼν ἐγίγνετο μόνων ἀνδρῶν καὶ ἵππων. Verum alienis his non inmoror. Wess. — Apud Nostrum I. 211. ὁ καθαρὸς στρατὸς opponitur τῷ ἀχρηΐῳ, *inutili copiarum parti*, quae ibid. 207. τῆς στρατιῆς τὸ φλαυρότατον. Est igitur, vi oppositionis, ὁ καθαρὸς στρατὸς, *melior saniorque pars exercitus.* Schweig. Ita fere Larcherus.

4. ἀκούσαντες δὲ οἱ Σκ. τῶν ὄνων] Addit ad ista Polyaenus VII. 10, 4. καὶ τὰς σκηνὰς ἀκεραίους ὁρῶντες, ᾤοντο παρεῖναι τοὺς Πέρσας. Darius enim secundum illum, ὅπως λάθοι τοὺς Σκύθας, τὸ στρατόπεδον ὡς εἶχεν ἐᾷ κατὰ χώραν μένειν. Fortasse legit in proximis Herodoti: πάγχυ κατὰ χώρην ἤλπιζον τοὺς Πέρσας μένειν vel μεῖναι, ubi vulgatur εἶναι. Εἶναι quidem et Μένειν permutantur in nonnullis loquendi formis; sed *suo loco manere* Herodoti aevo dicebatur κατὰ χώραν μένειν, non item κ. χ. εἶναι. Aristoph. Eq. 1351., οὐχὶ κατὰ χώραν μενεῖς; Thucyd. IV. 75. οὐ μενεῖν κατὰ χώραν τὰ πράγματα. Plura dedit Kuster. ad Hesychii Ἐν πείσῃ, et ad Arist. Plut. 367. Herod. IV. c. 201. μένειν τὸ ὅρκιον κατὰ χώρην. Adde I. 17. Valck. — Mirari saepenumero subit longe doctissimum emendationum venatorem, sed in novandi studio utique nimium. Quod Herodotus κατὰ χώρην εἶναι dixit, id ipsum verbo παρεῖναι Polyaenus expressit. Nec vero μένειν huic loco opportunum foret; ne μεῖναι quidem: quo verbo si nunc uti voluisset Auctor, μεμενηκέναι in perfecto praeterito dixisset. Atqui κατὰ χώρην εἶναι idem valet ac κατὰ χωρ. μεμενηκέναι. Schweig.

136 2. καὶ ἡ μίη, Σαυρομάται καὶ Βουδ. etc.] Arridebat primo intuitu
515 καὶ ἡ μίη Σαυροματέων καὶ ex S. Sed *Scytharum*, *Sauromatis junctorum*, abesse mentio non potest. Clare c. 120. καὶ πρὸς μὲν τὴν μίην τῶν μοιρέων — προσχωρέειν Σαυρομάτας. Apertius c. 133. ἡ δὲ Σκυθέων μίη μοίρη, ἡ ταχθεῖσα πρότερον etc. Denique c. 128. τὴν μὲν δὴ μετὰ Σαυροματέων μοίρην ταχθεῖσαν — πέμπουσι. An excidit ex S. praepositio, olimque ἡ μίη μετὰ Σαυροματέων fuit? an Σαυρομάται τε καὶ Βουδ., leniore de Pauw medicina? Non displicet. Wess.

3. τετμημένων] Palmerius, Exercit. p. 22. *incisas*, id est, *signatas orbitis.* Cur non *sectas?* Quales solum Scythicum, ut olim Macedonicum, vix habuit. De Archelao, Macedonum rege, Thucyd. lib. II. 100. καὶ ὁδοὺς εὐθείας ἔτεμε. Qua quidem in viarum munitione τέμνειν et ἀνατέμνειν apud Philon. Jud. saepe. De Mundi Opif. p. 14. B. πολυσχιδεῖς ἀνατέμνων ὁδοὺς, λεωφόρους ἁπάσας: et Creat. Princip. p. 723. B. ἐν ἀνοδίαις ἀπλανεῖς καὶ λεωφόρους ὁδοὺς ἀνατεμεῖν, etc. Wess.

137 2. Ἱστιαίου δὲ τοῦ Μιλησίου] *Histiaeus Milesius, ne res conficeretur, obstitit; dicens, non idem ipsis qui summas imperii tenerent, expedire, et multitudini; quod Darii regno ipsorum niteretur dominatio, quo extincto ipsos potestate expulsos civibus suis poenas daturos:* Corn. Nepos in Milt. c. 3. quem Lambinus jam monuit Herodoti locum fere expressisse. Quam paucis tradit Noster, Miltiadis sententiam, argumentis adfirmatam, enarrat explicatius Nepos, cui *hortatus* dicitur *pontis custodes, ne a fortuna datam occasionem liberandae Graeciae dimitterent.* Miltiades iste fuit in ista nobili familia Attica hujus nominis secundus. VALCK.

Ib. οὔτε ἄλλον οὐδένα οὐδαμῶν] Notabilis structurae ἀλλοίωσις. Debuisset οὔτε ἄλλος οὐδεὶς οὐδαμῶν: verum, tanquam praecessisset, οὔτε αὐτὸν οἷόν τε εἶναι, instruxit orationem. Cujusmodi variatae dictionis argumenta apud Homerum, Thucydidem, atque alios obvia saepe. Adi I. Fr. Gronovium ad Senecae de Benef. IV. 32. WESS.

138 2. Στράττις] Ita VIII. 132. ἐπιβουλεύοντες θάνατον Στράττι τῷ Χίου τυράννῳ. De Samio Tyranno VI. 13. ὁ δὲ Αἰάκης — παῖς μὲν ἦν Συλοσῶντος τοῦ Αἰάκεος. Recte ergo scriptae schedae. Φωκαιεὺς conjectura L. Holstenius ad Stephani Φώκαια extuderat. WESS.

139 2. χρηστῶς ὁδοῦται] Valla culte satis: *ut vos nobis probe viam osten-*
516 *ditis.* Prometheus in sui nominis fabula Aeschyl. 497. δυστέκμαρτον ἐς τέχνην ὥδωσα θνητοὺς, *viam monstravi:* et consimiliter Agam. 184. τὸν φρονεῖν βροτοὺς ὁδώσαντα. Sed vide VI. 73. WESS.

140 6. Οἷα δὲ νυκτὸς — ἀπίκατο,] Ex formula linguae saepe spreta a librariis: vide lib. VI. 118. et 153. VIII. 6. [conf. Adn. ad I. 2.] Abydenus in Praep. Evang. Eusebii lib. X. 12. ἀπίκατο γὰρ δὴ πηλοῦ κατάπλεοι τοὺς ταρσοὺς, a quo Vigeri manus abstinere debuerat. Neque caussa aderat λελυμένῃ τῇ γεφύρῃ reformandi: siquidem conposita servare nonnunquam simplicium adsolent structuram. Aeschyl. Suppl. vs. 70. ἐν δυσμάτορος κότου τυχών. Sophocles Philoct. 325. οἶδα συντυχὼν κακῶν ἀνδρῶν. Monuit Abreschius. WESS. Idem grammaticum praeceptum adstruxit Brunck. ad Sophocl. Philoct. 320. et ad Orest. Euripidis 1291. Videtur tamen hujusmodi enallage poëtis magis licita esse quam prosaico scriptori: ac lubens equidem hîc intelligam ἐντυχόντες τῷ πόρῳ, ut λελυμένης τῆς γεφύρης sint genitivi absoluti: *ad trajectum pervenerunt, ponte jam rescisso.* SCHWEIG. Vide Matthiae Gr. gr. §. 382. 4. obs.

141 2. κελεύσματι] κελεύματι. In Dionis Cassii libro L. p. 51. E. πολλὰ παρακελεύματα et πολλὰ κελεύματα. Christianis scriptoribus *celeuma* frequentari Rosweidus docet ad Paullini Nolani Carm. XVII. 109. p. 94. et Munker. ad Hygini Fab. XIV. fin. WESS.

142 2. ἐλευθέρους] Vehementer aversor ἀνελευθέρους S. et V.; Scythae de Ionibus, et *qua liberis* et *qua servis*, sententiam ferunt. *Liberos* habent censentque κακίστους τε καὶ ἀνανδροτάτους: *mancipia* vero, φιλοδέσποτα καὶ ἀδρηστα. Haec meo quidem judicio, verborum ordo modo legitime dirigatur, anxiam disputationem recusant. Gemina germana de iisdem Callicratidae opinio, quaerenti ὁποῖοι ἄνδρες οἱ Ἴωνες, rege-

rentis ἐλεύθεροι μὲν κακοὶ, δοῦλοι δὲ ἀγαθοὶ, in Plutarchi Lacon. Apophthegm. p. 222. D. Wess.

Ib. ὡς ἐόντας Ἴωνας ἐλευθέρους etc.] Codicis lectionem ἀνελευθέρους, inventam quoque Vallae, Galeus adprobat. Est qui participium in his,
517 νομίζοντες, vel quidpiam simile, putet deesse: mihi non videtur a vulgatis secedendum: nomen Ἴωνας, e situ suo naturali studio distractum, fraudi fuit. Nihil his inerit obscuri hoc modo collocatis: τοῦτο μὲν Ἴωνας, ὡς ἐόντας ἐλευθέρους, κακίστους — κρίνουσι εἶναι ἁπάντων ἀνθρ. τοῦτο δὲ, ὡς ἐόντας δούλους (sive prout variata scribit structura, ὡς δούλων Ἰώνων τὸν λόγον ποιεύμενοι,) ἀνδράποδα φιλοδέσποτά φασι εἶναι καὶ ἄδρηστα μάλιστα. *Servi fugitivi* δοῦλοι sunt δρηπέται Phocaeënsi Dionysio, de Ionibus loquenti Herod. VI. 11. *Heris fideles* et minime δράπεται, sunt ἄδραστοι. Ex Herod. sua hausit Plutarchus t. II. pag. 174. E. ubi Ioniae Tyrannos Ἰδάθυρσος (Ἰνδάθ. Herod.) rex Scytharum διὰ τὴν πρὸς Δαρεῖον πίστιν ἀνδράποδα χρηστὰ καὶ ἄδραστα ἐκάλει. Vocem rariorem adhibuit Dion Chrys. in Corinth. p. 457. B., ab aevo usque Daedali neminem fuisse scribens statuarium, qui valuerit δρασμὸν ἐμποιεῖν τῷ χαλκῷ: paulo post τό γε ἐπ᾽ αὐτοῖς, ait, εἴη χαλκὸς ἄδραστος. Valck.

143 2. ὡρμημένου Δαρείου ῥοιὰς τρώγειν, etc.] De Megabazo (vel Megabyzo) dictum Darii per errorem transtulit in Zopyrum Plutarchus in Apophthegm. p. 173. A. Vide ad finem libri III. notata. Herodotea paulo aliter expressit Eustath. Iliad. β΄. p. 182, 27. ubi Darius, Μεγαβύζους, εἶπεν, ἐθέλειν αὐτῷ τοσούτους εἶναι. De duplici Persici nominis apud Graecos scriptione egit Hemst. in Luciani Timon. pag. 134. Valck.

144 2. In tempore conditae Chalcedonis discrepat Hesychius Miles. Rer. Constantinopol. p. 48. δέκα καὶ ἐννέα ἔτεσιν ἔμπροσθεν, XIX annis ante Byzantium. Nostri numeros Eustathius tuetur. Si Straboni, Tacito, et aliis creditur, *coecos* Apollinis oraculum Chalcedonios dixit, ob neglectam aptiorem in urbe fundanda regionem. Docte ad Strabon. VII. pag. 494 = 320. Casaubonus. Cives Καλχηδονίους V. 26. et τὴν Καλχηδονίην supra c. 85. vidimus, quo et hic modo mallem. Certum ex numis est veterumque testimoniis, valuisse hanc olim scriptionem. Lege adnotat. Holstenii ad Καρχηδὼν Steph. et Sirmondi in Sidonii Carm. II. p. 666. ed. Ven. Wess. Adde quae ad Polyb. V. 39, 5. et ad Athen. III. 92. e. et VII. 320. a. notavimus. Schweig.

145 2. ἐξελασθέντες ὑπὸ Πελασγῶν, τῶν ἐκ Βραυρῶνος etc.] A Pelasgis,
518 qui Brauroniae Dianae sacra celebrantes Atticas rapuerant mulieres, ejecti Lemno quorumdam Argonautarum posteri, (legerim in Herod. ἐκ τῶν τῆς Ἀργοῦς ἐπιβατέων παίδων παῖδες.) Minyae adeoque narrantur hic in Laconicam venisse, certisque sub conditionibus in Spartanam recepti civitatem; atque horum uxoribus Lacaenis laudabilem tribuit Herod. in maritis servandis fraudem. Minyas Lemno exactos Spartam venisse narrat Apollonius Rh. IV. 1759. Οἱ πρὶν μέν ποτε δὴ Σιντηΐδα Λῆμνον ἔναιον· Λήμνου τ᾽ ἐξελαθέντες ὑπ᾽ ἀνδράσι Τυρσηνοῖσι Σπάρτην εἰσαφίκανον ἐφέστιοι. Illud etiam clarum muliebre facinus enarrans Plutarch. t. II. p. 247., nihil de Minyis tradens aut Argo-

nautarum posteris, uxoribus illud imputat Pelasgorum sive Tyrrhenorum, quos Athenienses exegissent Imbro Lemnoque. Sequutus eundem auctorem Polyaenus VII. 49., Tyrrhenos horumque commemorat uxores, quae Lacaenae certe verius dicerentur quam Tyrrhenides, ut sane dicuntur ipsi quoque Polyaeno VIII. 71., quo sequutus Herodotum, *Λακεδαιμονίων*, ait, *αἱ θυγατέρες ἐγήμαντο Μινύαις τοῖς ὑπὸ* (lege *ἀπὸ*) *τῶν Ἀργοναυτῶν γεγονόσιν*: docte notat ibi Maasvic. Quos Herodotus hic *Palasgos*, eosdem *Tyrrhenos* vocant Apollon. Rhod. et Plutarch. l. c. et ubi tangit eamdem historiam in Quaest. Gr. p. 296. B. Sed priori loco, quum primum *Τυῤῥηνῶν* meminisset *τῶν Λῆμνον καὶ Ἴμβρον κατασχόντων, ἁρπασάντων δὲ Βραυρωνόθεν τὰς Ἀθηναίων γυναῖκας*, tandem subjungit, *ταῦτα ἔπραττον οἱ Πελασγοί.* Zenobius III. 85., *Πελασγοί τινες τὴν Λῆμνον οἰκοῦντες ἦλθον ναυσὶν ἐς Βαίβρωνα* (imo leg. *Βραυρῶνα*, pagum mari vicinum, *ἀγχίαλον Βραυρῶνα* dixit Euphorion in Schol. ad Aristoph. Lys. 646.) *τῆς Ἀττικῆς, καὶ τὰς γυναῖκας ἐκεῖθεν ἥρπασαν.* Saepe Pelasgos Attica leguntur insulisque exegisse Athenienses; quod multis narrat Herod. VI. 137. Iidem illi nonnunquam dicuntur *Τυῤῥηνοὶ*, Sophocli, Thucydidi, aliisque: vide Meursii Cecrop. c. 5. Wess. ad Herod. I. 57. VALCK.

2. *πῦρ ἀνέκαιον*] Tutum hoc est et munitum ob *καὶ πῦρ αἴθοιεν*, quod deinceps, et Homeri Odyss. η'. 13. Confer D'Orvillium ad Cha-
519 rit. p. 633. et haec Heliodori Aeth. II. p. 96. *ἑτέρα κάλπην ἔφερε καὶ πυρὰν ἔκαιε*: ubi codex Falkenb. ex vero *πῦρ ἀνέκαιε* [e]. At in similibus delinquitur saepe. Strabonis de his Minyis narratio mirifice turbata VIII. p. 534. A = 347. A. auxilio (quod viri docti praeterviderunt) Eustathii ad Homer. p. 880, 51 = 832, 1. instaurari potest. WESS.

Ib. *πυρὴν ἔκαιον* ex M. dedit Gronov. pro *πῦρ ἀνέκαιον.* Hoc mea potius opinione hic servandum, et recte restitutum arbitror *πῦρ ἀνακαίειν* VIII. c. 19., pro *πυρήν.* In his saepe variatum docebit D'Orvill. in Charit. pag. 633. *Ignem accendere*, *πῦρ ἀνακαίειν*, infra dicitur hoc cap. *πῦρ αἴθειν. πῦρ αἴθειν* et *πῦρ ἀναίθειν* leguntur aliquoties apud poëtas Atticos; nuspiam, quantum recordor, *πυρὰν αἴθειν.* Ut corripi posset syllaba, *πυραίθειν* scribitur in Eurip. Rheso 78. *Τίς γὰρ πυραίθει πρόφασις Ἀργείων στρατόν;* sed in anapaestico versu 41. poni debuerat *Πῦρ αἴθει στρατὸς Ἀργόλας, Ἕκτωρ*: quorum loco dicitur 95. *Αἴθουσι πᾶσαν νύκτα λαμπάδας πυρός.* Pro *αἴθεσθαι*, *fulgere*, móre suo Sophocles scribit *Αἴθειν* Aj. 285., *ἡνίχ' ἕσπεροι Λαμπτῆρες οὐκ ἔτ' ἦθον*: sed, si vera mea est divinatio, verbum jam ante sic adhibuerat Aeschyl. Choëph. 534. *Πολλοὶ δ' ἀνῆθον ἐκτυφλωθέντες σκότῳ Λαμπτῆρες ἐν δόμοισι*: ubi vulgatur *ἀνῆλθον*: alterum, ut pato, spectat in Schol. *ἀνέλαμψαν.* VALCK.

7. *τῶν Τυνδαριδέων ἡ ναυτιλίη*] Similiter factum illud Minyis adscribens Valerius Maximus IV. c. 6. ext. 4. *Quos*, ait, *Spartana civitas respectu Tyndaridarum — deductos inde (e Taygeto) legibus commodisque suis immiscuit: sed hoc tantum beneficium in injuriam bene meritae urbis, regnum affectantes, verterunt:* quae de his expressa sunt Herodoti, *οἱ Μινύαι ἐξύβρισαν, τῆς τε βασιληΐης μεταιτέοντες καὶ ἄλλα*

[e] Conf. Nostrum, I. 202.

ποιεῦντες οὐκ ὅσια. Tyrrhenos advenas, sive Pelasgos, cur jure donaverint civitatis, probabilem magis reddunt rationem Plutarch. t. II. p. 247. A. et Polyaen. VII. 49. De Spartiatis Herodotus, δεξάμενοι, inquit, τοὺς Μινύας, γῆς τε μετέδοσαν καὶ ἐς φυλὰς διεδάσαντο. Postremum illud de *receptis in civitatem* dignum est observatu. Plataeenses, in Atticam receptos, κατανεῖμαι εἰς τοὺς δήμους καὶ τὰς φυλὰς, *in demos*
520 *et in certas tribus referre,* psephisma jubet apud Demosth. p. 741. Attigit istam non sane protritam antiquitatis Graecae partem Hemsterh. (is enim latet sub literis I. E.) in Miscell. Obs. VII. pag. 325. et ad Aristoph. Plut. p. 368. Cicero pro C. Balbo c. XII. *Vidi egomet nonnullos — nostros cives Athenis in numero judicum atque Areopagitarum, certa tribu, certo numero.* Suspicor a librario vocem *numero* male repetitam e proximis, et Ciceronem scripsisse: *certa tribu, certo demo.* Hinc finis Epist. 46. Philostrati explicandus est. VALCK.

146 2. κατέβαλον ἐς ἑρκτὴν] *In proximam* nempe *noctem custodiendos*, qua de illis supplicium sumeretur; hunc enim in finem subdit ista Herod. κτείνουσι δὲ τοὺς ἂν κτείνωσι Λακεδαιμόνιοι νυκτὸς, μετ᾽ ἡμέρην δὲ οὐδένα: conf. hujus insistens vestigiis Valer. Max. p. 387. Morem tangunt Cragius de Rep. Lac. p. 457. et Meurs. Misc. Lac. p. 139. Diutius Tyrrhenos in vinculis custodivisse dicuntur Plutarcho t. II. p. 247. ζητοῦντες ἑλεῖν σαφέσι καὶ βεβαίοις ἐλέγχοις, atque interea temporis uxores ipsorum Spartanae carceris exorasse custodes, ut sibi liceret ingressis morituros alloqui: πολλαῖς ἱκεσίαις καὶ δεήσεσι παρείθησαν ὑπὸ τῶν φυλάκων ὅσον ἀσπάσασθαι καὶ προσειπεῖν τοὺς ἄνδρας: hinc Polyaenum recte corrigit Casaub. p. 689. Apud Herod. mulieres in carcerem dicuntur intromisisse custodes, οὐδένα δόλον δοκέοντες ἐξ αὐτέων ἔσεσθαι. Sic Valla legit in suo cod. et e Med. optime reposuit Gronov. In enarrando dolo cum Herodoto conspirant Plut. Polyaen. et Valerius Max. qui non absurde addidit ista: *per simulationem doloris velatis capitibus eos abire passi sunt*, nempe custodes carceris viros velatis capitibus, vestibus indutos muliebribus, quos et ἀπιέναι περικαλυψαμένους scribunt Plutarch. et Polyaen. Perperam itaque vulgatur apud Valer. *eos abire passae sunt.* VALCK.

5. ἐς τὸ Τηΰγετον] Nihil in his contra usum. Admonuit Steph. [Byz.] montem Laconicae triplici genere poni. τὸ Τηΰγετον iterum cap. 148., Strabo lib. VIII. p. 557. C = 362. extr. et Pausan. III. 20. In Plutarchi t. II. pag. 247. C. τὰ Ταΰγετα, et, qui eadem memorat, Polyaeno Strateg. VII. 49. Hinc *Taygeta, Laconices*, apud Vibium Sequestr., frustra sollicitante Barthio. Junge N. Heinsium in Clau-
521 diani sec. Consulat. Stilicon. 259. Atque haec, ne qui in posterum offendantur. WESS.

147 1. Θήρας ὁ Αὐτεσίωνος] Quando saepe Nostro concinit in Therae genere tradendo Pausanias, in hujus lib. III. c. 1. pro Θήρᾳ τῷ ἀπὸ Ἴωνος restitui debuerat Θήρᾳ τῷ Αὐτεσίωνος. Palmerii correctio Kuhnio venit in mentem ad p. 245. Ad Herodoti sententiam eidem Pausaniae, IV. c. 3. Theras fuisse dicitur τὸ ἀνέκαθεν Θηβαῖός τε, καὶ ἀπόγονος πέμπτος Πολυνείκους: atque adeo Callimacho ἕκτον γένος Οἰδιπόδαο, Hymn. in Apoll. 74. VALCK.

Ib. ἔστελλε] ἔστελλε, subauditur ἑαυτόν: sic etiam c. 148. Alius dixisset ἐστέλλετο. Reiske. — Sic haud raro etiam apud Tragicos στέλλειν, pro στέλλεσθαι, *iter parare, proficisci.* Possis vero etiam, ut c. 148. sic et hoc loco, intelligere ἔστελλε λαὸν ἐς ἀποικίην: sed tragicorum exemplis, quae offert Brunckii Index Sophocleus, et Schneideri Lexicon criticum, satis firmata prior interpretatio. Alias *dux coloniae* dicitur ἀποικίην στέλλειν, ἀποικίαν ἄγειν: coloni vero ἐς ἀποικίην στέλλεσθαι vel σταλῆναι, ut c. 159. Schweig.

4. Μεμβλιάρεω] Secundus casus est, qualis Βάττεω IV. 160. Κροίσεω VIII. 122. Κλεομβρότεω V. 32. Δημοκρίτεω saepius in Hippocratis epistola. Critici ad Pindari Pyth. Od. IV. 88. μετὰ Μεμβριάρεω (quomodo post pauca S.) τοῦ Κάδμου συνεξορμήσαντος: cui scriptioni primas dat Bochartus, ut Phoenicum e lingua commodior esset originatio, de Phoen. Colon. lib. I. 15., ubi conpluscula de Therae coloniis. Quae proxime posita sunt, clarissime expressit, Nostri saepe aemulus, Callimachus apud Strabon. VIII. p. 534. A = 374. B. et XVII. p. 1194. B = 837. B. nec non Apollon. Rhod. IV. 1763. Wess.

5. Μεμβλίαρον] Quem alii sic vocant, Μεμβλιάρεα dixisse videtur Herodotus. Non illum Cadmi συγγενέα Pausanias III. 1. sed Phoenicem *de plebe* fuisse scribit, ἄνδρα τοῦ δήμου, atque isthac de causa sibi persuasisse Theram, quod et evenit, futurum, ut Membliari posteri Callistes insulae sibi facile cederent imperium. Valck.

148 1. ἀπὸ φυλέων idem valet ac si dixisset ἀπὸ ἀστῶν vel πολιητέων, *e civium* Spartanorum *numero.* Schweig.

522 3. τοὺς Μινύας] Minyas istos, τοὺς ἐκβληθέντας ὑπὸ Πελασγῶν (sic leg. pro Πελασγοῦ) ἐκ Λήμνου, cum Lacedaemoniis colonos in insulam Callisten duxisse Theram narrat Pausan. VII. 2. De iisdem Apollon. Rhod. IV. 1761. ἐκ δὲ λιπόντας Σπάρτην Αὐτεσίωνος ἐῢς πάϊς ἤγαγε Θήρας Καλλίστην ἐπὶ νῆσον. Qui Minyis Pelasgos sive Tyrrhenos substituit Plutarch. t. II. p. 247. D. p. 296. B. hos veluti coloniam Lacedaemoniorum e Laconica deducit in insulas Melum et Cretam; dicuntur ibi Πόλλιν ἡγεμόνα καὶ ἀδελφὸν καὶ Κραταΐδα Λακεδαιμονίους λαβόντες: quae, certo mendosa, fortasse non male sic legerentur, καὶ τὸν ἀδελφὸν Καλλικρατίδαν. Secundum Herodotum, *Minyae plerique, manentes in Peloponneso,* ἐτράποντο ἐς τοὺς Παρεωράτας καὶ Καύκωνας: quibus antiquis incolis τῆς Τριφυλίας ejectis sex in ista parte Peloponnesi dicuntur urbes condidisse, Λέπρεον, Μάκιστον, Φρίξας, Πύργον, Ἤπειον, Νούδιον: sic cetera videntur nomina integranda, partim jam emendata Wesselingio ad Diodor. XIV. 17. qui, mihi nuspiam inventum, postremum etiam illuminabit. Περὶ τῶν ἐν Τριφυλίᾳ Καυκώνων egit Strabo VIII. p. 531 = 345., cui p. 532. C = 346. B. Παρεωράται tenuisse traduntur olim montanam Triphyliae regionem περὶ τὸ Λέπρεον καὶ τὸ Μάκιστον. Hi Ionice Herodoto sunt Παρεωρῆται VIII. 73. Cur ibi fuisse dicantur origine Lemnii, hic narrata manifestant. Valck. — Cur Παρεωράτας *non absurde* dare S. dixerit Wess. in Var. Lect., non magis equidem exputare possum, quam quid sit quod etiam Valck. in proxima adnotatione constanter Παρεωράτας scripserit: quandoquidem et origo nominis, et constans aliorum auctorum usus, et apud Herodo-

tum editionum omnium et msstorum (uno S. excepto) consensus, *Παρωρεάτας* aut Ionico idiomate *Παρωρεήτας* requirit. Operarum puto incuria turbas istas peperit. SCHWEIG.

149 1. *ὄϊν ἐν λύκοισι*] Memorabile illud Christi Nostri *ὡς πρόβατα ἐν μέσῳ λύκων* cum Herodoteis contendunt Bochartus Hieroz. II. 43. pag. 438., Raphelius, et Wetstenius ad Matth. Evang. c. X. 16. Oiolyci, Therae F. patris Aegei, conmeminit Pausanias III. 15. WESS.

Ib. *καί κως τὸ οὔνομα τοῦτο ἐπεκράτησε*] Non male Valla Scriptoris
523 sui mentem expresserat: *et id nomen alteri praevaluit.* Machon apud Athen. XIII. p. 578. E. *Μᾶλλον τὸ πάρεργον ἐπεκράτησ᾽ ἢ τοὔνομα*, de muliere, quae vulgo *Μανία* nuncupabatur, infans olim nomine proprio dicta *Μέλιττα*. Idem in centenis obtinuit, ut nomini cognomen praevaluerit. Plato proprio nomine dictus fuerat Aristocles; Tyrtamo Theophrasti nomen tribuit Aristoteles, quod et, altero propemodum obliterato, *evaluit*, *ἐπεκράτησε*: Diog. Laërt. III. 4. V. 38. ibique Menag. Quem pater velut *ὄϊν ἐν λύκοισι* reliquerat, Therae filium, *Οἰόλυκον* bis terve adpellat Pausan. III. 15. IV. 7. ubi Lacedaemonius Euryleon antiqua dicitur origine Thebanus a Cadmo, *Αἰγέως τοῦ Οἰολύκου τοῦ Θήρα τοῦ Αὐτεσίωνος ἀπόγονος πέμπτος*. VALCK.

3. *Τῶν δὲ Ἐριννύων τῶν Λαΐου καὶ Οἰδίποδος μήνιμα* alia in re ap. Pausaniam lib. IX. 5. p. 723. WESS. *Dirae*, quibus Aegidarum progenitor Oedipus, Furiis agitatus, filios suos devovit, a Thera quodammodo renovatae, filium se dicente *καταλείψειν ὄϊν ἐν λύκοισι*, dicuntur Oedipodis *Ἐριννύες*. Laïum quoque *dirae* dederant praecipitem, quibus illum Pelops devoverat ob raptum Chrysippum. *Ἐριννῦν* Oedipi *diras* vocant Tragici, Aeschylus Theb. 70. Sophocles Oed. in Col. 1294. [vs. 1434. ed. Br.] Euripides Phoen. 627. VALCK. Est hic usitata illa Nostro *ἀνακολουθία* et hyperbaton, et familiaris particulae *γὰρ* usus, de quo ad I. 24. dictum est, et quem jam saepius deinde observavimus. Valet autem *τοῖσι δὲ — ἀνδράσι οὐ γὰρ ὑπέμειναν τὰ τέκνα, ἱδρύσαντο — ἱρόν*, idem ac si dixisset, *ὅτι δὲ* (vel *ἐπειδὴ δὲ*) *τοῖσι — ἀνδράσι οὐκ ὑπέμειναν τὰ τέκνα, ἱδρύσαντο — ἱρόν*. Recte Reiskius in Animadverss. monuit, similem huic loco esse illum, qui eodem hoc libro cap. 200. *τῶν δὲ πᾶν γὰρ ἦν τὸ πλῆθος μεταίτιον, οὐκ ἐδέκοντο τοὺς λόγους*. Adde I. 114. ubi *εἷς δὴ* (sive ibi *εἷς δὲ* malueris) *τούτων τῶν παιδίων — οὐ γὰρ δὴ ἐποίησε τὸ προσταχθὲν ἐκ τοῦ Κύρου, ἐκέλευε αὐτὸν τοὺς ἄλλους παῖδας διαλαβέειν*. Immo vero haud admodum dissimile est quod in ejusdem hujus capitis, in quo versamur, initio legitur: *Ὁ δὲ παῖς, οὐ γὰρ ἔφη οἱ συμπλεύσεσθαι, τοιγαρῶν ἔφη αὐτὸν καταλείψειν* etc. SCHWEIG.

150 2. *εἵποντο δέ οἱ καὶ οἱ ἄλλοι*] Nobilis fertur inprimis inter Jasonis
524 socios Minyas, Euphemus, de quo praeter Spanhem. in Callim. Hymn. in Apoll. 75. Burmannus egit in Argonaut. Catal. Hujus compressu gravida puella Lemnia Batti pepererat progenitorem: erat itaque Battus *γένος Εὐφημίδης τῶν Μινυέων*, *e posteris vel genere Euphemi, unius e Minyis.* *Εὐθυμίδης* hic olim vulgabatur; *Εὐθυμίδης* M. veram scriptionem conjectura Palmer. fuerat adsequutus in Exercit. pag. 23. Sicuti saepe patronymica facta sunt propria, in vera historia Graeca

veteri et recentiori memorantur *Euthymidas*, et *Euphemidas* vel *Euphamidas*. Restituendum hoc nomen in Schol. ad Aristoph. Eq. 791. *Εὐφαμίδας Ἀριστωνύμου*, pro *Σισυφαμίδας, Ἀριστοδήμου*, ex Thucyd. IV. 119. ubi nomen *Ἐρυξιδαΐδα* convertendum est in *Ἐρυξιλαΐδα*: idem vitium Spartiatae nomen corrupit in Aeliano de Nat. An. XI. 19. *Παντελίδας* verum nomen fuit, non *Παντεδίδας*: noti sunt Lacones *Pasitelidas*, *Epitelidas*, *Eutelidas*. Sed Corinthium *Euphamidam* in Thucyd. V. 55. praebent septem minimum mssti: cur itaque forma non Graeca *Ἐφαμίδας* in Thucydide fuit relicta? Valck.

Ib. *Εὐθυμίδης*] Elegantem veramque Palmerii correctionem *Εὐφημίδης*, Simsonius Chron. An. 3389. antevertit, laudavitque meritissime Bouherius Diss. Herod. c. 12. Wess.

4. *καὶ βαρὺς ἀείρεσθαι* senii inconmoda, quibus *difficulter erigebatur*, explicat. *Ἀείρεσθαι, ἄνω αἴρεσθαι* Hesychio ex Sophoclis Trachin. 220. cui senex *χρόνῳ βαρὺς* in scriptis codd. Oed. Colon. 926. et *νόσῳ βαρὺς* Trach. 239. Wess. — Possis *ἀείρεσθαι* interpretari *loco me movere*, quemadmodum *ἀερθέντες* IX. 52. idem valet ac *κινηθέντες*. Schw.

151 1. *οὐκ ὗε τὴν Θήρην*] Hoc sanequam insolens. Aliis etiam usitato more scribi potuit *οὐκ ὗε*, *non pluebat;* in insula nempe Thera: hanc enim designatam fuisse vicina satis manifestassent. *ὁ Ζεὺς* vel *ὁ θεὸς ὕειν* vulgo dicebatur etiam Herodoto; *ὕει* simpliciter etiam ponitur, *pluit: εἰ ὗε*, c. 185. hujus libri. Fortassis ut alibi *ὁ θεὸς*, hic quoque lectori relinquitur supplendum. Saepius *ὁ θεὸς* vel *ὁ Ζεὺς* dicitur *ὗσαι χρυσὸν, τέφραν*, ut *λίθοις, βατράχοις*. Utrumque etiam Latinis: *lapidibus pluit;* et *pluit carnem* vel *sanguinem*. Priori ratione hic *οὐκ ὗε ὁ θεὸς τὴν Θήρην* significaret, *Theram pluvia non irrigavit:* atque
525 ita semel Pausaniam loquutum memini II. 29. *αὐχμὸς τὴν Ἑλλάδα ἐπὶ χρόνον ἐπίεζε, καὶ οὔτε τὴν ἐκτὸς Ἰσθμοῦ χώραν, οὔτε Πελοποννησίοις ὗσεν ὁ θεός.* Idem ille Herodotei forte loci recordabatur p. 186., novem annorum siccitatem memorans, quae Troezenios adflixerit. Valck. — De subintelligendo nomine *ὁ θεὸς* vide ad c. 28. notata: et locis ibi citatis adde Herod. II. 13. Tum, quod ad verbi *ὕειν* constructionem cum accusativo casu adtinet: qua ratione dicitur *ἡ χώρη ὕεται*, II. 13. IV. 50. eadem etiam ratione dici poterat *ὁ θεὸς ὕειν τὴν χώρην*. Schw.

2. *προέφερε*] *Exprobravit*, ut Homer. Il. *γ*. 64. interpretatur Hesychius. Coray.

152 4. *τὸ δ' ἐμπορίον τοῦτο ἦν ἀκήρατον*] *Ἀπείρατον* offert S. *intentatum*. *Ἀπείρητον* est apud Herod. VII. 9. Hoc si plerique darent codd. alteri non postponerem. Emporium Graecis usque in hoc tempus *intactum*, solis ante Phoenicibus notum mercatoribus, Graecis *intentatum* dixerit noster, ut puto, potius *ἀπείρητον*, quam *ἀκήρατον*. *Ἀκήρατον* tamen etiam *purum* vocat, et *intaminatum;* quo usu vox Platoni praesertim et philosophis frequentatur aeque ac *ἀκέραιον*: quae duo permutat et in eadem locutione Eurip. Or. 574. et Helen. 48. De urbibus etiam et regionibus adhibetur integris sive nondum hostili ferro violatis: Herod. *ἀκέραιον τὴν πόλιν*, III. 146. Thucyd. II. 18. Xenoph. *Κυρ. Παιδ.* VI. p. 96, 4. Valck.

5. *κεφαλαὶ οἱ πρόκροσσοί εἰσι.*] Accessit crateris picturae ex sche-

dis pronomen, quo *gryphum capita prominentia* clarius signantur. Confer Eustath. in Hom. p. 903, 5. Wess. Pronomine *οἱ* (i. e. *αὐτῷ*), quod ex S. et V. receperat Wess., carere utique potueramus: satis enim erat *περὶ αὐτοῦ*. Sed, quoniam passim et alibi per abundantiam adjectum illum dativum vidimus, (Adn. ad I. 86.) facile patiar si quis loco suo repositum voluerit. Apud Eustath. loco ab eodem Wess. citato (qui est p. 862. ed. Bas. ad Iliad. *μ'*. 258.) nihil aliud, quod huc utcumque faciat, reperio, nisi quod ait, *κρόσσαι — οἷον κόρσαι καὶ κεφαλαί*. Insequente quidem p. 863. med. adfert idem illa ex Athenaeo verba, (I. 30. a.) *πρόκροσσοι φερόμενοι ἐπὶ τὸν κίνδυνον*: quae, pro significatu paullo ante prolato vocabuli *κρόσσαι*, intelligere potueras *prae-*
526 *cipites in periculum;* (vel, *in pugnam ruebant;*) sed aliter ille, et quidem variis modis interpretari conatur, *βαθμηδὸν, κλιμακηδὸν, κατὰ στίχος, κατὰ ἐπαλληλίαν, εὐτάκτως*. Alibi idem Eustathius (ad Iliad. *ξ'*. 35. p. 949, 24. ed. Bas. p. 965. ed. Rom.) adfert ex Herodot. VII. 188. *naves* quae *πρόκροσσαι ὁρμέοντο ἐς πόντον*, quas praeeunte fere ipso Herodoto *ἄλλας ἐπ' ἄλλαις, ἀντιπρώρους*, interpretatur; hunc vero, in quo versamur, Scriptoris nostri locum nusquam, quod sciam, attingit. Mihi, fateor, quidnam potissimum hoc vocabulo significatum voluerit Herodotus, haud satis liquet. Altero loco, VII. 188. hariolando interpretatus sum *naves rostris in mare spectantes, et octo deinceps ordinibus in quincuncem locatas:* et sic ibi fortasse non male. Sed, quod hoc item loco *gryphum capita in quincuncem disposita* scripsi, id vereor ut eruditis sim adprobaturus. Fortasse satis fuerat *gryphum capita prominentia* cum Wess. interpretari. Vallae versionem, quam tenuerant fere Herodoti editores, *gryphum capitibus in circuitu altrinsecus obversis*, his gallicis reddidit Larcher, *des têtes de gryphons, l'une vis-à-vis de l'autre.* Schweig.

6. *συνεκρήθησαν*] In *coalitis et consociatis artissime animis* illud valet. Scriptor incertus Stobaei Serm. XXVIII. p. 197. *δοκέοντός γε δή, ὡς τὰ πρὸς ἑωῦτὸν ἀρτίως ἐν φιλίῃ συγκεκρῆσθαι* Philostratus Vit. Soph. II. 2. p. 566. *τοῖς γοῦν ἀμφὶ τὸν Δημόστρατον οὕτω συνεκέκρατο, ὡς* etc. Talium apud alios magna merx. Wess. — Nonnulla huc spectantia collegit Porson ad Eurip. Med. 136. Schweig.

154 2. *Ἀξὸς*] Cretenses *ἄξους* suo vocabant sermone *κρημνώδεις τόπους*, *loca praerupta*, qui Graecorum aliis *ἀγμοὶ*, Stephano in *Ὀαξὸς* teste. Urbi ergo nomen ab indole situs et positurae. Sit-ne vero *Ἀξὸς Ὀαξὸς* et *Σαξὸς*, quorum *ΣΑΞΙΩΝ* superant numi, eadem urbs, a Chishull docte anquiritur Antiq. Asiatic. p. 125. Wess.

3. *ἐπὶ ταύτῃ ἔγημε ἄλλην*] Multum distat hoc Andocidis de Myst. p. 16, 44. *ἐπέγημε τῇ θυγατρὶ τὴν μητέρα*, ab Euripideis in Alc. 305. *καὶ μὴ 'πιγήμῃς τοῖσδε μητρυιὰν τέκνοις*. Andocidis ista rem continent Graecis propemodum inauditam, *filiam et matrem simul uxores habere;*
527 Euripidea concinunt Herodoteis: *ἐπὶ θυγατρὶ ἀμήτορι — ἔγημε ἄλλην γυναῖκα*, quae *τῷ ἔργῳ* Phronimae fuerit *μητρυιή*. Dici quoque potuerat Etearchus *ἐπὶ θυγατρὶ ἀμήτορι ὑποληφθείς*. Valck. — *ὑπολειφθεὶς* scripserat aut scribere voluerat vir doctissimus. Vide Hemsterh. ad Lucian. Dial. Mort. VII. 1. et quem is laudat Berglerum ad Alciphr. I.

Ep. 3. SCHWEIG. Aem. Portus ἐπὶ θυγατρὶ sic explicat, ut idem valeret ac ἐπὶ κακῷ θυγατρός. Parique ratione Barnesius simillima Euripidis verba (Alcest. 372. sq.) μὴ γαμεῖν ἄλλην ποτὲ γυναῖκ᾽ ἐφ᾽ ὑμῖν, interpretatus est, *Nullam aliam ducturum umquam uxorem in vestrum damnum.* Percommode vero apud Nostrum h. l. teneri poterant Vallae latina: *Amissa uxore, induxit filiae novercam:* ac fortasse utroque loco, quum agatur de mortua matre, praepositio ἐπὶ similiter intelligi debet ac in illa formula ἐπὶ παισὶν τελευτᾷν. Immo vero, quoniam (ut Hermannus docuit ad Viger. Adnot. 3, 97.) etiam dici aliquis potest ζῆν ἐπὶ παισὶν, nempe *Vivere liberos habentem*, φεύγειν ἐπὶ τέκνοις, *Exsulere relictis liberis:* sententiam Herodoti haud male expressisse videbor, sic vertendo, *Is quum filiam haberet matre orbam, aliam duxit uxorem. Idem in Lex. Herodot.*

7. ἀποσιεύμενος τὴν ἐξόρκωσιν] Id est, *ut exsolveret se jurisjurandi religione.* Poterit et eodem hic modo verbum accipi, quo apud Isaeum illud interpretatur Harpocrat. τὸ μὴ ἐντελῶς τι ποιῆσαι, ἀλλ᾽ ὥσπερ ὁσίας ἕνεκεν, Ἀφοσιώσασθαι εἶπεν Ἰσαῖος ἐν τῷ πρὸς Ἕρμωνα: *leviter et dicis causa re defungi.* Ista periit oratio; sed et in sexta superstitum Isaei adhibetur illud eodem modo; nam dicitur patriae civis utilissimus Apollodori pater solus ornasse triremem, οὐκ ἀφοσιούμενος, ἀλλ᾽ ὡς οἷόν τε ἄριστα παρασκευαζόμενος, p. 67, 19. vide ad Harpocr. Mauss. et H. Vales. p. 259. Exstat insignis Isocratis locus p. 289. B. Plato de Legib. VI. p. 752. D. μὴ μόνον ἀφοσιώσασθαι περὶ τῆς χώρας, — συντόνως δ᾽ ἐπιμεληθῆναι τὰς πρώτας ἀρχὰς εἰς δύναμιν, ὅπως ἂν στῶσιν ὡς ἀσφαλέστατα καὶ ἄριστα. VALCK.

155 1. χρόνου δὲ περιϊόντος] Is. Vossius προϊόντος adscripserat, quod lib. VI. 36. VII. 197. ut χρόνου προβαίνοντος V. 58. Addi conplura aliunde possunt: sed cui bono? Utrumque usus patitur. χρόνου δὲ περιϊόντος vidimus lib. II. c. 121. et 133. Memorabilius Scholion San-Germ. Ἰσχόφωνος· τὸν μογιλάλον οὐκ ἐῶσι λέγειν, ἀλλ᾽ ἀπελαύνουσι· Ἡρόδοτος ἰσχόφωνον. et hoc amplius, quod Budaeus in antiquo Herodoti exemplari idem invenerit, Comment. Ling. Gr. p. 345. adprobaveritque Leopardo Emend. lib. III. 11.[f] Scaligeroque ad Eusebium. Battus sane non erat λεπτόφωνος, *exili linguae et gracili sono*, quales ἰσχνόφωνοι: sed vitio naturae innato *lingua* in proferendis animi sensis *offendebat ac haesitabat;* et tales ἰσχόφωνοι: siquidem eorum *praepeditur lingua*, ὅτι ἴσχονται τοῦ φωνεῖν, ut loquitur Aristoteles Problem.
528 XI. 35. ubi docte Sylburgius ἰσχοφώνους philosopho, ex adjuncta originationis caussa, instaurat. Mihi eruditorum consilium placet, docto Battum *obligatione linguae* laborasse primum et deinde *linguae nodis solutis loqui* coepisse ex Justini XIII. 7., sequi non licet, quoniam omnibus in msstis variatur nihil, et de Batto Heraclides Pontic. ἦν γὰρ ἰσχνόφωνος in Cyrenensium Politia. WESS. Leopardum fefellerat memoria, Emend. III. 11. haec scribentem: „Admonuit Budaeus, se in antiquo

f Scaligeri verba sunt p. 73. „Βάττον „vero a Libybus regem vocari scribit idem „Herodotus, alii τραυλὸν vel ψελλὸν vel „ἰσχόφωνον. Posterius verum esse oraculo „probatur, „Βάττ᾽ ἐπὶ φωνὴν ἦλθες. Et „regem et ἰσχόφωνον significare notant glos- „sae Hesychii: Βάττος, βασιλεὺς, τύραν- „νος. Λίβυες. τραυλόφωνος, ἰσχνόφωνος.“

„Herodoti exemplari legisse ἰσχόφωνος, i. e. *haesitans*.“ Nam, ubi de hoc vocab. egit Budaeus, ne nominat quidem Herodotum, nec antiqui meminit exemplaris in quo ἰσχόφωνος legatur: sed locum Aristotelis ex Probl. XI. 35. tractans, ait; „Hujusmodi homines ἐνίσχονται τῇ φω-„νῇ ἐν τῷ διαλέγεσθαι. Quare ἰσχόφωνοι fortasse legi posset, et, ut „ἴσχουροι et ἰσχουρία ab urinae suppressione dicuntur, sic ἰσχόφωνοι, „quibus vox supprimitur et sistitur inter loquendum apud Aristotelem.“ Quae verbo tenus huc transscribere visum est, ne quis Wesselingii auctoritate commotus (qui se a Leopardo in errorem passus est abduci) existimet, in prisco aliquo Herodoti codice scripturam istam fuisse repertam. Denique, librorum consensu nisus, ita statuendum arbitror, probum esse vocabulum ἰσχνόφωνος, eademque notione, qua ἰσχόφωνος docti viri maluere, olim illud in usu fuisse, scilicet per syncopen ex ἰσχανόφωνος natum: ἰσχάνω autem idem atque ἴσχω valuisse constat. Est etiam apud Hesych. in Βάττος, τραυλόφωνος, ἰσχνόφωνος: et apud eumdem, ubi Ἰσχνόφωνος exponitur ὑπεχόμενος τὴν φωνὴν, haud dubie ἐπεχόμενος legendum: sic quidem Schol. Pind. ad titulum Pyth. IV. τὸ ἐπέχεσθαι τὴν γλῶτταν βατταρίζειν φαμέν: ibidemque plus semel ἰσχνόφωνος scribitur. Schweig.

Ib. ἀπὸ τῆς τιμῆς τὴν ἔσχε] Nihil verius. Batti pristinum nomen Aristoteles, apud Euseb. Chron., ubi p. 73. doctissime, ut solet, Scaliger, ex Callimacho, Pindarique Criticis ad Pyth. Od. V. 117. Multa quoque Spanhemius ad Callimachi Hymn. Apoll. 75. Ex oraculo autem, Βάττ' ἐπὶ φωνὴν ἦλθες, liquidissima verbis Plutarchi t. II. p. 205. medela, καὶ διὰ τοῦτο ἐπὶ τὴν φωνὴν παραγενόμενον Battum, nam ἐπὶ
529 τὴν Ῥώμην, quod nunc est, longe ineptissimum. Idem Reiskium Animadverss. ad Plutarch. p. 261. comperio observasse. Wess.

3. Βάττ' ἐπὶ φωνὴν etc.] Eadem habet Tzetzes Chil. VI. 349. Paulum diversa prostant in Schol. ad Callim. Hymn. in Apoll. 76. ἄναξ δέ σε Φοῖβος ἀνώγει Ἐς Λιβύην ἐλθεῖν μηλοτρόφον οἰκιστῆρα. His proxima, nisi fallor, Herodotus ista subjecerat: Ὁ δὲ ἀμείβετο τοῖσδε, Ὦ ναξ etc. Intermedia quae leguntur, mea quidem opinione, literatoris notam sapiunt marginalem: ὥσπερ εἰ εἴποι Ἑλλάδι γλώσσῃ χρεωμένη, ὦ βασιλεῦ, ἐπὶ φωνὴν ἦλθες. Herodotum utique sola decent ista: Λίβυες τὸν βασιλέα Βάττον καλέουσι, καὶ τούτου εἵνεκα δοκέω θεσπίζουσαν τὴν Πυθίην καλέσαι μιν Λιβυκῇ γλώσσῃ, εἰδυῖαν ὡς βασιλεὺς ἔσται ἐν Λιβύῃ. Ad interrogata non respondere mos Deo fuit Delphico, quem attigi in Schol. ad Phoen. p. 678. Quod suspicabatur Herodotus, aliud olim Batto proprium inditum fuisse nomen, aliorum firmatur testimoniis, collectis Spanhem. in Callim. Hymn. Apoll. 75. Valck.

7. οἴχετο μεταξὺ ἀπολιπὼν — ἐς τὴν Θήρην] Sive ex Hesychio, Μεταξὺ, ἐξαίφνης, μετ' ὀλίγον interpreteris; sive cum Porto, μεταξὺ ἀπολιπὼν (τὸν πρότερον τόπον) *interea relicto priore loco abiit;* quid tandem in sermone salebrosi? Recurret c. 160. ἐς ὃ μιν οὗτοι ἀπολιπόντες οἴχοντο ἐς ἄλλον χῶρον. In Platonis Lysid. p. 207. A. ἔπειτα ὁ Μενέξενος — μεταξὺ παίζων εἰσέρχεται. Geminum dabit Isocrates Evagor. p. 200. E. Ex Plutarcho μετ' ὀλίγον Hesychii lucem mutuatur, referente Philippum, a Graecis terra marique imperatorem salutatum, καὶ μεταξὺ δὲ

Ἀλέξανδρον — μετὰ τὴν Θηβαίων καταστροφήν, tum de insecutis deinde regibus, τοῖς μεταξὺ Μακεδονικοῖς βασιλεῦσι, t. II. p. 240. At horum satis. Wess. — Pro μεταξὺ ἀπολιπὼν, Reiskius μετὰ ξυμπολιτῶν aut Ionice μεταξὺ ξυμπολιητέων legendum conjectaverat: quae violenta utique foret mutatio. Μεταξὺ quidni, ut alibi, *interim* intelligeremus? scilicet, interim dum occasionem nacturus esset oraculo obtemperandi; dum ei δύναμις et *manus hominum* adfutura esset, qua ad coloniam in Libya condendam proficisceretur. Sic ἀπολιπὼν intelligi debebit αὐτὴν, scil. τὴν Πυθίαν, aut ἀπολιπὼν Δελφοὺς, *interim relictis Delphis Theram abiit.* Possit vero etiam ἀπολιπὼν significare *desiit, destitit:* scil. desiit
530 urgere Pythiam, et aliud responsum petere; atque *interim* (scil. dum accidit id, quod continuo deinde narratur) *Theram rediit.* Schweig. Redit, ut suspicor, μεταξὺ ad praecedentia, ἐθέσπιζέ οἱ. *Dum Pythia responderet, abiit.* οἴχετο ἀπολιπὼν arcte jungenda. Plato Lyside p. 207. D. ἐπεχείρουν δὴ μετὰ τοῦτο ἐρωτᾶν, ὁπότερος δικαιότερος καὶ σοφώτερος αὐτῶν εἴη. Μεταξὺ οὖν τις προσελθὼν ἀνέστησε τὸν Μενέξενον — ubi μεταξὺ referendum ad ἐπεχείρουν, i. e. interprete Ficino, *sed cum percontari vellem — interrupit nos quidam* etc.

156 1. αὐτῷ δὲ τούτῳ — συνεφέρετο παλιγκότως] Παλίγκοτα et παλιγκότως illuminat Galenus ad Hippocrat. de Fractur. p. 547. Wess. — Vide Foësii Oecon. Hippocr. voc. Παλίγκοτος. Sunt παλίγκοτα παθήματα, *recrudescentes, denuo excandescentes* dolores. Et homo παλίγκοτος Aristophani Pac. 389. dicitur, qui ἐξ ὑποστροφῆς πάλιν ὀργισθείς. Itaque non satis est quod in Gronovii Latinis positum, *male cessit;* aut quod in nostris, *ira dei incubuit:* oportebat, *denuo incubuit; denuo male cessit:* respicitur enim ad ea quae cap. 151. dicta sunt. Ad verbum συνεφέρετο videri τὸ θεῖον deesse monuit Reisk., similique ratione Portus nominativum ἡ Πυθίη subintelligebat. At verbum προσφέρεσθαί τινι isto modo construitur, non συμφέρεσθαι. Legimus c. 157. οὐδὲν γάρ σφι χρηστὸν συνεφέρετο, *nihil illis prosperum accidit:* et VIII. 86. ἔμελλε τοιοῦτό σφι συνοίσεσθαι, οἷόν περ ἀπέβη. Tum vero impersonaliter, I. 19. συνηνείχθη τοιόνδε γενέσθαι πρῆγμα. Sic II. 111. συνενειχθῆναι δέ οἱ τυφλὸν γενέσθαι. Quoniam tamen, quando impersonaliter ponitur hoc verbum, constanter aliud adjicitur in infinitivo; si qui h. l. codices συνεφέρετο παλίγκοτα dedissent, id praelaturus eram: quemadmodum IV. 15. ait, πειθομένοισι δὲ ἄμεινον συνοίσεσθαι, nisi ibi ἄμεινον non nominativum adjectivi esse statuas, sed adverbium, sicut hic παλιγκότως. Schweig.

2. ἀγνοεῦντες δὲ τὰς συμφορὰς] Caussas calamitatum; ut tritissima Novi Foed. ζωή, ἀνάστασις, [Johann. XI. 25.] atque hoc de genere plura. Wess.

157 3. Λιβύην] Proclive nunc erit suam oraculo formam indere, Plutarcho repertam: Αἰ τὺ ἐμεῦ Λιβύαν μαλοτρόφον οἶδας ἄρειον Μὴ ἐλθὼν
531 ἐλθόντος, ἄγαν ἄγαμαι σοφίην σεῦ. Ore loquens Ionico Noster, quandoquidem Dorica quoque dedit in oraculo sequenti c. 159., fortasse ne hic quidem Doricum in Λιβύαν μαλοτρόφον evitaverat πλατειασμόν: sicut αἰ pro εἰ, in Doricis reliquiis, Sophronis inprimis et Epicharmi, pro εἴ κε, vel ἐὰν, frequentatur αἴκα, subjunctivis modis junctum. Com-

modum hic locum inveniet Heringae conjectura, in Hesychio pro *Βαῖκαν*, *Κρῆτες*., corrigentis, *Βαίκα*, *ἐὰν*, *Κρῆτες*. VALCK.

158 3. *ἐνθαῦτα γὰρ ὁ οὐρανὸς τέτρηται*] Virulentum est Comici, Jovem *pluvium διὰ κοσκίνου οὐρεῖν*, *per cribrum mejere* Nub. 372.; Afrorum, *ὁ οὐρανὸς τέτρηται*, de *copiosa isthic coelesti aqua*, suavius multo; Hebraeorum Genes. cap. VII. 11. וארבת השמים נפתחו, *et coeli fenestrae reseratae sunt*, excellentissimum. Audiatur Eustath., p. 742, 22 = 638, 40. *ὁ δὲ περί τινα Λιβυκὴν γῆν*, Nostrum spectans, *τετρῆσθαι τὸν οὐρανὸν*, *φάμενος — ἐτερατεύσατο. ἐθέλει γὰρ εἰπεῖν, τὸν οὐρανὸν, ὡς οἷά τινα δεξαμενὴν, ἐν μὲν ταῖς ἄλλαις γαίαις ἐστεγανῶσθαι· περὶ δὲ τὸν τόπον ἐκεῖνον, οἷον συντετρῆσθαι, ὡς ὑετὸν συχνὸν ἐξερεύγεσθαι, καὶ ἄρδειν τὰ ἐκεῖ πρὸς τροφιμότητα*: quibus ad loci explanationem nihil nitidius clariusve. Rem perspectam habuit citra Eustathii auxilium Bouherius Diss. Herodot. c. 12. p. 138. WESS.

Ib. *ὁ οὐρανὸς τέτρηται*] Galeo significant ista *loci fertilitatem et ubertatem:* vellem docuisset, quo modo tandem *fertilitas* per *coelum* possit *foratum* designari. Dum quis ista nobis probabilius interpretetur, interea quae mihi venit olim in mentem conjecturam proponam. *Οὐρανὸς* in antiquis scribi solet codd. *ουνος*: unicam his literam praefigamus, recuperabimus vocem *βουνὸς*, quam ego hic valde commodam judico, ut Battum et comites quum ad fontem indigenae duxissent Libyes, dixisse perhibeantur: *ἄνδρες Ἕλληνες, ἐνθαῦτα ὑμῖν ἐπιτήδεον οἰκέειν, ἐνθαῦτα γὰρ ὁ βουνὸς τέτρηται*: *hoc in loco commoda vobis erit sedes, heic enim collis* vel *ager perforatus est; fontibus* nimirum: id est *γῆ ἐστι ἔπυδρος πίδαξι*, quod legitur c. 198. Primum *Βουνὸς* vox fuit Cyrenaeis usitata: Herod. IV. 199., *χώρων τὰ μέσα — Βουνοὺς καλέουσι*: attigit Casaub. in Athen. III. c. 22. Eustathius in Hom. Od. *τ'*. pag. 1854 = 680, 37., *Κεῖται καὶ ἐν Ἡροδότῳ βάρβαρος λέξις ὁ Βουνὸς, Λι-
532 βυκὴ γάρ*. Idem in Iliad. *λ'*. p. 880 = 831, 32. *ἡ δὲ κολώνη καὶ λόφος ἂν λέγοιτο καὶ Βουνὸς, ὅπερ Ἡρόδοτος μὲν Λιβύων λέξιν εἶναί φησιν, Αἴλιος δὲ Διονύσιος λέγει, ὅτι Φιλήμων ἐπισκώπτει τὸ ὄνομα ὡς βάρβαρον, λόφον γὰρ καλοῦσι.* Quos respicit Aelius Dionysius comici Philemonis duo senarios Clericus e Phrynichi repetere potuerat Ecl. p. 156., cui *Βουνὸς* etiam *ὀθνεία* dicitur *φωνὴ τῆς Ἀττικῆς*. A Doriensibus in Sicilia vocem transsumsisse videtur Aeschylus; a Cyrenaeis accipere potuerunt Alexandrini: recentiores Graeci quivis *colles* et *tumulos βουνοὺς* dixerunt et *μαστοὺς*, Aetoli veteres *βωμούς*. Cyrenaicae regionis *βουνοὶ* similes fuere *βουνοειδέσιν ἀναστήμασι τόπων γεωργησίμοις*, Diodoro memoratis V. 40. Praeterea *tumulum* hic a Batto occupatum *fontibus* fuisse constat *irriguum:* vide Leopard. Em. III. XI. Bochart. Geogr. Sacr. II. 1. c. 25. et Spanhem. in Callim. Hymn. Apoll. 88. Justinus XIII. 7. *Montem Cyram et propter amoenitatem loci et propter fontium ubertatem occupavere. Fons Apollinis* Herodoto dictus et Pindaro, Callimacho est *Κύρη*, undé nomen acceperit *Κυρήνη*. *κρήνην Θέστιν* memorat Herodot. c. 159. VALCK. Ex loco IV, 199. colligi non potest id quod Eustathius (citatus Valckenario) scribit „*Libycum esse hoc vocabulum.*“ Multo vero magis temere idem Eustathius alibi ait: „*Herodotum ipsum dixisse, Libycum esse hoc vocabulum.*“ Quod plane

contra est: nam eodem libro IV. 192. idem Noster de murium quodam genere loquens, qui a collibus nomen habent, ζεγέριες quidem ait, οὔνομά ἐστι Λιβυκὸν, δύναται δὲ κατὰ τὴν Ἑλλάδα γλῶσσαν βουνοί. Jam Atticis quidem non frequentatum fuisse vocab. βουνὸς, et barbarum eis visum esse, facile credas Aelio Dionysio (apud Eustath. ad Iliad. p. 231, 34. ed. Bas.) et Phrynicho p. 156. ex Philemonis comici auctoritate hoc docentibus. At, Graecum tamen fuisse vocabulum, Herodoto ut credamus fas est; cujus praesertim testimonium aliis etiam firmatur documentis. Certe, ne Aeschylo quidem barbarum visum fuisse novimus: et βουνοειδέσι ἀναστήμασι tamquam graeca lingua trito vocabulo usus est Diodorus Sicul. V. 40. extr. et ἦν δ' ἐπὶ βουνὸν ὑψηλὸν στῶμεν ait epigrammaticus poeta in Brunckii Anal. T. II. p. 355. Denique, ut alia mittam, Graecam etiam originem vocabuli tradit Etymologus, qui col. 208, 3. βουνοὶ δέ εἰσιν, ait, οἱ ὑψηλοὶ καὶ ὀρώδεις καὶ γεώλοφοι τόποι, παρὰ τὸ βαίνειν ἄνω. SCHWEIGH. *in Lex.*

159 1. Ἐπὶ μέν νυν Βάττεω τοῦ οἰκιστέω τῆς Ζόης] Hic etiam Thesaurum Ortelii locupletavit urbium populorumque conditoris Vallae versio: illa Battum nobis dedit *qui condidit Zoam.* Error absurdus propagari per edd. non debuerat, quem ante annos ducentos jam indicatum sustulit Leopardus Em. III. c. XI. *Vita,* ἡ ζωὴ, Herodoto scribitur ζόη. ἐπὶ μέν νυν τῆς ζόης Βατ. τοῦ οἰκιστέω. Errorem peperit e situ suo, Herodoteo more, distracta vocula. Nihil est in his aut vicinis nodosi. *Dum viveret Cyrenes conditor Battus,* qui per annos regnavit quadraginta, hujusque filio Arcesila per annos XVI. regnante, res Cyrenaeorum in eodem ferme statu permanserunt: sub tertio demum rege, qui fuit Battus istius nominis II. Εὐδαίμων dictus, Graecis divinitus in Africam evocatis, amplificatae. Sed, si licet, suspicor equidem, ante haec verba, Ἐπὶ μέν νυν Β. τοῦ οἰκιστέω τῆς ζόης, olim alia quaedam lecta, quae nobis perierint, de condita Cyrene, quo referretur adpellatio τοῦ οἰκιστέω, atque in his forte traditum, quando Battus expeditum acceperit usum linguae: *Monte Cyra occupato,* se-
533 cundum Justin. XIII. 7., *Battus linguae nodis solutis loqui primum coepit; quae res animos eorum, ex promissis Dei jam parte percepta, in reliquam spem condendae urbis accendit.* Auctore Pausania X. 15. *vidit* Battus *leonem,* καὶ αὐτὸν τὸ δεῖμα τὸ ἐκ τῆς θέας βοῆσαι σαφὲς καὶ μέγα ἠνάγκασεν. Instar Batti forte τραυλὸς Croesi filius in subito terrore *vitium nodumque linguae rupit, planeque et articulate eloquutus est,* Gell. Noct. Att. V. 9. Ἔῤῥηξε φωνὴν ὑπὸ δέους τε καὶ κακοῦ, Herod. I. 85. VALCK.

2. ἐπὶ δὲ τοῦ τρίτου, Βάττεω τοῦ Εὐδ.] Optime ad hunc modum interpunxit Palmerius Exercit. in Gr. Auctor. p. 24. Nam Battus, ejus nominis *secundus, Felix* adpellatus est, non *tertius.* Ἐπὶ τρίτου successionis ordinem requirit. Bene Plutarchus in Coriol. p. 218. E. εὐτυχίας δὲ (Graeci ἐπώνυμον ἔθεντο) τὸν Εὐδαίμονα, τῷ δευτέρῳ τῶν Βάττων. Attigi ad Diodorum t. II. p. 551. WESS.

7. ἀντὶ τούτων Αἰγ. κατὰ ταὐτὰ ἐπιμεμφόμενοι Ἀπρίῃ, ἀπέστησαν ἀπ' αὐτοῦ] Adi sodes lib. II. 161. ubi ἐν τοῖσι Λιβυκοῖσι λόγοισι, de hac

Melpomenes parte. Wess. In eamdem sententiam II. 161. absque *κατὰ* praepositione ait, *Αἰγύπτιοι ταῦτα ἐπιμεμφόμενοι.* Schweig.

160 1. *Ἀρκεσίλεως*] Sic ob secundum quartumque casum *Ἀρκεσίλεω*, *Ἀρκεσίλεων*: et quoniam toties totiesque in sequentibus *Ἀρκεσίλεως*. Similis sunt flexionis *Μενέλεως*, *Χαρίλεως*, etc. Wess. Pari ratione Attica forma *λεὼς*, pro *λαὸς*, utitur Noster I. 22. II. 129. VIII. 136. Schweig.

3. *ἐν Λεύκωνι*] Apud Ptolemaeum lib. IV. c. 5. p. m. 104. memoratur *Μαρμαρικῆς κώμη μεσόγειος Λευκόη*, nescio an eadem quae Herodoto *Λεύκων*. Schweig.

5. *Λέαρχος*] Habeat suum sibi nomen homo infelix et ingratus. Plutarcho Virtut. Mulier. p. 260. E. *Λέαρχος*, quod idem nomen, non tamen Arcesilai frater, sed *φίλος πονηρὸς*, per amici nomen regis mortem architectatus et tyrannidem; ubi de perditi hominis interitu et Eryxo, animosa matrona, plura. Quod ibidem de Amasidis, Aegyptiorum regis, militibus, id suspicionem firmat, qua de II. 181. Polyaeno consimiliter *Λέαρχος* VIII. 41. sed ex Plutarcho. Wess.

Ib. *Ἀλίαρχος*] Cyrenaica, ni fallor, nominis forma *Λέαρχος* in
534 *Ἄλαρχος* vel *Ἁλίαρχος* facile transiit. Amicus infidus, qui secundum Arcesilam suffocavit, quique tyrannus evasit patriae, frequenter *Λέαρχος* dicitur Plutarcho t. II. p. 260. et 261. etiam in *Λέαρχος* concinit Plutarcho Polyaenus VIII. c. 41. Arcesilai viduae Eryxus uterque virtutes praedicat. Valck.

161 2. *ἐκ τῆς Μαντινέης*] Secum in Africam ducere jubentur, *qui* ipsorum *componeret dissidia*, *καταρτιστῆρα*, sive *reconciliatorem pacis;* qualis petentibus concessus fuit a Mantinensibus Demonax. In Excerptis etiam e Diod. Sic. p. 550., *τῆς Κυρηναίων στάσεως διαιτητὴς* fuisse dicitur *Δημώναξ Μαντινεὺς, συνέσει καὶ δικαιοσύνῃ δοκῶν διαφέρειν.* Arcasin his non vulgaris honos iste fuit a Deo Delphico tributus tanquam *εὐνομωτάτοις.* Aelian. Var. Hist. II. 22., *εὐνομωτάτους γενέσθαι καὶ Μαντινέας ἀκούω οὐδὲν ἧττον Λοκρῶν, οὐδὲ Κρητῶν, οὐδὲ Λακεδαιμονίων αὐτῶν, οὐδ᾽ Ἀθηναίων.* Ex hac gente magistram Socrates, discipulam habuit Plato. Dissidentes inter se Milesii Parios ex omnibus Graecis sibi delegerunt *καταρτιστῆρας*, Herod. V. 29. Valck. Pervenit in hanc usque aetatem aureus Cyrenaeorum numus, ab Harduino indicatus, in quo partim *ΔΗΜΩΝΑΚΤΟΣ*, partim *ΚΥΡΑΝΙΩΝ*. Dubium non est, quin Mantinensem Demonactem, ejusque egregiam operam, haud ingratis Cyrenaeis inpensam, posteris ille tradiderit: an vero sub hoc tempus procusus, mihi quidem valde ambiguum. At vide Bouherii Diss. Herod. c. 12. p. 142. super illa quaestione. Wess.

4. *τεμένεα ἐξελὼν*] Valla *fana.* Melius *certas agri portiones*, quales et illae, in quibus silphii proventus ap. Hesychium *Βέττου σίλφιον.* Vetus consuetudo, a poëta Iliad. Ζ. 194. signata, et Aristide t. I. p. 12. *ὥσπερ τοῖς βασιλεῦσι τεμένη καὶ χώρους ἐξαιροῦσι.* Addidit Demonax *ἱρωσύνας*, quoniam *τὰ γέρεα* regum olim *sacerdotia*, uti Spartae VI. 56., conplectebantur. Vallae lapsum tetigit Barbeyracius Histor. Foeder. t. I. p. 58. Wess.

Ib. *τεμένεα ἐξελὼν καὶ ἱρωσύνας*] Itaque adeo, si sana est lectio

vulgata, populi Demonax adsuetus imperio *regem* fecerit *sacrificulum*; cui sane mirarer si nullam ille voluerit relictam praeterea honoris praerogativam, quam legitimam habuerant majores. Diis solebant
535 fatoque functis heroibus regibusve *τεμένη ἐξελεῖν*: vivo Batto cur *τεμένεα* voluerit *ἐξελεῖν* non exputo. Ne rigida quidem Arcadis severitas alia majorum *ῥητὰ* saltem *γέρεα* denegare regi potuit, praeter *ἱρωσύνας*, sive *curam sacrorum administrandorum*. Legisse videtur a vulgatis diversa Valla, qui proxima, *τὰ ἄλλα — ἐς μέσον τῷ δήμῳ ἔθηκε*, *cetera in medium posita populo restituit*, minus commode expressit. Legitur III. 80. *ἐς μέσον Πέρσῃσι καταθεῖναι τὰ πρήγματα*: qui a patre acceptum *imperium sponte sua populo restituit*, dicitur *ἐς μέσον Κώοισι καταθεὶς τὴν ἀρχὴν*, VII. 164. Graecorum more, *in medium ponere*, dicere non recusant Latini. VALCK.

162 4. *ἐν τῷ Κορινθίων θησαυρῷ*] Non Corinthiorum populus dedicarat, sed Cypselus, Herod. I. 14. Quam Olympiae dedicarat Sicyoniorum tyrannus Myron, aedicula tamen dicebatur *Σικυωνίων θησαυρὸς*, teste Pausan. VI. 19., quo capite in Alti Olympiaca superstites sua aetate recenset aediculas sive *θησαυροὺς καλουμένους* Sicyoniorum, Carthaginiensium, (de horum spoliis a Gelone fuit is thesaurus consecratus), Epidamniorum, Sybaritarum, Cyrenaeorum, Metapontinorum, Megarensium, Geloorum: initio capitis, *καὶ ἐν Δελφοῖς*, inquit, *Ἑλλήνων τινὲς ἐποιήσαντο τῷ Ἀπόλλωνι θησαυρούς*: in quibus sua quaeque civitas donaria, aurum etiam et argentum Apollini sacrandum, deponeret, sive *τὰ ἀναθήματα* et *τὰ ἱερὰ χρήματα*. Civitatum thesauros hic Apollinis veluti fidei commissos, quibus ubi posceret usus illinc repetitis uterentur, mihi quidem non liquet. *Τὸν ἐν Δελφοῖς τῶν Ἀθηναίων θησαυρὸν* memorat Xenoph. *Κυρ. Ἀναβ.* lib. V. p. 206, 33. Clazomeniorum, Herod. I. 51., Siphniorum, idem III. 37., Sicyoniorum, Thebanorum, Cnidiorum, Syracusanorum, Potidaeatarum, Pausanias X. 11., cujus aevo nihil in his erat pecuniae sacrae. Haec addantur Valesio notatis in Exc. Peiresc. p. 77. VALCK.

5. *ἀπικομένη δὲ παρὰ τοῦτον*] Critici ad Pindari Od. Pyth. IV. pr. de Pheretima filioque, *πέμπτος δέ ἐστιν Ἀρκεσίλαος, Φερετίμης υἱὸς, ὡς Ἡσίοδος μνημονεύει*. Falso de Hesiodo, qui de eo nec scripsit, neque potuit. Voluerunt *ὡς Ἡρόδοτος*. Falso insuper *πέμπτος*. Arcesilaus hic regum fuit *sextus*. Salaminius Euelthon locum occupat in Polyaeni VIII. 47. WESS.

536 6. *λαμβάνουσα τὸ διδ.*] Syllabam effecisse suspicor postremam, ut vocula nobis *αἰεὶ* perierit, reponendumque *ἡ δὲ λαμβάνουσα τὸ αἰεὶ διδόμενον*. De *sibi invicem continua serie succedentibus* sic solet *αἰὲ* venuste poni pro *συνεχῶς*. Homerus *μελισσάων* meminit, *Πέτρης ἐκ γλαφυρῆς αἰεὶ νέον ἐρχομενάων*, Iliad. β. 88. Vide Hesych. in *Αἰεὶ νέον*. Thucyd. IV. 68. *Ἀθηναίων ὁ αἰεὶ ἐντὸς γενόμενος*. Herod. II. 168. *ταῦτα τοῖσι αἰεὶ δορυφορέουσι ἐδίδοτο*: et saepius alibi. Vocem autem istam, quod fatendum est, valde accommodam, hoc in loco legisse videtur Eustathius, ex Herodoto sic historiam enarrans in Il. ζ. p. 657 = 523. *ἀεὶ γὰρ ἐκείνη τὸ μὲν διδόμενον, φησὶν, ἐλάμβανε, καὶ καλὸν ἔλεγε, κάλλιον δὲ ἔκρινε* (lege *ἐκεῖνο*,) *τὸ στρατιὰν λαβεῖν. τελευταῖον ἐξέπεμψεν αὐτῇ*

δῶρον ἄτρακτον χρύσεον καὶ ἠλακάτην, ᾗ καὶ εἴριον προσέκειτο, καὶ προσεπεῖπεν, ὅτι γυναῖκα τοιούτοις δωρεῖσθαι χρὴ, ἀλλ' οὐ στρατιᾷ θνησκούσῃ ἐκ τῶν τραυμάτων. Miror ultima, et in his vocem Ionicam Herodoti. Paene ultima lectiones adfirmant a Gronovio rejectas. Homerica, *Ἱστόν τ' ἠλακάτην τε* etc., Aristophanis etiam expressit Lysistrata 519., *Ὁ δέ μ' εὐθὺς ἔφασκεν ὑποβλέψας, εἰ μὴ τὸν στήμονα νήσω, Ὀτοτύξεσθαι μακρὰ τὴν κεφαλήν· πόλεμος δ' ἄνδρεσσι μελήσει*: sic modulus versui reddendus est, vitiatus in vulgatis, *Ὁ δέ μ' εὐθὺς ὑποβλέψας ἔφασκε, κεἰ μὴ* etc. VALCK.

163 3. *Ἐπὶ μὲν τέσσερας Βάττους* etc.] Quae de quatuor Battis totidemque Arcesilais hîc leguntur, illuminarunt Palmerius in Exercit. p. 24. Valesius et Wesseling. in Exc. Diodori t. II. p. 550. 551. VALCK.

3. *ἀπόπεμπε κατ' οὖρον*] *Trade secundo vento*, praestiterat; ex formula Sophocl. Trach. 474. *ἀλλὰ ταῦτα μὲν Ῥείτω κατ' οὖρον*, et Aeschyli VII. Theb. 696. *ἴτω κατ' οὖρον*. Adde Schol. ad Trachin. 828. WESS.

4. *ταῦρος ὁ καλλιστεύων*] *Maxima taurus victima*, *ὁ καλλιστεύων τῶν ταύρων*, Diodoro IV. 23. Pythia obscure *Alazirem*, Arcesilai socerum, indigetasse videtur, una cum genero interiturum, prorsus ut *ταύρου* titulo Philippum, Alexandri Magni patrem, apud Diodor. XVI. 91. WESS.

164 4. *ἐπ' ἐξεργασμένοισι*] Sic vere ex Aldi *ἐπεξεργασμένοισι*. Pravum
557 idem in Plutarchi Malignitate p. 870. B. e Nostri VIII. 94. Elegans Euripidis Bacch. 1037. *πλὴν ἐπ' ἐξειργασμένοις Κακοῖσι χαίρειν, ὦ γυναῖκες, οὐ καλόν*. Utitur plus simplici vice Aeschylus, in Pers. 526., Agamem. 1388. etc. WESS.

Ib. *ἔργετο ἑκὼν τῆς Κυρηναίων πόλιος*, *urbe Cyrene ultro abstinebat; sive, semet ipse volens arcebat urbe.* Apud Herod. *ἔργεσθαι*, formae mediae verbum, significat *semet arcere*, adeoque *abstinere*. II. 18. *θηλέων βοῶν μὴ ἔργεσθαι*, idem est ac *θηλέων βοῶν γεύεσθαι*, IV. 186. Similiter *πολλῶν ἐπιτάξαντες ἔργεσθαι*, V. 57. VALCK.

165 2. *Εὐεργεσίαι ἐς Καμβύσεα*] Non neglexit in Polyaeni VIII. 47. apud Aryanden *τὰς ἐς Καμβύσην εὐεργεσίας* Pheretima. WESS. — Arcesilai non meminit Herodotus III. 13. ubi donorum mentionem facit, ad Cambysen a Cyrenaeis missorum: quae quidem dona neutiquam benigne a Cambyse accepta esse ait, sed per contemtum militibus ab illo projecta. Videtur deinde Arcesilaus tradita Cambysi Cyrenaica melius de illo voluisse mereri. SCHWEIG.

166 1. *παρισεύμενος*] Ex Darii studio, quod Aryandes stolide aemulabatur, aurum multo purissimum *ψῆγμα Δαρείου χρυσοῦ* apud Plutarchum in Pactolo, et numi aurei *Δαρεικοὶ*, *Darici*. Negant Critici ad Comici *Ἐκκλης.* 589. appellatos *ἀπὸ Δαρείου, τοῦ Ξέρξου πατρὸς*, sed ab alio rege Dario: sequitur Suidas, et omnibus Harpocratio prior. Equidem his dicam inpegi Observ. II. 24., nec poenitet: nihil ad arguendos manifestius Herodoteis. Succurrit tamen labanti grammaticorum fidei Venema, Herodotea probans, Dariumque Hystaspiden Persis Daricos cudisse, Medis vero antiquiorem Darium, nomine Me-

dum, cujus exemplum rex Persa fuerit imitatus, Dissert. ad Vaticin. Daniel. p. 160. Wess.

3. *καὶ νῦν ἔστι ἀργύριον*] Pollux argentum *Ἀρυανδικὸν* III. 87. VII. 98. hinc derivavit: quae de Daricis ibidem, *ἀπὸ Δαρείου, ὡς ὑπ' ἐκείνου ἀκριβωθέντος εἰς κάθαρσιν τοῦ χρυσίου*, ostendunt originem. Wess.

167 1. *ἄνδρα Μαράφιον*] Vide I. 125. Schweig.

Ib. *Βάδρην*] Infra c. 203., *ὁ τοῦ ναυτικοῦ στρατηγὸς* dicitur *Βάρης*; ob tantillam scriptionis, librario procul dubio imputandam, differen-
538 tiam non debuerant tanquam diversi considerari *Badres* et *Bares*: genuinum forte nomen *Βάρην* onerat littera male repetita. Alexandri Macedonis sororem habuisse dicitur *Βουβάρης ἀνὴρ Πέρσης* VIII. 136. et V. 21., qui idem videtur, cujus nomen scribitur *Βούβαρις* VII. 21. Persam *Καντίβαριν* ex Clearcho memorat Athen. X. p. 416. B. hinc Aelian. Var. Hist. I. 27. Ab Aegypti satrapa Aryande classem et exercitum accepisse Pheretimam, Herodoto consentit Polyaenus VIII. 47. Valck.

4. *πρόσχημα τοῦ λόγου*] *Λόγου πρόσχημα velamentum* et *color sermonis* est, quo veritatem dissimulabant Persae. Geminum germanum VI. 133. *τοῦτο μὲν δὴ πρόσχημα λόγου ἦν*: *hoc colore inter fandum* Miltiades *utebatur*. Wess.

Ib. *ὡς ἐμοὶ δοκέειν, ἐπὶ Λιβύων καταστροφῇ*] Ista Herodotum adjecisse ceteris opinor, ut commodam hoc in loco sibi pararet occasionem gentes recensendi Libycas: nam libenter ille narrationibus interjectis sic passim ab instituto sermone digreditur, ut lectorem semper jucunda varietate teneat et oblectet, *ποικίλην ἐβουλήθη ποιῆσαι τὴν γραφὴν, Ὁμήρου ζηλωτὴς γενόμενος*, ut scribit Dionysius Halic. in Ep. ad Pomp. p. 208., hac etiam in parte Thucydidi Herodotum praeferens, et fatetur ipsemet Herodotus quaesivisse se digressiones, lectoribus velut *ἀναπαύσεις*: IV. 30. *προσθήκας δή μοι ὁ λόγος ἐξ ἀρχῆς ἐδίζετο.* Istiusmodi Thucydidis imitatori Philisto prorsus evitatas digressiones supra modum ineptas et fabulosas ubique captaverat Theopompus: hoc ubi tradidit Dionys. in ejusdem Epistolae fine p. 213., Critici mentem vox obscuravit perperam scripta: nam ubi peccasse dicitur Theopompus *κατὰ τὰς παραβολὰς, in comparationibus*, corrigi debet *παρεκβολὰς*, quod p. 126, 3. dicitur *κατὰ τὰς τῶν παρεκβάσεων ἐπεισαγωγὰς*, ubi eadem designantur exempla: e quibus in transcursu redintegrari poterit Theon. Soph. pag. 15. Theopompi Philipp. VIII. narratio *ἡ τοῦ σελίνου, de apio*, nulla fuit; emendandum, *ἡ τοῦ Σειληνοῦ*, vel *περὶ τοῦ Σειληνοῦ, de Sileno*, qui in Macedonia ferebatur adparuisse. Valck.

169 8. *καὶ τὸ σίλφιον ἄρχεται ἀπὸ τούτου,*] In Scylace p. 108. ed. Gronov. post insulam Plateam, *ἐντεῦθεν ἄρχεται τὸ σίλφιον φύεσθαι γῆς*: ubi Gronovius, *quid velit postrema vox, nec exprimit Vossius, nec ipse*
539 *assequor, pro qua repono γνήσιον.* Nonne *φύεσθαι γύαις*, aut *γυίαις, in arvis*, lenius et propius? Multa de silphio Salmas. in Solin. p. 252., et ex Scylace *φύεσθαι γῆς*. Wess. De silphio agit Larchero citatus Belleius, *in Mémoires de l' Academie des Belles Lettres Hist.* t. XXXVI. p. 18. Nos proferemus epistolam Bentleii Laurentio datam, qui eam operi suo, cui titulus *A new system of agriculture* etc. *by John Lau-*

rence. etc. London. 1726. fol., inseruit. Laurentius igitur dicti operis p. 384.: „Σίλφιον, so called by the Greeks; and by the Latins *Sil-* „*phium*, *Laser*, and *Laserpitium*, and by the English *Asa* or *Assa* „*foetida*, is an extracted juice from the roots of a Persian plant like a „carrot growing wild in the mountains, and by the heat of the sun „and time reduced to the consistency of a gummy substance, and so „brought over to us out of Persia, and chiefly from Gamroon by our „East India merchants. Its smell (as will appear more hereafter) is „very offensive; especially at or soon after its first gathering, and to „those who are not used to it: but when it comes to be mellowed „by age and used discreetly in small and due quantities, learned pa- „lates have only judged it to have an high *resinous* smell and taste, „and to afford a grateful flavour, agreeable to what Theophrastus „saith of the plant and country, that it doth afford ὀπὸν πολὺν καὶ „εὔοσμον [g], *abundance of juice, and that well perfumed.*

„It is true, Aristophanes [h] in one or two places mentions it as a „thing *inamoeni odoris*, but that must be either that he had seen none „in his time, but what was extracted from the stalk or leaves, the „worst and most corrupt sort; or else, that as a comedian he speaks „of its unsavoury effects, and gives it the same character that he „would have done *garlick* or *rocombole.*

„I was always of opinion that our *asa*, when we have it genuine, „is the same with the ancient *silphium* so much cried up for its rare „virtues and excellent qualities by the ancients: but because I had a „mind to support my private opinion by a better authority than my
510 „own, I wrote the following letter to Dr. Bentley, desiring he would „please to give me his sentiments of this matter, which he was plea- „sed to do (as the reader will see) in a very obliging manner.

„Reverend Sir,

„I HAVE made bold to order my son to wait upon you with this; „because, though I am a stranger to you, your character makes you „an encourager of learning in all its parts. I have already published „something about gardening, which the world has kindly received; „and being now about to publish e new system of vegetables, I am „at a loss to come at any certainty about the famous *silphium* of the „ancients; that is to say, whether we habe or know any thing of it „at this day, and in what part of the world it grows. Mr. Evelyn has „conjectured that our *assa foetida* (when we have it not adulterated) „is the true *silphium:* and I am much inclined to be of his mind; be- „cause all our books writing about drugs agree that it is the juice of „the *laser* plant, the old Latin name of *silphium*, and the aforesaid „author thinks that the odoriferous *benzoin* is nothing else but the „extract of the leaves and stalks of the *laserpitium*. What I now de- „sire to know of you, sir, is, whether in your great reading and

g Theophr. Hist. Plant. l. 4. c. 3. h Aristoph. Equit. pp. 239. 240.

„comprehensive learning you have met with any thing either to con-„firm or to contradict this notion.

„I need not say to you how full Pliny is in his description and „commendation of this noble plant, recommending it both for the „table and medicinally used; giving also rules by which the genuine „might be known from the adulterated. Aristophanes more than once „mentions it, and speaks of the *Βάττου σίλφιον* as a thing of the hig-„hest value; nay even his comical description of the effects thereof „in his *Ἱππεῖς* may serve to shew us something of its nature and use. „Athenaeus also speaks of it as one of the greatest delicacies in con-„diments: and all the old physicans mention it with respect; viz.
541 „Dioscorides, Hippocrates and Galen. From this last it is recom-„mended by Sanctorius under the name of *succus Cyrenaicus*, which „Quinsey his commentator (ignorant of the plant) could not under-„stand. You know Herodotus mentions a sort of weasel, that is „supposed to breed and lie under this plant; accordingly we have the „figure of it in a medal of Battus at this day. I should be glad to „know your sentiments, and whether it will help us to discover its „nature and properties.

„I have not yet been able to learn from whence our *asa* comes; „but as it is, it gives a noble flavour discreetly used in sauces. I „should not think it impossible, if the true *silphium* plant could be „found, but we might bring it over with care, and naturalize it with „us, as we do most other the tenderest exotics, and then we might „be sure to have genuine what the ancients so highly extol. For I „confess my zeal in this matter carries me to think no pains or care „can be too much to compass what was always accounted superlati-„vely excellent to a proverb. You will be so good as to pardon this „freedom, and to believe that whatsoever you shall think fit to com-„municate to me about this matter, shall be made use of with all „honour and fidelity, by,

„Sir,

„Your most obedient humble servant,

To Dr. Bentley, „J. LAURENCE.
Nov. 1724.

„To which the learned Dr. was pleased in a little time to send „me the following kind and obliging answer.

„Reverend Sir,

„THAT the modern *assa*, corrupted from *laser*, *λασάριον*, is the an-„cient *silphium* I have been long convinced; but our merchants import „commonly the worst rotten stuff, which has deservedly given it the „epithet of *foetida*. I once met with a quantity so good, that I con-„vinced Dr. Mead ant other physicians that it was genuine *silphium*:
542 „besides all other marks to which it answered, I appealed to that „decisive one in Pliny. *Probatio sinceri prima in colore modice rufo* „(Dioscorides *ὑπέρυθρον*) *et cum frangitur candido intus*. I carried a

„piece to Dr. Mead's, etc. and shewed them first, that the outside „was pink colour, *ὑπερυϑρῷ*, then with a knife I cut a thin slice off „and it was white, and that new white surface in two hours time „turned pink again; and so it would do *toties quoties*. This convinced „every one; for what other drug will turn colour so upon breaking „or cutting?

„The African *silphium* was lost before Pliny's time, and he rela- „tes the cause of it. What was in use in his time came all from „Parthia or Media, and was the very same with that of Africk, and „sometimes (as Strabo saith) was better than that. The reason of it „is, that it was a manufacture, the juice being mixed with fine meal, „to give it a consistence, and to keep it from sticking like tar or cor- „rupting. So no wonder the Cyrenean generally excelled; because „they had better markets to vend it in, which encouraged them to be „cleanly about it.

„It doth not appear that the creature you call a weasel fed upon „the plant of *silphium:* Herodotus's words *γαλαῖ ἐν τῷ σιλφίῳ γινόμεναι* „do not warrant that. Herodotus (if you compare chap. 192. with „chap. 169.) calls *σίλφιον* not the *plant*, but the *country* where *silphium* „grew; which according to Theophrastus and Pliny was four thou- „sand *stadia*, i. e. five hundred miles square. In that country there- „fore this weasel was frequently; not that she eat the plant. Rather „than suffer that, the Cyreneans would have used them as the Bri- „tains formerly did wolves. Besides, one of these weasels was „brought alive from Africk to London within this five years; and yet „no account informs us, that ever *silphium* grew in Africk since the „time of Pliny.

„All the *asa* now used in Europe is brought by the East India
„companies, and they have it in the Indies from Persia. It now
„grows where it always did, in the barren desolate mountains of
543 „Persia, called by the writers of Alexander's expedition *Caucasus* or
„*Paropamisus*. This you will see in Strabo and Arrian. If you can
„get a book published about ten years ago by one Kempfer a Ger-
„man, that practised physic in all the Orient for several years, you
„will see a particular chapter about *asa*. He went from Ispahan on
„purpose to see the country peasants fetch their harvest *silphium* out
„of those mountains. He gives you a picture of the whole plant, root,
„stalk, and leaves; and it agrees with the Greek account of the Cy-
„renean *silphium;* except such small differences as may be allowed
„between a man that saw it himself, and Theophrastus and Dioscori-
„des, etc. who never had seen it. The root is like in bulk to a large
„carrot root: they cut the top of it with a knife, hollowing it toward
„the centre; the next morning the *ὀπὸς silphium* is oozed out like a
„cream; this is scraped off and put into a pot: then they cut the root
„again the thickness of a crown lower, and the next morning fresh
„cream is produced. This is repeated three or four times, and so
„the root is left, and perishes.

„Now they gather nothing but the juice, the ὀπός: anciently they „used stalks and roots, exhausted of the ὀπὸς, pounded or grated, as „we now do sugar or pepper. The Persians as well as Africans used „this, time out of mind. You may see in Polyaenus lib. 4. that „Alexander, after he had subdued Persia, found in the registers a „list of the daily stated allowance for dinner and supper for the Per-„sian king's palace; amongst which are ὀποῦ σιλφίου δύο μνεῖ, σιλφίου „τάλαντον σταθμὸν, two pounds of the juice of *silphium*, of the dried „stalks and roots, above an hundred pound weight. The poor Athe-„nians in Aristophanes's time seem to have had no better than καυλὸς, „the *stalk*, which was the worst and cheapest.

„*Benzoin* is not (as supposed) an extract of *silphium*, but from a „quite different plant; as you may see in Jacobus Bontius *de Medicina* „*Indorum*, who saw both plants. I have seen several instances where „the *asa* (when perfectly good to Pliny's proof) has done as great „things in medicine, as ever the ancients mention: in sauce it daily
544 „grows more into use among the quality. I am afraid your wish of trans-„planting it hither will have no effect; for all accounts, old and new, „declare it uncapable of removing, or of culture; yet query in *Hortus* „*Malabaricus*, if the Dutch gardeners have cultivated it. I am with „all respect,

„Your's,
„R. BENTLEY."

171 1. κατ' Εὐεσπερίδας] Promiscue, Ἑσπερίδες et Εὐεσπερίδες, cives Ἑσπερῖται et Εὐεσπερῖται: quod in promtu magno viro non fuit, Strabonis XIV. p. 957. D = 647. B. καὶ ἔτι ἐν τοῖς Ἑσπερίταις Λίβυσι reformanti ἐν τοῖς ἑσπερίταις Ἴβηρσι. Amnis enim Lethaeus, quo de geographus, correctionem non postulat, siquidem similis tituli fluvius apud Libyae Hesperitas. Iterum Strabo XVII. p. 1193. C = 836. D. ἔστι δὲ καὶ λιμὴν Ἑσπερίδων, καὶ ποταμὸς ἐμβάλλει Λάθων, seu, uti aliis, Λήθων. WESS.

172 1. Νασαμῶνες] Horum jam facta mentio lib. II. c. 32. Confer vero paullo post, cap. 182. hujus libri, ubi et de loco cui Augila nomen. SCHWEIG.

2. τοὺς δὲ ἀττελέβους etc.] Credo ob oculos haec Arriano fuisse de piscium apud Indos captura, Indic. c. 29. p. 344. ὑπὸ ἡλίῳ αὐαίνοντες, εὖτ' ἂν ἀφαυανθῶσιν, καταλοῦντες: ubi mira Gronovii in participio isto fluctuatio. WESS.

3. ἐπίκοινον αὐτέων τὴν μίξιν ποιεῦνται] Quae posui verba sunt quidem Herodoti; sed nunquam mihi persuadere potui, hoc illa loco fuisse ab auctore collocata; quodque adeo visum fuit probabilius, aliis etiam reddere nitar verisimile. Duae sunt res sanequam diversissimae, tametsi de iisdem dici possint, ἐπίκοινον τῶν γυναικῶν τὴν μίξιν ποιέεσθαι, et ἐμφανέως, vel κτηνηδὸν, μίσγεσθαι. Utrumque facere sueverant secundum Herodotum Ausenses in Libya, cap. 180., μίξιν ἐπίκοινον τῶν γυναικῶν ποιέονται, οὔτε συνοικέοντες, κτηνηδόν τε μισγόμενοι: quod ibi addit de liberis, habet et Mela I. 8, 50. Alterum in Scythia molles

probarunt Agathyrsi, IV. 104., *ἐπίκοινον τῶν γυναικῶν τὴν μῖξιν ποιεῦνται*, hac addita ratione, *ἵνα κασίγνητοί τε ἀλλήλων ἔωσι, καὶ, οἰκήϊοι ἐόντες πάντες, μήτε φθόνῳ, μήτε ἔχθεϊ χρέωνται ἐς ἀλλήλους*: quae a Plato-
545 nica haeresi non abludunt; ut non injuria Strabo dixerit *τὰς γυναῖκας Πλατωνικῶς ἔχοντας κοινὰς καὶ τὰ τέκνα*, VII. p. 461. A = 300. D. Gindanes Africanos promiscuos etiam probasse concubitus liquet ex Herod. IV. 176. Jam vero verba, *ἐπίκοινον αὐτέων τὴν μῖξιν ποιεῦνται*, bis apud Nostrum de aliis posita, hinc arbitror aliena, atque a sciolo priorum memore primum in margine scripta, postea, ut fit, in contextum recepta. Primo ne Valla quidem ista legisse videtur in suo codice; deinde quaero quem habeant inter se nexum *μῖξιν ποιεῦνται·— μίσγονται*? Praeterea, si dederat ista, cur tandem tanquam rem miram prodidit memoriae, novam nuptam prima nocte *διὰ πάντων διεξελθεῖν τῶν δαιτυμόνων μισγομένων*? quale Diodorus etiam Sic. institutum in insulis obtinuisse narrat Balearibus, V. 18. Neque Mela legit, quae rejicienda censeo; dum sic vertit Herodotea I. 8, 55., *Feminis eorum solemne est nocte qua nubunt omnium stupro patere; — et tum cum plurimis concubuisse, maximum decus; in reliquum pudicitia insignis est.* Evincit illud tandem, meo saltem arbitratu, comparatio moris Massagetarum. Istis autem rejectis, apte sibi respondent Herodotea: *Γυναῖκας δὲ νομίζοντες πολλὰς ἔχειν ἕκαστος, τρόπῳ παραπλησίῳ τῷ καὶ Μασσαγέται ἐπεὰν σκίπωνα προστήσωνται μίσγονται.* Liquet, opinor, non quod cum multis habuerint commune Massagetae, sed horum peculiarem quandam respici consuetudinem: quaenam autem illa? Herod. I. 216. ait: *Μασσαγέτης ἀνὴρ, τὸν φαρετρεῶνα ἀποκρεμάσας πρὸ τῆς ἁμάξης, μίσγεται ἀδεῶς*: similiter Nasamones. Supra dixerat I. 203. *μῖξιν τούτων τῶν ἀνθρώπων εἶναι ἐμφανέα κατάπερ τοῖσι προβάτοισι.* Vide Zenobii Prov. p. 122, 17. VALCK.

Zenobius l. c. (nempe Proverb. Cent. V. 25.) nil aliud, quod huc utcunque spectet habet, nisi quod de Massagetis ait, *ἐν ταῖς ὁδοῖς πλησιάζουσι.* Verba ista, *ἐπίκοινον — ποιεῦνται*, quae cum Valckenario aliena ab hoc loco judicaverat Reizius, prorsusque Borheck abjecit, eadem eodem hoc loco minutissima differentia libri omnes agnoscunt: pariterque Eustath. ad Dionys. vs. 209. de Nasamonibus loquens, *ἄλλοι δὲ καὶ πολυγυναῖκας τούτους ἱστοροῦσι, καὶ τὴν μῖξιν τῶν γυναικῶν ποιουμένους ἐπίκοινον*: quae ex Herodoto desumta esse, liquido adparet
546 ex eis quae continuo deinde de divinatione ex somniis adjecta sunt. Et, cur ea verba ne Vallam quidem videri suo in codice legisse dixerit vir doctus, nihil caussae erat. Legerat eadem Valla, hisque Latinis interpretatus erat, *et cum eis in propatulo coëunt;* quam in sententiam Coray apud Larcherum, *ῥῆσιν* istam servans, pro *ἐποίκοινον* censet *ἐπὶ κοινοῦ* legendum, quod idem valeat ac *ἐμφανῶς*, I. 203. et III. 101. Sed ne hac quidem ut novatione utamur ulla necessitas urget: nec enim video quid prohibeat quo minus constantem librorum scripturam teneamus, et *ἐπίκοινον μῖξιν*, ut IV. 104. et 180. de *promiscuo coitu* intelligamus: qua item notione I. 216. de Massagetis ait, *ταύτῃσι (ταῖς γυναιξὶ) ἐπίκοινα χρέωνται*: nempe *ἐπίκοινα* adverbialiter, pro *ἐπικοίνως*: *mulieribus in commune utuntur, promiscue coëunt.* Et sicut his

mos apud Massagetas non impedit, quo minus (ut ibidem refert Noster) *uxorem quisque ducat:* sic non secum pugnant quae hic de Nasamonibus traduntur. Quaerit Valckenarius, quem habeant inter se nexum μίξιν ποιεῦνται· — μίσγονται? At perapte ista nexa sunt, ἐπίκοινον — μίξιν ποιεῦνται τρόπῳ παραπλησίῳ, τῷ καὶ Μασσαγέται μίσγονται, ἐπεὰν etc. Videtur virum doctissimum turbasse distinctio paullo fortior post verbum ποιεῦνται interposita: quae si cui incommoda videtur, tolli prorsus nullo incommodo poterit, aut simplici commate mutari. Illud quidem negare nolim, si abesset h. l. μίσγονται, neminem id verbum magnopere desideraturum fuisse. Schweig.

3. ἐπεὰν σκίπωνα προστήσωνται] Strabo in Arabum consimili ritu ὁ δὲ φθάσας εἰσιὼν μίγνυται, προθεὶς τῆς θύρας ῥάβδον, plura absurditatis pro nostro more plenissima adjungens XVI. p. 1129. D = 783. A. De Massagetis ad I. 216. Wess.

6. ἐπικατακοιμέωνται] In illa *incubandi* superstitione ἐγκοιμᾶσθαι, κατακοιμᾶσθαι, et ejusdem originis alia teri, dixi ad Diodori lib. I. 53. Constat quoque Tertullianum de Anima c. 57.[i] ad haec allusisse. Illa
547 vero *dandae accipiendaeque fidei*, quae subsequitur, consuetudo, necdum in Africa prorsus eviluit, teste sollertissimo Shaw Itiner. t. I. p. 309. Wess.

173 2. ἐστρατεύοντο ἐπὶ τὸν Νότον] Fabulam enarrans ex Herodoto Gellius Noct. Att. XVI. 11., *Psyllos*, ait, *re aquaria defectos, eam injuriam graviter Austro succensuisse; decretumque fecisse, uti armis sumtis ad Austrum (proinde quasi ad hostem, jure belli res repetitum,) proficiscerentur*, etc. Ista forsan in vulgus vicini sparsere Nasamones, a quibus gens Psyllorum *prope internecione sublata* dicitur Plinio Nat. Hist. VII. c. 2. Herodotus fabulam se tradere formula significat adjecta: λέγω δὲ ταῦτα τὰ λέγουσι Λίβυες: qualibus utitur in fabulosis aut certe rebus dubiae fidei. Qui lenem non sentiunt historici nostri suavitatem, Herodotum ob ista talia, si lubet, exagitent hujus seculi sophi! Quas *innumerabiles* esse scribit apud *Herodotum fabulas*, [de Legib. I. 1.] ne Cicero quidem vitio vertit historiae patri, neque severissimus ipsius Thucydidis et Platonis censor Halicarnassensis Dionysius; qui et antiquioribus et Herodoto necesse fuisse docet, quas a singulis sibi gentibus traditas accepissent, fabulosas etiam narrationes tradere memoriae, atque ita ποικίλλειν τοῖς μυθώδεσιν ἐπεισοδίοις τὰς τοπικὰς ἀναγραφάς, t. II. p. 226, 32.] de Thucyd. c. 7. t. VI. ed. Reisk. p. 823.] Valck.

3. ἔχουσι τὴν χώρην οἱ Νασαμῶνες] Superiora culte, sed liberius, Latine expressit A. Gellius Noct. Att. XVI. 11. Etsi autem Psyllorum natio internecione sublata fuerit, durarunt nonnulli in seriora aevi tempora. Plinius, qui Nasamonibus excidii caussam adsignat: *Genus hominum*, ait, *ex iis qui profugerant, aut, cum pugnatum esset, abfuerant, hodieque remanet in paucis:* Hist. Nat. VII. 1., ubi Harduinus. Wess.

i Cuius verba sunt: *Nasamonas propria oracula apud parentum sepulchra mansitando captare, ut Heraclides scribit, vel Nymphodorus, vel Herodotus.*

174 1. *Γαράμαντες*] Eustath. in Dionys. vs. 217., *οἱ Γαράμαντες — οὔτε ὅπλα ἔχουσι πολεμικὰ κατὰ τὸν Ἡρόδοτον, οὔτε ἀμύνεσθαι οἴδασιν.* Gentis illud nomen servandum statuit Salmas. in Solin. p. 384. mihi Pintiani non displicet sententia ad Melam p. 52. VALCK. Scil. Pintianus ad Melae I. 8. sub fin. statuit, *Γαράμαντες* hoc cap. ex Melae codicibus
548 in *Γαμφάσαντες* esse mutandos, quo distinguatur hic populus ab illis Garamantibus, de quibus infra cap. 183. agitur. Ac sane ita diversa sunt quae de utroque populo memorat Noster, ut vix credibile sit utrobique de eodem populo agi. Quod si etiam cum Larchero aliisque viris doctis duas ejusdem populi tribus statuas, quarum altera, de qua hic agitur, fixas tranquillasque sedes in oasi quadam habuerit, altera nomas fuerit atque errans; mireris a Scriptore nostro c. 183. nullo verbo significari, Garamantes illos, de quibus ibi agitur, esse eumdem populum, aut aliam ejusdem populi tribum, aut certe cognominem illius, de quo hic. Quare quum de Garamantibus c. 183. ita loquatur, tamquam de populo cujus nullam antea mentionem fecisset; quumque et ex eodem Mela et ex compluribus aliis auctoribus noti sint iidem illi Garamantes, de quibus ibi agitur; sane quam probabile fit, hujus populi, qui hic memoratur, diversum fuisse ab altero illo nomen. Cum Mela consentit Plinius, eumdem hunc Herodoti locum ob oculos habens quum V. 8, 8. scriberet: *Gamphasantes, nudi* (scil. sine armis; *γυμνοὶ*, ut Graeci dicunt;) *praeliorumque expertes, nulli externo congregantur.* SCHWEIG.

175 1. *ἔχονται τὸ πρὸς ἑσπέρης*] Cum Abreschio *τοῦ πρὸς ἑσπ.* malo ob scriptoris adsuetudinem. WESS. Bene habet *τὸ πρὸς ἑσπέρης*, nec sollicitari debuit: est abundans ille *τὸ* articulus, (sive per ellipsin pro *κατὰ τὸ* positus) centies Nostro frequentatus in hujusmodi formulis, sicut proximis in verbis *τὸ δὲ παρὰ τὴν θάλασσαν*, conf. c. 191. Genitivus casus ad verbum *ἔχεσθαι* pertinens, in proximo est, nempe *Νασαμώνων*: unde hic facile *αὐτῶν* subintelligitur. *λόφους κείρονται*, ad verbum, *cristas sibi tondent:* id est, *capillos tondendo* (eo modo qui mox exponitur) *cristas sibi efficiunt.* SCHWEIG.

1. *στρουθῶν καταγαίων δορὰς φορέουσι*] De Aethiopum armatura, *προβλήματα δὲ ἀντ' ἀσπίδων ἐποιεῦντο γεράνων δορὰς*, VII. 70., ut absonum adeo non sit quod proditur, eoque minus, quoniam Arabes struthophagi *ταῖς δοραῖς τῶν στρουθῶν σκεπασθέντες* avium earum venatui indulgebant, si Straboni, quem Pollux I. 138. spectasse videtur, fides, XVI. p. 1117. c = 772. B. Jam cur Valla hic et c. 192. *sub-*
549 *terraneos struthiones* elegerit, caussam habuit ex Graeco nimis presse sumto: Latine qui ita adpellarit, novi neminem. *Στρουθοὶ χερσαῖοι, passeres terrestres*, quomodo praestat, Aeliano de Animal. XIV. 13. Alios *bestiae magis quam avis, licet pennatae*, ut Tertullianus Veland. Virgin. c. 16., titulos cumulatim doctissimi viri N. Heinsius ad Carm. de Phoenice vs. 145. et Bochartus Hieroz. Part. II. p. 221. congesserunt. WESS.

2. *ἐκ λόφου καλευμένου Χαρίτων*] *Λόφου Χαρίτων* mentionem Critici deposuerunt ad Pindari Pythion. V. 32. ex Callimachi fragmento [266.]: *Ἡ ὑπὲρ αὐσταλέον*, sive, ex Ruhnkenii emendatione *ἀσταλέον*,

Χαρίτων λόφον: de quo et Nicaeneti Epigrammate in Diss. Herodotea c. 2. plura. Wess.

176 1. *περισφύρια δερμάτων*] Aut falsus aut mendosus est Sextus Empiric. Hypotypos. III. 24. p. 177. cum de Aegyptiis, *ὅτι αἱ πλείστοις συνοῦσαι, καὶ κόσμον ἔχουσι περισφύριον, σύνθημα τοῦ παρ' αὐταῖς σεμνολογήματος*. Nihil tale de ejus nationis feminis. Scribi potest in philosopho *παρὰ δὲ πολλοῖς τῶν Λιβύων*, loco *Αἰγυπτίων*, cum Berglero. At sunt in illa Sexti disputatione alia negligenter posita, ut alias observabitur. Wess.

177 2. *ὁ δὲ τοῦ λωτοῦ καρπὸς* etc.] Loti Cyrenaicae habitum attigit II. 96., nihil dissentiente Polybio, sicuti animadvertit Athenaeus XIV. p. 651. Utrum autem eadem ex loto cibum et vinum Lotophagi confecerint, Is. Vossius ad Scylac. p. 114. ed. Gron. et Bod. a Stapel in Theophrastum Hist. Plant. IV. 4. p. 327. operose disputant. Wess. — Lib. II. 96. *loti arboris* vel *arbusti* mentionem obiter fecerat Herodotus: hic de *fructu* agitur. De utroque Polybius disseruit, XII. 2. Vide quae ad eum locum Hermannus, t. VIII. pag. 121. disputavit. Conf. Munko Park, *Voyage dans l'Intérieur de l'Afrique* p. 157. seq. ubi et icon arbusti et fructus. Iconem etiam exhibet Desfontaines, in Comment. de Loto Lotophagorum, inter Acta Acad. Scient. Paris. 1788. p. 443. Schweig. Larcherus citat Shawii Itin. p. 225. 226.

178 1. *Μάχλυες*] Is. Vossius Nostri *Μάχλυας* et Nicol. Damasceni
550 *Ἰαλχλευεῖς* apud Stobaeum eosdem incertissima censuit conjectura: probabiliore Holstenius et Berkelius *Μάχμες* in Stephani *Μάξυες* hinc instaurant. *Machlyas* non neglexit Plinius Hist. Nat. VII. 1. Wess. Literarum venatores hujus nominis invenient vestigia in *Ἰαλχλευεῖς*, quorum *Λιβύων* morem enarrat Nicolaus Damasc. Stobaei p. 292, 50. atque ibi restituent mecum *Μάχλυες*. Qui Herodoto c. 191. *Μάξυες*, similiter dicti fuerant in Hecataei Periegesi: *Μάζυες* invenit in suo cod. Stephanus Byz. et probabiliter scripserat in ista voce, *εἰσὶ δὲ ἕτεροι Μάξυες, καὶ ἕτεροι Μάχλυες*, uti corrigit Berkel. pro *Μάχμες*: facilem errorem fuisse monstrant saepius a librariis confusa *συνέκαμψεν* et *συνεκάλυψε*. Valck.

2. *ἐπὶ ποταμὸν μέγαν*] Locum hunc tractans Heeren in *Ideen* etc. t. II. p. 42. seq. suspicatur ex Argonautico quodam poëta exaggeratam esse fluminis magnitudinem. Auget eam etiam Steph. Byz. (voc. *Φίλα*) in citando hoc Herodoti loco *ἐπὶ τὸν ποταμὸν τὸν μέγαν* scribens. Schweig.

2. *τῇ οὔνομα Φλά*.] Quae in palude Tritonide fuisse dicitur insula *Φλὰ*, *Φίλα* dicta videtur in cod. Steph. ut illa nobilior inter Aegyptum et Aethiopiam sita: prostant hinc descripta verba quaedam ap. Steph. ubi pro *ἐκδιδόντος* scribi debuerat *ἐκδιδοῖ οὗτος*. Valck. — Dubium est, an *Φίλα* Stephan. Byz. hic invenerit olim. Excitat Nostri verba illa in voce, nomen *Φίλα* non adjungens [k]. Utcunque fuit, extremae Aegypti *Φίλα*, sive *Φίλαι* potius apud Diodorum I. 25. longissime a Tritonide absunt palude. Sequentia, *Λακεδαιμονίοισί φασι λόγιον εἶναι*, a

k Postrema ab Epitomatore forsan omissa. Schweig.

Valla male reddita, Leopardus Emend. VII. 16. explanavit. Wess. — Bene H. Stephan. in ora: *Aiunt editum esse Lacedaemoniis oraculum de deducenda in hanc insulam colonia.* Schweig.

3. *ἐπιθεσπίσαντά τε τῷ τρίποδι*] Consideranda docti homines viderunt, tanquam *θεσπίσαντα ἐπὶ τῷ τρ.* *super* sive *ex eo tripode vaticinantem.* Non discrepat ex Oraculo in Eusebii Praep. V. 12. *καὶ ἀγάλματι πολλὸν Κείνῳ ἐπευχόμενος.* De tripode isto multa ex his Herodoti
551 in Alex. Lycophron. 887., tum Pindarus, [Od. Pyth. IV.] Apollonius Rhod. [IV. 1548. seqq.] non usque quaque concordes, et Diodorus IV. 56. Wess.

180 7. *τὴν ἀσπίδα καὶ τὸ κράνος*] In Platonis Tim. p. 24. b. Aegyptius sacerdos genti suae prae omnibus Asiaticis *ἀσπίδων καὶ δοράτων* usum et originem vindicat; mirifica de illis Porphyrio et Jamblicho nugantibus apud Proclum in Comment. p. 48. Fabulam de Minervae natalibus spectavit Pausanias I. 14. Kuhnio monitore. Adde Aeschyl. Eumen. 292. Wess.

8. *Ποσειδέωνος εἶναι θυγατέρα*] Libycam attigit fabulam Pausan. in Att. p. 36., qua perhibebant illi Minervam *Ποσειδῶνος καὶ λίμνης Τριτωνίδος θυγατέρα εἶναι, καὶ διὰ τοῦτο γλαυκοὺς εἶναι ὥσπερ τῷ Ποσειδῶνι ὀφθαλμούς.* Habet ista partim et quae sequuntur ex Herodoto Eustath. in Dionys. 267., *λέγει δὲ καί, — ὅτι μεμφθεῖσά (τι) ἡ Ἀθηνᾶ τῷ πατρὶ Ποσειδῶνι ἐποιήθη εἰς θυγατέρα (τουτέστι θετὴ θυγάτηρ ἐγένετο,) τῷ Διΐ.* *Adoptare sibi filium*, *υἱόν τινα ποιήσασθαι*, frequens apud Oratores; *θυγατέρα ποιήσασθαι* qui praeter Herodotum dixerit neminem novi, nisi Isaeum p. 84, 12. et p. 88, 15. Junonem permovit adulter *υἱοποιήσασθαι τὸν Ἡρακλέα*: ridiculum commemorat Diodor. Siculus ritum, quo hoc in coelo fingeretur peractum, IV. 39. Valck.

9. *Μίξιν δὲ ἐπίκοινον*] Vide ad c. 172. not. Mox *τρίτου μηνὸς* cum superioribus interpretibus pro *διὰ τρίτου μηνὸς* accepi: de reliqua orationis structura conf. mox c. 181. et III. 108. IV. 53. Schweig.

181 1. *Οὗτοι μὲν οἱ — εἰρέαται*] Sic c. 196. *οὗτοι μέν εἰσι τοὺς ἡμεῖς ἔχομεν Λιβύων ὀνομάσαι.* Wess. Sequentia usque ad c. 185, collatis recentiorum itineratorum observatis illustrat Heeren *Ideen* etc. t. II. p. 226. Schweig.

2. *ἀνακοντίζει ἐκ μέσου τοῦ ἁλὸς ὕδωρ*] Convenit Callistrati Ecphras. Stat. c. 14. *ὡς καὶ ἀνακοντίζειν θαλασσίους αὔρας*, et quae Eustath. in Hom. p. 995, 30 = 990, 45. Hinc vero et post deinde iteratis H. Stephani Thes. t. I. p. 365. et Palmerii Exercit. p. 793. arguitur lapsus, confidentius asseverantium, vocem *ἅλς*, *ἁλὸς*, de *sale* non usurpari, sed semper de *mari*. Alia omnia docte Alberti Observat. in
552 Matth. c. V. 13. De *salis* autem *ubere per Libyae hos tractus copia*, et caussa fertilitatis, prudenter accuratissimus Shaw Itiner. t. I. pag. 296. Wess.

4. *ὡς καὶ προτ. εἴρηταί μοι*] Dixit lib. II. 54. et de Jove *κριοπροσώπῳ*, qui Athanasio *κριοκέφαλος Ἄμμων* Orat. ad Gent. t. I. p. 9. c. 42. ejusdem libri. Wess.

5. *ὕδωρ κρηναῖον ἐὸν* etc.] Ex illis qui de mirabili hoc solis apud Ammonios fonte egerunt, Herodotea mihi videntur vestigia sequuti

Arrianus Ἀναβ. Ἀλ. III. 4. Curtius IV. 7. et Mela I. 8. Unius Curtii ponam verba: *Fontem aquam Solis vocant: sub lucis ortum tepida manat; medio die, quum vehementissimus est calor, frigida eadem fluit;* (contra τὸ ὕδωρ μεσημβρίας γίνεσθαι θερμὸν tradiderat Aristoteles, testibus Sotione π. Ὑδ. Παραδ. p. 125. et Antigono Caryst. c. 159.) *inclinato in vesperam calescit, media nocte fervide exaestuat; quoque propius nox vergit ad lucem, multum ex nocturno calore decrescit; donec sub ipsum diei ortum adsueto tepore languescat.* Singula cum Herodoteis comparari poterunt. Valck. — Conf. quae ad Antigonum a Beckmanno adnotata sunt. Schweig.

Ib. ἀποκλινομένης δὲ τῆς ἡμέρης] Sic III. 104. ἀποκλινομένης δὲ τῆς μεσαμβρίης: *sole a meridie devexo.* Vulgo sol *in vesperam inclinatus* κλίνειν dicebatur: vide Lucae Ev. IX. 12. et Wetsten. Valck.

Ib. ἐπὶ δὲ μᾶλλον ἰὸν] De miraculo hujus fontis Diodorus etiam XVII. 50. et isthic advocati. Wess. Similem quodammodo fontem eisdem in locis Brownium et Hornemannum vidisse refert Heeren l. c. p. 239. Schweig.

183 1. τριήκοντα ἡμερῶν] De illo itineris spatio consuli Heeren potest l. c. p. 255. seqq. Schweig.

2. οἱ ὀπισθονόμοι βόες] Boves ὀπισθονόμους hinc Aristoteles, Mela, Plinius, Aelianus mutuati sunt; quos Casaubonus contra Athenaeum V. p. 221. E. antestatur. Id addo, Plinium V. 4. Hist. Nat. *Garamantas ab Augilis dierum XII. itinere* separare; qui διὰ δέκα ἡμερέων ὁδοῦ distabant tantum. Adjuvandus ergo optimus scriptor. Wess.

4. τρίψιν] Τρίψιν *duritiem* Valla, qua notione τρίψιν ignoro: *at-*
553 *tritum frictionem*que indicare certum est: παρὰ τὴν τρίψιν, *inter fricandum*, in Polyaeni VI. 1, 7. Wess. *Duritiem* cum Schneidero tenendum putavi, *firmitatem* intelligens, attritui frictionique diutissime resistentem. Schweig.

184 1. Ἄτλαντες, οἳ ἀνώνυμοι etc.] Parum videtur credibile, hos nominibus propriis carentes Africanos eodem universos designatos fuisse nomine quo decem ab his dierum itinere remoti, de monte nobilissimo Ἄτλαντες dicti; quantumvis quae diversa veluti de diversis gentibus tradidit Herodotus ad unos Atlantes retulerit Mela I. c. 8, 39. *Atlantes solem exsecrantur et dum oritur et dum occidit, ut ipsis agrisque pestiferum; nomina singuli non habent; non vescuntur animalibus; neque illis in quiete qualia ceteris mortalibus visere datur.* Melam sequuntur alii. Mihi quidem verisimillima Salmasii videtur sententia, in Solin. pag. 410. *vetustissimum mendum in Herodoto haesisse* judicantis; corrigendumque Ἄτραντες, atque hos esse, qui Ἀτάραντες Rhiano dicuntur, et perperam Ἀφάραντες apud Stobaeum. In eadem opinione videtur Is. fuisse Vossius; nam Atlantes hos ad Melam vocat *Atarantes.* Vide jam mihi quaeso quam parum ab Ἄτλαντες distent Ἀτάλαντες et Ἀτάραντες: postremum, opinor, mecum genuinum judicabis munitum auctoritate Rhiani. Eustathius in Dionys. 66. Ὁ τὰ Ἐθνικὰ γράψας ἔθνος Λιβυκὸν λέγει τοὺς Ἄτλαντας. Ῥιανὸς δὲ, ὥς φησιν, Ἀτάραντας ἱστορεῖ, καὶ μετ᾽ ἐκείνους λέγει κεῖσθαι τοὺς Ἄτλαντας, οἳ καὶ λέγονται μὴ βλέπειν ὀνείρους: hinc Stephanum Byz. emendandum vidit Holsten. Ad

mentem Herodoti Rhianus Ἀτάραντας ἱστορεῖ, καὶ μετ᾽ ἐκείνους λέγει κεῖσθαι τοὺς Ἄτλαντας, οἳ καὶ etc. Nam *Atlantes* Herodoti λέγονται οὔτε ἔμψυχον οὐδὲν σιτέεσθαι, οὔτε ἐνύπνια ὁρᾶν. *Atarantes*, ut opinor, ἀνώνυμοί εἰσι μοῦνοι ἀνθρώπων, et τῷ ἡλίῳ ὑπερβάλλοντι καταρῶνται. De his Nicolaus Damasc. Stobaei pag. 293. Ἀφάραντες (lege Ἀτάραντες)[1] Λίβυες ὀνόματα οὐκ ἔχουσιν, ἡλίῳ δὲ ἀνίσχοντι λοιδοροῦνται, ὡς πολλὰ κακὰ φέροντι. Horum prius attigit et Eustath. in Od. θ'. p. 1609 = 327, 41. sequutus nobis etiam vulgatam in Herodoto scriptionem, οὐδεὶς, ait, τῶν ἐκεῖ κυρίου ἐκληρονόμει ὀνόματος. Alterum de *malis precibus verbisque impiis in solem jactis*, gente non nominata, prodide-
554 runt praeterea Strabo XVII. p. 1178. A = 822. et Diodor. III. p. 179. f. Utriusque verba quaedam cum Herodoteis operose compararunt Salmas. et Is. Vossius. VALCK.

6. ἐπὶ τούτου τοῦ οὔρεος] Hujus montis accolae si de monte suam traxerunt adpellationem, oportet ante memorati, atque ab his itinere decem dierum discreti, alio fuerint Herodoto nomine designati, cujus ut plerorumque Libycorum rationem ignoraverit. Ab his *Atlantibus*, qui neque animalibus vescebantur, neque *insomnia visebant, qualia reliqui mortales*, diversi fuerunt, si fuerunt uspiam, quos Ἀτλαντείους nobis humanissimos memorat et fortunatissimos Diodorus Sic. III. 54. VALCK.

185 2. ἔστι δὲ ἁλός τε μέταλλον] Codicum ἐν δὲ videtur ex II. 176. ἐν δὲ καὶ ἐν Μέμφι adfirmari; discrepat tamen, ut attendenti patebit. WESS.

3. τὰ δὲ οἰκία τούτοισι etc.] *Domos ex sale structas* (ἁλίνας οἰκίας) Gerrhaeorum Strabo memorat lib. XVI. p. 1110. C = 766. B. WESS.

186 2. ἅπτεσθαι] Ionicum et rarius πατέεσθαι, Lamberto Bos probatum Obs. Crit. p. 40. Si plerique tamen codices Mediceo concinunt et Vallae, ἅπτεσθαι non temere rejicerem: de re eadem ponitur II. c. 18. μὴ ἔργεσθαι, id est ἅπτεσθαι, sive γεύσασθαι, πάσασθαι, πατέεσθαι. Adhibetur apud alios interdum ἅπτεσθαι *gustandi* significatu, et apud Herod. II. 32. ἅπτεσθαι τοῦ ἐπεόντος ἐπὶ τῶν δενδρέων καρποῦ. VALCK. Debueram ad II. 66. monuisse Valckenaerium in Adnot. Crit. Nov. Foed. p. 342. ibi leg. malle, κτείναντες μέντοι οὔτι ἀτέονται; felium foetus *qui occiderunt, nullum tamen illinc damnum patiuntur*.

187 2. Οἴσπῃ] Hier. Mercurialis Var. Lect. II. 2. *stercus ovillum*, διαχώρημα, ex Erotiano interpretatur: Steph. Monachius ad Barnabae Epist. p. 727. *sordes ovium crassas et pingues*, fortasse praeter rem. Οἴσπη, *lana succida*, (sive ἔριον τὸ ἀπὸ τῆς οἴος ξὺν τοῖς λύμασι, in Aretaeo Cappadoc. II. 5. de Morb. Diuturn.) ignis ob sordes concretas satis est patiens. Melius Monachius, et prior eo Scaliger Emend. Temp. VII. p. 682. durare apud Aethiopas Christianos, Muhamedanos, paganosque similem ad destillationes vitandas ustionis consuetudinem, ab aliis in superstitionem versam, docuerunt. WESS.

555 3. πάντων ὑγιηρότατοι] Aliam dat et magis probabilem rationem II. 78. cur sint Aegyptii μετὰ Λίβυας ὑγιηρέστατοι πάντων ἀνθρώπων.

1 Sive Ἀθάραντες. SCHWEIG.

Istam vocis formam ne hic quidem spernerem a codd. oblatam. Proverbium erat Graecis in usu, *Κρότωνος ὑγιέστερος*, cujus originem pandunt Strabo VI. p. 414. A=269. et Schol. in Aristoph. Eq. vs. 1089. VALCK.

188 1. *ὑπὲρ τὸν δόμον*] Postremum sincerum non puto. VALCK. — Suspicio Reiskii, *ὑπὲρ τὸν ὦμον super humerum*, uti in Virgilii Pharmaceutria, *Fer cineres Amarylli foras, rivoque fluenti, Transque caput jace, ne respexeris:* aut *ὑπὲρ τὸν βωμὸν super aram.* Alia Pavii, *ἀποστρέφουσι τὸν αὐχένα αὐτῶν, avertunt cervicem suam*, quale quidpiam in sacris olim piacularibus. Neutra ad palatum, quippe meri arbitrii, et Afris morem obtrudens, cujus an calluerint notitiam, ostendendum in primis fuerat. WESS.

189 3. *αἰγέας*] Illud vestimenti genus Afris omnibus unicum olim et familiare: *ἐν αἰγείοισι δέρμασι κατακείονται, καὶ κρέασι αἰγείοισι χρῶνται. ἐπεὶ οὐκ ἔχουσι οὔτε στρῶμα, οὔτε ἱμάτιον, οὔτε ὑπόδημα, ὅ τι μὴ αἴγειόν ἐστιν· οὐ γάρ ἐστιν αὐτοῖς ἄλλο προβάτιον οὐδὲν ἢ αἶγες καὶ βόες*, notabiliter Hippocrates de Afris, mediterraneam regionem habentibus, de Morb. Sacr. p. 302. WESS.

4. *καὶ ἡ ὀλολυγὴ*] *Sacrum* mulierum *jubilum*, *ὀλολυγμὸν ἱερὸν* Aeschyli, doctissimi homines, ad Diodori XVI. 11. laudati, praeclare exposuerunt. Nostri ob oculos fuit poëtae ex Iliad. ζ. 302. *Αἱ δ' ὀλολυγῇ πᾶσαι Ἀθήνῃ χεῖρας ἀνέσχον.* WESS.

Ib. *τέσσερας ἵππους συζευγνύναι*] A sua fortasse Minerva Neptunino hoc didicerant Libyes, *Λίβυες ζυγωτῶν ἁρμάτων ἐπιστάται*, Sophocli Elect. 704. Vid. Steph. Byz. in *Βάρκη*, Harpocr. in *Ἱππία Ἀθηνᾶ*, ibique Valesius, et in Sophocleis *Βαρκαίοις ὄχοις* Hesychius. VALCK.

190 2. *οἰκήματα δὲ σύμπηκτα — περιφορητά.*] Idem tradidit Hellanicus, quem scribit Athen. XI. p. 462. *ἐν Ἐθνῶν ὀνομασίαις λέγοντα, ὅτι Λιβύων τῶν Νομάδων τινες — οἰκίας ἔχουσιν ἐξ ἀνθερίκου πεποιημένας μικρὰς ὅσον σκιᾶς ἕνεκα, ἃς καὶ περιφέρουσιν ὅπου ἂν πορεύωνται.* Multa *περὶ ἀνθερίκων*, omissis tamen Herodoteis, notavit Spanhem. in Callim.
556 hymn. Del. 193., aptiora quaedam L. Bos. Obs. Crit. p. 40. Sumsit et ista forsan Milesius Hellanicus ex Herodoto; nam et *τὰ Βαρβαρικὰ Νόμιμα Ἑλλανίκου ἐκ τῶν Ἡροδότου καὶ Δαμασου* (lege *Δαμάστου·* Damastes enim intelligitur, Sige natus:) *συνῆκται*, teste Porphyr. in Eusebii Praep. X. p. 466. VALCK.

191 1. *οἰκίας νομίζοντες ἐκτῆσθαι — Μάξυες*] Afri Maxyes abs Steph. Byz. in *Μάξυες* agnoscuntur: et horum quidem *οἰκίαι* veri nominis *domus* fuerunt; superiorum duntaxat *οἰκήματα*, *tuguria;* eaque *περιφορητὰ*, sicubi usus requireret. WESS. Quae de eorumdem *tonsura* subjiciuntur, conferenda cum c. 180. SCHWEIG.

4. *καὶ ἄρκτοι*] *In Africa ursum non gigni* confidenter Plinius H. N. VIII. 36. Sequitur Lipsius Elect. II. 4. *pellem Libystidos ursae* [m] leoninam interpretatus, similemque in modum alia. Contra Plinium olim venerat Bodinus ad Oppiani Cyneget. II. p. 76. contra vero utrumque, Lipsium et Plinium, operosa ac erudita disputatione Salmasius ad So-

m Aeneid. V. 37. ubi vide Interpp. SCHWEIG.

lin. p. 220. abducto in partes, alia prius arbitrato, G. Jo. Vossio III. Idol. c. 52. Harduinus tamen Plinio suo adstipulatur, errorem de ursis Afris ex conmutatione vocis *Λιγυκοὶ* in *Λιβυστικοὶ* late sparsum conjiciens, quae utique in Herodotum, *ἄρκτους* sine eo titulo recensentem, non quadrat. Mihi Salmasiana non displicent, stabilita testimonio doctissimi Shaw Itiner. t. I. p. 323. Statim *καὶ οἱ κυνοκέφαλοι καὶ οἱ ἀκέφαλοι. Blemmyis*, verba Plinii Hist. Nat. V. 8. *traduntur capita abesse, ore et oculis pectori affixis*, ad haec alludentis. Wess. — De his vide quae ad Plin. sunt ab Harduino notata. Ut *cynocephalos* (simiorum quoddam genus, de quo Diod. Sic. III. 35.) sic et *acephalos*, non ut populum aliquem memorat Herodotus, sed in bestiarum numero refert, et quidem in fabulosarum (ut ipsi videbatur) bestiarum numero, quod his verbis satis significat, *ὡς δὴ λέγονταί γε ὑπὸ Λιβύων*. Schweig.

4. *ἀκατάψευστα*] Scinduntur eximii viri Montfauconius et Gronovius in contraria studia hanc ob vocem: illi *θηρία ἀκατάψαυστα*, *ferae intractabiles;* huic *ἀκατάψευστα*, *haud ementitae*, ut olim Valla, *veriores.* Litis arbitrium ad priscos et manu exaratos Herodoti codices
557 venit, quorum in locupletibus Italiae Galliaeque bibliothecis decem Montfauconio, totidem Gronovio favent, sicuti Histor. Acad. Inscript. t. VI. p. 264. testificatur. Ita in aequilibrio negotium, quod ubi nostrorum pondus accesserit, praegravabitur. Verum in talibus numerari suffragia, non ponderari, iniquia lex. Ut *ἀκατάψαυστα* valeant, series urgetur narrationis, fabulosa animalia ex Afrorum fide repetentis. Neque enim tam aniiis Scriptorem fuisse credulitatis, ut hujusmodi monstra, *Cynocephalos* et *sine capite homines*, reapse exstitisse sibi persuaserit: cavisse ipsum praestruendo, *ὡς δὴ λέγονταί γε ὑπὸ Λιβύων*, *ut quidem illi ab Afris memorantur.* Nusquam quidem, quod Gronovius objecit, *ἀκατάψαυστα* nunc haberi; succurrere tamen analogiam, in haud paucis solidam et sufficientem, praesertim cum *ἀκατάψευστα* non exemplis et scriptorum auctoritate, sed parili ratione nitantur. Id non injuria D'Orvillius arripit ad Chariton. lib. III. pag. 241. *ἀκατάψαυστα*, nisi si *εὐκατάψευστα*, *de quibus facile quis mentiatur*, praeferendum, eligens. Atque haec viri doctissimi. Equidem pronior in *ἀκατάψαυστα* olim fui; quam muto sententiam, arbitratus *καὶ ἄλλα — ἀκατάψευστα*, *et alias feras — nullo mendacio fictas*, clare a praecedentibus segregari. Libyum e fabulis *cynocephalos* et *acephalos*, *quorum in pectore oculi*, dederat. Qui copulantur *viri feminaeque ferae*, non item inde: sunt enim et fuerunt olim in Africa, sicuti multae aliae *non fictae*, *θηρία ἀκατάψευστα*, *bestiae*, sive, ut alia in re Jamblichus, *ἀδιάψευστα*, Protrept. p. 137. Wess.

192 1. *ὄρυες*] Videntur *ὄρυες* Nostro dici qui aliis *ὄρυγες*: quo de genere dixi ad Athen. V. p. 200. f. Schweig.

Ib. *τῶν τὰ κέρεα τοῖσι Φοίνιξι οἱ πήχεες ποιεῦνται*] Ante Salmasium in Solin. p. 157. et Bochartum Hieroz. p. 946. perspecte Conr. Gesnerus, De Quadruped. p. 770. *ὄρυγες* pro *ὄρυες* legens, et *τῶν καὶ τὰ* pro olim vulgato *τῶν κατὰ* legendum suspicans, sic interpretatus erat hunc locum: *ex quorum cornibus cubiti fiant instrumentis musicis quae phoenices vocant.* De instrumento musico cui *φοῖνιξ* nomen, paulo

copiosius quam p. 636. B., Athenaeus disseruit p. 637. B. quem ad locum et nos in Animadverss. t. VII. p. 475. quid sit quod *πήχεις* in in-
558 strumentis musicis Graeci dixerunt, declaravimus. Verborum structura, *τῶν τὰ κέρεα — οἱ πήχυες ποιεῦνται*, similis est illi VIII. 27. *ἡ δὲ δεκάτη ἐγένετο τῶν χρημάτων — οἱ μεγάλοι ἀνδριάντες* etc. SCHWEIG.

2. *βασσάρια*] Hesychius: *Βασσαρίς· ἀλώπηξ*. Et *Βασσάρεια· τὰ ἀλωπέκεια* (*Βασσάρια* debuit, et *ἀλωπέκια*) *οἱ Λίβυες λέγουσι*. Suidas: *Βάσσαρος, ἀλώπηξ κατὰ Ἡρόδοτον*. Etymologus p. 190. extr. *Λέγεται Βάσσαρος ἡ ἀλώπηξ ὑπὸ Κυρηναίων*. SCHWEIG.

Ib. *δίκτυες, καὶ θῶες*] *Thoëm* consentiunt fere docti bestiam esse illam, aut ei similem, de canino aut vulpino genere, quae *chakal* vulgo nominatur. Qua de bestia Aristot. Hist. Anim. IX. 44. Plin. VIII. 34. Arrian. Indic. p. 329. et Belin ad Oppian. Cyneg. III. 338. laudati Schneidero in Lexic. crit. quibus adjici potest Camus in Notis ad Aristot. Hist. Anim. *Dictys* nulli alii scriptori nominatus: nec enim huc facit quod *milvum* apud Lacedaemonios *δίκτυν* nominatum fuisse Hesychius tradit: quandoquidem non de ave, sed de quadrupede hic agi, consentaneum est. SCHWEIG.

Ib. *τῇσι σαύρῃσι*] Conf. ad IV. 183. SCHWEIG.

3. *ἔλαφος δὲ* etc.] Nihil ab hac assertione abeunt Aristoteles, Antigonus Caryst., Plinius, Aelianus, alii. Falsam aiunt Virgilius, Oppianus, Philostratus, quorum testimoniis Brodaeus Miscell. VIII. 13. et Bodinus ad Oppiani lib. II. Cyneget. p. 76. utuntur. Herodoti aevo *cervi et apri Libyae si defuerint*, dicendum erit aliunde in regionem devenisse: nam conspici isthic et venatu intercipi docuit Gatakerus Miscellan. II. 8., et Shaw Itin. t. I. p. 323. WESS.

4. *δίποδες καλέονται*] Satis erit, si Bochartum Hieroz. p. 1010. et Schultensium ad Salomonis Proverb. c. XXX. 26. *δίποδας* hos *mures* uberrime magnaque eruditione ex Graecorum et Arabum copiis illustrasse dixero. Mures *ζεγέριες*, Hesychio *ζεγερίαι*, explicantur *βουνοί, colles*: an quod in collibus cubilia posuerint? Quae quidem impeditior foret vocabuli expositio. Bochartus Colon. Phoenic. II. 3. *βουνῖτοι* refingit, formatum ex *βουνιόν*: eam enim herbam esse, quae Punice *zigar*: inde *ζεγέριες*, sive *βουνίτους*, hos mures, quod plantae
559 ejus esu aut umbra delectentur, dictos; eleganter, modo vere. WESS. — Conf. Beckmann. ad Aristot. Mirab. Auscult. c. 27. De *mure dipode*, indigenis Ierbôa dicto, conf. Shaw, *Voyage* t. I. pag. 321. seq. et Bruce, *Voyage aux Sources du Nil*, t. V. p. 146. seqq. laudatos Larchero in Adnot. ad h. l. SCHWEIG.

Ib. *ἐστι μὲν Λιβυκὸν*] Si Libystina *Ζεγέρις* est appellatio, quomodo tandem in barbarae vocis vi reddenda illa *βουνῶν* uteretur? quod noster vocabulum veluti proprium tribuit Cyrenaeis IV. c. 199. De his diversis murium generibus agentes Aristot. Theophrast. Aelian. nihil juvant ad haec illuminanda. *Βουνῖτοι* venit in mentem Bocharto Geogr. S. II. II. c. 3. et Hieroz. I. III. c. 33. *Βουνιάδες* etiam dici potuerunt ob quamdam cum *napis* similitudinem. VALCK.

5. *τῇσι Ταρτησίῃσι*] Docte de his *mustelis* Perizonius ad Aelian. Var. XIV. 4. Animalculum, quod cum his contenditur, numi Cyre-

naeorum *sub silphio* ostentant in Haymii Thes. Britan. t. II. p. 124. ubi ejusdem accuratior ex Africa pictura. Id nollem, idem a doctissimo viro censeri ac *μῦν δίποδα*, quippe, ut superiora postulant, alium. Vidit descripsitque in paucis discrepans animal, quod hic adcommodatius, sollertissimus Shaw Itin. t. I. p. 321. Wess. *Dipodi* nomen est a brevissimis pedibus anterioribus. Schweig.

194 1. *δημιουργοὺς*] Qui conficiendi mellis (cujus in bellariis apud veteres maximus usus) artem exercebant, hi, ut h. l. *δημιουργοὶ ἄνδρες*, sic et VII. 31. *ἄνδρες δημιοεργοὶ* vocantur: unde colligi par est, non ita male, ut Casaubono visum erat, apud Athenaeum IV. 172. A. legi, *τοὺς τὰ πέμματα, προσέτι δὲ τοὺς ποιοῦντας τοὺς πλακοῦντας (eos qui bellaria conficiebant) οἱ πρότερον δημιουργοὺς ἐκάλουν*: ubi *τὰς — ποιούσας* scriptum oportuisse doctissimus animadversor censuit. Schweig.

195 2. Ad *lacum, unde Afrae virgines aurum egerebant*, Achilles Tat. Amor. lib. I. p. 97. in paucis dissentiens, digitum intendit. Wess.

4. *ἐπ᾽ ἄκρῳ μυρσίνην προσδήσαντες*] Zacynthii lacus miraculum attigerunt Antigonus Caryst. c. 169. et Vitruvius VIII. 3. *Βυρσίνην* et *βυρσίνῃ* qui instaurant, [ut Reiskius,] praeter scriptionis vicinitatem, quo
560 nitantur haud perspicio: dubium mihi quoque, an unquam *βυρσίνη* sola *amphora* sit *coriacea*. Wess. Percommode sane *μυρσίνη myrti ramus* potuerit intelligi. Ex Agragantino in Sicilia fonte liquidum bitumen incolae arundinum paniculis, citissime sic adhaerescens, colligunt, Plinio teste, XXXV. xv. 51. quo loco etiam *Zacynthium liquidum bitumen* laudatur. Schw. Legatur in primis Hawkins *On the Tar Springs of Zante* in Walpolii *Travels in various Countries of the East* p. 1.

Ib. *τῆς Πιερικῆς πίσσης*] Asia olim, Plinio auctore Hist. Nat. XIV. 21., *picem Idaeam* maxime probabat, *Graecia Piericam*. Wess.

196 1. seqq. *ἐπεὰν — ἐξέλωνται τὰ φορτία* etc.] Merces navibus exemtas deponere dicuntur *παρὰ τὴν κυματωγὴν, in litoris crepidine*, prout in Luciani Timone §. 56. dedit T. Faber. Sophoclis Oedip. in Col. 1237. *ἀκτὰ κυματοπλὴξ*, aliis *κύματος ἀγὴ* et Apollon. Rhodio I. 554., aliquoties etiam Herodoto dicitur *κυματωγή*. Vide Wess. Diss. Herod. p. 207. Rarius illud Archilochi apud Etymol. p. 47, 22. *Ἀκὴ, ἡ ὀξύτης· οὕτως Ὦρος·* (praebet ista cod. mstus.) *Ἀρχίλοχος, Ἵστη κατ᾽ ἠκὴν κύματος κυανέου*: vitiatus senarius attento mendae moveret suspicionem; corrigatur *Ἵστη κατ᾽ ἤκην κύματός τε κἀνέμου*, ex p. 424, 18. Enarrans Herodotea Eustath. in Dionys. 752. *αἰγιαλὸν* habet, et, *τὰ φορτία ἐξελόντες, ὥς φησιν Ἡρόδοτος, ὑποτύφουσι καπνόν*: ubi rectius ex Herod. posuisset *ἐξελόμενοι*: in talibus enim apud veteres *ἐξελέσθαι* vel *ἐξαιρεῖσθαι* adhibetur; nunquam, opinor, *ἐξελεῖν*. Qualia de his Africanis absque linguae usu propositarum rerum pretia aestimantibus Herodotus, de Seribus saepius in eam rem citati tradiderunt, Plinius, Solinus, et Ammianus Marcell. ex Uranii forsan Arabicis petita; ex quibus Stephano *Σῆρες* esse dicuntur *ἔθνος Ἰνδικὸν ἀπροσμιγὲς ἀνθρώποις*. Cum Herodoteis componi poterunt Eustathio l. c. narrata de Seribus: *τῶν πωλουμένων τὸ τίμημα σακκίοις ἐπιγράψαντες ὑποχωροῦσιν, εἶτα ἐλθόντες οἱ ἔμποροι καὶ θέντες τὴν τιμὴν ἀναχωροῦσιν· ἐφ᾽ οἷς ἔρχονται οἱ Σῆρες, καὶ, εἰ μὲν ἀρέσκονται, λαμβάνουσι τὴν τιμὴν, εἰ δὲ μή γε, τὰ ἴδια.* Valck.

Nondum exolevisse permutandarum hanc mercium in interiore Africa Nigritas inter et Mauros consuetudinem, luculentus testis Shaw Itin.
561 t. I. p. 393. Valuit eadem, valetque in pluribus utriusque Indiae nationibus apud amplissimum Orig. Legum, Art. et Scientiar. scriptorem t. I. lib. IV. c. 1. p. 265. WESS.

197 1. *καὶ τουτέων οἱ πολλοὶ — ἐφόρτιζον οὐδέν.* Sic filum narrationis cum superioribus, unde digressus erat, paullatim rursus nectere instituit. conf. c. 167. extr. SCHWEIG.

2. *τέσσερα ἔθνεα*] Quatuor gentes, in quas Africa fuerit Agathoclis aetate divisa, commemorat Diodor. Sic. XX. 55. Eidem lib. III. c. 49. quatuor *αὐτοχθόνων* genera tantum recensentur, *Νασαμῶνες, Αὐχῖσαι, Μαρμαρίδαι, Μάκαι*: ceteros iisdem, Marmaridas diversis adpellationibus Herodotus designavit. VALCK.

198 1. *εἶναί τις Λιβύη σπουδαίη*] Putares ob cap. 23. *οὐ γάρ τι σπουδαῖαι νομαὶ αὐτόθι ἐστὶ*, hoc etiam loco *εἶναί τι ἡ Λιβ. σπουδ.* oportere cum viro erudito. At hoc vide Philostrati Epist. 38. *Οὖσά τις ξανθὴ, ῥόδα ζητεῖς*: inque primis Sophocleum Ajac. vs. 1283. *τοῦ θανόντος ὡς ταχεῖά τις βροτοῖς χάρις διαῤῥεῖ*, ubi docte Critici veteres. Non adjicio ex Act. Ap. c. VIII. 9. *λέγων εἶναί τινα ἑαυτὸν μέγαν*, tametsi adsimile. Homeri *γαιάων*, de quo Eustath. Od. p. 1598, 46 = 311, 41., non me, quominus *γεῶν* post pauca revocetur, inpedit. Posterioris usum ex Democrito et Crinagora alias adfirmavi. WESS.

2. *ἀρίστη γαιῶν Δήμητρος καρπὸν ἐκφέρειν* etc.] Cinypis comparat fertilitatem cum illa agri Babylonii; Cinypis enim ager *ἐκφέρει — ἐπὶ τριηκόσια*; Babylonius minimum *ἐπὶ διηκόσια, ἐπεὰν δὲ ἄριστα αὐτὴ (ἡ χώρη) ἑωϋτῆς ἐνείκῃ, ἐπὶ τριηκόσια ἐκφέρει*, I. 193., ubi praeterea dicitur esse *χωρέων αὕτη ἁπασέων μακρῷ ἀρίστη Δήμητρος καρπὸν ἐκφέρειν.* Pro *χωρέων ἀρίστη* hic legitur *ἀρίστη γαιῶν*: multum me judice praestat *γεῶν*, munitum auctoritate Democriti in Diss. Herod. p. 183. Pluratiyum *γᾶς* vel *γαίας* qui adhibuerit veterum novi neminem, qui quidem scripserint accuratius; restituendum forsan Aristoteli apud Demetrium π. Ἑρμ. §. 233., *εἰ δὲ πρὸς ἁπάσας οἴχεται γᾶς φυγὰς οὗτος*, ubi vulgatur *τὰς φυγ. Τὰς ἀρίστας τῶν γαιῶν*, Schol. Thucyd. p. 3., similesque dixere. *Γαιῶν* habet aliquoties interpres Gr. semibarbarus libri Esdrae: superest, quod ab aliis non animadversum miror, ejusdem libri Graeca multo elegantior interpretatio, quam Hellenistae Judaei cujusdam
562 additamentis auctam inter libros perperam retulerunt, quos vocant Apocryphos: ubi *γαιῶν* dederat alter ille, hic formam semper adhibuit usitatam *γῆς*: quod ille, *ἐπιγαμβρεῦσαι τοῖς λαοῖς τῶν γαιῶν*, IX. 14. id hic dixit (VIII. 84.) *ἐπιμιγῆναι τῇ ἀκαθαρσίᾳ τῶν ἐθνῶν τῆς γῆς.* Quae de hac regione subjungit Herod. pervenusta sunt: et in seq. cap. quo de Cyrenaicae regionis agit fertilitate, est elegantissimum illud, *ὀργᾷ ἀμᾶσθαί τε καὶ τρυγᾶσθαι*, perdocte tractatum Ruhnkenio ad Tim. pag. 104. In talibus adhibitum *ἐθέλει* nativum tamen istum e succi plenitudine tumorem non demonstrat. VALCK. Cf. Schaef. mel. p. 15.

4. *τῶν δὲ ἐκφορίων*] *Τὰ ἐκφόρια τῆς γῆς*, *terrae proventus*, illustrantur ad Hesychii Ἐκφόρια. WESS.

199 2. *βουνοὺς*] Vide Valckenaer. supra c. 158.

00 1. *Οἱ δὲ* etc.] Interruptum longa digressione redordiens sermonem suam forsan et hic voculam posuerat, *Οἱ δὲ δὴ Φερετίμης τιμωροί.* VALCK.

Ib. *τῶν δὲ πᾶν γὰρ ἦν* etc.] Idem sonat, ac si dixisset *ὅτι* (vel *διότι*) *δὲ τούτων πᾶν τὸ πλῆθος* etc. Vide Adnot. ad I. 24. et ad IV. 149. SCHWEIG.

3. *τὰ μέν νυν ὀρύγματα* etc.] Barcaei *χαλκέως* laudabile factum hinc enarrans Eustath. in Iliad. *ν'*. p. 883, 40. firmat lectionem [*προσίσχε*] a Gron. mutatam: et *ὀρύγματα ὑπόγαια* dicta Herodoto vocat *ὑπόνομον*, *cuniculos.* Alio modo Demetrii cunicularios Rhodii, Romanos fefellerunt Ambraciotae, apud Diod. XX. 94. Livium lib. XXXVIII. 7. et Polyaen. VI. 17. VALCK. Confer Polyb. XXII. c. XI. nostrae editionis; fragmentum Polybii ad Herone in libello De repellenda obsidione conservatum. SCHWEIG.

Ib. *προσίσχε πρὸς τὸ δάπεδον*] Aeneas Poliorcet. c. 37. ex Herodoteis, *ἔπειτα ἀνὴρ χαλκεὺς ἀνεῦρεν, ἐνθυμήσας ἀσπίδος χάλκωμα ἐπιφέρειν, καὶ ἐντὸς τοῦ τείχους προσίσχειν πρὸς τὸ δάπεδον· τῇ μὲν δὴ ἄλλῃ κωφὰ ἦν πρὸς ἃ προσίσχε τὸ χάλκωμα· ᾗ δ' ὑπωρύσσετο, ἀντήχει.* Sic, puto, hiatibus consarcitis, dederat primitus. WESS. — Non verbo tenus Aeneas transscripsit Herodoti locum in quo versamur: nec est in illius verbis, uti edita leguntur, tantus hiatus, quantum Wess. aestimavit.
563 Non nisi unum verbum *ἐντὸς* deest, latens in vitioso *ὄντος*, quod illius loco exhibent duo codices mssti Parisienses. Ista adjecta voce, et verbo *ἐπιφέρων* et *περιφέρων* mutato, (quae mihi necessaria emendatio videtur,) sana atque integra fuerit oratio, in hunc modum distincta: *ἔπειτα ἀνὴρ χαλκεὺς ἀνεῦρεν, ἐνθυμήσας, ἀσπίδος χάλκωμα περιφέρων ἐντὸς τοῦ τείχους, ἐπάνω προσίσχειν. πρὸς τάδε, τῇ μὲν δὴ ἄλλῃ* etc. Ad *προσίσχειν* facile *τῷ τείχει* intelligitur: *ἐπάνω*, *superne*, super toto tractu sub quo cuniculi agi posse videbantur: *πρὸς τάδε*, *ad haec*, *quo facto:* *ἀνεῦρεν*, *invenit*, *reperit* locum, quo cuniculos agebant hostes. SCHWEIG.

201 3. *τάφρην*] Maluit *τάφρον* c. 3. 20. 28., aliisque in locis. Suidas, haec excerpens, *τάφρην* pro notabili deposuit in voc. *Τάφρος*. Cognitissimae quoque ex Stephan. Byz. *Τάφραι* et *Τάφρη*, et plures ejusmodi voces, ut maculae suspicio cessare queat. WESS. — *Τάφρης* etiam pro vulgato *τάφρον* dant S. V. IV. 28., quae ibi fortasse perinde atque hic, utpote rarior, vocis forma recipi debuerat. Quum vero apud eumdem Nostrum mox, tum IV. 3. alibique constanter *ἡ τάφρος* mascula terminatione, ut apud alios scriptores, frequentetur; intelligi par est id de quo jam saepius monuimus, nulla necessitate se adstrictum putasse Herodotum religiosissimam talibus in rebus constantiam servandi. Igitur similiter et *ἡ ψάμμος* et *ἡ ψάμμη* promiscue dixit, IV. 181. 182. itemque *σαῦρος* et *σαύρη*, IV. 183. 192. et *ὁ κίων* et *ἡ κίων*, IV. 184. I. 92. et similia. SCHWEIG.

5. *ἐς τ' ἂν ἡ γῆ αὕτη* etc.] In foederis formula Latinos inter et Romanos, citra fraudem omnem, *μέχρις ἂν οὐρανός τε καὶ γῆ τὴν αὐτὴν στάσιν ἔχωσι*, ap. Dionys. Halic. lib. VI. p. 415. Mox *ἀξίη* Nostro omne, *quod ex aequo jure debetur.* Habe hoc ex VII. 39. *τὴν μὲν ἀξίην οὐ λάμψεαι, ἐλάσσω δὲ τῆς ἀξίης.* WESS. *Ἡ ἀξίη*, scil. *τιμή*. SCHWEIG.

7. *μένειν τὸ ὅρκιον*] Parum refert hoc probetur an futurum tempus *μενεῖν*. Nostrum sequutus in hac fraude Persica narranda Polyaen. VII. 34. tempus habet in talibus usitatius: *οἱας μετὰ τῶν τὰ ὅρκια ταμνόντων ὤμοσεν, ἐφ᾽ ὅσον οὕτως ἡ γῆ μένει, φυλάξειν τὰ συγκείμενα*: Herodoteo enim verbo respondet *τὸ φυλάξειν*, neque in istis *μένει* mutandum, nisi scripserit, *ἐφ᾽ ὅσον ἂν οὕτως ἡ γῆ μένῃ*: sicut in simillima fraude eidem narrata VI. 22., nihil se novaturos jurant Locri Italici
564 *ἐφ᾽ ὅσον ἂν τὴν γῆν αὐτῶν πατῶσιν, καὶ τὰς κεφαλὰς ἐπὶ τοῖς ὤμοις φέρωσιν*: aliorum capita sub tunicis occultata humeris imposuerant. *Κεφαλὰς* in oraculo Dodonaeo Pelasgis edito *capita non viventium, sed fictilia*, laudabili fraude Hercules interpretabatur ap. Macrob. I. Saturn. c. VII. VALCK.

202 1. *τοὺς μαζοὺς ἀποταμοῦσα*] Ammonius: *μαστὸς μὲν γάρ ἐστιν ὁ γυναικεῖος κυρίως, διὰ τὸ εἶναι μεστὸς γάλακτος*, in codice Bibliothecae Trajectinae. Paria Grammaticorum conplures. Herodotus passim *μαστὸν* feminis tribuit III. 133. V. 18.; *μαζὸν* tamen II. 85. et IX. 3., ubi, uti hic, mssti *μαστὸν* malunt. Labare vero criticorum illorum observationem docent ad Thom. Magistrum a doctis viris conducta. Significantissimum autem *περιέστιξε*, *tanquam punctis* moenia *distincta* mulierum fuisse mammis ab inmani regina, testatur. WESS. — Conf. IV. 2. ibique notata. SCHWEIG.

203 2. *ὁ τοῦ ναυτικοῦ στρατοῦ στρατηγὸς*] Hinc tamen distant quae similia videntur Homerica. *ὁ τοῦ πεζοῦ* et *ὁ τοῦ ναυτικοῦ στρατηγὸς* saepius occurrunt apud Herod. Qui Persis paulo post *οὐδενὸς μαχομένου φόβος ἐνέπεσε*, *terror* fuit Graecis *Panicus* dictus, cujus utpote divinitus inmissi non adpareret ratio. Thucyd. VII. 80. *φιλεῖ πᾶσι στρατοπέδοις, μάλιστα δὲ τοῖς μεγίστοις, φόβοι καὶ δείματα ἐγγίνεσθαι*: et IV. 125. Euripid. Rhes. 36. *Κρονίου Πανὸς τρομερᾷ Μάστιγι φοβῇ, φύλακας τε λιπὼν Κινεῖς στρατιάν*. *Πανικὰς ταραχὰς* vocat Cornutus de Nat. Deor. c. 27. *Πανικὰ δείματα*, Eustath. in Iliad. ο'. p. 1021, 32. De adpellationis egerunt origine Eratosth. Catast. c. 27. Plutarch. de Is. et Osir. §. 14. et Polyaen. I. 2. VALCK.

204 1. *ἀνασπάστους*] Praestantius hoc, atque in *aliorsum ex patrio solo abductione* in Musis tritissimum V. 12. VI. 32. et pluries: in quibus *ἀναστάτους ποιῆσαι* amplius conplectitur, ipsamque patriae eversionem. Solent ea in dictione varios se scribae dare, et *ἀνάρπαστον*, *ἀνάστατον*, *ἀνάσπαστον* conmutare, in Demosthen. Philipp. IV. p. 81., Joseph. Ant. Jud. lib. XIV. 8, 4. etc. WESS. Docta sunt quae dedere Vales. in not. Mauss. ad Harp. p. 212., et D'Orvillius in Charit. pag. 318. needum tamen liquido constat, quid distent in talibus *ἀνάστατον*, *ἀνάσπαστον*, et *ἀνάρπαστον*. Multa dici possent quae hujus non sunt loci: vid. interim Dounaeus in Demosth. p. 8. VALCK.

205 1. *Οὐ μὲν οὐδὲ ἡ Φερετίμη*] Crudelissimae mulieris fatum non illi-
565 benter commemorat, et ut ingenio suo malorum osor Herodotus satisfaceret, et ut formidine poenae lectores a talibus absterreret; adparet ubique historici *διάθεσις*, qualis Dionysio dicitur Halicarn. II. p. 209. [t. VI. ed. Reisk. p. 774.] Herodoti Pheretima-*ζῶσα εὐλέων ἐξέζεσε*. Qui hoc genere morbi perierint plures enumerantur Menagio

ad Laërt. IV. 4. et Kuhnio ad Aeliani Var. Hist. IV. 28. In Aethiopiae gente *Ἀκριδοφάγοις*, qui secundum Diodor. III. 29., teterrimo hoc morbo passim adfecti moriebantur, non potuit illud ut poena divinitus inflicta considerari: mihi de morbis similibusque non absurdum videtur Hieroclis judicium in Stobaei Ecl. Phys. p. 10. Secundum Herodotum, pessima mulier viva a vermibus erosa mortalibus fuit documento, *ὡς ἄρα ἀνθρώποισι αἱ λίην ἰσχυραὶ τιμωρίαι πρὸς θεῶν ἐπίφθονοι γίνονται.* Ob Dircen crudeliter raptatam Antiopae furorem divinitus immissum ubi scribit Pausanias IX. 17., expressit haec etiam Herodoti, ista interserens: *ἐπίφθονοι ἀεί πως παρὰ θεῶν αἱ ὑπερβολαὶ τῶν τιμωριῶν εἰσί.* Superbos et crudeles si lento pede Deus sequitur ultor, tamen *Ὁ Ζεὺς κατεῖδε χρόνιος εἰς τὰς διφθέρας.* Valck. Conf. ad I. 32. et ad III. 40. notata. Schweig.

Ib. *ζῶσα γὰρ εὐλέων ἐξέζεσε*] Posses ex Tertulliano ad Scapul. c. 3. *cum viva vermibus ebullisset.* Alexander Pseudomantis Luciani cap. 59. *καὶ σκωλήκων ζέσας*, quomodo et schedae quaedam heic loci et in versione Alexandrina Exodi XVI. 20. Id nollem, turpem Vallae errorem, quo *Φερετίμης τῆς Βάττεω*, *Pheretimae Batti filiae*, per omnes editiones sine animadversione propagari. *Uxor* Batti fuit, non *filia;* quod evidentissime c. 162. signatum. Vertenti Vallae non obversabatur *Σκύθης Ἀνδρομάχη*: ceteri praeterviderunt, non item doctissimi viri Bouhierius et Pavius, quos sequi justissimum. Wess.

ADNOTATIONES

AD

HERODOTI LIBRUM QUINTUM.

1 4. *ΝΥΝ ἡμέτερον τὸ ἔργον*] Docte Valckenarius hanc illustravit dictionem ad Tragici Phoeniss. 447. Eustathianum *παιανίσασι* codices aversantur, non malum alioqui, et cum vulgato, scribarum arbitrio, multifariam commutatum apud Dukerum ad Thucydid. I. 50. et Diodorum XIII. 16. Forte tamen Eustath. *παιωνίσασι* voluit, in quo et *Παίονες* liquidior *παρήχησις*, ab eo notata, quam quidem altero. Statim *πολλῶν τε* S. non absurdum ob consequens *ὀλίγους*, nisi in Musis *πολλὸν* sedem creberrime occuparet. WESS.

5. *παιωνίσασι ἐπιχειρέουσι οἱ Παίονες*] In his observata *παρήχησις* Eustathio in Iliad. *β*. p. 272, 22. est illa certe fortuita, qualem alibi dixit *οὐ σπουδασθεῖσαν ἴσως, ἀλλ' εἰκῇ καὶ οὐκ ἐκ περιέργου παραπεσοῦσαν*, in Od. *ί*. p. 366, 18. Studiose quaesitas recentioribus, commodum oblatas alliterationes non prorsus evitarunt veteres: praeter ceteros Reiskius apta quaedam eam in rem collegit in Miscell. Lips. Nov. VI. p. 113. Quod sequitur, *πολλὸν ἐκράτησαν*, Herodoteum est, ut *πολλὸν ἑσσώθησαν* V. 102. Usitatius *πολλῷ ἐκράτησαν* est et apud Herod. V. 77. forsan et hic olim lectum: *πολλῶν* exhibet S. In talibus autem *πολλῷ* saepe male transiit in *πολλῶν*. Ingenio Marklandi digna venusta est correctio, [Ev. Matth. X. 31.] *πολλῷ στρουθίων διαφέρετε*. VALCK.

3 1. *Θρηΐκων δὲ ἔθνος μέγιστόν ἐστι* etc.] Unius si Thraces imperio concordes regerentur, Herodoto judice, *ἄμαχόν τ' ἂν εἴη καὶ πολλῷ κράτιστον πάντων ἐθνέων*. Huic sententiae suam, nisi fallor, opposuit
568 Thucydides II. 97., dum *ἡ βασιλεία* (inquit, de Thracibus loquens:) *μεγίστη ἐγένετο χρημάτων προσόδῳ καὶ τῇ ἄλλῃ εὐδαιμονίᾳ· ἰσχύϊ δὲ μάχης καὶ στρατοῦ πλήθει πολὺ δευτέρα μετὰ τὴν Σκυθῶν*: nullam addit gentem esse nec in Europa neque in Asia, quae posset *Σκύθαις ὁμογνωμονοῦσι πᾶσιν ἀντιστῆναι*. Sunt apud Thucydidem multa, quibus suum ab historiae patre dissensum aemulus non noluerit significatum: vere Aristides t. III. p. 650., *ὅτι δ' ἔνεστι φρόνημα τῷ Θουκυδίδῃ εὕροις ἂν καὶ διὰ πάσης τῆς συγγραφῆς*: neque tantum *φρόνημα*, sed et Hellanici, Hecataei, similiumque, quin ipsius etiam Herodoti, *καταφρόνημα*. Nostri locus obversabatur Pausaniae I. 9. scribenti: *Θρακῶν τῶν πάντων οὐδένες πλείους εἰσὶ τῶν ἀνθρώπων, ὅτι μὴ Κελτοί, πρὸς ἄλλο ἔθνος ἐν ἀντεξετάζοντι*. VALCK.

Ib. *εἰ δὲ ὑπ' ἑνὸς ἄρχοιτο*] Allubescit Ionicum *ἀρχοίατο* ex V. et S.; ac paene, ut *ἤ φρονέοιεν* fuisse olim opiner, adigit. Praecedens *ἔθνος* non moratur, ut nec similia. Tale lib. III. 113. *τὸ δὲ ἕτερον γένος τῶν ὀΐων — φορέουσι.* Inmanem Thracum multitudinem Pausan. I. 9. silentio non pressit. Quam autem caussam, cur inexpugnabiles non sint, Noster in medium ponit, eadem in numerosissima Scytharum gente apud Thucydidem lib. II. 97., cui in cod. Cassel. adscriptum, *περὶ Σκυθῶν τοῦτο καὶ Ἡρόδοτος λέγει*, vero conveniet, ubi *περὶ Θρακῶν* corrigetur. Wess.

4. *Κρηστωναίων*] Stephani *Κρηστώνη*, Thracum urbs, ex Herodoto, nusquam in Musis. *Κρηστωναίους*, *Κρηστωναίην* ex M., *Κρηστωνικὴν* VII. 124. 127. et VIII. 116. videbimus. *Γρηστωνίαν καὶ Βισαλτίαν* (eidem enim regi, uti posteriore loco innuitur, parebat) Thucydides II. 99. jungit; ubi Wasse multa, oblitus Attici scriptoris *τὸ Βισαλτικὸν καὶ Κρηστωνικὸν* IV. 109., quo *Γρηστωνία* nonnihil debilitatur. Wess. — Conf. I. 57. et ibi notata. Apud Steph. Byz. vero forsitan sic scriptum oportebat: *Κρηστώνη, πόλις Θρᾴκης. ἔοικε δὲ εἶναι ἡ Κρήστων παρ' Ἡροδότῳ*: quod inde etiam fit probabile, quod pro altera forma *Κρηστώνη* testimonium invocatur Lycophronis. Schweig.

4 1. *κατὰ δὲ τὸν γινόμενόν σφι καὶ ἀπογιν.*] Istam consuetudinem, ut hujus vitae malis congruam, laudaverat Euripides in Cresphonte:
569 *Nam nos decebat coetus celebrantes domum Lugere, ubi esset aliquis in lucem editus, Humanae vitae varia reputantes mala: At, qui labores morte finisset graves, Hunc omni amicos laude et laetitia exsequi.* Haec ubi leguntur in Ciceron. Tusc. I. c. 48., Graeca dedit accuratius scripta Davis. quam fecerant Grot. in Stob. p. 495., aut Gataker. Advers. M. P. cap. x. *Τὸν φύντα θρηνεῖν εἰς ὅσ' ἔρχεται κακὰ*, non *τὸν ζῶντα*, praebent Aeschin. Socr. in Axiocho p. 142. Plut. t. II. p. 36. E. Dion. Chrys. p. 276. D. et Aristid. t. III. p. 326. *Lugebant infantem natum Trausi*, secundum Herodotum, *ἀνηγεόμενοι τὰ ἀνθρωπήϊα πάντα πάθεα*: istam scripturam satis adfirmavit Diss. Herod. p. 84.; altera, *ἀνοιγεόμενοι*, non Graeca, sicut multis mendosis, abusus est Wetsten. in Lucae Ev. XXIV. 45. Qui Herodotea quoque transscripsit Stobaeus, haec e Nicolao dederat Damasc. p. 603. *Καυσιανοὶ τοὺς μὲν γενομένους θρηνοῦσι, τοὺς δὲ τελευτήσαντας μακαρίζουσι.* Hujus populi nomen Zenobio Cent. V. Prov. p. 123, 2. restituendum putat Davisius; ex Herodoto *Trausorum* nomen Bouhier. in Ciceron. Tusc. p. 88. Valck.

5 1. *ἔχει γυναῖκας ἕκαστος πολλὰς*] Eadem de Paeonibus c. 16. Vere itaque de Thracia, *ἵν' ἐν μέρει λέχος Δίδωσι πολλαῖς εἷς ἀνὴρ κοινούμενος* Euripides Androm. 215. Vere Strabo *ἐξ ἱστορίας* in Menandri fabula Getam fari, *Γαμεῖ γὰρ ἡμῶν οὐδὲ εἷς εἰ μὴ δέκ', ἢ ἕνδεκα γυναῖκας, δώδεκά τε, πλείους τινές.* Lib. VII. p. 455. c = 297. Quod polygamiae studium, Graecorum plerisque odiosum, in barbaris nunc et olim celebrabatur. Wess.

Ib. *ἣ τις αὐτέων ἐφιλέετο μάλιστα*] Getarum legem, *τὸ ἐπισφάζειν τὴν γυναῖκα τῷ ἀνδρὶ*, Stephan. Byz. attigit in *Γετία*, de certamine silens, quale in India receptissimum nostra et superiore aetate in Dio-

dori XIX. 34., ubi vide, et quae Burmannus Secund. ad Antholog. I. p. 185. Wess.

Ib. *ἐφιλέετο*] Hoc ex Aldi potuerat ed. revocari: quod in alias irrepserat *ἐφίλετο*, verbum nobis in Porti lexicon introduxit velut Ionicum *φίλημι*, et *φίλημαι*. Auctor idoneus Heraclides docet Dorica fuisse *φίλημι*, *πόθημι*: Aeolica, *φίλημμι*, *πόθεμμι*. Hunc etiam tangens Herodoti locum Stobaeus p. 614., ex Nicolao Damasc. Indorum uxores memorat hoc certamine Threïssis magis nobilitatas. Cicero Tusc. V.
570 27. *Cum est cujus earum vir mortuus, in certamen judiciumque veniunt, quam plurimum ille dilexerit: — quae est victrix, ea laeta, prosequentibus suis, una cum viro in rogum imponitur; victae moestae discedunt.* Ibi plura Davis. p. 402, et ad Aeliani Var. Hist. VII. 18. notant Scheffer et Perizon. Tale certamen inter duas Indas mulieres in Eumenis exercitu narrat Diodorus Sic. XIX. c. 33. et 34. Multo magis mirabile, quod de tribus ejusdem familiae Graecis mulieribus memoriae tradidit Pausanias IV. 2., quae *πᾶσαι τοῖς ἀνδράσιν ἑαυτὰς ἐπικατέσφαξαν*. Valck.

6 2. *καὶ τὸ μὲν ἐστίχθαι, εὐγενὲς*] Artemidorus Onirocr. I. 9. *στίζονται παρὰ Θρᾳξὶν οἱ εὐγενεῖς παῖδες*, bene quidem, quamquam non soli. Thracum *τὰς γυναῖκας τὰς ἐλευθέρας στιγμάτων μεστὰς, καὶ τοσούτῳ πλείονα ἐχούσας στίγματα καὶ ποικιλώτερα, ὅσῳ ἂν βελτίους καὶ ἐκ βελτιόνων δοκοῦσι*, ex visu Dio Chrysost. proponit Or. XIV. p. 235. d. Caussam vero et originem eorum stigmatum, sed fabulosam, Phanocles in Stob. Serm. LXII. p. 400. Verum de his locupletissime Jo. Rhodius in Scribonii Largi Conposit. Med. 231. p. 310. Quod his cohaeret, *ἀργὸν εἶναι, κάλλιστον*, in priscorum etiam Germanorum moribus apud Tacitum de Mor. Germ. c. 14. Wess.

Ib. *ἀργὸν εἶναι, κάλλιστον*] Quando *γῆς ἐργάτην* opponit, ipsisque *τὸ ζῆν ἀπὸ πολέμου* itidem *κάλλιστον* habitum scribit, primam Herodotus vocis respiciens significandi dotem, qua notat *ἀργὸς ab opere rustico vacantem*, honestius intelligit *otium*, quodque homines bellicosos non dedeceret. *ἀργὸν εἶναι*, et *πολεμικὸν*, in talibus tantumdem paene valent. Talem *ἀργίαν ἀδελφὴν τῆς ἐλευθερίας* dixerat Socrates, si dicti legitimum nobis patrem tradidit Aelian. Var. Hist. X. 14., ostendere voluit Maximus Tyr. Diss. XXIX. *ὅτι λυσιτελέστεροι τῇ πόλει οἱ προπολεμοῦντες ἢ οἱ γεωργοῦντες*. Ad perficiendum civitatis corpus optimi rectores utrumque genus aeque censuerunt necessarium. Hippodamus sive Thurius seu Milesius in libro de Rep. tres civitatis partes constituit ap. Stobaeum p. 248., *τὸ βουλευτικὸν*, quod velut optimum deberet *ἄρχειν*: *τὸ βάναυσον*, quod ut deterius deberet *ἄρχεσθαι*: *τὸ ἐπίκουρον*, velut *μέσον*: hanc partem conficiunt bellatores; secundam, agricolae,
571 artifices, et mercatores. Artibus abstinentes sellulariis agroque colendo, atque adeo *ἀργοὶ*, apud plerasque gentes amantiores libertatis habebantur honoratiores: vide Herod. II. 167. Quod vero Socrati tribuit Aelianus, dixerit-ne suavissimus agriculturae laudator addubito: certe dixit in Xenoph. Oeconom. p. 482, 25., regem Persarum, *ἐν τοῖς καλλίστοις τε καὶ ἀναγκαιοτάτοις ἡγούμενον εἶναι ἐπιμελήμασι γεωρ-*

γίαν τε καὶ τὴν πολεμικὴν τέχνην, τούτων ἀμφοτέρων ἰσχυρῶς ἐπιμελεῖσθαι. De sellulariis opificiis minus ille judicabat honorifice. Valck.

8 1. *θάπτουσι κατακαύσαντες*] Igne sepeliunt, *θάπτουσι πυρὶ*, ut in Aeliano de Nat. Anim. X. 22. Diodoro Siculo, atque aliis. Humationem certe ab illa ignium sepultura nitide distinguit. Wess.

9 2. *Σιγύννας*] *Σίγυννοι* Apollonio Rhod. IV. 320. Straboni *Σίγιννοι*, sed in Asia, qui *ἱππαρίοις δὲ χρῶνται μικροῖς δασέσιν — τέθριππα δὲ ζευγνύουσι*, prorsus ut hi Europaei, bene Casaubono adnotante, XI. p. 790. B = 520. B. Quod autem olim hariolabar, Zosimum hac narratione deceptum de Hunnis vulgasse, *εἴτε οὓς Ἡρόδοτός φησι παροικεῖν τὸν Ἴστρον, σιμοὺς ἀσθενέας ἀνθρώπους* lib. IV. c. 20., necdum abjicio. Audiit de Sigunnis, inque illis Hunnos latere censuit, his erronee tribuens quod Sigunnarum equis conveniebat. Equidem in Musis nihil scrutando inveni, unde Novae Historiae scriptor dicta excusare queat. Wess.

5. *γένοιτο δ' ἂν πᾶν ἐν τῷ μακρῷ χρόνῳ*] Sophocles in Ajac. dixerat vs. 655. *Ἅπανθ' ὁ μακρὸς κἀναρίθμητος χρόνος Φύει τ' ἄδηλα, καὶ φανέντα κρύπτεται. Κοὐκ ἔστ' ἄελπτον οὐδέν.* Proxima *Σιγύνας δ' ὦν καλέουσι — τὰ δόρατα*, merito tanquam adulterina Criticis hinc furcillis deturbanda censuit Wesseling. in Diss. Herod. p. 55. Ponitur in his articulus usitato Grammaticis more; qui, jam traditus ab Henr. Stephano App. de Dial. Att. p. 221. ignoratus tamen homines saepe decepit rerum antiquarum peritissimos; hoc in loco turpissimum in errorem induxerat interpretes Herodoti, quod monuit Auctor *des Essais de Critique sur les Traductions d'Herodote* p. 157. Valck.

572 6. *Σιγύννας δ' ὦν — τὰ δόρατα*] Non videntur Herodotea, sed justo officiosioris Scholiastae. Turbant certe orationis seriem, indigna patre historiarum. Qui quaeso illo *οἱ ἄνω ὑπὲρ Μασσαλίης Λίγυες*, aut, ut Valla habuit, *Λίβυες*, *Poeni?* Somnia grammatici. *Σιγύννους δὲ καλοῦσιν οἱ Κύπριοι τὰ ἀκόντια* interpretes Apollonii Rh. II. 99. Suidas, *Σιγύνη καὶ Σιγύνους, τὰ δόρατα παρὰ Μακεδόσιν.* Sic hoc de genere solent, non Herodotus. Wess. — Vetus admodum fuerit oportet adsumentum, quod libri omnes, qui diversis ex familiis ad nos pervenerunt, agnoscunt. Equidem, cur Herodoto indigna ista judicarem, nullam vel vidi vel exputare caussam potui. Schweig.

10 1. *καὶ ὑπὸ τουτέων οὐκ εἶναι* etc.] Nihil verius. Fabulabantur apum examina trans Istrum agminatim volare, aditumque hominum inpedire. Similis fabella in fusis pennis, visu transituque prohibentibus: *οὐκ οἷά τε εἶναι ἔτι προσωτέρω οὔτε ὁρᾶν, οὔτε διεξιέναι ὑπὸ πτερῶν κεχυμένων* IV. 7. Quod adnectitur, apes esse *ζῶα δύσριγα*, a veritate quidem haud deflectit, non aptum tamen ad apes septemtrionis regionibus ejiciendas. Secus habet, nec reticuit Aelianus Hist. Anim. II. 53., Nostro *ἀκοὴν ᾄδειν* exprobans. Wess.

11 3. *Μύγκινον τὴν Ἠδωνῶν*] Dixit Aeschylus *Ἠδωνίδα αἶαν* in Pers. 495., adprobans quodammodo *τὴν Ἠδωνίδα* S. et V. At receptum c. 124. redibit. Hoc Tzetzae vide Chil. III. vs. 508. *Ἡ τις Μύρκινος Ἠδωνὸς πρότερον ἐκαλεῖτο*, ubi res *Ἠδωνῶν* requireret, nisi eodem modulo iteraretur versus Chil. IX. 221. Et talia tamen ex Herodoto.

Ecce tibi aliud. Schol. in Thucydid. II. 99. *Ἠδωνοὶ καὶ μεταπλασμῷ Ἠδῶνες καὶ Ἠδῶναι· οὕτως Ἡρόδοτος.* Atqui is *Ἠδωνοὺς* semper. Scripserat Criticus *Ἡρωδιανὸς*, quemadmodum et Cassel. in schedis, monente Dukero. WESS.

Ib. *Μύρκινον τὴν Ἠδωνῶν*] *Myrcinum Edonidem*, Valla: concinit S.; *τὴν Ἠδωνίδα* recipiet, opinor, Herodotus. Hinc Berkelii firmatur conjectura in Steph. Byz. *Ἠδωνίδ᾽ αἶαν* dixerat Aeschylus in Pers. 495.; quaeque sacris operabantur Bacchi, sunt e Latinis etiam poëtis *Edonides* notissimae. *Μύρκινος, Ἠδωνικὴ πόλις* audit Thucydidi, IV. 107. *Ἠδωνικὸν πολισμάτιον*, Diodoro XII. 68. Darius apud Jo. Tzetzen
573 Chil. III. vs. 503. *Τὸν Κώην* (non *κώμην*) *μὲν τῆς συμβουλῆς ἕνεκα τῆς προτέρας Ἐξ ἰδιώτου τύραννον ποιήσας Μιτυλήνης Τῷ Ἱστιαίῳ δίδωσι κτίζειν δὲ τὴν Μυρκῖνον.* VALCK.

12 2. *Ἦν Πίγρης καὶ Μαντύης ἄνδρες Παίονες*] Si vel in optimis libris scriberetur *ἦσαν — ἄνδρες Παίονες*, ego tamen inusitatius *ἦν* a novatore veterumque poëtarum imitatore positum censerem. *Τοιοῦτον καὶ παρ᾽ Ἡσιόδῳ τὸ, Τῆς δ᾽ ἦν τρεῖς κεφαλαί· καὶ παρ᾽ Ἐπιχάρμῳ, Ἦν δ᾽ ἐρωδιοὶ μακροκαμπυλαύχενες, [καὶ, Ἦν δὲ νάρκαι, — ἦν δὲ ζύγαιναι·] Τέτρακές τε σπερματολόγοι, κἄγλααὶ συκαλλίδες*, Eustath. in Iliad. ρ'. p. 1148, 41. Integros Epicharmi duo trochaicos Athenaei praebuit Epitome: vide II. p. 65. E. Interjecta petita sunt ex alio ejusdem comoediae loco, quem habet Athen. VII. p. 286. c. conf. p. 278. A. Lacon in Aristoph. Lys. 1263. *Ἦν γὰρ τὤνδρες οὐκ ἐλάσσως Τᾶς ψάμμας τοὶ Πέρσαι.* In epigrammate apud Aeschin. contr. Ctes. vulgatur p. 80. *Ἦν ἄρα κἀκεῖνοι ταλακάρδιοι*: ubi scribi debuerat *Ἦ ἄρα.* Non reperietur illud *ἦν*, pro *ἦσαν*, apud alios historicos veteres sic adhibitum: neque tamen ignoro Herodoteum usum ab Epicharmeis esse diversum; sed illinc multo magis distant, quae prima facie forsan alicui videri possent simillima, qualia multa dedit ad Charitonem D'Orvillius. VALCK.

3. *ἄγγος ἐπὶ τῇ κεφαλῇ ἔχουσαν*] Ad ista tria vel de suo quartum adjecit Aelianus, aut, quod verius arbitror, alium in his sequutus est auctorem, de Nat. An. VII. 12. Paeonides enim feminae secundum Aelian. *τῇ μὲν κεφαλῇ φέρουσιν ὑδρίαν, — ἐξαρτήσασαι δὲ τοῦ κόλπου θηλάζουσι τὰ βρέφη, καὶ — ἵππον εἰς ἀρδείαν ἄγουσι, καὶ ταῖς χερσὶ νήθουσι λῖνον.* Ubi Herod. dicit *κλώθουσαν λῖνον*, Med. cod. habebat *κλῶσαν*: nota sunt *ἐρίου κλώσματα*, quae levi pollice deducebant *αἱ κατάκτριαι.* De sorore Pigretis et Mantyis sic agit Tzetzes Chil. X. 200. etc. ut solum sequi videatur Herodotum; atque eidem alter fratrum dicitur *Μαντύης*, ut in Med. Herodoteae vel eamdem vel simillimam narrat historiam, sed quam evenisse scribit sub Alyatte, Nicolaus Damasc. Valesii, p. 497. VALCK.

Ib. *κλώθουσαν λῖνον*] Euripidis *κλωστὴρ λίνου* apud Polluc. VII. 31. et alia in re Aeschyli Choëph. vs. 505. congruunt. Nic. Damascenus
574 simili in historia *νήθουσαν ἐκ τῆς ἠλακάτης τὸν ἄτρακτον.* In M. et K. *κλῶσαν* aut *κλώσασαν*: prius ex *κλάω*, posterius ex *κλόω* formarunt, natalibus τοῦ *κλώθω* et *κλώσκω* indicatis. Quod deinceps Suidas *ἐπιμέλεον τῷ Δαρείῳ*, in menda cubat, hinc, quod Portum et Kuster. haud fugit, detergenda. WESS.

6. *φέρουσα τὸ ὕδωρ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς*] Nic. Damascenus, quod significavi, eandem de muliere Mysa ex Thracia narrationem in Constantini Porphyrog. proposuit lib. I. de Themat. c. 3. quae Alyattis, Lydorum regis, aetate contigerit. Gronovii vero ex Marmorib. Oxoniens. p. 127. picturam et interpretationem multo risu Lacrozius, Fabricius, et Wolfius exploserunt in Thesauro Epistol. Lacroziano t. II. p. 97. Wess.

Ib. *ἦρσε*] Eustathii *ἦρδε* in ista sede vulgato non est deterius. *Ἄρδειν*, hic Aeliano *εἰς ἀρδείαν ἄγειν*, *potum agere*, multo est usitatius quam *ἄρσαι*. In historia Herodotea scribi debuit a Jo. Tzetze Chiliad. X. vs. 207. *Ἡ δὲ ποτοῦ κορέσασα τὸν ἵππον, ὅνπερ εἶπον*: non, quod vulgatur, *κεράσασα*. Valck.

13 1. *οὐκὶ πρόσω σκοπιὴν* etc.] Expressit, Porto monitore, Homericum *Ἠέλιος γάρ οἱ σκοπιὴν ἔχεν* Odyss. *θ*. 302. Wess.

4. *ἡ Παιονίη — πεπολισμένη*] Omnia ex vero si Appianus scripserit, *οὐ πόλεις ᾤκουν οἱ Παίονες, ἀλλ' ἀγροὺς ἢ κώμας κατὰ συγγένειαν*, Illyr. cap. 22. Sed illi Panonii Dravum inter Savumque et Danubium: his ad Strymonem Paeonibus suas fuisse urbes, deinceps clare adfirmatur. *Paeonia*, *πεπολισμένη*, *urbibus instructa et distincta*. Strabonis *χώραν πολίζειν* huc pertinet, erudite a Casaubono explicitum, VIII. p. 560 = 364. d. Wess.

14 2. *λαβὼν ἡγεμόνας ἐκ τῆς Θρηΐκης*] *ἡγεμόνα* Valla legit vertitque, *sumpto e Thracia duce*. Duces isti Gallos interpretes deceperunt, ignorantes Herodoto quoque *ducem itineris* dictum *ἡγεμόνα*, VIII. 35. quales plene dixerat *ἡγεμόνας τῆς ὁδοῦ*, VIII. 31. et forsan V. 100. ubi hoc praebent margo Steph. et Valla, Sic vulgo loquuntur recentiores: Juncus apud Stobaeum p. 593, 43. *οὐχ ἡγεμόνος ὁδοῦ τυγχάνων, — οὐ στέγης* (male vulgatur *ὥστε γῆς*·) *εὐπορῶν, οὐ τροφῆς*: est tamen
575 et apud Thucyd. *ἡγεμὼν τῶν ὁδῶν*, III. 98. Alibi Thucydidi talis simpliciter dicitur *ἡγεμὼν*, sicut Sophocli Oed. in Col. 1538. Eurip. Phoen. 1610. Aristoph. *Πλουτ*. 1162. sed nemini frequentius quam Xenophonti. Zonaras in Lex. et Suidas: *Ἡγεμὼν, ὁ τῆς ὁδοῦ ἡγούμενος. Ξενοφῶν*· (*Κυρ. Ἀν.* lib. IV. p. 189, 3.) *καὶ τὸν ἡγεμόνα δήσαντες παραδιδόασιν αὐτοῖς*. Valck.

15 4. *Σιροπαίονες*] Sic utcunque bene; melius *Σιριοπαίονες* ex Steph. Byz. in *Σῖρις* et Holstenii suspicione. Oppidum *Σῖρις ἡ Παιονίη* VIII. 115. consulto ita positum, sicuti et *Σῖρις ἡ ἐν Ἰταλίῃ* ejusdem libri c. 62. Wess.

16 1. *Οἱ δὲ περὶ τὸ Πάγγαιον* etc.] Fuit qui ad istum modum sequentia, *οἱ δὲ περὶ — καὶ Δόβηρες καὶ Ἀγριᾶνες καὶ Ὀδόμαντες, καὶ — Πρασιάδα ἔχοντες, οὐκ* etc. corrigebat, omnes extra Paeoniae fines semovens; nimium, ut censeo, caute. Paeones enim olim cis et uls Strymonem latissime coluerunt, plures nationes conplexi apud Plinium IV. 10. Adhaerent arte illis Doberes et Paeoplae c. 113. Polymniae, haud aliter atque hic. *Δόβηρος* quoque *Παιονικὴ* Thucydidis II. 98. originem et situm testatur. Wess.

5. *τὰ δὲ νήπια παιδία δέουσι τοῦ ποδὸς σπάρτῳ*] Convenit istud Heliodori Aeth. I. p. 11. *ἕρπειν δὲ ὀρεγόμενον (τὸ παιδίον) εἰ αἴσθοιτο, ἱμάντι τῶν σφυρῶν ἐξάψας, ὅσον ἐπ' ἄκρῳ τοῦ σκάφους ἢ τῆς καλύβης ἐπιβαί-*

νειν ἐπέτρεψε. Cetera non describo, haud dissimile praedonum in Aegypti Bucoliis vitae institutum, quale Prasiadem paludem habitantium, enarrantia. Ceterum insolens minime jumentis pabulum pisces. Athenaeus de Thraciae quadam parte VIII. p. 345. E. οἶδα καὶ τοὺς περὶ Μόσυνον τῆς Θρᾴκης βοῦς, οἳ ἰχθῦς ἐσθίουσι, παραβαλλομένους αὐτοῖς εἰς τὰς φάτνας: in quibus ego Mosynum Thraciae non novi, nisi si ligneas Prasiadis paludis domos scriptor indicarit. Μόσυνοι, μόσσυνοι, μόσυνες, Thracum et vicinorum erant sermone ξύλινοι οἶκοι in Schol. Apollon. Rh. II. 379. Ut ut illud ceciderit, pisces jumentis saepe esui in frigidis et maritimis Europae tractibus esse, multi inque his Thorm. Torfaeus Hist. Norveg. Part. I. lib. II. 24. prodiderunt. Aeliani Παιονίδα λίμνην, ejusdemque pisces victui bubus, de An. XVII. 30. recte cum Prasiade lacu contulit Ortelius. Wess.

576 6. τὴν θύρην τὴν καταπακτὴν] Ex hariolatione Reiskii τὴν καταῤῥάκτην, et supra θύρης καταῤῥάκτης, *januae demissilis*, sive, *quae attolli et demitti posset.* Ansam καταπακτὴ dedit, nusquam obvia et in Thes. Stephani sine pari, quae tamen eadem ac καταπηκτή. Accessit fortasse θύρην ἀνακλίνῃ, in Vallae Latinis *januam resupinaverit*, at pravis: siquidem ἀνακλίνειν ac ἀνακλίνεσθαι de *foribus*, cum *aperiuntur*, quod alias indicare ex Homero et Procopio memini, reversurum Vitae Homeri c. 33. Habet praeterea καταῤῥάκτης semper sibi sociatam vim et inpetum, uti porta καταῤῥάκταις ὀχυρὰ, quibus subito demissis occludi poterat, apud Plutarch. t. II. p. 705. et pontes (καταῤῥάκται) superne in naves hostium dejecti Appiani Bell. Civil. V. cap. 82. Qua quidem violentia in januis patefaciendis uti vulgo non solent. Sane si schedae veteres καταπηκτὴν obtulissent, quae tandem querelae caussa? Pertinent ad sequentia δισσαὶ σχοινοτενεῖς σπυρίδες inter piscatorum instrumenta Anthol. lib. VI. 3. p. 548. Wess.

17 2. σύντομος κάρτα] Malunt σύντομον, ob συντομώτατον VII. 121. et σύντομα τῆς ὁδοῦ lib. I. 185. Sed consimiliter Aristoteles Gener. IV. 4. μὴ κύκλῳ περιϊέναι παρέντα τὴν σύντομον. Metalla, unde Alexandro Amyntae F. tam copiosa argenti vis, forte eadem quae Philippus, Alexandri M. pater, ingenti deinceps lucro exercuit apud Appian. Civil. IV. cap. 106., quamquam et aliae isthic auri atque argenti fodinae in Nostri VI. 46. et VII. 112. Fuit sane prisco tempore, fortasse et nunc, modo solers cura accederet, illa Thracum regio utriusque metalli uberrime ferax. Multa Cl. Blas. Caryophilus, Opusc. de Auri, Argenti, etc. Metall. pag. 76. Wess.

18 3. Illud ὡς δὲ ἀπὸ δείπνου ἐγένοντο διαπίνοντες, et lib. IX. 16. ὡς δὲ ἀπὸ δείπνου ἔσαν, διαπινόντων etc. illustravit P. Leopard. Emend. VII. 1. Tullii vero *incitatio ut more Graeco biberetur,* tum, *poscunt majoribus poculis*, ad διαπίνειν egregia; nec minus inpudens Rubrii flagitatio, *Quaeso cur ad nos filiam tuam non intro vocari jubes?* Cui Philodamus, homo summa gravitate, *negavit moris esse Graecorum, ut in convivio virorum accumberent mulieres,* lib. I. Verr. c. 26. ubi plura Herodoteis non absimilia. Wess.

577 Ib. διαπίνοντες] Quando compotores dicuntur διαπίνειν, significatur, poculis sese plusculum invitantes *bibendo certasse;* quod Persas pra-

sertim fecisse vel ex iis constat, quae prorsus egregia nobis e Dinone forsan solus tradidit Aelianus Var. Hist. XII. c. 1. ubi vid. p. 712. *Οἴνῳ χρωμένους ἐπιπλέον καὶ διαπίνοντας* dixit Plutarch. in Sympos. p. 715. cujus eruditus interpres ista t. II. p. 58. E. *διαθέων πρὸς Ἀλέξανδρον*, recte reddiderat, *cursu cum Alexandro certans*. Praeter illa quae dederunt Kuster. in Aristoph. Eq. 1400. Hemsterh. Miscell. Obs. V. 3. p. 53. et Abresch. Dil. Thuc. p. 457. inveniuntur hujus generis verba, *διαπαλαίειν*, *διαπυκτεῦσαι*, *διαπληκτίζεσθαι*, *διαξιφίσασθαι*, *διαριπίζεσθαι*, *διαφιλοτιμεῖσθαι*. In Isocrat. Panathen. p. 266. D. *οὐδὲ νῦν αἱ μέγισται τῶν Ἑλληνίδων πόλεων αἰσχύνονται διακολακευόμεναι πρὸς τὸν ἐκείνου πλοῦτον*, *adulando certantes*. *διαλοιδορέεσθαι* habet Herod. II. 121. et *διαναυμαχέειν* VIII. 63. VALCK.

7. *ἀλγηδόνας ὀφθαλμῶν*] Comparavit illud Jos. Scaliger ad Propertii II. El. XIX. 76. *Quantum sic cruciat lumina vestra dolor?* VALCK.

Ib. *ἀλγηδόνας σφι ὀφθαλμῶν*] Fluxit hoc fonte istud Alexandri *ὡς εἰσὶν ἀλγηδόνες ὀμμάτων αἱ Περσίδες*, in Regis Vita apud Plutarch. p. 676. F. Longini taxantem horum censuram, explosam a Pet. Victorio, Fabro, Tollio, Gronovio, non moror. Herodoti dictionem attigit Olearius, collato Isaci rhetoris verbo, quo rogitanti Ardui, *εἰ ἡ δεῖνα αὐτῷ καλὴ φαίνοιτο*, modestissime (*μάλα σωφρόνως*) respondit, *πέπαυμαι ὀφθαλμιῶν*: h. e., docto viro interprete, *oculorum se morbo laborare desiisse*. Verum simili in negotio *ὀφθαλμιᾷν* et *ἐποφθαλμιᾷν vehemens desiderium* explicant, sive *ἐπιθυμίαν τῶν ὀφθαλμῶν* ex S. Joannis Epistola primori. Sic Polybius I. 7. *πάλαι — τὴν εὐδαιμονίαν τῆς πόλεως ὀφθαλμιῶντες*, *felicitati oppidi oculos cupiditatis adjecerant*, bene Casaub., nec discordat in Exc. Legat. p. 1319. [Polyb. XXXII. 2.] nedum Aelian. de Anim. I. 12. etc. WESS.

19 5. *ἵνα μὴ ἐξεργάσῃ ἡμέας*] Talia Euripidis Hippol. 607. *Ὦ πρός σε γονάτων, μηδαμῶς μ᾽ ἐξεργάσῃ*, *ne me perdas quaeso*. Helen. 1104. *Κούρη Διώνης Κύπρι, μή μ᾽ ἐξεργάσῃ*. WESS.

578 Ib. *ἀνέχευ ὁρέων*] Ista solet, ut aliis, (vid. ad Eurip. Phoen. vs. 550.) Herodoto quoque verbum adhiberi structura: I. 80. *οὐκ ἀνέχεται οὔτε τὴν ἰδέην αὐτῆς ὁρέων, οὔτε τὴν ὀδμὴν ὀσφραινόμενος*. II. 37. *κυάμους οἱ ἱρέες οὐδὲ ὁρέοντες ἀνέχονται*: sic et V. 48. VIII. 26. VALCK.

20 6. *ὡς γυναῖκα τῷ λόγῳ*] *Quos feminas esse aiebat;* Valla. Nemo tam parum Graece doctus est, qui non illud sentiat indignum Herodoto. Alexander imberbes juvenes Macedonas adsidere jussit singulis Persis singulos, *tanquam mulieres videlicet*. Saepius adhibitum Herodoto *τῷ λόγῳ* significat id, *quod primo videatur adspectu*. *Ὡς γυναῖκα δὴ* poni potuerat et hic in eumdem sensum: apud Plutarch. t. II. p. 247. C. muliebrem in modum vestitos viros *οἱ φύλακες παρῆκαν ὡς δὴ γυναῖκας*. Narrant Herodoteae simillimas historias antiquiores, Pausan. in Messen. p. 288., Polyaen. I. XX. 2.; recentiorem, quae Thebis evenit, Xenophon. *Ἑλλ.* V. p. 331, 28. ubi, qui temulentos amatores contrucidarent, viros Phyllidas *ὡς γυναῖκας ἐστολισμένους* cum introduceret in conclave, *εἰσήγαγεν*, inquit Xenoph. *τὰς ἑταιρίδας δή, καὶ ἐκάθιζε παρ᾽ ἑκάστῳ*. H. Steph. corrigens *ἑταιρίδια*, *quem enim*, ait, *locum particula δὴ habere hic potest?* Suum habet in ironia aptissimum

locum: *τὰς ἑταιρίδας δὴ, meretriculas scilicet!* Apud eumdem pro ἤδη scribendum p. 359, 42. *ἢ δὴ γὰρ ἡγήσεσθε κατὰ θάλασσαν: vos, scilicet! mari duces eritis?* Thucyd. III. 10. *ἡμεῖς δὲ αὐτόνομοι δὴ ὄντες, καὶ ἐλεύθεροι τῷ ὀνόματι.* Demosth. p. 52, 37. *ἵνα δὴ αὐτόνομοι ὦσιν.* Ut in re minuta, saepissime fuit in hac vocula peccatum, velut apud Euseb. c. Hierocl. p. 445. f. qui se Deum dixerat, strenue dicitur Iarchas bibisse, *οἷα δὴ θεὸς, tanquam Deus videlicet!* Olearius ista contextu censebat ejicienda. Ceterum ad Herodotea Brissonius de R. Pers. II. p. 275., comparavit egregium locum eadem narrantis Justini lib. VII. 3. Laudatur ob illud facinus Alexander in Epist. Socrat. 28. p. 28. sed Xerxi tribuitur, quod fecerat Darius. VALCK.

21 1. *πᾶσι*] Rediit, quod expulsum citra gravem caussam fuit. Putares Libanium t. II. p. 490. c. Megabazum ipsum fuisse peremtum opinari; sic enim, *οὐδὲ γὰρ οἱ τοὺς περὶ Μεγάβαζον ἀποκτείνοντας ἐν Μακεδονίᾳ, μετὰ τὸ δεῖπνον ἐκφερομένους εἰς Ἀφροδίτην ἄδικον ὑπὸ τῆς μέθης:*
579 h. e., Morello vertente, *neque enim qui Megabazum interfecerant in Macedonia* etc. Recte, ita si scripserit. Liber ab errore rhetor erit, modo *τοὺς παρὰ Μεγαβάζου* pingatur, intelliganturque, *missi* ejus *legati. Περὶ* et *παρὰ* ab amanuensibus misceri, norunt omnes. *ὁ παρὰ τῆς Ἀμφιτρύωνος γυναικὸς, Alcmenes nuncius,* in Luciani Dial. Deor. X. 1. WESS.

2. *Γυγαίη*] De Gygaea, Alexandri sorore, cf. VIII. 136. WESS.

Ib. *τῶν στρατηγῶν*] Ut suum Noster recuperet, spero equidem in codicibus inventum iri *τῷ στρατηγῷ.* Bubares, cui dederit et pecuniam et sororem suam Gygaeam Alexander in matrimonium, dux fuit eorum, qui missi fuerant ad inquirendos Persas interfectos, a patre Megabazo illuc missus, VII. 22. Historiae tamen obscurata veritate Justinus VII. 3., *Interfectis omnibus, ignarus rei Megabazus, cum legati non redirent, mittit eo cum exercitus parte Bubarem, ut in bellum facile et mediocre. — Sed Bubares, amore filiae Amyntae captus, omisso bello nuptias facit, depositisque hostilibus animis in adfinitatis jura succedit.* Ceterum suo iterum more turbavit ordinem vocabulorum Herodotus, qui fuisset naturalis, si sic legerentur collocata: *κατέλαβε δὲ (repressit eorum impetum :* vid. Abresch Diluc. Thuc. pag. 509.) *Ἀλέξανδρος, τοὺς ταῦτα* (pecuniam et sororem) *Βουβάρῃ ἀνδρὶ Πέρσῃ, τῷ στρατηγῷ τῶν διζημένων τοὺς ἀπολομένους.* VALCK.

22 2. *ἀγωνιστέων*] Macedoniae principem antagonistae *ἐξεῖργον.* Hieronem Themistocles *ἥκοντα εἰς Ὀλύμπια* quamobrem *εἶρξε τῆς ἀγωνίας,* tradit Aelianus Var. Hist. IX. 5. sed tanta Themistoclis fuit auctoritas, ut venienti totius Graeciae coetus in Olympicis ludis adsurrexerit, teste Pausania VIII. p. 701. In Herodoto non significat *ἐξεῖργον arcebant,* sed *arcere nitebantur;* irritum enim fuisse conatum sequentia manifestant, *ἐκρίθη τε εἶναι Ἕλλην, καὶ ἀγωνιζόμενος στάδιον συνεξέπιπτε τῷ πρώτῳ.* In his addubito num forte scribi praestet, *καὶ, ἀγωνιούμενος στάδιον, συνεξ. et stadio decertaturi nomen una cum primo nomine sorte excidebat:* hoc mihi significare videtur verbum, alia in re magis usitatum: *primum sorte nomen excidit,* legitur apud Livium XXIII. 3. *ut primam ipsius et antagonistae sortem exiisse optimus auctor significet:*

580 quae verba sunt haec Herodotea tractantis Fabri Agonist. III. 12. extr. qui tamen aliam etiam ponit interpretandi rationem. Ab Hellanodicis Alexander ἐκρίθη εἶναι Ἕλλην, atque adeo qui ante Ὀλυμπιάσιν ἐκινδύνευσεν ἐκκριθῆναι, ceteris etiam ornatus candidatorum dotibus, ἐνεκρίθη τὸ στάδιον: quae duo hac in re propria habent in eadem narratione Xenoph. Ἑλλ. IV. p. 300, 15. et Plutarch. t. I. p. 603. B. vid. Philo Jud. de Nom. Mutat. pag. 1061. C. Casaub. in Athen. VI. c. 12. et Kuhnius in Diog. Laërt. VIII. 47. Habitus autem est Alexander a severissimis judicibus Graecus, non Macedo, ἐπειδὴ ἀπέδειξε ὡς εἴη Ἀργεῖος, postquam Perdiccam, a quo genus ducebat, originis esse demonstrasset Argivae et Heraclidem: vid. Herod. VIII. 137. Demosthenes quidem Graecam Macedoniae regibus denegat originem, Philippum ut barbarum Macedonem traducens, cujus mentionem facit in Philipp. III. p. 69, 36. tanquam οὐ μόνον οὐχ Ἕλληνος ὄντος, οὐδὲ προσήκοντος οὐδὲν τοῖς Ἕλλησιν, ἀλλ' — ὀλέθρου Μακεδόνος. Sed concionatoris ista sunt Attici atque osoris Philippi; modestius orator umbraticus Isocrates barbaros quidem Macedonas esse fatetur, Macedoniae vero reges agnoscit origine Graecos, et reges legitimos, quippe qui non in Graecos at barbaros exercerent imperium, in Suasoria ad Philippum, laudis artificiose dispensatae plena, p. 103. et 104. Sibyllae dicuntur Αὐχοῦντες βασιλεῦσι Μακηδόνες Ἀργεάδῃσιν, apud Pausan. VII. p. 543. Thucydidi rěgum majores Τημενίδαι, τὸ ἀρχαῖον ὄντες ἐξ Ἄργους, II. 99. et V. 80. vid. Isocrat. p. 88. D. Epist. Socrat. XXVIII. et Maxim. Tyr. XX. 8. Apud Livium XXVII. 30. *Argos venit* (Philippus, Persei pater:) *et curatio Heraeorum Nemeorumque suffragiis populi* dicitur *ad eum delata, quia se Macedonum reges ex ea civitate oriundos referunt:* ipsos etiam istius aetatis Argivos *ab se oriundos* credidisse, docet aliunde ad istum locum Dukerus. VALCK. De Hellanodicis vide Larchero citatum Pausaniam V. 19. VI. 3. et 24.

23 2. ἔτυχε μισθὸν δωρεὴν φυλακῆς] Inferius c. 124. *Μύρκινον τὴν Ἠδωνῶν — παρὰ Δαρείου δωρεὴν λαβὼν* Histiaeus; quod et hic abunde fuisset. Nunc vocum sede mutata, ἔτυχε δωρεὴν, μισθὸν φυλακῆς, Pavius
581 ac Reiskius praeoptant. Convenit non nihil hoc Metrodori ex Epigram., Diophanti Arithmetic. lib. V. p. 269. addito, *Πιστοτάτοις δμώεσσιν ἐλευθερίην καὶ ἄποινα, Μισθὸν ὑπηρεσίης.* Plenius, sed copula interposita, Antigoni dictum, *Ἀλλ' ἐγὼ, ὦ μειράκιον, ἀνδραγαθίας οὐ πατραγαθίας μισθὸν καὶ δωρεὰς δίδωμι*, in Stob. Serm. LXXXV. p. 497. WESS.

3. ἐγκτίσασθαι] Memini ἔγκτησιν, sive *jus possessionum adquirendarum*, saepe in foederum tabulis obviam: in Thes. Muratorii p. MXLIX. 1. *ΤΗΛΡΝΔΕΝ ΔΕ ΑΥΤΟΙΣ ΓΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΙΑΣ ΕΓΚΤΗΣΙΝ*, sic oportuit: eadem formula in Demosthen. Or. de Coron. p. 151, neque multum diversa apud Xenophont. Rer. Graec. V. p. 555. D. Vulgatum-ne vero, an ἐγκτήσασθαι scribarum peccatum sit, manet in dubio. Receptum simile habet in ἐνστρατοπεδεύεσθαι, ἐμμαχέσασθαι, ἐμβόσκεσθαι, aliisque pluribus. Exemplum et hoc Taciti Ann. XI. 19. *ac ne jussa exuerent, praesidium immunivit.* WESS.

Ib. Neque *κιλίσασθαι* alibi memini me legere, neque *ἐγκτίσασθαι*, hinc in Porti Lex. receptum. Variant in talibus scripti codices, et hic forte dabunt *ἐγκτήσασθαι*, veram, ut autumo, lectionem. Quam a Dario petierat Mileti tyrannus Histiaeus in Edonide regionem, *Μύρκινον* dictam, impetravit, V. 11., *βουλόμενος ἐν αὐτῇ πόλιν κτίσαι*: in urbe condenda deprehendit occupatum Megabazus, et, simulatque Sardes venisset, docet ille regem minus fecisse prudenter, qui permiserit hominem Graecum in Thracia *ἐγκτήσασθαι πόλιν*, *urbem sibi possidendam acquisivisse.* Frequenter occurrit in monumentis etiam lapideis *ἔγκτησις*: quo sensu docebit Hemsterh. ad Hesych. in voc. *Ἐμπάσμῳ*, occasione vocis *Ἐμπάσεις*, ad quam vid. Alberti. *Quidquid agrorum seu aedium quis in terra sibi patria comparatum possidebat*, voce *κτήματων* significabatur; *ἔγκτημα possessio* dicebatur *in regione peregrina; ἔγκτησις, jus istiusmodi sibi possessionis acquirendae. Κτήματα* sic et *Ἐγκτήματα* distinguit Demosth. p. 53. §. 49. et Ulpian. Hinc Ammonium, ut in Addendis notatum, emendavit H. Vales. Emend. IV. c. 9. *Ἐγκτήματα* talia memorantur Numeror. XXXI. 9. vocum collectoribus praetermissa. Scripsisse videtur Andocides de Pace p. 25, 20. *Χεῤῥόνησον καὶ τὰς ἀποικίας καὶ τὰ ἐγκτήματα* (vulg. *ἐγκλήμ.*) *ἵνα*
582 *ἀπολάβωμεν.* Talia sunt quae Xenophon vocat *Ἀπομν.* II. p. 441, 19., *τὰ ἐν τῇ ὑπερορίᾳ κτήματα*, opposita *τοῖς ἐν τῇ Ἀττικῇ*, sive *τοῖς ἐγγαίοις*. Verbum legitur Genes. XXXIV. 10., ubi Emmor ad filios Jacobi, *ἡ γῆ*, inquit, *πλατεῖα, ἐγκτᾶσθε ἐν αὐτῇ.* Demosth. c. Polyclem p. 667, 13. meminit *τῶν τε δημοτῶν καὶ τῶν ἐγκεκτημένων*: hi sunt qui in demis non suis praedia vel agros possidebant. VALCK.

Ib. *ἴδη κωπέες*] Abietes ad naves fabricandas *ἴδη* dicuntur *ναυπηγήσιμος*: succedunt *κωπέες*, *ligna in remos.* In Aristidis Themistocle t. III. p. 336. *τὰ νήϊα, σχοινία* Scholiastes mstus[a] interpretatur, *Κωπέας δὲ, τὰ ξύλα τὰ πρὸς τὰς κώπας ἐπιτήδεια*: *remos* male Canterus. Hesychius: *Κωπεῖς, τὰ εἰς κώπας εὔθετα ξύλα.* Andocides Or. II. p. 21, 11. *εἰσήγαγον εἰς στρατιὰν ὑμῶν οὖσαν ἐν Σάμῳ κωπέας.* Aristoph. Acharn. 551., *Τὸ νεώριον δ᾽ αὖ κωπέων πλατουμένων*: *πλαγιουμένων* forte scripserat: non erat *navale plenum remigibus*, quod absurdum cogitatu, sed *lignis ad remos fabricandos aptis;* ut bene Bergler. sequutus Scholiasten. Frequentius in his quoque fuit erratum. VALCK.

24 1. *μετὰ δὲ*] *Μετὰ δὲ* loco *μετὰ δὲ ταῦτα*, *post, deinde,* *Ἰακὸν* est, sicuti *μετὰ* sine additamento, teste Galeno in Hippocr. de Rat. Vict. pag. 84., et sexcenties in Musis. Crebra quoque de nunciis et litteris, *πέμψας Δαρεῖος ἱππέα — ἔλεγε τάδε*, lib. IV. 126., et Tomyris *πέμψασα κήρυκα ἔλεγε τάδε*, I. 206. WESS.

25 1. *Ἀρταφέρνεα*] Mssti *Ἀρταφρένεα*, ejusdemque filium *Ἀρταφρένεα τὸν Ἀρταφρένεος παῖδα* nuncupant VI. 94. et VII. 74. Eadem nominis scriptura in Aeschyli Pers. 21. et, ceu Graeca esset origine, 769. *φρένες γὰρ αὐτοῦ θυμὸν οἰακοστρόφουν.* Clarius ibidem Critici, *Ἀρταφρένης ἐξ ἐτυμολογίας λέγεται ὁ τὰς φρένας ἔχων ἀρτίας καὶ ἀκεραίας.* Male, ut opinor, in Persico hominis titulo; cui similis *Ἰνταφρένης* in

a Editus etiam in Photii Biblioth. p. 698. ed. Hoesch. SCHWEIG

schedis III. 70. At *Μεγαφέρνης*, *Τισσαφέρνης*, et Persica plura, eorum scriptionem sollicitandam negant. WESS.

Ib. *τῶν παραθαλασσίων ἀνδρῶν*] *ἐπὶ χρήμασι ἄδικον δίκην ἐδίκασε*, in judice Sandoce, pecunia corrupto, redibit VII. 194.; nec longe abit *ἐπὶ κόσῳ χρήματι* III. 38. WESS.

583 Ib. *ἀνθρωπηΐην*] Talia Herodoto peculiaria non debuerant a Porto praetermitti. Multa colligens, in quibus *δορὰ* supprimitur, Eustathius in Iliad. *γ*. p. 283, 36., *παρ᾽ Ἡροδότῳ*, ait, *κεῖται καὶ Ἀνθρωπείη ἡ τοῦ ἀνθρώπου δορὰ ἐν τῷ, σφάξας* etc. Attigit et in Od. *κ*. p. 379, 40. Latet illud apud Athenaeum alicubi. Crudele supplicium, quo vivis hominibus cutis detrahebatur, Persis in usu fuisse Brissonius docet de Regn. Pers. II. p. 330. conf. Wesseling. in Diodori XV. 10. Ex Herodoto Valerius Max. VI. c. 3. extr. 3., *Cambyses*, inquit, *mali cujusdam judicis ex corpore pellem detractam sellae intendi, in eaque filium ejus judicaturum considere jussit.* VALCK.

Ib. *σπαδίξας δὲ*] Rarissimum vocabulum explanat Scholiastes, *Σπαδίξας, ἐκδείρας. Σπάδιξ γὰρ φλοιὸς ῥίζης πρινίνης· οἱ δὲ, φοίνικος ῥάβδον.* Male fortasse *ἐκδείρας*, *pellem detrahens*: cetera ad verbi originem proba. *Σπάδιξ*, *avulsus e palma termes cum fructu*, apud Gellium Noct. Attic. II. 26., *ῥυτῆς σπάδιξ*, *diffractus ejus ramus*, *πηγάνου κλάδος*, in Nicandri Alexiph. 528., neque a vero alienum, quod glossator de cortice radicis ilignae discerpto. Ea omnia *σπαδίζειν*, ex *σπάω* progenitum, *scindendi* potestate instruunt, *lancinatam*que et *dissectam* Sisamnis proponunt *cutem*. Non nescio eruditos aliorum conatus, neque tango; Stephanum, Portum, Salmasiumque ad Solin. p. 291. secutus. Addo obiter Agathiam Schol. IV. p. 93. hujuscemodi supplicii auctorem haud consulto Saporem regem perhibuisse, ac male de eodem addubitasse Ammianum XXIII. 6. Melius Diodorus XV. 10., cujus rationem non neglexit Valesius, uti nec Nostri. WESS.

27 3. *Αἰτίη δὲ τούτου ἥδε* etc.] Cum vicinis ista, me judice, non satis apte cohaerent. Quae sequuntur, *πάντας ἠνδραποδίζετο* usque ad *στρατηγήσας*, illa non Lycaretum, sed spectant Otanen, *τὸν τῶν παραθαλασσίων στρατηγὸν*, qui Megabazo successerat: forte versus aliquot hic interciderunt. VALCK.

28 1. *Ἄνεως κακῶν* non videtur Eustathio lectum, Homeream vocem *ἄνεω* saepe tractanti, quam poëticam censet *λέξιν*, *καὶ ἀσύμβολον εἰς λόγον πεζόν*. Reiskio quod venit in mentem, *ἄνεσις κακῶν* mihi quidem non displicet. VALCK.

584 2. *πρόσχημα*] *Ornamentum*, sive, uti Thomas M. et Triclin. ad Soph. Elect. 683., *καλλώπισμα*. Tale Strabonis lib. X. p. 691. B. = 450. C. *τὸν δὲ παλαιὸν πρόσχημα τῆς Ἑλλάδος ἦν ταῦτα τὰ πολίσματα*: et XI. p. 786. = 516. D. ex Apollodoro Adramytteno, *τῆς συμπάσης Ἀριανῆς πρόσχημα εἶναι τὴν Βακτριανήν*. Talia Plutarchi, Aristidis, Appiani, atque aliorum, quae exscribere non vacat. WESS.

29 2. *ἀνεστηκυίης*] Non inprobo *ἀνεστηκυίην χώρην* de *neglecta* et *desolata* regione, etsi apud Themistium, quem Abreschius subministravit, Or. XXII. p. 280. *τόπος ὑψηλός τε καὶ ἀνεστηκώς*. Clarum est, *χώρην ἀνάστατον* hic indicari. *Acclivis regio* debetur Gronovio, neglexerat

Valla. Wess. Mihi hoc innuere visus erat Scriptor, in planitie, in vicinia urbis, agrorum culturam fuisse neglectam, in *superiore* vero *regione* diligentes nonnullos prudentesque cultores fuisse repertos. *ἀναστήματα γῆς* sunt *edita loca.* *βουνοειδῆ ἀναστήματα τόπων γεωργήσιμα*, de alia quidem regione agens, memorat Diodorus Sic. V. 40. E *superiore* dein regione in urbem rursus *κατέβησαν (descenderunt)* arbitri. Schweig.

3. *καὶ τῶν δημοσίων οὕτω* etc.] Probabilis ratio, qua et Aeschines in Timarch. p. 22. pr. conficit, *ὅν τινα τρόπον (ὁ κρινόμενος) διοικεῖ τὴν ἑαυτοῦ οἰκίαν, ὡς παραπλησίως αὐτὸν καὶ τὰ τῆς πόλεως διοικήσοντα*: et Icti Romani, *tutorem suspectum ex eo, quod in alia male versatus sit*, III. 8. Digest. *de Susp. Tutor.* Non addo in re, usu saepe cognita, Luciani Epigr. 2. Wess.

30 1. *ἄνδρες τῶν παχέων*] Saepe *παχεῖς* in Musis *ditiores*, quorum *ὄλβος ἄγαν παχυνθεὶς*, *opulentia valde crassescens*, uti graviter Aeschylus vii. contr. Theb. 777. Contra aliorum usu *οἱ παχεῖς*, quorum mens (sive, ex sacris litteris, *καρδία*) *ἐπαχύνθη*, stolidi crassoque sub aëre nati. Culte de his omnibus Schultensius in Salomon. Prov. c. xiv. 24. Wess.

4. *δύναμίν τινα*] *Aliquantum copiarum;* Valla. Fac tantillum petiisse copiarum, qui noverant, *ὀκτακισχιλίην ἀσπίδα Ναξίοισι εἶναι*, unde tandem pendebunt sequentia *καὶ κατέλθοιεν ἐς τὴν ἑωϋτῶν*? an ab *ἐδέοντο*? Non opinor: voculam *τινα* mutemus in *ἵνα*: ut exules Naxii rogarint Aristagoram, *εἴ κως αὐτοῖσι παράσχοι δύναμιν, ἵνα κατέλθοιεν ἐς τὴν ἑωϋτῶν*, *vellet-ne sibi copias dare, ut in patriam possent restitui:*
535 voce depravata, *καὶ* necessario debebat interseri. Saepissime, quando praecedit *εἰ*, subjectum *ἵνα* jungitur optativo: necesse non arbitror ut in eam rem exempla congeram. Ut hoc tempore plebis injuria Naxiorum optimates per seditionem e patria fuere fugati, similis seditio quinquaginta circiter annis ante Naxum agitaverat, quam ex Aristotelis Rep. Naxiorum narrat Athen. VIII. p. 348. b. Valck. Speciosa utique viri doctissimi conjectura; quae tamen, quum nullum in libris patrocinium inveniat, quumque locum tueri vulgata scriptura possit, in contextum ab editore recipi non debuit. Schweig.

7. *τῶν δ' ἐπιθαλασσίων τῶν ἐν τῇ Ἀσίῃ*] Ultima prudenter et circumspecte addita. Dederat orae maritimae praefectum Otanem cap. 25., ejus praefectura eopse tempore fungentem: verum in Thracia illa, atque *ἐν τῇ Εὐρώπῃ*. Hic Artaphernes Asiam, in Aegaeum porrectam mare, procuravit. Duo florentibus Persarum rebus, orae maritimae videntur praepositi fuisse, Europaeae et Asiaticae: hanc Hydarnes Xerxe rege sibi injunctam habuit VII. 135., Thucydidi *στρατηγὸς τῶν κάτω* audire solet, qualis Tissaphernes in ejus VIII. 5. Wess.

31 1. *ὡς Νάξος εἴη νῆσος*] Laudare non debeo codices e quibus *νῆσος* exulat. Persae cum Cycladum insularum nullum tenerent ditione, qui potuit Aristagoras, nisi inprudenter, Naxum, tacita illius positura et indole, Persae occupandam propinare? De Cycladibus Eustath. in Perieg. 525. et eo prior Strabo lib. X. p. 743. b. = 485. Wess.

4. *Σὺ ἐς οἶκον τὸν βασιλῆος*] Fluxit ex Orientis more, quo *οἶκον βασιλῆος regnum regiamque familiam* describebant. Tale Hebraeorum

בית המלך, οἶκος βασιλέως, et saepissime iteratum בית יהודה, tum בית ישראל. Sic. VI. 9. νῦν τις ὑμέων εὖ ποιήσας φανήτω τὸν βασιλῆος οἶκον: et IX. 106. Rex quoque Artaxerxes in litteris, modo genuinae fuerint, ad Hippocratem, φίλον οἴκῳ βασιλέως τίθεσο, μὴ φειδόμενος ὄλβου. Quo super titulo nonnulla Casaubonus Exercit. ad Baron. XIII. p. 214. Wess.

32 2. εἰ δὴ ἀληθής γε ὁ λόγος] Hinc dilucide patet, Herodoto, haec
586 cum conmentaretur, cognitam non fuisse Pausaniae, qua Xerxis filiam sibi procatur, epistolam apud Thucydidem I. 128. quem Diodorus et Cornelius Nepos auctorem habent. Liquet insuper, ἡρμόσατο non ultra desiderium porrigi oportere. Wess. Similiter cap. 47. Philippus quidam memoratur ἁρμοσάμενος quidem Τήλυος θυγατέρα, ψευσθεὶς δὲ τοῦ γάμου. Schweig.

33 2. ἐς Καύκασα] Si Casus Chio foret vicinior, ex ea Καύκασον formatum putares, uti in his Aristidis T I. p. 546. ed. Jebb: καὶ νῦν Κάρπαθον μὲν καὶ Καύκασον, καὶ ἄλλας νήσους, οἰκουμένας ἐστὶν ἰδεῖν. Rhetor enim καὶ Κάσον dederat. Verum situs et ventus Boreas Casum excludunt. Caucasus an Caucasa portus is, seu navium statio, vero nomine fuerit, non finio. Tacent veteres, Delphinium, Phanas, et Γερόντων λιμένα insulae tribuentes: posterior est in Hist. An. Aeliani XII. 30. Wess.

3. διελόντας] Nonne ad sententiam διελῶντας accommodatius? Διελῶντας — κατὰ τοῦτο, *ad hunc modum per navis foramen trajicientes, ut caput* etc. Simili confusione ἐξελόντα Πεισιστρατίδας et ἐξελῶντα membranae V. 63. Vulgatum ex Hesychio διαμερίσαντας, διανείμαντας, indicabit. Wess. — Et recte quidem διελόντας habere videtur; nam, quum caput foras spectaret, corpus vero introrsum, erat adeo homo ille quasi *divisus*, et per foramen illud *medius interceptus;* qua notione simile huic verbum διαλαμβάνω, quum alibi, tum IV. 68. positum vidimus. Jam vero κατὰ τοῦτο non significabit *hoc modo*, sed *eam ob caussam*, ut frequenter alias, V. 3. 37. VI. 1. 44. etc. Schweig.

4. παραιτέετο τὸν Πέρσην] *Persam exorare nitebatur poenam deprecando.* Huc spectans Schol. in Aristoph. Vesp. vs. 1249. Παρῃτεῖτο, ἀντὶ τοῦ ἐλιπάρει, παρεκάλει, παρ' Ἡροδότῳ: verba tum excitat quae hic leguntur; eademque dedit Suidas. Plene Xenophon, Ἀπομν. II. 2, 14. τοὺς μὲν θεοὺς παραιτήσῃ συγγνώμονάς σοι εἶναι, εἴ τι παρημέληκας τῆς μητρός. Zonaras in Lex. [p. 1520.] Παραιτοῦμαί σε, καὶ παρῃτήσατο τὸ πρᾶγμα, καὶ παρῃτήσατο αὐτὸν, οὐ δεῖ λέγειν· ἀλλ' οἷον, ὅτι παραιτοῦμαί σε συγγνώμην ἔχειν, καὶ, παραιτοῦμαί σε μὴ χαλεπαίνειν. Ξενοφῶν, τοὺς μὲν θεοὺς παραιτήσῃ συγγνώμονάς σοι εἶναι. Valck.

587 5. ἐσπέρχετο] *Succensuit* Aristagorae. In Apollonio Rh. III. 516. Τελαμῶνι δὲ θυμὸς ὀρίνθη· Σπερχόμενος δ' ἀνόρουσε θοῶς. Pindarus Nem. Od. I. 59. Ἀλλὰ θεῶν βασίλεια σπερχθεῖσα θυμῷ,] ubi praeter alia Critici, ὑπερζέουσα τῷ θυμῷ. Quod post pauca ἱμέο πείθεσθαι, tanquam singulare et rarum I. 126. examinavimus. Utrumque auctoritatem codicibus, qui superius c. 29. τούτων ἔταξαν πείθεσθαι, addit; atque in talibus caute procedendum, neque falcem criticam temere sumendam, commonefacit. Wess.

Ib. *Σοὶ δὲ καὶ τούτοισι τοῖσι πρήγμασι τί ἐστι;*] Valla: *quid tibi, inquit, est cum istis negotiis?* Noverat vir doctissimus non sic loqui solere Romanos; sed, *quid isthic tibi negotii est;* et, *quid tibi cum istis est negotii.* Non aliter Graeci solent. Videor mihi suum Herodoto restituisse corrigendo: *Σοὶ δὲ καὶ τούτοισι πρῆγμα τί ἐστι; οὐ σὲ ἀπέστειλε* etc. *Quid vero tibi cum his est negotii? an non te misit* etc. Jam primum vide mihi quaeso quantilla sit mutatio; ex *τούτοισι* male repetitum, ut millies evenit, *τοῖσι* delevi: deinde *πρῆγμα* in talibus est ex more recepto; saepius tamen omitti solet ut apud Latinos. Quod apud Terentium, *Quid tibi rei mecum est?* apud Plautum dicitur, *Quid mecum est tibi?* Stichi II. 2, 9. Eadem ellipsi Livius VIII. 25. *Lucani atque Apuli, quibus gentibus nihil ad eam diem cum Romano populo fuerat, in fidem venerunt.* Plene loquitur Herodot. V. 84. *οἱ δὲ Αἰγινῆται ἔφασαν σφίσι τε καὶ Ἀθηναίοισι εἶναι οὐδὲν πρῆγμα:* qui locus vel solus, ut puto, correctionem satis adfirmaret. Demosthenes, qui c. Aphob. p. 517, 48. scripserat, *τί τῷ νόμῳ καὶ τῇ βασάνῳ;* plene dixit pro Cor. p. 186. *διομνύμενος μηδὲν εἶναί σοι καὶ Φιλίππῳ πρᾶγμα.* Comicus Nicomachus apud Athen. VII. p. 291. B. *Ἔστω· γεωμετρικῇ δὲ καὶ σοὶ πρᾶγμα τί;* Variat structuram Plutarch. T. II. p. 52. c. In eundem sensum Comicus apud Stobaeum p. 501, 4. *Τίς γὰρ κατόπτρῳ καὶ τυφλῷ κοινωνία;* Philostr. p. 662. *Σοὶ δὲ τί καὶ Πρωτεσίλεῳ κοινόν;* hoc in talibus multo frequentius tantundem valet ac in Herod. *πρῆγμα.* Valck. Velles in uno saltem vetere libro vel levissimum vestigium emendationis viri doctissimi exstaret. Potuit atque adsuevit scriptor noster variare formas orationis. Sed, verum si quaeris, nihil omnino
588 habet vulgata scriptura, cur mutatam malles. *τί ἐστι* utique idem valet ac *τί πρῆγμα ἐστί;* At quidni, ut sexcenties alias, utque in illo Demosthenis *τί τῷ νόμῳ καὶ τῇ βασάνῳ;* et in notissimo illo *τί ἐμοὶ καὶ σοί;* sic et h. l. omitti vocab. *πρῆγμα* potuerit, cujus ingrata futura fuisset repetitio. Denique planissima verbis sententia inest: *Hac res quid ad te pertinent?* Schweig.

34 1. *καὶ τεῖχος ἐσάξαντο*] Non miror in forma verbi, grammaticis haud animadversa, Vallam, Portum similesque haesisse literatores; ille *murorum refectionem*, quam *ἐπισκευὴν* vocant, significari credidit: Portus reddidit *muros muniverant*, retulitque ad *Σάττειν.* Verum vidissent, si similia comparassent Herodoti: I. 190., Babylonii *κατειλήθησαν ἐς τὸ ἄστυ*, in urbem autem, obsidione praevisa, *προεσάξαντο σιτία ἐτέων κάρτα πολλῶν*, *jam ante comportaverant permultorum annorum commeatus:* id ipsum Portus etiam adnotavit, intellexitque VIII. 20. *οὔτε ἐξεκομίσαντο οὐδὲν οὔτε προεσάξαντο.* Non facile reperietur, qui praeter Herodotum adhibuerit *ἄξασθαι, ἐσάξασθαι, προεσάξασθαι.* Quae habet *ἧκται* et *ἐσῆκται*, illa reperiuntur et apud alios istius etiam aetatis. Jam vero *καὶ τεῖχος* ab imperito positum suspicor, et ab Herodoto scriptum, *ad oppugnationem autem tolerandam sese paraverant, καὶ σιτία καὶ ποτὰ τὸ τεῖχος ἐσάξαντο*, id est *ἐς τὸ τεῖχος ἤξαντο*, *et esculenta potulentaque curaverant intra urbem importari.* Primum *ἐσεκομίσαντο τὰ ἐκ τῶν ἀγρῶν ἐς τὸ τεῖχος: ex agris omnia comportaverant in urbem*, quae quidem essent mobilia; pro more degentium in istiusmodi regio-

nibus, in quibus una praesertim urbs tantum esset muro munita. De Naxiis locupletibus scribit Aristot. in Rep. Naxiorum apud Athen. VIII. p. 348. A. *τῶν παρὰ Ναξίοις εὐπόρων οἱ μὲν πολλοὶ τὸ ἄστυ ᾤκουν, οἱ δὲ ἄλλοι διεσπαρμένοι κατὰ κώμας.* Eadem ratio fuit in Attica; saepius itaque leguntur, in historia quoque recentiori, tempore Philippi et Alexandri, (Demosth. p. 140, 68. Diodor. Sic. XVII. 4.) omnia mobilia e pagis in Athenas Attici comportasse; inprimis bello Peloponnesiaco: praeter Thucyd. testis est Aristoph. *Ἱπ.* vs. 789. et 802. *Ἀχ.* vs. 72. *Εἰρ.* 631. ubi Schol. *διὰ τὰς συνεχεῖς τῶν πολεμίων εἰσβολὰς ἐσκευαγωγήσαντο εἰς τὴν πόλιν οἱ ἀπὸ τῶν ἀγρῶν.* Valck.

35 1. *ἀπαιρήσεσθαι*] *ἀπαιρεθήσεσθαι* instauratum a Gron. laudibus fert
589 D'Orvillius ad Chariton. p. 127. Ego *ἀπαιρήσεσθαι* non adspernor: tritum enim olim, cui passivum recentiorum acumen substituit crebro. Dederat Aldus *πολλὸν ἐλασσώσεσθαι*: maluerunt *ἐλασσωθήσεσθαι* VI. 11. Talium copiam post Kusterum et Dukerum conduxit Hemsterhusius ad Thomae *Τιμήσεται* et Piersonius in Moerid. p. 367. Wess. Sic c. 34. *πολιορκησόμενοι*, ubi *πολιορκηθησόμενοι* exspectasses. Schweig.

2. *τὸν ἐστιγμένον τὴν κεφαλὴν*] Quae Gellio vocatur Noct. Att. XVII. c. 9. *inopinabilis latebra barbarico astu excogitata*, sic ipsi denarratur, ut alium sequutus videatur auctorem, qui fraudem magis fecerit verisimilem. Ex Herod. rem enarrat Tzetzes Chil. III. 512. et IX. 223. etc. Sic autem Aeneas in Poliorcet. c. 31. ut ipsa retinuerit pleraque omnia Herodoti verba: *Ἱστιαῖος βουλόμενος τῷ Ἀρισταγόρᾳ σημῆναι* (excidit *ἀποστῆναι*·) *ἄλλως μὲν οὐδαμῶς εἶχεν ἀσφαλῶς δηλῶσαι, ἅτε φυλασσομένων τῶν ὁδῶν, καὶ οὐκ εὔπορον* (*ὂν* addendum:) *γράμματα λαθεῖν φέροντα* · — tandem *τὰ δὲ στίγματα*, inquit, *ἐσήμανεν ἃ δεῖ ποιεῖν*: secundum Herod. *ἀπόστασιν*. Auctore Polyaeno I. 24. capiti hae literarum inerant notae: *Ἱστιαῖος Ἀρισταγόρᾳ. Ἰωνίαν ἀπόστησον.* Valck.

36 3. *ὁ λογοποιὸς*] Idem Hecataeo titulus II. 143. V. 125.; etiam Aesopo II. 134., sed diversa ratione; hic fabulator, ille historicus, ex justa Vossii de Histor. Gr. IV. 3. opinione. Bene Harpocratio, *Λογοποιὸς, ὁ ὑφ᾽ ἡμῶν ἱστορικὸς λεγόμενος*, ex Isocrate et Nostro, ubi docte Maussacus et Valesius. *Ἑκαταῖος ὁ λογοποιὸς* Arriano *Ἀναβ.* II. 16. *Λογοποιοὶ, historiarum scriptores*, Xenophonti *Κυρ. Παιδ.* VIII. p. 229. D. aliisque. Wess. — Pari ratione ipse etiam Herodotus noster, quum aliis, tum Arriano *Ἀναβ.* III. 30. *λογοποιὸς* nominatur. Schweig.

Ib. *ναυκράτεες τῆς θαλάσσης*] Una voce *θαλασσοκράτορες* Thucydidi VIII. 83. dicuntur Chii Milesiique; qua forma Herodoto VI. 9. sunt *ναυκράτορες*: hanc ego vocem Thucydidi libenter restituerem VI. 18., ubi vulgatur in Alcibiadis oratione: *καὶ ἀπελθεῖν αἱ νῆες παρέξουσιν· αὐτοκράτορες γὰρ ἐσόμεθα καὶ ξυμπάντων Σικελιωτῶν.* Athenarum quidem civitas ratum erat habitura quidquid egissent Alcibiades et colle-
590 gae, imperatores *αὐτοκράτορες* constituti: sed hic vocem non convenire sensit et Schol. Corrigo primum *παρέξουσι· ναυτοκράτορες γὰρ*, *navium enim copia praestabimus omnibus Siciliensibus*: sed scripsisse puto Thucydidem *ναυκράτορες*: ubi vulgatur alterum, *ναυκρατόρων* praebent

optimi Codd. V. 97. 109. In Herod. si vel codex daret *ναυκράτορες*, alterum satis adfirmaret nomen usitatissimum *Ναυκράτης*. VALCK.

5. *ἐν τῷ πρώτῳ τῶν λόγων*] *Τὰ ἐν Βραγχίδῃσι Croesi donaria* I. 92. annumeravit; quae ex Hecataei saniore suasu Aristagoras in usum si vertisset, multo fuisset contra Persas instructior, ac Xerxi ea intervertendi atque auferendi praecidisset occasionem. Strabonem vide XIV. p. 941. B. = 634. C. WESS.

37 1. *Τερμερέα*] Steph. Byz. *Τέρμερα, πόλις Λυκίας, ἀπὸ Τερμέρου· ὁ πολίτης Τερμερεύς*. Fuit in Cariae Lyciaeque finibus. Cariae *Τερμέριον* et *χωρίον Τέρμερον* agnoscit Strabo XIV. p. 971. A. = 657. B., cui Cariae in situ Herodotus VII. 98. congruit. WESS.

2. *ἰσονομίην*] *Ἰσονομίη* et *τυραννὶς* contra se ponuntur; estque illa *juris quaedam inter cives aequabilitas*, qualis populari in statu. Maeandrius post Polycratis, tyranni Samii, fata dilucide, *ἐγὼ δὲ ἐς μέσον τὴν ἀρχὴν τιθεὶς, ἰσονομίην ὑμῖν προαγορεύω*, III. 142. Vise ibid. c. 80. WESS.

38 2. *στρατηγοὺς*] Hos *στρατηγοὺς* non fuisse duces exercituum, sed magistratus, similes Atheniensium archontibus vel cosmis Cretensium, collato Dorvill. ad Char. p. 407 = 447. statuit Larcherus.

Ib. *ἔδεε*] Structura orationis in hunc modum fuerit concipienda: *ἔδεε γὰρ δὴ συμμαχίης τινὸς μεγάλης* (*ὥστε*) *ἐξευρεθῆναί οἱ*: *opus enim fuit magna quapiam armorum societate, quae illi erat exquirenda, invenienda.* Similem structuram habes in Euripidis Med. vs. 1396., ubi vide quae Porsonus adnotavit. SCHWEIG.

39 2. *Ἀναξανδρίδῃ γὰρ ἔχοντι γυναῖκα* etc.] De Anaxandride ejusque duabus uxoribus narrata contraxit in pauciora verba Pausan. III. c. 3. Apud hunc Anaxandrides Lacedaemoniorum *μόνος γυναῖκάς τε δύο ἅμα ἔσχεν, καὶ οἰκίας δύο ἅμα ᾤκησε.* Herodotus [c. 40.] *γυναῖκας*, ait, *ἔχων δύο, διξὰς ἱστίας οἴκεε, ποιέων οὐδαμᾶ Σπαρτιητικά*: quinimo nec in uni-
591 versum *Ἑλληνικά*. Nam, quidquid nonnulli nobis narrent, nusquam in Graecia florente licuit duas simul uxores habere, nisi certas interdum ob rationes, permissu magistratuum vel Populi; praesertim *διὰ σπάνιν ἀνθρώπων*, quod semel Athenis accidisse legitur. VALCK.

3. *ἐξίτηλον*] Procopius, sollers priscorum aemulus, Bell. Pers. I. 5. *ὅτι μὴ ἐξιτήλου παντάπασι γένους τοῦ βασιλείου* (*Persarum*) *ὄντος*: et II. 22. WESS.

4. *ἐπεί τε τοι οὐ τίκτει ἐκ σέο, ἄλλην δὲ γῆμον*] In ambiguo animus fuit, retinendum-ne Aldi *ἄπες*, an furcillis ejiciendum: tot tandem conspirans codicum imperium hanc in partem inpulit. Videntur (quae etiam Gronovii sententia) consulto infaustum vocabulum silentio Ephori pressisse, eaque solum subjecisse, quae divortium innuebant clarissime. Pausanias, eodem in negotio occupatus, *τὴν γάρ οἱ* (Anaxandridae) *πρότερον συνοικοῦσαν, ἀρίστην τὰ ἄλλα οὖσαν, συνέβαινεν οὐ τίκτειν*, ubi *ἀρεστὴν* vere Berglerus, quo *καταθυμίην* doctissimus scriptor et Nostri sectator industrius explicuit, Laconic. c. 3. WESS.

40 2. *τῆς ἐξέδρης*] Eustath. *ἀπόπεμψιν γυναικὸς ἤτοι διαζύγιον* verissime exponit, Homericum *ξύνεσις τε δύω ποταμῶν* illuminans. Quo de genere in Aristotelis Eth. Nicom. II. 7. *ὁ μὲν γὰρ ἄσωτος ἐν μὲν προέσει*,

abjiciendis opibus, ὑπερβάλλει: et apud Clement. Alex. Paedag. II. 10. p. 223. εἰς δὲ τὴν πρόεσιν αὐτοῦ (σπέρματος) ἀνδρωσάσῃ. Sequens ποιέων οὐδαμῶς Σπαρτιητικὰ perite Cragius lib. III. Rep. Lacedaemon. p. 234. Clementi objecit Alex., Spartae ἐπιτίμιον μονογαμίου, *monogamiae poenam*, sancitam olim prodenti, Stromat. II. p. 505. Κακογαμίου poenam isthic Lycurgi statuerant leges, fortasse (quae doctissimi viri elegans divinatio) Clementi restituendam. WESS.

41 1. ἔφεδρον] Camerarii ac Porti haud repudio *successorem*. Putes Clearchi illud apud Xenophontem Ἀναβ. II. 5, 10. πρὸς βασιλέα τὸν μέγιστον ἔφεδρον ἀγωνιζοίμεθα esse geminum, sed discrepat: *vindex* est, quod Budaeum non latuit. Alias vocabuli notiones, a Spanhemio ad Callimachum atque Aristophanem explanatas cum maxime haud moror, nedum ἔχουσαν δὲ αὐτὴν ἀληθέϊ λόγῳ, sive conmuniore dictione σχοῦσαν
592 ἐν γαστρὶ Pausaniae: quod iterum iterumque succedit ἰθέως ἴσχει, lucem praecedenti adspergit. WESS.

42 1. ἀκρομανής τε] *Admodum furens* reddidit Gronov. idque tenuit Wess. Similiter Portus: „ἀκρομανὴς, *summe insanus, supra modum* „*insanus*,“ suffragante Schneidero in Lexico crit. At profecto in colloquio cum Aristagora (cap. 49—51.) non admodum insanum aut furiosum se praestitit hic Cleomenes. Et progressu quidem temporis *incidisse* eum *in furorem* (ὑπέλαβε αὐτὸν μανίη νοῦσος) ipse Herodotus VI. 75. tradit; antea vero nonnisi ὑπομαργότερον fuisse, id est, *hebetiore ingenio, haud satis compotem mentis*, ibidem ait. Itaque commodius mihi visum est id quod Valla hic posuerat, *mentis inops;* et *fere furiosus* in Latinis nostris posui: poteram *semifuriosus*, aut *subinsanus*. Nempe, quod praeeunte Corayo ad Athen. III. p. 119. a. IX. p. 385. b. monui, vocab. ἄκρος aliis nominibus adjectivis praepositum minuit nonnihil et temperat vocabuli significationem, fere ut in Latino sermone particulae *sub* aut *semi* nominibus praepositae. Caeterum vile et triviale (εὐτελέστερον) vocabulum ἀκρομανὴς judicavit Pollux VI. 125. SCHWEIG.

2. αἰτήσας ληὸν Σπαρτιήτας ἦγε ἐς ἀποικίην] Pausan. III. 3. Δωριεὺς (οὐ γὰρ ἠνείχετο ὑπακούειν Κλεομένει μένων ἐν Λακεδαίμονι·) ἐς ἀποικίαν στέλλεται. Vulgabatur in Herod. αἰτήσας λαὸν Σπαρτιήτας, ἄγε. ληὸν Σπ. ἦγε dedit Gronovius ex Med., et utramque mutationem vocat *perelegantem*. Vellem parcius ista talia viris egregiis exciderent: cur ἦγε censeretur elegantius Homerico et Herodoteo ἄγε? Ληὸν nusquam alibi praebet Herodotus, neque etiam Portus aut Maittairius invenerunt: hoc tamen facile commendant νηὸς, Hesychius, et Heraclidis auctoritas. Eustath. in Od. β'. p. 1443=93, 32. Ληὸς, ὁ λαὸς, οὗ μέμνηται Ἡρακλείδης, καθ' ὁμοιότητα τοῦ νηὸς, ναὸς, καὶ παὸς, πηὸς, ὁ ἐξ ἀγχιστείας προσγενής· (lege πρὸς γένους·) οὔπω δὲ ἦν ἐπὶ Ὁμήρου ἐν χρήσει τὸ ληός. Apud Hom. πηὸς frequentatur. Ubi παῶν habet Nicand. Ther. 3., ibi Schol. ἐν ἐνίοις, ait, δωρίζει. VALCK.

3. Κάλλιστον] Libyae *tractum*, χῶρον, quem colonis Dorieus occupavit, ad amnem Cinypem, lib. IV. 175. et 198. offert. Haec autem
593 continuo nexa et sequentia, *expulsum Dorieum esse* ὑπὸ Μακέων τε καὶ Λιβύων, procederent inducta copula melius. Omnes *Afri*, Λίβυες:

eorum natio, cujus advenae in agris consederant, *Macae*. Carthaginienses optime disjunguuntur, quippe originis alius, nec veri *Λίβυες*. WESS.

Ib. *ὑπὸ Μακέων τε καὶ Λιβύων*] Distinguuntur quidem interdum *Φοίνικες* sive *Καρχηδόνιοι*, et *Λίβυες* sive veteres indigenae: sed *Μάκας* et Libyas quis alius ista ratione distinxit? *Μάκαι*, *Λιβυκὸν ἔθνος*, memorantur Herodoto IV. 175. et aliis. Ex Scylacis pag. 112. licet aestimare, cur hi potissimum illinc expulerint Spartiatas. Secundum Herod. Macarum Gindanes fuere vicini, horum Lotophagi: *Λωτοφάγων δὲ* (IV. 178.,) *τὸ παρὰ θάλασσαν ἔχονται Μάχλυες*. Fortasse *Μαχλύων*, aut alterius Africani populi nomen, non *Λιβύων* scripserat Herodotus. VALCK. Possis *καὶ Λιβύων* intelligere tamquam esset *καὶ ἄλλων Λιβύων*. Sed ne opus quidem est ut eo confugiamus. Ad Herodoti morem loquendi attentus lector jam frequenter observaverit, ita solere illum subinde *τε καὶ* inter duo nomina interserere, ut non distinguatur alterum ab altero, sed ut (quemadmodum fere in *adpositione* quam vocant Grammatici) alterum altero declaretur. Sic jam haud procul a principio operis, I. 2. *ἐς Αἶάν τε τὴν Κολχίδα*, ait, *καὶ ἐπὶ Φᾶσιν ποταμόν*. I. 16. *Κυαξάρῃ τε — ἐπολέμησε καὶ Μήδοισι*. I. 27. *ἐς Σάρδις τε καὶ ἐπὶ σέ*: et similia alia multa. SCHWEIG.

43 I. *Ἐλεώνιος*] *Ἐλεῶνα* Poëta memorat Iliad. *β'*. 500. et Strabo prope Tanagram IX. p. 622 = 405. Hinc *Ἐλεώνιος* apud Ethnicographum in *Νεών*. *Erycem* quod attinet et *Herculem*, *sibi posterisque certa lege Erycinam regionem adquirentem*, ad Diodori IV. 23. expositum satis puto. WESS.

Ib. *ἐκ τῶν Λαΐου χρησμῶν*] Quibus veteres innotuerant fatidici, his equidem crediderim hoc in loco Laïum saepe fuisse suspectum; quo nomine vatem oracula edidisse non alibi, credo, legerant. In Luciani T. III. p. 241, 23. Solanus, *Quis*, ait, *unquam fando audivit Telephum inter vates habitum?* Sed cui non innotuit *Τήλεμος Εὐρυμίδης*, *ὃς μαντοσύνῃ ἐκέκαστο*? hujus nomen illic non dubitanter ponendum pro *Τήλεφος*. Hic vellem aeque commode *τῷ Λαΐου* verum nomen a me
594 posset substitui: longum Graecorum *χρησμολόγων* catalogum erudite contexuit Clemens Alex. Strom. I. p. 398. seq. Nullus inter istos *Λάϊος*: literas proximum accedit *Ἰάμου* nomen. Iamus notissimus, a quo genus ducebat *πολύκλειτον καθ' Ἕλλανας γένος Ἰαμιδᾶν*, Pindaro celebratum Ol. VI. 120., sed neque Iami memorantur oracula. Forsan usitatius hic latet nomen *Βάκιδος*, ex eodem agri Tanagraei pago nati, unde fuit hic Herodoteus Antichares, *ἀνὴρ Ἐλεώνιος* dictus, ut certe fuit unus Bacidum *ἐξ Ἐλεῶνος τῆς Βοιωτίας*, Schol. in Aristoph. *Εἰρ.* 1071. vid. Scheffer. et Perizon. in Aeliani Var. Hist. XII. c. 35. Hoc Spartiatae consilium dedit Eleonius Antichares, Heracleam conderet in Sicilia, *ἐκ τῶν Λαΐου* (vel cujuscunque tandem) *χρησμῶν φὰς*, *Ἔρυκος χώρην πᾶσαν εἶναι Ἡρακλειδέων*. Doriea ceterosque in Siciliam colonos profectos scribit Pausan. III. p. 247. *τὴν Ἐρυκίνην χώραν νομίζοντας τῶν ἀπογόνων τῶν Ἡρακλέους εἶναι, καὶ οὐ βαρβάρων τῶν ἐχόντων*. VALCK. Quidni vero *τοὺς Λαΐου χρησμοὺς* intelligeremus *oracula Laio data?* Sic quidem percommode Larcher accepit, ut sit *Λαΐου genitivus objecti*

quem grammatici vocant, quemadmodum in illo Sophoclis Oed. Tyr. vs. 907. *Λαΐου παλαιὰ θέσφατα*: et Electr. 343., ubi *τἀμὰ νουθετήματα* non sunt *consilia a me data*, sed *mihi data*. Plura ejusdem generis exempla Matthiae collegit Grammat. Graec. §. 313. Schweig.

44 1. *καὶ Τῆλυν*] Tyrannidem occupaverat, eadem prius dejectus quam Sybaritas inter et Crotoniatas bellum exardesceret, ni Heraclides Ponticus, quod arbitror, fallat in Athenaei XII. p. 521. Potior Herodoti, illi propioris tempori, auctoritas; cui Diodorus XII. 9. paria facit, *δημαγωγὸν* adpellans, quippe blanda vulgus oratione ad ditiores exilio multandos, unde belli Pythagorae aetate gesti origo, concitantem. Consimili *δημαγωγοῦ* titulo Cypselum, Corinthiorum tyrannum, Aristoteles ornat Polit. lib. V. cap. ult. Wess.

3. *τῶν Ἰαμιδέων μάντιν*] Vallae *Amadeorum* vel *Iamideorum vaticinum* castigavit Faber I. Ep. 19., qui de Iamo et Iamidis plura, et Victorius XIII. Var. c. 15. Adsolebat *τὸ πολύκλειτον καθ' Ἕλλανας* (verba sunt Pindari) *γένος Ἰαμιδᾶν* inter vaticinandum, Criticis testibus ad Olymp. Od. VI., *τῇ διὰ τῶν ἐμπύρων μαντείᾳ* uti, quorum observationi
595 Pausanias adstipulatur lib. VI. 2. Atque illa sunt Nostri *ἱρὰ τὰ οὐ προεχώρεε χρηστὰ θυομένῳ* Calliae. Wess.

45 1. Equidem *Κρᾶθιν* et *Ἀθηναίῃ ἐπωνύμῳ Κραθίῃ* scripsisse Herodotum censeo. Sybaris sita erat *ἀνὰ μέσον δυοῖν ποταμῶν, τοῦ τε Συβάριος καὶ Κράθιος* in Diodori XI. 90. et XII. 9. De *Crasti* silentium. Porro ubi de Aegis Achaiae Noster I. 145. *ἐν τῇ Κρᾶθις ποταμὸς ἀέναός ἐστι, ἀπὸ τοῦ ὁ ἐν Ἰταλίῃ ποταμὸς τὸ οὔνομα ἔσχε*, alludente et eadem imitante Pausania VII. 25. Cur illum quaeso Achaiae *perennem amnem*, *ἀέναον ποταμὸν*, vocat, si idem Italico conveniret? *Παρὰ τὸν ξηρὸν Κρᾶθιν* ubi hic valuerit, discriminis in aperto caussa. Torrens hieme Crathis fluebat, aestatis tempore saepe *ξηρὸς*, *siccus:* par indoles *sicco Tanagro* in Virgilii Georg. III. 151., ubi Servii ex vero adnotatio, *Sicci ad tempus aestatis relatum est: est enim hieme torrens.* Bene in Glossis: *Ξηροπόταμος*, *torrens.* Wess. Fieri potest ut idem rivus, ille praesertim Italicus, promiscue utrolibet nomine, *Crastis* et *Crathis*, fuerit adpellatus. Schweig.

46 1. *Συνέπλεον δὲ Δωριέϊ* etc.] Praeter populares Spartiatas nullos e veteri saltem Graecia habuit Dorieus *συγκτίστας*: non certe Atheniensem, qualem nobis interpres praebet Pausaniae p. 247., ubi *Ἀθήναιος*, Athenaeus, proprium fuit Spartiatae nomen, uni *τῶν ὁμοῦ Δωριεῖ — σταλέντων ἐς Σικελίαν*: quale nomen hic apud Herod. inter *συγκτίστας* est *Θέσσαλος*. Memorantur in historia Graeca Atheniensis *Λακεδαιμόνιος*, Lacon autem cui nomen fuerit *Ἀθήναιος*: hoc vero nomine insignes fuerunt plurimi. Talia frequenter sunt ab interpretibus obscurata. De Dorieo, qui perierit in Sicilia ab Egestaeis interfectus, iterum Herod. VII. 158. et 205. Una cum illo hic c. 48. periisse traditur Philippus Crotoniata, cujus Olympionicae, ob formae praestantiam ut herois ab Egestaeis culti, meminit ex Herodoto Eustath. in Il. γ'. p. 383=290, 35. Valck.

2. Oppressos Doriei ab Egestanis comites non praeteriit Pausan. III. 16. De Carthaginiensibus et belli in hos colonos ambitioso colore

Diodor. IV. 23. Vide infra VII. 205. Jam *τυραννίδα ἐπεχείρησε* S. non sine exemplo: quale *τοὺς ἐπιχειρέειν* hujus libri princ. et *πάντα ἐπιχειρεῖ*
96 Clem. Alex. III. Paedag. p. 264. Plura Perizonius ad Aeliani Var. VII. 13. et Reiskius Animadv. in Dion. Chrysostom. p. 14. WESS. Hisce praeeuntibus auctoribus Schaeferus structuram verbi paullo rariorem, quam S. offerebat, vulgatae praetulit scripturae. Quod uti non improbo factum, sic de exemplo ex Musis petito, ad quod Wesselingius provocavit, monere debeo, admodum illud quidem dubium esse: nam quod V. 1. legitur, *τοὺς δὲ ἐπιχειρέειν*, aut valde equidem fallor, aut *τοὺς* non ad Perinthios refertur, sed ad Paeones, qui jubentur illos adgredi, subintelligitur autem dativus *αὐτοῖς*, nempe *Περινθίοις*. SCHWEIG.

4. *Διὸς ἀγοραίου*] De Jove *ἀγοραίῳ* vide Taylor ad Lys. p. 70. seq. ed. Reisk. SCHWEIG.

:9 1. *χάλκεον πίνακα*] *Aeneam laminam*, *tabulam* vocat *Geographicam*, in qua *γῆς ἁπάσης περίοδος ἐνετέτμητο*. Ad opulenti juvenis superbiam deprimendam ubi dicitur Alcibiadi monstrasse Socrates, quantillum in orbis tabula spatium occuparet Attica, *πινάκιον* vocat Aelianus *ἔχον γῆς περίοδον*, Var. III. 28. Notant ibi Kuhn. et Perizon. Pleraque huc spectantia jam dederat Marsil. Cagnatus Var. Obs. IV. c. 5. Omiserunt ex Theophrasti testamento locum, quo jubet *ἀναθεῖναι τοὺς πίνακας, ἐν οἷς αἱ τῆς γῆς περίοδοί εἰσιν, εἰς τὴν κάτω στοὰν*, apud Diog. Laërt. V. 51. VALCK.

2. *τὰ κατήκοντα*] *Τὰ κατήκοντα*, et *τὰ κατήκοντα πρήγματα*, *res* sunt *urgentes* et *praesentes*. *περὶ τῶν κατηκόντων λέγοντες*, *de praesenti rerum statu colloquentes*, I. 97. et *ἐπὶ δὲ τοῖσι κατήκουσι πρήγμασι τάδε ποιητέα εἶναι*, lib. VIII. 19. Portus eadem animadvertit. Stoicorum *τὸ καθῆκον* ex Cicerone Offic. I. 3. et Diogene VII. 108. atque aliis cognitissimum. WESS.

6. *τόξα καὶ αἰχμὴ βραχέα*] Gronovius ad haec bene. Valla, Brissonius, Stanleius, breves hinc arcus et breve spiculum sumentes, *βραχέα* numero multitudinis videntur intellexisse, eaque structura, qua II. 132. *τὸν αὐχένα δὲ καὶ τὴν κεφαλὴν φαίνει κεχρυσωμένα*. Hic *βραχέα*, loco *βραχέη*. Tetigit hanc quoque rem Hutchinson ad Xenoph. *Κυρ. Ἀναβ.* III. p. 239. Gronovii, eadem docentis, oblitus. WESS.

7. *τὰ θυμῷ βουλόμ.* etc.] *Quibus vos, si potiri libuerit, potiemini*,
597 recte vertit Valla. Quod Reiskio venit in mentem, *θυμῷ βαλόμενοι* significaret *animo considerantes*. Hic narratis congruit *θυμῷ βουλόμενοι*, *cupide volentes*, vel *animose desiderantes*, *ἐπιθυμητικῶς πρὸς ταῦτα διακείμενοι*. Idem fuisset: *τά, εἰ τῶνδε ὑμῖν ἂν ἦν θυμὸς, αὐτοὶ ἂν ἔχοιτε*. VALCK.

10. *Ἀρμένιοι*] Dum scribit Eustath. in Dionys. 694., *Ἡρόδοτος τοὺς Ἀρμενίους Φρυγῶν ἀποίκους φησὶ, λέγων καὶ ὅτι πολυπρόβατοί εἰσι*, duo respicit Herodoti loca; hic enim tantum *pecoris divites*; *Φρυγῶν ἄποικοι*, quod nihil huc faciebat, suo loco dicuntur infra VII. 73. Secundum Eudoxum, Armenii *τῇ φωνῇ πολλὰ φρυγίζουσι*, apud Steph. Byz. voc. *Ἀρμενία*. VALCK.

11. *τόνδε Χοάσπην*] De ingentibus Persarum divitiis, et thesauris,

Susis adservatis, Strabo XV. p. 1059. A=728. et Venema ad Danielis Vatic. p. 214. WESS.

12. τῷ Διὶ πλούτου πέρι ἐρίζετε] *Cum Jove divitiis certare poteritis.* Attigit illud Eustathius in Dionys. 1073. De incredibili pecuniae summa huc in thesauros regios congestae Brisson. egit. de Regn. Pers. I. p. 158., qui p. 60. jam dederat Herodotea. In talibus facile concessa fingendi licentia regalem etiam Jovis in coelo domum humanae cupiditatis opplevit irritamentis: hinc venusta Herodoti loquendi forma, poëtis usitata, qua *certandi verbum* ponitur in comparatione de similitudine. Lib. IV. cap. 152. divitiis cum Aegineta Sostrato οὐκ οἷά τέ ἐστι ἐρίσαι ἄλλον: postea temporis cum illo populares certare potuissent Lampis et Charops. Theocritus Eid. IV. vs. ult. τό τοι γένος ἢ σατυρίσκοις Ἐγγύθεν ἢ Πάνεσσι κακοκνάμοισιν ἐρίσδει. Apud Athen. III. pag. 75. E. Lynceus Samius: τὰ ἐρινεὰ τοῖς Λακωνικοῖς ὥστε συκάμινα σύκοις δοκεῖν ἐρίζειν: id est nullo posse modo inter se comparari. Eleganter Callistratus p. 894., Indi χαίτην dixit ἐκ τῶν ἄκρων πρὸς κόχλου Τυρίας ἄνθος ἐρίζουσαν. Nativa venustate Horatius Epoda II. 20. *Ut gaudet insitiva decerpens pyra, Certantem et uvam purpurae!* Plura collegit Lambin. ad II. Carm. VI. 15., ubi *viridi — certat Bacca Venafro.* VALCK.

14. παρέχον] Persimile vulgato est παρεὸν δὲ οἱ ὑποχειρίᾳ πάντα ποιήσασθαι VI. 72., saepiusque alibi. Hic vero vehementer παρέχον δὲ 598 blanditur ob codicum copiam, et verbi frequentem in *licentia* usum: παρεῖχε ἄν σφι, *ipsis licuisset*, lib. IV. 14., ἀλλ᾽ οὐ γάρ οἱ παρέσχε, *non illi licuit*, VIII. 8. Alia se sponte offerent, collecta a Porto. WESS.

Ib. παρεὸν] Παρέχον nisi codex scriptus praeberet, nemini suspectum foret παρεόν. Euripidis est in Phoen. 523., Ἄρχειν παρόν μοι, τῷδε δουλεῦσαι ποτέ; Ipse Herod. I. 129. παρεὸν αὐτῷ βασιλέα γενέσθαι. Sed multo rarius παρέχον a librariis expectari non poterat. παρέχει apud alios interdum, inprimis tamen apud Herodotum, notat ἔξεστι, πάρεστι. Legitur in eadem phrasi, III. 142., ἐμοὶ παρέχει νῦν ὑμέων ἄρχειν: ut hoc loco IV. 140. παρεῖχε ἄν σφι — εὐπετέως ἐξευρέειν τοὺς Πέρσας. In oratione Candaulis, παρέξει, per παρέσται interpretatur Dionys. Halicarn., qui nec ipse participium παρασχὸν in eumdem adhibere sensum dubitavit: vid. G. Canteri Nov. Lect. III. 27. Frequentatur Thucydidi praesertim εὖ παρασχὸν, et παρασχὸν καλῶς, *occasione commodum oblata:* I. 120. V. 14. 63. VALCK.

50 2. καὶ διαβάλλων ἐκεῖνον εὖ] Longe eos, qui de excellente sapientia διαβάλλειν capiunt, falli, vera est Eustach. Swartii animadversio Analect. I. 14. et Lamb. Bos Obs. Critic. cap. 7. Unum hoc vide: Ἱστιαῖος μὲν λέγων ταῦτα, διέβαλλε, Valla interprete, *haec Histiaeus fallendi gratia dicebat,* c. 107. hujus Musae. Erravit praeterea Aristagoras in corporis cultu et Ionico luxu, a severis Spartanorum moribus inmaniter discrepante, ἐσθῆτα ἔχων πολυτελῆ καὶ τὴν ἄλλην τρυφὴν τὴν Ἰωνικὴν, uti de eo Zenobius Cent. V. 57., et Suidas in Οἶκοι τὰ Μιλήσια. WESS.

3. Πάτερ, διαφθερέει σε ὁ ξεῖνος] Ut Attice plerosque Xenophon, Ionice Laconas Herodotus semper facit loquentes: multa Plutarchus

Laconum dicta Dorice effert; hoc etiam suavissimum Gorgûs, partim saltem, T. II. p. 240. D. *Καταφθαρεῖ σε, ὦ πάτερ, τὸ ξενύλλιον, ἐὰν μὴ τάχιον αὐτὸν τῆς οἰκίας ἐκβάλῃς;* Legit-ne apud Herod. *ἀποστήσῃς*? sed scripserat noster, prout vulgatur, *ἢν μὴ ἀποστὰς ἴῃς*. Apud Hesych. vulgatissima vox *Ἀποστὰς* auctoritate legitur Aeschyli munita, quae pertinet ad glossam praecedentem. Dixisse videtur Gorgo *καταφθαρεῖ*, et *ξενύλλιον*. Dorice *Φθαίρειν* dicebatur, ut *κταίνειν*: Etymol. p. 269,
599 50. et Eustath. in Od. *κ*. p. 1649 = 382, 29. Non patrio sibi more vestitum Milesium Spartiatae filiola *ξενύλλιον* vocabat, more Graecis usitato, hac forma suum illa contemptum indicans: *ἐπύλλιον* et *κρεΰλλιον* similiter adhibentur; et ob eamdem rationem *ἀνδρίον*, *ἀνδράριον*, et *ἀνθρώπιον*. Theocrit. Eid. V. 40. *φθονερὸν τὺ καὶ ἀπρεπὲς ἀνδρίον*. Aristoph. *Ἀχαρν*. 516. *ἀνδράρια μοχθηρὰ, παρακεκομμένα*. *Φύσει κίναδος ἀνθρώπιον*, Demostheni dicitur Aeschines p. 180. Venuste *Μενέλεων*, *ἀνθρώπιον λῷστον* dicebat Silenus in Eurip. Cycl. 184. Ionem Aristagoram luxuriose vestitum Spartam venisse monstrat proverbium, *Οἴκοι τὰ Μιλήσια*: prout ejus originem explicant Zenobius V. 57., quique dicitur Plutarchus, et Suidas. VALCK.

52 1. *Σταθμοί τε πανταχῇ εἰσι*] Haec, si numeris ratio constaret, forent egregia, docerentque modulum et proportionem inter *σταθμοὺς* et *παρασάγγας*. In Xenophontis *Ἀναβ*. IV. p. 297. *ἐντεῦθεν δ' ἐπορεύθησαν σταθμοὺς τρεῖς, παρασάγγας πεντεκαίδεκα*: iterum p. 299. *ἐπορεύθησαν σταθμοὺς τρεῖς, διὰ πεδίου, παρασάγγας πεντεκαίδεκα*. His gemina ferme Nostri *τρεῖς εἰσι σταθμοὶ, παρασάγγαι δὲ πεντεκαίδεκα καὶ ἥμισυ*. Qui tamen modulus haud perpetuus. Herodoti enim *σταθμοὶ* plerumque quaternos parasangas aut paullo amplius aequiparant: nec in Xenophonte eadem ubique proportio. Nam pag. 240. *τρεῖς σταθμοὺς παρασάγγας δέκα*, et lib. I. p. 17. *σταθμοὺς τρεῖς παρασάγγας εἴκοσιν* comparat, ubi Hutchinson nonnulla super ista re; quae, nisi plurima Attici scriptoris loca dixeris mendosa, non procedent. Possent et auxilio esse haec Procopii, si quidem eundem viae modum explicarent, Hist. Arc. c. 30. *Ἐς ἡμέρας ὁδὸν εὐζώνῳ ἀνδρὶ σταθμοὺς κατεστήσαντο, πῇ μὲν ὀκτὼ, πῇ δὲ τούτων ἐλάσσους, οὐ μέν τοι ἧσσον ἐκ τοῦ ἐπὶ πλεῖστον ἢ κατὰ πέντε*. *In via, quam expeditus viator diurno itinere conficit, octonas ferme mutationes, alicubi pauciores, infra quinque tamen nusquam* Persae *posuere*. Sed ea discrepant. Procopii cursus est vehicularis: hinc plures *mansiones* et ad jumenta mutanda *mutationes* illa in via: Herodoti pedestre iter, ubi singulos in dies tot mansionibus non opus. WESS. Conf. De la Barre, T. VIII. Act. Acad. Inscript. et Heeren in *Ideen über die Politik* etc. T. I. p. 829. et seqq. SCHWEIG.

600 3. *Ἅλυς ποταμός· ἐπ' ᾧ πύλαι τε ἔπεισι*] *Portas*, *πύλας*, fossis aquae coërcendae, et, si usus requirebat, emittendae caussa adpositas, habemus lib. III. 117. Quo{e genere *πύλαι ποταμῶν*, שערי הנהרות, quibus laxatis urbi Nino ex Tigride inundatio in prophetae Nahumi c. 2, 6. Hae in ponte fluvii Halyos fuerunt, nec Bochartum fugerunt Phal. IV. 19. *Μέγα*, quod sequitur, *φυλακτήριον*, *munimentum* ad regionis tutelam, omnes ex Aeschine, Aristotele, Josepho norunt, Morello excepto, in Libanii T. II. p. 133. c. enormiter lapso. WESS.

7. *ὁ μὲν πρότερος.* Wesselingio *Tigris* est; unde in sequentibus turbae exsistunt, quae nullae sunt, si cum Larchero et aliis *priorem* illum et *alterum* intelligamus duos illos cognomines, quorum nomina minus nota silentio praeterit Scriptor. Esse autem illos *majorem minoremque Zobatum* vel *Zabatem*, cum Larchero probabiliter statuit Heeren. Schweig.

8. *σταθμοί εἰσι τέσσερες*] Hic manifesta se prodit lacuna; desunt parasangarum notae et numeri, difficulter ex dubia inter mansiones et parasangas proportione restituendi. Si defectus expleretur, quae Kluitii conjectura, *σταθμοί εἰσι τέσσερες καὶ τριήκοντα, παρασάγγαι δὲ ἑπτὰ καὶ τριήκοντα καὶ ἑκατὸν*, stathmorum et parasangarum numerus rotundaretur. Wess. — Eodem modo eisdemque verbis, diu ante Kluitium, explendam videri lacunam docuerat De la Barre, T. VIII. Actor. Acad. Inscr. p. 343. At ea ratione ultra modum promoveri Matienae fines, et absque meliorum codicum praesidio nihil hic definiri posse censuit Larcher, Adnot. 108. ad hunc Herodoti librum, p. 230. cui hactenus adsentiuntur Heeren (p. 988.) et Mannert Geogr. Graec. et Rom. T. V. P. II. p. 206. ut nullam ne conjecturam quidem conati sint proponere. Schweig.

10. *οἱ πάντες σταθμοί εἰσι ἕνδεκα καὶ ἑκατὸν*] Ratio non constat. *Mansiones* sive *σταθμοὶ* in praecedentibus duntaxat LXXXI. Neque convenit parasangarum summa: numerantur tantum CCCXIII. Quia tamen *parasangis quadringentis et quinquaginta*, quot se posuisse significat, accurate stadiorum collectio congruit, bene illi habent. Vitia in man-
601 sionum et parasangarum numeris, suis olim locis juste signatis, inflicta haerent, aliorum fortasse msstorum auxilio eluenda; nostri enim in eodem sunt luto. Wess.

53 1. *τὰ βασιλήϊα τὰ Μεμνόνια καλεόμενα*] Conf. c. 54. Adde Strab. lib. XV. p. 728. et Steph. Byz. voc. *Σοῦσα*, ejusque Interpretes. Schw.

2. *ἡμέραι ἀπαρτὶ ἐννενήκοντα*] Critici ad Comici Plut. 388. *Κέχρηται αὐτῷ (ἀπαρτὶ) Ἡρόδοτος λέγων, ἀπὸ τούτου εἰσὶ στάδια δύο ἀπαρτί:* quod scholion Suidas in *Ἀπαρτὶ* describens, pro *στάδια δύο* praebet *στάδιοι ο´* sive *ἑβδομήκοντα*. Unde Aristophanis interpres ea acceperit, an memoriae vitio haec spectarit, quis certo decreverit? In Herodoto hactenus invenit nemo, et sunt profecto nusquam. Vide Hemsterhusium ad Plutum, et Alberti in Hesychii *Ἀπαρτί*. Wess. Vide II. 158. Schweig.

55 2. *ἐτυραννεύοντο — οὐδὲν ἧσσον*] Neque enim Harmodius et Aristogiton, sed, Herodoto judice, verius Alcmaeonidae Athenas *ἐλευθερῶσαι*, VI. 123.; et fuit Hippias, exacerbatus fraterna caede, [V. 62.] patre fratreque longe *τυραννικώτερος*, Aristogiton et sodalis non habebantur tantum, ut erant, tyrannicidae; sed vulgo laudabantur Athenis, tanquam qui sublata tyrannide suam patriae reddidissent libertatem. In hanc etiam Atticae plebis opinionem inveteratam dici poterat Dioni Chrys. p. 190. E. *τὸ πιστεύεσθαι πολὺν χρόνον ὑπὸ ἀνθρώπων ἠλιθίως οὐδὲν ἧττον ἔχει—.* Sed sapientiores etiam nonnunquam minus loquuntur considerate: praeter ceteros Meursio citatos in Pisistrato, et ad Aeliani Var. Hist. XI. 8., nobilissimos istos juvenes primum

Hieronymus [Rhodius] statuit exemplum, alia quoque commemorans, quibus demonstret, *ὅτι τὸ τῶν νέων πρὸς ἀλλήλους ἑταιρικὸν συμφρονῆσαν πολλὰς τυραννίδας καθεῖλε*, apud Athen. XIII. p. 602. A.; sequitur Peripateticus Aristotelis, quin et Platonis judicium in Symposio. Culpat Platonem Perizon. ad Aelian. pag. 692., velut hac in re dissentientem a se ipso in Hipparcho: sed si suspicionem, quam solus forte movit Aelianus Var. VIII. 2., ad examen vir eruditissimus revocasset, illam forsan agnovisset legitimam, atque in Hipparcho multa reperiri,
602 quae faciem praebeant ab illa Platonis diversissimam. Neque magni mihi videtur momenti criminatio Dionis Chrys. Perizonio memorata, culpantis Athenienses, quod Harmodium et Aristogitonem *πάντων μάλιστα τιμῶσιν ὡς ἐλευθερώσαντας τὴν πόλιν, καὶ ἀνελόντας τὸν τύραννον*, Or. XI. p. 191. Hipparchum certe sustulerunt; quodque recuperandae libertatis gratia facere sibi proposuerant, imperfecto licet opere, fecisse tamen ab acerrimis tyrannorum osoribus censebantur, ob incoeptum illud opus digni habiti qui cumularentur omni honorum genere. Solum etiam occidendi tyranni conatum Athenienses factum existimabant pulcherrimum; quod luculento demonstrari potest documento. Post ejectos xxx. tyrannos psephisma condiderunt, ab auctore sententiae Demophanti dictum, servatum nobis ab Andocide de Myst. pag. 13. Secundum illud jurare cogebantur Athenienses: *tyrannidis auctorem vel fautorem ἐάν τις κτείνων ἀποθάνῃ, ἢ ἐπιχειρῶν, si quis aut occidens moriatur, aut immoriatur incoepto* (sive *tantum opus adgressus:* id enim est *ἐπιχειρῶν*, nempe *κτείνειν*) *εὖ ποιήσω αὐτόν τε καὶ τοὺς παῖδας τοὺς ἐκείνου, καθάπερ Ἁρμόδιόν τε καὶ Ἀριστογείτονα, καὶ τοὺς ἀπογόνους αὐτῶν.* Hoc respicit decretum Demosth. contr. Leptin. p. 312., dum meminit *τῆς Δημοφάντου στήλης*, cui insculptum jusjurandum: *ἄν τις ἀμύνων τι πάθῃ τῇ δημοκρατίᾳ, τὰς αὐτὰς δώσειν δωρεὰς, ὥσπερ Ἁρμοδίῳ καὶ Ἀριστογείτονι*: vulgato nomini *Διοφάντου* alterum ex codd. debuerat substitui: vid. Lycurgus p. 165, 43. Longe recentius et diversissimi generis *Διοφάντου* fuit *ψήφισμα*. Oratio c. Leptinen, docte nuper atque eleganter Gallice conversa a Ged. le Cointe, eadem opera potuerat aliquoties expoliri, ut Graeca quoque legerentur emendatius. VALCK.

Ib. *ἐπ᾽ ἔτεα τέσσερα*] Thucydides VI. 59. Hippiae post fratris necem tyrannidem *tribus annis* terminat, totidem Plato in Hipparcho p. 229. B., nihil admodum Herodoti *quatuor annis* efficientes, modo cum Dodwello Annal. Thucyd. p. 42. tres integri et quartus inchoatus Hippiae tyranno post Hipparchi violentam mortem relinquantur. Quod Criticus autem ad Aristophan. Lysistr. 619. *κατέσχε δὲ ἡ τυραννὶς ἐπὶ ἔτη γ΄. οἱ δὲ, δ΄., Ἡρόδοτος δὲ ς΄.* errore non vacat, et mutata verborum sede tolli potest. Nam *sex* eum *annos* hic reperisse, non credo. WESS.

56 3. *ὑποτιθέμενος ὀνειροπόλοισι*] Eadem *τοῦ δεισιδαίμονος* religio ele-
603 ganter in Theophrasti Char. c. 16. expicta: ad quam *ἀπειπάμενος τὴν ὄψιν* etiam pertinere opinor, neque adeo *spretam visionem*, sed ejus expiationem et *ἀποτροπιασμὸν* innui. Vide Casaubonum ad Theophrast. et Spanhemium in Comici Ran. 1379. WESS.

57 1. *Οἱ δὲ Γεφυραῖοι* etc.] *Gephyraeos, necis Hipparchi auctores*, Bochartus Canan. lib. I. 21. et Meursius Att. Lect. V. 31. tali diligentia et eruditione illustrarunt, ut aliis otium fecerint. Plutarchum neglexerunt, malignitatis crimine, cujus Herodotum postulat T. II. pag. 860. E., haud inmunem. Ea-ne malignitas, gentis veram et peregrinam originem vestigare et declarare? Sed doctus scriptor dum rodit, sui obliviscitur. WESS.

Ib. *Οἱ δὲ Γεφυραῖοι* etc.] Ubi in Aristidis Panathen. T. I. p. 190., velut ab Atheniensibus recepti praeter ceteros dicuntur *Ταναγραίων οἱ μεταστάντες, Δωριέων Πελοποννήσου κρατησάντων, ὑπὸ τῶν εἰξάντων ἀναστάντες*: Scholiasta ms. hic Herodoto narrata respicit: *τούτους*, ait, *τοὺς Ταναγραίους, μὴ βουλομένους αὐτῶν ὑπακοῦσαι, οἱ Θηβαῖοι ἐξέβαλον· οἱ δὲ εἰς τὰς Ἀθήνας ἐλθόντες ᾤκησαν· μέμνηται δὲ τῆς ἱστορίας Ἡρόδοτος, Γεφυραίους τοὺς Ταναγραίους καλῶν.* De his egerunt Gephyraeis Meurs. Att. Lect. V. 31., et Bochart. Geogr. Sacr. II. 1. c. 21. *Gephyraeos* istos non *Eretrienses* origine, sed *Phoenices* Herodoto videri, atque illinc ortum Aristogitonem dici, id vero permoleste tulit Plutarch. de Herod. Mal. p. 830. E. *Ἀριστογείτονα — ἄντικρυς διὰ πυλῶν εἰς Φοινίκην ἐξελαύνει, Γεφυραῖον γεγονέναι λέγων ἀνέκαθεν· τοὺς δὲ Γεφυραίους — Φοίνικας εἶναι φησὶν, αὐτὸς οὕτω πεπεισμένος.* VALCK.

58 1. *διδασκάλια*] Ludolfum, *διδασκαλίας* emendantem Conment. Hist. Aeth. p. 208, non sequor. Suidas: *Διδασκάλιον, αὐτὸ τὸ μάθημα.* Sic Basilius M. Homil. III. in Hexaëm. pag. 28. C. *κατάδεξον μεθ' ἡμῶν τὸ διδασκάλιον*: et Homil. V. p. 43. E. *ἵνα πρῶτον ἐκεῖνο πρόσταγμα διδασκάλιον τῇ φύσει γένηται*, subministrante Abreschio. Jam *ὡς ἐμοὶ δοκέειν* relinquo, Herodoti de litterarum prima inter Graecos origine professionem continens. Non defuisse, qui Pelasgis litterarum primordia
604 ante Cadmi in Graeciam transitum vindicarent, ad Diodori III. 66. disputatum fuit. WESS.

Ib. *πρῶτα μὲν, τοῖσι καὶ ἅπαντες* etc.] Obscuriorem orationis seriem explanant S. *πρῶτα μὲν τούτοισι ἐχρέωντο, κατάπερ καὶ ἅπαντες χρέωνται Φοίνικες*: *et primo quidem iisdem utebantur, sicuti omnes utuntur Phoenices.* Gephyraei nempe primis temporibus non alias usurpabant litteras, quam quarum apud Phoenices usus erat. Merae itaque tum Phoeniciae fuerunt, sicuti et sermo; quo deinceps paullatim inmutato, *μετέβαλον καὶ τὸν ῥυθμὸν τῶν γραμμάτων*, itidem *litterarum modum, figuram et scriptionis seriem* novarunt. Quam in rem praeclara Salmasii ad Inscript. Herod. p. 34. opera exstat. Esse memini, qui *τὸν ῥυσμὸν τῶν γραμμάτων* hic praeferunt, prorsus oblitos Aristotelis *Θαυμασ.* p. 578. ed. Erasm., ubi in Apollinis Ismenii apud Thebanos templo *ἀναθήματά τινα ὁμοίους ἔχοντα τοὺς ῥυθμοὺς τῶν γραμμάτων ἀρχαῖα*, seu *ἀρχαίων* potius. Quae philosophi, sive cujusvis alius, ad hanc rem acconmodatissima, etiam propter Ismenium, quod statim consequetur. Pertinet huc docta disputatio Benedictinae familiae eruditorum in T. I. Hist. Nov. Diplom. p. 587. WESS.

3. *διφθέρας*] Certissimus *pellium rasarum*, sive *διφθερῶν*, variis olim in nationibus ad rerum memoriam prodendam usus. Persicum *διφθέρας βασιλικὰς* habet Diodor. II. 33. et Agathias Schol. II. p. 65. A.,

aliorum alii. Contra ea ab errore inmunis haud est Varronis de papyro, Alexandri demum Magni aetate reperta, opinio apud Plinium Hist. Nat. lib. XIII. xi.; melior Nostri et Cassii Heminae cap. xiii. ejusdem Pliniani libri. Wess.

Ib. Adpellationis suo quoque tempore, quin et recentiori, satis usitatae rationem repetit ab antiquissimo more Herodotus, barbaris etiam isthac aetate noto. Vellus aureum fuisse *βιβλίον ἐν δέρμασι γεγραμμένον* videbatur incerto scriptori *περὶ Ἀπίστων*, c. 3. conf. ad Palaeph. c. 31. Galeus. Persica sua se Ctesias hausisse scribebat *ἐκ τῶν βασιλικῶν διφθερῶν*, teste Diodoro Sic. II. 32. ubi vid. Wess., et Hemsterh. ad Poll. X. 57. cujus libro VII. 211. haec prostant Herodoti. *Ὑπομνήματα βασιλικὰ* vocat et Diodor. III. 38.; *commentarios re-*
605 *gios*, Livius XXXIII. 11. Philippi Macedonis *Μακεδονικὰ τῆς βασιλικῆς οἰκίας ὑπομνήματα*, Lucian. Demosth. Encom. §. 26. Arcturus qui Prologum agit in Plauti Rud. vs. 15., (*Malorum*) *referimus nomina exscripta ad Jovem:* vs. 21., *Bonos in aliis tabulis exscriptos habet.* Istas Jovis tabulas *διφθέρας* dicebant: Diogenian. III. Prov. 2., *ἡ διφθέρα*, ait, *ἐν ῇ δοκεῖ ὁ Ζεὺς ἀπογράφεσθαι τὰ γινόμενα, παμπάλαιος.* Quae praeter Diogenian. IV. 95., Zenobius habet IV. 11., senarium efficiunt, e veteri quodam dramate propter elegantiam custoditum: *Ὁ Ζεὺς κατεῖδε χρόνιος εἰς τὰς διφθέρας.* Vanissimus Auctor Philopatr. inter Lucianea T. III. pag. 603., *πολλούς γε γραφέας φῂς ἐν τῷ οὐρανῷ, ὡς ἅπαντα ἀπογράφεσθαι.* Valck.

59 2. *ὁ μὲν δὴ εἷς τῶν τριπόδων*] Sollemne fuit in Ismenii Apollinis fano tripodas dedicare; quorum *ἐπιφανὴς δὲ μάλιστα ἐπί τε ἀρχαιότητι καὶ τοῦ ἀναθέντος τῇ δόξῃ τρίπους, ἐστὶν Ἀμφιτρύωνος ἀνάθημα*, in Pausaniae Boeot. c. 10. p. 730., non alius fortasse atque hic descriptus: congruunt certe ambo, tum antiquitate, tum *Amphitryonis* illustri titulo. De *inscriptis litteris* in Pausania silentium, quas Herodotus magnam partem *Ionicis similes*, *Cadmeas tamen* fuisse conmemorat. Hinc consequens videtur, ut *ἐπὶ τὰ λαιά*, uti alibi Pausanias, *ἐκ δεξιῶν*, *a dextera in sinistram processerint*, quemadmodum Phoeniciae: et ut quinque caruerint litteris, quarum posterius inventum, *Υ. Φ. Χ. Ψ. Ω.* Non sum nescius, Scaligerum ad Euseb. et Salmasium in Inscript. Herod. p. 54. in diversiora tendere; sed Herodotea sententiae a Bouherio (Ep. ad ill. Maffeium Antiq. Gall. p. 168.) adprobatae favent. Ejusdem, credo, moduli ac figurae characteres tabellae erant, repertae apud Haliartios in Alcmenes tumulo: *γράμματα θαυμαστὰ, ὡς παμπάλαια* Plutarcho de Socrat. Gen. p. 577. E.; namque additum ibidem, *ἴδιός τις τύπος καὶ βαρβαρικὸς τῶν χαρακτήρων, ἐμφερέστατος Αἰγυπτίοις*, ex docti scriptoris suspicione fluxit, parum utique, ubi Alcmenae et Amphitryonis aevum scribendique tum temporis mos in consilium venerint, probabili. Wess.

Ib. *Ἀμφιτρύων μ' ἀνέθηκεν ἐὼν ἀπὸ Τηλεβοάων*] Quidquid a Scaligero super literis his Cadmeis dissidet Salmasius ad Inscript. Herodis
606 Att. p. 32. et seqq., consentiunt, opinor, in Graeciam illatas primum duntaxat xvi.; atque illud egregie docuit Salmasius, sedecim istas postea, reliquis jam inter Ionas in usum introductis, dictas *Ἀττικὰ*

γράμματα. De *literis Cadmeis* Plutarchus T. II. p. 738. E. illas, ait, τετράκις ἢ τετρὰς γενομένη παρέσχε: eidem p. 1009. F. οἱ παλαιοὶ dicuntur διὰ τῶν ἑκκαίδεκα στοιχείων φράζοντες ἀποχρώντως καὶ γράφοντες. Mirifice scribuntur haec epigrammata viro summo ad Euseb. p. 121. In primo versu legi debuit ad mentem Salmasii *ΜΑΝΕΘΗΕΚΕΝ ΕΟΝ*. Unica litera adjecta sensum daret diversum, neque absurdum: ἐόντ᾽ ἀπὸ Τηλ. ut se tripus diceret dedicatum de victis Telebois. In istiusmodi rebus dedicatis ἀπὸ hoc sensu frequenter legitur apud Pausaniam; qui nonnunquam prisca quoque commemorat epigrammata, literis antiquis Atticis scripta, veluti VI. 19. ult. ἐπίγραμμα ἀρχαίοις Ἀττικοῖς γράμμασιν: IV. 17. γράμμασι τοῖς ἀρχαίοις γεγραμμένα: V. 22. ἐλεγεῖον γράμμασίν ἐστιν ἀρχαῖον (lege ἀρχαίοις) ὑπὸ Διὸς τοῖς ποσί: et VIII. 25. VALCK. Emendationem ἀνέθηκε νέων Bentleio (ad calcem Antiq. Asiat. Chishulli p. ult.) potius quam Villoisono tribuendum monuit Larcherus.

3. ἡλικίην ἂν εἴη κατὰ Λάϊον sincera sunt. Amphitryonem Laio, Herculem Oedipodi aetatem egisse aequalem, generationum in Apollodori Bibliotheca series dilucide patefacit. WESS.

60 2. τῷ Ἱπποκόωντος] Animadversio Herodoti justa est. Scaeus, Hippocoontis si fuerit filius, vixit Oedipodis tempore, quippe una cum patre ab Hercule peremtus. Est autem Scaeus iste in Apollodoro lib. II. 10. p. 200. WESS. Conf. Heyne ad Apollod. II. 7, 3. SCHWEIG.

61 2. ἐς τοὺς Ἐγχελέας] Quos vocat Ἐγχέλεας, eosdem memorat IX. 42., oraculum, quo Persas designari putabat Mardonius, scribens ἐς Ἰλλυριούς τε καὶ τὸν Ἐγχελέων στρατὸν πεποιημένον. VALCK — Pausanias IX. 5. Laodamantem, ab Argivis victum, ἐς Ἰλλυριοὺς abiisse scribit; de Cadmo antea, ἐς Ἰλλυριοὺς καὶ Ἰλλυριῶν τοὺς καλουμένους Ἐγχελέας: vere, sicuti ex Apollonio Rh. IV. 519. constat. WESS.

3. ὑπὸ Βοιωτῶν] Intelligendum *prae Boeotis*, *propter Boeotos se-*
607 *cessisse illos*, id est, *metu Boeotorum*, sive *a Boeotis coactos*; quam in sententiam commode Larcher, *les Boeotiens les obligèrent par la suite à se retirer a Athènes.* Sic φεύγειν ὑπό τινος, *in exsilium mitti ab aliquo, ad fugiendum cogi.* Si quid obscuri verbis inesset, sententiam suam ipse Scriptor c. 57. perspicue declaraverat, ὑπὸ Βοιωτῶν ἀναστάντες. Verbum ὑπολειφθέντες vero, nec *derelicti* verti debuit a Gronovio, nec a Larchero his Gallicis verbis reddi, *on les laissa alors tranquilles.* Ὑπολειφθέντες simpliciter sunt *relicti*, *qui in sedibus suis manserant, nec ab Argivis erant ejecti.* SCHWEIG.

62 2. τὸ ὑπὲρ Παιονίης] Menda his se turpis insinuavit: quid enim cum Atticae locis commune Paeoniae, longissime in Macedoniam remotae? Eustath. ad Hom. p. 461, 20 = 351, 13. ὑπὲρ τῆς Σπάρτης Lipsydrion locans, eadem inquinatus est macula, vero tamen propiore. Hesychius et Suidas ὑπὲρ Πάρνηθος, *supra Parnethem*, idque certissimum. Πάρνης Atticae mons erat, supra quem Lipsydrium Alcmaeonidae exsules munierunt. Proinde τὸ ὑπὲρ Πάρνηθος jure hoc refinxit loco Kusterus, ad Suidae Ἐπὶ Λειψυδρίῳ. Ipsum autem illud grammatici testimonio est Alcmaeonidis ad Lipsydrium rem pessime

cessisse, adfirmatque elegans' cantilena in Athenaei XV. p. 695. F.; Meursius in Pisist. c. 16. plura. WESS.

Ib. *Παιονίης*] *Πάρνηθος*, si mei res esset arbitrii, recuperaret Herodotus; et vera Kusteri, Wesselingio probata, conjectura Diss. Herod. p. 110., omnibus hic anteponeretur codicibus. Cui eadem erant ad manum quae Kustero, Meursius in Pisistr. c. 16. Eustathio legitimum quidem restituit Attici montis nomen; in Herodoto aut veram non vidit lectionem, aut illum a veteris librarii per omnes deinceps codices propagato errore corrigendo deterruit quae multos insidet religio, non illa minus fortasse damnanda quam aliorum est inconsiderata temeritas. Locum Etymologi prout recte corrigit Ruhnken. in Tim. Lex. p. 150 = 208. codex exhibet ms. Nihil impedit quo minus hic suum Jovi restituatur cognomen, cui in Parnethe monte sacratum altare, *Βωμὸς Σημαλέου Διὸς* dicitur apud Pausan. I. 32. Hinc *Semaleus* Jupiter Gyraldo, Meursio, aliisque innotuit: auferatur primum litera male repetita: *ἡμαλέου* facile dabit genuinum, ut arbitror, *Ἰκμα-*
608 *λέου pluvii* Jovis nomen, in Attica saepe siticulosa solemni precum formula evocati, quam M. Antoninus nobis servavit V. 7. Idem paene nomen turpius deformatum latet apud Clement. Alex. Strom. VI. pag. 753, 27., ubi sacra fecisse legitur in insula Ceo Aristaeus *Ἰσθμίῳ Διΐ*: sed nullus fuit Jupiter *Isthmius:* hic sine ulla controversia emendandum *Ἰκμαίῳ Διΐ.* Probus in Virgil. Georg. I. 14. Aristaeus, ait, *aram Jovi Icmaeo (Icmaeo) constituit*, etc. — *Traditur haec historia de Aristaeo in Corpore* (an *opere?*) *Argonauticorum a Varrone Atacino:* nobis superest, quem Varro interpretabatur, Apollonius Rhod. cujus Aristaeus II. 524. *βωμὸν ποίησε μέγαν Διὸς ἰκμαίοιο.* VALCK. Virorum doctorum emendationem *ὑπὲρ Πάρνηθος*, a Schaefero in contextum receptam, tenuit etiam Jacobs, hanc Historiarum Herodoti partem Atticis suis inserens, p. 333. ed. sec. At constantem librorum omnium Herodoteorum scripturam, *ὑπὲρ Παιονίης*, defendens Larcherus, ex Harpocratione voc. *Παιανιεῖς καὶ Παιονίδαι* coll. cum Pausan. II. 18. eodemque Pausan. I. 2. et 34. et Plutarch. (sive quisquis fuerit auctor Vitae X. Oratorum) p. 842. E. opportune docuit, fuisse Atticae pagum, cui *Παιονία* sive *Παιωνία* fuerit nomen. Situs fortasse hic pagus erat in radice Parnethis montis, eamque ob caussam auctor ille, e quo grammatici a viris doctis citati sua hauserunt, *Lipsydrium ὑπὲρ τῆς Πάρνηθος* situm dixit; nisi is fortasse scripserat *ὑπὲρ Παιονίας ἐπὶ τῆς Πάρνηθος.* SCHWEIG.

Ib. *τὸν νηὸν — τὸν νῦν ἐόντα*] Eadem II. 180., unde et prius templum fortuito casu in cineres abiisse discimus: culpa incendii tamen in Pisistratidas fuit, testibus Criticis ad Pindari Pyth. Od. VII., collata: qui quidem cum Olymp. LXIII. 2. patri successerint, illo ipso anno templum Delphicum deflagrasse, Dodwellus Annal. Thucyd. pag. 41. constituit. At officit vehementer illi temporum finitioni mors Amasidis, isti anno conjuncta; quippe dona, dum superesset, Delphis ad aedis instaurationem, uti II. 180. proditur, liberaliter conferentis; validissime vero Pausaniae doctrina de templo Delphico Olymp. LVIII. 1. exusto, in Phocic. c. 5. Quae de Pisistratidis autem Pindari Scho-

liastae, modo tamen veritati concinant, familiam indicabunt atque
609 ipsum conplectentur Pisistratum, quo modo Pisistratidae deponuntur saepius. Vide ad Comici Vesp. 500. Wess.

3. *πωρίνου λίθου*] Isto de lapide Pollucis VII. 123. interpretes, et Taylor Lect. Lysiac. p. 619=254. Wess.

63 1. *ἀνέπειθον τὴν Πυθίην χρήμασι* etc.] Herodotum sequutus Schol. ms. in Aristid. Panathen. *Ἱππίας*, ait, *ὠμῶς ἐκράτει τῶν Ἀθηναίων· μὴ φέροντες τούτου τὴν βίαν οἱ Ἀλκμαιωνίδαι ἐξῆλθον ἐκ τῆς Ἀττικῆς, ὧν εἷς ἦν καὶ ὁ Κλεισθένης, ὃς τὴν Πυθίαν, τουτέστιν ἀδελφοῖς* (in margine codicis Burm. corrigitur *ἐν Δελφοῖς*: recte; modo scribatur *τουτέστι τὴν ἐν Δελφοῖς*) *ἱέρειαν παρεκάλει ἐπὶ τὸ χρῆσαι τοῖς Λακεδαιμονίοις βοηθῆσαι ταῖς Ἀθήναις*. Accepto oraculo, misisse dicuntur Lacedaemonii *κατὰ τῶν Πεισιστρατιδῶν Ἀγχιμόλιον μετὰ στρατιᾶς, ὃς ἐτελεύτησεν ἐν τῷ πολέμῳ*. Non unam ob rationem Herodotea criminatur Plutarchus, (T. II. pag. 860. D.) oraculorum patriaeque superstitionis defensor ingeniosissimus; sed idcirto praesertim, quod ille Pythiam vatem pecunia corruptam non dubitavit ut *ψευδόμαντιν* traducere. Noster fraudem etiam a Lacedaemoniis agnitam fatetur atque adeo publicatam c. 90. Libro VI. 66. Cleomeni conciliatus Delphus Cobon *Περίαλλαν τὴν πρόμαντιν ἀναπείθει τὰ Κλεομένης ἐβούλετο λέγεσθαι λέγειν*: fraude patefacta Cobon Delphis aufugit mulierque fatidica *ἐπαύσθη τῆς τιμῆς*. Secundum Pausan. etiam III. 4. Cleomenes *τὴν ἐν Δελφοῖς πρόμαντιν ὠνήσατο*. Quin jam olim a Lycurgo legislatore pecunia commota Pythia semper ejus leges ut utiles civitati commendabat: *ἡ προφῆτις χρήμασι πεπεισμένη ἀεὶ συμφέρειν (τὸν νόμον) ἔχρα*, Polyaen. I. 16, 1. Donis corruptae, nec mirum in hac fraudum opificina, recentior historia Graeca plura praebet documenta: vid. Van Dale de Orac. Orig. c. 16. Paulo post apud Herod. jussui divino, ut quidem putabant, postponentes Lacedaemonii humanae hospitalitatis jura, *τὰ τοῦ θεοῦ πρεσβύτερα ἐποιεῦντο ἢ τὰ τῶν ἀνδρῶν*. Ad judices suos Socrates Platonis in Apolog. p. 29. c. *ἐγὼ ὑμᾶς*, ait, *ὦ ἄνδρες Ἀθ. ἀσπάζομαι μὲν καὶ φιλῶ, πείσομαι δὲ θεῷ μᾶλλον ἢ ὑμῖν*: quae commodum admota sunt Lucae Act. Ap. V. 29. In hoc cardine Sophoclis versatur Antigones cum Creonte certamen vs. 460. et seqq. Valck.

Ib. *προφέρειν σφι*] Sugillantur a Plut. de Malig. p. 860. D., ac si
610 *καλλίστῳ καὶ δικαιοτάτῳ* liberandarum Athenarum *ἔργῳ* sceleris atque inpietatis calumniam Noster affricuerit; ultro oblitus, Themistoclem (quem propterea laudibus in Vit. magni viri fert p. 116. F.) consimiliter Pythiam, ut ad animi sui sententiam et circumscribendos Athenienses vaticinaretur, perpulisse, usosque tali fraude, quam quidam *piam* vocant, Graecorum plures. Wess.

4. *ἄνδρα Κονιαῖον*] Nullam in Thessalia ejusque vicinia urbem recordor tali nomine. Cogitaveram de *Gono* sive *Gonno* in Perraebis, atque adeo Thessaliae. Sed discrepat scriptura, et gentile urbis vocabulum. Eruant itaque, qui poterunt. Wess. Nec vero necessitas ulla urget, ut patriam hujus regis Thessalorum in Thessalia quaeramus: quin potius ipsa formula qua utitur scriptor, *ἄνδρα Κονιαῖον* dicens, indicare videtur extra Thessaliam fuisse natum. Itaque nihil

impedire videtur quo minus cum Larchero *Κονιαῖον ἄνδρα* intelligamus *Conio* oriundum Phrygiae oppido, Plinio lib. XXXVI. xxxii. 40. (ubi conf. Harduini Emend. num. xcv.) et Hierocli in Synecd. p. 666. memorato; neque enim incredibile esse, cognationem quandam Thessalis intercessisse cum Phrygibus, idem doctissimus Herodoti interpres ostendit. SCHWEIG.

5. *ἐς τὰς νέας κατέρξαν*] Vallae *ad naves repulit* desiderat *κατήραξαν*, quod forte olim hic fuit. Dio Cass. XLVII. p. 396. *καὶ ἐκείνους εἰς τὸ τεῖχος κατήραξαν*: et XLVIII. pag. 416. *καὶ τοὺς πεζοὺς εἰς τὸ τεῖχος καταράξαντος*. Noster V. 106. *καὶ ἐσαράξαντές σφεας ἐς τὰς νέας*. Equidem relinquo, quod schedae magno consensu volunt, etsi pro praelii ratione et devictorum lenius. Pausanias de apibus I. 32. *οὐδὲ σφᾶς ἐς σίμβλους κατείρξαντες ἔχουσιν*, *nullis eas alvearibus coërcentes*. WESS. Cf. Nostrum VI. 102. *ἀπεργμένους ἐν τῷ Πελ. τείχεϊ* habes c. 64. SCHW.

6. *Ἀγχιμολίου εἰσὶ ταφαὶ*] Unius Anchimolii *εἰσὶ ταφαὶ* numero plurali? Non opinor; sed illud potius suspicor, Lacedaemoniorum qui ceciderant hic olim etiam factam fuisse mentionem. Fac scribi potuisse: (*τῶν δὲ Λακεδαιμονίων*, vel *τῶν δὲ ἄλλων*) *καὶ Ἀγχιμολίου εἰσὶ ταφαὶ τῆς Ἀττικῆς Ἀλωπεκῆσι, ἀγχοῦ τοῦ Ἡρακληΐου τοῦ ἐν Κυνοσάργεϊ*.
611 De isto Herculis fano Meursius egit in Athen. Att. II. 2. Ex hoc Herodoti loco situs Attici pagi poterit constitui, si conferantur initium Axiochi Aeschinis Socrat. et orator Aeschines contr. Timocr. p. 14, 11. VALCK. *Sepulcrum* Graece proprie *τάφος* est; *ταφὴ*, *sepultura*, ut apud Nostrum I. 24. 112. Videndum igitur, ne eidem Nostro *αἱ ταφαὶ* (plur. num.) idem valeant ac *ὁ τάφος* in singulari. Id si minus placet, nullo certe incommodo *αἱ Ἀγχιμολίου ταφαὶ*, nullo etiam alio verbo adjecto, intelligi posse videntur *Anchimolii et eorum qui cum illo ceciderunt sepulcra*. SCHWEIG.

64 2. *ἡ τῶν Θεσσαλέων ἵππος* etc.] Huc pertinere puto quod, Polyaeno praetermissum, Frontinus narrat Strateg. II. 2, 9.; nam per equitatum, quo praevalebat Hippias, *Thessali* videntur *equites* intelligendi. VALCK.

Ib. *ἰθὺς ἐπὶ Θεσσαλίης*] Praeferrem *ἰθὺ ἐπὶ Θεσσαλίης*, sicuti *ἰθὺ ἐπὶ Λιβύης* Plutarchum apud Nostrum II. 119. invenisse Valckenarius docuit. *Ἰθὺς* tamen *τῆς ἀρχῆς τῆς Τομύριος ἐλᾷς* I. 207., et Poëta Iliad. ν'. 601. *ἰθὺς Μενελάου κυδαλίμοιο Ἤϊε*, tum Callinus, *ἀλλά τις ἰθὺς ἴτω* apud Stob. Serm. XLIX. p. 356. Stragem equitatus Thessalici sociorumque Hippiae explicat in Lysistr. 1154. Comicus. WESS.

65 1. *οὐδέν τι πάντως*] Superius c. 34. *οὐδὲν πάντως προσεδέκοντο ἐπὶ σφέας τὸν στόλον τοῦτον ὁρμήσεσθαι*: et VI. 3. *οὐδέν τι πάντως—βουλευσαμένου*. Ad sequentium *ἡ αὐτὴ αὕτη σύμμαχος* sententiam aliena non sunt ex IV. 129. *τὸ δὲ τοῖσι Πέρσῃσί τε ἦν σύμμαχον, καὶ τοῖσι Σκύθῃσι ἀντίξοον*. Ceterum *τεῖχος Πελασγικὸν*, quo conclusi tenebantur Pisistratidae, malo ipsis omini fuit, quippe jam olim diris devotum apud Thucyd. II. 17., situm ejus prope arcem urbis designantem, Nostro VI. 137. nihil dissentiente. WESS.

2. *ὑπεκτιθέμενοι—ἥλωσαν*] *Capti sunt dum furtim ex Attica emitterentur* alicubi occultandi. More tamen minus usitato ponitur *τὸ ὑπεκτι-*

θέμενοι: nam qui liberos vel uxores, obsidionem toleraturi, alio transferunt, veteribus dicuntur *παῖδας ὑπεκθέσθαι*, Thucyd. I. 89. Lycurg. contr. Leocr. p. 154, 32. *τοὺς υἱοὺς καὶ τὴν γυναῖκα ὑπεκθέσθαι.* Demosth. de Falsa Legat. p. 242., *οἱ συγγενεῖς αὐτοῦ ὑπεξέθεντο τὰς θυγατέρας παιδία οὔσας εἰς Ὄλυνθον.* Ubi jubet Aeneas Poliorcet. cap. 9.
612 *ζεύγη ἢ ἀνδράποδα ὑπεκτίθεσθαι εἰς τοὺς προσοίκους*, morem antiquum et verbum illud declaravit Casaubonus. Quae de Pisistratidis paulo post dicuntur, de patre filiisque intelligenda docuerunt Periz. ad Aeliani Var. Hist. III. 21. et Bouhier *Diss. sur l'Hist. d'Herod.* cap. 14. VALCK.

4. *ἐς Σίγειον* etc.] Vide cap. 94. et Thucydid. VI. 59. Annos Pisistratidarum tyrannidis Aristoteles Polit. V. 12. XXXV. numerat, Noster XXXVI., levi discrepantia, fortasse ex annis inchoatis aut diversa Pisistrati conputatione exiliorum nata. Meursii autem, annos istos Hipparcho et Hippiae, patris ratione non ducta, tribuentis in Pisistr. cap. 5. manifesta aberratio est, reprehensa a Bouherio Diss. Herod. cap. 14. et Corsino Fast. Attic. T. III. p. 96., oblitis tamen calcare se viam, dudum sollertissima H. Valesii cura ad Diodori Excerpta T. II. p. 557. emunitam. WESS.

66 2. *ὅσπερ δὴ λόγον ἔχει*] Potuisset *ὅνπερ δὴ λόγος ἔχει*, quomodo VII. 5. *ἵνα λόγος σε ἔχῃ.* Euripid. Med. 419. *οὐκέτι δυσκέλαδος φάμα γυναῖκας ἕξει.* Verum elegans ea linguae copia et varietas. *ἔχει δέ τινα φάτιν καὶ Διονυσιοφάνης* posuit IX. 83., at *τούτους μὲν τοιαύτη φάτις ἔχει* VII. 3. Plura Abreschius Dilucid. Thucyd. p. 247. WESS.

Ib. *ἀτὰρ τὰ ἀνέκαθεν* etc.] Hic paulo forsan acerbior est jocus, quam decebat historicum; neque injuria hinc saltem *κακοηθείας* exemplum petens Plutarch. II. p. 860. c. *Ὡς εἰώθει*, ait, *παραμιγνὺς πίστεως ἕνεκα τοῖς ψόγοις ἐπαίνους τινάς· Ἰσαγόρας δὲ, φησὶν, ὁ Τισ. οἰκίης μὲν ἦν δοκίμου, θύουσι δὲ οἱ συγγενέες αὐτοῦ Διῒ Καρίῳ. εὔρυθμός τε καὶ πολιτικὸς ὁ μυκτὴρ τοῦ συγγραφέως, εἰς Κᾶρας, ὥσπερ εἰς κόρακας, ἀποδιοπομπουμένου τὸν Ἰσαγόραν.* Cives Attici veluti Deos habebant Penates Apollinem *πατρῷον*, et Jovem *ἑρκεῖον*: Herodotei Isagorae *συγγενέες*, ut originis vilissimae homines, atque e comoedia Cariones, *ἔθυον Διῒ Καρίῳ.* Praeter cetera memorat Strabo XIV. p. 974. A.=659. B. *ἱερὸν τοῦ Καρίου Διὸς, κοινὸν ἁπάντων Καρῶν, οὗ μέτεστι καὶ Λυδοῖς καὶ Μυσοῖς, ὡς ἀδελφοῖς.* Ex his gentibus servi veniebant in Graeciam. Vim dicti intelligunt, quibus notum proverbium, *ἐν Καρὸς αἴσῃ.* Non cepit Flor. Christian. illud in Eurip. Cyclope 650. *ἐν τῷ Καρὶ κινδυνεύσομεν.* Aristides T. III. p. 256., *οὐδ' ἐν Καρῶν σχήματι καὶ μοίρᾳ θρέ-*
613 *ψεσθαι.* Cicero pro Flacco, c. 27. *Si quid cum periculo experiri velis, in Care id potissimum esse faciendum.* Eximia dedit Hemsterh. ad argum. Pluti Aristoph. VALCK. *Jovem Carium* vidimus I. 171. WESS.

4. *τετραφύλους ἐόντας Ἀθηναίους δεκαφύλους ἐποίησε.*] Huc respicit Herodotum citans Pausan. I. 5. Secundum Aristotelem Politic. III. pag. 62, 25. Clisthenes ejectis tyrannis *πολλοὺς ἐφυλέτευσε ξένους καὶ δούλους μετοίκους*: scripsisse potius videtur *δούλους, καὶ ξένους μετοίκους.* Aristoph. Eq. 346. *εἴ που δικίδιον εἶπας εὖ κατὰ ξένου μετοίκου.* Cur tribus quatuor in decem distraxerit, veram rationem pandit idem

Aristot. Politic. VI. 4. conf. Casaubon. in Aeneae Poliorcet. p. 1734. In Aristid. Panathen. T. I. pag. 336. Schol. ineditus: *Τεσσάρων οὐσῶν φυλῶν παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις Καλλισθένης ἢ Ἀλκμαιωνίδης (Κλεισθένης ὁ Ἀλκμ.) δεδιὼς μὴ ἔν τινι καιρῷ μία τῶν Δ'. φυλῶν βουληθεῖσα τυραννῆσαι προσποιήσῃ ἑαυτῇ τὴν ἄλλην (τῶν ἄλλων) μίαν, καὶ ἐκ τούτου κρατήσῃ τῶν ἄλλων δύο φυλῶν, λαβὼν Ρ'. ἡρώων ὀνόματα ἦλθεν εἰς Πυθίαν, μαθεῖν βουλόμενος ἐκ ποίων ὀνομάτων καλέσει τὰς φυλὰς ἃς μέλλει κτίζειν. λαβὼν τὸν χρησμὸν, καὶ ἐλθὼν Ἀθήνησι ἐποίησε δέκα φυλὰς, ἵνα καὶ, ἐὰν βούληται μία τῶν δέκα τυραννῆσαι, μὴ δύνηται πεῖσαι τὰς λοιπάς.* In his heroum numerus centenarius, *Ρ'.* in *Ι'.* mutato, facile posset in denarium converti; sed secundum Schol. Clisthenes Pythiae facit eligendi de multis potestatem. Valck.

Ib. *Γελέοντος*] Stephani Byz. vetera exempla et scripta *Γελέοντες* in *Αἰγικόρεως*. In Plutarchi Solon. p. 91. olim *Γεδέοντες*, quod ob vicinam *Λ.* et *Δ.* idem. Euripidis in extrema Ione verba, et Pollucis VIII. 109., in controversiam venerunt. Guil. Canterus utraque ad Nostri praescriptum conformat, Nov. Lect. V. 19., contra venit prohibetque Casaubonus ad Strab. VIII. p. 538 = 383. *Τελέοντας* defendens, qua quoque sunt opinione docti Pollucis interpretes; neque plausibili instituti ratione deficiuntur illi. Quod si enim quatuor hae populi Attici partes, non ab Ionis filiis, ut Euripides et Herodotus censuerunt, sed a vitae genere, quod unicuique parti fuit assignatum, cognomina inpetrarunt ex Strabonis et Plutarchi doctrina, conmodissime *Τελέοντες* explicabuntur *γεωργοὶ*, *rustici*, ab opere et collationibus in rem
614 publicam. Verum omnes has opinationes Marmor dissipat Cyzicenum, luci ab ill. comite Caylus expositum in *Recueil d'Antiquit.* T. II. p. 207., ubi clarissime iisdem titulis et serie fere eadem *ΓΕΛΕΟΝΤΕΣ*, *ΑΡΓΑΔΕΙΣ*, *ΑΙΓΙΚΟΡΕΙΣ*, *ΟΠΛΗΤΕΣ*, tribus Cyzicenae quatuor; haud dubie ex metropoli Mileto derivatae, atque ad hanc ab Atheniensibus, Milesiae coloniae auctoribus, sicuti praeclare generosus Comes conmonstravit. Est quidem *Τελέων* virile inter Atticos nomen apud Apollon. Rhod. I. 96., quod, ut hîc valeat, necesse non est. *Αἰγίκορις* et *Ἀργάδης* in marium propriis nominibus, quantum recordor, non sunt, neque *Γελέων*. Aptissime, sicuti *Ὅπλητες*, *milites*, vitae studia in *capris* alendis et *agris* colendis illustrant; unde *Γελέοντες*, principe loco Athenis et Cyzici habiti, haud alii ac *εὐπατρίδαι* sive *λαμπροὶ*, *illustres*, *splendidi*que. *Γελεῖν*, teste Hesychio, idem ac *λάμπειν*, *ἀνθεῖν*, aut *αἴθειν*. *Γελᾶν*, cujus in *risu* sedes, olim in *splendendo* ac *renidendo*, uti Eustath. ad Hom. p. 159, 26 = 120, 31. significat, terebatur usu. Hinc *Γέλων*, Syracusanus rex, hinc *Γελέοντες* Attici non absurde propagantur: cujus ego originationis auctorem et suasorem laetus [b] Hemsterhusium produco. De decem *φυλαῖς* earumque titulis et justo ordine docte post Meursium Corsin. Fast. Attic. T. I. p. 119. Wess.

67 1. *Κλεισθένεα τὸν Σικυῶνος τύραννον*] Aequalem hic habuit Solonem, ejus belli dux, quo Amphictyones ulti Cirrhaeos sunt, in Apol-

b Conf. Lennepii, ex Hemsterhusii schola progressi, Etymolog. Ling. Graec. P. I. p. 210. Schweig.

linem Pythium ingratos et contumeliosos apud Pausan. X. 37, et II. 8., ubi pater illius Aristonymus, avus Pyrrho, cuncti fortasse ex Orthagorae familia, quae centum annis Sicyonem tyrannide pressit, Aristotele Polit. V. 12. teste. Wess.

2. *τῶν Ὁμηρείων ἐπέων εἵνεκα*] Significatum voluit, quod scribit Chamaeleon apud Athen. XIV. p. 620., *μελῳδηθῆναι οὐ μόνον τὰ Ὁμήρου, ἀλλὰ καὶ τὰ Ἡσιόδου, καὶ Ἀρχιλόχου*, aliorumque poëmata. Rhapsodos autem Homeristas primus Athenis Demetrius Phalereus ibidem dicitur *εἰς τὰ θέατρα παραγαγεῖν*: ex Athenaeo sua hausit Eustath. in
615 Iliad. *Ω'*. p. 1497. Sed dudum tamen ante rhapsodos istos, odiosum hominum genus, etiam Athenis doctis fuisse molestos aestimari potest ex Ione praesertim Platonis I. p. 530—542. et Socraticis Xenophontis[c] p. 462. et 513. De Homero, Hesiodo, ceterisque poëtis, in Lyceo verba facientes sophistae dicuntur Isocrati Panathen. p. 236., *οὐδὲν μὲν παρ' αὐτῶν λέγοντες, τὰ δ' ἐκείνων ῥαψῳδοῦντες*: idem in antiquitatis studiosos jactant *οἱ εὑρετικοί*. Valck. Conf. Wolfii Proleg. Homer. p. 98. et p. 140., necnon Heinrichii Append. ad lib. de Epimenide, citante Creuzero Comm. Herod. p. 217. qui plura de Adrasto congessit.

Ib. *Ἀργεῖοι*] Ob eamdem, quae hic significatur, caussam divinis honoribus Homerum prosecuti sunt Argivi; quia universam quidem carminibus suis illustravit Graeciam, *ἔξοχα δ' Ἀργείους*, ut est in Epigr. CDXCVII. T. III. Analect. Brunck. p. 256. Schweig.

3. *ἐκεῖνον δὲ λευστῆρα*] Dio Chrys. Pythiae istud responsum alludens Or. III. de Regn. p. 43. B. *πολὺ δὲ μᾶλλον τύραννον καὶ ληστῆρα, ὅν ποτε προσεῖπεν ὁ Ἀπόλλων τὸν Σικυώνιον τύραννον*: unde Casaubon. *ληστῆρα praedonem* hoc reponit loco; quem quidem sequi, etsi cupido adest, haud possum. *Λευστὴρ* Suidae in voce, *ὁ καταλευσθῆναι ἄξιος*, *dignus qui lapidibus obruatur;* qualis profecto Sicyonius iste Clisthenes: paullo diversior, neque alienus tamen, Aeschyli *λευστὴρ μόρος*, VII. c. Theb. 205. At quidni *λευστὴρ*, *tyrannus*, *φονεὺς*, *cives lapidibus quasi coopericns*, uti in Hesychio? Tale certe Aeliani apud Suid. *ἵνα τὸν τῶν κακῶν αἴτιον καὶ λευστῆρα ἀφανίσωσι.* Alibi crudelissimum Apollodorum, *τὸν Κασσανδρέων λευστῆρα* dabit idem Aelian. Hist. An. V. 15. Wess. Et ipsa nominis forma activum postulare significatum videtur. Schw.

Ib. Ne de vocis dubitemus sinceritate, faciunt ista Suidae: *Λευστὴρ, ὁ καταλευσθῆναι ἄξιος, τουτέστι λιθοβοληθῆναι. καὶ Αἰλιανὸς, ἵνα τὸν τῶν κακῶν αἴτιον καὶ λευστῆρα ἀφανίσωσι.* *Digni qui in barathrum conjicerentur*, *βάραθροι* dicti sunt Atticis, vocem inprimis *ὄλεθρος* fre-
616 quentantibus in istius modi sensum, aliasque nonnullas. Rarissima sunt *πέδων*, pro *πεδῶν ἄξιος*, et *τύμβε*, pro *ταφῆναι ἄξιε*, quorum hoc in Aristoph. est Lys. 372., illud habet Eustath. in Iliad. *Θ'*. pag. 725 = 616, 43. qui in Od. *K'*. p. 1654 = 391, 33. Dorienses scribit *τοὺς ἐπονειδίστους* vocasse *φόνους*, quasi dicerent *ἄξια φόνου δεδρακότας*. Tandem *λευστὴρ* proprie idem est ac *λιθοβόλος*: atqui hoc ipsum, sive *λαβόλος*, in eumdem alicubi sensum fuit a grammaticis inventum; nam

c Vide Memorab. IV. 2, 10. ibique Ernest. et Zeun. Schweig.

ista prostant apud Hesych. *Ἀμβόλε, λιθοβόλε, ἄξιε λιθασθῆναι.* Haec, ni fallor, etiam adversus Casaubonum tueri poterunt vulgatam in Herodoto lectionem; quam solus forsan interpretum Anglus, plerumque tamen Latina Vallae sequutus, optime hic expressit, minus recte notatus auctori *des Essais de Critique* p. 165. Valck.

4. *Μελάνιππον τὸν Ἀστακοῦ*] Quid moverit amanuenses ad *τὸν Ὀστακοῦ* pingendum, non reminiscor, neque exputo: aliis omnibus Melanippi pater *Astacus*. *Astacides Menalippus*, sive, ex legitima Barthii conjectura, *Melanippus*, apud Statium Theb. VIII. 718. et Ovid. in Ibi 517., ubi Salvagn. et Burmannus; adde Valckenar. ad Tragici Phoeniss. p. 784. seq. Wess. In adpellativo nomine, pro *ἀστακὸς*, quod cancri quoddam genus est, vulgo Atticos vocali *α* cum *ο* permutata *ὀστακὸς* dixisse docet Athenaeus III. 105. b. Idem in proprio nomine fecit is qui primus *Ὀστακοῦ* h. l. pro *Ἀστακοῦ* scripsit. Schweig.

6. *Μηκιστέα — Τυδέα*] Herodotum more suo sequitur Pausan. IX. p. 745. *Mecistem* qui scripserunt, nihil erat adeo cur viro docto notarentur; non certe reprehenderet *Ἀχιλλέα, Ὀδυσσέα, Περσέα*, Latine scribentes *Achillem*, *Ulyssem*, *Persen*. Forma nominum fuit Aeolica, *Πέρσης, Ὀδύσσης, Ἀχίλλης*: observante Jos. Scaligero ad Propert. p. 289. Duplici forma dicebatur *Μενέσθης* et *Μενεσθεύς· Ἀντιφάτης* et *Ἀντιφατεύς*. Valck.

9. *τραγικοῖσι χοροῖσι*] Vero bene si concinat, Sicyonios *tragoediam invenisse* primos, Athenienses *consummasse:* (Themistius Or. XXVII. p. 337. b. *Τραγῳδίας εὑρεταὶ μὲν Σικυώνιοι, τελεσιουργοὶ δὲ Ἀττικοὶ ποιηταί*:) certa, inquam, ea si sint, *choris tragicis* ante Thespim Adrastus Sicyone honorari potuit. Ceteroqui Thespis, tragoediam Athe-
617 nis docens Olymp. LXI. una generatione Clisthene tyranno junior est. Dici posset, ante eam Olympiadem, qua Alcestin fabulam produxit, alias recitasse, ex Plutarcho et Diogene Laertio: difficile tamen ad credendum, *tragicos choros*, quorum in Adrasti cultu vetus ante tyrannum usus, ex juvenis poëtae rudi invento Sicyonem migrasse tam cito. Immo vero, si fallit Themistii fides, citra prolepsin quandam salvi non manebunt hi chori: quorsum inclinat Bentleii in Dissert. Phalar. Ep. p. 293. erudite explicatio. Wess. v. Creuzeri Comm. Herod. p. 221.

68 2. *αὐτὰ τὰ τελευταῖα*] Quod *αὐτὰ τὰ τελευταῖα* intelligere se negat Reisk. atque idcirco miris modis sollicitat, retractatum intellexisset, *ipsam* nominum *terminationem* significari in *-άται*: ex vocibus enim *ὑός τε καὶ ὄνου* (*καὶ χοίρου*) prodierunt *Ὑάται, Ὀνεάται* et *Χοιρεάται*. Valck. Sincera est et durabit oratio, modo *αὐτὰ*, i. e. *μόνα, τὰ τελευταῖα ἐπέθηκε*, *solas* et non nisi *terminationes addidit*, explanetur, ut fine vocabulorum, ne audirent *ὕες, ονοι, χοῖροι*, differrent. Sic mecum sentiens Abreschius. Wess.

4. *ἐς τοὺς Ὑλλέας καὶ Παμφ.* etc.] Nomina Sicyonii, quibus innotuerant ante Clisthenem, vetera revocarunt, Doriensium tribubus imposita. Apud Steph. Byz. voc. *Δυμᾶν* memorantur *Ὑλλεῖς καὶ Πάμφυλοι καὶ Δυμᾶνες*: de quibus egerunt Hemsterh. ad Schol. in Arist. Plut. p. 114. et Vales. Emend. I. 32. Ad ista tria quartum nomen adjece-

runt secundum Herodotum, ab Adrasti filio ductum *Αἰγιαλέας*. Sed ipsam Sicyona dictam olim *Αἰγιαλὸν* vel *Αἰγιαλοὺς* testis est Strabo VIII. p. 587. A=382. D. et Pausanias II. 6. *Ἀπὸ τούτου — ἡ γῆ Σικυωνία, καὶ Σικυὼν ἀντὶ Αἰγιάλης ἡ πόλις ὠνομάσθη.* Altera pars Peloponnesi maritima, *ὅσα πρὸς θαλάσσῃ τῆς Ἀργείας*, Pausan. II. p. 145., *Ἀκτὴ* dicebatur: vid. Wess. ad Diodori t. I. p. 507. t. II. p. 226.; incolae, *οἱ τὴν Ἀργολίδα ἀκτὴν οἰκοῦντες.* In parte septemtrionali ad maris litus (*αἰγιαλὸν*) habitantes Achaei praesertim, ut erant, dicebantur *Αἰγιαλέες*, sive *Αἰγιαλῆες*. Nonnulla dedit Spanh. ad Callim. hymn. in Del. 73. Accommodum heroico versui nomen apud poëtas latius patuit: Theocrit. Eid. XXV. 174. *Ἔλπομαι οὐχ ἕτερον τόδε τλή-*
618 *μεναι Αἰγιαλήων.* Ista prostant in Etymolog. M. p. 189, 5. *Βασιλεύτωρ· — Ἀντίμαχος ἐν πρώτῳ Θηβαΐδος· — οἳ οἱ ἔσαν βασιλεύτορες αἰπαλήων*: postremum nomen, omissum in cod. Leid. msto, frustra tentabat Sylburgius. Corrigi debet *Αἰγιαλήων*. VALCK.

69 2. *δέκα δὲ καὶ τοὺς δήμους*] *δέκα decem* non sibi *τοὺς δήμους populos*, sed *φυλὰς* nectit. Clisthenes Athenienses *δεκαφύλους* fecit, et in *decem has tribus* omnes Atticos *populos* divisit. Vidit loci hanc sententiam Corsinus, Fastor. Att. t. III. p. 128. WESS. Nempe naturalis verborum ordo talis concipiendus: *καὶ κατένεμε τοὺς δήμους ἐς τὰς δέκα φυλάς.* Studiosum Herodoti lectorem talia non admodum debent morari: quo magis miratus sum, etiam Valckenarium in his haesisse; cujus vide Adnotationem proxime sequentem. SCHWEIG.

3. *ἦν τε, τὸν δῆμον προσθέμενος*] Quae Galeo sincera videbatur, non absurda certe lectio codicis S. *ἦν τε, τῷ δήμῳ προσθέμενος, πολλῷ κατύπερθε τῶν ἀντιστασιωτέων*, converti poterat: *eratque, cum populi se partibus adjunxisset, multo superior contrariae factionis fautoribus.* Hoc sensu frequentatur *προσθέσθαι τινί*: ego tamen et hic vulgatam praefero. Dum favebat optimatibus inprimis Isagoras, adversarius in administranda republica Clisthenes restituit plebis auctoritatem; quam, in imperio populari constitutam a Solone, Pisistratus filiique labefactaverant. Supra c. 66. Clisthenes *τὸν δῆμον προσεταιρίζεται*: in eamdem sententiam scribi potuit *τὸν δῆμον προστίθεται*, vel *προσάγεται*, vel *προσποιεῖται*: atque adeo hoc loco dici, *τὸν δῆμον προσθέμενος*, *cum plebem suam fecisset*, adversariis multo fuisse superior. Hoc idcirco genuinum judico quia Herodoteum est; *προσθέσθαι* autem *τινὶ* apud Nostrum tantum dicuntur, qui alterius adstipulantur sententiae. *Amicos sibi conciliare* vel *adjungere φίλους προστίθεσθαι* dicitur I. 53. idem est cap. 56. *προσκτήσασθαι φίλους*: ista duo permutantur etiam III. 74. In Thucyd. VI. 18. *προσεθέμεθα αὐτοὺς* recte Schol. explicat. In iis, quae proxima praecedunt, insunt non sane pervulgata, quale hoc videtur: *δέκα δὲ καὶ τοὺς δήμους κατένεμε ἐς τὰς φυλάς*: an in singulas tribus decem demos contribuit? sed, qui ex decem hujus temporis tribubus esse censerentur, demi nostris in libris memorantur
619 circiter CXX. Conferenda certe sunt quae ex Aristotelis Repub. Athen. de Clisthene tradit Schol. in Aristoph. Nub. 37. VALCK.

70 1. *ἐπικαλέεται Κλεομένεα*] Pausaniae III. 4. Cleomenes *στρατεύσας ἐπ᾽ Ἀθήνας* prima quidem expeditione, Herodoto supra narrata, lau-

dem sibi dicitur civibusque suis peperisse; ὕστερον δὲ Ἀθηναῖοι χάριτι ἀνδρὸς Ἰσαγόρου, τυραννίδα οἱ συγκατεργασάμενος Ἀθηνῶν: ubi praestiterit συγκατεργασόμενος. Haec vero *tertia*, secundum Herodotum, Cleomenis fuit expeditio, quem εἶχε αἰτίη φοιτᾶν παρὰ τοῦ Ἰσαγόρεω τὴν γυναῖκα: hoc Plutarchus intactum non dimisit tom. II. pag. 860. D. Quod primum fecisse dicitur misso nuncio Cleomenes, ἐξέβαλε Κλεισθένεα, καὶ μετ᾽ αὐτοῦ ἄλλους πολλοὺς Ἀθηναίων, respicit Thucyd. I. 126. hinc explicandus. VALCK. — Quam *tertiam Cleomenis expeditionem* adversus Athenas susceptam Valckenarius dicit, eam Herodotus cap. 74. et seq. exponit: sed, ut tertia illa, sic jam et secunda, de qua cap. 72. agitur, in Aristagorae gratiam suscepta est. SCHWEIG.

2. ἐξέβαλε] *Expellendi conatum* et voluntatem indicat, ut saepe numero. Vide I. 68. III. 53. Τοὺς ἐναγέας et Κυλώνειον ἄγος, cujus Alcmaeonidae accusabantur, post Herodotum explicuit Thucydides I. 126. accuratissime, ibique Dukerus. WESS.

71 1. ἦν Κύλων etc.] Quae huc spectant aliunde pleraque sunt notissima. Perpaucis Herodoto narrata Thucydides explicatius exsequitur, eleganter etiam et perspicue; sic ut hac in parte historici principes a suo quisque more secessisse videantur: est enim passim noster ille *dulcis et fusus, densus et brevis Thucydides;* illius σύνθεσις ἡδεῖα καὶ καλὴ, hujus αὐστηρά. Thucydides, judice Hermogene p. 511. εἴπου καὶ γλυκύτητα ἔχει, μάλιστα μὲν ὥσπερ ἀλλότριόν τι τῆς ἰδέας αὐτοῦ ἐκφαίνεται τὸ μέρος ἐκεῖνο. Sophista Theon in Progymn. p. 22. τὸ Κυλώνειον, inquit, ἄγος μᾶλλον τοῦ Ἡροδότου (καὶ Εὐφρονος) ἐξείργασται Θουκυδίδῃ. Si vulgaretur κατ᾽ Εὐφρόνιον, ignotus nos non cruciaret historicus, cujus nomini substituendum adverbium suspicor, quod sensui conveniat. Sed hoc certe non dubitanter statuo, errasse Dukerum, dum ipsi Leo
620 in Scholiis ad Thucyd. esse videbatur *Leo Alabandensis vel alius.* Ad Thucydideam nempe de Cylone narrationem I. 126. tres diversorum adnotatiunculas Scholia praebent in vs. 56. quarum postrema nugatoris est Graeculi, minime digna quae viros exerceret eruditissimos; secunda, ut est captus grammaticorum, ista non inelegans: Ὅτι τοῦ διηγήματος τοῦ κατὰ τὸν Κύλωνα τὴν σαφήνειαν τινὲς θαυμάσαντες εἶπον, ὅτι Λέων ἐγέλασεν ἐνθαῦτα, λέγοντες περὶ Θουκυδίδου. Postrema virum clar. in his minus attentum revocasse debuerant ab errore: horridus Thucydides ob torvam veluti structurae faciem magistris istis Leo dicebatur, qui, dum in his facilis videretur et jucundus ὁ λέων, aiebant, ἐγέλασεν ἐνθαῦτα. Judex idoneus Dionysius Halic. in Epist. ad Pomp. p. 210, 3. Καλαὶ μὲν αἱ ποιήσεις ἀμφότεραι· — διαφέρουσι δὲ κατὰ τοῦτο μάλιστα ἀλλήλων, ὅτι τὸ μὲν Ἡροδότου κάλλος ἱλαρόν ἐστι, φοβερὸν δὲ τὸ Θουκυδίδου. VALCK.

3. οἱ πρυτάνις τῶν Ναυκράρων] Ut *Magistratus* antiquitus Ναυκράρους dictos doceat, citat hunc locum Harpocration. Apud Thucyd. I. 126. dicuntur Cylonem et sodales ἀναστῆσαι οἱ τῶν Ἀθηναίων ἐπιτετραμμένοι τὴν φυλακήν: custodiendos autem commiserant τοῖς ἐννέα Ἄρχουσι· τότε δὲ, addit, τὰ πολλὰ τῶν πολιτικῶν οἱ ἐννέα Ἄρχοντες ἔπρασσον. Haec non satis perspicio quo modo cum grammaticorum possint observatis conciliari περὶ Ναυκράρων, quae prae ceteris diligenter collegit

Leopard. Em. VII. 19. nisi statuatur, in his etiam ab Herodoto diversum auctorem sequutum Thucydidem. Pausaniae VII. 25. *οἱ ἔχοντες τὰς ἀρχὰς διέφθειραν τῆς Ἀθηνᾶς ἱκέτας τῶν Κύλωνι ὁμοῦ τὴν ἀκρόπολιν κατειληφότων.* Valck. De *ναυκλήροις* sive *ναυκράροις* vide Polluc. VIII. 108. ibique notata.

Ib. *ὑπεγγύους πλὴν θανάτου*] Cylonei dira fame pressi ex arce accepta fide incolumitatis descenderunt, ita tamen ut judicio se sisterent, sive *ἐπὶ δίκῃ*, quemadmodum Plutarchus in Solone. Pactum illud de incolumitate, *πίστιν τῆς σωτηρίας ἐχέγγυον* alia in re Dio Cassius, memorat clarissime Thucydides I. 126. *ἀναστήσαντες δὲ αὐτοὺς — ἐφ' ᾧ μηδὲν κακὸν ποιήσουσι: quum induxissent eos, ut descenderent, hac conditione, nullo se eos malo adfecturos:* atque haec supplicum privile-
621 gia olim. *Ἀλλ' ὥσπερ ἔλαβες τὸν ἱκέτην ἐχέγγυον Ῥύου με κἀκφύλασσε*, propterea Oedipus Colon. in Sophoclis fabula 275. Verum hac uberius, Herodoti mentem optime assecutus, Dukerus ad Thucyd. dictum locum. Wess.

72 5. *πρὶν ἢ τὰς θύρας αὐτὸν ἀμεῖψαι*] *Priusquam intraret*[d]. Aeschylus Choëph. 569. *Εἰ δ' οὖν ἀμείψω βηλὸν ἑρκείου [ἕρκειον] πυλῶν: Si limen transiero.* Cultum et Theophylacti Epist. VII. *τὸν ἀδελφιδοῦν ὑπερορᾷς θύραν ἐκ θύρας ἀμείβοντα.* Haec tamen convertentur, ubi in aedibus agens facessere et exire jubetur. Sophocl. Philoct. 1256. *Ἐξελθ' ἀμείψας τάσδε πετρήρεις στέγας.* Euripides Elect. 750. *ἄμειψον δώματα, exi.* Ceterum quae superius *φήμη*, ea mox *κλεηδὼν*, sive, ut IX. 9. *κληδών*: differunt enim nihil, itaque de *admonitu* non bene Valla. Vid. Odyss. *υ'*. 100. Wess.

7. *ἐξέπιπτε μετὰ τῶν Λακεδ.*] Huc spectat Aristophan. Lysistr. 273. *οὐδὲ Κλεομένης, ὃς αὐτὴν (τὴν ἀκρόπολιν) κατέσχε πρῶτος, Ἀπῆλθεν ἀψάλακτος· ἀλλ', ὅμως Λακωνικὸν πνέων, Ὤιχετ' ὅπλα παραδοὺς ἐμοί.* Valck.

73 3. *ἀπεκορύφου*] Suidas *προφανῶς ἔλεγεν* explicat Hesychius *εἰς κορυφὴν (τὸ τέλος) ἦγεν*: ubi Kusterus et Alberti. Verius erit, *summatim dixit. Κορυφούμενος εἰς ἓν ἀριθμὸς*, unam qui in summam cogitur, in Epigr. Alcaei, Anthol. III. p. 331. *συγκορυφῶσαι τὴν διήγησιν*, *summatim absolvere*, Dionys. Halicarn. t. II. p. 140. At in Polybio notione diversa de Arare et Rhodano, insulam suo concursu fastigantibus, *ἀποκορυφοῦσι αὐτῆς τὸ σχῆμα κατὰ τὴν πρὸς ἀλλήλους σύμπτωσιν*, III. 49. Habet nonnulla ad Theophrasti Charact. c. 2. Duportus, non mala, sed ex Aem. Porti Lexico. Wess. Commode Portus contulit illud Hesiodi, *Ἐργ.* vs. 106. *ἕτερον τοι ἐγὼ λόγον ἐκκορυφώσω.* Schweigh.

74 2. *ἐσέβαλε ἐς τὴν Ἐλευσῖνα*] Hoc fecisse secundum alios credebatur Cleomenes, dum ex Athenarum arce, quam ceperat, ejectus, et dimissus *ὑπόσπονδος*, in Peloponnesum rediret: vid. Pausan. III. p. 212. In Scholio veteri in Aristoph. Lys. 273. qui *τὴν ἀκρόπολιν κατέσχε*, Cleomenes, *πολιορκηθεὶς ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων, καὶ ἀφεθεὶς ὑπόσπονδος, ἀπιὼν οἴκαδε πάλιν Ἐλευσῖνα κατέσχε*: tum facinoris istius cum Cleomene socii cives Attici dicuntur a libertatis statoribus poenis subjecti, qui-
622 bus patriae solebant affici proditores; aeneam columnam cui illorum

d Potius, *priusquam intraret.* Schweig.

inessent nomina, ἔστησαν ἐν πόλει παρὰ τὸν ἀρχαῖον νεών: ubi per πόλιν *arx* est intelligenda: sic Thucydidi VI. 55. memoratur ἡ στήλη περὶ τῆς τῶν τυράννων ἀδικίας ἡ ἐν τῇ Ἀθηναίων ἀκροπόλει σταθεῖσα: alibi apud eumdem legitur στήλας στῆσαι — ἐν πόλει παρ' Ἀθηνᾷ. vid. Hemsterh. in Aristoph. Plut. p. 261. Valck. Nullam equidem alios inter auctores et Herodotum ea in re, de qua hic agitur, video dissensionem. Superiorem Cleomenis adversus Athenas expeditionem, qua mox arce occupata ejectus domum rediit, l. c. prorsus silentio praeteriit Pausanias. (conf. ad c. 70. et ad 76. notata:) Scholiastes vero Thucydidis, non (ut Valck. ait) *dum — in Peloponnesum rediret*; sed, *postquam in Peloponnesum rediisset Cleomenes*, denuo Atticam invasisse eum tradit, cum Herodoto planissime consentiens. Schweig.

Ib. Ὑσιὰς] Harpocrationi, Steph. Byz., Suidae Ὑσίαι πόλις Βοιωτίας: a quibus non abit Pausanias, Ὑσιῶν καὶ Ἐλευθερῶν, urbium olim Boeotorum, ἐρείπια ad Cithaeronem describens IX. 2. Qui quidem quin has Hysias in animo habuerit, dubium nullum: nam Herodoti Hysiae non longe ab Eleutheris juxta Cithaeronem VI. 108. et IX. 15. et 25. etiam in Plutarchi Aristide, ut alias ostendetur. An Hysiae, Boeotorum finibus proximae, conditionem mutarunt, et lapsu temporis Atticae esse desierunt? Ita videtur: Herodoti aetate in Atticis populis censebantur. Vide quoque Wasseum ad Thucydid. III. 24. Wess.

Ib. Οἰνόην αἱρέουσι καὶ Ὑσιὰς]. Ὑσιὰς qui demum dixerit Attices, neminem habuit Meursius praeter Herodotum: ego ne Herodotum quidem dixisse suspicor. Oenoë pagus Attices, qui hic venit in censum, Eleutheris erat adeoque Boeotiae conterminus, δῆμος ἔσχατος τῆς Ἀττικῆς. Hujus pagi situm definiverunt Hemst. ad Lucian. p. 433. et Wess. ad Diodor. I. p. 305. Inter Oenoën et Hysias, praeter Eleutheras, mons Cithaeron interjacebat. Plataeis Thebas abeuntibus ad dextram erant Hysiae et Erythrae, quas omnes Boeotiae contribuunt, etiam aetate Herodoto proximi: ipse quin etiam Herod. VI. 108. et IX. 15., ubi Mardonius παρῆκε τὸ στρατόπεδον, ἀρξάμενον ἀπὸ Ἐρυθρέων,
623 (non Ἐρυθραίων, *Erythraeis*; sed *Erythris*;) κατέτεινε δὲ ἐς τὴν Πλαταιίδα γῆν: et cap. 25. ἤϊσαν διὰ τῆς ὑπωρείης τοῦ Κιθαιρῶνος περὶ Ὑσιὰς ἐς τὴν Πλαταιΐδα γῆν. Apud Thucyd. III. 24., Plataeenses primum viam ingressi, quae recta Thebas ducebat, illinc deinde, divertentes ad dextram, iter Cithaeronem versus flectebant ἐς Ἐρυθρὰς καὶ Ὑσιὰς, tandem monte superato venerunt in Atticam. Ferri nequit quod legitur in eadem historia apud Polyaen. VI. 19, 3. οἱ Πλαταιεῖς, ἐκ τῆς Θηβαϊκῆς ἐκκλίναντες, ἐπανῆλθον ἐς τὰς Θήβας κἀκεῖθεν Ἀθήναζε διεσώθησαν: corrigendum puto ἐπανῆλθον ἐς Ὑσιάς. Ad Thucyd. plura dedit de Hysiis Wasseus, alterum etiam Herodoti locum; omisit, quem minus forsan emendate scriptum legerat, Eurip. in Bacch. 750. ad Asopum collocantis Ὑσιάς τ' Ἐρυθράς θ', αἳ Κιθαιρῶνος λέπας Νέρθεν κατῳκήκασιν. Ex Harpocr. constat Boeotiae Ὑσιῶν Euripidem etiam mentionem fecisse in Antiope, quae geminos, ut notum, in monte Cithaerone pepererat. Haec si benigno vultu fuerit ab hominibus eruditis excepta dubitatio, conjecturam periclitabor super Attices pago, qui hic commemorari potuerit. Valck. Suam super eo pago

conjecturam, quam hic silentio pressit vir doctus, an alibi aperuerit, compertum non habeo. Larcherus in Adnot. ad h. l. *Φυλὴν* se pro *Ῥοιὰς* maluisse professus est: at ea quidem nimis violenta novatio foret. SCHWEIG.

75 1. *Κορίνθιοι μὲν πρῶτοι — μετεβάλλοντο*] Ob unius ego codicis dissensum non sollicitassem olim vulgatum *μετέβαλλόν τε καὶ ἀπαλλάσσαντο*: id est *μεταβαλόντες* (vel *μεταβουλευσάμενοι*) *ἀπηλλάσσοντο*: praesertim cum veteribus et Herodoto *μεταβάλλειν*, ut Latinis *mutare*, pro *mutari* et *μεταβάλλεσθαι*, frequenter adhibeatur: vid. Gataker. in M. Antonini V. 13. Hic Herodoto tradita multis enarrans Schol. mstus in Aristid. *οἱ Κορίνθιοι*, inquit, *ἅτε δὴ εὐσεβεῖς ἤρξαντο ἀναβαλέσθαι τὴν συμμαχίαν, φάσκοντες μηδὲν ἠδικῆσθαι ὑπ᾽ Ἀθηναίων.* Lector Herodoti diligens de Corinthiis scribit Dio Chrys. in Corinthiaca p. 459. A. quod Casaub. veretur *ne sit ἀνιστόρητον, et e librarii menda, non auctoris mente:* mihi facile nominis Isagorae transpositione cum historia Dion in concordiam videtur posse redigi, si dicantur Corinthii *τὰς Ἀθήνας ἀπὸ τῶν τυράννων ἐλευθερώσαντες, πρότερον μὲν ἀπὸ Ἱππίου, ὕστερον δὲ*
624 *ἀπὸ Κλεομένους καὶ Ἰσαγόρου· καὶ μετὰ ταῦτα, ὡς αὐτοὶ πρᾶγμα ποιεῖν ἐπεχείρουν Ἱππίου* [*Λακεδαιμόνιοι·* hic nomen *Ἱππίου* idem valet ac *τυράννου·*] *καὶ τυραννίδα τῆς Ἑλλάδος καθίστασθαι, πρῶτοι μὲν αἰσθόμενοι, μάλιστα δὲ ἀλγήσαντες, ἡγεμόνες τοῖς ἄλλοις τῆς ἐλευθερίας καταστάντες.* Ex his tribus postremum spectat non sane tempora recentiora, quibus a Lysandro captas Athenas cum Thebanis Corinthii delendas esse censebant; sed Herodoto narrata c. 91. et 93. Secundum ad hanc pertinet expeditionem. Primum non commemorat Herod. c. 64. in Corinthios interdum magis, quam decebat historicum, injurius: Cleomenis tamen in exigendo Hippia Corinthios etiam adjutores fuisse verisimillimum faciunt in sequentibus narrata. VALCK.

2. *Τυνδαριδέων τὸν ἕτερον*] *Tyndaridae* semper Castores sunt, lib. IX. 73. quos Spartani auxilium flagitantibus non nunquam, ut suppétias ferrent, dederunt. Locri certe Epizephyrii, cum bellum Crotoniatarum horrerent, *ἔπεμψαν*, verba sunt Zenobii Cent. II. 17., *εἰς Λακεδαίμονα συμμαχίας δεόμενοι.* Responsum legatis fuit, non se copias daturos, *τοὺς δὲ Διοσκούρους* sive Castores missuros: quibus consona Eustath. in Hom. p. 278, 6 = 210, 30. Spartae itaque Castor et Pollux rei militari auspicia dabant. Jam duo cum essent, sicuti totidem reges civitatis, aequum videbatur, ut regum altero domi manente, alter dumtaxat Tyndaridarum in expeditionem assumeretur: accedebat fortasse forma et habitus signi, quo indigetabantur apud Plutarch. *περὶ Φιλαδελ.* pr. *Τὰ παλαιὰ τῶν Διοσκούρων ἀφιδρύματα οἱ Σπαρτιᾶται ΔΟΚΑΝΑ καλοῦσι:* additur, fuisse *δύο ξύλα παράλληλα δυσὶ πλαγίοις ἐπεζευγμένα*, *duo ligna aequaliter distantia, duobusque transversis juncta.* Quae quidem in castra si fuerint portata, uno Tyndaridarum cum rege in bellum pergente, disjungi necesse fuit. Atque haec, ubi probabuntur, obscura dispellent. WESS.

Ib. *τῶν Τυνδαριδέων τὸν ἕτερον*] Palmerium miror, *ignorare se prorsus*, fatentem, *qui fuerint isti Tyndarei:* Castores enim Palmerius, sive Therapnaeos Tyndaridas, si quis alius, habebat certe notissimos.

Fratres isti, eximia Spartae religione culti, in sermone quoque quo-
625 tidiano dicti τὼ Σιώ, quia concordes regnaverant, a regibus ad bellum simul exeuntibus, ut arbitror, boni ominis gratia, et *velut auxiliatores* solenniter *evocati*, binos imperatores comitari credebantur: Σωτῆρες (ὄντες,) κἀγαθοὶ παραστάται, a nescio quo Tragico dicti apud Aelian. Var. Hist. I. 30. Πρότοῦ γὰρ δὴ, inquit Herodotus, καὶ οὗτοι ἀμφότεροι ἐπίκλητοί σφι ἐόντες εἵποντο. Regum imperatorum concordia Demarati secessione violata, hanc tulerunt legem Spartiatae, *ut in posterum alter tantum regum educeret exercitum; alteri* autem *regi*, *qui domi maneret*, *Tyndaridarum etiam alter veluti custos relinqueretur et tutelaris.* Alteram legis partem Cragius hinc attigit de Rep. Lac. IV. 4. Tyndaridas Cragius et Meursius suo loco reliquerunt. Ut alibi, sic Spartanis etiam Castores dimicantibus adfuisse credebantur salutares: *adfuturos proeliantibus persuasit* Archidamus, Frontin. I. xi. 9. Polyaen. I. 41, 1. ὡς οἱ Διόσκουροι συμμαχήσοντες ἥκοιεν. Apud eumdem II. 31, 4. Lacedaemonii sibi persuadent, Διοσκούρων ἐπιφάνειαν γεγονέναι: vicina corrigit Hemsterh. in illa luculenta de Castoribus adnotatione ad Lucian. Deor. Dial. XXVI. 1. Apud Herod. V. 80. auxiliares petentibus Thebanis suos heroas Aeginetae ἐπικουρίην τοὺς Αἰακίδας συμπέμπειν ἔφασαν, quorum auxilium imbecillum experti Thebani τοὺς μὲν Αἰακίδας σφι ἀπεδίδοσαν, τῶν δὲ ἀνδρῶν ἐδέοντο: ad istum locum, Justini quaedam excitat Gronov. ex XXII. 2. quae huc vel in primis pertinent. VALCK.

76 1. Τέταρτον δὴ τοῦτο etc.] Poterat πέμπτον dici: nam, singula si reputes, *quinta* haec fuit expeditio. De *prima*, quae Codro regnante accidit, quam uno solum verbo tangit scriptor noster, videndus praeter alios Pausanias I. 39. *Secundam*, duce Anchimolio parum felici successu susceptam, exposuit Noster cap. 63. *Tertiam*, quae prima fuit Cleomenis in Atticam expeditio, qua ex Attica profugere coacti sunt Pisistratidae, exposuit idem cap. 64. et seq. Jam *quarta* numerari expeditio poterat ea, quae secunda Cleomenis fuit; qua arcem Athenarum Cleomenes occupavit: (cap. 72.) sed quoniam exiguam admodum manum (c. 72.) tunc secum Cleomenes habuit, et paucos post dies excedere Attica coactus est; illius nunc expeditionis Herodotus
626 (quemadmodum etiam Pausanias, loco in Adnot. ad c. 70. citato) rationem non habet: et *quartam Doriensium expeditionem in Atticam susceptam*, illam numerat quae c. 74. et 75. exposita est. SCHWEIG.

77 2. Atticas has contra Boeotos et Chalcidenses expeditiones ad Herodoti exemplum floride ornavit Himerius Eclog. p. 44. ed. Steph. WESS.

3. ἐπὶ τῶν ἱπποβοτέων τῇ χώρῃ] Optime Plutarch. in Camillo p. 164. F. Χαλκιδέων δὲ τοὺς ἱπποβότας λεγομένους, πλούτῳ καὶ δόξῃ διαφέροντας, ἐξέβαλεν Pericles; cui cum congruat Strabo X. p. 685. c=447. B. et Aelian. Var. VI. 1. laudo instauratum eorum ex msstis titulum. Fuerunt iidem haud dubie et ἱπποβάται, sed plus priore indicatur. Scholiast. ad Eurip. Orest. 1001. Ἀτρέως ἱπποβότα, ἵππους τρέφοντος, καὶ ἵππους ἐπιβαίνοντος: qui mihi tali glossa significat, in aliis Tragici exemplis Ἀτρέως ἱπποβάτα fuisse, sicuti Sophocl. Ajac. 620. οἰοβότας, et Philoct. 217. ἀγροβότας variabatur olim. Dices, disputatis haud

parum nocere *ἱπποβητέων* Chalcidensium commemorationem VI. 100. sed aliter habet res, ex codicibus promulganda: neque ergo male Abr. Gronov. ad Aelianum. Restat *τῶν κληρούχων* numerus, longe in Aeliano minor. *Δισχιλίους* ex scriptis Perizonius et Jac. Gronovius Praef. ad t. IV. Thes. Ant. Graec. expulso vetere *τεσσαράκοντα*, probant et urgent, opinati insuper satis eum amplum videri, Herodotique *τετρακισχιλίους* (sic Gronovius) partim in Hippobotarum agros, partim aliorsum commigrasse: quam recte, non indico. Aeliani, sedulo ut dicam, *τεσσαράκοντα*, ubi nota numerali pingantur, ex *quatuor* Nostri *millibus* progigni facili potuerunt partu. Wess.

Ib. *οἱ δ' ἱπποβόται ἐκαλέοντο οἱ παχέες*] Equidem non opinor sic ab Herodoto potuisse scribi; sed, articulo omisso, *ἱπποβόται δὲ ἐκαλέοντο οἱ παχέες τῶν Χαλκιδέων*: quod supra jam indicavi in lib. I. c. 180. *Quorum* autem *census equis alendis sufficeret*, atque adeo *opulenti*, vocabantur apud Chalcidenses *ἱπποβόται*. Comparari quodammodo pos-
627 sunt *οἰκίαι τεθριπποτρόφοι*[e]: Rarius illud Antigoni Carystii de patre Polemonis apud Diogen. Laërt. IV. 17. illum *τῶν πρώτων τε εἶναι πολιτῶν καὶ ἁρματοτροφῆσαι*: nam sic ista scribenda sunt. Qui Athenis olim opibus eminebant *γεωμόροι*, qui Syracusis et alibi, *γαμόροι* dicebantur: non sane *rusticos* ista vox notat aut *aratores*, sed *agrorum possessores*; quales hodiedum in Frisia nostra rempublicam gerunt. In Thessalia T. Quintius Flamininus *potentiorem eam partem civitatum fecit, cui salva tranquillaque omnia magis esse expediebat:* haec ubi scribit non protrita Livius XXXIV. 51. tacent commentatores. Valck.

4. *ἐς πέδας δήσαντες*] Herodoteum *ἐμπεδήσαντες* monstrat non esse deterius *ἐν πέδαις δήσαντες*, quod hic habet S. Istas *πέδας* in arce dedicatas memorat hinc Schol. mstus in Aristid. Panathen.; historiam ex Herod. lib. 5., quem citat, enarrans. Athenienses ibi Boeotos vicisse dicuntur *καὶ Χαλκιδέας τῆς αὐτῆς ἡμέρας· ἀνέθεσάν τε τοὺς παῖδας* (*τὰς πέδας* leg.) *ἐν ἀκροπόλει, αἷς τοὺς αἰχμαλώτους ἔδησαν, καὶ χαλκεῖς τεθρίππου* (leg. *χαλκοῦν τέθριππον*) *ἀπότισιν τῶν λύτρων*. Istae *πέδαι ἔτι καὶ ἐς ἐμὲ*, inquit Herod. *ἔσαν περιεοῦσαι, κρεμάμεναι ἐκ τειχέων περιπεφλευσμένων*. Multa notat ad postremum illud Portus: sincera scriptio videtur *περιπεφλοισμένων πυρὶ*, a *περιφλοίζειν*: *περιπεφλογισμένων* forte legit Valla. In ista forma loquendi alibi habet *σῶον*: *ἔτι καὶ ἐς ἐμὲ ἦν σῶον*, II. 181. IV. 124. VIII. 39. Ut hic I. c. 66. *αἱ πέδαι, ἐν τῇσιν ἐδεδέατο, ἔτι καὶ ἐς ἐμὲ ἔσαν σῶαι ἐν Τεγέῃ, περὶ τὸν νηὸν τῆς Ἀλέης Ἀθηναίης κρεμάμεναι.* Valck.

Ib. *διμνέως*] Erant binae minae sollemne in singulos captivos redemtionis pretium apud Graecorum multos. vide VI. 79. Porro *τειχέων περιπεφλυσμένων* malebat Pauwius, ob Comici, suspicor, *τοὺς δὲ ζῶντας περιφλύει*, Nub. 395. Rectius Portus: *φλέω, φλύω, φλεύω*, quo fonte alia manarunt plura, auxilio advocavit. Wess.

7. *ἔσβεσαν ὕβριν*] Dicto Heracliti, *Ὕβριν χρὴ σβεννύειν μᾶλλον ἢ πυρκαϊὴν*, apud Diogen. IX. 2. firmantur; et *currus aereus* ex decimis Chalcidensium et Boeotorum Pausan. I. 28. Wess.

e Herod. VI. 35. et 125. Schweig.

79 1. ἐς πολύφημον] *Concionem* sive *coetum*, recte Pauw et Reiskius.
228 Poëta Odyss. β'. 150. Ἀλλ' ὅτε δὴ μέσσην ἀγορὴν πολύφημον ἱκέσθην: ad quae Hesychius, πολύφημον, πολύφωνον, ἐπιθετικῶς· ἢ ἐκκλησίαν[f], ἐν ᾗ πολλαὶ φῆμαι καὶ κληδόνες εἰσίν. Pythia more suo ambigue respondet. WESS. Homereum illud consultoribus non fuit obscurum, oraculum usitato more referentibus *ad populum*: oraculum οἱ θεοπρόποι ἀπήγγελλον ἐς τὸν δῆμον, Herod. VII. 142. Hoc alibi Nostro dicitur ἐξενεῖκαι ἐς τὸν δῆμον: Thucydidi, ἀνενεγκεῖν ἐς τὸν δῆμον. VALCK.

80 1. τὸ μαντήϊον] Critici in Pindari Nem. Od. IV. 30. Θήβη γὰρ καὶ Αἴγινα, Ἀσωπίδες· καὶ φασὶ Θηβαίοις πολεμοῦσιν Ἀθηναίοις ἐκπεσεῖν λόγιον, τοὺς συγγενεῖς ἑλέσθαι συμμάχους· δι' οὗ τοὺς Αἰγινήτας ἑλέσθαι, hac forte ex narratione. WESS.

3. τοὺς Αἰακίδας συμπέμπειν ἔφασαν] Philostratus Heroic. lib. XIX. p. 743. ἐπειδὴ ναῦς ἐς Σαλαμῖνα ἐξ Αἰγίνης ἔπλευσεν, ἄγουσα ἐπὶ συμμαχίᾳ τοῦ Ἑλληνικοῦ τὸν τῶν Αἰακιδῶν οἶκον. Advexit itaque ea navis suppetias Graecis Aeacidas. Atque hoc est quod VIII. 64. perscribitur, missam tum fuisse navem ἐπὶ Αἰακὸν καὶ τοὺς ἄλλους Αἰακίδας in Aeginam, quam reducem dabit c. 84. Hoc amplius; Locri Italiotae Ajacem, Oilei F., inpetrarunt ab Opuntiis apud Pausaniam III. 19. simili consilio; cui quidem cum in instructa acie χώραν κενὴν, *vacuum locum*, Locri reliquerint, teste Conone Narrat. XVIII., utique probabile accidit, arcessitos hos supplicationibus Heroas fuisse et in speciem abductos, ut omen praelio et spem praesidii praeberent. Plutarchus certe pugna Salaminia Aeacidas παρακεκλημένους εὐχαῖς πρὸ τῆς μάχης ἐπὶ τὴν βοήθειαν in Themist. p. 119. E. perhibet, propositis auctoritatem concilians. Hinc ἐπεκαλέοντο Αἴαντα τὸν Τελαμῶνος lib. VIII. 64. et ἐπίκλητοι Tyndaridae supra c. 75. h. e. σύμμαχοι, Hesychio interprete. WESS.

81 2. ἐούσης πρὸς Ἀθηναίους] Ex codicibus enotata lectio, ἔχθρης — ἐχούσης ἐς Ἀθηναίους Herodotea videtur, ἔχειν ἐς saepius in aliis locutionibus frequentantis. Hic illa ἔχθρη c. 82. dicitur προοφειλομένη ἐς Ἀθηναίους: infra VI. 65. ἔχθρη memoratur Leotychidae ἡ ἐς τὸν Δημάρητον. τὴν ἔχθραν ἐς τοὺς Ἀργείους dixit Thucydid. II. 68. quem scripsisse suspicor II. 8. οὕτως ὀργῆς εἶχον οἱ πλεῖους ἐς τοὺς Ἀθηναίους:
529 ὀργῆς Reiskio venit etiam in mentem: Sophocleum est, ὡς ὀργῆς ἔχω: dicitur quidem ὀργῇ λέγειν, κελεύειν, κολάζειν: sed vereor ut dicatur ὀργῇ ἔχειν Ἀθηναίους. Quod hic vulgatur, absque codicibus certe nemini suspectum esset. VALCK.

3. ἐσινέοντο] Forma est insolentior, qualis ferme in ἀσινέοντες Eusebii apud Stob. S. XLIV. p. 310. sed obvia in msstis: οἱ δὲ εἶχον οὐδὲν σινέεσθαι IV. 123. S., et ἐσινέοντο πᾶσαν τὴν στρατιὴν IX. 48., σινεόμενος c. 85. ejusdem libri. Quae libuit coacervare. WESS.

Ib. ἐσινέοντο] Neque Ionice dicitur σινέεσθαι. Nisi forte quis codex daret ἐδηλέοντο, scriberem ἐσινέατο: hoc Ionicum pro ἐσίνοντο: ex utraque forma conflatum ἐσινέοντο. Deterior lectio cod. Med. ἐσικνέοντο: quodque paulo post legebatur, οὐδένα καρπὸν ἀπεδίδου, vel ἀνεδίδου, praestat ejusdem libri scripturae. VALCK. In ἐσινέοντο consentiunt h. l.

f Fors. ἤγουν ἐκκλησίαν. SCHWEIG.

libri omnes: nam et codicem Med. hoc debuisse, ipsa ejus aberratio in *ἐποιεέοντο* demonstrat: quo minus aspernanda editori illa verbi forma fuit. Observavimus autem passim alia verba in *έω* a scriptore nostro formata, quae vulgo in nudum *ω* exeunt: in his *συμβαλλεόμενος*, I. 68. VI. 63. alibique. Et fuisse olim plura talia, ostendunt futura in *ησω* exeuntia (veluti *μελλήσω*, *βουλήσομεν*) in verbis quorum tempus praesens, quale vulgo in usu est, vocalem *ε* ante terminationem non agnoscit. SCHWEIG.

82 1. *ἔχθρη ἡ προοφειλομένη*] Pristina inimicitia, quae Aeginetas et Athenienses collidebat, consideratur ut vetus debitum: *προοφειλόμενος φόρος*, VI. 60. Quae tamen cum increverit isto tempore, orsique Aeginetae sint *πόλεμον ἀκήρυκτον*, haud scio, praestet-ne *προσοφελλομένη*, *adaucta?* Juvat non nihil V. Certum mihi est, *τοιῇδε* sollicitari non oportuisse. Vide c. 88. WESS.

2. *Δαμίης τε καὶ Αὐξησίης*] Utriusque apud Pausan. memoria; et *Auxesiae*, *Αὐξησίης*, in Themistii Or. IV. p. 54. c. ubi Petavius Romanorum *Damiam*, sive *bonam Deam*, ex Festo optime contendit, et ejusdem sacra opertanea cum *ταῖς ἀῤῥήτοις ἱρουργίαις* apud Epidaurios c. 83. WESS.

Ib. *Δαμίης τε καὶ Αὐξ.*] Mihi quidem sincerum videtur *Δαμίης* nomen: facile tamen alicui in mentem veniat *Θαλλίης*, cui notae fuerint

630 *Θαλλὼ* et *Αὐξώ*: de quibus agens ad Pollucem Kuhnius VIII. 106. *τὴν Αὐξὼ* apud Herod. dictam scribit *Αὐξησίην*. Binis in locis Deas ex Herod. commemoravit Pausanias, cujus editum exemplar utrobique *Δαμίαν* nobis offert et *Αὐξησίαν*, II. 30. et 32. Cur alteram scriptionem praeferendam censeat, tacet ibi Kuhnius. *Ταμίαν* bis nuncupat, sive *Ταμίην*, Scholiast. Aristid. ined. in codice Burm. primum in Panathen. t. I. p. 268. ad *Αἰγινητῶν*. *Τὴν μάχην*, inquit, *αἰνίττεται τὴν περὶ τῶν ἀγαλμάτων. Ἐπιδαυρίοις γὰρ λιμώττουσιν ἔχρησεν ὁ Θεὸς ἀγάλματα ποιήσασθαι Ταμίης καὶ Αὐξησίης, δαιμόνων τινῶν ἀπὸ ξύλου ἐλαίας ἱερᾶς τῶν ἐν ἀκροπόλει.* In eodem cod. scholion est hanc in rem memorabile in Aristid. Themist. tom. III. pag. 309. *τὸν πρὸς Αἰγινήτας*] *Ἐπιδαύριοι λιμῷ διεφθείροντο· ἔχρησεν αὐτοῖς ἡ Πυθία, ἐκ τῶν ἐλαιῶν τῆς Ἀθηνᾶς τῶν ἱερῶν ἀπὸ τῆς ἀκροπόλεως ἀγάλματα ἱδρύσασθαι Δήμητρος καὶ Κόρης, Ταμίας καὶ Αὐξησίας.* Hinc discimus, sub istis fuisse nominibus *Cererem* et *Proserpinam* cultas, sive *Matrem* et *Liberam*: *τῇ Μητρὶ καὶ τῇ Κόρῃ*, est ap. Herod. VIII. 65. cujus haec ipsa narratio idem facile persuasisset attendenti; nam quum terra fruges non daret Epidauriis, jussi sunt divinitus istarum signa Dearum dedicare, veluti *θεῶν καρποφόρων*, qua adpellatione Tegeatae Cererem colebant et Proserpinam, teste Pausan. VIII. p. 707. f. Sed rem plane adfirmat Pausan. II. p. 181., *τὰ ἐς Αὐξησίαν καὶ Δαμίαν — εἰπόντος Ἡροδότου — οὔ μοι γράφειν κατὰ γνώμην ἦν εὖ προειρημένα· πλὴν τοσοῦτό γε, ὅτι εἶδόν τε τὰ ἀγάλματα, καὶ ἔθυσά σφισι κατὰ (κατὰ τὰ) αὐτὰ, καθὰ ἤδη καὶ Ἐλευσῖνι θύειν νομίζουσιν.* Eodem ritu Deabus istis, veluti *θεαῖς μεγάλαις*, variis in locis sacra fiebant. Cereri non disconvenit nomen *Δαμίης*: quae Epidauriorum populo, *τῷ δάμῳ*, sive *δήμῳ*, fruges daret, et *Αὐξησίη*, *alimentaque mitia terris*. Festi verba e voc. *Damium* valde adposita huc

commodum attulit Reiskius. Bona Dea *Damia* dicebatur: apud Macrob. Saturn. I. c. 12. p. 245. *Auctor est Cornelius Labeo, eamdem esse bonam Deam et terram; — bonam, quod omnium nobis ad victum bonorum causa est.* VALCK. Conf. Zenobii Prov. IV. 20. *ἡ Ἀμέα τὴν Αὐξησίαν μετῆλθεν.*

3. *κότερα χαλκοῦ ποιέονται;*] Scriberem *ποιέωνται*, quia *ἀεὶ τὰ ἀπο-*
631 *ρίαν ἐμφαίνοντα ὑποτακτικοῖς συντάσσονται*, ut monuit Schol. in Euripid. Hec. 85. In Thucyd. VI. 77. pro *ἢ μένομεν*, poni quoque malim, *ἢ μένωμεν, ἕως ἂν ἕκαστοι κατὰ πόλεις ληφθῶμεν*; Xenoph. *Ἀπομν.* I. pag. 418, 29., *πότερον βίαν φῶμεν ἢ μὴ φῶμεν εἶναι*; Ubi mox Atheniensium oleae habitae dicuntur sacratissimae, quae praeterea leguntur: *Λέγεται δὲ καὶ ὡς ἐλαῖαι ἔσαν (ἦσαν) ἄλλοθι γῆς οὐδαμοῦ κατ᾽ ἐκεῖνον τὸν χρόνον ἢ Ἀθήνησι*, vel *ἐν Ἀθήναις*: illa, si abessent, a nemine certe requirerentur. VALCK.

Ib. *ξύλον ἡμέρης ἐλαίης*] Kluitii conjectura, *ξύλον ἱρῆς ἐλαίης*, ob proxime sequentia et Scholiastae Aristidis verba, *ἀπὸ ξύλου ἐλαίας ἱερᾶς*, ingeniosa est; dubito an necessaria. WESS.

4. *λέγεται δὲ καὶ ὡς ἐλαῖαι* etc.] Falsa res est, nec fugere potuit Scriptorem. Jactantiam Atheniensium et saepe inculcatam sibi gloriationem tangit. Ecce ex Sophoclis Oed. Col. 691. *Ἔστι δ᾽ οἷον ἐγὼ γᾶς Ἀσίας οὐκ ἐπακούω, Οὐδ᾽ ἐν τᾷ μεγάλᾳ Δωρίδι νάσῳ — φύτευμα — Ὃ τᾷδε θάλλει μέγιστα χώρᾳ Γλαυκᾶς παιδοτρόφου φύλλον ἐλαίας.* Hoc sufficit. Statim *Ἀθήνησι*, pro quo saepe *ἐν Ἀθήνησι*, VI. 85. VIII. 79., facile se tuebitur. WESS.

5. *Ἀθηναίῃ τε τῇ Πολιάδι*] Non *urbicam*, neque *urbanam*, sed interpretari debuerant *praesidem arcis:* sic Livio *τὴν Πολιοῦχον* vocari (XLV. 28.) monuerunt Vales. ad Harpocr. p. 133. et Hemsterh. in Arist. Plut. vs. 772. Praeter ceteros, Gyraldo memoratos, *Ἀθηνᾶν Πολιάδα* coluerunt Megalopolitani, Erythraei Iones; quin et Gortynii Cretenses, qui jurare tenebantur et *Ἀθαναίαν Πολιάδα*, secundum foederis formulam, quam ex marmore Cretensi Gruterus exhibet Thes. Inscr. p. 505.; emendatius scriptam Chishull. in Antiq. Asiat. p. 133. Hoc istius est formulae initium: *Ὀμνύω τὰν Ἑστίαν καὶ τὸν ΔΟΡΑΤΡΙΟΝ καὶ Ζῆνα Δικταῖον.* Auctor Indicis in Gruteri Thes. (Jos. Scaliger) *Aoratrium* in Deos retulit; me judice, cum Dea *Epagesima*, coelo deturbandum: in vacua sede Cretensem poterimus *Jovem* collocare. Suspicor in lapide sculptum fuisse, non *Ῥάτριον*, sed *Πάτριον*: atque adeo, *Ὀμνύω τὰν Ἑστίαν καὶ τὸν Πάτριον Ζῆνα Δικταῖον.* En aliud e
632 Creta jusjurandum Reinesio vulgatum Inscr. Class. VII. n. 26. et in Antiq. Asiat. pag. 136. *Ὀμνύω τὰν Ἑστίαν, καὶ τὸν Ζῆνα τὸν Κρηταγενέα.* VALCK.

83 1. *καὶ δίκας — ἐδίδοσάν τε καὶ ἐλάμβανον παρ᾽ ἀλλήλων*] Primum duas voculas restituendas censeo, ut legatur: *Αἰγινῆται Ἐπιδαυρίων ἤκουον τά τε ἄλλα, καὶ δὴ καὶ δίκας* etc. Sic scribere solet Herod. saepenumero: *καὶ* vulgatur alicubi, ubi *καὶ δὴ καὶ* praebent codices. Velut in subditos Aeginetas Epidaurii *juris* etiam illis Epidauri *dicendi potestatem* exercebant: *καὶ δίκας διαβαίνοντες ἐς Ἐπίδαυρον ἐδίδοσάν τε καὶ ἐλάμβανον παρ᾽ ἀλλήλων Αἰγινῆται.* Athenienses opibus et maritima

praesertim potentia superbi, quos *socios* adpellantes miseros vexabant insulanos, cogebant *πλεῖν ἐπὶ δίκας Ἀθήναζε*, Xenoph. p. 404, 20. Aristoph. Avib. 1422, 1455. Orationem Antiphontis XIV. dixit Athenis Mitylenaeus caedis accusatus. In talibus *δίκας δοῦναι καὶ λαβεῖν* solemnis erat loquendi formula. Demosth. contr. Aristocr. p. 413, 102. de Halon. p. 59, 16., *ἐκ Μακεδονίας πλεῖν Ἀθήναζε δίκας ληψομένους*. Attigit Vales. in not. Mauss. p. 333. Xenophon. p. 404, 31., *τὸν δῆμον κολακεύει τῶν Ἀθηναίων εἷς ἕκαστος τῶν συμμάχων, γιγνώσκων ὅτι δεῖ μὲν ἀφικόμενον Ἀθήναζε δίκην δοῦναι καὶ λαβεῖν*. Harpocrat. in voc. *Σύμβολα* habet *διδόναι καὶ λαμβάνειν τὰ δίκαια*: et Aristid. t. II. p. 129., *δοῦναι καὶ λαβεῖν τὰ δίκαια περὶ τῶν διαφορῶν*. Hinc multum distabat, quod foederum formulis nitebatur, *commercium juris praebendi repetendique*. VALCK.

3. *διάφοροι*] *Διάφοροι inimici discordes*que. Sic *οὐκ ἐὼν διάφορος* cap. 75. et VI. 23. *ἐὼν διάφορος τοῖσι Ζαγκλαίοισι*. Vide Abreschium Diluc. Thucydid. p. 567. WESS.

4. *ἄρρητοι ἱρουργίαι*] Conf. Wess. ad c. 82. SCHWEIG.

85 1. *ἐπειρῶντο*] Gronovio jure merito placuit *πειρᾶν* ex Med. codice. Hoc Vallam legisse monstrat ipsius versio, qualis exstat nondum interpolata, *qui — conatos esse*. Neque tamen illud more suo vir clar. in contextum intulit, sentiens, ut opinor, fulcrum requiri, quo illud inniteretur: hoc commodum mihi reperisse videbar, hanc e duabus efformando lectionem, *ἐπεὶ πειρᾶν*, *quum tentarent*. Illud Herodoteum

633 esse Porti docebit Diction. in voce *Ἀπαρέμφατα ἀντὶ τῶν παρατατικῶν*. Sed, quae praecedunt, neque illa sic videntur ab auctoris manu profecta: cur enim dixisset missos *τῶν ἀστῶν τούτους, οἳ ἀποπεμφθέντες*. Parum prodest lectio S. Valla dedit *triremem — cum civibus quibusdam*: postremum ille forsan subaudiendum credidit. Optime, ni fallor, omnia cohaererent, si sic scripta legerentur in veteri codice: *ἀποσταλῆναι τριήρεϊ μιῇ τῶν ἀστῶν*, (nempe *τινάς*·) *τούτους, ἐπεὶ πεμφθέντες ἀπὸ τοῦ κοινοῦ καὶ ἀπικόμενοι ἐς Αἴγιναν, τὰ ἀγάλματα ταῦτα — πειρᾶν ἐκ τῶν βάθρων ἐξανασπᾶν*. Ut hic *ἀποσταλῆναι τῶν ἀστῶν* nempe *τινὰς*, sic alibi saepius, et apud Thucyd. IV. c. 80., *τῶν Εἱλώτων — ἐκπέμψαι*. VALCK. Istam viri docti conjecturam praepropere in contextum recepit Borheck. At post *τούτους, ἐπεὶ — πειρᾶν*, requirebatur aliud verbum ad *τούτους* relatum, quod nullibi comparet; nam *ἀποσπᾶν* quidem, quod sequitur, a *πειρᾶν* pendet. Quod *τουτέων* praeferunt codices nonnulli, id incogitantia librariorum accidit, casum hujus pronominis casui praecedentis nominis *τῶν ἀστῶν* aptantium. Ad hoc *τῶν ἀστῶν*, si opus esset, intelligi *τινὰς* posset: atque ita intellexerunt hi, qui (ut noster cod. F.) post *τῶν ἀστῶν* comma posuerunt; quasi *τούτους* ad sequentia pertineret. Et haec ipsa quidem ratio percommoda foret, si sic legeretur, *τούτους ἀποπεμφθέντας — καὶ ἀπικομένους — πειρᾶσθαι* etc. *Πειρᾶσθαι* dico: nam *πειρᾶν*, activa forma, non memini ea notione, quae hujus loci est, apud Nostrum aut apud alium probatum legere auctorem. At tenent omnes libri nominativos casus *ἀποπεμφθέντες* et *ἀπικόμενοι*: omnesque item (uno b. excepto) *οἱ ἀποπεμφθ.* tenent. Quibus rebus omnibus perpensis, videtur mihi *πειρᾶν* h. l. ex *παραδιορθώ-*

σει natum, et ab homine invectum, qui, quum pronomen τούτους ad sequentia, non ad antecedentia, referret, nec vero infinitivum ad hoc τούτους relatum reperisset, temere atque imperite verbum finitum ἐπειρῶντο in πειρᾶν mutaverit. SCHWEIG.

3. ὑπὸ τουτέων ἀλλοφρονῆσαι] ὑπὸ an ἀπὸ τουτέων scripserit, vix discerni poterit. Mihi posterius placeret, significans *propterea*. ἀπὸ τούτου et ἀπὸ τουτέων habet et Herod. II. 175. IX. 72. sic et ἀπὸ τουτέων Artemisiam μάλιστα εὐδοκιμῆσαι, VIII. 88. Illinc enim diversum μέμηνεν ὑπὸ σοῦ, *opera tua furit;* quaeque dantur similia. VALCK. —
634 At ὑπὸ τουτέων pariter, et quidem proprie, caussam significat. conf. ad c. 61. notata. SCHWEIG. — Ἀλλοφρονῆσαι] Eustathius Od. p. 1661, 41 = 401, 44. μανῆναι ἀλλοιωθέντας τὴν φρόνησιν recte explanat. Homeri Iliad. ψ'. 698. κὰδ δὲ ἀλλοφρονέοντα, Scholiastes οὐκ ἐν αὐτῷ ὄντα. Infra VII. 205. et Theocriti Idyll. XXII. 129. diversior illi notio. WESS.

86 5. ἐς τὴν Αἰγιναίην] Videlicet νῆσον. Alibi ἐπ' Αἴγιναν, ἐς Αἴγιναν III. 131. Venit inde Αἰγιναῖος, Αἰγιναίη, cui justum formae habitum Gronovius saepe reddidit, VII. 179. VIII. 90. Eadem laus Sylburgio debetur ad Pausaniam lib. III. 14. WESS.

87 2. τοῦ δαιμονίου] Adsciscendum ex praegressis διαφθείραντος τὸ Ἀττικὸν στρατόπεδον. WESS.

3. κεντεύσας τῇσι περόνῃσι] Hanc Historiam aliter narraverat Duris in opere g de Finibus Samiorum: illinc certe tradit Scholiast. in Eurip. Hecub. 933., Athenienses, ὑπὸ Αἰγινητῶν πειρατευομένους, στρατιὰν adversus Aeginetas misisse; hos ἅμα Σπαρτιάταις (Argivos habet Herod.) uno excepto omnes occidisse; quem unum in Atticam redeuntem περισχοῦσαι τῶν τεθνεώτων αἱ γυναῖκες, καὶ τὰς περόνας τῶν ὤμων ἀφελόμεναι ἐξετύφλωσαν, εἶτα ἀπέκτειναν. Hoc irritatos facinore fibulas, quibus abusae fuerant, abstulisse mulieribus Athenienses. Postrema concinunt Herodoteis: τὴν ἐσθῆτα, inquit, μετέβαλον αὐτέων ἐς τὴν Ἰάδα: et ἐσθῆτα Δωρίδα mutatam voluerunt ἐς τὸν λίνεον κιθῶνα, ut ne fibulis uti necesse haberent. Quid diceretur Δωριάζειν, praeter alios ibidem tradit Schol. Eurip. Aelius Dionys. apud Eustath. in Iliad. ξ'. p. 963, 17., αἱ κατὰ Πελοπόννησον, φησὶ, κόραι διημέρευον ἄζωστοι καὶ ἀχίτωνες, ἱμάτιον μόνον ἐπὶ θάτερα ἐπιπεπορπημέναι. Pythaenetus apud Athen. XIII. p. 589. F. Periandrum scribit, cum videret Melissam Epidauriam Πελοποννησιακῶς ἠσθημένην, (ἀναμπέχονος γὰρ καὶ μονοχίτων ἦν, καὶ ᾠνοχόει τοῖς ἐργαζομένοις.) ἐρασθέντα γῆμαι. Doricum tale fibulis adstrictum muliebre vestimentum περοναστρὶς et καταπτυχὲς ἐμπερόναμα dicitur Theocrito Eid. XV. 21. et 34. vid. Aeliani Var. Hist. I. 18. et
635 Spanhem. in Callim. hymn. in Apoll. 32. Mulieres apud Theocritum loquuntur Syracusanae, Dorica superbientes origine vs. 91. Κορίνθιαι εἰμὲς ἄνωθεν — Πελοποννασιστὶ λαλεῦμες. De civibus suis Hermocrates Thucydidis VI. 77. οὐκ Ἴωνες τάδε εἰσὶν, — ἀλλὰ Δωριεῖς ἐλεύθεροι, ἀπ' αὐτονόμου τῆς Πελοποννήσου τὴν Σικελίαν οἰκοῦντες. VALCK.

4. τῇ Κορινθίῃ] Quod hic, idem in Αἰγυπτίῃ, Βαβυλωνίῃ, Λακε-

g Immo, in *Annalibus Samiorum*: conf. Animadverss. nostras ad Athen. t. II. p. 645—648. SCHWEIG.

δαιμονίῃ, aliisque designarunt librarii. Machon in Athen. XIII. p. 582. D. de scortillo Glycerio, *Κορίνθιον παράπηχυ καινὸν λήδιον Ἔδωκεν εἰς γναφεῖον*. Athenienses, sublato in muliebri mundo fibularum usu, reliquerunt sexui *λίνεον χιθῶνα*, *tunicam lineam*, sed *χειριδωτὸν*, *manicis instructam*, defectamque propterea fibulis. Doricae matronae olim erant *ἄζωστοι καὶ ἀχίτωνες*. Vestem amictui supra humerum fibula, ne plane nudas se darent, nectebant, teste Aeliano Var. I. 18. Hoc *Δωριάζειν* in Schol. Eurip., seu *Δωρίζειν*. Contra ea Ionicae et Atticae tunica manicata amiciebantur, quod tali in negotio *Ἰωνίζειν*. Ista discimus e scholio, quod Clementi Alex. Paedag. II. 10. p. 238. adpositum a Sylburgio, per hic erit acconmodatum: *Ἐλέγοντο αἱ ταύτῃ χρώμεναι τῇ στολῇ ἀχειριδώτῳ, δωρίζειν· ἐπεὶ καὶ Δωριεῖς οἱ Λάκωνες· ὥσπερ ἀπ' ἐναντίου αἱ χειριδωτοῖς χρώμεναι, ἰωνίζειν· ἦσαν δὲ αὗται, αἱ Ἀθηναῖοι· διότι Ἴωνες οἱ Ἀθηναῖοι πρὸ τοῦ Ἰωνίαν ἀποικίσαι, ἐκαλοῦντο.* Adsunt ibidem conplura, aeque proficua, quae relinquo. WESS.

88 2. *Ἀττικὸν δὲ μήτε τι ἄλλο* etc.] Ubi recensentur apud Athen. pocula, legebantur olim in sua serie *Χυτρίδες*, XI. p. 502., quod ex Epitome docuit Casaub. Anim. XI. c. 14. Illuc praeter Alexidis locum haec etiam Athenaeus retulit Herodoti: *Ἡρόδοτος*, ait, *ἐν τῇ ε΄ τῶν ἱστοριῶν νόμον φησὶ θέσθαι Ἀργείους καὶ Αἰγινήτας, Ἀττικὸν μηδὲν προσφέρειν πρὸς τὰς θυσίας, μηδὲ κέραμον, ἀλλ' ἐκ χυτρίδων ἐπιχωρίων* etc. Sequentia hinc supplevit Leopard. Em. VI. 20., emendato quoque Polluce VI. 100 [h] Quintiliano quae dicitur Inst. Or. II. 17. *E luto vasa*
686 *ducendi ars*, Atticum illa quoque censebatur inventum. Critias apud Athen. I. p. 28. c. *Τὸν δὲ τροχοῦ, γαίης τε, καμίνου τ' ἔκγονον εὗρε, Κλεινότατον κέραμον.* Laudat *Ἀττικὸν κέραμον* Matro parodus apud eumdem IV. p. 136. F., et XI. p. 480. C. fuisse dicuntur *ἐπίσημοι Κύλικες (κεράμεα ποτήρια) αἵτε Ἀργεῖαι καὶ αἱ Ἀττικαί*. Vel ex hoc quoque liquet Herodoti loco, Diis veteres pro simplicitate prisca vasis libasse fictilibus. Macrobius Saturnal. V. 21., *Eratosthenes*, ait, *in Epistola ad Hagetorem Lacedaemonium*, *Κρατῆρα γὰρ ἵστησαν τοῖς θεοῖς, οὐκ ἀργύρεον, οὐδὲ λιθοκόλλητον, ἀλλὰ τῆς Κωλιάδος.* Apud Athenaeum, unde ista de poculis omnia desumsisse videtur Macrobius, quod vulgatur XI. p. 482. B. *τῆς Κωλιάδος γῆς* est ex interpretamento: promontorium Atticum, ob templum Veneris terramque figulinam nobilitatum, simpliciter dicebatur *Κωλιάς*: vide Harpocr. in voc., Demosth. contr. Neaer. pag. 751. et Meurs. de Pop. Att. in *Ἀνάφλυστος*. VALCK.— At *crater*, quem apud Athenaeum Erotosthenes dicit, non *ex Coliade promontorio*, sed *ex Coliade terra*, *ex Coliade argilla*, *τῆς* (i. e. *ἐκ τῆς*) *Κωλιάδος γῆς*, erat confectus. De *materia* enim ibi agitur, e qua confectus crater; eaque *Κωλιὰς γῆ* dicitur, quemadmodum alia *γῆ κεραμικὴ* vel *κεραμῖτις*, alia *γῆ σμηκτρὶς*, alia *σιδηρῖτις*, *σημαντρὶς*, etc. Similiter a regionibus apud Medicos nominantur *terra Eretria*, *terra Samia*, etc. Itaque tantum abest ut vocab. *γῆς* apud Athen. ex interpretamento adjectum putari debeat, ut e contrario aut

h Ut nos cum Casaubono verba ab Athenaeo lib. XI. p. 502. c. relata t. IV. nostrae ed. pag. 367. edidimus, sic eadem in vetustissimis membranis, quarum ad exemplum omnes alii qui supersunt Athenaei codices descripti sunt, leguntur, neque supplemento ullo fuit opus. SCHW.

adjiciendum sit apud Macrobium, aut ibi *ἀλλὰ γῆς Κωλιάδος* legendum. SCHWEIG.

89 2. *ἀδίκου*] Oraculi haec est sententia: *ab eo tempore, quo Aeginetae injusta arma in Atticum agrum inferre coeperant, totis XXX. annis a vindicta abstinendum esse.* WESS.

90 4. *Χρησμοὶ ἐπ' Atticae arcis sacrario* recte conponuntur cum fatalibus Romanorum libris in cella Capitolii, gemella arte excogitatis. Neque dubito, quin inter ea oracula versus fuerint Musaei, ab Onomacrito Hipparchi Pisistratidae tempore manifesta fraude aucti, mutilati, corruptique, VII. 6. WESS.

91 1. *νόῳ λαβόντες, ὡς ἐλεύθερον μὲν ἐὸν* etc.] Veram hic pandit Historicus causam, quae Lacedaemonios moveret: praecedenti capite
637 narrata nihil erant aliud nisi species, quam suae praetexebant dominandi libidini velut causam honestiorem; hanc itaque solam in sociorum conventu commemorant. Non debuerat itaque Plutarchus t. II. p. 860. F. hinc etiam occasionem captasse Herodotum criminandi; qui scilicet dicentes fecisset, *ὅτι κιβδήλοισι μαντηΐοισιν ἐπαρθέντες ἄνδρας ξένους ὄντας αὐτοῖσι, καὶ ὑποσχομένους ὑποχειρίας παρέξειν τὰς Ἀθήνας, ἐξήλασαν, (τοὺς τυράννους·* has voces e scholio natas atque ejiciendas arbitror:) *καὶ δήμῳ ἀχαρίστῳ παρέδωκαν τὴν πόλιν.* In his codices forte dabunt Herod. *δήμῳ ἀχαρίτῳ*: ut habent *ἀχαριτώτατον* VII. 156. Quales autem hic nobis expingit Herodotus Lacedaemonios, tales certe fuerunt rebus Graecorum florentibus. Graeciae principes, quam oderant domi tyrannidem, in liberis civitatibus ubique conabantur adfirmare; subditis erant superbi domini; vicinis, quos vexabant, ab antiquissimis temporibus graves, Messeniis, Arcasin, Argivis, ceterisque; in bellis et societatibus ineundis utile plerumque honestis anteponebant. Thebanis auxilium ferebant, ut scribit Diodor. Sic. XI. 81., *νομίζοντες τὰς Θήβας, ἐὰν αὐξήσωσιν, ἔσεσθαι τῇ τῶν Ἀθηναίων ὥσπερ ἀντίπολίν τινα.* Secundum Herod. cogitabant, *populum Atheniensem*, quem sibi certe nolebant *ἀντίῤῥοπον*, *oppressum a tyranno*, futurum *ἀσθενὲς καὶ πειθαρχέεσθαι ἕτοιμον*, *imbecillum, ac talem quem sibi facile dicto haberent audientem.* VALCK.

Ib. *κατεχόμενον δὲ ὑπὸ τυραννίδος*] Tum illi *ἐθελοκάκεον, ὡς δεσπότῃ ἐργαζόμενοι*, uti cultissime in c. 78. Hic S. *ὑπό του τυραννίδι* pergenti manum injicit. Non sunt ignota *ὑπό του δαιμόνων βεβλάφθαι* Appiani Bel. Civil. IV. p. 1022., *νῦν δ' ἐκ θεῶν του* Sophoclis Oed. Colon. 384., conpluraque firmandae lectioni, cui tamen non fido. WESS.

3. *δόξαν δὲ φύσας αὐξάνεται*] Varie exponunt. Valla, *inflatusque superbe, famam auget.* Stephanus, *atque adeo superbe inflatus, suam potentiam auget.* Post eos Portus, *superbiam spirans, crescit*, non inconcinne. Quibus omnibus *φύσας* per syncopen vice *φυσήσας*. Quid si pictum olim *φυσᾶς* fuerit, deletaque superne ducta linea, vulgatum manserit? *Μεγάλα φυσῶντες, majores spiritus sumentes* in Jo. Chrysostomo t. V. p. 344. A., *πολιτικὸν φύσημα φυσῶντες* Plato Alcib. II. pag.
638 145. E., *φυσῶν ἑαυτὸν* Alciphr. lib. I. Ep. 37., ubi Bergleruš plura. Et illa quidem suam sibi elegantiam praeferunt, neque scriptori tamen, poëtas saepe aemulanti, quidquam praescribunt. Considera Sopho-

cleum ex Electra vs. 1490. [1463. ed. Brunck.] *μηδὲ πρὸς βίαν Ἐμοῦ κολαστοῦ προστυχὸν, φύσῃ, φρένας, neque violentum me vindicem nactus, spiritus augeat:* et Oed. Colon. vs. 838. [804. Br.] *Ὦ δύσμορ᾽, οὐδὲ τῷ χρόνῳ φύσας φανῇ Φρένας ποτέ.* Utrumque appositum et Herodoteo simile. Junge D'Orvillium, cui Sophoclea ista usui esse potuerant, ad Chariton. lib. VIII. pag. 761. Wess.

Ib. *δόξαν δὲ φύσας*] Hanc nobis illam aliunde syncopen adfirment, qua *φύσας* pro *φυσήσας* poneretur secundum Portum in *Δόξαν*, suspicabor scriptum olim, *δόξαν δὲ φυσῶν* (vel *φυσέων*) *αὐξάνεται*, *crescit (Virtutis expers) verbis jactans gloriam:* ut hic *δόξα vana* dicatur *gloria*, opposita *τῇ εὐκλείᾳ* et *ἀρετῇ*, in opinione tantum superborum sita, et nihil minus quam vera. Ut opponuntur *δοκεῖν*, *videri*, et *εἶναι*, *esse;* *τὸ δοκοῦν* et *τὸ ὄν*: sic et apud philosophos *δόξα* et *ἀλήθεια*. Unum ponam Euripidis ex Androm. vs. 319. locum, paulo quam vulgatur emendatius scriptum: *Ὦ δόξα, δόξα, μυρίοισι δὴ βροτῶν Οὐδὲν γεγῶσι βίοτον ὤγκωσας μέγα. Εὔκλεια δ᾽ οἷς μὲν ἔστ᾽ ἀληθείας ἄπο, Εὐδαιμονίζω. Inanem gloriam spirare*, vel *jactare*, atque adeo *inflatum vana opinione superbire*, hîc diceretur *δόξαν φυσᾶν*. *Ἀνδρῶν πολιτικὸν φύσημα φυσώντων* meminit Plato II. Alcib. p. 145. E. Antiphanes apud Athen. XV. p. 681. c. *Οὐκ ἐφύσων οἱ Λάκωνες ὡς ἀπόρθητοι ποτέ:* Dictum, quo Demadem repressit inflatum Hyperides, Leopardus explicuit IX. Emend. p. 248. Valck.

Nec *φύσας* per syncopen ex *φυσήσας* formatum statuere opus est, nec in *φυσῶν* mutare. Recte vero cum hoc Herodoti loco conferuntur duo illi Sophoclei a Wesselingio citati; quamquam in his *φρένας φύειν* non, ut idem vir doctissimus reddidit, *spiritus augere* aut *spiritus sibi sumere* significat. Sed, ut apud Sophoclem *φρένας φύειν* est *mentem* (i. e. *prudentiam*) *nancisci, sapere;* sic apud Nostrum *δόξαν φύσας αὐξάνεται* est *famam nactus augescit.* Sive *δόξαν* hic malueris cum plerisque interpretibus *inanem gloriam*, *gloriationem*, *superbiam* intelligere,
689 prodibit eadem fere dictionis *δόξαν φύειν* sententia, quam illi voluere, scil. *vanam jactans gloriam*, *magnos sibi spiritus sumens.* Tum, quod adjicitur verbum *αὐξάνεται*, id aut in eam poterit sententiam accipi, quam nos in Latinis nostris expressimus, *majores quotidie sibi spiritus sumit:* aut (id si minus placet) cum aliis, quibus lubens accedo, intelligetur, *magnos sibi spiritus sumens augescit*, *incrementum capit*, *potentiam suam auget.* Schweig.

4. *ἀκεόμενοι*] Homerus Iliad. ν'. 115. *Ἀλλ᾽ ἀκεώμεθα θᾶσσον, sed medeamur ocyus huic malo.* Ipse lib. III. 40. *τρόπῳ τῷ ἐξ ἐμεῦ ὑποκειμένῳ ἀκέο:* et plenius I. 167. *βουλόμενοι ἀκέσασθαι τὴν ἁμαρτάδα.* Hemsterhusio idem in opinionem venerat, eleganter in Aeschinis Dial. III. 15. *μόνοις δὲ ἀκεῖται τοῖς δυναμένοις* corrigenti, loco inepti *ἀρκεῖται.* Wess.

92 1. *Σωσικλῆς*] *Σωκλῆς* in codd. scribitur, et in edito Plutarcho II. p. 860. F. *Σωκλέους διελθόντος.* Talia solebant etiam a librariis contrahi. Veluti diversa nomina usu distinguebantur *Socrates* et *Sosicrates: Sophanes* et *Sosiphanes;* neque contrahebantur a Graecis nomina *Σωσίθεος*, *Σωσίβιος*, *Σωσιγένης*, et similia. *Σωσίπατρος* vocatur in Ep.

ad Rom. XVI. 21., qui Act. Ap. XX. 4. est *Σώπατρος*: hic [sc. in Act. Ap.] in aliquot codd. legitur *Σωσίπατρος*: in uno vellem alterove sic sequentia scriberentur: *Θεσσ. δὲ Ἀρίσταρχος καὶ Σέκουνδος καὶ Γάϊος, Δερβαῖος δὲ Τιμόθεος*: ut corrigendum viderunt H. V. et Adr. Heringa. Valck.

2. *Ἡ δὴ ὅ τε οὐρανὸς*] Recte H. Stephan. adscripsit Ovidianum, *Omnia naturae praepostera legibus ibunt, Parsque suum mundi nulla tenebit iter. Omnia jam fient* etc. Wess.

3. et seqq. Prima Corinthii Sosiclis oratio: *Ἡ δὴ ὅ τε οὐρανὸς ἔσται ἔνερθε τῆς γῆς, καὶ ἡ γῆ μετέωρος ὑπὲρ τοῦ οὐρανοῦ*, etc. locutionibus illa constat proverbialibus apud utriusque linguae scriptores frequentatis. Non Euripidea tantum e Med. 410., sed Ovidius simul respexit ejusdem e Syleo Herculis dictum: *πρόσθε γὰρ κάτω Γῆς εἶσιν ἄστρα, γῆ τ' ἄνεισ' ἐς αἰθέρα*: servatum a Philone Jud. cum vicinis pag. 537. 869. 880. Theseus in Eurip. Suppl. 520. *ἄνω γὰρ ἂν ῥέοι Τὰ πράγματ', οὕτως εἰ 'πιταξόμεσθα δή*. Mox Herodoti Sosicles unius
640 vel paucorum imperio opponit *imperium populare*, designatum *ἰσοκρατίας* rariori voce. *Τῇ ἀνίσῳ πολιτείᾳ* Atticam opponit *τὴν ἴσην καὶ ἔννομον*, Aeschines contr. Tim. p. 1, 25. Demosth. contr. Mid. p. 336, 121. *τῶν ἴσων καὶ τῶν δικαίων ἕκαστος ἡγεῖται ἑαυτῷ μετεῖναι ἐν δημοκρατίᾳ.* Laudat Isocrates in Areopag. p. 152. A. *τὰς ἰσότητας, καὶ τὰς δημοκρατίας, οὐ πάσας, ἀλλὰ τὰς καλῶς καθεστηκυίας*. Saepius *ἰσονομίας* specioso nomine viri principes sunt abusi. Valck.

5. *καὶ οὗτοι Βακχιάδαι καλεόμενοι*] Adi Diodorum t. II. p. 635. et quae adnotata isti sunt. Quotannis ex Bacchiadis legebatur *πρύτανις, ὃς βασιλέως εἶχε τάξιν*. Quare mox in Apollinis responso *ἄνδρες* illi *μούναρχοι*, quippe civitatem stato tempore soli administrantes. Wess. Articulo potius inserto legendum, *οὗτοι οἱ Βακχιάδαι καλεόμενοι ἔνεμον τὴν πόλιν*: post *τοὺς Ἀλητιάδας*, primum regum titulo: postea, velut annui magistratus, *πρυτάνεων* nomine, Pausan. II. p. 120. conf. Diodor. t. II. p. 635. Valck. Bene habet *οὗτοι Βακχιάδαι* non inserto articulo, quem inserturus fortasse Herodotus erat, si Bacchiadarum jam ante facta esset mentio. Nunc verba *Βακχιάδαι καλεόμενοι* velut in parenthesi posita intelligi debent; et commode sic incidi poterat oratio: *καὶ οὗτοι, Βακχιάδαι καλεόμενοι, ἔνεμον τὴν πόλιν*: *οὗτοι* vero, ex praecedentibus verbis *ἦν ὀλιγαρχίη*, intelliguntur *οἱ ὀλίγαρχοι*. Schweig.

Ib. *ἐδίδοσαν δὲ καὶ ἤγοντο ἐξ ἀλλήλων*] In formula connubii tritius est *ἐκδιδόναι*. Sic II. 47. *οὐδέ σφι ἐκδίδοσθαι θυγατέρα οὐδεὶς ἐθέλει, οὐδ' ἄγεσθαι ἐξ αὐτέων*. Ita Thucydides, Plato, Aristides, quos antestatus est Abreschius Dilucid. Thucyd. p. 314. Noster tamen IX. 111. *ἀλλά τοι — δίδωμι θυγατέρα τὴν ἐμήν*: iterumque *οὔτε γὰρ ἄν τοι δοίην θυγατέρα*. Wess. In istis *ἐδίδοσαν δὲ καὶ ἤγοντο ἐξ ἀλλήλων*, quae duplex obtinet ellipsis, non est illa pervulgata. De plebe in Samo rerum domina Thucydides eleganter, suo tamen more, VIII. 21. *τοῖς γεωμόροις μετεδίδοσαν οὔτε ἄλλου οὐδενὸς, οὔτε ἐκδοῦναι οὔτε ἀγαγέσθαι παρ' ἐκείνων, οὐδ' ἐς ἐκείνους οὐδενὶ ἔτι τοῦ δήμου ἐξῆν.* Plato de Legib. VI. p. 771. E. *ignorare non oportet*, *παρ' ὧν τέ τις ἄγεται, καὶ ἃ καὶ οἷς ἐκδίδωσι.* Dicebatur plena locutione, *διδόναι τε τέκνα καὶ λαμβάνειν παρ'*

ἀλλήλων: ut et *ἐκδιδόναι καὶ λαμβάνειν γυναῖκας παρ᾽ ἀλλήλων*: quarum
641 haec est Xenophontis p. 3, 2. illa Dionis Chrys. pag. 163. D. VALCK. Conf. Nostrum I. 107. SCHWEIG.

6. *γίνεται θυγάτηρ χωλή*] Ex Helladio Photius Biblioth. p. 1583. *τοῦ βασιλέως Κορινθίου ἡ μήτηρ, γυνὴ δὲ Ἀμφίονος, — Λάβδα ἐκαλεῖτο*: ubi, nisi *θυγάτηρ* fuerit, error certissimus, a Berglero notatus. Ptolemaeus vero Hephaest. in catalogo propriorum nominum ex literarum elementis, *Cypseli*, inquit, *mater*, *χωλὴ οὖσα, Λάμβδα ἐκλήθη ὑπὸ τοῦ Πυθίου*: oraculum, quod sequetur, spectans, ejusdem Biblioth. p. 487., sed temere titulum augens. *Λάβδα* idem olim ac *Λάμβδα* ex dicterio Aristophanis, quo uti recuso. WESS.

7. *Ἠετίων*] Eetion inter majores numeravit Antasi filium Melanem, qui una cum Alete Corinthum occupavit apud Pausan II. 4. Lapithes et Caenides, ut hic adfirmatur, si fuerit, consequens est, ut Antasus patrem aut avum agnoverit Caeneum, Perithoi in praelio adversus Centauros adjutorem, in Pausan. V. 10. Aetas et tempus non obstant. WESS.

Ib. *ἐκ δέ οἱ ταύτης τῆς γυναικὸς*] Quod alias usu receptum in Graeco sermone est, ut frequenter cumulentur negativae particalae ubi nil opus esse videri poterat, ejus hic contrarium obtinet: pro eo quod apertius dici poterat, *ἐκ δέ οἱ οὐδὲ ταύτης τῆς γυναικὸς, οὐδ᾽ ἐξ ἄλλης, παῖδες ἐγίνοντο*, omissa est priori loco negans particula. Sic in Euripid. Troad. 481. (quod exemplum in Matthiae Gramm. Graec. p. 888. adfertur) habes *οὐς Τρῶας, οὐδ᾽ Ἑλληνὶς* etc. pro *οὐς οὐδὲ Τρῶας, οὐδ᾽ Ἑλληνίς*. Similiter in Aristoph. Avib. 695. *γῆ δ᾽, οὐδ᾽ ἀὴρ, οὐδ᾽ οὐρανὸς ἦν*: pro *οὐδὲ γῆ, οὐδ᾽ ἀὴρ* etc. SCHWEIG.

8. *ὀλοίτροχον*] Auctor Scholii nondum editi in Hom. Iliad. ν'. 137. *Ὀλοοίτροχος, ὁ ἐν τῷ τρέχειν ὀλοὸς, ἐπεὶ καταφερόμενος πᾶν τὸ ἐμπίπτον βλάπτει· Δημήτριος γοῦν* [i] *ὁ Γονυπεὺς δασύνει, ἵν᾽ ᾖ ὁλοτροχοειδὴς καὶ κατὰ πᾶν μέρος ἀστήρικτος· οὕτω δὲ καὶ* [k] *Ἑρμασίας, καὶ Νικίας, καὶ Ἀριστέας, καὶ Ἀριστόνικος. Κομανὸς δὲ καὶ Πτολεμαῖος ὁ Ἀσκαλωνίτης ψιλοῦσι καὶ παροξύνοντες,* [l] *τὸ ἐπὶ τὸ (ἐν τῷ) τρέχειν ὀλοὸν καὶ δεινόν. ἐπενθετικὸν δὲ τὸ ι περιττόν· καὶ γὰρ χωρὶς αὐτοῦ σώζεται τὸ μέτρον· καὶ δεῖ αὐτοὺς*
642 *ἀναλογίσαι τὸ (ἀναλογίσασθαι τὸ*, Od. α'. 52. [m]) *Ἄτλαντος θυγάτηρ ὀλοόφρονος. Δημόκριτος δὲ τὸ κυλινδρικὸν σχῆμα ὀλοοίτροχον καλεῖ.* Est illud scholion ex ms. cod. Basil., quem a Wetstenio habui utendum, Scholia complectente in Iliada, atque Iliadis Homereae paraphrasin utilissimam. Pauca quaedam ex isto scholio dederunt Etymologus et Eustath. in Iliad. ν'. pag. 893., excitans et Herodotea ex VIII. 52., *ὀλοιτρόχους ἀπίεσαν*, minus illic emendate scripta, quam vulgantur apud Suidam; ubi quae sequuntur velut Herodoti in Herodoteis non puto reperiri; quam exhibet in Xenophonteis (*Κυρ. Ἀν.* IV. p. 189, 11.) lectionem confirmat cod. ms. Paris. VALCK.

Ib. *δικαιώσει*] Oraculi ultima, *δικαιώσει δὲ Κόρινθον*, in Vallae Latinis [*emendabitque Corinthum*] justo leniora sunt. *Poenae*, quibus Corinthus a Cypselidis mulctanda, praesagiuntur, seu, quod sequens

i *ὁ Γονύπισος* ed. Villoison. k *Ἑρμαππίας* Vill. l *τὸν ἐπὶ τὸ τρέχειν* Vill.
m *Καὶ ἔδει αὐτὸ ἀναλογῆσαι τῷ*, Vill.

conplectitur responsum, *πολλῶν δ' ὑπὸ γούνατα λύσει.* Vidimus I. 100. *κατ' ἀξίην ἑκάστου ἀδικήματος ἐδικαίευ*: et geminum III. 29. Plurima ex aliis Leopardus Emend. V. 9. WESS.

10. *ὀφρυόεντα*] Egregia ad hanc vocem porrigitur Nansii industria in Nonni Paraphr. Joannis cap. XXI. 59. *Acrocorinthus*, ubi fons Pirene, signatur. Strabo tamen ad asperum clivosumque urbis situm refert, *ἀφ' οὗ πάντες ὀφρυόεντα Κόρινθον εἰρήκασι*, VIII. p. 586 = 382. B. WESS.

13. *τὸ παιδίον προσουδίσαι*] Inmane consilium; crudelius facinus, quod Clytemnestra Agamemnoni exprobrat in Tragici Iphig. Aulid. 1151. *Βρέφος τε τοὐμὸν σῷ προσουδίσας πάλῳ.* Sic eleganter, loco *προσουρίσας*, Scaliger. Tale apud Suid. *ὁ δὲ ἄρας μετέωρον, προσουδίζει τε καὶ ἀποκτείνει.* Qua in crudelitate Hebraei רטש 2 Reg. VIII. 12. et נפץ אל הסלע Psalm. CXXXVII. 9. frequentare consueverunt. WESS. Quod dicitur, *τὸ παιδίον προσουδίσαι*, dixerat et Eurip., si vera est Scaligeri conjectura, in Iphig. Aul. 1151. *ζῶα προσουδίζεται* Porphyr. apud Euseb. Praep. Ev. lib. IV. p. 174. c. Doricum *ἐποτοίδιξεν* Hesychius interpretatur *κατέβαλεν ἐπὶ γῆν.* VALCK.

643 14. *προσεγέλασε*] *Dulce rideat ad patrem*, in carmine Catulli ad Manlium; ubi Scaliger, Virgilianum Eclog. IV., Lacerda probante, *Incipe parve puer, qui non risere parentes*, idem ait ac *ad parentes*, *οὐ προσγελάσαντες τοὺς τοκέας.* At propius huc facit Plutarchi in Sap. Sympos. p. 163. F. *ὃν οἱ πεμφθέντες ἀνελεῖν νεογνὸν ὄντα*, Cypselum, *προσομιλήσαντα αὐτοῖς ἀπετράποντο*: quod nuper vir doctus ad Nostri narrationem dextre *προσγελάσαντα* aut *προσμειδιάσαντα* reformavit. Ego vero haud scio, an *προσομιλεῖν* blanditias tenelli infantis et *semihiante labello* arridentis excludat. Vide Plutarchi Consol. pag. 117. WESS. Viri docti, Reiskii, suspicionem in Plutarchi loco probat Valckenaerius, consentiente Wyttenbachio.

16. *κυψέλην*] *Cista* Corinthiis dicta *κυψέλη*, in qua mater infantem occultaverat, postea fuisse traditur in Junonis templo Olympiae dedicata: sed potius crediderim, ut rei memoriam custodirent, Cypselidas, non ad exemplar veteris istius factam, *arcem* artificiosissimam illam dedicasse, in cujus quinque lateribus enarrandis accurata Pausaniae versatur eruditio V. 17—19. *Τῆς μὲν δὴ σωτηρίας εἵνεκα τοῦ Κυψέλου τὸ ἀπ' αὐτοῦ γένος οἱ ὀνομαζόμενοι Κυψελίδαι τὴν Λάρνακα ἐς Ὀλυμπίαν ἀνέθεσαν*, ut scribit Pausan. p. 419. VALCK. Arcae isti insculptas figuras Dio Chrysost. Or. XI. p. 163. B. eleganter expingit. WESS. De hoc loco consulendus Creuzerus Comment. Herodot. pag. 62. seqq.

20. *Ὄλβιος οὗτος ἀνὴρ*] Principio oraculi, *Ὄλβιος οὗτος ἀνὴρ*, Pythia advenientem Hesiodum salutavit, si non fallit auctor *Certaminis Hesiodi et Homeri*; etiam Theseum, in responso, a Gronovio ex schedis Mediceis publicato ad lib. I. c. 65. *Χρησμὸς ἐν τοῖς Θησέως βίοις ἀναφερόμενος· Ὄλβιος οὗτος ἀνὴρ, ὃς νῦν κατὰ λάϊνον οὐδὸν Φοίβου Ἀπόλλωνος χρηστήριον εἰσαναβαίνει. Ἤλυθεν εὐνομίην διζήμενος· αὐτὰρ ἐγώ σοι Δώσω, ἣν οὐκ ἄλλη ἐπιχθονίων πόλις ἕξει.* WESS.

Ib. ὅς ἐμὸν δόμον ἐσκαταβαίνει] Non spernerem si codices agnoscerent Dionis lectionem, Ὄλβιος οὗτος ἀνὴρ ὃς ἐμὸν δόμον εἰσαφικάνει: quod Delphico templo longe mihi videtur convenientius, quam, quod Herodoti nobis praebent exemplaria, ἐσκαταβαίνει. Trophonius, rarius ille tamen in antro loquutus, dixisse potuit, ὃς ἐμὸν μυχὸν (vel σπέος) ἐσκαταβαίνει: erat enim in templo Jovis Trophonii *os specus, per*
644 *quod oraculo utentes sciscitatum Deos descendunt,* ut scribit Livius XLV. 27. et usitata dicebatur loquendi forma ἐς Τροφωνίου καταβῆναι. Deus vero Delphicus dicere debuisse videtur, ὃς ἐμὸν δόμον εἰσαναβαίνει, vel εἰσαφικάνει: nisi tanquam *adyti* forte loquatur *incola Pythius;* (sic in Horatio legebat Hemsterhusius) et Cypselus in intimum Pythiae descenderit penetrale, (εἰς) πολυστεφῆ μυχὸν, Aeschylo dictum Eumen. 39. VALCK.

Ib. Κύψελος Ἠετίδης] Oenomai Αἰακίδης vitium olet. Cypseli pater Eetion; cujus patronymicum Ἠετίδης, uti Deucalionis Δευκαλίδης, egregie ad Plutum Aristoph. p. 206. Hemsterhusio ostendente. WESS. — Κύψελος Αἰακίδης, quod praebet Oenomaus Euseb. p. 233., vitiosum illud, tenue tamen, exhibet antiquae lectionis vestigium: parum enim dubito, quin fuerit sincera scriptio Κύψελος Αἰετίδης, *Aetides.* Patri nomen fuit ab ἀετὸς dictum Ἠετίων: sicut ab ἄμαθος fluxerunt Ἠμαθία et Ἠμαθίων, *Emathion;* ab ἄνεμος, ἠνεμόεις: etc. Nusquam invenientur ἤνεμος, ἤμαθος, ἠετός. Ionice quoque, et passim poëtis, *aquila* dicitur Αἰετός. Non itaque patronymicum Ἠετίδης, sed ab Αἰετὸς formari debuit Αἰετίδης. Accedit ad haec, in oraculo primum edito legi, Αἰετὸς ἐν πέτρῃσι κύει, τέξει δὲ λέοντα: edito secundo oraculo, non difficulter intellexerunt Bacchiadae, Αἰετὸν esse τὸν Ἠετίωνα. Ab Αἰετὸς autem Αἰετίδης ortum patronymicum, ut ab altera forma nominis Ἠετίων nasci potuit Ἠετιωνίδης. Docte Eustath. atque ad Alexandrini fortasse Heraclidae ductum, in Iliad. β΄. pag. 288 = 218, 13. Ἔοικε, inquit, διώνυμος εἶναι ὁ Ταλαός· — Ταλαὸς, ἐξ οὗ Ταλαΐδης· καὶ Ταλαίων, ὅθεν Ταλαϊονίδης. Vidit et Etymologus p. 109, 8. aeque ab Ἄνθεμος formatum Ἀνθεμίδης, atque ab Ἀνθεμίων Ἀνθεμιωνίδης. In talibus absurdas plerumque συγκοπὰς grammatici comminiscuntur, quas egregia jam satis refutabant observata τοῦ πάνυ ad Schol. in Aristoph. Plut. p. 207. VALCK.

Ib. παίδων γε μὲν οὐκέτι παῖδες] Cypselidarum tyrannis μέχρι τριγονίας, sive in tertium successorem, continuatur a Strabone VIII. pag. 580 = 378. c. ea in re Aristotelem, quod Casaubonum non fugit, secuto Polit. lib. V. c. 12. Cypselum excepit Periander; hunc Psam-
645 metichus, Gordii seu Gorgiae filius, Cypseli nepos. Quae si ex vero tradidit philosophus, uti verissima videntur, labat fides Apollinis. Ne tamen mendax haberetur, machinam versui admovit Bouherius Diss. Herodot. p. 169. fingendo παίδων γε μὲν εἰσέτι παῖδες. Quae mihi quidem violenta videtur: εἰσέτι certe ex praesente tempore trahit aliquid, oraculi haud respondens indoli. Apollinis veracitas stet cadat-ve, nihil ad rem. Quod cecinit, ἀμφιδέξιον est, et pro more *ambiguum:* huc, ut opinor, tendens: „Cypselum regnaturum, filios quo„que Periandrum et Gorgiam:“ (namque hunc in partem dominationis

fraternae venisse, ex Plut. Sap. Conviv. p. 160. recte colligitur. Bene ergo verbis, *καὶ παῖδες* Dio Chrysost. explicandi caussa, *ὧν εἷς οὗτος ὁ Περίανδρος*, adposuit:) „tum Cypselum et Lycophronem, Periandri „filios, quippe morte ante patrem obita in tyrannidis successione „haud futuros: unum tantum modo Psammetichum, Gorgiae fil. Cy„pseli I. Nep. nec ullos praeterea, regno sive tyrannide in Corinthio„rum civitate usurum.“ Atque hoc erit *παίδων γε μὲν οὐκέτι παῖδες*. Quae callide si conjeci, manet versui sua scriptura; sin, fallax Apollo est, nec mea refert. Wess.

22. *διαπλέξαντος τὸν βίον*] Ionum sermo pro vetere *διαπλεύσαντος* postulabat *διαπλώσαντος*, quod utrum hic scriptum primitus fuerit, prorsus in ambiguo fluctuat. Platonis in Phaedro p. 85. D. *ἐπὶ σχεδίας κινδυνεύοντα διαπλεῦσαι τὸν βίον* jucundum quidem est et poëtis rhetoribusque probatum. *Πλόον* vitae cursum dixit Pindarus Olymp. Od. VI. extr. ubi Graecus enarrator *διανήξασθαι τὸν βίον* alia figura. At, quod in tot schedis *διαπλέξαντος τὸν βίον*, haud minus venustum. Citavit Stobaeus ex VII. 46. *ὁ θεὸς, γλυκὺν πλέξας τὸν αἰῶνα*: quod quoniam in verbis istis varius est Joannes, nunc non premo. Iambum ex Athenaeo XI. p. 458. B. hunc habe: *Ἐπὶ τοῖς παροῦσι τὸν βίον διάπλεκε*: et de Pheretima, *οὐδὲ εὖ τὴν ζόην κατέπλεξε*, in fine Melpomenes; aliaque, ab Abreschio indicata ad Cattieri Method. p. 71. Etsi autem utrumque sua non deficiatur venere, alterutrum haud dubie ex interpretamento emersit. H. Stephanus de Herodoti vocib. *διαπλέξαντος* audaci criticae mutationi acceptum fert, Valckenarius ad Euripid.
546 Phoeniss. p. 448. *διαπλεύσαντος*, cujus sententiae calculum cupide adpono. Wess.

Ib. *διαπλέξαντος τὸν βίον εὖ*] Impius in Deos atque in homines injurius Dionysius *in suo lectulo mortuus — eam potestatem, quam ipse per scelus erat nactus, quasi justam et legitimam haereditatis loco filio tradidit*, ut auctor est Cicero de N. D. III. c. 35. Istiusmodi dictis sapienter respondet Athenagoras in libello *περὶ Ἀναστάσεως τῶν νεκρῶν*. Quae de Cypselo tradit Noster, partim firmantur illa narratis Polyaeno V. 31., et Suidae in *Κυψελιδῶν ἀνάθημα*: ubi ad Theophrasti verba praeceptor illius comparari poterit Aristoteles Polit. V. p. 159, 21. et Oeconom. II. p. 246, 3. Fraudum ille suarum fructu facile potitus, per annos imperium exercuit triginta, tandemque *ἐν τυραννίδι τὸν βίον ἐτελεύτησε, placide vitam exspiravit:* hoc Herodotea dicitur phrasi, *διέπλεξε τὸν βίον εὖ*: neque enim mea sententia dubitari potest, quin genuinum sit atque ex msstis Herodoto restituendum *διαπλέξαντος*. Non hic quaeritur, recté-ne quis dicatur *διαπλεῦσαι τὸν βίον*, quod cadere nequit in dubitationem; sed quid scripserit Herodotus. Scripsisse *διαπλέξαντος* demonstrant quatuor minimum scripti codices: quis enim illud imputaret librariis? firmat usus Herodoti, cujus crudelis Pheretime vermibus erosa lib. IV. cap. ult. *οὐκ εὖ τὴν ζόην κατέπλεξε, male vitam finivit:* eodem hic sensu capiendum *διαπλέκειν*: apud alios *διαπλέκειν τὸν βίον* significat *vitam agere*. Valck. — *Διαπλέκειν τὸν βίον* Herodotus dixit, ut Latine dicimus *pertexere vitam*, quasi *vitae telam*. Schweig.

25. *ἀναποδίζων τὸν κήρυκα*] Persimile Aeschinis in Ctesiph. p. 81.

καὶ πολλάκις ἀνεπόδιζον τὸν γραμματέα, optimeque cum hoc conpositum a Budaeo Conment. p. 418. belle vertente, *percunctans identidem et revocans caduceatorem.* Wess.

Ib. τῶν ἀσταχύων ὑπερέχοντα· κολούων] Ad Epistolam velut a Thrasybulo scriptam ad Periandrum, quam vel ex hac liquet historia ab otioso fuisse confictam, apud Diogen. Laërt. I. 100. multa notarunt viri docti; Menagius etiam attigit Philostrati locum de Vit. Apoll. lib. V. c. 36. ubi Romano dat Imperatori libenter audienti multo prudentius utiliusque consilium impostor Apollonius, quam regibus vete-
647 res isti dederant sophi. Recte Theseus Euripidis Suppl. vs. 448. *Quomodo tandem*, γένοιτ᾽ ἂν ἰσχυρὰ πόλις, Ὅταν τις, ὡς λειμῶνος ἠρινοῦ στάχυν, Τόλμας ἀφαιρῇ, κἀπολωτίζῃ νέους; Prava poëtae displicebat philosopho suorum civium, Atticae certe multitudinis, consuetudo, qua virtutis eminentis aestimatores invidi viros principes ad certum tempus expellebant civitate. In re nota verbum adhibet Aristoteles Herodoti, Politic III. c. 9. Ὁ γὰρ ὀστρακισμὸς, inquit, τὴν αὐτὴν ἔχει δύναμιν τρόπον τινὰ τῷ κολούειν τοὺς ὑπερέχοντας: quod sequitur καὶ φυγαδεύειν, ab Aristotele non videtur adjectum: conf. Polit. V. 10. Aristides t. III. p. 398. ἦν οὗτος ὁ νόμος· ἐκόλουον τοὺς ὑπερέχοντας, μεθιστάντες ἔτη δέκα. In lege quidem de Ostracismo, cujus ignoramus verba, decennium fuit definitum; sed quam illinc nobis efformavit legem Sam. Petitus pag. 456. Ἐξοστρακίζεσθαι τοὺς ὑπερέχοντας τὰ δέκα ἔτη: istis si fuisset verbis concepta, lex meo quidem judicio foret absurdissima; dignique legis fuissent conditores poena, qua suos cives multandos censuit Heraclitus, cum amicum Hermodorum expellentes civitate dixisse viderentur, ἡμέων μηδὲ εἷς ὀνήϊστος ἔστω, [Laërt. IX. 2.] *de nobis nemo unus excellat.* Athenis etiam Homericum illud pueris occentabant, Αἰὲν ἀριστεύειν. Non itaque talem legem promulgassent Athenienses, qualem ne tyranni quidem; apud quos *nobilitas pro crimine, et ob virtutes certissimum exitium;* quique, ut scribit Isocrat. in Epist. VI. p. 422. A. nihil aliud σκοποῦσι, πλὴν ὅπως — τῶν πολιτῶν τοὺς βελτίστους καὶ φρονιμωτάτους λυμανοῦνται καὶ δασμολογήσουσι: verbo, quod vulgatur, ἀμυνοῦνται, substitui[n] λυμανοῦνται, veram, ut arbitror, lectionem: in eam sententiam plura dederunt Spanhem. ad Julian. p. 285, 286. et Wasse ad Sall. Bell. Cat. c. 7. Valck.

29. ἐς Θεσπρωτοὺς — ἐπὶ τὸ νεκυομαντήϊον] Secundum nonnullos Orpheus, Eurydice mortua, ἐπὶ τὸ Ἄορνον δι᾽ αὐτὴν τὸ ἐν τῇ Θεσπρωτίδι ἀφίκετο· εἶναι γὰρ πάλαι νεκυομαντεῖον αὐτόθι, Pausan. IX. p. 769. Hic animas eliciebant sua sede, rite facto Diis inferis sacrificio, quos Comicus propterea quis *Deos* dixit Μολοττικούς. Hesychius: Θεοὶ Μολοττικοί· — ὅτι ψυχοπομπεῖόν ἐστιν ἐν Μολοσσοῖς. Valck.

648 Ib. ἐπὶ τὸ νεκυομαντήϊον] Ex prisca superstitione, ab Aegypto ad Hebraeos, etsi severissima sanctione Deuteron. c. XVIII. 11. prohibita, cum multis aliis propagata, I. Sam. XXVIII. Eadem, quid enim prava religione fertilius? eadem variis utriusque Graeciae regionibus cupide recepta, et crebro usitata. Eustathium inspice, his usum ad

n Hanc emendationem confirmat ms. Urbinas.

Homer. Od. p. 1667, 61 = 410, 37. et Plutarch. t. II. pag. 1104. D. ubi querelae rigentis Melissae. Wess.

30. ὃς νεκρῷ ἐούσῃ Μελίσσῃ ἐμίγη] Nefarium et foedum Periandri facinus ex Nic. Damasceno excerpsit Suid. in *Περίανδρος*. Neque neglexit, ut opinor, Seneca II. de Ira c. 36. *Omnes denique*, inquiens, *alios affectus* ira *sibi subjicit: amorem ardentissimum vincit. Transfoderunt itaque amata corpora, et in eorum, quos occiderant, jacuere complexibus*: quibus in verbis, ubi *et in earum quas occiderant* — si fingatur, nihil apertius. Periander certe Melissam suam, inmani abreptus ira, occiderat, in Thaliae cap. 50. Wess.

Ib. νεκρῷ ἐούσῃ Μελίσσῃ] Ut sensus nasceretur, quem lectioni Med. tribuit Gronov. scribi debuerat νεκρῷ Μελίσσης ἐμίγη: qua ratione scripsit II. 89. λαμφθῆναί τινα (ταριχευτὴν) φασὶ μισγόμενον νεκρῷ προσφάτῳ γυναικός: *deprehensum qui rem haberet cum recente mulieris cadavere.* Fidem non inveniet quod legitur apud Hermogenem p. 95. ἐμίχθη τις τεταριχευμένῳ σώματι: apud Herod. ἐμίχθη τις νεκρῷ ταριχευθησομένῳ. Hunc in locum prior erit lectio revocanda [o] νεκρᾷ ἐούσῃ Μελίσσῃ ἐμίγη: quibus Periandro non obscurum explicat Herodotus imaginis Melissae dictum: ἐπὶ ψυχρὸν τὸν ἰπνὸν Περ. τοὺς ἄρτους ἐπέβαλε. Mirifica narrat Athen. XIII. p. 605. F. et 606. A. Quae his proxima traduntur, Is. Casaub. ad Epistolam contulit Periandri apud Diog. Laërt. I. 100., qua dicitur in honorem Melissae Periander κατακαύσας καὶ τὰ πασῶν Κορινθιῶν εἵματα. Paulo ante se dixerat mortua Melissa ῥιγοῦν τε καὶ εἶναι γυμνή: tractavit ista Des. Heraldus ad Martial. X. Epigr. 50. Valck.

649 32. Τοιοῦτο μέν ἐστι ὑμῖν ἡ τυραννὶς etc.] Quod additur, καὶ τοιοῦτον ἔργον, hic tamdiu haerere non debuerat intactum. Vallae lectio codicisque S. καὶ τοιούτων ἔργων, neque illa valde placet. Forsan ad τοιοῦτο μέν ἐστι ὑμῖν ἡ τυραννὶς diversam quis adscripserat codicis lectionem (καὶ τοιούτων) ἔργων. Aliis sic ista exprimeretur sententia: τοιαῦτα μέν ἐστιν ὑμῖν τὰ τῆς τυραννίδος, ὦ Λακεδαιμόνιοι. In proximis Herodoti dixisse videtur Sosicles: ἡμέας δὲ αὐτοὺς τότε αὐτίκα θῶυμα μέγα εἶχε: atque aliquis adscripsisse ad ἡμέας αὐτοὺς] τοὺς Κορινθίους. Istiusmodi primum in margine codicum posita interpretamenta nonnunquam perperam in Thucydidis suspicor irrepsisse contextum, atque illius dixisse Periclem I. 144. non μὴ σφίσι τοῖς Λακεδαιμονίοις, verum μὴ σφίσιν ἐπιτηδείως αὐτονομεῖσθαι: Mecum sentit scriptor Scholii in cod. Basil. p. 32. οἶμαι τὸ, τοῖς Λακεδαιμονίοις, ἁμάρτημα τοῦ γραφέως, ἐνθέντος τῷ κειμένῳ ὅπερ ἦν ἑρμήνεια τοῦ Σφίσι. Et hujus ipsius vocis tales saepe praebent interpretationes Thucydidi subjecta Scholia V. 63. Σφίσι] τοῖς Λακεδαιμονίοις: similiter V. 44. Ponam locum ex VIII. c. 46. uncis includens quae suspicor adjecta: οὐκ εἰκὸς εἶναι Λακεδαιμονίους ἀπὸ μὲν σφῶν (τῶν Ἑλλήνων) ἐλευθεροῦν νῦν τοὺς Ἕλληνας, ἀπὸ δὲ ἐκείνων (τῶν βαρβάρων) — μὴ ἐλευθερῶσαι. Valck.

94 3. *Achilleum* non longe Sigeo aberat. Stephanus Byz., Ἔστι πόλις ἐν τῷ Σιγείῳ Ἀχίλλειον: quod Berkelio displicere non debuerat. Oppidi

o Atqui omnium codd. lectionem νεκρῷ foeminini generis esse monet Schweighaeuserus, formam νεκρᾷ nusquam reperiri.

situm et nominis caussam, fuisseque olim in Mitylenaeorum ditione, Strabo XIII. p. 896. B = 600. indicavit. Wess.

Ib. ἐπολέμεον γὰρ, ἔκ τε Ἀχιλληΐου etc.] Quae deinceps narrat, non evenerunt illa, dum imperaret Hegesistratus Sigeo. More suo, facta Sigei mentione, *bellum* Herodotus in transcursu commemorat *de Sigeo inter Athenienses olim et Mitylenaeos gestum;* forsan ut occasionem sibi pararet Alcaei carminibus decantatum facinus narrandi. Duces ille non nominat, neque fraudem, qua Phrynonem circumvenit Atheniensem Pittacus: hanc aliunde notissimam fraudem Mitylenaei ducis, μέγιστον τῶν πεπραγμένων τῷ ἀνδρὶ, καὶ κάλλιστον ἐν ταῖς πράξεσι γενόμενον scribens, dum maligne praetermissam Herodoto calumniatur, magis Pittaci memoriam dehonestare videtur Plutarchus t. II. pag.
650 858. A. Post illud bellum lectus arbiter Periander Cypselides Atheniensibus Sigeum adjudicavit. Mortuo Periandro Sigeum recuperasse videntur Mitylenaei; quibus illud armis abstulit deditque regendum Hegesistrato Pisistratus. Haec ista si ratione digerantur, evanescunt pleraeque difficultates, quae viros eruditos exercuerunt et Bouhierium *Diss. sur Herod.* p. 165. Herodoto tribuentem et Straboni, quae mihi neuter dixisse videtur: nihil de Hegesistrato Strabo; nec sane bellum, quo Hegesistratum agitarunt Mitylenaei, a Periandro compositum scribit Herodotus. Prius illud bellum, ducibus Pittaco et Phrynone gestum, fuisse dicitur plerisque περὶ Σιγείου, etiam Schol. in Aesch. Eumen. 401. περὶ τῆς Ἀχιλλείτιδος χώρας Diogeni Laërt. I. 74. In isto loco vicino castellum exstruxerant Mitylenaei, Ἀχίλλειον dictum, Sigeum tenentibus Atheniensibus oppositum. Demetrius Scepsius τὸ Ἀχίλλειον scribit ἐπιτειχισθῆναι ὑπὸ τῶν Μιτυληναίων τῷ Σιγείῳ, ap. Strabon. XIII. p. 896. A = 600. B. hoc illis erat ὁρμητήριον: vid. Casaub. in Polyb. p. 168. Hinc Herodotus nostro cap. 94. ἐπολέμεον, inquit, ἔκ τε Ἀχιλληΐου πόλιος ὁρμεώμενοι καὶ Σιγείου, χρόνον ἐπὶ συχνὸν, Μιτυληναῖοί τε καὶ Ἀθηναῖοι. Hi Sigeum, Achilleum Mitylenaei, belli sedem habebant et receptaculum. Quae huc spectant veterum loca dederant Casaub. ad Strabonem, ad Aesch. Stanley, Menagius ad Diogen. Laërt. et Simson in Chron. ad A. M. 3398. Valck.

95 1. πρὸς τὸ Ἀθήναιον etc.] Psephisma Sigeorum Antiq. Asiat. Chish. p. 50. ΕΝ ΤΩΙ ΙΕΡΩΙ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ ΕΝ ΤΗΙ ΣΙΓΕΙΩΝ ΠΟΛΕΙ. Alcaeus apud Strabonem XIII. p. 895. C = 600. A. ἐς Γλαυκωπὸν seu Γλαυκωποῦ ἱερόν. En ipsa poëtae mendosissima verba: Ἀλκαῖος σῶος ἄροι ἔνθα δ᾽ οὐκ αὐτὸν τὸν ἀληκτορὶν ἐς Γλαυκωπὸν ἱερὸν ἐκρέμασαν Ἀττικοί. In quis ἀλεκτορὶν, *galeam* intelligens, vir magnus reponit, cetera vix tangens. Equidem illa ipsa puto, quae Herodotus innuebat, fortasse olim posita: Ἀλκαῖος σῶος, ἄρ οἱ ἔντεα δ᾽ οὐχ. (*Salvus est Alcaeus, non item arma ejus:* haec enim abjecerat fugiens.) αὐτὸν τὸν ἀλκτῆρα ἐς Γλαυκωποῦ ἱρὸν ἐκρέμασαν Ἀττικοί. *Clypeum ipsum in Caesiae Minervae templo Athenienses suspenderunt:* sive, quae Nostri verba, τὰ δέ οἱ ὅπλα ἴσχουσι Ἀθηναῖοι καί σφεα ἀνεκρέμασαν πρὸς τὸ Ἀθήναιον.
651 In Alcaei dicto ἀλκτῆρα ex Pindarico usu, alia quidem ibi notione; quae ad *clypeum, periculi propulsorem*, transire potuit. Si qui ἀλεκτορὶν Casauboni praetulerint, fruantur arbitrio. Suspensa ego manu et

men, Bochartum mellificantes in Onesili calva apes recte admovisse ad Judic. c. XIV. 9. illuminandum Hieroz. P. II. lib. IV. 10. p. 505. Wess.

117 1. *Περκώτην*] Puro fonte si manarunt in Ethnicographo *Περκώτη, πάλαι Περκώπη*, haud spreverim ex schedis *Περκώπην*. In Strabone [lib. XIII. p. 883 = 590. B.] nunc quidem, *καὶ ὅτι πάλαι Περκώπη μετωνομάσθη ὁ τόπος*: unde si Stephanus sua depromserit, uti credibile, *Περκώπη* ibidem fuit. Poëtae modo *Περκώτη*, alibi *Περκώπη*, Iliad. Λ.
663 229., ubi Eustath., *ἡ δὲ Περκώπη αὕτη, ἑτέρα ἐστὶ παρὰ τὴν διὰ τοῦ τ*, nescio quo jure. Eadem enim urbs ad Hellespontum, cujus in nomine Homeri codices olim aeque variarunt ac Herodotei. Wess. — Apud Strab. l. c. Tzschuckius t. V. p. 293. praeeuntibus Mss. una voce *ἡ Παλαιπερκώτη* edens, Politum laudavit ad Eustath. in Homer. t. II. p. 771. De eadem urbe conferri possunt quae a Casaub. et a nobis ad Athenaeum notata sunt, Animadvers. t. I. p. 223. et praesertim p. 499. Schweig.

118 1. *Ἰδριάδος*] Regionis nomen instauravi, expugnatus Stephani verbis, *Ἰδριὰς πόλις τῆς Καρίας*: quae quidem antea Chrysaoris et Hecatesia cum diceretur, ab ipso, ubi posita erat, tractu cognomen duxit. In *Πιξωδάρου* titulo nihil novatur, numis et Diodoro XVI. 74. *ΠΙΞΩΔΑΡΟΣ*: nihil quoque in *Κινδυέος*, cui suo periculo *Κνιδιέος*, a Cnido Cariae, Palmerius substituit, oblitus *Cnidum* gentile *Κνίδιον* formare: Berglerus malebat *Ἀλινδέος*, ex *Alindis* Cariae ap. Arrianum *Ἀναβ.* I. 21. Equidem nihil demuto, siquidem *Κινδύς, Κινδύη*, et Diana *Κινδυὰς* in Cariae finibus apud Polybium [XVI. 12, 3.] et Strabonem lib. XIV. p. 972 = 658. B. cum Casauboni observatione. Caricum autem hoc bellum Demon in Schol. ad Plut. Aristoph. 1003., egregia Hemsterhusii opera adjutus, indicaverat. Wess.

119 2. *ἐς Λάβραυνδα*] Superstitiosa membranae Medic. veneratio (vere Hemsterhusius) *Λάβραυνδα* Herodoto inculcavit. Urbis nomen amanuensium alii *Λάβρανδα*, nonnulli pingebant *Λάβρυνδα*, quam utramque scriptionem Florentiae atque alibi conbinarunt. *Λαβρὺν* olim Lydi et Cares securim adpellabant, teste Plut. Quaest. Gr. p. 302. A., hinc *Λάβρυνδα*. Straboni et numis *Λάβρανδα*, Jupiterque *Λαβρανδηνὸς*, qui frequentius *Λαβρανδεὺς*, XIV. p. 973. Quid de Aeliano dicam, cui ex *λάβρῳ καὶ πολλῷ ὕσαι* Jupiter iste? Errat insuper, *Κάριον* et *Στράτιον* confundens Jovem XII. de Anim. c. 30. Cautior Strabo, de quo antea ad Herod. I. 171. Wess.

Ib. *κατειλήθησαν ἐς Λάβρανδα*] Enarrat Herodotea, et cum Demonis fragmento comparat Hemsterh. ad Schol. in Aristoph. Plut. p. 355.
664 ex cujus eruditissima conjectura scripserit Demon: *τῶν Καρῶν περὶ τοῦ πολέμου πρὸς τῷ τοῦ Λαβρανδέως ἄλσει βουλευσαμένων*. Herodotus *ἱρὸν μέγα τε* fuisse scribit *καὶ ἅγιον ἄλσος πλατανίστων*: cui et alibi permutantur voces *ἱρὸν* et *ἄλσος*, ut VI. 78. et 79. *τὸ ἄλσος τοῦ Ἄργου: τὸ ἱρὸν*, et *τὸ τέμενος*: ubi mox *ἅτε γὰρ πυκνοῦ ἐόντος τοῦ ἄλσεος*. In hoc Labrandensis Jovis luco sacellum probabiliter fuit, in quo staret Jupiter *Στράτιος* manu gestans *securim*. Exquirit in Quaest. Gr. Plutarch. p. 301. F. cur *manu teneret τοῦ Λαβρανδέως Διὸς ἐν Καρίᾳ τὸ*

ἄγαλμα πέλεκυν ἠρμένον? Jupiter Στράτιος aevo recentiori colebatur et alibi terrarum, Herodoti forsan aetate nusquam nisi in Caria, vel saltem a Caribus solis. Istis interjectis de Jove Stratio, vocula sibi usitata redorditur orationem Herodotus: Κατειληθέντες ὦν οὗτοι ἐνθαῦτα ἐβουλεύοντο περὶ σωτηρίης: his ex M. voculam δὲ inseruit Gronov. quam omissam mallem: in eumdem sensum scribi quoque potuerat, κατειληθέντες δὴ οὗτοι, *hi, inquam, huc in unum coacti de rei summa deliberabant:* ut aliis δὴ, sic etiam Nostro frequentatur: vid. Hemsterh. ad Lucian. p. 322. et in Obs. Miscell. III. p. 419. Valck.

120 2. πεσόντων δὲ πολλῶν] Si confirmaretur aliunde, non esset absurda lectio, quam margo praebet Steph. πεσόντων δὲ τῶν πάντων πολλῶν, Μιλήσιοι μάλιστα ἐπλήγησαν: *quum in universum multi cecidissent in praelio, Milesii tamen maximam prae ceteris cladem acceperunt.* Demon in Schol. ad Arist. Plut. p. 357., οἱ Μιλήσιοι — πανδημεὶ τοῖς Καρσὶ βοηθήσαντες, καὶ τοῖς Πέρσαις μετ᾽ ἐκείνων συμβαλόντες, σχεδὸν πάντες ἀπέθανον. Quod in Herodoteis est πληγέντες, ubi eodem modo ponitur a Thucydide III. 18., recte explicatur a Schol. μεγάλως νικηθέντες. Πληγὴ γὰρ, inquit, κατὰ πόλεμον, καὶ τραῦμα, ἡ ἰσχυρὰ ἧττα. Herodotus aoristos primos pass. adhibet prae secundis; non hic tamen scripsisset πληχθέντες, quod et inusitatum recentioribus: in Schol. ad Aristoph. Av. 1402., πληχθεὶς mutandum videtur in παταχθείς: ne hoc quidem apud veteres Atticos invenietur, neque etiam παταγεὶς, quod viri docti putabant restituendum Lysiae p. 15., ubi pro ποδηγὴς legendum sine controversia πληγείς. Actor attice dicitur πατάξαι: qui patitur, πληγῆναι. Ad minuta talia homines eruditi saepe non satis attenderunt. Valck.

121 1. ἀνεμαχέσαντο] Sic VII. 231. ὁ μὲν (Aristides) ἀνέλαβε πᾶσαν ἐπενεχθεῖσαν
655 οἱ αἰτίην: tum VIII. 109. νενικημένους ἀναμάχεσθαί τε καὶ ἀναλαβεῖν τὴν προτέρην κακότητα. Neque Diodorus aliter XVI. 19. ἀναμαχέσασθαι καὶ ἀναλαβεῖν βουλόμενος τὴν ἧτταν, saepeque alias ἀναμάχεσθαι τὸ γεγονὸς ἐλάττωμα. Nam τρῶμα Herodoteo sermone tantumdem ac ἧτταν sive ἐλάττωμα valere, in dubio non est. Wess.

2. ἐν Ιιδάσῳ] ἐν Πηδάσῳ posuit in marg. Stephanus: illinc fluxit quod ante Gronov. vulgabatur ἐπὶ Δάσῳ. Eodem errore vulgatur in Allegor. Homer. Heracliti p. 420., ἡ ἐπὶ δυάδι μάχη: ubi corrigi debet ἡ ἐν πεδιάδι μάχη, aut, si quis illud malit ut usitatius, ἡ ἐπὶ πεδιάδι μάχη. Pro diversis lectionibus, ἐπὶ Δάσῳ, ἐν Ιιδάσῳ, ἐν Πηδάσῳ, duo codices offerunt τὴν ἐπὶ Λασοῖσι ὁδόν. Suspicor ad vocem Πηδάσῳ olim correctionem adscriptam δασεῦσι, quae facile degenerarit in Λάσοισι. Quid Valla legerit incertum est; nam *Mylassensis* Heraclides in vicinis memoratus menti scribentis offerre potuit Cariae *Mylassa.* Mihi maxime fit verisimile scriptum ab Herod. τὴν ἐν Πηδασεῦσιν ὁδόν. Urbem ille Πήδασα, quantum recordor, non nominat; sed incolae istius tractus ipsi dicuntur aliquoties Πηδασέες, I. 175. VIII. 104. et 105. VI. 20., τὰ ὑπεράκρια ἔδοσαν Καρσὶ Πηδασεῦσι ἐκτῆσθαι. Diceretur autem ἡ ἐν Πηδασεῦσιν ὁδὸς, ut *via* dicebatur *in Phocide* ἡ ἐν Φωκεῦσιν ὁδός. Saepe memorant τὰς ἐν Φωκεῦσι πόλεις: τῶν πόλεων τῶν ἐν Φωκεῦσι, Demosth. p. 210. Philostratus p. 842. dixit τὴν εὐθὺ Φωκέων

τε καὶ Δελφῶν ὁδόν. Xenoph. Ἑλλ. VII. p. 362, 17. ἐν ταῖς συμβολαῖς τῆς τε ἐπ' Εὐτρησίων καὶ τῆς ἐπὶ Μιδέας ὁδοῦ: ad hoc exemplum hic quoque scribi potuit τὴν ἐπὶ Πηδάσων vel Πηδασέων ὁδόν, *viam quae duceret in regionem Pedasensium*, vel *Pedasa*. VALCK.

122 2. Αἰολέας πάντας ὅσοι τὴν Ἰλιάδα νέμονται] Galei miror judicium, veram lectionem esse scribentis Αἰολίδα. Virum doctissimum deceperat, ut puto, locus lib. VI. c. 8. ubi mentio fit Αἰολέων ὅσοι τὴν Αἰολίδα γῆν νέμονται: ista hinc illuc male translata suspicor, ubi Λέσβον exhibent codices et Valla. Hic autem scripserat, opinor, Herodotus Αἰολέας π. ὅσοι γῆν Ἰλιάδα, vel τὴν Ἰλιάδα γῆν νέμονται: quam hic lectionem vicina satis adfirmant et dux Persarum mortuus ἐν τῇ Τρωάδι.
666 Supra c. 94. cum ab Atheniensibus occupatam ut suam urbem, Mitylenaei Sigeum repeterent, contendebant Athenienses, οὐδὲν μᾶλλον Αἰολεῦσι μετεὸν τῆς Ἰλιάδος χώρης, καὶ τοῖσι ἄλλοισι. Oram maritimam ab Abydo Cumam usque quia tenebant olim omnem propemodum Aeoles, totum istum tractum Αἰολίδα dixerat Ephorus, teste Strabone XIII. p. 896. B = 600. C. Quos cepit *Gergithios* sive Γέργιθας, *Teucrorum veterum reliquias*, quo Troadis loco sitam urbem incoluerint discere licet ex Herod. VII. 43. VALCK. Wesselingius praeter c. 94. citat I. 151.

124 1. ψυχὴν οὐκ ἄκρος] Valla *mentis non compos*, male de Aristagora; quippe, quod rerum series declarat, mentis nequaquam alienatae. Animi constantiam metus illi excusserat. Ἄκροι τὰ πολέμια, *acres in bello* VII. 111., νηυσὶ ἄκροι γενόμενοι Iones in praelio navali strenui cap. 112. superius p; alibi ἄκρη ἀρετὴν, et ἄκρος ὀργὴν, de quo I. 73. Pindari ἀκρόσοφος Od. Olymp. XI. extrema et ψυχὴν ἄκρος non longe distant, etsi *animi* audacem *constantiam* posterius magis exprimat. WESS.

126 2. πόλιν περικατήμενος] Ἐννέα ὁδοὺς, *Novem vias*, in quarum vicinia deinde Amphipolis ab Atheniensibus condita, et XXXII. quidem annis post Aristagorae cladem, egregio auctore Thucydide IV. 102. Atticae cyloniae tempus in Ol. LXXVII. aut sequentis initium incurrit, hinc Aristagorae et comitum strages in Olymp. LXX. Confer Diodor. XII. 68. et Corsinum Fast. p. 184. t. III. WESS.

p Nollem ibi νηυσὶ cum ἄκροι a viro doctissimo iunctum: νηυσὶ ibi ad ὑπερεβάλοντο refertur, *classe superarunt*. SCHW.